

Toma RUNCANU

Dumitru BACINSCHI

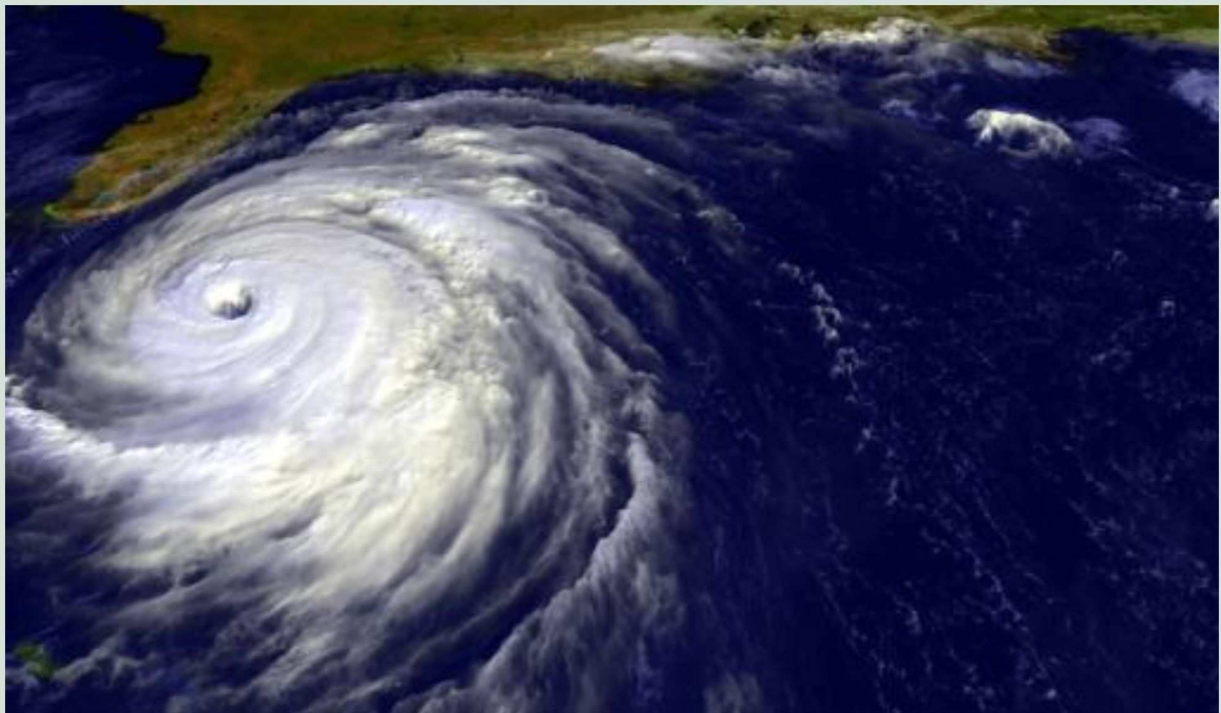
Dr. Victor Ion PESCARU

Dr. Grigore MAKKAI

Dr. Tibor TANCZER

DICTIONAR , METEOROLOGIC

Editia a II-a

București, 2014
ISBN 978-973-0-17096-2

DICTIONAR METEOROLOGIC

Editia a II-a

Colectiv de lucru:

Toma RUNCANU

Dumitru BACINSCHI

Dr. Victor Ion PESCARU

(Administrația Națională de Meteorologie)

Dr. Grigore MAKKAI

(Administrația Națională de Meteorologie –
Serviciul Meteorologic Tg. Mureș)

Dr. Tibor TÄNCZER

(Societatea Meteorologică Maghiară, Budapesta)

Redactare:

Toma RUNCANU

Tehnoredactare:

Valentina DUMITRU

Lucian MOLDOVEANU

D.T.P. & prepress:

Roland COTARIU și

Dan ZAHARIA

Foto coperta:

Imagine 3D a ciclonului
tropical LUIS observat în zona
Caraibelor de satelitul GOES 8
(sezonul 1995)

Editat sub egida
Societății Meteorologice Române

Copyright 2014

Această lucrare poate fi copiată
parțial sau integral numai cu permisiunea
scrisă a autorilor

Copyright 2014

The distribution of this work outside
Romania is prohibited without the
Written permission of the authors

CUPRINS

Recomandare Acad. Dorel Zugravescu	
În loc de prefață (Motivație)	
Note explicative.....	8
Bibliografie.....	10
A.....	11
B.....	124
C.....	165
D.....	303
E.....	348
F.....	395
G.....	441
H.....	468
I.....	495
Î.....	556
J.....	570
K.....	572
L.....	573
M.....	610
N.....	673
O.....	717
P.....	741
Q.....	847
R.....	849
S.....	906
Ș.....	1003
T.....	1005
U.....	1085
V.....	1105
W.....	1149
X.....	1151
Y.....	1151
Z.....	1152
Index alfabetic englez.....	1168
Index alfabetic francez.....	1215
Index alfabetic german.....	1257
Index alfabetic maghiar.....	1334
Index alfabetic rus.....	1390
Index alfabetic spaniol.....	1454

	Pag
ANEXE.....	1497
Anexa A1 Abrevieri și litere simbolice uzuale în meteorologia aeronautică (coduri și proceduri).....	1497
Anexa A2 Acronime.....	1505
Anexa A 061 Compoziția aerului atmosferic.....	1511
Anexa C104 Schema circulației meridionale.....	1512
Anexa C429 Schema circulației în norul cumulonimbus.....	1513
Anexa F067 Forme de coduri meteorologice, scheme și reglementări generale.....	1514
Anexa H 034 Harta Marsden.....	1517
Anexa S 019 Tabel săgeată vânt și barbule viteză.....	1518
Anexa S 022 Scara Beaufort.....	1519
Anexa S 035 Scări în meteorologie.....	1522
Anexa S 069 Sistem internațional de semnale vizuale de furtună	1523
Anexa S106 Reprezentarea schematizată a dezvoltării ciclonilor tropicali observabilă pe imaginile de la sateliții meteorologici.....	1524

Academia Română

Comitetul Național Român de Geodezie și Geofizică

Str. Jean Louis Calderon, nr19-21 , București-37, România, R-020032, fax:(4021)317.21.20, tel. (4021)317.21.26
email: dorezuger@geodin.ro, www.geodin.ro

Prof. dr.ing.**Dorel Zugrăvescu**

Membru al Academiei Române

Președinte

Domniei Sale

Domnului **Toma Runcanu**

Am analizat cu deosebit interes propunerea dumneavoastră de publicare a unui dicționar meteorologic modern, redactat de colectivul de autori Toma Runcanu, Dumitru Bacinschi, Victor Pescaru, Grigore Makai, Tibor Tănczer și, ținând seama de faptul că în literatura noastră nu există până în prezent decât modestul dicționar meteorologic publicat în urmă cu aproape jumătate de secol, timp în care noutățile științifice și tehnologice apărute au impus adoptarea unui nou și extrem de bogat lexic de specialitate, considerăm extrem de bine venită propunerea dumneavoastră de editare a unui dicționar modern, de dimensiuni care să permită includerea cât mai completă a lexicului de specialitate existent astăzi. Considerăm extrem de importantă propunerea ca dicționarul să fie publicat într-o generoasă versiune poliglotă (engleză, franceză, germană, maghiară, rusă, spaniolă), ceea ce îi sporește mult utilitatea.

Mi se pare oportun să felicit și pe această cale pe dl. Toma Runcanu pentru inițiativă și recomand cu căldură forurilor competente sprijinirea, inclusiv materială, a publicării acestei lucrări ce este de dorit să ajungă cât mai curând pe masa sutelor de specialiști ce își desfășoară activitatea în domeniu.

Dorel Zugrăvescu
24 VI 2010

S-au mai primit referate favorabile din partea domnilor: Adrian Șerban – dir. gen. adj. op. ROMATSA, C.dor prof. univ . dr. Vasile Bucinschi – Șeful fac. de Comandă și Stat Major, dr. Ion Drăghici – consilier Adm. Naț. de Meteorologie și dr. Carmen Sofia Dragotă – c.p. 1 Inst. de Geografie al Acad. Române, pentru care ne exprimăm mulțumirile noastre.

MOTIVAȚIE (în loc de prefață)

Epuizarea rapidă a primului dicționar meteorologic editat în România în 1963, care conținea o listă relativ modestă de termeni (aproximativ 300) însă suficientă pentru acea vreme, a impus reeditarea unui nou dicționar care să răspundă dimensiunilor și relațiilor actuale ale acestei activități, considerată astăzi realmente ca “globală”.

Domeniu de vastă și imediată aplicabilitate a majorității noutăților tehnice și științifice, meteorologia și-a îmbogățit lexicul specific în ritmul alert impus de explozia tehnologică și informatică ce caracterizează sfârșitul de secol XX. Din acest punct de vedere ar fi de menționat, fără a intra în detalii, în primul rând suportul tehnic pentru modernizarea sistemelor de culegere de date din mediul aerian, de circulație rapidă și prelucrare obiectivă a acestora, cu finalizare în informarea și protejarea multor activități socio-economice prin prognoză și avertizări meteorologice; în egală măsură, nu trebuie pierdut din vedere interdependența la frontiera cu tot mai multe discipline și activități moderne ca teledetecția, modelarea matematică, protecția mediului. În acest context, vocabularul uzual meteorologic s-a îmbunătățit cu o sumedenie de termeni, locuțiuni, abrevieri, sigle și sintagme cu circulație mai mult sau mai puțin limitată, care se cer explicate atât pentru o bună parte din cei care activează în domeniu, cât și pentru mulți din afara acestuia.

Aceste considerente pot fi acceptate ca suficiente pentru motivarea necesității imperioase de editare a unui nou dicționar meteorologic, revizuit și completat, într’o formă accesibilă unui număr cât mai mare de utilizatori. Ca și prima ediție, acesta este redactat tot în versiune poliglotă, în ideea de a fi util un numai celor care consultă un text de specialitate într’una din cele patru limbi de largă circulație, folosite în documentele OMM pentru

Motivation (Instead of a Preface)

The fact that the first meteorological Romanian dictionary, published in 1963 and containing a relatively limited number of entries (approximately 300), but sufficient for that particular period, calls for publication of a new edition that should correspond to the latest developments in this global field of activity.

Being a vast domain, to which the latest technological and scientific novelties can readily apply, meteorology has diversified its specific terminology keeping pace with the alert rhythm of development in science and informatics at the end of the 20th century. From this particular point of view, we should mention, without going into details, the technical support for modernization of system of air data collection, with its rapid circulation and processing, which contributes to the information and protection of many socio-economic activities by means of meteorological forecast and warning. Equally important, we must not omit from our debates the interface interdependence among many modern domains of scientific activity such as remote sensing, mathematical modeling and protection of the environment. In this particular context, the usual meteorological vocabulary has been enriched recently with many simple terms, compound terms, abbreviations, logos and more or less circulated expressions, which are in need of explanation both for those who specialize in this domain as well as for those who aren’t specialists.

These considerations are enough for motivating the necessity a new publication of the meteorological dictionary, revised and improved, in a form that should be accessible to as many users as possible. As with the first edition, this second edition will be released in a polyglot version, so as it can be of use not only to those who wish to consult the terms in one of the four widely-known foreign languages used in

Regiunea VI Europa, ci și unora dintre etnicii minoritari de pe teritoriul României și, mai ales, românilor minoritari care trăiesc în vecinătatea granițelor ei. În acest sens, ca de altfel și în prima ediție, fișele explicative ale fiecărui reper sunt completate cu corespondenții acestuia în engleză, franceză, germană, maghiară, rusă și spaniolă; pentru aceasta s-a folosit ca bază Vocabularul meteorologic internațional editat de Organizația Meteorologică Mondială (OMM) în 1992, care ține cont de definițiile aprobate de Comisiile tehnice sau de alte organe constituente ale OMM, precum și de termenii și definițiile adoptate de alte organizații, în special de Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI) și de Comisia Internațională de Iluminare. În subsidiar s-au mai folosit dicționarul meteorologic maghiar "Meteorologia" editat de Akadémiai Kiado, Budapesta 1986, Instrucțiuni pentru observarea, identificarea și codificarea norilor și fenomenelor meteorologice, Lexique Hydrologique pour Ingénieur, dicționarul hidrologic român, DEX (ed II-a 1998) și Dicționarul tehnic poliglot. În partea finală, dicționarul mai cuprinde și o listă cu abrevierile uzuale și simbolurile folosite de OMM, în meteorologia marină și aeronautică (în versiunea engleză, conform procedurilor internaționale ICAO/OACI, AeMC, MMC).

Dicționarul conține aproximativ 4000 termeni, sintagme și abrevieri, iar grupurile țintă cărora li se adresează sunt: lucrători și specialiști din domeniu, respectiv observatorii, tehnicienii, meteorologii și cercetătorii din rețelele naționale de stații meteorologice, centre și servicii regionale ale ANM și ROMATSA și din unitățile specializate ale MapN și MAI, biblioteci naționale (BCU, Biblioteca Academiei, etc.) sau locale și din facultăți sau universități de stat ori private care pregătesc studenți în domeniu (fizica atmosferei, meteorologie generală și specială, climatologie, agrometeorologie) școli și facultăți

the WMO documents for the six WMO Region (Europe), but also in those main minority ethnics who live in Romania and to the Romanian minority who lives outside around the country. To this purpose, and similarly to the first edition, the explanation to each dictionary entry are completed by the correspondents of the respective entry in English, French, German, Hungarian, Russian and Spanish. We have used the basic International Meteorological Vocabulary, published in 1992 by the World Meteorological Organization (WMO), which conforms to the definitions that have been approved by other organizations, especially The International Civil Aviation Organization (ICAO) and the International Illumination Commission. We have also resorted to Meteorologia (the Hungarian Meteorological Dictionary published by the Kiado Academy, Budapest 1986), Instructions on Observing, Identifying and Coding Clouds and Other Meteorological Phenomena, Lexique Hydrologique pour Ingénieur, the Romanian Hydrological Dictionary, The Explicative Dictionary of Romanian (DEX second edition 1988) and the Technical Polyglot Dictionary. As with other dictionaries, the terms have been entered function alphabetical order letter and the number of basic term. In order to point the fact that are used in the definitions constitute, in their turn, lexical entries of the dictionary, we have

The end of the dictionary will include a list with the usual abbreviations and symbols used by WMO and the Naval and Aeronautical meteorology (in English version, conforming to the international conventions ICAO, AeMC, MMC).

The dictionary will contain almost 4,000 terms, syntagmes and abbreviations and its target audience are following: specialists in the domain, namely observant, technicians, meteorologists and the researchers in the national networks of stations, centres, and regional offices of the National Meteorological Authority (NMA/ANM) and ROMATSA, also

frecventate de români din Serbia, Rep. Moldova, Ucraina și Ungaria.

Lucrul la acest dicționar a fost început cu aproximativ zece ani în urmă, de un grup restrâns de entuziaști, care au înțeles să dedice o parte din timpul lor pentru a duce la bun sfârșit acest deziderat, cu speranța că se vor găsi și resursele materiale și financiare pentru finalizarea lui. Având în vedere volumul de lucru și posibilitățile de pregătire, finalizare și publicare a acestei ediții și ținând cont de rapida evoluție și dezvoltare a domeniilor științifice și tehnologice menționate, această lucrare nu poate fi considerată ca adusă pe deplin la zi. Pentru a nu amâna publicarea, unele domenii conexe meteorologiei ca teledetecția, modelarea matematică și schimbările climatice, nu au fost tratate exhaustiv.

În numele colectivului de lucru,
Toma RUNCANU

Note explicative

Ca în orice dicționar, termenii definiți sunt incluși în ordinea alfabetului român; în cazul în care unul din aceștia are unul sau mai multe sinonime, aceste sunt menționate atât la definiția de bază cât și la poziția lor alfabetică corespunzătoare, urmată de trimiterea la litera și numărul de ordine corespunzătoare definiției termenului de bază. De asemenea, pentru a semnală faptul că unele cuvinte folosite în definiții sunt la rândul lor în cuprinsul dicționarului, acestea sunt scrise cu caractere italice. Termenii sunt numerotați

specialised units in the Defence Ministry (MapN) and Ministry of Internal Affairs and Administration's Reform (MIRA), National libraries (the Central University Library, BCU, the Academy Library, etc) and local libraries from faculties and state or private universities that train students in the field (Atmosphere Physics, General and Specialized Meteorology, Climatology, Agrometeorology), schools and faculties attended by the Romanian for the former Republic of Yugoslavia, the Moldavian Republic, Ukraine and Hungary.

Work on this dictionary has been initiated by a small group of enthusiasts, who have decided to dedicate part of their spare time to completing this project in hope that they will find the resources to bring it to an end. The editing work has reached the stage of the technical control of definitions for the entries, their alphabetical ordering and the completion of the identifying indexes for the correspondents of the terms in the six chosen languages.

Owing partly to the mechanism and the possibilities used in preparing of this edition, and partly to the rapid evolution of the technological and scientific domains mentioned, this work is not fully update. In order not to delay publication any further, certain fields related to meteorology, such as remote sensing, modeling and climate changes, have not been adequately covered.

On behalf of the editors,
Toma RUNCANU

Explanatory Notes

As with other dictionaries, the terms have been entered function alphabetical order of Romanian; in case some terms have one or more synonyms, these synonyms are mentioned both at the basic definition and where they should appear taking into consideration alphabetical order, in which case there is a cross-reference to the letter and the number of basic term. In order to point the fact that are used in the definitions constitute, in their turn, lexical entries of the dictionary, we have chosen to underline these terms (so

și aranjați în ordinea alfabetică a alfabetului român, aceeași regulă fiind aplicată și corespondenților în limbile engleză, franceză, germană, maghiară, rusă și spaniolă. Pentru vizualizarea variantei ruse, gasiti atasat fisierul « Czar.ttf »

Pentru fiecare definiție, termenii principali sunt puși în evidență prin caractere grase, urmați de eventualele sinonime.

Termenii care sunt scriși cu caractere italice în cadrul definițiilor sunt la rândul lor definiți în cadrul dicționarului.

Mențiunile între paranteze (Can) sau (US) care urmează după un corespondent în franceză sau engleză semnifică folosirea uzuală a termenului respectiv în Canada sau Statele Unite.

La sfârșitul fiecărei definiții este menționată sursa, între peranteze, astfel: (OMM A 2360) pentru Vocabularul Meteorologic Internațional OMM ed. II 1992, (Dmet G 34) pentru Dicționarul meteorologic ed. I 1965, (Dmet sau man) pentru definițiile preluate din fișe manuscrise personale redactate de membrii colectivului de lucru, (Dmag C 76) pentru METEORLÓGIA Műszaki értelmező szótár – Akadémiai Kiadó, Budapest 1986, (Dfiz) pentru dicționarul de fizică Ed. enciclopedică română, 1972, sau (DEX) pentru Dicționarul explicativ al limbii române.

Mulțumiri

Mulțumim pe această cale pentru sprijinul și bunăvoința cu care au răspuns solicitărilor noastre și sprijinul acordat, domnilor acad. prof. dr.ing Dorel Zugrăvescu (președintele Comitetului Român de Geodezie și Geofizică), dr. Pál Ambrozi (președintele Societății Meteorologice Maghiare, Budapesta), dr. Tibor Tanczer (Országos Meteorológiai Budapest), domnișoarei Valentina Dumitru și d-lor Roland Cotariu, Dan Zaharia și Lucian Moldoveanu (ANM București), pentru consultanță în operare PC.

as they are printed in different characters, when printed).

All the headword of the entry are numbered and arranged in the Romanian alphabetical order, the same rule being applied also to the correspondents in English, French, German, Hungarian, Russian and Spanish.

For russian, you can use the attached file « Czar.ttf »

For each entry, the headword is printed in bold type, followed by any synonyms. Terms printed in *italics* within a definition are themselves defined in this dictionary. The mentions in bracket as (Ca) or (US) following a French or English correspondents advises the usual utility of these in Canada or USA.

At the end of each definition are indicated in brackets the sources, thus: (OMM Y 1230) for the International Meteorological Vocabulary second edition 1992, (Dmet X 23) for the Dicționar meteorologic first edition 1965, (Dmag K 99) for METEOROLOGIA Műszaki értelmező szótár-Akadémiai Kiadó Budapest, (Dfiz) for the Dicționar de fizică ed Enciclopedică română 1972, sau (DEX) for the Dicționarul explicativ al limbii române.

Acknowledgment

Once again on this way, we express our deep gratitude to all which, in one or another way, answered to our requests and for their support, especially to acad.prof. dr.ing. Dorel Zugrăvescu, dr. Pál Ambrózi (president of Hungarian Meteorological Society), dr. Tibor Tanczer (Országos Meteorológiai Budapest), miss Valentina Dumitru (NMA), and mr. Roland Cotariu, Dan Zaharia and Lucian Moldoveanu (NMA București) for consulting and help in PC operate.

Bibliografie

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * * * * * * * * *	International Meteorological Vocabulary, no 182,WMO/OMM/BMO, second edition Secretariat of WMO, Geneva, Switzerland, 1992 Dicționar Tehnic Poliglot, editura Tehnică București, 1963. DEX – Dicționarul explicativ al limbii române,Academia Română, Institutul de lingvistică “Iorgu Iordan”, ed.Univers enciclopedic, 1998. Technical Regulations vol.II, Meteorological service for International air navigation. Basic Documents no.2, WMO – no.49, Secretariat of the WMO, Geneva, Switzerland. Manual on Codes, International Codes vol.I, ed.1995 (supplements till aug.2001), WMO no.306 Guide to Climatological Practices, WMO-no 100, Geneva, Switzerlan, 1983 Reglementări aeronautice civile române, asistemnța meteo. a activității aeronautice civile - RACR-ASMET, ed.4, 2008 ICAO/OACI, Annexes to the Convention on International Civil Aviation, no. 3 sixteenth ed. July 2007, no. 11 thirteenth ed. July 2001, no. 14 fourth ed. July 2004. U.S. STANDARD ATMOSPHERE, Prepared under sponsorship of Environmental Science Services Administration, National Aeronautics and Space Administration, United States Air Force. U.S. Government Printing Office, Washington, D.C., 1980 Dicționar Meteorologic, CSA - Institutul Meteorologic, București, 1965. Dicționar de fizică, editura Enciclopedică, București, 1972. Dicționar aeronautic englez-român, MapN, CavC-TAROM, 1974. METEOROLÓGIA, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986 Météorologie Générale, conf.prog.ATPL/JAR/FGL. ENAC Toulouse, France1999 Atmospheric Energetics, Oxford Monographs on Meteorology, Oxford University Press 1973
-
<p>Dumitru ȚĂȘTEA,
Dumitru BACINSCHI,
RADU NOR
conf.univ.dr. Ion DIMA
lector univ. George
VASILIU lector univ.
Dumitru CIOBOTARU
lector univ. Ștefan
MUSCALU
Daniel MĂLĂESCU,
ing.Constantin
COTOMAN
dr. Rudolf CZELNAI,
dr. Dezsőné SZEPESI
H. Hallot, D. Labyt,
M Tomasini
Jacques Van Mieghem</p>	Dicționar Meteorologic, CSA - Institutul Meteorologic, București, 1965. Dicționar de fizică, editura Enciclopedică, București, 1972. Dicționar aeronautic englez-român, MapN, CavC-TAROM, 1974. METEOROLÓGIA, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986 Météorologie Générale, conf.prog.ATPL/JAR/FGL. ENAC Toulouse, France1999 Atmospheric Energetics, Oxford Monographs on Meteorology, Oxford University Press 1973

A

001 a – scop

vezi E 019 ecran radar tip A.

002 abatere

error/deviation;

erreur/écart,déviación;

Abweichung;

eltérés;

ошибка/отклонение;

error/desvío, desviación;

1. diferența dintre valoarea măsurată și cea reală a unei mărimi, parametru sau element meteorologic; (OMM E 1000)
2. diferența dintre valoarea efectivă sau valoarea limită admisă a unei mărimi și valoarea ei nominală sau proiectată.

(Dmet man, DEX)

003 abatere medie pătratică/abatere standard

standard deviation/root mean square deviation, r.m.s. error;

écart type/erreur quadratique moyenne;

mittlere quadratische Abweichung/Standardabweichung;

szórás;

среднее квадратичное отклонения/среднеквадратичная

ошибка;

desviación tipo/error tipo;

mărimi ce caracterizează dispersia valorilor x_1, x_2, x_n , ale unei variabile aleatoare x ; se determină folosind relația:

$$\sigma = \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 / n}$$

unde \bar{x} este valoarea mediei aritmetice, n este numărul de măsurători și x_i reprezintă o valoare oarecare a variabilei x .

(Dmet man, Dmag Sz 141)

004 **abatere standard**

vezi A 003 abatere medie patratică

005 **ablațiune**

ablation;

ablation;

Ablation/Abschmelzung;

abláció;

аблация;

ablación;

1. procese combinate (ca topirea, *sublimarea*, *evaporarea*) care determină dispariția zăpezii sau a gheții de pe un câmp de gheață sau un ghețar; deasemenea, termenul se mai folosește și pentru a exprima cantitatea de zăpadă sau de gheață pierdută prin aceste procese;
2. reducerea până la dispariție a *echivalentului în apă* al unui strat de zăpadă datorită topirii, evaporării, acțiunii vântului sau avalanșelor
3. transportarea/spulberarea sau îndepărtarea (sub acțiunea vântului, cursurilor de apă sau a ghețarilor materialului rezultat din dezagregarea solului sau a rocilor (sub acțiunea vântului, cursurilor de apă sau a ghețarilor);
4. fenomen fizic prin care corpurile sau obiectele ce pătrund în atmosfera terestră cu mare viteză pierd din substanță, din momentul în care ajung la incandescență, datorită frecării cu moleculele de aer din ce în ce mai dense, și dispar prin evaporare.

(OMM A 0010, DEX)

006 **absorptanță/** factor de absorbție

absorptance/absorption factor;

facteur d'absorption;

Absorptionsfaktor/Absorptionsgrad, Absorptionsvermögen;

abszorpciós tényező/abszorpciós erő, elnyelőképeség;

поглощательная способность/фактор поглощения;

absortancia/factor d'absorció;

relația sau raportul dintre fluxurile de radiație absorbită și primită; se face distincție între factorul de absorbție monocromatică și factorul de absorbție totală, care corespund unei singure lungimi de undă și respectiv unui ansamblu sau domeniu de lungimi de undă.

(OMM A 0140, A 0170)

007 **absorbția deasupra calotelor polare**

polar cap absorption;
absorbtion au-déssus de la calotte polaire;
Absorbtion über Polarkalotte;
poláris sapka elnyelése;
поглощение в полярной шапке;
absorción en el casquete polar ;

efectul asupra undelor radioelectrice la latitudini înalte cauzat de creșterea bruscă a concentrației de electroni în *stratul D al ionosferei*; este produs de pătrunderea unui flux de protoni solari cu mare energie și începe la câteva ore după observarea unei *erupții solare* și, în cazuri excepționale, poate persista câteva zile.

(OMM P 0990)

008 **absorbție atmosferică**

atmospheric absorption;
absorption atmosphérique;
atmosphärische Absorption;
légköri elnyelés (abszorpció);
поглощение радиации в атмосфере;
absorción atmosférica;

transformarea *energiei radiante* în energie termică, mecanică, electrică, etc., datorită absorbției acestora de către constituenții atmosferici.

(OMM A 2720)

009 **absorbție aurorală**

auroral absorption;
absorption aurorale;
auroralische Absorption;
sarki fény abszorbció;
авроральное поглощение;
absorción auroral;

absorbția undelor radioelectrice în timpul fenomenelor aurorale care determină absența completă a ecourilor ionosferice.

(OMM A 3120)

010 **absorbție selectivă**

selective absorption;
absorption sélective;
Selektivabsorption;
szelektív elnyelés (abszorpció);
избирательное поглощение/селективное ~;
absorpción selectiva;

absorbție care variază în funcție de lungimea de undă a radiației care cade pe o substanță absorbantă.

(OMM S 0690)

011 **acalmie**

lull;
acalmie;
Windstille/Flaute, Kalme;
szélcsend;
затишье;
recalmón/calma;

1. potolire sau încetare temporară a mișcării; în meteorologie, potolirea vântului sau a valurilor. (DEX)
2. intervalul de liniște din cadrul unei perioade agitate sau care o precede (liniștea dinaintea furtunii) ori urmează după aceasta.

(Dmet A 06, C 09)

012 **acelerația circulației**

acceleration of the circulation;
accélération de la circulation;
Zirkulationsbeschleunigung;
cirkulációs gyorsulás;
ускорение циркуляций;
aceleración de la circulación;

variația circulației C pe un contur închis în unitatea de timp: (dC/dt) .

(Dmet A 7)

013 **acelerația gravitației**

gravity acceleration;
accélération de la pesanteur (gravitation);
Gravitationsbeschleunigung/Schwerebeschleunigung;

nehézségi gyorsulás;

ускорение силы тяжести/гравитационная ~;

aceleración de la gravitación;

acelația g a unui corp în cădere liberă în câmpul atracției terestre, adică acelația gravitațională a unității de masă, reprezintă gradientul potențialului forței de gravitație (geopotențialul). În 1940, Lambert a propus o nouă valoare pentru g la nivelul mediu al mării ($g_0 = 9,80665 m/s^2$ pentru nivelul mediu al mării), adoptată de OMM: $g\varphi^0 = 978,0356(1 + 0,0052885 \sin^2 \varphi - 0,0000059 \sin^2 2\varphi)$, din care pentru $\varphi = 45^\circ$ rezultă $g_{45^\circ} = 980,616 cm/sec^2$. Dependența lui g de înălțimea deasupra nivelului mediu al mării este exprimată de relația:

$g_z = g_0(1 - 3,14 \cdot 10^{-7} z)$, iar pentru o latitudine specificată este obținută cu ecuația $g = g_0 \cdot (r_0 / (r_0 + z))^2$ unde r_0 este raza efectivă a Pământului la latitudinea respectivă, așa cum rezultă din ecuațiile lui Lambert. Practic, până la înălțimea de 30 km variația gravitației pe verticală este de ordinul a 1% din valoarea ei.

(Atm.Std.USA 1976)

014 **acelație**

acceleration;

accélération;

Beschleunigung;

gyorsulás/gyorsítás;

ускорение;

aceleración;

vector care reprezintă variația vitezei în unitatea de timp, în mărime și direcție: $\vec{a} = d\vec{v} / dt$.

(Dmet C 8)

015 **acelație absolută**

absolute acceleration;

accélération absolu;

Absolutbeschleunigung;

abszolút gyorsulás;

абсолютное ускорений;

aceleración absoluto;

pentru corpurile situate pe Pământul în rotație, în particular pentru aerul atmosferic, accelerația într'un sistem absolut de coordonate.

(Dmet man)

016 **accelerație relativă**

relative acceleration;
acceleration relative;
Relativbeschleunigung;
relativ gyorsulás;
относительное ускорение;
aceleración relativa;

accelerația unei mișcări relative; în meteorologie , prin aceasta se înțelege accelerația unei particule de aer în cadrul unui sistem de coordonate legat de suprafața terestră în rotație.

(Dmet man)

017 **accelerație unghiulară**

angular acceleration;
accélération angulaire;
Winkelbeschleunigung;
szöggyorsulás;
угловое ускорение;
aceleración angular;

vector cu valoare numerică $\varepsilon = \delta\omega / \delta t$, unde ω reprezintă viteza unghiulară; unitatea de măsură este radian/s.

(Dmet man)

018 **accident climatic/revoluție climatică**

climatic revolution;
accident climatique;
klimatische Unfall (Zufall);
éghajlat baleset/éghajlat fordulat;
климатический взрыв;
revolución climática;

variație climatică ce are loc într'o perioadă foarte lungă (mai mare de 10^6 ani), datorată probabil acivității geotectonice (deriva continentelor, orogenie, schimbări la scară mare în distribuția raportului uscat/apă) și variațiilor semnificative ale activității solare.

(OMM C 1100)

019 **acdar**

acdar;

acdar

acdar;

acdar/akusztikus megfigyelés;

акдар;

acdar;

sistem de detectare și telemetrare prin mijloace acustice; în meteorologie, termenul desemnează tipul de sondaj atmosferic efectuat cu asemenea mijloace.

(OMM A 0280)

020 **ace de gheață**

ice needles/diamond dust;

aiguilles de glace/poudrin de ~;

Eisnadeln/Diamantenstaub;

jégtűk/jégdara;

ледяные иглы/алмазная пыль (мелкие ледяные кристаллы);

agujas de hielo/polvo brillante;

1. *cristale de gheață* lungi și subțiri, de formă prismatică hexagonală, care se formează la o temperatură cuprinsă între -4° și -6°C . (OMM I 0130)
2. *precipitație* formată din mici cristale de gheață care cad pe timp senin; adeseori sunt așa de mici încât par că sunt în suspensie în aer, deși sunt animate de mișcări oscilante care le conferă un aspect strălucitor de pulbere de diamant când sunt privite în lumina Soarelui.

(OMM D 0530)

021 **aclimatizare**

acclimatization;

acclimatation;

Akklimatisation;

akklimátizálódás;

акклиматизация;

aclimatación;

proces de adaptare treptată a organismelor vii la alte condiții climatice decât cele în care au fost obișnuite.

(OMM A 0220)

022 **acrețiune**

accretion;

accrétion;

Akkretion;

részecskenövekedés;

аккреция/нарастание;

acreción;

creșterea în volum a particulelor noroase sau precipitante prin coliziunea și unirea unei particule de gheață (cristal sau fulg de zăpadă) cu o picătură minusculă de apă suprarăcită, care îngheață brusc în urma acestui impact.

(OMM A 0230)

023 **actinograf/pirheliograf**

actinograph/pyrheliograph;

actinographe/pyrhéliographe;

Aktinograph/Pyrheliograph;

aktinográf/pirheliográf, sugárzásíró;

актинограф/пиргелиограф;

actinógrafo/pirheliógrafo;

actinometru sau *piranometru* care înregistrează, de regulă zilnic, pe o diagramă radiația solară directă (difuză și globală).

(OMM A 0380, P 2140, D met A 11)

024 **actinogramă/pirheliogramă**

actinogram/pyrheliogram;

actinogramme/pyrhéliogramme;

Aktinogramm/Pyrheliogramm;

actinogram;

актинограмма/пиргелиограмма;

actinograma/pirheliograma;

diagramă cu înregistrarea unui *actinograf/pirheliograf*.

(OMM A0370, P 2130)

025 actinologie

actinology;
actinologie;
Aktinologie;
aktinológia;
АКТИНОЛОГИЯ
actinologia;

sinonim cu actinometrie, termenul nu mai este folosit în prezent.

(Dmet A 15)

026 actinometrie/radiometrie

actinometry/radiometry;
actinométrie/radiométrie;
Aktinometrie/Radiometrie/Strahlungsmessung;
sugárzástan/radiometria (sugárzás mérés);
актинометрия/радиометрия;
actinometría/radiometría;

ramură a fizicii consacrată studiului și măsurării radiațiilor electromagnetice, în particular în meteorologie a *radiației solare* și *terestre*.

(OMM A 0400, R 0600, Dmet A 16)

027 actinometru/pirheliometru

actinometer/pyrheliometer;
actinomètre/pyrhéliomètre;
Aktinometer/Pyrheliometer;
aktinométer/pirheliométer;
актинометр/пиргелиометр;
actinómetro/pirheliómetro;

instrument pentru măsurarea radiației solare directe (și difuze) pe baza determinării cantității de căldură rezultată din absorbția acestei radiații pe senzorul aparatului.

(OMM P 2150)

028 activitate solară

solar activity;
activité solaire;
Sonnentätigkeit;

napaktivitás;
СОЛНЕЧНАЯ АКТИВНОСТЬ;
actividad solar;

perturbații pe suprafața Soarelui așa cum sunt erupțiile și petele solare; are caracter cvasi ciclic, cu o periodicitate de circa 11,5 ani între maxime.

(OMM S 1890)

029 acțiune de blocaj
vezi B 107 blocaj

030 acumularea anuală de zăpadă
vezi R 179 rezerva de zăpadă

031 acumulare
accumulation;
accumulation;
Akkumulation;
akkumuláció;
аккумуляция/накопление;
acumulación;

cantitatea de zăpadă sau gheață, ori de oricare altă formă a apei în stare solidă, care se adaugă prin *alimentare* la un ghețar sau peste un câmp de zăpadă; reprezintă opusul procesului de *ablațiune* sau de eroziune.

(OMM A 0250)

032 acumulare de gheață
ice accretion;
accrétion de glace;
Vereisung/Eisbildung;
jegesedés;
обледенение/нарастание льда;
acumulación de hielo;

proces prin care se formează și crește un strat de gheață pe o suprafață solidă, ca cea a unei aeronave, expusă la o *precipitație suprarăcită* sau picăturilelor suprarăcite de nor, care îngheață la contactul cu suprafața respectivă.

(OMM I 0020)

033 acuratețe/exactitate

accuracy;
exactitude;
Genauigkeit;
pontosság;
ТОЧНОСТЬ;
exactitud;

gradul de apropiere dintre valorile sau rezultatele măsurătorilor ori citirilor unui instrument și valorile reale ale mărimilor măsurate sau calculate, admitând că au fost aplicate toate corecțiile posibile.

(OMM A 0270)

034 acustică atmosferică/acustică meteorologică

meteorological acoustics/atmospheric acoustics;
acoustique météorologique/acoustique atmosphérique;
Akustik der Atmosphäre/Atmosphärischakustik;
léghöri akusztika/meteorológiai akusztika;
метеорологическая акустика/атмосферная акустика;
acústica meteorologica/acústica atmosférica;

studiul sunetelor de origine atmosferică și a influenței condițiilor atmosferice asupra propagării și audibilității sunetelor provenite din orice sursă.

(OMM A 2730, M 0880)

035 acustică meteorologică

vezi A 034 acustica atmosferică.

036 adăpost de instrumente

vezi A 038 adăpost meteorologic

037 adăpost englez

vezi A 038 adăpost meteorologic.

038 adăpost meteorologic/adăpost de instrumente, adăpost englez, adăpost Stevenson

Stevenson screen/thermometer ~, instrument shelter;

abri Stevenson/~ anglais, ~ météorologique, ~ d'instruments;
Thermometerhütte, englische Hütte, meteorologische ~;
hőmérőház/angol ~;
метеорологическая будка Стивенсона/английская ~,
термометрическая ~, термометрический навес;
abrigo meteorológico de Stevenson/~ ~ para instrumentos, ~ ~
termómetros, garita para termómetro;
construcție instalată pe platforma meteorologică, destinată protejării
unor instrumente contra radiației solare directe și de intemperii,
asigurându-le în același timp și o ventilație corespunzătoare; este o
cușcă cu pereții din jaluzele care asigură o ventilare perfectă a
interiorului, folosită în special pentru termometrele uscat și umed
(psihrometru), de maximă și minimă, higrometre, inclusiv pentru
variantele înregistrătoare ale acestora; pe teritoriul României, acest
adăpost este construit din lemn, fiind instalat cu ușile de acces către
nord, pe picioare tot din lemn. Prin construcție și funcționalitate
asigură determinarea valorilor măsurate la 2 metri deasupra solului,
“la umbră”.
(OMM I 0590, S 2930)

039 **adăpost Stevenson**

vezi A 038 adăpost meteorologic.

040 **adăpost termometric cu contracurent**

reverse flow thermometer housing;
boîtier thermométrique à contre-courant;
Thermometerhüte mit Gegenstrom;
áramlás elterelése a repülőgépre szerelt hőmérőn;
корпус термометра с обратным током;
abrigo de termómetro a contracorriente ;
tehnică de reducere a efectului apei lichide din aer asupra
termometrelor aeropurtate prin inversarea direcției curentului de aer
ce trece peste senzor.
(OMM R 1720)

041 **adăpost termometric Rosemount**

Rosemount temperature housing;
boîtier thermométrique Rosemount;

Rosemount Thermometerhütte;
Rosemount hőmérőház;
корпус термометра Роземаунта;
abrigo termométrico de Rosemount:

apărătoare folosită pentru diminuarea efectului picăturilor de apă lichidă din atmosferă asupra termometrelor aeropurtate, care folosește inerția picăturilor și asigură protecția senzorului.
(OMM R 1940)

042 adâncimea ciclonului (depresiunii barice)

depth of cyclone;
profondeur du cyclone;
Tiefe dem Zyklon;
a ciklon mélység;
глубная циклона;
profundidad del ciclón;

valoarea cea mai mică a presiunii atmosferice din centrul unui ciclon sau depresiune barică; în cazul ciclonilor extratropicali aceasta este în medie 970-980 hPa, rareori înregistrându-se valori până la 950 hPa în emisfera nordică și până la 920 hPa în cea sudică. În ciclonii tropicali, valoarea presiunii atmosferice în centrul lor coboară frecvent sub 900 hPa, cei mai adânci cicloni tropicali înregistrându-se iarna la nord de ecuator în Oceanele Atlantic și Pacific.

(Dmet A 32)

043 adâncirea ciclonului (depresiunii barice)

deeping of a depression;
creusement d'une depression;
Niederstoß dem Zyklone;
depresszió kimélyülése;
углубление депрессии;
ahondamiento de una depresión;

scăderea cu timpul a presiunii în centrul unei depresiuni.
(OMM D 0120)

044 adiabata aerului umed (saturat)

vezi A 047 adiabata umedă

045 **adiabata aerului uscat**

vezi A 048 adiabata uscată

046 **adiabata de saturație**

vezi A 047 adiabata umedă

047 **adiabata umedă/adiabata de saturație, adiabata aerului umed saturat**

moist adiabatic/saturated ~, wet ~, saturation ~, moist adiabat;

adiabatique de l'air humide saturé/~ de saturation ;

Feuchteadiabate;

nedves adiabata;

влажная адиабата/конденсационная ~,

адиабата влажности;

adiabática del aire saturado/~ de saturación, ~ húmeda;

curbă ce reprezintă o valoare constantă a temperaturii potențiale a termometrului umed pe o diagramă termodinamică. Expresia matematică a acestei adiabate este dată de ecuația diferențială de tipul: $dT/T = AR/C_p \cdot \beta \cdot dp/p = 0,285 \beta \cdot dp/p$; în condițiile procesului de trecere a vaporilor de apă în faza lichidă, chiar în stadiul de suprarăcire (considerând numai căldura latentă de condensare), adiabata este denumită “de condensare” și în cazul trecerii vaporilor de apă direct în fază solidă “de sublimare”.

(OMM M 1700, M 1710, Dmet A 30)

048 **adiabata uscată/adiabata aerului uscat**

dry adiabatic/~ adiabat;

adiabatique sèche;

Trockenadiabate;

száraz adiabata;

сухоадиабатический/сухая адиабата;

adiabática del aire seco/adiabata seca;

curba de pe o *diagramă termodinamică* ce reprezintă variațiile temperaturii unei mase mici de aer uscat (nesaturat) de dimensiunile unei particule, ridicată sau coborâtă pe verticală printr'un proces adiabatic uscat. Ecuația adiabatei aerului uscat pentru variabilele temperatură-presiune este dată de ecuația lui Poisson: $T_0/T = (p_0/p)^{AR/C_p}$;

valoarea numerică a exponentului AR/C_p este aproximativ egală cu 0,285. Adiabata uscată, care exprimă relația dintre temperatură și înălțimea particulei de aer în ascensiune, este dată de relația: $T = T_0 - \gamma z$, unde γ este gradientul adiabatic uscat, egal cu aproximativ $1^\circ\text{C}/100\text{m}$ ($0,973^\circ\text{C}/100\text{m}$) și z înălțimea în sute de metri.

(OMM D 1250, D 1260, Dmet A 31)

049 **adiabată**

adiabatic/adiabat;

adiabatique;

Adiabate;

adiabata;

адиабата;

adiabática/adiabata;

curba care reprezintă, pe o *diagramă termodinamică*, variația temperaturii unei particule de aer supusă unui *proces adiabatic*.

(OMM A 0450, A 0460)

050 **administrația meteorologică aeronautică**

aeronautical meteorological administration;

administration météorologique aéronautique;

flugmeteorologische Administration/~Amstverwaltung;

repülésmeteorológiai közigazgatás;

метеорологическая авиационная управление;

administración meteorológico aeronáutica;

organism desemnat de către autoritatea de stat ca responsabil pentru furnizarea serviciilor meteorologice aeronautice într'un spațiu aerian.

(Anexa 3 OACI)

051 **adsorbție**

adsorption;

adsorption;

Adsorption;

adszorpció;

адсорбция;

adsorpción;

aderarea unei pelicule lichide subțiri sau a moleculelor unui gaz ori ale unui lichid la o substanță solidă, respectiv pe suprafața unui corp solid, fără să aibă loc o reacție chimică între acestea.
(OMM A 0610)

052 **advecție**

advection;
advection;
Advection;
advekcíó;
адвекция;
advección;

transportul proprietăților unei mase de aer de către câmpul de viteză din atmosferă.

(OMM A 0620)

053 **advecție ageostrofică**

ageostrophic advection;
advection agéostrophique;
ageostrophische Advection;
ageosztrofikus advekcíó;
агеострофическая адвекция;
advección ageostrófica;

advecție care are loc pe componenta ageostrofică a vântului.
(OMM A 0920)

054 **advecție caldă**

vezi A 059 advecție termică;

055 **advecție geostrofică**

geostrophic advection;
advection géostrophique;
geostrophische Advektion;
geosztrofikus advekcíó;
геострофическая адвекция;
advección geostrófico;

advecție produsă de componenta geostrofică a vântului.
(OMM G 0300)

056 advecție de turbion/advecție de vorticitate

vorticity advection

advection de tourbillon;

Wirbelkeitadvektion/Vorticityadvection;

örvényesség advekción;

адвекция вихря;

advección por vorticidad;

în dinamică la scară mare, transportul *vorticității absolute* a particulelor individuale de aer de către vânt.

(OMM V 0530)

057 advecție de vorticitate

vezi A 056 advecție de turbion.

058 advecție rece

vezi A 059 advecție termică.

059 advecție termică; advecție caldă/rece;

thermal advection; warm/cold advection;

advection thermique; advection chaude/froide;

thermische Advektion/Warme-/Kalteadvektion;

termikus advekción; meleg/hideg advekción;

термическая адвекция; теплая/холодная адвекция;

advección térmico; advección (de) calida/frío;

încălzirea sau răcirea locală a atmosferei determinată de deplasarea aerului în plan orizontal dintr'o zonă în alta; din punct de vedere meteorologic, advecția termică se poate reprezenta ca o deplasare a izotermelor în câmpul curenților de aer și este exprimată prin produsul $\vec{v} \cdot \nabla t$, unde \vec{v} este viteza vântului și ∇t este ascendentul orizontal al temperaturii. Atunci când izobarele sau izohipsele coincid sau sunt paralele cu izotermele (vântul geostrofic) advecția termică este nulă, însă dacă în structura câmpului termobaric, izotermele medii ale TR_{1000}^{500} intersectează liniile de curent din troposfera medie (700 sau 500 hPa) sub un unghi de la dreapta la stânga advecția este pozitivă (caldă), iar în situație inversă este negativă, intensitatea advecției fiind direct proporțională cu mărimea unghiului respectiv.

(Dmet A 40)

060 **advecție turbulentă**/transport turbulent

eddy advection/~ transport;

advection turbulente/transport ~;

wirbelig Advektion/~ Transport;

örvényadvekción/örvényátvitel;

турбулентная адвекция/турбулентный перенос;

advección por turbulencia/transporte turbulento;

transferul proprietăților unei *mase de aer* prin turbioane (turbulentă).
(OMM E 0130)

061 **aer**

air;

air

Luft;

levegő;

ВОЗДУХ;

aire;

fluid gazos care constituie atmosfera terestră, indispensabil vieții aerobe; din punct de vedere chimic, aerul pur este un amestec de mai multe gaze, dintre care azotul și oxigenul sunt preponderente în straturile inferioare ale atmosferei; pe lângă aceste componente de bază, aerul mai conține o cantitate de gaze inerte, oxizi de azot, bioxid de carbon, emanații radioactive de origine terestră (radon), vapori de apă și particule lichide în suspensie alături de alte particule solide și pulberi microscopice de diferite origini, printre care se găsesc germeni și micro organisme (spori, virusuri, polen, etc.), care formează aerosolul atmosferic. Deși în proporție nesemnificativă, câteva dintre componentele minore au o influență considerabilă asupra bugetului radiativ, acționând ca absorbanți selectivi ce produc benzi spectrale atât în domeniul IR (vapori de apă, CO₂, O₂), cât și în UV (ozonul). Variațiile importante în concentrația acestora, acumulate în timp, produc modificări climatice mai mult sau mai puțin reversibile, cu implicații biologice negative. Presiunea exercitată de aer, în principal sub acțiunea forței de gravitație, se numește *presiune atmosferică*. Compoziția aerului variază cu înălțimea, în funcție de greutatea moleculară a componentelor, iar în părțile superioare ale atmosferei și datorită proceselor de disociere fotochimică determinate de radiația solară. (Vezi și anexa A 061)

(OMM A 1070, Dmet A 42, US Std.Atm. 1980)

062 aer antarctic

antarctic air;
air antarctique;
antarktische Luft;
antarktikus levegő;
антарктический воздух;
aire antártico;

masă de aer originară din continentul Antarctic, care este foarte rece în straturile inferioare.

(OMM A 1950)

063 aer arctic

arctic air;
air arctique;
arktische Luft/Arktikluft;
arktikus levegő;
арктический воздух;
aire ártico;

masă de aer originară din regiunile arctice, foarte rece în straturile joase, care invadează ocazional latitudinile mai joase; rareori, poate ajunge până la latitudinea României în cadrul circulațiilor polare directe sau ultrapolare.

(OMM A 2360)

064 aer cald

warm air;
air chaud;
Warmluft;
meleg levegő;
тёплый воздух;
aire caliente;

aer a căruia temperatură este mai mare decât cea a suprafeței subiacente sau decât cea a particulelor de aer din mediul înconjurător în care se deplasează.

(OMM W 0060)

065 aer cețos

mist;
brume/brouillard;
feuchter Dunst;
pára/páráság;
дымка;
neblina/bruma;

suspensie în atmosferă de picătura microscopice de apă sau de particule higroscopice umede, care reduc vizibilitatea orizontală la suprafața terestră (prin convenție, până la 1 km).

(OMM M 1520)

066 aer clar

clear air;
air clair/air limpide;
Klarluft;
felhő nélküli/derült idő;
ясный воздух;
aire claro;

1. aer fără nori sau ceață;
2. în anumite cazuri, aer care nu conține nici o particulă solidă sau lichidă care ar putea reduce vizibilitatea.

(OMM C 0780)

067 aer continental

continental air;
air continental;
kontinental Luft;
szárazföldi levegő/kontinentális ~ ;
континентальный воздух;
aire continental;

masă de aer care staționează deasupra unui continent timp de mai multe zile și care, în consecință, capătă proprietățile principale ale suprafeței subiacente peste care a staționat, conținând în final mai puțini vapori de apă și devenind mai uscat.

(OMM C 2750)

068 aer de foehn

foehn air ;
air de foehn ;
Föhnluft ;
fönlevegő ;
фёновый воздух ;
aire de foehn ;

aer cald și uscat asociat unui vânt de *foehn*, observabil la baza pantelor pe care coboară asemenea tipuri de circulații locale.

(OMM F 0620)

069 aer ecuatorial

equatorial air;
air équatorial;
Äquatorialluft;
egyenlítői levegő;
экваториальный воздух;
aire ecuatorial;

masă de aer care a staționat peste regiuni ecuatoriale timp de mai multe zile și care, în consecință, a devenit relativ caldă.

(OMM E 0800)

070 aer instabil

unstable air;
air instable;
unbestanding Luft ;
instabilis (bizonytalan egyensúlyú) levegő;
неустойчивый воздух;
aire instable;

aer în care predomină *instabilitatea hidrostatică*, situație care este determinată de gradientii verticali de temperatură și umiditate ai aerului respectiv. (OMM U 0090)

071 aer maritim

maritime air;
air maritim;
Meeresluft/maritime Luft;
óceáni levegő/tengeri ~, maritim ~;

МОРСКОЙ ВОЗДУХ;

aire marítimo;

masă de aer care a staționat sau s-a deplasat lent mai multe zile peste o suprafață maritimă sau oceanică, timp în care a acumulat un bogat conținut de umezeală, cel puțin în straturile ei inferioare.

(OMM M 0180)

072 aer maritim polar

maritime polar air;

air maritime polaire;

Polarmeerluft/maritime Polarluft;

poláris óceáni levegő/poláris tengeri (maritim) levegő;

полярный морской воздух;

aire marítimo polar;

masă de aer de origine polară, cu proprietăți caracteristice aerului maritim căpătate pe parcursul trecerii ei peste zonele oceanice de la latitudinile mijlocii, unde se umezește și se încălzește treptat. Pentru Europa, asemenea mase de aer provin de pe Oceanul Atlantic de Nord și iarna determină încălzirea vremii, mai ales în partea vestică și centrală a continentului. În literatura meteorologica, mai este descris și sub denumirea de aer maritim al latitudinilor mijlocii.

(Dmet man)

073 aer maritim tropical

tropical maritime air;

air maritime tropicale;

Tropikalmeersluft/Seetropisch Luft;

trópusi óceáni levegő/~ tengeri ~, ~ maritim ~;

тропический морской воздух;

aire marítimo tropical;

masă de aer formată în zona anticiclونilor subtropicali; pentru continentul european, aerul maritim tropical provine din zona anticiclونului Azoric și bazinul mediteranean, iar pentru continentul nordamerican acest tip de aer provine atât din Oceanul Pacific cât și din Oceanul Atlantic, în special din Golful Mexic unde aerul este foarte cald și umed.

(Dmet man)

074 aer polar

polar air;
air polaire;
Polarluft;
poláris levegő;
полярный воздух;
aire polar;

masă de aer care a staționat sau s-a format la latitudini înalte, polare, mai multe zile, și care a devenit astfel relativ mai rece, cel puțin în straturile ei inferioare.

(OMM P 0950)

075 aer polar întors

returning polar air;
air polaire de retour;
wiederkehrende Polarluft/zurückströmende ~ ;
visszatérő sarki levegő;
возвращающийся полярный воздух;
masa de aire polar de retorno;

masă de aer polar care se reîntoarce către latitudini mai înalte, ca de exemplu pe partea anterioară a unei depresiuni sau pe partea posterioară a unui anticiclou.

(OMM R 1680)

076 aer poluat

polluted air;
air pollué;
verunreinigte Luft/beschmutzte ~;
szennyezett levegő;
загрязненный воздух;
aire contaminado;

aer ce conține în suspensie particule de praf, fum, microorganisme sau alte componente gazoase diferite de cele care intră în mod normal în compoziția atmosferei terestre. (OMM P 1160)

077 aer pur

pure air/clean ~;
air pure;

reine Luft;
tiszta levegő;
прозрачный чистый воздух/ чистый воздух;
aire puro;

denumire tehnică pentru aerul care nu conține particule solide sau lichide în suspensie și nici gaze diferite de cele care intră normal în compoziția standard a atmosferei terestre; un litru de aer pur la temperatura de 0°C și presiune normală (760 mm Hg) cântărește 1,293 g. În natură nu există aer pur, acesta fiind obținut numai în condiții de laborator; în meteorologie, noțiunea de aer (relativ) pur sau curat descrie aerul ce are un conținut nesemnificativ de particule în suspensie și, în consecință, are o foarte bună transparentă, respectiv vizibilitate.

(OMM C 0770, P 2060, Dmet A 68)

078 aer saturat

satured air;
air saturé;
gesättigte Luft;
telített levegő;
насыщенный воздух;
aire saturado;

aer umed în echilibru cu o suprafață plană de apă pură sau de gheață, la aceeași temperatură și presiune, adică aer în care tensiunea vaporilor de apă este saturantă (are valoarea maximă saturantă); în acest caz umezeala relativă a aerului respectiv este 100%.

(OMM S 0210)

079 aer stabil

stable air;
air stable;
beständig Luft;
stabilis levegő/szép idő;
устойчивый воздух;
aire estable;

masă de aer în care predomină *stabilitatea hidrostatică*, aceasta fiind determinată de mărimea gradientilor verticali de temperatură și umezeală. (OMM S 2560)

080 aer tropical

tropical air;
air tropical;
Tropikluft;
trópusi levegő;
тропический воздух;
aire tropical;

masă de aer care a staționat mai mult timp în regiuni tropicale sau subtropicale și care, ca urmare a acestui fapt, a devenit caldă și umedă.

(OMM T 1480)

081 aer umed

moist air;
air humide;
feuchte Luft;
nedves levegő;
влажный воздух;
aire húmedo;

1. în termodinamică, aer ce conține vapori de apă,
2. aer cu umezeală relativă mare.

(OMM M 1720)

082 aer uscat

dry air;
air sec;
trockene Luft;
száraz levegő;
сухой воздух;
aire seco;

1. în *termodinamică*, aerul care nu conține vapori de apă;
2. aer cu *umiditate relativă mică*.

(OMM D 1280)

083 aerobiologie

aerobiology;
aérobiologie;
Aerobiologie/Luftbiologie;

aerobiología;
аэробиология;
aerobiología;

ramură a biologiei care studiază organismele mici existente în suspensie în atmosferă, vegetale (spori, polen, semințe) sau animale (în majoritate insecte) care formează planctonul atmosferic, comportamentul lor în mediul aerian și efectele lor asupra altor organisme; acestea pot ajunge la înălțimi foarte mari (până la 15 km/10 mile), fiind antrenate și menținute în aer de difuzia turbulentă, amestecul lateral și curenții termoconvectivi ascendenți.

(OMM A 0710)

084 **aerodinamica**

aerodynamics;
aérodynamique;
Aerodynamik;
aerodinamika;
аэродинамика;
aerodinámica;

ramură a mecanicii care se ocupă cu studiul mișcării gazelor, în particular a aerului atmosferic, mișcarea corpurilor solide în medii gazoase (aer), precum și a forțelor și momentelor ce apar ca urmare a acestei mișcări.

(Dmet A 58)

085 **aerodrom**

aerodrome/flying field;
aérodrome;
Flugplatz/Landeplatz;
repülőtér;
аэродром;
aeródromo;

teren sau o suprafață delimitată pe uscat sau pe apă amenajată special pentru aterizarea, decolarea, deplasarea la sol și staționarea avioanelor, cu instalații, echipamente și asistența tehnică specifică activității de zbor. Un aerodrom utilizat exclusiv pentru elicoptere se numește heliport.

(Tech. Reg. vol.ii, basic soc. no 2, OMM no 49, Anexa 3 OACI, DEX)

086 aerodrom/aeroport de rezervă

alternate aerodrom;

aerodrome alternatif/~ de réserve;

Abwechselndflugplatz/ReserVELufthafen;

tartalék repülőtér

запасной аэропорт/чередованные ~;

aeródromo alternativo/~ de reserve;

un aerodrom specificat în planul de zbor, spre care se poate dirija o aeronavă atunci când aeroportul/aerodromul de destinație devine impracticabil sau când este imposibil sau nerecomandabil să se îndrepte sau să ajungă la aerodromul/aeroportul de destinație; poate fi aeroport de rezervă după caz, unul de pe rută cel de decolare sau pe rută ECTOP.

(OMM Anexa 3)

087 aerograf

vezi A 090 aerometeorograf

088 aerogramă/diagramă Refsdal

aerogram/Refsdal diagram;

aérogramme/diagramme de Refsdal;

Aerogramm/Refsdal-diagramm;

aerogram/Refsdal-diagram;

аэрограмма/диаграмма Рефсдаля;

aerograma/diagrama de Refsdal;

diagramă termodinamică cu coordonate carteziane rectangulare sau oblice $\ln T$, $T \ln p$, T și p fiind temperatura și presiunea.

(OMM A 0740, R 1290)

089 aerologie

aerology;

aérologie;

Aerologie;

aerológia;

аэрология;

aerología;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul proprietăților termodinamice ale atmosferei terestre, în deosebi din primele straturi principale ale ei – troposfera și stratosfera joasă și mijlocie
(OMM A 0810)

090 aerometeorograf/aerograf

aerograph/aerometeorograph;
aérogaph/aérométéorograph;
AerographMeteorograph;
aerograf/meteorograf;
аэрограф/аэрометеорограф;
aerógrafo/aerometeorógrafo;

înregistrator sau meteorograf folosit pentru înregistrarea măsurătorilor meteorologice efectuate în atmosfera liberă (în altitudine), de regulă în timpul zborului unei aeronave sau ascensiunea unui balon.

(OMM A 0750)

091 aeronautică

aeronautics;
aéronautique;
Aeronautik/Luftfahrwesen;
léghajózás/aeronautika;
ВОЗДУХОПЛАВАНИЕ;
aeronáutica;

1. ramură a tehnicii care se ocupă cu proiectarea și construcția aeronavelor;

2. disciplină care se ocupă cu problemele navigației aeriene.

(DEX)

092 aeronomie

aeronomy;
aéronomie;
Aeronomie;
aeronómia;
аэрономия;
aeronomía;

ramură a științelor atmosferice care se ocupă cu studiul *atmosferei superioare*, în particular referitor la compoziția, proprietățile și mișcările ei, și la radiația primită din spațiul extra atmosferic.
(OMM A 0870)

093 aeroport

airport;
aéroport;
Flughafen/Lufthafen, Feldhafen;
légikikötő;
аэропорт;
aerpuerto;

ansamblul de terenuri, construcții și instalații necesare aterizării, decolării, rulării și staționării aeronavelor, inclusiv servicii de alimentare, întreținere și asistență tehnică specifică la sol în zona aeroportului și pentru circulația pasagerilor și mărfurilor.
(DEX)

094 aerosol

aerosol;
aérosol;
Aerosol;
aeroszol/aerokoloid rendszer;
аэрозоль;
aerosol;

1. substanțe sub formă de particule solide sau picături fine lichide, în suspensie în atmosferă ;
2. sistem prin care se realizează pulverizarea unor particule solide sau lichide în aer sau într'un mediu gazos oarecare.

(OMM A 0880, DEX)

095 aerosol marin

marine aerosol;
aérosol marin;
Meeresaerosol;
tengeri aeroszól;
морской аэросоль;
aerosoles marinos;

particule solide sau lichide prezente în atmosferă care provin de pe suprafața mării, constituite în principal din cristale de clorură de sodiu și picături ce conțin această sare în soluție ; sursa principală o constituie *embrunii*.

(OMM M 0140)

096 aerosoli stratosferici

stratospheric aerosols (particles);

(particules d') aérosols stratosphériques;

stratosphärische Aerosolteilchen;

sztratoszférikus aeroszolrészecskék;

стратосферные аэрозоли (аэрозольные частицы);

aerosoles estratosféricos;

particulele existente în stratosferă, provenite din erupții vulcanice, din transportul nucleelor de condensare și al pulberilor din troposferă prin convecția puternică (adâncă) sau prin schimbul de aer la nivelul tropopauzei în domeniul de activitate al *curentului jet*, din activitatea aviației cu reacție de mare altitudine ori din lansarea de rachete, precum și din pătrunderea prafului cosmic în stratosfera terestră; prezența și creșterea lor cantitativă la acest nivel duce la mărirea albedoului planetar și la scăderea temperaturii aerului, motiv pentru care aerosolii stratosferici sunt considerați ca unul din factorii climatici globali.

(Dmet)

097 aerul din sol

soil air;

air du sol;

Bodenluft;

talajlevegő;

почвенный воздух;

aire en el suelo;

aerul și alte gaze existente în cavitățile sau spațiile interne dintre particulele de sol, necesare vieții și plantelor.

(OMM S 1810)

098 afânarea solului prin geruire/descălțarea semănăturilor

frost heaving/soil-lifting;

foisonnement dû au gel/déchaussage (des semailles);

Frosthebungausfrieren der Saaten/Auswintern;

felfagyás (vetés);

вспучивание почвы (по морозов)/вспучивание почвы при промерзании;

levantamiento por helada;

ridicarea locală a solului ca urmare a dilatării prin înghețare a apei conținută în pătura superficială; când procesul este timpuriu produce pagube însemnate culturilor recent însămânțate sau slab răsărite prin ruperea rădăcinilor (descălțarea boabelor).

(OMM F 1490)

099 **afeliu** (apheliu)

aphelion;

aphélie;

Aphelium;

aphelium/naptávol;

афелий;

afelio;

punctul cel mai îndepărtat de Soare de pe orbita unei planete; Pământul se află la afeliu în fiecare an la data de 3 iulie, când distanța față de Soare ajunge la 152 milioane km, față de 149,500000 km cât este distanța medie.

(Dmet man)

100 **agent de însămânțare**

seeding agent;

agent d'ensemencement;

Wolkenimpfungagent/~mittel;

magvasítási ágens;

реагент реактивного воздействия на облака и туманы;

agente de siembra;

substanță folosită pentru a produce sau pentru a acționa ca *nucleu de condensare* într'un nor, ca de exemplu iodura de argint, zăpadă carbonică sau alte particule chimice higroscopice, dispersată de la sol (prin convecție termică), dintr'un avion sau dintr'o rachetă.

(OMM S 0650)

101 **agent meteorologic portuar**

port meteorological liaison officer/harbour ~ ~ ~;

agent de liaison météorologique de port;

Hafen Meteorologischeragent;

kikötő-meteorologiai ügynök/~ ~ közeg;

метеоролог - сотрудник по связи в порту;

agente meteorológico de enlace en los puertos;

persoană oficială dintr'un port principal, desemnată de serviciul meteorologic al unui Membru OMM să țină legătura cu observatorii meteorologi de la bordul navelor, să verifice instrumentele meteorologice folosite de aceștia și să faciliteze asistență tehnică, să dea avize și să contacteze autoritățile maritime în vederea stabilirii unei cooperări în exploatarea *stațiilor meteorologice de pe navele în marș*.

(OMM P 1190)

102 **AGI**

vezi A 258 Anul geofizic internațional

103 **aglomerare**

agglomeration;

agglomération;

Agglomeration;

összeállás;

агломерация;

aglomeración;

în meteorologie, proces în care particulele precipitante cresc prin coliziune și captarea de particule noroase sau de alte particule de precipitații.

(OMM A 0960)

104 **aglomerare convectivă**

conective cluster;

amas convectif;

Konvektivewollkensämsammlung;

konvektív felhők együttese;

группа конвективных облаков;

aglomeración convectiva;

câmp identificabil de *nori convectivi*, de dimensiuni medii și mari.
(OMM C 2950)

105 agravarea vremii

vezi Î 034 înrăutățirea timpului

106 agregare

agregation;

agrégation;

Aggregation;

aggregáció/szilárd csapadékrészecskék egyesülése;

конгломерация;

agregación;

în meteorologie, proces prin care particulele solide precipitante se combină în atmosferă pentru a forma particule mai mari, ca de exemplu *greloanele de grindină*, sau fulgii mari de zăpadă ce cad în aversele de zăpadă.

(OMM A 0970)

107 agroclimatologie/climatologie agricolă

agroclimatology;

agroclimatologie/climatologie agricole;

Agrarklimatologie;

agroklimatológia;

агроклиматология;

agroclimatología;

ramură a climatologiei care studiază efectele climatului (inclusiv ale variabilității și schimbărilor acestuia) asupra agriculturii, în sensul cel mai larg.

(OMM A 1020)

108 agrometeorologie/meteorologie agricolă (agrară)

agrometeorology;

agrométéorologie;

Agrarmeteorologie;

agrometeorológia;

сельскохозяйственная метеорология/агrometeorология;

meteorología agrícola/agrometeorología;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul interacțiunilor dintre factorii meteorologici și hidrologici pe de o parte și agricultura în sensul cel mai larg pe de altă parte, incluzând horticultura, zootehnia și silvicultura.

(OMM A 1000)

109 **AIREP - raport meteorologic de zbor**

air-report – AIREP;

comptrendu en vol – AIREP;

AIREP – Flugmeldung;

AIREP;

донесение с борта (воздушного судна) - AIREP;

aeronotificación/informe aéreo – AIREP;

1. mesaj ce conține un raport sau o informare de la un avion în zbor, pregătit(ă) conform cerințelor sau specificațiilor pentru indicarea poziției și pentru informații operative și meteorologice;
2. sintagmă inclusă la începutul mesajului folosit pentru transmiterea informațiilor referitoare la zbor și ca preambul al buletinelor cu acest tip de mesaje.

(OMM A 1190, A 1350)

110 **aisberg**

iceberg;

iceberg;

Eisberg;

jéghegy;

айсберг;

iceberg;

bloc mare de gheață desprins din calotele glaciare polare, care plutește în derivă pe oceane către latitudinile calde; influențează clima regiunilor învecinate cu traseele lor obișnuite de deplasare și, datorită faptului că 5/6 până la 9/10 din masa lor se află sub apă, periclitează navigația maritimă. Toponimul de origine engleză a fost dat de dimensiunile mari și aspectul general de „munte de gheață”; înălțimea lor variază în medie între 70 și 100-200 m (în Antarctica pot depăși 450 m), iar lungimea lor variază între câțiva km și câteva zeci de km; în vecinătatea locurilor de proveniență au marginile abrupte și înalte. Pot persista peste 10 ani. Pentru Oceanul Atlantic de nord, sursa de

aisberguri sunt coastele Groenlandei și Arhipelagul nord canadian, de unde sunt preluate de curentul rece al Labradorului.

(Dmet A 82)

111 AISC

vezi A 259 anul internațional al Soarelui calm

112 ajustare convectivă

convective adjustment;

ajustement convectif;

Konvektivesadjustierung;

konvekció parametrizálása;

конвективная поправка;

ajuste convectivo;

procedură folosită într'un model numeric atunci când *gradientul vertical de temperatură* depășește o anumită valoare, care constă în *parametrizarea* convecției prin redistribuirea *căldurii sensibile*, a conținutului în vapori de apă și a conținutului de apă lichidă.

(OMM C 2920)

113 ajustare geostrofică

geostrophic adjustment;

ajustement géostrophique;

geostrophischer Adjustierung;

geosztrofikus összeillesztés / kvázigeosztrofikus mozgásra

törvekvés;

геострофическая перестройка;

ajuste geostrofico;

procedură folosită în modelarea numerică pentru procesul de revenire a atmosferei la o stare cvasigeostrofică, datorită compensării efectelor secundare induse de mișcarea ageostrofică.

(OMM G 0290)

114 albastrul cerului

blue of sky;

bleu du ciel;

Himmelsblau/Himmelsbläue;

az ég kékje;

голубой цвет неба/синева неба;

azul del cielo;

colorarea în albastru, mai mult sau mai puțin intens, a boltei cerești senine, determinată de difuzia selectivă a radiației solare pe moleculele de aer (difuzia sau legea lui Reyleigh) ; lumina albastră suferă o difuzie mai mare decât cea cu lungimi mai mari de undă.
(OMM B 1000)

115 **albedo**

albedo;

albédo;

Albedo;

albedó;

альбедо;

albedo;

mărire adimensională ce caracterizează capacitatea de reflexie a suprafeței corpurilor; reprezintă raportul exprimat în procente dintre radiația (energia radiantă sau luminoasă) reflectată de o suprafață oarecare și radiația incidentă pe aceasta. În practică se determină “albedoul integral”, care se referă la toate radiațiile din întregul domeniu spectral, și “albedoul spectral” care se raportează numai la o anumită lungime de undă.

(OMM A 1410)

116 **albedograf/albedometru înregistrător**

albedograph/recording albedometer;

albédographe/albédomètre enregistreur;

Albedograph;

albedóiró;

альбедограф/самопишущий альбедометр;

albedógrafo/albedómetro registrador;

instrument sau aparat folosit pentru înregistrarea puterii de reflectare (albedoul) a(l) unei suprafețe.

(OMM 1420)

117 **albedometru**

albedometer;

albédomètre;

Albedometer;
albedómérő;
альбедометр;
albedómetro;

instrument folosit pentru măsurarea puterii reflectante a unei suprafețe, ca de exemplu nori, iarbă nisip, zăpadă; uneori, în același scop poate fi folosit și un *piranometru* răsturnat (cu senzorul orientat către suprafața de interes) ca albedometru.

(OMM A 1430)

118 albedometru înregistrător

vezi A 116 albedograf

119 albedoul Pământului

Earth albedo/albedo of~;
albédo de la Terre;
Erdalbedo;
a Föld albedója;
альбе́до Земли;
albedo de la Tierra;

raportul procentual dintre radiația energetică și luminoasă reflectată de Pământ, inclusiv atmosfera, și radiația solară incidentă; în domeniul vizibil al spectrului reprezintă 37-43%, iar pentru fluxul integral este de aproximativ 35%. În condiții de cer senin, albedoul în spectrul vizibil este de numai 15%.

(OMM A 1440)

120 algoritm

algoritm/algorithm;
algorithme;
Algorithmus;
algoritmus;
алгоритм;
algoritmo;

1. ansamblu de simboluri folosite în matematică și logică, ce permite găsirea rezultatelor în mod mecanic, prin calcul;
2. succesiune de operații necesare în rezolvarea pas cu pas a unei probleme oarecare;

3. suită de raționamente sau de operații care furnizează soluția unei probleme; în meteorologie este folosit cu precădere în modelarea numerică.

(Dmet man)

121 **alidadă**

alidade;

alidade;

Alhidade;

iránymérő;

алидада/угломер;

alidade;

orice instrument sau dispozitiv de vizare folosit pentru determinări sau măsurători unghiulare ; în meteorologia practică a fost folosit pentru determinarea înălțimii bazei norilor pe timp de noapte împreună cu proiectorul de nori.

(OMM A 1470)

122 **alimentare**

alimentation;

alimentation;

Speisung;

táplálás/hó éss jég mennyiségét növelő folyamatok;

питание (ледника);

alimentación;

în meteorologie și hidrologie, ansamblu de procese care acționează în sensul creșterii masei unui ghețar sau a unui câmp de gheață (depunere de zăpadă, precipitații, condensare solidă).

(OMM A 1480)

123 **alizee**

trade winds/trades;

alizés;

Passate/Passatwinde;

passzátszelek;

пассаты;

alisios;

vânturi persistente, în deosebi în atmosfera inferioară, care suflă peste regiuni vaste, pornind de la un anticlon subtropical către regiunile ecuatoriale; direcțiile predominante ale alizeelor sunt din NE în emisfera nordică și din SE în cea sudică.
(OMM T 1260)

124 **alizeele înalte**

vezi A 125 alizeele stratosferice

125 **alizeele stratosferice/alizeele înalte**

highlevel tradewind/ stratospheric trades;
haute alizés/alizés stratospheriques;
höhe Passate/stratosphärische Passatwinde;
magas passzátszelek/sztratoszférikus ~;
вышый пассаты/стратосферные ~;
alisios alto/~ stratosferico;

circulație sezonieră alternativă din sectorul estic, întâlnită deasupra contraalizeelor, la înălțimi de peste 20 km.

(Dmet A 89)

126 **Alpenglüchen**

vezi C 310 colorarea crepusculară a vârfurilor muntoase

127 **ALPEX**

vezi E 142 experimentul alpin

128 **alti-electrograf**

alti-electrograph;
alti-électrographe;
alti-Elektrograph/Ballonelektrograph;
ballonos térerósség mérő/ballonos elektrográf;
альтиэлектрограф;
altielectrógrafo;

instrument imbarcat pe un balon, care înregistrează intensitatea câmpului electric în orajele active.

(OMM A 1580)

129 **altimetrie barometrică**/hipsometrie barometrică

barometric altimetry/~ hypsometry, ~ measurement of altitude or height;

altimétrie barométrique/hypsométrie ~, mesure d'altitude à l'aide du baromètre;

barometrische Höhenmessung;

barometrikus magasságmérés;

барометрическая гипсометрия / барометрическое нивелирование;

hipsometria barométrica;

determinarea indirectă a presiunii prin măsurarea punctului de fierbere al apei. Variațiile de altitudine corespunzătoare unor asemenea măsurători efectuate în teren muntos pot fi deduse folosindu-se *formula (ecuația) hipsometrică*.

(OMM B 0460)

130 **altimetru aneroid**

vezi A 131 altimetru barometric

131 **altimetru barometric**/altimetru aneroid

pressure altimeter/barometric ~, aneroid ~;

altimètre anéroïde/~ barométrique, baromètre-altimètre;

Aneroidbarometer/Kapselbarometer, Altimeter, Höhenmesser, Höhenbarometer, Barometerhöhenmesser;

nyomásmagasság-mérő/magaságmérő-barométer;

барометрический высотомер/альтиметр, высотомер;

altímetro aneroïde/~ barométrico;

barometru aneroid cu una sau mai multe capsule metalice elastice (Vidie), adaptat pentru determinarea diferențelor de înălțime; prin construcție, instrumentul are o scară cotate în unități de presiune-înălțime sau două scări individuale pentru fiecare din cele două elemente. În cazul altimetrelor folosite pe aeronave, una din cele două scări este mobilă sau reglabilă (de regulă cea în unități de presiune), pentru a permite reglajele tehnice (calarea altimetrului) în timpul zborului sau al procedurilor de aterizare-decolare.

(OMM B 0410, P 1550)

132 altitudinea barometrului/~ rezervorului barometric

elevation of the zero point of a barometer;

altitude de la cuvette barométrique;

Barometerhöhe über Meeresniveau;

barométer szintje;

высота над уровнем моря нуля барометра;

elevación del nivel cero del barómetro;

distanța pe verticală dintre *nivelul mediu al mării* și suprafața liberă a mercurului din rezervorul barometrului de la o *stație meteorologică*.
(OMM E 0510)

133 altitudinea echivalentă a aeroportului

equivalent altitude of aerodrome;

altitude équivalente d'aérodrome;

äquivqlent Höhe der Flughafen/~ Flugfeld;

repülötér ekvivalens magassága;

эквивалентная высота аэропорта;

altitud equivalente de un aeródromo;

altitudine care, în atmosfera standard, corespunde la o densitate a aerului egală cu densitatea atmosferică medie a sezonului, la nivelul aerodromului.

(OMM E 0910)

134 altitudinea minimă de sector

minimum sector altitude;

altitude minimale de secteur;

minimale Sektorhöhe;

minimális szektormagasság;

минимальная высота по/с часток/район;

altitud mínimo de sector;

cea mai joasă altitudine care poate fi utilizată de o aeronavă și care asigură o înălțime minimă de siguranță de 300m (1000ft) față de toate obstacolele existente într'o zonă de forma unui sector de cerc cu raza de 46km (25nm), centrat pe un mijloc de radio-navigație.

(Anexa 3 OACI)

135 altitudinea rezervorului barometric

vezi A 132 altitudinea barometrului

136 **altitudinea stației (meteorologice)**

altitud of station;
altitude de la station;
Stationhöhe;
állomás magasság;
высота станция;
altitud de estación;

înălțimea deasupra nivelului mediu al mării, măsurată la baza piciorului adăpostului meteorologic de pe platformă, care reprezintă de fapt altitudinea platformei meteorologice.

(Dmet A 92)

137 **altitudine**

elevation/sea level altitude, elevation above sea level;
altitude/élévation;
Höhe über der Meersniveau/Meerspiegel,Höhenzahl;
tengerszint fölötti magasság;
превышение над уровнем моря;
elevación/altitud;

distanța pe verticală dintre un punct sau nivel, ori un punct situat pe suprafața solului, măsurată de la *nivelul mediu al mării*.

(OMM A 1620, E 0500)

138 **altitudine barometrică standard/~ tip**

standard pressure altitude;
altitude barique type/~ barométrique type;
standard Barometrischeshöhe;
standard nyomás magasság;
высота стандартного давления;
altitud de presión tipo;

altitudine ce corespunde în atmosfera standard/tip unei presiuni determinate.

(OMM S 2620)

139 **altitudine barometrică tip**

vezi A 138 altitudine barometrică standard

140 **altitudine convențională**

conventional altitude;
altitude conventionelle;
Konventionellhöhe;
egyezményes magasság;
условная высота;
altura convencional;

altitudine exprimată în funcție de diferiți parametri care depind de înălțimea punctului considerat față de nivelul mării, ca de exemplu în meteorologie altitudinea barometrică, geopotențială, geodinamică, de densitate.

(Dmet A 94)

141 **altitudine de tranziție**

transition altitude;
altitude de transition;
Überganghöhe;
átmenet magasság;
переход альтитуда;
altitud de transición;

altitudinea la sau sub care poziția verticală a unei aeronave este controlată față de presiunea de la nivelul mediu al mării, respectiv prin referire la altitudine (altimetrul barometric calat pe QNH).

(Reg. Circulației aeriene....1994)

142 **altitudine-densitate standard**

vezi N 053 nivel picnic standard

143 **altitudine geodinamică**

geodynamic altitude/dynamic ~;
altitude géodynamique/~ dynamique;
geodynamische Höhe/dynamische ~;
geodinamikai magasság/dinamikai ~;
динамическая высота;
altitud geodinamic/~ dinamic;

altitudine exprimată în unități geodinamice; diferența dintre unitățile de înălțime geodinamică și geopotențială este $1gdm = 0,98gdm = \frac{1}{10} \int_0^z g dz$,

respectiv 1,02 metru liniar.

(Dmet A 97, Dmag G 17)

144 altitudine geopotențială

geopotential altitude;

altitude géopotentielle;

Geopotentialhöhe;

geopotenciális magasság;

ГЕОПОТЕНЦИАЛЬНАЯ ВЫСОТА;

altitud geopotencial;

altitudinea geopotențială a unui punct de masă, în câmpul gravitației terestre, este egală cu altitudinea în câmpul de gravitație standard omogen¹⁾ la care masa punctiformă are aceeași *energie potențială* ca în câmpul de gravitație considerat²⁾.

Note:

1. geometrie radială cu un nivel de referință sferic și o accelerație omogenă de 9,806 65 m.s⁻²;

2. măsurată în raport cu *nivelul mediu al mării* luat ca nivel de referință 0 (geoid) de-a lungul liniei de forță în câmpul gravitațional terestru. Astfel: $H_g(z) = 1/g_s \int_0^z g(z) dz$, unde g_s = accelerația gravitației standard, 9,806 65 ms⁻², $g(z)$ = accelerația gravitației în ms⁻² în funcție de înălțimea geometrică, z = înălțimea geometrică în metri și H_g = altitudinea geopotențială în metri.

(OMM G 0250)

145 Altocumulus (Ac)

Altocumulus (Ac);

Altocumulus (Ac);

Altocumulus (Ac);

Altocumulus (Ac)/középmagas gomolyfelhő, ~ gomolyos

rétégfelhő, párnafelhő;

высококучевые облака (Ac);

Altocumulus (Ac);

nori în formă de banc, pânză sau strat, albi sau cenușii – uneori prezentând simultan ambele nuanțe în cadrul aceluiași ansamblu ; în general, au umbre proprii și sunt constituiți din elemente în formă de lamele, dale, rulouri, galeți, etc., uneori cu aspect parțial fibros sau

difuz, unite între ele. Majoritatea elementelor mici sunt dispuse regulat și, de obicei, au o lățime aparentă cuprinsă între 1 și 5 grade.
(OMM A 1630)

146 **Altostratus (As)**

Altostratus (As);

Altostratus (As);

Altostratus (As);

Altostratus (As)/középmagas rétegfelhő, lepelfelhő;

высококслоистые облака (As);

Altostratus (As);

pânză sau strat noros cenușiu sau albicios, cu aspect fibros, striat sau uniform, care acoperă parțial ori în totalitate cerul și prezintă părți suficient de transparente, care permit să se zărească Soarele sau Luna ca printr'un geam mat, (ca o pată luminoasă difuză – fără contur clar) ; norii Altostratus nu formează fenomene de halo.

(OMM A 1640)

147 **ameliorarea timpului/vremii**

improvement of weather/weather's improvement;

amélioration du temps;

Wetterbesserung;

időjárás enyhülés;

улучшение погоды;

mejoramiento (mejora) del tiempo;

schimbarea mai mult sau mai puțin bruscă a vremii, caracterizată prin diminuarea intensității sau dispariția fenomenelor meteorologice periculoase ; este semnalată de stațiile meteorologice prin mesaje speciale de ameliorare, în limbaj clar sau codificate.

(Dmet A 101)

148 **amendament la o prevedere/prognoză (meteo)**

forecast amendment;

amendament à une prévision;

Vorhersageamendament/Vorsichtzusatzantrag;

előrejelzés módosítás;

уточнение прогноза;

enmienda a una predicción/~ a un pronóstico;

mesaj care semnaleză modificarea unei prevederi/prognoze meteorologice emisă anterior, a cărei perioadă de valabilitate nu a expirat încă; preambulul mesajului sau al buletinului cu mesaje de prevedere amendată va cuprinde sufixul AMD (ex: TAFAMD).
(OMM F 0800)

149 amestec izentrop

isentropic mixing;
mélange isentrope;
Isentropenmischung;
izentropikus elegy;
ИЗЭНТРОПИЧЕСКОЕ ПЕРЕМЕШИВАНИЕ;
mezcla isentrópica;

amestecul turbulent al aerului pe o suprafață izentropă.
(OMM I 1180)

150 amestec lateral

lateral mixing;
mélange latéral;
Lateralübertragung/seitlich Melange, ~ Mischung;
oldalkeverék;
ГОРИЗОНТАЛЬНОЕ ПЕРЕМЕШИВАНИЕ;
mezcla lateral;

amestecul turbulent al aerului în plan orizontal.
(OMM L 0260)

151 amonte

upstream;
amont;
stromaufwärts/bergaufwärts;
felféle/ár ellen, az áramlás irányával szemben;
ДВИЖЕНИЕ ВВЕРХ ПО ТЕЧУНИЮ;
corriente arriba;

direcția din care vine un fluid, sau direcția din care curge un râu.
(OMM U 0380)

152 amplasamentul stației meteorologice

site of station;

situation d'une station/site ~;
Stationslage/Stationaufstellpunkt;
az állomás fekvése;
МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ СТАНЦИИ;
emplazamiento de una estación;

locul unei stații meteorologice considerat din punct de vedere geografic, al orientării, al amplasării adăpostului și ale diferitelor instrumente din dotare, și identificat prin coordonate geografice sau/și un indicativ numeric ori literal.

(OMM S 1210)

153 **amplitudinea anuală absolută a temperaturii (aerului)**

absolute annual range of temperature;
amplitude annuelle absolue de la température;
absolute Jahresschwankung der Temperatur;
hőmérséklet évi abszolút ingása;
абсолютная годовая температура;
amplitud de la variación de la temperatura absoluta anual;

diferența dintre cea mai mică și cea mai mare temperatură, înregistrate în cursul unui an specificat.

(OMM A 0020)

154 **amplitudinea anuală medie a temperaturii (aerului)**

mean annual range of temperature;
amplitude annuelle moyenne de la température;
mittlere Jahresschwankung der Temperatur;
hőmérséklet évi közepes ingása;
средняя годовая амплитуда температуры;
amplitud de la variación de la temperatura media anual;

diferența dintre temperaturile medii ale celei mai calde luni și a celei mai reci luni ale anului. (OMM M 0330)

155 **amplitudinea maximă a rafalei (l_m)/ecartul maxim absolut al rafalelor (l_m)**

maximum gust lapse (l_m);
écart absolu maximal des rafales (l_m);
maximale Abnahme der Windstöße (l_m);
maximális szélökés amplitúdó (l_m);

максимальная амплитуда порывов ветра (l_m);
amplitud máxima de una ráfaga (l_m);
diferența maximă dintre viteza maximă a unei rafale pozitive și cea a rafalei negative următoare, care se produce în intervalul de timp specificat pentru determinarea amplitudinii maxime a vitezei vântului într'o rafală.
(OMM M 0260)

156 amplitudinea rafalei (a)

gust amplitude (a);
amplitude d'une rafale (a);
Windstoßamplitude (a);
széllökés amplitúdó (a);
амплитуда порыва (a);
amplitud de una rafaga (a);
valoarea maximă a ecartului de viteză a vântului în timpul unei rafale.
(OMM G 0930)

157 amplitudinea temperaturii/amplitudine termică

temperature range;
amplitude de la température/amplitude thermique;
Temperaturschwankung/Amplitude der Temperatur;
hőmérsékleti ingás;
амплитуда температуры;
amplitud de la variación de la temperatura;
diferența dintre temperaturile maximă și minimă sau dintre cea mai mare și cea mai mică temperatură medie dintr'un interval de timp determinat.
(OMM T 0250)

158 amplitudinea zilnică a temperaturii

daily range of temperature;
amplitude quotidienne de la température;
Tagesamplitude der Temperatur;
hőmérséklet napi ingása/napi hőmérséklet ingás;
суточная амплитуда температура;
amplitud de la variación de la temperatura diaria;

amplitudinea temperaturii aerului sau ecartul dintre cea mai mică și cea mai mare valoare a temperaturii aerului, din cursul unui interval continuu de timp de 24 ore.

(OMM D 0030)

159 **amplitudine**

amplitude/range;

amplitude;

Amplitude;

amplitudó/lengéstágasság;

амплитуда;

amplitud;

1. distanța dintre extremele atinse de o mărime sau un corp care variază sau oscilează simetric ori asimetric; (DEX)

2. abaterea maximă a unei unde care variază periodic în raport cu o stare de echilibru;

3. în meteorologie, în special în climatologie, se determină amplitudinea variației elementelor meteorologice raportată la un interval de timp determinat (zi, lună, an), ca element definitor al domeniului de variație sau de existență a acestora; poate fi totală (absolută) sau medie ca de exemplu amplitudinea diurnă a temperaturii aerului sau a presiunii atmosferice, ori amplitudinea medie diurnă, lunară sau anuală a aceluiași elemente, determinată pentru o perioadă de cel puțin cinci ani.

(Dmet A 105, DEX)

160 **amplitudine termică**

vezi A 157 amplitudinea temperaturii.

161 **AMTEX**

vezi E 142 experimentul maselor de aer

162 **an**

year;

an/année;

Jahre;

év/esztendő;

год;

año;

perioada de timp ce corespunde unei revoluții a Pământului în jurul Soarelui; în activitatea practică și științifică se folosesc următoarele variante:

1. anul calendaristic, respectiv intervalul convențional de timp apropiat de anul tropical, cu durata de 365/366 zile, divizat în 12 luni cu durata de 28-31 zile întregi;
2. anul sideral, corespunzător perioadei reale de timp în care Pământul face o rotație completă în jurul Soarelui, adică timpul în care Pământul în raport cu Soarele revine în același punct pe bolta cerească față de stelele fixe. Are durata de 365,2564 zile solare medii sau 365 zile, 6 ore, 9 minute și 10 secunde;
3. anul tropical, corespunzător perioadei de timp dintre două treceri consecutive ale Soarelui prin punctul echinocțiului de primăvară, în mersul lui aparent pe bolta cerească. Este egal cu 365 zile, 46 minute, 46 secunde, și scade cu 5 secunde la fiecare 1000 ani.

(Dmet man, DEX)

163 **anafront**/front anabatic

anabatic front/anafront;

front anabatique/anafront;

Anafront/Aufgleifront;

anafront/anabatikus front;

анабатический фронт/анафронт;

frente anabático/anafrente;

front atmosferic în care aerul cald este ridicat de-a lungul suprafeței de discontinuitate de sub el.

(OMM A 1710)

164 **analiza cantitate-suprafață-dură**

d-a-d/depht-area-duration analysis of the distribution of precipitation;

analyse hauteur-superficie-durée;

Analyse der Niederschlagsverteilung nach Menge, Gebiet und Dauer;

csapadék t-m-t analíze (terület-magaság-tartam-analíze);

анализ зависимости слоя (толщины), площади и продолжительности осадков;

análisis de la duración, altura y distribución en superficie de la lluvia;

analiza distribuției în suprafață a unui caz de precipitații, efectuată în general grafic, folosind *curbele cantitate –suprafață* pentru diferite durate.

(OMM D 0260)

165 **analiza maselor de aer**

air-mass analysis;

analyse des masses d'air;

Luftmassenanalyse;

légtömeg-analízis;

анализ воздушных масс;

análisis de masas de aire;

identificarea diferitelor *mase de aer* pe o hartă sinoptică sau pe o diagramă aerologică și determinarea caracteristicilor lor fizice și a evoluției lor; ceastă procedură constituie o etapă importantă în analiza și identificarea fronturilor.

(OMM A 1240)

166 **analiza polenului**

pollen analysis;

analyse de pollen;

Pollenanalyse;

pollenanalízis;

пыльцевой анализ;

análisis del polen;

analiza distribuției granulelor de polen ale diferitelor plante, conținute în depozitele din stratul superficial de sol, în special din turbării, din care se pot deduce indicații asupra schimbărilor climatice recente.

(OMM P 1150)

167 **analiza stării timpului**

vezi A 188 analiză sinoptică

168 **analiza varianței**

variance analysis;

analyse de la variance;
Varianzanalyse;
variancia análisis;
дисперсный анализ;
análisis de la varianza;

metodă folosită în primul rând pentru estimarea contribuției individuale a mai multor factori la varianța totală a unei serii temporale sau a unui ansamblu de observații și, în al doilea rând, pentru testarea validității sau a semnificației acestor contribuții, adică de a stabili dacă ele sunt reale sau aleatoare.

(OMM V 0100)

169 **analiză**/diagnoză

analysis/diagnosis;
analyse/diagnostic;
Analyse/Diagnose, Analysis;
análisis/diagnósis;
анализ/диагноз;
análisis/diagnóstico;

în *meteorologia sinoptică*, studiul detaliat al stării atmosferei într'o regiune determinată, bazat pe observații actuale și sincrone.

(OMM A 1780)

170 **analiză advectivo dinamică**

advective-dynamic analysis;
analyse advective-dynamique;
advektivdynamische Analyse;
advektívdinamikai análisis;
адвективно-динамический анализ;
análisis advección-dinamico;

metodă folosită în analiza sinoptică și prevederea/proгноza câmpului de presiune atmosferică pe hărțile de topografie barică, bazată pe corelația dintre variația câmpului baric de altitudine cu advecția temperaturii și divergența liniilor de curent (izotahelor).

(Dmet man)

171 **analiză aerologică**

aerological analysis/upper-air analysis;

analyse aérologique/analyse des champs d'altitude;
Aerologischesanalyse/höhe Atmosphäresanalyse;
magaslégköri analízis;
аэрологический анализ;
análisis aerológico/~ del aire en altitud;

- studiul stării fizice și dinamice a atmosferei de deasupra unei regiuni sau zone, așa cum este reprezentată pe hărțile de altitudine. (OMM U 0160)

- studiul stării fizice a atmosferei bazat pe datele din *sondajele verticale* reprezentate pe *diagramele termodinamice*. (OMM A 0760)

172 **analiză armonică**/analiză Fourier

harmonic analysis/Fourier ~ ;
analyse harmonique/~ de Fourier;
harmonische Analyse/Fourier-Analyse;
harmonikus analízis/Fourier ~, Fourier sorbafejtés;
гармонический анализ/анализ Фурье;
análisis armónico/~ de Fourier;

descompunerea unei funcții periodice complexe $f(x)$ în componente armonice, adică într'o serie trigonometrică (serie Fourier). În meteorologie, funcția poate reprezenta variația unui element meteorologic în timp, ilustrată prin valori empirice, observate la diferite intervale de timp. (Dmet A 113)

173 **analiză barică**

baric analysis;
analyse barique;
barische Analyse;
bárikus analízis;
барический анализ/изобарический ~;
análisis bárico/~isobárico;

analiză sinoptică a distribuției spațiale a presiunii atmosferice pe baza *izobarelor* sau *izohipselor*, care reprezintă această distribuție. (OMM B 0240)

174 **analiză cinematică**

kinematic analysis;

analyse cinématique;
kinematiksche Analyse;
kinematikai analízis;
КИНЕМАТИЧЕСКИЙ анализ;
análisis cinemático;
analiza câmpului de curent atmosferic.
(OMM K 0160)

175 analiză cinematică diferențială/cinematică diferențială

differential kinematics;
cinématique différentielle/analyse ~ ~;
kinematikdifferentialische Analyse;
differenciál kinematika;
дифференциальная кинематика;
cinemática diferencial;
metodă de determinare a unor parametri referitori la mișcarea și evoluția configurațiilor sinoptice folosind ecuațiile cinematice, plecând de la câmpurile de presiune și de vânt.
(OMM D 0550)

176 analiză cvadridimensională

four- dimensional analysis;
analyse quadridimensionnelle;
vierdimensionale Analyse;
négydimenziós analízis;
четырёхмерный анализ;
análisis tetradimensional;
determinarea valorilor inițiale adecvate pentru un *model de prevedere/prognoză numerică* folosind date repartizate atât în timp cât și în spațiu, spre deosebire de metodele care utilizează numai date sinoptice.
(OMM F 0940)

177 analiză diferențială

differential analysis;
analyse différentielle;
Differentialanalyse;
differenciál analízis;

дифференциальный анализ;

análisis diferencial;

în meteorologie, *analiză sinoptică* a hărților de variație sau a hărților cu diferențe verticale, ca de exemplu *hărțile de grosime sau topografie absolută*, obținute prin scădere grafică sau numerică a valorilor unei variabile meteorologice de la două momente sau două niveluri diferite.

(OMM D 0540)

178 analiză Fourier

vezi A 172 analiză armonică

179 analiză frontologică

frontal analysis;

analyse frontologique;

Frontalanalyse;

front análisis;

фронтологический анализ;

análisis de los frentes ;

în meteorologie, analiza structurii și evoluției unei regiuni din atmosferă în termeni de mase de aer și zonele de separare active dintre acestea (fronturi).

(OMM F 1300)

180 analiză izentropică

isentropic analysis;

analyse isentropique;

isentropische Analyse;/Isentropenanalyse;

izentropikus análisis;

изэнтропический анализ;

análisis isentrópico;

analiza proceselor fizice și dinamice din atmosfera liberă, bazată pe studiul *hărților* și al *secțiunilor verticale izentropice*.

(OMM I 1160)

181 analiză izotahică

isotach analysis;

analyse isotache/~ isotaque;

Isotachenanalyse;
izotahai analízis;
анализ ИЗОТАХ;
análisis por isotacas/~ isotáquico;
analiza câmpului sau a distribuției vitezei vântului pe o suprafață de referință (izobarică, izentropică, etc.).
(OMM I 1480)

182 **analiză la mezoscară**

mesoanalysis;
mésó-analyse;
Mesoanalyse;
mezoanalízis;
МЕЗОАНАЛИЗ;
análisis mesoscalar/~ de mesoescala;
analiza fenomenelor de mezoscară, așa cum sunt fronturile sau celulele noroase, cu dimensiuni cuprinse între câțiva km și câteva zeci de km. (OMM M 0660)

183 **analiză numerică spectrală**

spectral numerical analysis;
analyse numérique spectrale;
spektralnumerische Analyse;
numerikus spectrálanalízis;
спектральный численный анализ;
análisis numérico espectral;
procedeu de ajustare a unei serii Fourier sau a unei serii de armonice sferice de date distribuite în spațiu, pentru a furniza valorile inițiale ale unei prevederi folosite într'un model numeric spectral de prognoză.
(OMM S 2270)

184 **analiză obiectivă**

objective analysis;
analyse objective;
objektive Analyse;
objektív analízis;
ОБЪЕКТИВНЫЙ АНАЛИЗ;

análisis objetivo;

procedură sau metodă de analiză sinoptică conform căreia pentru un câmp sau set determinat de date există o soluție unică, independentă de criteriile personale ale analistului.

(OMM O 0010)

185 analiză obiectivă cu mai multe variabile

multivariate objective analysis;

analyse objective multivariée;

Objektivanalyse mit viele Variable;

többváltozós objektív analízis;

многовариантный объективный анализ;

análisis objetivo de múltiples variables;

metodă de analiză statistică ce folosește observații ale diferitelor variabile pentru calcularea simultană a câmpurilor coerente de variabile meteorologice legate între ele, așa cum sunt cantitatea de mișcare și vântul.

(OMM M 2220)

186 analiză obiectivă variațională

variational objective analysis;

analyse objective variationnelle;

objektiv Schwankunganalyse;

variációs objektív analízis;

объективный анализ изменений;

análisis objetivo de variaciones ;

schemă sofisticată de inițiere bazată pe calculul variațiilor; scopul acesteia este de a suprima sau elimina zgomotul de mare frecvență conținut în datele inițiale, furnizând astfel câmpuri dinamic coerente în zonele în care datele sunt rare.

(OMM V 0110)

187 analiză pe secțiune verticală

cross-section analysis;

analyse par coupe verticale;

(Verticale)Querschnittanalyse;

metszet-analízis;

анализ по разрезам;

análisis por secciones transversales;
analiză efectuată pe o reprezentare grafică a stării atmosferei într'un plan vertical, de regulă în formă de diagramă a cărei ordonată este altitudinea sau o funcție de presiune.
(OMM C 3330)

188 **analiză sinoptică**

synoptic analysis/weather ~;
analyse synoptique/~ du temps;
Wetteranalyse ;
szinoptikus analízis;
синоптический анализ/~ погоды;
análisis sinóptico/~ del tiempo;
studiul datelor de observații sinoptice înscrise pe hărți pentru a reprezenta starea atmosferei la un moment dat, prin fronturi, izolinii (izohipse, izalobare, etc.), zone semnificative, etc.
(OMM S 3950)

189 **analobară**

anallobar;
anallobare;
Annallobere;
nyomásmelkedési vonal;
аналлобара;
analobara;
linia care unește punctele de egală creștere a presiunii într'un interval determinat.
(OMM A 1740)

190 **analog**

analog;
analog;
analog/ähnlich;
analog;
аналог;
análog;

situație sinoptică, proces sau variație a unui element meteorologic, asemănătoare cu altele observate anterior celei care este observată sau cercetată.

(Dmet A 121)

191 **anemobiagraf**

anemobiagraph;

anémobiagraphé;

Druckrohranemograph/Anemobiagraph;

anemobiagraf;

анемобиаграф;

anemobiágrafo;

anemometru înregistrător cu tub de presiune, în care scara vitezei vântului a flotorului manometric este liniarizată cu ajutorul unor arcuri.

(OMM A 1790)

192 **anemocinemograf**

anemocinemograph;

anémocinemographie;

anemokinematische Windschreiber/Anemokinemograph;

anemócinemográf;

анемокинемограф;

anemocinemógrafo;

instrument ce înregistrează viteza vântului efectuând automat raportul dintre distanța parcursă de curentul de aer în unitatea de timp.

(Dmet A 122)

193 **anemoclinograf**

anemoclinograph;

anémoclinographie;

Anemoklinograph;

anemoklinográf;

анемоклинограф;

anemoclinógrafo;

instrument care înregistrează componenta verticală a vântului.

(Dmet A 123)

194 anemoclinometru

anemoclinometer;
anemoclinomètre;
Anemoklinometer;
anemoklinométer;
анемоклинометр;
anemoclinómetro;

instrument care măsoară înclinarea vitezei vântului în raport cu un plan orizontal.

(OMM A 1800)

195 anemograf

vezi A 212 anemometru înregistrător.

196 anemogramă

anemogram;
anémogramme;
Anemogramm;
anemogram;
анемограмма;
anemograma;

înregistrare a elementelor vântului pe o diagramă, produsă de un anemograf.

(OMM A 1810)

197 anemometrie

anemometry;
anémometrie;
Anemometrie;
szélméréstan;
анемометрия;
anemometría;

ansamblul de proceduri și sisteme de măsurare a direcției și vitezei vântului, inclusiv a componentei verticale a acestuia.

(OMM A 1870)

198 anemometru

anemometer;

anémomètre;
Anemometer/Windmesser;
szélmérő;
анемометр/флюгер;
anemómetro;

instrument care măsoară viteza vântului sau viteza și direcția vântului.

(OMM A 1830)

199 anemometru bidirecțional

bi-directional (wind) vane/bivane;
anémomètre bidirectionel;
zweiachsige Windfahne/Zweikomponenten-Anemometer;
kettős tengelyű széliránymérő/bivane, kétfászlós

szélsébségmérő;

флюгер для измерения направления вектора ветра в пространстве, двухкомпонентный анемометр, бифлюгер;

biveleta/veleta bidireccional;

anemometru sensibil folosit în studiul turbulenței pentru obținerea simultană de date asupra componentelor orizontală și verticală ale vântului.

(OMM B 0730)

200 anemometru Byram

vezi A 205 anemometru cu morișcă

201 anemometru cu contacte

contact anemometer;
anémomètre à contacts;
Kontaktanemometer;
kontakt anemométer/~ szélmérő;
контактный анемометр;
anemómetro de contactos;

anemometru al cărui senzor include o serie de contacte electrice cu o frecvență proporțională cu viteza vântului, care poate fi convertită atât în valori numerice cât și în semnale luminoase sau sonore.

(OMM C 2730)

202 **anemometru cu cupe**

cup anemometer;
anémomètre à coupes;
Schalenkreuzanemometer;
forgókanalas szélmérő;
чашечный анемометр;
anemómetro de cazoletas;

anemometru care măsoară viteza vântului în funcție de viteza de rotire a unei moriști formată din trei sau patru cupe emisferice ori conice, fixate la extremitatea unor brațe orizontale unite simetric într'un ax vertical.

(OMM C 3430)

203 **anemometru cu elice**

vane anemometer;
anémomètre à hélice/anémomètre girouette;
Drehungswindmesser;
szélmászoló anemométer;
крыльчатый анемометр;
anemómetro de veleta;

instrument dotat cu o elice care are posibilitatea să se rotească în plan orizontal și care, în funcție de răspunsul elicei, permite măsurarea vântului.

(OMM V 0050)

204 **anemometru cu fir cald/termoanemometru**

hot-wire anemometer;
anémomètre à fil chaud;
Hitzdrahtanemometer;
hődrótos szélmérő;
термоанемометр;
anemómetro de filamento caliente/~ de alambre caliente;

anemometru care măsoară viteza vântului pe baza variațiilor temperaturii sau rezistenței electrice a unui fir încălzit electric, ale cărui pierderi de căldură sunt direct proporționale cu viteza vântului.

(OMM H 0790)

205 anemometru cu morișcă

air meter/Byram anemometer;
anémomètre à moulinet/~ de Byram;
Mühlenanemometer/Byram Anemometer;
lapátkerekés szélmérő/propelleres ~, Byram-féle ~;
анемометр/~ Байрама, мельничный ~;
anemómetro de molinete/~ de Byram

instrument care măsoară viteza vântului în funcție de viteza de rotire a unei moriști, care se învâртеște pe un ax orizontal sau vertical.

(OMM A 1300, B 1380)

206 anemometeru cu placă oscilantă

vezi G 029 giruetă cu placă mobilă

207 anemometru cu termistor

thermistor anemometer;
anémomètre à thermistance;
Heißeleiteranemometer/Thermistoranemometer;
termisztoros szélmérő;
термисторный анемометр;
anemómetro de termistor;

instrument pentru măsurarea vitezei sau forței vântului, al cărui element sensibil este un termistor.

(OMM T 0570)

208 anemometru cu tub Pitot

vezi A 210 anemometru de presiune

209 anemometru de mână

hand anemometer;
anémomètre à main;
Handanemometer;
kézi anemométer;
ручной анемометр;
anemómetro de mano;

anemometru ținut în mână cu brațul întins de un observator, în momentul utilizării.

(OMM H 0140)

210 anemometru de presiune/anemometru cu tub Pitot, anemometru Dines

pressure tube anemometer/Dines anemometer;

anémomètre à tube de pression/~ Dines, ~ à pression;

Staurohranemometer/Staurohrwindmesser, Dines Anemometer;

nyomócsöves szélmérő/Dines-féle ~;

манометрический анемометр/аэродинамический ~, ~

Дайнса;

anemómetro de presión/~ de Dines;

anemometru care folosește ca senzor un *tub Pitot*, măsurarea efectivă constând în transformarea în unități metrice echivalente de viteză pe unitatea de timp, a diferenței dintre presiunea statică și cea dinamică exercitate de vânt asupra deschiderilor tubului, combinate pentru a acționa asupra flotorului unui manometru; indicațiile manometrului sunt convertite în unități metrice, sau în varianta înregistrătoare a instrumentului în aceleași unități, ca viteză instantanee, medie și de direcție, ultimul element rezultând din orientarea permanentă a tubului de către vânt.

(OMM A 0690, P 1560, P 1700, Dmet A 137)

211 anemometru Dines

vezi A 210 anemometru de presiune.

212 anemometru înregistrător/înregistrător de vânt, anemograf

anemograph/recording anemometer, wind recorder;

anémographe/anémomètre enregistreur;

Anemograph/Windschreiber, Registrieranemometer,

Registrierwindmesser;

anemográf/szélíró;

анемограф/самопишущий анемометр, анеморумбограф;

anemógrafo/anemómetro registrador, registrador del viento;

anemometru care furnizează o înregistrare continuă a vitezei vântului.

(OMM A 1820, OMM W 1100)

213 anemometru totalizator

counting anemometer/run-of-wind ~;

anémomètre totalisateur;

Windwegmesser;

szélútmérő;
анемометр со счетчиком/~ с вертушкой;
anemómetro totalizador/anemómetro para medir el recorrido del viento;

anemometru cu cupe sau cu elice a căror rotire este transmisă unui contor mecanic, care totalizează și indică direct distanța parcursă de vântul real într'un interval de timp determinat, ca de exemplu numărul de km/oră.

(OMM C 3230)

214 **aneroid**

vezi B 047 barometru aneroid.

215 **angström (Å)**

Ångström;

Ångström;

Ångström;

Ångström;

Онгстрём;

Ångström;

unitate de măsură folosită în determinarea lungimilor de undă electromagnetică, egală cu 0,1 mμ (1/10⁸ cm); denumirea este dată în onoarea fizicianului suedez A. I. Ångström.

(Dmet A 144)

216 **anhidrida carbonică**

vezi B 098 bioxid de carbon

217 **anhidrida sulfuroasă**

vezi B 0999 bioxid de sulf.

218 **animarea imaginilor de nori**

cloud image animation;

animation des images de nuages;

Wolkenbildaufnahme;

felhőkép animáció/egymásutáni felhőkép mozgófilmmé alakítása;

филмирование облаков;

animación de fotografías de las nubes;
prezentarea unei secvențe de imagini succesive cu nori, care relevă evoluția și mișcarea lor cu o viteză accelerată ce depășește cu mult pe cea reală; tehnica se aplică în special imaginilor recepționate de la un satelit meteorologic geostaționar pentru că, în cazul acestora, cadrul general rămâne neschimbat.
(OMM C 1680)

219 anomalia circulației

circulation's anomaly;
anomalie de la circulation;
Zirkulationanomalie;
cirkulációs anomália;
аномалия циркуляций;
anomalia de la circulación;

abaterea circulației generale a atmosferei, în ansamblu sau numai într'o zonă determinată, față de starea sa medie multianuală (climatologică); consecința directă a acesteia este abaterea valorilor medii ale elementelor medii din aceeași perioadă față de mediile lor multianuale. (Dmet man)

220 anomalia presiunii

pressure anomaly;
anomalie de presion;
Luftdruckanomalie;
nyomásanomália;
аномалия давления;
anomalia de la presión;

1. diferența dintre presiunea medie într'un loc dat și presiunea medie pentru întreaga paralelă a latitudinii pe care este situat locul respectiv;
2. diferența dintre presiunea medie într'un loc dat pentru o lună, un an sau pentru orice perioadă specificată și presiunea medie multianuală (normală) corespunzătoare pentru locul respectiv.

(OMM P 1570)

221 anomalia temperaturii

temperature anomaly;

anomalie de température;
Temperaturanomalie;
hőmérsékleti anomália;
температурная аномалия;
anomalía de temperatura;

1. abaterea temperaturii față de valoarea ei normală;
2. diferența dintre temperatura dintr'un loc dat și valoarea medie a temperaturii pe paralela geografică a locului respectiv.

(OMM T 0160)

222 anomalie

anomaly;
anomalie;
Anomalie;
anomália;
аномалия;
anomalía;

abatere de la normal, de la o regulă obișnuită; în meteorologie, acest termen este folosit pentru a indica:

1. diferența dintre valoarea medie (diurnă, lunară, anuală, etc) a unui element meteorologic într'un punct și valoarea medie a aceluiași element pentru paralela geografică a punctului considerat;
2. diferența dintre valoarea medie a unui element meteorologic (diurnă, lunară, anuală) și valoarea mediei multianuală a aceluiași element, într'un loc dat.

(Dmet A 146, DEX)

223 anomalie climatică

climatic anomaly;
anomalie climatique;
klimatische Anomalie;
éghajlati anomália;
климатологическая аномалия;
anomalía climática;

1. abaterea valorii unui *element climatic* față de valoarea lui normală;
2. diferența dintre valoarea unui element climatic într'un loc determinat și valoarea medie a acestuia pentru paralela geografică a locului respectiv.

(OMM C 0930)

224 **anomalie fenologică**

phenological anomaly;
anomalie phénologique;
Phänologischesanomalie;
fenológiai anomália;
фенологическая аномалия;
anomalia fenológica;

abaterea unui moment fenologic față de termenul mediu multianual; dacă momentul respectiv are loc înainte de data normală este considerată negativă, iar în caz contrar este pozitivă.

(Dmet man)

225 **anotimp sinoptic natural (ASN)**

vezi S 087 sezon sinoptic natural

226 **antarctic(ă)/Antarctica**

antarctic;
antarctique/Antarctique;
antarktisch/Antarktisch;
délarki;
антарктический (Антарктика)
antártico;

1. nume sau calificativ dat regiunilor polare australe sau elementelor meteorologice originare din acestea;
2. continentul cuprins aproape integral în interiorul cercului polar austral, cunoscut și sub denumirea de “Anctartica”, cu suprafața de aproximativ 13 milioane km², acoperit de o enormă masă de gheață a cărei grosime depășește frecvent 2000 m. Reprezintă climatul cel mai aspru de pe glob (frecvente temperaturi minime sub -50⁰C asociate cu viscole violente) și practic este lipsit de floră și faună terestră, cu excepția zonei limitrofe oceanului.

(Dmet man)

227 **anthelie/arc anthelic**

antehelion/anthelic arc;
anthélie/anneau d’anthélie, arc d’~;

Gegensonne/Antihelium, Nebensonnenring, Horizontalkreis;
antheion/melléknepkör, parhelikus kör;
антелий/дуга антелия ;
anhelio/arco anhelico;

fotometeor sub formă de pată luminoasă rotunjită, de un alb pur, uneori irizată sau înconjurată de inele ori arcuri colorate, care apare foarte rar în partea opusă Soarelui, la aceeași înălțime deasupra orizontului. Uneori, pe cercul pe care se situează acest fotometeor mai pot fi observate și alte pete sau nuclee luminoase situate la 90^0 sau 120^0 distanță azimutală; atunci când sunt deosebit de strălucitoare, aceste pete luminoase sunt denumite “sori falși”. Fenomenul se produce pe norii cirriformi, constituiți din cristale aciculare asociate cu una sau două lamele la capete, care cad cu axul lung în poziție aproximativ verticală.

(OMM A 2020, A 2030)

228 anticiclogeneză

anticyclogenesis;
anticyclogénèse;
Antizyklogenese;
anticiklogenezis;
антициклогенез;
anticiclogénesis;

procesul de formare sau intensificare a unei *circulații anticiclonice*, marcată prin creșterea presiunii.

(OMM A 2070)

229 anticicloliză

anticyclolysis;
anticyclolyse;
Antizyklolyse;
anticiklolízis;
антициклолиз;
anticiclólisis;

procesul de dispariție sau de încetare a unei *circulații anticiclonice*, marcată prin scăderea presiunii.

(OMM A 2080)

230 **anticiclón**/arie de mare presiune, maxim barometric, maxim
anticyclone/area of high pressure, high;
anticyclone/aire de haute pression, haute ~;
Antizyklone/Hochdruckgebiet, Hoch;
anticiklon/magasnyomású képződmény;
антициклон/область высокого давления;
anticiclón/alta, zona de alta presión ;

regiune din atmosferă în care presiunea este mai mare în raport cu cea din zonele învecinate, de la același nivel; pe o *hartă sinoptică*, se observă la fiecare nivel din atmosferă un sistem de *izobare* închise pentru presiune, sau de *izohipse* închise, care închid valori relativ mari de presiune sau de înălțime.

(OMM A 2090)

231 **anticiclón antarctic**

antarctic anticyclone;
anticyclone antarctique;
antarktisch Hochdruck/~ Antizyklone;
antarktisi anticiklon;
антарктический антициклон;
anticiclón antártico;

circulație anticiclonică medie anuală ce afectează Antarctica, în care fluxul net ce intră în troposfera înaltă și cel care iese în apropierea suprafeței terestre sunt asociate cu o *subsidență* pe continent.

(OMM A 1960)

232 **anticiclón arctic**/maxim arctic, anticiclón polar, maxim polar arctic high/~ anticyclone, polar high, ~ anticyclone;

haute pression arctique/ anticyclone ~, haute pression polaire;
arktisch Antizyklone/~ Hoch, Polarantizyklone, Polarhoch ;
arktikus anticiklon/~ magasnyomás, polaris anticiklon, ~
magasnyomás;

арктический антициклон/полярный ~;

alta ártica/anticiclón ártico, alta polar, anticiclón polar;

zona slabă de mare presiune formată deasupra arcticeii, care apare primăvara târziu, în vară și la începutul toamnei; se dezvoltă în asociere cu valorile persistent negative ale bilanțului radiației totale și se deplasează către sud-est, spre interiorul continentelor.

(OMM A 2370, A 2400)

233 anticlon cald

warm high/~ anticyclone;

anticyclone chaud;

Warmeantizyklone/Warmhochdruck;

meleg anticiklon;

тёплая область высокого давления/тёплый антициклон;

anticiclón caliente;

orice *anticlon* care este mai cald decât vecinătățile lui la toate nivelurile corespunzătoare.

(OMM W 0070/W 0110)

234 anticlon continental

continental anticyclone;

anticyclone continental;

kontinental Antizyklone;

szárazföldi anticiklon/kontinentális ~;

континентальный антициклон;

anticiclón continental;

zonă sau arie cu presiune atmosferică mare ce staționează peste un continent în timpul sezonului rece.

(OMM C 2760)

235 anticlon de blocaj

blocking anticyclone/~ high;

anticyclone de blocage;

Blockierungsantizyklone;

lezáró anticiklon/blokáló ~;

блокирующий антициклон;

anticiclón de bloqueo;

anticlon cu deplasare lentă care apare ca un obstacol pe o *hartă sinoptică de suprafață* la latitudini mijlocii, ce împiedică deplasarea normală a depresiunilor migratoare extratropicale, de la vest către est.

(OMM B 0940)

236 anticlon dinamic

dynamic high/~ anticyclone;

anticyclone dynamique;
dynamisch Hochdruck(gebiet)/dynamisch Antizyklone, ~ Hoch;
dinamikus anticiklon;

динамический антициклон;
anticiclón dinámico/alta ~;

denumire dată anticiclonilor tropicali prin care este subliniată natura lor dinamică, nu termică, datorată mecanismului circulației alizeice (descendență/subsidență).

(Dmet man)

237 anticiclón în altitudine

upper-level anticyclone/upper-air ~;
anticyclone en altitude;
Antizyklone an hohe/Hochdruckgebiet ~;
magasszinti anticiklon/magasslégekör ~;
антициклон в верхней атмосфере/высотный ~;
anticiclón en altos niveles/~ en altitud;

circulație anticiclonică în altitudine; acest termen este adesea limitat la anticiclonele care sunt mult mai bine reprezentate la niveluri mai înalte decât în apropierea suprafeței terestre.

(OMM U 0170, U 0290)

238 anticiclón permanent/anticiclónul Ogassawara

permanent anticyclone/Ogassawara ~;
anticyclone permanent/~ d'Ogassawara;
permanente Antizyklone/Ogassawara ~;
permanens anticiklon;
постоянный антициклон/~ Огасавары;
anticiclón permanente/alta de Ogassawara;

zonă de mare presiune atmosferică ce predomină în mare măsură pe tot parcursul anului într'o anumită regiune, care apare pe harta presiunii medii anuale și capătă numele zonei respective, așa cum sunt anticiclónul Ogassawara și Honolulu (Hawai) în Oceanul Pacific, sau anticiclónul insulei Sfânta Elena în Oceanul Atlantic.

(OMM O 0160, P 0390, Dmet A 166-168)

239 anticiclón polar/maxim polar

vezi A 232 anticiclón arctic

240 anticiclón rece

cold anticyclone;
anticyclone froid;
kalte Antizyklone/Kaltehoch;
hideg anticiklon;
ХОЛОДНЫЙ АНТИЦИКЛОН;
anticiclón frío;

anticiclón care este rece în raport cu vecinătățile lui de la același nivel; de regulă, termenul se referă numai la structurile anticiclonice din straturile joase ale troposferei.

(OMM C 2190)

241 anticiclón semipermanent/anticiclónul (maximul) Azoric, nord Atlantic, Atlanticului de sud, Bermudelor, Siberian (Asiatic de iarna)

semi-permanent anticyclone/Azores, Bermuda, North Atlantic, Siberian, South Atlantic anticyclone/high;

anticyclone semi-permanent/anticyclone des Açores, des Bermudes, de l'Atlantique Nord. de l'Atlantic Sud, de Sibirie;

Azorenhoch/Azorenantizyklone, Azorenhochgebiet, Bermuda hoch, Hochdruck von Sibirien, -von Norden/Südlich atlantisch;

semi-permanens anticiklon/azori magasnyomás, azori anticyclone, bermudai magasnyomás, eszkatlanti/délatlanti magasnyomás;

полупостоянный антициклон/азорский ~, североатлантический ~, сибирский ~, зимний азиатский ~, южноатлантический антициклон;

anticiclón semipermanente/anticiclón de las Azores, de las Bermudas, del Atlántico norte o sur, o de Siberia;

regiune geografică în care, o mare parte din an, predomină valori mari ale presiunii atmosferice; pe hărțile presiunii medii lunare este localizat un anticiclón ca rezultat al proceselor radiative sau dinamice caracteristice regiunii respective (bilanț radiativ negativ în sezonul rece sau subsidență/descendență la scară mare compensatoare a circulațiilor alizeice).

(OMM S 0730)

242 anticiclón tăiat/maxim tăiat

cut-off/cutting-off high;

anticyclone coupé;
abgeschnürte Antizyklone/cut-off Antizyklone;
leszakadt anticiklon/cut-off anticiklon;
отсеченный антициклон;
anticiclón desprendido;

anticlona caldă care s-a deplasat către pol, plecând din brâul vânturilor de vest de la latitudinile mijlocii.
(OMM C 3450)

243 **anticlona termică**

thermal high;
anticyclone thermique/haute pression thermique;
thermische Hoch;
termikus anticiklon;
термический антициклон;
alta térmico;

anticlona formată prin răcirea aerului de deasupra unei suprafețe subiacente rece, care rămâne staționar peste aceasta; adesea, la acest proces contribuie substanțial și răcirea prin radiație care determină intensificarea anticlonului respectiv.
(OMM T 0470)

244 **anticlona Atlanticului de nord**

vezi A 241 anticlona semipermanentă

245 **anticlona Atlanticului de sud**

vezi A 241 anticlona semipermanentă

246 **anticlona Azorică**

vezi A 241 anticlona semipermanentă

247 **anticlona Bermudei**

vezi A 241 anticlona semipermanentă

248 **anticlona Siberiană**

vezi A 241 anticlona semipermanentă

249 anticlonul subtropical

vezi B 112 brăul anticlonic subtropical.

250 anticorona

vezi A 289 arcul lui Brocken

251 anticrepuscul

anti-twilight;

anticrépuscule;

Gegendämmerung;

ellenszürkület;

противосумерки;

anticrepúsculo;

luminozitate care apare pe cer în direcția opusă Soarelui care răsare sau apune.

(OMM A 2210)

252 antimuson

antimonsoon;

antimousson;

Antimonsun;

antimonszun;

АНТИМУССОН;

antimonzón;

ramura ipotetică compensatoare la înălțime a circulației musonice; curent compensator de aer în straturile superioare ale atmosferei, de sens contrar musonului din straturile inferioare ale troposferei.

(Dmet A 170)

253 antipleion

antipleion;

antipléion;

Antipleion;

negatív eltérésű góc;

АНТИПЛЕИОН;

antipleión;

centru de puternică anomalie negativă a unui *element meteorologic* dat. (OMM A 2160)

254 antiselena

antiselena;
antisélène;
Gegenmond;
antiszelena;
антиселена/противолуна;
antiselenio;

fotometeor luminos analog *antheleii*, sursa luminoasă fiind Luna.
(OMM A 2170)

255 antrenare

entrainement;
entraînement;
Luftmitführung;
besodródás;
вовлечение;
arrastre hacia interior;

în meteorologie, amestecul aerului înconjurător cu aerul preexistent, în interiorul unui nor sau într'un curent atmosferic, astfel încât acesta se integrează în curentul sau norul respectiv.
(OMM E 0730)

256 anuar aerologic

aerological yearbook;
annales aérologiques;
aerologisch Jahrbuch;
aerológiai évkönyv;
аэрологический ежегодник;
anuario aerológica;

publicație periodică ce conține date meteorologice (reale, medii și extreme) din atmosfera liberă, obținute din radiosondaje, sondaje pilot și radiovânt.
(Dmet A 172)

257 anuar meteorologic

meteorological yearbook;
annuaire météorologique/annales ~;
meteorologische Jahrbuch;

meteorológiai évkönyv;
метеорологический ежегодник;
anuario meteorológico ;
publicație care conține date meteorologice detaliate pentru un an
determinat.
(OMM M 1210)

258 Anul geofizic internațional - AGI

International Geophysical Year - IGY;
Année géophysique internationale – AGI;
Geophysischesinternationales Jahr;
Nemzetközi Geofizikai Év – IGY ;
Международный геофизический год - МГГ;
Año geofísico internacional –AGI;
perioada cuprinsă între 1 iulie 1957 și 31 decembrie 1958, stabilită
de Uniunea geodezică și geofizică internațională (UGGI), în timpul
căreia s-a desfășurat un vast program de observații geofizice printr'o
rețea mondială de stații.
(OMM I 0260, I 0720)

259 Anul internațional al Soarelui calm – AISC/IQSY

International Year(s) of the Quiet Sun – IQSY;
Année(s) internationale(s) du Soleil calme - AISC;
Internationaljahr der Stillesonne – IQSY;
Nyugodt Nap Éve – IQSY ;
Международный(е) год(ы) спокойного Солнца - МГСС;
Año internacional del Sol en calma – AISC;
perioada 1 ianuarie 1964 - 31 decembrie 1965 apropiată minimului
de pete solare, în timpul căreia s-a desfășurat un intens program
internațional de observații la scară mondială în aproape toate ramurile
geofizicii.
(OMM I 0780)

260 Anul polar internațional – API/IPY

International Polar Year – IPY;
Année polaire internationale –API;
polarinternational Jahr;
Nemzetközi Poláris Év – IPY;

Международный полярный год - МПГ;
Año polar internacional - API;
perioade din 1882-1883 și 1932-1933 stabilite prin acord internațional, în care a fost efectuat un vast program de observații geofizice în diferite stații stabilite temporar, în deosebi în regiunile polare.
(OMM I 0740)

261 AOM

vezi D 127 distanța optică meteorologică

262 apă

water;

eau;

Wasser;

víz;

вода;

agua;

lichid incolor-transparent, insipid și indor în stare pură; din punct de vedere chimic, este constituit din două molecule de hidrogen și una de oxigen (H_2O). Are densitatea maximă la temperatura de $+4^{\circ}C$, trece în forma gazoasă (fierbe) la $100^{\circ}C$ și presiunea de o atmosferă (760 mm Hg) și se solidifică (îngheață) la $0^{\circ}C$. Totalitatea apei de pe glob constituie *hidrosfera* – unul din cele patru învelișuri ale Pamântului, fiind într'o permanentă interdependență și schimb energetic cu toate celelalte trei; în natură este un foarte bun solvent și se regăsește într'o infinitate de combinații și soluții, multe dintre acestea de o importanță vitală pentru tot ce înseamnă biosferă. În natură, există simultan în toate cele trei forme de agregare.

(Dmet A 175)

263 apă atmosferică

atmospheric water;

eau atmosphérique;

atmosphärische Wasser;

légköri víz;

вода атмосферы;

agua atmosférica;

apa existentă în aerul atmosferic sub formă de vapori sau de produse de condensare a acestora, în suspensie ori în cădere liberă. (Dmet A 176)

264 apă gravitațională

gravitational water;

eau gravitative;

Gravitationswasser;

gravitációs víz;

гравитационная вода;

agua gravitacional;

apa din sol care se deplasează sub influența forței de gravitație prin spațiile necapilare (porii) din sol.

(Dmet A 178)

265 apă higroscopică/umezeala higroscopică

hygroscopic water/~ moisture;

eau hygroskopique;

hygroskopisches Wasser;

higroszkopikus víz;

гигроскопическая вода/~ влага;

agua higroscópica/humedad ~;

apa reținută în zona de aerație a solului, în echilibru cu vaporii de apă din atmosferă. (ОММ Н 1160, Н 1180)

266 apă precipitabilă (din atmosferă)

precipitable water;

eau précipitable;

ausfällbares Wasser;

kihullható csapadék;

количество осажженной воды;

agua precipitable;

cantitatea de apă ce poate fi obținută dacă toți vaporii de apă conținuți într'o coloană de aer ar fi condensați și precipitați; poate fi

determinată cu formula: $W = 1/g \int_{p_1}^{p_2} m(p) dp_1$, în care g este accelerația

gravitației, p_1 și p_2 presiunea la extremitățile coloanei de aer, iar $m(p)$ este raportul de amestec la presiunea p . Pentru straturi determinate din

atmosfera liberă se folosește relația: $W_{00} = -1/g \int_{p_1}^{p_2} s dp$, unde p_1 este presiunea la baza stratului considerat, iar p_2 este presiunea la limita superioară a stratului respectiv. Apa precipitabilă fiind aproximativ proporțională cu tensiunea reală a vaporilor de apă e_0 la nivelul suprafeței terestre, mai poate fi determinată și cu o formulă empirică de forma: $W_{00} = 3,8 e_0^{2/3}$.

(OMM P 1350, Dmag K 66)

267 apă suprarăcită

supercooled water;

eau en surfusion/eau surfondu;

überkühltes Wasser;

túlhűlt víz;

переохлажденная вода;

agua subfundida;

apă aflată în stare lichidă la temperaturi negative; în condiții de laborator, apa suprarăcită poate fi menținută în stare lichidă până la -30°C , însă în atmosferă se pot observa picături lichide în nori sau ceață chiar și la temperaturi până la -40°C . Rolul acestui tip de picături este esențial în mecanismul de formare a precipitațiilor.

(Dmet man)

268 API

vezi A 260 Anul polar internațional

269 aplatizarea orizontului

vezi D 031 depresiunea orizontului

270 apob/observație din avion

apob/airplane observation;

apob/observation sur aéronef;

apob/Flugzeugbeobachtung;

apob/repülőről végzett meteorográfós megfigyelés;

apob/наблюдение от самолёт;

apob/observación desde avión;

observație de presiune, temperatură și umiditate relativă, efectuată în atmosfera liberă cu un aerometeorograf montat sub aripa unui avion;

termenul reprezintă abrevierea sintagmei “airplane observation” și este folosit numai în sensul restrâns explicat mai sus.
(OMM A 2240)

271 **aproximarea Boussinesq**

Boussinesq approximation;
approximation de Boussinesq;
Boussinesqsche Approximation/~ Annäherung;
Boussinesq-közelítés;
приближение Буссинеска;
aproximación de Boussinesq;

aproximare folosită în modelele atmosferice care neglijează variațiile de densitate ale fluidului în ecuațiile de mișcare, cu excepția termenului de *forța ascensională* sau de *împingere hidrostatică*.

(OMM B 1100)

272 **aproximarea Curtis-Godson**

Curtis-Godson approximation;
approximation de Curtis-Godson;
Curtis-Godson Approximation/~ Annäherung;
Curtis-Godson közelítés;
приближение Кертис-Годсона;
aproximación de Curtis-Godson;

metodă aplicată la calculul transmisiei radiației de undă lungă prin atmosferă.

(OMM C 3440)

273 **aproximare cvasigeostrofică/ecuațiecvasi geostrofică**

quasi-geostrophic approximation/~ equation;
approximation quasi-géostrophique;
quasi geostropische Approximation/~ Annäherung ;
kvázigeostrófikus közelítés/geostrófikus ~;
квaзигeоcтpофчecкoe пpиближeниe/~ ypaвнeниe;
aproximación casi geostrofica ;

ipoteză a echilibrului geostrofic folosită numai în anumite ecuații particulare de mișcare, care are ca efect, printre altele, simplificarea ecuațiilor de mișcare și eliminarea fenomenelor la scară mică. În trecut, a fost adesea folosită în *modelele de prevedere numerică*.

(OMM Q 0080, Q 0090)

274 aproximare cvasi statică

quasi-static approximation;
approximation quasi-statique;
quasi statisch Annäherung/~ Approximation;
kvázisztatikus közelítés;
квазистатическое приближение;
aproximación casistática;

aplicarea ecuației de bază a staticii în locul ecuației de mișcare în jurul unei axe verticale, presupunând că accelerațiile verticale diferă puțin de zero.

(Dmet man)

275 aproximare geostrofică

geostrophic approximation;
approximation géopstrophique;
geostrophische Annäherung/~ Approximation;
geosztrófikus közelítés/kvázi~ ~;
геострфигеское приближение;
aproximación geostrófica;

asimilarea vântului real într'unul sau mai multe puncte dintr'o zonă cu vântul geostrofic corespunzător din punctul sau punctele respective ; folosirea acestei aproximări presupune că *numărul lui Rossby* al fluxului este mic.

(OMM G 0310)

276 aproximare hidrostatică

vezi I 164 ipoteza hidrostatică

277 APT - Automatic Pictures Transmission

vezi T 202 transmitere automata de fotografii.

278 arc anthelic

vezi A 227 anthelie

279 anticorona

vezi A 291 arcul lui Broken

280 **arc anticrepuscular**

anticrepuscular arch/antitwilight arch;

arche anticrépusculaire;

Gegendämmerungsbogen;

szürkületi ellenív;

противосумеречная дуга;

arco anticrepuscular;

fotometeor din familia fenomenelor crepusculare, arcul anticrepuscular se observă sub forma unei benzi roz-violet, care separă umbra Pământului, care pare că se ridică în direcția opusă Soarelui ce apune și coboară progresiv sub orizont.

(OMM A 2050)

281 **arc auroral**

auroral arc;

arc auroral;

Polarlichtbogen;

ív alakú fény;

дуга полярного сияния;

arco de la aurora;

lumină aurorală în formă de arc regulat, care se extinde de la est la vest, perpendicular pe meridianul magnetic.

(OMM A 3130)

282 **arc circumhorizontal**

circumhorizontal arc;

arc circumhorizontal;

Zirkumhorizontalbogen;

halojelenséget kísérő;

дуга у горизонта (вид гало);

arco circumhorizontal;

halo care constă dintr'un arc colorat în roșu pe marginea superioară, care se extinde pe aproximativ 90 grade, paralel cu orizontul la 46 grade sub poziția Soarelui.

(OMM C 0660)

283 **arc circumzenital**

circumzenital arc;

arc circumzénital;
niedriger Zirkumzenitalbogen;
zenit körüli ív;
ОКОЛОЗЕНИТНАЯ ДУГА;
arco circumzenital;

fotometeor din familia halourilor sub forma unui cerc luminos, situat într'un plan orizontal și centrat la zenit, de regulă asociat unui *halo mare*; uneori pot fi observate numai arce circumzenitale fără ca *haloul mare* să fie vizibil.

(OMM C 0690)

284 **arc circumzenital inferior**

lower circumzenithal arc;
arc circumzénithal inférieure;
niedriger Zirkumzenithalbogen;
alsó zenit körüli ív;
НИЖНЯЯ ОКОЛОЗЕНИТНАЯ ДУГА;
arco circumzenital inferior;

fotometeor din familia halourilor sub forma unui *arc circumzenital* foarte deschis dintr'un cerc orizontal cu rază mare, situat în apropierea orizontului; poate atinge *haloul mare* atunci când înălțimea astrului luminos pe bolta cerească este de aproximativ 68° .

(OMM L 0910)

285 **arc circumzenital superior**

upper circumzenithal arc;
arc circumzénithal supérieure;
ober Zirkumzenitalbogen;
felső zenit körüli ív;
ВЕРХНЯЯ ОКОЛОЗЕНИТНАЯ ДУГА;
arco circumzenital superior;

arc puternic curbat al unui cerc orizontal centrat în apropierea zenitului; este tangent la *haloul mare* atunci când înălțimea astrului luminos este de aproximativ 22° și poate fi viu colorat în culorile spectrului, cu roșu la exterior și violet spre interior. (OMM U 0270)

286 **arc crepuscular**

twilight arch/crepuscular arch ;

arche crépusculaire ;
Dämmerungsbogen;
szürkületi fényív;
сумеречная дуга/дуга зари;
arco crepuscular;

arc luminos care apare în direcția din care răsare sau apune Soarele, în momentul în care acesta se găsește între 3 – 4 grade sub orizont.
(OMM C 3260, T 1940)

287 arc de cinuk (chinook)

vezi B 114 breșă de foehn

288 arctic(ă), Arctica

arctic, Arctic;
arctique;
arktisch/Arktik;
északi-sarki/arktikus;
арктический/Арктика;
ártico;

1. denumire sau calificativ dat ansamblului de mări și regiuni continentale situate pe calota polară boreală, delimitată de cercul polar arctic ($66^{\circ} 33' N$), constituit din Oceanul înghețat de nord, mările adiacente și zonele continentale septentrionale ale Asiei (Siberia), Europei și Americii, inclusiv marile lacuri și arhipelagurile adiacente. Unitatea acestor regiuni este determinată de predominanța unui climat excesiv de rece (medii de temperatura de la -10 până la $-20^{\circ} C$ asociate cu consecințele agravante ale vânturilor violente cu frecvență mare), care limitează dezvoltarea florei (tundra), faunei și densitatea umană. Din punct de vedere climatologic, limita acestei zone coincide aproximativ cu izoterma de $10^{\circ}C$ a lunii cea mai caldă.
2. calificativ dat elementelor și fenomenelor meteorologice care au originea sau provin din această regiune geografică.

(Dmet man)

289 arcul lui Brocken/anticorona;

Brocken bowl/anticorona;
arc du Brocken/contre-couronne;

Antikorona ;
anticorona ;
Брокенская глория/антикорона;
arco de Brocken/anticorona ;

fotometeorul cunoscut sub denumirea de *spectrul lui Brocken* înconjurat de *gloria*, fenomen optic constituit din una sau mai multe serii de inele luminoase colorate, care înconjoară umbra unui obiect (sau persoană) proiectată pe suprafața superioară a unui strat de nori sau pe o pânză de ceață.

(OMM B 1260)

290 arcuri tangente la haloul de 22⁰ (haloul mic)

tangent arcs to 22⁰ halo ;
arcs tangents au halo de 22⁰ ;
Berührungsbogen zum kleinen Ring (Halo) ;
kis halo érintőívei;
касательные дуги к малому гало;
arcos tangentes al halo de 22⁰;

fotometeor sub formă de arcuri luminoase, tangente la partea superioară a unui *halo mic de 22⁰*, a căror formă variază mult în funcție de înălțimea astrului deasupra orizontului a astrului care formează haloul (Soarele sau Luna).

(OMM T 0020)

291 arcuri tangente la haloul de 46⁰ (haloul mare)

tangent arcs to 46⁰ halo;
arcs tangents au halo de 46⁰;
Berührungsbogen zum großen Ring/Halo ;
nagy halo érintőívei;
касательные дуги к большому гало;
arcos tangentes al halo de 46⁰;

fotometeor sub formă de arcuri luminoase asemănătoare fragmentelor de curcubeu, situate simetric în raport cu astrul (Soarele sau Luna) spre care își orientează convexitățile; atunci când este observabil *haloul mare de 46⁰* arcurile luminoase sunt tangente la acesta în puncte situate simetric pe semi-circumferința inferioară a lui.

(OMM T 0030)

292 arcurile lui Lowitz

arcs of Lowitz ;
arcs de Lowitz;
Lowitzsche(schiefe) Bögen;
Lowitz fényívei;
дуги Ловица;
arcos de Lowitz;

fotometeor din familia halourilor care constă din două arcuri luminoase dispuse oblic, care uneori unesc *parheliile* sau *paraselenele* cu *haloul mic*.

(OMM A 2350)

293 arcurile lui Parry

Parry arcs;
arcs de parry;
Parryschesbögen;
Parry fényívei;
дуга Парри;
arcos de Parry;

categorie de *halouri* ce apar sub formă de arcuri ușor colorate deasupra și dedesubtul Soarelui; sunt fenomene de refracție produse de cristalele de gheață cu orientare preferențială și, în consecință, se observă mult mai rar decât fenomenele optice produse de cristalele de gheață din nori care au o orientare aleatoare. Au fost observate și descrise prima dată de Parry în 1819, în timpul unei expediții în Arctica.

(OMM P 0140)

294 arcus (arc)

arcus (arc);
arcus (arc);
Arcus (arc)/Gewitterkragen, Böenkragen;
arcus (arc)/felhőgallér;
грозово́й вал (arc)/ворот;
arcus (arc)

rulou orizontal dens, cu marginile mai mult sau mai puțin destrămate, care aparent se rostogolește în fața părții anterioare a anumitor nori orajoși; atunci când este extins mult pe orizontală

capătă un aspect de vâlătug amenințător. Reprezintă o *particularitate suplimentară* asociată norilor *Cumulonimbus* și mult mai rar cu norii *Cumulus*.

(OMM A 2430)

295 **ARFOR**

ARFOR (**area forecasting**);

ARFOR;

ARFOR;

ARFOR;

ARFOR;

ARFOR;

1. prevedere de zonă emisă pentru aviație, în formă codificată;
2. denumirea codului internațional pentru codificarea prevederilor de zonă aeronautică.

(OMM A 2470)

296 **ARFOT**

ARFOT (**area forecasting temperature**);

ARFOT;

ARFOT;

ARFOT;

ARFOT;

ARFOT;

1. prevedere de temperatură pentru o zonă aeronautică, emisă în formă codificată;
2. denumirea codului internațional pentru codificarea prevederilor de zonă aeronautică pentru temperatură.

(OMM A 2480)

297 **ariditate**

aridity;

aridité;

Aridität;

ariditás;

аридность;

aridez;

caracteristica unui climat referitoare la insuficiența *precipitațiilor* pentru supraviețuirea vegetației.
(OMM A 2500)

298 arie de mare presiune

vezi A 230 anticiclone

299 arșiță

vezi C 020 caniculă

300 ascendent alobaric

vezi A 302 ascendent izalobaric

301 ascendent baric (∇p)

baric ascendent;

ascendant barique;

barische Aszendent;

bárikus aszcendens/nyomás aszcendens;

барический асцендент/- восходящий;

ascendíente bárico ;

vector egal ca valoare și de sens contrar cu gradientul baric.

(Dmet A196)

302 ascendent izalobaric/ascendent alobaric

isalobaric ascendent/allobaric ascendent;

ascendant issalobarique/ascendant allobarique;

isalobarer (isalobarischer) Aszendent;

izalobarikus aszcendens;

изаллобарический асцендент/- восходящий;

ascendíente isalobárico;

vector egal numeric și de sens contrar cu gradientul izalobaric :

$$\vec{l} = \vec{v} \cdot \vec{l} = \nabla \cdot \delta p / \delta t = (\delta^2 p / \delta t \cdot \delta n) \cdot n$$

(Dmet A 197)

303 ascendent (∇)/Hamiltonian, operator nabla

del/nabla operator, Hamiltonian;

operator nabla/hamiltonien;

Nablaoperator/Hamiltonischer Operator;

nablaoperator/Hamilton-operator;
набла-оператор/оператор ”набла” Гамильтона;
operador nabla/operador de Hamilton;

vector numeric egal cu gradientul și orientat în sens invers:

$$\nabla = \vec{i} \cdot \frac{\delta}{\delta x} + \vec{j} \cdot \frac{\delta}{\delta y} + \vec{k} \cdot \frac{\delta}{\delta z}, \text{ cu componenta orizontală:}$$

$\nabla_H = \vec{i} \cdot \delta/\delta x + \vec{j} \cdot \delta/\delta y$; adesea este folosit în formele și cu semnificațiile următoare: $\nabla \cdot \varphi = \text{grad}\varphi, = \text{div}V, \nabla \times V = \text{rot}V$.

(Dmet A 195, Dmag N 01)

304 **ascendență**/curent ascendent

updraught;
ascendance/courant ascendant;
Aufstieg/Aufgleitsströmung, Aufwärtsstrom;
feláramlás;
восходящее движение воздуха;
corriente ascendente;

mișcare verticală sau curent vertical de aer, de mici dimensiuni, care se deplasează în sus.

(OMM U 0120)

305 **ascensiunea capilară (a apei în sol)**

capillary rise (of soil moisture);
ascension capillaire (de l'eau dans le soil);
Kapillarelevation der Bodenfeuchtigkeit;
talajnedvesség kapilláris emelkedése;
капиллярный подъем (почвенной влаги);
ascenso capilar;

urcarea apei deasupra pânzei freatice libere din sol sub acțiunea capilarității.

(OMM C 0110)

306 **asimetria termică secundară a ciclonului**

secondary thermic asymmetry of cyclone;
asymétrie thermique secondaire du cyclone;
sekundärthermisch Asymmetrie der Zyklone;
másodlagostermikus ciklonális aszimmetria;
вторичная термическая асимметрия циклона;

asimetría térmico secundario del ciclón;
diferența de temperatură care apare în aria unui ciclon după ocluderea acestuia, datorită originii diferită a aerului rece prefrontal și a celui postfrontal care a concurat la procesul de ocludere; apariția asimetriei termice secundare condiționează readâncirea cicloului respectiv după ocludere.

(Dmet A 200)

307 **asimetrie termică**

thermal (thermic) asymmetrie;

asymétríe thermique;

Thermischasymmetrie;

termikus aszimmetria;

термическая асимметрия;

asimetría térmico;

distribuția orizontală asimetrică a temperaturii într'un ciclon/anticiclon față de centrul acestuia, determinată de curenții de aer de sens opus din partea estică și cea vestică a lui; astfel, într'un ciclon extratropical din emisfera nordică, temperaturile din sectorul estic sunt mai ridicate decât cele din partea vestică și nord vestică, motiv pentru care sectorul estic este denumit sectorul cald. În anticicloni, această distribuție este inversă. Asimetria termică evidentă caracterizează ciclonii tineri și anticiclonii mobili; în cazul ciclonilor retrograzi sectorul cald ocupă partea nordică a acestuia.

(Dmet A 199)

308 **asimilarea cvadridimensională a datelor**

four-dimensional data assimilation;

assimilation des données à quatre dimensions ;

vierdimensionale Datenassimilierung;

négydimenziós adatasszimiláció;

четырёхмерная ассимиляция данных;

asimilación tetradimensional de datos;

procedeu care constă în combinarea atât a datelor provenite din diferite surse și de diferite tipuri cât și a elementelor observate în diferite momente.

(OMM F 0950)

309 **asimilarea datelor**

data assimilation;
assimilation des données;
Datenassimilierung;
adatasszimiláció;
ассимиляция данных;
asimilación de datos;

procedeu prin care se combină datele provenite din diferite surse și, în general, de diferite tipuri pentru a produce un set de date coerente, atât în plan orizontal cât și pe verticală.

(OMM D 0060)

310 **ASN**

vezi S 087 sezon sinoptic natural

311 **Asociație regională (OMM)**

Regional Association ;
Association régionale ;
Regionalverein ;
tartományi társaság ;
региональная ассоциация;
Asociación Regional;

organ constituent al *OMM*, format din *Membrii OMM* dintr'o regiune geografică mare, de dimensiunile unui continent, care aplică reglementări meteorologice diferite sau specifice în regiunea respectivă ; în cadrul *OMM* sunt delimitate șase asemenea regiuni: AR I – Africa, AR II – Asia, AR III – America de Sud, AR IV – America de Nord, AR V – Pacificul de Sudest (inclusiv Australia) și AR VI – Europa.

(OMM R 1330)

312 **aspectul cerului**

vezi S 208 starea cerului.

313 **astrometeorologie**

astrometeorology;
astrométéorologie;
Astrometeorologie;

asztronometeorológia/csillagászati meteorológia;

астрометорология;

astrometeorología;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul influenței astrelor asupra vremii la suprafața terestră.

(OMM A 2670)

314 **atenționare meteorologică**

vezi A 373 aviz meteorologic.

315 **atenuarea radiației solare**

vezi A 316 atenuare atmosferică

316 **atenuare atmosferică/extincție atmosferică, atenuarea radiației solare**

atmospheric attenuation/~ extinction, attenuation of solar radiation;

atténuation atmosphérique/extinction ~, atténuation du rayonnement solaire;

atmosphärische Extinktion/Sonnenstrahlung Abdämpfung ;

légköri fénykialvás/~ extinkció, ~ gyengítés, napsugárzás légköri csillapítása;

ослабление радиаций в атмосфере//атмосфрное ослабление, ослабление солнечной радиаций;

atenuación atmosférica/extinción ~, atenuación de la radiación solar;

diminuarea densității de flux a unui fascicul de radiație pe parcursul propagării lui prin atmosferă, datorită absorbției sau difuziei acestuia de către constituenții atmosferici.

(OMM A 2740)

317 **aterizare pe orice vreme**

all-weather landing;

atterisage tous temps;

Landung im was auch immer Wetter;

időjárástól független repülőgép leszállás;

всепогодное приземление/слепая посадка;

aterisaje con cualquier tiempo;

posibilitatea de folosire a unui aeroport/aerodrom pentru aterizare, indiferent de condițiile meteorologice.
(OMM A 1520)

318 **ATIS**

vezi S 081 Serviciu automat de informaare pentru zona terminală

319 **atlas climatologic**

climatological atlas;

atlas climatique;

KlimaAtlas;

éghajlati atlasz;

КЛИМАТОЛОГИЧЕСКИЙ АТЛАС;

atlas climatológico;

atlas constituit în principal din hărți climatologice, în care sunt reprezentate în special distribuțiile lunare și anuală a principalelor elemente climatice ale unei regiuni determinate, stabilite pentru o perioadă suficient de lungă (de regulă minim 30 ani consecutivi).

(OMM C 1250)

320 **atlas de nori**

clouds atlas;

atlas des nuages;

Wolkenatlas;

felhő atlasz;

облачный атлас;

atlas de nubes;

colecție de fotografii de nori care folosește la identificarea norilor în practica observațională. Fotografiile respective reprezintă forme specifice de nori caracteristici pentru diferitele genuri de nori, specii, varietăți, particularități, nori anexă, etc., grupate conform clasificării internaționale a norilor, asociate cu texte explicative referitoare la conținutul fiecărei fotografii.

(Dmet A 202)

Istoric

Primul atlas internațional de nori a fost publicat, pe cheltuială proprie în 1896 (28 planșe color), de Teisserenc de Bort la recomandarea Conferinței Meteorologice de la München (1891); a doua ediție a acestuia apare în 1939, cu 174 planșe din care 3 color. O nouă versiune apare în 1956, cu 224 planșe alb/negru și color, iar în 1987 este ultima reeditare a volumul II al Atlasului de către OMM cu 161 foto color, 35 alb/negru și 9 planșe

suplimentare cu meteori ; vol I conține numai text explicativ-descriptiv. (conf.Alain Viguier, Meteo France)

321 **atmidometru**

vezi E 129 evaporimetru

322 **atmometru**

vezi E 129 evaporimeru

323 **atmoradiograf**

atmoradiograph;

atmoradiographe;

Atmoradiograph;

atmoradiográf;

атморрадиограф;

atmoradiógrafo;

dispozitiv pentru măsurarea și înregistrarea frecvenței de apariție a *atmosfericilor/sfericilor* care au o intensitate ce depășește un prag limită determinat.

(OMM A 2680)

324 **atmosfera înaltă**

upper atmosphere;

haute atmosphère;

Hochatmosphäre/obere Luftschicht;

felső légkör/magas ~;

верхняя атмосфера;

atmósfera alta;

termen general care desemnează partea din atmosferă situată deasupra *mezopauzei* (*termosfera, ionosfera, exosfera*).

(OMM U 0260)

325 **atmosfera liberă/în altitudine**

upper air/aloft, free atmosphere;

atmosphère libre/en altitude;

höhere Luftschichten/frei Atmosphäre;

magas légkör/szabad ~;

свободная атмосфера/воздух свободный атмосферы,

верхняя атмосфера;

atmósfera libre/alta atmosfera, en altitud;

- partea din atmosferă situată deasupra *stratului de frecare*, în care mișcarea aerului este afectată nesemnificativ de frecarea cu suprafața terestră; (OMM F 1010)

- termen fără definiție precisă; este folosit în principal în *meteorologia sinoptică* pentru desemnarea regiunii care începe din baza *atmosferei libere* și se extinde până la limita superioară a radiosondajelor de rutină cu balonul (respectiv în stratosfera joasă).

(OMM U 0150)

326 **atmosfera mijlocie**

midle atmospere;

atmosphère moyenne;

mittlere Atmosphäre;

középső légkör;

средняя атмосфера;

atmósfera intermedia;

regiunea ce cuprinde *stratosfera* și *mezosfera*, situată între 15 și 85 km. (OMM M 1400)

327 **atmosfera planetară**

planetary atmosphere;

atmosphère planétaire;

planetarische Atmosphäre;

a bolygó légköri;

планетарная атмосфера;

atmósfera planetaria;

pătura gazoasă care învelește o planetă, în cazul meteorologiei planeta Terra.

(OMM P 0700)

328 **atmosfera**

atmosphere;

atmosphère;

Atmosphäre;

légkör/atmosféra;

атмосфера;

atmósfera;

1. pătura gazoasă care învelește globul terestru: nu are o limită superioară bine definită – concretă, și este constituită dintr'un amestec fizic de gaze, în proporții relativ constante în raport cu înălțimea. Arbitrar, poate fi divizată în mai multe straturi suprapuse, după diferite criterii:

- termic: *troposferă* (de la sol până la 8-17 km), *stratosferă* (de la 8-17 km până la ~40 km), *mezosferă* (de la 40 până la 80 km) și *termosferă*, separate prin straturi relativ subțiri de tranziție: *tropopauză*, *stratopauza*, *mezopauza*;

- chimic: *homosfera*, *heterosfera* și *exosfera* ($\geq 1000\text{km}$);

- proprietăți electromagnetice: *neutrosfera*, *ionosfera* (80 la ~ 800-1000 km), *magnetosfera*;

- domeniu de altitudine: *atmosfera inferioară*, *mijlocie* și *superioară*.

2. unitate de presiune, egală numeric cu greutatea unei coloane cilindrice de mercur, cu secțiunea de 1 cm^2 și înălțimea de 76 cm.

(OMM A 2690, Dmet A 203)

329 atmosferă adiabetică

adiabatic atmosphere;

atmosphère adiabatique;

adiabatische Atmosphäre;

adiabatikus légkör/konvektív ~, száraz adiabatikus ~;

адиабатическая атмосфера;

atmósfera adiabática;

atmosfera în care *gradientul vertical de temperatură* este *adiabatic uscat*; grosimea ei se determină cu relația: $Z_A = C_p dT_0 / g$, dacă $T_0 = 273^0\text{K}$ $Z_A \approx 27\text{ km}$.

(OMM A 0470, Dmag A 32)

330 atmosferă autobarotropă

autobarotrop atmosphere;

atmosphère autobarotrope;

autobarotropische Atmosphäre;

autobarotrop légkör;

автобаротропная атмосфера;

atmósfera autobarotrópica;

model de atmosferă care a fost inițial barotropă și rămâne în continuare barotropă.

(OMM A 3250)

331 atmosferă baroclină

baroclinic atmosphere;

atmosphère barocline;

barokline Atmosphäre;

baroklin léghöz;

бароклиная атмосфера;

atmósfera baroclínica;

model de atmosferă în care *suprafețele izostere* sau *izopicnice* intersectează suprafețele izobarice.

(OMM B 0260)

332 atmosferă barotropă

barotropic atmosphere;

atmosphère barotrope;

barotropische Atmosphäre;

barotrop léghöz;

баротропная атмосфера;

atmósfera barotrópica;

model de atmosferă în care densitatea este singura funcție de presiune ($\rho = f(p)$, ecuația barotropică) și în care *suprafețele izosterice* sau *izopicnice* sunt paralele cu *suprafețele izobarice*.

(OMM B 0510)

333 atmosferă de mină

mine atmosphere;

atmosphère d'un mine;

Grubesatmosphäre;

bányaléghözi;

рудничная атмосфера;

atmósfera de una mina;

climatul unei exploatări miniere subterane, ca de exemplu o mină de cărbune, de sare, etc; este caracterizată printr'o concentrație mare de aerosoli, vapori de apă și pulberi specifice, rezultate din exploatarea zăcămintului, iar în cazul minelor de cărbune apar emanații de metan

(grizu) sau de elemente radioactive în exploatarea de uraniu. De asemenea, este caracterizată și prin curenți de aer în unele sectoare, generați de sistemul de ventilație.
(OMM M 1460)

334 atmosferă de referință

vezi A 342 atmosfera standard

335 atmosferă-densitate standard

vezi N 053 nivel picnic standard

336 atmosferă ideală

ideal atmosphere;
atmosphère idéale;
Idealatmosphäre;
ideális légtör;
идеальная атмосфера;
atmósfera ideal;

tip de atmosferă teoretică, lipsită de aerosoli și de vapori de apă, caracterizată prin constanța proprietăților ei optice.

(Dmet A 208)

337 atmosferă izotermă

isothermal atmosphere;
atmosphère isotherme;
isotherme Atmosphäre;
izotermikus légtör;
изотермическая атмосфера;
atmósfera isoterma;

model de atmosferă în care temperatura sau *temperatura virtuală* nu variază cu înălțimea.

(OMM I 1500)

338 atmosferă neutră

vezi N 027 neutrosfera

339 atmosferă OACI

ICAO atmosphere;

atmosphère OACI;
ICAO Atmosphäre;
ICAO léghör;
атмосфера ИКАО;
atmósfera de la OACI;

atmosferă standardizată adoptată de Organizația aviației civile internaționale, necesară pentru calibrarea și standardizarea aparaturii și procedurilor aeronautice; principalele caracteristici ale acesteia sunt: o presiune de 1013,25 hPa la nivelul mediu al mării și un gradient vertical de temperatură de $6,5^{\circ}\text{C km}^{-1}$ de la nivelul suprafeței terestre până la tropopauză, situată la altitudinea de 11 km.
(OMM I 0010)

340 **atmosferă omogenă**

homogeneous atmosphere;
atmosphère homogène;
homogene Atmosphäre;
homogén léghör;
однородная атмосфера;
atmósfera homogénea;

atmosferă teoretică ce se extinde până la aproximativ 8 km înălțime, în care se presupune că densitatea aerului este constantă la toate nivelurile și că presiunea la nivelul mării este aproximativ aceeași ca cea din atmosfera reală.
(OMM H 0660)

341 **atmosferă politropă**

polytropic atmosphere;
atmosphère polytrophe;
polytropische Atmosphäre/polytrophe ~;
politrop léghör;
политропная атмосфера;
atmósfera politrópica;

model de atmosferă în echilibru hidrostatic, cu un gradient vertical de temperatură constant și diferit de zero. Distribuția verticală a temperaturii și presiunii este dată de relația: $P/P_0 = (T/T_0)^{g/R\Gamma}$, unde P este presiunea, T este temperatura absolută, R este constanta gazelor pentru aer, g accelerația gravitației și Γ gradientul vertical de

temperatură, iar indicele zero desemnează valorile la suprafața terestră. (OMM P 1170)

342 **atmosferă standard**/atmosferă tip

standard atmosphere/reference ~;

atmosphère type/~ standard;

Normalatmosphäre/Standardatmosphäre;

standard léghör;

стандартная атмосфера;

atmósfera tipo/~ de referencia;

tip de atmosferă teoretică stabilită pentru reprezentarea distribuțiilor verticale medii ale presiunii, temperaturii, densității și ale altor parametri de interes, în principal pentru aeronautică (proiectare, etalonare și standardizare a aparaturii și a procedurilor de operare). Spre deosebire de *atmosfera OACI care este limitată la 11 km*, acest tip de atmosferă a fost extinsă, în câteva etape succesive, până la 1200 km, pe măsură ce rachetele geofizice și sateliții artificiali ai Pământului au îmbogățit baza de date de calcul.

(OMM R 1200, S 2590, USA Std.Atm.)

343 **atmosferă tip**

vezi A 342 atmosferă standard

344 **aureolă**

aureole;

auréole;

Aureole;

aureola/fényudvar;

ореол;

aureola;

inelul exterior cel mai apropiat de astrul luminos dintr'o serie de inele ale unei *coroane*; în general bine distinct, acesta are o culoare roșiatică sau castanie și o rază mai mică de 5⁰.

(OMM A 3080)

345 **aurora australă**

aurora australis/southern lights;

aurore australe;

Südlicht;

déli fény;

южное сияние;

aurora austral/resplendor del sur;

aurora care se formează în zonele polare ale emisferei sudice, în deosebi deasupra zonei antarctice.

(OMM A 3100)

346 **aurora boreală**

aurora borealis/ northern lights;

aurore boréale;

Nordlight;

északi fény;

северное сияние;

aurora boreal/resplendor del norte;

auroră care se formează în regiunile polare ale emisferei nordice.

(OMM A 3110)

347 **auroră/auroră polară**

aurora/polar ~;

aurore/ ~ polaire;

Polarlicht/(polare) Aurora;

sarki fény;

полярное сияние;

aurora/~ polar;

fenomene luminoase care apar în straturile superioare ale atmosferei, în deosebi la latitudini mari – polare și subpolare, sub formă de arcuri, benzi, draperii sau perdele luminoase, uneori colorate, produse de particulele ionizate provenite din spațiul extraterestru; sunt mai frecvente în perioadele de activitate solară intensă.

(OMM A 3090)

348 **auroră luminată de Soare**

sunlit aurora;

aurore éclairé par le Soleil;

Sonnenbeleuchtet Polarlicht;

napsütötte sarki fény;

вечерняя заря;

aurora iluminada por el Sol;
auroră polară vizibilă în partea atmosferei înalte luminată de Soare,
deasupra umbrei pământului.
(OMM S 3430)

349 **austru**

austru;
aoustru;
Auster/Südwind;
déli szél;
южный ветер/юго-западный ~;
austro;

denumire locală a vântului cald și uscat care bate, mai ales vara în Câmpia Română, din sectorul sudic (sud, sud vest, sud est); în popor mai este denumit și “traistă goală” din cauza efectelor secetoase. În Câmpia Olteniei are caracter tipic de foehn, fiind denumit și “austriacul”.

(Dmet A 22)

350 **autobarotropie**/barotropie absolută

autobarotropy;
autobarotropie;
Autobarotropie;
autobarotrópia/abszolút barotrópia;
автобаротропность;
autobarotropía;

stare a unui fluid care este caracterizată simultan prin barotropie și piezotropie, cu aceiași coeficienți, condiție în care fluidul respectiv își păstrează aceste proprietăți în timp, ca de exemplu fluidul omogen necompresibil.

(Dmag A 215)

351 **autoconvecție**

autoconvection;
autoconvection;
Autokonvektion;
autokonvekció;
автоконвекция;

autoconvección;

deplasarea pe verticală a aerului în condițiile unui gradient vertical de temperatură egal sau mai mare de $3,4^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$, condiție în care densitatea aerului nu variază cu înălțimea; în realitate asemenea gradienti nu se realizează și noțiunea de “autoconvecție” rămâne pur ipotetică.

(Dmet A 223)

352 autocorelație

vezi F 150 funcția de autocorelație

353 autoritate meteorologică aeronautică

meteorological authority;

administration météorologique;

Flugwetteramt/Aeronautikwetterbehörde;

repülésmeteorológiai hatóság/repülésmeteorológiai közgazgatás;

метеорологическая авиаций администрация/

метеорологическая авиационная администрация;

administración meteorológico/autoridad meteorológica

aeronáutica;

- autoritate care procură sau stabilește măsurile de furnizare a asistenței meteorologice pentru navigația aeriană internațională, în numele și pe teritoriul unui Membru (țară membră a OMM și OACI). (OMM M 0890)

- organism desemnat de către autoritatea de stat ca responsabil pentru furnizarea serviciilor meteorologice aeronautice într'un spațiu aerian. (Anexa 3 OACI)

- organism tehnic specializat, desemnat de autoritatea de stat ca responsabil pentru reglementarea, controlul și supravegherea agenților aeronautici civili care furnizează servicii meteorologice pentru aeronautică; atunci când este folosit în Anexa 3 OACI, termenul “autoritate”, poate face referire, în funcție de context, la autoritatea de stat în domeniul aviației civile, la autoritatea căreia i-au fost delegate competențe privind supravegherea siguranței în aviația civilă, administrația serviciilor aeronautice sau la o unitate a serviciilor meteorologice aeronautice care furnizează efectiv servicii în spațiul aerian în cauză.

(Anexa 3 OACI)

354 **AUTOVAP**

vezi S 223 stație automată de evaporare

355 **aval**

downstream;

aval;

stromabwärts/bergabwärts;

áramlás irányában/ folyásirányban;

ДВИЖЕНИЕ ВНИЗ ПО ПОТОКУ;

corriente abajo;

direcția în care se deplasează sau curge un fluid.
(OMM D 1000)

356 **avalanșă/lavină**

avalanche;

avalanche;

Lawine/Lahn;

lavina/hócsuszamlás;

лалина/снежный обвал;

alud/avalancha;

masă de zăpadă și gheață care se desprinde brusc de pe creasta sau panta unui munte și antrenează în alunecare pământ, arbori, stânci și alte resturi de orice natură întâlnite în cale.

(OMM A 3400)

357 **aversă**

shower;

averse;

Schauer;

zápor/záporszerű csapadék;

ливень;

chaparrón/chubasco;

precipitație, adesea de scurtă durată și intensă, ce cade numai din *nori convectivi*. Acest hidrometeor este caracterizat prin începutul și sfârșitul brusc, și adesea prin variații puternice și rapide în intensitate.

(OMM S 1040)

358 aversă Auger/aversă (de radiație) cosmică, jerbă cosmică
air shower/Auger ~, cosmic ray ~, extensive air ~;
gerbe cosmique/~ d'Auger, ~ extensive;
Augerschauer/Kosmische(strahlung)schauer, Riesenschauer;
Auger zápor/kozmičus sugárzás ~, rendkívül heves kozmičus ~;
атмосферный ливень/вихревой ~, ливен космических
лучей, обширный атмосферный ливень;
chubasco de radiación/~ de Auger, ~ de rayos cósmico, ~
extenso de radiación cósmico;
apariția simultană în atmosfera terestră a particulelor descendente
ionizate, cu sau fără fotoni, produse de o singură rază cosmică.
(OMM A 1380)

359 aversă (de radiație) cosmică
vezi A 358 aversă Auger

360 aversă de ploaie
rain shower;
averse de pluie;
Regenschauer;
záporeső;
ливень/ливневой дождь;
chubasco de lluvia/aguacero, chaparrón;
precipitație lichidă sub formă de aversă.
(OMM R 0910)

361 aversă de proiect/furtună de proiect, ploaie de proiect
design storm;
averse de projet/~ type;
Schauerprojekt/Sturmprojekt, Regenprojekt;
hidraulikus tervezéshez adott vízgyűjtőn/feltételezett
csapadékeloszlás;
расчетный ливень;
tormento tipo/temporal ~;

1. ploaie, observată sau ipotetică, aleasă ca bază pentru proiectarea unei structuri sau construcții hidrotehnice;
2. cantitatea și repartiția unei precipitații pe un bazin hidrologic dat, folosite pentru determinarea *inundației de proiect*.

(OMM D 0350)

362 **aversă de zăpadă**

snow shower;
averse de neige;
Schneeshauer;
hózápor;
снежный ливень/ливневый снег;
chaparrón de nieve;

hidrometeor sub formă de ninsoare ce cade dintr'un nor cumuliform într'o perioadă relativ scurtă de timp, caracterizat prin începutul și terminarea rapidă, uneori aproape bruscă; în aversele de ninsoare fulgii de zăpadă, deși mari și uneori denși, cad relativ lent spre deosebire de picăturile averselor de ploaie.

(OMM S 1720)

363 **avertizare de ciclon tropical/aviz de ciclon tropical**

cyclone warning;
avis de cyclone;
Warnung für Tropischzyklone;
ciklonra vonatkozó figyelmeztetés;
предупреждение о циклоне;
aviso de ciclón (tropical);

mesaj meteorologic emis pentru atenționarea sau prevenirea celor interesați de prezența și evoluția unui ciclon tropical în zona lor de existență și activitate.

(OMM C 3550)

364 **avertizare de furtună**

storm warning;
avis de tempête;
Sturmwarnung;
viharjelzés;
штормовое предупреждение;
aviso de tempestad;

1. mesaj meteorologic destinat alertării sau prevenirii celor interesați de existența, apariția sau posibila apariție a unui vânt de forța 10 sau 11 pe *scara Beaufort*;

2. orice prevedere referitoare la apariția condițiilor de *vreme severă*.
(OMM S 2970)

365 avertizare de taifun

typhoon warning;
avis de typhoon;
Taifunwarnung;
tájfun figyelmeztetés;
предупреждение о тайфуне;
aviso de tifón;

mesaj meteorologic emis pentru avertizarea persoanelor interesate de prezența sau de apariția prevăzută a unui taifun,
(OMM T 2000)

366 avertizare de uragan

hurricane warning;
avis d'ouraan;
Orkanwarnung/Hurrikanwetternachricht;
hurrikánfigyelmeztetés;
предупреждение об урагане;
aviso de huracán;

1. *mesaj meteorologic* destinat pentru prevenirea celor interesați de efectele periculoase ale unui *uragan*, cu un vânt corespunzător forței 12 sau mai mare pe scara Beaufort, într'o regiune determinată și/sau la nivelul de pericolozitate al creșterii apelor ori a unei combinații de ape mari cu valuri de înălțime excepțională, chiar dacă vânturile prevăzute nu sunt de uragan;

2. aviz sau avertizare pentru ciclon tropical referitoare la un uragan.
(OMM H 0890)

367 avertizare de variație bruscă

sudden change report;
avis de variation brusque;
Wetternachricht für unerwartet Variation;
hirtelen változás jelentése;
штормовое предупреждение;
aviso de variación brusca;

mesaj de observație meteorologică sau informare meteorologică specială transmisă de o stație pentru a semnala o agravare sau o ameliorare rapidă a timpului semnificativ pentru o activitate specifică (în special pentru aeronautică).
(OMM 3320)

368 avertizare de vânt tare
vezi A 372 aviz de furtună

369 avertizare meteorologică
weather warning;
avis météorologique;
meteorologische Warnung;
időjárás figyelmeztetés;
штормовое предупреждение;
advertencia meteorológico;

mesaj meteorologic difuzat pentru a semnala existența unor condiții meteorologice periculoase sau probabilitatea de producere iminentă a acestora.
(OMM W 0610)

370 aviosondaj
aircraft sounding;
sondage par aéronef;
Flugzeugaufstieg/Flugzeugsondierung;
repülőgépes szondázás/~ megfigyelés;
самолётное зондирование;
sondeo con aeronave;

determinarea sau măsurarea unuia sau a mai multor *elemente meteorologice* în altitudine cu instrumente îmbarcate pe un avion (aeropurtate).
(OMM A 1140)

371 aviz de ciclon tropical
vezi A 363 avertizare de ciclon tropical

372 aviz de furtună/avertizare de vânt tare
gale warning;

avis de coup de vent;
Sturmavis/Sturmmeldung;
erős szélre kiadott figyelmeztetés;
штормовое предупреждение;
aviso de temporal;

mesaj meteorologic destinat să prevină pe cei interesați de apariția sau probabilitatea de producere a unui vânt tare, într'o regiune determinată, corespunzător forței 8 sau 9 pe *scara Beaufort*; este frecvent folosit pentru navigația maritimă și zonele litorale cu activități turistico-balneare.

(OMM G 0030)

373 **aviz meteorologic**/atenționare meteorologică

weather advisory;
message-avis météorologique;
Wetternachricht;
időjárási tanácsadás;
предупреждение о неблагоприятных
метеорологических условиях;
aviso meteorológico;

mesaj meteorologic emis atunci când condițiile meteorologice actuale sau prevăzute nu constituie un pericol iminent, însă pot cauza inconveniente și îngrijorare.

(OMM W 0420)

374 **axa anticlonului**

axis of anticyclone ;
axe d'anticyclone ;
Achse der Antizyklone/Antizyklonenachse;
anticiklontengely;
ось антициклона;
eje de anticiclón;

linia imaginară care unește punctele cu presiunea cea mai mare dintr'un anticlon (centrul anticlonului) de la sol cu cele din altitudine.

(OMM A 3440)

375 axa ciclonului/axa depresiunii

axis of cyclone;
axe de dépression;
Achse der Zyklone/Zyklonenachse;
ciklontengely;
ось депрессии;
eje de la depresi3n;

linia imaginară care unește punctele cu cea mai mică valoare a presiunii dintr'o depresiune (centrul ciclonului) de la sol cu cele din altitudine. (OMM A 3450)

376 axa depresiunii

vezi A 375 axa ciclonului

377 axa curentului jet

vezi A 378 axa jetului

378 axa jetului/axa curentului jet

jet-stream axis/jet ~;
axe du courant-jet/~ du jet;
Achse der Strahlstrom/Jetachse;
jet-stream tengely;
ось струйного течения;
eje de la corriente en chorro/~ del chorro;

linia de-a lungul căreia viteza vântului într'un jet este maximă; poate fi identificată și la un nivel dat, ca de exemplu la 250 hPa, nivel caracteristic pentru majoritatea jeturilor.

(OMM J 0010, J 0030)

379 axă de comprimare

contraction axis;
axe de contraction/compression;
Kompressionsachse/Schrumpfungssachse;
kontrakci3s tengely/3sszenyomás ~;
ось сжатия/~ сжимание;
eje de compresi3n;

în meteorologia dinamică, axa câmpului de deformare, de-a lungul căreia se produce divergența liniilor de curent, de-o parte și de cealaltă a punctului hiperbolic.

(Dmet A 234)

380 **axă de dilatare**

axis of dilatation/dilatation ~;

axe de dilatation;

Dilatationsachse/Dehnungsachse;

dilatációs tengely;

ось дилатация;

eje de dilatar(se)/~ de dilatación;

în meteorologie, axă a câmpului de deformare de-a lungul căreia are loc convergența liniilor de curent, de-o parte și de cealaltă a punctului hiperbolic unde se intersectează cu axa de comprimare.

(Dmet A 236)

381 **axă de dorsală/linie de dorsală**

ridge line/axis of ~;

ligne de crête;

Rückenlinie;

gerincvonal;

линия гребня/ось ~;

línea de la dorsal/eje de la ~;

linia imaginară dintr-o *dorsală*, de-a lungul căreia curbura anticiclonică a izobarelor și a izohipselor este maximă la orice nivel.

(OMM A 3460, R 1800)

382 **axă de talveg/linie de talveg**

trough line/axis of ~;

axe de creux;

Troglinie/Trogachse;

teknővonal;

линия ложбины/ось ложбины;

línea de la vaguada/eje de la ~;

linia de-a lungul căreia presiunile sunt cele mai joase față de zonele înconjurătoare și, pe care curbura ciclonică a izobarelor și izohipselor este maximă.

(OMM A 3470, T 1670)

383 azimut

azimuth ;

azimut ;

Azimut ;

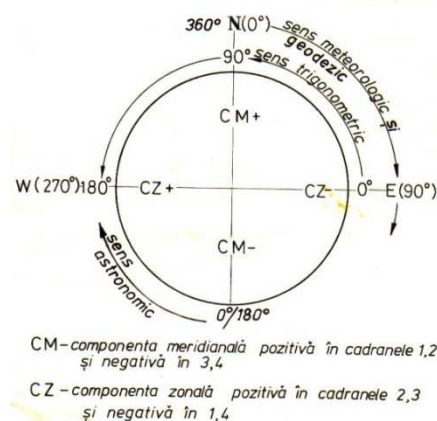
azimut ;

азимут ;

azimut ;

unghiul format de planul meridianului unui punct de observație de pe suprafața terestră cu planul vertical ce trece prin punctul respectiv și printr'un obiect vizat; se măsoară în grade de la 0 la 360^0 , în astronomie de la sud către vest iar în meteorologie și geodezie de la nord către est.

(Dmet A 239).

B

001 **bac BPI**/tanc de evaporare BPI

BPI pan/evaporation tank;

cuve BPI/tanc d'évaporation BPI, bac d'~, bassin d'~;

Verdunstentank/Verdunstungsgefäß;

párolgási kád/párolgásmérőkád;

BPI испаритель/испарительный бассейн;

tanque BPI/~ de evaporación, tina de ~;

evaporimetru constituit dintr'un bac sau cuvă cu diametrul de 180 cm și înălțimea de 60 cm, din tablă galvanizată groasă (nevopsită) și îngropat astfel încât marginea lui superioară să depășească numai cu 5 cm suprafața solului înconjurator; nivelul apei în bac este stabilit aproximativ la nivelul solului. Este folosit pentru determinarea evaporării la suprafața liberă a apei prin observații și măsurători succesive ale scăderii nivelului apei din bac.(OMM B 1130, E 1110)

002 **bai**

bai ;

bai ;

Bai ;

bai ;

бай;

bai ;

denumire care descrie “ceața sau aerul cețos” care apare primăvara și toamna în China și Japonia, formată de norii de praf fin ridicat de vânt până la mare înălțime și care cade apoi la sol sub forma unei pâcle umede și colorate ce depune o peliculă groasă gălbuie pe suprafața solului și pe obiectele de pe aceasta.

(OMM B 0110)

003 **bai-u**

bai-u;

bai-u;

Bai-u;

bai-u;

бай-у;

bai-u;

denumire dată sezonului cu ploi puternice în sudul Japoniei și în unele regiuni din China; fenomenul mai este cunoscut și sub denumirea de “ploile prunelor” sau “ploile mucegaiului”.

(OMM B 0120)

004 **baliză în derivă**

drifting buoy;

bouée dérivante;

Freiboje/Boja im Stromversetzung;

sodródó bója;

дрейфующий буй;

boya libre/~ a la deriva;

baliză oceanică neancorată, echipată cu senzori meteorologici și/sau oceanografici, inclusiv cu aparatura necesară pentru transmiterea datelor de observație către centrele de colectare, fie direct sau prin interogare, fie prin sateliții de comunicații meteorologice.

(OMM D 1080)

005 **baliză meteorologică**

buoy weather station;

station météorologique sur bouée;

Bojewetterstation/Bakewetterstation, Wetterstation am Bake;;

bójás időjárásmegfigyelő állomás;

буйковая метеорологическая станция;

estación meteorológica en boya;

baliză, fixă sau în derivă, dotată cu instrumente de măsurare a diferiților *parametri meteorologici* și cu sistem de înregistrare și transmitere a datelor prin radio, la cerere sau la termene stabilite; în variantele moderne, asemenea balize sunt dotate și cu un sistem de telemetrare cu acces direct la un satelit meteorologic sau de telecomunicații prin care, localizarea punctului unde au fost efectuate măsurătorile, transmiterea datelor și determinarea traseului balizelor în derivă sunt rapide și eficiente.

(OMM B 1340)

006 balon captiv

fixed balloon;
ballon captif;
Sperrballon;
kötött ballon/~ léggömb;
привязной аэростат;
globo cautivo;

în meteorologie, balon echipat cu instrumente pentru efectuarea de observații în straturile joase ale troposferei; este legat cu un cablu la un troliu care îl urcă sau îl coboară, controlând totodată și înălțimea lui. (OMM F 0360)

007 balon cu volum constant

constant volume balloon;
ballon à volume constant;
Ballon mit Konstantvolumen ;
konstans térfogatú ballon/állandó térfogatú léggömb (ballon) ;
шар постоянным объемом;
globo de volumen constante ;

balon meteorologic al cărui volum, prin construcție, rămâne constant după lansarea lui în atmosferă ; se autoechilibrează la un anumit nivel și este folosit ca sondă meteorologică la nivelul respectiv.
(OMM C 2720)

008 balon de nivel constant/transosondă, balon echilibrat

constant level balloon/transosonde, “ no lift “ balloon ;
ballon à niveau constant/transosonde, ballon équilibré (sans force ascensionelle);
ausgewogener Ballon/Schwebeballon ;
úszó léggömb/kiegyensúlyozott ballon, állandó szintű ballon;
уравновешенный шар-зонд/ трансзонд;
globo de nivel constante/transosonda;

balon liber, echilibrat pentru a pluti sau a se menține la un anumit nivel de presiune constantă; de regulă, este echipat cu un container ce conține senzori meteorologici și aparatură de înregistrare și transmitere a datelor și măsurătorilor efectuate pe traseul pe care a

fost deplasat de circulația aerului și de la nivelul pentru care a fost echilibrat.

(OMM C 2680, T 1390)

009 **balon de radiosondaj**

radiosonde balloon;

ballon radiosonde;

Radiosondierungballon/Ballonradiosonde;

rádiószondázó léggömb;

радиозондовый шар;

globo de radiosonda;

balon folosit pentru transportul unei *radiosonde* la mare altitudine, fabricat dintr'un latex special. (OMM R 0630)

010 **balon echilibrat**

vezi B 008 balon de nivel constant

011 **balon meteorologic**

meteorological balloon;

ballon météorologique;

Meteorologischerballon;

meteorológiai léggömb;

метеорологический шар-золд;

globo meteorológico;

balon, fabricat de regulă din neopren, polietilenă de bună calitate sau Mylar, folosit în meteorologie pentru transportarea radiosondelor prin atmosferă până la altitudini mari.

(OMM M 0900)

012 **balon pilot**

pilot balloon;

ballon-pilote;

Pilotballon;

pilot léggömb;

шар-пилот;

globo piloto;

balon liber, cu viteză ascensională determinată, a cărei traiectorie asacendentă este urmărită vizual cu un teodolit pentru, determinarea parametrilor vântului în altitudine.

(OMM P 0620)

013 **balon sondă**

sounding ballon;

ballon-sonde;

Sondierballon/Ballonsonde;

szondázó léggömb;

шар-зонд;

globo sonda;

balon liber care transportă fie instrumente pentru măsurarea elementelor meteorologice în atmosfera liberă, fie un dispozitiv electronic sau un reflector radar pentru determinarea vântului în altitudine, fie ambele sisteme.

(OMM S 2060)

014 **balon tetraedric/tetroon**

tetroon;

ballon tétraédrique;

Tetraedischeballon/Tetroon;

konstans térfogatú ballon/tetroon;

тетрон;

globo tetraédrico/tetroon;

balon de formă tetraedrică, cu volum constant, folosit pentru transportul de aparatură meteorologică la altitudini stratosferice.

(OMM T 0350)

015 **balon zmeu**

kite balloon/kytoon;

ballon cerf-volant;

Drachenballon/Drachenfesselballon;

sárkányballon;

зме́йковый аеростат/вспомогательный шар для уравновешивания шара-зонда;

cometa globo/kytoon;

balon captiv de formă specială folosit pentru menținerea instrumentelor meteorologice la o înălțime aproximativ constantă în atmosferă.

(OMM K 0190)

016 **banc de ceață**

fog bank;

banc de brouillard;

Nebelbank;

ködpad;

полоса тумана/гряда ~g;

banco de niebla;

ceață datorată în general condițiilor locale, care se întinde peste o suprafață relativ mică cu o lățime de câteva sute de metri.

(OMM F 0700)

017 **banc de nori**

cloud bank;

banc de nuages;

Wolkenbank ;

felhőpad ;

облачная гряда/гряда облаков;

banco de nubes ;

masă de nori bine definită, observată la distanță, care acoperă o parte apreciabilă din bolta cerească fără să ajungă deasupra punctului de observație.

(OMM C 1480)

018 **banchiză**

ice bank/ice pack;

banquise;

Рачкейс;

jégtábla/jégmező;

ледяной затор/пак;

banquisa/banco de hielo ;

întindere de gheață (câmp de gheață) care se formează în regiunile polare prin înghețarea apei de mare, în special de-a lungul coastelor; către sfârșitul iernii, poate acoperi întinderi mari de apă, până la

întreaga suprafață a oceanului polar, situație în care mai este cunoscută și sub denumirea de banchiză polară.

(Dmet B 07)

019 banda bioxidului de carbon

carbon dioxyde band;

bande du dioxyde de carbone;

Kohlendioxydband ;

széndioxid sáv ;

полосы углекислого газа;

banda del dióxido carbónico ;

regiune a spectrului electromagnetic în care bioxidul de carbon (CO₂) are un rol semnificativ în transferul radiației infraroșii prin atmosferă ; este caracterizată prin prezența a numeroase benzi întunecate, determinate de absorbția radiației în lungimile de undă respective, dintre care banda centrată pe 14,5 μm corespunde unei absorbții intense, iar cele situate la 2,7 și 4,3 μm sunt mai puțin importante.

(OMM C 0180)

020 banda C

C-band;

bande C;

C-Band;

C-sáv/időjárás radarok megfigyelési tartománya;

диапазон-С;

banda C;

bandă de frecvențe din spectrul electromagnetic, folosită adesea pentru radarele meteorologice, din gama lungimilor de undă de la 3,75 cm la 7,5 cm.

(OMM C 0260)

021 banda oxigenului

oxygen band;

bande d'oxygene;

Sauerstoffband;

oxigén sáv;

полоса (спектральная) кислорода;

banda de oxígeno;

regiune a spectrului electromagnetic în care oxigenul are un rol semnificativ în transferul *radiației solare* la trecerea ei prin atmosferă; o bandă de absorbție puternică, situată aproximativ între $0,13\ \mu\text{m}$ și $0,17\ \mu\text{m}$ cu un vârf la $0,15\ \mu\text{m}$, are o importanță semnificativă în absorbția radiației ultraviolete, în timp ce benzile de absorbție ale oxigenului molecular și atomic, situate la aproximativ $0,1\ \mu\text{m}$, sunt importante în formarea *ionosferei*.

(OMM O 0530)

022 **banda S**

S-band ;

bande S ;

S-Band ;

S-sáv;

диапазон - S;

banda S;

bandă de frecvențe din spectrul electromagnetic corespunzătoare lungimilor de undă cuprinse între 7,5 și 15 cm, folosită frecvent în meteorologia radar și controlul circulației aeriene.

(OMM S 0330)

023 **banda X**

X-band;

bande X;

X-Band;

X-sáv;

диапазон частот X;

banda X;

bandă de frecvență radar cu lungimi de undă cuprinse între 5,77 și 2,75 cm, folosită pentru majoritatea măsurărilor de precipitații și care, în general, nu este sensibilă la particulele noroase; poate suferi o puternică atenuare datorată ploilor abundente.

(OMM X 0010)

024 **bandă de absorbție**

absorption band ;

bande d'absorption ;

Absorptionsband ;
abszorpciós sáv ;
полоса поглощения;
banda de absorción ;

bandă întunecată ce apare în spectrul unei surse de radiație datorită absorbției cuantelor radiante de către moleculele existente între sursă și spectrometru ; această absorbție antrenează creșterea stărilor de energie vibratorie și rotațională ale moleculelor.

(OMM A 0150)

025 **bandă de ploaie**

rainband;
bande de pluie;
Regenband;
eső sáv;
дождевая полоса;
banda de lluvia;

structură completă și complexă de *nori* și *precipitații* asociată cu o zonă de ploi, mai mult sau mai puțin continuă, care este suficient de alungită pentru a permite să i se dea o orientare; este specifică zonelor frontale active.

(OMM R 0740)

026 **bandă noroasă**

cloud band;
bande nuageuse;
Wolkengürtel/Wolkenband;
felhőöv;
облачная полоса;
banda de nubes;

acumulare densă de nori care se extinde în linie dreaptă sau curbă, în funcție de efectul de perspectivă.

(OMM C 1470)

027 **bandă spirală**

spiral band;
bande spirale;
Spirlband;

spirális öv;

спиральная пролоса;

banda en espiral;

formă sau dispunere caracteristică a *ecourilor radar* în zona de ecouri intense care înconjoară “*ochiul*” unui *uragan*, *taifun* sau *furtună tropicală* și care permite localizarea centrului furtunii; aspectul este comun și pentru imaginile formațiilor noroase similare, recepționate de la sateliții meteorologici.

(OMM S 2380)

028 **bandă strălucitoare**

bright band ;

bande brillante ;

Glänzendsband ;

olvadási szint megjelenése a radarernyőn;

яркая полоса;

banda brillante;

intensificare caracteristică a *ecoului radar* provenit din stratul precipitant vecin cu nivelul de topire, datorată reflectivității puternice a cristalelor de gheață și a fulgilor de zăpadă, în faza de topire a lor.

(OMM B 1210)

029 **bang sonic**

sonic boom;

bang sonique/détonation balistique;

Schalldetonation;

hangrobbanás;

звуковой удар;

retumbo sonido;

zgomot puternic, asemănător cu o bubuitură, produs în momentul în care un corp în mișcare depășește viteza sunetului; se observă frecvent în cazul avioanelor care trec de la zborul în regim subsonic la zborul supersonic. Datorită efectelor, uneori distrugătoare la nivelul suprafeței terestre, trecerea la regimul de zbor supersonic se face la înălțime mare și pe cât posibil deasupra zonelor nelocuite.

(DEX, Dmag H 17)

030 **bar**

bar;

bar;

Bar;

bar;

бар;

bar;

unitate de măsură a presiunii (10^6 dyne/cm^2) egală cu aproximativ 10^5 Pascali, folosită pentru măsurarea presiunii atmosferice (echivalentă cu aproximativ 750 mm Hg).

(OMM B 0200, Dmet B 09)

031 **baraj**

stemming/barrage;

barrage;

Anstau/Stauwerk;

duzzasztógát;

запруживание/плотина;

estancamiento/represa;

în meteorologie, obstacol orografic ce împiedică deplasarea maselor de aer în plan orizontal și care nu poate fi depășit decât prin escaladare; componenta verticală ascendentă indusă de acesta duce la procese de condensare și precipitații în masa de aer respectivă.

(Dmet B 10)

032 **baraj de gheață/zăpor**

ice jam/~ dam;

embâcle/barrage de glace;

Eisbarage/Eisstöß;

jégtorlaszos duzzasztás;

ледяной затоп;

atasco por hielo;

blocarea unui curs de apă prin îngrămădirea de sloiuri de gheață într'un punct al râului, de regulă la un cot sau la un pod, ori pe o secțiune îngustă a acestuia; poate avea urmări grave, distrugătoare dacă nu se intervine la timp pentru distrugerea lui, pentru că produce creșteri de nivel urmate de inundații devastatoare atât prin acțiunea apei revărsate cât și a sloiurilor.

(OMM I 0100)

033 barber (bărbier)

barber;

barbier;

Barber/Barbier;

barber/erős szélben a vízpermetnek a hajókra fagyása;

барбѳэ;

barber/barbier;

1. furtună puternică în timpul căreia *embrunii* și precipitațiile îngheață pe puntea și velatura (suprastructura) unei nave;

2. în Golful Saint Lawrence, formă locală de *viscol* în care particulele de gheață purtate de vânt aproape că taie pielea feței, motiv pentru care este numit și “bărbier”.

(OMM B 0220)

034 barbulă

barb/feather;

barbule;

Bart;

szélzászló;

оперение стрелки;

barba/pluma;

în meteorologie, linia dreaptă oblică orientată către presiunile joase, plasată la extremitatea *săgeții de vânt* prin, care este reprezentată *viteza vântului*;

fiecare barbulă este egală cu 10 noduri (kt), o semi barbulă cu 5 noduri, respectiv 5 și 2,5 m/s; pentru viteze mari ale vântului egale cu 50 noduri, respectiv cu 25 m/s sau mai mari, cele cinci barbule corespunzătoare se transformă într'un

Viteza (m/sec)	Viteza (noduri)	Simbol	Viteza (m/sec)	Viteza (noduri)	Simbol
0,5 - 1	1 - 2		26,5 - 28,5	53 - 57	
1,5 - 3,5	3 - 7		29 - 31	58 - 62	
4 - 6	8 - 12		31,5 - 33,5	63 - 67	
6,5 - 8,5	13 - 17		34 - 36	68 - 72	
9 - 11	18 - 22		36,5 - 38,5	73 - 77	
11,5 - 13,5	23 - 27		39 - 41	78 - 82	
14 - 16	28 - 32		41,5 - 43,5	83 - 87	
16,5 - 18,5	33 - 37		44 - 46	88 - 92	
19 - 21	38 - 42		46,5 - 48,5	93 - 97	
21,5 - 23,5	43 - 47		49 - 51	98 - 102	
24 - 26	48 - 52		51,5 - 53,5	103 - 107	

triunghi la care se adaugă, după caz, numărul corespunzător de barbule sau triunghiuri care ilustrează valoarea vitezei respective a vântului.

(OMM B0210)

035 **barie**

microbar/barye;

barye;

Mikrobar;

mikrobar;

бария/микробар;

barió;

unitate absolută de măsură a presiunii atmosferice, egală cu o dyn/cm^2 în sistemul CGS și cu 0,1 Pa în Sistemul Internațional de măsuri.

(Dmet B 11)

036 **barieră de nori**

cloud bar;

barrière de nuages;

Wolkenwall/Wolkenbarriere;

felhőfal/felhőfüggöny;

облачный вал;

barrera de nubes;

masă compactă de nori ce apare la orizont odată cu apropierea unui *ciclone tropical* puternic; termenul se mai folosește și pentru desemnarea oricărei benzi lungi, îngustă și continuă de nori.

(OMM C 1490)

037 **barocameră**

pressure chamber;

chambre à presión;

Druckkammer;

nyomáskamrák

барокамера;

cámara de presión;

incintă etanșe în care presiunea poate fi modificată artificial; în meteorologie, aceasta folosește în principal la etalonarea barometrelor

sau a altor aparate ori instrumente dependente de variația presiunii. În cercetarea biomedicală sau biometeorologie, instalația este folosită la determinarea sau identificarea răspunsului organismelor vii, în principal al omului (aviatori, astronauți, scafandri) la variațiile valorilor presiunii atmosferice. Dacă concomitent cu presiunea se poate modifica controlat și temperatura aerului, acest tip de incintă este denumită termobarocameră.

(Dmet B 12)

038 **baroclinicitate**

vezi B 039 baroclinitate

039 **baroclinitate**/baroclinicitate

baroclinity/baroclinicity, barocliny;

baroclinie/baroclinicité;

Baroklinität ;

baroklinitás ;

бароклиность;

baroclinicidad/baroclinia ;

stare a atmosferei în care suprafețele de presiune constantă intersectează suprafețele de densitate constantă; este exprimată prin relația: $S = -\partial \nabla \alpha \cdot \nabla p$.

(OMM B 0300, B 0330, B 0340)

040 **barograf**/barometru înregistrator

barograph/recording barometer;

barographe/baromètre enregistreur;

Barograph/Luftdrukschreiber;

barográf/légnyomásíró;

барограф/самопишущии барометр;

barógrafo/barómetro registrador;

barometru echipat cu un dispozitiv de înregistrare continuă a presiunii atmosferice; dispozitivul poate fi mecanic, electric sau electronic.

(OMM B 0360)

041 **barograf cu flotor**/barograf cu sifon

float barograph;

barographe à flotteur;
Heberbarograph;
higanyos barográf/úszós ~;
барограф с поплавком/рутный ~ ~ ~;
barógrafo de flotador;

barometru înregistrător cu sifon, în care mișcarea unui flotor așezat pe suprafața inferioară a mercurului este amplificată și transmisă unei penițe înregistrătoare.

(OMM F 0500)

042 **barograf cu scară deschisă**

vezi M 130 microbarograf

043 **barograf cu sifon**

vezi B 041 barograf cu flotor

044 **barogramă**

barogram;
barogramme;
Barogramm;
barogram;
барограмма;
barograma;

diagramă folosită pentru înregistrarea presiunii atmosferice pe un barograf; în funcție de durata înregistrării poate fi zilnică, săptămânală sau, în cazul aparatelor care urmăresc variațiile rapide (microbarografe) înregistrarea poate fi numai pentru câteva ore.

(OMM B 0350)

045 **barometrie**

barometry;
barométrie;
Barometrie;
légnymásméréstan;
барометрия;
barometria;

studiul măsurării *presiunii atmosferice*.

(OMM B 0480)

046 **barometru**

barometer;
baromètre;
Barometer/Luftdruckmesser;
barométer/légnyomásmérő;
барометр;
barómetro;

instrument pentru măsurarea presiunii atmosferice; principiul de funcționare este bazat pe echilibrarea greutateii coloanei de aer care apasă pe unitatea de suprafață prin greutatea unei coloane de mercur cu o secțiune similară, sau prin forța unui arc compensator plasat într'o capsulă metalică, elastică și semividată.

(OMM B 0370)

047 **barometru aneroid/aneroid**

aneroid barometer;
baromètre aneroïde;
Aneroidbarometer/Kapselbarometer;
aneroid barométer;
барометр-анероид;
barómetro aneroide;

barometru al cărui element sensibil este constituit din una sau mai multe *capsule aneroide* (Vidie).

(OMM A 1880)

048 **barometru balanță**

weight barometer;
baromètre balance;
Waagebarometer;
mérlegbarométer;
весовой барометр;
barómetro de balanza;

barometru cu mercur, proiectat pentru înregistrarea presiunii atmosferice prin cântărirea coloanei de mercur sau a mercurului din rezervor.

(OMM W 0670)

049 barometru cu mercur

mercury barometer;
baromètre à mercure;
Quecksilverbarometer;
higanyos barométer;
ртутный барометр;
barómetro de mercurio;

instrument în care presiunea atmosferică este echilibrată de presiunea (greutatea) exercitată de o coloană de mercur.

(OMM M 0590)

050 barometru cu rezervor reglabil/barometru Fortin

adjustable cistern barometer/Fortin barometer;
baromètre à cuvette ajustable/baromètre Fortin;
Fortinbarometer/Fortinsches Gefäßbarometer;
állítható csészés barométer/Fortinféle barométer;
регулируемый чашечный барометр/барометр Фортена;
barómetro de cubeta ajustable/barómetro de Fortin;

barometru cu mercur în care suprafața liberă a mercurului din rezervor este adusă, înainte de fiecare citire, la un nivel fix coincident cu zero de pe scara aparatului; operațiunea se realizează prin ridicarea sau coborârea fundului rezervorului (constituit dintr'o pungă din piele de caprioară, fără pori) cu ajutorul unui șurub, până ce meniscul mercurului ajunge tangent la un dinte de fildeș fixat în montura superioară a rezervorului.

(OMM A 0600)

051 barometru cu scară compensată

vezi B 055 barometru de stație

052 barometru cu sifon

siphon barometer ;
baromètre à siphon;
Hebe(r)barometer/U-Rohr-Barometer;
szifonbarométer/U csöves barométer;
сифонный барометр;
barómetro de sifón ;

barometru cu mercur care are tubul în formă de U, al cărui diametru este identic la nivelul celor două suprafețe libere ale mercurului din cele două ramuri ale tubului.

(OMM S 1180)

053 **barometru de inspecție**

inspector's barometer (for calibration);

baromètre de control;

Kontrollbarometer;

ellenőr barométer;

инспекторский барометр;

barómetro de control;

barometru folosit de inspectorii meteorologi pentru determinarea corecțiilor instrumentale ale barometrelor instalate la stațiile meteorologice din rețea; este un aparat intermediar ca precizie între barometrul etalon și cel de la stație.

(Dmet B 24)

054 **barometru de munte**

mountain barometer;

baromètre de montagne;

Gebirgsbarometer;

hegyi barométer;

горный барометр;

barómetro de montaña;

barometru cu mercur a cărui scală gradată este extinsă astfel încât să permită măsurarea presiunii atât la altitudini corespunzătoare munților cât și la altitudini joase, sau este marcată numai pentru intervalul de valori caracteristic nivelului stației respective.

(OMM M 2070)

055 **barometru de stație**/barometru cu scară compensată, barometru tip Kew, barometru Tonnelot

compensated scale barometer/Kew pattern barometer, station barometer;

baromètre à échelle compensée/baromètre du typ Kew, baromètre Tonnelot, baromètre de station ;

Stationsbarometer ;

állomásí barométer ;

барометр с компенсированной шкалов/барометр Кьюо,
стационанный барометр;

barómetro de escala compensada/barómetro de modelo Kew ;

barometru cu mercur, cu rezervorul fix, ale cărui gradații de pe scară țin cont de variațiile de nivel ale suprafeței libere a mercurului din rezervor determinate atât de presiunea atmosferică, cât și de temperatura ambientală; este tipul de instrument instalat la stațiile meteorologice din rețeaua națională, pentru care se determină înălțimea rezervorului față de nivelul mediu al mării în vederea stabilirii corecției de altitudine, pentru aducerea valorii presiunii citite la un nivel standard.

(OMM C 2390, K 0130)

056 **barometru etalon**/barometru standard absolut

absolute standard barometer ;

baromètre étalon absolu ;

Hauptnormalbarometer ;

abszolút standard barométer

эталонный барометр;

barómetro patrón absoluto ;

barometru care furnizează valori sau măsurători absolute de presiune fără a fi necesară o calibrare sau etalonare prealabilă.

(OMM A 0090)

057 **barometru etalon național**

national standard barometer;

baromètre étalon national ;

national Normalbarometer ;

nemzeti standard barométer ;

национальный эталонный барометр;

barómetro patrón nacional;

barometru desemnat de un stat membru al OMM ca instrument etalon de referință pentru teritoriul propriu.

(OMM N 0060)

058 **barometru etalon regional**

regional standard barometer;

baromètre étalon régional;
Gruppenstandardbarometer ;
regionális standard barométer ;
региональный эталонный барометр;
barómetro patrón regional;
instrument desemnat de o Asociație regională (a OMM) ca
barometru etalon pentru Regiunea respectivă.
(OMM R 1410)

059 barometru Fortín

vezi B 050 barometru cu rezervor reglabil

060 barometru înregistrator

vezi B 040 barograf

061 barometru Kew

vezi B 055 barometru de stație

062 barometru marin

marine barometer;
baromètre marin/ ~ de marine;
Schiffsbarometer/Marine~;
hajóbarométer/higanyos ~;
морской барометр;
brómetro marino;

barometru cu mercur folosit la bordul navelor, al cărui tub
barometric are o gătuitoră care amortizează oscilațiile mercurului
produse de mișcările navei.

(OMM M 0150)

063 barometru metalic

metallic barometer;
baromètre métallique;
Metallbarometer;
fémés barométer;
металлический барометр;
barómetro metálico;

barometru ale cărui părți componente, inclusiv senzorul, sunt metalice; sinonim cu *barometru aneroid*.
(OMM M 0810)

064 **barometru normal**

normal barometer;
baromètre normal;
Normalbarometer;
normálbarométer;
нормальный барометр;
barómetro patrón;

barometru cu mercur a cărui corecție este cunoscută cu o precizie foarte bună și care este adoptat pentru etalonarea națională și internațională a barometrelor.

(OMM N 0550)

065 **barometru standard absolut**

vezi B 056 barometru etalon

066 **barometru Tonnelot**

vezi B 055 barometru de stație

067 **baromil**

baromil;
baromil;
Baromil;
baromil;
баромиль;
baromil;

unitate de măsură utilizată pentru gradarea scării barometrului în sistemul CGS, în condițiile atmosferei Standard; la latitudinea de 45° , la nivelul mării și temperatura de 0° C, un baromil corespunde unei presiuni de 1 mb. În condiții diferite, respectiv în condițiile atmosferei reale și de amplasare a barometrului de stație se aplică corecții pentru echivalarea baromilului cu milibarul.

(Dmet B 31)

068 **barotermograf**

barothermograph;
barothermographie;
Barothermograph;
barotermográf;
баротермограф;
barotermógrafo;

instrument care combină funcțiile unui *barograf* cu cele ale unui *termograf* pentru înregistrarea continuă și simultană a valorilor presiunii și temperaturii aerului pe aceeași diagramă.

(OMM B 0490)

069 **barotermohigrograf**

barothermohygrograph;
barothermohygrographie;
Barothermohygrograph;
barotermohigrografía;
баротермогигрограф;
barotermohigrógrafo;

instrument care înregistrează automat, continuu și simultan pe aceeași diagramă, variațiile presiunii, temperaturii și umidității relative.

(OMM B 0500)

070 **barotropie**

barotropy;
barotropie;
Barotropie;
barotrópia/zérus baroklinitás;
баротропия;
barotrópia;

stare a atmosferei în care suprafețele de presiune constantă sunt paralele cu cele de densitate constantă; este exprimată prin relația: $\nabla\rho = b\nabla p$, unde valorile b definesc diferite modele atmosferice: $b = 0$ atmosferă omogenă, $b = C_{vd}/C_{pd}R_dT$ atmosferă adiabatică, $b = 1/R_dT_0$ atmosferă izotermică.

(OMM B 0580, Dmag B 31)

071 barotropie absolută

vezi A 349 autobarotropie

072 baza unui nor

cloud base;

base d'un nuage;

Wolkenbasis/Wolkenuntergrenze ;

felhőalap ;

основание облака/нижняя граница облака;

base de una nube ;

nivelul cel mai de jos al unui nor sau al unui strat noros, corespunzător părții lui inferioare.

(OMM C 1500)

073 bazin colector

vezi B 074 bazin hidrografic

074 bazin hidrografic/bazin colector, suprafață de captare

catchment area (1), hydrological basin, watershed (2);

bassin versant (1), ~ hydrographique (2);

Zuflußgebiet/hydrographisches Einzugsgebiet,

Sammelgebiet (1), Flußgebiet, Wasserammelbecken (2);

vízgyűtő terület (1), ~ medence (2);

водосборная площадь (1), гидрологический бассейн/

водосбор (2);

cuena de drenaje/~ hidrografica (1), ~ hidrológica/vertiente (2);

1. suprafața de teren care adună apele ce alimentează o parte sau în totalitate un curs de apă;

(OMM C 0220)

2. suprafața sau zona drenată de o parte sau de totalitatea unuia sau mai multor cursuri de apă determinate.

(OMM H 0930)

075 bărbier

vezi B 033 barber

076 belizna

vezi P 059 peisaj alb

077 **benzi aurorale**

auroral bands;
bandes aurorales/bandes d'aurore;
Polarlichtstreifen/Polarlichtdraperien;
sávos sarki fény;
полосы полярного сияния;
bandas de la aurora;

structură aurorală, fie în formă de “benzi omogene” fie de “benzi radiante”, care se observă atunci când un arc auroral își pierde forma lui regulată.

(OMM A 3140)

078 **benzile (spectrale ale) vaporilor de apă**

water-vapour bands;
bandes de la vapeur d'eau;
Wasserdampf(spektral)band;
vízgőz sávok;
полосы поглощения водяным паром;
bandas espectrales del vapor de agua;

benzi întunecate observabile în spectrul solar, datorate absorbției radiației solare de către vaporii de apă existenți în atmosfera terestră.
(OMM W 0290)

079 **beteală/paiete**

chaff;
pailletes;
Goldfäden/Flittergold;
ezüstsál;
дипольные отражатели;
chaff;

fâșii metalice subțiri (beteală) lansate în atmosferă, care servesc drept țintă pentru determinarea vântului la mare altitudine cu radarul; (în timpul războiului au fost folosite inițial ca mijloc de bruiaj al radarelor care asigurau apărarea antiaeriană).

(OMM C 0440)

080 bilanț hidrologic/bilanțul apei

water balance;

bilan hydrique/bilan hydrologique;

Wasserbilanz;

vízháztartás/vízmérleg;

ВОДНЫЙ БАЛАНС;

balance hídrico/balance hidrológico;

bilanțul apei bazat pe principiul că, într'un interval de timp determinat, aportul total de apă într'un *bazin de captare* sau într'o formă acvatică oarecare trebuie să fie egal cu totalul ieșirilor sau pierderilor plus variația pozitivă ori negativă a volumului de apă stocată în bazinul sau forma acviferă respectivă.

(OMM W 0180)

081 bilanț termic

heat balance /~ budget (2);

bilan thermique/bilan calorifique, bilan thermique (2);

Wärmebilanz/Wärmeabschluß;

hőegyenleg;

ТЕПЛОВОЙ БАЛАНС/БЮДЖЕТ ТЕПЛА (2);

balance de calor/equilibrio de ~, balance termico (2);

1. raportul dintre câștigul și pierderea de căldură într'un loc sau într'un sistem dat. (OMM H 0250)

2. raportul dintre fluxurile de căldură intrată și pierdută dintr'un sistem dat și căldura înmagazinată de sistemul respectiv.

(OMM H 0270)

082 bilanțometru

vezi P 121 pirradiometru.

083 bilanțul apei

vezi B 080 bilanț hidrologic.

084 bilanțul energetic

energy balance/~ budget;

bilan d'énergie,(balance d'~);

Energiebilanz;

energia mérleg/~ egyenleg;

энергетический баланс;
balance de la energía/presupuesto energético;
ecuație ce exprimă relația conservativă dintre diferitele forme de energie într'un loc dat sau într'un sistem atmosferic, în stare staționară; are forma: $\delta/\delta t(f_p)d\tau = \sum(F)d\tau - C_N(F)d\sigma$.
(OMM E 0630, J.W.Mieghem Atm. Energetics)

085 bilanțul radiativ

vezi R 032 radiația netă

086 bilanțul radiativ la suprafața terestră

surface radiation budget;
bilan du rayonnement en surface;
Strahlungbilanz zu Erdoberfläche;
felszíni sugárzási egyenleg;
приземный радиационный баланс;
balance de la radiación en la superficie terrestre;
distribuția componentelor de undă scurtă și lungă la suprafața terestră:
radiația absorbită de suprafața terestră (radiația solară și radiația terestră dirijată în jos) și radiația emisă de aceasta.
(OMM S 3780)

087 bilanțul radiației atmosferice

atmospheric radiation budget;
bilan du rayonnement atmosphérique ;
Strahlungatmosphärisch Bilanz;
légköri sugárzási mérleg ;
радиационный баланс атмосферы;
balance de la radiación atmosférica ;
distribuția diferitelor componente ale radiației atmosferice, așa cum sunt ele absorbite, reflectate, transmise sau emise de către atmosfera terestră.
(OMM A 2950)

088 bilanțul radiației solare

vezi R 039 radiația solară netă (rezultantă)

089 bilanțul radiației terestre
vezi R 044 radiația terestră netă

090 bilanțul radiației totale
vezi R 032 radiația netă

091 bilanțul termic al stratului de zăpadă
heat balance of snow cover;
bilan thermique de la couverture neigeuse;
Termischebilanz der Schneeschicht;
hótakaró hőmérlege;
тепловой баланс снежного покрова;
balance térmico de una capa de nieve;
raportul dintre câștigul și pierderea de căldură dintr'un strat de zăpadă. (OMM H 0260)

092 bilanțul radiativ Pământ-atmosferă
Earth-atmosphere radiation budget;
bilan du rayonnement Terre-atmosphère ;
Erde-Atmosphäre Strahlungsbilanz;
Föld-légkör sugárzási mérleg;
радиационный баланс система Земля-атмосфера;
balance de la radiación Tierra-atmósfera;
distribuția diferitelor componente ale *radiației solare și terestre* care sunt absorbite, reflectate, transmise sau emise de Pământ și atmosfera lui.
(OMM E 0010)

093 bioclimatologie
bioclimatology ;
bioclimatologie ;
Bioklimatologie ;
bioklimatológia ;
БИОКЛИМАТОЛОГИЯ
bioclimatología ;
ramură a climatologiei care studiază influențele exercitate de climat asupra organismelor vii.
(OMM B 0770)

094 bioclimatologie umană

human bioclimatology;
bioclimatologie humaine;
human Bioklimatologie/menschlich ~;
humán bioklimatológia/emberséges ~;
биоКЛИМАТОЛОГИЯ человека;
bioclimatología humana;

ramură a *bioclimatologiei* care se referă la ființele umane.
(OMM H 0800)

095 biometeorologie

biometeorology ;
biométéorologie ;
Biometeorologie ;
biometeorológia ;
биометеорология;
biometeorología

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul influențelor exercitate de *elementele* și *fenomenele meteorologice* asupra organismelor vii.
(OMM B 0790)

096 biometeorologie umană

human biometeorology;
météorologie humaine;
human Biometeorologie/menschliches ~;
humán biometeorológia/emberséges ~;
биометеорология человека;
biometeorología humana;

ramură a *biometeorologiei* care se referă la ființele umane.
(OMM H 0810)

097 biosferă

biosphere;
biosphère;
Biosphäre;
bioszféra;

биосфера;

biosfera;

înveliș al Pământului în care există viață; acesta cuprinde partea inferioară a atmosferei, hidrosfera și scoarța terestră care este în contact și interacțiune directă cu cele două medii – aerian și hidric.

(OMM B 0800)

098 **bioxid de carbon**/anhidridă carbonică

carbon dioxide;

dioxyde de carbone/anhidrida carbonica;

Kohlendioxyd/Kohlensäureanhydrid;

szén-dioxid (CO₂);

двуокись углерода/углекислота, углеродный ангидрид;

anhídrido carbónico/dióxido carbónico;

componentă gazoasă minoră prezentă în atmosfera terestră, în deosebi în straturile ei inferioare, rezultată din procesele naturale sau industriale de ardere; există într'o concentrație medie de peste 0,03% în volum și are un rol determinant în *efectul de seră*.

(OMM C 0170)

099 **bioxid de sulf** – SO₂/anhidrida sulfuroasă

sulphur dioxide – SO₂;

dioxyde de soufre – SO₂, anhydride sulphureux;

Schwefeldioxyd – SO₂;

kén-dioxid – SO₂;

двуокись серы/глазоедка ангидрид, сернистый ангидрид - SO₂;

dióxido de azufre – SO₂;

gaz incolor cu miros înțepător, întâlnit în cantități infinitesimale în atmosferă, care rezultă din arderile industriale și din erupțiile vulcanice; se combină ușor cu apa din atmosferă transformându-se în acid sulfuric, componentă poluantă foarte agresivă.

(OMM S 3370)

100 **birou de veghe meteorologică**

vezi C 108 centru de veghe meteorologică

101 birou meteorologic

vezi S 082 serviciu meteorologic

102 birou meteorologic de aerodrom

airport meteorological office;

bureau météorologique d'aérodrome;

Flugplatzwetterbüro;

repülőteri meteorológiai iroda;

аэродромное метеорологическое бюро;

oficina meteorológica de aeródromo;

unitate, situată pe un aerodrom, desemnată să furnizeze servicii meteorologice pentru activitățile aeronautice civile, în conformitate cu reglementările Autorității Aeronautice Civile, definite pe plan național. (Anexa 3 OACI)

103 birou meteorologic regional

regional meteorological office;

bureau météorologique regional;

regional Wetterbüro/meteorologischeregional Büro;

regionális meteorológiai iroda;

региональное метеорологическое бюро;

oficina meteorológica regional;

sediul regional al Serviciului meteorologic național care conduce, supraveghează și inspectează stațiile dintr'o regiune OMM și emit directive, instrucțiuni tehnice, prognoze și avertizări regionale pentru aceasta.

(OMM R 1370)

104 bise/biz

bise;

bise;

Bise;

bizé;

БИЗ;

bise;

vânt rece și relativ uscat a cărui direcție oscilează între nord și nord-est, care suflă frecvent în regiunile muntoase ale Franței și Elveției.

(OMM B 0820)

105 **biz**

vezi B 104 bise

106 **blizzard**/viscol puternic

blizzard ;

blizzard ;

Blizzard ;

blizzard ;

близзард;

blizzard/ventisca ;

furtună violentă de iarnă care durează cel puțin trei ore și care combină temperaturi sub 0⁰ C cu vânt foarte puternic, asociat cu *transport de zapadă* care reduce vizibilitatea orizontală sub 1 km.

(OMM B 0920)

107 **blocaj**

blocking action;

action de blocage ;

Blockierung/blockierender Effekt ;

blokinghatás;

блокирование/блокирующее действие, блокировка;

bloqueo/acción de bloqueo;

în meteorologie, proces sinoptic cu durată apreciabilă care produce o întrerupere meridională în curentul zonal al circulației generale la latitudinile mijlocii, specific situațiilor sinoptice caracterizate prin unde lungi cu mare amplitudine în troposfera mijlocie; este determinat de un anticlon cald de altitudine, puțin mobil, care se dezvoltă la latitudini mijlocii (35-60⁰) într'o perioadă lungă (o săptămână sau mai mult) perturbând la macroscară transportul (circulația) zonal(ă) în cea mai mare parte a troposferei, prin devierea către nord sau nordvest a traiectoriei ciclonilor și anticlonilor mobili. La latitudini joase, în asemenea condiții, presiunea este scăzută. Frecvența cea mai mare a acestor procese de blocare se produce frecvent iarna și primăvara; ca localizare, acestea se întâlnesc în partea de nord-est a Oceanului Atlantic și în partea de nord-vest a Oceanului Pacific, iar pe continentul euroasiatic în zona Munților Ural și Siberia estică. Acest proces este răspunzător de perioadele secetoase de vară din Europa răsăriteană.

(OMM B 0930, Dmet man)

108 **bologramă**

bologram;
bologramme;
Bologramm;
bologram;
болограмма;
bolograma;

înregistrare realizată cu un *bolometru*.

(OMM B 1050)

109 **bolometru**

bolometer;
bolomètre;
Bolometer;
bolométer;
БОЛОМЕТР;
bolómetro;

instrument pentru măsurarea intensității *energiei radiante*, al cărui principiu de funcționare se bazează pe determinarea variației rezistenței electrice cu temperatura.

(OMM B 1060)

110 **bolta cerească/cer**

celestial vault/sky;
voûte céleste/ciel;
Himmelsgewölbe;
égbolt/ég;
небесный свод/небосвод, нево;
bóveda celeste/cielo;

emisfera aparentă, de culoare albastră în zilele senine, ce pare sprijinită pe orizont, respectiv pe cercul în centrul căruia se găsește observatorul situat pe Pământ, și pe care apar proiectate corpurile cerești; în meteorologie, termenul este folosit curent în varianta scurtă de “cer” pentru a se indica gradul de acoperire cu nori, ca de exemplu cer senin, cer noros, cer acoperit.

(Dmet B 53)

111 bora

bora;

bora;

Bora;

bóra/karsztbóra;

бoрa;

bora;

denumire local pentru un vânt descendent, puternic și rece, care suflă iarna pe coasta Dalmației, în fosta Jugoslavie. (OMM B 1070)

112 **brâul anticlonic subtropical**/zona subtropicală de mare presiune, anticlonul subtropical, centura anticlonică subtropicală subtropical high-pressure belt/~ anticyclone. ~ high-pressure zone;

ceinture subtropicale de haute pression/~ des anticyclones subtropicales, anticyclone subtropical;

subtropische Antizyklone/Subtropenhoch, Roßbreiten-Hochdruckgürtel;

szubtrópusi levegő/~ magasnyomású öv, ~ magasnyomású zona, ~ anticiklon;

субтропический пояс высокого давления/~ антициклон, ~зона высокого давления;

cinturón subtropical de altas presiones/zona~ ~ ~, anticiclón subtropical;

seria de nuclee de mare presiune aliniate aproximativ pe paralela 35⁰ din ambele emisfere; axa fiecărei centuri suferă o ușoară oscilație meridianală anuală.

(OMM S 3250, S 3290)

113 brâul Van Allen

vezi C 124 centurile de radiație

114 breșă de foehn/arc de cinuk (chinook)

foehn break/foehn gap, chinook arch, foehn window;

brèche de foehn/arche de chinook;

Föhnluücke ;

főnablak ;

фёновый разрыв/фёновый просвет, дуга чинука;

brecha del foehn/pausa del foehn ;

breșa care apare sau se formează în perioadele cu foehn în norii situați la niveluri mai înalte decât muntele care generează foehnul respectiv; masele noroase se disipează pe partea de sub vânt și reapar ceva mai departe în aval de obstacol ca nori de undă.

(OMM C 0580, F 0640)

115 **briefing**

vezi E 146 (expozeu verbal)

116 **briză**

breeze;

brise;

Brise;

briza/helyiszelek;

легкий ветер/бриз;

brisa ;

1. în general, vânt slab la moderat care suflă în zonele litorale sau pe pante în zonele montane, cu caracter alternativ, datorită încălzirii diferențiate a suprafețelor învecinate (diferenței termice uscat/apă sau vârf/pantă); face parte din categoria vânturilor locale.

2. în *scara Beaufort*, vânt a cărui viteză se încadrează între 4 noduri (limita inferioară a “*brizei slabe sau ușoare*”) și 27 noduri (limita superioară a “*brizei puternice*”).

(OMM B 1180)

117 **briză de ghețar**

glacier breeze/~ wind;

brise de glacier/vent ~ ~;

Gletscherwind;

gleccserszél;

ледниковый ветер;

brisa de glaciari;

vânt rece cu slabă extindere verticală care suflă la vale de-a lungul ghețarilor, atât ziua cât și noaptea.

(OMM G 0450)

118 **briză de lac**

vezi B 119 briza de mare

119 **briză de mare/briză de lac, vânt din larg**

sea breeze/lake ~, onshore wind ;

brise de mer/~ de lac, vent du large;

Meeresbrise/Seebrise, Seewind ;

tengeri szellő/tavi szél;

морской бриз/озерный ~, морской ветер;

brisa de mar/~ de lago, virazón;

vânt local caracteristic regiunilor costiere, care suflă ziua dinspre marile suprafețe de apă către uscat, ca efect al încălzirii diurne a suprafeței solului.

(OMM L 0050, S 0440)

120 **briză de munte sau de vale**

mountain and valley winds/mountain breeze, valley wind;

brise de montagne ou de vallée ;

Berg-und Talwinde;

hegy-völgyi szelek;

горно-долинные ветры/горный бриз, долинный ~;

brisa de montaña o de valle;

sistem de vânturi locale și alternative care suflă de-a lungul axei unei văi, ziua urcând pe pante și văi, iar noaptea coborând pe același traseu; asemenea vânturi se observă întodeauna pe timp senin și liniștit, fiind generate de încălzirea și răcirea alternativă a aerului în zonele montane.

(OMM M 2060, M 2080)

121 **briză de uscat/vânt dinspre țărm**

land breeze/offshore wind;

brise de terre/vent de ~;

Landbrise/Landwind;

partiszél;

береговой бриз/~ ветер;

brisa de tierra/terral, viento de la costa/~ de tierra;

vânt care suflă în regiunile de coastă în timpul nopții dinspre uscat spre o mare întindere de apă, ca urmare a răcirii nocturne a suprafeței solului. (OMM L 0120)

122 **briză foarte puternică**

strong breeze;
vent frais;
serfrische Brise;
erős szél;
СИЛЬНЫЙ ВЕТЕР;
brisa fuerte;

vânt tare, a cărui viteză este cuprinsă între 22 și 27 noduri (forța 6 Beaufort), respectiv 10,8-13,8 m/sec.
(OMM S 3120)

123 **briză foarte slabă**

light air;
très légère brise;
leiser Zug;
gyenge fuvallat;
ТИХИЙ ВЕТЕР;
viento ligero/ventolina;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 1 și 3 noduri (forța 1 pe scara Beaufort).
(OMM L 0500)

124 **briză moderată**

moderate breeze;
jolie brise;
mäßige Brise;
mérsékelt szél;
умеренный ветер;
brisa moderata;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 11 și 16 noduri (forța 4 pe scara Beaufort, respectiv 5,5 - 7,9 m/s).
(OMM M 1680)

125 briză puternică

fresh breeze;
bonne brise;
frische Brise;
élénk szél;
свежий ветер;
brisa fresca;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 17 și 21 noduri (forța 5 pe scara Beaufort), respectiv 8,0 – 10,7 m s⁻¹.

(OMM F 1200)

126 briză slabă/vânt slab

gentle breeze;
petite brise;
schwache Brise;
gyenge szellő;
слабый ветер;
brisa suave;

vânt cu viteză cuprinsă între 7 și 10 noduri (forța 3 pe scara Beaufort), respectiv între 3,4 și 5,4 m/s.

(OMM G 0200)

127 briză ușoară

light breeze ;
légère brise ;
leichte Brise;
gyenge szelő;
легкий ветер;
brisa ligera;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 4 și 6 noduri (forța 2 pe scara Beaufort), respectiv 1,6 – 3,3 m s⁻¹.

(OMM L 0510)

128 brontograf

brontograph;
brontographe;
Brontograph/Gewitterschreiber;
brontográf;

бронтограф;
brontógrafo/registrador de tormentos;
instrument pentru înregistrarea orajelor; reprezintă varianta
înregistrătoare a contorului de fulgere.
(Dmet B 60)

129 **brumă**

hoar frost;
gelée blanche;
Reif/Rauhreif;
dér;
иней;
escarcha;

depunere de cristale de gheață, cel mai adesea sub formă de solzi, ace, pene sau evantaie minuscule, care se formează pe obiectele a căror suprafață este suficient de rece, de regulă datorită radiației nocturne, pentru a determina *sublimarea* directă a vaporilor de apă din aerul ambiant.

(OMM H 0630)

130 **brumă amorfă**

amorphus frost;
gelée amorphe;
amorph Reif;
amorf fagyás;
аморфный лед;
escarcha amorfa;

brumă care nu prezintă o structură cristalină aparentă.

(OMM A 1680)

131 **brumă de advecție**

advection frost;
gelée d'advection
advektiv Reif;
advektív fagy;
адвективный заморозок;
helada por advección;

brumă care se formează datorită transportului de aer umed peste o suprafață a cărei temperatură este sub cea a punctului de îngheț.
(OMM A 0640)

132 **brumă de evaporare**

evaporation frost;
gelée d'évaporation;
Verdunstenreis;
párolgási fagy;
заморозок испарения;
helada por evaporación;

brumă produsă în principal prin *evaporarea* umidității de pe suprafața subiacentă într'un aer relativ uscat, proces prin care are loc o scădere a temperaturii aerului la nivelul solului până la 0°C sau sub această valoare, ceea ce determină sublimarea vaporilor de apă.

(OMM E 1090)

133 **buletin de avertizare meteorologică**

weather warning bulletin;
bulletin-avis météorologique;
Warnungwetterbericht;
figyelmeztető időjárás jelentés (bulletin);
сводка штормого предупреждения;
boletín de advertencia meteorológica;

buletin meteorologic emis pentru a semnala cu o anticipare suficientă apariția sau producerea unor condiții meteorologice periculoase.

(OMM W 0620)

134 **buletin de informare meteorologică (publicație)**

weather report (publication);
bulletin d'information météorologique (publication);
(täglich) Wetterbericht;
napi időjárás jelentés (bulletin);
бюллетень погоды (публикация)/(ежедневный)
метеорологический бюллетень;
boletín meteorológico (publicación);

publicație periodică (zilnică, lunară sau anuală) ce conține informații rezultate din observațiile meteorologice efectuate într'o regiune determinată, în perioada de referință a buletinului respectiv.
(OMM W 0550)

135 buletin de prevedere/proгноză

forecast bulletin;

bulletin de prévision;

Vorhersagebulletin;

időjárás előrejelzés (bulletin);

бюллетень ожидаемой погоды;

boletín de predicción/~ de pronóstico;

expunere concisă a evoluției probabile a stării vremii într'o regiune dată și pentru o perioadă de timp determinată.

(OMM F 0820)

136 buletin meteorologic

meteorological bulletin;

bulletin météorologique;

Wetterbericht;

időjárás jelentés/meteorológiai jelentés;

метеорологический бюллетень;

boletín meteorológico;

text ce conține informații meteorologice, precedat de un preambul (en-tête) corespunzător.

(OMM M 0910)

137 buletin meteorologic televizat

television weather broadcasting;

bulletin météorologique télévisé;

fernsehensche Wetterbericht;

időjárási televízió adás/televíziós időjárás jelentés;

телевизионная передача информации о погоде;

boletín meteorológico por televisión;

transmitere de informații meteorologice prin televiziune, ca de exemplu *prevederi/proгнозе* sau avertizări privind producerea unor fenomene meteorologice periculoase.

(OMM T 0130)

138 burniță

drizzle;

bruine;

Sprühregen/Nieseln;

szitálás;

морось;

llovizna;

hidrometeor sub formă de precipitație destul de uniformă, formată din picături foarte fine de apă, cu diametrul mai mic de 0,5 mm, foarte apropiate între ele, care cad dintr'un nor din genul *Stratus*. Cu cât precipitația este mai densă (mai intensă) cu atât mai mult reduce vizibilitatea orizontală.

(OMM D 1140)

139 burniță care îngheață (depune polei)

vezi P 196 precipitație care îngheață

C

001 **СААPI**

vezi I 026 (indicator de poziție...)

002 **calaj altimetric**

altimeter setting;

calage altimétrique/calage de l'altimètre;

Skaleneinstellung des Höhenmessers/Höhenmessereinstellung;

magasságmérő-skálabeállítás;

установка альтиметра;

ajuste del altímetro;

operațiune sau manevră de aducere a valorii *presiunii atmosferice* în punctul folosit pentru reglarea scării secundare a unui *altimetru aneroid* pentru ca acesta să indice înălțimea unei aeronave deasupra unei suprafețe de referință cunoscută; cel mai frecvent, aceasta se folosește în procedurile aeronautice efectuate în stratul de tranziție și/sau sub acesta (aterizare/decolare), cazuri în care suprafața de referință cunoscută este nivelul aeroportului.

(OMM A 1610)

Notă: În funcție de tipul de calibrare al altimetrului în concordanță cu atmosfera standard, setarea altimetrului pe QNH indică altitudinea, pe QFE indică înălțimea față de nivelul valorii QFE de referință, iar setarea pe valoarea 1013,2 indică nivelul de zbor

003 **calculul propagării inundației**

flood routing/~ of the hydrograph;

calcul de la propagation de la crue;

Wasserstandsganglinie/Spiegelganglinie, Pegelkurve ;

hidrográf-transzformáció/vízállásgörbe;

расчёт гидрографа паводка;

propagación calculada de la crecida;

determinarea progresivă a momentului de trecere și a formei unei unde de inundație în puncte succesive ale unui curs de apă sau într'un rezervor (bazin sau lac de acumulare).

(OMM F 0560)

004 cale aeriană

airway;

voie aérienne;

Luftweg/Luftstraße

légi pálya;

воздушный путь/воздушная дорога;

vía aérea;

porțiune din regiunea de control de forma unui culoar paralelipipedic, cu dimensiuni stabilite lateral și pe verticală desemnată oficial ca rută aeriană, având ca bază un anumit nivel de zbor, un mai jos de nivelul FL40 (4000 ft/1200 mSTD) și limita superioară la nivelul de zbor FL490 (49000 ft/14950 mSTD). Este prevăzută la sol cu mijloace de radionavigație și cu sectoare definite pentru circulație către sau dinspre radiofarurile direcționale; pe verticală este divizată în nivele de zbor rezervate aeronavelor în funcție de categoria, viteza și direcția de deplasare a acestora.

(Reg.Circulației aeriene...1994, AMS Glos. Met.)

005 calibrarea unui instrument meteorologic

vezi E 119 etalonarea unui instrument meteorologic

006 calm

calm;

calme;

Windstille/Stille, Calme;

szélcsend;

штиль;

calma;

în meteorologie, absența mișcării aerului în plan orizontal sau, pe scara *Beaufort*, vânt a cărui viteză este mai mică de un nod (forța 0). (OMM C 0030)

007 calmarea vântului

wind lull;

accalmie du vent;

Beruhigung der Wind/Windstillung;

szélcsend ;

ослабление ветра;

amaine del viento;
scăderea semnificativă a vitezei vântului.
(OMM W 1060)

008 **calmurile ecuatoriale**

doldrums/equatorial calms;
calmes équatoriaux/pot-au-noir;
äquatoriale Calmegürtel/~ Stillezone;
egyenlítői szélcsendes öv/doldrum;
(экваториальная) зона затишья/штилей;
calmas ecuatoriales;

zona de *calmuri* sau cu vânturi slabe și variabile în straturile joase ale troposferei, situată în vecinătatea ecuatorului termic, pe care-l urmează cu o ușoară întârziere în fluctuația sau deplasarea meridianală anuală. (OMM D 0920)

009 **calmurile subtropicale/zona calmului subtropical**

subtropical calm;
calmes subtropicaux;
subtropische Calmengürtel/~ Stillezone;
szubtrópusi szélcsendes öv;
субтропические штили;
calmas subtropicales;

calmul sau zona vânturilor slabe și variabile din zona centrală a anticlonilor subtropicali din emisferile nordică și sudică, dintre *brâul alizeelor* și *zona vânturilor de vest* de la latitudinile mijlocii.
(OMM S 3260)

010 **calmurile tropicale/marea cailor**

tropical calms/horse's sea;
calmes tropicaux/mer des chevaux;
tropische Calme/See (Meer) den Pferds, Pferdssee;
trópusi szélcszend/tengerló, "lovak szélessége";
тропическое спакоичество/море лошадеи;
calma tropical/mar del caballos;

zona de calm și vânturi slabe situată în partea centrală a anticlonilor subtropicali ai fiecărei emisfere, în care precipitațiile sunt foarte rare și în cantități reduse. Zona respectivă din Oceanul

Atlantic mai este cunoscută și sub denumirea de « marea cailor », dată de vechii navigatori de pe navele cu pânze care transportau cai peste ocean; din cauza vitezei extrem de mici de deplasare și a rezervei limitată de apă și hrană, animalele transportate nu rezistau și erau aruncate în mare.

(Dmet C 10)

011 **calorie**/calorie mică, calorie mare, kilocalorie

calorie/gram-calorie,large calorie/kilocalorie;
calorie, petite calorie, microthermie, milithermie, grande calorie/kilocalorie;

Kalorie, Gramklorie, Kiloakalorie;

kalória, kiskalória, nagykalória/kilokalória;

калория, грамм-калория, большая калория/килокалория;

caloria, gramcaloria, kilocaloría;

unitate de măsură care reprezintă cantitatea de căldură necesară pentru a radica temperatura unui gram de apă cu un grad centigrad; este echivalentă cu un lucru mecanic de 4,1868 jouli. Când se raportează la kilogramul de apă, această unitate de măsură este egală cu 1000 calorii mici sau gramcalorii și este denumită calorie mare sau kilocalorie.

(Dmet C 11, C 12)

012 **calorie mică**

vezi C 011 calorie

013 **calorie mare**

vezi C 011 calorie

014 **calorimetru**

calorimeter;

calorimètre;

Kalorimeter;

kaloriméter;

калориметр;

calorimetro;

instrument pentru determinarea cantității de căldură pe unitatea de suprafață sau de volum; constituie componenta de bază a unor aparate actinometrice.

(Dmet C 13)

015 **calvus (cal)**

calvus (cal);

calvus (cal);

calvus (cal);

calvus (cal);

лысье облака (cal);

calvus (cal);

nor Cumulonimbus în care cel puțin câteva din protuberanțele părții lui superioare au început să-și piardă contururile cumuliforme, însă în care nu este vizibilă nici o structură cirriformă; protuberanțele și înmuguririle respective au tendința de a forma o masă compactă albicioasă, cu striuri mai mult sau mai puțin verticale.

(OMM C 0040)

016 **cameră de nori**

cloud chamber;

chambre à nuages;

Wolkenkammer ;

felhőkamrák ;

облачная камера;

câmara de neblina ;

recipient, adesea de formă cilindrică, cu o fereastră transparentă, echipat cu un piston mobil cu care se poate efectua o detentă ce permite condensarea vaporilor de apă existenți în aerul din interiorul recipientului respectiv, odată cu scăderea presiunii determinată de retragerea pistonului; pentru controlarea riguroasă a procesului, dispozitivul este dotat și cu accesorii pentru măsurarea presiunii și umidității din interior.

(OMM C 1510)

017 **canal**

channel;

canal;

Kanal;
csatorna;
канал;
canal;

interval sau bandă îngustă de lungimi de undă din spectrul electromagnetic ales pentru a corespunde regiunii de sensibilitate a unui radiometru determinat.

(OMM C 0480)

018 canal de descărcare (electrică)/(trasor)

vezi L 054 lider

019 canal de fulger

lightning channel;

canal de l'éclair;

Blitzbahn;

villámcsatorna;

канал молнии;

canal de relámpago;

traieectoria neregulată parcursă prin atmosferă de un fulger.

(OMM L 0540)

020 caniculă/arșiță

dog days;

canicule;

Hundstage;

kánikula;

жара;

canícula;

- perioada astronomică în care steaua Sirius din constelația Câinelui răsare și apune odată cu soarele (22 iulie-23 august) ; (DEX, Dmag K 9)

- căldură toridă, arșiță specifică zilelor calde de vară, când *temperatura aerului* depășește 35⁰C în zona latitudinilor temperate.

(Dmet man)

021 cantitatea de energie radiantă/cantitatea de radiație

quantity of radiant energy/~ of radiation;

quantité d'énergie rayonnante;

Quantität der Strahlungsenergie/ Strahlungsquantität;
sugárzó energiámennyiség/sugárzása ~;
количество лучистой энергии/~ энергии
электромагнитной радиации;
cantidad de energía radiante/~ de radiación;
cantitatea de energie transferată prin radiație.
(OMM Q 0040, Q 0050)

022 cantitatea de mișcare

vezi M 213 moment

023 cantitatea de mișcare unghiulară

vezi M 214 moment unghiular

024 cantitatea de precipitații

amount of precipitation/rainfall;
hauteur de precipitation/chute de pluie;
Niederschlagshöhe/Niederschlagsmenge, Niederschlagsgröße;
csapadékmennyiség;
каличество осадков/дождевые осадки;
altura de la precipitación;
- grosimea sau înălțimea stratului de apă cu care *precipitațiile* în formă lichidă ar acoperi proiecția suprafeței terestre în plan horizontal, în absența *infiltrației*, *scurgerii* și *evaporării* și dacă toate precipitațiile solide au fost topite; aceasta se exprimă de regulă în milimetri (sau inchs în țările care mai folosesc unități de măsură engleze), echivalenți în litri de apă pe metru pătrat. În mod similar, căderile de zăpadă sunt exprimate prin măsurarea grosimii zăpezii proaspete care acoperă o suprafață plană orizontală. (OMM A 1690,)
- cantitatea de precipitații măsurată cu un *pluviometru*.
(OMM R 0800)

025 cantitatea de radiație

vezi C 021 cantitatea de energie radiantă

026 capacitatea de câmp/capacitatea de retenție

field capacity;
capacité au champ/~ de retention;

Wasserkapazität der Äckerland/~ der Boden;
természetes vízkapacitás/vízkapacitás, szántóföldi ~,
szabadföldi ~;
ПОЛЕВАЯ ВЛАГОЕМКОСТЬ ПОЧВЫ;
capacidad de campo/~ de retención;
cantitatea de apă reținută în sol după ce apa de gravitație s-a scurs.
(OMM F 0200)

027 **capacitatea de infiltrare**

infiltration capacity;
capacité d'infiltration;
Infiltrationskapazität;
beszivárgási kapacitás;
инфильтрационная способность;
capacidad de infiltración;
1. cantitatea maximă de ploaie ce poate fi absorbită de un sol determinat, în condiții specifice;
2. fluxul maxim de apă pe care îl poate absorbi solul pe unitatea de suprafață, în condiții determinate.
(OMM I 0480)

028 **capacitatea de retenție**

vezi C 026 capacitatea de câmp

029 **capacitatea de saturație a solului**

saturation capacity of the soil;
capacité de saturation du sol;
Sättigungsfähigkeit des Boden/Saturationsfähigkeit ~ ~ ;
telítési kapacitás;
ёмкость почвы содержать воды;
capacidad de saturation del suelo ;
cantitatea maximă de apă pe care o poate conține un sol atunci când toți porii lui sunt umpluți cu apă, adică în situația în care pânza freatică ar fi la suprafața solului.
(Dmet C 22)

030 **capacitatea termică specifică**

vezi C 050 căldură specifică.

031 **capacitatea vântului**

capacity of the wind;

capacité du vent;

Kapazität der Wind;

szél hordképessége;

мочность ветра;

capacidad del viento;

greutatea totală a particulelor solide ce pot fi ridicate pe unitatea de volum de aer de către un vânt cu o viteză determinată.

(OMM C 0070)

032 **capilaritate**

capillarity;

capillarité;

Kapillarität;

kapillaritás;

капиллярность;

capilaridad;

1. proprietate a lichidelor de a se ridica sau coborâ prin tuburi foarte subțiri, fără intervenție din afară;

2. ansamblul fenomenelor care au loc în tuburile capilare și suprafața lichidului care circulă prin acestea; înălțimea la care un lichid se poate ridica este cu atât mai mare cu cât secțiunea capilarului este mai mică și este direct proporțională cu coeficientul tensiunii superficiale a lichidului și invers proporțională cu densitatea lui. Pentru lichidele care nu udă pereții capilarului aceste criterii se aplică invers.

(Dmet C 24)

033 **capilatus (cap)**

capillatus (cap);

capillatus (cap);

capillatus (cap);

capillatus (cap);

волосатые облака (cap);

capillatus (cap);

nor *Cumulonimbus* caracterizat prin prezența unor părți cu structură cirriformă, evident fibroasă sau striată, situate în partea lui superioară, și care au frecvent formă de nicovală, de panașe sau plete vaste, mai mult sau mai puțin dezordonate; aspectul acestora este determinat de deflectarea curenților ascendenți de către tropopauză, de intensitatea și forfecarea vântului la nivelul lor și în mare măsură și de unghiul sub care este observat norul respectiv de la nivelul solului.
(OMM C 0120)

034 **capsulă aneroidă/capsulă Vidie**

aneroid capsule/Vidie capsule;
capsule anéroïde/capsule de Vidie ;
Vidiedose/Aneroidkapsel ;
aneroid szelence/Vidie-doboz ;
анероидная коробка/коробка Види;
cápsula aneroïde/cápsula de Vidie;

cutie sau capsulă cu pereți subțiri, de regulă metalică, parțial vidată și etanșe, prevăzută cu un arc compensator interior care se întinde sau se strânge în funcție de valoarea presiunii atmosferice.

(OMM A 1890, V 0330, Dmet C 26)

035 **capsulă Vidie**

vezi C 034 capsulă aneroidă

036 **caracteristica tendinței presiunii**

characteristic of the pressure tendency;
caractéristique de la tendance de la pression ;
Charakteristik des Drucktendenz/Drucktendenzkennlinie ;
nyomás tendencia jellege ;
характеристика барической тенденции;
característica de la tendencia barométrica;

profilul sau forma curbei descrisă de un *barograf* pe parcursul ultimelor trei ore care preced o observație, reprezentată pe o *hartă sinoptică* printr'un simbol de formă similară (uneori de culori diferite în funcție de sens, de exemplu roșu pentru scădere).

(OMM C 0490)

037 cascada Kolmogoroff

Kolmogoroff cascade;
cascade Kolmogoroff;
Kolmogoroffkaskade;
Kolmogoroff vízesés;
КОЛМОГОРОВСКИЙ КАСКАД;
cascada de Kolmogoroff;

transferul de energie cinetică din turbioanele mari către turbioanele din ce în ce mai mici și, în final, la mișcările moleculare aleatoare (căldură).

(OMM K 0230)

038 cascadă de energie

energy cascade;
cascade d'énergie;;
Energiekaskade;
energia átadás (a nagyobb rendszerből a kisebb rendszerbe);
ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ КАСКАД;
cascada de la energía;

transferul progresiv de energie cinetică de la sistemele macroscale către cele la scară mai mică, care se termină prin disiparea ei prin frecare.

(OMM E 0650)

039 castellanus (cas)

castellanus (cas) ;
castellanus (cas) ;
castellanus (cas) ;
castellanus (cas) ;
башенкообразные облака (cas) ;
castellanus (cas) ;

nori care prezintă în cel puțin o parte din regiunea lor superioară protuberanțe cumuliforme în formă de turnuri mici, ce le conferă un aspect crenelat; toate aceste turnulețe, care sunt mai mult înalte decât late, stau pe o bază comună și par așezate în linie; acest aspect particular poate fi observat numai atunci când norul respectiv este la înălțimi zenitale mici, pentru a putea fi văzut din profil; în literatura

meteorologică veche termenul poate fi întâlnit și sub forma ”castellatus”.
(OMM C 0210)

040 **CAT**

vezi T 271 (turbulență în aer clar)

041 **catafront**/front catabatic

katabatic fornt/katafront;

front catabatique/catafront;

Katafront/Abgleitfront, Abgleitfläche;

katafront/katabatikus front;

катабатический фронт/катафронт;

frente catabático/catafrente;

front, de regulă rece, pe suprafața căruia aerul cald coboară, exceptând probabil nivelurile joase.

(OMM K 0030, K 0050)

042 **catalobară**

katallobar ;

catallobare ;

Katallobare ;

katallobár ;

каталлобара;

catalobara ;

linia care unește punctele de egală scădere a presiunii într'un interval de timp dat.

(OMM K 0060)

043 **catarg**

mast;

mât;

Mast;

árboс;

мачта;

mástil;

structură sau construcție cu înălțime mare, ca de exemplu turn de televiziune, pe care sunt montați senzori meteorologici de

supraveghere a comportamentului variabilelor atmosferice din straturile joase ale troposferei.

(OMM M 0250)

044 **catarg anemometric**/turn anemometric

anemometer mast/anemometer tower ;

mât aémométrique/tour anémométrique ;

Windmast/Windturm ;

sélmérő árboc/szélmérő torony ;

анемометрическая мачта/анемометрическая вышка;

mástil para anemómetro/torre para anemómetro;

dispozitiv sau echipament, în general sub formă de stâlp, catarg, pilon sau turn, folosit pentru instalarea *giruetelor* și a *anemometrelor* pentru măsurarea direcției și vitezei vântului la una sau mai multe înălțimi specificate.

(OMM A 1850)

045 **catasondă**

vezi D 146 dropsondă

046 **catatermometru**

katathermometer;

catathermomètre;

Katatermometer;

katatermométer/lehülésmérő;

кататермометр;

catatermómetro;

termometru cu alcool folosit pentru măsurarea vitezelor mici din circulația atmosferică prin încălzirea rezervorului mare peste 38⁰C și înregistrarea duratei de răcire de la 38⁰ până la 35⁰ sau până la orice altă valoare peste *temperatura ambientă*, intervalul respectiv de timp servind la măsurarea fluxului de aer în locul în care s-a efectuat determinarea.

(OMM K 0070)

047 **CAVT**

vezi T 189 (traietorie cu vorticitate absolută constantă)

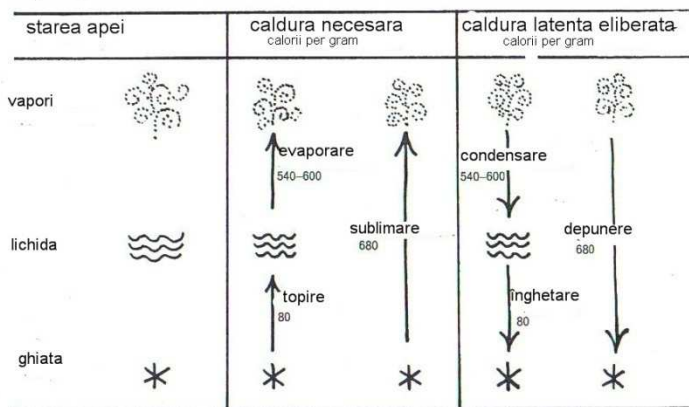
048 căldură latentă

latent heat;
chaleur latente;
latenete Wärme/Umwadlungswärme;
latens hő/átalakulási hő;
скрытое тепло;
calor latente;

- entalpia specifică diferită dintre două faze ale unei substanțe la aceeași temperatură. (AMS Glos.of Met.) - cantitatea de energie eliberată sau absorbită de un corp care își schimbă starea; în meteorologie,

schimbările importante de fază se referă la apă, energia fiind furnizată de mediul ambiant pentru transformarea vaporilor în apă lichidă apoi în gheață, și este preluată de aerul ambiant în cursul transformărilor în sens invers.

(OMM L 0240)

049 căldura sensibilă

sensible heat;
chaleur sensible;
fühlbare Wärme;
érzékkelhető hő;
активная теплота;
calor sensibile;

căldura absorbită sau eliberată de o substanță în cursul unui schimb de temperatură, care nu este însoțit de o schimbare de fază sau de stare. (OMM S 0750)

050 căldură specifică/capacitatea termică specifică

specific heat capacity/~ heat;
chaleur massique/~ spécifique;
spezifische Wärme/Wärmekapazität;

fajhó;

удельная теплоемкость/~ теплота;

capacidad de calor específico/calor específico;

cantitatea de căldură necesară pentru a ridica temperatura unității de masă a unei substanțe cu 1°C ; se exprimă în $\text{cal/g}\cdot\text{grad}$. Pentru gaze se deosebesc căldura specifică la volum constant (C_v) și la presiune constantă (C_p), în particular pentru aer $C_v = 0,1713 \text{ cal/g}\cdot\text{grad}$ (sau 1.007 J/kg K pentru aerul uscat) și $C_p = 0,2402 \text{ cal/g}\cdot\text{grad}$ (sau $0,720 \text{ J/kg K}$ pentru aerul uscat); $c_p / c_v = x = 1,4$.

(OMM S 2220, Dmet C 8, Dmag F 18)

051 **câmp baric**/câmpul presiunii (atmosferice)

baric field/field of pressure;

champ de pression/champ barique;

Druckfeld ;

bárikus mező/nyomasmező;

барическое поле/поле давления;

campo de presión;

distribuția spațială a presiunii atmosferice; câmpul baric este un câmp scalar, caracterizat printr'un sistem de suprafețe suprapuse de egală presiune (suprafețe izobarice). La nivelul suprafeței terestre este reprezentat prin izobare iar în altitudine prin izohipse. Diveresele forme ale câmpului baric constituie sistemele barice. De câmpul scalar al acestuia este legat câmpul vectorial al gradientului baric.

(Dmet C 117)

052 **câmp ciclonic**/câmp de joasă presiune

cyclonic field/area (field) of low pressure;

champ cyclonique/aire (champ) de basse pression;

Tiefdruckgebiet (~feld) ;

ciklonális mező/alacsonynyomású képződmező ;

циклоническое поле/область низкого давления;

area (campo) ciclonica/area (campo) de baja presión ;

regiune în care presiunea atmosferică este mai mică decât în zonele învecinate acesteia, în care se pot contura unul sau mai multe centre ciclonice.

(Dmet C 121)

053 câmp de deformare

deformation field;

champ de déformation;

Deformationfeld/Versichenfeld;

deformációs mező;

деформационное поле/поле деформации;

campo de deformación;

câmp vectorial de fluid care antrenează o schimbare de formă a masei de fluid; acesta este o combinație liniară a câmpurilor vectoriale de alungire și de forfecare.

(OMM D 0130)

054 câmp de geopotențial

geopotential field;

champ de géopotentiel;

Geopotentialfeld;

geopotenciális mező;

геопотенциальное поле;

campo geopotencial;

distribuția *altitudinilor geopotențiale* ale unei suprafețe izobarice (pe o hartă sinoptică).

(OMM G 0260)

055 câmp de joasă presiune

vezi C 053 câmp ciclonic

056 câmp electric

electric field;

champ électrique;

elektrische Feld;

elektromos mező/villamos tér;

электрическое поле;

campo eléctrico;

1. regiune în care toate particulele încărcate sunt supuse unei forțe electrice. (OMM E 0420)

2. câmp vectorial purtător material al interacțiunii dintre sarcinile electrice, caracterizat în fiecare punct de intensitatea câmpului electric. (Dfiz)

057 câmp izalobaric

isallobaric field;
champ isallobarique;
isallobarisches\ Feld/Isallobarfeld;
izallobarikus mező;
изаллобарическое поле;
campo isalobárico;

câmpul variațiilor presiunii atmosferice în timp; de regulă, se ia în considerare variația presiunii la un anumit nivel (de exemplu la suprafața terestră) sau variația înălțimii unei anumite suprafețe izobarice. Este reprezentat prin izalobare sau izalohipse absolute și printr'un gradient izalobaric.

(Dmet C 124)

058 câmp scalar

scalar field ;
champ scalaire;
Skalarfeld;
skaláris mező;
скалярное поле;
campo escalaro;

distribuția în spațiu (câmp) a unei mărimi scalare, aceasta fiind definită printr'o valoare a ei în fiecare punct al câmpului; orice câmp scalar are un gradient propriu mărimii reprezentate. Cea mai utilizată reprezentare a câmpurilor scalare este cea pe suprafețe echiscalare, în meteorologie: câmpul vântului, câmpul presiunii....

(Dmet man)

059 câmp termobaric

thermobaric field;
champ thermobarique;
thermobarische Feld;
termobárikus mező;
термобарическое поле;
campo termobarico;

suprapunerea pe o hartă meteorologică a câmpurilor de temperatură și presiune atmosferică în vederea analizării complexe a acestora; practic, în serviciile meteorologice de prevedere, o asemenea analiză

se realizează prin suprapunerea izotermelor topografiei relative (TR 500/1000 hPa) peste izohipsele topografiei absolute ale suprafețelor de 700 sau 500 hPa, pentru determinarea mărimii și semnului advecției într'un punct sau o zonă determinate, prin aprecierea mărimii și amplasării unghiului sub care izotermele intersectează izohipsele în sensul curentului director pentru locația aleasă.

(Dmet C 125)

060 câmpie inundabilă

flood plain;

plaine d'inondation/~ inondable;

Überschwemmungsfachland/~ebene;

árterület;

пойма;

Planura inundabile;

orice parte a unei văi expusă *inundațiilor* ocazionale, care amenință bunurile și viața.

(OMM F 0550)

061 câmpul presiunii

vezi D 132 distribuția presiunii

062 câmpul vântului

wind field;

champ du vent;

Windfeld;

szélmező/áramlási mező;

поле ветра/ветровое поле;

campo del viento;

distribuția spațială a vântului, adică a vitezelor de mișcare a aerului privite ca mărimi vectoriale; în fiecare punct, acest câmp este caracterizat printr'o valoare și o direcție sau prin mărimi ale componentelor vitezei pe axele de coordonate. În meteorologie, câmpul vântului este reprezentat cel mai adesea ca un câmp orizontal al vectorului viteză.

(Dmet C 127)

063 CCL

vezi N 039 nivel de condensare prin convecție

064 CCM

vezi C 316 complex convectiv mezoscalar

065 ceață

fog;

brouillard;

Nebel;

köd;

туман;

niebla;

suspensie de particule foarte mici de apă, în general de dimensiuni microscopice (picătura și uneori chiar cristale) în atmosferă, care reduce *vizibilitatea orizontală* sub 1000 metri la nivelul suprafeței terestre.

(OMM F 0690)

066 ceață caldă

warm fog;

brouillard chaud;

warm Nebel;

“meleg” köd;

тёплый туман;

niebla caliente;

1. *ceață* formată la o temperatură peste 0°C care, în consecință, nu conține decât picătura de apă lichidă;

2. *ceață de advecție* care se formează la trecerea aerului umed peste o suprafață subiacentă (oceanică sau continentală) mai rece.

(OMM W 0090)

067 ceață care depune chiciură/ceață care îngheață, ceață suprarăcită

freezing fog/rime ~, supercooled ~;

brouillard givrant/~ surfondu;

gefrieren Nebel /unterkühlter ~;

fagyott köd/zúzmarás ~, túlhűlt ~;

замерзающий туман/ледяной ~, переохлажденный туман ;
niebla congelante/~ engelante, ~ que produce cencellada, ~
subfundida;

ceață formată din picături minuscule de apă lichidă a căror temperatură este sub punctul de îngheț (suprarăcite), care îngheață la contactul cu obiectele de pe suprafața solului, pe care le acoperă cu un strat de *chiciură*.

(OMM F 1100, S 3540)

068 **ceață care îngheață**

vezi C 067 ceață care depune chiciură

069 **ceață de advecție/ceață marină**

advection fog/sea fog;

brouillard d'advection/brouillard marin;

Advektionsnebel/Meersnebel;

advekcíós köd/áramlás köd;

адвективный туман/морской туман;

niebla por advección/niebla marina;

ceață care se formează în partea inferioară a unei mase de aer umed care se deplasează peste o suprafață mai rece, de uscat sau de apă.

(OMM A 0630, S 0460)

070 **ceață de aer tropical**

tropical air fog;

brouillard d'air tropical;

Tropikluftnebel;

trópusi advektív köd;

туман тропического воздуха;

niebla de aire tropical;

ceață de advecție care se formează într'o masă de aer tropical.

(OMM T 1490)

071 **ceață de amestec**

mixing fog;

brouillard de mélange;

Mischungsnebel;

keveredési köd;

ТУМАН СМЕШЕНИЯ;
niebla por mezcla;
ceață slabă și de scurtă durată, produsă prin amestecul a două mase de aer umed nesaturat însă cu temperaturi diferite.
(OMM M 1570)

072 **ceață de evaporare**

evaporation fog/steam ~;
brouillard d'évaporation;
Dampfnebel/(arctischer) Seerauch;
Párolgás köd/gözköd, páraköd;
туман испарения/~ парения;
niebla por evaporación/humo del mar;
ceață formată într'o masă de aer rece și stabil, produsă printr'o evaporare rapidă de pe suprafața subiacentă de apă caldă.
(OMM E 1080)

073 **ceață de inversiune**

high inversion fog ;
brouillard d'inversion ;
Inversionnebel;
inverziós köd;
туман высотной инверсии;
niebla de inversión alta;
*ceață care se formează ca urmare a extinderii până la nivelul solului a unui nor *Stratus* format sub o inversiune termică.*
(OMM H 0580)

074 **ceață de munte**

hill fog/mountain ~;
brouillard de montagne;
Bergsnebel;
hegyi köd;
горный туман/~ на возвышенностях;
niebla de montaña;
nor care acoperă terenurile înalte, în deosebi vârfurile muntoase.
(OMM H 0600)

075 **ceață de pantă**

upslope fog;
brouillard de pente;
Hangnebel;
lejtököd;
ТУМАН СКЛОНОВ;
niebla de ladera;

ceață formată pe pantele expuse vântului ca urmare a ascensiunii forțate a aerului, care determină o destindere și, în consecință, o răcire adiabatică.

(OMM U 0370)

076 **ceață de radiație**

radiation fog;
brouillard de rayonnement;
Strahlungsnebel;
kisugárzás köd;
РАДИАЦИОННЫЙ ТУМАН;
niebla por radiación;

ceață care se formează datorită răcirii prin radiație a suprafeței terestre subiacente în timpul nopții, care, la rândul ei, răcește suficient aerul adiacent pentru a determina condensarea vaporilor de apă existenți în acesta.

(OMM R 0330)

077 **ceață frontală**

frontal fog ;
brouillard frontal ;
Frontalnebel ;
frontális köd;
ФРОНТАЛЬНЫЙ ТУМАН;
niebla frontal;

ceață asociată zonelor și pasajelor frontale. Cețurile de front cald (prefrontale) și de front rece (postfrontale) sunt datorate în principal ploii care cade în aerul rece stabil, pe care-l umezește și scăderii dinamice a presiunii; în cazul pasajelor frontale, ceața se formează datorită amestecului de aer în zona frontală sau răcirii bruște a aerului de către o suprafață subiacentă umedă.

(OMM F 1320)

078 ceață în bancuri

fog patches;

brouillard en bancs;

Nebel im Banks;

köd foltok;

обрывки тумана;

bancos aislados de niebla/parches de ~;

ceață în bancuri repartizate neuniform.

(OMM F 0760)

079 ceață înghețată

ice fog;

brouillard glacé;

Eisnebel;

jégköd;

ледяной туман;

niebla helada;

suspensie în atmosferă de particule minuscule de gheață, care reduc *vizibilitatea orizontală* la suprafața terestră (prin convenție sub 1000 m).

(OMM I 0090)

080 ceață la sol

ground fog;

brouillard au sol;

Bodennebel/seichter Nebel;

talaj menti köd;

приземный туман;

niebla baja;

ceață produsă de radiația nocturnă, cu slabă extindere verticală însă frecvent densă, prin care se poate vedea Soarele, Luna sau stelele.

(OMM G 0840)

081 ceață marină

vezi C 069 ceață de advecție

082 **ceață musonică**

monsoon fog;
brouillard de mousson;
Monsunnebel;
monszun köd;
МУССОННЫЙ ТУМАН;
niebla de monzón;

ceață de advecție, puțin frecventă care apare în regiunile costiere în timpul unei perioade musonice, când aerul cald și umed este transportat peste o suprafață continentală mai rece.

(OMM M 1910)

083 **ceață post frontală**

post-frontal fog;
brouillard postfrontal;
postfrontal Nebel;
posztfrontális köd;
зафронтальный туман;
niebla postfrontal;

ceață de radiație care se formează după trecerea unui front rece peste un sol umed.

(OMM P 1200)

084 **ceață prefrontală**

pre-frontal fog;
brouillard préfrontal;
Präfrontalnebel/Vorfrontennebel;
prefrontális köd;
предфронтальный туман;
niebla prefrontal;

ceață care se formează înaintea unui front cald, datorită în principal creșterii umidității în aerul rece prefrontal prin evaporarea precipitațiilor și scăderii presiunii.

(OMM P 1510)

085 **ceață suprarăcită**

vezi C 067 ceață care depune chiciură

086 **ceață umedă**

wet fog;
brouillard mouillant;
nässender Nebel;
nedves köd;
морозящий туман;
niebla que moja;

ceață formată din picături de apă suficient de mari pentru a depune apă pe obiectele cu care vin în contact.

(OMM W 0800)

087 **ceilometru**

ceilometer/cloud height meter;
célomètre de nuage/télémetre de nuage, cielomètre, plafonneur;
Wolkenhöhenmesser;
Felhőmagasságmérő;
облакомер/измеритель высоты облачности;
ciclómetro/medidor de la altura de las nubes;

instrument pentru măsurarea înălțimii bazei unui strat noros, cu sau fără dispozitiv de înregistrare ; principiul de funcționare al acestuia este similar cu cel al radarului, adică determină parametrul respectiv prin măsurarea timpului de întoarcere al unui impuls radioelectric reflectat de baza stratului noros.

(OMM C 0300)

088 **ceilometru cu laser/laser ceilometru**

laser ceilometer;
célomètre laser;
Laserwolkenhöhenmesser;
lézeres felhőmagasságmérő;
лазерный облакомер;
ciclómetro láser;

instrument meteorologic ce indică *înălțimea bazei norilor* atât ziua cât și noaptea, măsurând timpul scurs între emisia unui impuls laser și returnul acestuia după reflexia lui pe baza norului.

(OMM L 0220)

089 celula Bénard

Bénard cell ;
cellule de Bénard ;
Bénardzelle ;
Bénard-cella ;
ячейка Бенара;
célula de Bénard ;

tip de *celulă convectivă*, în general de formă hexagonală, observată în condiții de laborator, care se formează într'un strat subțire de fluid încălzit lent la partea inferioară; acest aspect este observat relativ frecvent și în natură în cazul unei convecții slabe, cu vânt slab în stratul convectiv, sub forma unei configurații celulare a câmpurilor cumuliforme postfrontale de deasupra suprafețelor subiacente uniforme (deasupra oceanelor și a marilor câmpii continentale).

(OMM B 0650)

090 celula Ferrel

Ferrel cell;
cellule Ferrel;
Ferrelzelle;
Ferrel-cella;
ячейка Ферреля;
célula de Ferrel;

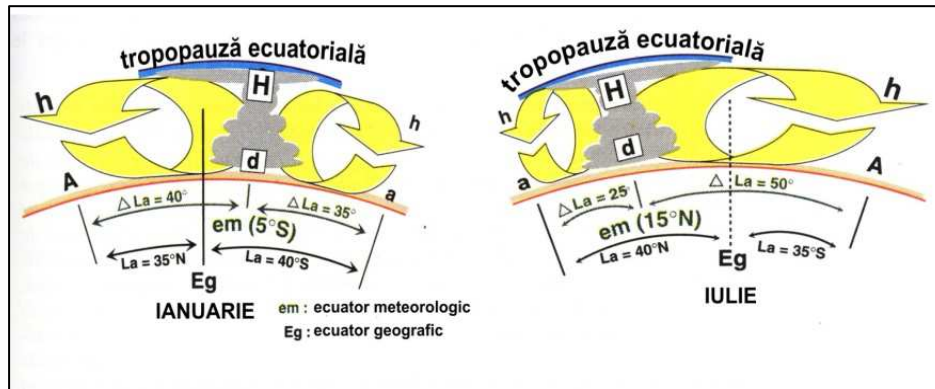
celulă de circulație planetară puțin adâncă la latitudinile mijlocii și înalte din cele două emisfere, propusă de W. Ferrel în 1859 și preluată în schema circulației generale a lui Hadley, în care fluxul de aer este orientat către pol în apropierea solului și către ecuator la un nivel intermediar.

(OMM F 0150)

091 celula Hadley

Hadley cell;
cellule de Hadley;
Hadleyzelle;
Hadley-cella;
ячейка Гадлея;
celda de Hadley;

model de *circulație meridională* intuit inițial de Edmond Halley la sfârșitul sec.XVII și descris de Hadley în 1735 pentru a explica alizeele. Circulația din fiecare emisferă constă într'o mișcare a aerului către ecuator la nivelurile inferioare, de la latitudinea de aproximativ 30° până la ecuator, o mișcare ascendentă a aerului în apropierea

Conf. Méteo.Gén. Hallot, Labyt, Tomasini

ecuatorului, un curent orientat către pol până la aceeași latitudine de 30° și o mișcare descendentă în zona acestei latitudini aproximativ tropicală; oscilează latitudinal odată cu ecuatorul meteorologic. (Vezi și schema circulației generale sub C 183) (OMM H 0020)

092 celula polară

polar cell;
cellule polaire;
Polarzelle;
poláris cella;
полярная ячейка;
célula polar;

circulație meridională directă și slabă care acoperă aproximativ regiunea dintre pol și paralela 60° ; în apropierea polului circulația este descendentă, cu vânturi slabe de est la joasă altitudine, iar în apropierea latitudinii de 60° există o mișcare ascendentă și un curent compensator către pol în altitudine.

(OMM P 1000)

093 celulă convectivă/celulă de convecție

convection cell/convective cell ;
cellule de convection/cellule convective ;
Konvektionszelle ;

konvekciós cella ;

ячейка конвекции/конвективная ячейка;

célula de convección/célula convectiva ;

masă de aer antrenată într'un proces de *convecție* bine organizat, în care există o configurație sistematică de mișcări interne, care nu produc un amestec apreciabil cu masele învecinate.

(OMM C 2890)

094 **celulă de convecție**

vezi C 093 celulă convectivă

095 **celulă de precipitații**

precipitation cell;

cellule de précipitation;

Niederschlägzelle;

csapadék cella;

ячейка осадков;

célula de precipitación;

regiune sau zonă de mică extindere, în care *precipitațiile* sunt relativ mai uniforme și mai puternice (intense); de regulă corespund celulelor orajoase.

(OMM P 1380)

096 **celulă meridională**

meridional cell;

cellule méridienne;

meridionalsche Zelle;

meridionális cella;

меридиональная ячейка;

célula meridiana;

circulație atmosferică de tip convectiv la scară foarte mare, care se dezvoltă în plan meridian.

(OMM M 0610)

097 **celulă orajoasă**

thunderstorm cell;

cellule orageuse;

Gewitterzelle;

zivatarcella;

грозовая ячейка;

célula de tormenta;

regiune în care există curenți ascendenți relativ puternici ce au o coerență spațială și temporală; asemenea curenți sunt la originea precipitațiilor locale intense, care pot să nu coincidă exact cu arealul lor. Sunt ușor identificabile cu radarul ca nuclee de precipitații intense, sau ca nivele locale de reflectivitate maximă.

(OMM T 0950)

098 **celulă pentru punctul de rouă**

dew cell;

cellule à point de rosée;

Таупунктзelle;

harmatpontmérő műszer;

элемент для определения точки росы;

célula de punto de rocío;

instrument folosit pentru determinarea *punctului de rouă*, constituit dintr'o pereche de fire electrice neizolate și distanțate între ele, înfășurate în jurul unui izolator și umezite cu o soluție apoasă ce conține clorură de litiu în exces.

(OMM D 0400)

099 **celule deschise**

open cells;

cellules ouvertes;

offene Zellen;

nyitott cellák;

открытые ячейки;

células abiertas ;

organizare mezoscalară a nebulozității convective sub formă de nori dispuși în inele, în general cu diametrul de câteva zeci de km, datorită situării periferice a ascendenței convective în zona inelelor respective și a concentrării descendenței în zona centrală a inelelor noroase.

(OMM O 0230)

100 **celule închise**

closed cells;

cellules fermées;
geschlossen Zellen;
zárt cellák;
закрытые ячейки;
células cerradas;

organizare mezoscalară a *norilor convectivi* în care elementele, de dimensiuni aproape egale, sunt separate prin spații inelare de cer senin; acest aspect este evident pe imaginile câmpurilor cumuliforme de la sateliții meteorologici și este specific zonelor sau regiunilor în care există o vastă inversiune de subsidență deasupra acestor câmpuri noroase, caracteristică marilor anticicloni cvasistaționari subtropicali. (OMM C 1440)

101 **centrală eoliană**

wind power station;
centrale éolienne;
äolische Zentrale;
szélerőmű;
ветроэнергетическая станция;
planta de energia eólica;

centrală electrică în care energia vântului este transformată în energie electrică.
(OMM W 1070)

102 **centru consultativ asupra cenușii vulcanice – VAAC**

Volcanic Ash Advisory Centre;
centre consultatif sur la cendre volcanique;
Beratungszentrum überVulkanasche ;
Vulcáni Hamu Tanaksado Központ ;
Консультативный центр по вулканическому попли;
centro de consulta con respecto a ceniza volcánico;

centru meteorologic, desemnat prin acord regional de navigație aeriană să furnizeze informații spre consultare către centrele de veghe meteorologică, centrele regionale de control, centrele de informare a zborurilor, centrelor mondiale de prognoză și către băncile internaționale de date OPMET, referitoare la extinderea verticală și orizontală și deplasarea prognozată în atmosferă a norului de cenușe format după o erupție vulcanică recentă.

(Anexa 3 OACI)

103 centru consultativ asupra ciclonilor tropicali - TCAC

Tropical Cyclone Advisory Centre;

centre consultatif sur les cyclones tropicaux;

Beratungszentrum über Tropenzyklonen;

Trópusi Ciklon Tanácsadó Központ ;

Консультативный центр по тропическим циклонам;

centro de consulta con respecto a los ciclones tropical;

centru meteorologic desemnat prin acord regional de navigație aeriană să furnizeze spre consultare centrelor de veghe meteorologică, centrelor mondiale de prognoză de zonă și băncilor internaționale de date OPMET, informații și prognoze referitoare la poziția, direcția și viteza de deplasare, viteza maximă a vântului la suprafață și presiunea atmosferică în centrul ciclonilor tropicali.

(Anexa 3 OACI)

104 centru de acțiune

centre of action;

centre d'action;

Aktionszentrum;

hatásközpont/akciócentrum

центр действия;

centro de acción;

depresiune sau *anticiclon* de mari dimensiuni și cvasistaționar, care determină și controlează deplasarea

perturbațiilor atmosferice într'o regiune geografică mare. Pentru zona României sunt citați anticiclonele azoric și siberian de iarnă, depresiunea islandeză și cea mediteraneană. (vezi și Anexa C104)

(OMM C 0380)

105 centru de comunicații

communication centre;

centre de communication;

Kommunikationszentrum/Verbindungsstelle ;

kommunikációs központ ;

центр связи;

centro de comunicaciones ;

centru în care sunt primite și redistribuite *informațiile meteorologice* prin mijloace de *telecomunicație*.
(OMM C 2370)

106 centru de informare a zborului

flight information centre;
centre d'information de vol;
Fluginformationenzentrum;
repülési tájékoztató központ;
центр полётной информации;
centro de información de vuelo ;

serviciu sau organ însărcinat să asigure furnizarea de informații și alertă pentru aeronautică.
(OMM F 0470)

107 centru de prevedere/serviciu central de prevedere (prognoză)

forecasting centre/central forecasting office ;
centre de prévision/service central de prevision
Vorhersagezentrale ;
előrejelező központ ;
прогностический центр/центральное прогностическое
бюро;

centro de predicción/oficina central de predicción ;
birou sau serviciu de prevedere/prognoză însărcinat să elaboreze analize și *hărți probabile* și/sau să elaboreze prevederi/prognoze pentru a fi transmise centrelor secundare subordonate.
(OMM C 0370, F 0860)

108 centru de veghe meteorologică/birou de veghe meteorologică

meteorological watch office ;
centre de veille météorologique ;
meteorologischer Beobachtungsdienst ;
meteorológiai figyelőszolgálat/~ szolgálat ;
подразделение службы погоды;
oficina de vigilancia meteorológica ;

centru sau birou meteorologic desemnat pentru a asigura supravegherea condițiilor meteorologice într'o regiune determinată sau pentru a emite avertizări referitoare la fenomene meteorologice

care ar putea periclita exploatarea aeronavelor ; termenul este folosit cu precădere în *meteorologia aeronautică*, însă semnificația și activitățile lui specifice se pot extinde și la alte domenii de interes ale economiei naționale.

(OMM M 1200)

109 centru meteorologic

meteorological office ;

centre météorologique ;

meteorologische Zentrum/Wetterdienst;

meteorológiai központ ;

авиаметеорологический центр;

centro meteorológico ;

centru desemnat de un *Membru OMM* să presteze asistență meteorologică pentru navigația aeriană internațională.

(OMM M 1090)

110 Centru Meteorologic Mondial – CMM/WMC

World Meteorological Centre – WMC;

Centre météorologique mondial – CMM ;

Meteorologischeweltzentrum – MWZ ;

Meteorológiai Világközpont – MV ;

Мировой метеорологический центр - ММЦ;

Centro meteorológico mundial – CMM ;

centru al *Sistemului mondial de prelucrare a datelor* al cărui rol principal este de a furniza analize și prognoze meteorologice la scară globală ; în cadrul acestui sistem funcționează trei centre mondiale, situate la Melburn, Moscova și Washington.

(OMM W1320, 1410)

111 Centru meteorologic national – CMN

National Meteorological Centre – NMC ;

Centre météorologique national – CMN ;

National Meteorologischezentrum ;

Nemzeti Meteorológiai Központ – NMC ;

национальный метеорологический центр - НМЦ;

Centro meteorológico nacional – CMN ;

centru meteorologic desemnat să exercite funcțiile naționale, inclusiv cele definite în cadrul *Veghei meteorologice mondiale*.
(OMM N 0040)

112 Centru meteorologic regional specializat – CMRS/RSMC

Regional Specialized Meteorological Centre – RSMC;
Centre météorologique régional spécialisé – CMRS ;
Bezirksspezialisier Meteorologischezenrum –BSMZ;
Regionális Specializált Meteorológiai Központ – RSMK ;
Региональный специализированный метеорологический центр - РСМЦ;
Centro meteorológico regional especializado – CMRE ;
centru din *Sistemul mondial de prelucrare a datelor* al cărui obiect principal de activitate este elaborarea de analize și prevederi/prognoze meteorologice ale căror conținut, acoperire geografică și frecvență corespund atât cerințelor OMM cât și celor convenite pentru sistem.
(OMM R 1400)

113 Centru mondial de date – WDC/CMD

World Data Center – WDC ;
Centre mondial de données – CMD ;
Datenweltzentrum – WDC;
Adat Világközpont –WDC;
Мировой центр данных - МЦД;
Centro mundial de datos CMD;
centru meteorologic desemnat de OMM care este responsabil cu colectarea, prelucrarea și diseminarea datelor meteorologice pentru o foarte mare parte a globului terestru.
(OMM W 0400/W 1390)

114 Centru mondial de prevedere de zonă –WAFC

World Area Forecast Centre – WAFC;
Centre mondial de prévision de zone – WAFC ;
Flugwettervorhersagezone Weltzentrum – WAFC;
Területi Előrejelző Világközpont – WAFC;
Всемирный центр зональных прогнозов - ВЦЗП;
Centro mundial de predicciones de zona – WAFC;

centru meteorologic, parte a serviciului aeronautic fix, desemnat să elaboreze și să furnizeze *centrelor regionale de prognoză de zonă* prevederi de timp semnificativ și de altitudine (atmosfera liberă) în formă numerică/digitală, la scară mondială.
(OMM W 0010, W1370)

115 Centru Radiometric Mondial – CRM/WRC

World Radiation Centre – WRC;
Centre radiométrique mondial – CRM;
Strahlungsmessungsweltzentrum – SWZ;
Sugárzási Világcentrum;
Мировой радиационный центр - МРЦ;
Centro radiométrico mundial – CRM;

loc sau amplasament desemnat de *OMM* pentru a funcționa ca centru internațional de calibrare a etaloanelor radiometrice din rețeaua meteorologică mondială și de întreținere a instrumentelor etalon pentru acest scop.
(OMM W 1450)

116 Centru radiometric național

National Radiometric Centre;
Centre radiométrique national;
Nationalstrahlungszentrum;
Nemzeti Sugárzási Központ;
национальный радиационный центр;
Centro nacional de radiaciones;

centru desemnat pe plan național să funcționeze ca centru de etalonare, normalizare și control a instrumentelor folosite în rețeaua națională de observare a radiației și pentru întreținerea instrumentelor etalon naționale, necesare pentru acest scop.
(OMM N 0050)

117 Centru radiometric regional

Regional Radiation Centre;
Centre radiométrique régional;
Regionalstrahlungszentrum;
Regionális Sugárzási Centrum/~ ~ Központ;
Региональный радиационный центр;

Centros radiométricos regionales;

centru desemnat de o *Asociație regională* pentru a funcționa ca serviciu de comparare intraregională a instrumentelor de măsurare a radiației din Regiunea respectivă și pentru întreținerea instrumentelor etalon necesare în acest scop.

(OMM R 1390)

118 **Centru regional de prognoză de zonă – RAFC**

Regional Area Forecast Centre – RAFC;

Centre régional de prévisions de zone – RAFC;

Regionalvorhersage Zonezentrum – RAFC ;

Regionális Előrejelző Központ – RAFC;

Региональный центр зональных прогнозов - РЦЗП;

Centro regional de predicciones de zona – RAFC;

centru meteorologic desemnat să pregătească și să furnizeze prevederi de zonă pentru zborurile care pleacă de pe aeroporturile situate în zona lui de serviciu și pentru a furniza date în puncte de grilă, în formă numerică, pentru o acoperire ce poate ajunge până la scară globală.

(OMM R 1320)

119 **Centru regional de telecomunicații – CRT**

Regional Telecommunication Hub – RTH;

Centre régional de telecommunications – CRT;

regional Verbindungszentrum;

Regionális távközlés-központ;

Региональный узел телесвязи - РУТ;

Centro regional de telecomunicaciones – CRT;

centru al *Sistemului mondial de telecomunicații* care își asumă responsabilități internaționale pentru colectarea, schimbul și difuzarea de date de observație, de informații prelucrate și de date conexe.

(OMM R 1420)

120 **Centrul european de prognoză meteorologică pe termen mediu – ECMWF**

European Centre for Medium Range Weather Forecast – ECMWF;

Centre européen pour les prévisions météorologiques à moyen terme – CEPMMT;

Europäisches Zentrum für mittelfristige Vorhersage - EZMV;

Európai Középtávú Időjárás Előrejelző Központ – EKIEK;

Европейский центр среднесрочных прогнозов погоды - ЕЦСПП;

Centro europeo de predicción meteorológica a plazo medio – CEPMPM;

centrul de prevedere situat la Reading (Anglia), creat și susținut de o serie de țări europene ca o antrepriză colectivă pentru efectuarea de studii pentru îmbunătățirea prevederilor/prognozelor meteorologice pe termen mediu, respectiv pentru intervale de până la zece zile de anticipare și de a elabora asemenea prevederi/prognoze pe o bază operativă.

(OMM E 0080, E 1060)

121 **centura (brâul) alizeelor/zona alizeelor**

trade-wind belt;

ceinture des alizés;

Passatgürtel;

passzátövezet/passzát öv;

пояс пассатов/пассатная зона;

cinturón de los alisios;

centură latitudinală ce cuprinde domeniul de existență al alizeelor (de NE în emisfera nordică și de SE în cea sudică) care se întinde, în funcție de anotimp, din apropierea ecuatorului până la 30⁰-35⁰ către nord sau la sud de acesta.

(OMM T 1220)

122 **centura subtropicală de mare presiune**

vezi B 112 brâul anticiclonic subtropical.

123 **centură termică/zonă termică**

thermal belt/~ zone;

ceinture thermique/zone ~;

thermische Gürtel/~ Zone;

hőövezet/növéntzeti övezet;

термический пояс/высотный пояс, термическая зона;

cinturón térmico/zona térmica;

1. una din zonele orizontale de vegetație care poate fi întâlnită într'un teren muntos ca rezultat al variațiilor verticale ale temperaturii, ca de exemplu zona fără îngheț, limita pădurii, etc.;
2. la modul foarte general, partea din suprafața terestră definită prin caracteristicile relativ uniforme și de regulă delimitate prin liniile corespunzătoare unor valori de temperatură sau efectului temperaturii.
(OMM T 0440)

124 **centurile de radiație**/centurile Van Allen

radiation belts/Van Allen radiation belts;

ceintures de radiation/ceintures de Van Allen;

Strahlungsgürtel/Van Allen Gürtel;

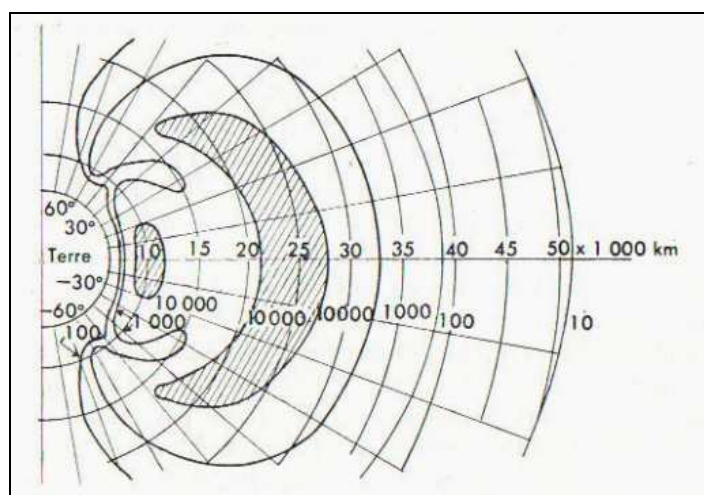
sugárzásí derékszíz/Van Allen-öv;

радиационные пояса/~ ~ Ван Аллена;

cinturones de radiación/~ de Van Allen;

concentrațiile de electroni și protoni captați de câmpul geomagnetic terestru pe orbite aproximativ ecuatoriale, situate la distanțe de la 1 la 2 și respectiv de la 3 la 4 raze terestre față de Pământ (centurile „interioare“ și „exterioare“ Van Allen).

(OMM R 0300)

Centurile van Allen (zonele hasurate relevate de Explorer IV si Pionier III)

125 centurile Van Allen

vezi C 124 centurile de radiație

126 cer

vezi B 110 bolta cerului

127 cer acoperit

overcast sky;

ciel couvert;

bedeckter Himmel;

borult égbolt;

пасмурное небо;

cielo cubierto;

cer a cărui nebulozitate este de 8 *optimiloctas* (sau 10 zecimi) în momentul observației sau pe parcursul unui interval determinat; în climatologie, când la un termen de observație nebulozitatea este de 8-10 zecimi (7-8 optimi).

(OMM O 0500, Dmet C 61)

128 cer noros (1), cer foarte noros (2)

cloudy sky (1), very clouded ~ (2);

ciel nuageux (1), ciel tres ~ (2);

bewölkter Himmel (1), sehrbewölkt ~ (2);

felhős égbolt (1), nagyon felhős ~ (2);

значительная облачность (1), очень значительна область (2);

cielo nuboso (1), cielo muy ~(2);

(1) cer a cărui nebulozitate sau grad de acoperire cu nori este mai mare de 4 optimi, dar sub 8 optimi.

(OMM C 2010, Dmet C 68)

(2) cer a cărui nebulozitate este egală cu 6 sau 7 optimi.

(OMM V 0310)

129 cer puțin noros

sky slightly clouded;

ciel peu nuageux;

kleinbewölkter Himmel ;

mérsékelt felhős égbolt;

малооблачное небо;

cielo poco nuboso;
cer a cărui acoperire cu nori (nebulozitate) este egală cu una sau două *optimi* (sau 1-3 zecimi).
(OMM S 1290, Dmet C 69)

130 **cer schimbător**

changing sky/variable ~;
ciel variable;
veränderlicher Himmel;
változó ébölt;
изменчивый небо;
cielo cambiante/~ variable;

cer al cărui grad de acoperire cu nori oscilează între înseninări și înnorări succesive; aspect caracteristic situațiilor postfrontale reci.
(Dmet.man)

131 **cer senin**

clear sky ;
ciel claire ;
Himmelsbläue/heiterer Himmel ;
derült ég;
безоблачное небо;
cielo despejado;

cer a cărui *nebulozitate* este nulă sau mai mică de o *optime*.
(OMM C 0830)

132 **ceraunograf**

vezi C 133 ceraunometru

133 **ceraunometru, ceraunograf**/contor de fulgere, contor de descărcări electrice

ceraunometer, ceraunograph/lightning counter, local ~ ~;
céraunomètre, céraunograph/compteur d'éclairs, ~ de descargas
orageuse;

Ceraunometer, Ceraunograph;
villámszámláló;

цераунометр, цераунограф/грозоотметчик, счётчик молний,
грозоотметчик, грозорегистратор;

ceraunómetro, ceraunógrafo/contador de relámpago "in situ", ~
de relámpagos tormentosos;

instrument folosit pentru înregistrarea numărului de descărcări
electrice orajoase/fulgere într'o zonă circulară, cu rază determinată în
jurul punctului de amplasare a instrumentului, în funcție de
sensibilitatea acestuia.

(OMM C 0390, C 0400)

134 cerc de inerție

circle of inertia;

cercle d'inertie;

Trägheitskreis/Trägheitszirkel;

inerciakör;

круг инерции;

círculo de inercia;

traietorie aproape circulară a unei particule de aer care se mișcă
orizontal cu viteză constantă în raport cu suprafața terestră, în absența
unui gradient orizontal de presiune, echilibrul stabilindu-se între forța
Coriolis și forța centrifugă; viteza inerțială este dată de relația $V_i = fR$,
în care f este parametrul Coriolis și R este raza cercului de inerție.

(OMM C 0610)

135 cerc paraselenic

paraselenic circle;

cercle parasélénique;

Nebenmondring;

paraszelénakör/mellékhold;

параселенный круг;

círculo paraselénico ;

fotometeor din familia *halourilor*, analog cu *cercul parhelic*, în care
astrul luminos este Luna.

(OMM P 0090)

136 cerc parhelic

parhelic circle;

cercle parhélique;

Nebensonnenring/Horizontalkreis;

melléknap kör;

паргелический круг;

círculo parhélíco;

fotometeor din familia *halourilor* format dintr'un cerc orizontal alb, situat în partea opusă Soarelui, la aceeași înălțime unghiulară.

(OMM P 0130)

137 **cercul stației**

station circle;

cercle de station;

Stationskreis;

állomás karika;

кружок станции;

círculo de la estación;

un cerc mic centrat pe poziția geografică corespunzătoare unei stații sinoptice pe o hartă meteorologică, pe care sau în jurul căruia se înscriu datele provenite de la stația respectivă; de regulă, fiecare asemenea cerculeț de pe hartă poartă un indicativ numeric.

(OMM S 2770)

138 **cerghi**

chergui;

chergui;

Cherguiwind;

chergui/helyi szél Marokkóban ;

черги;

chergui;

vânt cad și uscat, care suflă în Maroc din spre est și sudest, din deșert.

(OMM C 0550)

139 **CFC**

vezi C 276 cloro-fluoro-carbon

140 **CFLOS**

vezi L 070 linia de vizibilitate fără nori

141 **CGI**

vezi C 384 Cooperarea geofizică internațională

142 chemopauză

chemopause;
chimopause;
Chemopause;
kemopausa;
хемопauза;
quimopausa;

nivel sau strat de tranziție din *atmosfera înaltă* care constituie limita superioară a *chemosferei*.

(OMM C 0530)

143 chemosferă

chemosphere;
chimosphère;
Chemosphäre;
kemoszféra;
хемосфера;
quimosfera;

regiune vag definită a atmosferei înalte, în care disocierea și recombinarea moleculară a componentelor gazoase se produc în timpul zilei și respectiv al nopții sub influența *radiației ultra violete*.

(OMM C 0540)

144 chiciură

rime ;
givre ;
Rauheis/Rauhreif;
zúzmara;
измороз;
cencelada blanca/~ dura;

depunere de gheață provenită în general din înghețarea picătorelelor suprarăcite din ceață sau din nor pe suprafața obiectelor a cărei temperatură este negativă sau puțin peste 0⁰C.

(OMM R 1820)

145 chiciurometru

rime gauge;
givromètre;

Rauheismesser/Rauhreifsmesser;

zúzmaramérő;

ГОЛОЛЁДНЫЙ СТАНОК;

escarchametro;

instalație folosită pentru măsurarea dimensiunii depunerilor de gheață sau de chiciură pe conductori electrici, de mărimea celor folosiți de regulă în comunicațiile terestre și transportul aerian al energiei electrice, care sunt expuși intemperiilor. În procedura de măsurare a depunerilor se ține seama de grosimea conductorilor folosiți pe instalație conform schemei.

(OMM no 9 vol B – Manual de coduri, II-C.111, Dmet C 71)

146 chimia atmosferei

atmospheric chemistry;

chimie de l'atmosphère;

Atmosphärenchemie/Luftchemie:

levegőkémia/légköri kémia ;

атмосферная химия;

química de la atmósfera ;

studiul compoziției chimice a atmosferei terestre și al proceselor chimice și fotochimice care au loc în aceasta.

(OMM A 2760)

147 chinook (cinuc)

chinook ;

chinook ;

Chinookwind ;

chinook ;

чинук;

chinook ;

vânt de tip *foehn* care suflă pe versantul estic al Munților Stâncuși.

(OMM C 0570)

148 chiuveta barometrului

vezi R 179 rezervorul barometrului

149 cianometrie

cyanometry;

cyanométrie;
Cyanomessung;
az égbolt kékségének mérése;
цианометрия;
cianometria;

în meteorologie, măsurarea sau determinarea tonalității albastre a cerului.

(OMM C 3480)

150 cianometru

cyanometer;
cyanomètre;
Cyanometer/Himmelsblaumesser;
egkéségmérő;
цианометр;
cianómetro;

instrument pentru determinarea nuanței de albastru a cerului.

(OMM C 3470)

151 ciclogeneză

cyclogenesis;
cyclogénèse;
Zyklogenese/Zyklonenbildung;
ciklogenezis;
циклогенез;
ciclogénesis;

procesul de inițiere sau de intensificare a unei *circulații ciclonice*.

(OMM C 3490)

152 cicloliza

cyclolysis;
cyclolyse;
Zyklolyse;
ciklolízis;
циклолиз;
ciclolisis;

procesul de slăbire sau de încetare a unei *circulații ciclonice*.

(OMM C 3500)

153 ciclon

vezi D 033 depresiune

154 ciclon extratropical

vezi D 037 depresiune extratropicală

155 ciclon în altitudine

upper-level cyclone/upper-air ~;

cyclone en altitude;

Zyklone am hohe Atmosphäre;

magasszinti ciklon/magaslégeköri ~;

циклон в верхней атмосфере/высотный циклон;

ciclón en altos niveles/~ en altitud;

circulație ciclonică în altitudine așa cum apare conturată pe o hartă a unei suprafețe izobare din atmosfera liberă; acest termen este adesea limitat la ciclonii asociați unei circulații ciclonice relativ slabă în atmosfera joasă.

(OMM U 0200, U 0300)

156 ciclon înalt

high cyclone;

cyclone élevé;

hohe Zyklone;

magassági ciklon/~ alacsonynyomású képzőmény;

высокий циклон;

ciclón alto;

ciclon care își păstrează sistemul de izobare închise până la niveluri înalte din troposferă; de regulă, aceștia sunt ciloni ocluzi, puțin mobili și cu temperaturi mai scăzute decât cele ale regiunilor învecinate.

(Dmet C 86)

157 ciclon jos (la sol)

low cyclone;

cyclone bas;

tiefe Zyklone;

alacsony (talajmenti) ciklon;

нижний циклон;

ciclón bajo;

ciclone cu dezvoltare slabă pe verticală în toposfera inferioară; se poate forma într' o masă caldă, mai ales pe uscat, ca ciclone local de natură termică, sau poate fi membru mai recent al unei familii de ciclone, cu asimetrie termică tipică cicloneilor extratropicali, care ulterior se adâncesc și se dezvoltă pe verticală.

(Dmet C 87)

158 ciclone permanent

vezi D 043 depresiune permanentă

159 ciclone rece

vezi D 047 ciclone rece

160 ciclone retrograd

vezi D 048 depresiune retrogradă

161 ciclone secundar

vezi D 049 depresiune secundară

162 ciclone semipermanent

vezi D 050 depresiune semi-permanentă

163 ciclone staționar

vezi D 051 depresiune staționară

164 ciclone tăiat

vezi D 052 depresiune tăiată

165 ciclone termic

vezi D 053 depresiune termică

166 ciclone tropical

tropical cyclone;

cyclone tropical;

tropische Zyklone;

trópusi ciklon;

тропический циклон;

ciclón tropical;

termen generic ce desemnează un *ciclón* nefrontal, de scară sinoptică, format deasupra zonelor oceanice tropicale sau subtropicale, care are o constituție convectivă bine organizată și o circulație ciclonică bine definită de vântul de la nivelul suprafeței terestre și din troposfera inferioară. În dezvoltarea și evoluția lor, ciclonii tropicali parcurg, în totalitate sau numai parțial, următoarele stadii, definite de viteza vântului la sol:

- a *perturbație tropicală*: vânt relativ slab la nivelul suprafeței cu indicii de circulație ciclonică;
- tropical disturbance;
 perturbation tropicale;
 tropische Störung;
 trópusi diszturbáció/~ háborgás;
 тропические возмущение;
 perturbación tropical;
- b *depresiune tropicală*: viteza vântului la sol ajunge până la 33 kt (noduri) ;
- tropical depression;
 dépression tropicale;
 tropische Depression;
 trópusi depresszió;
 тропическая депрессия;
 depresión tropical;
- c *furtună tropicală*: viteza maximă a vântului este între 34 și 47 kt ;
- tropical storm ;
 tempête tropicale ;
 Tropensturm;
 trópusi vihar;
 тропический шторм;
 tempestad tropical;
- d *furtună tropicală puternică*: viteza maximă a vântului este 48 și 63 kt;
- severe tropical storm;
 forte tempête tropicale;
 kräftige Tropensturm;
 szigorútrópusi vihar/heves trópusivihar (~ciklon);
 сильный тропический шторм;
 tempestad tropical intensa;

- e *uragan** viteza maximă a vântului este 64 kt sau mai mare ;
hurricane;
ouragan;
Hurrikan/Orkan;
hurrikán;
ураган;
huracán;
- f *taifun** viteza maximă a vântului este 64 kt sau mai mare ;
typhoon;
typhon ;
Taifun ;
táifun ;
таифун;
tifón;
- g *ciclón tropical** : viteza maximă a vântului 64 la 90 kt.(în sud-vestul Oceanului Indian), sau peste 34 kt în Golful Bengal, marea Arabiei, sud-estul Oceanului Indian, sudul Pacificului
tropical cyclone ;
cyclone tropical ;
tropische Zyklone;
trópusi ciklon;
тропический циклон;
ciclón tropical;

* denumirile stelate definesc stadiul de dezvoltare maximă în zonele geografice în care frecvența ciclonilor tropicali este mare și sezonieră.
(OMM T 1510)

167 **ciclu**

cycle;
cycle;
Zyklus;
ciklus/körfolyamat;
ЦИКЛ;
ciclo;

1. succesiune de fenomene, procese, stări, operații, etc., care se realizează într'un interval determinat și care epuizează în ansamblul lor evoluția unui proces repetabil ca;
- serie de fenomene care se succed într'o ordine determinată, ca de exemplu anotimpurile;

- parte a unui fenomen periodic care se desfășoară într'o ordine definită ca de exemplu transformarea unui sistem care în final revine la starea inițială;

- perioada în care aceleași fenomene astronomice se reproduc în aceeași ordine ca ciclul solar sau lunar;

- ansamblul de locuri sau medii succesive pe care le traversează moleculele unui corp determinat, înainte de revenirea lor în punctul de plecare, cum ar fi ciclul apei, al carbonului, sau al azotului în natură.
(DEX)

2. desfășurarea unui proces sau evoluția unui fenomen într'o perioadă determinată astfel încât sistemul în care este integrat revine la o stare apropiată de cea inițială, după care urmează o nouă etapă de desfășurare asemănătoare (dar nu întotdeauna identică), ce repetă schimbările ca durată și succesiune însă nu și ca amplitudine; asemenea cicluri sunt caracteristice proceselor atmosferice și mersului elementelor meteorologice, ca variațiile diurne, lunare, anuale, etc.

(Dmet C 95)

168 **ciclu hidrologic/circuitul apei în natură**

hydrological cycle/water ~;

cycle hydrologique/~ de l'eau;

Kreislauf dem Wassers/K.d.W.;

hidrológiai ciklus;

гидрологический цикл/круговорот воды, влагооборот;

ciclo hidrológico/~ del agua;

succesiunea de stadii prin care trece apa din atmosferă: evaporarea de pe suprafața uscatului, a mării sau a apelor continentale, condensarea în nori sau pe suprafața terestră, acumularea în sol sau în pânzele de apă (în bazine) și reevaporarea.

(OMM H 0940)

169 **ciclu hidrologic extern**

external water circulation;

cycle hydrologique extern;

außwertighydrologische Zyklus;

külső hidrológiai ciklus;

внешняя циркуляция воды;

ciclo hidrológico externo;

ciclu hidrologic în care vaporii de apă evaporați de pe o suprafață marină sau oceanică se condensează sub formă de precipitații ce cad pe continent.

(OMME 1340)

170 **ciclu hidrologic intern**

internal water circulation (cycle);

cycle hydrologique interne;

innerehydrologische Zyklus;

belső hidrológiai ciklus;

циркуляция внутренних вод;

ciclo hidrológico interno;

ciclu hidrologic limitat la o suprafață continentală determinată: vaporii de apă evaporați de pe suprafața respectivă se condensează și cad sub formă de precipitații în limitele aceleiași regiuni; în realitate însă o parte din apa evaporată nu intră însă în acest ciclu, fiind transportată de vânt în afara limitelor regiunii considerate.

(OMMI 0690)

171 **ciclu solar/ciclul petelor solare**

solar cycle/sunspot ~;

cycle solaire/~ des taches solaires;

Sonnenfleckenzyklus/Sonnenzyklus ;

napciklus/napfoltciklus ;

солнечный цикла/цикл солнечных пятен;

ciclo solar/ ciclo de las manchas solares;

1. variația cvasi periodică a numărului de pete solare precum și a altor fenomene similare asociate, care au o periodicitate de aproximativ 11 ani. (OMM S 1930)

2. variația cvasiperiodică a numărului și dimensiunii petelor solare, maximul repetându-se în medie la intervale de 11,1 ani.

(OMM S 3470)

172 **ciclul Brükner**

Brükner cycle;

cycle de Brükner;

Brükner Zyklus ;

Brükner-ciklus;

цикл Брикнера;
ciclo de Brükner;
ciclu climatic ipotetic de aproximativ 35 ani în variația temperaturilor, precipitațiilor, nivelului lacurilor, etc.
(OMM B 1280)

173 ciclul carbonului

carbon cycle;
cycle du carbone;
Kreislauf dem Kohlenstoff/Kohlenstoffzyklus ;
karbonciklus ;
углеродный цикла;
ciclo del carbono;

transformările succesive suferite de carbon în biosferă, începând cu transformarea *bioxidului de carbon* în biomasă, care la rândul ei revine la starea gazoasă în procesele de respirație și descompunere.
(OMM C 0150)

174 ciclul Carnot

Carnot cycle;
cycle de Carnot
Carnotscher Kreisprozeß/Carnot-Prozeß ;
Carnot-körfolyamat;
цикл Карно/круговой процес Карно;
ciclo de Carnot;

schimbarea stării unui gaz ideal de la valorile inițiale ale presiunii și volumului specific la valori mai mici, ceea ce supune gazul respectiv la o dilatare izotermică apoi și adiabatică, având consecință scăderea temperaturii lui; la terminarea acestei etape, gazul este supus unei schimbări în sens invers, ceea ce duce la creșterea temperaturii lui, gazul respectiv revenind la starea inițială. Un astfel de proces este reversibil și presupus cvazistatic.

(Dmet C 97)

175 ciclul indicelui (de circulație)

index cycle;
cycle d'indice;
Indexzyklus;

indexciklus;

цикла индекса;

ciclo del índice;

variația *indicelui de circulație* într'o manieră aproximativ cíclică.

(OMM (I 0370))

176 **ciclul petelor solare**

vezi C 171 ciclu solar

177 **cicluri climatice**

climatic cycles;

cycles climatiques;

klimatischer Zyklus;

éghajlati ciklus;

КЛИМАТИЧЕСКИЙ ЦИКЛ;

ciclos climaticos;

ritmuri (oscilații) periodice care apar într'o serie lungă de observații ale elementelor climatice.

(Dmet C 100)

178 **cifră de cod**

code figure;

chiffre de code;

Codeziffer ;

meteorológiai távirat számjegye ;

цифра кода;

cifra de la clave ;

cifră care apare într'un *mesaj meteorologic* codificat, reprezentând un parametru sau o valoare meteorologică.

(OMM C 2070)

179 **cinematică diferențială**

vezi A 175 analiză cinematică diferențială

180 **cinuc**

vezi C 147 chinook

181 **circuitul apei în natură**
vezi C 167 ciclu hidrologic

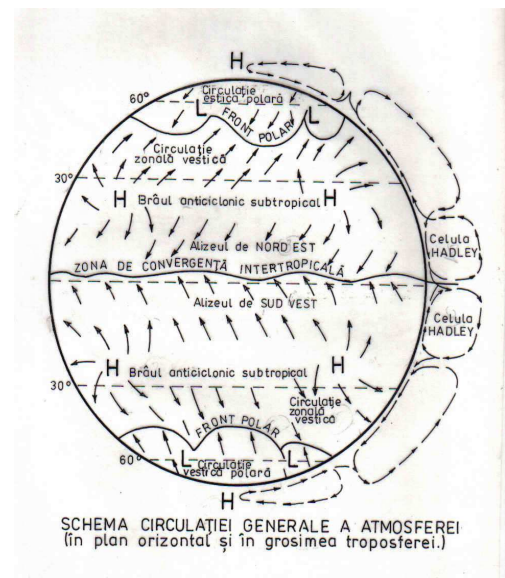
182 **circulația atmosferică**
atmospheric circulation;
circulation atmosphérique;
atmosphärische Zirkulation;
légköri cirkuláció/általános cirkuláció ;
циркуляция атмосферы;
circulación atmosférica ;

totalitatea mișcărilor din atmosferă, deasupra suprafeței terestre ;
ansamblul de curenți și mișcări pe orizontală și verticală, prin care se
redistribueie energia în atmosfera terestră.
(OMM A 2770)

183 **circulația generală/circulație planetară, ~globală**
general circulation/ global ~, planetary ~;
circulation générale/~ planétaire;
planetarische Zirkulation;
planetáris cirkuláció;
общая циркуляция/глобальная ~, планетарная ~;
circulación general/~ global;

1. ansamblul sistemelor de curenți
atmosferici estinse pe tot golbul;
adesea, termenul semnifică sistemele
de curent mediu referitoare la un
interval de timp determinat;
2. circulație atmosferică ipotetică ce ar
exista pe o planetă cu o suprafață
omogenă și netedă.
(OMM G 0150)

184 **circulație**
circulation;
circulation;
Zirkulation;
cirkuláció;
циркуляция;

circulación;

- mișcare, deplasare, de regulă pe o cale de comunicație sau traiectorie determinată;
- transmitere, schimb de materie sau de proprietăți, transformare de formă a unor corpuri sau elemente;
- mișcare, curgere a unui fluid în interiorul unui curent sau al unei conducte. (DEX C)

în fizică și meteorologie:

- circulația C pe o traiectorie curbă închisă formată din particule de fluid, în intervalul de timp al componente vitezei tangentă la curbă:
 $C = \oint v \cdot \cos \alpha \cdot ds$, unde v este viteza, ds este elementul liniar și α este unghiul dintre v și ds .
- sistem de mișcare cu linii de curent închise sau aproape închise, care se regăsesc atât în circulația generală a atmosferei cât și în circulația locală și sistemele convective; se deosebesc două tipuri: circulația verticală în jurul unui ax orizontal și circulația orizontală, în jurul unui ax vertical.
(D met C 106)

185 circulație anticiclonică/rotire anticiclonică

anticyclonic circulation/anticyclonic rotation;

circulation anticyclonique/rotation anticyclonique;

antizyklonale Zirkulation/antizyklonale Rotation;

anticiklonális cirkuláció/anticiklonális forgás;

антициклоническая циркуляция/антициклоиическое

вращение;

circulación anticiclónica/rotación anticiclónica;

circulație atmosferică legată sistemic de un anticlon, care se efectuează în sensul de rotire al acelor unui ceas în emisfera nordică și în sens contrar în cea sudică.

(OMM A 2110)

186 circulație celulară

cellular circulation;

circulation cellulaire;

Zellenzirkulation/zelluläre Umlauf ;

cellás cirkuláció ;

ячеиковая циркуляция;

circulación celular;

circulație în care particulele de aer în mișcare par a fi organizate în celule; este caracteristică mișcărilor convective.

(OMM C 0320)

187 **circulație ciclonică**/rotire ciclonică

cyclonic circulation/cyclonic rotation;

circulation cyclonique/rotation cyclonique;

zyklonale Zirkulation/zyklonale Rotation;

ciklonális circuláció/ciklonális forgás;

циклоническая циркуляция/циклоническое вращение;

circulación ciclónica/rotación ciclónica;

- circulație atmosferică asociată unei *depresiuni*, care urmărește o *linie de curent* sau o *traietorie* care, privită de sus, se face în sens contrar acelor de ceas în emisfera nordică și invers în cea sudică.
(OMM C 3560)

- rotire dealungul unei *linii de curent* sau a unei *traietorii*, care privită de sus, se face în sensul acelor de ceas în emisfera sudică și invers în cea nordică.

(OMM C 3580)

188 **circulație globală**

vezi C 183 circulația generală

189 **circulație meridională**

meridional circulation;

circulation méridienne;

Meridionalzirkulation;

meridionális cirkuláció;

меридиональная циркуляция;

circulación meridiana;

1. componentă a *circulației atmosferice* care se desfășoară de-a lungul unui meridian, spre nord sau spre sud;

2. circulație atmosferică ce urmărește cel puțin aproximativ, meridianele. (OMM M 0620)

190 **circulație musonică**

vezi M 222 muson

191 circulație oceanică indusă de vânt

wind-driven oceanic circulation;

circulation océanique induite par le vent;

ozeanisch Zirkulation Windbewirkerung/~ Windbestimmenung ;

szél okozta óceáni cirkuláció;

океаническая циркуляция под действием ветра;

circulación oceánica ocasionada por el viento

mişcarea orizontală a apei oceanice din straturile superficiale datorată frecării exercitată de vânt asupra suprafeței oceanului.

(OMM W 1020)

192 circulație planetară

vezi C 183 circulație generală

193 circulație primară

primary circulation;

circulation primaire;

Primärzirkulation;

elsődleges cirkuláció;

первичная циркуляция;

circulación primaria;

circulație atmosferică globală ipotetică, determinată de variația latitudinală a radiației, de rotația terestră și repartiția neuniformă a continentelor și oceanelor, luând în considerare conservarea energiei.

(OMM P 1730)

194 circulație secundară

secondary circulation;

circulation secondaire;

sekundäre Zirkulation;

másodlagos cirkuláció;

вторичная циркуляция;

circulación secundaria;

mişcarea particularităților sau a entităților de dimensiuni sinoptice în cadrul *circulației generale*.

(OMM S 0570)

195 circulație terțiară

tertiary circulation;
circulation tertiaire;
tertiäre Zirkulation;
harmadlagos cirkuláció;
третичная циркуляция;
circulación terciaria;

circulație de mici dimensiuni suprapusă peste circulațiile primară și secundară, așa cum sunt vânturile locale, orajele și tornadele.

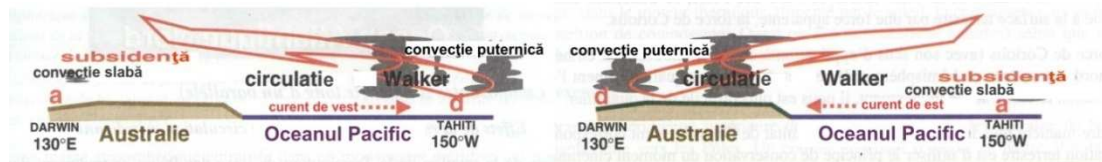
(OMM T 0330)

196 circulație Walker

Walker circulation;
circulation de Walker;
Walkerzirkulation;
Walker cirkuláció;
циркуляция Уокера;
circulación de Walker;

circulație zonală tropicală directă indusă de temperatură, în care aerul se ridică peste apele calde din vestul Oceanului Pacific și coboară în zona apelor reci din estul Pacificului.

(OMM W 0050)

Conf : Météo. Gén., Hallot, Labyt, Tomasini.

197 circulație zonală/flux zonal

zonal circulation/~ flux;
circulation zonale/flux zonal;
zonale Zirkulation;
zonális áramlás/~ cirkuláció;
зональная циркуляция/зональный поток;
circulación zonal/flujo ~ ;

1. componenta circulației atmosferice de-a lungul unei paralele terestre, spre est sau spre vest;
2. circulație atmosferică de-a lungul sau aproape de-a lungul paralelelor terestre.

(OMM Z 0050)

198 **Cirrocumulus (Cc)**

Cirrocumulus (Cc);
Cirrocumulus (Cc);
Cirrocumuluswolke (Cc);
Cirrocumulus (Cc)/bárányfelhő;
перисто-кучевые облака (Cc);
Cirrocumulus (Cc);

banc, pânză sau strat subțire de *nori* albi, fără umbre proprii, constituiți din elemente foarte mici în formă de granule, vălurele, bucle, etc, unite sau nu între ele și dispuse mai mult sau mai puțin regulat; majoritatea elementelor au o lățime aparentă sub un grad. Asemănători frecvent cu blana buclată de miel, norii Cirrocumulus pot fi observați în două varietăți : Cirrocumulus undulatus (Cc un), atunci când elementele lor sunt dispuse în unde regulate, și Cirrocumulus castellanus (Cc cas), atunci când prezintă pe partea lor superioară mici protuberanțe cumulifore cu aspect de turnulețe, situate pe o bază comună formată din componentele principale.

(OMM C 0700)

199 **Cirrostratus (Cs)**

Cirrostratus (Cs);
Cirrostratus (Cs);
Cirrostratus/Cirrostratuswolke (Cs);
Cirrostratus/fátyofelhő (Cs);
перисто-слоистые облака (Cs);
Cirrostratus (Cs);

voal noros transparent și albicios, cu aspect neted fibros sau asemănător cu părul, care acoperă parțial sau în totalitate cerul și care, în general, produce fenomene de *halo*; în funcție de grosime, poate fi identificat în două varietăți: Cirrostratus translucidus (Cs tr) și Cirrostratus opacus sau nebulosus (Cs neb).

(OMM C 0710)

200 **Cirrus (Ci)**

Cirrus (Ci);
Cirrus (Ci);

Cirrus/Cirruswolke (Ci);

Cirrus/pehelyfelhő (Ci) ;

перистые облака (Ci) ;

Cirrus (Ci) ;

nori din etajul superior, în formă de filamente albe și delicate sau de benzi ori bancuri înguste, parțial sau în totalitate albe, cu aspect fibros (pletos) și/sau cu o strălucire mătăsoasă; în funcție de aparență și organizare pot fi observate următoarele varietăți: Cirrus floccus (Ci flo) cu aspect de smocuri de vată risipite la împlinire pe cer, Cirrus intortus (Ci in) cu aspect de filamente sau plete răvășite, Cirrus uncinus (Ci unc) cu aspect de filamente subțiri, ordonate paralel și terminate în partea anterioară prin cârlige sau gheare arcuite în sus, și Cirrus vertebratus (Ci ver) sub formă de filamente dispuse aproximativ simetric transversal pe o axă noroasă mai consistentă, asemănătoare în general cu scheletul unui pește. Majoritatea norilor Cirrus invadează progresiv cerul și premerg sistemele noroase frontale.

(OMM C 0720)

201 Cirrus de jet

jet-stream Cirrus;

Cirrus de courant-jet;

Strahlstromecirruswolke;

futóáramláshoz tartozó Cirrus sáv;

перистые облака струйного течения;

Cirrus de la corriente enchorro;

nori *Cirrus* asociați unui curent jet din troposfera superioară, situați de regulă pe partea ecuatorială a axei jetului; pe timp de zi sunt un indicator pentru piloții avioanelor că se apropie de un jet.

(OMM J 0040)

202 Cirrus falși

false Cirrus;

faux Cirrus;

falscher Cirrus;

álcirrus/zivatarcirrus;

ложные перистые облака;

Cirrus falsos;

sinonim cu *Cirrus spissatus*, această sintagmă este folosită pentru desemnarea norilor ciriformi care provin frecvent din partea superioară a unui *Cumulonimbus*.

(OMM F 0050)

203 CISK

vezi I 090 instabilitate condițională de ordinul doi

204 clasificare climatică

climatic classification ;

classification climatique ;

Klimaklassifikation ;

éghajlatszételyezés/klimaklasszifikáció;

классификация климатов;

clasificación climática;

divizarea climatelor terestre într'un sistem mondial de regiuni contigue, fiecare dintre acestea fiind definită printr'o omogenitate sau uniformitate relativă a *elementelor climatice*; ca exemple se pot cita clasificările climatice ale lui Köppen și Thonhwaite.

(OMM C 0950)

205 clasificarea climatelor după Alisov

Alisov's classification of climate;

classification des climats d'Alisov;

Klimaklassifikation von Alisov ;

Aliszov-féle éghajlat osztályozás ;

классификация климата по Алисову;

clasificación de los climas de Alisov ;

schemă genetică bazată pe cauze fizice folosită pentru clasificarea climatelor propusă de Alisov în anii '50, bazată pe împărțirea suprafeței terestre în zone și regiuni climatice concordante cu circulația generală a atmosferei și predominanța unor mase de aer. Pe baza criteriilor sale, Alisov deosebește șapte zone climatice suprapuse latitudinal: una ecuatorială, două tropicale, două ale latitudinilor temperate și două polare – arctică și antarctică, și delimitează în interiorul lor zone sau regiuni intermediare ca zona musonilor ecuatoriali, zone subtropicale, subarctică, cu subtipuri climatice: continental, oceanic, etc.

(OMM A 1490)

206 clasificarea climatelor după Berg

Berg's classification of climates/Berg's climatic classification;
classification climatique de Berg;

Berg Klimaklassifikation/Klimaklassifikation von Berg ;

Berg-féle éghajlatosztályozás/Berg-féle klimaklasszifikáció;

классификация климатов Берга;

clasificación climática de Berg/clasificación de los climas de Berg;

clasificare climatică ce are ca bază formele generale de relief (forme joase sau înalte); în categoria climatelor caracteristice formelor joase de relief sunt descrise latitudinal climatul tundrei, taigalei, stepelor, musonic al latitudinilor mijlocii, etc, iar în categoria climatelor de platou sunt diferențiate climatul platourilor polare, tipul de climat tibetan, climatul savanelor înalte, etc.

(Dmet C 128)

207 clasificarea climatelor după de Martonne

de Martonne's climatic classificatio;

classification climatique de de Martonne;

de Martonne Klimaklassifikation ;

de Martonne-féle éghajlátosztályozás/~ klimaklasszifikáció ;

классификация климатов де Мартонне;

clasificación climática de de Martonne/ clasificación de los climas de ~;

clasificare bazată pe valoarea indicelui de ariditate ca element de identificare a tipurilor de climate, definit prin relația $N/T+10$, unde N este cantitatea anuală de precipitații și T este temperatura medie anuală; pentru determinarea indicelui de ariditate lunar de Martonne folosește relația $12n/t+10$, în care n este cantitatea lunară de precipitații și t este temperatura medie lunară.

(Dmet C 133)

208 clasificarea climatelor după Köppen

Köppen's classification of climates;

classification climatique de Köpen ;

Köppen Klimaklassifikation/~ von Köppen;

Köppen-féle éghajlatostályozás/~ klimaklasszifikáció;
классификация климатов Кёппена;
clasificación de los climas de Köppen;
clasificare climatică bazată pe mediile anuale și lunare ale temperaturii și precipitațiilor, care ține seamă și de limitele vegetației; această clasificare permite prezentarea configurației mondiale a climatului și identificarea variațiilor (abaterilor) semnificative de la această configurație.
(OMM K 0250)

209 clasificarea climatelor după Penk

Penk's classification of climates;
classification climatique de Penk;
Penk Klimaklassifikation ;
Penk-féle éghajlatosztályozás/Penk klimaklasszifikáció ;
классификация климатов Пенка;
clasificación de los climas de Penk ;
clasificare climatică în care elementul de identificare și definire a tipurilor de climat este raportul dintre precipitațiile atmosferice și evaporare, pe baza căruia sunt identificate trei grupe principale de climate: umed, uscat și nival (al zăpezilor veșnice), divizate la rândul lor în polar și freatic, semiarid și arid, seminival și total nival (cu precipitații numai sub formă de ninsoare).
(Dmet man)

210 clasificarea climatelor a lui Thornthwaite

Thornthwaite's classifications of climates;
classifications climatiques de Thornthwaite;
Klimaklassifikation von Thornthwaite;
Thornthwaite-féle éghajlatosztályozás/~klimaklasszifikáció;
классификация климатов Торнтвейта;
clasificaciones de los climas de Thornthwaite;
sisteme de clasificare climatică propuse de Thornthwaite în 1931-1933 și respectiv în 1948; primul este bazat pe vegetație ca indicator meteorologic pentru determinarea caracteristicilor climatice, iar al doilea și ultimul folosește criteriul evapotranspirației plantelor.
(OMM T 0880)

211 clasificarea genetică a climatelor

genetic classification of climates;
classification génétique des climats;
Genetikklassifizierung dem Klima;
genetikái éghajlatosztályozás;
генетическая классификация климатов;
clasificación genética de los climas;

clasificarea climatelor după condițiile lor de formare și, în particular, după condițiile circulației generale a atmosferei; acest tip de clasificare a fost elaborat de Alisov și Flohn.

(OMM G 0180)

212 clasificarea maselor de aer

air-mass classification;
classification des masses d'air;
Luftmassenklassifikation ;
légtömeg-osztályozás ;
классификация воздушных масс;
clasificación de las masas de aire;

clasificarea *maselor de aer* se bazează pe următoarele criterii :

- origine geografică: tropicală, poală, arctică sau antarctică;
- natura suprafeței subiacente din zona de origine: continentală sau maritimă;
- *stabilitatea hidrostatică*: aer stabil sau instabil;
- diferența termică dintre masa de aer și suprafața subiacentă peste care înaintază, sau dintre masa de aer considerată și cea învecinată pe care, de regulă, o înlocuiește: aer cald sau rece.

(OMM A 1250)

213 clasificarea norilor

cloud classification;
classification des nuages;
Wolkenklassifikation;
felhőosztályozás;
классификация облаков;
clasificación de las nubes;

sistem sau schemă pentru identificarea și gruparea *norilor* după unul sau mai multe dintre criteriile următoare: - aspect, - înălțime, - proces

de formare, structura internă sau compoziție, respectiv natura particulelor componente.

(OMM C 1520)

Istoric

Prima clasificare a norilor a fost făcută de naturalistul Lamarck în 1802. Un an mai târziu, Luke Howard publică în Anglia o altă clasificare cu conotație latină, aprofundată ulterior de Renou și care este la originea clasificării actuale. În 1887, Hildebrandson, directorul observatorului Upsala, folosește fotografia pentru ilustrarea norilor și aduce la zi clasificarea lor împreună cu Abercromby. Primul atlas internațional de nori a fost publicat, pe cheltuială proprie în 1896 (28 planșe color), de Teisserenc de Bort la recomandarea Conferinței Meteorologice de la München (1891); a doua ediție a acestuia apare în 1939, cu 174 planșe din care 3 color. O nouă versiune apare în 1956, cu 224 planșe alb/negru și color, iar în 1987 este ultima reeditare a volumul II al Atlasului de către OMM cu 161 foto color, 35 alb/negru și 9 planșe suplimentare cu meteori. (conf. Alain Viguier, Meteo France)

214 clasificarea undelor de atmosferici

classification of wave forms of atmospheric ;

classification des ondes d'atmosphériques;

Wellenklassifikation der (Atmo)Sferics;

légekörök hullámformáinak osztályozása;

классификация атмосферических волновых свойств;

clasificación de las formas de ondas atmosféricas ;

undele generate de *atmosferici* pot fi clasificate în trei categorii principale, după tipul de frecvență: - tip neregulat de mare frecvență, - tip regulat cu oscilații liniștite, - tip regulat cu creste mai marcate și cu impulsuri reflectate succesiv care pot forma un tren extins de unde; aceste trei categorii principale pot fi divizate la rândul lor în subtipuri și/sau tipuri tranzitorii.

(OMM C 0750)

215 clima holocenului

Holocene climate;

climat de l'holocène;

Klima der Holozän;

a holocén éghajlata;

климат Голоцена;

clima del holoceno;

clima holocenului (perioadă geologică recentă) este caracteristică epocii postglaciare care coincide cu perioada apariției omului pe Pământ.

(OMM H 0650)

216 clima înghețului peren

perpetual frost climate;

climat du gel perpétuel;

Perpetuumfrost;

az öröfagy éghajlata/perpetuum fagy ~;

климат вечного мороза;

clima de los hielos perpetuos;

clima calotelor glaciare, zone în care temperaturile sunt suficient de scăzute încât *ablația* un depășește niciodată acumularea anuală de gheață și zăpadă.

(OMM P 0420)

217 clima pleistocenului

Pleistocene climate;

climat du pléistocène;

Klima der Pleistozän;

a pleistocén éghajlata;

климат Плейстоцена;

clima del pleistoceno;

clima perioadei geologice a pleistocenului (aproximativ a ultimelor două milioane de ani).

(OMM P 0790)

218 clima solului

soil climate;

climat du sol;

Bodenklima;

talajklíma;

климат почвы;

clima del suelo;

condițiile de temperatură și umiditate ale unui sol considerat.

(OMM S 1820)

219 climagramă/climatogramă, climogramă, diagramă climatică

climagram/climogram, climatic diagram, climatologic diagram;

climagramme/climatogramme, diagramme climatique, ~ climatologique;
Klimagramm/Klimadiagramm, klimatologisches Diagramm;
klimagram/klimatogram, éghajlati diagram;
климаграмма/климатограмма, климатическая диаграмма;
climagrama/climatograma, diagrama climático, ~ climatológico;
grafic sau diagramă care reprezintă informații climatologice pentru un loc, o zonă, sau o regiune date.
(ОММ С 0840, С 1280)

220 **climat**/climă

climate;
climat;
Klima;
éghajlat/klíma;
климат;
clima;

sinteză a condițiilor meteorologice dintr'o regiune dată prin statistici pe termen lung (valori medii, variante, probabilitatea valorilor extreme, etc.) ale *elementelor meteorologice* din regiunea respectivă.
(ОММ С 0850)

221 **CLIMAT**/mesaj CLIMAT

CLIMAT messages;
messages CLIMAT;
CLIMAT Botschaft (Nachricht);
CLIMAT üzenet (híradás);
сообщения CLIMAT;
mesajes CLIMAT;

mesaje lunare emise de Serviciile meteorologice naționale care conțin date climatologice de suprafață (sol) în formă codificată (mesaje de observații CLIMAT), determinate la anumite stații în cursul lunii precedente; mesajele CLIMAT sunt difuzate în toată lumea prin *Sistemul Mondial de Telecomunicații* la începutul fiecărei luni calendaristice. (ОММ С 1220)

222 **climat arid**/climat deșertic

desert climate/arid climate;

climat désertique/climat aride;
Wüsteklima/Dürreklima ;
sivatagi éghajlat/arid klíma, száras éghajlat;
пустынный климат/засушливый климат;
clima de desierto/clima árido;

tip de *climat* caracterizat printr'o umiditate insuficientă pentru a întreține o viață vegetală apreciabilă.
(OMM A 2490, D 0310)

223 climat artificial

artificial climate;
climat artificiel;
künstliches Klima;
mesterséges éghajlat;
искусственный климат;
clima artificial ;

climat creiat artificial prin activitate umană dirijată, ca de exemplu cel de seră sau cel condiționat.
(OMM A 2540)

224 climat condiționat

conditioned climate ;
climat conditioné;
Bedingungsklima ;
kondicionált éghajlat/feltételes éghajlat feltételes klíma;
кондиционированный климат/искусственный климат;
clima acondicionado ;

climat artificial, realizat prin procedee tehnice ca ventilație, răcire, umidificarea aerului.
(OMM C 2550)

225 climat continental

continental climate ;
climat continental ;
kontinentalische Klima ;
kontinentális éghajlat ;
континентальный климат;
climat continental ;

climat caracteristic pentru interiorul continentelor, ale cărui trăsături distinctive sunt marea amplitudine anuală și zilnică a *temperaturii aerului*, *umiditatea relativă* mică și cantitatea de precipitații moderată sau redusă și neregulată.

(OMM C 2770)

226 **climat costier**

coastal climate;

climat côtier;

Rüftenklima;

parti éghajlat;

прибрежный климат;

clima costero ;

clima regiunilor de coastă, rezultată din modificarea locală a macroclimatului datorată discontinuității gradului de rugozitate a suprafeței subiacente de-a lungul liniei de coastă și proprietăților termice și umidității diferite de pe mare și de pe uscat; caracteristica dominantă o constituie circulația de briză.

(OMM C 2060)

227 **climat cuaternar**

quaternary climate;

climat quaternaire;

quartärische Klima;

a negyedkor éghajlata;

четвертичный климат;

clima del cuaternario;

clima perioadei geologice care include faza cuaternară glaciară.

(OMM Q 0120)

228 **climat de interior**

indoor climate;

climat intérieur;

Inwendigklima/Innerklima;

belső légtér éghajlata/lokás éghajláti;

климат помещений;

clima en el interior de los edificios;

condițiile atmosferice ambientale din interiorul caselor, atelierelor și al altor clădiri.

(OMM I 0400)

229 climat de radiație

vezi C 247 climat radiativ

230 climat de seră

greenhouse climate/glasshouse ~;

climat de serre;

Glasshauseklima;

üvegházklima;

климат парника/~ теплицы;

clima de invernadero;

condițiile atmosferice dintr'o seră, caracterizate prin temperaturi diurne ridicate, datorită transparenței învelișului de sticlă al serei, care este mai mare pentru radiația incidentă de undă scurtă decât pentru radiația de undă lungă din interiorul serei.

(OMM G 0460, G 0700)

231 climat de stepă

steppe climate;

climat de steppe;

Steppeklima;

sztyeppéghajlat/steppeéghajlat;

степной климат;

clima de estepa;

climat caracterizat printr'un regim foarte slab de precipitații, însă suficient pentru a asigura creșterea unei vegetații ierboase scurtă și rară.

(OMM S 2910)

232 climat de tundră

tundra climate;

climat des toundres;

Tundraklima;

tundraéghajlat;

климат тундры;

clima de tundra/clima de estepa;
tip de *climat* care produce vegetație de tundră; este prea rece pentru a permite creșterea arborilor însă nu are un strat permanent de zăpadă sau gheață.
(OMM T 1730)

233 climat deșertic

vezi C 222 climat arid

234 climat echilibrat

equilibrium climate;
climat à l'équilibre;
äquilibriert Klima;
kiegyensúlyozott éghajlat/egyensúly ~;
равновесный климат;
clima equilibrado;

climat ipotetic rezultat dintr'un *model al circulației generale*, în condițiile în care modelul respectiv a fost rulat cu un anumit ansamblu de condiții la limită pentru a ajunge la o stare de echilibru (sau cvasiechilibru).

(OMM E 0890)

235 climat istoric

historical climate ;
climat historique ;
historisch Klima/geschichtlich ~ ;
történeti éghajlat;
исторический климат;
clima histórico;

clima unei perioade istorice pentru care nu există nicio observație instrumentală, însă ale cărei caracteristici principale pot fi reconstituite după descrieri scrise.

(OMM H 0620)

236 climat local

local climate;
climat local;
Lokalklima;

helyi klíma/helyi éghajlat, lokális klíma;

местный климат;

clima local;

condiții climatice specifice pentru zone sau teritorii restrânse din cadrul unui macroclimat (vale, luncă, oraș, etc.).

(Dmet man)

237 climat maritim

maritime climate/marine ~ ;

climat maritime/~ marin ;

maritimes Klima/Meeresklima;

tengeri éghajlat/~ klíma;

морской климат/приморский ~;

clima marítimo/~ marino;

climat al regiunilor învecinate mării, caracterizat prin amplitudini diurne și anuale slabe ale temperaturii și printr'o umiditate relativ mare.

(OMM M 0160, M 0190)

238 climat mediteranean

Mediterranean climate;

climat méditerranéen;

Mittelmeerklima/Etesienklima;

mediterrán éghajlat;

средиземноморский тип климата;

clima mediterráneo;

climat caracterizat prin veri calde și uscate și ierni ploioase, specific bazinului mediteranean și unor zone limitrofe acestuia.

(OMM M 0490)

239 climat megatermic

megathermal climate;

climat mégathermique;

megathermische Klima;

megatermikus éghajlat/~ klíma;

мега термический климат;

clima megatérmico;

climat foarte cald.

(OMM M 0550)

240 climat mezotermic

mesothermal climate;
climat mésothermique;
mesothermische Klima;
mezotermikus éghajlat/~ klíma;
мезотермический климат;
clima mesotérmico;

climat caracterizat prin temperaturi moderate.

(OMM M 0800)

241 climat microtermic

microthermal climate;
climate microthermique;
mikrothermische Klima;
mikrotermikus éghajlat;
микротермический климат;
clima microtérmico;

climat rece.

(OMM M 1360)

242 climat montan

mountain climate;
climat de montagne;
Höhenklima/Bergklima, Gebirgsklima;
hegyvidéki éghajlat;
горный климат;
clima de montaña;

climat influențat de înălțime, caracterizat printr'o presiune atmosferică relativ scăzută și o radiație solară intensă, bogată în radiație ultravioletă.

(OMM M 2090)

243 climat musonic

monsoon climate;
climat des moussons;
Monsunklima;
monszunéghajlat;

МУССОННЫЙ КЛИМАТ;

clima del monzón;

tip de climat propriu regiunilor expuse musonilor, caracterizat în principal prin iarnă uscată și vară umedă (ploioasă).

(ОММ М 1900)

244 climat periglacial

periglacial climate ;

climat périglaciaire ;

perigletschersche Klima;

periglaciális éghajlat/~ klíma;

перигляциальный климат;

clima periglacial;

climat caracteristic regiunilor situate la periferia unei calote de gheață sau a unui ghețar continental.

(ОММ Р 0320)

245 climat planetar ipotetic

hypothetical global climate;

climat planétaire hypothétique;

hypothetische Planetarklima;

bolygónk hipotétikus éghajlata;

гипотетический глобальный климат;

clima global hipotético;

climat ipotetic ce ar putea exista pe un glob terestru neted și acoperit uniform de apă sau de uscat.

(ОММ Н 1230)

246 climat polar

polar climate;

climat polaire;

Polarklima;

pólaris éghajlat/serkvidéki ~;

полярный климат;

clima polar;

regimul climatic al calotelor polare, caracterizat printr'un bilanțradiativ predominant negativ, îngheț permanent sau cvasipermanent și vară scurtă, fără sezoane de tranziție.

(OMM C 1200, P 1010)

247 climat radiativ/climat de radiație

radiation climate;
climat de rayonnement;
Strahlungsklima;
sugárzásklíma;
радиационный климат;
clima de radiación;

climă determinată de bilanțul radiativ (negativ sau pozitiv) al unui loc sau al unei regiuni.

(OMM R 0320)

248 climat solar

solar climate;
climat solaire;
Solarklima;
szoláris éghajlat/~ klíma;
солярный климат;
clima solar ;

climat teoretic care ar domina pe suprafața terestră în lipsa unei atmosfere, aceasta fiind expusă numai radiației solare.

(OMM S 1910)

249 climat terțiar

tertiary climate;
climat tertiaire;
tertiär Klima;
harmadkori éghajlat;
климат третичного периода;
clima del terciario;

clima erei geologice terțiare, acceptată ca fiind cuprinsă între 70 și 2 milioane de ani înainte de era actuală, durata exactă a acesteia fiind încă controversată.

(OMM T 0340)

250 climat tropical

tropical climate;

climat tropical;
Tropenklima/tropisches Klima;
trópusi éghajlat;
тропический климат;
clima tropical;

climat tipic pentru regiunile ecuatoriale și tropicale, unde temperaturile sunt continuu sau permanent ridicate și precipitațiile abundente cel puțin în timpul unei părți din an.
(OMM T 1500)

251 **climat urban**

urban climate;
climat urbain;
städtisch Klima/urban ~ ;
városklíma;
городской климат;
clima urbano;

clima orașelor, care diferă de cea a regiunilor înconjurătoare din cauza influențelor induse de aglomerarea urbană.
(OMM U 0420)

252 **climatizare/condiționarea aerului**

climatization/air conditioning ;
climatisation/conditionnement de l'air;
Luftkonditionierung ;;
légkondicionálás/klimatizáció ;
климатизация/кондиционирование воздуха;
climatización/acondicionamiento de aire;

controlul sau reglarea artificială a umidității, temperaturii, purității și circulației aerului în interiorul clădirilor și al spațiilor închise, în scopul asigurării confortului uman sau al îmbunătățirii mediului ambiant pentru o operațiune dată.
(OMM A 1090, C 1210)

253 **climatografie**

climatography;
climatographie;
Klimatographie;

klimatográfia;
климатография;
climatografía;

descrierea cantitativă a climatului pe bază de hărți, tabele, grafice, texte, etc., care prezintă valorile caracteristice ale *elementelor climatice* dintr'un loc sau regiune determinate.
(OMM C 1240)

254 climatogramă

vezi C 219 climagramă

255 climatologia atmosferei libere

vezi C 259 climatologie aerologică

256 climatologia maselor de aer

air-mass climatology;
climatologie des masses d'air;
Luftmassenklimatologie ;
légtömeg-klimatológia ;
КЛИМАТОЛОГИЯ ВОЗДУШНЫХ МАСС;
climatología de las masas de aire;

1. studiul statistic al proprietăților fizice ale diferitelor *mase de aer*;
2. studiul statistic al maselor de aer succesive care influențează un loc sau o regiune date.

(OMM A 1260)

257 climatologie

climatology;
climatologie;
Klimatologie;
klimatológia/éghajlattan;
КЛИМАТОЛОГИЯ;
climatología;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul stării fizice medii a atmosferei și al variațiilor statistice în timp și spațiu ale acesteia, pe baza condițiilor meteorologice observate într'o perioadă continuă de mai mulți ani (minim 5 ani, de regula 30 ani).

(OMM C 1380)

258 climatologie aerologică/climatologia atmosferei libere

upper-air climatology;

climatologie aérologique;

Aerologische Klimatologie;

magaslégköri klimatológia;

высотная климатология;

climatología en altitud de la atmósfera;

ramură a climatologiei care determină particularităților climatice ale atmosferei libere.

(OMM U 0190)

259 climatologie aeronautică

aeronautical climatology;

climatologie aéronautique;

Flugklimatologie;

repülés-klimatológia;

авиационная климатология;

climatología aeronáutica;

ramură a climatologiei aplicată la problemele specifice aeronauticii, ca planificarea exploatării liniilor aeriene, alegerea rutelor optime, amplasarea de aeroporturi, etc.

(OMM A 0830)

260 climatologie agricolă

vezi A 107 agroclimatologie

261 climatologie aplicată

applied climatology;

climatologie appliquée;

angewandte Klimatologie;

alkalmazott klimatológia ;

прикладная климатология;

climatología aplicada ;

parte a *climatologiei* (și a *meteorologiei aplicate*) care se referă la folosirea cunoștințelor asupra climatului în interesul activităților umane; ramurile specifice ale climatologiei aplicate sunt: *agroclimatologia*, *climatologia aeronautică și marină*, *climatologia urbană*, *climatologia transporturilor*, etc.

(OMM A 2280)

262 climatologie dinamică

dynamic climatology;
climatologie dynamique;
dynamische Klimatologie;
dinamikus klimatológia;
динамическая климатология;
climatología dinámica;

rezumarea și studiul statistic al elementelor atmosferice observate (sau al parametrilor derivați), în particular pentru interpretarea sau explicarea fizică ori dinamică, fie a climatelor actuale cu fluctuațiile lor neregulate, fie a schimbărilor climatice sau a tendinței pe termen lung.

(OMM D 1490)

263 climatologie ecologică

vezi E 011 ecoclimatologie

264 climatologie fizică

physical climatology;
climatologie physique;
physikalische Klimatologie;
fizikai klimatológia;
физическая климатология;
climatología física;

ramură principală a *climatologiei* care se ocupă mai mult cu explicarea climatului decât de descrierea lui (*climatografia*).

(OMM P 0550)

265 climatologie medicală

medical climatology;
climatologie médicale;
ärztliche Klimatologie/Medizinklimatologie;
orvosi klimatológia;
медицинская климатология;
climatologia médica;

ramură a climatologiei care se ocupă cu studiul influenței climatului asupra ființelor umane, inclusiv asupra stării lor de sănătate.
(OMM M 0450)

266 climatologie radar

radar climatology;

climatologie radar;

Radarklimatologie;

radarklimatológia;

радиолокационная климатология;

climatología mediante radar/radarclimatología;

studiul climatologic al ecourilor observate de un radar meteorologic.
(OMM R 0030)

267 climatologie sinoptică

synoptic climatology;

climatologie synoptique;

synoptische Klimatologie;

szinoptikus klimatológia;

синоптическая климатология;

climatologia sinóptica;

ramură a *climatologiei* care descrie climatele pe baza tipurilor sinoptice.
(OMM S 3970)

268 climatologie urbană

urban climatology;

climatologie urbaine;

städtliche Klimatologie;

városi klimatológia;

городская климатология;

climatología urbana;

studiul efectelor generate de marile aglomerări urbane asupra mediului înconjurător, așa cum sunt creșterea rugozității suprafeței, poluanții urbani ca sursă de nuclei de condensare, conținutul mai mare de vapori de apă, reducerea insolației, etc.
(OMM U 0430)

269 climatonomie

climatology;
climatonomie;
Klimatonomie;
klimatonómia;
КЛИМАТОНОМИЯ;
climatonomía;

ramură a climatologiei ce are ca obiect de activitate investigarea legilor care explică într'o manieră precisă fenomenele climatice.

(OMM C 1390)

270 climatopatologie

climatopathology;
climatopathologie/pathologie climatique;
Klimatopathologie;
klimatopatológia ;
КЛИМАТОПАТОЛОГИЯ;
climatopatológia ;

ramură a patologiei medicale care are ca obiect de activitate studiul maladiilor sau suferințelor atribuite efectelor climatului.

(OMM C 1400)

271 climatoterapie

climatotherapy;
climatothérapie ;
Klimatotherapie ;
klimatoterápia/klimatikus gyógy mód ;
КЛИМАТОТЕРАПИЯ;
climatoterapia ;

parte sau ramură a *climatologiei medicale* care are ca obiect studierea mediului climatic în relație cu tratamentul bolilor sau suferințelor.

(OMM C 1410)

272 climatul musonului tropical

tropical monsoon climate;
climat de mousson tropical;
tropisches Monsunklima;

trópusi monszun éghajlat;
тропический муссонный климат;
clima del monzón tropical;

unul din climatele ploioase tropicale din clasificarea lui Köppen; este suficient de cald și ploios pentru a produce o vegetație tropicală ombrofilă, influența musonului fiind relevantă în sezonul uscat din iarnă.

(OMM T 1570)

273 **climă**

vezi C 220 climat

274 **climogramă**

vezi C 219 climagramă

275 **clinometru**

clinometer;
clinomètre;
Klinometer;
klinométer;
КЛИНОМЕТР;
clinómetro ;

instrument pentru măsurarea unghiurilor ; în meteorologie este folosit pentru determinarea unghiului de înălțime sub care se observă un spot luminos produs pe baza unui nor de un *proiector de nori*.

(OMM C 1430)

276 **cloro-fluoro-carbonii – CFC/freonii**

chlorofluorocarbons – CFC/freon;
chlorofluorocarbones – CFC/fréon;
Chlorofluorokohlenstoff – CFC/Freon;
klorofluorokarbonok – CFC/freon;
хлорофтороуглерод - ХФУ/фреон;
clorofluorocarbonos – CFC/freón;

componenete sintetice, cunoscute sub denumirea de Freon -11 și Freon -12, folosite ca refrigerenți în congelatoare, ca propulsori de aerosoli (spray-uri), ca solvenți și intermediari în sinteza altor componenete ale fluorului; în funcție de durata lor de viață în

atmosfera terestră, aceste produse de sinteză contribuie la diminuarea ozonului atmosferic.

(OMM C 0410, C 0590, F 1190)

277 CMD

vezi C 113 centru mondial de date

278 CMM

vezi C 110 centru meteo mondial

279 CMN

vezi C 111 centru meteo național

280 CMRS

vezi C 112 Centru meteorologic regional specializat.

281 coagulare

coagulation;

coagulation;

Коagulation/Ausflockung;

koaguláció;

коагуляция;

coagulaci6n;

proces care are loc într'un sistem coloidal sau analog (picătorelele dintr'un nor) prin care se produce unirea particulelor în suspensie în particule mai mari, care formează un precipitat.

(OMM C 2020)

282 coalescență

coalescence;

coalescence;

Zusammenfließen/Koaleszenz;

koaleszcencia;

слияние (капель)/коалесценция;

coalescencia;

proces prin care se formează o picatură unică mai mare, de apă lichidă prin unirea a două sau mai multor picături mici care intră în coliziune între ele.

(OMM C 2030)

283 cod galben

vezi C 289 coduri de avertizare

284 cod meteorologic

meteorological code;
code météorologique;
meteorologischer Kode;
meteorológiai kód;
метеорологический код;
clave meteorológica;

cod adoptat prin convenție internațională sau națională și folosit pentru condensarea în formă alfanumerică sau binară a *mesajelor meteorologice* pentru a putea fi transmise electronic.

(OMM M 0920)

285 cod portocaliu

vezi C 289 coduri de avertizare

286 cod rosu

vezi C 289 coduri de avertizare

287 codul sinoptic internațional pentru observații la sol (de suprafață)/codul SYNOP

international synoptic surface observation code/SYNOP ~;
code synoptique international d'observation en surface/~
SYNOP ;

internationalsynoptischer Kode/synoptischer ~;

nemzetközi szinoptikus kód;

международный синоптический код приземных наблюдений/код SYNOP;

clave sinóptica internacional/~ SYNOP;

cod meteorologic adoptat de *Organizația meteorologică mondială* prin care elementele meteorologice observate la suprafața terestră la orele sinoptice sunt codificate în grupe de câte cinci cifre și sunt transmise sub formă de mesaje în schimbul internațional de informații meteorologice. (OMM I 0760)

288 codul SYNOP

vezi C 287 codul sinoptic internațional pentru obs...

289 coduri de avertizare în culori: galben, portocaliu, roșu

warning codes: yellow ~, orange ~, red ~;

avis à couleurs: avis jaune, ~ orange, ~ rouge;

Warnungskode: Gelbkode, Orangenkode, Rotkode;

riasztási kódok: sárga, narancs, piros;

предупреждение коды: жёлтый код, оранжевый ~,

красный ~;

códigos por advertencia: código amarillo, ~ anaranjado, ~ rojo;

coduri stabilite de serviciile meteorologice naționale și folosite pentru atenționarea administrației teritoriale și prin instituțiile abilitate ale acesteia populația, privind producerea unor fenomene meteorologice, care prin intensitate, cantitate și/sau persistență pot afecta activitatea socio-economică în anumite județe sau pe întreg teritoriul țării; în funcție de gravitatea efectelor produse de fenomenele prognozate un asemenea cod poate fi galben, portocaliu sau roșu, conform criteriilor stabilite pentru România de Administrația Națională de Meteorologie.

(Dmet man)

290 coeficient de absorbție

absorption coefficient;

coefficient d'absorption;

Absorptionskoeffizient;

abszorpciós együttható ;

коэффициент поглощения;

coeficiente de absorbción ;

măsură a cantității de energie radiantă incidentă, absorbită pe unitatea de lungime (distanță) sau de masă dintr'un mediu absorbant.

(OMM A 0160)

291 coeficient de antrenare

entrainment coefficient;

coefficient d'entraînement;

Mitführungskoeffizient

besodródási koefficiens;

коэффициент вовлечения;

coeficiente de arrastre;

dacă *antrenarea E* este definită ca schimbarea relativă a fluxului de masă F_m pe verticală și matematic este exprimată prin relația: $E = (1/F_m)(dF_m/dz)$, coeficientul de antrenare C este dat de relația $C = ER_j$, unde R_j este raza jetului sau a panașului supus antrenării. Valoarea lui C este $C = 2\rho^l U_r / \rho W$, unde ρ^l și ρ sunt densitățile fluidului înconjurător și respectiv a fluidului ascendent, U_r este viteza radială orientată spre interior și W viteza verticală.

(OMM E 0740)

292 **coeficient de atenuare**/coeficient de extincție

extinction coefficient/attenuation coefficient ;

coefficient d'atténuation ;

Extinktionskoeffizient ;

extinkciós együttható/~ koeficiens, kioltási ~ ;

коэффициент экстинции/коэффициент ослабления;

coeficiente de extinción ;

coeficientul de absorbție referitor (aplicat) la un *flux luminos*.

(OMM A 3050, E 1350)

293 **coeficient de extincție**

vezi C 292 coeficient de atenuare

294 **coeficient de frecare**

drag coefficient;

coefficient de frottement;

Reibungskoeffizient;

súrlódási együttható;

коэффициент трения;

coeficiente de arrastre;

coeficient adimensional (C_D) care măsoară matematic eficacitatea transferului cantității de moment sau de mișcare pe o suprafață: $\tau = C_D \rho u^2$, unde τ este *tensiunea* sau *frecarea Reynolds*, ρ densitatea aerului și u viteza vântului în apropierea suprafeței terestre (de regulă la 2 m deasupra solului).

(OMM D 1050)

295 coeficient de frecare geostrofică

geostrophic drag coefficient;
coefficient de frottement géostrophique;
gostrophische Reibungskoeffizient;
geoszfikus súrlódási koefficiens;
геострфигеский коэффициент запаздывания;
coeficiente de arrastre geostrofico;

caz particular de definire a unui *coeficient de frecare*, pentru care energia cinetică a fluidului se obține din viteza *vântului geostrofic*.

(OMM G 0320)

296 coeficient de încredere (certitudine)/grad de certitudine

confidence degree/confidence figure;
degré de confiance/coefficient de confiance;
Zuverlässigkeitsgrad/Vertrauenkoeffizient ;
megbízhatósági ábra/~ fok/konfidencia ábra, ~ fok ;
процент доверительности/степен вероятности;
índice de confianza/grado de confianza ;

estimare numerică, în general exprimată în %, a încrederii în prevederea/prognoza unui element meteorologic sau a certitudinii de producere a acestuia, ca de exemplu producerea unui *oraj* ori a unei *averse* într'un anumit loc.

(OMM C 2560, C 2570)

297 coeficient de rugozitate/parametru de ~, lungime de ~

roughness coefficient/~ length, ~ parameter;
longueur de rugosité/paramètre ~ ~, coefficient ~ ~;
Rauhigkeitsbeiwert/Rauhigkeitsparameter/~koeffizient, ~länge;
érdességi paraméter/~ tényező, ~ hosszúság;
параметр протяженности шерховатости/коэффициент

шерховатости, параметр шерховатости;

longitud de rugosidad/parámetro ~ ~, coeficiente ~ ~;

parametru de lungime ce caracterizează efectul rugozității suprafeței într'un fluid totalmente turbulent. Lungimea de rugozitate este definită prin acuția: $u/u^* = (1/k)\ln(z/z_0)$, în care u este viteza vântului la înălțimea z , u^* este viteza de frecare și k este constanta von Karman.

(OMM R 2030, R 2040, R 2050)

298 coeficient de schimb/coeficient de turbulență

austausch coefficient/exchange coefficient, turbulence coefficient ;

coefficient d'échange/coefficient de turbulence ;

Austauschkoeffizient ;

austausch-koefficiens/turbulencia koefficiens, kicserélődési együttható ;

коэффициент перемешивая/коэффициент обмена, коэффициент турбулентности;

coeficiente de austausch/coeficiente de intercambio, coeficiente de turbulencia;

coeficienții fluxurilor turbionare (de moment/cantitate de mișcare, de căldură, de vapori de apă, etc.) din fluxul turbulent, definiți prin analogie cu cei din teoria cinetica a gazelor.

(OMM A 3240, E 1230, T 1800)

299 coeficient de transmisie

transmission coefficient;

coefficient de transmission;

Transmissionskoeffizient;

átbocsátási koefficiens;

коэффициент пропускания;

coeficiente de transmisió;

măsură intensității *fluxului radiant* (τ) care rămâne într'un fascicul după ce a traversat unitatea de grosime a unui mediu; pentru un flux luminos, acesta este legat de coeficientul de atenuare (α) prin relația:

$$\tau = e^{-\alpha}$$

(OMM T 1360)

300 coeficient de transparentă

coefficient of transparency;

coefficient de transparence;

Durchsichtigkeitskoeffizient;

szósági együttható/átlszósági ~;

коэффициент прозрачности;

coeficiente de transparence;

coeficientul care apare în exprimarea matematică a legii Bouguer-Lambert și exprimă fracția din *radiația solară directă* care ajunge până la suprafața terestră atunci când Soarele este la zenit.
(OMM C 2140)

301 coeficient de turbiditate

turbidity coefficient;
coefficient de trouble atmosphérique;
Türbungsfaktor/~koeffizient;
homályosság egüttható ;
КОЭФФИЦИЕНТ МУТНОСТИ;
coeficiente de turbiedad;

o măsură a reducerii vizibilității atmosferice într'o atmosferă fără nori datorată prezenței moleculelor de aer și particulelor în suspensie, ca cele de praf, fum și pâclă, care absorb și difuzează razele solare.
(OMM T 1750)

302 coeficient de turbulență

vezi C 298 coeficient de schimb

303 coeficient de vâscozitate/coeficient de vâscozitate dinamică, vâscozitate dinamică

coefficient of viscosity/dynamic coefficient of viscosity, dynamic viscosity;
coefficient de viscosité dynamique;
dynamische Viskosität/
Zähigkeitskoeffizient, Viskositätskoeffizient;
dinamikus viszkozitás/molekuláris viszkozitási együttható;
КОЭФФИЦИЕНТ ВЯЗКОСТИ/динамический коэффициент вязкости, динамическая вязкость;
coeficiente de viscosidad/coeficiente de viscosidad molecular, ~~ dinámica;

coeficient de proporționalitate (μ) între tensiunea de vâscozitate moleculară (τ) dintr'un fluid care tinde să facă un flux uniform și gradientul de viteză care există în interiorul fluidului, perpendicular pe flux; astfel, pentru un flux orizontal u avem: $\mu = \tau / (du/dz)$, z fiind coordonata verticală.

(OMM C 2150, D 1590)

304 coeficient de vâscozitate dinamică

vezi C 303 coeficient de vâscozitate

305 coeficientul ciclului hidrologic/~ de circulație a apei

water circulation coefficient;

coefficient du cycle hydrologique;

Hydrologischezyklusoeffizient/Wasserzirkulation Koeffizient;

a vízkörforgás koeficiense;

коэффицент влагооборота;

coeficiente del ciclo hidrológico ;

raportul dintre cantitatea totală de precipitații căzute într'o regiune continentală și cantitatea de precipitații "externe" rezultate din condensarea vaporilor de apă transportați (în principal de pe ocean) peste regiunea respectivă și care nu provin din procesele de evaporare de deasupra acesteia.

(OMM W 0190)

306 coeficientul de circulație a apei

vezi C 305 coeficientul ciclului hidrologic.

307 coeficientul pluviometric (1), ~ pluviotermic (2)

pluviometric quotient(1), pluviothermic ratio(2);

quotient pluviométrique(1), quotient pluviothermique(2);

pluviometrischer Quotient(1), pluviothermische ~ (2);

pluviometrikus arányszám(1), pluviotermikus ~ (2);

плювиометрическое отношение(коэффициент) (1)/

плювиометрический коэффициент(2);

cociente pluviométrico(1), ~ pluviotérmico(2);

1. raportul dintre *cantitatea de precipitații* colectată într'un loc și o lună calendaristică date și cantitatea rezultată din media anuală a precipitațiilor repartizată egal pe toate zilele anului; (OMM P 0860)

2. indice climatic introdus de Emberger pentru caracterizarea gradului de ariditate al unui climat, în funcție de media temperaturilor maxime ale celei mai calde luni, de mediile temperaturilor minime ale celei mai reci luni și de cantitatea medie anuală a *precipitațiilor*.

(OMM P 0890)

308 coloana trombei/pâlnia trombei

funnel/funnel column, trunk;
entonnoir de trombe/colonne tubulaire;
Trombensäule/Wolkenbruchtrichter;
felhötölcser/~ oszlop, ormány;
воронка тромба;
embudo de la tromba/columna de la ~;

coloană sau con noros care se formează și coboară din baza unui nor *Cumulonimbus*, din care se dezvoltă o trombă prin extindere până la suprafața terestră.

(OMM F 1600, F 1620)

309 coloană luminoasă lunară, coloană luminoasă solară

sun pillar, moon ~;
colone lumineuse;
Mondlichtsäule, Sonnenlichtsäule;
Napudvar/Hold ~ ;
СОЛНЕЧНЫЙ СТОЛБ, ЛУННЫЙ ~;
columna luminosa solar, ~ ~ lunar;

fotometeor sub formă de coloană sau trenă luminoasă albă, continuă sau fragmentată, care se extinde vertical deasupra ori dedesubtul Soarelui sau Lunii.

(OMM M 2010, S 3440)

310 colorarea crepusculară a vârfurilor muntoase/Alpenglühen

alpine glow/Alpenglühen;
lueurs crépusculaires/Alpenglühen ;
Alpenglühen ;
alpesi fény ;
пурпурный свет/Alpenglühen, « горение » Альп;
resplendor alpino/Alpenglühen ;

fenomen optic de scurtă durată ce constă în colorarea în roz sau galben a vârfurilor montane situate în partea opusă Soarelui, imediat după ce acesta a coborât sub orizont la apus sau înainte de a răsări; aceste culori dispar în momentul în care umbra Pamântului acopera vârfurile muntoase respective.

(OMM A 1539, A 1560)

311 combaterea lăcustelor
vezi C 369 controlul lăcustelor

312 combaterea poluării aerului
vezi C 370 controlul poluării aerului

313 Comisie Tehnică
Technical Commission;
Commission technique;
Technische Kommission;
Technikai Bizottság;
Техническая Комиссия;
Comisión Técnica;

organ constituent al *Organizației Meteorologice Mondiale* formată din experți tehnici, stabilită de *Congresul meteorologic mondial* pentru studierea tuturor temelor și problemelor referitoare la un domeniu de competență bine definit și pentru a prezenta recomandările corespunzătoare Congresului și *Comitetului Executiv*.
(OMM T 0060)

314 compensare
compensation ;
compensation ;
Kompensierung/Ausgleichung ;
kompenzálás/kiegyenlítés, kompenzáció ;
КОМПЕНСАЦИЯ;
compensación;

concept care explică constanța relativă a presiunii la suprafața terestră prin variațiile temperaturii cu latitudinea, care sunt de semn opus în *stratosferă* și *troposferă*.
(OMM C 2400)

315 compensația Dines
Dines compensation;
compensation de Dines;
Dineskompensation;
Dines-kompenzáció;
КОМПЕНСАЦИЯ Дайнса;

compensación de Dines;

proprietate în virtutea căreia semnul *divergenței* se inversează cel puțin odată în *troposferă* sau în *stratosferă*; aceasta sugerează că divergența integrată dintre sol și limita superioară a atmosferei și tendința asociată a presiunii de la sol sunt rezultatele mici ale unor contribuții mult mai mari. (OMM D 0700)

316 **complex convectiv mezoscalar - CCM**

mesoscale convective complex – MCC;

complexe convectif de méso-échelle;

Mesoskalekonvektivkomplex ;

mezoméretű konvektív komplexum – MKK ;

МЕЗОМАШТАБНЫЙ КОНВЕКТИВНЫЙ КОМПЛЕКС - МКК;

complejo convectivo en macroescala - CCM;

sistem convectiv de mare extindere verticală și cu întindere considerabil mai mare decât o simplă celulă orajoasă; adesea este marcat în troposfera mijlocie și superioară de un nor stratiform-cirriform în formă de nicoală, extins pe mai multe sute de km.

(OMM M 0320, M 0750)

317 **componenta ageostrofică a vântului**

vezi V 023 vânt ageostrofic

318 **componenta turbulentă a rafalei**

gustiness component/turbulence ~;

composante de turbulence;

Böenkomponente;

lökéses szélkomponens;

составляющая порывистости/турбулентная составляющая;

componente de la rafagosidad/~ de la turbulencia;

raportul ecartului dintre vitezele maximă și minimă ale vântului într'un interval de timp și o direcție determinate și viteza medie a vântului în intervalul respectiv.

(OMM G 0990)

319 **compoziția chimică a precipitațiilor**

chemical composition of precipitation;

composition chimique de la précipitation ;

Chemischezusammensetzung des Niederschläge/
Chemischeraufbau des Niederschläge;
a csapadék kémiai összetétele;
ХИМИЧЕСКИЙ СОСТАВ ОСАДКОВ;
composición química de la precipitación;
natura și cantitatea impurităților existente în suspensie sau dizolvate
în *precipitațiile atmosferice*.
(ОММ С 0510)

320 **comunicație punct la punct**

point-to-point communication;
communication point à point;
Mitteilung Punkt zu Punkt;
pont-pont összeköttetés;
прямая связь;
comunicación punto a punto ;
comunicație radio sau prin fir stabilită între două stații determinate.
(ОММ Р 0940)

321 **comunicații meteorologice**

meteorological communications;
communications météorologiques;
meteorologischer Fernmeldwesen/~ Verbindung;
meteorológiai távközlés;
метеорологическая (теле)связь;
comunicaciones meteorológicas;
mijloacele și sistemele folosite pentru schimbul intern și
internațional de informații meteorologice în sistemul GTS.
(ОММ М 0930)

322 **comunicații punct la multipuncte**

point-to multipoint communication ;
communication point à multipoint ;
Verbindungspunkt zu Vielepunkte;
csillagkapsolás ;
прямая связь одной точки с несколькими;
comunicación puntyo a multipunto;

comunicație prin radio stabilită între o stație de radioemisie/recepție și multe alte stații similare.
(OMM P 0930)

323 **con de furtună**

vezi S 072 semnal vizual de furtună.

324 **concentrația de masă (q)**

vezi U 015 umezeala specifică

325 **concentrația ionilor de Hidrogen/pH**

vezi P 099 pH

326 **concentrația vaporilor de apă**

vezi U 006 umiditatea absoluta

327 **condensare**

condensation;

condensation;

Kondensation;

kondenzáció/cseppfolyósodás;

конденсация;

condensación;

1. procesul de trecere din faza gazoasă sau de vapori la faza lichidă;
2. procesul fizic prin care *vaporii de apă* se transformă în picături de *rouă*, de *ceață* sau de *nor*.

(OMM C 2460)

328 **condensare omogenă/condensare spontană**

homogeneous condensation/spontaneous ~;

condensation homogène/~ spontanée;

homogene Kondensation;

homogén kondenzáció;

гомогенная конденсация/спонтанная ~;

condensación homogénea/~ espontánea;

condensare care are loc în absența *nucleelor de condensare*; acest proces are o pondere neimportantă în atmosfera terestră.

(OMM H 0670)

329 condensare solidă

vezi S 314 sublimare

330 condensare spontană

vezi C 328 condensare omogenă

331 condiția C-F-L (Courant, Friedrichs si Lewy)

vezi I 086 instabilitate C-F-L

332 condiții meteorologice pentru zborul la vedere - VMC

contact weather/visual meteorological conditions- VMC ;

temps permettant le vol à vue/temps visuel;

Wetterbedingungen für Ansichtflug/Wetterverhältnisse für
Ansichtflug;

vizuális navigációt biztosító időjárás körülmények;

погода для полета с наземной ориентировкой;

condiciones meteorológicas para vuelos visuales;

- condiții meteorologice sau vreme/timp favorabil pentru navigația aeriană la vedere, fără instrumente, orientarea făcându-se după reperele cunoscute de pe suprafața terestră; în rezumat, acestea sunt vizibilitate orizontală (la sol) minim 4 km, vizibilitate verticală, respectiv plafonul celor mai joși nori, minim 600 m, absența fenomenelor meteorologice periculoase ca precipitații care îngheață, oraje, vijelii. (OMM C 2740)

- condiții meteorologice exprimate în termeni de vizibilitate, distanța față de nori și plafon, egale sau mai bune decât minimele specificate. (OACI Anexa 11)

333 condiționarea aerului

vezi C 253 climatizare

334 conductivitatea aerului

air conductivity;

conductivité atmosphérique;

atmosphärische Leitfähigkeit ;

légkör vezetőképessége ;

проводимость воздуха/атмосферная проводимость;

conductividad del aire ;

capacitatea atmosferei terestre de a conduce electricitatea, exprimată prin densitatea de curent pe unitatea de gradient de potențial electric în direcția fluxului.

(OMM A 1100)

335 **conductivitate turbulentă**

eddy conductivity;

conductivité turbulente;

Wirbelleitzaahl;

örvények okozta átvitel/ kicserélődési együttható;

турбулентная теплопроводность;

conductividad por turbulencia;

conductivitate reprezentată prin *coeficientul de schimb* corespunzător transferului de căldură prin *turbioane* într'un curent turbulent.

(OMM E 0140).

336 **configurația curentului/tipul de curent**

flow pattern;

configuration de l'écoulement/~ de la circulation;

Konfiguration die Strom/Stromtype, Stromar;

áramlási kép;

форма течения;

tipo de flujo/configuración de ~;

distribuția vitezelor într'o regiune a atmosferei la un moment dat.

(OMM F 0580)

337 **configurație celulară a câmpului de nori/sisteme celulare de nori**

cellular cloud pattern ;

configuration cellulaire des nuages

Zellenkonfiguration dem Wolkenfeld/zelluläre

Wolkensysteme ;

cellás felhőeloszlás;

ячеиковая облачная конвекция;

configuración nubosa celular;

tip de organizare a *convecției* la mezoscară sub forma unei rețele cvasiregulate de celule noroase; asemenea sisteme pot fi observate în

două variante, în funcție de prezenta sau absența norilor în centrul celulelor. Astfel , pot exista celule deschise (cu cer senin în centru) și celule închise. În câmpurile convective mari, cu vânt slab până la moderat în stratul convectiv, apar ambele variante, celulele închise situându-se către periferia sudică a câmpului, de regulă sub inversiunea de subsidență din troposfera mijlocie (aspect valabil pentru emisfera nordică).

(OMM C 0330)

338 **confluență**

confluence ;

confluence ;

Konfluenz ;

konfluencia/összefolyás ;

СХОДИМОСТЬ;

confluencia ;

în meteorologie, apropierea progresiva a *liniilor de curent* în sensul curgerii.

(OMM C 2580)

339 **congelare omogenă**/congelare spontană

homogeneous freezing/spontaneous ~;

congélation homogène/~ spontanée;

homogene Gefrieren/spontane ~;

homogén fagyás/spontán ~;

ГОМОГЕННОЕ ЗАМЕРЗАНИЕ/СПОНТАННОЕ ЗАМЕРЗАНИЕ;

congelación homogénea/~ espontánea;

congelare care se produce în absența *nuleelor de congelare*, proces fără pondere semnificativă în atmosfera terestră.

(OMM H 0680)

340 **congelare spontană**

vezi C 339 congelere omogenă

341 **congestus (con)**

congestus (con);

congestus (con);

congestus (con);

congestus (con) ;
мощные облака (con);
congestus (con);

nor Cumulus care prezintă pe partea superioară protuberanțe puternic dezvoltate și care au frecvent o extindere verticală importantă; din acest motiv, adeseori, partea lor superioară are aspectul unei conopide.
(OMM C 2590)

342 **Congresul Meteorologic Mondial**

World Meteorological Congress;
Congrès Météorologique mondial;
Meteorologischer Weltkongreß;
Meteorológiai Világkongresszus;
Всемирный метеорологический конгресс;
Congreso Meteorológico Mundial;

organul suprem de conducere al OMM, format din delegații reprezentanți ai statelor membre (Membrilor), care se reunește odată la patru ani.
(OMM W 1420)

343 **conimetru**

konimeter;
coniscope;
Konimeter;
koniméter;
кониметр;
conimetro;

instrument folosit pentru măsurarea cu aproximație a cantității de praf din atmosferă.
(OMM K 0240)

344 **conservarea energiei**

conservation of energy;
conservation de l'énergie;
Energiekonservierung/Erhaltung des Energie;
energiamegmaradás;
сохранение энергии;

conservación de la energia;

concept aplicat mișcărilor atmosferice conform căruia suma energiilor cinetică (K), internă (I) și potențială (P) din toată atmosfera, adică energia totală se poate schimba numai dacă au loc procese neadiabatice sau de frecare; astfel, pentru un flux adiabatic și fără frecare suma $I+K+P = const.$

(OMM C 2610)

345 conservarea masei

conservation of mass;

conservation de la masse;

Erhaltung der Masse ;

tömegmegmaradás ;

сохранение массы;

conservación de la masa ;

principiu aplicat la mișcările atmosferice conform căruia o particulă de fluid conținută într'un volum dat nu poate pierde sau câștiga masă, datorită faptului că ea este înglobată în mișcarea fluidului; astfel, densitatea particulei trebuie să scadă dacă fluxul devine divergent și invers.

(OMM C 2620)

346 conservarea turbionului

vezi C 347 conservarea vorticității

347 conservarea vorticității/conservarea turbionului

conservation of vorticity;

conservation du tourbillon/invariance du ~;

Wirbelerhaltung ;

örvényesség megmaradás ;

сохранение вихря скорости/сохранение завихренности;

conservation de la vorticidad ;

1. constanța componentei verticale a vorticității/turbionului absolute în timpul unei mișcări orizontale, într'un fluid nevâscos barotrop ;
2. ipoteză conform căreia, într'o mișcare turbulentă, amestecul un distruge vorticitatea turbioanelor individuale.

(OMM C 2630)

348 conservatism/conservativitate

conservatism;
conservatisme;
Konservatierung;
konservatív tulajdonság;
консервативность;
conservatividad;

1. constanța în timp a unei proprietăți fizice dată în cursul unui proces determinat;

2. concept conform căruia dezvoltarea se face treptat, nu prin schimbări bruște sau în salturi.

(DEX)

3. în meteorologie, proprietatea maselor de aer de a-și păstra un timp, pe parcursul deplasării lor, particularitățile fizice căpătate în procesul inițial de formare a lor; constituie criteriul de bază pentru identificarea și descrierea maselor de aer. În texte mai vechi s-a folosit sintagma “conservativitatea maselor de aer” cu același înțeles.

(OMM C 2640)

349 conservativitate

vezi C 348 conservatism

350 constanta barometrică

barometric constant;
constante barométrique;
barometrische Konstante;
barometrikus állandó/barometrikus konstans;
барометрическая постоянная;
constante barométrica;

factor de corespondență sau de legatură între o unitate de presiune și înălțimea unei coloane de mercur, ca de exemplu: $1 \text{ hPa} = 0,750 062 \text{ mm Hg}$ sau $1 \text{ mm Hg} = 1,333224 \text{ hPa}$.

(OMM B 0420)

351 constanta Boltzmann

Boltzmann's constant;
constante de Boltzmann;
Boltzmannsche Konstante;

Boltzmann-állandó;
постоянная Болцмана;
constante de Boltzmann;

raportul dintre constanta gazelor și numărul lui Avogadro: $1,384 \cdot 10^{-16}$ erg/K.
(Dmag B 84)

352 constanta de timp

time constant;
constante de temps;
Zeitkonstante;
időállandó;
постоянная времени;
constante de tiempo ;

timpul necesar oricărui instrument pentru a indica un procentaj determinat al citirii finale, rezultată dintr'un semnal de intrare.
(OMM T 1030)

353 constanta gazelor (R)

gas constant (R);
constante des gaz parfaits (R);
Gaskonstante (R);
gázállandó (R);
газовая постоянная (R);
constante de los gases (R);

constanta de proporționalitate care apare în *ecuația de stare* a unui gaz perfect; pentru unitatea de masă, ecuația are forma $pV = RT$, în care p este presiunea, V volumul specific, R constanta gazelor perfecte și T temperatura absolută. Pentru aerul uscat, valoarea R este $287,05 \text{ J K}^{-1} \text{ kg}^{-1}$. (OMM G 0080)

354 constanta (von) Kármán

von Kármán constant/Kármán ~ ;
constante de von Kármán/~ de Kármán;
kármánsche Konstante;
Kármán-konstans;
постоянная фон Кармана/~ Кармана;
constante de von Kármán/~ de Kármán;

constantă ce intervine în aexpresia matematică a profilului
logaritmic al vitezei vântului.

(OMM V 0490)

355 **constanta psihrometrică**

vezi F 076 formula psihrometrică

356 **constanta solară**

solar constant;

constante sloaire;

Solarkonstante;

napállandó/szoláris konstans;

СОЛНЕЧНАЯ ПОСТОЯННАЯ;

constante solar ;

cantitatea de radiație solară incidentă pe o unitate de timp și de suprafață perpendiculară pe fluxul de radiație, situată la limita superioară a atmosferei terestre, în momentul când Pământul este la o distanță medie față de Soare.

(OMM S 1920)

357 **constanta Stefan-Boltzmann**

Stefan-Boltzmann constant;

constante de Stefan-Boltzmann;

Stefan-Boltzmann Konstante;

Stefan-Boltzmann állandó;

константа Стефана-Болцмана/постоянная ~;

constante de Stefan-Boltzmann;

parametrul α din ecuația emisieii corpului absolut negru: $E_T = \sigma \cdot T^4$,
unde $\sigma = 0,813 \cdot 10^{-10} \text{ cal/cm}^2 \cdot \text{grad}^4$ sau $\sigma = 9,76 \cdot 10^{-8} \text{ W} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{K}^{-4}$.

(Dmet C 223, Dmag S 72)

358 **continentalitate**

continentality;

continentalité;

Kontinentalität;

kontinentalitás;

КОНТИНЕНТАЛЬНОСТЬ;

continentalidad;

gradul în care un climat este afectat de influențele continentale; este inversul “oceanicității”.

(OMM C 2780)

359 contor de descărcări electrice

vezi C 133 ceraunometru

360 contor de fulgere

vezi C 133 ceraunometru

361 contor de ioni/numărător de ioni

ion counter;

compteur d'ions;

Ionenzähler;

ionszámláló;

СЧЕТНИК ИОНОВ;

contador de iones;

instrument folosit pentru determinarea numărului de ioni pozitivi și negativi dintr'o unitate de volum ; tipul cel mai utilizat se bazează pe proprietățile unui condensator electric, ale cărui lamele atrag fiecare în parte toți ionii de semn opus.

(OMM I 0880)

362 contor de nuclee

vezi P 332 pulvimetru

363 contor de nuclee de condensare

condensation nuclei counter;

compteur de noyaux de condensation;

Kondensationskernzahler ;

kondenzációs magvakat számláló berendezés ;

СЧЕТНИК ЯДЕР КОНДЕНСАЦИИ;

contador de núcleos de condensación;

dispozitiv pentru efectuarea de măsurători discrete ale numărului de *nuclee de condensare*.

(OMM C 2480)

364 contraalizeu

anti-trade;

contre-alizé;
Antipassat;
antipasszát;
антипассаты;
contralisio;

curent de aer cu componenta vestică, existent în diferite regiuni subtropicale din fiecare emisferă, care suflă frecvent în altitudine pe deasupra *alizeelor*, ca o circulație compensatorie de retur a acestora. (OMM A 2190)

365 **contraradiația atmosferică**

vezi R 043 radiația terestră descendentă

366 **contraradiație/radiație de retur**

back radiation/counterradiation;
rayonnement de retour/contre-rayonnement;
Gegenstrahlung/Rückstrahlung ;
visszasugárzás ;
встречное излучение/противоизлучение;
retorradiación/contrarradiación ;

radiația atmosferică ce ajunge la suprafața terestră.
(OMM B 0070, C 3220)

367 **contrast de luminanță** (luminozitate)

contrast of luminance;
contraste de luminance;
Helligkeitsumfang;
fényességi kontraszt;
контраст яркости;
contraste de luminancia;

raportul diferenței dintre *luminanța (luminozitatea)* unui obiect și cea a planului sau a fondului din spatele lui și luminanța fondului general. (OMM C 2850)

368 **control climatic**

climatic control;
contrôle climatique;
Klimagestaltungsfaktoren;

éghajlati szabályozók/éghajlatalakító tényezők;

климатический контроль;

control del clima ;

1. sistem de *factors climatici* care reglează, într'o manieră relativ permanentă, caracteristicile generale ale climatului ;

2. sistem care tinde să modifice sau să controleze artificial climatului unei regiuni.

(OMM C 0960)

369 controlul lăcustelor

locust control;

surveillance acridienne/lutte antiacridienne;

Heuschreckenkontrolle/Heuschreckenbekämpfung;

sáskamegfigyelés;

контроль распространения саранчи;

control de la langosta;

folosirea tehnicilor de supraveghere și a mijloacelor de combatere pentru controlul invaziei lăcustelor migratoare și limitarea pagubelor cauzate de acestea.

(OMM L 0790)

370 controlul poluării aerului/combaterea poluării aerului

air pollution control;

lutte contre la pollution de l'air;

Bekämpfung (Widerlegung) der Luftverunreinigung/

Luftverunreinigungs-kontrolle;

szennyezőanyagok légkörbe jutásának szabályozása;

контроль загрязнения атмосферы;

control de la contaminación del aire;

supravegherea și reglementarea emisiilor de impurități sau poluanți în atmosferă.

(OMM A 1330)

371 controlul vremii

vezi M 209 modificarea artificială a vremii.

372 conținutul de apă din nori

water content of cloud;

teneur en eau d'un nuage;
Wolkenwasserinhalt;
a felhő víztartalma;
влагосодержание облака;
contiendo en agua d'un nube;
cantitatea de apă lichidă sau solidă conținută în unitatea de volum
din masa unui nor.
(OMM W 0210)

373 conținutul în vapori de apă (q)
vezi U 015 umezeala specifică

374 convecție

convection;
convection;
Konvektion;
konvekció;
конвекция;
convección;
mișcări organizate într'un strat de aer, care antrenează pe verticală
transferuri de căldură, de cantitate de mișcare, etc.
(OMM C 2880)

375 convecție adâncă/~ penetrantă
vezi C 379 convecție penetrantă

376 convecție celulară

cellular convection;
convection cellulaire;
Zellenkonvektion/zelluläre Konvektion ;
cellás konvekció ;
ячеикова конвекция;
convección celular;
dispunere cvasiregulată a mișcărilor ascendente și descendente
într'un strat de aer încălzit în partea inferioară sau răcit în partea lui
superioară.
(OMM C 0340)

377 **convecție forțată**

forced convection;
convection forcée;
erzwungene Konvektion;
kényszerkonvekció;
вынужденная конвекция;
convección forzada;

convecție generată de forțe mecanice ca cele rezultate din mișcarea aerului peste o suprafață rugoasă sau în pantă.

(OMM F 0770)

378 **convecție liberă**

free convection;
convection libre;
frei Konvektion;
szabad konvekció/gravitációs ~;
свободная конвекция;
convección libre;

mișcări convective determinate de diferența de densitate a aerului din diferitele straturi din atmosfera terestră.

(OMM F 1020)

379 **convecție penetrantă/~ adâncă**

penetrative convection;
convection pénétrante;
durchdringende Konvektion;
áthatoló konvekció;
проникающая конвекция;
convección penetrante;

proces prin care mișcările convective ascendente din interiorul unui strat instabil străpung stratul stabil (inversiunea termică) de deasupra acestuia, extinzându-se uneori până la limita superioară a troposferei. Procesul este frecvent materializat în supercelulele convective și în zona ecuatorială unde pătrunde chiar și în stratosfera inferioară; forma specifică sunt turnurile noroase emergente dintr'o bază noroasă cumuliformă relativ aplatizată.

(OMM P 0220)

380 **convecție umedă**

moist convection;
convection humide;
Feuchtekonyvektion;
nedves konvekció;
влажная конвекция;
convección húmedo;

convecție care depășește nivelul de condensare din troposferă și din care rezultă norii cumuliformi.

(OMM M 1730)

381 **convecție uscată**

dry convection;
convection sèche;
trockene Konvektion/Trockenkonvektion;
száraz konvekció;
сухая конвекция;
convección seca;

mișcări convective care nu produc nori, frecvente în mase de aer uscat al căror conținut de vapori de apă nu asigură atingerea *nivelului de cumulizare*.

(OMM D 1310)

382 **convergență**

convergence;
convergence;
Konvergenz;
konvergencia/összeáramlás;
конвергенция;
convergencia;

contractia unui câmp vectorial, materializată prin îndesirea liniilor de curent; *divergența* este de semn negativ.

(OMM C 3050)

383 **convergență de frecare**

frictional convergence;
convergence de frottement;
Riebungskonvergenz;

súrlódási konvergencia;
конвергенция трения;
convergencia por fricción;

fluxul net de aer dintr'o zonă de presiune joasă datorat frecării
generată de fluxurile transizobare.

(OMM F 1220)

384 Cooperarea geofizică internațională - CGI

International Geophysical Cooperation – IGC;
Coopération géophysique internationale – CGI;
Geophysische Internationalzusammenwirken;
Nemzetközi Geofizikai Együttműködés – IGC;
Международное геофизическое сотрудничество - МГС;
Cooperación geofísica internacional –CGI;

perioada cuprinsă între 1 ianuarie și 31 decembrie 1959, în timpul
căreia s-a continuat o mare parte din vastul program de observații
început în *Anul Geofizic Internațional*.

(OMM I 0250, I 0710)

385 coordonate euleriene

Eulerian coordinates;
coordonées eulériennes;
Eulerische Koordinaten;
Euler-reprezentáció;
эйлеровы координаты;
coordenadas eulerianas;

orice sistem de coordonate în care proprietățile unui fluid sunt
reprezentate în puncte determinate în spațiu, la fiecare moment de
timp dat, fără să se încerce identificarea individuală a particulelor de
aer de la un moment la altul, conform relației: $d/dt = \delta/\delta t + \vec{V} \cdot \nabla$.

(OMM E 1040)

386 coordonate lagrangiene

Lagrangian coordinate;
coordonées lagrangiennes;
Lagrangesche Koordinaten;
Lagrange-koordináták;
лагранжевы координаты;

coordenadas lagrangianas;

sistem de coordonate ale cărui puncte de referință sunt fixate la particulele fluidului; în acest sistem, schimbările ulterioare ale poziției sau proprietăților particulelor sunt astfel schimbări ale deplasării intrinsece a particulelor.

(OMM L 0030)

387 coordonate naturale/sistem natural de coordonate

natural coordinates/natural coordinates system;

coordonées naturelles/système de coordonnées naturelles;

natürlich Koordinaten/natürlich Koordinatensystem;

természetes koordináták/~ koordinátarendszer;

естественные координаты/~ координаты система;

coordenadas naturales/sistema natural de coordenadas;

în meteorologia dinamică, sistem ortogonal de coordonate curbilinii folosit în descrierea mișcării fluidelor, constituit dintr'o axă t tangentă la vectorul vitezei instantanee (a particulei) și o axă n normală pe acest vector pe partea stângă a acestuia în plan orizontal, la care se poate adăuga o axă verticală z pentru descrierea unui fluid tridimensional.

(OMM N 0070)

388 coordonatele stației

station location;

coordonées d'une station;

Stationkoordinaten;

az állomás helye;

расположение станции/координаты ~ ;

coordenadas de una estación;

coordonatele geografice corespunzătoare amplasamentului unei stații meteorologice.

(OMM S 2800)

389 corecția de capacitate

capacity correction;

correction de capacité;

Kapazitätsskorrektur/Rauminhaltsskorrektur ;

kapacitás korrekció;

поправка на компенсацию шкалы барометра;

corrección de capacidad ;

corecție aplicată la citirea unui *barometru* cu rezervor neajustabil sau cu scara necompensată, pentru a compensa fluctuațiile de nivel ale mercurului din rezervor în raport cu punctul zero al scării.

(OMM C 0060)

390 corecția de capilaritate

capillarity correction;

correction de capillarité;

Капиллярitätskorrektioн/Капиллярkorrektioн;

kapilláris korrekció;

поправка на капиллярность;

corrección de capilaridad;

corecție ce se aplică la citirea unui barometru cu mercur pentru compensarea convexității meniscului format de coloana de mercur în tubul barometrului; această corecție poate fi inclusă în tabela cu corecții barometrice.

(OMM C 0090)

391 corecția de gravitație

gravity correction;

correction de pesanteur;

Schwerekorrektion;

nehézségi korrekció;

поправка на силу тяжести;

corrección de gravedad;

corecție aplicată la citirea unui *barometru cu mercur* pentru a o reduce la gravitația standard ($g_n = 9.806\ 65\ \text{ms}^{-1}$); factorul de corecție se determină cu relația: $B_n = B_1 g_{\varphi, H} / g_n$, unde B_1 este presiunea citită și corectată cu corecțiile pentru temperatură și instrumentală, $g_{\varphi, H}$ sunt accelerația gravitației la latitudinea stației și altitudinea stației, și g_n este accelerația gravitațională standard.

(OMM G 0660, Dmag N 54)

392 corecția de temperatură

temperature correction;

correction de temperature;
Temperaturkorrektio;
hőmérsékleti korrekció;
поправка на температуру;
corrección de temperatura;

corecție ce se aplică la valoarea presiunii citită la un *barometru cu mercur* pentru a se elimina efectele dilatării sau contracției termice asupra mercurului.

(OMM T 0170)

393 **corecția de vacum**

vezi C 394 corecția de vid

394 **corecția de vid/corecția de vacum**

vacuum correction;
correction de vide;
Vakuumkorrektio;
vákuumkorrekció;
поправка на вакуум;
corrección de vacío;

corecția care se aplică la citirea unui *barometru cu mercur* datorită faptului că vidul de deasupra coloanei de mercur din tubul barometric nu este niciodată perfect.

(OMM V 0010)

395 **corecții altimetrice**

altimeter corrections;
corrections altimétrique;
Höhenmesserkorrekturen/Höhenkorrektio (av);
magaságmérő korrekció;
поправки альтиметра;
correcciones del altímetro;

corecții aplicate la citirile unui *altimetru barometric* de aeronavă pentru compensarea abaterilor față de condițiile atmosferei standard folosită la etalonarea altimetrelor.

(OMM A 1590)

396 **corecții barometrice**

barometric corrections;
corrections barométriques;
barometrische Korrektion;
légnymás-korrekció;
барометрические поправки;
correcciones barométricas ;

corecțiile ce trebuie aplicate valorii citită la un *barometru cu mercur* pentru ca valoarea respectivă să fie reală; cele mai folosite sunt corecția instrumentală și cea de temperatură.

(OMM B 0430)

397 **corelația Soare-vreme**

sun-weather correlation;
corrélacion Soleil-temps;
Korrelation Sonnen-Wetter;
nap-időjárás kapcsolat;
солнечно-погодная корреляция;
correlación entre actividad solar y los fenómenos

meteorológicos;

relația care se presupune că ar exista între activitatea solară și fenomenele meteorologice din troposferă.

(OMM S 3500)

398 **cornișă**

cornice;
corniche;
Gesims;
hótorlasz;
карниз;
cornisa;

partea suspendată a unui câmp de zăpadă care atârnă în afara bazei acestuia, formată de viscol pe partea de sub vânt, pe acoperișuri sau pe stânci cu versantul abrupt.

(OMM C 3110)

399 **coroană**

corona;

couronne;
Kranz/Kranzring, Krone;
koszorújelenség/korona;
корона/венец кольцо;
corona;

fotometeor format din una sau mai multe serii de inele (rareori mai mult de trei) colorate, concentrice în jurul Soarelui sau a Lunii și cu raza relativ mică; este determinat de difracția luminii provenită de la astrul în jurul căruia se formează și este observabil frecvent pe nori din genurile *Alto cumulus* și *Strato cumulus* și foarte rar pe norii din genurile *Cirrocumulus*, *Cirrostratus* și *Stratus*.
(OMM C 3120)

400 **coroană aurorală**

auroral corona ;
courone aurorale ;
Aurorakrone ;
korona alakú sarki fény ;
корона полярного сияния;
corona de la aurora ;

raze aurorale care se extind până la zenitul magnetic, în linii paralele, de-a lungul liniilor de forță geomagnetică și care, în perspectivă, aparent diverg din zenitul magnetic.
(OMM A 3150)

401 **corpul gri absorbant**

grey absorber;
corps gris;
Absorbensgraukörper;
abszorbens szürke-test;
серый поглощатель;
medio absorbante gris;

mediu sau corp care posedă același *coeficient de absorbție* pentru fiecare lungime de undă a radiației incidente.
(OMM G 0760)

402 **corpul negru absolut/radiatorul lui Planck**

black body/Planckian radiator ;

corps noir/radiateur de Planck ;
(absolut) schwarzer Körper/schwarzer Strahler ;
fekete test/abszolút fekete test ;
черное тело/абсолютно черное тело;
cuerpo negro/radiator de Planck;

radiator termic ideal care absoarbe complet toate radiațiile incidente, indiferent de lungimea de undă, de direcția sau de polarizarea lor; acesta are *concentrația spectrală* maximă de *radianță* pentru un radiator termic în echilibru termic la o temperatură dată, pentru toate lungimile de undă și în toate direcțiile.

(OMM B 0860)

403 **corul din zori**

dawn chorus;
chœur de l'aube;

Tagesanbruchschor ;

hajnali kórus/rádioban hallható, mágneses háborgással

összefüggő hangjelenség;

утренние хоры;

coro del amanecer;

unul din cele două tipuri de semnale hidromagnetice detectate în mod curent în gama de audiofrecvențe de la 1 la 10 kHz; mai corectă este folosirea termenului „cor“ pentru că acum se știe că momentul de intensitate maximă variaza în funcție de loc. Corul acesta nu a fost legat specific de *auroră*, însă se pare că rezultă din activitatea solară și ar putea fi asociat perturbațiilor magnetice.

(OMM D 0070)

404 **coșava**

kossava;

kossava;

Kossava;

kossava;

КОШАВА;

cossava/cochava;

denumire locală a vântului intens de est care suflă în Banatul românesc și Serbia-Muntenegru; efectul orografic asupra coșavei se

intensifică în defileul Dunării la Porțile de fier, unde atinge viteze considerabile.

(Dmet C 243)

405 **covariabilă**

covariable;

covariable;

Kovariable;

kapcsolatot mutató változó/prediktor;

ковариантность;

covariable;

predictor care nu arată nici o legătură cu variabila de răspuns.

(OMM C 3240)

406 **creastă**

vezi P 014 până.

407 **crepuscul**

twilight;

crépuscule;

Abenddärung/Zwielicht;

szürkület/esti ~;

сумерки/вечерние ~;

crepúsculo;

perioadă intermediară de slabă luminozitate a cerului înainte de răsăritul și după apusul Soarelui; sunt definite trei tipuri de crepuscul: *civil*, *nautic* și *astronomic*, definite în funcție de anumite momente sau poziții ale Soarelui sub orizontul local.

(OMM T 1920)

408 **crepuscul astronomic**

astronomical twilight;

crépuscule astronomique;

astronomische Dämmerung;

csillagászati szürkület;

астрономические сумеуки;

crepúsculo astronómico ;

intervalul de timp care începe dimineața când centrul discului solar se găsește la 18^0 sub orizont și se termină la răsărirea efectivă a Soarelui, iar seara începe cu apunera Soarelui și se termină în momentul în care centrul discului solar ajunge la 18^0 sub orizont.
(OMM A 2640)

409 crepuscul civil

civil twilight ;
crépuscule civil ;
bürgerlich Dämmerung ;
polgári szürkület ;
гражданские сумерки;
crepúsculo civil ;

intervalul de timp care începe dimineața în momentul în care centrul discului solar se găsește la 6^0 sub orizont și se termină la răsărirea completă a Soarelui, iar seara începe la apusul Soarelui și se termină când centrul discului solar ajunge la 6^0 sub orizont.
(OMM C 0740)

410 crepuscul nautic

nautical twilight;
crépuscule nautique;
nautische Dämmerung/Schiffsdämmerung;
tengerészeti szürkület;
морские сумерки;
crepúsculo náutico;

intervalul de timp care începe dimineața când centrul discului solar se găsește la 12^0 sub orizont și se termină odată cu răsărirea Soarelui, iar seara începe la apusul Soarelui și se termină în momentul în care centrul discului solar ajunge la 12^0 sub orizont.
(OMM N 0120)

411 creștere bruscă

flash flood;
crue soudaine;
Scruffenauwuchs/barsch Auwuchs, barsch Steigen der
Wasserspiegels;
hirtelen áradás/~ visszintelmelkedés;

внезапный паводок;

crecida repentina;

în hidrologie, creștere a nivelului apei care urcă rapid, cu sau fără mici semne precursore de avertizare, de regulă provocată de precipitații intense pe o zonă imitată, uneori de un zăpor, sau de ruperea unui baraj; frecvent, poate determina depășiri ale cotelor de inundație.

(OMM F 0410)

412 creștere bruscă a presiunii

pressure surge;

saute de pression;

Scruffdrucksprung/barsch Verdichtungsstoß;

nyomásugrás;

барические колебания;

aumento subito de la presión;

creștere scurtă și bruscă a presiunii într'o regiune determinată, asociată cu invaziile reci peste regiunea respectivă.

(OMM P 1670)

413 creștere grad-zi

growing degree-day;

degré-jour de croissance;

Gradtagezuwachs;

növéskönap;

градусо-день роста;

día-grado de crecimiento;

diferența dintre temperatura medie zilnică și o temperatură de referință definită pentru o cultură, acumulată în timpul *sezonului ei de creștere*.

(OMM G 0890)

414 criologie

cryology;

cryologie;

Kryologie;

jéggel foglalkozó tudományág ;

криология;

criología ;
studiul formelor de apă în stare solidă ca gheața, zapada, grindina,
etc. (OMM C 3350)

415 **criopedometru**

cryopedometer;
cryopédomètre;
Kryopedometer/Bodenfrost(tiefe)-messer;
talajfagymélység-mérő;
мерзлотометр;
criopedómetro/crioedafómetro;

instrument pentru măsurarea adâncimii până la care este înghețat solul; varianta cea mai simplă este constituită dintr'un tub de cauciuc, gradat în cmm/mm, umplut cu apă și plasat într'o conductă înfiptă vertical în pământ până la cel puțin un metru adâncime, având grije ca diviziunea zero de pe tubul cu apă să corespundă cu suprafața solului. Citirea se face prin extragera tubului de cauciuc din sol și observarea numărului de cm până la care apa este înghețată.
(OMM C 3360)

416 **criosferă**

cryosphere;
cryosphère;
Kryosphäre;
krioszféra;
криосфера;
criosfera;

stratul din atmosfera terestră în care sunt asigurate condițiile unui bilanț pozitiv al precipitațiilor solide și persistența zapezii și a gheții; limita inferioară a acestui strat atmosferic o constituie nivelul permanent al izotermei de zero grade, intersecția acestuia cu suprafața terestră delimitând arealele ghețarilor permanenți din zonele montane și calotele glaciare.
(Dmet man)

417 **criptoclimat**

cryptoclimate;
criptoclimat;

Kryptoclima;
helységek mikroklímája;
криптоклимат;
criptoclima;

climat al spațiilor mici închise ca de exemplu o casă, o seră, care reprezintă cea mai mică subdiviziune a scării climatice.

(OMM C 3370)

418 cristale columnare de zăpadă

vezi C 422 cristale prismatice de zăpadă.

419 cristale de gheață

ice crystals;
cristaux de glace;
Eiskristalle;
jégkristályok;
кристаллы льда/ледяные иглы;
cristales de hielo;

oricare dintre numeroasele forme cristaline macroscopice pe care le poate lua gheața; în marea majoritate au o geometrie hexagonală și pot avea formă de coloane prismatice hexagonale, plachete hexagonale, cristale dendritice, ace de gheață, inclusiv combinații între acestea.

(OMM I 0060)

420 cristale de zăpadă

snow crystals;
cristaux de neige;
Schneekristalle;
hókristályok;
снежные кристаллы/снежинки;
cristales de nieve;

cristalele de gheață, în majoritate ramificate sau stelate, care, izolate sau aglomerate sub formă de fulgi, constituie particulele solide de zăpadă; fulgii de zăpadă sunt cu atât mai mari și ramificați cu cât vântul este mai slab.

(OMM S 1510)

421 **cristale dendritice de zăpadă**

dendritic snow crystals;
cristaux de neige dendritiques;
dendritisch Schneekristalle;
hókristályok fűrészfogszerű felrakódása;
дендрические кристаллы снега;
cristales de nieve dendríticos;

cristale de gheață a căror formă macroscopică este caracterizată prin structuri cu ramificații complexe, asemănătoare cu ramurile unui arbore, a căror simetrie ideală este hexagonală .

(OMM D 0170)

422 **cristale prismatice de zăpadă/cristale columnare de zăpadă**

columnar snow crystals;
cristaux de neige prismatiques;
prismatische Schneekristall;
oszlopos hókristályok;
столбчатые снежные кристаллы;
cristales columnares de nieve;

cristale prismatice de gheață relativ scurte, pline sau tubulare, ale căror extremități pot fi plane, piramidale, trunchiate sau scobite; forma acestor cristale și în special forma extremităților lor au un rol determinant în apariția unor fotometeori din familia halourilor, care apar pe norii cirriforți.

(OMM C 2310)

423 **cristalizare**

crystallization;
crystallisation;
prismatischer Schneekristall;
kristályosítás/kristályosodás ;
кристаллизация;
cristalización;

procesul de solidificare a unei substanțe, prin care atomii și moleculele ei constituente formează aranjamente regulate, cu geometrie proprie caracteristică – cristalele.

(OMM C 3380)

424 crivăț

north wind;
vent du nord;
Nordostwind;
krivác/északi szél;
северо-восточный ветер;
bóreal;

denumire locală a vântului de nord și nordest în Moldova și Câmpia română, mai frecvent și mai intens iarna; este generat de gradientii barici puternici formați în perioada de extindere către vest și sudvest a dorsalei anticlonului euro-asiatic în prezența câmpului depresionar din Mediterana și Marea Neagră. Iarna, precede invaziile de aer rece continental din sudul Câmpiei Ruse, este foarte puternic și generează viscole puternice. Denumirea este de origine bulgară – crivec.

(Dmet C 251)

425 croșet de presiune

vezi S 001 salt de presiune.

426 CRM

vezi C 115 centru radiometric mondial

427 CRT/CTH

vezi C 119 Centru regional de telecomunicații

428 culori crepusculare

twilight colours;
teinte crépusculaire;
Dämmerungsfarben;
szürkületi színeződés;
сумеречные цвета;
colores crepusculares;

colorări diverse ale cerului și vârfurilor muntoase înalte în timpul apusului și răsăritului Soarelui datorate refracției, dispersiei și absorbției selective a razelor solare în atmosferă.

(OMM T 1950)

429 **Cumulonimbus (Cb)**/nor de oraj (de furtună)

cumulonimbus (Cb)/thundercloud;

cumulonimbus (Cb)/nuage d'orage;

Cumulonimbus (Cb)/Gewitterwolke, Cumulonimbuswolke;

cumulonimbus (Cb)/zivatarfelhő;

кучево-дождевые облака(Cb)/грозовые облака;

cumulonimbus (Cb)/nube de tormenta;

nor dens și puternic, cu extindere verticală considerabilă, cu aspect amenințător de munte sau de turnuri înalte. Cel puțin o parte din zona superioară a lui este în general netedă, fibroasă sau striată, și aproape întotdeauna aplatizată și etalată sub forma de nicovală sau de panaș vast. Sub baza acestui nor, adesea foarte sumbră, există frecvent nori joși destrămați, lipiți sau nu de aceasta conferindu-i un aspect zdrențuit, și trene sau perdele de precipitații, uneori sub formă de virga; de asemenea, apare frecvent varietatea *arcus* generată de rafalele descendente din partea anterioară a acestui nor (în sensul deplasării lui) (vezi detalii anexa C 429).

(OMM C 3400)

430 **Cumulus (Cu)**

Cumulus (Cu);

Cumulus (Cu);

Cumulus (Cu);

Cumulus (Cu);

кучевое облако (Cu);

Cumulus (Cu);

nori separați, în general denși și cu contur bine delimitat, care se dezvoltă pe verticală în formă de protuberanțe, domuri sau turnuri, a căror parte superioară înmugurită seamănă adesea cu o conopidă; părțile luminate de Soare ale acestor nori sunt adesea de un alb strălucitor, iar baza este relativ întunecată și aproximativ orizontală. Uneori, norii Cumulus au un aspect destrămat, mai ales când sunt de dimensiuni mici, în stadiul incipient de dezvoltare.

(OMM C 3410)

431 **Cumulus de alizee**

trade-wind Cumulus;

Cumnulus des alizées;

Passat(wind) Cumulus;
passzát Cumulus;
пассатные кучевые облака;
Cumulus de los alisios;

nori de tip cumuliform, preponderent cumulus care sunt foarte comuni și foarte răspândiți în regiunile în care suflă alizeele; se formează atât pe seama convecției termice cât și pe seama convergenței intertropicale, care dă elementele cu cea mai mare dezvoltare pe verticală (Cumulonimbus).

(OMM T 1230)

432 **cuplaj stratosferic**

stratospheric coupling;
couplage stratosphérique;
stratosphärische Kopplung/~ Induktion;
sztratoszferikus indukció;
взаимосвязь между стратосферой и тропосферой;
acoplamiento estratosférico;

interacțiunea dintre perturbațiile stratosferice și cele troposferice.

(OMM S 3040)

433 **cupolă rece/dom rece**

cold dome;
dôme froid;
Kalkuppel;
hideg kupola;
ХОЛОДНЫЙ КУПОЛ;
cono frío/domo de aire frío;

masă de aer rece în formă de dom sau cupolă, delimitată lateral și pe deasupra de o *suprafață* frontală, care apare de obicei în partea posterioară a unei depresiuni.

(OMM C 2200)

434 **curba cantitate-durată**

depth-duration curve;
courbe hauteur-durée;
Niederschlag Dauer-Menge Kurve/Krümmung;
csapadékmennyiség-időtartam görbe/~-terület;

кривая зависимости слоя осадков от их продолжительности;
curva altura-duración;
curbă care reprezintă relația dintre cantitatea medie a unei precipitații și durata acesteia într'o regiune sau pe o suprafață dată.
(OMM D 0270)

435 curba cantitate-durată-frecvență

depht-duration-frequency curve;
courbe hauteur-durée-fréquence;
Niederschlag Dauer-Menge-Frequenz Kurve/Krümmung;
csapadékmennyiség-időtartam-gyakoriság görbe;
кривая зависимости слоя осадков от их частоты и продолжительности;
curva de la altura, la duración y la frecuencia;
curbă care ilustrează relația dintre *arealul precipitației* și frecvența de producere a perioadelor cu precipitații de diferite durate.
(OMM D 0280)

436 curba înălțime-suprafață

depht-area curve;
courbe hauteur-surface;
Niederschlag Höhe-Fläche Kurve/Krümmung;
csapadék mennyiség-terület;
кривая зависимости слоя осадков от площади их распространения;
curva altura-área;
curba care relevă relația dintre cantitatea medie a unei ploi în funcție de suprafața zonei pe care cade, pentru o perioadă determinată a precipitației respective.
(OMM D 0250)

437 curbă de confort

comfort curve;
courbe de confort;
Behaglichkeitkurve/~krümmung;
komfortgörbe;
кривая комфортности;

curva de bienestar;
curba care delimitează pe o *diagramă de confort* condițiile limită în care o persoană are o senzație de bine, de confort.
(OMM C 2340)

438 **curbă de stratificare**

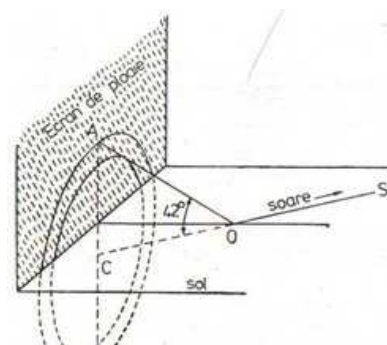
stratification curve;
courbe de stratification;
Schichtungskurve;
rétegződési görbe;
кривая стратификации;
curva de estratificación;

relația dintre două sau mai multe variabile exprimată sub forma unei linii de regresie, folosită de exemplu în probleme de prognoză.
(OMM S 2980)

439 **curcubeu**

rainbow;
arc-en-ciel;
Regenbogen;
szivárvány;
радуга;
arco iris;

fotometeor constituit dintr'un grup de arcuri concentrice colorate, ale căror culori se succed către exterior de la violet la roșu, produs prin refracția luminii solare sau lunare pe un „ecran“ de picături de apă (picături de ploaie, de burniță sau de ceață) din atmosferă.
(OMM R 0750)

440 **curcubeu alb**

vezi C 442 curcubeu pe ceață

441 **curcubeu lunar**

moonbow/lunar bow;
arc-en-ciel lunaire;
Mondregenbogen;

holdszivárvány;

лунная радуга;

arco iris lunar/arco lunar;

fotometeor format în același mod ca cel solar însă mai slab ca intensitate, a cărui lumină provine de la Lună nu de la Soare.

(OMM L 1060, M 2000)

442 **curcubeu pe ceață**/curcubeu alb

fog bow/white rainbow;

arc dans le brouillard/arc-en-ciel blanc;

Nebelbogen/weißer Regenbogen;

ködszivárvány/szivárvány;

туманная радуга/белая ~;

arco de la niebla/~ iris blanco;

curcubeu principal format prin reflexia, refracția și, în mai mică măsură, prin difracția luminii solare sau lunare pe picătura foarte mici de apă; acest tip de curcubeu apare pe un “ecran de ceață” sau, foarte rar, de păclă. Constă dintr’o bandă albă, în general, tivită cu un franj fin roșu la exterior și unul albastru, la fel de fin, la interior.

(OMM F 0710)

443 **curcubeu pe rouă**/curcubeu pe sol

dewbow;

arc-en-ciel de rosée/arc-en-terre;

Tauregenbogen;

harmatcseppeken kialakuló szivárvány;

радуга в каплях росы;

arco del rocío ;

fotometeor sub forma unui arc, asemănător cu un curcubeu, adesea de formă hiperbolică, format prin refracția și reflexia razelor de Soare în picăturile de rouă.

(OMM D 0390)

444 **curcubeu pe sol**

vezi C 443 curcubeu pe rouă

445 **curcubeu principal**

primary rainbow;

arc-en-ciel principal;
Hauptregenbogen;
főszivárvány;
первая радуга/основная ~;
arco iris primario;

forma de *curcubeu* observată cel mai frecvent și cel mai strălucitor, care are arcul violet cu o rază de 40^0 și cel roșu exterior cu raza de 42^0 . (OMM P 1760)

446 **curcubeu secundar**

secondary rainbow;
arc-en-ciel secondaire;
Nebensächlichregenbogen/secundär Regenbogen;
mellékszivárvány;
вторая радуга;
arco iris secundario;

curcubeu suplimentar care se formează peste cel principal; în acesta, culorile sunt dispuse invers, roșu la interior cu o rază de 50^0 și violet la exterior cu o rază de 54^0 .
(OMM S 0610)

447 **curcubeu supranumerar**

supernumerary rainbow;
arc sur numéraire;
überzähliger Regenbogen;
szellemképes szivárvány;
дополнительная радуга;
arcos irissupernumerariós;

arc îngust și colorat (verde, violet sau portocaliu) datorat interferenței prin difracție, rareori observat pe marginile unui *curcubeu*, în interiorul *curcubeului principal* sau, mai rar, la exteriorul *curcubeului secundar*. (OMM S 3600)

448 **curent ascendent**

vezi A 304 ascendență.

449 **curent convectiv/~ de convecție**

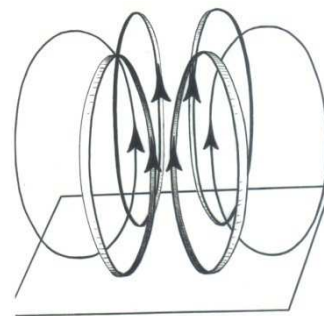
convection current/convective ~;

courant de convection/~ convectif;
Konvektionsstrom;
konvekciós áram;
КОНВЕКЦИОННЫЙ ТОК/КОНВЕКЦИОННОЕ ТЕЧЕНИЕ;
corriente de convección/~ convectiva;

1. orice curent ascendent de aer asociat *convecției* așa cum sunt *termicele* sau *curenții ascendenți* din norii *Cumulus*;

2. orice transport net de *sarcină electrică* rezultată dintr'un transport de masă dintr'un mediu încărcat electric (ca de exemplu *convecția turbulentă*);

3. orice curent electric produs de forțe neelectrice, ca de exemplu particulele de precipitații încărcate.
(OMM C 2910)

450 **curent de bază**

vezi F 042 flux de bază

451 **curent de compensare**

supply current ;
courant de compensation;
Kompensationsstrom;
kompenzációs áram;
ТОК СНАБЖЕНИЯ;
corriente de compensación;

curent electric din atmosferă care transportă o sarcină pozitivă în sus sau o sarcină negativă în jos, necesară pentru compensarea curentului aer-Pământ care, pe timp frumos, transportă sarcină pozitivă în jos.
(OMM S 3690)

452 **curent de convecție**

vezi C 449 curent convectiv

453 **curent de derivă/curent de vânt**

drift current/wind-driven ~;
courant de dérive/~ dû au vent;
Stromversetzung/Windstrom;
szélhajtotta áramlás;

дрейфовое течение/ течение под действием ветра;
coriente de deriva/~ ocasionada por el viento;
mişcarea sau deplasarea unei mase de apă datorată acţiunii vântului
asupra suprafeţei acesteia.
(OMM D 1070)

454 **curent de ghidaj**

steering flow;
courant de guidage;
Führungsströmung;
vezetőáramlás;
ведущий поток;
corriente rectora/flujo guiador;
curent atmosferic, situat de regulă în troposfera mijlocie sau înaltă, a
cărui direcţie este strâns legată de cea a perturbaţiilor de la nivelurile
inferioare.
(OMM S 2880)

455 **curent (electric) de precipitaţii**

precipitation current;
courant de précipitation;
Niederschlagsstrom;
csapadékáram;
перенос осадками электрических зарядов из облака к
земной поверхности;
corriente de precipitación;
fluxul de *sarcini electrice* ce pleacă dintr'un nor spre suprafaţa
terestră, rezultat din căderea unei precipitaţii încărcată electric.
(OMM P 1390)

456 **curent de supratensiune**

surge current;
courant de surtension;
Stromstoßwelle;
áramhullámlökés;
сверхток;
corriente de sobretensión;

undă scurtă și de intensitate mare a curentului electric care poate parcurge o rețea electrică, așa cum ar fi o rețea de transport, atunci când un segment al acesteia este afectat de activitatea electrică a unui oraj.

(OMM S 3870)

457 **curent de vânt**

vezi C 453 curent de derivă

458 **curent descendent**

downdraught;

courant (d'air) descendant;

Abwärtsstrom/absteigender Luftstrom;

légáramlás/leszálló ~;

нисходящий (воздушный) поток;

corriente descendene;

mișcare de coborâre a unei coloane de aer, de regulă asociată cu *norii convectivi*, reprezentând ramura compensatoare a circulației convective; asemenea curenți sunt la scara de mărime a norilor la care sunt asociați.

(OMM D 0990)

459 **curent laminar**

laminar flow;

courant laminaire;

Laminarströmung;

lamináris áramlás;

ламинарный поток;

corriente laminar;

curent în care aerul se mișcă fără perturbații, *liniile de curent* fiind dispuse în straturi sau fâșii paralele; este opusul curentului turbulent.

(OMM L 0110)

460 **curent meridional/flux meridional**

meridional flow;

courant méridien/flux ~;

meridionale Strömung;

meridionális áramlás;

меридиональное течение;
flujo meridiano;
vânt care suflă de la sud către nord sau invers.
(OMM M 0640)

461 curent tranzitoriu

transitional flow;
régime transitoire;
Ausgleichsstrom/Einschwingsstrom;
átmeneti áramlás/lamináris és turbulens között;
переходный режим;
corriente transitoria;
curentul de aer care face trecerea dintre un *curent laminar* și un *curent turbulent*.
(OMM T 1330)

462 curent turbulent

vezi T 265 turbulență.

463 curentul (electric) aer-Pământ

air-Earth current;
courant air-Terre;
Luft-Erde Strom;
levegő-föld áram;
вертикальный ток;
corriente aire-Tierra;
transferul de *sarcină electrică* din atmosfera încărcată pozitiv către Pământ, încărcat negativ.
(OMM A 1180)

464 curentul Birkeland

Birkeland current;
courant de Birkeland;
Birkeland Strom;
Birkeland áram;
токи Биркеланда;
corriente de Birkeland;
curenți electrici ionosferici care circulă mai ales de-a lungul câmpului magnetic decât perpendicular pe acesta.

(OMM B 0810)

465 curentul circumpolar antarctic/deriva datorată vânturilor de vest

antarctic circumpolar current/west wind drift;

courant circumpolaire antarctique/dérive due aux vents d'ouest;

antarctisch Zirkumpolarströmung;

antarktikus cirkumpoláris áramlás ;

антарктическое (круговое) полярное течение/перенос западным ветром;

corriente circumpolar antártica/deriva debida a los vientos del oeste;

curentul oceanic cu cel mai mare volum de transport și cea mai rapidă viteză, care circulă de la vest către est în toate oceanele din vecinătatea Antarcticei. Curenți similari, însă de mai mică amploare, există și în apele septentrionale ale Atlanticului și Pacificului.

(OMM A 1970)

466 curentul de conducție aer-Pământ

air-Earth conduction current;

courant de conduction air-Terre;

Luft-Erde Leitungsstrom;

levegő-föld vezetésiáram;

вертикальный ток проводимости;

corriente aire-Tierra;

partea din *curentul aer-Pământ* datorată conductivității electrice a atmosferei.

(OMM A 1170)

467 Curentul golfului

vezi G 040 Golfstream.

468 curentul inelar circumterestru

ring current;

anneau de courant circumterestre;

zirkumterrestrische Ringförmigstrom;

gyűrűáram;

кольцевой ток;

corriente anular;

curent electric orientat spre vest, care înconjoară Pământul proximativ în planul ecuatorului la o distanță de câteva raze terestre; este determinat de mișcarea diferențiată vest-est a particulelor încărcate, de semn opus, captate în câmpul magnetic.

(OMM R 1840)

469 **curentul jet/jet, jetstream**

jet stream;

courant-jet/aérojet;

Strahlstrom/Jet-Stream;

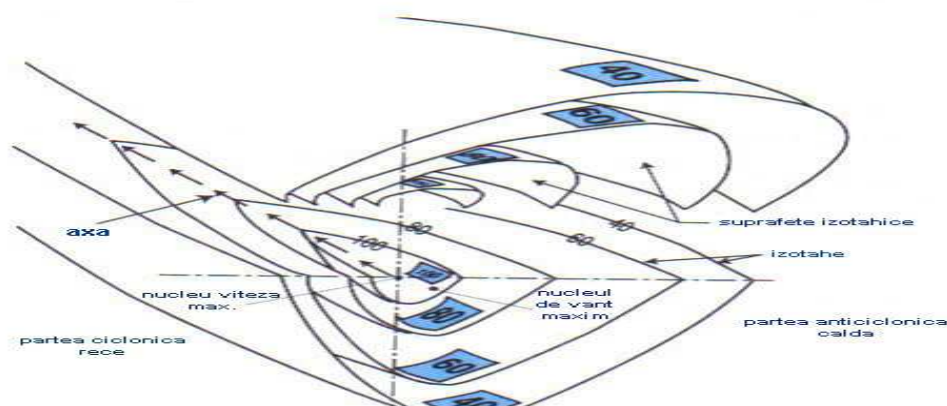
jet stream/jet, sugáráramlás, futóáramlás;

струйное течение;

corriente en chorro;

fenomen meteorologic macrosalar, cu lungimi de câteva mii de km, care se manifestă sub forma unui curent de aer cu profil transversal tubular aplatizat, cvasiorizontal, axat pe o linie de viteză maximă și prin viteze mari ale vântului (peste 30 m/s), prin gradienti orizontali și verticali mari de temperatură și prin puternică forfecare orizontală și verticală a vântului (gradientul orizontal de viteză este de ordinul a 10m/sec/100km la latitudinile mijlocii, respectiv 5m/sec/100km la cele joase și cel vertical de 5-10 m/sec/km). Se observa frecvent în troposfera mijlocie și înaltă (peste nivelul de 500 hPa).

(OMM J 0020, Dmet 279)

Sectiune clasica printr-un current jet (emisfera Nordica)

470 **curentul jet al nopții polare/jetul nopții polare**

polar night jet;

courant-jet de la nuit polaire;

Polarnacht Strahlstrom;
sarki éjszakai jet/~~ jet-stream;
струйное течение на краю полярной ночи;
corriente en chorro durante la noche polar;

curent jet de vest, cu intensitatea maximă situată în apropierea *stratopauzei*, activ la latitudinile mijlocii și subpolare ale emisferei cu iarnă; originea acestuia este consecința răcirii prelungite a aerului prin radiație la latitudinile înalte în timpul acestui sezon.
(OMM P 1100)

471 **curentul jet de nivel jos – LLJ**/jetul de nivel jos

low level jet(stream) – LLJ;
jet à base altitude/courant-jet ~ ~ ~;
tiefer Jetstream/niederhöhenlage Strahlstrom;
alacsony szintű jet;
струйное течение нижнего уровня - LLJ/

низкоуровенное ~ ~ ;

corriente en chorro a baja altura – LLJ/chorro a ~ ~ ;

curent jet situat la un nivel foarte jos față de curenții jet din troposfera înaltă, întotdeauna sub nivelul de 500 hPa. Este de dimensiuni mici și durată efemeră și este materializat printr'o creștere a vitezei vântului cu înălțimea urmată de o scădere a acesteia până la cel puțin jumătate din valoarea maximă atinsă; este observat destul de des deasupra câmpiilor întinse la înălțimi de 1000-1500m ca rezultat al proceselor radiative din *stratul limită*. Frecvent apare sub un jet troposferic, ca o prelungire a acestuia în troposfera joasă cu respectarea criteriilor de variație verticală ale vitezei vântului. Ca exemple sunt citate curentul jet de deasupra Africii orientale, jeturile nocturne sau jeturile de deasupra marilor câmpii americane și europene.

(OMM L 0950)

472 **curentul jet mezosferic**/jetul mezosferic

mesospheric jet (stream);
courant-jet mésosphérique;
mesosphärische Strahlstrom;
mezoszférikus jet stream;
мезосферное струйное течение;

corriente en chorro mesosférica;

curent jet al latitudinilor subpolare sau mijlocii, situat la o altitudine de aproximativ 60 km, care suflă de la vest în emisfera cu iarnă și de la est în cea cu vară; jetul de iarnă este similar cu *jetul nopții polare*.

(OMM M 0790)

473 **curentul jet nocturn**/jetul nocturn

nocturnal jet;

courant-jet nocturne;

nächtliche Strahlström;

éjszakai jet;

ночное струйное течение;

corriente en chorro nocturna ;

strat nocturn cu vânt puternic, cu viteză mai mare decât cea geostrofică, situat la o înălțime de câteva sute de metri deasupra solului; asemenea strat se poate forma în condițiile unei răcirii puternice a solului în timpul nopții care separă fluxul din altitudine de acțiunea de frecare cu suprafața terestră.

(OMM N 0480)

474 **curenți electrici în atmosferă**

electric currents in the atmosphere;

courants électriques dans l'atmosphère;

elektrische Strome in der Atmosphäre;

elektromos áramok a légkörben;

электрические токи в атмосфере;

corrientes eléctricas en la atmósfera;

deplasare relativă a ionilor și electronilor în prezența câmpului geomagnetic; ionii și electronii se deplasează perpendicular pe acesta datorită *vântului solar*. Cea mai mare parte a acestor curenți corespunde deplasării ionilor.

(OMM E 0410)

475 **cutia barometrului**

barometer case/~ box;

boîte à baromètre/abri à ~;

Barometerschrank;

barométersezekrény;

шкаф для барометра/ящик для ~;
caja del barómetro/estuche barométrico;
cutie special construită pentru a transporta și adăposti un *barometru cu mercur* instalat la o stație meteorologică; servește la protejarea instrumentului împotriva șocurilor, în special pe parcursul transportului și a variațiilor bruște de temperatură; este prevăzută cu accesorii care asigură suspendarea barometrului în poziție verticală permanentă, obligatorie pentru o funcționare corectă și, în egală măsură, pentru asigurarea transportului acestuia în condiții de siguranță.
(ОММ В 0390)

D

001 datarea cu C₁₄

vezi D 002 datarea cu radiocarbon

002 datarea cu radiocarbon/metoda radiocarbonului, metoda datării cu carbon 14

radiocarbon dating/carbon-14 dating method;

méthode du radiocarbone/datation par le ~;

Radiokohlenstoffmethode/Radiokohlenstoffdatierung,

Radiokarbonmethode;

radiokarbon-módszer/karbon időmeghatározási módszer,

radiokarbon időmeghatározás;

радиоуглеродное датирование/датирование по изотопу углерода ¹⁴C;

método del radiocarbano/~ del carbono 14;

metodă folosită pentru determinarea vechimii sau vârstei unui material, mineral, fosilă sau rocă prin folosirea carbonului 14, izotop radioactiv a cărui vârstă de înjumătățire este de 5600 ani.

(OMM C 0160, R 0510)

003 date asupra înghețului

freeze data;

donnés sur le gel;

Frostdaten/Frierendaten;

fagy adatok;

данные о заморозках;

datos de congelación

informații meteorologice (statistice și/sau prognostice) inferioare punctului de îngheț.

(OMM F 1050)

004 date climatologice

climatological data;

données climatologiques;

klimatologisches Datum/Klimadatum;

éghajlati adatok;

КЛИМАТОЛОГИЧЕСКИЕ ДАННЫЕ;

datos climatológico;

orice fel de date sau informații – instrumentale, indirecte, ca de exemplu inelele de creștere ale arborilor, istorice – care, în ansamblu, constituie sursa principală de informații pentru studiul climatului unui loc sau al unei regiuni.

(OMM C 1270)

005 **debaclu**

breackup;

débâcle;

Eistrieb;

jégzajlás;

ледоход;

desglaciación;

etapă a sezonului de *dezgheț*, caracterizată prin ruperea bruscă a podului de gheață, urmată de plecarea masivă a ghețurilor (sloiurilor), care are loc în general pe râurile interioare; în cazul lacurilor sau al banchizei marine litorale, procesul este declanșat frecvent și de acțiunea vântului, în special în ceea ce privește plecarea sloiurilor.

(OMM B 1160)

006 **debit (hidrologic)**

discharge;

débit;

Abflußmenge/Wassermenge, Ausflußmenge;

vízhozam/vízmennyiség;

расход;

caudal/aforo;

volumul de apă care trece printr'o secțiune transversală a unui curs de apă în unitatea de timp.

(OMM D 0770)

007 **decadă**

dekad;

décade;

Dekade;

dekád;

декада;

década;

perioadă de zece zile consecutive, folosită de regulă de climatologi pentru studiul *elementelor meteorologice*.

(OMM D 0150)

008 deceniu

decade;

décennie;

Jahrzehnt/Dezenium;

évtized/decennium;

десятилетие;

decenio;

perioadă sau interval de zece ani consecutivi, folosită uneori în studiul *elementelor meteorologice*.

(OMM D 0110)

009 deficitul de saturație

saturation deficit;

déficit de saturation;

Sättigungsdefizit;

telítési hiány/~ deficit;

дефицит насыщения/дефицит влажности;

déficit de saturación;

diferența dintre tensiunea reală a vaporilor de apă și tensiunea vaporilor saturați (tensiunea maximă sau de saturație) ale unei particule de aer la o temperatură și presiune date.

(OMM S 0260)

010 deficitul de umiditate din sol

soil moisture deficit;

déficit d'humidité du sol;

Defizit der Bodenfeuchtigkeit;

talajnedvesség deficit/vizhiány, éghajlati vizhiány;

дефицит влажности почвы;

déficit de humedad del suelo;

1. cantitatea de umiditate necesară pentru a readuce un eșantion de sol la *capacitatea lui de câmp*;

2. diferența dintre capacitatea de retenție a solului și umiditatea lui reală. (OMM S 1850)

011 deficitul punctului de rouă

dew-point depression/~ of the dew-point, dew-point deficit, dew-point spread, temperature dew-point spread;

dépression du point de rosée;

Taupunktdepression/Taupunktdifferenz;

harmatpont-depresszió/telítési hiány;

депрессия точки росы/распространение точки

росы, диапазон отклонений ~ ~, температурный диапазон отклонения ~ ~;

depresión del punto de rocío/déficit del punto de ~;

diferența $T-T_d$ dintre temperatura aerului T și temperatura *punctului de rouă* T_d .

(OMM D 0240, D 0430, D 0440)

012 deformarea arborilor

tree deformation;

déformation des arbres;

Baumverformung/Deformation der Baum;

fák deformációja a szél hatására;

деформация деревьев;

deformación de los árboles;

modificarea permanentă a coroanei arborilor sub efectul vântului dominant; în general, asemenea arbori au o structură asimetrică, în care ramurile sunt orientate în direcția opusă vântului (arbori drapel) sau sunt abătute în jos și întinse pe sol.

(OMM T 1430)

013 degajarea cerului

vezi Î 046 înseninare

014 dendroclimatologie

dendroclimatology/tree-ring climatology;

dendroclimatologie;

Dendroclimatologie;

dendroklímátológia/dendrokronológia;

депдроклиматология/климатология прироста древесных
колец;

dendroclimatología;

ramură a climatologiei care are ca obiect studiul *fluctuațiilor climatice* pe baza inelelor anuale de creștere ale anumitor arbori (de regulă seculari).

(OMM D 0180)

015 densimetru de zăpadă

vezi S 168 sondă de zăpadă

016 densitatea aerului

air density;

masse volumique de l'air/densité de l'air;

Luftdichte;

levegő sűrűsége;

ПЛОТНОСТЬ ВОЗДУХА;

densidad del aire;

masa aerului pe unitatea de volum; la presiunea de 1013,25 hPa și temperatura de 0⁰C, valoarea acesteia este 1,2923 kg/m³.

(OMM A 1150)

017 densitatea aerului umed

density of moist air;

masse volumique de l'air humide/densité de ~ ~;

Feuchteluftdichte;

nedves levegő sűrűsége ;

ПЛОТНОСТЬ ВЛАЖНОГО ВОЗДУХА;

densidad del aire húmedo;

pentru o mostră de aer umed, raportul dintre masa sau greutatea lui și volumul pe care-l ocupă.

(OMM D 0200)

018 densitatea aerului uscat

density of dry air;

masse volumique de l'air sec/densité de ~ ~;

Trockenluftdichte;

száraz levegő sűrűsége;

ПЛОТНОСТЬ СУХОГО ВОЗДУХА;

densidad del aire seco;

pentru o mostră de aer uscat, raportul dintre masa sau greutatea lui și volumul pe care-l ocupă.

(ОММ D 0190)

019 densitatea aparentă a solului

bulk density of soil;

masse volumique apparente du sol/densité apparente du ~;

Volumendichte des Bodens;

talaj térfogatsűrűsége;

ОБЪЕМНЫЙ ВЕС ПОЧИВ;

densidad aparente del suelo;

greutatea sau masa uscată a unității de volum dintr'un eșantion de sol (inclusiv aerul conținut).

(ОММ B 1310)

020 densitatea optică a unui nor

optical density of a cloud;

densité optique d'un nuage;

optische Dichte einer Wolke;

felhő optikai sűrűsége;

ОПТИЧЕСКАЯ ПЛОТНОСТЬ ОБЛАКА;

densidad óptica de una nube;

parametrul (d_λ) egal cu logaritmul raportului dintre fluxul de lumină ($I_{0\lambda}$) cu lungimea de undă (λ), incident pe un nor și fluxul emergent al norului; acest parametru caracterizează măsura în care norul respectiv lasă să traverseze această lumină: $d_\lambda = \log_{10} I_{0\lambda} / I_\lambda$.

(ОММ O 0270)

021 densitatea reală a solului

actual density of the soil;

masse volumique réelle du sol/densité réelle du sol;

Realdichte des Boden/spezifisches Bodengewicht;

talaj tényleges sűrűsége;

ФАКТИЧЕСКАЯ ПЛОТНОСТЬ ПОЧВЫ/удельный вес ~;

densidad real del suelo;

masa uscată a unității de volum dintr'un eșantion de sol, excluzând aerul conținut în starea inițială; densitatea reală a solului este întotdeauna mai mare decât *densitatea aparentă* a acestuia.
(OMM A 0420)

022 **densitatea rețelei**

network density;
densité d'un réseau;
Netzdichte/Dichte des Netz;
hálozát sűrűsége;
ПЛОТНОСТЬ СЕТИ;
densidad de la red;

distanța dintre stațiile de observare (etalonul de apropiere) dintr'o rețea stabilită pentru anumite studii sau cercetări specifice de meteorologie, ca de exemplu studii climatologice sau de prevedere/prognoză pe termen foarte scurt.
(OMM N 0340)

023 **densitatea zăpezii**

density of snow/snow density;
densité de la neige;
Schneedichte;
hósűrűség;
ПЛОТНОСТЬ СНЕГА;
densidad de la nieve;

raportul dintre volumul zăpezii topite, provenită dintr'un eșantion de zăpadă și volumul inițial al acestuia, adică densitatea relativă a eșantionului respectiv.
(OMM D 0210)

024 **densitate balistică**

ballistic density;
densité balistique;
ballistische Luftdichte;
ballisztikus légsűrűség;
Баллистическая плотность (воздуха);
densidad balística;

valoare constantă ipotetică a densității aerului pe traiectoria unui proiectil, folosită în calculele balistice, care ar produce aceeași rezistență totală ca cea întâlnită de un proiectil în atmosfera reală; reprezintă media ponderată a raporturilor dintre densitatea observată și densitatea atmosferei standard calculată strat cu strat până la înălțimea maximă a traiectoriei.

(OMM B 0160, Dmet D 12, Dmag B 06)

025 **densitate spectrală (a unei mărimi energetice)**

spectral concentration (of a radiometric quantity);

densité spectrale (d'une grandeur énergétique)

spektrale Dichte;

spektrumsűrűség/sugárzási spektrumsűrűség;

спектральная плотность (радиационной энергии);

concentración espectral (de una magnitud radiométrica)

partea din această mărime, luată dintr'un interval infinit de mic centrat pe o lungime de undă determinată (sau frecvență), din acest interval.

(OMM S 2240)

026 **depegamă**

depegam;

dépégramme;

Depegamm;

depegam;

депеграмма;

depegama;

curbă trasată pe baza datelor rezultate dintr'un sondaj aerologic care reprezintă *punctul de rouă* în funcție de presiune.

(OMM D 0220)

027 **deplasarea anticiclonului/traiectoria unui anticiclon**

anticyclone movement;

mouvement d'un anticyclone/trajectoire d'un ~;

Verschiebung/Verlegung der Antizyklone;

az anticyklon mozgása;

антициклонное движение;

movimiento anticiclonico;

deplasarea spațială a unei arii de mare presiune, determinată de redistribuirea locală a masei atmosferice, realizată prin mișcarea tridimensională asociată circulației generale; traiectoria centrului anticiclonului este adesea modificată de încălzirea sau răcirea locală a coloanei de aer, datorată fluxurilor termice de la suprafața terestră, care afectează densitatea și ca urmare modifică presiunea la nivelul solului.

(OMM A 2100)

028 deplasarea ciclonului/traiectoria unui ciclon, ~unei depresiuni

cyclone movement/track of a depression;

mouvement d'un cyclone/trajectoire d'une dépression;

Verschiebung/Verlegung der Zyklone, Bahn der ein Tief/

Depressionstrajektorie;

a ciklon mozgása/depresszió pályája;

движение циклона/траектория депрессии;

movimiento de un ciclón/trayectoria de una depresión;

1. deplasarea spațială a unui centru de joasă presiune determinată de redistribuirea locală a masei atmosferice; *traiectoria* centrului respectiv este adesea modificată prin încălzirea sau răcirea coloanei de aer, datorată fluxurilor termice de la suprafața terestră sau transformării *căldurii latente* asociată formării norilor și precipitațiilor; în ansamblu, toate aceste procese modifică distribuția temperaturii în coloana de aer, ceea ce duce la schimbarea densității și în final la modificarea presiunii la nivelul solului. (OMM C 3540)

2. traseul urmat de centrul unei depresiuni pe tot parcursul duratei de viața a acesteia.

(OMM T 1210)

029 deplasarea norilor

cloud movement;

déplacement des nuages/mouvement des ~;

Verschiebung der Wolke/Wolkensbewegung;

felhőmozgás;

движение облаков;

movimiento de las nubes;

deplasarea în ansamblu a norilor într'un interval de timp determinat, sau mișcarea în interiorul unui sistem noros a elementelor individuale,

observată de la suprafața terestră sau dintr'un avion, aerostat sau satelit.

(OMM C 1760)

030 **depresiunea Aleutinelor**

vezi D 050 depresiune semipermanentă

031 **depresiunea islandeză**

vezi D 050 depresiune semipermanentă

032 **depresiunea orizontului/aplatizarea orizontului**

dip of the horizon;

dépression de l'horizon;

Kimmtiefe/Kimmdepression, Depression des Horizonts;

horizontdepresszió/horizont mélyisége, ~ sülyedése;

понижение горизонта;

depresión del horizonte;

unghiul pe care-l face cu planul orizontal o rază vizuală tangentă la Pământ de-a lungul orizontului; în general, refracția atmosferică tinde să diminueze depresiunea orizontului. Se determină cu relația:

$\cos k = R/R-h$, în care R este raza Pământului.

(OMM D 0710)

033 **depresiune/ciclone, minim (barometric), zonă de joasă presiune**

depression/cyclone, low, low-pressure area;

dépression/cyclone, basse pression, zone de basse pression;

Depresion/Zyklone, Tiefdruckgebiet ;

depresszió/ciklon, alacsonynyomású képződmény ;

депрессия/циклон, минимум, область низкого давления;

depresión/ciclón, baja, zona de baja presión ;

regiune din atmosfera terestră în care presiunea este mai mică decât cea din zonele înconjurătoare de la același nivel; pe o *hartă sinoptică*, aceasta este reprezentată la un nivel de altitudine dat printr'un sistem de *izobare*, iar la un nivel de presiune dat printr'un sistem de *izohipse*, care închid valori de presiune sau de altitudine relativ mici, valoarea cea mai scăzută fiind de regulă în centrul sistemului.

(OMM C 3510, D 0230, L0890)

034 **depresiune caldă**

warm low;

dépression chaude;

Wärmetief/Wärmezyklone, warm Zyklone;

meleg ciklon;

теплая депрессия/тёплый циклон;

depresión cálida/baja caliente;

orice depresiune care este mai caldă decât zonele învecinate de la nivelul corespunzător acesteia.

(OMM W 0120)

035 **depresiune centrală**

central depression;

dépression centrale;

Zentraltief/Zentralzyklone;

centrális ciklon/központi ~;

центральная депрессия;

depresión central;

în meteorologie, *depresiune* de dimensiuni foarte mari, adesea staționară, în perimetrul căreia circulă una sau mai multe depresiuni mai mici (depresiuni secundare).

(OMM C 0360)

036 **depresiune complexă**

complex low;

dépression complexe;

Komplexzyklone/Verwickeltstief;

több középontú alacsony nyomás;

многоцентровая депрессия;

depresión compleja;

zonă cu presiune atmosferică joasă, care conține mai multe centre ciclonice.

(OMM C 2410)

037 **depresiune extratropicală/ciclon extratropical**

extratropical cyclone/~ low;

cyclone extratropical/dépression extratropicale;

außertropische Zyklone;

mérséklet övi ciklon ;
внетропический циклон;
ciclón extratropical ;

sistem depresionar care se dezvoltă la latitudini situate în afara zonei delimitată de cele două tropice; în general, are durata de existență mult mai lungă, este de dimensiuni mult mai mari și evoluează mai lent și mai liniștit pe traiectorii cu o componentă predominant vestică.
(OMM E 1380)

038 **depresiune formată sub vânt**

vezi D 042 depresiune orografică

039 **depresiune în V**

V-shaped depression;
dépression en V;
V-artige Depression;
V alakú depresszió;
V-образная депрессия;
depresión en V;

pe o hartă sinoptică, depresiune ale cărei izobare (sau izohipse) sunt în formă de V; vârfulurile acestor V sunt orientate către exteriorul depresiunii și sunt situate într'un talveg bine marcat.
(OMM V 0560)

040 **depresiune musonică**

monsoon low;
dépression de mousson;
Monsunzyklone;
monszun ciklon/monszunális alacsonnyomás;
муссонная депрессия;
baja del monzón;

depresiune care se formează în regiunile afectate de muson, situată alternativ, vara pe continent și iarna pe ocean.
(OMM M 1920)

041 **depresiune oclusă**

occluded depression;
dépression occluse;

okkludierte Depression/~ Tief. ~ Zyklone;

okkludált depresszió/~ ciklon;

окклюдированная депрессия;

depsió n ocludida ;

depsiune în care s-a format frontul oclus, respectiv sectorul cald s-a restrâns și a fost ridicat deasupra aerului rece post- și prefrontal.

(OMM O 0060)

042 depresiune orografică/depresiune formată sub vânt (1), depresiune de siaj (2)

lee depression/orographic ~(1), wake depression (2);

dépression sous le vent/~ orographique (1) dépression dans le sillage(2);

orographische Tief/Leedepression (1), Wirbelschleppetief (2);

orografikus depresszió (ciklon)/lee ciklon (1), (2);

подветренная депрессия/орографическая ~ (1), депрессия в тылу за антициклоном (2);

depsió n a sotavento/~ orográfica (1), depresió n de la estela (2);

1. depresiune barică ce se formează pe partea de sub vânt a unui obstacol orografic major (în aval în raport cu direcția vântului).

(OMM L 0330, O 0390)

2. sistem depresionar care se formează imediat în aval de un obstacol în fluxul atmosferic.

(OMM W 0040)

043 depresiune permanentă/ciklon permanent

permanent depression;

dépression permanente;

Permanentdepression/~zyklone;

állandó ciklon/permanens depresszió ;

постоянная депрессия;

depsió n permanente;

zonă de joasă presiune care predomină aproape tot anul peste o anumită regiune geografică și care apare astfel pe hărțile anuale de presiune medie (ca de exemplu depresiunea islandeză, ciklonul mediteranean, etc).

(OMM P 0400)

044 depresiune polară

polar low/~ cyclone;
dépression polaire;
Polartief/Polardepression;
poláris ciklon/~ depresszió;
полярная область низкого давления/~ депрессия;
baja polar;

depresiune de mici dimensiuni și puțin adâncă ce se formează în principal iarna în interiorul unei mase de aer polar sau arctic, situată peste unele bazine maritime de la latitudini polare; deplasarea acesteia este aproximativ aceeași ca cea a curentului de aer în care este inclusă.

(OMM P 1090)

045 depresiune primară/depresiune principală

primary depression ;
dépression principale ;
Primärtief/~depression, Hauptzyklone ;
elsődleges ciklon ;
первичная депрессия/главный циклон;
depresión primaria ;

depresiunea cea mai veche sau cea mai importanta dintr'o familie de depresiuni.

(OMM P 1740)

046 depresiune principală

vezi D 045 depresiune primară.

047 depresiune rece/ciclón rece

cold low;
depression froide;
kalte Zyklone;
hideg ciklon;
холодная депрессия/холодный циклон;
depresión fría/baja fría;

depresiune sau *ciclón* care este mai rece decât vecinătățile ei de la același nivel.

(OMM C 2230)

048 depresiune retrogradă/ciclon retrograd

retrograde depresi3n /~cyclone;

depresi3n r3trograde/~ cyclone;

r3ckl3ufige Depression /~ Zyklone, Retrogradetief/retrograd

Depression;

retrogr3d depresszi3 /~ ciklon, maradi ~;

возвращающиися циклон/аномальная депрессия, циклон с обратным движением;

depresi3n retr3grada/cicl3n retr3grdo;

1. *depresiune* care se deplaseaz3 într'o direcie opus3 celei a mi3c3rii ei iniiale. (OMM R 1660)

2. ciclon sau depresiune cu traiectoria mult deosebit3 de cele obi3nuite, determinat3 de perturbarea curentului director prin procese de blocare; procesul de retrogradare atrage dup3 sine 3i inversarea treptat3 a asimetriei termice a ciclonilor respectivi, implicit a sistemelor noroase frontale aferente.

(Dmet C 91)

049 depresiune secundar3/cilon secundar

secondary cyclone/secondary low;

cyclone secondaire/depresi3n secondaire;

Randtief/Randzyklone, sekund3re Zyklone;

m3sodlagos ciklon/m3sodlagos depresszi3;

вторичная депрессия/вторичный циклон;

cicl3n secundario/depression secundaria;

centru de joas3 presiune care apare 3n vecin3tatea unei depresiuni mai veche 3i mai ad3nc3, denumit3 principal3 sau primar3 ; de regul3, aceasta se dezvolt3 rapid 3i, la r3ndul ei poate deveni depresiune principal3. 3n emisfera nordic3, un ciclon secundar se deplaseaz3 pe o traiectorie 3n sensul invers acelor de ceas 3n jurul centrului primar. Frecvent, ciclonii secundari se dezvolt3 iniial pe o ondulaie a frontului polar 3i determin3 deseori intensificarea v3ntului 3i precipitaiei intense, iar 3n timpul verii 3i oraje.

(OMM S 0580, Dmet C 92)

050 depresiune semi-permanent3/depresiune

semipermanent3, depresiunea Aleutinelor, depresiunea islandez3

semi-permanent depression/Aleutian, Icelandic low;
dépression semi-permanente/~ des Aléoutines, d'Islande;
halb-permanent Tief/Islandtief, Aleutentief;
szemipermanens depresszió/izlandi, aleuti, alacsonynyomás
(ciklon);

полупостоянная депрессия/алеутский минимум,
исландский минимум;

depresión semipermanente/~ de las Aleutianas, de Islandia;
regiune în care predomină o mare parte din an valori mici ale
presiunii și unde apare o *depresiune* barică pe hărțile de presiune
medie lunară.

(OMM A 1460, I 0110, S 0740)

051 **depresiune staționară/ciklon staționar**

stationary cyclone/stationary depression;
cyclone stationaire/dépression stationaire;
stationäre Zyklone/stationäre Depression;
stacionárius ciklon/stacionárius depresszió;
СТАЦИОНАРНЫЙ ЦИКЛОН;

ciclón estacionario/depresión estacionaris;

centru de joasă presiune puțin mobil într'o perioadă determinată de
timp;această caracteristică apare de regulă în ultimul stadiu de
evoluție ciclonică, după ocluderea centrului respectiv.

(Dmet C 93)

052 **depresiune tăiată/ciklon tăiat**

cut-off low;
depresión coupé;
abgeschnürte Zyklone;
leszakadt ciklon/cut-off ciklon;
отсеченная депрессия/отсеченный циклон;
depresión de gota fría/depresión cortada;

depresiune rece deplasată către ecuator, provenită din curentul vestic
de bază de la latitudinile mijlocii în care a fost inclusă inițial.

(OMM C 3460)

053 **depresiune termică/ciklon termic**

thermal low/heat ~;

dépression thermique;
Hitzetiefdruckgebiet;
termikus ciklon;
термическая депрессия/тепловая ~;
depresión térmica/baja ~;

depresiune generată de temperaturile ridicate determinate de încălzirea puternică a suprafeței terestre.
(OMM T 0480)

054 depresiune tropicală

vezi C 165 (b) ciclon tropical

055 depunere acidă/precipitație acidă, ploaie acidă, poluare acidă

acid deposition/~ pollution, ~ precipitation, ~ rain;
retombée acide/pollution ~, précipitation ~, pluie ~ ;
sauer Niederschlage/säuerlich Regen, Sauerverunreinigung ;
savas eső/~ ülepedés, ~ szennyeződés;

кислотные отложения/~осадки,кислотное загрязнение,
кислотный дождь;

deposición ácida/contaminación ~, lluvia ~, precipitación ~;
depunere de substanțe acide (cu pH sub 5,7) provenită din transportul atmosferic la mare distanță al unor poluanți ca oxizii de sulf și de azot, care produc o aciditate crescută în mediul înconjurător când se depun pe suprafața terestră.

(OMM A 0290)

056 depurație prin precipitații

vezi S 175 spălare prin precipitații

057 deriva vânturilor de vest

vezi C 463 curentul circumpolar antarctic

058 descălțarea semănăturilor

vezi A 096 afânarea solului prin geruire

059 descărcare (electrică) de întoarcere

vezi D 060 descărcare de retur.

060 descărcare (electrică) de retur

return stroke;
décharge en retour;
Hauptentladung ;
főáram/fővillám ;
возвратный удар/~ стример;
descarga de retorno/relámpago de ~ ;

descărcare intensă și foarte luminoasă care are loc imediat după *trasor* sau *lider* prin același canal, însă în sens invers.

(OMM R 1690, R 1700)

061 descărcare (electrică) internă

cloud discharge ;
décharge interne ;
Wolkenentladung ;
felhővillám;
разряд в облаке;
descarga interna;

descărcare electrică care se produce în interiorul unui nor orajos și care se manifestă printr'o iluminare difuză a norului respectiv, fără a se observa clar un canal distinct de descărcare.

(OMM C 1550)

062 descărcare electrică în atmosferă

air discharge;
décharge atmosphérique;
atmosphärische Entladung;
légvillám;
разряд в атмосфере;
descarga al aire;

descărcare electrică sub formă de *fulger*, care se produce între un nor și regiunea degajată din atmosfera înconjurătoare; fulgerul, cu un traseu sinuos și adesea ramificat, pleacă dintr'un nor orajos în aerul înconjurător fără să atingă solul, în majoritatea cazurilor având o parte lungă cvasiorizontală.

(OMM A 1160)

063 descărcare (electrică) în coroană

vezi F 059 focul sf.Elm

064 descărcare (electrică) între nori

cloud-to-cloud discharge ;

déscharge entre nuages ;

Entlandung zwischen Wolken ;

felhők közötti villám;

разряд между облаками;

descarga entre nubes;

descărcare electrică sub formă de fulger, care se produce între o zonă încărcată pozitiv și una încărcată negativ situate în nori diferiți.

(OMM C 1940)

065 descărcare (electrică) la sol

vezi T 220 trăznet.

066 descărcare (electrică) nor-sol

vezi T 220 trăznet

067 descărcare (electrică) prin puncte

point discharge;

décharge par les points/~ ponctuelle;

Spitzenentladung;

csúcskisülés;

точечный разряд;

descarga de punta;

descărcare electrică silențioasă și neluminoasă care se produce de pe un conductor ascuțit, menținut la un potențial diferit de cel al gazului înconjurător. În atmosferă, arborii și alte obiecte de pe sol care au puncte ascuțite sau protuberanțe pot fi surse de curent de descărcare prin puncte.

(OMM P 0900)

068 descărcare (electrică) silențioasă

vezi F 059 focul sf. Elm

069 descărcare sol-nor

ground-to-cloud discharge;
déscharge sol-nuage;
Entladung zwischen Boden und Wolke/Boden zu
Wolkenentladung;
felcsapó villám;
разряд от земли к облаку;
descarga de la tierra a la nube;
descărcare electrică luminoasă (fulger) în care canalul trasor (liderul)
înaintează de jos în sus de la un obiect de pe sol, în special de pe
clădirile înalte.
(OMM G 0880)

070 deservire meteorologică

vezi P 236 prestație meteorologică

071 deșertificare

desertification/desiccation;
désertification/dessèchement;
Wüstenung;
sivatagosodás/kiszáradás;
опустынивание/высушивание;
desertización/desertificación;
rezultatul sau efectul asupra vegetației a lipsei permanente de apă
într’o regiune datorată diminuării precipitațiilor, lipsei irigațiilor sau
probabil despăduririi ori exploatării agricole excesive.
(OMM D 0320)

072 detectare la distanță

vezi T 029 teledetecție.

073 detector de apă lichidă Johnson-Williams/detector J-W

Johnson-Williams liquid water meter/J-W detector;
détecteur d’eau liquide Johnson-Williams/détecteur J-W;
Johnson-Williams Liquidwasserdetektor/J-W Detektor;
J-W detektor;
измеритель жидкой воды Джонсона-Уильямса/J-W метр;
calibrador de agua líquida de Johnson-Williams/calibrador de

J-W;

instrument de măsură aeropurtat care folosește ca detector un fir încălzit, care se răcește la contactul cu picăturaele din norii pe care-i traversează aeronava; scăderea temperaturii firului senzor datorată evaporării picăturaelelor captate este funcție de conținutul de apă lichidă din norul traversat.

(OMM J 0060, J 0090)

074 **detector J-W**

vezi D 073 detector pentru apă lichidă

075 **detectia furtunilor**

radar storm detection;

détection de mauvais temps par radar;

Radargleichrichtung das Gewitter/~ das Sturm ;

zivatar radar/~-deteció;

радиолокационное обнаружение штормов;

detección de tormentas por medio del radar;

identificarea și localizarea furtunilor, orajelor sau condițiilor de vreme severă (de timp rău) cu ajutorul radarului.

(OMM R 0130)

076 **dezgheț/ topire**

thaw/breackup season;

dégel/déglacement;

Tauwetter (Schmelzen);

olvadási időszak;

оттепель/период ледохода;

deshielo;

1. topirea naturală a gheții sau a zăpezii pe suprafața terestră, ori a cristalelor de gheață din sol, din cauza încălzirii vremii; (Dmet D 32, DEX, OMM T 0380)

2. perioada din an, de la sfârșitul sezonului rece, când se întrunește ansamblul de fenomene care conduc la dispariția stratului de gheață, sub influența factorilor climatici (temperatură, vânt) și hidrologici (valuri, curenți, marea).

(OMM B 1170)

077 diagnoză

vezi A 169 analiza

078 diagrama Amble

Amble diagram;
diagramme d'Amble;
Amble-diagramm;
Amble-diagram;
диаграмма Амбля;
diagrama de Amble;

diagramă cu axe oblice de temperatură și logaritm de presiune ($T, \ln p$) până la 500 hPa și temperatură-presiune (T, p) peste 500 hPa.
(OMM A 1670)

079 diagramă adiabetică/diagramă aerologică, diagramă pseudoadiabetică

aerological diagram/~ diagram, adiabatic chart, pseudo-adiabatic chart;

diagramme aérologique/~ adiabatique, carte adiabatique, aérologique, ~ pseudo-adiabatique;

Adiabatendiagramm/Aerologischediagramm, pseudoadiabatistische Diagramm;

adiabatikus diagram/~ térkép, pseudoadiabatikus ~, pseudo-adiabatikus diagram, aerológiai ~;

адиабатная график/адиабатный диаграмма, псевдоадиабатный график, псевдоадиабатная диаграмма, аеродинамическая ~;

diagrama aerológico/carta adiabatica, diagrama adiabático, carta pseudoadiabatica, diagrama pseudoadiabatico;

diagramă folosită pentru reprezentarea grafică a observațiilor din atmosfera liberă în analizele aerologice și sinoptice, așa cum sunt datele rezultate din radiosondaj; au axe de coordonate rectangulare sau oblice, care reprezintă temperatura și presiunea sau o funcție de presiune și conțin un ansamblu de curbe adiabatice și pseudoadiabatice determinate.

(OMM A 0480, A 0520, A 0780, P 1940, P 1950)

080 diagramă aerologică
vezi D 079 diagramă adiabatică

081 diagramă climatică/climatologică
vezi C 219 climatogramă

082 diagramă de confort
comfort diagram;
diagramme de confort;
Komfortdiagramm;
komfort diagram/~ térkép;
карта комфортности;
diagrama de bienestar;

diagramă care are coordonate temperatura și umiditatea, folosită în analiza și studiul climatelor condiționate.
(OMM C 2330)

083 diagramă de difuzie a luminii
light scattering diagram;
diagramme de diffusion de la lumière;
Lichtstreuungsdiagramm;
fény szóródásának diagramja;
диаграмма рассеяния света/индикатриса рассеяния;
diagrama de la dispersión de la luz;

reprezentarea grafică a distribuției spațiale a intensității luminii difuzată de o particulă, realizată prin trasarea vectorilor radiali a căror lungime este proporțională cu intensitatea radiației difuzate pe direcțiile respective.
(OMM L 0590)

084 diagramă de radiație
radiation chart;
diagramme de rayonnement;
Strahlungsdiagramm;
sugárzás-diagram;
радиационная диаграмма;
diagrama de radiación;

diagramă folosită pentru calcularea fluxului de radiație de undă lungă în atmosferă din distribuția temperaturii și a principalelor componente atmosferice, care o absorb sau o emit (vapori de apă și bioxidul de carbon).

(OMM R 0310)

085 **diagramă energetică**

energy diagram;

diagramme énergétique;

Energiediagramm;

energiadiagram;

энергетическая диаграмма;

diagrama de energía;

diagramă termodinamică pe care aria cuprinsă în interiorul unei curbe ce reprezintă un ciclu închis de transformări este proporțională cu lucrul mecanic efectuat de o masă dată de gaz, care suferă transformările respective.

(OMM E 0660)

086 **diagramă Herlofson/diagramă oblică $T\text{-log } p$**

Herlofson diagram/skew $T\text{-log } p$ diagram;

diagramme de Herlofson;

Herlofson Diagramm;

Herlofson-diagram;

диаграмма Герлофсона/косая диаграмма $T\text{-log } p$;

diagrama de Herlofson/~ oblicuo $T\text{-log } p$;

diagramă termodinamică ale cărei coordonate carteziene oblice sunt temperatura și logaritmul presiunii.

(OMM H 0520)

087 **diagramă oblică $T\text{-log } p$**

vezi D 086 diagrama Herlofson

088 **diagramă pseudoadiabatică**

vezi D 079 diagramă adiabatică

089 **diagramă Refsdal**

vezi A 088 aerogramă

090 diagramă Rossby

Rosby diagram;
diagramme de Rossby;
Rossby-diagramm;
Rossby-diagram;
диаграмма Россби;
diagrama de Rossby;

diagramă termodinamică ce are drept coordonate carteziene raportul de amestec și logaritmul neperian al temperaturii potențiale a aerului uscat; liniile de egală valoare a temperaturii echipotențiale sunt suprapuse peste aceste coordonate.

(OMM R 1950)

091 diagramă Stüwe

Stüwe diagram;
diagramme de Stüwe;
Stüwe-diagramm;
Stüwe-diagram;
диаграмма ШТЮВЕ;
diagrama de Stüwe;

diagramă termodinamică cu coordonate carteziene temperatura și p^k (p = presiunea, $k=R/c_p=0,2857$), R fiind constanta universală a gazelor pentru masa molară de aer uscat pur și c_p căldura specifică a aerului la presiune constantă.

(OMM S 3140)

092 diagramă termodinamică

thermodynamic diagram;
diagramme thermodynamique;
thermodynamische-Diagramm;
thermodinamikai-diagram;
термодинамическая диаграмма;
diagrama termodinámico;

diagramă care reprezintă starea termodinamică a unei porțiuni din atmosferă, definită prin presiune, temperatură și umezeală, sau prin alte variabile care depind de această stare. Unii autori restrâng folosirea acestui termen la diagramele pe care suprafețe egale reprezintă energii egale.

(OMM T 0620)

093 diagramă Werenskiold

Werenskiold diagram;
Diagramme de Werenskiold;
Werenskiold-diagramm;
Werenskiold-diagram;
диаграмма Вереншельда;
diagrama de Werenskiold;

diagramă termodinamică ale cărei coordonate carteziene sunt temperatura potențială și p^x (p este presiunea și iar x este egal cu $R/C_p = 0.2857$, unde R este presiune constantă).

(OMM W 0690)

094 dialogul om-mașină/prelucrarea semiautomată

man-machine mix;
pocessus homme-machine;
Prozeß Man-Maschine/halbautomatische Umarbeitung;
félautomatizált feldolgozás;
диалог человек-машина;
método hombre-máquina;

combinarea tehnicilor umane subiective cu cele informatice.

(OMM M 0110)

095 diferența psihrometrică

wet-bulb depression;
différence psychrométrique;
Psychrometerdifferenz/psychrometrische Differenz;
pszichrometrikus különbség;
психрометрическая разность;
diferencia psicrométrica;

diferența dintre temperatura termometrului uscat și cea a termometrului umed dintr'un *psihrometru*.

(OMM W 0750)

096 diferențiere în salt de broască

leapfrog differencing;
différentiation en saut de grenouille/~ à saute-mouton ;

Sprungfroschdifferenzierung;
bakugró differencia/korábbi időlépcső alapján történő
extrapoláció;
схема центральных конечных разностей;
esquema de diferenciación centrada en el tiempo/diferenciación a
intervalos sucesivos de tiempo;
metodă de extrapolare în timp folosită în modelele numerice, în care
valorile pasului următor de timp sunt calculate conform relației:
 $S_{n+1} = S_{n-1} + 2\delta(\delta S / \delta t)_n$, unde S este variabila ce trebuie calculată într'un
punct de grilă determinat, δ este intervalul de timp, iar indicele arată
la ce interval de timp corespunde variabila.
(OMM L 0320)

097 diferențiere spre înainte

forward differencing;
différentiation vers l'avant;
Vorwärtsdifferenzierung;
időbeli extrapoláció;
дифференцирование в шаге вперед;
diferenciación hacia adelante;
metodă de extrapolare în timp folosită într'un *model de prevedere
numerică*, prin care se obțin valorile în pasul de timp următor plecând
numai de la valorile pasului actual de timp, fără a mai utiliza valorile
pasului anterior, ca de exemplu: $S_{n+1} = S_n + \delta t(\delta S / \delta t)_n$, unde S este
variabila care trebuie calculată într'un punct de grilă determinat, δt
intervalul de timp, iar indicele se referă la pasul de timp la care se
aplică variabila.
(OMM F 0920)

098 difluență

diffluence;
diffluence;
Diffluenz;
diffluencia;
расходимость;
difluencia;
separarea sau îndepărtarea progresivă a *liniilor de curent* în sensul
curgerii.

(OMM D 0560)

099 difuzare regională/transmisie regională

regional broadcast ;

diffusion régionale ;

Regionalübertragung/Reigonalübermittlung ;

tartományi terjesztés;

региональная радиопередача;

emisión radiofónica regional;

difuzare sau emisie de mesaje meteorologice destinată a fi recepționată într'o zonă determinată, provenite dintr'o *Regiune OMM* sau din zone adiacente limitate, în baza unui acord interregional.

(OMM R 1350)

100 difuzia Ficker

fickian diffusion;

diffussion fickienne;

Fickerdiffussion;

Ficker-szórás;

фиккинская диффузия;

difsión de Ficker;

difuzie care are aceeași amplitudine în toate direcțiile ; pentru o proprietate q este definită prin: $dq/dt = K\nabla^2 q$, unde K este *difuzivitatea* și ∇^2 este operatorul laplacian.

(OMM F 0190)

101 difuzia Mie

Mie scattering;

diffusion de Mie;

Mie-Streuung/Miesche Streuung ;

Mie-szórás;

расcеяние Ми;

difusión de Mie;

difuzia radiației în atmosfera terestră pe particule sferice de orice mărime în raport cu lungimea de undă a radiației incidente; termenul desemnează de asemenea, într'un sens mai limitat, difuzia pe particulele a căror mărime se situează între 0.1 și 50 ori lungimea de undă a radiației incidente.

(OMM M 1420)

102 **difuzia Rayleigh**

Rayleigh scattering;
diffusion de Rayleigh;
Rayleighe Streuung;
Rayleigh-szórás;
релеевское рассеяние;
difusión de Rayleigh;

difuzia atmosferică produsă de particulele sferice care sunt foarte mici, adică cele care măsoară mai puțin de jumătate din lungimea de undă a radiației incidente; exemple ale acestui fenomen sunt interațiunea radiației vizibile cu moleculele de aer și cea a undelor radar cu picăturile de ploaie.

(OMM R 1050)

103 **difuzia/dispersia spre înainte**

forward scattering;
diffusion vers l'avant;
Vorwärtsdiffusion;
beeső sugárzás irányában való szóródás;
рассеяние вперед;
dispersión hacia adelante;

dispersia/difuzia radiației în atmosferă, limitată de un plan normal pe direcția radiației incidente și situat pe partea spre care este orientată radiația incidentă.

(OMM F 0930)

104 **difuzie**

diffusion;
diffusion;
Diffusion;
diffúzió;
диффузия;
difusión;

propagarea într'un fluid a unei proprietăți conservative sau a unei substanțe conținută în fluidul respectiv, prin mișcări moleculare (difuzie

moleculă) sau prin mișcări turbulente (difuzie turbulentă), acest ultim proces fiind predominant în atmosferă.
(OMM D 0640)

105 difuzie în atmosferă

scattering in the atmosphere;
diffusion dans l'atmosphère;
Streuung im die Atmosphäre;
légkörben való szóródás;
рассеяние в атмосфере;
diffusion en la atmósfera;

interacțiunea dintre radiația în atmosferă și moleculele de aer sau particulele în suspensie, având ca rezultat difuzia radiației în toate direcțiile fără să comporte nici o pierdere de energie radiantă.

(OMM S 0400)

106 difuzie multiplă

multiple scattering;
diffusion multiple;
Vielfachstreuung/Mehrfachstreuung;
többszörös szóródás;
многokратное рассеяние;
difusión múltiple;

difuzia unui fascicul de radiație pe mai mult de o moleculă sau de o particulă, pe parcursul trecerii acestuia prin atmosferă.

(OMM M 2190)

107 difuzie turbulentă

eddy diffusion/turbulent ~;
diffusion turbulente ;
Wirbeligdiffusion/Scheindiffusion;
örvény diffúzió/turbulens ~;
вихревая диффузия/турбулентная ~;
difusión turbulenta;

difuzie de materie sau de proprietăți ale particulelor de aer, cum sunt căldura și cantitatea de mișcare, prin turbioanele existente într'un curent turbulent.

(OMM E 0150)

108 **difuzivitate**

diffusivity;
diffusivité;
Diffusionsvermögen;
diffúziós koeficiens;
коэффициент диффузии;
difusibilidad;

măsură a vitezei de difuzare a unei proprietăți sau a unei substanțe conținută într'un fluid ; în atmosferă, în cazul mișcărilor turbulente (*difuzivitate turbulentă* sau *turbionară*) aceasta este mai mare cu câteva ordine de mărime decât pentru mișcărilor moleculare.
(OMM D 0670)

109 **difuzivitate turbulentă**

eddy diffusivity;
diffusivité turbulente;
Wirbeldiffusivität;
turbulens diffúziós koeficiens;
коэффициент турбулентной диффузия;
difusibilidad turbulenta;

în meteorologie, *coeficientul de schimb* pentru difuzia unei proprietăți conservative prin trubioane, într'un mediu turbulent.
(OMM E 0160)

110 **difuzometru**

diffusometer;
diffusomètre;
Diffusometer;
diffúzióméter;
диффузомер;
difusómetro;

instrument care funcționează pe principiul unui radiometru, folosit pentru măsurarea *radiației solare difuze*, folosind un disc sau un dispozitiv parasolar care elimină radiația solară directă.
(OMM D 0680)

111 **dinamica atmosferei**

atmospheric dynamics;

dynamique atmosphérique;
atmosphärische Dynamik;
légkőri dinamika;
динамика атмосферы;
dinámica atmosférica;

ramură a fizicii atmosferei care se ocupă cu studiul mișcărilor din atmosferă pe baza principiilor și legilor termodinamicii și dinamicii fluidelor, inclusiv al variațiilor acestora în timp, care intervin în fenomenele meteorologice la toate scările.

(OMM A 2810)

112 **dinte de fildeș**

vezi V 087 vârful de fildeș

113 **direcția de deplasare a valurilor**

direction of movement of the waves;
direction du déplacement des vagues;
Wellen Richtung/Verschibung der Wellen, Driftrichtung der ~;
hullámok mozgásának iránya;
направление перемещения волн;
dirección del movimiento de las olas;

direcția din care vin valurile, determinată într'un punct dat.

(OMM D 0730)

114 **direcția și viteza de deplasare a unui nor**

direction and speed of movement of a cloud;
direction et vitesse de déplacement d'un nuage;
richtung und Wandergeschwindigkeit der eines Wolke;
felhőhuzam iránya és sebessége;
направление и скорость движения облака;
dirección y velocidad del movimiento de un nube;

direcția din care vin norii și componenta orizontală a vitezei lor, observate sau determinate într'un loc dat.

(OMM D 0720)

115 **direcția vântului**

wind direction;
direction du vent;

Windrichtung;

szélirány;

направление ветра;

dirección del viento;

în meteorologie, direcția din care bate vântul.
(OMM W 0990)

116 **discontinuitate**

discontinuity;

discontinuité;

Diskontinuität;

diszkontinuitás;

разрыв/скачок;

discontinuidad;

în cazul unei variabile meteorologice, schimbarea sau variația
bruscă a valorii acesteia între două puncte.
(OMM D 0790)

117 **discontinuitate climatică**

climatic discontinuity;

discontinuité climatique;

Klimadiskontinuität;

éghajlati diszkontinuitás;

КЛИМАТИЧЕСКИЙ СКАЧОК;

discontinuidad climática;

schimbare climatică ce constă într'o modificare, mai de grabă bruscă
și permanentă, survenită în timpul perioadei de înregistrare de la o
valoare medie la alta.

(OMM C 0980)

118 **discontinuitate intertropicală**

vezi Z 040 zona de convergență intertropicală

119 **disdrometru**/măsurător de picături

drop-size meter/disdrometer;

capteur de gouttelettes;

Tropfensammler;

cseppnagyságmérő/disdrométer;

измеритель размера капель/диздрометр;
medidor del tamaño de las gotas/disdrómetro;
aparatus folosit pentru captarea picăturilor de *hidrometeori lichizi* și
măsurarea distribuției diametrului acestora.
(OMM D 1180)

120 **disector de imagine**

image dissector;
dissecteur d'image;
Sondenbildzerleger;
képbontó;
диссектор изображений;
disector de fotografías;
dispozitiv electronic folosit la segmentarea imaginilor digitale
(numerice) după criterii predefinite pentru determinarea regiunilor
semnificative și limitele acestora (prelucrarea numerică a imaginilor).
(OMM I 0290)

121 **disiparea ceții**

vezi Î 002 împrăștierea ceții

122 **disiparea norilor**

vezi Î 003 împrăștierea norilor

123 **disipare**

dissipation;
dissipation;
Dissipation;
disszipáció;
диссипация;
disipación;
1. degradarea sau reducerea energiei cinetice din atmosferă datorată
transferului ei de la mișcările la scară mai mare către cele la scară din
ce în ce mai mică și, în final, la mișcările moleculare.
(OMM D 0810)
2. risipirea, împrăștierea, pierderea energiei sau eliminarea ei sub
formă de căldură.
(DEX)

3. procesul de împrăștiere sau destrămare a unor fenomene meteorologice (nori, ceață), care duce până la dispariția lor.
(Dmet man)

124 disipare prin frecare

frictional dissipation;
dissipation par frottement;
Dissipation durch Friktion;
súrlódásos disszipáció;
диссипация (энергии) за счет трения;
disipación por fricción;

transformarea energiei de mișcare a masei unui fluid (energia cinetică) în mișcări aleatoare ale moleculelor acestuia (energie termică).

(OMM F 1230)

125 dispersia spre înainte

vezi D 103 difuzia spre înainte

126 dispersometru radar

radar scatterometer;
diffusomètre radar;
Radarscatterometer
radaros szketterométer, (radarhullámok szóródását mérő berendezés);
радиолокационный измеритель рассеяния;
dispersómetro;

instrument folosit pentru măsurarea sau cartografierea proprietăților de dispersie ale suprafeței terestre.

(OMM R 0090)

127 distanța optică meteorologică – DOM/MOR, POM, AOM

meteorological optical range – MOR;
portée optique météorologique – POM;
meteorologische Sichtweite/~ atmosphärische ~, Normsichtweit;
meteorológiai látástávolság optikai határa/~ optikai határ;
метеорологическая оптическая дальность -МОД;
alcance óptico meteorológico – AOM;

sintagmă recomandată de OMM în 1957 ca bază de măsurare a stării optice a atmosferei și definită ca lungime a traseului ce trebuie parcurs prin atmosferă de un fascicul de raze luminoase paralele, emis de o lampă incandescentă la o temperatură de culoare de 2700⁰K, pentru ca intensitatea fluxului luminos să fie redusă la 0,05 din valoarea ei inițială, fluxul luminos fiind evaluat ca medie a funcției de luminozitate fotopică a Comisiei internaționale de iluminat (CIE). Starea fotopică se referă la starea de acomodare a ochiului observatorului pentru luminanța ambientului în condițiile de zi și este definită ca răspunsul vizual al unui observator cu vederea noarmală la stimulul luminii incidente pe foveea reticulară.
(OMM M 1100)

128 **distanța vizuală (meteorologică)**

visual range (meteorological);

portée visuelle (en météorologie);

(meteorologische) Sichtgrenze;

láthatóság határa;

дальность прямой видимости (метеорологическая);

alcance visual (en meteorología);

distanța la care contrastul dintre un obiect dat și fondul din spatele acestuia atinge pragul de contrast propriu al observatorului care privește obiectul respectiv.

(OMM V 0450)

129 **distanța vizuală pe pistă/(în lungul pistei) –RVR**

runway visual range – RVR;

porté visuelle sur la piste-PVP;

Pistensichtweite – RVR;

futópálya menti látástávolság – RVR;

максимальная дальности видимости - ВПП/RVR;

alcance visual en la pista - AVP;

distanța maximă până la care pilotul unei aeronave situată pe axul pistei de aterizare/decolare poate vedea balizele sau luminile care delimitează pista sau care marchează axul acesteia.

(OMM R 2130, Reg.Teh. OMM, OACI Anexa 3)

130 distribuția dimensională a aerosolilor

aerosol size distribution;

distribution dimensionelle des aérosols;

Dimensionverteilung der Aerosole ;(G?)

aeroszol méreteloszlás;

распределение аэрозоля по частиц;

distribucion de aerosoles por tamaño;

abundența relativă a aerosolilor atmosferici de diferite dimensiuni.
(OMM A 0900)

131 distribuția mărimii picăturilor/spectrul picăturilor, spectrul particulelor de nor, spectrul picăturilor de ploaie

drop-size distribution/drop spectrum, droplet ~, raindrop size ~;

distribution de la dimension des gouttes/spectre des gouttelettes de nuage, ~ des gouttes de pluie;

Dimensionverteilung der Tropfen/Tropfenspektrum, Spektrum des Wolkenpartikele, ~ des Regentropfene;

cseppméret eloszlás/csepp spektrum, esőcsepp méreteloszlás;

распределение дождевыхкапель по размерам/спектр капель, диапазон ~, распределение капель по размерам;

distribución de las gotas de lluvia por tamaño/espectro de las gotas de lluvia, ~ de las gotitas de lluvia;

distribuția sau spectrul frecvenței mărimii picăturilor (diametru, volum) caracteristice care intră în componența unui nor sau a unei precipitații.

(OMM D 1150, D 1170)

132 distribuția presiunii/câmpul presiunii

pressure pattern/~ distribution ;

configuration de presión/répartition de la ~;

Druckverteilung/Druckfeld;

nyomásmező/nyomáseloszlás;

тип распределения давления/распределение ~;

configuración de la presión/distribución ~ ~;

reprezentarea spațială a repartiției presiunii atmosferice, cu depresiunile, anticlonii, talvegurile și dorsalele ei.

(OMM P 1590, P 1640)

133 distribuție Weibull

Weibull distribution;
distribution de Weibull;
Weibull Distribution/~ verteilung;
Weibull elosztás;
распределение Вейбула;
distribución de Weibull;

funcție de distribuție statistică folosită pentru descrierea datelor referitoare la precipitații, viteza vântului și curent.

(OMM W 0650)

134 divergență

divergence;
divergence;
Divergenz;
divergencia/szétáramlás;
дивергенция/расхождение, расходимость;
divergencia;

expansiunea sau etalarea unui câmp de vectori; mărimea scalară pentru un câmp de vectori \vec{V} (ca de exemplu vectorul vânt) este definită prin relația: $div \vec{V} = (\delta u / \delta x) + (\delta v / \delta y) + (\delta w / \delta z)$, în care u , v și w sunt componentele vectorului \vec{V} de-a lungul axelor rectangulare x , y și z . “Divergența orizontală” este definită omițând termenul $\delta w / \delta z$.

(OMM D 0850)

135 DMR

vezi Z 032 zile mondiale regulate

136 documentație de zbor

flight documentation;
documentation de vol;
Flugdokumentation/Flugmappe;
repülési dokumentáció;
полётная документация;
documentació de vuelo;

documente scrise sau imprimate constând în hărți, secțiuni verticale și formulare care conțin informații meteorologice referitoare la zborul unei aeronave pe o anumită rută de zbor.

(OMM F 0450)

137 DOM

vezi D 127 distanța optică meteorologică

138 dom rece

vezi C 425 cupolă rece.

139 dorsală/dorsală anticiclonică

ridge/~ of high pressure ;

crête barométrique/~ de haute pression, dorsale;

Rücken;

gerinc;

гребен/~ высокого давления;

dorsal de alta presión;

în meteorologie, regiune din atmosferă în care presiunea este mai mare în comparație cu regiunile învecinate de la același nivel; pe hărțile sinoptice, este reprezentată printr'un sistem de izobare sau de izohipse aproximativ paralele, în formă de U și a căror concavitate este îndreptată către anticicloul principal.

(OMM R 1790)

140 dorsală anticiclonică

vezi D 139 dorsală.

141 dorsală în altitudine

upper-level ridge/upper-air ~;

crête en altitude;

Rücken am Hohe;

magasszinti gerinc;

гребень в верхней атмосфере/высотный гребень;

dorsal en la altura/~ a nivel superior;

dorsală barică în atmosfera înaltă, în special atunci când este mai puternic evidențiată în altitudine decât în apropiere de sol.

(OMM U 0310)

142 downburst

vezi R 101 rafală descendentă

143 dozimetru

dosimeter;

dosimètre;

Dosimeter;

doziméter;

дозиметр;

dosímetro;

1. instrument pentru măsurarea *radiației ultraviolete* a Soarelui și a cerului ;

2. dispozitiv portabil folosit de persoanele care lucrează în apropierea surselor radioactive (în mediu radioactiv), care măsoară doza de radioactivitate primită.

(OMM D 0950)

144 dozimetru UV

UV dosimeter;

dosimètre UV;

UV Dosimeter;

ibolyántáli doziméter;

УФ - дохзиметр/дозиметр ультрафиолетовой радиации;

dosimetro UV;

instrument simplu pentru măsurarea intensității radiației ultraviolete prin determinarea culorii unui lichid expus acestei radiații.

(OMM U 0440)

145 draperii aurorale

auroral draperies/~ curtains;

draperies aurorales;

Polarlichtdraperien;

függönyszerű sarki fény;

драпи полярного сияния/авроральные занавеси;

colgaduras de la aurora/cortinas de la ~;

benzi aurorale cu structură radiară, în care razele sunt excepțional de lungi și dau o aparență de draperii sau de perdele.

(OMM A 3160, A 3170)

146 **dropsondă**/catasondă, radiosondă căzătoare

dropsonde;

dropsonde/catasonde;

Fallschirmsonde;

vetőszonda;

сбрасываемый зонд/парашютный радиозонд;

radiosonda con paracaídas/radiosonda descendente;

radiosondă lansată dintr'un avion, aerostat sau rachetă meteorologică, cu sau fără parașută, care determină parametrii din atmosfera liberă pe parcursul coborârii către suprafața terestră.

(OMM D 1200)

147 **drosometru**

dewgauge/drosometer;

drosomètre;

Таумессер/Drosometer;

harmatmérő;

росомер/дрозометр;

drosímetro/drosómetro;

instrument pentru măsurarea cantității de rouă pe unitatea de suprafață; în general, este constituit dintr'o balanță cu brațe inegale, cu un singur platan cu suprafață determinată, construită din fire higroscopice (fire din coadă de cal) pe care se depune roua. De regulă, acest aparat se instalează pe suprafața solului, la nivelul ierbii de pe platformă.

(OMM D 0410)

148 **drumuri de nori**/șiruri de nori

cloud street;

rue de nuages;

Wolkenstrasse/Wolkeskette;

felohóút/felhősor;

облачная улица/~ дарожка;

calle de nubes;

nori dispuși în linii sau șiruri aproximativ paralele cu direcția vântului, care par convergente către unul sau două puncte ale orizontului, datorită efectului de perspectivă; cel mai frecvent, acest aranjament este constituit din nori *Cumulus mediocris* și reprezintă o

informație certă asupra direcției și intensității aproximative a vântului atât în grosimea stratului convectiv cât, mai ales, și la nivelul lor de existență. La scară mare, acest aspect este comun câmpurilor cumuliforme postfrontale identificabile pe fotografiile de la sateliți.
(OMM C 1900)

149 drumuri de nori într'un turbion/șiruri turbionare de nori

vortex cloud street;
rue de nuages à tourbillon;
Wolkenstrasse im Turbulentwirbel;
örvény kiszélesedése;
вихревая облачная дорожка;
calle de nubes en un vórtice;

șiruri de nori asociate unui vortex turbionar.
(OMM V 0500)

150 duplicatus (du)

duplicatus (du);
duplicatus (du);
duplicatus (du);
duplicatus (du);
двойные облака (du);
duplicatus (du);

varietate de nori în bancuri, pânze sau straturi suprapuse, situate la niveluri apropiate și uneori unite între ele; acest termen se aplică în principal norilor din genurile *Cirrus*, *Cirrostratus*, *Alto cumulus*, *Altostratus* și *Stratocumulus*.
(OMM D 1400)

151 durata amplitudinii maxime a unei rafale (t_i)

maximum gust lapse time (t_i) ;
durée de l'écart absolu maximal des rafales (t_i);
Zeitdauer der maximalen Abnahme der Windstöße (t_i) ;
maximális sebességés ideje (t_i) ;
длительность максимальной амплитуды порывов (t_i) ;
lapso de la amplitud máxima de una ráfaga (t_i);

intervalul de timp dintre momentele în care se atinge *viteza maximă* în două rafale consecutive (dintre două vârfuli consecutive), care determină *amplitudinea maximă (ecartul maxim absolut)*.
(OMM M 0280)

152 **durata astronomică posibilă de insolație**

vezi D 155 durata de insolație

153 **durata de extindere a unei rafale (t_d)**

gust decay time (t_d);

durée d'extinction d'une rafale (t_d);

Abklingzeit des Windstoßes (t_d);

lökés hanyatlási ideje (t_d);

длительность затухания порыва (t_d);

lapso de disminución de una ráfaga (t_d);

intervalul de timp dintre momentul producerii *vitezei maxime a unei rafale* și sfârșitul rafalei respective.

(OMM G 0940)

154 **durata de formare a unei rafale (t_f)**

gust formation time (t_f);

durée de formation d'une rafale (t_f);

Anlaufzeit des Windstoßes (t_f);

lökés felfutási ideje (t_f);

длительность образования порыва (t_f);

duración de formación de una ráfaga (t_f);

intervalul de timp dintre începutul unei rafale și momentul atingerii vitezei maxime a acesteia.

(OMM G 0960)

155 **durata de insolație**/durata efectivă de insolație (1), durata geografică sau topografică de insolație (2), durata astronomică posibilă de insolație (3)

insolation duration, bright sunshine duration (1), geographically or topographically possible sunshine ~ (2), maximum possible sunshine ~ (3);

durée effective d'insolation (1), durée géographique ou topographique ~ (2), durée astronomique possible ~ (3);

Insolationsdauer/Besonungdauer, (1) Effektivinsolationdauer, (2)geographische oder topographische Dauer, (3) möglichastronomische ~ ;

inszoláció időtartama (1), napfénytartam földrajzilag vagy topográfiaiilag (2), lehetséges napfénytartam (3);

продолжительность инсоляции яркого солнечного сияния (1), географически или топографически возможная продолжительность солнечного сияния (2), максимальная продолжительность солнечного сияния (3);

duración de la insolación, ~ efectiva de la insolación (1), ~ geográfica o topográfica de la insolación (2), ~ máxima posible de la insolación (3);

1. *durata efectivă de insolație*: intervalul de timp în care radiația solară este suficient de intensă pentru a produce umbre distinct conturate;

2. *durata geografică sau topografică de insolație*: intervalul maxim de timp în cursul căruia radiația solară poate atinge o suprafață dată, în condițiile locale de amplasare a acesteia;

3. *durata astronomică posibilă de insolație*: intervalul efectiv de timp dintre răsăritul și apusul marginii superioare a discului solar în planul orizontului teoretic local.

(OMM B 1240, I 0560)

156 durata efectivă de insolație

vezi D 155 durata de insolație

157 durata geografică sau topografică de insolație

vezi D 155 durata de insolație

158 durata ploii/durata precipitației

rainfall duration/precipitation ~;

durée de la pluie/~ de précipitation;

Regendauer/Niederschlagedauer;

(idő)tartam eső;

продолжительность дождя/~ осадков;

duración de la lluvia/~ de la precipitación;

perioada de timp în cursul căreia este observată ori înregistrată o ploaie sau orice altă precipitație continuă, într'un punct sau o zonă dată.

(OMM R 0810, P 1410).

159 durata precipitației

vezi D 158 durata ploii

160 durata unei rafale (t_g)

gust duration (t_g);

durée d'une rafale (t_g);

Windstoßdauer (t_g);

a széllökés időtartama (t_g);

длительность порыва (t_g);

duración de una ráfaga (t_g);

intervalul de timp dintre începutul și sfârșitul unei rafale.

(OMM G 0950)

E

001 **ecartul maxim absolut al rafalelor** (l_m)

vezi A 155 amplitudinea maximă a rafalei

002 **echilibru adiabatic**/echilibru convectiv

adiabatic equilibrium/convective equilibrium;

équilibre adiabatique/équilibre convectif ;

adiabatisches Gleichgewicht ;

adiabatikus egyensúly/konvektív egyensúly;

адиабатическое равновесие/

конвективное равновесие;

equilibrio adiabático/equilibrio convectivo;

stare de echilibru hidrostatic al atmosferei în care o particulă de aer deplasată adiabatic își păstrează aceeași temperatură și presiune ca cele din mediul înconjurător, nici o altă forță de echilibru neputând să acționeze asupra vreuneia din particulele în mișcare verticală; în atmosferă, starea de echilibru adiabatic este atinsă într'un strat de aer în care există un puternic amestec vertical.

(OMM A 0530)

003 **echilibru convectiv**

vezi E 002 echilibru adiabatic.

004 **echilibru difuziv**

diffusive equilibrium;

équilibre diffusif;

Diffusionsgleichgewicht;

diffúziós egyensúly;

диффузное равновесие;

equilibrio de difusión;

distribuția gazelor în atmosferă conform legii lui Dalton, în care procentul gazelor ușoare crește cu altitudinea iar cel al gazelor grele scade.

(OMM D 0660)

005 echilibru geostrofic

geostrophic equilibrium;
équilibre géostrophique;
geostrophische Äquilibrium/~ Gleichgewicht;
geosztrófikus egyensúly;
геострофическое равновесие;
equilibrio geostrofico;

condiție a câmpului de mișcare dintr'un fluid nevâscos, în care forța gradientului de presiune este echilibrată exact de forța Coriolis,

conform relației: $2\vec{\Omega}V_g = -\alpha\nabla_H p$.

(OMM G 0330, Dmag G 27)

006 echilibru indiferent/stabilitate neutră

neutral stability/indifferent ~;
équilibre indifférent/stabilité ~, ~ neutre;
indifferentes hydrostatisches Gleichgewicht/~ Äquilibrium;
indifferens hidrosztatikai egyensúly/közömbös ~;
нейтральная устойчивость/индифферентная ~;
estabilidad indiferente/~ neutra;

stare de echilibru hidrostatic al atmosferei în care o particulă de aer deplasată de la nivelul său inițial nu este supusă nici unei forțe hidrostactice.

(OMM N 0370)

007 echilibru radiativ

radiative equilibrium;
équilibre radiatif;
radiativ Äquilibrium/strahlungsche Gleichgewicht;
sugárzásí egyensúly;
радиационное равновесие;
equilibrio radiativo;

echilibrul dintre fluxurile de radiație care intră și cele care ies din atmosfera terestră sau dintr'un sistem determinat.

(OMM R 0420)

008 echivalentul în apă al stratului de zăpadă

water equivalent of snow cover;
équivalent en eau de la neige;

Wasserwert/Wassergehalt der Schneedecke;
hóréteg/hótakaró vízekvivalense;
ВОДНЫЙ ЭКВИВАЛЕНТ СНЕГА/запас воды в снежном покрове;
equivalente en agua de la capa de nieve;

grosimea stratului de apă, exprimată în mm, care ar rezulta din topirea lentă a stratului de zăpadă ce acoperă o suprafață orizontală de sol, presupunând că apa respectivă nu se evaporă, nu se scurge și nu se infiltrează în sol.

(OMM W 0230)

009 **ecliptica**

ecliptic;
écliptique;
Ekliptik;
ekliptika;
ЭКЛИПТИКА;
eclíptica;

intersecția planului orbitei terestre cu sfera cerească sau cu planul orbitei imaginare a Soarelui în mișcarea lui anuală aparentă.

(OMM E 0070, DEX)

010 **ECMWF**

vezi C 120 Centrul european de prognoză a vremii pe termen mediu

011 **ecoclimatologie**/climatologie ecologică

ecoclimatology/ecological climatology;
écoclimatologie/climatologie écologique;
Ökoklimatologie;
ökoklimatológia;
ЭКОКЛИМАТОЛОГИЯ/ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ КЛИМАТОЛОГИЯ;
ecoclimatología/climatología ecológica;

ramură a *bioclimatologiei* care studiază relațiile dintre organismele vii și mediul lor climatic; aceasta include adaptarea fiziologică a plantelor și animalelor la climă și distribuția geografică a plantelor și animalelor în funcție de climă.

(OMM E 0090, E 0100)

012 **ecologie**

ecology;
écologie;
Ökologie;
ökológia;
ЭКОЛОГИЯ;
ecología;

ramură a biologiei care se ocupă cu studiul relațiilor dintre organismele vii și mediul lor de viață.

(OMM E 0110)

013 **ecou de tornadă**/ecou în formă de cârlig

tornado echo/hook ~;
écho de tornade/~ en crochet;
Tornadoecho/Hakenecho;
tornádó echó/horog ~;
ЭХО торнадо/
крючкообразное ЭХО;
eco de tornado/~ en forma de gancho;

tip de *ecou radar* de precipitații care are o formă curbată sau de cârlig, corespunzător părții inferioare a unui nor *Cumulonimbus*; apare de regulă în sectorul sudvestic al norului orajos și este asociat frecvent cu formarea *tornadelor*.

(OMM T 1090, H 0750)

014 **ecou în formă de cârlig**

vezi E 013 ecou de tornadă

015 **ecou radar**

radar echo;
écho radar;
Radarecho;
radar visszhang;
радиолокационное ЭХО;
eco de radar;

partea din energia pulsatorie a fascicolului radioelectric care este reflectată și revenită la receptor, atunci când fascicolul respectiv întâlnește un obstacol sau un obiect din atmosferă.

(OMM R 0040)

016 ecouri „înger“/îngeri

angel echoes;

anges;

Engel/Engelecho;

angyal-echók;

ангелъ;

ecos ángel;

ecouri radar care sunt determinate de stolurile de păsări, de roiuri dense de insecte, sau de variații puternice ale indicelui de refracție al aerului, nu de reflexia pe particulele lichide sau solide din atmosferă (meteori).

(OMM A 1900)

017 ecran pluviometric

raingauge shield ;

écran pluviométrique ;

Schutztrichter für Regenschirm;

szélgallér;

защита дождемера;

pantalla del pluviómetro;

dispozitiv protector instalat împrejurul pâlniei unui *pluviometru*, cu scopul de a anihila influența turbioanelor de vânt care pot altera cantitatea reală de precipitații colectată.

(OMM R 0870)

018 ecran radar

radar screen/~ display;

écran radar;

Radaranzeigegerät/Radarschirm;

radar képernyő/~ display;

экран радиолокатора;

pantalla de radar;

tub catodic care afișează (vizualizează) ecourile primite de un radar.

(OMM R 0100)

019 ecran radar tip a/a-scop

a-scope ;
a-scope ;
a-scope/Typ-a Radarschrim ;
a-scope/körkörös leképezés ;
экран-а;
radarscopio tipo A ;

tip de ecran radar care vizualizează amplitudinea semnalului primit în funcție de distanță.

(OMM A 2570)

020 ecuatorul meteorologic

meteorological equator;
équateur météorologique;
meteorologisches Äquator;
meteorológiai egyenlítő;
метеорологический экватор;
ecuador meteorológico;

descriș și sub denumirea de *zona de convergență intertropicală/ZCIT*, ecuatorul meteorologic reprezintă poziția medie anuală a axei *talvegului ecuatorial* care se situează mai degrabă peste latitudinea de 5⁰N/S decât peste ecuatorul geografic; poziția sezonieră a acestuia oscilează latitudinal, fiind situată mai către nord sau către sud în emisfera în care este vară.

(OMM M 0970)

021 ecuatorul termic

heat equator/thermal~;
équateur thermique;
thermischer Äquator;
termikus egyenlítő;
тепловой эквабор/термический ~;
ecuador térmico;

linia care circumscrie Pământul și care unește toate punctele cu cea mai mare medie anuală a temperaturii de pe fiecare meridian.

(OMM 0290)

022 ecuația altimetrică

vezi E 035 ecuația hipsometrică

023 ecuația cantității de mișcare

vezi E 037 ecuația momentului

024 ecuația Clausius-Clapeyron

Clausius-Clapeyron equation;
équation de Clausius-Clapeyron;
Clausius-Clapeyronsche Gleichung ;
Clausius-Clapeyron-egyenlet ;
уравнение Клаузиуса-Клапейрона;
ecuación de Clausius-Clapeyron ;

ecuație care ține seama de variația presiunii cu temperatura într'un stadiu de echilibru între două faze coexistente ale aceleiași substanțe; pentru apă, această relație are forma: $(1/e')(de'/dT) = L(R_v T^2)$, unde e este presiunea vaporilor saturați, T este temperatura, L este căldura latentă și R_v constanta gazelor pentru vaporii de apă.

(OMM C 0760)

025 ecuația cvasi geostrofică

vezi A 273 aproximație cvasi geostrofică.

026 ecuația de continuitate

continuity equation;
équation de continuité;
Kontinuitätsgleichung;
kontinuitási egyenlet;
уравнение неразрывности;
ecuación de la continuidad ;

ecuație hidrodinamică ce relevă că într'un volum de fluid ipotetic, creșterea masei este egală cu bilanțul sau diferența dintre masa care intră și cea care iese din volumul respectiv; are forma $(d\rho/dt) + \text{div}\rho\vec{V} = 0$, sau $(d\rho/dt) + \rho\nabla \cdot \vec{V} = 0$, unde ρ este densitatea fluidului și \vec{V} , vectorul vitezei.

(OMM C 2800)

027 ecuația de echilibru

balance equation ;
équation de l'équilibre ;
Gleichgewichtsgleichung ;
egyensúly-helyzet/balanszegyenlet ;
уравнение баланса;
ecuación del balance ;

ecuație diagnostică ce exprimă sau stabilește relația dintre câmpurile de geopotențial și de mișcare în plan orizontal; vitezele rezultate din rezolvarea acestei ecuații pot fi folosite ca date inițiale în programele de *prevedere/prognoză numerică a vremii* sau în studii diagnostice.
(OMM B 0130)

028 ecuația de stare/ecuația gazelor

equation of state/gas ~;
équation d'état/~ des gaz;
Zustandsgleichung/Gasgleichung;
állapotegyenlet/gázállapot;
уравнение состояния/~ газа;
ecuación de estado/~ de los gases;

relația dintre presiunea p , volumul specific α și temperatura T ale unui gaz: $p\alpha = RT$, unde R este constanta gazelor perfecte. Ecuația de stare care definește comportarea ideală pentru gaze are forma: $pV = nR^*T/M = mRT$, unde n este numărul de molecule, M este greutatea moleculară, R^* este constanta universală a gazelor și $R=R^*/M$ constanta specifică gazului ($R^*=8,3143 \text{ J mol}^{-1}\text{K}^{-1}=1,986 \text{ cal mol}^{-1}\text{K}^{-1}$)
(OMM E 0770, G 0090, Atm. Thermodynamics, J.V.Iribarne&W.L.Godson)

029 ecuația de vorticitate

vezi E 044 ecuația turbionului.

030 ecuația divergenței

divergence equation;
équation de divergence;
Divergenzgleichung;
divergencia egyenlet;
уравнение дивергенции;
ecuación de divergencia;

ecuație care permite stabilirea ratei de variație orizontală a *divergenței* pe o particulă; este obținută calculând divergența termenilor din ecuația vectorială a mișcării. Pentru analiza dinamică și *prevederea/proгноza meteorologică numerică* adesea este avantajos să se înlocuiască ecuația vectorială a mișcării orizontale cu o ecuație scalară; printr'o metodă similară, adică folosind componenta verticală a operatorului de vorticitate se obține *ecuația de vorticitate* sau *ecuația turbionului*.

(OMM D 0860)

031 **ecuația echilibrului static**

vezi E 034 ecuația hidrostatică

032 **ecuația energiei**

energy equation;

équation d'énergie;

Energiegleichungen;

energía egyenletek;

уравнение энергии;

ecuación de la energía;

ecuație care exprimă relația dintre unele forme diferite de energie (termică, potențială, cinetică, chimică, electrică) prezente în atmosferă; exemplele cuprind transformarea unei forme de energie în alta (energia potențială în cinetică), sau repartiția ori transformarea formelor de energie între mișcările medii și turbionare, sau între componentele zonală și meridională ale mișcării.

(OMM E 0670)

033 **ecuația gazelor**

vezi E 028 ecuația de stare.

034 **ecuația hidrostatică/ecuația echilibrului static**

hydrostatic equation/~ of static equilibrium;

équation hydrostatique/~ de l'équilibre statique;

Hydrostatischesgleichung/

statisches Gleichgewichtgleichung;

hidrosztatikai egyenlet/statika alapegyenlete;

гидростатическое уравнение/~ статического равновесия;

ecuación hidrostática/~ del equilibrio estático;

formă a componentei verticale a *ecuației de mișcare* în care toți termenii (în particular, inclusiv accelerația verticală) sunt considerați neglijabili în comparație cu presiunea și accelerația gravitației; ecuația are forma $\delta p / \delta z = -\rho g$, unde p este presiunea, ρ este densitatea aerului, g este gravitația și z distanța pe verticală.

(OMM E 0780, H 1020)

035 ecuația hipsometrică/ecuația altimetrică, formula barometrică (altimetrică)

hypsothetic equation/altimetric equation, barometric (height) formula;

équation hypsométrique/équation altimétrique, formule barométrique (altimétrique);

Hypsometrische Gleichung/ barometrische Höhenformel;

magasságmérési egyenlet/hipszometrikus ~, barometrikus magassági formula;

гипсометрическое уравнение/высотное уравнение, барометрическая формула (высота);

ecuación hipsométrica/ fórmula barométrica (de altimétrie);

1. ecuație bazată pe *ecuația hidrostatică* folosită pentru:

- determinarea diferenței de *geopotential* dintre două niveluri de presiune,

- reducerea presiunii atmosferice observate la un alt nivel de referință;

- etalonarea sau calibrarea unui *barometru aneroid*;

are forma: $z = (RT_v/g) \log_e(p_0/p_1)$, unde z este grosimea, R este *constantă gazelor* pentru aerul uscat, T_v este temperatura virtuală a coloanei de aer, p_0 și p_1 sunt valorile presiunii la baza și vârful coloanei considerate, iar g este accelerația gravitației. (OMM A 1600, H 1250)

2. ecuația principală a staticii atmosferei în formă canonică ce stabilește legătura dintre presiunea atmosferică de la două nivele, diferența de înălțime dintre acestea și temperatura medie a stratului respectiv de aer; se folosește pentru reducerea presiunii la nivelul mării sau la un nivel de referință și în operațiile de nivelment. Măsurătorile se fac cu un aneroid dotat cu termometru și pot fi folosite în mai multe variante de formule, în funcție de modul de

aproximare a distribuției temperaturii (adiabatic, politrop, izotermic, omogen, normal); formula lui Babinet este cea mai simplă: $M = 16000[1 + 0,002(T+t)]^{B-b/B+b}$, unde M este diferența de altitudine în metri, T temperatura ($^{\circ}\text{C}$) și B, b presiunea la cele două nivele (mm Hg). Formula lui Laplace este o relație ușor de aplicat pentru două puncte relativ apropiate pe verticală (până la 1000 m): $m = k(1 + \alpha) \log B_0/B_f$, unde m este diferența de altitudine, k este coeficientul barometric, α este coeficientul de dilatare al aerului ($1/273$), t temperatura medie între cele două puncte și B_0, B_f presiunea în punctele respective.
(Dmet F 31, Dmag B 26)

036 ecuația lui Margules

Margules's equation;
 équation de Margules/formule de ~;
 Margulesche Gleichung/~ Formel;
 Margules-formula;
 уравнение Маргулеса;
 ecuación de Margule;

formulă cu care se determină panta stratului limită dintre două mase de aer cu densități și viteze diferite, luând în considerație rotația terestră; are forma: $\tan \alpha = f/g \cdot T_2 v_1 - T_1 v_2 / T_2 - T_1$, unde α este unghiul de înclinare a suprafeței de separație, f este parametrul Coriolis și g gravitația, T_1 este temperatura ($^{\circ}\text{K}$) masei reci care se deplasează cu viteza v_1 și T_2 este temperatura ($^{\circ}\text{K}$) masei calde care se deplasează cu viteza v_2 .

(OMM M 0130, Dmag M 29)

037 ecuația momeului/ecuația cantității de mișcare

momentum equation;
 équation de la quantité de mouvement;
 Momentgleichung/Impuls Formel;
 momentum egyenlet/impulzus ~;
 уравнение количества движения;
 ecuación del impulso;

exprimarea matematică a legii de mișcare a lui Newton, conform căreia rata de variație a cantității de mișcare a unui corp sau a unei

porțiuni de fluid este egală cu forțele ce acționează asupra corpului sau porțiunii de fluid respective.

(OMM M 1820)

038 **ecuația Monin-Obukhov**

Monin-Obukhov equation;

équation de Monin-Obukhov;

Monin-Obukhov Formel/Gleichung;

Monin-Obukhov formula/~ ~ egyensúlyi;

уравнение Мони́на-Обухова;

ecuación de Monin-Obukhov;

expresia variației vitezei vântului cu înălțimea ca funcție a variabilei nedeterminate z/L , adică $du/dz = (u^*/kz) (1 + \alpha z/L)$, unde α este un parametru ce trebuie determinat experimental, z este altitudinea măsurată de la planul de origine, L este lungimea scării Monin-Obukhov, u^* este viteza de frecare și k este constanta von Kármán.

(OMM M 1840)

039 **ecuația Navier-Stokes**

Navier-Stokes equation;

équation Navier-Stokes;

Navier-Stokes Gleichung;

Navier-Stokes egyenlet;

уравнение Навье-Стокса;

ecuación de Navier-Stokes;

ecuația de mișcare a unui fluid vâscos, de forma: $d\vec{v}/dt = -(1/\rho)\nabla p + F + \nu\nabla^2\vec{v} + (1/3\nu)\nabla(\nabla\cdot\vec{v})$, în care ρ este densitatea, p este presiunea, F este forța externă totală pe unitatea de masă, \vec{v} este viteza și ν vâscozitatea cinematică.

(OMM N 0130)

040 **ecuația omega**

omega equation;

équation en omega;

Omeegasgleichung;

omega egyenlet;

омега-уравнение;

ecuación omega;

ecuație diagnostică prin care viteza verticală în coordonate de presiune ($\omega = dp/dt$) poate fi calculată printr' o metodă de relaxare numerică; are forma: $f^2 \delta^2 \omega / \delta p^2 + \nabla^2 (\sigma \omega) = f \delta / \delta p [\vec{v} \cdot \nabla (f + \zeta) - \nabla^2 (\vec{v} \cdot \nabla \delta \phi / \delta p)]$, unde f este parametrul Coriolis, σ , stabilitatea statică este $-1 / \rho \delta \lambda \bar{\omega} \theta \delta p$ (ρ este densitatea și θ temperatura potențială), este viteza, ζ vorticitatea/turbionul relativ(ă), ϕ geopotențialul, ∇^2 Laplacianul și ∇ este operatorul del.
(OMM O 0190)

041 ecuația piezotropică

piezotropic equation;
 équation piézotropique;
 piezotrope Gleichung;
 piezotrop egyenlet;
 пьезотропное уравнение;
 ecuación piesotrópico;

ecuație care descrie relația dintre indicatorii de stare a fluidelor piezotropice: $d\rho/dt = B \cdot dp/dt$, unde B este coeficientul piezotrop ($B = 0$ semnifică un fluid incompresibil); este frecvent folosită în meteorologia dinamică. Procesele termodinamice ale fluidelor piezotropice se numesc și "politrope".
(Dmag P 51)

042 ecuația radar

radar equation;
 équation radar;
 Radargleichung;
 radar egyenlet;
 радиолокационное уравнение;
 ecuación del radar;

relația dintre caracteristicile de difuzie ale unei ținte, puterea și lungimea de undă a impulsului emis, funcția de câștig a antenei, puterea medie returnată la receptor, distanța și factorul de atenuare corespunzător frecvenței radarului; în meteorologie, ținta este constituită din ansambluri de particule lichide și solide. Pentru ținte multiple, are forma: $\bar{P}_r = P_1 G^2 \lambda^2 / (4\pi)^3 \sum_i \sigma_i / R_i^4$, iar în termeni de reflectivitate pentru ținte distribuite, inclusiv factorul de corecție

pentru forma gaussiană a impulsului ($1/2\ln 2$), aceasta devine:

$$\bar{P}_r = 1/2 \ln 2 (P_1 G^2 \lambda^2 \theta^2 h / 512 \pi^2 R^2) \eta .$$

(OMM R 0050, sursă ANM)

043 **ecuația tendinței**/tendința advectivă a presiunii

tendency equation/advective pressure tendency;

équation de tendance de la pression/tendance advective de la pression ;

Tendenzgleichung ;

tendenciaegyenlet ;

уравнение тенденции/адвективная тенденция давления;

ecuación de tendencia de la presión/tendencia advectiva de la presión ;

ecuație pe baza căreia se determină variația locală a presiunii într'un punct oarecare din atmosferă, obținută din combinarea ecuației de continuitate cu o formă integrată a ecuației hidrostactice; este folosită cel mai adesea pentru estimarea mișcării verticale integrate luând în considerare tendința presiunii și advecția; are forma:

$$(\delta p / \delta t)_h = -g \int_h^{\infty} (\delta(\rho u) / \delta x + \delta(\delta v) / \delta y) + dz + g(\rho w)_h .$$

(OMM A 0650, T 0270)

044 **ecuația turbionului**/ecuația de vorticitate

vorticity equation;

équation du tourbillon;

Wirbelgleichung/Vorticitygleichung;

örvényesség egyenlet;

уравнение вихря/~ завихренности;

ecuación de la vorticidad;

ecuația dinamică a ratei de variație a vorticității sau a turbionului unei particule, obținută folosind rotaționalul ecuației vectoriale a mișcării; are forma:

$$d\eta / dt = -\eta(\delta u / \delta x + \delta v / \delta y) + (\delta w / \delta y \cdot \delta u / \delta z - \delta w / \delta x \cdot \delta v / \delta z) + (\delta p / \delta x \cdot \delta \alpha / \delta y - \delta p / \delta y \cdot \delta \alpha / \delta x)$$

(OMM V 0550, Dmag Ö 5)

045 **ecuația turbionului barotrop**

barotropic vorticity equation;

équation du tourbillon barotrope;

barotrope Wirbelgleichung ;
barotrop örvényességi egyenlet ;
баротропное уравнение вихря;
ecuación de la vorticidad barotrópica ;

ecuația de vorticitate sau *ecuația turbionului* aplicabilă în situațiile în care nu există nici divergență orizontală și nici mișcare verticală. În acest caz , *turbionul absolut* al unei *particule de aer* este conservat și atunci avem $d/dt(\zeta + f) = 0$, unde ζ este turbionul relativ și f este *parametrul Coriolis*.

(OMM B 0560)

046 **ecuație diagnostică**

diagnostic equation;
équation diagnostique;
diagnostische Gleichung;
diagnosztikai egyenlet;
диагностическое уравнение;
ecuación diagnóstico;

ecuație care exprimă o stare de echilibru într'un sistem fizic și în care derivatele în raport cu timpul sunt absente, ceea ce facilitează studiul diferitelor contribuții la echilibrul respectiv.

(OMM D 0510)

047 **ecuații de bază**

vezi E 049 ecuații primitive.

048 **ecuații filtrate**

filtered equations;
équations filtrées;
filtriert Gleichung;
szűrt egyenletek;
фильтрованные уравнения;
ecuaciones filtradas;

aproximația introdusă în *ecuațiile de mișcare* pentru a exclude din soluțiile lor anumite clase de mișcări ondulatorii, ca de exemplu undele acustice și undele gravitaționale.

(OMM F 0240)

049 **ecuații primitive**/ecuații de bază

primitive equations;
équations générales;
primitive Gleichungen;
primitív egyenletek;
примитивные уравнения;
ecuaciones primitivas/~ básicas;

ecuațiile de bază ale dinamicii atmosferei folosite fără simplificări sau aproximare.

(OMM P 1770)

050 **ecuații prognostice**

prognostic equations;
équations de prévision/ ~ prévisionnelles ;
primitive Gleichungen;
prognosztikai egyenlet;
прогностические уравнения;
ecuaciones de pronóstico;

set de ecuații diferențiale care exprimă rata de schimb sau viteza de evoluție a variabilelor atmosferice în raport cu timpul, și care sunt rezolvate pentru a găsi valorile acestor variabile la un moment ulterior. (OMM P 1870)

051 **ecuațiile**

equations of motion;
équations du mouvement;
Bewegungsgleichungen;
mozgáseggyenletek;
уравнения движения;
ecuaciones del movimiento;

ansamblu de ecuații hidrodinamice care descriu mișcarea unui fluid rezultată din forțele care acționează asupra particulelor individuale ale acestuia. Pentru unitatea de masă a unui fluid în mișcare într'un sistem de coordonate fixat pe un punct situat pe suprafața Pământului, ecuația vectorială pentru unitatea de masă de aer este:

$dv / dt = -2\vec{\Omega} \times \vec{v} - g\vec{k} - (1/\rho)\nabla p - g\vec{k} + F$, unde \vec{v} este vectorul tridimensional al vitezei, g este viteza unghiulară a rotației terestre, \vec{k} este un vector

unitar orientat în sus, perpendicular pe suprafața terestră în punctul considerat, p presiunea, g accelerația gravitației și F forța de frecare pe unitatea de masă.

(OMM E 0790)

052 educația meteorologică/formarea ~

meteorological education/~ training;

formation météorologique;

meteorologischer Erziehung/~ Bildung;

meteorológiai nevelés/~ alakitás;

метеорологическое образование;

enseñanza meteorológica;

achiziția și diseminarea de cunoștințe prin instruire teoretică și practică în domeniul meteorologiei ca știință și al aplicațiilor acesteia.

(OMM M 0940)

053 efectul Bergeron/procesul de nucleație Findeisen-Bergeron

Bergeron effect/Findeisen-Bergeron nucleation processus;

effet Bergeron/processus de nucléation Findeisen-Bergeron;

Bergeroneffekt/Findeisen-Bergeron Nucleationprozeß ;

Bergeron effektus/Findeisen-Bergeron magvasítási folyamat ;

эффeкт Бержерона/процесс нуклеаций Финдейзена-

Бержерона;

efecto de Bergeron/proceso de nucleation de Findeisen-Bergeron;

formarea și creșterea *cristalelor de zăpadă* de dimensiuni destul de mari în interiorul norilor constituiți din picături de apă suprarăcită, ca o consecință a diferenței dintre presiunea de saturație a vaporilor în raport cu apa (E_{ws}) și cea în raport cu gheața (E_{is}).

(OMM B 0670, F 0270)

054 efectul beta

beta effect;

effet beta;

Beta-Effekt;

béta-effektus;

бета эффeкт;

efecto beta;

variația *parametrului Coriolis* cu latitudinea.

(OMM B 0710)

055 **efectul de seră**

greenhouse effect;
effet de serre;
Glashauseffekt;
üvegházhatás;
парниковый эффект;
efecto (de) invernadero;

încălzirea straturilor inferioare ale atmosferei datorată proprietăților ei diferite de absorbție pentru radiația de undă lungă și de undă scurtă, de către unele componente gazoase minore, ca CO₂, vaporii de apă și unii poluanți în exces.

(OMM G 0710)

056 **efectul Doppler**

Doppler effect;
effet Doppler;
Doppler-Effekt;
Doppler-hatás;
эффект Доплера;
efecto Doppler;

schimbare în frecvența observată a unei unde acustice sau electromagnetice, în funcție de mișcarea relativă a sursei și a observatorului.

(OMM D 0930)

057 **efectul Faraday/rotația Faraday**

Faraday rotation/~ effect;
rotation Faraday/effet ~;
Faradayeffekt/~rotation;
Faradayforgiaas/~ hatás;
эффект Фарадея/вращение ~;
rotación de Faraday/efecto ~;

rotirea suferită de un fascicul cu polarizare liniară când traversează materia în direcția unui câmp magnetic aplicat acesteia.

(OMM F 0090, F 0100)

058 efectul Lenard

Lenard effect;
effet Lenard;
Lenard-Effekt;
Lenard-effektus;
эффeкT Лeнaрдa;
efecto de Lenard;

separarea sarcinilor electrice în ploaie, cauzată de fragmentarea picăturilor de apă care se încarcă pozitiv și aerul negativ.

(OMM L 0370)

059 efectul Umkehr

Umkehr effect;
effet de Umkehr/~ Götz;
Umkhreffekt;
Umkehr-hatás;
эффeкT Умкeрa/~ oбрaщeния;
efecto de Umkehr;

anomalie a intensităților zenitale relative ale unor radiații ultraviolete difuze de origine solară datorată stratului de ozon din atmosfera înaltă, atunci când Soarele este aproape de orizont.

(OMM U 0030)

060 efectul Venturi

Venturi effect;
effet Venturi;
Venturi-Effekt;
Venturi-hatás;
эффeкT Вeнтyри;
efecto Venturi;

fenomen care se manifestă prin scăderea locală a presiunii, accelerarea locală a vântului și apariția rafalelor în anumite locuri, atunci când vântul suflă printr'o vale îngustă sau printr'o trecătoare în munți.

(OMM V 0230)

061 eficiența coalescenței

coalescence efficiency;
taux de coalescence;
Effizienz der Koaleszenz ;
egyesülési hatékonyság ;
ЭФФЕКТИВНОСТЬ СЛИЯНИЯ;
eficiencia de la coalescencia;

proporția în care particulele ce se ciocnesc între ele se unesc și formează altele mai mari.

(ОММ С 2040)

062 eficiența coliziunii

collision efficiency;
taux de collision;
Kollisionseffizienz ;
ütközési hatékonyság ;
ЭФФЕКТИВНОСТЬ СТОЛКНОВЕНИЯ;
eficiencia de la colisión ;

proporția sau numărul de picături dintre cele existente pe un traseu de coliziune care intră efectiv în coliziune cu alte picături.

(ОММ С 2290)

063 eficiența de colectare a picăturilor/rendamentul ~

collection efficiency;
rendement de collecte des gouttes;
Zusammentragungseffizienz/Kollektierungseffizienz ;
összegyűlési hatékonyság;
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЗАХВАТА;
eficiencia de la colección ;

produsul dintre *eficiența coalescenței* și *eficiența coliziunii*.

(ОММ С 2280)

064 eficiența unei precipitații

effectiveness of precipitation;
efficacité d'une précipitation;
Effektivität der Niederschlag;
csapadékhatékonyság;
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ОСАДКОВ;

eficacia de la precipitación/
precipitación eficaz;

fracția dintr'o *precipitație* care este folosită de vegetație și care depinde de cantitatea de apă lichidă absorbită în sol, devenind astfel accesibilă pentru sistemul radicular al plantelor.

(OMM E 0260)

065 **eficiență termică**

thermal efficiency;

efficacité thermique;

effektiv der Niederschlag;

termikus hatásosság/~ hatékonyság;

термическая эффективность;

eficacia térmica;

element climatic folosit pentru clasificare de Thornthwaite care corespunde efectului util al precipitațiilor; exprimă măsura în care temperatura unui loc favorizează creșterea plantelor și, ca mărime, variază de la zero la limita tundrei polare până la o valoare maximă în zona tropicală.

(OMM T 0450)

066 **El Niño**

El Niño;

El Niño;

El Niño;

El Niño;

Эль Ниньо;

El Niño;

procesul de încălzire anormală a suprafeței oceanului în largul coastelor de vest ale Americii de Sud, de regulă însoțit de ploi puternice în regiunile costiere din Peru și Chile; are o periodicitate de aproximativ doi ani și variază în intensitate de la un episod la altul, cu implicații importante în evoluția vremii din regiuni îndepărtate de pe continentul euroasiatic. Poate fi considerat ca unul dintre factorii climatici macrosclari.

(OMM E 0530)

067 electricitatea aerosolilor

aerosol electricity ;
électricité des aérosols ;
Aerosolelektrizität ;
aeroszol villamosság ;
аэрозольное электричество ;
electricidad de los aerosoles ;

sarcina electrică cu care sunt încărcăți *aerosolii*.
(OMM A 0890)

068 electricitatea atmosferică

atmospheric electricity ;
électricité atmosphérique ;
Luftelektrizität/atmosphärische Elektrizität ;
légköri villamosság ;
атмосферное электричество ;
electricidad atmosferica ;

ansamblul de fenomene electrice care au loc în mod natural în atmosfera terestră.
(OMM A 2820)

069 electrizarea unui nor

cloud electrification ;
électrisation d'un nuage ;
Elektrisierung eines Wolken/Wolkenelektrisierung ;
felhő elektromossággal való feltöltődése ;
электризация облаков ;
electrificación de nubes ;

procesul prin care diferitele zone ale unui nor se încarcă electric cu sarcini pozitive sau negative, în special în oraje.
(OMM C 1600)

070 electrojet

electrojet ;
électrojet ;
Elektrostrahl ;
elektromos áram ;
электроструя ;

corriente eléctrica a chorro;
fâșie de curent electric intens, lată de câteva grade de latitudine, situată la o altitudine de circa 100 km, la aproximativ 67⁰ nord sau sud (electrojetul auroral) sau în apropierea ecuatorului electromagnetic (electrojetul ecuatorial).
(OMM E 0440)

071 **electrometeor**

electrometeor;
électrométéore;
luftelektrische Erscheinung;
légköri villamos jelenség;
ЭЛЕКТРОМЕТЕОР;
electrometeoro;

manifestare vizibilă sau audibilă a *electricității atmosferice*, fie sub formă de descărcări electrice discontinue (*fulgere, tunete*), fie ca fenomene mai mult sau mai puțin continue, ca *focul Sfântului Elm, aurorele polare*.

(OMM E 0460)

072 **electrosondă**

electrosonde;
électrosonde;
Elektrosonde;
elektroszonda;
ЭЛЕКТРОЗОНД;
electrosonda;

instrument folosit pentru determinarea potențialului electric în *atmosfera liberă*, similar cu *radiosonda*.

(OMM E 0490)

073 **element climatic**

climatic element ;
élément climatique ;
klimatische Element ;
éghajlati elem ;
КЛИМАТИЧЕСКИЙ ЭЛЕМЕНТ;
elemento climático ;

oricare dintre proprietățile sau condițiile din atmosferă care contribuie împreună la definirea climatului unui loc, ca de exemplu temperatura, umiditatea, precipitațiile, vântul, etc.
(OMM C 1000)

074 **element meteorologic**

meteorological element;
élément météorologique;
meteorologische Element;
meteorológiai elem;
метеорологический элемент;
elemento meteorológico;

variabilă sau fenomen atmosferic ce caracterizează starea timpului într'un loc determinat și la un moment dat, ca de exemplu temperatura aerului, presiunea, vântul, umiditatea, orajul, ploaia sau ceața.
(OMM M 0950)

075 **emagramă**

emagram ;
émagramme ;
Emagramm ;
emagram ;
эмаграмма;
emagrama ;

diagramă termodinamică ce are coordonate carteziane rectangulare sau oblice în T și $\ln p$, T fiind temperatura iar p presiunea.
(OMM E 0540)

076 **emanometru**

emanometer;
émanomètre;
Emanometer;
emanométer;
эманометр;
emanómetro;

instrument folosit pentru măsurarea conținutului de *radon* din atmosfera terestră.
(OMM E 0550)

077 **embruni**

spray;
embruns;
Gischt;
permeteg/permetfelhő;
водяная пыль/брызги;
rocciones;

ansamblu de picături de apă smulse de vânt de pe suprafața unei vaste întinderi de apă (mări, oceane), în general de pe creasta valurilor, și transportate la distanță mică prin atmosferă.

(OMM S 2470)

078 **embruni givranti**

freezing spray;
embruns givrants;
Gefrierengischt/Schifferischegischt, eislagersche Gischt;
jeges permet;
замерзающая водяная пыль;
espuma congelante/rocciones congelantes;

embruni sau bură marină transportată prin aer, care au temperatură sub 0°C și care îngheață instantaneu la contactul cu obiectele întâlnite (suprastructură nave, instalații portuare sau obiecte din zona litoralului).

(OMM F 1170)

079 **emisie**

emission(1), discharge, source strength, pollutant emission(2);
émission, décharge de polluants (2);
Emission (1), Auswurf (2);
emisszió;
эмиссия (1), испускание, выброс (2);
emisión;

1. eliberarea de energie electromagnetică de către un corp ;
2. introducerea de poluanți (contaminanți) în mediul ambiant.

(OMM E 0560)

080 **emisie de hidroxil**

hydroxyl emission;

émission d'hydroxyle;
Hydroxylemission;
hidroxil emisszió;
гидроксильное излучение;
emisión de hidroxilo;

reacții fotochimice între *ozon* și hidrogenul atomic, care au ca rezultat emisia de radiație infraroșie în stratul cuprins între 80 și 100 km altitudine.

(OMM H 1070)

081 emisie (radio) la oră fixă

fixed time broadcast;
diffusion á heure fixe;
Rundfunksendung am Fixierenzzeit;
programozott rádióadás;
радиопередача в фиксированное время;
emisió a hora fija;

în meteorologie, emisie radio de date și observații efectuată după un program orar de transmisiuni stabilit și agreat pe plan internațional sau național.

(OMM F 0400)

082 emisie radiofonică

broadcast;
émission radiophonique/diffusion (~);
Rundfunksendung/Radiosendung;
rádióadás;
радиопередача;
emisión radiofónica;

în meteorologie, transmitere sau comunicare prin radio de date, mesaje și informații meteorologice, destinată pentru recepția acestora într'un punct dintr'o zonă determinată, ca de exemplu, în programul de comunicații între stațiile de munte și/sau cu centre de colectare.

(OMM B 1250).

083 emisie radiofonică regulată

regular broadcast;
diffusion régulière;

regelmässig Radiosendung/~Rundfunksendung,
Regulär(rundfunk)übertragung;
szabályos időközönkénti rádióadás;
регулярная радиопередача;
emisión radiofónica regular;
difuzarea sau emiterea (radiofonică) de mesaje meteorologice
efectuată după un program fix, ca de exemplu la fiecare oră sau
jumătate de oră.
(OMM R 1440)

084 emisie radiofonică subregională

subregional broadcast;
diffusion sous-régionale;
untergebiet Radiosendung/~ Rundfunksendung;
szubregionális rádióadás;
субрегиональная радиопередача;
emisión radiofónica subregional;
emisie radiofonică destinată pentru a fi recepționată într'o Regiune
determinată a OMM și în câteva zone adiacente, ce conține o selecție
de mesaje meteorologice provenite dintr'o parte a Regiunii respective
și din unele zone adiacente acesteia.
(OMM S 3220)

085 emisie solară de unde radio

solar radio emission;
émission solaire d'ondes radio;
Sonnenrundfunkwellensendung;
nap rádiósugárzása;
солнечное радиоизлучение;
emisión solar de ondas rdioeléctricas;
energie sub formă de frecvențe radio emisă de Soare; în particular,
zgomot radio produs de perturbațiile solare, în deosebi de *erupțiile
solare*.
(OMM S 2000)

086 emisii ELF

ELF emissions;
émissions ELF;

ELF Emission/~ Ausgabe;
ELF/igen alacsony frekvenciájú hullámok kibocsátása;
КНЧ излучение;
emisiones ELF;

emisiile de unde electromagnetice cu frecvențe extrem de joase, ca de exemplu în banda 3 la 30 Hz.

(OMM E 0520)

087 **emisiile hidromagnetice**

hydromagnetic emissions;
émissions hydromagnétiques;
hydromagnetische Emission/~ Ausgabe;
hidromágneses emisszió;
гидромагнитное излучение;
emisiones hidromagnéticas;

emisiile de energie rezultate din producerea de unde hidromagnetice în atmosfera exterioară.

(OMM H 0960)

088 **emisiile VLF**

VLF emissions;
émissions VLF;
VLF Emission/~Ausgabe;
VLF kibocsátás;
ОНЧ излучения;
emisiones VLF;

emisiile electromagnetice denumite după abrevierea termenului englez 'Very Low Frequencies' efectuate la frecvențe foarte joase, în gama de audiofrecvențe de ordinul a 1 kHz.

(OMM V 0470)

089 **emisivitate**

emissivity;
émissivité;
Ausstrahlungsvermögen/Emissionvermögen;
emissziós készség;
излучательная способность (полная);
emisividad;

raportul dintre cantitatea de radiație emisă de un corp la o temperatură dată și cantitatea de radiație emisă de un *corp negru* la aceeași temperatură. Emisivitatea corpurilor se situează între 0 și 1; pentru radiația de undă lungă, emisivitatea apei este aproape 1, a vegetației oscilează între 0,95 și 1, iar cea a majorității solurilor între 0,90 la 0,95.

(OMM E 0590)

090 **emitanță energetică/emitanță radiantă**

radiant exitance/emittance, radiant emittance;

éxitance énergétique/émittance, émittance énergétique;

(spezifische) Ausstrahlung/Energetischeausstrahlung ;

emittancia ;

энергетическая светимость/плотность излучения,

излучаемость;

exitancia radiante/emittancia radiante, emitancia ;

fluxul radiant pe unitatea de suprafață emisă de o suprafață oarecare; se determină prin relația; $M_e = d\Phi_e / dA [\text{Watt} / \text{m}^2]$, unde Φ_e este fluxul radiant și A reprezintă suprafața radiantă.

(OMM E 0600, R 0210, Dmag E 113)

091 **emitanță radiantă**

vezi E 090 emitanță energetică

092 **energetica atmosferei**

atmospheric energetics/energetics of the atmosphere ;

énergétique atmosphérique/énergétique de l'atmosphère ;

atmosphärische Energetik ;

légköri energetika ;

атмосферная энергетика/энергетика атмосферы;

energética atmosférica ;

ramură a fizicii atmosferei care se ocupă cu studiul producerii, transformării și disipării energiei sub diferitele ei forme (în principal internă, potențială și cinetică) într'un sistem atmosferic determinat, sau în toată atmosfera.

(OMM A 2830)

093 energia cinetică turbionară/energia turbulenței

turbulence energy/eddy kinetic ~;

énergie de turbulence;

Turbulenzenergie/Kinetikwirbelenergie;

turbulencia energiája;

энергия турбулентности/кинетическая энергия вихря;

energía de la turbulencia/energía cinética de la ~;

energia cinetică ε a componentei turbulente a mișcării, definită prin:

$\varepsilon = (1/2)\rho(V')^2$, unde ρ este densitatea și V' este viteza turbulentă.

(OMM E 0190, T 1830)

094 energia potențială disponibilă – EPD

available potencial energy –APE ;

énergie potentielle disponible – EPD ;

disponibel potentielle Energie – DPE ;

hozzáférhető potenciális energia - HPE ;

доступная потенциальная энергия - ДПЭ;

energía potencial disponible – EPD ;

fracția mică din *energia potențială totală* a atmosferei care, în principiu, poate fi convertită în energie cinetică într'un curent adiabatic; reprezintă diferența dintre eneregia potențială totală a atmosferei la un moment dat și ipotetica energie potențială totală minimă, care ar rămâne dacă redistribuirea masei atmosferice prin procese adiabactice ar fi avut ca rezultat creierea unei stratificări orizontale uniforme.

(OMM A 2230, A 3370)

095 energia turbulenței

vezi E 093 energia cinetică a turbulenței.

096 energie internă

internal energy;

énergie interne;

innere Energie;

belső energia;

внутренняя энергия;

energía interna;

suma energiilor totale a tuturor moleculelor dintr'o masă dată; pentru un gaz perfect, energia internă este proporțională cu temperatura. Într'un sistem hidrostatic, energia internă pentru o coloană de aer din atmosferă cu secțiunea unitară, care se întinde de la suprafața terestră până la limita superioară a atmosferei, este dată de relația:

$$\int_0^{\infty} \rho I dz = \int_0^{\infty} \rho c_v T dz = \int_0^{p_0} c_v T \cdot dp / g$$

(OMM I 0680)

097 energie potențială

potential energy;

énergie potentielle;

potentielle Energie;

potenciális energia;

потенциальная энергия;

energía potencial;

energia posedată de un corp în virtutea poziției lui în câmpul gravitațional al Pământului; este măsurată prin lucrul mecanic necesar pentru a ridica corpul respectiv de la un nivel de bază, arbitrar standard, de regulă nivelul mediu al mării, la poziția pe care o ocupă normal sau la un moment dat.

(OMM P 1220)

098 energie radiantă

radiant energy;

énergie rayonnante;

Strahlungsenergie;

sugárzó energia;

энергия излучения/лучистая энергия;

energía radiante;

cantitatea de energie transferată prin radiație.

(OMM R 0200)

099 enstrofie

enstrophy;

enstrophie;

Enstrophie;

ensztrófia;

энстрофия;

enstrofia;

jumătate din pătratul *vorticității* (*turbionului*) *relative*.
(OMM E 0710)

100 entalpie

enthalpy/heat function;

enthalpie;

Enthalpie;

entalpia/régebbi nevén hőtartalom;

энтальпия;

entalpia;

funcție a stării termodinamice (h), a cărei variație în condiții determinate este egală cu lucrul mecanic efectuat de sistemul termodinamic considerat, definită pentru unitatea de masă prin ecuația: $h = u + p\alpha$, unde u este energia internă, p presiunea și α volumul; se cunosc patru potențiale termodinamice: energia internă, entalpia, energia liberă și entalpia liberă. Variația entalpiei este o măsură a căldurii adusă într'un sistem în timpul unui proces izobaric reversibil. În meteorologie, entalpia este folosită în relația: $h = c_p T$ (*căldura sensibilă* opusă *căldurii latente*), c_p fiind căldura specifică a aerului la presiune constantă și T temperatura ($^{\circ}\text{K}$).
(OMM E 0720, Dfiz.potențial..)

101 entropie

entropy;

entropie;

Entropie;

entropia;

энтропия;

entrópia;

funcție a stării termodinamice (S), zero fiind arbitrar, definită prin ecuația $dS = dq/T$, unde dS este entropia câștigată pe unitatea de masă a unei substanțe sau corp într'un proces termodinamic reversibil, la care este adăugată căldura dq la temperatura T . Creșterea entropiei dă măsura energiei unui sistem care a încetat să mai fie disponibilă pentru lucru pe parcursul unui proces dat.. Entropia este legată de temperatura potențială prin relația: $dS = c_p d\theta/\theta$, sau $S =$

$c_p \log \theta + \text{constantă}$, unde c_p este căldura specifică la presiune constantă.

(OMM E 0760)

102 eolian

aeolian ;

éolien ;

äolisch ;

aeol~/eol~ ;

ЭОЛОВЫЙ;

eólico ;

termen care se referă la acțiunea sau efectul vântului (de la Eol, numele zeului grec al vântului).

(OMM A 0690)

103 eoliană

vezi T 247 turbină de vânt.

104 EPD

vezi E 094 energie potențială disponibilă

105 epocă glaciară/periodă glaciară

ice age/glacial epoch;

âge glaciaire/époque ~;

Eiszeitabschnitt/~epoche;

jégkorszak ;

ледниковый эпоха/~ период;

edad de hielo/época glacial;

1. periodă particulară a unei ere geologice în timpul căreia s-au format câmpuri întinse de gheață (ghețari continentali) în mai multe zone ale globului terestru. (OMM I 0030)

2. oricare epocă geologică marcată printr'o *periodă glaciară* ; din acest punct de vedere, pleistocenul poate fi considerată epocă glaciară. (DEX)

3. în general, intervalul de timp geologic marcat printr'o extindere considerabilă a ghețarilor către ecuator; sintagma se aplică la o întreagă *periodă glaciară* sau, mai rar, la unul din episoadele de glaciație care constituie o eră glaciară.

(OMM G 0410)

106 **epocă glaciară mică**

little ice age;
petit âge glaciaire;
kleine Eistzeit;
kis jégkorszak;
малый ледниковый период;
pequeña época glacial;

1. perioada dintre aproximativ 1430 și 1850 după Cristos care a fost caracterizată, în Europa și America de nord, printr'un climat net mai rece decât cel actual;
2. perioadă în cursul căreia are loc o extindere evidentă a ghețarilor, după regresia sau dispariția lor pe parcursul fazei megaterme precedente.

(OMM L 0730)

107 **eroare**

error;
erreur;
Fehler/Irrtum;
hibaérték;
ошибка;
error;

diferența dintre o valoare măsurată a unei mărimi și valoarea reală a acesteia.

(OMM E 1000)

108 **eroare de rotunjire**

round-off error;
erreur d'arrondissement;
Rundungsfehler;
kerekítés hiba;
ошибка округления;
eror de redondeo;

eroarea indusă de reducerea numărului de cifre semnificative într'o valoare numerică prin rotunjire; în meteorologie și cu precădere în climatologie este luată în considerare la calculul mediilor sau

rotunirea valorilor de temperatură care sunt incluse în anumite mesaje.
(OMM R 2060)

109 eroare de trunchiere

truncation error;
erreur de troncature;
Abbrechfehler/Trunkationsfehler;
csonkítási hiba/trunkációs ~;
транкационная ошибка;
error de truncamiento;

eroare numerică de predicție ce rezultă din aproximarea unei derivate sau a unei diferențiale printr'o metodă de diferențe finite.
(OMM T 1700)

110 eroziune pluvială

rain erosion;
érosion par la pluie;
Regenerosion;
eső erózió/~ maródás;
дождевая эрозия;
erosión por la lluvia;

erodarea reliefului terestru sub acțiunea ploii.
(OMM R 0790)

111 ERTS

vezi S 017 satelit tehnologic pentru determinarea resurselor teresre

112 eruperea musonului

burst of the monsoon;
éclatement de la mousson/irruption de la mousson;
Monsuneinbruch ;
monszun betörése ;
взрыв мусонна;
irrupción del monzón ;

1. pentru un loc dat, sosirea bruscă a *masei de aer* asociată *musonului de vară* ;

2. uneori, o intensificare bruscă a condițiilor atmosferice asociate *musonului de vară*.

(OMM B 1350)

113 **erupție cromosferică**

vezi E 115 erupție solară.

114 **erupție de tornade**

vezi F 011 familie de tornade

115 **erupție solară/erupție cromosferică**

solar flare;

éruption solaire/~ chromosphérique;

Sonneneruption/Ausbruch (auf der Sonne), « flare » ;

napkitörés;

солнечная вспышка/хромосферное извержение;

erupción solar atmosférica;

erupții strălucitoare ale cromosferei solare; se clasifică după aria cromosferică afectată, durata fenomenului și lățimea liniei H_{α} a hidrogenului, pe o scară care merge de la 1- (erupție minoră) până la 3+ (erupție foarte mare).

(OMM S 1940)

116 **estegramă**

estegram;

estégramme;

Estegramm;

estegram;

эстеграмма;

estegramă;

diagramă aerologică pe care se trasează *temperatura pseudopotențială a termometrului umed*, în funcție de valorile presiunii rezultate din sondajul aerologic.

(OMM E 1020)

117 **estimarea vântului din date satelitare**

vezi V 067 vânt satelitar

118 etaje de nori

cloud étage;

étage des nuages;

Wolkenetage ;

felhőszint ;

ярус облаков;

piso de las nubes ;

strat sau regiune a atmosferei în care apar sau se formează în mod normal anumite genuri de nori. Arbitrar, troposfera a fost divizată pe verticală în trei etaje ale căror limite se suprapun ușor și variază în funcție de latitudine și sezon; din acest punct de vedere, se disting regiunile polare, temperate și tropicale, înălțimile aproximative ale acestor limite fiind indicate în tabelul următor :

etaj/ regiuni	regiuni polare	regiuni temperate	regiuni tropicale
superior	3-8 km	5-13 km	6-18 km
mijlociu	2-4 km	2-7 km	2-8 km
inferior	de la suprafața terestră până la 2 km		

(OMM C 1610)

119 etalonarea/calibrarea unui instrument (meteorologic)

calibration of an instrument;

étalonage d'un instrument;

Kalibrierung der einer Instrument/Apparat;

műszerkalibrálás;

калибровка прибор;

calibración de un instrumento;

procedeu sau proces care permite stabilirea unei relații între indicația unui instrument și valoarea semnalului de intrare sau valoarea reală a elementului măsurat, determinată independent; de regulă, procedeul se repetă în mai multe puncte ale domeniului de măsurare al aparatului sau al instrumentului etalonat, stabilindu-se pentru fiecare o eventuală corecție ce trebuie aplicată, sau aducerea la valoarea reală pentru indicatorul respectiv.

(OMM C 0020)

120 evaluarea acoperirii cu zăpadă

vezi R 158 releveu nivometric

121 evaluarea prevederii/prognozei

forecast evaluation;

évaluation de la prévision;

Schätzung den Vorhersagen/Wettervorhersagenschätzung;

előrejelzés kiértékelés;

оценка прогноза;

evaluación de la predicción/~ del pronóstico;

determinarea, prin metode obiective, a exactității unei
prevederi/prognoze meteorologice.

(OMM F 0850)

122 evaporarea apei

vezi E 124 evaporare

123 evaporarea lacustră

lake evaporation;

évaporation d'un lac;

Seeverdunstung;

tavi párolgás;

испарение с озера;

evaporación de un lago;

cantitatea de apă transferată în atmosferă de suprafața lacului.
(OMM L 0070)

124 evaporare/evaporarea apei, evaporație (2)

evaporation/~ of water;

évaporation/~ de l'eau;

Wasserverdunstung/Evaporation;

párolgás/evaporáció, víz párolgása;

испарение/испарение воды;

evaporación/~ del agua;

1. emisie de vapori de apă la suprafața liberă a apei lichide, la o temperatură inferioară *punctului său de fierbere*;

2. cantitatea de apă evaporată.

(OMM E 1070)

125 evaporare potențială/evaporativitate

potential evaporation/evaporitvity;

évaporation potentielle/évaporitvité;

Potentiäleverdunsten ;

potenciális párolgás/párolgtató képesség;

потенциально возможное испарение/испаряемость;

evaporación potencial/evaporatividad ;

cantitatea de vapori de apă care poate fi emisă de o suprafață de apă pură, pe unitatea de suprafață și de timp, în condițiile atmosferice existente.

(OMM E 1150, P 1240)

126 evaporativitate

vezi E 125 evaporație potențială

127 evaporație

vezi E 124 evaporare

128 evaporigraf

evaporograph;

évaporograph;

Evaporograph/Verdunstungsschreiber;

párolgásíró/evaporigráf;

эвапориграф/самопишущий испаритель;

evaporígrafo;

evaporimetru care include un dispozitiv pentru înregistrarea continuă a cantității de apă evaporată.

(OMM E 1180)

129 evaporigramă

evaporogram;

évaporogramme;

Evaporigramm;

evaporigram;

эвапограмма;

evaporigrama;

diagramă sau înregistrare trasată de un *evaporigraf*.

(OMM E 1170)

130 evaporimetru/atmidometru, atmometru

evaporimeter/atmidometer, atmometer;

évaporomètre/atmomètre;

Atmometer/Evaporimeter, Verdunstungsmesser;

párolgásmérő/atmométer, evaporiméter;

эвапориметр/атмидометр, атмометр;

evaporímetro/atmómetro, atmidómetro;

instrument pentru măsurarea cantității de apă evaporată în atmosferă, într'un interval de timp determinat.

(OMM A 2660, E 1160)

131 evaporimetru de sol

vezi G 011 geoevaporimetru.

132 evapotranspirația efectivă/~reală

actual evapotranspiration/effective evapotranspiration;

évapotranspiration réelle/évapotranspiration effective ;

effektive Evapotranspiration ;

tényleges evapotranszspiráció ;

фактическое испарение/суммарное испарение,

эффективное испарение;

evapotranspiración real/evapotranspiración efectiva ;

cantitatea totală de vapori de apă evaporată de sol și de plante.

(OMM A 0430)

133 evapotranspirația potențială

potencial evapotranspiration;

évapotranspiration potentielle;

potentielle Evapotranspiration;

potenciális evapotranspiráció;

суммарная испаряемость;

evapotranspiración potencial;

cantitatea maximă de apă ce poate fi evaporată într'un moment dat de o cuvertură vegetală continuă și bine alimentată cu apă; aceasta include *evaporația solului și transpirația vegetației* din zona și intervalul date. Se exprimă în cm grosime de apă.

(OMM P 1250)

134 evapotranspirația reală
vezi E 132 evapotranspirația efectivă

135 evapotranspirație
evapotranspiration;
évapotranspiration;
Evapotranspiration;
evapotranszspiráció;
эвапотранспирация/суммарное испарение;
evapotranspiración;

1. proces combinat prin care apa este transferată de la suprafața terestră în atmosferă, prin *evaporare* de pe suprafața uscatului și a oceanelor și prin *transpirația vegetației*;

2. cantitatea totală de apă de pe suprafața terestră transferată în atmosferă.

(OMM E 1190)

136 evapotranspirometru
evapotranspirometer;
évapotranspiromètre;
Evapotranspirometer;
evapotranszspirométer;
эвапотуанспирометр;
evapotranspirómetro;

instrument pentru măsurarea ratei de *evapotranspirație*; este constituit dintr'un bazin etanș, umplut cu pământ acoperit de vegetație, dotat cu un aparat de măsurare atât a apei adăogate, cât și a apei pierdută prin evapotranspirație.

(OMM E 1200)

137 evapotron
evapotron;
évapotron;
Evapotron;
evapotron/(a turbulens nedvességáram elektronikus mérőműszere);
эвапотрон;
evapotron;

instrument portabil pentru determinarea fluxului de căldură și vapori de apă dintre plante și suprafața cu vegetație (obținut în parte prin corelarea dintre temperatură, umiditate și componenta verticală a vitezei vântului).
(OMM E 1210)

138 evoluția ulterioară probabilă

further outlook;
évolution ultérieure probable;
nachherwahrscheinlich Evolution;
távolabbi kilátás;
уточнение прогноза;
evolución ulterior probable;

expunere concisă și generală a condițiilor meteorologice probabile pentru o perioadă de 24 ore sau mai mare, care urmează perioadei de valabilitate a *prevederii/prognozei pe termen scurt* mai detaliată la care este anexată.
(OMM F 1630)

139 exactitate

vezi A 033 acuratețe

140 exosferă

exosphere;
exosphère;
Exosphäre/äußere Atmosphäre;
exoszféra/külső légkör, kisszabadulási régió;
экзосфера/сфера рассеяния;
exosfera;

regiune a atmosferei situată peste aproximativ 500 km înălțime, de unde gazele cele mai ușoare pot să scape în spațiul cosmic.
(OMM E 1270)

141 experiență încrucișată

cross-over experiment;
expérience croisée;
Gekreuztversuch;
kereszt-kísérlet;

переходный эксперимент;
experiencia cruzada;
experiență de *modificare a vremii/timpului* realizată pe două zone care se însămânțează simultan, zona însămânțată fiind aleasă la întâmplare pentru fiecare perioadă.
(OMM C 3310)

142 **Experimentul Alpin**

Alpine Experiment – ALPEX;
Expérience alpine –ALPEX;
Alpenexperiment – ALPEX;
Alpesi Kísérlet – ALPEX;
Альпийский эксперимент -АЛЬПЭКС;
Experimento alpino –ALPEX;
ultima experiență pe teren, organizată în 1982 în cadrul *Programului de cercetare a atmosferei globale*, care a constat într’o acțiune concertată a Serviciilor meteorologice și a comunității științifice pentru culegerea și analiza de date din regiunea alpină, în scopul elucidării fenomenelor ca *ciclogeneza* din partea de sub vânt și mecanismele care determină brizele de munte cum sunt *mistralul, foehnul și bora*.
(OMM A 1540, A 1550)

143 **Experimentul asupra transformării maselor de aer**

Air-mass Transformation Experiment - AMTEX;
Expérience sur la transformation des masses d’air – AMTEX;
Experiment über Luftmassetransformation – AMTEX ;
Légtömeg Transzformálódási Kísérlet – AMTEX;
Эксперимент по наблюдению трансформации воздушных масс - АМТЭКС;
Experimento de transformación de masas de aire – AMTEX;
program de observații efectuat în 1974 și 1975 pe Marea Chinei orientale pentru studierea schimburilor de energie dintre mare-aer.
(OMM A 1290, A 1700)

144 **experimentul cu vas rotitor**

rotating dishpan experiment;
expérience de veine tournante;

Experiment mit Rotationskammer/~ ~ Rotationsbehälter;
forgókádas kísérletek/általános cirkuláció laboratóriumi
modellezése;

опыт с вращающимся сосудом/~~ вращающимися
системами жидкостей;

experimento con disco rotatorio;

experiment realizat cu un lichid într'un vas plat care se rotește, (de regulă de formă inelară) în care există o sursă și o pierdere de căldură; acesta reproduce caracteristicile circulației generale a atmosferei.

(OMM R 2010)

145 **Experimentul tropical GARP din Atlantic – GATE**

GARP Atlantic Tropical Experiment – GATE;

Expérience tropicale GARP dans l'Atlantique – ETGA;

GARP Tropenatlantisch Experiment-GATE;

GARP Atlanti Trópusi kísérlet – GATE ;

Атлантический эксперимент ПИГАО-АТЭП;

Experimento tropical del GARP en el Atlántico – GATE;

experiment internațional complex, desfășurat în perioada iunie – septembrie 1974, ca primă componentă importantă a GARP, pentru studierea proceselor fizice care au loc în atmosfera tropicală, în special convecția cumuliformă și legătura acesteia cu sistemele meteorologice la scară mare din regiunile tropicale și cu *circulația generală* a atmosferei. Șaptezeci de țări au participat la desfășurarea unei rețele de observație compusă din 40 nave de cercetare oceanică, aeronave speciale și baloane, completată cu măsurători efectuate de sateliți meteorologici.

(OMM G 0070)

146 **expozeu verbal/(briefing)**

briefing;

exposé verbal;

Flugberatung;

eligazítás;

инструктаж;

información oral meteorologica;

comentariu sau informare orală asupra condițiilor meteorologice existente și prevăzute într'o zonă sau pe o rută, oferită echipajului sau

personalului aeronautic; procedeul este frecvent folosit în protecția meteorologică a navigației aeriene și este efectuat în serviciile meteorologice de pe aeroporturi înainte de plecarea în cursă.
(OMM B 1200)

147 expunere energetică

vezi E 149 expunere radiantă

148 expunere la lumină

vezi I 006 iluminare

149 expunere radiantă (într'un punct al unei suprafețe, pe o durată determinată)/expunere energetică, iradiere

radiant exposure (at a point of a surface, for a given duration)/irradiation;

exposition énergétique (en un point d'une surface, pendant une durée donnée)/irradiation;

Strahlen exponierung/Irradiation, Bestrahlung (auf Oberflächeneinheit);

besugárzás/kisugárzás;

энергетическая экспозиция (в точке поверхности для данной длительности)/количество облучения;

exposición radiante (en un punto de una superficie para una duración dada)/irradiación;

- integrala *radianței* (*strălucirii energetice*) în raport cu timpul; pentru o expunere constantă este produsul iradierii energetice cu durata sa.

(OMM R 0220)

- expunere a unui corp, a unui material, etc, la acțiunea unui flux de fotoni sau de particule: expunere accidentală sau controlată (în scop terapeutic) a organismului uman sau animal la radiații electromagnetice sau emanații radioactive. Răspândirea radială a unei perturbații dintr'o sursă punctuală.

(DEX)

150 expunerea instrumentelor

exposure of instruments;

exposition des instruments;

Aufstellung der Instrumente;
műszerek elhelyezése;
размещение приборов;
exposición de los instrumentos;
instalarea sau amplasarea aparatelor și instrumentelor meteorologice
astfel încât indicațiile lor să reprezinte starea reală a atmosferei din
regiunea în care sunt amplasate.
(OMM E 1310).

151 extincție atmosferică

vezi A 315 atenuare atmosferică

152 extincție polară

polar blackout;
extinction polaire;
Polarextinktion;
poláris extinkció;
полярное затемнение;
extinción polar;
slăbirea radiocomunicațiilor determinată de *absorbția de deasupra
calotelor polare*.
(OMM P 0980)

153 extinderea verticală a unui nor/grosimea unui nor

vertical extent of a cloud;
extension verticale d'un nuage;
Vertikalverbreiterung der eine Wolke/Wolkesdicke;
a felhő függőleges kiterjedése;
вертикальная протяженность облака;
espesor vertical de una nube;
distanța pe verticală dintre nivelul bazei și cel al vârfului unui nor.
(OMM V 0240)

154 extrapolare

extrapolation;
extrapolation;
Extrapolation;
extrapoláció;

экстраполяция;

extrapolación;

metodă de estimare a valorii unei variabile într'un *punct de grilă*, plecând de la valorile din jurul punctului respectiv de grilă.

(ОММ Е 1360)

155 extreme (absolute) de temperatură

temperature extremes;

extrêmes de température;

Gegensätzetemperatur;

hőmérsékleti szélsőségek;

температурные экстремумы;

temperaturas extremas;

cea mai mare și cea mai mică valoare a temperaturii observate sau înregistrate într'un interval de timp determinat, într'un loc dat.

(ОММ Т 0190)

F

001 factor de absorbție

vezi A 006 absorbtanță

002 factor de ariditate

vezi I 032 indice de ariditate

003 factor de reflexie

vezi R 126 reflectanță

004 factori climatici

climatic factors;

facteurs climatiques;

klimatische Faktoren/Klimafaktoren;

éghajlati tényezők;

климатические факторы;

factores climáticos;

condițiile fizico-geografice, altele decât *elementele climatice*, care influențează clima, cum ar fi latitudinea, altitudinea, topografia, repartiția uscat-apă, curenții oceanici, etc.

(OMM C 1010)

005 factorul D/valoarea D

D-value;

valeur D;

D-Wert;

D-érték;

величина D;

valor D;

mărimă sau cantitate (pozitivă ori negativă) cu care altitudinea unui punct (Z) de pe o suprafață izobară diferă de altitudinea (Z_p) a aceleiași suprafețe izobare în *atmosfera standard* sau *tip OACI*; este folosit în navigația aeriană în cazul zborului izobaric, și se determină prin relația: $D = Z - Z_p$.

(OMM D 1480)

006 factorul de răcire eoliană

vezi I 061 indicele de răcire al vântului

007 factorul de transmisie

vezi T 201 transmitanță

008 factorul de turbiditate atmosferică Linke

Linke turbidity factor/turbidity ~;

facteur de trouble atmosphérique/~ ~ ~ ~ de Linke;

Linkescher Trübungsfaktor;

homályosság tényező/Linke-féle ~ ~, homályosság;

фактор мутности/~ ~ Линке;

factor de turbiedad/~ ~ ~ de Linke;

raportul dintre *coeficientul de atenuare* al atmosferei reale și cel de atenuare moleculară al aerului pur și uscat.

(OMM L 0700)

009 familie de cicloni

vezi F 010 familie de depresiuni.

010 familie de depresiuni/familie de cicloni

cyclone family/~ of depressions;

famille de cyclones/~ de dépressions;

Zyklonenfamilie;

cikloncsalád/depressziók családja;

СЕМЕЙСТВО ЦИКЛОНОВ;

familia de ciclones/~ de depresiones;

serie de depresiuni sau cicloni care se formează succesiv de-a lungul unui *front rece*.

(OMM C 3520)

011 familie de tornade/erupție de tornade

tornado outbreak/family of tornadoes;

éruption de tornades/famille de ~;

Tornadoseruption/Tornadosfamilie;

tornádókitörés/tornádócsalád;

вторжение торнадо/СЕМЕЙСТВО ~;

brota de tornados/familia de ~;

formarea unui mare număr de tornade, grupate sau izolate, într'un interval de 24 – 48 ore într'o regiune determinată.
(OMM F 0070, T 1100)

012 fanion

pennant;
fanion;
Signalfähnchen;
(jelző)zászló;
флажок;
banderola;

simbol triunghiular atașat pe *săgeata de vânt*, care semnifică o valoare de 50 noduri a vitezei vântului (25 m/s).
(OMM P 0250)

013 fata morgana

Fata Morgana;
Fata Morgana/fée ~;
Fata Morgana;
fata morgana;
Фата Моргана;
Fata Morgana/Hada ~;

denumire dată inițial unui fenomen de *miraj* multiplu, observat frecvent deasupra strâmtorii Mesina și atribuit Fetei Morgana; mai târziu, denumirea a fost dată oricărui miraj multiplu spectaculos.
(OMM F 0130)

014 faza lichidă a apei

water phase;
phase aqueuse/~ liquide de l'eau;
Flüssigkeitwasserphase;
vízfázis;
водяная фаза;
fase del agua/estado liquido ~ ;

apă în formă lichidă, existentă între formele solidă și gazoasă, care se întâlnește în general între 100⁰ și 0⁰C (respectiv 373 și 273⁰K); apa suprarăcită poate exista frecvent la temperaturi negative până la -40⁰C (233⁰K).

(OMM W 0240)

015 fază glaciară

glacial phase;
phase glaciaire;
Eisigphase/Glazialperiode;
jégfázis;
гляциальная фаза;
fasa glacial/período ~;

perioadă dintr'o *epocă glaciară* caracterizată printr' o puternică extindere a ghețarilor către ecuator.

(OMM G 0430)

016 fază interglaciară

interglacial phase;
phase interglaciaire;
Interglazial/Intreglazialzeit;
interglaciális közbeeső;
интергляциальная фаза/межледниковая ~;
período interglacial;

perioadă caracterizată printr' un climat relativ moderat, cuprinsă în interiorul unei ere glaciare, în timpul căreia are loc o restrângere parțială a ghețarilor.

(OMM I 0640)

017 fenogramă

phenogram;
phénogramme;
Phänogramm;
fenogram;
фенограмма;
fenograma;

diagramă care reprezintă variațiile unui element fenologic dat în funcție de factorii meteorologici.

(OMM P 0490).

018 fenologie

phenology;

phénologie;
Phänologie;
fenológia;
ФЕНОЛОГИЯ;
fenologia;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul cronologic al fazelor sau stadiilor de dezvoltare și evoluție a vieții vegetale în relație cu climatul.

(OMM P 0510)

019 fenomen optic (în atmosferă)

vezi F 093 fotometeor

020 fenomenul de difracție

diffraction phenomenon;
phénomène de diffraction;
Diffraktionphänomen/Beugungphänomen;
diffrakció/fényelhajlás jelensége;
явление дифракции;
fenomeno de difracción;

sistem de interferențe produs în umbra geometrică a unui obstacol, datorat deflecției sau curbării undelor luminoase incidente pe obstacolul respectiv și care variază în funcție de lungimea de undă a acestora.

(OMM D 0570)

021 fereastră atmosferică

atmospheric window;
fenêtre atmosphérique;
atmosphärische Fenster;
légköri ablak/vizgőzablak;
атмосферное окно;
ventana atmosférica;

în meteorologie, respectiv fizica atmosferei, domeniul spectral în care radiația terestră este absorbită foarte puțin de atmosferă.

(OMM A 3030)

022 **fetch**

fetch;

fetch;

Anlauf;

fetch (vízfelszín fölött az a távolság, amelyen belül a szél iránya és sebessége alig változik);

область разгона;

alcance;

lungimea traseului peste o mare întindere de apă parcurs de un vânt care suflă dintr' o direcție și cu o viteză aproximativ uniforme.

(OMM F 0160)

023 **FGGE**

vezi P 279 Primul experiment GARP global

024 **fibratus (fib)**

fibratus (fib);

fibratus (fib);

fibratus (fib);

fibratus (fib);

волокнистые облака (fib);

fibratus (fib);

nori separați sau voal noros subțire, compus din filamente rectilinii sau curbate mai mult sau mai puțin neregulat, care nu sunt terminate în croșete sau smocuri; termenul se aplică în principal la genurile *Cirrus* și *Cirrostratus*.

(OMM F 0180)

025 **filtrajul zgomotului**

noise filtering;

filtrage du bruit;

Geräuschfilterung;

zajszűrés;

фильтрация шума;

filtrado del ruido;

procedură de eliminare a zgomotului meteorologic în rularea programelor de prelucrare a datelor, ca de exemplu folosirea *aproximației cvasi geostrofice*.

(OMM N 0510)

026 filtrare

filtering;

filtrage;

Filtration/Filtrieren;

szűrés;

фильтрование;

filtrado/exclusión;

în meteorologia numerică, procedura de eliminare a componentelor oscilatorii nedorite, în general a celor de frecvență înaltă, dintr'un set de date sau de soluții ale unui sistem de ecuații. De regulă se folosește relația: $s_X(v) = T(v).s_x(v)$.

(OMM F 0260)

027 filtru în cascadă pentru aerosoli

vezi I 018 impactor în cascadă

028 filtrul Kalman-Bucy

Kalman-Bucy filter;

filtre de Kalman-Bucy;

Kalman-Bucy Filter;

Kalman-Bucy szűrő;

фильтр Кальмана-Бюси;

filtro de Kalman-Bucy;

sistem liniar în care este minimalizată eroarea medie pătratică dintre semnalul de ieșire și produsul real, când semnalul de intrare este un semnal aleator generat de un *zgomot alb*.

(OMM K 0010)

029 firn

firn;

névé;

Firn;

firn/oromhó, csonthó, öreghó;

Фирн;
neviza;

zăpadă veche care a devenit granulară și densă sub acțiunea diferitelor procese de metamorfozare, respectiv topiri și reînghețări repetate inclusiv *condensare solidă*.

(ОММ F 0320)

030 **fitoclimat**

phytoclimate/plant climat;
phytoclimat;
Phytoklima/Bestandsklime;
állományklime;
ФИТОКЛИМАТ/КЛИМАТ РАСТЕНИЙ;
fitoclima/clima de la vegetación;

climatul natural sau artificial al straturilor atmosferice în care trăiesc plante.

(ОММ P 0580)

031 **fitoclimatologie**

phitoclimatology;
phytoclimatologie;
Phytoklimatologie;
fitoklimatológia;
ФИТОКЛИМАТОЛОГИЯ;
fitoclimatología;

ramură a climatologiei care se ocupă cu studiul *microclimatului* existent în spațiul aerian ocupat de comunitățile vegetale, pe suprafața aparatului foliar și, în unele cazuri, în interstițiile ce conțin aer din interiorul plantelor.

(ОММ P 0590)

032 **fitotron**

phytotron;
phytotron;
Phytotron;
fitotron;
ФИТОТРОН;
fitotrón;

aparat folosit pentru studiul comportamentului plantelor în diferite condiții de mediu strict controlate.

(OMM P 0600)

033 **fizica atmosferei**/meteorologie fizică

physical meteorology/atmospheric physics, physics of the atmosphere;

météorologie physique/physique de l'atmosphère;

atmosphärische Physik ;

légkörfizika/fizikai meteorológia ;

физическая метеорология/физика атмосферы;

meteorologia física/física de la atmósfera;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul proprietăților și proceselor fizice din atmosfera terestră.

(OMM P 0560)

034 **fizica norilor**

cloud physics;

physique des nuages;

Wolkenphysik;

felhőfizika;

физика облаков;

física de las nubes;

ramură a fizicii atmosferei care se ocupă cu studiul proceselor fizice și dinamice care guvernează formarea și structura unui nor.

(OMM C 1970)

035 **fizica Pământului**

vezi G 012 geofizica

036 **floccus (flo)**

floccus (flo);

floccus (flo);

floccus (flo);

floccus (flo);

хлопьевидные облака/хлопьеобразованные (flo);

floccus (flo);

specie de nori în care toate elementele noroase sunt constituite dintr'un smoc (flocon) cu aspect cumuliform, mai mult sau mai puțin destrămat, însoțit frecvent de *virga*; termenul este aplicabil norilor din genurile *Cirrus*, *Cirrocumulus*, *Alto cumulus* și *Stratocumulus*.
(OMM F 0510)

037 fluctuație climatică

climatic fluctuation;
fluctuation climatique;
Klimaschwankung;
éghajlat-ingadozás;
климатические флуктуация;
fluctuación climática;

instabilitate climatică ce constă în orice formă de schimbare sistematică, regulată sau neregulată, cu excepția tendinței și a discontinuității; este caracterizată prin cel puțin două maxime (sau minime) și un minim (sau maxim) ce includ și valorile măsurate la începutul și sfârșitul perioadei de înregistrări.

(OMM C 1020)

038 fluid incompresibil

incompressible fluid;
fluide incompressible;
inkompressible Flüssigkeit;
inkompresszibilis folyadék;
несжимаемая жидкость;
fluido incompresibile;

fluid în care densitatea rămâne constantă la schimbările izoterme ale presiunii (coeficientul lui de compresibilitate este egal cu zero); mișcarea verticală nu modifică densitatea unei particule incompresibile. Matematic, divergența totală dispăre: $\nabla \vec{V} = (\delta u / \delta x) + (\delta v / \delta y) + (\delta w / \delta z) = 0$, unde \vec{V} este vectorul vitezei cu componentele lui u , v și w .

(OMM I 0350)

039 fluierătură

whistler;
siffleur;

Whistler/atmosphärische Pfeifstörung;
„whistler“ /légköri zavar;
свистящий атмосферик/(атмосферный) свист;
silbido;

parazit atmosferic auzit în receptoarele radio sub formă de fluierătură; este atribuit propagării de-a lungul liniilor de forță ale câmpului magnetic terestru a semnalelor provenite de la fulgerele foarte îndepărtate.

(OMM W 0850)

040 **fluierături aurorale**

auroral hiss;
sifflement auroral;
polarlichtsche Pfeifstörung/Auroralpfeifstörung;
sarky fényt kíséző sziszegés;
авроральное шипение;
silbido auroral;

sunete, uneori îndoielnice, care acompaniază aurora; dacă sunt reale, acestea pot fi explicate mai degrabă pe seama unui anumit efect produs la nivelul solului de aurora respectivă.

(OMM A 3180)

041 **flux contragradient**

contergradient flux/upgradient flux;
flux contre-gradient;
Gegengradientströmung ;
felfelé irányuló átvitel/fluxus ;
противоградиентный поток/восходящий поток;
flujo contragradiente ;

transferul unei mărimi, ca de exemplu căldura sau cantitatea de mișcare, în direcția valorilor mai mari din câmpul mărimii respective.

(OMM C 3200)

042 **flux de bază/curent de bază**

basic flow;
courant de base;
Grundströmung;
alapáramlás;

ОСНОВНОЙ ПОТОК;
corriente básica/flujo básico;
curent atmosferic ipotetic, diferit de curentul real prin absența
efectelor generate de perturbațiile mobile.
(OMM B 0600)

043 flux de căldură

heat flux;
flux de chaleur;
Wärmestrom/~fluß;
hőáramlás;
ПОТОК ТЕПЛА;
flujo del calor;
rata sau viteza de transfer a căldurii.
(OMM H 0300)

044 flux de transfer

detrainement;
détraînement;
Übertragungfluß;
kisodródás;
истечение;
arrastre hacia el exterior;
curentul de aer ieșit dintr'un element convectiv, care transferă o
parte din căldura și umiditatea lui către atmosfera înconjurătoare.
(OMM D 0360)

045 flux descendent orajos

thunderstorm outflow;
sortie d'air orageux;
Gewitterauswärtsstrom;
zivataros kiáramlás;
ГРОЗОВОЙ ПОТХТОК;
flujo saliente de la tormenta;
flux de aer ce iese dintr'un oraj atunci când un curent descendent, în
general rece, ajunge la suprafața solului și este deflecat de aceasta în
plan orizontal.
(OMM T 0980)

046 flux energetic

vezi F 052 flux radiant

047 flux energetic pe unitatea de suprafață (într'un punct al suprafeței)

vezi I 167 iradianță

048 flux inertial

inertial flow;

flux inertiel;

Inertialströmung;

inerciális áramlás;

инерционное течение;

flujo inercial;

flux ce are loc în absența forțelor externe; în meteorologie, un flux fără frecare pe o suprafață geopotențială în care nu există *gradient de presiune*. Mișcarea atmosferică rezultată în asemenea condiții este *cercul de inerție*.

(OMM I 0420)

049 flux luminos

luminous flux;

flux lumineux;

Lichtstrom/Lichtfluß;

fényáram;

СВЕТОВОЙ ПОТОК;

flujo luminoso;

mărimă folosită în fotometrie, caracteristică unui flux de radiație care exprimă aptitudinea sau capacitatea lui de a produce o senzație luminoasă; unitatea de măsură este *lumenul*.

(OMM L 1020, Dmag F 110)

050 flux meridional

vezi C 460 curenț meridional

051 flux radial

radial flow;

flux radial;
radial Strom;
sugaras áramlás/sugárirányú ~;
радиальный приток;
afluencia radial por arrastre;

componenta *vitezei vântului* orientată spre interior, către centrul unui sistem atmosferic.
(OMM R 0150)

052 **flux radiant**/flux energetic

radiant flux/~ of radiation, radiant power;
flux énergétique/puissance rayonnante;
Strahlungs(energie)fluß;
sugárzásáram/sugárzási fluxus;

поток (энергии) излучения/лучистый поток, мощность излучения;

flujo radiante/~ de radiación, poder radiante;

rata de transfer a energiei radiante sau puterea transferată sub formă de radiație.

(OMM F 0590, R 0230)

053 **flux turbulent**

eddy flux/turbulent flux;
flux turbulent;
Wirbelflux/turbulenten Flux;
örvényfluxus/turbulens fluxus;
вихревой поток/турбулентный ~;
flujo turbulento/~ por remolinos;

viteza de transport a proprietăților unui fluid (în meteorologie aerul), ca masa, cantitatea de mișcare, căldură sau materiale în suspensie, prin turbioanele dintr'un curent turbulent.

(OMM E 0170)

054 **flux turbulent de căldură**

eddy heat flux;
flux de chaleur turbulent;
Wirbelwärmefluß/Turbulent~;
örvény/turbulens hőfluxus;

турбулентный тепловой поток;

flujo turbulento del calor;

viteza de transfer a căldurii prin mișcările turbulente ale aerului; astfel, *fluxul turbulent de căldură sensibilă* pe verticală este dat de relația: $\rho c_p \omega' T'$, unde ρ este densitatea aerului, c_p este căldura specifică la presiune constantă și $\omega' T'$ este produsul mediat în timp al fluctuațiilor vitezei verticale a aerului și ale temperaturii față de mediile lor.

(OMM E 0180)

055 flux zonal

vezi C 197 circulație zonală.

056 focar de (atmo)sferici

foyer of atmospherics;

foyer d'atmosphériques;

Atmosphäricherd;

légköri kisülésgók;

очаг атмосфериков;

foco de atmosféricos;

regiune de origine a unui grup de *atmosferici/sferici*

(OMM F 0960).

057 focar orajos/regiune cu activitate orajoasă

source of thunderstorm activity/region of ~ ~;

source d'activités orageuses/foyer d'orages;

Gewitteraktivität Gebiet/Gewitterherd;

zivataros terület/~ fókusz;

источник грозового очага/область грозового очага;

nido de tormentas/región de actividad de tormentas eléctricas;

regiune în care *orajele* se produc cu o frecvență mai mare decât în regiunile învecinate.

(OMM R 1430, S 2110)

058 focul Sfântului Elm/descărcare electrică în coroană

Saint Elmo's fire/corona discharge;

feu Saint-Elme/décharge lumineuse silencieuse;

Elmsfeuer/Sankt-Elms-Feuer, Castor und Polux;

Szent Elmo tüze/koronakisülés;
огни святого Эльма/коронный разряд;
fuego de San Telmo/descarga en corona;

descărcare electrică luminoasă care se observă în atmosferă, mai mult sau mai puțin coninuă și de intensitate slabă sau moderată, ce emană din obiectele înalte de pe suprafața terestră (paratrăznete, aparate anemometrice, catarge de nave, etc), sau din extremitățile aripilor, elicelor sau alte părți ascuțite ale aeronavelor în zbor.
(OMM C 3130, S 0010)

059 foehn

foehn;
føhn;
Föhn;
főn/bukószél;
фён;
foehn;

denumire locală a unui vânt încălzit și uscat pe parcursul coborârii pantelor muntoase, care se observă frecvent pe partea de sub vânt a Alpilor în condițiile unei circulații care traversează acest masiv muntos; prin analogie, termenul a fost preluat și în alte regiuni în care s-au observat vânturi cu aceleași caracteristici și care se produc în condiții similare.

(OMM F 0610)

060 foehn în atmosfera liberă

free air foehn;
føhn dans l'atmosphère libre;
Föhn im freien Atmosphäre;
szabad légköri főn;
фён из свободной атмосферы;
foehn en la atmósfera libre;

aer cald și uscat în altitudine rezultat din *subsidența* în atmosfera liberă; întotdeauna este pus în evidență printr'o inversiune termică, bine marcată pe partea posterioară a anticiclonilor.

(OMM F 1000)

061 forfecarea vântului/vectorul de forfecare

wind shear/shear vector;

cisaillement du vent;

Scherung des Windes/Windscherung;

szélnyírás/nyírási vektor;

сдвиг ветра/вектор сдвига

cortante del viento/vector de cizalladura;

variația locală a *vectorului vânt* sau a uneia dintre componentele lui într'o direcție determinată.

(OMM S 0930, W 1150)

062 forfecarea orizontală a vântului

horizontal wind shear;

cisaillement horizontal du vent;

horizontale Windscherung;

horizontális szélnyírás;

горизонтальный сдвиг ветра;

cortante horizontal del viento/cizalladura ~ ~ ~;

forfecarea vântului sau variația unei componente a vectorului vânt în plan orizontal.

(OMM H 0770)

063 forfecarea verticală a vântului

vertical wind shear;

cisaillement vertical du vent;

vertikale Windscherung;

vertikális szélnyírás;

вертикальный сдвиг ветра;

cortante verical del viento;

forfecarea sau variația vântului cu înălțimea (schimbarea direcției și/sau a vitezei), de-a lungul verticalei.

(OMM V 0290)

064 forfecare anticiclonică

anticyclonic shear ;

cissaillement anticyclonique ;

antizyklonale Windsherung/Antizyklonalscherung;

anticiklonális nyírás ;

антициклонический сдвиг;

cortante anticiclónica/cizalladura anticiclónica ;

forfecarea orizontală a vântului care tinde să producă o rotire anticiclonică a particulelor de aer de-a lungul liniilor de curent; în emisfera nordică, aceasta se observă atunci când viteza vântului scade de la stânga la dreapta în direcția curentului, în timp ce în emisfera sudică procesul este invers.

(OMM A 2140)

065 forfecare ciclonică

cyclonic shear ;

cisaillement cyclonique;

zyklonale Windscherung/ Zyklonalscherung ;

ciklonális nyírás;

циклонический сдвиг;

cortante ciclónica/cizalladura ~;

1. forfecarea orizontală a vântului care are loc astfel încât viteza vântului crește de la stânga către dreapta în emisfera nordică și invers în cea sudică;

2. forfecarea verticală sau variația *vectorului vânt* cu altitudinea care are loc astfel încât rotirea lui către *vectorul de forfecare* într'un punct oarecare să fie în sens ciclonic.

(OMM C 3590)

066 forma aparentă a cerului

apparent form of the sky/shape of the sky ;

forme apparente du ciel;

sheinbare Himmelsgestalt;

az égbolt látszólagos alakja;

кажущаяся форма неба/форма неба;

forma aparente del cielo/forma del cielo;

termen folosit pentru a descrie aparența boltei cerești, mai mult aplatizată decât emisferică, așa cum pare când este privită dintr'un loc degajat.

(OMM A 2250)

067 forma simbolică de cod/schema codului

code form;

forme de code;
Kodeform ;
kódolt távirat szimbolikus megjelenítése ;
схема кода;
forma simbólica de la clava ;
reprezentarea simbolică a structurii unui *mesaj meteorologic* codificat și a ordinii sau poziției fiecăreia dintre informațiile conținute în mesajul respectiv. (vezi Anexa F 067)
(OMM C 2080)

068 formarea meteorologică
vezi E 052 educația meteorologică

069 formula altimetrică
vezi E 035 ecuația hipsometrică

070 formula barometrică
vezi E 035 ecuația altimetrică

071 formula de vizibilitate Koschmieder/formula luminii aerului
Koschmieder's visibility formula/airlight formula ;
formule de visibilité de Koschmieder/formule de la lumière de l'air ;
Koschmieder Sichtformel/Formel der Luftlicht ;
Koschmieder-féle látástávolsági formula/fény áteresztési formula;
формула видимости Кошмидера/формула воздушной
дымки;
fórmula de Koschmieder para la visibilidad/fórmula de la luz del aire;
ecuație fundamentală în teoria *distanței vizuale* care ia în considerare *luminanța* (strălucirea) aparentă a unui obiect negru îndepărtat, luminozitatea aparentă a cerului deasupra orizontului și *coeficientul de atenuare* al stratului de aer din vecinătatea solului; are forma: $P = 1/\sigma \ln(1/0,05)$. În cazul unei surse punctiforme de lumină se folosește *formula lui Allard* cu care se determină distanța vizuală nocturnă:
 $\sigma = 1/r \ln I / E_i r^2$, unde r este distanța de la care sursa de intensitate I

este vizibilă și E_i este pragul de iluminare corespunzător percepției unei surse punctiforme.
(OMM A 1220, K 0260)

072 formula lui Allard

vezi F 071 formula de vizibilitate

073 formula lui Margules

vezi E 036 ecuația lui Margules

074 formula luminii aerului

vezi F 071 ~Koschmieder

075 formula psihrometrică/constanta psihrometrică

psychrometric formula/~ constant;

formula psychrométrique/constante ~;

psychrometrische Gleichung/Psychrometerformel,

Psychrometrischekonstante;

pszichrometrikus formula /~ állandó;

психрометрическая формула/~ постоянная;

fórmula psicrométrica/constante ~;

formulă semiempirică folosită la elaborarea *tabelelor psihrometrice* de forma: $e' = e_w - Ap(T - T_w)$, în care e' este tensiunea vaporilor de apă în condițiile observate, e_w presiunea vaporilor saturați la temperatura T_w a termometrului umed în raport cu apa sau gheața, p este presiunea aerului, T temperatura termometrului uscat și A *constanta psihrometrică*. Constanta A poate fi evaluată empiric pentru orice tip de psihrometru și valoarea ei numerică depinde de proprietățile termometrelor și de viteza aerului de ventilare a rezervoarelor termometrice.

(OMM P 2010, P 2020)

076 forța ascensională

vezi F 084 forța lui Archimede.

077 forța ascensională liberă (a unui balon)

free lift of a balloon;

force ascensionnelle libre d'un ballon;

freier Auftrieb einer Ballonsx;
léggömb szabad emelőereje;
свободная подъёмная сила шара;
empuje libre de un globo;

diferența dintre forța ascensională totală a unui balon (meteorologic) și greutatea ansamblului balon-încărcătură (aparatură), care trebuie ridicat în atmosferă.

(OMM F 1030)

078 forța ascensională totală (a unui balon)

total lift of a balloon;
force ascensionnelle totale d'un ballon;
Gesamtauftrieb einer Ballon;
a léggömb teljes emelőereje;
полная подъёмная сила шара;
empuje total de un globo;

forța ascensională totală a unui balon v dată de împingerea totală a gazului conținut în acesta, exprimată prin relația: $v(\rho - \rho_g)$, unde ρ și ρ_g sunt densitățile aerului și a gazului din balon. Pentru hidrogen, la nivelul solului, plutirea este aproximativ 1,2 kg/m³. Rata de urcare a unui balon în aer liniștit poate fi exprimată printr'o formulă generală:

$$v = qL^n / (L + W)^{1/3}.$$

(OMM T 1130)

079 forța de deviere

vezi F 085 forța lui Coriolis

080 forța de forfecare/tensiunea de forfecare

shearing stress;
effort de cisaillement/tension de ~;
Scherspannung/Querspannung;
nyírási feszültség;
напряжение сдвига;
tensión de cortante (cizalladura);

forța datorată vâscozității care se dezvoltă într'o regiune cu forfecare a vântului; se determină prin relația: $\tau = \mu(du/dz)$, în care μ este vâscozitatea dinamică și u este viteza vântului în coordonata verticală.

(OMM S 0890)

081 forța de frecare

vezi F 099 frecare

082 forța de gradient/ ~ gradientului de presiune

pressure force/pressure-gradient force ;

force de pression ;

Druckgradientkraft ;

bárikus gradiens erő/bárikus erő;

сила давления/сила барического градиента;

fuerza de la presión/fuerza del gradiente de presión;

forța care acționează asupra fiecărei particule dintr'un fluid ca urmare a neuniformității câmpului de presiune; aceasta se exercită în direcția și sensul *gradientului de presiune* pentru o particulă cu masa unitară, intensitatea ei fiind $(1/\rho)gradp$, unde ρ este densitatea fluidului și *gradp* este gradientul de presiune.

(OMM P 1600)

083 forța hidrostatică

vezi F 084 forța lui Archimede.

084 forța lui Archimede/forța ascensională, forța hidrostatică, legea (principiul) lui Archimede

buoyancy/hydrostatic ~, (Archimedean) buoyant force, Archimedes's law;

poussée d'Archimède/~ (verticale) hydrostatique, force ascensionnelle, loi (principe) d'Archimede;

(hydrostatischer) Auftrieb/Archimedesches Gesetz (Prinzip) ;

hidrosztatikai felhajtóerő/felhajtóerő, Archimedesz-törvény (-principium);

плавучесть/подъемная сила, закон Архимеда;

empuje ascensional/ley de Archimedes;

forța ascendentă sau de împingere în sus exercitată asupra unui corp de către fluidul în care este scufundat, parțial sau total și este proporțională cu greutatea volumului de fluid deslocuit; în meteorologie, forța orientată vertical ce acționează asupra unei particule de aer sau fluid aflată în câmpul gravitațional terestru, care apare datorită diferenței de densitate dintre particula respectivă și

mediul ei înconjurător. În sensul lugii lui Archimede, pe o unitate de masă cu densitatea ρ și temperatura T acționează un mediu cu ρ_E conform relației: $F = g(\rho_E - \rho/\rho) = T - T_E/T_E$. Mișcările ordonate verticale determinate de F reprezintă convecția liberă.

(OMM B 1330, Dmag H 95)

085 forța lui Coriolis/forța de deviere

Coriolis force/deviating force;

force de Coriolis/force déviante;

Corioliskraft;

Coriolis-erő/eltérítő;

сила Кориолиса/отклоняющая сила (вращения Земли);

fuerza de Coriolis/fuerza desviadora;

forța aparentă datorată rotației terestre care acționează perpendicular și spre dreapta asupra vitezei unei particule de aer în emisfera nordică, mișcarea particulei fiind considerată în raport cu cea a Pământului;

este exprimată prin relația: $F_c = 2mV \vec{\omega} \sin \alpha$.

(OMM C 3090, Dmag C 59)

086 forța gradientului de presiune

vezi F 082 forța de gradient

087 forța vântului

wind force ;

force du vent ;

Windstärke ;

szélerősség ;

сила ветра;

fuerza del viento/potencia ~ ;

1. număr sau grad pe o scară progresivă (scara Beaufort) corespunzător efectelor produse de vânt într'un interval de timp determinat;

2. forța exercitată de vânt asupra unei structuri, obiect, etc.

(OMM W 1040)

088 fotografie cu contrast mărit

vezi F 089 fotografie intensificată

089 **fotografie intensificată**/fotografie cu contrast mărit

enhanced picture;

image à contrast augmenté/~ rehaussée, ~ renforcée;

Intensivierungsfotographie/Photographie mit

Vergrößertbildkontrast;

feljavított kép;

увеличенный снимок;

fotografia de contraste reforzado;

în meteorologie, fotografie recepționată de la sateliți în care diferențele aparente dintre anumite tonuri adiacente de gri sunt mărite artificial. (OMM E 0700)

090 **fotografie în infraroșu**

vezi I 009 imagine în infraroșu.

091 **fotogrametria norilor**

cloud photogrammetry;

photogrammètrie des nuages;

Wolkenphotogrammetrie;

felhő-fotogrammetria;

фотограмметрия облаков;

fotogrametría de las nubes;

tehnică de obținere a măsurătorilor tridimensionale ale norilor cu ajutorul fotografiilor realizate de sateliții artificiali, rachete, din avioane, sau direct de pe suprafața terestră, folosind simultan două camere de luat vederi.

(OMM C 1780)

092 **fotometeor**/fenomen optic (în atmosferă)

photometeor/optical phenomenon;

photométéore/phénomène optique;

atmosphärische Lichterscheinungen/optische Phänomen;

fénytünetmények/optikai jelenségek

фотометеор/оптическое явление;

fotometeoro/fenomeno óptico;

fenomen luminos vizibil, produs în atmosferă prin reflexia, refracția sau interferența luminii solare ori lunare pe particulele atmosferice întâlnite de aceasta; principalii fotometeori observați în atmosfera

terestră sunt: *fenomenele de halo, curcubeul, coroana, irizația, gloria, inelul lui Bishop, mirajul, tremurătura, scânteierea, raza verde, culorile crepusculare și razele crepusculare.*

(OMM P 0530, O 0300)

093 **fotometru**

photometer;

photomètre;

Photometer;

fotométer;

ФОТОМЕТР;

fotómetro;

instrument pentru măsurarea *iluminării*; în meteorologie, acest termen desemnează numai instrumentele a căror sensibilitate spectrală este egală cu cea a „ochiului omenesc normal“.

(OMM P 0540)

094 **fotometrul cerului total**

all-sky photometer ;

photomètre du ciel total ;

Photometer der Vollhimmel/~der Totalhimmel ;

teljes égboltról érkező fényt mérő berendezés;

ФОТОМЕТР НЕБЕСНОГО СВОДА;

fotómetro de la boveda celeste;

instrument sau aparat pentru măsurarea intensității luminii primită de la bolta cerească.

(OMM A 1510)

095 **fractus (fra)**

fractus (fra);

fractus (fra);

fractus (fra);

fractus (fra)/foszlányfelhő;

разорванные облака (fra);

fractus (fra);

nori în formă de fâșii destrămate (zdrențe) și neregulate; acest calificativ se aplică numai genurilor *Stratus* și *Cumulus*.

(OMM F 0980)

096 fracția de insolație posibilă

percentage of possible sunshine;

fraction d'insolation possible;

Fraction die Möglicheninsolation/Prozent ~ ~ ;

relativ besugárzás;

процент от возможной продолжительности солнечного сияния;

porcentaje de la posible insolación;

1. raportul dintre durata efectivă a insolației și durata geografică sau topografică posibilă de insolație;

2. raportul dintre durata efectivă de insolație și durata astronomică posibilă de insolație.

(OMM P 0270)

097 frecarea vântului/tensiunea vântului

wind stress;

tension du vent;

Windfriktion/Windtension;

szélnyírás;

напряжение ветра;

tensión del viento;

frecarea sau forța tangențială pe unitatea de suprafață exercitată asupra suprafeței terestre de către stratul adiacent de aer în mișcare.

(OMM W 1210)

098 frecarea vântului la sol

surface wind stress;

contrainte du vent en surface;

Windspannung zu Boden;

talajfelszíni szélnyírás;

напряжение ветра у поверхности;

tensión del viento en la superficie terrestre;

forța tangențială exercitată de vânt asupra suprafeței subiacente cu care este în contact.

(OMM S 3860)

099 frecare/forța de frecare

friction/frictional force;

frottement/force de frottement;
Reibung/Reibungskraft;
súrlódás/súrlódási erő;
трение/сила трения;
rozamiento/fricción;

forța de rezistență mecanică exercitată de un mediu sau un corp față de mișcarea relativă a unui alt mediu sau corp în contact cu primul.
(OMM F 1210)

100 **frecvența Brunt-Vaisala**

Brunt-Vaisala frequency ;
fréquence Brunt-Vaisala ;
Brunt-Vaisala Frekvenz ;
Brunt-Vaisala frekvencia ;
частота Брюунта-Ваисала;
frecuencia de Brunt-Vaisala ;

frecvența oscilațiilor datorate *forței lui Archimede* într'o atmosferă stabilă static, dată de relația : $N = [g(\Gamma_\alpha - \Gamma)/T]^{1/2}$, unde Γ_α este gradientul adiabatic uscat, Γ este gradientul termic vertical ambiant, T este temperatura și g este accelerația gravitației ; numărul de oscilații pe secundă de acest tip este $N/2\pi$.

(OMM B 1290)

101 **frecvența rafalelor (n)**

gust frequency (n);
fréquence des rafales (n);
Windstoßfrequenz/Böenfrequenz (n);
lökésfrekvencia (n);
частота порывов (n);
frecuencia de las ráfagas (n);

numărul de rafale care se produc într'un *interval de frecvență a rafalelor*.

(OMM G 0970)

102 **freonii**

vezi C 276 cloro-fluoro-carbonii

103 **frigorigraf/frigorigram** înregistrător frigorigraph/recordind frigorigram;

frigorigraphe/frigorimètre enregistreur;

Frigorigraph;

frigorigráf;

фригориграф;

frigorígrafo/frigorímetro registrador;

set de aparatură folosită pentru măsurarea continuă a *puterii de răcire* a aerului, format dintr'un *frigorimetru*, un înregistrător al cantității de energie electrică utilizată și dispozitive anexe.

(OMM F 1270)

104 frigorigram

frigorigram;

frigorigramme;

Frigorigram;

frigorigramma/lehülésmérő;

фригориграмм;

frigorímetro;

instrument de măsurare a *puterii de răcire* exercitată de aer asupra unui obiect (sferă de cupru înegrită), care este menținut electric la o temperatură apropiată de cea a corpului uman.

(OMM F 1280)

105 frigorigram înregistrător

vezi F 103 frigorigraf

106 front (atmosferic)

front;

front;

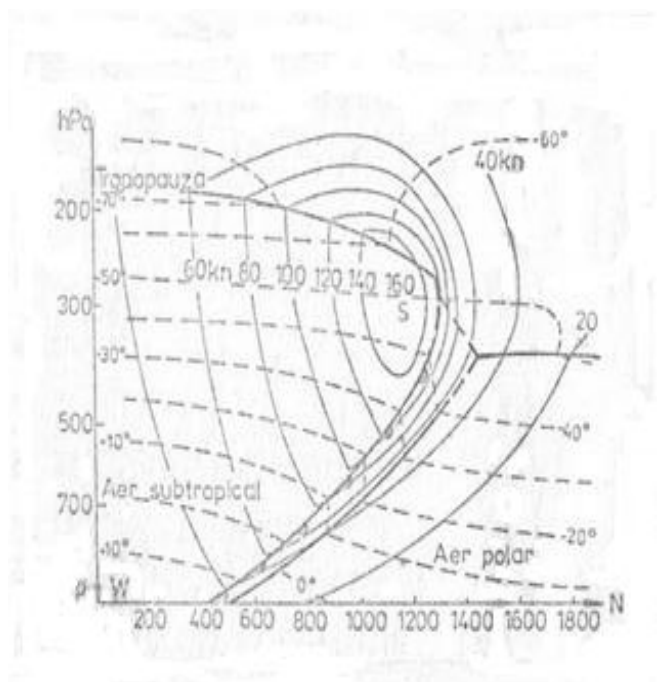
Front;

front;

фронт;

frente;

în meteorologie, frontul troposferic considerat ca o structură macrosalară tridimensională, cu durată medie de existență de 3-5 zile, este definit ca:

1. interfața sau zona de tranziție dintre două *mase de aer* cu densități diferite (temperatură, umiditate) și, de regulă în mișcare;
2. linia de intersecție a suprafeței care separă două *mase de aer* cu o altă suprafață din atmosferă sau cu suprafața solului. (OMM F 1290)
3. o definiție recentă, tridimensională, consideră frontul atmosferic ideal ca fiind un strat hiperbaroclin, delimitat de două suprafețe de discontinuitate care separă două mase de aer cvasibarotrope, cu densitate și temperatură considerabil diferite; la nivelul solului și în stratul de frecare, linia frontului ideal reprezintă intersecția stratului baroclin cu suprafața terestră, materializată printr'o discontinuitate de ordin 0 în câmpul vântului și de ordinul 1 în câmpurile de densitate și temperatură; natura frontului este determinată de componenta de mișcare perpendiculară pe acesta.

(M.Geb 1989, Inst.für Met.der Freien Univ.Berlin)

107 **front anabatic**

vezi A 163 anafront

108 **front antarctic**

antarctic front ;

front antarctique ;

Antarktikfront ;

antarktikus front ;

антарктический фронт;

frente antártico ;

front cu mare extindere situat la latitudini australe înalte, care separă *aerul antarctic* rece de *aerul polar* relativ mai cald.

(OMM A 1980)

109 **front arctic**

arctic front ;

front arctique ;

Arktikfront ;

arktikus front ;

арктический фронт;

frente ártico ;

front atmosferic care separă *aerul arctic* rece de la latitudinile boreale înalte de *aerul polar* relativ mai cald.

(OMM A 2380)

110 **front cold**

warm front;
front chaud;
Warmfront/warme Front;
meleg front/felsiklási ~, felsikló ~;
тёплый фронт;
frente caliente;

orice front neoclus care, prin deplasarea lui, înlocuește o masă de aer prefrontal mai rece.

(OMM W 0100)

111 **front catabatic**

vezi C 041 catafront

112 **front climatologic**

climatological front ;
front climatologique ;
klimatologische Front ;
éghajlati front ;
климатологический фронт;
frente climatológico ;

poziția geografică medie sau tipică a unui *front atmosferic* într'o regiune dată a Pământului.

(OMM C 1310)

113 **front cvasi staționar**/front staționar

stationary front/quasi-stationary ~ ;
front stationnaire/~ quasi-stationnaire ;
quasistationäre Front/stationäre ~ ;
kvázistacionárius front/stacionárius ~ ;
стационарный фронт/квазистационарный ~ ;
frente estacionario/~ casi ~ ;

front atmosferic a căruia poziție pe hărțile sinoptice succesive este invariabilă sau aproape invariabilă (prin convenție, front a căruia viteză de deplasare este mai mică de 5 noduri).

(OMM Q 0100, S 2760)

114 **front de trenă**

trailing front;
front à traîne;
Fahnefront;
hosszan elnyúló front;
волочащийся фронт;
frente de arastre;

front rece cu mare extindere latitudinală, de-a lungul căruia se poate forma și dezvolta o familie de cicloni.

(OMM T 1280)

115 **front difuz**

diffuse front;
front diffuse;
diffuse/vervaschene Front;
diffúz front;
размытый фронт;
frente difuso;

front atmosferic a căruia prezență pe o hartă sinoptică de sol este dificil de determinat prin studiul sau analiza *elementelor meteorologice*, întrucât contrastul dintre acestea este foarte slab de o parte și de cealaltă a zonei frontale, care este foarte lată.

(OMM 0590)

116 **front ecuatorial**/front intertropical

intertropical front/equatorial ~;
front intertropical/~ équatorial;
Äquatorialfront/Intertropikfront;
egyenlítői front;
внутритропический фронт/экваториальный ~;
frente intertropical/~ ecuatorial;

front cvasipermanent care separă alizeul boreal de cel austral sau constituie limita extremă a musonului.

(OMM E 0840, I 0820)

117 **front intertropical**

vezi F 116 front ecuatorial.

118 **front în altitudine**

upper front;
front d'altitude;
Höhenfront;
magassági front;
верхний фронт;
frente en altitud;

front care este bine definit în altitudine, care însă nu ajunge până la suprafața terestră.

(OMM U 0280)

119 **front mascat**

masked front;
front masqué;
maskierte Front;
álcázott front;
маскированный фронт;
frente enmascarado;

front real a cărui prezență nu este ușor de detectat pe *harta sinoptică de sol (de suprafață)*, datorită influențelor locale modificatoare așa cum ar fi radiația.

(OMM M 0220)

120 **front oclus**

occluded front/frontal occlusion;
front occlus/occlusion frontale;
Okklusionfront;
okklúziós front/emelt ~;
окклюдированный фронт/фронт окклюзии;
frente ocluido/oclusión frontal;

asociere a două fronturi, care se formează atunci când un front rece ajunge din urmă un front cald sau cvasistaționar.

(OMM O 0070)

121 **front oclus cu caracter cald**

vezi O 026 ocluzie caldă

122 **front oclus cu caracter rece**

vezi O 028 ocluzie rece

123 **front polar**

polar front;
front polaire;
Polarfront;
polárfront;
полярный фронт;
frente polar;

front cvasipermanent de mare extindere situat la latitudini mijlocii, care separă aerul polar de aerul tropical.

(OMM P 1030)

124 **front principal**

principal front;
front principal;
Hauptfront;
fő front;
главный фронт;
frente principal;

frontul atmosferic dintre două mase de aer în deplasare, de origini geografice diferite (*frontul arctic, polar și tropical*).

(OMM P 1800)

125 **front rece**

cold front ;
front froid ;
Kaltfront/kalte Front ;
hideg front/betörési front ;
холодный фронт;
frente frío ;

orice front care se deplasează în așa fel încât masa rece pe care o antrenează să înlocuiască aerul relativ mai cald din fața lui.

(OMM C 2210)

126 **front secundar**

secondary front;
front secondaire;
Nebensächlichfront/sekundäre Front;
másodlagos front;

вторичный фронт;

frente secundario;

front care separă două mase de aer de aceeași origine, dar care au însă caracteristici termice diferite datorate diferenței de vârstă sau traseului parcurs.

(OMM S 0590)

127 **frontieră climatică**

climatic divide ;

frontière climatique ;

Klimagrenze ;

éghajlatválasztó ;

климатическая граница;

frontera entre climas ;

discontinuitatea care apare între regiuni cu climate diferite.

(OMM C 0990)

128 **frontogeneză**

frontogenesis ;

frontogénèse ;

Frontogenese/Frontenbildung ;

frontogénézis ;

фронтогенез;

frontogénesis;

procesul de formare sau de intensificare a unui *front* sau a unei *zone frontale*, ca urmare a influențelor fizice (radiație) sau cinematice (mișcarea aerului).

(OMM F 1430)

129 **frontoliză**

frontolysis;

frontolyse;

Frontolyse;

frontolísis;

фронтализ;

frontolisis;

procesul de slăbire sau de dispariție a unui *front atmosferic* sau a unei *zone frontale* ca urmare a influențelor fizice (radiație) ori cinematice (mișcarea aerului).
(OMM F 1440)

130 **frontul alizeelor**

trade-wind front;
front des alizées;
Passatfront;
passzátfront;
пассатный фронт;
frente de los alisios;

front care se formează în sezonul cald între o masă de aer proaspăt, mai răcoros, al alizeului oceanic și aerul cald de pe continentul învecinat.
(OMM T 1240)

131 **frontul brizei de mare**

sea breeze front;
front de brise de mer;
Front die Seebrise;
tengeri bríz (szél) front;
фронт морское бриза;
frente de brisa de mar;

suprafața frontală care se formează între un strat de aer încălzit de deasupra uscatului și un strat subiacent, relativ rece și subțire, ce se deplasează de pe o suprafață întinsă de apă sub efectul *brizei de mare*.
(OMM S 0450)

132 **frontul mediteranean**

mediterranean front;
front méditerranéen;
Mittelmeerfront;
mediterrán front;
средиземноморский фронт;
frente mediterráneo;

frontul meteorologic sezonier care se formează iarna în zona de joasă presiune predominantă în Mediterana și care separă aerul rece

provenit din Europa centrală de aerul cald de origine sahariană-nord africană.

(OMM M 0500)

133 **frontul punctului de rouă**

vezi L 089 linia uscată

134 **fulg de zăpadă**

snowflake(s);

flocon(s) de neige;

Schneeflocken;

hópelyhek;

СНЕЖНЫЕ ХЛОПЬЯ/ХЛОПЬЯ СНЕГА;

copos de nieve;

aglomerare de cristale de zăpadă, care poate îmbrăca o multitudine de forme cu geometrie în general hexagonală regulată, predominant stelată sau penată.

(OMM S 1580)

135 **fulger**

lightning;

éclair;

Blitz;

villám/villámlás;

МОЛНИЯ;

relámpago;

manifestarea luminoasă care însoțește o descărcare electrică bruscă în atmosferă; asemenea descărcare poate pleca dintr'un nor sau se poate produce în interiorul unui nor, și la fel de bine poate să plece din vârful clădirilor înalte ori al munților.

(OMM L 0530)

136 **fulger de căldură**

heat lighting;

éclair de chaleur;

Wärmeblitz;

hővillám/távoli villogás;

зарница;

relámpago de calor;
fulger îndepărtat care poate fi observat ca o iluminare scurtă a cerului sau a unui nor.
(OMM H 0340)

137 fulger difuz/fulger în pânză

sheet lighting;
éclair diffus/~ en nappe;
Wetterleuchten/Flächenblitz;
felületi villám ;
сплошная молния/плоская ~;
relámpago difuso;

tip de fulger asociat la o *descărcare internă* produsă într'un nor sau de la nor la nor.

(OMM S 0940)

138 fulger globular/trăznet globular

ball lighting/globe lighting;
éclair en boule/foudre globulaire;
Kugelblitz;
gömbvillám;
шаровая молния;
rayo en bola/relámpago esférico;

electrometeor cu aspect de bilă sau glob de foc care apare uneori după un fulger; diametrul aparent al acestuia oscilează între 10 și 20 cm, rareori atingând un metru. Spre deosebire de fulger, se deplasează lent prin aer sau pe sol pe o traiectorie dezordonată și se poate deforma când traversează locuri înguste; de obicei dispare brusc printr'o explozie violentă, de regulă pe o instalație electrică.

(OMM B 0170)

139 fulger în bandă

vezi F 141 fulger în panglică

140 fulger în mătâni

vezi F 144 fulger mărgelat/perlat

141 fulger în panglică/fulger în bandă

band lighting/fillet ~, ribbon ~;
éclair en ruban/~ en trait, ~ rectiligne;

Bandblitz;

sávós felvillanás ;

ленточная молния;

relámpago en bandas/~ en cintas;

descărcare electrică luminoasă obișnuită care pare că se desfășoară orizontal, sub formă de bandă sau fascicol de linii luminoase paralele, nesinuoase sau ramificate, atunci când un vânt puternic suflă perpendicular pe direcția vizuală a observatorului; în asemenea condiții, descărcările succesive ale fulgerului suferă o ușoară deplasare unghiulară și apar ca trasee distincte pentru ochi sau camera de luat vederi.

(OMM B 0180)

142 **fulger în pânză**

vezi F 137 fulger difuz.

143 **fulger liniar**

streak lighting/ribbon ~;

éclair rectiligne/~ en trait;

Linienblitz;

vonalas villám;

линейная молния;

relámpago rectilíneo;

fulger sub forma unei scânteii albe subțiri cu margini nete, neramificată și nesinuoasă.

(OMM S 3080)

144 **fulger mărgelat/fulger în mătăanii, fulger perlat**

beaded lighting/pearl necklace lighting, pearl lighting, rosary lighting;

éclair en chapelet;

Perlschnurblitz;

gyöngysorvillám;

четечная молния;

relámpago en rosario/relámpago perlado ;

aspect particular al unui fulger normal, care apare atunci când mai multe segmente ale canalului neregulat al descărcării sunt orientate către observator, creind astfel impresia unei intensități mai mari a luminozității în mai multe puncte de-a lungul canalului.
(OMM B 0610)

145 **fulger perlat**

vezi F 144 fulger mărgelat

146 **fulger (în formă de) rachetă**

rocket lighting;

éclair en fusée;

Raketenblitz;

rakétavillám;

« РАКЕТНАЯ » МОЛНИЯ;

relámpago cohete ;

fulger care dă aparența unei propagări rapide, perceptibilă la o simplă privire atât pe traietul principal cât și pe ramificații.

(OMM R 1890)

147 **fulger ramificat**

forked lighting;

éclair ramifié;

Gabelblitz;

elágazó villám;

РАЗВЕТВЛЁННАЯ МОЛНИЯ;

relámpago ramificado;

fulger care are un traiect sinuos foarte distinct și cu multe ramificații.

(OMM F 0900)

148 **fum**

smoke;

fumée;

Rauch;

füst;

ДЫМ;

humo;

suspensie în atmosferă constituită din particule solide mici, provenite din incendii.

(OMM S 1410)

149 **fumigație**

fumigation(1)/inversion break-up(2) ;

fumigation(1)/dissolution de l'inversion(2);

Angerauchung(1)/ Verbreitung beim Aufbruch der Inversion(2);

füstölgés(1)/inverzió felszakadásakor keletkező terjedés(2);

задымление(1) /распространениепри

прекращении инверсии, фумигация(2) ;

fumigación(1)/disolución de las inversión(2);

1. proces de sedimentare prin care poluarea acumulată sub un strat stabil din altitudine este adusă către sol prin amestec convectiv. (OMM F 1590)

2. procedură de protecție contra înghețului la sol prin producere de fum cald din arderea de materiale și resturi vegetale, prin care se împiedică formarea sau se distruge inversiunea de radiație.

(Dmag I 67)

150 **funcția de autocorelație**

autocorrelation function;

fonction d'autocorrelation;

Autokorrelationsfunktion;

autokorrelációs-függvény;

автокорреляционная функция;

función de autocorrelación;

corelația unui șir de valori ale unei mărimi variabile oarecare, în particular a unui parametru meteorologic $X(t)$, cu același șir de valori devansat cu un argument τ ; altfel spus, corelarea unei succesiuni întâmplătoare $X(t)$ cu aceeași succesiune $X(t+\tau)$. « Coeficientul de autocorelație » reprezintă gradul de stabilitate a șirului ; pe această cale se poate analiza, de exemplu, corelația statistică dintre temperatura medie a două zile consecutive într'un punct, respectiv gradul de inerție meteorologică față de temperatură.

(Dmet A, Dmag A 218)

151 **funcția de curent**

stream function;

fonction de courant;
Strömungsfunktion/Stromfunktion;
áramfüggvény;
функция потока;
funcción de corriente;

parametrul (Ψ) al unei scurgeri nedivergente și bidimensionale sau al unei componente nedivergente al oricărui câmp de viteză, a cărui valoare este constantă de-alungul fiecărei linii de curent; este definit prin relația: $u = -\partial\Psi/\partial y$ și $v = -\partial\Psi/\partial x$, unde x și y sunt vitezele în direcțiile x și respectiv y . Liniile de egală valoare ale parametrului Ψ sunt *liniile de curent* ale vitezei nedivergente, a cărei valoare în toate punctele variază proporțional cu gradientul liniilor de curent.
(OMM S 3090)

152 funcția de forțare

forcing function;
function de forçage;
Forcierungsfunktion;
kényszer függvény/inhomogén parciális
differenciálegyenletekben;
функция вынуждающего воздействия;
función de forzamiento;
termen dependent de variabilele însă independent de derivatele
parțiale dintr'o ecuație neomogenă cu derivate parțiale.
(OMM F 0780)

153 funcția radar-precipitații Marshall-Palmer

Marshall-Palmer radar-rainfall function;
fonction radar-précipitation de Marshall-Palmer;
Marshall-Palmer Radar-Niederschlag Funktion ;
Marshall-Palmer radar-csapadék függvény;
функция распределения Маршалла-Палмера;
función radar-precipitación de Marshall-Palmer;
funcție empirică, relativ simplă, care exprimă relația dintre factorul
de *reflectivitate radar* și intensitatea precipitațiilor corespunzătoare
ecourilor respective. (vezi și R 156 relația Z-R).
(OMM M 0220)

154 furtună

storm;
tempête;
schwerer Sturm;
szélvész;
сильный шторм/буря;
temporal;

1. perturbație atmosferică ce cuprinde variații puternice ale câmpurilor dominante de presiune și vânt, ale căror dimensiuni merg de la cea a *tornadelor* (1 km) până la cele ale *ciclonilor tropicali* (2000-3000 km);
2. vânt a cărui viteză este cuprinsă între 48 și 55 noduri (forța 10 pe scara Beaufort). (vezi și V 049 vânt foarte puternic)
(OMM S 2950)

155 furtună aurorală

auroral storm;
tempête aurorale;
polarlichtsche Sturm/Auroralesturm;
sarky fény által kiváltott elektromágneses vihar;
магнитная буря;
aurora tempestuosa;

sucesiune rapidă de mici furtuni aurorale (perturbații) care au loc într'o perioadă scurtă, de mărimea unei zile, care apare în timpul unei furtuni magnetice.
(OMM A 3210)

156 furtună aurorală mică

auroral substorm;
petite tempête aurorale;
aurorale Untersturm ;
sarky fény által kiváltott másodlagos elektromágneses vihar ;
магнитный субшторм;
aurora subtempestuosas ;

perturbație mică a aurorei care are loc în timpul unei furtuni magnetice.
(OMM A 3220)

157 furtună convectivă

vezi O 045 oraj convectiv

158 furtună de advecție

vezi O 046 oraj de advecție

159 furtună de front rece

vezi O 047 oraj de front rece

160 furtună cu ploaie

rainstorm;

tempête de pluie;

Regensturm;

esővihar;

сильный ливень (с ветром или шквалом);

tormenta con lluvia;

perturbație atmosferică ce este caracterizată prin ploaie deosebit de puternică.

(OMM R 0930)

161 furtună de gheață

ice storm/glaze ~;

tempête de verglas;

Eissturm;

jégvihar;

ледяной дождь/сильный гололед;

temporal de cencellada/~ de hielo liso;

formarea și acumularea intensă de gheață pe obiecte prin înghețarea picăturilor de ploaie sau burniță și embruni purtate de un vânt puternic, la impactul cu acestea.

(OMM G 0490, I 0190)

162 furtună de masă (de aer)

vezi O 048 oraj de masă

163 furtună de nisip

vezi F 164 furtună de praf

164 furtună de praf, furtună de nisip

duststorm, sandstorm;
tempête de poussière, ~ de sable;
Staubsturm, Sandsturm;
porvihar, homokvihar;
пыльная буря, песчания ~;
tempestad de polvo, ~ de arena;
ansamblu de particule de praf sau de nisip ridicate de pe sol până la
mare înălțime de un vânt puternic și turbulent.
(OMM D 1450)

165 furtună de proiect

vezi A 360 aversă de proiect

166 furtună de zăpadă

snowstorm;
tempête de neige/tourmente de ~;
Schneesturm;
hóvihar;
снежная буря/снежный буран;
tormenta de nieve/tempestad de ~;
perturbație meteorologică ce produce o *ninsoare* puternică, însoțită
frecvent de vânturi puternice.
(OMM S 1770)

167 furtună de zăpadă generată de efectul de lac

lake effect snowstorm;
tempête de neige d'effet de lac;
Seeffekt Schneesturm;
tóparti hóvihar ;
озерный эффект снежных бурь;
tempestad de nieve por efecto de lago;
furtună de zăpadă care se produce pe malul unui lac sau într'o zonă
expusă vântului care suflă dinspre lac, ca o consecință a modificării
curentului de aer la trecerea peste suprafața lacului.
(OMM L 0060)

168 furtună ionosferică

ionospheric storm;

tempête ionosphérique;
Ionosphärensturm;
ionoszférikus vihar;
ионосферная буря;
tempesdad ionosférica/tormenta ~;

turbulență mai mult sau mai puțin puternică în regiunea *F* din ionosferă, provocată de regulă de o erupție solară bruscă.
(OMM I 0920)

169 furtună moderată

vezi V 075 vânt tare

170 furtună puternică

vezi V 063 vânt puternic

171 furtună tropicală

vezi C 165 (c) ciclon ropical

172 furtună tropicală puternică (severă)

vezi C 165 (d) ciclon tropical

173 furtună violentă

violent storm;
violente tempête;
orkanartiger Sturm;
heves szélvész;
жестокый шторм/сильная буря;
temporal duro/borrasca;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 56 și 63 noduri (28,5 – 32,6 m/s), respectiv forța 11 pe scara Beaufort; fenomenul este specific în deosebi pentru largul oceanelor și zonelor litorale ale acestora.
(OMM V 0340)

174 fuzee căzătoare

vezi R 005 rachetă pirotehnică

.

G

001 **GARP**

vezi P 304 Programul de cercetare a atmosferei globale

002 **garua**

garua;

garua;

Garua;

garua;

гапуа;

garua;

denumire locală pentru ceață densă și umedă din care burnițează, care se formează pe coastele statelor Ecuador, Peru și Chile; persistă vreme îndelungată în perioada rece a anului.

(Dmet man)

003 **GATE**

vezi E 145 Experimentul tropical GARP din Atlantic

004 **gaz ideal/gaz perfect**

ideal gas/perfect ~ ;

gaz parfait ;

ideales Gas/vollkommenes ~;

ideális gáz;

идеальный газ/перфектный ~;

gas ideal/~ perfecto;

un gaz care întrunește următoarele caracteristici:

- se supune legilor Boyle Mariotte și Gay Lussac, satisfăcând *ecuația de stare* a gazelor perfecte,
- *energia internă* pe care o are este funcție numai de temperatură și
- valorile *căldurii specifice* proprii sunt independente de temperatură.

(OMM I 0240)

005 **gaz perfect**

vezi G 004 gaz ideal

006 **GCM**

vezi M 205 modelul circulației generale

007 **GDPS**

vezi S 121 Sistemul global de prelucrarea datelor

008 **Gegenschein**

Gegenschein;

Gegenschein;

Gegenschein;

Gegenschein;

Gegenschein;

Gegenschein;

termen german folosit în general pentru desemnarea *luminii antisolare*. (OMM G 0140)

009 **genitus**

genitus;

genitus;

genitus;

genitus;

genitus;

genitus;

suffix folosit în denumirea unui nor care se dezvoltă când prelungiri sau porțiuni dintr'un nor, mai mult sau mai puțin importante, atașate sau nu la *norul mamă*, se transformă în nori de alt gen decât al norului de origine, ca de exemplu *Stratocumulus cumulogenitus*.

(OMM G 0190)

010 **genuri de nori**

cloud genera;

genres de nuages;

genitus ;

felhöfaj ;

ВИДЫ ОБЛАКОВ;

géneros de nubes ;

forme caracteristice principale. care se exclud reciproc și constituie baza clasificării norilor prezentată în Atlasul Internațional de nori.

gen/Тип	abr./Сокр.	simb/Обозн.
Cirrus/Перистые	Ci	
Cirrocumulus/Перисто-кучевые	Cc	
Cirrostratus/Перистослоистые	Cs	
Alto cumulus/Высококучевые	Ac	
Altostratus/Высоко-слоистые	As	
Nimbostratus/Слоисто дождевые	Ns	
Stratocumulus/Слоисто кучевые	Sc	
Stratus/Слоистые	St	
Cumulus/Кучевые	Cu	
Cumulonimbus/Кучево дождевые	Cb	

(ОММ С 1640)

011 **geoevaporimetru**/evaporimetru de sol

soil evaporimeter;

géoévaporimètre;

Bodenevaporimeter/Bodenverdunstungsmesser;

talajpárolgás mérő;

почвенный испаритель;

geoevaporímetro/evaporímetro de suelo;

evaporimetru folosit pentru măsurarea cantității de apă evaporată de pe suprafața solului într'o perioadă de timp determinată.
(ОММ S 1830)

012 **geofizică**/fizica Pământului

geophysics/physics of Earth;

géophysique/physique de la Terre;

Geophysik/Physik des Erde;

geofizika/Földfizika ;

геофизика/физика Земли;

geofísica/física del Tierra;

- ramură a fizicii care studiază structura și proprietățile globului terestru;

- complex de discipline științifice care se ocupă cu studiul proceselor și proprietăților fizice din litosferă, hidrosferă și atmosferă ca

geodinamica, forța de gravitație, magnetismul terestru, seismologia, hidrologia și oceanografia, meteorologia și geologia.

(Dmet G 10)

013 **geopotențial**

geopotential;

géopotentiel;

Geopotential;

geopotenciál;

ГЕОПОТЕНЦИАЛ;

geopotencial;

potențialul asociat câmpului gravitațional terestru; este echivalent cu *energia potențială* a unității de masă raportată la un nivel tip (prin convenție, *nivelul mediu al mării*) și este egal cu lucrul mecanic ce trebuie efectuat contra gravitației pentru ridicarea unității de masă de la nivelul mediu al mării până la nivelul la care este situată masa respectivă. Geopotențialul la o înălțime geometrică z este dat de relația: $\phi = \int_0^z g dz$, unde g este accelerația gravitației.

(OMM G 0240)

014 **geopotențial absolut**

absolute geopotential;

géopotentiel absolu;

Absolutgeopotential;

abszolút geopotenciál;

абсолютный геопотенциал;

geopotencial absoluto;

potențialul H_p al unei suprafețe izobarice $p = const.$ calculat față de nivelul mediu al mării conform relației: $H_p = R\bar{T}_v \ln p_0/p$, unde \bar{T}_v este temperatura medie virtuală a coloanei de aer dintre nivelul mediu al mării și suprafața izobarică p considerată, iar p_0 este presiunea la nivelul mării; întrucât p este constantă pentru toată suprafața dată, geopotențialul absolut al acesteia este dependent numai de \bar{T}_v și de p . În cazul particular al oricărei suprafețe izobarice, pentru fiecare punct de pe aceasta există o valoare de geopotențial absolut și una de *geopotențial relativ*.

Dmet G 12)

015 **geopotențial relativ**

relative geopotential;

géopotentiel relative;

Relativgeopotential/Verhältnismäßiggeopotential;

relatív geopotenciál;

относительный геопотенциал;

geopotencial relative;

geopotențialul H_p al unei suprafețe izobarice $p = const$ calculat față de o altă suprafață izobarică situată mai jos, reprezentând diferența de geopotențial dintre cele două suprafețe considerate determinată conform relației; $H_p - H_o = RT_{vm} \ln p_o / p$, unde T_{vm} este temperatura virtuală a coloanei de aer dintre cele două suprafețe considerate, iar $\ln p_o / p$ este o mărime constantă pentru suprafețele izobarice alese; în aceste condiții, geopotențialul relativ este dependent numai de T_{vm} .

(Dmet G 13)

016 **geotermometru/termometru de sol**

soil thermometer/geothermometer;

thermomètre dans le sol/géothermomètre ;

Bodenthermometer, Erdboden~/Geothermometer;

talajhőmérő;

почвенный термометр/геотермометр;

termómetro para el suelo/geotermómetro;

termometru cu care se măsoară temperatura în sol, la diferite adâncimi (până la aproximativ un metru), în principal pentru scopuri agrometeorologice.

(OMM G 0390,S 1880)

017 **ger**

frost;

gelée/gel;

Frost;

fagy;

мороз;

helada/frío;

vreme rece în timpul căreia temperatura aerului rămâne constant sub -10°C .

(Dmet G 014)

018 gharbi

gharbi;

gharbi;

Gharbi;

gharbi;

гарби;

gharbi;

vânt care suflă dinspre ocean în vestul Marocului.

(Dmag G 34)

019 gharra

gharra;

gharra;

Gharra;

gharra;

гарра;

gharra;

vânt puternic asociat unei linii de furtuni care suflă din nord-est în Libia și Africa; începe brusc și adesea este asociat cu ploi violente și descărcări electrice.

(Dmag G 35)

020 gheață

ice;

glace;

Eis;

jég;

лѣд;

hielo;

apă aflată în faza solidă datorită înghețării; de regulă, cristalizează în sistem hexagonal (ace, prisme, lamele simple sau combinate între ele pe aceleași axe ale sistemului hexagonal); în natură este frecvent întâlnită și sub formă amorfă, în principal ca rezultat al înghețării

rapide sau datorită proceselor de metamorfozare a depunerilor de zăpadă sau de gheață acumulate în strat gros și persistent.

(Dmet G 15)

021 **gheață neagră**

black ice;

glace noire;

Schwarzeis;

fekete jég;

нилас/склянка;

hielo oscuro;

1. gheață subțire, formată pe apă dulce sau sărată, a cărei culoare apare întunecată din cauza transparenței ei;

2. termen marinăresc care descrie o formă de givraj sever, uneori suficient de greu pentru a răsturna și scufunda o navă de mărime mică sau chiar medie.

(OMM B 0900, Dmet G 16)

022 **gheață transparentă/givraj transparent – sticlos**

clear ice/glazed frost;

givre transparent

Klareis;

átlászó jég;

прозрачный (чистый) лед;

hielo transparente/helada vidriosa, hielo vidrioso;

gheață compactă și netedă, de obicei transparentă și relativ amorfă, care prezintă o suprafață neregulată asemănătoare morfologic cu poleiul, și care se depune pe obiectele din natură, uneori și pe sol.

(OMM C 0810)

023 **ghețar**

glacier/gletcher;

glacier;

Gletscher;

jégár/gleccser;

ледник/глетчер;

helero/glaciar;

masă de gheață formată în regiunile alpine și polare care, de obicei, se deplasează lent (curge) sub influența gravitației; datorită greutateii proprii, masa de gheață se plastifică în partea inferioară, proces ce permite scurgerea ghețarului pe pante și pe fundul văilor sub forma unei limbi de gheață care coboară mult sub limita zăpezii permanente. Partea superioară a ghețarului din bazinul de acumulare se formează și se menține numai în condițiile unui bilanț pozitiv al precipitațiilor solide. Ghețarii sunt un indicator fidel al variațiilor climatice, mai ales prin depozitele pe care le conțin în profunzimea lor.

(Dmet G 18)

024 **ghibli**

ghibli;

ghibli;

Ghibli;

ghibli;

джибли;

ghibli;

vânt cald încărcat cu nisip, care suflă din deșert în nordul Africii către zona de litoral din nord-vest (Maroc) și în Tripolitania.

(OMM G 0400, Dmag G 36)

025 **ghidaj**

steering;

guidage;

Steuerung;

kormányzás;

управление;

acción rectora;

influența exercitată pe direcția de mișcare a perturbațiilor la nivele joase (în general la nivelul suprafeței terestre) de către curenții atmosferici de la nivelurile mai înalte.

(OMM S 2870)

026 **ghidaj stratosferic**

stratospheric steering;

guidage stratosphérique;

stratosphärische Steuerung;

sztratoszférikus kormányzás;
стратосферное управление;
acción rectora de la estratosfera;
ghidajul real al perturbațiilor troposferice de către curenții
stratosferici.
(OMM S 3050)

027 ghidaj termic

thermal steering;
guidage thermique;
thermische Leitung (der Störungen);
termikus kormányzás;
термическое управление;
acción rectora térmica;
*ghidajul unei perturbații atmosferice în direcția vântului termic din
vecinătatea ei.*
(OMM T 0520)

028 giruetă

wind vane;
girouette;
Windfahne/Wetterfahne;
szélzászló/szélirányjelző;
флюгер;
veleta;
dispozitiv folosit pentru indicarea direcției din care suflă
vântul; este constituit dintr'o săgeată cu ampenaj, care se rotește în
plan orizontal pe un ax instalat pe un catarg la o înălțime standard sau
pe un simplu mâner (la varianta pentru mână); la variantele pentru
stațiile meteorologice pe axul vertical mai este adăogată o placă
oscilantă, cu suprafață și greutate determinate, perpendiculară pe
săgeată folosită pentru aprecierea vitezei vântului.
(OMM W 1240)

**029 giruetă cu placă mobilă/giruetă Wild, anemometru cu placă
oscilantă**

pressure plate anemometer/swinging plate ~;
anémometre à plaque;

Druckplattenanemometer/Winddruckplatte;
nyomólapos szélmérő;
флюгер Вильда/анемометр с пластинкой;
anemómetro de placa/~ ~ ~movible;

instrument pentru măsurarea vântului prevăzut cu o săgeată cu ampenaj care se rotește liber pe un ax vertical pentru determinarea direcției de unde bate vântul și cu o placă relativ ușoară, suspendată pe o axă orizontală , a cărei înclinare față de verticală este funcție de viteza vântului; în practică se folosesc două tipuri de plăci cu suprafața identică însă cu greutate diferită, placa ușoară fiind mai sensibilă la vitezele mici ale vântului (până la aproximativ 12 m/s); de regulă, se instalează pe catarge diferite, la nivelul pentru care se dorește măsurarea vântului. Pe teritoriul României, asemenea instrumente sunt instalate pe platforma standard a stațiilor meteorologice la înălțimea de 10 m.

(OMM P 1660, Dmet G 20)

030 **giruetă Wild**

vezi G 029 giruetă cu placă mobilă

031 **givrăj**

vezi P 170 polei

032 **givrăj sticlos**

vezi G 022 gheață transparentă.

033 **givrăj transparent**

vezi G 022 gheață transparentă.

034 **givrăjul aeronavei**

aircraft ice accretion/aircraft icing;

givrage d'aéronef;

Flugzeugvereingung /Eisanlagerung am Flugzeug;

repülőgép-jegedsedés;

обледенение самолетов/парастание льда на самолете;

englamiento de aeronave;

depunerea sau formarea de *gheață*, *brumă* sau *chiciură* pe o aeronavă în timpul zborului sau la sol.

(OMM A 1110, A1120)

035 givrarea navei

schip icing;
givrage d'un navire;
Schiffvereingung/Eisanlagerung am Schiff;
hajó jegesedése;
обледенение судна;
engelamiento de un barco;

depunerea unui strat de gheață pe coca, puntea sau/și suprastructurile unei nave, rezultat din înghețarea *embrunilor* suprarăciți.

(OMM S 0970)

036 glaciație

glaciation;
glaciation;
Glazialzeit/Eiszeit;
eljegesedés;
обледенение;
glaciación;

- interval rece din perioada glaciară caracterizat prin procese de dezvoltare intensă a ghețarilor. (DEX)

- în meteorologie, procesul de transformare a picătorelelor de nor în *crystale de gheață*, ca de exemplu cel care are loc în partea superioară a unui *Cumulonimbus*.

(OMM G 0440)

037 glaciologie

glaciology;
glaciologie;
Glaziologie;
glaciología
ГЛАЦИОЛОГИЯ;
glaciología;

disciplină care se ocupă cu studiul proprietăților fizice ale ghețarilor, al condițiilor de apariție și evoluție a lor și al legăturii lor cu alte componente ale landşaftului.

(Dmet G 22, DEX)

038 gloria

glory;

gloire;

Gloire/Heiligenschein;

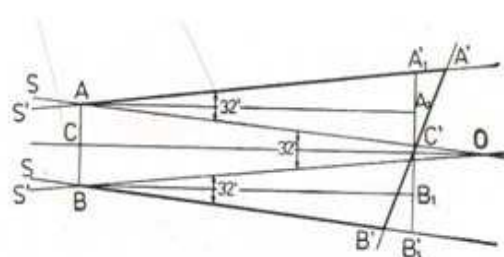
glória;

ГЛОРИЯ;

gloria/círculo de Ulloa, corona de ~;

una sau mai multe serii de inele colorate, văzute de un observator în jurul umbrei sale proiectată pe un nor constituit în principal din numeroase picături mici de apă, pe ceață sau foarte rar pe rouă.

(OMM G 0590)

Schema optica a fotometeorului Gloria

039 gol de aer

air pocket;

trou d'air;

Luftloch ;

léγκút/légtölcsér, légzsák ;

воздушная яма;

batche de aire/~ atmosférico;

denumire peiorativă, improprie, dată senzației de cădere în gol a pasagerilor din aeronavele în zbor, în momentul în care acestea traversează zone de turbulență ; alternanța mai mult sau mai puțin bruscă a curenților ascendenți și descendenți din zonele respective are ca efect direct modificarea traiectoriei aeronavelor cu același ritm și intensitate. Senzația de rău (stare de vomă) variază de la individ la individ și este proporțională cu viteza avionului, durata traversării zonei de turbulență, viteza curenților verticali intersectați de aeronavă și ritmul de alternață al acestora.

(Dmet G 29)

040 Golfstream/Curentul Golfului

Golfstream ;

Gulf-stream/courant du Golfe ;

Golfström;

Golf-áramlás;

Голфстрим;

corriente del Golfo;

sistem ramificat de curenți marini calzi din Oceanul Atlantic de nord care are originea în Golful Mexic și ajunge până în vecinătatea Arhipelagului Spitzbergen și a peninsulei Kola; în raport cu zona geografică traversată principalele segmente ale sistemului poartă următoarele denumiri: curentul Golfului, Floridei, Canarelor, Irminger, Norvegiei și Spitzbergen. Are un rol determinant pentru clima țărmurilor vestice și nordice ale continentului european.

(Dmet G 27)

041 GOS

vezi S 120 sistemul global de observații

042 grad

degree;

degré;

Grad;

fok;

градус;

grado ;

denumire dată unor unități de măsură pentru diverse mărimi sau parametri în cadrul unor sisteme sau scări; în meteorologie cele mai folosite sunt:

- unitate de măsură pentru temperatură; scara unanim recomandată de OMM este scara Celsius sau centigradă pe care o unitate reprezintă 1/100 parte dintre temperatura de îngheț a apei (0°) și cea de fierbere (100°) la presiunea de 760 mm Hg: alături de scara Celsius se folosește frecvent, în calcule, temperatura absolută sau scara Kelvin care pleacă de la zero absolut ($0^{\circ}\text{C} = 273,15^{\circ}\text{K}$); istoric se mai pot aminti scările Fahrenheit pe care cele două repere de referință sunt 32°F pentru punctul de îngheț și 212°F pentru cel de fierbere ale apei, și Réaumur cu aceleași repere la 0°R și 80°R . Raportul dintre ele este: $T(\text{K}) = t\text{C} - 273,15^{\circ}\text{C}$, $t\text{F} = 32 + 9/5 t\text{C}$,

$t\text{R} = 5/4 t\text{C}$, sau $T(^{\circ}\text{K}) - 273,15/100 = C(^{\circ}\text{C})/100 = F(^{\circ}\text{F})/180 = R(^{\circ}\text{R})/180$;

- unitate de măsură pentru unghiuri; un grad corespunde unui arc de cerc cu lungimea de 2/360, are 60 minute unghiulare și 3600 secunde unghiulare. În meteorologie se folosește pentru exprimarea

azimutului, numărătoarea gradelor de direcție făcându-se de la stânga la dreapta, (0^0 corespunzând direcției nord), și pentru exprimarea unghiurilor de înălțime;

- unitate pentru estimarea gradului de agitație a suprefetei mării și a intensității vântului (scara Beaufort).

(Dmet man)

043 **grad Beaufort**

vezi G 042(-3) și S 022 scara Beaufort

044 **grad-zi**

degree-day;

degré-jour;

Grad-Tag;

fok-nap;

градусо-день;

grado-día;

diferența algebrică exprimată în grade, dintre temperatura medie dintr'o anumită zi și o temperatură de referință; pentru o perioadă dată (lună, an), numărul de grade-zi este suma algebrică a gradelor-zi din fiecare zi a perioadei considerate.

(OMM D 0140)

045 **grad-zi de încălzire**

heting degree-day;

degré-jour de chauffe/~ ~ de chauffage;

Heizgradtag;

fűtési foknap/~ fokszám;

градусо-день отопления;

día-grado de calefacción;

tip de *grad-zi* folosit pentru indicarea consumului de combustibil; un grad-zi de încălzire este considerat fiecare grad de temperatură medie mai mică decât o temperatură de bază (de referință), ca de exemplu 19^0C .

(OMM H 0320)

046 **grad-zi de răcire**

cooling degree-day;

degré-jour de réfrigération;
Abkühlungsgradtag/Kaltegrad-Tag;
lehűlési fok-nap;
градусо-день теплого сезона;
día-grado de refrigeración;

parametru folosit la estimarea necesarului de energie pentru asigurarea condiționării sau răcirii aerului; un grad-zi corespunde fiecărui grad cu care temperatura medie zilnică este mai mare decât o temperatură de referință specificată, ca de exemplu 25⁰C.
(OMM C 3070)

047 grad de încredere (certitudine)
vezi C 296 coeficient de încredere

048 gradient adiabatic
adiabatic lapse rate;
gradient adiabatique;
adiabatischer Gradient;
adiabatikus vertikális hőmérsékleti gradiens;
адиабатический градиент температуры;
gradiente adiabático;

gradientul termic vertical al unei particule de aer care se deplasează adiabatic pe verticală.
(OMM A 0550)

049 gradient adiabatic saturat
saturation adiabatic lapse rate/saturated-adiabatic, wet-adiabatic;
gradient adiabatique saturé/~ ~ humide;
feuchtadiabatischer Gradient;
nedves adiabatikus vertikális hőmérsékleti gradiens;
вертикальный градиент конденсационной адиабаты/
влажно адиабатический градиент температуры;
gradiente de saturación adiabático;

gradientul adiabatic al aerului saturat; valoarea acestuia este mai mică decât a gradientului adiabatic al aerului uscat, în raport de căldura latentă eliberată.
(OMM S 0250)

050 gradient adiabatic uscat

dry-adiabatic lapse rate;

gradient adiabatique sec;

trockenadiabatischer Gradient;

száraz adiabatikus vertikális hőmérsékleti gradiens;

сухоадиабатический градиент температура;

gradiente adiabático seco;

gradientul adiabatic al aerului uscat (aproximativ $1^{\circ}\text{C}/100\text{ m}$) și, de asemenea, aproximativ cu aceeași valoare, al aerului umed nesaturat; este exprimat prin relația: $\Gamma_d = g / c_{pd}$ din care rezultă că $\Gamma_d = 0,9767^{\circ}\text{C}/100\text{m}$.

(OMM D 1270, Dmag Sz 15)

051 gradient autoconvectiv (vertical)

autoconvective lapse rate/autoconvection gradient;

gradient vertical autoconvectif;

autokonvektiver Temperaturgradient;

autokonvekciós vertikális hőmérsékleti gradiens;

автоконвективный вертикальный градиент

температуры/автоконвективный градиент;

gradiente vertical autoconvectivo/gradiente de autoconvección;

gradient de temperatură ipotetic într'o atmosferă a cărei densitate este constantă cu altitudinea (atmosferă omogenă); valoarea acestui gradient determinată cu relația: $\gamma_H = g / R_d$ este $3,42^{\circ}/100\text{ m}$ în aer uscat (γ - accelerația gravitației, R_d – constanta gazelor pentru aerul uscat).

(OMM A 3270, Dmag A 216)

052 gradient baric/gradient de presiune

pressure gradient/barometric ~;

gradient de pression;

Druckgradient/Druckfälle;

nyomásgradiens/bárikus gradiens, légnyomási ~;

градиент давления/барический ~;

gradiente de presión/~ barométrico;

în meteorologie reprezintă rata de variație a presiunii cu distanța; matematic este vectorul perpendicular pe o izobară sau pe o suprafață

izobarică, orientat către presiunea joasă, a cărei valoare este egală cu rata de variație a presiunii în funcție de distanță ; este egal cu $-\nabla p$, p fiind presiunea, sau cu $-\delta p / \delta n$, n fiind distanța de-a lungul normalei orientată spre presiunea scăzută.

(OMM P 1610)

053 gradient de potențial

potential gradient;

gradient de potentiel;

Potentialgefälle/Potentialgradient;

légköri potenciálgradiens;

градцент потенциала;

gradiente del potencial;

diferența de geopotențial electric dintre două puncte pe unitatea de distanță în plan vertical, cu excepția altor precizări contrare.

(OMM P 1260)

054 gradient de presiune

vezi G 052 gradient baric

055 gradient geometric

geometrical gradient/geometrical lapse rate;

gradient géométrique;

Geometrischergradient;

geometrikus gradiens;

геометрический градиент;

gradiente geométrico;

descreșterea unei mărimi scalare în spațiu pe unitatea de distanță; scăderea are loc pe normala la suprafața echiscalară considerată.

(Dmet G 39)

056 gradient geotermic/treapta geotermică

geothermal gradient/geothermal step;

gradient géothermique;

geothermik Gradient/geothermik Tiefenstufe;

geotermikus gradient/geotermikus lépcső;

геотермический градиент/геотермическая ступен;

gradiente geotérmico/escala geotérmica

rata de variație a temperaturii în scoarța terestră, în funcție de adâncime, sau diferența de adâncime corespunzătoare pentru o creștere a temperaturii cu 1⁰C în scoarța terestră; pentru partea superioară a scoarței aceasta este în medie de 33 – 40 metri.
(OMM G 0380)

057 **gradient izalobaric**

isallobaric gradient;

gradient isallobarique;

isallobarer Gradient/isallobarischer Gradient;

izalobarikus gradient ;

изаллобарический градиент;

gradiente isalobárico ;

vectorul normal pe izalobară $-I = -\nabla \delta p / \delta n = -\delta p^2 / \delta t \delta n \cdot n$ având valoarea numerică $-\delta p^2 / \delta t \delta n$.

(Dmet G 42)

058 **gradient pseudoadiabatic de temperatură**

pseudo-adiabatic lapse rate;

gradient de température pseudo-adiabattique;

Pseudoadiabatischegradient;

pszeudoadiabatikus gradiens;

псевдоадиабатический вертикальный градиент

(температуры);

gradiente de temperatura pseudoadiabatica;

rata de variație a temperaturii cu înălțimea într'o particula de aer ascendent când, în condițiile cele mai simple, condensul (presupus a fi apă) cade imediat sub formă de precipitație.

(OMM P 1960)

059 **gradient supraadiabatic**

superadiabatic lapse rate;

gradient superadiabattique;

überadiabatischer Temperaturgradient;

szupraadiabatikus vertikális hőmérsékleti gradiens;

сверхадиабатический градиент температуры;

gradiente superadiabático;

gradient vertical de temperatură a cărei valoare este mai mare decât cea a *gradientului adiabatic uscat*.
(OMM S 3510)

060 gradient termic vertical/gradient vertical de temperatură
temperature lapse vertical/vertical temperature gradient;
gradient termique vertical/~ vertical de température;
vertikale Temperaturgefälle;
vertikális hőmérséklet gradiens/függőleges ~ ~;
вертикальный градиент температуры;
gradiente térmico vertical/~ vertical de temperatura;
rata de scădere a temperaturii cu înălțimea (se raportează la 100 m ca unitate de înălțime).
(OMM T 0220)

061 gradient termic vertical individual
process lapse rate;
gradient vertical individuel de température;
individuelle Temperaturgradient/individuelle Temperaturgefälle ;
individualis vertikális hőmérsékleti gradiens/egyéni függőleges ~ ~;
индивидуальный вертикальный градиент температуры;
gradiente vertical individual de temperatura ;
variația dinamică a temperaturii unei particule de aer care se mișcă adiabatic cu o componentă verticală, raportată la unitatea de înălțime; pentru a nu se confunda cu gradientul vertical (geometric) de temperatură se mai folosește termenul de “variație individuală a temperaturii”. Valoarea acestuia în aerul uscat sau umed nesaturat este egală cu $-1^{\circ}/100$ m, iar în aerul umed saturat este egală cu $-0.6^{\circ}/100$ m; în sistem de coordonate z este $\Gamma = -dT / dz$ ar în sistem de coordonate p este $\Gamma = -dT / dp$. În toposferă, valoarea medie este $-0,65^{\circ}\text{C}$, însă în anumite cazuri poate deveni supraadiabatic, poate fi nul în cazul izotermiilor sau poate fi pozitiv în cazul inversiunilor.
(Dmet G 45, Dmag I 31)

062 gradient vertical
lapse rate;
gradient vertical;

vertikale Gefäle/vertikale Gradient;

vertikális gradiens/függőleges ~;

вертикальный градиент;

gradiente vertical;

rata de variație a unui element meteorologic cu altitudinea; de regulă unitatea de referință la care se raportează este 100m pe verticală.

(OMM L 0170)

063 gradient vertical autoconvectiv

vezi G 051 gradient autoconvectiv

064 gradient vertical de temperatură

vezi G 060 gradient termic vertical

065 gradient vertical de umiditate

humidity lapse rate;

gradient d'humidité;

vertikale Humiditätgradient/

Vertikalfeuchtigkeitgradient, Vertikalfeuchtegradient;

vertikális humiditási gradiens;

вертикальный градиент влажности;

gradiente vertical de humedad;

rata de scădere a *umidității aerului* cu creșterea altitudinii.

(OMM H 0830)

066 gradul de acoperire a cerului (cu nori)

vezi N 011 nebulozitate

067 grafic de corelație

correlation diagram (graph) ;

diagramme (graphique) de correlation ;

Korrelationsdiagramm/Korrelationsdarstellung ;

korrelációs-diagram;

корреляционный график (~ое диаграмма);

gráfica de la correlación/diagrama de la correlación;

diagramă pe care este reprezentată grafic dependența a două șiruri de date sau mărimi, ca de exemplu valorile unui parametru sau

element meteorologic observate simultan la două stații meteorologice învecinate sau valorile prognozate și cele reale observate ale unui element, fenomen, etc. Coordonatele unui asemenea grafic reprezintă valorile de referință ale celor două elemente care trebuie comparate; șirurile de puncte care constituie curbele graficului vor fi cu atât mai grupate cu cât corelația dintre ele va fi mai bună, caz în care, se poate trasa printre ele o “dreaptă sau o curbă de corelație”.

(Dmet man)

068 **granule de gheață**

vezi M 044 mazăriche tare

069 **granule de zăpadă**

snow grains;

neige en grains;

Griesel/Schneegriesel;

hószemer/szemcsés hó;

снежные зерна;

cinnara;

hidrometeor (*precipitație*) format(ă) din particule foarte mici de gheață albă și opacă ce cad dintr'un nor, care sunt relativ plate și alungite, diametrul lor fiind în general sub un milimetru.

(OMM S 1610)

070 **grămezi de nori**

cloud cluster;

amas nuageux;

Wolkenhaufen/Wolkenkluster;

felhőcsoport;

облачное скопление;

aglomeracion de nubes;

sisteme de *nori convectivi* asociați frecvent cu zonele de *convergență* de la latitudini joase, care ocupă suprafețe de la 500 la 1500 km².

(OMM C 1530)

071 **greblă nefoscopică**

vezi N 019 nefoscop cu grilă.

072 **grelon/piatră**

hailstone;

grêlon;

Hagelkorn;

jégszem;

градина;

granizo/pedrisco;

globule sau bucăți de gheață al căror diametru variază între 5 și 50 milimetri, uneori chiar mai mari, care se formează în norii *Cumulonimbus* și mai rar în *Cumulus congestus*; căderea lor din nor constituie precipitația cu grindină, amestecată sau nu și cu picături de apă lichidă.

(OMM H 0080)

073 **gren/vijelie**

squall;

grain;

Bö/Böe;

szélroham;

шквал;

turbonada;

fenomen atmosferic caracterizat printr'o creștere bruscă și foarte importantă a vitezei vântului, cu o durată de ordinul minutelor, care slăbește la fel de rapid; simultan se mai observă și schimbarea la fel de bruscă a direcției vântului. Adesea fenomenul precede oraje și averse.

(OMM S 2490)

074 **gren alb**

white squall;

grain blanc;

Bö ohne Niederschlag/Gewitterbö ~;

felhőtlen égnél fellépő szélroham;

белый шквал;

turbonada blanca;

gren (intensificare scurtă și bruscă a vântului) fără precipitații și uneori chiar fără nori.

(OMM W 0900)

075 gren orajos/vijelie cu oraj

thunder squall;

grain orageux;

Gewitterbö;

förgővihar;

грозовой шквал;

turbonada tormentosa;

gren sau vijelie însoțit(ă) de oraj; de regulă, grenul precede orajul.
(OMM T 0930)

076 gridarea fotografiilor de la sateliți

gridding;

carroyage;

Gitterung/Bildmeteorologischesattelit Gitterung;

rácshálózat felvitele (pl. műholdképre)

нанесение сетки на спутниковое изображение;

reticulado de las fotografías obtenidas por satélite;

procedeu prin care se marchează liniile de latitudine/longitudine pe fotografiile sau imaginile recepționate de la sateliții meteorologice; inițial s-au folosit grile transparente antecalculate, suprapuse peste imaginile respective, iar în prezent tehnica de calcul performantă permite corectarea și gridarea datelor digitale aproape simultan cu recepția lor.

(OMM G 0790)

077 grila Kurihara

Kurihara grid;

grille de Kurihara;

Kuriharagitter;

Kurihara rác;

сетка Курихары;

rejilla de Kurihara/malla de ~;

schema unei *grile* particulare pentru sferă propusă de Kurihara, care asigură o densitate aproximativ egală între punctele adiacente de grilă.
(OMM K 0260)

078 grilă

grid;

grille;
Gitter;
rácshálózat;
сетка;
retículo/malla;

ansamblu finit de puncte în care se aplică variabilele meteorologice dintr'un model numeric.

(OMM G 7870)

079 grilă cu rețea fină

fine-mesh grid;
grille à maille fine;
Feinnetzgitter/Feinstufegitter;
finom rácshálózat;
сетка с мельким шагом;
retículo fino/malla fina;

grilă folosită în modelarea numerică ale cărei puncte sunt dese.

(OMM F 0290)

080 grilă cu rețea mare/rețea cu pasul mare

coarse mesh;
mail large;
Grossegitter/Grossenezgitter, Großestufenetz;
durvá/ritka/rácshálózat;
сетка с крупным шагом;
retículo ancho;

rețea de puncte relativ distanțate folosită pe o zonă geografică vastă (adesea o emisferă) într'un *model de prevedere/prognoză numerică* pentru a obține condițiile la limită pentru calculele pe grila fină sau cu pasul mic inclusă într'o anumită zonă geografică de interes din grila cu pasul mare.

(OMM C 2050)

081 grilă cu rețea variabilă

nested grids;
grille à maille variable/~ imbriquée;
Variabelstufegitter/veränderlicher Schritt Gitter;
egymásba ágyazott rácsok;

ВЛОЖЕННАЯ СЕТКА;

retículos anidados/mallas amidadas;

grilă cu dimensiuni diferite ale rețelei, folosită în anumite modele de prognoză numerică; o rețea fină este folosită pentru a obține o informație detaliată pe o arie limitată, în timp ce o rețea cu pasul mai mare este folosită în cazul unor zone vaste (adesea cât o emisferă), pentru a stabili condițiile la limită necesare în calculul pe grila fină.

(OMM N 0260)

082 grilă telescopică

grid telescoping;

réduction télescopique/grille télescopée;

teleskopische Gitter;

rács teleszkopizáció/rácshálózat finomítása ;

сеточное телескопирование;

reducción de retículo/~ de malla;

procedeu de detaliere prin construirea unei grile cu rețea fină prin subdivizarea unei zone dată dintr'o grilă cu rețea mare.

(OMM G 0810)

083 grindină

hail;

grêle;

Hagel;

jégeső;

град;

granizada;

precipitație formată din particule mari de gheață (greloane), transparente sau parțial ori complet opace, în general sferoidale, conice sau neregulate ca formă, al căror diametru variază în medie între 5 și 50 milimetri, ce cad dintr'un *Cumulonimbus* sau *Cumulus congestus*, fie ca boabe separate fie aglomerate în blocuri, asociate sau nu cu picături de ploaie.

(OMM H 0030)

084 grosimea optică

optical thickness/~ depht;

épaisseur optique;

optische Tiefe/~ Dicke;
optikai mélység;
ОПТИЧЕСКАА ПЛОТНОСТЬ/~ ТОЛЩИНА;
espesor óptico;

parametru folosit în calculul transferului radiativ care reprezintă masa unei substanțe sau corp absorbant ori emitent dat, conținut(ă) într'o coloană verticală cu secțiunea unitară, delimitată de două niveluri stabilite; se determină cu relația: $\int_{z_1}^{z_2} \rho(z) dz$.

(OMM O 0280, O 0290, Dmag O 29)

085 grosimea stratului de amestec

vezi Î 011 înălțimea de amestec

086 grosimea stratului de zăpadă

snow lying/depth of snow, snow ~;
couche neigeuse/~ nivale, épaisseur de la couche de neige,
épaisseur de neige;

Schneeschichtdicke/Schneedicke;

hómagasság/hóvastagság;

КОЛИЧЕСТВО ВЫПАВШЕГО СНЕГА/ВЫСОТА СНЕЖНОГО ПОКРОВА;

espesor de la nieve/profundidad de la nieve;

1. grosimea efectivă a zăpezii existente pe suprafața solului, măsurată la un moment dat pe o suprafață amenajată, aproximativ orizontală și reprezentativă; se exprimă în cm sau inchs. (OMM S 1630)

2. distanța pe verticală dintre suprafața unui strat de zăpadă și terenul subiacent, respectiv solul pe care este depusă, stratul de zăpadă fiind presupus ca uniform repartizat pe terenul pe care-l acoperă.

(OMM D 0300)

087 grosimea unui nor

vezi E 153 extinderea verticală a unui nor.

088 grosime

thickness;

épaisseur;

Dicke/Stärke;

relatív geopotenciál;

относительная высота/относительный геопотенциал;
espesor;

în meteorologie, distanța pe verticală dintre două suprafețe izobarice, măsurată geometric sau, de obicei, în unități geopotențiale.

(OMM T 0820)

089 **Grosswetterlage**

Grosswetterlage;

Grosswetterlage;

Grosswetterlage;

Grosswetterlage;

Grosswetterlage;

Grosswetterlage;

distribuția presiunii medii la nivelul mediu al mării într'un interval de timp în care caracteristicile esențiale ale *circulației atmosferice* dintr'o regiune vastă rămân neschimbate.

(OMM G 0820)

090 **grupă de cod**

code group;

groupe de code;

Kodegruppe ;

kód-csoport ;

группа кода;

grupo de la clave;

grupă de cifre sau litere (de regulă cinci) care fac parte dintr'o *formă simbolică de cod*.

(OMM C 2090)

091 **GTS**

vezi S 123 sistemul global de telecomunicații

H

001 **habub**

haboob;

haboob;

Habub;

habub;

хабу́б;

haboob;

vânt tare, care produce o *furtună puternică de praf sau de nisip*, în centrul și nordul Sudanului.

(OMM 0010)

002 **halou**/halou lunar, halou solar

halo/lunar ~, solar ~ ;

halo/lunaire, solaire ;

Halo/Haloerscheinung, Mondhalo, Sonnenhalo;

halojelenség (halo)/holdhalo, naphalo;

гало/лунное гало,солнечное ~,~ вокруг/около Солнца;

halo/~ lunar, ~ solar;

grup de fenomene optice care au formă preponderent circulară (inel, arcuri, coloane sau nuclee luminoase) formate în jurul astrelor mari luminoase prin refracția sau reflexia luminii pe cristalele de gheață în suspensie în atmosferă (nori cirriformi, pudră de gheață, etc.).

(OMM H 0110)

003 **halou mare**/haloul de 46°

large halo/~ of 46° ;

grand halo/~ de 46°;

großer Halo/~ Ring, Halo von 46°;

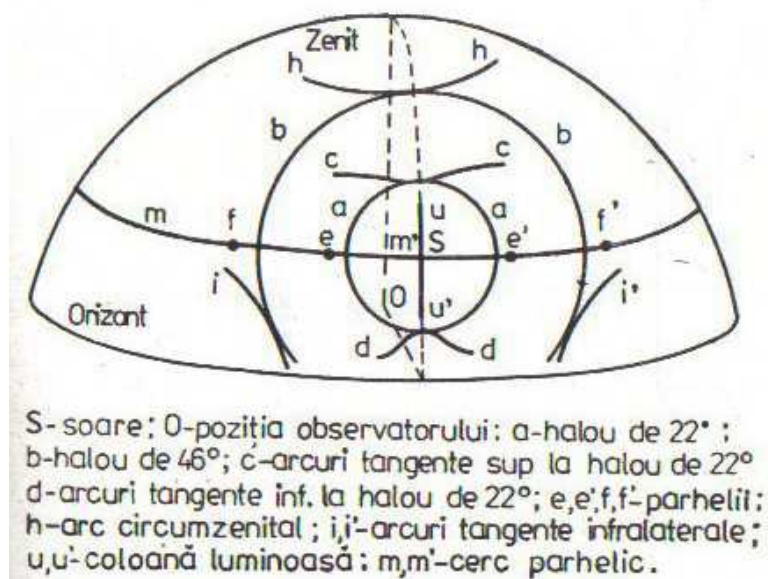
nagy halo/46° fokos ~;

большое гало/~ в 46°;

halo grande/~ de 46°;

fotometeor inelar cu raza de 46° centrat pe Soare sau pe Lună, mai puțin frecvent și întotdeauna mai puțin luminos decât *haloul mic*.

(OMM H 0130, L 0180)

004 **haloul mic**/haloul de 22°

small halo/~ of 22°;

petit halo/~ de 22°;

kleiner Halo/~ Ring, Halo von 22°;

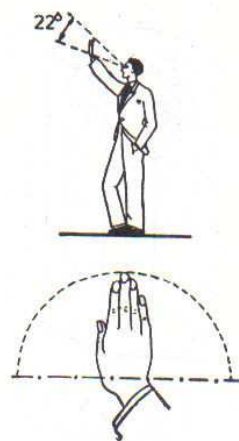
kis halo/22° fokos halo;

малое гало/~ в 22°;

halo pequeño/~ de 22°;

fotometeor de formă inelară cu raza de 22°, centrat pe un astru luminos (de regulă Soarele sau Luna), alb sau parțial colorat; pe marginea interioară prezintă un franj roșu slab vizibil și rareori un franj violet pe marginea exterioară. Întotdeauna partea de cer din interiorul inelului luminos este net mai întunecată decât restul bolții cerești.

(OMM H 0120, S 1380)

005 **haloul de 46°** sau **haloul de 22°**

vezi H 003 sau H 004

006 **haloul lui Bouguer**/inelul lui Ulloa

Bouguer's halo/Ulloa's ring;

halo de Bouguer/anneau d'Ulloa;

Bougerhalo/Ulloaring ;

Bouguer halo/Uloa halo;

гало Бугера/глория;

halo de Bouguer/arco de Ulloa ;

fotometeor sub formă de arc circular sau inel luminos-albicios, observat rar, cu raza de aproximativ 39° , centrat pe punctul antisolar; de regulă, apare sub forma unui inel exterior distinct în jurul unei *anticoroane*. Un argument teoretic serios poate sugera că acest fotometeor ar putea fi un veritabil curcubeu pe ceață.

(OMM B 1080)

007 **haloul lui Cellini/Heiligenschein**

Heiligenschein/Cellini's halo;

Heiligeischein/halo de Cellini;

Heiligenschein/Cellinilichthof;

szent fény/Cellini halo;

венец Челлини;

Heiligenschein/halo de Cellini;

fotometeor sub forma unui inel alb difuz care înconjoară umbra capului unui observator proiectată pe un sol înierbat și acoperit cu rouă, care apare atunci când Soarele este încă jos și umbra respectivă este foarte lungă.

(OMM C 0310, H 0460)

008 **Hamiltonian**

vezi A 302 ascendent(∇).

009 **hamsin**

khamsin;

khamsin;

Khamsin;

khamszín;

ХАМСИН;

khamsin/jansin;

vânt uscat și încărcat cu nisip care suflă dinspre deșert în Egipt și Marea Roșie.

(OMM K 0140)

010 **harmatan**

harmattan;

harmatn;

Harmattan;

harmattan;

харматан;

harmattan;

vânt uscat și încărcat de praf originar din Sahara, care suflă peste vestul Africii și a cărui direcție oscilează de la nord-est la est.

(OMM H 0150)

011 **harta advecției**

advection chart (map);

carte de l'advection;

Advektionkarte;

advekción térkép;

карта адвекции;

mapa del advección ;

hartă meteorologică pe care se poate determina deplasarea unei proprietăți oarecare a atmosferei, condiționată de câmpul vântului (cu distribuția corespunzătoare a presiunii), ca de exemplu harta termobarică.

(Dmet H man)

012 **harta cerului**

sky map;

carte du ciel;

Himmelkarte;

égbolt térkép;

отблески суши (льда, воды) на нижней поверхности

облаков;

mapa del cielo;

termen folosit în special în regiunile polare, care definește imaginea sau modelul cu străluciri variabile care se observă pe suprafața inferioară a unui strat de nori, determinată de reflectivitatea diferită a elementelor suprafeței subiacente situată direct sub stratul respectiv de nori.

(OMM S 1270)

013 **harta timpului semnificativ**

significant weather chart ;
carte du temps significatif ;
signifikante Wetterkarte ;
szignifikancia-térkép ;
карта опасных (особых) явления погоды;
mapa de fenómenos significativos ;

hartă care reprezintă și descrie fenomenele de timp semnificativ observate sau prevăzute la diferite niveluri de zbor, care pot afecta securitatea aeronavelor care zboară pe rutele cuprinse în harta respectivă.

(OMM S 1090)

014 **harta tropopauzei**

tropopause chart;
carte de la tropopause;
Tropopausekarte;
tropopauza térkép;
карта тропопаузы;
mapa de la tropopausa ;

hartă pe care este reprezentată distribuția înălțimii tropopauzei ; de regulă, pe această hartă se mai notează temperatura și vântul la nivelul tropopauzei.

(OMM T 1610)

015 **harta vântului în altitudine**

upper-wind chart;
carte des vents en altitude;
Höhenwind Karte ;
magassági széltérkép;
карта высотного ветра;
mapa de los vientos en altitud;

hartă care redă grafic câmpul vântului la un anumit nivel din atmosfera liberă.

(OMM U 0360)

016 **hartă adiabatică**

vezi D 079 diagramă adiabatică

017 hartă aerologică

vezi H 022 hartă de altitudine.

018 hartă analizată

analysed chart/analysed map;

carte analysée;

analysiert Karte;

kianalizált térkép;

проанализированная карта;

mapa analizado/carta analizado;

hartă care descrie distribuția geografică a condițiilor meteorologice prin poziționarea fronturilor, izobarelor, izohipselor și/sau a altor izolinii trasate pe aceasta.

(OMM A 1760)

019 hartă cinematică colectivă

kinematic collective chart/kinematic map of cyclones and anticyclones;

carte cinématique collective/carte cinématique des dépressions et anticyclones;

kinematischekollektiv Karte/kinematische Karte der Zyklonen und Antizyklonen;

kinematikus gyűjtőtérkép/Multanovszkij-féle kinematikus ~;

сборно-кинематическая карта;

mapa cinematico colectivo/mapa cinematico del ciclones y anticiclones;

hartă folosită în procedurile de prognoză pe lungă durată, care conține poziția centrilor ciclonici și anticiclonici, inclusiv traiectoriile lor într'un interval de timp determinat, anterior celui pentru care se elaborează prognoza respectivă.

(Dmet H 11)

020 hartă climatologică

climatological chart;

carte climatologique;

klimatologische Karte;

éghajlati térkép ;

климатологическая карта;

mapa climatológico ;
hartă pe care sunt reprezentate date și informații climatologice.
(OMM C 1260, Dmet H 12)

021 hartă cu izohipse

vezi H 032 hartă izobarică

022 hartă de altitudine/hartă aerologică

upper-air chart;
carte d'altitude/carte aérologique;
Höhenwetterkarte;
magassági térkép;
высотная карта;
mapa en altitud;

hartă meteorologică referitoare la un nivel ori la o suprafață izobarică din altitudine sau la un strat specificat din atmosferă, ca de exemplu harta TA 500 hPa sau TR 500-1000 hPa.

(OMM U 0180)

023 hartă de grosime/hartă de topografie relativă

thickness chart;
carte d'épaisseur;
relative Topographie/Dickekarte;
relatív topográfia;
карта относительной (барической) топографии;
mapa de espesores;

hartă care ilustrează distribuția *grosimii* stratului dintre două suprafețe izobarice determinate; această reprezentare se face în general prin izolinii de grosime trasate la intervale egale. Cea mai folosită hartă de acest tip în serviciile sinoptice este harta (de topografie) relativă TR 500/1000 hPa.

(OMM T 0830)

024 hartă de nivel constant

constant level chart;
carte à niveau constant;
Konstantgesichtshöhe Karte;
konstans szinti térkép/rögzített szintű ~;

карта постоянного уровня;
mapa de nivel constante ;
hartă care redă distribuția unuia sau mai multor *elemente meteorologice* pe o suprafață de *geopotențial* constant.
(OMM C 2690)

025 hartă de presiune constantă
vezi H 032 hartă izobarică

026 hartă de topografie relativă
vezi H 023 hartă de grosime

027 hartă facsimil

facsimile chart (map);
carte fac-similé;
Faksimilekarte;
fakszimile-térkép ;
факсимильная карта;
mapa obtenido por facsmil;
hartă meteorologică reprodusă printr' o tehnică de baleiaj pentru transmiterea ei prin mijloace de telecomunicații (pe cale telefonică sau prin radio cu ajutorul unui facsimil sau alt dispozitiv de scanare), în cadrul unui program național sau internațional de schimb de documente grafice și informații meteorologice între centre sau servicii meteorologice naționale, regionale, mondiale și utilizatorii arondați; copia primită, conformă cu originalul este realizată de un inscriptor pe un suport de hârtie specială (foto~, termo~, electrosensibilă sau electrochimică).
(OMM F 0010, Dmet H man)

028 hartă fenologică

phenological map (chart) ;
carte phénologique ;
phänologische Karte ;
fenológiai térkép ;
фенологическая карта;
mapa fenologica ;

hartă ce conține datele fenologice pentru diferite fenomene sezoniere și pe care se trasează izoliniile numite « izofene », care unesc punctele cu aceeași dată de producere a fenomenelor respective (răsărire, înflorire, etc). Pot fi hărți anuale sau multianuale.

(Dmet H man)

029 **hartă frontologică de altitudine**

frontal contour chart;

carte frontologique en altitude;

Höhefronteskarte;

front topográfia;

карта топографии фронтов;

mapa frontológico de altitud;

hartă sinoptică pe care sunt trasate liniile de intersecție ale unei *suprafețe frontale* cu anumite suprafețe din atmosferă, în general cu suprafețe izobarice.

(OMM F 1310)

030 **hartă izalobarică**

isallobaric chart;

carte isallobarique;

isallobarer Karte/isallobarischer ~;

izallobarikus térkép;

изаллобарическая карта;

mapa isalobárico;

hartă pe care se analizează variațiile presiunii atmosferice dintr'un interval determinat de timp; mai este denumită și hartă de tendință (barică).

(OMM I 1060)

031 **hartă izentropică**

isentropic chart;

carte isentropique;

isentropische Karte;

izentropikus térkép;

изэнтропическая карта;

mapa isentrópico;

hartă sinoptică pe care este reprezentată distribuția proprietăților atmosferei pe o *suprafață izentropă* (la temperatură potențială constantă) determinată.

(OMM I 1170)

032 hartă izobarică/hartă de presiune constantă,

hartă cu izohipse, hartă de topografie (barică) absolută

constant pressure chart/contour chart, isobaric chart;

carte à pression constante/carte d'isohypses, carte de surface isobare;

Isohypsenkarte/absolute Topographie ;

abszolút topográfia/abszolút topográfiai térkép ;

карта постоянного давления/карта изогипс,

изобарическая карта, карта абсолютной барической топография;

mapa de presión constante/mapa de contornos (isohipsas), mapa isobárico ;

hartă meteorologică pe care sunt trasate liniile de contur sau izohipsele unei *suprafețe izobarice* determinate (topografie barică absolută); la fel de bine, pe aceasta se poate reprezenta și distribuția sinoptică a altor *elemente meteorologice* de pe suprafața respectivă.

(OMM C 2700)

033 hartă la mezoscară

mesochart;

carte de méso-échelle;

Mesokarte ;

mezotérkép;

мезокарта;

mesomapa/mapa a mesoescala;

reprezentare a elementelor meteorologice în puncte suficient de apropiate pentru a permite identificarea perturbațiilor mezoscalare; în serviciile de prognoză din România, o asemenea hartă folosită curent, în principal la termene sinoptice intermediare, este “hartă SE”.

(OMM M 0670)

034 hartă Marsden

Marsden chart;

carte de Marsden;
Marsden-Karte;
Marsden-térkép;
карта Марсдена;
mapa de Marsden;

metodă de reprezenare a distribuției datelor meteorologice, folosită de Marsden la începutul sec.XIX cu precădere pentru suprafețele oceanice, folosind hărți în proiecție Mercator pe care arealul delimitat de latitudinile 80⁰N – 70⁰S a fost împărțit în caree de 10⁰/10⁰, numerotate pentru identificare și denumite ”carea Marsden »;acestea, la rândul lor, au fost redivizate în caree de 1⁰/1⁰.

(Dmag M 30, Anexa H pag II-A 165 manual de coduri)

035 **hartă probabilă**

prognostic chart/forecast ~;
carte (d’analyse) prévue;
Vorhersagekarte;
előrejelzési térkép;
прогностическая карта;
mapa previsto;

prevedere/prognoză reprezentată grafic pe o hartă, a unui sau mai multor elemente meteorologice determinate, pentru o oră sau o perioadă definită de timp și pentru o regiune sau o zonă determinată din spațiul aerian.

(OMM F 0830, P 1850)

036 **hartă probabilă compusă/hartă probabilă sincronă**

composite prognostic chart/composite forecast chart;
carte prévue synchrone;
zusammengesetzte Vorhersagekarte;
prognózistérkép/előrejelzési térkép;
сборная прогностическая карта/прогностическая карта

на период полета;

mapa de pronóstico compuesto/mapa previsto compuesto;

1. *hartă probabilă* care descrie situația meteorologică într’un punct oarecare de pe o rută aeriană în momentul în care aeronava care o folosește va ajunge în punctul respectiv;

2. reprezentarea pe aceeași hartă a *prevederilor/prognozelor* emise de diferite surse, de regulă, pentru regiunile adiacente.
(OMM C 2420, C 2430)

037 **hartă probabilă de altitudine**

pronostic contour chart/prontour ~;

carte d'isohypse prévue;

Höhenvorhersagekarte;

előrejelzett topográfia térkép/magassági prognózis ~;

прогностическая карта абсолютной топографий;

mapa previsto de contornos (izohipsas);

hartă probabilă cu izohipsele prevăzute pentru o suprafață izobară dată, ca de exemplu 500 hPa, valabilă pentru o oră sau un termen specificate.

(OMM P 1860)

038 **hartă probabilă de suprafață/hartă barică probabilă de sol**

surface forecast chart/prebaratic ~;

carte de surface prévue;

Vorhersagekarte am Boden/Bodenbarischewarscheinlich

Karte;

felszíni előrejelzési térkép;

приземная прогностическая карта/прогностическая

приземная ~ ;

mapa previsto de superficie/mapa bórico previsto;

hartă probabilă , valabilă pentru un moment determinat ca de exemplu peste 24 ore de când a fost elaborată sau de la termenul datelor folosite pentru prognoza respectivă.

(OMM P 1340, S 3720)

039 **hartă sinoptică**

synoptic chart/weather ~, weather map;

carte synoptique/carte du temps;

Wetterkarte/synoptische ~;

szinoptikus térkép/időjárás ~ ;

синоптическая карта/метеорологическая ~,картапогоды;

mapa sinóptico/~ del tiempo, carta sinóptica;

hartă geografică pe care sunt înscrise datele meteorologice, analizate sau prevăzute, pentru a descrie condițiile atmosferice la scară sinoptică. (OMM S 3960)

040 hartă sinoptică de sol (de suprafață)

surface chart/~ synoptic chart;
carte de surface/carte synoptique de surface;

Bodenwetterkarte;

szinoptikus talajtérkép;

приземная карта/приземная синоптическая карта;

mapa de superficie/~ sinóptico de superficie;

hartă sinoptică pe care sunt înscrise elementele meteorologice observate la nivelul suprafeței terestre la un moment dat (*oră sinoptică standard principală sau intermediară*).

(OMM S 3710)

041 hărți auxiliare (ajutătoare)

auxiliary (helping) charts;

cartes auxiliaires;

Hilfskarte/Auxilärkarte;

kisegítőtérkép/segéd térkép;

вспомогательные карты;

mapas auxilios (ayudantes);

set de hărți meteorologice care completează harta sinoptică de bază, pe care se înscriu valorile unor elemente singulare de la nivelul suprafeței terestre ca harta cu distribuția cantităților de precipitații, harta tendinței barice, harta temperaturii aerului, etc. indispensabile pentru elaborarea prognozelor.

(Dmet H 22)

042 HCMM

vezi S 010 satelit de cartografiere

043 hectopascal (hPa)

hectopascal (hPa);

hectopascal (hPa);

Гектопаскал (hPa);

hektopascal (hPa);

гектопаскаль (гПа);
hectopascal (hPa);
unitate de presiune în sistemul SI egală cu 10^2 Pa; este echivalentul unui milibar în sistemul CGS.
(ОММ Н 0420)

044 **Heiligenschein**

vezi Н 007 halou lui Cellini

045 **heliograf**

heliograph/sunshine recorder ;
héliographe ;
Heliograph/Sonnenscheinschreiber, Sonnenscheinautograph;
napfénytartammérő;
гелиограф/регистратор продолжительности солнечного сияния;
heliógrafo/registrador de la luz solar;
instrument pentru înregistrarea intervalelor de timp în care *radiația solară* este suficient de intensă pentru a produce umbre distincte.
(ОММ Н 0470)

046 **heliograf Campbell-Stokes**

Campbell-Stokes sunshine recorder;
héliographe de Campbell-Stokes;
Sonnenscheinautograph nach Campbell und Stokes;
Campbell-Stokes napfénytartammérő;
гелиограф Кампбелла-Стоукса;
heliógrafo de Campbell-Stokes;
tip de *heliograf* care folosește mișcarea Soarelui pe bolta cerului ca scară de timp; constă dintr'o sferă masivă din cristal optic șlefuit cu rol de lentilă, care proiectează imaginea punctiformă a Soarelui pe o diagramă din carton tratat chimic, așezată într'un ghidaj metalic curb situat la distanța focală a lentilei; spotul luminos proiectat de lentila sferică produce o urmă arsă pe diagrama care este divizată în ore și centrată pe ora 12 locală, atât timp cât radiația solară directă depășește un nivel limită de intensitate.
(ОММ С 0050)

047 heliogramă

sunschine record;
héliogramme;
Heliogramme;
napsugárzás regisztrátum;
гелиограмма;
registro de la luzsolar;

înregistrare pe o diagramă a duratei de strălucire a Soarelui, realizată cu un heliograf.

(OMM S 3450)

048 heliometru Vallot

Vallot heliothermometer;
héliothermomètre de Vallot;
Vallot Heliothermometer;
Vallot féle heliothermométer;
гелиотермометр Валло;
heliotermómetro de Vallot;

instrument pentru măsurarea aproximativă a temperaturii sub o bucată de postav sau stofă neagră expusă la Soare.

(OMM V 0030)

049 heliport

heliport;
héliport;
Heliport/Helihafen,Hubschrauberlandeplatz;
helicopter leszáló;
гелипорт;
helipuerto/heliport;

aerodrom sau platformă amenajată special exclusiv pentru aterizarea/decolarea elicopterelor.

(OACI anexa 3 Def.)

050 heterosfera

heterosphere;
hétérosphère;
Heterosphäre;
heteroszféra;

гетеросфера;

heterosfera;

regiune a atmosferei terestre situată aproximativ peste 80 km, în care compoziția aerului variază ca urmare a proceselor de fotodisociere sau de separare prin difuzie a unora dintre componentele gazoase.

(ОММ Н 0540)

051 **hidrodinamica fizică**

hydrodynamics physics;

hydrodynamique physique;

Hydrodynamik physisch/Physischehydrodynamik ;

fizikai hidrodinamika ;

физическая гидродинамика;

hidrodinamica física;

după V.Vjerkness – „hidrodinamica unui fluid baroclin“ în care densitatea depinde de presiune și temperatură – care este o presupunere apropiată de condițiile reale din atmosferă.

(Dmet man)

052 **hidrodinamică**

hydrodynamics;

hydrodynamique;

Hydrodynamik;

hidrodinamika;

гидродинамика

hidrodinamica;

ramură a hidromecanicii care se ocupă cu studiul mișcării fluidelor și interacțiunea acestora cu corpurile solide sau cu alte fluide; reprezintă baza teoretică a meteorologiei dinamice.

(Dmet H 26)

053 **hidrologie**

hydrology;

hydrologie;

Hydrologie;

hidrológia;

гидрология;

hidrología;

1. știința care studiază apele de suprafață și subterane de pe Pământ, apariția, circulația și distribuția lor în timp și spațiu, proprietățile lor biologice, fizice și chimice, precum și interdependența lor cu mediul înconjurător, inclusiv cu viețuitoarele din acesta;
2. știința care studiază procesele ce guvernează fluctuațiile resurselor de apă de pe uscat și tratează diferitele faze ale ciclului hidrologic.
(OMM H 0950)

054 hidromecanică

hydromecanics;
hydromécanique;
Hydromekanic;
hidromechanika;
гидромеханика;
hidromecanica;

ramură a mecanicii care se ocupă cu studiul legilor mișcării și echilibrul fluidelor și al interacțiunii lor cu corpurile solide; are două subdiviziuni *hidrodinamica și hidrostatica*.

(Dmet H 28)

055 hidrometeor

hydrometeor;
hydrométéor;
Hydrometeor;
légköri vízjelenség/hidrometeor;
гидрометеор;
hidrometeoro;

1. *meteor* sau fenomen meteorologic constituit dintr'un ansamblu de particule de apă, în cădere sau în suspensie în atmosferă ori ridicate de vânt de pe suprafața terestră, sau depuse pe obiectele de pe sol sau din atmosfera liberă;

2. particule de apă în stare lichidă sau solidă în cădere sau în suspensie în atmosfera terestră.

(OMM H 0970)

056 hidrometeorologie

hydrometeorology;
hydrométéorologie;

Hydrometeorologie;
hidrometeorológia;
гидрометеорология;
hidrometeorológia;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul fazelor terestre și atmosferice ale *ciclului hidrologic*, punând accent în special pe interacțiunea lor.
(OMM H 0980)

057 **hidrosferă**

hydrosphere;
hydrosphère;
Hydrosphäre;
hidroszféra;
гидросфера;
hidrosfera;

partea din globul terestru acoperită de apă și gheață.
(OMM H 0990)

058 **hidrostatică**

hydrostatics;
hydrostatique;
Hydrostatik;
hidrosztatika;
гидростатика;
hidrostatica;

ramură a hidromecanicii care se ocupă cu studiul echilibrului fluidelor; constituie baza teoretică pentru statica gazelor atmosferice.
(Dmet H 32)

059 **hietograf, hietogramă**

hyetograph;
hyetographe;
Hyetograph;
hietográf;
гиетограф;
metograma/hietograma;

hartă care ilustrează distribuția spațială (arealul) sau temporală a precipitațiilor.
(OMM H 1080)

060 higristor

hygristor;
hygristor;
Hygristor;
higrisztor;
гигристор;
higristor;

rezistență electrică (rezistor) a cărei valoare variază în funcție de umiditate, folosită în unele tipuri de *higrometre înregistrătoare* și *radiosonde*.

(OMM H 1090)

061 higrograf

hygrograph;
hygrographe;
Hygrograph;
higrográf/légnedvességíró;
гигрограф;
higrógrafo;

higrometru care include un dispozitiv de înregistrare continuă a valorilor instantanee ale umidității atmosferice.

(OMM H 1110)

062 higrogramă

hyrogram;
hyrogramme;
Hyrogramm;
higrogram;
гигрограмма;
higrograma;

diagramă înregistrată de un *higrograf*.

(OMM H 1100)

063 higrometrie

hygrometry;
hygrométrie;
Hygrometrie;
higrometria;
гигрометрия;
higrometria;

activitate tehnică specifică meteorologiei, care se ocupă cu măsurarea și studiul umidității aerului și solului.

(OMM H 1140)

064 higrometru

hygrometer;
hygromètre;
Hygrometer;
higrométer;
гигрометр;
higrómetro;

instrument folosit pentru măsurarea umidității aerului.

(OMM H 1120)

065 higrometru chimic

vezi H 066 higrometru cu absorbție

066 higrometru cu absorbție/higrometru chimic

absorption hygrometer/chemical hygrometer;
hygromètre à absorption/hygromètre chimique;
Absorptionshygrometer/Chemischhygrometer;
abszorpciós higrométer/kémiai higrométer;
абсорбционный гигрометр/химический гигрометр;
higrómetro de absorción/higrómetro químico ;

higrometru care determină umiditatea atmosferică pe baza cantității de vapori de apă absorbită de o substanță chimică higroscopică.

(OMM A 0180)

067 higrometru cu condensare

dew-point hygrometer/frost ~, frost-point ~;
hygromètre à condensation ;

Таупунктгигрометр/Таупунктmesser ;

harmatpont-higrométer ;

конденсационный гигрометр/сублимационный ~,

~ точка инея;

higrometro de condensación/~ de punto de congelación;

higrometru al cărui perincipiu de funcționare se bazează pe determinarea *punctului de rouă (de brumă)* prin observarea temperaturii unei suprafețe răcită artificial (de regulă cu eter), în momentul în care pe aceasta apare *rouă (sau brumă)* .

(OMM D 0460, F 1510, F 1540, Dmet H 39)

068 **higrometru cu fir de păr**

hair hygrometer;

hygromètre à cheveux;

Haarhygrometer;

hajszálas nedvességmérő;

волосной гигрометр;

higrómetro de cabello;

higrometru al cărui element sensibil este un fir sau un mănunchi de fire de păr uman (de regulă blond natural și degresat), care își modifică lungimea în funcție de valoarea umidității aerului (umidității relative).

(OMM H 0100)

069 **higrometru cu membrană**

goldbeater skin hygrometer;

hygromètre à batteau d'ore;

Schafbockmembranehygrometer;

aranyhártyás higrométer;

пленочный гигрометр;

higrómetro de piel de batidor de oro;

higrometru care folosește ca element sensibil o membrană de natură animală, preparată din intestin de vită.

(OMM G 0600)

070 **higrometru electric**

electrical hygrometer;

hygromètre électrique;

elektrische Hygrometer;
elektromos lédnedvességmérő;
электрический гигрометр;
higrómetro eléctrico;

higrometru al cărui element sensibil (senzor) are proprietăți electrice care variază în funcție de umiditatea atmosferică.

(OMM E 0380)

071 **higrometru gravimetric**

gravimetric hygrometer;
hygromètre gravimétrique;
Gravimetrikhygrometer;
gravimetrikus higrométer/gravimetrikus nedvességmérő;
гравиметрический гигрометр (влагомер);
higrómetro gravimétrico;

instrument pentru determinarea umezelii absolute a aerului, format dintr'un sistem de tuburi în formă de U umplute cu o substanță higroscopică (CaCl_2); determinarea propriuzisă constă în pomparea unei cantități determinate de aer atmosferic în tuburile cu clorură de calciu și determinarea diferenței dintre greutatea inițială și cea finală a tuburilor.

(Dmet H 40)

072 **higroscopicitate**

hygroscopicity;
hygroscopicité;
Hygroskopizität;
higroszkóposság/nedvszívó képesség;
гигроскопичность;
higroscopicidade;

capacitatea unei substanțe de a-și modifica apreciabil caracteristicile fizice în prezența vaporilor de apă.

(OMM H 1150)

073 **higrotermograf**

vezi T 128 termohigrograf

074 **higrotermogramă**
vezi T 129 termohigrogramă

075 **higrotermometru**
vezi T 130 termohigrometru

076 **higrotermoscop**
hygrothermoscope;
thermohygroscope;
Hygrotherrmoskop;
higrotermoszkop;
гигротермоскоп;
termohigroscopio/higrotermoscopio;

instrument care folosește acțiunea combinată simultan a unui termometru bimetallic și a unui *higrometru cu fir de păr* pentru afișarea valorii aproximative a punctului de rouă.
(OMM H 1210)

077 **hipsometrie barometrică**
vezi A 129 altimetrie ~

078 **hipsometru/hipsotermometru**
hypsoimeter;
hypsoimètre;
Hypsometer/Hypsothermometer;
hipsométer;
гипсометр/гидротермометр;
hipsómetro;

instrument folosit pentru determinarea altitudinii unui loc pe baza observării temperaturii de fierbere a apei sau a unui lichid cu punct de fierbere cunoscut, la nivelul locului respectiv. Folosind formula empirică $p = t - 100/0,0375mmHg$, prin aceeași metodă se poate determina și presiunea atmosferică. Este un instrument folosit frecvent în activități expediționare în zone montane, care suplinește cu succes lipsa unui altimetru.
(OMM H 1240, Dmet H 45)

079 hipsotermometru

vezi H 078 hipsometru

080 histerezis/întârziere inerțială

inertial lag/hysteresis;

retard d'inertie/hystérésis;

Hysteresis/Inertialverzögerung, inertialische Verspätung;

inerciális késés/hiszterézis;

инерция (прибора)/гистерезис;

retardo inercial/histéresis;

1. întârzierea cu care răspunde un instrument supus unui semnal sau unei forțe de intrare, datorată inerției senzorului;
2. întârzierea cu care răspunde un instrument la o schimbare a variabilei observate sau măsurate;
3. întârzierea unui efect fizic în raport cu cauza lui.

(OMM I 0440, H 1260)

081 histerezisul aneroidului

vezi I 073 inerția barometrului aneroid.

082 histogramă

histograma;

histogramme;

Histogramm;

hisztogram/minta sűrűségfüggvénye, gyakorisági függvény;

ГИСТОГРАММА;

histograma;

diagramă în care frecvențele relative ale diferitelor clase ale unei variabile sunt reprezentate prin coloane dreptunghiulare.

(OMM H 0610)

083 hitergramă/hitergraf

hytergraph;

hytergraphie;

Hytergraph;

hitergraf;

ГИТЕРОГРАФ;

hitergrama;
tip de *diagramă climatică* ale cărei coordonate sunt funcții de temperatură și umiditate sau precipitații.
(OMM H 1270)

084 **hodograf**

hodograph ;
hodographe ;
Hodograph ;
hodográf ;
годограф;
hodográfá;

linia care unește extremitățile vectorilor ce reprezintă *vântul în altitudine* la niveluri succesive, în coordonate polare.
(OMM H 0640)

085 **homopauză/turbopauză**

homopause/turbopause;
homopause/turbopause;
Homopause/Turbopause;
homopauza/turbopauza;
гомопауза/турбопауза;
homopausa/turbopausa;

limita dintre *homosferă* și *heterosferă* situată la o altitudine de aproximativ 80 km-100 km sub care procesele de amestec determină compoziția atmosferei și peste care separarea verticală a moleculelor componentelor gazoase prin difuzie devine procesul dominant.
(OMM H 0730, OMM T 1770)

086 **homosferă**

homosphere;
homosphère;
Homosphäre;
homoszféra/turboszféra;
гомосфера;
homosfera;

regiune a atmosferei care se întinde de la suprafața terestră până la o altitudine de aproximativ 80-100 km, în care compoziția aerului este

aproape constantă, cu excepția variațiilor mici ale componentelor minore (CO₂, O₃ și H₂O).
(OMM H 0740)

087 hPa

vezi H 043 hectopascal

088 hulă

swell;

houle;

Dünung/Schlagwelle;

fodrozódás/gyenge hullámzás;

зыбь;

mar de fondo/mar de leva;

orice sistem de valuri care se propagă în afara zonei de generare a acestora.

(OMM S 3900)

089 hulă de vânt/mare de vânt

wind sea/~ wave;

mer du vent/houle du vent;

Winddünung/Windschlagwelle;

tengerhullámzás ;

ветровые волны;;

mar del viento;

valuri provocate de vânt observate în vecinătatea imediată a unui punct de observație: direcția acestor valuri coincide cu direcția vântului.

(OMM W 1130)

090 humilis (hum)

humilis (hum);

humilis (hum);

humilis (hum);

humilis (hum);

плоские облака (hum);

humilis (hum);

norii *Cumulus* cu o slabă extindere verticală; au în general o aparență aplatizată și reprezintă primul stadiu de dezvoltare al norilor convectivi.
(OMM H 0850)

I

001 iarnă

winter;
hiver;
Winter;
tél;
зима;
inviern

denumire dată celui mai rece anotimp al anului;

- astronomic: perioada dintre solstițiul de iarnă (22 decembrie în emisfera nordică și 21 iunie în cea sudică) și echinocțiul de primăvară (21 martie și respectiv 23 septembrie);
- climatologic: cea mai rece perioadă a anului cu durata de câteva luni; convențional, pentru latitudinile mijlocii se consideră ca luni de iarnă decembrie, ianuarie și februarie, deși fenomene și procese tipice de iarnă se pot observa destul de des în tot intervalul noiembrie – martie;
- sinoptic: sezon care începe la momente diferite, în funcție de trecerea la procesele tipice circulației de iarnă în regiunile geografico-sinoptice ale globului;
- fenologic: sezon caracterizat prin încetarea vegetației active, respectiv pierderea frunzelor, vegetarea latentă în semințe, rizomi, tuberculi.

(Dmet, DEX)

002 identificarea maselor de aer

air-mass identification;
identification d'une masse d'air;
Luftmassenidentifizierung;
légtömeg azonosítás;
идентификация воздушных масс;
identificación de las masas de aire;

studiul proprietăților și investigarea provenienței și evoluției unei *mase de aer* în scopul clasificării ei.

(OMM A 1270)

003 **identificarea norilor**

cloud identification;
identification des nuages;
Wolkenidentifizierung ;
felhőzonozítás/felhő meghatározás;
определение облаков;
identificación de las nubes;

operațiune complexă bazată pe determinarea genului, speciei, varietăților, a *particularităților suplimentare*, a *norilor anexă*, a *norilor origine* și, atunci când există, a *meteorilor* asociați norilor prezenți pe cer în momentul observației; în cazurile mai complexe se recomandă folosirea Atlasului internațional de nori.

(OMM C 1670)

004 **IGC**

vezi C 384 Cooperarea geofizică internațională

005 **IGY**

vezi A 260 Anul geofizic internațional

006 **iluminare**/expunere la lumină

luminous exposure/light ~, quantity of illumination;
exposition lumineuse/lumination, quantité d'éclairément;
Beleuchtung/Exponierung, Belichtung;
megvilágításmennyiség/megvilágítottság, megvilágítás;
СВЕТОВАЯ ЭКСПОЗИЦИЯ/ОСВЕЩЕННОСТЬ, КОЛИЧЕСТВО

ОСВЕЩЕНИЯ;

exposición luminosa;

în meteorologie, produsul iluminării cu durata ei; se determină cu relația : $Q_E = \int E dt [lux \cdot sec]$, în care E reprezintă iluminarea.

(OMM L 0520, L 1010)

007 **iluminare difuză**

diffuse illuminance;
éclairage diffus;
diffuse Beleuchtung;
szórt fényű megvilágítás;
диффузная освещенность;

iluminancia difusa;
iluminare a unui obiect sau fond fără nici o contribuție a *radiației solare directe*.
(OMM D 0600)

008 imaginea Soarelui

vezi P 325 pseudohelie.

009 imagine în infraroșu/fotografie în infraroșu

infrared image/~ picture;
image infrarouge/photographie ~;
Infrarotaufname/Infrarotbild;
infravörös kép;
инфракрасное изображение/инфракрасный снимок;
fotografía en el infrarrojo/imagen en el ~;
fotografie obținută într'un sector îngust al *spectrului de radiație termică*, emisă de suprafața terestră și de nori, în general în gama lungimilor de undă de la 8 la 12 μ m, respectiv în "fereastra vaporilor de apă".

(OMM I 0490)

010 imagine satelitară

satellite picture;
image satellitaire;
Satellitenbild;
műholdkép;
СПУТНИКОВЫЙ СНИМОК;
imagen satelital;
reprezentare a Pământului și a atmosferei terestre așa cum sunt văzute de o cameră TV și/sau un *radiometru cu baleiaj* îmbarcate la bordul unui satelit artificial.

(OMM S 0130)

011 imagine sectorizată

sectorized image;
image sectorisée;
abteilungsche Bild;
szektorokra bontott kép;

изображение по секторам;

imagen sectorizada;

în meteorologie, imaginea unei zone geografice sau a unui sector predeterminat, selecționată dintr'o imagine globală sau integrală recepționată de la un satelit meteorologic.

(OMM S 0620)

012 **imagine speculară**

vezi P 325 pseudohelie

013 **imagine în vizibil (VIS)**

visible imagery (VIS);

images visibles (VIS)/imagerie visible;

Bild in visibel (VIS);

látható/tartományból származó felvétel;

изжобращения в видимом диапазоне - ВИЗ;

imagen visible/imagería visible;

imagine provenită de la un satelit artificial al cărui senzor captează radiația solară reflectată de suprafețele sistemului Pământ-atmosferă.

(OMM V 0430)

014 **imagini succesive (luate) la intervale scurte**

short interval images;

images prises à de courts intervalles;

sukzessiv Kurtzeitbilde;

rövidített időközönként készített képek;

снимки с коротким интервалом;

imágenes a intervalos cortos;

imagini sau fotografii obținute de la senzorii cu baleiaj rotativ de pe sateliții geostaționari, programați să observe sau să supravegheze numai un anumit segment din discul terestru, permițând astfel reducerea intervalului dintre imaginile succesive.

(OMM S 0990)

015 **IME**

vezi I 135 intervalle mondiale speciale

016 **imergență**

sinking ;

immergence ;

Verengung des Horizonts;

merülés/látóhatár szűkülése;

понижение (сужение) горизонта;

inmergencia;

fenomen de refracție, opus *emergenței*, în care un obiect situat pe orizontul geografic (normal) sau puțin deasupra acestuia dispare aparent sub orizont.

(OMM S 1170)

017 **IMM**

vezi I 133intervale meteorologice mondiale

018 **impactor în cascadă/filtru în cascadă pentru aerosoli**

cascade impactor;

impacteur à cascade;

Kaskadenimpaktor;

sorozatós ütközésmérő/impaktor;

каскадный импактор;

impactor de cascada/filtro en cascada para aerosoles;

dispozitiv de impactare cu viteză mică, folosit pentru prelevarea particulelor solide sau lichide existente în atmosferă; constă din patru perechi de jeturi de aer și plăci de eșantionare care lucrează în serie. Este astfel conceput încât fiecare placă să colecteze numai particulele de o anumită dimensiune.

(OMM C 0200)

019 **impuls**

vezi M 213 moment

020 **impurități atmosferice**

atmospheric impurities;

impuretés atmosphérique;

atmosphärische Verunreinigungs;

légköri szennyező anyagok;

атмосферные загрязняющие вещества;

impurezas de la atmosfera;
particule sau gaze care nu fac parte din elementele constitutive permanente ale aerului atmosferic, dar care se întâlnesc mai ales în atmosfera joasă în cantități variabile în timp și spațiu.
(OMM A 2850)

021 **IMS**

vezi I 133 intervale meteorologice speciale

022 **incus (inc)**

incus (inc);
incus (inc);
incus (inc)/Amboß, Amboß;
incus (inc)/cumulonimbus-ernyő;
наковальная (inc);
incus (inc);

partea superioară a unui nor *Cumulonimbus* etalată sub forma unei nicovale cu aspect neted, fibros sau striat.
(OMM I 0360)

023 **indicativ internațional**

international index number;
indicatif international;
internationale Indexzahlen;
nemzetközi jelzőszámok;
международные индексы;
indicativo internacional;

indicativ numeric adoptat de *Organizația meteorologică mondială* pentru a desemna o stație sinoptică terestră sau o stație meteorologică aeronautică terestră (de regulă, stațiile meteorologice marine sunt identificate prin coordonatele geografice ale amplasamentului).
(OMM I 0730)

024 **indicativul unei stații (meteorologice)**

station index number/~ designator, ~ number;
indicatif d'une station;
Stationsnummer/Stationindex;
allomásjelző szám;

числовой индекс станции/обозначение ~, номер ~;

indicativo de la estación/indicator ~;

grup de cinci cifre (Iiii) folosit în *mesajele meteorologice* pentru desemnarea sau identificarea stației de la care provine un mesaj de observație; este compus din indicativul regional (II), care definește zona geografică sau țara în care este situată stația respectivă și din cifrele idicativului propriuzis (iii). În procedurile aeronautice stațiile meteorologice sunt identificate printr'un grup de patru litere corespunzătoare indicativului OACI al aeroportului pe care sunt amplasate.

(OMM S 2780, S 2790, S 2820)

025 **indicator de înălțime radar – RHI**

range-height indicator – RHI;

indicateur de hauteur radar – RHI;

Höhenanzeiger;

keresztmetszet-indikátor;

индикатор дальност-высота - ИДВ;

indicator de altura-distancia del radar;

image radar, în formă de secțiune verticală, a țintelor meteorologice întâlnite într'un plan vertical cu azimut determinat.

(OMM R 1000)

026 **indicator de poziție la altitudine constantă – CAAPI**

constant altitude plan position indicator – CAAPI;

indicateur panoramique à altitude constante – CAAPI;

Positionsanzeiger zu Konstanthöhe - CAAPI;

állando magasságot megjelenítő radarernyő – CAAPI;

индикатор постоянной высоты - CAAPI;

indicator de posición a altitud constante – CAAPI;

prezentare sau afișaj radar care redă o vedere în plan a ecourilor de la avioanele în zbor, întâlnite la o altitudine constantă selecționată.

(OMM C 0130, C 2660)

027 **indicator panoramic de poziție – PPI**

plan position indicator – PPI (-scope);

indicateur panoramique-PPI;

Rundsichtanzeiger/Bildschirmanzeiger;

térképező indikátor;

индикатор кругового обзора ИКО;

indicador de posición en un plano – PPI;

afişaj *radar* care redă o imagine în plan a ţintelor meteorologice ale căror poziţii pot fi uşor descrise în coordonate polare, în raport cu un punct fix de referinţă care poate să coincidă cu amplasamentul radarului.

(OMM P 0740)

028 **indice actinotermic**

actinothermic index;

indice actiothermique;

Aktinothermischezeiger;

radiotermikus index;

актинотермический индекс;

índice actinotérmico;

indicele capacităţii unei radiaţii sau a luminii de a produce o reacţie fotochimică, ca de exemplu în fotografie sau în procesul de atenuare al pigmentilor coloraţi (decolorare).

(OMM A 0410)

029 **indice agroclimatic**

agroclimatic index;

indice agroclimatique;

agrarklimatologischer Index;

agroklimatológiai index/agrometeorológiai index;

агроклиматический индекс;

índice agroclimático;

indice care stabileşte legătura dintre un aspect particular sau o anumită activitate din agricultură şi unul sau mai multe elemente ale climatului local.

(OMM A 1010)

030 **indice climatic**

climatic index;

indice climatique;

Klimaindex;

éghajlati index;

КЛИМАТИЧЕСКИЙ ИНДЕКС;
indice del clima;
număr ce caracterizează un climat în funcție de principalele *elemente climatice*.
(OMM C 1040)

031 **indice de amenințare pentru vreme severă – SWEAT/~** de probabilitate pentru producerea orajelor, indice SWEAT

severe weather threat index – SWEAT index;
indice de menace de temps violent – SWEAT;
Probabilitätindex für streng Wittwerung– SWEAT Zahl/
Bedrohungsindex für Gewitter;
veszélyes időjárás jelző index – SWEAT index,
veszélyeztetettségi mutató;
индекс угрозы суровой погоды - SWEAT
индекс/оправдываемость угрозы;
índice de amenaza de tiempo violento – indice SWEAT/índice de amenaza;

indice de convecție folosit pentru prevederea orajelor și tornadelor:
 $SWEAT = 12D + 20(T - 49) + 2f_8 + f_5 + 125(S + 0,2)$, relație în care D este punctul de rouă la 850 hPa în $^{\circ}C$ (dacă D este negativ, acest termen capătă valoarea zero), f_8 și f_5 reprezintă vitezele vântului în noduri la 850 și 500 hPa, S este sinusul diferenței dintre direcțiile vântului la 500 și 850 hPa, T este *indicele total-total* în $^{\circ}C$ (dacă T este mai mic de 49 termenul $20(T - 49)$ ia valoarea zero). În interpretarea și folosirea acestui tip de indice, valoarea SWEAT 300 reprezintă limita inferioară pentru producerea orajelor puternice, iar valoarea 400 este limita inferioară pentru producerea sau apariția tornadelor.
(OMM S 0790)

032 **indice de ariditate/factor de ariditate**

aridity index/aridity factor;
indice d'aridité;
Ariditätindex/Ariditätsfaktor;
ariditási index/ariditási faktor, szárazsági index/szárszági faktor;
индекс аридности/фактор аридности;
índice de aridez/factor de aridez;

număr care reprezintă gradul de uscăciune sau cât este de secetos un climat, în funcție de diferenții factori climatici.
(OMM A 2510, A 2520)

033 indice de circulație

circulation index ;
indice de circulation ;
Zirkulationindex ;
cirkulációs index ;
индекс циркуляции;
índice de la circulación ;

parametru care indică intensitatea *circulației atmosferice* într-o regiune dată.
(OMM C 0620)

034 indice de comparare

vezi I 050 indice de verificare

035 indice de confort/indicele de temperatură-umezeală ITU

comfort index ;
indice de confort ;
Komfortindex/Behaglichkeitindex ;
komfort index ;
индекс комфорта;
índice de comodidad ;

indice care exprimă efectele combinate ale temperaturii și umidității asupra confortului corporal prin modificarea vitezei de evaporare (a transpirației) și implicit viteza de răcire a corpului uman; acesta poate fi folosit, concomitent cu un tabel, grafic sau *nomogramă*, pentru a specifica sau ilustra, în termeni generali, domeniul condițiilor confortabile. Poate fi determinat prin una din relațiile stabilite de Serviciul meteorologic american: $ITU=0,4(T_{uscat}+T_{umed})+15$, $ITU=0,55T_{uscat}+0,2T_{rouă}+17,5$ sau $ITU=T_{uscat}(-0,55-0,55UR)(T_{uscat}-58)$.

Practic, valori $ITU \leq 65$ reprezintă risc redus, $ITU 65-79$ indică atenție la disconfort și $ITU \geq 80$ risc mare de disconfort.

(OMM C 2350, Strahler Geografia fizică)

036 indice de convecție/indice de stabilitate

convective index /stability index ;

indice de convection/indice de stabilité ;

Konvektiveskenziffer ;

konvekciós index;

КОНВЕКТИВНЫЙ ИНДЕКС/ИНДЕКС УСТОЙЧИВОСТИ;

índice de convección/índice de estabilidad;

măsură a stabilității hidrostactice a unui strat atmosferic, ca de exemplu *numărul Richardson*.

(OMM C 2990)

037 indice de continentalitate

continentality index;

indice de continentalité;

Konvektiveskenziffer ;

kontinentalitási index ;

ИНДЕКС КОНТИНЕНТАЛЬНОСТИ;

índice de continentalidad ;

parametru ce caracterizează gradul de continentalizare a unui loc, bazat în general pe amplitudinea anuală a temperaturii.

(OMM C 2790)

038 indice de dezgheț/indice de topire

thawing index;

indice de dégel/~ de fonte;

Tauwetterindex/Schmelzenindex;

olvadási index;

ИНДЕКС ТАЯНИЯ;

índice de deshielo;

numărul de grade-zi, peste și sub 0⁰C, dintre cel mai coborât și cel mai înalt punct de pe curba cronologică de grade-zi acumulate într'un *sezon de topire*.

(OMM T 0390)

039 indice de givraj

icing index;

indice de givrage;

Vereisungindex;

jegesedési index;
индекс обледенения;
índice de engelamiento/~ de congelación;
indicele care caracterizează *intensitatea givrajului*, probabilă în condițiile meteorologice și de zbor date.
(OMM I 0210)

040 **indice de îngheț**

freezing index;
indice de gel;
Frostindex;
fagyási index;
индекс замерзания;
indice de heladas;
măsură a combinării duratei și amplitudinii temperaturilor negative în timpul unui sezon de îngheț determinat; indicele este calculat adunând numărul de *grade-zi* sub 0⁰C și scăzându-le din totalul numărului de *grade-zi* mai mari de 0⁰C din cursul aceleiași perioade.
(OMM F 1110)

041 **indice de precipitații precedente**

antecedent precipitation index;
indice de précipitation précédente ;
Verausgehendniederschläge Index ;
előző napok súlyozott csapadéköszege ;
индекс выпавших осадков;
índice de la precipitación precedente;
suma ponderată a precipitațiilor zilnice precedente, folosită ca indice al *umidității solului*; coeficientul ponderal atribuit precipitațiilor din fiecare zi este presupus de obicei ca o funcție exponențială sau reciprocă de timp, precipitația cea mai recentă având ponderea cea mai mare.
(OMM A 2010)

042 **indice de probabilitate de producerea a orajelor**

vezi I 031 indice de vreme rea

043 indice de refracție optică

optical refractive index;

indice de réfraction optique;

optischerefraktion Index;

optikai refrakciós index;

оптический показатель преломления;

índice de refracción óptica;

raportul dintre viteza luminii în vid și cea dintr'un mediu dat; valoarea acestuia este de 1,00029 pentru aerul uscat la temperatură și presiune normale la nivelul mării, 1,33 pentru apa lichidă, 1,31 pentru gheață. Curbarea razelor luminoase este determinată de modificările indicelui de refracție la trecerea lor printr'un mediu cu densitate variabilă sau dintr'un mediu în altul.

(OMM O 0320)

044 indice de refracție radioelectrică

radio refractive index;

indice de réfraction radioélectrique;

Radioelektrischebrechungs-Index;

rádióvillamos refrakció törésmutató/radioelektromos ~ ;

показатель преломления радиоволн;

índice de refracción radioelétrica;

raportul dintre viteza undelor electrice în vid și viteza lor într'un mediu dat; variațiile acestui indice cu altitudinea determină o propagare anormală a undelor radioelectrice în atmosfera terestră.

(OMM R 0610)

045 indice de ridicare – LI

lifted index – LI;

indice de soulèvement – LI;

Erhebung Index – LI;

emelési index – LI;

подъемный индекс - LI;

índice de elevación – LI;

indice de stabilitate pentru determinarea apariției fenomenelor caracteristice de vreme severă (timp rău, vreme rea); este definit prin relația $LI = T_5 - LT_s(^{\circ}C)$, unde T_5 este temperatura termometrului uscat

la 500 hPa și L_s temperatura unei particule ridicată adiabatic la 500 hPa. Condițiile de stabilitate sunt indicate de valori LI >3, iar cele foarte instabile de valori LI <-2.

(OMM L 0450, L 0470)

046 **indice de secetă**

drought index ;

indice de sécheresse ;

Dürreindex/Trockenheitindex;

aszály index;

ИНДЕКС ЗАСУШЛИВОСТИ;

índice de sequía;

indice referitor la anumite efecte cumulative ale unui deficit prelungit și anormal de umiditate.

(OMM D 1240)

047 **indice de stabilitate**

vezi I 036 indice de convecție.

048 **indice de stres termic**

heat stress index;

indice de stress thermique/~ de contrainte thermique;

thermischerstress Index Index;

hőstress index;

ИНДЕКС ТЕПЛОВОГО СТРЕССА;

índice de sobrecarga térmica/~ de tensión térmica;

indice cu patru trepte, bazat pe *indicele de temperatură-umiditate* (THI), care exprimă probabilitatea de producere a unui șoc de căldură, a unei insolații, sau a altor simptome acute de aceeași natură, resimțite de organism.

(OMM H 0380)

049 **indice de topire**

vezi I 038 indice de dezgheț.

050 **indice de verificare/~ de comparare** nebold

skill score;

indice de vérification/~ de comparaison;

skill score;
skill score ;
успешность прогноза;
índice de acierto ;

valoare numerică dedusă din compararea preciziei unui ansamblu de prevederi cu cea a unui ansamblu corespunzător obținut printr'o metodă determinată, ca prevederea la întâmplare, prevederea bazată pe persistență sau climatologică.
(OMM S 1250)

051 indice de vorticitate de zonă

vorticity area index;
indice de tourbillon de zone;
Wirbelkeitzonenindex;
örvényességí területi index;
индекс завихренности;
índice de vorticidad de zona;

indice calculat pentru zona (în km²) din emisfera nordică extinsă de la 20⁰N către pol, pe care *turbionul absolut* depășește o limită arbitrară (de ex.: $20 \times 10^{-5} s^{-1}$) la un anumit nivel și moment; un asemenea indice, determinat la intervale de 12 ore de pe hărțile cu izohipse, a fost intens folosit ca indice de ciclonicitate la diferite niveluri din troposferă și stratosferă, în studiile empirice pentru determinarea posibilelor relații Soare-Pământ.

(OMM V 0540)

052 indice heliometric

heliometric index;
indice héliométrique;
heliometrische Index;
heliometrikus index;
гелиометрический индекс;
índice heliométrico;

echivalent calorimetric al volumului de lichid distilat dintr'un lucimetru; acest indice variază de la un instrument la altul.

(OMM H 0480)

053 indice mare

high index;
indice élevé;
hoher Index;
magas index;
высокий индекс;
índice alto;

indice zonal cu valoare mare, corespunzător unei puternice componente vestice a circulației atmosferice.

(OMM H 0570)

054 indice meridional

meridional index;
indice méridien;
Meridionalindex;
meridionális index;
меридиональный индекс;
índice meridiano;

indice de circulație care indică intensitatea componentei meridionalitatea circulației atmosferice.

(OMM M 0650)

055 indice mic

low index;
indice bas;
niedriger Index;
alacsony index;
низкий индекс;
índice bajo;

indice zonal cu valoare numerică mică, corespunzător unei componente slabe de vest a circulației generale a atmosferei.

(OMM L 0930)

056 indice zonal

zonal index;
indice zonal;
Zonalindex;
zonális index;

зональный индекс;

índice zonal;

măsură a intensității vânturilor de vest de la latitudinile mijlocii, exprimată prin diferența de presiune dintre latitudinile de 35° și 55° sau prin vântul geostrofic corespunzător.

(OMM Z 0070)

057 **indicele Boyden**

Boyden index;

índice de Boyden;

Index von Boyden;

Boyden index;

индекс Бойдена;

índice de Boyden;

índice numeric dedus dintr'un radiosondaj, care arată probabilitatea de producere a orajelor; este determinat cu relația $Z = t_{700} - 200$, în care Z este grosimea stratului 1000 – 700 hPa în decimetri și t_{700} este temperatura la 700 hPa în $^{\circ}\text{C}$. Probabilitatea de producere a orajelor crește sensibil atunci când valoarea acestui indice depășește pragul de 94 unități.

(OMM B 1120)

058 **indicele de căldură /indicele de căldură Thorntwaite**

heat index/Thorntwaite ~ ~;

índice de chaleur/~ ~ ~ Thorntwaite;

Wärmeindex/Thorntwaite ~;

hőindex/Thorntwaite ~;

индекс тепла/~ ~ по Торнтвейту;

índice de calor/~ ~ ~de Thorntwaite;

índice folosit de Thorntwaite în clasificarea sa climatică în 1848; pentru o stație dată, acesta este numeric egal cu suma celor 12 valori lunare ale expresiei $(t/5)^{1.514}$, unde t este temperatura normală în $^{\circ}\text{C}$.

(OMM H 0310)

059 **indicele de căldură Thorntwaite**

vezi I 058 indicele de căldură

060 indicele de ploaie purtată de vânt

driving rain index;

indice de la pluie chassée;

Windfegenregen Index;

csapóeső index;

индекс несомого ветром секущего дождя;

indice de lluvia impulsada por el viento;

mărimă care dă măsura cantității de ploaie dirijată de vânt pe o suprafață verticală; reprezintă produsul dintre cantitatea medie de ploaie și viteza medie a vântului pe o perioadă determinată.

(OMM D 1120)

061 indicele de răcire al vântului/factorul de răcire eoliană

wind chill index/ chill factor, wind ~ ~;

indice de refroidissement du vent/indice de froideur du ~, refroidissement éolien;

Windabkühlung Index/Äolischkühlung Faktor ;

szél hütési index/hütési tényező;

индекс охлаждения ветром/фактор охлаждения, фактор ~ ~;

indice eólico del frio sentido/factor del frio ~, ~ del enfriamiento eólico;

indice folosit în construcții pentru determinarea disconfortului relativ rezultat dintr'o combinație specifică dintre temperatură și viteza vântului, definit prin pierderea de căldură a corpului exprimată în watt pe m² de piele.

(OMM C 0560, W 0980)

062 indicele de stabilitate Showalter/~ Whiting

Showalter's stability index/~ Whiting;

indice de stabilité de Showalter/~ de Whiting;

Stabilitätindex von Showalter/~ von Whiting;

Showalter stabilitási index/Whiting ~ ;

индекс Шоуолтера/~ устойчивости по Уайтину;

índice de estabilidad de Showalter/~ de Whiting;

indice convectiv care determină probabilitatea de producere a unui oraj, dedus din datele de radiosondaj. Se obține prin determinarea temperaturii (°C) ce poate fi atinsă prin ascendența adiabatică a

aerului de la 850 la 500 hPa și scăderea acesteia din valoarea reală a temperaturii aerului de la 500 hPa; probabilitatea de producere a orajelor este cu atât mai mare cu cât valoarea acestui indice coboară sub pragul +4.
(OMM S 1030)

063 **indicele de stabilitate Whiting**

vezi I 062 indice Showalter.

064 **indicele de temperatură-umiditate – ITH**

temperature-humidity index – THI/~-moisture index;

indice de température-humidité;

Temperatur-Feuchteindex;

hőmérséklet-nedvesség index;

индекс температура-влажность - ИТВ;

índice de temperatura-humedad – ITH;

indice care semnalează apariția sau formarea unui *nor convectiv*; se determină cu relația: $ITU = [150,0 - sfc/100 - 2(T_{850} + T_{700} + T_{500})] - 100PW_{700}$, unde *sfc* este altitudinea stației în metri, T_{850} , T_{700} și T_{500} sunt temperaturile la 850, 700 și 500 hPa în °C, iar *PW* este apa precipitabilă în cm între suprafața solului și nivelul de 700 hPa. Cu cât valoarea indicelui este mai negativă, cu atât mai mare este riscul producerii *precipitațiilor convective*.

(OMM T 0200)

065 **indicele de umiditate Thornthwaite**

Thornthwaite's moisture index;

indice d'humidité de Thornthwaite;

Feuchteindex von Thornthwaite;

Thornthwaite nedvesség index;

индекс увлажнения Торнтвейта;

índice de humedad de Thornthwaite;

caracteristică climatică definită prin diferența dintre *precipitații* și *evaporație* raportată la *evapotranspirația potențială*.

(OMM T 0870)

066 **indicele K**

vezi I 067 indicele lui George

067 **indicele lui George/indicele K**

George's index/K ~;
indice de George/~ K;
Index von George/K ~;
George index/K ~;
индекс Жоржа/~ K;
índice de George/~ K;

indice de stabilitate definit prin relația $K = (T_8 - T_5) + T_{d8} - (T_7 - T_{d7})$, în care T_8 , T_7 și T_5 sunt *temperaturile termometrului uscat* la 850, 700 și respectiv 500 hPa, iar T_{d8} și T_{d7} sunt *temperaturile punctului de rouă* la 850 și 700 hPa.

(OMM G 0270)

068 **indicele SWEAT**

Vezi I 031 indicele de vreme rea

069 **indicele Teweles-Wobus**

Teweles-Wobus index;
indice de Teweles-Wobus;
Teweles-Wobusindex;
Teweles-Wobus index;
индекс Тьюэlesa-Уебуса;
índice de Teweles-Wobus;

sistem de verificare a prognozelor formulat la începutul anilor '50, în principal pentru harta probabilă de 30 ore la nivelul mării, stabilit de Centrul de analiză WBAN (Centrul meteorologic al armatei aerului și marinei) din Statele Unite; acest indice permite de asemenea și evaluarea individuală a abilității previzionistilor.

(OMM T 0360)

070 **indicele totalul totalurilor**

total totals index;
indice total-total;
Total-totalindex;
total total index;
общий суммарный индекс;
indice total de totales;

indice convectiv folosit pentru prevederea fenomenelor violente sau a vremii severe, definit prin relația: $TT = VT + CT(^{\circ}C)$, unde $VT = T_8 - T_5$, $CT = T_{d8} - T_5$; VT este indicele total vertical, CT este indicele total transversal, T_8 și T_{d8} sunt temperatura aerului și punctul de rouă la 850 hPa și T_5 temperatura aerului la 500 hPa. VT este o măsură a gradientului din mediul ambiant, iar CT indică umiditatea nivelurilor inferioare și gradientul de umiditate. Oraje moderate și dispersate se produc la valoarea 46 a indicelui, iar familiile de tornade sunt posibile la un indice cu valoarea 56 sau mai mare.

(OMM I 1170)

071 **inelul lui Bishop**

Bishop's ring;
anneau de Bishop;
Bishopsher Ring;
Bishop-gyűrű;
кольце Бишопа;
anillo de Bishop;

fotometeor sub forma de inel albicios, cu raza de 22° , centrat pe Soare sau Lună, care prezintă o ușoară tentă albăstruie în interior și brun-roșcată la exterior; atunci când este observat în jurul Lunii are doar un franj roșu-pal. Fenomen optic observat destul de rar, inelul lui Bishop se formează prin difracția luminii pe particulele fine de praf de origine vulcanică, existente în troposfera înaltă și stratosfera joasă după o erupție puternică și de durată.

(OMM B 0830)

072 **inelul lui Ulloa**

vezi H 006 haloul Bouguer.

073 **inertția barometrului aneroid/histerezisul aneroidului**

creeping of aneroid barometer/lag aneroid barometer;
retard de réponse du baromètre aneroïde/inertie du baromètre aneroïde ;

Nachhinen des Aneroidbarometer;
aneroid baró méter histerézise;

инерционное запаздывание барометра-анероида/
отставание барометра-анероида;

retardo en la respuesta del barómetro aneroide/inercia del barómetro aneroide;

funcționarea defectuoasă a unui *barometru aneroid* supus la o variație rapidă și importantă a presiunii, care se manifestă printr'o întârziere a mișcării acului indicator până ce ajunge la valoarea reală, corectă; procesul este comun și altor aparate meteorologice supuse la variații rapide în timpul funcționării, așa cum sunt, în principal, senzorii de pe rachetele meteorologice.

(OMM C 3250)

074 **inertie**

vezi T 164 timpul de răspuns

075 **infiltrație**

infiltration;

infiltration;

Infiltration/Sickerung, Einsickern;

beszivárgás;

инфильтрация/просачивание;

infiltración;

mișcarea apei care pătrunde de la suprafața solului în adâncime; cantitatea de apă infiltrată este egală cu totalul precipitațiilor minus pierderile datorate *retenției* de către plante și în depresiunile (adânciturile) de pe suprafața terenului, *evaporării* și *scurgerii de suprafață*.

(OMM I 0470)

076 **influențe exogene**

exogenic influences;

influences exogènes;

exogen Einfluß;

külső/extraterresztrikus hatások;

ЭКСОГЕННЫЕ ВЛИЯНИЯ;

influencias exógenas ;

influențe exercitate asupra climatului terestru care au originea în afara *atmosferei* sau *hidrosferei*, ca de exemplu radiația solară sau cosmică, cometele, meteoriții, etc.

(OMM E 1260)

077 informație meteorologică

meteorological information;
renseignement météorologique;
Wetterauskunft/Wetterinformation;
meteorológiai információ;
метеорологическая информация;
información meteorológica;

mesaj de observație meteorologică, analiză, prevedere/prognoză sau orice alt element sau informație referitoare la condiții meteorologice existente ori prognozate.

(OMM M 0990)

078 informație SIGMET/mesaj de avertizare meteorologică pentru aeronautică

SIGMET information/meteorological warning message;
renseignement SIGMET/message d'avertissement météorologique;
SIGMET Meldung;
SIGMET jelentés;
SIGMET информация/метеорологическое штормовое

предупреждение;

información SIGMET/mensaje meteorológico de aviso;
informație elaborată și difuzată de un *centru de veghe meteorologică* referitoare la apariția efectivă sau prevăzută a unor fenomene meteorologice periculoase pe rutele aeriene, ca de exemplu oraj, turbulență, givraj, etc., care pot periclita securitatea aeronavelor în zbor.

(OMM S 1070)

079 inițializare

initialization;
initialisation;
Initialisation;
inicializálás;
инициализация;
inicialización;

determinarea unui ansamblu coerent de valori inițiale ale variabilelor unui *model de prevedere/prognoză numerică* ce folosește observații atmosferice.

(OMM I 0540)

080 **inițializare dinamică**

dynamic initialization;

initialisation dynamique;

Initialisation;

dinamikus inicializálás;

динамическая инициализация;

inicialización dinámica;

substituirea unui câmp inițial de vânt calculat din *ecuația de bilanț și funcția de curent* în locul vânturilor observate, pentru a fi folosit ca date de intrare (inițiale) în modelele numerice de prevedere/prognoză bazate pe *ecuațiile primitive*. Utilizarea unui asemenea câmp calculat evită accelerațiile și divergența inițiale false care provin din inexactitățile existente în datele observate de vânt.

(OMM D 1520)

081 **insolație**

insolation/bright sunshine;

insolation;

Insolation;

inszoláció/besugárzás;

инсоляция/яркое солнечное сияние;

insolación;

1. expunerea unui obiect la razele solare sau iluminarea unei suprafețe de razele solare;
2. efectul patologic provocat de expunerea îndelungată la acțiunea directă a razelor solare, atât a corpului uman cât și a plantelor tinere;
3. cantitatea de *radiație solară* incidentă pe unitatea de suprafață orizontală, la un nivel dat.

(OMM B 1230, I 0550)

082 **instabilitate**

instability;

instabilité;

Instabilität/Labilität;

instabilitás/labilitás;

НЕУСТОЙЧИВОСТЬ;

inestabilidad;

proprietatea unui sistem în repaus sau a mișcării permanente a unui sistem în care toate perturbațiile introduse în această stare se vor amplifica.

(OMM I 0570)

083 **instabilitate absolută**

absolute instability;

instabilité absolue;

absolute Instabilität;

abszolút instabilitás;

абсолютная НЕУСТОЙЧИВОСТЬ;

inestabilidad absoluta;

starea unei coloane de aer din atmosferă, al cărei *gradient vertical de temperatură* este mai mare decât gradientul adiabatic al aerului uscat, adică este un *gradient supraadiabatic*.

(OMM A 0040)

084 **instabilitate baroclină**

baroclinic instability;

instabilité barocline;

barokline Instabilität;

baroklin instabilitás;

бароклинная НЕУСТОЙЧИВОСТЬ;

inestabilidad baroclínica ;

instabilitate hidrodinamică a unui fluid (în meteorologie atmosfera terestră) în care există un gradient orizontal de temperatură și, în consecință, o forfecare verticală a scurgerii; această instabilitate antrenează transformarea energiei potențiale disponibilă în curentul mediu în energie cinetică a *perturbației barocline*.

(OMM B 0290)

085 **instabilitate barotropă**

barotropic instability ;

instabilité barotrope ;

barotrope Instabilität ;
barotrop instabilitás ;
баротропная неустойчивость;
inestabilidad barotrópica ;

instabilitate hidrodinamică ce apare într'un flux bidimensional și nedivergent în anumite distribuții ale temperaturii.

(OMM B 0540)

086 **instabilitate C-F-L**/condiție C-F-L (Courant, Friedrichs și Lewy)

C-F-L (Courant, Friedrichs and Lewy) condition ;
instabilité de C-F-L (Courant, Friedrichs et Lewy)/condition de

C-F-L;

Instabilität von C-F-L (Courant, Friedrichs und Lewy)/C-F-L
Kondition;

C-F-L (Courant, Friedrichs és Lewy) feltételek;

условие неустойчивости C-F-L (Куран, Фридрикс
и Леви);

condición C-F-L (Courant, Friedrichs y Lewy);

efect particular al instabilității de calcul (eroare de aproximare în calculele numerice care crește rapid pe măsură ce avansează calculul) asociat prognozei/prevederii meteorologice numerice; dacă dimensiunea pasului de grilă este mai mică decât distanța parcursă în pasul de timp de unda cea mai rapidă permisă de ecuație, eroarea crește și alterează soluția fizică finală.

(OMM C 0420)

087 **instabilitate climatică**/vacilație climatică

climatic vacillation;

vacillation climatique;

klimatische Instabilität ;

éghajlat ingadozás ;

климатическое непостоянство;

vacilación climática;

fluctuație climatică în care o variabilă tinde să se permanentizeze în jurul a două sau mai multor valori medii, trecând de la o medie la alta în intervale de timp mai mult sau mai puțin regulate.

(OMM C 1170)

088 instabilitate coloidală a norilor

colloidal instability of cloud ;
instabilité coloidal des nuages ;
kolloidal Instabilität der Wolken ;
felhőkoloides instabilitás;
КОЛЛОИДАЛЬНАЯ НЕУСТОЙЧИВОСТЬ ОБЛАКОВ;
inestabilidad coloidal de los nubes;

stare a unui nor în care elementele componente ale acestuia cresc și încep să cadă sub formă de precipitație; fenomenul are loc atât în norii mici cât și în cei formați din picături de diferite mărimi.

(Dmet I 24)

089 instabilitate condițională

conditional instability;
instabilité conditionelle;
bedingste Instabilität;
feltételes instabilitás ;
УСЛОВНАЯ НЕУСТОЙЧИВОСТЬ;
inestabilidad condicional ;

tip de *instabilitate hidrostatică* ce există într'un punct dat din atmosferă numai dacă aerul este saturat.

(OMM C 2530)

090 instabilitate condițională de ordinul doi – CISK

conditional instability of the second kind – CISK;
instabilité conditionelle de deuxième espèce;
bedingste Instabilität zweiten Rang;
másodfajú feltételes instabilitás – CISK;
УСЛОВНАЯ НЕУСТОЙЧИВОСТЬ ВТОРОГО РОДА - CISK;
inestabilidad condicional de segundo orden – CISK;

instabilitate indusă sau rezultată din interacțiunea dintre convecția cumuliformă și o perturbație la scară mare, în care eliberarea de *căldură latentă* în procesul de formare a norilor *Cumulus* furnizează energia care permite sistemului macroscalar să se dezvolte.

(OMM C 0730, C 2540)

091 instabilitate convectivă/instabilitate potențială

potential instability/convective instability;

instabilité potentielle/instabilité convective ;
potentielle Instabilität/konvektive Instabilität ;
potenciális instabilitás/konvektiv instabilitás ;
потенциальная неустойчивость/конвективная
неустойчивость;
inestabilidad potencial/inestabilidad convectiva ;
starea unei coloane sau a unui strat de aer nesaturat care devine
instabil atunci când este ridicat în masă până la saturarea completă și
astfel gradientul lui vertical devine mai mare decât gradientul
adiabatic vertical al aerului saturat.
(OMM C 3000, P 1270)

092 **instabilitate de forfecare**/instabilitate Helmholtz

shearing instability/Helmholtz ~;
instabilité de cisaillement/~ de Helmholtz;
Helmholtzsche Instabilität;
Helmholtz-féle instabilitás;
неустойчивость сдвига/~ Гельмгольцу;
inestabilidad por cortante (cisalladura)/~ de Helmholtz;
tip de *instabilitate dinamică* asociată cu o discontinuitate în viteza
vântului la traversarea suprafeței care separă două straturi de aer
adiacente.
(OMM H 0490, S 0880)

093 **instabilitate (hidro)dinamică**

dynamic instability/hydrodynamic ~;
instabilité dynamique/~ hydrodynamique;
dynamischer Instabilität/hydrodynamischer Labilität;
dinamikai instabilitás/hidrodinamikai ~;
динамическая неустойчивость/гидродинамическая ~;
inestabilidad dinámica/~ hidrodinámica;
instabilitatea deplasărilor unei particule de aer sau, mai ales, a
perturbațiilor ondulatorii ale atmosferei în mișcare.
(OMM D 1530)

094 **instabilitate Helmholtz**

vezi I 092 instabilitate de forfecare.

095 instabilitate hidrodinamică
vezi I 093 instabilitate dinamică

096 instabilitate hidrostatică/instabilitate statică

static instability/hydrostatic ~;

instabilité hydrostatique;

hydrostatische Instabilität;

hidrosztatikai instabilitás;

статическая неустойчивость/гидростатическая ~;

inestabilidad hidrostática/~ estatica;

stare de echilibru în atmosferă în care o particulă de aer deplasată de la nivelul ei inițial este supusă unei forțe hidrostatice care tinde să o îndepărteze de nivelul respectiv.

(OMM H 1030, S 2740)

097 instabilitate inerțială

inertial instability;

instabilité d'inertie;

inertiale Instabilität;

inerciális instabilitás/forgási instabilitás;

инерционная неустойчивость;

inestabilidad inercial;

instabilitatea dinamică dintr'un fluid în rotație care se instalează atunci când energia cinetică a unei perturbații în formare depășește energia cinetică de rotație.

(Dmet man)

098 instabilitate latentă

latent instability;

instabilité latente;

latente Instabilität;

latens instabilitás;

скрытая неустойчивость;

inestabilidad latente;

tip de instabilitate care nu se manifestă decât atunci când o particulă de aer este ridicată până la un nivel critic.

(OMM L 0250)

099 **instabilitate liniară**

linear instabiliy;
instabilité linéaire;
lineare Instabilität;
lineáris instabilitás;
линейная неустойчивость;
inestabilidad lineal;

creștere nelimitată a unei perturbații, inițial mică, într'un sistem liniar prin transferul de energie din stadiul zonal către perturbația respectivă.

(OMM L 0650)

100 **instabilitate neliniară (sisteme dinamice)**

non-linear instability (dynamical system);
instabilité non linéaire (systèmes dynamiques);
nichtlineare Instabilität (dynamische Systeme);
nemlineáris instabilitás (dinamikus rendszer);
нелинейная неустойчивость (в динамических системах);
inestabilidad no lineal (sistemas dinámicos);

creșterea nelimitată a densității energiei într'o gamă de lungimi de undă datorată transferului nelinear de energie provenită dintr'o altă gamă de lungimi de undă.

(OMM N 0540)

101 **instabilitate numerică**

numerical instability;
instabilité numérique;
numerische Instabilität;
számítási instabilitás;
численная неустойчивость;
inestabilidad numérica;

particularitate nedorită a unei metode de integrare numerică ce determină o creștere exponențială a erorii, pe măsură ce crește numărul pașilor de timp.

(OMM N 0660)

102 instabilitate potențială
vezi I 091 instabilitate convectivă

103 instabilitate statică
vezi I 096 instabilitate hidrostatică

104 institut meteorologic
vezi S 081 serviciu meteorologic.

105 instrument cu citire directă
direct-reading instrument;
instrument à lecture directe;
Direktablesung Instrument;
leolvasáson alapuló műszer;
прибор с непосредственным показаний;
instrumento de lectura directa;
instrument meteorologic ale cărui indicații sunt citite direct și dau
măsură unuia sau mai multor elemente (meteorologice) în momentul
citirii acestora.
(OMM D 0740)

106 instrument etalon
master meter;
instrument étalon/appareil à jauger;
Eichgerät ;
hitelesítő műszer/ellenőrző műszer ;
эталонный прибор;
instrumento patron ;
instrument meteorologic (barometru, termometru, etc.) ale cărui
corecții sunt determinate prin comparare directă cu etalonul
internațional și este folosit numai pentru măsurători sau determinări
care necesită o precizie foarte mare sau la determinarea corecțiilor la
instrumentele similare de uz curent din dotarea stațiilor meteorologice
din rețeaua națională.
(Dmet I 31)

107 instrument înregistrător/înregistrător (meteorologic)
recorder/recording instrument;

enregistreur/instrument enregistreur;
Aufzeichnung/Schreiber/, ~apparat;
öniró műszer/regisztráló ~;
самопишущий прибор/регистратор;
registrador/instrumento registrador;

aparat sau dispozitiv care înregistrează variațiile în timp ale unui sau mai multor parametri, prin procedee mecanice, fotografice, electrice sau electronice; înregistrarea poate fi continuă sau intermitentă, la intervale scurte determinate, pe o diagramă cu scara timp/valori instantanee sau mediate pe intervale scurte sau orare. În funcție de aparat. pentru înscriere sau afișare sunt folosite sisteme mecanice, electrice, electrochimice, electronice, optice, termice (arderea diagramei) sau dinamice (tub Pitot) .Reprezintă o procedură de stocare primară a valorilor elementelor meteorologice și în funcție de durată, înregistrările pot fi zilnice, săptămânale sau lunare și pot înscrie simultan doi sau mai mulți parametri diferiți (ca de exemplu termograf, termo-baro-higrograf sau viteza medie/instantanee, km/h, și direcție în cazul vântului).

(OMM R 1130, Dmet Î 13)

108 instrument meteorologic

meteorological instrument;
instrument météorologique;
meteorologischer Instrument;
meteorológiai műszer;
метеорологический прибор;
instrumento meteorológico;

orice instrument folosit pentru detecția, localizarea sau măsurarea calitativă sau cantitativă a unui sau mai multor elemente meteorologice.

(OMM M 1010)

109 insulă de căldură

heat island;
îlot de chaleur/~ thermique;
Wärmeinsel;
hősziget;
остров тепла;

isla de calor/islote térmico;

calotă de aer cald și poluat care acoperă o zonă urbană, în care temperatura aerului este mai mare decât în zonele înconjurătoare; se detașează ca o "insulă" în configurația *izotermelor* pe o hartă de suprafață (de sol).

(OMM H 0330)

110 **integrala Fourier**

Fourier integral;

intégrale Fourier;

Fourier Integral;

Fourier integrál;

интеграл Фурье;

integral Fourier;

reprezentare a unei funcții oarecare pentru toate valorile variabilei x sub forma integralei: $f(x) = -\frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} du \int_{-\infty}^{+\infty} f(t) \cos u(t-x) dt.$

(Dmet man)

111 **integrare numerică**

numerical integration;

intégration numérique;

numerische Integration;

numerikus integráció;

численное интегрирование;

integración numérica;

soluția unei ecuații de prevedere/prognoză numerică sau a unui ansamblu de asemenea ecuații, obținută prin metode ce folosesc numai operații matematice de rutină, efectuate în general pe un calculator de mare capacitate.

(OMM N 0670)

112 **intensificarea frontului**

intensification of front ;

intensification du front ;

Verstärkungsfrent/Steigerungsfrent ;

fronterősödes front, fokozás ~ ;

усиление атмосферного фронта;

intensificación del frente;

creșterea contrastului dintre elementele meteorologice care caracterizează cele două mase de aer în deplasare, separate de un front atmosferic; reprezintă un caz particular de frontogeneză secundară, uneori postocluzivă.

(Dmet I 32)

113 **intensitate energetică**

vezi I 115 intensitate radiantă

114 **intensitate luminoasă**

luminous intensity;

intensité lumineuse;

Lichtintensität;

fényintenzitás;

СИЛА СВЕТА;

intensidad luminosa;

raportul dintre *fluxul luminos* emis de o sursă sau de un element al unei surse într'un con infinitezimal ce conține direcția dată și unghiul solid al conului respectiv.

(OMM L 1030)

115 **intensitate radiantă/intensitate energetică** (a unei surse într'o direcție dată)

radiant intensity (of a source in a given direction);

intensité énergétique (d'une source dans une direction donnée);

Strahlungintensität (die eine Quelle nach einer Richtung hin);

sugárzásintenzitás (adott irányba);

энергетическая сила света (источника в данном направлении)/сила излучения;

intensidad radiante (de una fuente en una dirección dada);

câtimea *fluxului energetic* sau a *puterii radiante* emis(ă) de o sursă, într'un con infinitesimal ce are ca axă direcția acestuia, pe unghiul solid al conului respectiv.

(OMM R 0240)

116 **intensitatea givrajului**

icing intensity;

intensité de givrage;
 Vereisungintensität;
 jegesedési erősség;
 интенсивность обледенения;
 intensidad de la congelación/~ del englamiento;
 rata de acumulare a gheții exprimată în unități de grosime pe unitatea de timp.
 (OMM I 0220)

117 intensitatea ploii/intensitatea precipitației

precipitation intensity/rainfall ~, ~ rate;
 intensité de la pluie/~ de la precipitation;
 Niederschlagsintensität/Regenintensität;
 csapadékintenzitás/esőintenzitás;
 интенсивность осадков/~ дождя, ~ ливня;
 intensidad de la precipitación/~ ~ lluvia;

parametru care reprezintă *cantitatea de precipitații* colectată sau înregistrată în unitatea de timp; aprecierea obiectivă a intensității precipitațiilor se face pe pluviogramă conform instrucțiunilor, însă în scop operativ, respectiv pentru codificarea în mesaje, aceasta se apreciază subiectiv în raport de reducerea vizibilității orizontale datorată precipitației din momentul observației, conform corelărilor recomandate în tabelul următor:

Viz.Km.	cifra cod	burniță	ploaie	ninsoare
< 0,05	90	.	.	.
0,05	91	.	.	foarte puternică
0,2	92	foarte puternică	.	puternică
0,5	93	puternică	foarte puternică	moderată
1,0	94	moderată	puternică	moderată
2,0	95	moderată	puternică	slabă
4,0	96	slabă	moderată	slabă
10,0	97	foarte slabă	slabă	foarte slabă
20,0	98		foarte slabă	
≥50.0	99			

(OMM P 1430, Guide OMM nr 8 TP.3, 17.7.7.)

118 intensitatea precipitației
vezi I 117 intensitatea ploii.

119 intensitatea turbulenței

turbulence intensity;
intensité de la turbulence;
Turbulenzintensität ;
turbulencia intenzitás ;
интенсивность турбулентности;
intensidad de la turbulencia;

raportul dintre abaterile medii pătratice ale proiecției vitezei pulsatorii a vântului și valoarea vitezei medii a vântului:

$$\sqrt{u'^2} / \bar{V}; \sqrt{v'^2} / \bar{V}; \sqrt{w'^2} / \bar{V}.$$

(OMM Dmet I man)

120 interacțiunea aer-mare/interacțiunea ocean-atmosferă

air-sea interaction/atmosphere-ocean interaction;
interaction air-mer/interaction atmosphère-océan ;
Luft-See Interaktion/Atmosphäre-Ozean (Hochsee) Interaktion ;
léghör-tenger kölcsönhatás/légkör-óceán kölcsönhatás;
взаимодействие атмосферы и океана;

interacción entre mar y aire/interacción entre océano y atmósfera;
schimburile de căldură, de umiditate, de cantitate de mișcare și de energie care au loc între stratul superficial al mării/oceanului și stratul de aer în contact direct cu acesta, și viceversa.

(OMM A 1370)

121 interacțiunea ocean atmosferă

vezi I 120 ~ aer-mare.

122 interacțiune

interaction;
interaction;
Wechselwirkung;
kölcsönhatás;
взаимодействие;
interacción;

în raport cu componentele undelor, acțiunea nelineară prin care proprietățile de curgere a unui fluid, cum ar fi cantitatea de mișcare, energia, turbionul, sunt transferate dintr'o parte în alta a spectrului de undă sau, din alt punct de vedere, între turbioanele de diferite mărimi (la scări diferite).

(OMM I 0600)

123 **interceptarea precipitațiilor**

interception of precipitation;

interception de la précipitation;

Interception/Niederschlagsinterception;

csapadékfelfogás/intercepció a csapadéknak;

перехват осадков;

intercepción de la precipitación;

1. proces prin care *precipitațiile* sunt captate și reținute de vegetație sau clădiri și apoi evaporate, fără să ajungă la sol;
2. partea din *cantitatea de precipitații* interceptată de vegetație care, în general, apare ca pierdere în procesul de scurgere numai la începutul precipitației.

(OMM I 0610)

124 **interfază fenologică**

phenological interphase;

interphase phénologique;

inter Phenophase;

fenológiai periódus;

фенологическая интерфаза;

interfase fenologico;

intervalul de timp dintre sfârșitul unei faze fenologice și începutul celei următoare din procesul normal de vegetație al unei plante sau culturi agricole, ca de exemplu intervalul dintre înflorire și coacere, sau dintre însămânțare, germinare și răsărire.

(Dmet I 35)

125 **interferometru**

interferometer;

interféromètre;

Interferometer;

interferométer;
интерферометр;
interferómetro;

instrument optic folosit pentru producerea interferenței luminii, astfel ca să se obțină pe această cale informații asupra: a) mediului traversat de un fascicul luminos, sau b) a luminii emise de o sursă.

(OMM I 0630)

126 **intermitent**

intermittent;
intermittent;
zeitweilig;
időszakos/szakaszos;
временами;
intermitente;

termen descriptiv al caracterizării continuității unui fenomen meteorologic într'un interval de timp determinat, de regulă între două observații consecutive.

(Dmet I 36)

127 **interpolare**

interpolation;
interpolation;
Interpolation;
interpolálás;
интерполяция;
interpolación;

estimarea valorilor intermediare necunoscute plecând de la valori discrete cunoscute ale unor variabile dependente; analiza unei hărți meteorologice reprezintă în sine o interpolare și în același timp o *netezire* în două dimensiuni.

(OMM I 0790)

128 **interpolare liniară**

linear interpolation;
interpolation linéaire;
Linearinterpolation;
egyenes vonalú interpoláció;

линейная интерполяция;

interpolación lineal;

interpolare bazată pe ipoteza conform căreia creșterea funcției este direct proporțională cu creșterea argumentului.

(Dmet man)

129 **interpolare optimă**

optimum interpolation;

interpolation optimale;

optimal Interpolation;

optimális interpoláció;

оптимальная интерполяция;

interpolación óptima;

în meteorologie, analiză obiectivă care extrage statistic maximum de informații din surse de date ca observații, înregistrări climatice și corelații spațiale între variabile.

(OMM O 0330)

130 **interpolare polinomială**

polynomial interpolation;

interpolation polynômiale;

Polynomialischeinterpolation;

polinomiális interpoláció;

полиномная интерполяция;

interpolación polinomialo;

operațiune efectuată în analiza obiectivă, bazată pe găsirea unui polinom corespunzător pentru reprezentarea datelor de observație asupra vântului și geopotentialului unei suprafețe izobarice pe o arie în jurul unui punct de grilă în care trebuie să cunoaștem valoarea geopotentialului.

(Dmet man)

131 **interstadiu glaciari**

glacial interstade;

période interglaciaire;

Intereiszeit;

inter jégkorszak;

межледниковый период;

époque interglacial;

intervalul de timp caracterizat printr' o extindere a ghețurilor către ecuator (mult mai scurt decât o *epocă glaciară*).
(OMM G 0420)

132 interval de frecvență a rafalelor (t_n)

gust frequency interval (t_n);

intervalles de fréquence des rafales (t_n);

Windstoßfrequenz-Intervall/Böenfrequenz-~ (t_n);

lökésfrekvencia-intervallum (t_n);

интервал частоты порывов (t_n);

intervalo de frecuencia de las ráfagas (t_n);

intervalul de timp specificat pentru care se determină frecvența rafalelor.

(OMM G 0980)

133 interval de prognoză

forecast interval;

intervalles de prévision (du temps);

Vorhersageintervall/Zeitraum der Wettervorhersage;

előrejelezés (prognózis) intervallum;

интервал прогнозы/интервал предсказание погоды;

lapso de tiempo (intervalo) del previsión;

intervalul de timp pentru care se elaborează o prevedere meteorologică; în funcție de durata acestuia deosebim următoarele categorii: prevedere de foarte scurtă durată sau de tip "nowcasting" ori "tend" (tendință), folosită cu precădere în protecția meteorologică a navigației aeriene și avertizare, prevedere de scurtă durată cu valabilitate până la 24-72 ore, pe durată medie de 3 la 7 zile și de lungă durată pentru o lună sau un sezon, ultimele având un caracter estimativ.

(Dmet I man)

134 Intervale meteorologice mondiale –IMM/WMI

World Meteorological Intervals – WMI;

Intervalles météorologiques mondiaux – WMI;

Meteorologischesweltintervall - WMI;

Meteorológiai Világ Időszakok – MVI;

Всемирные метеорологические интервалы - ВМИ;
Intervalos meteorológicos mundiales - IMM;
zile stabilite în cadrul *Anului geofizic internațional (AGI)* în cursul
cărora au fost efectuate observații meteorologice suplimentare, în
funcție de programul de activități ale *AGI*.
(OMM W 1330, 1430)

135 intervale mondiale speciale – IMS/SWI, IME

Special World Intervals – SWI;
Intervalles mondiaux spéciaux – IMS;
Speziale Weltintervalle – SWI;
Speciális Világ Intervallumok – SWI;
специальные всемирные интервалы - СВИ;
Intervalos Mundiales Especiales IME ;
intervale cu perturbații solare intense, stabilite în programul *Anului
Geofizic Internațional*, când sunt intensificate programele de
observare a diferitelor fenomene geofizice.
(OMM S 2190)

**136 intervalul de calcul al ecartului maxim absolut al rafalelor
(t_m)**

maximum gust lapse interval (t_m);
intervalle de calcul de l'écart absolu maximal des rafales (t_m);
Berechnungsintervall der absolutmaximum Böabstandsfehler (t_m);
интервал максимальной амплитуды порывов (t_m);
interval de tiempo para la determinación de la amplitud máxima
de una ráfaga (t_m);
intervalul de timp specificat pentru care este determinat *ecartul
maxim absolut al rafalelor*.
(OMM M 0270)

137 intortus (in)

intortus (in);
intortus (in);
Intortus (in);
intortus (in);
перепутанне облака (in);
intortus (in);

nori *Cirrus* sub formă de filamente curbate neregulat, care au adesea aspect de plete răvășite capricios.
(OMM I 0830)

138 **inundație**

flood/flooding;
crue/inondation;
Überschwemmung;
áradás/árvíz;
паводок/затопление;
inundación/crecida;

1. acoperirea unei zone sau suprafețe de teren cu apă deversată peste limitele normale ale unui curs sau ale altor întinderi de apă, ori acumularea apei provenită din drenaje peste regiuni care în mod normal nu sunt acoperite de apă;

2. deversarea voluntară și controlată a apei peste o zonă determinată (polder).

(OMM F 0520)

139 **inundație de proiect/inundație tip, inundație nominală, model de inundație**

design flood;
crue de projet/~ nominale, ~ type;
Projektüberschwemmung/Typ~, Nominell~,
Überschwemmungmodell;
hidraulikus tervezéshez/felvett áradás;
расчетный паводок;
modelo de crecida;

inundație sau revărsare, observată sau ipotetică, aleasă ca bază pentru proiectarea unei structuri sau construcții hidraulice sau hidrotehnice.

(OMM D 0340)

140 **inundație nominală**

vezi I 139 inundație de proiect

141 **inundație tip**

vezi I 139 inundație de proiect

142 **invazie de aer**

invasion of air/outbreak of ~;

invasion d'air/irruption ~ ~;

Luftinvasion/Lufteinfall;

levegő betörés;

вторжение воздушной массы/прорыв воздушной массы;

invasión de aire/irrupción ~ ~;

pătrundere rapidă și generalizată a unei *mase de aer* peste o regiune îndepărtată de făgașul ei de formare.

(OMM I 0840)

143 **invazie polară**

polar invasion/~ outbreak;

invasion d'air polaire;

Polarluftinvasion/Polaluftruchbruch;

sarki betörés/arktikus hidegbetörés ;

полярное вторжение;

invasión de aire polar/irrupción ~ ~ ~;

deplasarea unei mase de aer polar către latitudinile mijlocii, care în anumite condiții aerosinoptice se poate produce rapid sau relativ brusc.

(OMM P 1070)

144 **inversarea musonului**

reversal of monsoon;

renversement de la mousson;

Monsunumkherung;

monszun megfordulása;

смена муссона;

cambio de dirección del monzón;

înlocuirea *musonului de vară* cu cel de iarnă și invers, sau alternanța acestora.

(OMM R 1710)

145 **inversarea precipitațiilor**

inversion of precipitation ;

inversion de précipitation ;

Niederschlagsinversion;

csapadék inverzió;
ИНВЕРСИЯ ОСАДКОВ;
inversión de la precipitación;

fenomen observat în regiunile muntoase, unde *cantitatea de precipitații* crește cu înălțimea până la un anumit nivel, peste care apoi scade treptat, datorită faptului că norii precipitanți se situează sub nivelul respectiv.

(OMM I 0870)

146 **inversarea vântului**

wind reversal;
renverssement du vent/inversión du vent;
Windumkehrung;
szélfordulás;
смена ветра;
inversión del viento;

schimbarea relativ rapidă a direcției vântului, cum ar fi înlocuirea vânturilor de est cu vânturi de vest și vice versa, în cursul oscilației cvasi bienale, sau pasajul sezonier al vânturilor de vest din timpul nopții polare la cele de est din lunile de vară, și pasajul sezonier de la latitudinile mijlocii la nivelul de 60 km de la vânturile de vest de iarnă la cele estice de vară.

(OMM W 1110)

147 **inversiunea alizeelor**

trade-wind inversion;
inversion des alizés;
Passatinversion;
passzátinverzió/passzát szél inverzió;
пассатная инверсия;
inversión de los alisios;

inversiune de temperatură care se formează în zona sau centura alizeelor produsă prin subsidența aerului de la nivelurile înalte; aceasta separă aerul umed al alizeului situat dedesubt de aerul mai cald și foarte uscat de deasupra ei.

(OMM T 1250, Dmet I 44)

148 **inversiune anticiclonică**

anticyclonic inversion;
inversion anticyclonique;
antizyklonische Inversion;
anticiklonális inverzió;
антициклоническая инверсия;
inversión anticiclónico;

inversiune de temperatură formată într'un anticiclون relativ stabil și extins, fie la nivelul solului în condiții de radiație, fie în atmosfera liberă prin subsidență.

(Dmet I 42)

149 **inversiune de radiație**

radiation inversion;
inversion de rayonnement;
Strahlungsinversion;
sugárzás (kisugárzás) inverzió;
радиационная инверсия;
inversión por irradiación;

inversiune de temperatură produsă de răcirea nocturnă prin radiația suprafeței terestre, care se formează în apropierea solului, în condiții de vânt calm și cer senin, datorită intensității proceselor radiative nocturne; dezvoltarea inversiunii de radiație pe verticală este favorizată mai ales de prezența stratului de zăpadă proaspătă; în atmosfera liberă procesul este identic și în partea superioară a unui strat de nori, fiind marcat pe diagrama termodinamică printr'o inversiune limitată sau o izotermie.

(OMM R 0350)

150 **inversiune de subsidență**

subsidence inversion ;
inversion de subsidence ;
Schrumpfungsinversion ;
zsugorodási inverzió ;
инверсия оседания;
inversión por subsidencia ;

inversiune de temperatură în atmosfera liberă, determinată prin încălzirea adiabatică a unui strat de aer în descendență generalizată

(subsidență), proces caracteristic anticlonilor staționari bine dezvoltati.
(OMM S 3240)

151 inversiune de temperatură/inversiune termică

temperature inversion;
inversion de température;
Temperaturinversion;
hőmérsékleti visszáság/termikus inverzió;
инверсия температуры;
inversión de temperatura;

distribuție verticală a temperaturii în care aceasta crește cu înălțimea.
(OMM T 0210)

152 inversiune de turbulență/inversiune dinamică

dynamic inversion/turbulence inversion ;
inversion dynamique/inversion de turbulence ;
Dynamischerinversion/Turbulenzinversion ;
dinamikus inverzió/turbulencia inverzió ;
динамическая инверсия/инверсия турбулентности;
inversión dinámica/inversión por turbulencia;

inversiune de temperatură formată în atmosfera liberă în stratul de aer cu viteze mari ale vântului care separă un strat neturbulent de stratul turbulent de sub aceasta; datorită turbulenței puternice și pe seama aerului antrenat din straturile învecinate, la partea superioară a stratului turbulent apar mișcări descendente asociate cu încălzirea adiabatică a aerului, care modifică semnul și valoarea gradientului vertical de temperatură și în final creiază inversiunea.

(OMM T 1840)

153 inversiune dinamică

vezi I 152 inversiune de turbulență.

154 inversiune frontală

frontal inversion;
inversion frontale;
Frontalinversion;
frontális inverzió ;

фронтальная инверсия;

inversión frontal ;

inversiune de temperatură formată în atmosfera liberă de suprafața de separare dintre masa de aer rece care se deplasează și aerul cald pe care-l înlocuiește; este bine evidențiată de curba de stratificare de pe diagrama aerologică.

(Dmet man)

155 **inversiune la sol**

ground inversion/surface ~;

inversion au sol/~ en surface;

bodennahe Temperaturinversion;

talajközeli inverzió;

приземная инверсия;

inversión a partir del suelo/~ en superficie;

inversiune de temperatură care se formează în straturile de aer din vecinătatea suprafeței terestre, cel mai frecvent datorită radiației nocturne.

(OMM G 0860)

156 **inversiune orografică**

orographic inversion;

inversion orographique;

orographische Inversion;

orografikus inverzió;

орографическая инверсия;

inversión orográfico;

în esență, o *inversiune de radiație*, amplificată de influența reliefului care determină acumularea și stagnarea aerului rece în depresiunile intramontane.

(Dmet man)

157 **inversiune termică**

vezi I 151 *inversiune de temperatură*

158 **ioni**

ions;

ions;

Ionen;

ion;

ИОНЫ;

iones;

orice tip de particule submicroscopice încărcate electric (pozitiv sau negativ), care se găsesc normal în atmosfera terestră.

(OMM I 0970)

159 **ionizare atmosferică**

atmospheric ionization;

ionization atmosphérique;

atmosphärische Ionisierung;

légköri ionizáció;

атмосферная ионизация;

ionización atmosférica;

sarcina electrică dobândită de moleculele neutre ale atmosferei sau a altor particule în suspensie, în principal ca rezultat al coliziunii cu particulele purtătoare de mare energie și al emanațiilor radioactive din scoarța terestră, iar în atmosfera înaltă datorită razelor cosmice.

(OMM A 2860)

160 **ionogramă**

ionogram;

ionogramme;

Ionogramm;

ionogram;

ИОНОГРАММА;

ionograma;

diagramă care reprezintă înălțimea echivalentă de reflexie a undei radioelectrice în funcție de frecvența ei.

(OMM I 0890)

161 **ionosferă**

ionosphere;

ionosphère;

Ionosphäre;

ionosféra;

ионосфера;

ionosfera;

strat sau parte a atmosferei terestre care se extinde de la 70 până la aproximativ 500 km înălțime, în care există ioni și electroni liberi în cantități suficiente pentru a reflecta *undele electromagnetice*.

(OMM I 0900)

162 **ionosondă cu sens inversat de măsurare**

vezi I 163 ionosondă îmbarcată.

163 **ionosondă îmbarcată**

topside sounder;

ionosonde en countre-haut;

Verladenionosonde;

fedélzeti mérő berendezés;

перевернутый датчик;

sondeador de la ionosfera;

instrument îmbarcat pe un satelit pentru măsurarea (de sus în jos) concentrației ionilor din ionosferă.

(OMM T 1070)

164 **ipoteza hidrostatică/aproximația hidrostatică**

hydrostatic approximation/~ assumption;

hypotèse hydrostatique/approximation ~;

hydrostatische Annäherung;

hidrosztatikai közelítés;

гидростатическое приближение/~ допущение;

hipótesis hidrostática/aproximación ~;

ipoteză prin care se acceptă că *ecuația hidrostatică* este aplicabilă, ca de exemplu că accelerațiile verticale sunt neglijabile.

(OMM H 1000, H 1010)

165 **IPY**

vezi A 260 Anul polar internațional.

166 **IQSY**

vezi A 259 Anul internațional al Soarelui calm

167 iradianța într'un punct al unei suprafețe/[fluxul de radiație (energetic) pe unitatea de suprafață (într'un punct al acesteia)]

irradiance (at a point of a surface)/[flux of radiation per unit area (at ~ ~)];

éclairage énergétique (en un point d'une surface)/[flux énergétique par unité de surface (en un point d'une surface)];

Bestrahlung/Strahlungsdichte (auf Oberflächeneinheit);

belépő sugárzás/irradiancia;

энергетическая освещенность (в точке поверхности)/
поток радиации на единицу площади (в точке поверхности), облученность;

irradiancia/flujo de radiación por unidad de superficie (en un punto de una superficie);

raportul dintre *fluxul energetic* primit de un element al suprafeței ce conține punctul și suprafața acestui element; se determină cu relația:

$E_e = d\phi/dA [W.m]$, unde ϕ este *fluxul de radiație* și A suprafața.

(OMM F 0600, I 1040, Dmag I 81)

168 iradiere

vezi E 149 expunere radiantă

169 IRIS

vezi S 181 spectrometru-interferometru în infraroșu

170 irizație

irization/iridiscence;

irisation;

Irisieren;

irizáció;

призация/радужность;

irisación/iridiscencia;

culori ce apar pe nori, uneori amestecate, alteori sub formă de benzi paralele cu conturul norilor; culorile predominante sunt verde și roșu portocaliu cu nuanțe pastelate.

(OMM I 1000, I 1030)

171 ITC/ITCZ

vezi Z 040 cona de convergență intertropicală

172 iterație

iteration;

iteration;

Iteration;

iteráció;

итерация;

iteración;

în teoria probabilităților, repetare a unui anumit procedeu de calcul prin aplicarea lui la rezultatul calcului din etapa precedentă.

(Dmet man)

173 ITH

vezi I 064 indice temperatură-umiditate

174 ITU

vezi I 064 indice de monfort

175 izalobară

isallobar;

isallobare;

Isallobare;

izallobár;

изаллобара;

isalobara;

linia care unește punctele cu valoare egală a variației presiunii într'un interval de timp determinat.

(OMM I 1050)

176 izalohipsă

isallohypse;

isallohypse;

Isallohypse;

izallohypsza;

изаллогипса;

isalohipsa;

linia care unește punctele de egală variație a înălțimii unei suprafețe izalobare, într'un interval determinat de timp.
(OMM I 1100)

177 izalotermă

isallotherm;
isallotherme;
Isallotherme;
izaloterma;
изаллотерма;
isaloterma;

linia care unește punctele de egală variație a temperaturii aerului într'un interval determinat de timp.
(OMM I 1110)

178 izanemonă

vezi I 207 izotahă

179 izanomală

isanomaly;
isanomale;
Isanomale;
izanomála;
изаномаль;
isanomala;

linia care unește punctele cu anomalii de aceeași valoare ale unui element meteorologic; se folosește în climatologie și pe hărțile utilizate în prognoza pe lungă durată, unde reprezintă abaterea unei mărimi sau parametru față de media lui pentru latitudinea punctului sau a regiunii considerate.

(OMM I 1130, Dmet I 63)

180 izanteză

isanthesic line;
ligne d'infloraison;
Isanthese;
izantez;
изантеза;

línea de isofloración;

linia care unește pe o hartă punctele geografice în care se produce simultan înflorirea unei anumite plante (de interes economic sau științific).

(OMM I 1140)

181 **izauroară**

vezi I 187 izocasmă (izohasmă)

182 **izentropă**

isentrope;

isentrope;

Isentrope;

izentrop;

изентропа;

isentropa;

linie de egală entropie care , practic, este egală cu temperatura potențială.

(Dmet man)

183 **izobară**

isobar ;

isobare ;

Isobare ;

izobár;

изобара;

isobara ;

linia care unește punctele de egală presiune pe o hartă (în plan orizontal) sau pe o secțiune verticală.

(OMM I 1200)

184 **izobare în V**

V-shaped isobar;

isobare en V;

V-artige Isobare;

V-alakú izobár;

V-образная изобара;

isobara en V;

parte a unei izobare care are forma în V cu vârful orientat către presiunile mari; asemenea izobare se găsesc în *depresiunile în V* și, mai ales, în *talvegurile înguste*.

(OMM V 0570)

185 **izobare orografice**

orographic isobars;

isobares orographiques;

orographisches Isobare;

orografikus izobárok ;

орографическая изобара;

isobaras orográfica ;

deformare a izobarelor, la nivelul solului sau în altitudine, trasate peste un lanț muntos înalt și cu pante abrupte sau a unui alt obstacol important, în situația în care trebuie asigurată concordanța izoliniilor de pe ambele părți ale munților; de regulă, în asemenea cazuri, de-a lungul lanțului muntos se creiază un gradient baric puternic și izobarele sunt trasate cu întreruperi sau în zig-zag.

(OMM O 0400, Dmet I man)

186 **izobrontă**

isobront;

isobronte;

Isobronte;

izobront/homobront;

ИЗОБРОНТА;

isobronta;

1. linia care unește pe o hartă meteorologică punctele geografice în care se produce simultan o fază particulară de activitate orajoasă;

2. în climatologie, linia care unește punctele geografice care au, pentru o perioadă determinată, același număr mediu de zile în care s-a auzit tunetul.

(OMM I 1270)

187 **izocasmă (izohasmă)/izauroară**

isochasm/isaurore;

isochasme/isaurore;

Isokassma/Izauroara;

izohazma (sarki fény azonos gyakoriságú pontjait összekötő görbe);

изохазма/изаурора;

isocasma/isorora;

linia care unește punctele geografice în care se observă *aurora polară* cu aceeași frecvență (cu frecvență egală).

(OMM I 1150, I 1290)

188 **izoceruanică**

isoceraunic line/isokeraunic ~;

isocéraunique;

Isolinie der Sturmhäufigkeit/isokeraune Linie;

izokeraun;

изолиния повторяемости/~ интенсивности гроз;

línea isoceráunica;

linia care unește punctele geografice de pe o hartă meteorologică în care un anumit fenomen asociat *orajelor* are aceeași frecvență de apariție sau intensitate.

(OMM I 1280)

189 **izocronă**

isochron;

isochrone;

Isochrone;

izokron;

изохрона;

isocrona;

linia care unește pe o hartă punctele în care se produce sau apare simultan un fenomen sau o valoare oarecare a unui element meteorologic.

(OMM I 1300)

190 **izo-D/izolinia D**

iso-D;

iso-D;

Iso-D;

izo-D;

изолиния Д;

iso-D;

linia sau suprafața pe care *valoarea factorului D* este constantă.
(OMM I 1310)

191 izodibastă

isodibast;

isodibaste;

Isodibaste;

izodibást;

ИЗОДИБАСТА;

isodibasta;

izolinie a treptei barice dinamice; termen introdus de V.A.Giorgio.
(Dmet I 68)

192 izodrosotermă

isodrosotherm;

isodrosotherme;

Isodrosotherme;

izodrosoterma (egyenlő harmatpontokat összekötő görbe);

ИЗОДРОЗОТЕРМА;

isodrosoterma;

linia care unește pe o hartă meteorologică punctele cu aceeași
valoare a *punctului de rouă*.
(OMM I 1320)

193 izoecou

iso-echo;

iso-écho;

iso-Echo;

izoecho;

ИЗОЕХО;

isoeco;

linia care unește pe o hartă meteorologică punctele cu aceeași
intensitate a ecourilor radar.
(OMM I 1330)

194 izofenă

isophene;

isophène;
Isophäne;
izofen;
изофена;
isofena;

linia care unește pe o hartă meteorologică punctele cu aceeași dată de apariție a unui fenomen din viața vegetală sau animală.
(OMM I 1420, Dmet I 70)

195 izofotă

isophote;
isophote;
Isophote;
izofot;
изофота;
isofota;

linia care unește pe o diagramă sau pe o hartă punctele cu aceeași intensitate a luminii.
(OMM I 1430, Dmet I 71)

196 izogeotermă

soil isotherm;
isogéotherme;
Isogotherme;
izogeoterma;
изогeотерма;
isogeoterma;

linia care unește pe o hartă punctele cu aceeași temperatură a solului.
(Dmet I 72)

197 izogonă

isogon;
isogone;
Isogone;
izogon;
изогона;
isogona;

linia care unește pe o hartă punctele cu aceeași direcție a vântului.
(OMM I 1340)

198 izogramă

isogram;
isogramme;
Isogramm;
izogram;
изограма;
isograma;

linia care unește, pe o diagramă sau pe o hartă, punctele cu aceeași valoare a unei variabile meteorologice, climatologice sau hidrologice.
(OMM I 1350)

199 izohelie

isohel;
isohèle;
Isohelie;
izohel;
изогела;
isohelia;

linia care unește pe o hartă punctele cu aceeași *durată de insolație* într'un interval determinat de timp.
(OMM I 1360)

200 izohietă

isohyet;
isohyète;
Isohyete;
izohiéta;
изогийета;
isoyeta;

linia care unește pe o hartă meteorologică punctele cu aceeași cantitate de precipitații înregistrate într'un interval determinat de timp.
(OMM I 1370)

201 izohipsă;

isohypse/contour, contour line;

isohypse/ligne isohypse;

Isohypse ;

izohipsza ;

изогипса/контур, контурные линии;

isohipsa/contorno, linea de contorno

linie care, pe o hartă meteorologică, unește punctele de egală înălțime a geopotentialului unei suprafețe date, de regulă o suprafață izobarică. (OMM I 1380)

202 izolinia D

vezi I 190 izo-D

203 izolinie

isoline ;

isoligne ;

Isolinie ;

izovonal ;

ИЗОЛИНИЯ;

isolinea ;

linie trasată pe o hartă sau pe o diagramă, de-a lungul căreia un element meteorologic sau climatologic oarecare are aceeași valoare.

(Dmet I 82)

204 izomeră

isomer;

isomère;

Isomere;

izomer;

ИЗОМЕРА;

isómera;

linia care unește pe o hartă meteorologică punctele cu același procentaj anual al precipitațiilor înregistrate în cursul unei luni sau al unui sezon dat.

(OMM I 1400)

205 izonefă

isoneph;
isonèphe;
Isonephe;
izonef;
ИЗОНЕФА;
isonefa;

linia care unește pe o hartă punctele cu aceeași *nebulozitate* (cu același grad de acoperire cu nori al cerului).

(OMM I 1410)

206 izopletă

isopleth;
isoplèthe;
Isoplethe;
izopléta;
ИЗОПЛЕТА;
isopleta;

lina care unește pe o diagramă punctele cu aceeași valoare a unei funcții cu două variabile; termenul este folosit uneori impropriu ca sinonim al *izogramei*.

(OMM I 1440)

207 izotahă/izanemonă

isotach/isanemone;
isotache/isotaque, isanémone;
Isotache;
izotaha/izokinetikus görbe;
ИЗОТАХА/ИЗАНЕМОНА;
isotaca/isanemona;

linia care unește pe o hartă punctele cu aceeași viteză a vântului.

(OMM I 1130)

208 izoterma de 0⁰

vezi N 054 nivelul de îngheț

209 izotermă

isotherm;

isothèrme;
Isotherme;
izoterma;
ИЗОТЕРМА;
isoterma;

în meteorologie, linia care unește pe o diagramă sau pe o hartă punctele cu aceeași valoare a temperaturii, în principal a temperaturii aerului.

(OMM I 1490)

210 izotermie

isothermy ;
isothermie ;
Isothermie ;
izotermia ;
(вертикальная) изотермия; .
isotermia ;

1. constanța valorii temperaturii aerului pe verticală într'un strat oarecare din atmosferă; se observă frecvent în stratosfera inferioară ;
2. invariabilitatea temperaturii într'un proces oarecare din atmosferă, ca de exemplu într'o destindere izotermă.

(Dmet I man)

211 izotropie

isotropy;
isotropie;
Isotropie;
izotrópia;
ИЗОТРОПИЯ;
isótopia;

stare a unui corp în care proprietățile lui fizice sunt identice în toate direcțiile.

(Dmet I 92)

Î

001 **îmbătrânire climatică/uzură climatică**

weathering;

vieillisement climatique;

klimatische Alterung;

időjárás hatása;

выветривание;

envejecimiento climático/temperie. temporación;

uzura sau modificarea mecanică, chimică ori biologică determinată de *atmosfera*, *hidrometeori*, *radiația solară* și particulele în suspensie în aer asupra formei, culorii sau constituției materialelor și obiectelor expuse acțiunii directe a acestora.

(OMM W 0480)

002 **împrăștierea ceții/disiparea ceții**

fog dispersal/~ dissipation;

dissipation du brouillard;

Nebelzerteilung/Nebelzerstreuung, Nebelauflösung;

ködfeloszlatás/ködoszlatás;

диссипация тумана/осаждение ~, рассеяние ~;

disipación de la niebla/dispersión de la niebla;

împrăștierea ceții datorată evoluției naturale a condițiilor meteorologice locale sau a acțiunilor artificiale de combatere a factorilor care au determinat formarea ceții într'o regiune dată.

(OMM F 0730, F 0740, Dmet D 53)

003 **împrăștierea norilor/disiparea norilor**

cloud dissipation/cloud dispersal;

disipation des nuages;

Wolkenzerstreunug ;

felhőoszlatás ;

рассеяние облака;

dispersión de las nubes/disipación de las nubes ;

evoluția naturală sau provocată a condițiilor meteorologice care duc la dispariția norilor deasupra unei zone date.
(OMM C 11570, C 1580)

004 în altitudine

vezi A 324 atmosfera liberă.

005 înălțimea barometrului

vezi A 132 altitudinea barometrului

006 înălțimea bazei norilor/plafon(ul norilor)

ceiling (US)/height of cloud base;

plafond;

Wolkenbasis/Wolkenuntergrenze;

felhőalap;

нижняя граница облака/высота нижней кромки

облачности;

techo/altura de la base de la nube;

1. înălțimea deasupra suprafeței terestre a bazei stratului noros cel mai de jos, a cărei nebulozitate depășește o valoare determinată;

2. vizibilitatea verticală într'un strat de nori sau de ceață, care are baza pe suprafața terenului de pe care se efectuează observația sau determinarea, ori la nivelul de zbor al unei aeronave și care face cerul invizibil.

(OMM C 0280)

007 înălțimea de scară

scale height;

hauteur d'échelle;

Skalahöhe;

skálamagasság;

масштабная высота;

altura de escala/escala de espensor virtual equivalente;

la un nivel dat în atmosferă, grosimea stratului ipotetic echivalent care ar putea înlocui atmosfera reală de deasupra acestui nivel, densitatea acestui strat fiind uniformă și egală cu cea a atmosferei reale de la nivelul considerat; înălțimea de scară (H) este definită prin: $dp/p = -(g/RT)dz$, unde p este presiunea, z este înălțimea, T este

temperatura absolută, R este constanta gazelor perfecte și g accelerația gravitației.
(OMM S 0350)

008 înălțimea efecivă a coșului de fum

effective stack height;

hauteur effective de cheminée;

effektive Schornsteinhöhe;

effektív kéménymagasság;

эффeктивная высота дымовых труб;

altura efectiva de una chimenea;

suma înălțimii coșului și a înălțimii panașului inițial de fum care se ridică deasupra acestuia, în funcție de viteza ascensională sau de *forța lui Archimede*, ori în funcție de ambele.

(OMM E 0300)

009 înălțimea izotermei de 0°C

vezi N 054 nivelul de îngheț

010 înălțimea Soarelui

sun's elevation

hauteur du Soleil;

Sonnenhöhe ;

napmagasság ;

высота Солнца;

altura del Sol ;

distanța unghiulară dintre poziția Soarelui pe bolta cerească și orizontul locului exprimată în grade pe cercul vertical ; deseori se folosește complementul acestei mărimi, respectiv « distanța zenitală » (Z), care reprezintă unghiul dintre poziția astrului și zenitul locului, adică $Z = 90^{\circ} - h_0$.

(Dmet Î 5)

011 înălțimea stratului de amestec/grosimea stratului de amestec

mixed layer height;

hauteur de la couche de mélange;

Mischungsschichtdicke;

keveredési magasság/~ réteg;

ВЫСОТА ПЕРЕМЕЩАНОГО СЛОЯ;

altura de la capa de mezcla;

grosimea h a stratului în care se produce amestecul, cu un gradient de temperatură aproape adiabatic și cu vânturi slabe; grosimea h este aproximativ egală cu kL , unde k este *constanta von Kalman* și L este *lungimea Monin-Obukhov*.

(OMM M 1560)

012 **înălțimea valului**

wave height;

hauteur de vague/~ de houle;

Wellehöhe/Dünunghöhe;

hullámmagasság;

ВЫСОТА ВОЛНЫ;

altura de una ola;

distanța pe verticală dintre creasta și baza valului sau talvegului dintre două valuri sau creste succesive.

(OMM W 0330)

013 **înălțime**

height;

hauteur;

Höhe;

magasság;

ВЫСОТА;

altura;

1-distanța pe verticală dintre un nivel, un punct sau un obiect asimilat unui punct și un nivel de referință (în meteorologie, de regulă, nivelul suprafeței solului);

2- dimensiunea verticală a unui obiect.

(OMM H 0430)

014 **înălțime geopotențială**

geopotential height;

hauteur geopotentielle;

Geopotentialhöhe;

gepotenciálmagasság/földpotenciálmagasság;

ГЕОПОТЕНЦИАЛЬНАЯ ВЫСОТА;

altura geopotencial;

înălțimea unui punct din atmosfera terestră exprimată în unități geopotențiale proporționale (metri geopotențiali), corespunzătoare geopotențialului la înălțimea respectivă; exprimată în metri geopotențiali este aproximativ egală cu $g/9,8$ din înălțimea în metri (geometrici), g reprezentând accelerația locală a gravitației.

(OMM no. 306, Manual de coduri – Definiții)

015 **înălțime metrică**

metric height;

hauteur métrique;

Metrikhöhe;

metrikmagasság ;

метрическая высота;

altura métrica ;

înălțimea în sensul propriu al cuvântului, ca una dintre mărimile care definesc spațiul, exprimată în unități metrice de lungime (m, hm, km) spre deosebire de celelalte exprimate în unități engleze, dinamice sau geopotențiale.

(Dmet man)

016 **înălțime standard**

standard height ;

hauteur standard ;

Standardhöhe ;

standard magasság;

стандартная высота;

altura estándar;

înălțime stabilită prin convenție sau la recomandarea OMM pentru instalarea unor instrumente meteorologice în platforma stațiilor, în vederea asigurării comparabilității datelor; astfel, pentru receptorii de precipitații s-a stabilit înălțimea de 1,5 m, pentru măsurarea temperaturii și umidității aerului nivelul de 2 m, iar pentru determinarea parametrilor vântului nivelul de 10 m.

(Dmet man)

017 **înălțime virtuală**

virtual height;

hauteur virtuelle;
Virtuellhöhe;
virtuális magasság;
ВИРТУАЛЬНАЯ ВЫСОТА;
altura virtual;

înălțimea echivalentă de reflexie a undelor radioelectrice obținută în sondajul ionosferic cu radioecouri, din intervalul de timp scurs între emisia și recepția undei radio, presupunând că aceasta se deplasează cu viteza luminii.

(OMM V 0360)

018 **încălzire**

heating ;
rechauffement ;
Heizung ;
fűtés/melegítés ;
отопление/нагревание;
calentamiento ;

creștere a temperaturii unui corp; în meteorologie, creșterea temperaturii aerului într'o locație (stație meteorologică), zonă sau regiune, ca urmare a unui proces adectiv neperiodic, sau în cadrul variației periodice a factorilor locali (bilanț radiativ diurn, anotimpual).

(Dmet man)

019 **încălzire adiabatică**

vezi P 284 proces adiabatic

020 **încălzire dinamică**

vezi P 284 proces adiabatic

021 **încălzire explozivă/încălzirea bruscă a stratosferei**

explosive warming/stratospheric ~, sudden ~;
réchauffement explosif/~ stratospherique, ~ soudain;
Explosivstoffheizung/Stratosphärischeheizung, plözlich

Heizung ;

robbanásszerű felmelegedés/ sztratoszférikus ~, hirtelen ~;

взрывоподобное потепление/стратосферное ~, внезапное ~;

calentamiento explosivo/~ estratosférico, ~ brusco;
prăbușirea temporară sau permanentă a *turbionului stratosferic antarctic* sau *arctic* în ultima parte a iernii sau la începutul primăverii, datorată sau asociată cu o creștere rapidă a temperaturii stratosferei polare (până la 50⁰K în unele zile).
(OMM E 1300)

022 **încălzire radiativă**

radiative heating;
réchauffement radiatif;
radiative Wärmefurung;
sugárzásí melegedés;
радиационное нагревание;
calentamiento por radiación;

creștere a temperaturii la suprafața terestră sau în atmosferă datorată unui bilanț radiativ pozitiv, adică atunci când absorbția radiației pe un volum sau pe un corp determinat este mai mare decât emisia de radiație a acestuia.

(OMM R 0430)

023 **încălzire stratosferică bruscă**

vezi Î 022 încălzire explozivă

024 **înclinarea axei unui anticiclou**

inclination of the axis of an anticyclon;
inclinaison de l'axe d'un anticyclone;
Achsenneigung des Antizyklone;
anticiklontengely hajlás;
наклон оси антициклона;
inclinación del eje de un anticiclón;

abaterea axei unui *anticilon* față de verticală datorită faptului că grosimea stratului delimitat de două suprafețe izobare succesive crește mai rapid în direcția aerului cald, determinând înclinarea axei către sectorul posterior al acestuia.

(OMM I 0330)

025 **înclinarea axei unui ciclon**

inclination of the axis of a cyclone;

inclinaison de l'axe d'un cyclone;

Achsenneigung des Zykolne;

ciklontengely hajlás;

НАКЛОН ОСИ ЦИКЛОНА;

inclinación del eje de un ciclón;

abaterea axei unui *ciclón* față de verticală datorită faptului că grosimea dintre două suprafețe izobare succesive scade mai rapid cu înălțimea în direcția aerului rece, ceea ce face ca axa cicloului să se încline către sectorul rece.

(OMM I 0320)

026 **înclinarea ionosferei**

ionospheric tilt;

inclinaison de l'ionosphère;

Ionosphäreneigung;

ionoszféra dőlése;

НАКЛОН ИОНОСФЕРЫ;

inclinación de la ionosfera;

deformarea ionosferei în raport cu stratificarea sferică ideală a *stratului* F_2 , care se produce spre răsăritul și apusul Soarelui și lângă ecuatorul magnetic.

(OMM I 0940)

027 **înclinarea vântului**

inclination of the wind;

inclinaison du vent;

Windneigung;

szél hajlás;

ОТКЛОНЕНИЕ ВЕТРА;

inclinación del viento;

unghiul format de direcția vântului real cu direcția *vântului de gradient* (care suflă paralel cu izobarele) într'un punct considerat.

(OMM I 0340)

028 **îngeri**

vezi E 016 ecouri "înger"

029 **îngheț/înghețare**

freeze-up(1)/freezing/frost(2);
englacement/prise des glaces(1); gel/gelée(2);
Einfrieren/Gefrieren (1); Frost(2);
fagy(1) ; fagyás(2);
мороз/заморозок(1); замерзание (2);
congelación(1); congelamiento(2);

1. ansamblul fenomenelor asociate formării stratului de gheață pe suprafața apei; (OMM F 1070)
2. coborârea temperaturii aerului până la o valoare egală sau inferioară *punctului de îngheț* al apei.
(OMM F 1080, F 1450)

030 **îngheț la sol**

ground frost;/frost;
gelée du sol/gel de ~;
Bodenfrost;
talajfagy;
заморозок на почве/заморозок;
helada en el suelo;

1. acoperire de gheață, într'una din multiplele ei forme de apariție, produsă prin *condensarea solidă* a vaporilor de apă pe obiectele cu temperatură sub 0⁰C ;
2. temperatură negativă a stratului superficial al solului.
(OMM G 0850)

031 **îngheț de radiație**

radiation frost;
gelée de rayonnement;
Strahlungsfrost;
kisugárzásifagy;
радиационный заморозок;
helada por radiación;

îngheț provocat de răcirea nocturnă prin radiația suprafeței terestre, de regulă în condiții de cer senin și vânt slab sau calm, când temperatura suprafeței solului scade la 0⁰C sau sub această valoare; este asociat frecvent și cu brumă.

(OMM R 0340)

032 îngheț negru

black frost;
gelée noire;
Schwarzfrost;
fekete fagy;
мороз без инея;
helada negra;

îngheț uscat în raport cu efectele lui asupra vegetației, care suferă o congelare internă și capătă un aspect negricios.

(OMM B 0890)

033 îngheț permanent/sol înghețat permanent, permafrost

permafrost/pergelisol;
pergélisol/permagel, gel permanent, permafrost;
permanent Bodeneis;
permanens fagyott talaj;
вечная мерзлота/многолетняя ~ ;

suelo permanentemente congelado/hielo permanente, permafrost;
stratul de sol sau de rocă, situat la o adâncime variabilă sub suprafața terestră, a cărui temperatură a fost permanent sub 0⁰C cel puțin câțiva ani; asemenea straturi există în regiunile geografice în care încălzirea estivală un pătrunde până la baza stratului de sol înghețat.

(OMM P 0310, P 0380)

034 înrăutățirea timpului/agravarea vremii (timpului)

worsening of weather/weather's ~;
aggravation du temps;
verschlimmerung Wetterlage/Wetterverschlechterung;
időjárás-súlyosbodása/~-rosszabbodik;
ухудшение погоды;
agravacion del tiempo/empeoramiento del ~;

schimbarea mai mult sau mai puțin bruscă a aspectului vremii, caracterizată prin atingerea și/sau depășirea unor valori limită ale elementelor meteorologice sau prin producerea unor fenomene periculoase pentru activitățile social-economice în general, ori pentru navigația aeriană în special; înrăutățirea sau agravarea timpului/vremii este semnalată de stațiile meteorologice prin mesaje speciale de avertizare și/sau de agravare.

(Dmet A 78)

035 înregistrător (meteorologic)

vezi I 107

036 înregistrător de fulgere

vezi Î 037 înregistrător de sferici

037 înregistrător de (atmo)sferici/înregistrător de fulgere

sferics recorder/lightning ~;

enregistreur d'atmosphériques/~ de décharges orageuses;

Selbstschreiber des Sferics/Blitzrekorder;

szferikus megfigyelő berendezés;

самописец сфериков/регистратор молний;

registrador de atmosféricos;

instrument folosit pentru determinarea direcției, intensității și frecvenței atmosfericilor (sfericilor).

(OMM L 0570, S 0830)

038 înregistrător de vânt

vezi A 212 anemometru înregistrător

039 înregistrător ionosferic

ionospheric recorder;

enregistreur ionosphérique;

ionosphärische Rekorder/~ Selbstschreiber;

ionoszférikus berendezés;

ионосферная станция;

registrador ionosférico;

aparatură înregistrătoare folosită pentru investigarea structurii verticale a *ionosferei*, în ceea ce privește înălțimile și frecvențele critice ale diverselor straturi ionosferice în funcție de propagarea verticală a undelor radioelectrice.

(OMM I 0910)

040 însămânțarea norilor

cloud seeding;

ensemencement des nuages;

Wolkenimpfung;
felhőmagvasítás;
засеивание/засев облаков;
siembra de las nubes;

operațiune de *modificare a stării vremii (timpului)* prin care se tratează norii existenți cu o substanță sau agent activ, pentru obținerea unuia dintre următoarele rezultate:

- stimularea proceselor de precipitare,
- disiparea norilor sau a ceții,
- prevenirea sau combaterea grindinei.

(OMM C 1820)

041 **însămânțarea uraganelor**

hurricane seeding;
ensemencement des ouragans/~ des cyclones tropicaux;
Hurrikanimpfung/Orkansäen;
hurrikánmagvasítás;
засев урагана;
siembra de los huracanes;

încercarea de modificare a comportamentului unui *uragan* prin introducerea unui *agent de însămânțare a norilor*.

(OMM H 0870)

042 **însămânțare cu iodură de argint**

silver iodide seeding;
ensemencement à l'iodure d'argent;
Jodsilberwolkenimpfungung;
ezüstjodidos magvasítás;
засеивание облаков йодист серебром;
siembra de yoduro de plata;

însămânțarea norilor cu iodură de argint, limitată în general la norii constituiți din picături de apă suprarăcite, pentru a grăbi sau declanșa precipitarea.

(OMM S 1100)

043 **însămânțare cu zăpadă carbonică/~ zăpadă uscată**

dry-ice seeding;
ensemencement à la neige carbonique;

Karbonischnee Wolkenimpfung;

száraz jeges magvasítás;

засев сухим льдом;

siembra con hielo seco ;

introducerea de zăpadă carbonică/uscată (*bioxid de carbon* sau anhidridă carbonică în stare solidă) într'un *nor apos suprarăcit* pentru a produce o cantitate mare de *crystale de gheață*, care să stimuleze formarea precipitației (conform *teoriei Bergeron-Findeisen*).

(OMM D 1320)

044 însămânțare cu zăpadă uscată

vezi Î 043 însămânțare cu zăpadă carbonică

045 înscrierea datelor pe o hartă (meteorologică)

chart plotting/map plotting;

pointage de carte;

Anmeldung der Daten zu Wetterkarte;

térképrajzolás;

нанесение карты;

transcripción en un mapa/asentamiento de datos en un mapa;

transcrierea observațiilor meteorologice, prin simboluri și cifre, pe o *hartă sinoptică*; în funcție de nivelul de referință al hărții și conținutul acesteia sunt folosite scheme standard, așa cum este shema propusă de Bjerknes pentru datele de sol.

(OMM C 0500)

$T_g T_g$	$T_e T_e$	C_H	E_s	
	$T T$	C_M	$P P P$	
$V V$	$w w$	(N)	$p p$	a
	$T_d T_d$	$C_L N_h / h$	$W(w)$	R_t
	$T_s T_s$	$d_w d_w / P_w H_w$	$R R$	

Schema 1

$T_g T_g$	$T_e T_e$	C_H	E_s	
	$T T$	C_M	$P P P$	
$V V$	$w w$	(N)	$p p$	a
	$T_d T_d$	$C_L N_h / h$	$W(w)$	R_t
	$T_m T_m$	$d_w d_w / P_w H_w$	$R R$	

Schema 2

Scheme Bjerknes pentru înscrierea datelor de suprafață(sol).

046 **înseninare**/degajarea cerului

clearing/clearance;

dégagement/éclaircie;

Aufheitern (Aufklärung)/Himmelsfreimachen;

derülés/kitisztulás;

прояснение;

aclaramiento/claro;

- diminuarea nebulozității atunci când aceasta este mare,
- momentul în care are loc scăderea semnificativă a nebulozității sau înseninarea,
- apariția și mărirea spațiilor senine într'un strat noros care acoperă complet cerul.

(OMM C 0800, C 0820)

047 **întârziere inerțială**/histerezis

vezi H 080

J

001 jacobian

jacobian;

jacobien;

Funktionaldeterminante;

függvény-determináns;

якобиан;

jacobiano;

determinant format din n^2 derivate parțiale a n funcții de n variabile, derivatele fiecărei funcții ocupând o linie a determinantului; pentru două funcții $f(x,y)$ și $g(x,y)$ jacobianul are

$$\text{forma: } J(f, g) = \begin{vmatrix} \frac{\partial f}{\partial x} & \frac{\partial f}{\partial y} \\ \frac{\partial g}{\partial x} & \frac{\partial g}{\partial y} \end{vmatrix} = \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial y} - \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial g}{\partial x}, \text{ sau } J \begin{vmatrix} f, g \\ x, y \end{vmatrix}, \text{ ori } \frac{\delta(f, g)}{\delta(x, y)}.$$

(Dmet.man)

002 Jacobianul Arakawa

Arakawa Jacobian;

jacobien d'Arakawa;

Arakawa Funktionaldeterminante;

Arakawa-féle Jacobi-operátor;

якобиан Аракавы;

Jacobiano de Arakawa;

aproximare în diferențe finite a termenilor de *advecție* în ecuațiile dinamicii atmosferei, care are proprietatea că mediile calculate pentru toate punctele de grilă ale anumitor mărimi fundamentale ca *entropia* și *energia* nu sunt modificate de advecție.

(OMM A 2230)

003 jerbă cosmică

vezi A 357 aversă Auger

004 jet/jet-stream

vezi C 469 curentul jet

005 **jet de nivel jos – LLJ**
vezi C 471 curent jet de nivel jos

006 **jetul mezosferic**
vezi C 472

007 **jetul nocturn**
vezi C 473 curent jet nocturn

008 **jetul nopții polare**
vezi C 470 curentul jet al nopții polare

009 **jet-stream**
vezi C 469 curent jet

010 **joule**
joule;
joule;
Joule;
joule;
ДЖОУЛЬ;
julio;

unitate de măsură a energiei în Sistemul Internațional de Unități (ISU), egală cu lucrul mecanic efectuat de o forță de un newton, când punctul ei de aplicare se deplasează cu un metru în direcția și în sensul forței; simbol: J = 10^7 ergi = 0,2389 calorii.
(OMM J 0070, DEX J)

011 **J-W meter**
vezi D 073 detector de apă lichidă Johnson-Williams

K

001 **kilocalorie**

vezi C 011 calorie

002 **kelvin** (unitate de temperatură termodinamică)

kelvin (unit of thermodynamic temperature);

kelvin (unite de température thermodynamique);

kelvin (Thermodynamischereinheit);

kelvin (termodinamikai egység);

кельвин (единица термодинамической температуры);

kelvin (unidad de temperature termodinámica);

unitate de temperatură absolută egală cu 1/273,16 din temperatura termodinamică a *punctului triplu al apei*; simbol : K.

(OMM K 0080)

003 **kt**

vezi N 058 nod

L

001 **La Niña**

La Niña;

La Niña;

La Niña;

La Niña;

Ла Нинья;

La Niña;

denumirea cea mai comună dată procesului de scădere semnificativă a temperaturii suprafeței apei în centrul și estul Pacificului ecuatorial; este corespondentul invers al El Niño ca evoluție spațială și temporală, deși evenimentele La Niña au tendința ca uneori să fie mai puțin regulate în comportare și durată.

(AMS Glos.Met.)

002 **lac de aer rece**

pool of cold air/cold air pool;

lac d'air foide;

Kaltluftsee;

hideg légcsepp;

озеро холодного воздуха;

lago de aire frío/pantano ~ ~ ~ ;

masă de aer rece formată prin acumularea și staționarea în văi și depresiuni a aerului răcit prin radiația nocturnă pe pantele învecinate.

(OMM C 2180, P 1180)

003 **lacunosus (la)**

lacunosus (la);

lacunosus (la);

lacunosus (la);

lacunosus (la);

дырявые облака (la);

lacunosus (la);

nori în bancuri, pânze sau straturi, în general destul de subțiri, caracterizați prin prezența unor spații senine și rotunjite, repartizate

mai mult sau mai puțin regulat, multe dintre ele având marginle destrămate; elementele noroase și spațiile senine dintre ele adesea sunt dispuse astfel încât sugerează aspectul de plasă sau fagure. Termenul se aplică genurilor *Cirrocumulus* și *Alto cumulus*; foarte rar poate fi aplicat și norilor *Stratocumulus*.
(OMM L 0010)

004 LANDSAT

vezi S 017 satelit ERTS

005 langley

langley;

langley;

Langley;

langley;

ЛАНГЛЕИ;

langley;

unitatea de *energie radiantă* pe unitatea de suprafață, egală cu o gram-calorie pe cm².

(OMM L 0150)

006 lapoviță

sleet/rain and snow;

giboulée/neige fondue;

Regenschnee;

havaseső;

мокрыи снег/слякоть, дождь со снегом;

aguanieve/cellisca;

în funcție de regiune, *precipitație* sub formă de ploaie și ninsoare amestecate, sau de ploaie și grindină, sau ploaie și granule de gheață, ori ploaie bruscă și de scurtă durată asociată cu rafale de vânt și grindină; în serviciul meteorologic din România, ca de altfel în cea mai mare parte din Europa, termenul se aplică numai la ploaia amestecată cu ninsoare.

(OMM S 1310)

007 laser – amplificarea luminii prin emisia simulată de radiație

laser – light amplification by stimulated emission of radiation;

laser;
Laser - Molekularlichtverstärker;
lézer – indukált vagy gerjesztett sugárzáson alapuló fényerősítés;
лазер - усиление света с помощью радиационного

излучения;

laser;

dispozitiv ce transformă puterea de intrare într'un fascicul extrem de îngust și intens de radiație coerentă în vizibil sau infraroșu.

(OMM L 0210)

008 **laser ceilometru**

vezi C 088 ceilometru cu laser

009 **laser-radar**

vezi L 053 lidar

010 **latitudinea cailor**/zona calmului ecuatorial

horse latitudes;

zones de calmes équatoriaux;

Pferdesches Breites/Roßbreiten;

az egyenlítői szélcsend övezet/ló földrajzi szélesség;

конские широты/широта лошадей;

latitudes de calmas ecuatoriales/latitud de los caballos;

centurile cu vânturi slabe, variabile și vreme frumoasă, asociate *anticlonei subropicale* situate aproximativ între 30⁰ și 35⁰ latitudine. Se întâlnesc cu precădere în partea anterioară a anticlonei oceanice subtropicale, unde vânturile sunt slabe și calmul are frecvență mare; denumirea a fost dată în perioada navigației maritime cu pânze când, în perioadele lungi de calm, caii îmbarcați pe corăbii erau aruncați peste bord datorită terminării rezervelor de apă și hrană. Zona respectivă din Oceanul Atlantic mai este cunoscută și sub denumirea de “marea cailor”.

(OMM H 0780, Dmet L 5)

011 **lavină**

vezi A 355 avalanșă.

012 **lărgime echivalentă de bandă**

equivalent width;
largeur de bande équivalente;
Bandäquivalentbreite;
egyenértékű sáv szélesség;
эквивалентная ширина;
anchura equivalente;

măsură a absorbției totale a energiei radiante indicată sau materializată printr'o *linie* sau *bandă de absorbție* în spectru; reprezintă lățimea unei asemenea linii sau benzi fictive care absoarbe complet pe toată extinderea ei aceeași cantitate totală de energie ca o linie sau bandă reală.

(OMM E 0980)

013 **lărgirea turbionului**

vortex stretching;
étirement du tourbillon;
Wirbelverbreitung;
örvény kiszélesedése ;
растяжение вихревой трубки;
alargamiento del vórtice;

expansiunea sau dilatarea unui fluid (și în consecință a liniilor de vorticitate) în direcția axului de rotație; în absența unei schimbări de densitate aceasta antrenează o contracție a fluidului în planul normal pe axul de rotație și *vorticitatea* fluidului crește pentru a-și menține momentul unghiular.

(OMM V 0510)

014 **LCF**

vezi N 041 nivel de convecție liberă

015 **LCL**

vezi N 038 nivel de condensare prin ascendență

016 **legea atracției universale**

universal attraction law;
loi de l'attraction universelle;
Gravitationsgesetz;

általános tömegvonzástörvény;

закон всемирного тяготения;

ley de atracción universal;

descoperită de Newton în 1687, legea atracției universale stabilește că două corpuri de mase m_1 și m_2 se atrag cu o forță F direct proporțională cu produsul maselor și invers proporțională cu pătratul distanței r dintre ele : $F = G \cdot m_1 \cdot m_2 / r^2$ unde G este constanta atracției universale.

(Dfiz)

017 legea barică a vântului

vezi L 019 legea Buys-Ballot.

018 legea Boyle-Mariotte

Boyle-Mariotte's law;

loi de Boyle-Mariotte;

Boyle-Mariotte Gesetz;

Boyle-Mariotte törvény;

закон Бойля-Мариотта;

ley de Boyle-Mariotte;

legea de bază a gazelor conform căreia la o temperatură constantă volumul unei mase de gaz ideal variază invers proporțional cu presiunea lui: $p_1 V_1 = p_2 V_2 = const.$

(Dmet L 6)

019 legea Buys-Ballot/legea barică a vântului

Buys-Ballot's law/baric wind law;

régle (loi) de Buys-Ballot/loi des vents;

Buys-Ballotsches Gesetz/barisches Windgesetz ;

Buys-Ballot-törvény/bárikus széltörvény;

закон Бейс-Балло;

ley de Buys-Ballot;

lege care stabilește dependența direcției vântului de distribuția orizontală a presiunii, conform căreia vântul se abate față de gradientul baric spre dreapta în emisfera nordică și către stânga în cea sudică, mărimea abaterii crescând progresiv de la nivelul suprafeței terestre până la aproape 90^0 în atmosfera liberă; mai este cunoscută și sub denumirea de “legea barică a vântului”, pentru că această lege

stabilește poziția centrelor de presiune în raport cu direcția vântului, astfel că în emisfera nordică centrul de joasă presiune se situează întotdeauna pe partea dreaptă și puțin înaintea față de direcția vântului.
(OMM B 1370, Dmet L 12)

020 legea conservării masei

law of mass conservation ;

loi de conservation de la masse ;

Erhaltungssatz der Masse/Satz von der Erhaltung ~ ~ ;

tömegmegmaradás elve;

закон сохранения массы;

ley de conservación de la masa;

principiu al mecanicii clasice, conform căruia o masă materială un poate fi creiată și nici un poate dispărea și poate trece dintr'un volum în altul; în meteorologie, expresia acestei legi o reprezintă “*ecuația de continuitate*”.

(Dmet man, Dmag M 60, T 160)

021 legea conservării momentului

law of momentum conservation;

loi de conservation de la quantite de mouvement;

Gesetz von Erhaltung der Bewegungsgröße/~ ~ dem Impuls, ~ ~ der Momentum ;

mozgásmennyiség-megmaradás törvénye;

закон сохранения момента (качество движения);

ley de conservación del impulso;

legea dinamicii fluidelor conform căreia mișcarea de la ecuator spre poli este deviată spre est, iar de la poli spre ecuator este deviată către vest, presupunând că asupra unei particule materiale de pe Pământ acționează numai forțele dintr'un plan meridian; în acest caz, momentul de rotație W , adică produsul dintre viteza unghiulară și pătratul distanței față de axa de rotație, rămâne constant: $W = r^2(\omega + d\lambda/dt) = const$ unde $d\lambda/dt$ este viteza unghiulară de rotație a particulei în raport cu Pământul și $r = R \cos \phi$ (R fiind raza Pământului).

(Dmet L 8)

022 **legea frecării interne/legea vâscozității**

law of internal friction (viscosity);

loi du frottement interne (viscosité);

innere Reibung Gesetz/Viskosität ~;

belső súrlódás-törvény/viskósítás-~;

закон внутреннего трения/закон вязкость;

ley de fricción interne(viscosidad)

ipoteză privind dependența liniară a forței de frecare internă dintr'un fluid de derivata vitezei pe normala la suprafața de mișcare, conform relației: $\xi = \eta \cdot \delta v / \delta n$ unde ξ este forța de frecare internă raportată la unitatea de suprafață și η este coeficientul de frecare internă, dependent în cazul gazelor de natura și temperatura lor, iar în cazul picăturilor lichide și de presiune; dacă v este viteza orizontală, atunci $\delta v / \delta n$ reprezintă variația acesteia cu înălțimea.

(Dmet L 9)

023 **legea (principiul) lui Archimede**

vezi F 084 forța lui ~

024 **legea lui Avogadro**

Avogadro's law/~ number;

loi d'Avogadro/nombre ~;

Avogadrosches Gesetz/Avogadro-Konstante;

Avogadro törvény/~ szám;

закон Авогадро/число ~;

ley de Avogadro/número de ~;

lege care stabilește că volume egale de gaz, la aceeași temperatură și presiune, conțin același număr de molecule; la presiunea de 760 mm Hg și temperatura de 0⁰ acest număr este egal cu $2,68719 \cdot 10^{19}$ molecule într'un centimetru cub (numărul lui Loschmidt). Într'o altă enunțare, o moleculă gram din orice gaz, la aceeași presiune și temperatură ocupă același volum, respectiv la 760 mmHg și 0⁰C acest volum este de 22,414 litri (22414 cm^3) și numărul de molecule este: $A = 6,02217 \cdot 10^{23}$ (numărul lui Avogadro).

(Dmet man, Dmag A 221,222)

025 **legea lui Bouguer;**

Bouguer's law;

loi de Bouguer;
Bouguersches Gesetz;
Bouguer törvény ;
закон Бугюера;
ley de Bouguer;

legea extincției intensității radiației solare directe la trecerea acesteia prin atmosferă, în funcție de mărimea coeficientului de transparență, conform relației: $I = I_0 p^m$, unde I_0 este intensitatea radiației la limita superioară a atmosferei (constanta solară), p este coeficientul de transparență al atmosferei și m numărul de mase optice din atmosferă, dependent de înălțimea Soarelui.

(Dmet L 11)

026 legea lui Charles

vezi L 031 legea Gay-Lussac

027 legea lui Dalton

Dalton's law;
loi de Dalton;
Daltonsches Gesetz;
Dalton-törvény;
закон Дальтона;
ley de Dalton;

1. lege care demonstrează că, în condiții identice de temperatură, presiunea totală a unui amestec de gaze ideale este egală cu suma presiunilor parțiale, fiecare gaz exercitându-și presiunea ca și cum ar ocupa singur volumul respectiv; acestei legi se supun cu destulă precizie și gazele reale, respectiv atmosfera.

2. lege care exprimă și dependența vitezei de evaporare de deficitul de saturație, independent de viteza vântului și de turbulența generată de acesta, evaporarea fiind considerată difuză: $W = A(E' - e)$, unde A este un coeficient de proporționalitate, iar E' este tensiunea vaporilor saturați la temperatura suprafeței evaporante; dacă în această relație se introduce și dependența inversă a lui W de presiunea p se obține formula lui August: $W = A'(E' - e) / p$.

(Dmet L 13)

028 **legea lui Descartes**

vezi L 038 legea lui Snell.

029 **legea lui Dove**

Dove's law;
loi de Dove;
Dovesches Gesetz;
Dove törvény;
закон Дове;
ley de Dove;

lege referitoare la rotirea locală a vântului în timpul trecerii unei *depresiuni* de la vest către est la latitudini extratropicale, mai înalte, care poate fi enunțată astfel : vântul se rotește cu Soarele, adică în sensul acelor de ceas în emisfera nordică și invers în cea sudică.

(OMM D 0970)

030 **legea lui Egnell**

Egnell's law;
loi de Egnell;
Egnellsches Gesetz;
Egnell törvény;
закон Эгнеля;
ley de Egnell;

lege conform căreia viteza unui curent laminar sau cvasilaminar crește cu înălțimea în jumătatea superioară a troposferei, pe măsură ce scade densitatea aerului.

(Dmet. L 15)

031 **legea lui Gay-Lussac/legea lui Charles**

Gay-Lussac's law/Charles's law, Chareles-Gay-Lussac law;
loi de Gay-Lussac;
Gay-Lussac Gesetz;
Gay-Lussac-törvény/Charles-törvény;
закон Гей-Люссака;
ley de Gay-Lussac ;

lege a termodinamicii care stabilește că, în condiții de presiune constantă, coeficientul de dilatare al gazelor este aproximativ același pentru toate gazele, conform relației: $V_t = V_0(1 + \alpha t)$; dacă $\alpha = 1/273$,

legea este valabilă numai pentru gazul ideal. În condițiile aerului nesaturat această lege poate fi aplicată cu o precizie acceptabilă.

(Dmet L 16)

032 legea lui Joule

Joule's law ;

loi de Joule ;

Jouleschesgesetz ;

Joule-törvény ;

закон Джоуля;

ley de Joule ;

lege a termodinamicii conform căreia lucrul mecanic cheltuit pentru comprimarea unui gaz, la temperatură constantă, se transformă integral în căldură, iar în cazul destinderii căldura se transformă integral în lucru mecanic, în condiții similare de temperatură.

(Dmet L 17)

033 legea lui Kirchhoff

vezi L 041 legea radiatiei

034 legea lui Lambert

Lambert's law;

loi de Lambert;

Gesetz von Lambert;

Lambert-törvény;

закон Ламберта;

ley de Lambert;

1. lege care definește extincția luminii la trecerea printr'un mediu opac; în meteorologie se folosește pentru determinarea extincției radiației directe în atmosferă cu ajutorul relației: $I = I_0 e^{-\int_0^{\infty} a p ds} = I_0 e^{-am}$, unde I este intensitatea radiației la limita superioară a atmosferei (constanta solară), a este coeficientul volumetric de extincție și e baza logaritmilor naturali. Înlocuind $e^{-a} = p$ (p fiind coeficientul de transparență al aerului mediat pentru radiația totală) se obține *legea lui Bouguer*.

2. lege care definește raportul dintre valoarea intensității radiației incidente pe o suprafață perpendiculară și a celei incidente pe

o suprafață înclinată, conform relației: $I' = I \sin h_0$, în care I este intensitatea radiației incidente pe o suprafață perpendiculară și h_0 este înălțimea Soarelui.

(Dmet man, Dfiz)

035 legea lui Pascal

Pascal's law;

loi de Pascal;

Gesetz von Pascal;

Pascal törvény;

закон Паскаля;

ley de Pascal;

lege de bază a hidrostatiei conform căreia presiunea exercitată din exterior asupra unui fluid se transmite uniform în toată masa fluidului, respectiv în toate direcțiile.

(Dmet L 20)

036 legea lui Planck/legea radiației (a lui Planck)

Planck's radiation law/~ law;

loi du rayonnement de Planck/~ de Planck;

Plancksche Gesetz/~ Relation;

Planck-féle törvény;

закон излучение Планка/закон ~;

ley de radiación de Planck/ley de ~;

expresia analitică a energiei radiate de un *corp negru* în funcție de temperatură: $E_\lambda = c_1 \lambda^{-5} / (e^{c_2 / \lambda k T} - 1)$, unde E_λ este energia emisă în unitatea de timp pe unitatea de suprafață într'o bandă de lungime de undă centrată pe λ , T este temperatura, c_1 și c_2 sunt două constante și k este constanta Boltzmann.

(OMM P 0690)

037 legea lui Raoult

Raoult's law;

loi de Raoult;

Raoultsches Gesetz;

Raoult-törvény;

закон Рауля;

ley de Raoult;

lege din chimia fizică ce face legătura între tensiunea vaporilor unei soluții la presiunea saturantă a apei pure la aceeași temperatură și concentrația soluției respective; teoretic este exprimată prin relația $E_v/E_s = N/(N+n)$.
(OMM R 1020)

038 **legea lui Snell/legea lui Descartes**

Snell's law/Descartes ~;

loi de Snell/~ de Descartes, relation de Descartes-Snell;

Snelliussches Gesetz/Descartes-Snelliusscher Satz;

Snell-törvény/Snellius-Descartes-~ ;

закон Снелла;

ley de Snell ;

principiu în virtutea căruia raportul dintre sinusul unghiului de incidență și sinusul unghiului de refracție este constant la interfața dintre două medii date și pentru o radiație cu aceeași lungime de undă; are forma: $\sin \alpha / \sin \beta = n$.

(OMM S 1450, D.mag. S 33)

039 **legea lui Wien**

Wien's (displacement) law;

loi de Wien/~ de deplacement (de Wien);

Verschiebungsgesetz von Wien;

Wien-féle eltolódási törvény;

закон смещения (Вина);

ley de desplazamiento de Wien;

lege care exprimă dependența lungimii de undă a radiației maxime a corpului negru absolut de temperatura lui de radiație $\lambda_m = a/T$, unde a este o constantă și T este temperatura absolută: $\lambda_{max} \cdot T = 2884 \mu$.

Grad

(Dmet L 24)

040 **legea radiației (a lui Plank)**

vezi L 036 legea lui Plank

041 **legea radiației a lui Kirchhoff**

Kirchhoff's radiation law;

loi du rayonnement de Kirchhoff;

Kirchhoffsches Gesetz;
Kirchhoff törvény;
радиационный закон Кирхгофа;
ley de radiación de Kirchhoff;

lege care stabilește că, la o temperatură dată, raportul dintre *emisivitate* și *absorbțivitate* pentru o lungime de undă dată este același pentru toate corpurile și este egal cu *emisivitatea* unui *corp negru ideal* la aceeași temperatură și aceeași lungime de undă.

(OMM K 0180)

042 **legea scăderii vitezei**

velocity defect law;
loi de décroissance de la vitesse;
Schnellesabnahme Gesetz ;
sebesség redukciós törvény ;
закон потери скорости;
ley de pérdida de velocidad;

legea pierderii sau scăderii vitezei curentului în tuburile și conductele folosite în studiul turbulenței.

(OMM V 0150)

043 **legea Stefan-Boltzman**

Stefan-Boltzman law;
loi de Stefan-Boltzman;
Stefan-Boltzman Gesetz;
Stefan-Boltzman törvény;
закон Стефана-Больцмана;
ley de Stefan-Boltzman;

energia emisă în unitatea de timp și pe unitatea de suprafață de un corp negru care radiază la o temperatură absolută T este $E = \sigma T^4$, sau $\sigma = 5.66 \cdot 10^{-8} \text{ Wm}^{-2} \text{ K}^{-4}$ (constanta Stefan-Boltzman)

(OMM S 2900)

044 **legea vâscozității**

vezi L 022 legea frecării interne

045 **legile distribuțiilor**

laws of distributions;

lois des distributions;
Distributionengesetzes/Verteilungsgesetzes;
az eloszlások törvényszerűségei;
закон распределений;
leys de los distribuciones;

legi teoretice de distribuire a probabilităților unor mărimi oarecare în anumite condiții date; în această categorie intră distribuția de tip Poisson, distribuția consecutivă funcției Pearson, etc. Grafic, acestea se reprezintă prin “curbe de distribuție” și cu ajutorul lor se aproximează distribuțiile statistice obținute empiric.

(Dmet man)

046 legile gazelor

laws of gases;
lois des gazes;
Gesetzgase;
gáztörvények;
закон газов;
leyes de los gases;

legi care definesc starea gazului ideal ca legea Boyle-Mariotte, legea Gay-Lussac, legea lui Dalton, ecuația de stare a gazelor, etc.

(Dmet man)

047 legile lui Fourier

Fourier's laws;
lois de Fourier;
Gesetzgase;
Fourier-törvény;
законы Фурье;
leys de Fourier;

legi care definesc propagarea căldurii în sol, deduse din ecuația generală a coeficientului de conductibilitate termică: $\delta\vartheta/\delta t = a \cdot \delta^2\vartheta/\delta z^2$ unde ϑ este temperatura solului, iar a este coeficientul de conductibilitate a temperaturii; amplitudinea variației de temperatură cu adâncimea scade conform legii: $A_z = A_0 e^{-\sqrt{\pi/dT}}$. Din aceasta rezultă prima lege a lui Fourier, care stipulează că dacă adâncimea crește în progresie aritmetică, amplitudinea temperaturii

scade în progresie geometrică. A doua lege a lui Fourier se referă la decalarea fazei τ cu adâncimea: $\tau = z/2\sqrt{T/\pi a}$, iar a treia lege stipulează că adâncimile la care oscilațiile cu perioade diferite care se sting de același număr de ori reprezintă rădăcinile pătrate ale acestor perioade. Legile lui Fourier sunt valabile în următoarele condiții: - căldura se transmite numai prin conductibilitate moleculară, - soluleste omogen și izotrop, - temperatura solului variază numai pe verticală și suprafața solului este orizontală.

(Dmet L 26)

048 **lenticularis (len)**

lenticularis (len);

lenticularis (len);

lenticularis (len)/linsenförmig;

lenticularis (len)/lencsefelhő;

чечевицеобразованные облака (len);

lenticularis (len);

nori cu formă de lentile sau migdale, adesea foarte alungiți și în general cu contur bine delimitat; uneori, în raport cu poziția Soarelui, prezintă irizații. Acești nori apar cel mai frecvent asociați în formații noroase orografice complexe, însă pot fi observați la fel de bine și deasupra regiunilor fără un relief bine marcat, ca efect al undelor stabile propagate la distanță mare de obstacolul care le-a generat; termenul se aplică în principal norilor din genurile *Cirrocumulus*, *Alto cumulus* și *Stratocumulus*.

(OMM L 0380)

049 **levante**

levante;

levante;

Levante;

levante;

ЛЕВАНТЕ;

levante;

vânt din est și nord est, care suflă pe coasta orientală a Spaniei și în strâmtoarea Gibraltar.

(OMM L 0390)

050 **LFM model**

vezi M 175 model cu grilă fină pentru arie limitată

051 **LI**

vezi I 045 indicele de ridicare

052 **licărirea stelelor**

twinkling of stars/flickering ~ ~;

scintillement des étoiles/clignotement ~ ~;

Schimmersternes/Blinkensternes;

csillagvillogás;

мерцание звезд;

destelo de los estrellas/centelleo ~ ~ ~;

oscilații scurte ale strălucirii stelelor, determinate de distribuția neomogenă a densității aerului într'o atmosferă turbulentă. (vezi și S 050)
(Dmet L 28)

053 **lidar/laser-radar**

laser-radar/lidar – **l**ight **d**etection **a**nd **r**anging;

laser-radar/lidar;

Laser-radar/Lidar;

lézer radar/lidar – fénydetektálás és távolság mérés;

лазерный радиолокатор/лидар (сокр . от англ. light detection and ranging);

radar láser/lidar;

metodă de investigare a comportamentului atmosferei cu ajutorul unui fascicul luminos pulsator (laser).
(OMM L 0230)

054 **lider/canal trasor**

leader stroke/~ streamer;

tracur ;

Vorentladung/Leitblitz, Leader;

vezéráram/elővillám;

удар лидера/лидер газового разряд, ~ молина;

descarga guía/relámpago piloto;

prima fază (predescărcarea) a unei descărcări electrice explozive în atmosferă, corespunzătoare formării unui canal ionizat al cărui sens de propagare este de la nor către sol.

(OMM L 0300, L 0310)

055 **lider (în formă de) săgeată**

vezi T 215 trasor în formă de săgeată

056 **limbă de aer cald**

warm tongue;

langue d'air chaud;

Warmluftzunge;

meleg légnnyelv;

ЯЗЫК ТЕПЛА;

lengua caliente;

extindere bine conturată a unei mase de aer cald către pol.

(OMM W 0160)

057 **limbă de aer rece**

cold tongue;

langue d'air froid;

Kaltluftzunge;

hideg légnnyelv ;

ЯЗЫК ХОЛОДА;

lengua de aire frío/invasión estrecha de aire frío;

coborâre sau prelungire importantă a unei mase de aer rece din zonele polare sau subpolare către ecuator, care acoperă o zonă extinsă mult latitudinal.

(OMM C 2260)

058 **limbă de aer umed, limbă de aer uscat**

moist tongue, dry ~;

langue d'air humide, ~ d'air sec;

feuchte Zunge, trockene ~;

nedves légnnyelv, száraz ~;

влажный язык, сухой ~;

lengua de aire húmedo, ~de aire seco;

prelungirea sau penetrarea aerului umed/uscat într'o regiune în care umiditatea este în general mai mică/mare în raport cu cea a aerului care a invadat.

(OMM D 1380)

059 limbă de aer uscat

vezi L 058

060 limita climatică a zăpezii

vezi L 066 limita zăpezii.

061 limita firnului

firn line;

limite du névé/~ de la vieille neige;

Firngrenze;

firn-vonal (a gleccser felgyülemelési zónáját a fogyatkozó résztől elválasztó vonal);

фирновая линия;

límite de neviza/línea de ~;

linia care separă zona de *acumulare* a unui ghețar de zona lui de *ablațiune*.

(OMM F 0330)

062 limita orografică a zăpezii

vezi L 066 limita zăpezii.

063 limita pădurii/limita vegetației arboricole

tree-line/timber-~;

limite forestière/~ de la zone arborée;

Baumgrenze;

fahatár;

верхняя граница распространения леса/граница древесной растительности;

límite de vegetación arbórea/límite forestal;

linia de pe suprafața terestră de la care condițiile climatice de temperatură și umiditate nu mai permit creșterea unei vegetații lemnoase înalte; această limită poate fi o curbă topografică (în altitudine) sau o graniță geografică (latitudine).

(OMM T 1020, T 1440)

064 limita (superioară a) stratului de frecare

top of friction layer/~ of planetary boundary ~;
limite (supérieure) de la couche de frottement/~ ~ ~ limite
planétaire ;

Reibungsschichtgrenze/Höhergrenze der planetarische
Grenzschicht ;

súrlodási határréteg /planetáris ~;

верхний предел слой трения/~ ~ пограничного слоя
атмосфера, ~ ~ планетарного слоя;

confín (limite) superior de capa de fricción/~ ~ ~ limite planetario
(atmosferica);

nivelul la care influența suprafeței subiacente asupra vântului devine
neglijabilă; la acest nivel, vântul se apropie de cel de gradient.

(Dmet L 31)

065 limita vegetației arboricole

vezi L 063 limita pădurii.

066 limita zăpezii/limita climatică a zăpezii, limita orografică a zăpezii

snow line/climatic ~ ~, orographic ~ ~;

limite de la neige au sol/~ des neiges éternelle, ~ ~ ~ persistantes,
~ climatique de la neige, ~ orographique ~ ~ ~ ;

Schneegrenze/Schneegrenzlinie, klimatische Schneegrenze,
orographische ~;

hóhatár/éghajlati ~, orografikus ~;

снеговая линия/климатическая ~ граница,
орографическая ~ ~;

límite de la nieve/línea climática de la Onieve,
línea orográfica ~ ~;

1. *limita climatică a zăpezii*: cea mai joasă altitudine la care se poate
întâlni un strat continuu de zăpadă vara în zonele montane înalte;

2. *limita orografică a zăpezii*: altitudinea cea mai joasă la care pot
persista în timpul verii petice izolate de zăpadă, protejate de condițiile

orografice locale (văi sau depresiuni cu expunere nordică) împotriva topirii.

(OMM C 1140, S 1620)

067 linia de discontinuitate a direcției vântului

wind-schift line;

ligne de discontinuité de la direction du vent;

Diskontinuitätlinie des Windrichtung/Sprunglinie ~ ;

szélfordulási vonal;

линия сдвига ветра;

línea de discontinuidad de la dirección del viento;

linia de-a lungul căreia are loc o schimbare bruscă și semnificativă a direcției vântului.

(OMM W 1170)

068 linia de discontinuitate a vitezei vântului

surge line;

ligne de discontinuité de la vitesse du vent/~ de saute de vent;

Windgeschwindigkeitssprunglinie;

szélurgrás vonala;

линия разрыва скорости ветра;

línea de discontinuidad de la velocidad del viento;

linie de-a lungul căreia are loc o variație bruscă a vitezei vântului.

(OMM S 3880)

069 linia de emisie Lyman alfa

Lyman alpha emission line;

raie d'émission Lyman alpha;

Lyman-alpha Emissionlinie;

Lyman-alfa emissziós vonal;

полоса альфа излучения Лимана;

línea de emisión Lyman alfa;

element al *spectrului de emisie* al radiației solare, corespunzător hidrogenului neutru, care se situează pe lungimea de undă de 0,1215 μm . La această lungime de undă, radiația are un rol important în formarea straturilor ionosferice inferioare prin ionizarea unor componente gazoase minore, în special oxidul nitric (azotos).

(OMM L 1090)

070 **linia de separare a vânturilor**

wind divide;
ligne de partage des vents;
Windscheide;
szélválasztó ;
ветрораздел;
línea divisoria del viento;

axa unei dorsale barometrice, semi-permanentă și foarte extinsă, care separă două zone în care vânturile dominante suflă din direcții foarte diferite.

(OMM W 1000)

071 **linia de vizibilitate fără nori –CFLOS**

cloud-free line of sight – CFLOS;
aucun nuage en vue dans la direction d'observation – CFLOS;
Sichtlinie ohne Wolke – CFLOS ;
felhőmentes látásvonal – CFLOS;
свободная от облаков линия прямой видимости - CFLOS;
línea de visibilidad exenta de nubes – CFLOS;

sintagmă și abreviere folosită cu precădere în meteorologia aeronautică, respectiv în practica observațiilor efectuate din aeronave în zbor, care definește distanța optică (distanța vizuală) neafectată de prezența norilor izolați, prezenți în momentul observației.

(OMM C 0430, C 1630)

072 **liniaritate**

linearity;
linéarité ;
Linearität;
linearitás;
линейность;
linearidad;

relația existentă între două mărimi atunci când o variație a uneia dintre ele produce o variație direct proporțională în cealaltă.

(OMM L 0660)

073 **liniarizare**

linearization;

linearisation;
Linearisierung;
linearizálás/vonalasítás;
линейность;
linealisar;

prezentarea sau scrierea unor ecuații în formă liniară prin transformări corespunzătoare ale variabilelor sau prin omiterea termenilor de ordinul doi sau mai mare.

(Dmet man)

074 **linie de absorbtie**

absorption line;
raie d'absorption;
Absorbtionlinie;
elnyelési vonal ;
линия (спектра) поглощения;
raya den absorción ;

interval foarte îngust de lungime de undă sau de frecvență din spectrul electromagnetic, în interiorul căruia energia radiantă este absorbită de mediul pe care-l traversează.

(OMM A 0190)

075 **linie de baleiaj**

scan line;
ligne de baleyage;
Abstastunglinie;
letapogatási sor;
линия сканирования;
línea de barido;

linia constituită din *pixeli* consecutivi, care este înregistrată de un senzor satelitar în timpul baleierii câmpului de vedere, sau de o cameră TV.

(OMM S 0360)

076 **linie de convergență ;**

convergence line ;
ligne de convergence ;
Konvergenzlinie ;

konvergenciavonal ;

линия конвергенции/сходимости;

línea de convergencia ;

linia de-a lungul căreia *convergența* orizontală este maximă.
(OMM C 3060)

077 linie de curent

stream line;

ligne de courant;

Stromlinie/Strömungslinie;

áramvonal;

линия тока;

línea de corriente;

în orice punct al unui fluid, linia tangentă la viteza instantanee a fluidului în punctul respectiv.
(OMM S 3100)

078 linie de divergență

divergence line;

ligne de divergence;

Divergenzlinie;

divergenciavonal;

линия дивергенции;

línea de divergencia;

linia de-a lungul căreia *divergența* orizontală este maximă.
(OMM D 0870)

079 linie de dorsală

vezi A 380 axa dorsalei.

080 linie de emisie (spectrală)

emission linie;

raie d'émission;

Emissionspectrallinie;

emissziós vonal;

эмиссионная линия;

raya de emisión;

linie spectrală cu frecvență sau lungime de undă caracteristică, rezultată din energia electromagnetică emisă de un atom sau de o moleculă atunci când se produce un salt cuantic de la un nivel mai mare de energie la unul mai mic.

(OMM E 0570)

081 linie de forfecare

shear line;

ligne de cisaillement;

Sherlinie;

nyírási vonal;

линия сдвига ветра;

línea de cortante/~ de cizalladura;

linie de-a lungul căreia are loc o schimbare bruscă în componenta orizontală a vântului, paralelă cu această linie.

(OMM S 0920)

082 linie de gren/~ de vijelie, ~ de instabilitate, ~ gren orajos

squall-line/~ thunderstorm, instability line, squall line (2);

ligne de grains/orages de la ~ ~, ~ d'instabilité, grain en ligne (2);

Instabilitätslinie/Böenlinie, Böen an Linie (2);

instabilitási vonal/szélrohamvonal, squall line zivatar, vonalas szélroham (2);

линия шквала/линия леустойчивость, грозовая ~, линейный шквал (2) ;

línea de turbonadas, tormentas de la línea de turbonadas, turbonada en línea (2);

1. linie nefrontală sau bandă îngustă de activitate convectivă cu oraje, însoțită frecvent de vijelii. (OMM I 0580, S 2510, S 2520)

2. *gren* sau *vijelie* care se produce de-a lungul unei linii ce precede o linie de nori *Cumulonimbus arcus*; reprezintă partea din curenții descendenți anteriori, deflectați în plan orizontal la contactul cu solul. (OMM L 0680)

083 linie de gren orajos

vezi L 082 linie de gren.

084 linie de grosime

thickness line;
ligne d'épaisseur;
Dickelinie/Stärkelinie;
relatív izohipsza;
относительная изогипса;
línea de espesor;

linia care unește punctele de egală grosime a unui strat din troposferă trasată pe o *hartă de grosime* (hartă de topografie relativă).

(OMM T 0840)

085 linie de instabilitate

vezi L 082 linie de gren.

086 linie de pâclă

haze line;
ligne de brume sèche;
Dunstlinie;
páravonal;
верхняя граница мглы;
línea de calima;

litometeor observabil în atmosfera joasă, care marchează limita dintre aerul poluat cu particule de praf și fum de sub baza unei *inversiuni de temperatură* și aerul relativ curat de deasupra acesteia ; văzută din avion sau de pe munte, aceasta este marcată printr'o discontinuitate netă în culoarea cerului, care trece brusc de la nuanța lăptoasă a stratului de pâclă la o nuanță albastră. Fenomenul se observă frecvent în zilele cu convecție termică, acesta marcând limita superioară a stratului convectiv, și de asemenea la baza tropopauzei.

(OMM H 0210)

087 linie de talveg

vezi A 381 axa talvegului.

088 linie de vijelii

vezi L 082 linie de gren.

089 **linie uscată**/frontul punctului de rouă

dry line/dew-point front;
ligne sèche/front de point de rosée;
Trockenlinie /Таупунктfront;
száraz vonal/harmatpont front;
сухая линия/фронт точки росы;
línea seca/frente de punto de rocío;

zonă îngustă, diferită ca structură de un *front cald, rece sau oclus*, în care există un gradient bine marcat al conținutului de umiditate în aerul din vecinătatea asuprafeței terestre.

(OMM D 0450, D 1330)

090 **linii arcuite**

arc lines;
arcures;
Bogenlinien;
zivatar gallér;
линии ворота;
líneas arqueadas;

părți puternic curbate în jos ale marginii anterioare a unui *Cumulonimbus*, produse de curenții descendenți.

(OMM A 2340)

091 **linii spectrale**

spectral lines;
raies spectrales/lignes ~;
Spektrallinien;
színkép vonal/spektrum vonal;
спектральные линия;
líneas espectrales;

ansamblu de linii întunecate și strălucitoare care apar în spectrul unei surse de radiație, care corespund emisiei și absorbției de radiație.

(OMM S 2250)

092 **liniile lui Fraunhofer**

Fraunhofer lines;
raies de Fraunhofer;
Fraunhoferlinien;

Fraunhofer elnyelési vonalak

Фраунгоферовы линии;

líneas de Fraunhofer;

linii întunecate care apar în *spectrul de absorbție* a radiației solare produse de absorbția acestora pe componente gazoase existente în straturile exterioare ale atmosferei solare și din atmosfera terestră.

(OMM F 0990)

093 literă de cod (meteorologic)

code letter;

lettre de code;

Wetterbezeichnungletter;

kódbetű;

буква кода;

letra de la clave ;

literă care reprezintă poziția unui element sau a unei informații meteorologice dată într' *o formă simbolică de cod*.

(OMM C 2100)

094 litometeor

lithometeor;

lithométéor;

Lithometeor/Staubmeteor;

légekőri porjelenség;

ЛИТОМЕТЕОР;

litometeoro;

meteor format dintr'un ansamblu de particule, în majoritate solide neapoase; în general, acestea sunt mai mult sau mai puțin în suspensie în atmosferă, sau sunt ridicate de vânt de pe sol.

(OMM L 0720)

095 lizimetru

lysimeter;

lysimètre/case lysimétrique;

Lysimeter;

liziméter;

ЛИЗИМЕТР;

lisímetro;

aparat pentru măsurarea cantității de apă provenită din precipitațiile care pătrund în sol.
(OMM L 1100)

096 LLJ

vezi C 471 curent jet de nivel jos

097 localizarea sfericilor

sferics fix;

recouplement;

Peilung/Lokalisation von Atmosphärics, Bestimmung der Störungsherdenfernung;

légköri kisülés helyének meghatározása;

фиксирование сфериков/локализация атмосфериков;

localización de atmosféricos;

localizarea geografică a unei descărcări electrice de natură orajoasă, dedusă din observarea *atmosferi*

cilor rezultați, prin mijloace radiotehnice; implicit, metoda se folosește și pentru localizarea focarelor orajoase.

(OMM S 0810)

098 lucru mecanic

mechanical work;

travail mécanique;

mechanische Arbeit;

mechanikai munka;

механическая работа;

trabajo mécanico;

mărime fizică ce caracterizează calitativ transformarea unei forme de energie în alta; se poate exprima sub forma unui produs scalar al vectorilor: $dL = F \cdot dl$, sau în coordonate carteziene: $dL = F_x dx + F_y dy + F_z dz$. Lucrul mecanic al unei forțe F pe o traiectorie finită s de deplasare este dat de relația: $L = \int_A^B F \cdot dl$. În cazul unei mișcări elementare, lucrul mecanic corespunzător, respectiv lucrul mecanic elementar este: $dL = F \cdot dl = F dl \cos \alpha$, iar pentru o forță constantă și o traiectorie rectilinie, lucrul mecanic devine: $L = F \cdot l = Fl \cos \alpha$; în cazul unei mișcări de rotație, expresia lucrului mecanic

elementar devine: $dL = M_{OF}d\alpha$ în care M_{OF} este modulul momentului forței ce produce mișcarea, și $d\alpha$ unghiul de rotație al corpului. În funcție de semnul valorii, lucrul mecanic poate fi motor sau activ ori rezistent. Unitățile de măsură sunt joule (J) în Sistemul internațional și ergul în sistemul CGS, prin acestea putând fi exprimate oricare din formele de energie.

(Dmet man, Dfiz L)

099 **lucrul mecanic de dilatare**

dilatation/expansion mechanical work;
travail mécanique de l'expansion/dilatation;
mechanische Arbeit der Dilatation/Ausdehnung;
tágulási/kiterjedés mechanikai munka;
механическая работа расширения;
trabajo mécanico de dilatación;

lucrul mecanic efectuat de un gaz pe parcursul dilatării lui, de la volumul inițial v_1 la volumul final v_2 , ce se poate determina conform relației: $W = \int_{v_1}^{v_2} p dv$, unde p este o funcție de v dependentă de condițiile termodinamice; se mai poate determina și grafic pe o diagramă adiabatică.

(Dmet man)

100 **lumen**

lumen;
lumen;
Lumen;
lumen;
ЛЮМЕН;
lumen;

în fizică, unitate de *flux luminos* definită ca fiind fluxul luminos pe steradian emis de o sursă cu intensitatea uniformă a unei lumânări (candelă).

(OMM L 0980)

101 **lumina aerului**

airlight;
lumière de l'air;

Luftlicht;
a levegő fénye;
воздушная дымка;
luz del aire ;

lumina difuzată către ochiul observatorului (sau spre un instrument de măsură) de particulele în suspensie din aerul existent în conul vizual al observatorului (sau al instrumentului respectiv).
(OMM A 1210)

102 **lumina cerului**/strălucirea cerului

airglow ;
lumière du ciel/luminiscence;
Himmelsleuchten/Himmelslicht;
égboltfény ;
собственное свечение атмосферы;
resplandor diurno de la bóveda celeste

emisia cvasipermanentă de *radiație* pe gazele din atmosfera înaltă, care poate fi observată în timpul nopții (lumina cerului nocturn), care se presupune ca există de asemenea și în timpul zilei (*lumina cerului diurn*).

(OMM A 1200)

103 **lumina cerului diurn**/strălucirea cerului diurn

dayglow;
lumière du ciel diurne;
Täglichhimmelsleuchten/Himmelsleuchten, Himmelslicht;
égboltfény/nappali égboltfény;
свет дневного неба/свечение неба;
resplandor diurno/~ de la bóveda celeste;

forma diurnă a luminii/strălucirii cerului, deși presupusă ca fiind mai intensă decât corespondenta ei nocturnă, se distinge mai greu sau mai puțin net pe fondul general de radiație puternic din timpul zilei.

(OMM D 0080)

104 **lumina cerului nocturn**/strălucirea cerului nocturn

nightglow/night sky light, ~ ~ luminiscence;
lumière du ciel nocturne;
Nachthimmelsleuchten/~kicht, ~schein;

éjszakai pír/~ égbolt fénye, ~ ~ fénylése;

свечение ночного неба/свет ~ ~,светимость ~ ~;

resplandor nocturno de la bóveda celeste/luz celeste nocturna,
luminiscencia ~ ~;

lumină slabă, alta decât cea provenită de la Lună sau de la stele, care este vizibilă pe cerul nocturn.

(OMM N 0410-N 0430)

105 lumina Pământului

Earth light;

clair de Terre;

Erdeslicht;

földről visszaverődő;

пепельный свет;

luz terrestre;

iluminarea slabă a părții întunecate a discului lunar de lumina solară reflectată de Pământ și de atmosfera terestră.

(OMM E 0020)

106 luminanța unui nor

cloud luminance;

luminance lumineuse d'un nuage;

Wolkenhelligkeitsgrad;

felhő fényességi fok;

яркость облаков/освещение ~;

luminancia de una nube;

luminanța datorată sau determinată de lumina reflectată, difuzată și transmisă de particulele constituente ale norului; în cea mai mare parte, această lumină provine direct de la astrul luminos sau de la cer, iar o parte apreciabilă poate proveni în egală măsură și de la suprafața terestră.

(OMM C 1700)

107 luminanță/strălucire

luminance/illuminance;

luminance/éclairage lumineuse, brilliance;

Leuchtdichte/Belichtung, Flächenhelle, Flächenhelligkeit;

luminancia/megvilágítás;

яркость/освещенность, освещение;

luminancia/iluminancia;

mărimă fotometrică ce caracterizează sursele de lumină întinse, nepunctiforme; reprezintă raportul dintre *intensitatea luminoasă* a unui punct infinitesimal de pe suprafața unei surse într'o direcție dată și suprafața acestui element în proiecție ortogonală pe un plan perpendicular pe direcția dată; se determină cu relația:

$$L = d^2\Phi / dA \cos \varepsilon \cdot d\omega \text{ kandela} / m^2.$$

(OMM L 0990, I 0270-0280, Dmag L 170, Dfiz L)

108 **luminanță energetică**/strălucire energetică, radianță

energetic luminance, radiance;

luminance énergétique;

energetische Leuchtdichte/Strahlungsdichte;

energetikai luminancia/~ megvilágítás, radiancia;

энергетическая яркость/излучение;

luminancia energetica/radiancia ;

- mărimea *intensității radiante* a unui element infinitesimal dintr'un punct de pe suprafața unei surse, măsurată într'o direcție determinată pe aria proiecției ortogonale a elementului respectiv pe un plan perpendicular pe direcția dată ; are forma : $W \cdot m^{-2} \cdot sr^{-1}$. (OMM R 0170).

- mărime egală cu limita raportului dintre intensitatea energetică ΔI_e a suprafeței elementare ΔS a unei surse de lumină, într'o direcție oarecare și suprafața aparentă ΔS_n în direcția considerată, când aceasta din urmă tinde către zero: $L_e = \lim_{\Delta S_n \rightarrow 0} \Delta I_e / \Delta S_n = dI_e / dS_n$, unde $dS_n = dS$

$\cos \theta$, θ fiind unghiul dintre normalele la cele două suprafețe; în SI se măsoară în wați pe metru pătrat steradian. (Dfiz lum.)

- este o funcție a temperaturii echivalente a corpului negru la un număr de undă dat și poate fi calculată folosind legea lui Planck:

$R = c_1 \nu^3 / (\exp c_2 \nu / T - 1)$, unde R este radianța în $mW / (s \cdot cm^2 \cdot sr \cdot cm^{-1})$, T este temperatura echivalentă a corpului negru, n – numărul de undă în cm^{-1} , $c_1 = 1,191\ 066 \times 10^{-5} mW / (s \cdot cm^2 \cdot sr \cdot cm^{-4})$ și $c_2 = 1,438\ 833 K / (cm^{-1})$.

(OMM Manual de coduri, - vol.1, IIA 165)

109 **lumină**

vezi R 071 radiație vizibilă

110 lumină antisolară

vezi S 307 strălucire antisolară.

111 lumină difuză

diffused light;
lumière diffuse;
diffuses Licht/Streulicht;
szórt fény;
диффузный свет;
luz difusa;

partea vizibilă a radiației difuzate, perceptibilă de ochiul uman..
(OMM D 0580)

112 lumină purpurie/strălucire purpurie

purple light/~ glow;
lumière pourpre/lueur ~;
Purpurlicht;
bíborfény/szürkületi fényjelenségek;
пурпурный свет/пурпурное свечение;
luz púrpura;

strălucire care variază între roz și roșu observată când Soarele este aproximativ între 3^0 și 6^0 sub orizont; are forma unui segment de disc luminos, mai mult sau mai puțin mare, care apare deasupra orizontului în direcția Soarelui.

(OMM P 2070, P 2080)

113 lumină zodiacală

zodiacal light;
lumière zodiacale;
Tierkreislicht/Zodiakallicht;
állatövi fény /zodiákusfény;
зодиакальный свет;
luz zodiacal;

con de lumină care se extinde de la orizont în direcția *eclipticii*; este vizibil în zonele tropicale timp de câteva ore după apusul Soarelui și la fel, câteva ore înainte de răsăritul acestuia.

(OMM Z 0040)

114 **luminiscență crepusculară**

twilight airglow;
luminiscence crépusculaire;
Dämmerungsluminiszenz;
hajnalpír/alkonyati pír;
сумеречное свечение;
resplendor crepuscular;

luminiscență observată în momentul răsăritului și al apusului Soarelui, marcată prin intensificarea unor linii de emisie spectrală (*spectru crepuscular*).

(OMM T 1930)

115 **luminozitate**

luminosity;
luminosité;
Helligkeit;
fényesség;
СВЕТИМОСТЬ;
luminosidad;

caracteristică optică exprimată prin raportul dintre iluminarea E produsă de imaginea unui obiect pe un element de suprafață plană, perpendiculară pe direcția de vizare din punctul de observație și unghiul ω de vizare a obiectului: $B=E/\omega$; atmosfera slăbește pe de-o parte luminozitatea obiectului datorită absorbției și difuziei luminii, însă pe de altă parte o și mărește datorită luminii difuze din straturile de aer dintre obiect și punctul de observație.

(Dmet L 48)

116 **lună albastră, lună verde; soare albastru, soare verde**

blue moon, green moon; blue sun, green sun;
lune bleue, une verte; soleil bleu, soleil vert;
blauer Mond, grüner Mond ; blaue Sonne, grüne Sonne;
kék Hold, zöld Hold; kék Nap, zöld Nap;
голубая луна, зеленая луна; голубое солнце,

зеленое солнце;

luna azul, luna verde; sol azul, sol verde;

fenomen optic cauzat de prezența unei mari cantități de particule în suspensie în atmosferă, care elimină selectiv lungimile de undă relativ

mari din lumina lunară sau solară vizibilă, în avantajul lungimilor de undă corespunzătoare culorilor albastru sau verde. *Fotometeor* observabil după transport de praf în altitudine sau după erupții vulcanice intense și de durată.

(OMM B 0990)

117 **lună falsă**

mock moon;

fausse lune;

Nebenmonde/falsche Monde;

mellékholdak;

ложная луна;

falsa luna;

denumire dată fenomenelor optice de tip *paraselene*, *parantiselene*, *antiselene*, atunci când acestea sunt strălucitoare.

(OMM M 1650)

118 **lună verde**

vezi L 116 lună albastră.

119 **lungimea de amestec**

mixing length/~ height;

longeur de mélange/hauteur ~ ~;

Mischungsweg/Mischungslänge, Mischungsschichte;

keveredési üthossz/~ réteg;

длина смешения/высота ~;

longitud de mezcla/altura ~ ~;

distanța medie parcursă analogă cu drumul liber mediu al unei molecule, caracteristică unei mișcări date și pe care un *turbion de turbulență* își conservă identitatea.

(OMM M 1590)

120 **lungimea de rugozitate**

vezi C 297 coeficient de rugozitate.

121 **lungimea de scără Monin-Obukhov**

Monin-Obukhov scaling length;

longeur d'échelle de Monin-Obukhov;

Monin-Obukhov Skalalänge;
Monin-Obukhov skálahossz;
масштаб длины Мони́на-Обухова;
longitud de escala de Monin-Obukhov;

parametru ce are dimensiunea unei lungimi, folosit pentru determinarea unei scări de altitudine variabilă, astfel ca variațiile verticale ale unor mărimi ca temperatura și viteza vântului să fie puse în formă standard; parametrul este dat de relația: $L = -\rho c_p T u^{*3} / kgH$, în care ρ este densitatea aerului, c_p este căldura specifică a aerului la presiune constantă, T temperatura, u^* viteza de frecare, k este constanta lui Kármán, g accelerația gravitației și H este fluxul de căldură sensibilă.

(OMM M 1850)

122 lustru

lustrum;
lustre;
Lustrum;
lustrum;
пятилетие;
lustro;

în meteorologie, perioadă de cinci ani consecutivi folosită uneori pentru studiul unor fenomene meteorologice; aceeași denumire este dată și tabelor climatologice care conțin datele respective.

(OMM L 1070)

123 lux (lx)

lux;
lux;
Lux;
lux;
ЛЮКС;
lux;

unitate a Sistemului internațional de *iluminare* (SI) egală cu iluminarea produsă de un flux luminos de 1 *lumen* distribuit uniform pe o suprafață de 1 m².

(OMM L 1080)

124 luxmetru

luxmeter;

luxmètre;

Luxmeter/Beleuchtungsmeter;

luxmérő;

люксметр;

luxmetro;

instrument folosit pentru măsurarea iluminării unui obiect, a unui plan sau câmp, exprimată direct în lucși (lx).

(Dmet L 51)

125 lx

vezi 123 (lux)

M

001 **macroclimat**

macroclimate;

macroclimat;

Макроклима;

makroklíma;

макроклимат;

macroclima;

climatul unei mari regiuni geografice, a unui continent chiar al întregului glob terestru.

(OMM M 0020)

002 **macrometeorologie**

macrometeorology;

macrométéorologie;

Makrometeorologie;

makrometeorológia;

макрометеорология;

macrometeorología;

studiul condițiilor meteorologice la scară mare, de regulă pe un continent sau chiar pe întreg globul.

(OMM M 0030)

003 **macroscară**

vezi S 039 scară sinoptică

004 **macroturbulență**

macroturbulence;

macroturbulence;

Makroturbulenz;

makroturbulencia;

макротурбулентность;

macroturbulencias;

turbulență la scară mare; în practică, amestecul proprietăților și constituenților atmosferici în sisteme cu dimensiuni de aproximativ 1 km sau mai mari.

(OMM M 0040)

005 **magnetosferă**

magnetosphere;

magnetosphère;

Magnetosphäre;

magnetoszféra;

магнетосфера;

magnetosfera;

regiune a atmosferei terestre formată din gaze ionizate rarefiate, care se extinde de la o altitudine de aproximativ 100 km până aproape la limita care marchează trecerea la spațiul interplanetar; în această regiune, mișcarea electronilor și ionilor este controlată de câmpul magnetic terestru.

(OMM M 0050)

006 **maladie meteorotropică**

meteotropic disease;

maladie météorotrope;

meteotrophischer Krankheit;

időjárás által okozott betegség;

метеоротропные заболевания;

enfermedades meteorotrópicas;

maladie ale cărei apariție și dezvoltare sunt strâns legate de fenomene meteorologice.

(OMM M 1250)

007 **mamma (mam)**

mamma (mam);

mamma (mam);

Мамма (мам);

mamma (mam);

вымеобразные облака (мам);

mamma (mam);

particularitate noroasă suplimentară sub formă de protuberanțe suspendate de suprafața inferioară a unui nor, cu aspect de mameloane; este observată frecvent la norii *Cirrus*, *Alto cumululus*, *Stratocumululus* și în mod deosebit la *Cumulonimbus*.
(OMM M 0090)

008 marcher de vizibilitate

vezi R 161 reper de vizibilitate.

009 marea cailor

vezi C 010 calmul tropical.

010 mare de ceață

sea of fog;

mer de brouillard;

See die Nebel/Nebelmeer;

ködtenger;

море тумана;

mar de niebla;

aspectul suprafeței superioare a unui nor *Stratus* sau al unui strat de ceață, privită de sus.

(OMM S 0490)

011 mare de nori

sea of cloud;

mer de nuages;

See der Wolken/Wolkenmeer;

felhötenger;

облачное море;

mar de nubes;

aspectul suprafeței superioare a unui strat de nori, privită de sus, atunci când este vălurită, cu ondulații de diferite lungimi de undă care, în ansamblu, amintesc de valurile mării.

(OMM S 0480)

012 mare de vânt

vezi H 089 hulă de vânt.

013 mare fumegândă/~ antarctică, ~ arctică
sea smoke/antarctic sea smoke, arctic sea smoke;
fumée de mer/fumée de mer antarctique, fumée de mer
arctique ;
Seerauch/antarktischer Seerauch, arktischer Seerauch ;
páaraköd/(antarktikus tengeri füst) antarktikus páaraköd, (arktikus
tengeri füst) arktikus páaraköd;
туман парения/антарктический туман, арктический туман,
испарение моря, арктических морей, оссение испарение;
mar humeante/mar humeante antártico, mar humeante ártico;
ceață de evaporare care se formează deasupra unei suprafețe de
apă liberă în largul oceanelor reci, în aerul stabil și relativ mai rece,
care a staționat sau a circulat mai mult timp peste câmpuri de gheață
sau de zăpadă.
(OMM A 1990, S 0520)

014 mare fumegândă antarctică
vezi M 013 mare fumegândă

015 mare fumegândă arctică
vezi M 013 mare fumegândă;

016 marea atmosferică/marea atmosferică lunară, ~ solară
atmospheric tide/lunar~ ~, solar ~;
marée atmosphérique/~~ lunaire, ~ solaire;
atmosphärische Gezeiten/Mondgezeiten, Sonentide;
légekőri árapály/hold~, nap~ ;
атмосферный прилив/лунные ~ ~, солнечный ~ ~;
marea atmosférica/~ lunar, ~ solar;
oscilații periodice ale atmosferei terestre produse de acțiunea
gravitațională a Soarelui și a Lunii; ambele au periodicitate
alternativă de 12 ore și sunt evidente în deosebi în bazinele mari
oceanice, cele solare fiind cele mai înalte și sunt marcate prin flux și
reflux.
(OMM A 3000, L 1040)

017 marea atmosferică lunară
vezi M 016 marea atmosferică

018 marea atmosferică solară
vezi M 016 marea atmosferică

019 marea de furtună
vezi U 031 undă de furtună

020 marea ionosferică
ionospheric tides;
marées ionosphériques;
ionosphärische Flut und Ebbe;
ionoszférikus szél;
ионосферные приливы;
mareas ionosféricas;

oscilații produse în *ionosferă* de atracția gravitațională a Lunii și de influențele gravitaționale și termice ale Soarelui.

(OMM I 0930)

021 marile vânturi de vest
brave west winds;
grands vents d'ouest;
der Großeswestlichwind;
40⁰S-65⁰S övben erős és permanens nyugati szél;
устойчивые западные ветры;
oestes duros;

vânturi de vest puternice și destul de persistente, care suflă în toate sezoanele peste regiunile oceanice și zonele adiacente acestora, situate între 40⁰ și 65⁰ latitudine sudică.

(OMM B 1140)

022 masa optică de aer
optical air mass;
masse d'air optique;
(relative)optische Luftmasse;
optikai légtömeg
оптическая масса воздуха;
masa óptica del aire ;

măsura lungimii traiectoriei parcursă prin atmosferă până la nivelul mării de radiația luminoasă, provenită de la un corp ceresc, raportată la lungimea traseului vertical.

(OMM O 0260)

023 **masă de aer**

air mass;
masse d'air;
Luftmasse;
légtömeg ;
ВОЗДУШНАЯ МАССА;
masa de aire

volum sau porțiune mare din atmosferă ale cărei proprietăți fizice, în principal temperatura și umiditatea în plan orizontal, prezintă diferențe mici și treptate; asemenea volume mari de aer acoperă milioane de km² și se extind pe mai multe mii de metri pe verticală, frecvent până la limita superioară a troposferei.

(OMM A 1230)

024 **masă de aer instabil**

unstable air mass;
masse d'air instable;
instabile Luftmasse;
instabilis légtömeg;
НЕУСТОЙЧИВАЯ ВОЗДУШНАЯ МАССА;
masa de aire inestable;

masă de aer care prezintă instabilitate hidrostatică în straturile ei inferioare; dacă o asemenea masă de aer are și un conținut suficient de mare de umiditate, în interiorul ei se formează nori convectivi și se pot produce precipitații cu caracter de aversă și oraje.

(OMM U 0100)

025 **masă de aer stabil**

stable air mass;
masse d'air stable;
stabile Luftmasse;
stabilis légtömeg;
УСТОЙЧИВАЯ ВОЗДУШНАЯ МАССА;
masa de aire estable;

masă de aer ce are stabilitate hidrostatică în straturile ei inferioare; este lipsită de convecție, are un grad redus de turbulență și poate

conține nori stratiformi sau ceață, ori, în lipsa umidității, poate fi lipsită de produse de condensare în suspensie.
(OMM S 2570)

026 maxim (barometric)

vezi A 232 anticiclone.

027 maxim absolut

absolute maximum;
maximum absolue;
absolut Maximum;
abszolút maximum;
абсолютный максимум;
máximo absoluto;

valoarea cea mai mare a unui element meteorologic înregistrată într'o perioadă îndelungată de timp, practic, de când s-au făcut măsurători sau observații pentru elementul respectiv, într'un loc dat.

(Dmet M 22)

028 maxim antarctic

vezi A 232 anticiclone ~

029 maxim arctic

vezi A 232 anticiclone ~

030 maxim izalobaric

isallobaric high;
noyau de hausse de pression;
Isallobarischemaximum;
maximális nyomásemelkedés területe;
область роста давления;

núcleo isalobárico de elevación de la presión/alta isalobárica;
sistem de *izalobare* închise care conturează o zonă de maximă creștere a presiunii într'un interval de timp determinat.

(OMM I 1070)

031 maxim polar

vezi A 232 anticiclone polar

032 maxim tăiat

vezi A 242 anticlon ~

033 maximul asiatic de iarnă

vezi A 241 anticlonul semipermanent

034 maximul Atlanticului de sud

vezi A 241 anticlonul ~

035 maximul Azoric

vezi A 241 anticlonul ~

036 maximul Bermudelor

vezi A 241 anticlonul ~

037 maximul Siberian

vezi A 241 anticlonul ~

038 mărime aleatoare (stochastică)

random magnitude/stochastic ~;
grandeur aléatoire/~ stochastique;
aleatorische Größe/stochastische ~;
valószínűségelméleti nagyság/sztokhasztikus ~;
случная величина;
tamaño aleatorio;

mărime care, în condiții de timp și coordonate determinate și cu o probabilitate determinată, poate lua orice valoare dintr'o mulțime de valori oarecari; o mărime aleatoare "discretă (discontinuuă)" poate avea numai valori întregi sau raționale, iar o mărime aleatoare "continuă" orice valoare materială. Elementele meteorologice pot fi considerate ca mărimi aleatoare.

(Dmet.man)

039 măsurător al opacității ionosferice relative

vezi R 188 riometru

040 măsurător de picături

vezi D 119 disdrometru

041 **măzăriche**

small hail;
grésil;
Graupeln;
gyenge jégeső;
небольшой град;
cellisca;

precipitație constituită din particule de gheață translucidă care cade dintr'un nor; Acestea sunt aproape întotdeauna sferice și uneori prezintă proeminente conice; diametrul lor atinge sau chiar depășește cinci milimetri.

(OMM S 1370)

042 **măzăriche moale**

snow pellets;
neige roulée;
Schneegraupeln/Reifgraupeln;
hódara;
снежная крупа;
nieve granulada/granizo suave, Graupel;

hidrometeor (*precipitație*) format(ă) din granule de gheață albă și opacă ce cad(e) dintr'un nor precipitant, care sunt în general conice sau rotunjite; diametrul lor poate atinge 5 mm. În regiunea geografică a României, acest tip de precipitație durează puțin și este frecvent însoțită și de ploaie.

(OMM S 1660)

043 **măzăriche tare**/granule de gheață

ice pellets/small hail;
granules de glace/grésil dur;
Graupeln/Frostgraupeln, Eiskörnchen ;
keményjégdara;
ледяная крупа/крепкий град;
gránulos de hielo/hielo granulado;

precipitație formată din granule de gheață transparentă, de formă sferică sau neregulată, rareori conică, și cu diametrul de 5 mm sau mai mic.

(OMM I 0150, Dmet M 24)

044 **mâneacă de vânt**

wind sock/wind sleeve;

manche à air;

Windsack/Windrüssel;

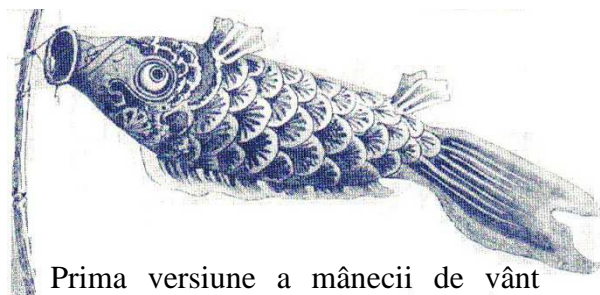
szélzsák;

ветровой конус;

magna de viento;

dispozitiv constituit dintr'o mâneacă din pânză groasă, în formă de trunchi de con, a cărei bază mare este fixată pe un inel metalic mobil care se poate roti pe un catarg și care servește la indicarea direcției vântului; este folosit în special pe terenurile de zbor pentru aviația ușoară (de categoria IV).

(OMM W 1180, W 1190)

Prima versiune a mâneicii de vânt folosită de japonezi pentru navigația maritimă

045 **MCC**

vezi C 316 complex convectiv mezoscalar

046 **MCG**

vezi M 204 modelul circulației generale.

047 **media lunară a temperaturilor maxime**

mean monthly maximum temperature;

moyenne des températures maximales mensuelles;

monatlich Mittelmaximum der Temperatur;

a maximum hőmérséklet havi átlaga;

средняя месячная максимальная температура;

temperatura máxima media mensual;

media *temperaturilor maxime lunare* înregistrate într'o lună calendaristică dintr'o perioadă determinată de mai mulți ani consecutivi.

(OMM M 0390)

048 **media lunară a temperaturilor minime**

mean monthly minimum temperature;

moyenne des températures minimales mensuelles;

monatliche Mittelminimum der Temperatur;

a minimum hőmérséklet havi átlaga;

средняя месячная минимальная температура;

temperatura mínima media mensual;

media temperaturilor minime lunare înregistrate în cursul unei luni calendaristice specificate, pe parcursul unei perioade determinate de mai mulți ani consecutivi.

(OMM M 0400)

049 **media pătratică**

square mean;

moyenne carrée;

quadratische (quadraten) Mittel;

négyzetátlag;

квадрическая среднее;

media cuadrado;

valoare care reprezintă radicalul din suma pătratelor valorilor dintr'un șir raportată la numărul total de valori:

$$a = \sqrt{a_1^2 \div a_2^2 \div a_3^2 \div \dots a_n^2 / n}.$$

(Dmet man)

050 **media lunară a temperaturilor maxime zilnice dintr'o lună**/temperatura maximă zilnică medie lunară

mean daily maximum temperatura for a month;

température maximale quotidienne moyenne mensuelle;

Mittelwert der Täglichmaximumtemperatur für ein Monat;

hőmérséklet napi közepes maximuma/napi maximumok havi közepe, ~ ~ átlaga;

средняя суточная максимальная температура за месяц;

temperatura máxima diaria media en un mes;

media temperaturilor maxime zilnice înregistrate într'o lună specificată dintr'un an sau dintr'o perioadă de mai mulți ani consecutivi.

(OMM M 0340)

051 **media temperaturilor minime zilnice dintr'o lună**

mean daily minimum temperature for a month ;

température minimale quotidienne moyenne mensuelle;

Mittelwert der Tagesmaximumtemperatur für ein Monat;
napi minimumok havi közepe/~ minimumok átlaga;
средняя суточная минимальная температура за месяц;
temperatura mínima diaria media en un mes;
media *temperaturilor minime zilnice* observate în cursul unei luni
calendaristice dintr'un an specificat sau dintr'o perioadă determinată
de mai mulți ani consecutivi.
(OMM M 0350)

052 **medie**/valoare medie

average value/mean value ;
valeur moyenne ;
Durchschnitt/Durchschnittswert, Mittelwert, Mittel ;
átlagérték/középérték ;
усредненная величина/среднее, среднее значение;
valor promedio/valor medio;
media aritmetică (m) a unui număr (n) de valori (x_1, x_2, \dots, x_n)
exprimată prin relația: $m = \Sigma x_i / n$.
(OMM A 3420)

053 **medie aritmetică**

arithmetic mean;
moyenne arithmétique;
arithmetische Mittel/~ Wert;
számtani középérték/számtani középátlag ;
аритметическое среднее;
media aritmético;
valoarea \bar{a} rezultată din suma algebrică a unui șir de valori
împărțită la numărul termenilor din șirul respectiv:
 $\bar{a} = a_1 \pm a_2 \pm a_3 \pm \dots \pm a_n / n$; în prelucrările de date meteorologice se obțin
medii orare, zilnice, pentadice, decadice, lunare, anuale și
plurianuale.
(Dmet M 25)

054 **medie empirică**

empirical mean;
moyenne empirique;
empirisch Mittelwert;

empirikus középérték;
эмпирическое среднее (значение);
media empírico;

aprecierea valorii așteptate pe baza elementelor observate ξ care pot fi și elemente meteorologice; este formată din elemente de timp $\xi_1, \xi_2, \xi_3, \dots, \xi_n$ reprezentând o medie temporală sau, pentru elemente aleatoare, o medie de ansamblu; se determină conform relației:

$$\bar{\xi}_n = 1/n \sum_{k=1}^n \xi_k$$

(Dmag E 114)

055 medie geometrică

geometric mean ;
moyenne géométrique/moyenne proportionnelle ;
geometrisch Mittel ;
mértani középárányos ;
геометрическое среднее/средняя геометрическая;
media geométrica ;

valoarea a reprezintă radicalul de ordinul n din produsul valorilor dintr'un șir dat (a_1, a_2, \dots, a_n): $a = \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot a_3 \cdot \dots \cdot a_n}$.

(Dmet man)-

056 medii glisante/~mobile, ~ încălecate

moving averages/overlapping ~, running means;
moyennes mobiles/~ chevauchantes;
übergreifende Mittel/gleitende Mittelwert;
csúszóáltag/mozgóközepek;
скользящие средние/перекрывающиеся ~;
medias móviles/~ acabalgadas;

serie de medii de m termeni consecutivi luați dintr'o serie cronologică de n termeni, primul din termenii m consecutivi fiind succesiv primul termen al seriei cronologice date, apoi al doilea și așa mai departe până la termenul $(n-m+1)$.

(OMM M 2140)

057 medii încălecate

vezi M 056 medii glisante.

058 medii mobile

vezi M 056 medii glisante.

059 medii ponderate

weighted averages;

moyenne pondérées;

gewogenes Mittel/gewogener Mittelwert;

súlyozott középérték;

взвешенные средние;

medias ponderadas;

procedură de filtraj statistic folosită pentru netezirea seriilor temporale calculând o valoare medie în fiecare punct, plecând de la valori ponderate din punctul respectiv și din mai multe puncte din jurul acestuia; procedeul nu este recomandabil atunci când coeficienții sunt egali (neponderați). Se calculează folosind formula:

$$\bar{X}_w = \sum_{i=1}^n w_i x_i \cdot$$

(OMM W 0680)

060 mediile unei perioade

period averages;

moyennes d'une période;

Mittel die eine Periode;

periódus átlag;

средние за период;

medias de un período/promedio properíodo;

valorile medii ale datelor climatologice calculate pentru orice perioadă de cel puțin zece ani, care începe la 01 ianuarie al unui an al cărui număr se termină cu cifra 1 (de ex. 1901, 1911,...etc).

(OMM P 0330)

061 mediocris (med)

mediocris (med);

mediocris (med);

mediocris (med);

mediocris (med);

средние облака (med);

mediocris (med);

nor Cumulus cu extindere verticală moderată, ale cărei vârfuri prezintă protuberanțe relativ mici; raportul dintre extinderea orizontală și cea verticală este aproximativ de 1/1.
(OMM M 0480)

062 Membru OMM

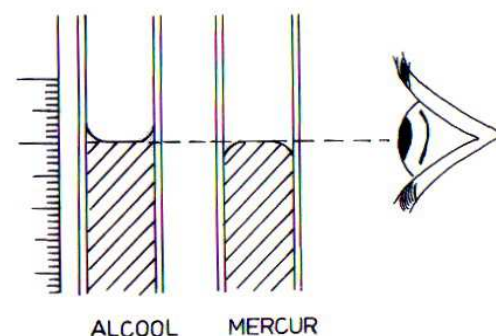
WMO Member;
Membre de l'OMM;
Mitglied der WMO;
MVSZ tag;
Член ВМО;
Miembro de la OMM;

stat, teritoriu sau grup de teritorii care au ratificat Convenția OMM sau au aderat la aceasta; condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a deveni Membru la OMM sunt stabilite prin articolul 3 al Convenției, al cărei text este reprodus în publicația OMM nr. 15.
(OMM W 1340)

063 menisc

meniscus;
ménisque;
Meniskus;
meniszkusz;
МЕНИСК;
menisco;

suprafața superioară concavă sau convexă a unui lichid dintr'un tub cilindric; forma concavă este specifică lichidelor care udă pereții tubului, iar cea convexă celor care nu aderă la tub, așa cum este meniscul mercurului din tubul barometric. Citirea corectă a valorii indicate de instrumentul respectiv se face privind tangent la concavitatea sau convexitatea meniscului respectiv.
(Dmet M 28)

064 mesaj CLIMAT

vezi C 221 CLIMAT

065 mesaj de ameliorare

improvement (weather) report ;

message d'amélioration (du temps) ;

verbessern Wetterbericht ;

enyhülési üzenet ;

сообщение улучшение (погода);

mensaje de mejoramiento/~ de enmienda (del tiempo);

mesaj transmis de o stație meteorologică, în formă cifrată sau în limbaj clar, atunci când se observă îmbunătățirea condițiilor meteorologice specificate într'un mesaj de avertizare/agravare anterior.

(Dmet M 32)

066 mesaj de avertizare

worsening (weater) report/message;

message d'aggravation (du temps);

erschwerend (verschlimmerung) Wetterbericht;

riasztási üzenet;

сообщение ухудшение (погода);

mensaje de agravación (del tiempo);

mesaj transmis de o stație meteorologică, în formă cifrată sau în limbaj clar, atunci când se observă o înrăutățire a vremii sau/și atunci când se observă atingerea sau depășirea unui prag sau a unei limite periculoase pentru activități socio-economice și în deosebi pentru navigația aeriană.

(Dmet M 31)

067 mesaj de avertizare meteorologică pentru aeronautică

vezi I 078 informație SIGMET

068 mesaj de observație meteorologică

meteorological report;

message d'observation météorologique;

meteorologisch Bericht;

meteorológiai jelentés;

метеорологическая сводка;

mensaje de observación meteorológica;

expunere, orală sau scrisă și în limbaj clar sau cifrat, a condițiilor meteorologice observate într'un moment dat și într'un loc determinat.

(OMM M 1110)

069 **mesaj meteorologic**

meteorological message;

message météorologique/~ d'observation ~;

meteorologisch Nachricht/~ Bericht;

meteorológiai híradás/~ jelentés;

метеорологическое сообщение;

mensaje meteorológico;

orice *buletin meteorologic* precedat de un preambul preliminar și urmat de semnale de sfârșit de mesaj. Reprezintă conținutul sau rezumatul sintetic al unei observații asupra stării reale a vremii sau numai asupra anumitor parametri ori elemente meteorologice, ori al unui sondaj meteorologic efectuat la termen fix sau ocazional în regim expediționar ; forma cea mai utilizată este cea cifrată.

(OMM M 1020, Dmet M 33)

070 **mesaj sinoptic**

synoptic report;

message d'observation synoptique;

synoptische Bericht;

szinoptikus jelentés;

СИНОПТИЧЕСКАЯ СВОДКА;

informe sinóptico;

mesaj de observație meteorologică folosit în *meteorologia sinoptică*.

(OMM S 4020)

071 **METAR**

METAR/**M**eteorological **A**irborn **R**eport);

METAR;

METAR;

METAR;

METAR;

METAR;

formă de cod și denumire pentru mesajele de observații meteorologice regulate pentru aeronautică.
(OMM M 0830)

072 metamorfoza zăpezii

metamorphosis of snow;
métamorphose de la neige;
Schneemetamorphose;
hóátalakulás;
МЕТАМОРФОЗИЯ СНЕГА;
metamorfosis de la nieve;

procesele care transformă zăpada proaspătă într'o masă compactă, care poate atinge duritatea și densitatea gheții.
(OMM M 0820)

073 meteor

meteor;
météore;
Meteor;
meteor;
МЕТЕОР;
meteor;

în meteorologie, denumire generică pentru orice fenomen meteorologic observat în atmosferă sau la suprafața terestră, cu excepția norilor, care poate fi o suspensie de particule în aer, o precipitație sau o depunere de particule solide ori lichide, apoase ori neapoase, sau un fenomen de natură optică ori electrică.
(OMM M 0840, Dmet M 53)

074 METEOR

METEOR;
METEOR;
METEOR;
METEOR;
METEOP/METEOR;
METEOR;

denumire dată seriilor de sateliți artificiali sovietici realizați în cadrul sistemului METEOR de fosta URSS pe baza sateliților

COSMOS 144 și 154, folosiți pentru realizarea, înregistrarea și transmiterea de imagini TV ale maselor noroase și măsurători în infraroșu ale radiației terestre ; prima serie a început cu METEOR 1 lansat în 1969, iar a doua serie cu METEOR 2 în 1975.

(Dmag M 143)

075 meteorograf

meteorograph;
météorographe;
Meteorograph;
meteorográf;
метеорограф;
meteorografo;

instrument care înregistrează simultan mai multe elemente meteorologice pe aceeași diagramă ; a fost intens folosit în aviosondaje.

(OMM M 0870)

076 meteorograf cu aspirație

aspiration meteorograph;
météorograph à aspiration;
Aspirationsmeteorograph;
szellőztettet meteorográf;
аспирационный метеорограф;
meteorógrafo de aspiración ;

instrument pentru înregistrarea continuă a două sau mai multor *elemente meteorologice*, care include și un dispozitiv de ventilare a senzorilor prin aspirație.

(OMM A 2600)

077 meteorogramă

meteorogram;
météorogramme;
Meteorogramm;
meteorogram;
метеорограмма;
meteorograma;

înregistrare pe o diagramă realizată cu un *meteorograf*.

(OMM M 0860)

078 meteorolog

meteorologist;
météorologiste;
Meteoorologen/Wetterkundige;
meteorológus;
метеоролог;
meteorólogo;

persoană consacrată profesional studiului sau practicării
meteorologiei.

(OMM M 1220)

079 meteorologie

meteorology;
météorologie;
Meteorologie/Wetterkunde;
meteorológia;
метеорология;
meteorologia;

știință care se ocupă cu studiul atmosferei și al fenomenelor care au
loc în aceasta.

(OMM M 1230)

080 meteorologie aeronautică

aeronautical meteorology;
météorologie aéronautique;
Flugmeteorologie/aeronautische Meteorologie;
repülésmeteorológia;
авиационная метеорология;
meteorológia aeronáutica;

ramură specializată a meteorologiei aplicate, care se ocupă cu
furnizarea de servicii specifice pentru aeronautică, respectiv pentru
protecția navigației aeriene.

(OMM A 0860)

081 meteorologie agricolă

vezi A 108 agrometeorologie.

082 **meteorologie aplicată**

applied meteorology;
météorologie appliquée;
angewandte Meteorologie;
alkalmazott meteorológia;
прикладная метеорология;
meteorología aplicada ;

parte a meteorologiei care se referă la folosirea cunoștințelor asupra atmosferei în interesul activităților socio-economice; specialitățile meteorologiei aplicate sunt, ca și în cazul climatologiei, *meteorologia agricolă, meteorologia aeronautică și marină, biometeorologia, etc.*

(OMM A 2290)

083 **meteorologie dinamică**

dynamic meteorology;
météorologie dynamique;
dynamische Meteorologie;
dinamikus meteorológia;
динамическая метеорология;
meteorología dinámica;

ramură a meteorologiei teoretice care se ocupă cu studiul dinamicii (mecanică, termodinamică) atmosferei terestre.

(OMM D 1540)

084 **meteorologie experimentală**

experimental meteorology ;
météorologie expérimentale ;
erfahrung Meteorologie/mässig Wetterkunde ;
kísérleti meteorológia;
экспериментальная метеорология;
meteorologia experimental;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul proceselor și fenomenelor atmosferice pe baza experimentelor în laborator și pe teren.

(OMM E 1280)

085 meteorologie fizică

vezi F 033 fizica atmosferei

086 meteorologie forestieră

vezi M 095 meteorologie silvică

087 meteorologie industrială

industrial meteorology;

météorologie industrielle;

industrielle Meteorologie;

ipari meteorológia;

промышленная метеорология

meteorología industrial;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul impactului condițiilor meteorologice asupra activităților industriale, și respectiv impactul acestora asupra atmosferei și implicit asupra vremii.

(OMM I 0410)

088 meteorologie marină/meteorologie oceanică

maritime meteorology/marine ~. oceanic ~;

météorologie maritime/~ océanique;

maritime Meteorologie/Meereswetterkunde;

tengerészeti meteorológia;

морская метеорология/океаническая ~;

meteorología marítima/~ oceánica;

1. prestare de servicii meteorologice pentru activitățile maritime (meteorologie maritimă propriuzisă);

2. studiul interacțiunilor dintre mare/ocean și atmosferă (meteorologie oceanică).

(OMM M 0170, M 0210)

089 meteorologie medicală

medical meteorology;

météorologie médicale;

ärztlich Meteorologie;

tengerészeti meteorológia;

медицинская метеорология;

climatologia médica;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul influenței factorilor meteorologici asupra sănătății ființelor umane.

(OMM M 0470)

090 meteorologie montană

mountain meteorology;

météorologie des montagnes;

Gebirgsmeteorologie/Wetterkunde den Bergen;

hegyvidéki meteorológia;

горная метеорология;

meteorología montana;

ramură aplicativă a meteorologiei care se ocupă cu studiul interdependenței dintre munți și procesele atmosferice mezo- și macroscale, inclusiv al fenomenelor locale specifice zonei montane și al influenței acestora asupra activităților turistico-economice din zona montană.

(Dmet M 38)

091 meteorologie oceanică

vezi M 088 meteorologie marină

092 meteorologie radar

radar meteorology;

météorologie radar;

Radarmeteorologie;

radarmeteorológia;

радиолокационная метеорология;

meteorología mediante radar;

1. ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul difuziei undelor radar prin toate tipurile de fenomene atmosferice;

2. folosirea radarului pentru observarea și prognozarea meteorologică.

(OMM R 0070)

093 meteorologie radioelectrică

vezi R 083 radiometeorologie.

094 meteorologie satelitară/meteorologie spațială

satellite meteorology/space ~;

météorologie satellitaire/~ spatiale;
Satellitenmeteorologie/Raummeteorologie;
műhold-meteorológia/kozmos ~;
спутниковая метеорология/космическая ~;
meteorología por satélite/~ espacial;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul proprietăților și al componentelor atmosferice pe baza datelor și măsurătorilor efectuate de sus în jos (imagini și măsurători de radiație în diferite benzi spectrale), de instrumentele și senzorii îmbarcați pe platforme spațiale (sateliți artificiali, navete, stații orbitale circumterestre).

(OMM S 0110, S 2180)

095 **meteorologie silvică**/meteorologie forestieră

forest meteorology;
météorologie forestière;
Forstwetterkunde/Meteorologie der Forst;
erdészeti meteorológia/erdőmeteorológia;
лесная метеорология;
meteorología forestal;

ramură a meteorologiei aplicate care se ocupă cu studiul interacțiunii pădure-atmosferă, respectiv al influenței condițiilor de vreme și climă asupra dezvoltării vegetației forestiere și asupra apariției și răspândirii dăunătorilor silvici.

(OMM F 0880, Dmet M 47)

096 **meteorologie sinoptică**

synoptic meteorology;
météorologie synoptique/synoptique;
synoptische Meteorologie/Synoptik;
szinoptikus meteorológia/színoptika;
синоптическая метеорология/синоптика;
meteorología sinóptica;

studiul condițiilor meteorologice dintr'o zonă geografică mare, pe baza hărților pe care sunt înscrise observații sinoptice, în vederea analizei și prognozei/prevederii timpului.

(OMM S 4000)

097 meteorologie spațială

vezi M 094 meteorologie satelitară

098 meteorologie teoretică

theoretical meteorology;

météorologie théorique;

theoretische Meteorologie;

elméleti meteorológia;

теоретическая метеорология;

meteorología teórica;

studiul fenomenelor atmosferice cu ajutorul teoriilor științifice.
(OMM T 0420)

099 meteorologie tropicală

tropical meteorology;

météorologie tropicale;

tropische Meteorologie;

trópusi meteorológia;

тропическая метеорология;

meteorologia tropical;

meteorologia regiunilor din zona tropicală, delimitată de
latitudinile 23,5⁰ N și 23,5⁰ S.

(OMM T 1560)

100 meteoropatologie

meteoropathology;

météoropathologie;

Meteoropathologie;

meteoropatológia;

метеоропатология;

meteoropatología/patología meteorológica;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul relațiilor dintre
maladii și fluctuațiile stării timpului. (OMM M 1240)

101 metoda analogiilor

analogue method;

méthode des analogues;

Analogiemethode;

analógia-módszer;

МЕТОД АНАЛОГОВ;

método anlógico;

metodă de prevedere/prognoză bazată pe ipoteza că o situație sinoptică poate evolua în același fel cum a mai evoluat și în alte situații similare din trecut.

(OMM A 1750)

102 metoda aproximațiilor succesive

method of successive approximations;

méthode des approximations successives;

Verfahren die sukzessive Annäherunge;

fokozatos megközelítések módszere;

МЕТОД ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНЫХ ПРИБЛИЖЕНИЙ;

método de las aproximaciones sucesivos;

metodă de rezolvare a unei ecuații sau a unui sistem de ecuații prin calcularea unei noi aproximații plecând de la precedentă, procedeu prin care discordanța dintre soluțiile succesive și cea reală scade sistematic. Este folosită în rularea modelelor numerice de analiză și prognoză numerică.

(Dmet.man)

103 metoda bilanțului apei

water balance method;

méthode de bilan hydrique (hydrologique);

Wasserbilanz Methode/Wasserhaushalt ~ ;

vízháztartás módszer/vízmérleg ~;

МЕТОД ВОДНОВА БАЛАНСА;

método del balance hídrico;

metodă de determinare a evaporației de pe suprafața solului pentru o perioadă mai mare de timp (peste o lună), folosită în regiunile cu rețea hidrografică redusă și cu regimul precipitațiilor sărac; cantitatea de apă evaporată E este determinată în funcție de umezeala solului (w_1-w_2) din intervalul considerat și de cantitatea de precipitații R , conform relației: $E = (w_1-w_2) + R$.

(Dmet.man)

104 **metoda C₁₄**/metoda datării cu carbon₁₄
vezi D 002 datarea cu radiocarbon.

105 **metoda diferențelor finite**

finite-difference method;

méthode des différences finies;

Differenzenmethode;

végesdifferencia-módszer;

конечно-разностный метод/метод конечных разностей ;

métode de las diferencias finitas;

reprezentarea derivatei unei variabile continue prin diferența dintre valorile din două puncte separate pe o grilă printr'o distanță determinată mică dar finită.

(OMM F 0310)

106 **metoda Monte Carlo**

Monte-Carlo method;

méthode Monte-Carlo;

Monte-Carlo Verfahren;

Monte-Carlo módszer;

метод Монте-Карло;

método de Monte Carlo;

metodă de calcul care folosește numere sau secvențe aleatoare de numere pentru rezolvarea unei probleme numerice dificil de rezolvat printr'o metodă cu caracter integral numeric.

(OMM M 1960)

107 **metoda particulei**

parcel method;

méthode de la particule;

Partikelmethode;

részecskemódszer;

метод частицы;

método de la partícula;

metodă în care starea de stabilitate hidrostatică a atmosferei este analizată în funcție de deplasarea verticală a unei particule de aer, mediul înconjurător fiind presupus a fi în repaus.

(OMM P 0100)

108 metoda perturbațiilor

perturbation method/method of (small) ~;

méthode des perturbations;

Störungsmethode;

perturbációs módszer;

МЕТОД ВОЗМУЩЕНИЙ;

método de las perturbaciones;

metodă prin care se obține o soluție aproximată a ecuațiilor de mișcare atmosferică prin suprapunerea unei perturbații slabe la un regim staționar.

(OMM P 0450)

109 metoda punctului de rouă

dew-point method;

méthode de point de rosée;

Taupunktmethode;

harmatpont módszer;

МЕТОД ТОЧКИ РОСЫ;

método del punto de rocío;

metodă de determinare a umezelii aerului care folosește valoarea temperaturii la care începe condensarea în aerul respectiv (τ), obținută prin răcirea unei suprafețe metalice; ceilalți parametri ai umidității sunt calculați în continuare pe baza temperaturii aerului și a punctului de rouă.

(Dmet M 53)

110 metoda radiocarbonului

vezi D 002 datarea cu radiocarbon.

111 metoda relaxării

relaxation method;

méthode de relaxation;

Relaxationsmethode ;

relaxáció módszer;

МЕТОД РЕЛАКСАЦИИ;

método de relajación;

tehnică iterativă pentru rezolvarea prin diferențe finite a ecuațiilor cu derivate parțiale eliptice supuse condițiilor; or la limită, în care eroarea este sistematic redusă în fiecare punct de grilă succesiv.
(OMM R 1560)

112 metoda sinoptică

synoptic method;
méthode synoptique;
synoptische Methode;
szinoptikus módszer;
СИНОПТИЧЕСКИЙ МЕТОД;
método sinóptico;

metodă de analiză și/sau prevedere/prognoză a proceselor atmosferice la scară mare, precum și a stării vremii pe spații mari, cu ajutorul hărților sinoptice de bază și a celor auxiliare (diagrame aerologice, secțiuni verticale, hărți individuale ale diferitelor câmpuri ca de exemplu al temperaturii, al tendinței, etc) ; din punct de vedere istoric, s-au consemnat de-a lungul timpului diferite variante ale acestei metode ca metoda izobarică, metoda izalobarică (franceză), metoda frontologică, cele mai recente fiind metodele numerice de prognoză.

(Dmet. man)

113 metoda stratului

slice method;
méthode de la tranche;
Schichtenmethode;
rétegmódszer;
МЕТОД СЛОЯ;
método del estrato;

formă perfecționată a *metodei particulei* în care se ține cont de perturbarea mediului cauzată de deplasarea unei mase mici de aer.
(OMM S 1320)

114 metoda traiectoriilor

trajectoryies method/tracks ~;
méthode des trajectoires;
Trjektories-methode/Bahn ~;

pályás módszer;

метод траекторий;

método de los trayectorias;

metodă de realizare a unor hărți izobarice probabile de altitudine sau de topografie barică prin detrmnarea teoretică a parametrilor vântului la nivelele respective.

(Dmet. man)

115 metodă de analiză a înălțimii suprafețelor izobarice

height analysis method;

analyse par surfaced isobares;

Analysenmethode des isobarische Flächehöhe/

Analysenverfahren Gleichdruckflächehöhe;

magasság analízis módszer;

метод анализа высот изобарических поверхностей;

método para el análisis de isohipsas;

procedură folosită pentru analizarea și supravegherea comportamentului atmosferei, bazată pe studiul înălțimii nivelelor de presiune constantă.

(OMM H 0440)

116 metodă de măsurare a înălțimii norilor

cloud height measurement method;

méthode de mesure de la hauteur des nuages;

Höhemeßverfahren der Wolken;

felhőmagasság mérési módszer;

методы измерения высоты облаков;

método de medida de la altura de las nubes;

metode optice, electronice, etc, care permit măsurarea înălțimii bazei sau a vârfului unui nor.

(OMM C 1650)

117 metodă de prevedere (prognoză) perfectă

perfect prognosis method;

méthode de la prévision parfaite;

vollkommen Vorhersagemethode;

tökéletes-előrejelzés módszer;

метод совершенного прогноза;

método de la predicción perfecta;

metodă de prevedere bazată pe relații statistice, obținute pe o perioadă lungă, între valorile observate ale unui predictant și variabile selecționate previzibile cu un model numeric; relația este astfel aplicată valorilor prevăzute ale variabilelor selecționate pentru a obține prevederea valorilor predictantului.

(OMM P 0300)

118 **metodă semiimplicită**

semi-implicit method;

méthode semi-implicite;

halbimplizit Methode;

szemi-implicit módszer;

полуявный метод;

método semiimplícito;

metodă de integrare numerică în care derivatele în raport cu timpul, asociate undelor cele mai rapide, sunt calculate prin retrodiferențiere (implicit), în timp ce celelalte derivate sunt calculate prin diferențiere spre înainte sau centrată (explicit); astfel, se pot utiliza pași de timp mai lungi decât în metodele total explicite.

(OMM S 0720)

119 **metru dinamic**

vezi M 120 metru geodinamic

120 **metru geodinamic/metru dinamic**

geodynamic metre/dynamic metre;

mètre geodynamique/mètre dynamique;

dynamische Meter;

geodinamikai méter;

геодинамический метр/динамический метр;

metro geodinámico/metro dinámico;

unitate de măsură a înălțimii în atmosferă, folosită mai rar în prezent; numeric este egal cu lucrul mecanic necesar pentru ridicarea unității de masă la o înălțime de 1 metru, în condițiile unei gravitații egală cu 9,8 m/s. Se poate determina conform relației:

$H = 1/9,8 \int_0^z g dz = gz/9,8$, unde g este accelerația gravitației în m/s și z este înălțimea geometrică în metri. Un metru dinamic este egal cu 1,02 metru geopotential.
(OMM G 0210, D 1550)

121 mezoanaliză

vezi A 182 analiză la mezoscară

122 mezoclimat

mesoclimate;
mésoclimat;
Mesoklima;
mezoklíma;
МЕЗОКЛИМАТ;
mesoclima;

climatul unei regiuni naturale de mică extindere, ca de exemplu o vale, pădure, plantație sau parc.
(OMM M 0680)

123 mezoclimatologie

mesoclimatology;
mésoclimatologie;
Mesoklimatologie;
mesoklimatológia;
МЕЗОКЛИМАТОЛОГИЯ;
mesoclimatología;

ramură a climatologiei care se ocupă cu studiul *mezoclimatelor*.
(OMM M 0690)

124 mezojet

mesojet;
mésojet;
Mesojet/Mesostrahlström;
mezojet;
МЕЗОСТРУЯ;
mesochorro;

curent jet a cărei extindere spațială este sub dimensiunile scării sinoptice.

(OMM M 0700)

125 mezometeorologie

mesometeorology;
mésométéorologie;
Mesometeorologie;
mezometeorológia;
МЕЗОМЕТЕОРОЛГИЯ;
mesometeorologia;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul condițiilor la mezoscară dintr'o regiune, care se poate extinde de la câțiva kilometri pătrați până la câteva zeci de kilometri pătrați.

(OMM M 0710)

126 mezopauza

mesopause;
mésopause;
Mesopause;
mezopauza;
МЕЗОПАУЗА;
mesopausa;

limita superioară a *mezosferei* situată aproximativ între 80 – 85 km înălțime.

(OMM M 0720)

127 mezopik/mezocimă

mesopeak;
mésocime;
Mesopik;
mezopik;
МЕЗОПИК;
mesocima;

termen scos din uz, folosit anterior de unii oameni de știință pentru desemnarea limitei superioare a stratului de inversiune, situat la aproximativ 50–55 km (*stratopauza*).

(OMM M 0730)

128 **mezoscară**

mesoscale;
mésos-échelle/échelle moyenne;
Mesoskala;
mezoskála;
МЕЗОМАШТАБ;
mesoescala;

domeniu din atmosfera inferioară care se întinde pe orizontală de la câțva km până la câteva zeci de km și pe verticală de la nivelul solului până la limita stratului de frecare.

(OMM M 0740)

129 **mezosferă**

mesosphere;
mésosphère;
Mesosphäre;
mezosféra;
МЕЗОСФЕРА;
mesosfera;

regiune a atmosferei terestre delimitată de *stratopauză* și *mezopauză*, în care temperatura scade în general cu altitudinea.

(OMM M 0770)

130 **microbarograf**/microbarovariograf, barograf cu scară deschisă
microbarograph/microbarovariograph, open-scale barograph;
microbarographe/microbarovariograph, barographe à grande
échelle;

Mikrobarograph ;
mikrobarográf ;
микробарограф/микробаровариограф, барограф с
открытой шкалой;
microbarógrafo/microbarovariógrafo, barógrafo de escala
abierta;

barometru foarte sensibil folosit pentru înregistrarea continuă , pe o diagramă cu scară mare, a variațiilor presiunii cu perioadă scurtă, ca de exemplu cele produse în timpul rafalelor puternice sau la trecerea unei linii de gren; scara diagramei nu are notații valorice astfel că

penița inscriptoare poate fi aranjată corespunzător ca să prindă toate variațiile în cadrul barogramei, operatorul având obligația să noteze cel puțin valoarea presiunii de la care s-a început înregistrarea. În egală măsură, aparatul poate fi folosit și pentru urmărirea tendinței reale a presiunii în cazul variațiilor slabe ale acesteia. De regulă, senzorul barografului este constituit dintr'un set de capsule aneroide închise într'o carcasă ermetică prevăzută cu un dispozitiv de pătrundere controlată a aerului din exterior.

(OMM M 1280, M 1290, Dmet 61-62)

131 **microbarogramă**

microbarogram;

microbarogramme;

Mikrobarogramm;

mikrobarogram;

микробарограмма;

microbarograma;

diagramă înregistrată de un *microbarograf* sau de un *microbarovariograf*.

(OMM M 1270)

132 **microbarovariograf**

vezi M 130 microbarograf

133 **microclimat**

microclimate;

microclimat;

Mikroklima;

mikroklíma;

микроклимат;

microclima;

structură climatică fină a stratului de aer care se extinde de la suprafața terestră până la o înălțime la care efectele datorate caracterului suprafeței subiacente nu mai pot fi decelate pe fondul climatului general.

(OMM M 1310)

134 **microclimatologie**

microclimatology;
microclimatologie;
Mikroklimatologie;
mikroklimatológia;
микроклиматология;
microclimatología;

ramură a climatologiei care se ocupă cu studiul *microclimatului*, inclusiv cu studiul profilelor de temperatură, umiditate și vânt în stratul inferior de aer, al efectului vegetației și al pădurilor de protecție, precum și al efectului modificator al clădirilor și al orașelor.

(ОММ М 1320)

135 **microfizica norilor**

cloud microphysics;
microphysique des nuages;
Mikrophysik der Wolken/Wolkenmikrophysik;
felhő-mikrofizika;
микрoфизика облаков;
microfísica de las nubes;

ramură a fizicii atmosferei care se ocupă cu studiul proceselor ce conduc la formarea particulelor individuale de nor și de precipitații.

(ОММ С 1710)

136 **micrometeorologie**

micrometeorology;
micrométéorologie;
Mikrometeorologie;
mikrometeorológia;
микрометеорология;
micrometeorología;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul condițiilor meteorologice la scară mică ce presupune, în general, măsurători fine în apropierea suprafeței suprafeței terestre, pe perioade scurte de timp și pe suprafețe mici.

(ОММ М 1330)

137 **micropluviometru/ombrometru**

micropluviometer/ombrometer;
micropluviomètre/ombromètre;
Mikropluviometer;
csapadéknymíró;
микрoплювиометр/омбoметр;
micropluviómetro/ombrómetro;

instrument care măsoară precipitațiile foarte slabe cantitativ, care nu pot fi măsurate cu un *pluviometru* ordinar.

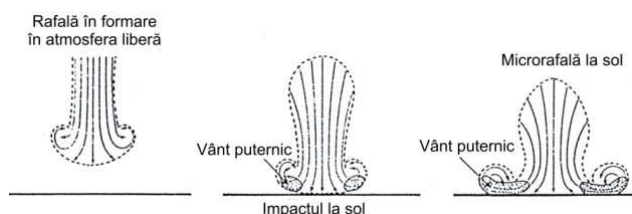
(ОММ М 1340)

138 **microrafală**

microburst ;
microchasse d'air descendente/microrafale ~ ;
Mikrostoß/Mikro(wind)bö;
mikrolökés;
микрoпорыв;
descenso violento del aire en área restringida;

rafală descendentă de mică extindere laterală, de aproximativ 1-4 km și de scurtă durată, care se produce sub parte anterioară a norilor *Cumulonimbus* bine dezvoltăți, cu puțin timp înainte de începerea unei averse.

(ОММ М 1300)

139 **microscară**

microscale;
micro-échelle;
Mikroskala;
mikroskála;
микрoмаштаб;
microescala;

în meteorologie, dimensiunile unui strat atmosferic care se întinde pe orizontală de la câțiva centimetri până la câțiva km și pe verticală de la suprafața solului până la aproximativ 100 metri, înălțime de la care suprafața terestră își pierde influența imediată în *stratul limită de suprafață*.

(ОММ М 1350)

140 microstructura norului

cloud microstructure;

microstructure d'un nuage;

Mikrostruktur dem Wolke/Gewolkemikrostruktur;

a felhő mikroszerkezete;

микроструктура облаков;

microestructura de las nubes;

aspectele microscopice ale norilor care definesc structura de ansamblu a unui nor, ca de exemplu concentrația picăturilelor de apă pe unitatea de volum, morfologia cristalelor de gheață și distribuția dimensiunii particulelor noroase componente.

(ОММ С 1720)

141 microturbulență

microturbulence;

microturbulence;

Mikroturbulenz;

mikroturbulencia;

микротурбулентность;

microturbulencia;

turbulență la scară mică, adică amestecul proprietăților și constituenților atmosferici prin turbioane mai mici de un metru.

(ОММ М 1370)

142 microvariația presiunii

microvariation of pressure;

microvariation de pression;

Mikroveränderung der Luftdruck;

nyomásmikrováltozat;

микроколебания давления;

microvariaciones de la presión;

variație foarte mică a presiunii aerului, decelabilă numai cu echipament ultrasensibil.

(ОММ М 1380)

143 migrator

migratory;
migrateur;
wundernd;
vándor;
ПОДВИЖНАЯ СИСТЕМА;
migrador;

în meteorologie, termen care descrie un sistem mobil de presiune inclus în circulația de vest și care se deplasează în general către est. (OMM M 1430)

144 **mila,** **2~ engleză,** **3~ geografică,** **4~ marină**
mile; statute ~; geographical ~; seamile/nautical
~;

mille; ~ d'Angleterre; ~ géographique; ~ marin;
Meile; englische ~; Geographischermeile; Seemeile/
nautische~;
mérföld; angolmérföld; földrajzmérföld; mérföld/tengeri
~;

МИЛА; АНГЛИСКАЯ ~; ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ ~; МОРСКАЯ ~;
milla; ~ inglesa; ~ geográfica; ~ marina;

1. unitate de măsură pentru distanțe folosită în trecut pe scară largă, a cărei mărime a variat în timp și de la o țară la alta; în prezent mai este folosită în Marea Britanie și foste sau actuale colonii, S.U.A., având 1609,34m;

2. mila engleză egală cu 1609,3m, cunoscută și sub denumirea de „mila terestră“, echivalentă cu 5280 picioare (fts) sau 1760 yarzi;

3. mila geografică egală cu un minut de meridian; variază cu latitudinea și este echivalentă cu $6078,8 - \cos 2\phi$ fts. $1852,2 - 9,5 \cos 2\phi$ m;

4. mila marină, aproximativ egală cu mila geografică la 50° latitudine; mila marină internațională este egală cu 1852m, însă în Anglia este echivalentă cu 6080 fts. respectiv 1853,184 m, iar în USA cu 6080,21 fts. adică 1853,248m.

(Dmet. man)

145 milibar (mb)

milibar (mb);

milibar (mb);
Milibar (mb);
milibar (mb);
милибар (mb);
milibar (mb);

unitate de presiune frecvent utilizată în meteorologie, egală cu $1000 \text{ dyne.cm}^{-2}$ și echivalentă cu $\frac{3}{4}$ mm Hg, respectiv 0,750062 mmHg în condiții normale ($t = 0^{\circ}\text{C}$ și $g = 980,665 \text{ cm/sec}^2$), iar în Sistemul Internațional de măsuri (SI) cu 1 hecto Pascal (hPa).

(Dmet M 71)

146 milimetru coloană de mercur/mm Hg, torr

mercury milimeter/Hg mm, torr;
milimètre mercurique/mm Hg;
Quecksilbermilimeter/Hg mm;
higanymilliméter/Hg mm, torr;
миллиметр ртутного столба;
milimetro de mercurio/mm Hg;

unitate de măsură pentru presiunea atmosferică legată de măsurarea acesteia cu barometrul cu mercur; reprezintă forța cu care apasă pe unitatea de suprafață o coloană de mercur cu înălțimea de 1 m și secțiunea de 10 mm, la o accelerație gravitațională normală (la nivelul mediu al mării și latitudine 45°): $1 \text{ mm Hg} = 1333.33 \text{ dyne.cm}^{-2} = \frac{4}{3} \text{ mb} \cong \frac{4}{3} \text{ hPa}$. Această unitate de măsură mai poartă denumirea de torr în memoria lui Torriceli, realizatorul primului barometru cu mercur și cel care a demonstrat prima dată cu aparatul său că presiunea aerului scade cu înălțimea.

(Dmag H 101)

147 minim (barometric)

vezi D 033 depresiune.

148 minim izalobaric

isallobaric low;
noyau de baisse de pression;
isallobarisch Minimumkern/~ Negativkern;
minimális nyomássüllyedés területe;
область падения давления;

núcleo isalóbarico de baja de la presión/baja isalobárica;
sistem de *izalobare* închise care conturează o zonă cu scădere
maximă a presiunii atmosferice într'un interval de timp determinat.
(OMM I 1080)

149 minimul biologic (de temperatură)

biological (temperature) minimum;
minimum biologique (de température);
Biologischeminimum (der Temperatur);
biológiai (hőmérsékleti) minimum;
биологический минимум (температуры);
minimo biológico (de temperatura);

limita inferioară de temperatură care asigură vegetarea plantelor,
specifică fiecărei faze de dezvoltare în parte.

(Dmet M 75)

150 mintra

mintra;
mintra;
Mintra;
mintra;
МИНТРА;
mintra;

cea mai mare temperatură la o presiune dată, la care se poate forma
o *trenă de condensare*.

(OMM M 1500)

151 miraj

mirage;
mirage;
Luftspiegelung/Fata Morgana;
légköri tükrözés;
мираж;
espejismo;

fenomen de refracție optică în atmosferă ce constă esențial în
perceperea obiectelor îndepărtate sub formă de imagini stabile sau
tremurătoare, drepte sau inversate, mărite sau micșorate pe verticală
și deplasate față de poziția lor reală; este generat de gradientii

verticali mari de temperatură în primele straturi de aer de deasupra solului.

(OMM M 1510)

152 **miraj emergent**

looming;

émergence;

Erhebung/Erweiterung des Horizonts;

felmagasodás;

поднятие горизонта;

espejismo emergente;

formă de *miraj* în care obiectele situate sub orizont sunt vizibile pe cer.

(OMM L 0870)

153 **miraj inferior**

inferior mirage/lower ~;

mirage inférieur;

untere Luftspiegelung/Spiegelung nach unten;

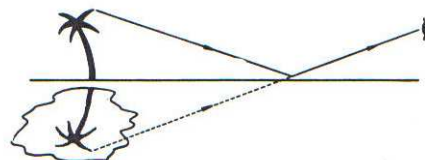
alsó tükrözés;

нижний мираж/низкий ~;

espejismo inferior;

caz particular de *miraj* care se observă deasupra întinderilor de apă, deasupra uscatului, țărmurilor, șoselelor, etc, puternic încălzite de *insolație*, în care imaginea virtuală apare sub obiectul real.

(OMM I 0460)

154 **miraj superior**

superior mirage/upper ~;

mirage supérieur;

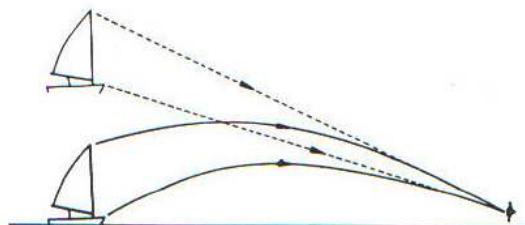
obere Luftspiegelung/Spiegelung nach oben ;

felső tükrözés;

верхний мкраж;

espejismo superior/~emergente;

imaginea unui obiect care se formează în atmosferă deasupra

poziției lui reale, atunci când gradientul vertical de temperatură în apropierea solului este mai mic decât valoarea lui normală, în special în prezența unei invesiuni deasupra unui câmp de zăpadă, a unei mări reci, etc.

(OMM S 3590)

155 Misiunea de cartografiere a capacității termice

vezi S 010 satelit HCMM

156 mistral

mistral;

mistral;

Mistral;

misztrál;

МИСТРАЛЬ;

mistral;

vânt puternic din nord, rece și în general uscat, care suflă în rafale de-a lungul văii Ronului coborând până în golful Lion.

(OMM M 1530)

157 mișcare ondulatorie/propagarea undelor

wave motion/wave propagation;

mouvement ondulatoire/propagation des ondes;

Wellenbewegung/Welenferbreitung, Wellenfortpflanzung;

hullámmozgás/hullámterjedés;

волновое движение/~ распространение;

movimiento ondulatorio/propagación de las ondas;

proces prin care o perturbație situată într'un punct dintr'un mediu se propagă sau se deplasează într'alt punct mai îndepărtat de sursă, fără transport de material din mediul respectiv.

(OMM W 0340)

158 mișcare turbionară

eddy motion;

mouvement tourbillonnaire;

Wirbelbewegung ;

örvénymozgás ;

вихревое движение;

movimiento remolinaro/~ por remolino ;

mişcare de rotație într'un fluid, în particular aerul atmosferic, în jurul unui centru sau ax oarecare; pentru emisfera nordică, mișcarea turbionară este considerată pozitivă atunci când se face în sensul invers de mișcare al acelor de ceas (sens ciclonic) și negativă când se face în sensul acelor de ceas (sens anticiclonic).

(Dmet man)

159 **mlaștină barometrică**

flat low/shallow low;

marais barométrique;

gradientschwaches Gebiet/Barometersumpf;

sekély alacsony nyomás;

неглубокая депрессия/безградиентная зона;

pantano barométrica/baja poco profunda;

depresiune sau zonă cu presiune scăzută în care gradientul baric orizontal este slab.

(OMM F 0420)

160 **mm Hg**

vezi M 146 milimetru coloană mercur

161 **moara de câmp (electric)**

vezi V 022 variometru de câmp

162 **moară de vânt**

vezi T 247 turbină de vânt.

163 **Moazagotl/nor în formă de barbă de țap**

Moazagotl;

Moazagotl;

Moazagotl;

Moazagotl;

Моазаготл;

Moazagotl;

1. banc staționar de nori cirriforimi care indică partea superioară a unui sistem de nori lenticulari, formați în partea de sub vânt a curentului de aer ce traversează Munții Sudeți; este un tip de *nori de foehn* ;

2. vânt puternic ce suflă peste o creastă, care determină formarea norilor de tip Moazagotl, agățați de vârfurile muntoase pe panta de sub vânt, denumiți de localnici și “barbă de țap”.
(OMM M 1610)

164 **model adiabatic**

adiabatic model;
modèle adiabatique;
adiabatische Modell/~ Vorbild;
adiabatikus modell;
адиабатический модель;
modelo adiabatico;

model de atmosferă folosit în prevederea/prognoza numerică, în care se presupune că derularea proceselor atmosferice se face fără schimb de căldură cu mediul înconjurător (procese adiabatică).
(Dmet. man)

165 **model advectiv**

advective model;
modèle advective;
advective Modell;
advektiv modell;
адвективный модель;
modelo advectivo;

model de atmosferă teoretică folosit în prevederea/prognoza numerică, bazat pe “ipoteza advectivă” care presupune că toate variațiile temperaturii aerului sunt condiționate numai de procesele advective.
(Dmet. man)

166 **model ageostrofic**

ageostrophic model;
modèle agéostrophique;
ageostrophische Modell;
ageosztrófikus modell;
агеострофическая модель;
modelo ageostrófico;

model de prevedere numerică ce ia în considerare componenta ageostrofică a vântului.
(OMM A 0930)

167 **model atmosferic**

atmospheric model;
modèle atmosphérique;
atmosphärische Modell;
légköri modell;
атмосферная модель;
modelo de la atmosfera;

descriere teoretică a atmosferei care dă o schemă simplificată a structurilor și proceselor principale din aceasta, sub formă de diagrame reprezentative (conceptuale) și de ecuații matematice sau de aproximări numerice.

(OMM A 2870)

168 **model baroclin**

baroclinic model;
modèle barocline;
barokline Modell;
baroklin modell;
бароклинная модель;
modelo baroclínico;

atmosferă baroclină ipotetică simulată în procedura de prevedere/prognoză numerică; acest model ia în considerare structura termodinamică a atmosferei și furnizează o prevedere pentru două sau mai multe niveluri, în funcție de complexitatea cerută (model cu două sau mai multe niveluri, desfășurate de regulă până la tropopauză).

(OMM B 0310)

169 **model barotrop**

barotropic model;
modèle barotrope;
barotropisch Modell;
barotrop modell;
баротропная модель;

modelo barotrópico;

model numeric de prognoză meteorologică bazat pe o *atmosferă barotropă* ipotetică, care nu ține seama de forfecările verticale ale vântului și nici de gradientii orizontali de temperatură; folosirea unui asemenea model este limitativă pentru că nu se poate prevedea dezvoltarea perturbațiilor prin transformarea energiei potențiale în energie cinetică, el furnizând numai o prevedere/prognoză pentru un singur nivel (în general la 500 hPa).

(OMM B 0550)

170 model barotrop echivalent

equivqlent barotrop model;

modèle barotropes équivalent;

äquivalent-barotropisch Modell;

ekvivalens-barotrop modell;

эквивалентная баротропная модель;

modelo barotrópico equivalente;

reprezentarea unei atmosfere ipotetice (virtuale) în care viteza vântului variază cu înălțimea, însă direcția vântului este constantă pe verticală la toate nivelurile, ceea ce conduce la un model bidimensional de atmosferă.

(OMM E 0920)

171 model climatic

climate model/climatic model;

modèle de climate/modèle climatique;

Klimamodell/klimatisch Modell ;

éghajlati modell ;

модель климата/климатическая модель;

modelo climatico;

1. reprezentare a *sistemului climatic* bazată pe ecuațiile matematice care guvernează comportarea diverselor componente ale sistemului și care includ principalele procese fizice și interacțiuni într'o formă ce se pretează la aproximare numerică, folosind în prezent calculatorul electronic; (OMM C 0870)

2. reprezentare simplificată a repartiției sau distribuției climatului global, sub formă de diagrame, de grafice sau sisteme de ecuații bazate pe anumite structuri sau procese cheie.

(OMM C 0020, C 1050)

172 model cu grilă fină

fine-mesh model;

modèle à maille fine;

Modell mit Feingitter;

finom felbontású modell;

модель с мелкой сеткой;

modelo de reticulo fino/~ de malla fina;

*model de prevedere numerică a vremii care folosește o grilă fină ,
cu pasul mic.*

(OMM F 0300)

173 model cu grilă fină pentru arie limitată - LFM

limited-fine-mesh model/LFM model;

modèle à maille fine pour zone limitée/modél LFM;

Feingittermodell fur Begrenzflächeninhalt/LFM Modell;

korlátos tartományú nagyfelbontású modell/LFM modell;

модель с мелкой сеткой для ограниченной площади/

модель ЛФМ;

modelo de retículo fino para un área limitado/modelo LFM;

*model de prognoză numerică pentru o zonă limitată, de dimensiuni
reduse, care folosește o grilă fină de puncte dese, cu pasul mic.*

(OMM L 0440, L 0640)

174 model cu mai multe niveluri

multi-level model;

modèle à plusieurs niveaux;

Vielerhöhenlagemodell;

többszintű modell;

многоуровенная модель;

modelo de varios niveles;

*model numeric de atmosferă care are mai mult de un nivel, de
regulă cel puțin trei sau mai multe, care să descrie cât mai detaliat
troposfera.*

(OMM M 2180)

175 model cvasigeostrofic

quasi-geostrophic model;

modèle quasi géostrophique;

quasigeostrophische Modell/~ Vorbild;

kvázigeosztrófikus modell;

квазигеострофический модель/~ образец;

modelo casigeostrófico;

model de atmosferă folosit în prognoza/prevederea numerică, bazat pe aproximația cvasigeostrofică.

(Dmet man)

176 model cvasinedivergent

vezi M 177 model cvasisoloidal

177 model cvasisoloidal/model cvasinedivergent

quasi-solenoidal model/ quasinedivergent ~;

modèle quasi solenoïdal/~ quasi nondivergent;

quasisolenoidalisch Modell/quasinichtdivergent Vorbild;

kváziszolenoidikus modell;

квазисоленоидальный модель/нерасхожденный ~;

modelo casisoloidal;

model de atmosferă folosit în prognoza/prevederea numerică, în care componentele vântului sunt exprimate printr'o funcție de curent ca în câmpul solenoidal; în ecuația turbionului care conține divergență este presupus diferit de zero.

(Dmet. man)

178 model de ciclon

cyclone model;

modèle de cyclone;

Zyklonenmodell;

ciklonmodell;

МОДЕЛЬ ЦИКЛОНА;

modelo de ciclón;

model matematic schematic, care reprezintă structura și caracteristicile esențiale ale *ciclonilor*.

(OMM C 3530)

179 model de circulație

circulation model;
modèle de circulation;
Zirkulationmodell ;
cirkulációs modell ;
модель циркуляции;
modelo de la circulación;

reprezentare simplificată a curentului atmosferic folosită pentru studierea principalelor lui caracteristici.

(OMM C 0630)

180 model de Cumulus

Cumulus model ;
modèle de Cumulus ;
Cumulusmodell ;
Cumulus-modell ;
модель кучевого облака;
modelo de Cumulus ;

model matematic de nor care schematizează și parametrizează procesele termodinamice specifice formării și dezvoltării norilor Cumulus.

(OMM C 3420)

181 model de difuzie

diffusion model;
modélle de diffusion;
Diffusionmodell;
diffúziós modell;
модель диффузии;
modelo de difusión;

ecuație(ii) diferențială(e) care descrie(u) propagarea unei proprietăți atmosferice sau a unei substanțe conținută de aer, plecând de la sursa acesteia; este frecvent folosit în analizele și studiile de poluare atmosferică.

(OMM D 0650)

182 model de inundație

vezi I 139 inundație de proiect

183 model de nor

cloud model;
modèle de nuage;
Wolkenmodell;
felhőmodell;
модель облаков;
modelo de nube;

reprezentare matematică a proceselor fizice și dinamice asociate formării, dezvoltării și disipării norilor.

(OMM C 1730)

184 model de prevedere/prognoză numerică

numerical forecasting model ;
modèle de prévision numérique ;
numerische Vorhersagemodell ;
numerikus előrejelzési modell ;
численная прогностическая модель;

modelo de predicción numérica/~ de pronóstico numérico;
metodă pentru obținerea prevederii/prognozei câmpurilor meteorologice pe calculator prin rezolvarea ecuațiilor de mișcare și ale altor parametri fizici prin aplicarea repetată de operațiuni matematice simple.

(OMM N 0650)

185 model de prevedere/prognoză pe arie limitată

limited-area forecast model;
modèle de prévision sur zone limitée;
Vorhersagemodell für Begrenzflächeninhalt;
korlátos területű előrejelzési modell;
модель прогноза для ограниченной площади;
modelo de predicción para un área limitada;

model de prevedere/prognoză numerică proiectat pentru a produce prevederi/prognoze pentru o suprafață sau zonă geografică relativ mică, în comparație cu o emisferă terestră sau un continent; în general, rezoluția produsului este proporțional mai mare decât în cazul unui model emisferic.

(OMM L 0630)

186 **model de radiație**

radiation model;
modèle de rayonnement;
Strahlungsmodell;
sugárzási modell;
радиационная модель;
modelo de la radiación;

reprezentarea matematică, bazată pe teorie sau empirism, a transmisiei și absorbției radiației care traversează un mediu, așa cum este atmosfera terestră.

(OMM R 0360)

187 **model de transcriere (a datelor meteo pe o hartă)**

plotting model/station ~;
modèle de pointage;
Schriftmodell (die Datum an Wetterkarte);
felrajzolásí séma;
схема нанесения данных (на синоптическую карту);
modelo de transcripción;

dispunere convențională a elementelor meteorologice, de regulă din mesajele codificate, înscrise în jurul unui cerc care reprezintă poziția unei stații meteorologice pe o *hartă sinoptică* (ca de exemplu schema Bjerknes, vezi Î 045).

(OMM P 0800)

188 **model diagnostic**

diagnostic model;
modèle diagnostique;
diagnostische Modell;
diagnosztikai modell;
диагностическая модель;
modelo de diagnóstico;

ecuații aproximative, corespunzătoare pentru prelucrare pe un calculator, deduse din ecuațiile dinamice, normal prin eliminarea derivatelor în raport cu timpul; un asemenea model permite calcularea variabilelor meteorologice care nu sunt direct observabile, plecând de la observațiile altor variabile sau deducerea mărimilor

care nu sunt calculate explicit într'un model de prognoză, plecând de la mărimile calculate.

(OMM D 0520)

189 **model emisferic**

hemispheric model;
modèle hémisphérique;
hemisphärische Modell;
hemiszférikus modell;
полушарная модель;
modelo hemisférico;

în meteorologie, model numeric de atmosferă care se extinde pe o emisferă întreagă, delimitat de ecuator.

(OMM H 0510)

190 **model filtrat**

filtered model;
modèle filtré;
filtriert Modell;
szűrt modell;
фильтрованная модель;
modelo filtrado;

în meteorologie, *model de prevedere numerică bazat pe ecuații filtrate.*

(OMM F 0250)

191 **model frontal**

frontal model;
modèle frontal;
Frontmodell;
front modell;
фронтальная модель;
modelo de frente;

reprezentare idealizată a distribuțiilor caracteristice ale temperaturii, norilor, vântului, etc., asociate unui front atmosferic.

(OMM F 1330)

192 model global

vezi M 203 modelul circulației generale.

193 model hidrostatic

hydrostatic model;
modèle hydrostatique;
hydrostatisches Modell;
hidrosztatikus modell;
гидростатическая модель;
modelo hidrostático;

model de atmosferă în care se aplică ipoteza hidrostatică.
(OMM H 1040)

194 model nefiltrat

unfiltered model;
modèle non filtré;
ungefiltert Modell;
szűrés nélküli modell/filtrálatlan modell;
нефильтрованная модель;
modelo no filtrado;

model numeric în care nu s-au eliminat (prin filtrare) mecanismele fizice de mare frecvență (unde acustice și de gravitație), ceea ce determină instabilitate în calcule.

(OMM U 0070)

195 model numeric operativ

operational numerical model;
modèle numérique opérationnel;
operativnumerische Modell;
operatív numerikus modell;
оперативная численная модель;
modelo numérico operatív;

model numeric folosit în mod curent pentru prevederea/proгноза de rutină, în contrast cu un model folosit numai pentru simulare numerică sau cu un model în curs de dezvoltare.

(OMM O 0250)

196 **model politrop**

polytropic model;
modèle polytropes;
Polytropemodell;
politropmodell ;
политропная модель;
modelo politrópico ;

model de atmosferă folosit în prevederea/proгноza numerică, conceput de Kibeli în 1940, în care se presupune că atmosfera este politropă, procesele atmosferice sunt adiabatic și cvasistatice, iar vântul este considerat geostrof; limita inferioară a acestui tip de atmosferă este considerată la nivelul stratului de frecare, iar tropopauza are aceleași particularități. Din ecuațiile inițiale ale hidrodinamicii și termodinamicii, în condițiile acestor aproximări se obține un sistem de două ecuații pentru T și p , care poate fi rezolvat prin derivate în raport cu timpul și prin metoda aproximațiilor succesive.

(Dmet.man)

197 **model solenoidal**

solenoidal model;
modèle solenoïdale;
Solenoidschemodell;
szolenoidikusmodell;
СОЛЕНОИДАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ;
modelo solenoidaló;

model de atmosferă teoretică folosit în prevederea/proгноza numerică, în care se presupune că mișcarea este nedivergentă, conform relației: $\delta u / \delta v + \delta \varphi / \delta x = 0$; $u = \delta \varphi / \delta y$, $v = \delta \varphi / \delta x$, unde φ este funcția de curent.

(Dmet man)

198 **model spectral**

spectral model;
modèl spectral;
Spektralmodell;
spektrális modell;

спектральная модель;

modelo espectral;

model de prevedere numerică în care starea atmosferei este reprezentată prin funcții periodice definite, ca suma mai multor unde (serie Fourier, armonice sferice, etc.)

(OMM S 2260)

199 **model statistic**

statistical model;

modèle statistique;

Statistischmodell;

statisztikai modell;

СТАТИСТИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ;

modelo estadístico;

1. model matematic derivat din analiza statistică a variabilelor meteorologice semnificative;

2. model numeric, de regulă al *circulației generale*, care prognozează mai degrabă anumite proprietăți statistice ale atmosferei decât distribuția completă a fiecărei variabile în timp și spațiu.

(OMM S 2850)

200 **model stocastic (stochastic)**

stochastic model;

modèle stochastique;

stochastisch Modell;

sztochasztikus modell;

СТОХАСТИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ;

modelo estocástico;

model numeric de prognoză bazat pe aplicarea calculului probabilităților la rezultate și concepte statistice ca distribuția frecvențelor și hazardul.

(OMM S 2940)

201 **model termotrop**

thermotropic model;

modèle thermotrope;

thermotropische Modell;

termotrop modell;
термотропная модель;
modelo termotrópico;

model teoretic al atmosferei în care efectele *baroclinității* sunt reduse la o schimbare a vitezei vântului cu altitudinea; aceste modele sunt folosite în special pentru prevederea înălțimii suprafeței de 500 hPa și a temperaturii medii din stratul 1000-500 hPa.
(OMM T 0770)

202 **modelul circulației atmosferice**

vezi M 203 modelul circulației generale

203 **modelul circulației generale – MCG/GCM, ~ atmosferice, ~ globale, model global**

general circulation model – GCM/atmospheric circulation model, global circulation model, global model;

modèle de la circulation générale – MCG/ modèle de la circulation atmosphérique ;

allgemein Zirkulationmodell – GCM/atmosphärische Zirkulation Modell, Gesamtzirkulation Modell ;

általános cirkulációs modell –GCM/légköri ~ ~, globális ~ ~, globális modell;

модель глобальной циркуляции/глобальная модель, модель общей циркуляции - МОЦ, модель циркуляции атмосферы;

modelo de la circulación general – MCG/modelo de la circulación atmosférica, modelo de la circulación, modelo global;

representare numerică a atmosferei și a fenomenelor ei la scară globală, care folosește ecuațiile de mișcare și care ia în considerare radiația, fotochimia și transferurile de căldură, de vapori de apă și de cantitate de mișcare.

(OMM A 2780, G 0120, G 0160)

204 **modelul circulației globale**

vezi M 203 modelul circulației generale

205 **modelul panașului ascendent**

plume rise model;

modèle du panache ascendant;
aufsteigend Federbuschmodell;
termik növekedési modell;
модель подъема шлейфа;
modelo de penacho ascendente ;

ansamblu de ecuații ce permit tratarea matematică a ascendenței unui *panaș* sub efectul forței lui Archimede (forței hidrostactice).
(ОММ Р 0830)

206 modificarea artificială a climatului/modificarea climatului
climatic alteration/climate modification;
modification artificielle du climat/modification du climat;
Künstlichmodifizierung das Klima/Veränderung das Klima ;
éghajlat módosulás/éghajlat módosítás;
преобразование климата/активное воздействие на
КЛИМАТ;

alteración climática/modificación del clima;

1- schimbările, intenționate sau nu, cauzate la scară globală, regională sau subregională de activitățile umane într'o perioadă de zece ani sau mai mare; modificările la scară globală pot fi datorate creșterii concentrațiilor de CO₂, halocarburi și particulelor materiale în suspensie; la scară regională, acestea sunt determinate de industrializare, urbanizare și despădurirea excesivă pe alocuri, iar la scară locală de urbanizare, irigații, exploatarea excesivă a solurilor, stocarea apei, împădurire sau despădurire. (ОММ С 0920)

2- schimbarea climatului, intentionat sau nu, cauzată de activitatea umană.
(ОММ С 0880)

207 modificarea artificială a vremii/controlul vremii
weather control;
modification artificielle du temps;
Künstlichmodifizierung/Wetterkontrolle;
időjárás-módosítás/~ beavatkozás;
управление погодой/активной воздействием на погоду;
control del tiempo;

modificarea artificială a vremii/timpului efectuată cu un scop bine determinat, respectiv pentru realizarea unui obiectiv dorit (ca de exemplu, disiparea ceții pe un aeroport).
(OMM W 0460)

208 modificarea neintenționată a climatului

inadvertent climate modification;
modification du climat par inadvertance;
unwillkürlich/unabsichtlich Veränderung das Klima;
meggondolatlan éghajlat módosítás;
непреднамеренное воздействие на климата;
modificaci3n indeliberada del climat;
modificare involuntară a climei datorată activităților umane
(antropogene).
(OMM I 0300)

209 modificarea neintenționată a vremii

inadvertent weather modification;
modification du temps par inadvertance;
unwillkürlich/unabsichtlich Veränderung das Wetter;
meggondolatlan időjárás módosítás;
непреднамеренное воздействие на погоду;
modificaci3n indeliberada del tiempo;
schimbare involuntară a vremii datorată activităților umane
(antropogene).
(OMM I 0310)

210 modificarea norilor

cloud modification;
modification d'un nuage;
Wolkenänderung/Verändern der Wolke ;
felh3 módosítás ;
воздействие на облако;
modificaci3n de las nubes;
ori ce proces artificial care alterează evoluția naturală a unui nor,
fie pentru a provoca disiparea lui, fie pentru a stimula precipitațiile.
(OMM C 1740)

211 modificarea vremii

weather modification;

modification du temps;

(Ver)Änderung das Wetter/Wetter(ver)änderung;

időjárás módosítás;

активное воздействие на погоду;

modificación artificial del tiempo;

modificare, intenționată sau nu, a vremii imputabilă activității umane. (OMM W 0510)

212 momâi (penitenții) de gheață, momâi (penitenții) de zăpadă

penitent ice/~ snow;

pénitent de glace/~ de neige;

Eisvogelscheusche/Schnee~;

jegmadárijesztő (jeg « bűnbánó »)/hómadárijesztű (hó « ~ »);

« кающийся » лед/"~" снег;

penitentes de hielvo/~ de nieve;

câmp de siluete de zăpadă compactă sau de gheață, cu aspect de coloane formate prin sublimare și/sau topire.

(OMM P 0230)

213 moment/cantitatea de mișcare, impuls

momentum;

quantité de mouvement;

Impuls/Bewegungsgröße;

impulzus/régebbi nevén mozgásmennyiség;

КОЛИЧЕСТВО ДВИЖЕНИЯ;

impulso;

produsul masei cu viteza; în meteorologie, termenul este folosit uneori într'un sens mai larg pentru desemnarea momentului unghiular (cinetic) și a cantității de mișcare pe unitatea de volum, ultima fiind definită ca produsul densității cu viteza: $I = mV$.

(OMM M 1810)

214 moment unghiular/cantitatea de mișcare unghiulară

angular moment;

quantité de mouvement/moment (angulaire) cinétique;

Drehimpuls/Impulsmoment ;

impulzusmomentum/impulzusnyomaték ;

forgási impulzus, szögimpulzus ;

МОМЕНТ КОЛИЧЕСТВА ДВИЖЕНИЯ;

impulso angular ;

produsul vitezei liniare a unui corp în rotație în jurul unei aze cu distanța lui perpendiculară pe axa respectivă ; cantitatea de moment unghiular absolut al unei *particule de aer* pe unitatea de masă este suma cantității ei de mișcare unghiulară în raport cu Pământul și cantitatea de mișcare datorată rotației terestre; este exprimată prin relația : $M = ua \cos \varphi + \Omega^2 \cos^2 \varphi$, unde u este viteza ei spre est, a este raza Pământului, φ este latitudinea și Ω viteza unghiulară a Pământului.

(ОММ А 1910)

215 **momentul observației**

vezi O 043 ora reală de observație.

216 **monitorizare climatică**

vezi S 332 supravegherea climatului

217 **MOR**

vezi D 127 distanța optică meteo.

218 **mm Hg**

vezi M 146 milimetru coloană de mercur

219 **MSL**

vezi N 055 nivelul mediu al mării

220 **MTN**

vezi R 175 rețeaua principală de telecomunicații

221 **multiplicarea gheții**

ice multiplication;

multiplication de la glace;

Eisvervielfältigen;

jégsokszorozítás;
размножение ледяных частиц;
multiplicación del hielo;

mecanism prin care poate crește concentrația particulelor de gheață din nori fără acțiunea *nucleilor de înghețare*, ca de exemplu fragmentarea cristalelor de gheață existente sau spargerea crustei exterioare de gheață în cursul procesului de înghețare a picăturilelor de apă.

(OMM I 0120)

222 **muson**/circulație musonică

monsoon/monsoon circulation;
mousson/circulation de la mousson;
Monsun/monzunischer Zirkulation;
monszun/monszun cirkuláció;
МУССОН/МУССОНАЯ ЦИРКУЛЯЦИЯ;
monzón/circulación del monzón;

componentă a circulației generale a atmosferei, musonul este un vânt caracterizat prin persistența sezonieră a direcției și printr'o schimbare relativ bruscă, respectiv o inversare a acesteia de la un sezon la altul; în general, termenul este limitat la cazul în care cauza primară este încălzirea diferențiată între un continent și oceanul învecinat (schimbarea de sens de la vară la iarnă).

(OMM M 1880, M 1890)

223 **musonul de iarnă**

Winter monsoon ;
mousson d'hiver ;
Wintermonsun ;
téli monszun;
ЗИМНЫЙ МУССОН;
monzón de invierno;

muson de origine continentală care suflă în timpul iernii.
(OMM W 1300)

224 **musonul de vară**

summer monsoon;
mousson d'été;

Sommermonsun;

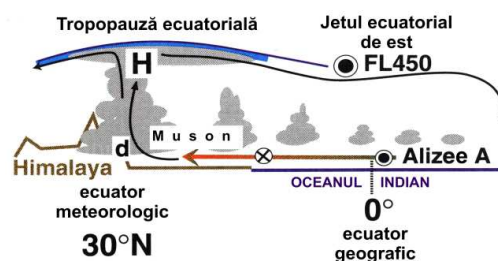
nyári monszun;

ЛЕТНИЙ МУССОН;

monzón de verano (veraniego);

vânt regulat de origine oceanică, ce bate vara dinspre ocean spre continent favorizat de persistența presiunii scăzute pe uscat; este o ramură a musonului tropical de vară care are o componentă orientată către latitudinile mai mari și determină un regim bogat de precipitații. Asemenea tip de vânt are această denumire numai în regiunile în care persistă curenți de aer din direcție opusă în timpul iernii, așa cum este musonul indian.

(OMM S 3400, Dmet M 96)

(conf. Météo. Gén. Hallot, Labyt, Tomasini)

225 musonul european

european monsoon;

mousson européen;

europäischer Monsun;

európai monszun;

европейский МУССОН;

monzón europeo;

sintagmă folosită de unii autori pentru descrierea pătrunderilor de aer marin polar pe continentul european din spre vest în timpul verii (în meteorologia română a fost menționată în 1928 de Oteteleşanu); termenul nu este adecvat pentru că asemenea procese nu au caracter permanent și nu s-a identificat un muson de iarnă predominant din est, pentru aceeași regiune geografică. În realitate, procesul se încadrează în tendința menținerii unei circulații generale predominantă din vest pe parcursul unui an.

(Dmag E 164)

226 mutatus

mutatus;

mutatus;

mutatus;

mutatus;

mutatus;

mutatus;

sufix folosit în denumirea unui nor pentru a indica transformarea lui ca rezultat al unei modificări interne complexe și complete, care îl face să treacă dintr'un gen în altul, ca de exemplu *Stratus stratocumulomutatus*.

(OMM M 2230)

N

001 **nadirul satelitului**

vezi P 353 punctul subsatelitar.

002 **navă auxiliară**/stație meteorologică pe o navă auxiliară, schip auxiliar

auxiliary ship/~ ship station;

navire auxiliaire/station sur navire auxiliaire;

Hilfsschiff/Auxiliärschiff, Meteorologischerstation

(Wetterstation) an Hilsschiff;

időjárás megfigyelő hajó;

вспомогательное судно/вспомогательная судовая станция;

estación auxiliar sobre buque;

stație meteorologică pe o navă în marș pe mare, în general nedotată cu instrumente meteorologice omologate, care transmite la cerere observații meteorologice din anumite zone de pe rută sau în anumite condiții de vreme, fie în limbaj clar, fie codificat.

(OMM A 3350)

003 **navă meteorologică**

vezi S 239 stație meteorologică oceanică

004 **navă suplimentară**

vezi S 250 stație pe navă suplimentară.

005 **navigație pe imagine satelitară**

satellite picture navigation;

navigation d'une image satellitaire;

Navigation auf Satellitenbild;

műholdkép navigáció;

навигация по спутниковым снимкам;

navigación mediante fotografía de satélite;

tehnică de măsurare și prelucrare matematică ce constă în combinarea parametrilor orbitali ai satelitului, momentul

(ora) luării imaginii și geometria aparatului cu care s-a realizat imaginea satelitară, în vederea stabilirii relației dintre elementele imaginii și caracteristicile geodezice; aceasta include frecvent și o analiză fotogrametrică a detaliilor de pe imaginea respectivă. A fost intens folosită în localizarea și prelucrarea imaginilor recepționate de la primii sateliți meteorologici.

(OMM S 0140)

006 NCA

vezi N 038 nivel de condensare prin ascendență

007 NCC

vezi N 039 nivel de condensare prin convecție.

008 NCL

vezi N 041 nivel de convecție liberă.

009 nebula

nebula;

nébule;

Nebula;

a léghör átlátszóságának egysége;

небула;

nébula;

unitatea de opacitate optică a atmosferei, definită ca opacitatea optică a unui ecran dintr'o sută plasate în serie, care ar reduce fiecare lumina ce cade pe primul ecran cu o miime din intensitatea ei.

(OMM N 0180)

010 nebulosus (neb)

nebulosus (neb);

nebulosus (neb);

nebulosus (neb);

nebulosus (neb);

туманообразное облака (neb);

nebulosus (neb);

nor ce are aspectul unui strat sau voal nebulos, fără detalii aparente; termenul se aplică în special genurilor *Cirrostratus* și *Stratus*.

(OMM N 0190)

011 nebulozitate/gradul de acoperire al cerului cu nori

cloud amount/cloud cover, cloudiness;
nébulosité/couverture nuageuse;
Wolkenmenge/Bewölkung, Wolkenbedeckung;
felhőmennység/felhőzet, felhőtakaró, borultság;
облачность/облачный покров;
nubosidad;

fracția din cer acoperită cu nori de un anumit gen, de o anumită specie sau varietate, de un anumit strat noros (nebulozitate parțială) sau de o anumită combinație de nori ori de toți norii existenți în momentul observației (nebulozitate totală). În procedurile de observare și codificare, se practică aprecierea nebulozității în optimi sau zecimi de cer acoperit.

(OMM C 1460)

012 nebulozitate parțială (Nh)

partial cloud cover;
nébulosité partielle;
partiell Wolkenmenge;
részleges felhőborítottság;
частичный облачность;
nubosidad parcial;

fracția din bolta cerească acoperită de un anumit gen sau grup de nori; valoric, este mai mică decât nebulozitatea totală în cazul prezenței mai multor genuri de nori sau egală cu aceasta când pe cer se observă numai un singur gen de nori cu baza la același nivel. În practica sinoptică, de regulă se referă la norii observați care au baza sub 2500 metri, iar în mesajele și informațiile meteorologice pentru aeronautică se referă la cantitatea fiecărui gen de nori observat.

(Dmet, SYNOP, METAR, TAF)

013 nebulozitate totală (N)

total cloud cover;
nébulosité totale;
Bewölkung/Gesamtbedeckung;
összfelhőzet mennyisége;

общая облачность/общее покрытие небесного свода
облаками;

nubosidad total;

fracția din bolta cerească mascată sau acoperită de toți norii vizibili, existenți (observabili) pe cer în momentul observației.

(OMM T 1110)

014 nefanaliză

nephanalysis;

néphanalyse;

Nephanalyse;

nefanalízis;

нефанализ;

nefoanálisis;

reprezentarea grafică pe o hartă geografică a interpretării datelor referitoare la nori; se practică în pincipal pentru cartarea datelor rezultate din analiza imaginilor și informațiilor satelitare.

(OMM N 0220)

015 nefelometru

nephelometer;

néphéломètre/néphélémettre;

Nephelometer;

nefelométer;

нефелометр;

nefelímetro;

instrument care măsoară în mai multe unghiuri dispersia particulelor în suspensie dintr'un mediu turbure; informația obținută pe această cale poate fi folosită pentru determinarea dimensiunii particulelor în suspensie și a proprietăților vizuale ale unor mici eșantioane de aer și ale materiilor în suspensie din acestea.

(OMM N 0230)

016 nefeloscop

nepheloscope;

néphélescope;

Nepheloskop;

nefeloszkop/felhőmozgás észlelő;

нефелоскоп;

nefeloscopio;

instrument folosit pentru producerea norilor în condiții de laborator, prin condensarea sau destinderea aerului umed.

(OMM N 0240)

017 nefoscop

nephoscope;

néphoscope;

Nephoskop;

nefoszkóp;

нефоскоп;

nefoscopio;

instrument folosit pentru determinarea direcției de deplasare a norilor.

(OMM N 0250)

018 nefoscop Besson

vezi N 019 nefoscop cu grilă.

019 nefoscop cu grilă/nefoscop Besson, greblă nefoscopică

grid nephoscope/Besson nephoscope;

néphoscope à grille/néphoscope de Besson, herse néphoscopique;

Wolkenrechen;

felhőgereblye/Besson-féle nefoszkóp;

нефоскоп прямоговизирования/нефоскоп Бессона,

грабельный нефоскоп;

nefoscopio de réticulo/nefoscopio de Besson;

nefoscop în care mișcarea norilor pe bolta cerească este observată direct în raport cu o grilă orientată față de nord (nefoscop cu grilă), sau cu o greblă orientabilă în raport cu nordul (nefoscop Besson).

(OMM B 0700, G 0800)

020 nefoscop cu oglindă/nefoscop Fineman, oglindă nefoscopică

reflection nephoscope/Fineman ~;

néphoscope à miroir/~ de Fineman;

Wolkenspiegel/Spiegelnefoskop ;

tükrös nefoszkóp/Fineman ~ ;

зеркальный нефоскоп/Финемана ~;

nefoscopia de reflexi3n/~ de Fineman;
nefoscop în care imaginea norilor onservați este reprodusă prin reflexie într'o oglindă.
(OMM R 1270)

021 nefoscop Fineman

vezi N 020 nefoscop cu oglindă

022 nefovânt

vezi V 039 vânt dedus din mișcarea norilor

023 negură anticiclonică

anticyclonic gloom;

assombrissement anticyclonique;

antizyklonale Nebel/antizyklonale Finsternis;

anticiklon homály;

антициклонная мгла;

calima anticiclónica;

fenomen care determină o vizibilitate redusă asociat unui anticiclou puternic și staționar, determinat de acumularea de pulberi și alți poluanți între suprafața terestră și *inversiunea de temperatură (subsidență)*, care însoțește anticicloul respectiv.

(OMM A 2120)

024 neoglaciație

neoglaciation;

néoglaciation;

Neueglacialzeitalter;

jégfelhalmozódás ismételt megindulása;

неоглация;

neoglaciaci3n;

perioada de creștere a ghețarilor în masivele muntoase după regresia sau dispariția lor în timpul perioadei megatermale precedente.

(OMM N 0210)

025 netezire

smoothing ;

lissage ;

Ausstreifen ;
simítás;
сглаживание
suavizamiento ;

procedeu de reducere sau eliminare a componentelor cu lungimi de undă mici dintr'un câmp sau dintr'o serie cronologică pentru atenuarea erorilor și eliminarea inexactităților provenite din observații, calcul sau analiză, practicat în programele și modelele de analiză și prognoză numerică.

(OMM S 1440)

026 **neutropauza**

neutropause;
neutropause;
Neutropause;
neutropauza;
нейтропауза;
neutropausa;

limita dintre *neutrosferă* și *ionosferă*.

(OMM N 0380)

027 **neutrosfera**/atmosfera neutră

neutrosphere/neutral atmosphere;
neutrosphère/atmosphère neutre;
Neutrosphäre;
neutroszféra;
нейтросфера/нейтральная атмосфера;
neutrosfera/atmósfera neutra

partea din atmosfera terestră cuprinsă între suprafața solului și *ionosferă*, în care concentrația electronilor este practic neglijabilă.

(OMM N 0350, N 0390)

028 **newton**;

newton;
newton;
Newton;
newton;
НЬЮТОН;

newton;

unitatea de forță (N) care produce o accelerație de 1m/s^2 unei mase de un kg.

(OMM N 0400)

029 **nicovală**/nor în formă de nicovală

anvil cloud;

enclume;

Amboß/Amboßwolke;

üllőfelhő/ cumulonimbus-ernyő, ernyőfelhő, zivatarernyő;

наковальня кучево-дождевого облака;

nube en yunque;

nor cirriform, cu profil de nicovală, care constituie partea superioara a unui *Cumulonimbus* ajuns în stadiul de maximă dezvoltare. Vârful înghețat al acestuia se extinde în plan orizontal când ajunge la nivelul tropopauzei și sub acțiunea vântului puternic de la nivelul respectiv capătă o formă asimetrică, fiind mai extins în partea opusă direcției vântului care acționează asupra lui; privită din profil, partea superioară a unui asemenea nor are conturul unei nicovale.

(OMM A 2220)

030 **Nimbostratus (Ns)**

Nimbostratus (Ns);

Nimbostratus (Ns);

Nimbostratus (Ns);

nimbostratus (Ns)/réteges esőfelhő, esőrétegfelhő;

слоисто-дождевые облака (Ns);

Nimbostratus (Ns) ;

strat noros de culoare cenușie, adesea întunecat, a cărui bază este difuză din cauza precipitațiilor mai mult sau mai puțin continui (ploaie sau ninsoare) ce cad din el și care, în cea mai mare parte din cazuri, ajung până la sol; grosimea stratului noros este relativ uniformă și suficient de mare pentru a masca complet Soarele sau Luna. Frecvent, sub asemenea nori se formează fragmente noroase destrămate de tip „*fractus*“ (nori de timp rău), unite sau nu cu stratul principal de deasupra lor.

(OMM N 0440)

031 **NIMBUS**

Nimbus;
Nimbus;
Nimbus;
Nimbus;
Нимбус;
Nimbus;

serie de sateliți lansați în perioada august 1964 – octombrie 1978, constituind principala platformă de cercetare în teledetecție și de testare a multor aparate care au devenit ulterior instrumente operaționale pe alți sateliți; Nimbus 1 a fost primul satelit meteorologic solar sincron stabilizat pe trei axe.

(AMS Glos.Met.)

032 **ninsoare**

vezi Z 002 zăpadă

033 **nivel**

level;
niveau;
Niveau;
szint;
уровень;
nivel;

- în meteorologie, suprafață, în general de presiune constantă (izobarică) sau a unei funcții de presiune, la care se aplică variabilele unui model numeric. (OMM L 0400)

- în aeronautică, termen generic folosit referitor la poziția pe verticală a unei aeronave în zbor și care, după caz, înseamnă înălțime, altitudine sau nivel de zbor.

(Anexa 3 OACI)

034 **nivel anemometric**

anemometer level ;
niveau anémométrique ;
Windmeßpegel ;
szélmérés szintje ;
высота установки анемометра;

altura del anemómetro ;

1. înălțimea deasupra solului la care este instalat un anemometru ;
2. înălțimea ideală de expunere a unui anemometru (înălțimea la care trebuie instalat un anemometru) ; în practica sinoptică este recomandat nivelul de 10 metri, iar pentru scopuri climatologice se fac măsurători și la nivelul de 2 metri.

(OMM A 1840, N 3290)

035 nivel critic de inundare

flood stage;

niveau critique de crue;

Kritischeüberschwemmung Wasserstand;

árvíz helyzet ;

паводочный уровень;

altura de la inundación;

nivelul de pe un limnometru fix peste care apa unui râu începe să provoace pagube în oricare parte a zonei pentru care limnometrul respectiv servește ca indicator.

(OMM F 0570)

036 nivel critic de scăpare

critical level of escape;

niveau critique d'échappement;

Kritischhöheausgang (von Atmosphäre);

kritikus szökési szint;

критический уровень ускользания;

nivel crítico de escape;

cel mai jos nivel din atmosfera terestră de la care traiectoria liberă medie a moleculelor de gaz este suficient de mare pentru a le permite o deplasare considerabilă fără coliziune, unele dintre ele putând astfel să scape din câmpul gravitațional al Pământului dacă se deplasează cu o viteză suficientă; acest nivel marchează baza *exosferei*.

(OMM C 3290)

037 nivel de condensare

condensation level;

niveau de condensation;

Kondensationshöhe/Kondensationsniveau ;

kondenzációs szint ;
уровень конденсации ;
nivel de condensación ;
nivelul la care aerul supus unei mișcări ascendente devine saturat.
(OMM C 2470)

038 nivel de condensare prin ascendență – NCA

lifting condensation level – LCL;
niveau de condensation par ascendance - NCA;
Erhebungskondensationniveau;
emelési kondenzációs szint;
уровень конденсаций для адиабатически
восходящего воздуха - LCL;
nivel de condensación por ascenso – NCA;
nivel de condensare atins când aerul este supus unei ascensiuni
forțate. (OMM L 0290, L 0480)

**039 nivel de condensare prin convecție – CCL/NCC/nivel de
cumulizare**

convective condensation level – CCL;
niveau de condensation par convection – NCC;
konvektive Kondensationniveau – KKN;
konvektív kondenzációs szint/cumuluskondenzációs szint ;
конвективный уровень конденсации - CCL;
nivel de condensación por convección-NCC;
nivel de condensare atins în atmosfera liberă ca rezultat al ridicării
aerului de la suprafața terestră prin convecție termică.
(OMM C 2960)

040 nivel de condensare prin turbulență

turbulence condensation level;
niveau de condensation par turbulence;
turbulentes Kondensationsniveau;
turbulens kondenzációs szint;
турбулентный уровень конденсаций;
nivel de condensación por turbulencia;
*nivel de condensare atins prin mișcarea turbulentă a aerului deasupra
suprafeței terestre.*

(OMM T 1820)

041 nivel de convecție liberă -NCL

level of free convection – LCF;

niveau de convection libre – NCL;

Freikonvektionsniveau;

szabad konvekció szintje - LCF;

уровень свободной конвекции - LFC;

nivel de convección libre – LFC;

nivelul de la care o particulă de aer ridicată adiabatic devine mai caldă decât aerul înconjurător.

(OMM L 0410, L 0430)_

042 nivel de cumulare

vezi N 039 nivel de condensare prin convecție

043 nivel de divergență nulă

vezi N 047 nivel de nedivergență.

044 nivel de fond

background level;

niveau de fond;

Rauschenfondsniveau;

háttérszint;

фоновый уровень;

nivel de fondo;

referitor la poluarea aerului, cantitatea de poluanți prezenți în aerul ambiant în absența unei surse locale de poluare.

(OMM B 0040)

045 nivel de ghidaj

steering level;

niveau de guidage;

Führungshöhenlage;

kormányzó szint;

ведущий уровень;

nivel de la acción rectora;

nivelul sau înălțimea curentului de ghidaj.

(OMM S 2890)

046 nivel de givraj

icing level;

niveau de givrage;

Vereisungsniveau/~höhe;

jegesedési szint;

уровень обледенения;

nivel de englamiento/~ de formación de hielo sobre aeronaves;

cel mai jos nivel deasupra nivelului mediu al mării la care o aeronavă în zbor poate întâlni *givraj*.

(OMM I 0230)

047 nivel de nedivergență

level of non-divergence;

niveau de non-divergence/~ de divergence nule;

divergenzfreies Niveau;

divergenciamentes szint;

бездивергентный уровень;

nivel de no divergencia;

nivel în atmosferă la care *divergența orizontală* este aproape nulă; de obicei este întâlnit aproximativ la 600 hPa, unde se schimbă semnul divergenței din troposfera joasă.

(OMM L 0420)

048 nivel de topire

melting level;

niveau de fusion;

Schmelzniveau;

olvadási szint;

уровень таяния;

nivel de fusión;

nivelul la care cristalele și fulgii de zăpadă se topesc pe parcursul căderii lor prin atmosferă.

(OMM M 0570)

049 nivel de tranziție

transition level;

niveau de transition;
Übergangniveau/Überganghöhe;
átmeneti szint;
переход уровень;
nivel de transición;

în aeronautică, cel mai jos nivel de zbor, disponibil a fi folosit peste altitudinea de tranziție; începând cu nivelul de tranziție în sus, poziția aeronavelor este controlată prin referire la nivelul de zbor.

(Reg. Circulației aeriene...1994)

050 **nivel de zbor**

flight level/FL;
niveau de vol;
Flugfläche/Flugniveau;
repülési szint;
эшелон полета;
nivel de vuelo;

suprafață cu presiune constantă care este raportată la o presiune de referință specificată din atmosfera standard (1013,2 hPa) și care este separată de alte suprafețe similare prin intervale specificate de presiune (în funcție de tipuri de aeronave și direcția de deplasare). Un altimetru barometric calibrat în conformitate cu atmosfera standard poate fi folosit pentru a indica nivelurile de zbor atunci când este calat pe presiunea standard 1013,2 hPa.

(OMM F 0490, Reg.Teh. OMM vol.2 Definiții C.3.1.1.1)

051 **nivel freatic**

vezi P 054 pânza freatică

052 **nivel obligatoriu**

mandatory level;
niveau obligatoire;
obligatorisch Niveau/verbindlich ~;
kötelező szint;
обязательный уровень;
nivel obligatorio;

nivel de presiune standard pentru care trebuie să se raporteze date de temperatură și vânt obținute din radiosondaj (1000, 925, 850, 700,

500, 400, 300, 250, 100, 70, 50, 30, 20, și 10 hPa, nivelele obligatorii incluse în prima secțiune a mesajului Temp).
(OMM M 0100)

053 nivel picnic standard/altitudine-densitate standard

standard density altitude;
altitude pycnique type/altitude-densité standard;
Standardhöhenzahl-Dichte;
szstandard sűrűség/~ magasság;
высота стандартной плотности;
altitud de densidad tipo;

altitudinea corespunzătoare unei densități date în *atmosfera standard/tip*.

(OMM S 2600)

054 nivelul de îngheț/înălțimea izotermei de 0°C

freezing level;
isotherme de 0°C/niveau de congélation;
Gefrierenniveau/0°C Isothermeshöhe;
fagyhatár/0°C izotermai magasság;
уровень замерзания/высота изотермы 0°C;
nivel de congelación/isoterma 0°C;

nivelul cel mai jos de deasupra unui loc determinat la care se întâlnește temperatura de 0°C.

(OMM F 1120)

055 nivelul mediu al mării – MSL/NMM

mean sea level – MSL;
niveau moyen de la mer – NMM;
mittel Meerspiegel/mittlere Meerhöhe;
közepes tengerszint;
средний уровень моря - СУМ;
nivel medio del mar – NMM;

1. media înălțimii mareelor observate într'o perioadă de 19 ani, de regulă, determinate orar și măsurate față de un nivel fix de referință;
2. în *aerologie*, suprafață de referință pentru toate altitudinile;
3. în aeronautică, nivelul peste care altitudinea este măsurată cu un altimetru aneroid.

(OMM M 0410)

056 nivometru

snow-gauge;
nivomètre;
Sachneemesser;
hómérő;
снегомер;
nivómetro;

instrument pentru măsurarea echivalentului în apă al unei *ninsori*, fie prin cântărire fie prin topire.

(OMM S 1600)

057 nivometru cu raze gama

gamma ray snow-gauge;
nivomètre à rayons gamma;
Schneemesser mit Gammastrahlen;
gammásugárzású hómérő;
ГАММА-ЛУЧЕВОЙ СНЕГОМЕР;
nivómetro de rayos gamma;

instrument care folosește o sursă de radiație gama plasată pe sol sub zăpadă, care măsoară echivalentul în apă al acestuia din cantitatea de radiație gama absorbită de zăpadă.

(OMM G 0050)

058 NOAA

National Oceanic and Atmospheric Administration, NOAA;
NOAA;
NOAA;
NOAA;
NOAA;
NOAA;

Institutul de Oceanografie și Meteorologie al Statelor Unite, înființat în 1970 ; denumirea se mai referă și la generațiile a doua și a treia de sateliți meteorologici operaționali americani cu orbite polare ITOS și TIROS-N (POES Polar Orbited Environmental Satellite), dată de administratorul principal al programului, din care primii șapte au fost lansați până în 1981.

059 **nod (kt)**

knot;
noeud;
Knoten;
csomó;
узел;
nudo;

unitate de viteză egală cu o milă marină pe oră (1852 m/oră ceea ce echivalează cu 0,5144 m/s).

(OMM K 0220)

060 **nomogramă**

nomogram;
nomogramme;
Nomogramm;
nomogram;
НОМОГРАММА;
nomograma;

diagramă construită special pentru a da valoarea numerică a unei variabile atunci când valorile altor variabile asociate sunt cunoscute.

(OMM N 0520)

061 **nor**

cloud;
nuage;
Wolke;
felhő;
облако;
nube;

hidrometeor format dintr'o suspensie de particule mici de apă lichidă sau de gheață, ori dintr'un amestec de picături și cristale de gheață, care în general atinge solul numai în regiunile muntoase; mai poate conține și altfel de particule de dimensiuni mai mari de apă sau gheață (grindină), precum și particule lichide sau solide de natură neapoasă provenite din gazele industriale, fum sau praf ridicate la nivelul norului de vânt sau prin convecția termică.

(OMM C 1450)

062 **nor anexă**

accessory cloud;

nuage annexe;

Zusatswolke;

kísérőfelhő;

дополнительное облако;

nube anexa;

nor care însoțește un alt *nor* de dimensiuni mari, care este separat sau unit parțial de masa principală a norului respectiv; un *nor* oarecare poate fi însoțit de unul sau mai mulți *nori* anexă dintre tipurile *pileus*, *velum* și/sau *pannus/fractus*.

(OMM A 0210)

063 **nor apos**

water cloud;

nuage aqueux;

Wasserwolke;

vízfelhő;

водяное облака/капельное ~;

nube de agua;

nor constituit integral numai din picăturile de apă formate prin coalescență, suprarăcite sau nu și fără cristale de gheață.

(OMM W 0200)

064 **nor cald**

warm cloud;

nuage chaud;

warme Wolke;

meleg felhő;

теплое облако;

nube caliente;

nor a cărui temperatură este peste 0⁰C și care, în consecință, conține numai picăturile de apă lichidă; se formează prin condensarea în interiorul unei mase de aer umed și cald în ascendență.

(OMM W 0080)

065 nor convectiv/nor de convecție

convection cloud/convective cloud;
nuage de convection/nuage convectif;
Konvektionwolke/Konvectionschewolke;
konvektív felhő;
облако конвекции/конвективное облако;
nube de convección/nube convectiva;

nor cumuliform care se formează într'un strat atmosferic devenit instabil prin încălzirea la baza lui sau prin răcirea lui în partea superioară.

(OMM C 2900)

066 nor cumuliform

cumuliform cloud ;
nuage cumuliforme ;
kumuliförmige Wolke /Haufenwolkenförmige;
cumulusjellegű felhő/konvektív felhő;
кучевообразованное облако;
nube cumuliforme ;

nor cu aspect înmugurit al unui *Cumulus*; atunci când asemenea nori sunt dispuși în linie, uniți într'o bază comună și au protuberanțe care le conferă un aspect crenelat, ei sunt clasificați în specia *castellanus*, iar când sunt constituiți din elemente separate sub formă de smocuri sunt clasificați în specia *floccus*.

(OMM C 3390)

067 nor de ascendență sinoptică

upglide cloud;
nuage d'ascendance synoptique;
Aufgleitwolken;
felsiklási felhőzet;
облако восходящего скольжения;
nube de deslizamiento ascendente;

nor format prin condensare în interiorul unei mase de aer umed antrenată de o mișcare ascendentă peste o suprafață de discontinuitate frontală.

(OMM U 0130)

068 nor de convecție

vezi N 065 nor convectiv.

069 nor de creastă

crest cloud;

nuage de crête;

Kammwolke;

tarajfelhő;

орографическое облако;

nube de cresta;

nor staționar, situat direct pe o creastă muntoasă sau puțin deasupra ori în partea de sub vânt a acesteia; face parte din familia norilor orografici.

(OMM C 3280)

070 nor de foehn

föhn cloud;

nuage de föhn;

Föhnwolke;

föhnfelhő;

фёновое облако;

nube del föhn;

formă de nor asociat foehnului; în general, face parte din specia *lenticularis* și se formează în *unda de sub vânt*, paralel cu creasta muntelui care generează foehnul respectiv. În egală măsură, și zidul de foehn poate fi considerat ca nor de foehn.

(OMM F 0650)

071 nor de furtună/~ de oraj

vezi C 429 Cumulonimbus.

072 nor de gheață

ice cloud;

nuage glacé;

Eiswolke;

jégfelhő;

ледяное облако;

nube de hieló;

nor constituit în întregime sau în cea mai mare parte din cristale de gheață (ca de exemplu Cirrus); un asemenea nor se formează la o temperatură mult sub 0°C.

(OMM I 0050)

073 **nor de gren/nor de vijelie**

squall cloud ;

rouleau nuageux de grain;

Böwolken;

squall felhő;

шквальные облака;

nube de turbonada ;

nor care se formează uneori sub marginea anterioară a unui nor orajos, între curenții ascendenți și cei descendenți ; în ansamblu, privit de la distanță, are forma unui vălătuc asemănător cu *arcus*.

(Vezi și schema de sub C 229)

(OMM S 2500)

074 **nor de inversiune**

inversion cloud;

nuage d'inversion;

Inversionswolke/Inversionsbewölkung;

inverziós felhő;

облако инверсии;

nube de inversión;

nor format într'un strat de inversiune, reprezentat cu precădere de genul Stratus.

(OMM I 0850)

075 **nor de trombă**

funnel cloud/tornado ~;

nuage en entonnoir;

Wolkentrichter;

felhőtölcsér/tornadófelhő;

воронкообразное облако;

nube de embudo;

nor format în centrul unei trombe de apă sau al unei tornade, care coboară uneori până la sol, produs de scăderea presiunii în centrul turbionului.

(OMM F 1610)

076 **nor de turbulență**

turbulence cloud;

nuage de turbulence;

Turbulenzwolke;

turbulenciafelhő;

облако турбулентности;

nube de turbulencia;

nor care se formează în partea superioară a unui strat atmosferic turbulent; tipici pentru acest proces sunt norii *Stratus*, *Stratocumulus* și *Alto cumulus* matinali, care dispar odată cu dispărea inversiunii care a delimitat stratul turbulent.

(OMM T 1790)

077 **nor de undă**

wave cloud ;

nuage d'onde;

Wogenwolke;

hullámfelhő;

волновое облако/волнообразные облака

nube ondulatoria;

nor orografic ce se formează în creasta unei unde staționare, produsă într'un curent de aer care traversează un șir de dealuri sau de munți; se încadrează în varietatea "*undulatus*" sau specia "*lenticularis*".

(OMM W 0310)

078 **nor de vijelie**

vezi N 073 nor de green

079 **nor din etajul inferior**

vezi N 082 nor inferior

080 **nor din etajul mijlociu**

vezi N 089 nor mijlociu

081 nor din etajul superior

vezi N 098 nor superior

082 nor inferior/nor din etajul inferior (C_L)

low cloud/low-level cloud;

nuage de l'étage inférieur/nuage bas;

niedrige Wolken/tiefe ~, untere ~, C_L Wolken;

alacsony szintű felhő;

нижние облака/облака нижнего яруса;

nube del piso inferior/~ baja;

nor observat în *etajul inferior* sau care are baza sub 2500m înălțime, domeniu în care , aproape invariabil sunt identificați norii din genurile *Stratus* și *Stratocumulus*; alături de aceste două genuri menționate, în majoritatea zonelor geografice și în special la latitudini mijlocii și înalte pot fi observați și norii din genurile *Cumulus*, *Cumulonimbus* și *Nimbostratus*, care deși au extindere mare pe verticală în majoritatea cazurilor au baza sub 2500m.

(OMM L 0900)

083 nor în formă de barbă de țap

vezi M 163 Moazagotl

084 nor în formă de capișon

cap cloud;

nuage en capuchon;

Wolkenkappe;

sapkafelhő;

облачная шапка;

nube en capuchón;

nor orografic staționar format pe un vârf de munte izolat sau puțin deasupra lui; este o formă particulară de *pileus*.

(OMM C 0080)

085 nor în formă flamură (steag)

banner cloud;

nuage en banderole;

Wolkenfahne;

zászlófelhő;

облачный флаг;
nube en banderola;

nor orografic staționar care se formează în vecinătatea unui vârf sau a unei creste muntoase și capătă aspectul unei flamuri sau banderole care se întinde în partea de sub vânt a muntelui; acest tip de nor nu trebuie confundat cu zăpada spulberată de vânt de pe creasta muntelui, care este transportată la distanță de aceasta.
(OMM B 0190)

086 nor în formă de nicovală
vezi N 029 nicovală

087 nor mamă
vezi N 092 nor origine

088 nor maritim
maritime cloud;
nuage marin;
Meereswolke;
tengeri felhő;
морские облака;
nube marítima;

nor format într'o masă de aer maritim, sau deasupra mării, în circulațiile de briză și convective.
(OMM M 0200)

089 nor mijlociu/nor din etajul mijlociu (C_M)
medium-level cloud/medium ~, middle-level ~;
nuage de l'étage moyen/~ moyen, ~ des niveaux moyens;
mittlere Wolken/mittelhohe ~, C_M Wolken;
középmagas szintű felhők;
облака среднего яруса;
nube del piso medio/~ del nivel ~;

nor cu baza în etajul mijlociu, respectiv peste 2500 m; genurile predilecte observate în toate regiunile globului în acest domeniu de înălțime sunt *Alto cumululus* și în mare parte *Altostratus*.
(OMM M 0510, M 0520)

090 nor mixt

mixed cloud;
nuage mixte;
Mischwolke/gemischte Wolke;
vegyes halmazállapotú felhő;
смешанное облако;
nube de mezcla;

nor în care particule de gheață sunt amestecate cu picăturile suprarăcite de apă.

(OMM M 1540)

091 nor orajos

vezi C 429 Cumulonimbus

092 nor origine/nor mamă

mother-cloud;
nuage-origine;
Mutterwolke;
anyafelhő;
материнское облако;
nube madre;

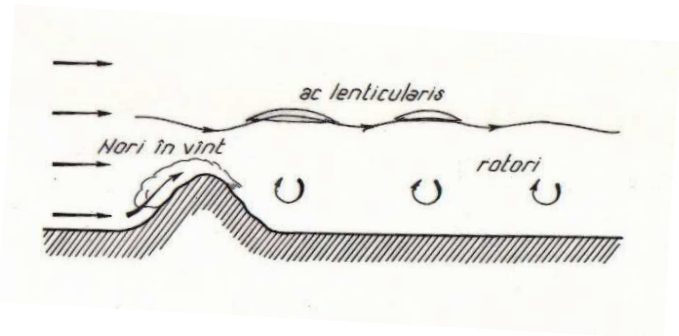
nor din care se poate forma sau dezvolta un alt gen de nor; în acest caz, o parte din norul de origine se poate dezvolta și forma prelungiri mai mult sau mai puțin importante, ori chiar în totalitate masa norului mamă poate fi sediul unei transformări interne complete. Norii rezultați și identificați din asemenea procese vor fi denumiți corespunzător genului nou format, urmat de denumirea genului de origine urmat după caz de sufixul “genitus” sau “mutatus, ca de exemplu Cirrus altocumulogenitus sau Stratus stratocumulusmutatus; norii origine cei mai frecvenți sunt *Stratocumulus*, *Altocumulus*, *Cirrostratus* și *Cumulonimbus*.

(OMM M 2040, Dmet G 8, M 98)

093 nor orografic

orographic cloud;
nuage orographic;
orographische Wolke;
orografikus felhő;

орографическое облако;
 nube orográfica;
 nor ale cărui prezență și
 formă sunt determinate de
 relieful suprafeței terestre.
 (OMM O 0380)

094 nor rotor

rotor cloud;
 nuage de tourbillion d'aval;
 Rotorwolke;
 rotorfelhő;
 ШКВАЛОВЫЙ ВОРОТ;
 nubes de rotación a sotavento;

formație noroasă turbulent, de tip *Alto cumululus* sau predominant cumuliformă, observată pe partea de sub vânt a marilor bariere muntoase; în interiorul norului aerul se rotește în jurul unei axe paralelă cu bariera muntoasă, motiv pentru care, deși staționari ca toți norii orografici, acest tip de nori aparent se rostogolesc, partea lor superioară mișcându-se în sensul direcției vântului și cea inferioară către panta muntelui.

(OMM R 2020)

095 nor staționar

standing cloud;
 nuage stationnaire;
 stationär Wolke;
 állófelhő;
 стоячее облако;
 nube estacionaria;

nor orografic care rămâne în poziție staționară (fixă) față de vârful sau creasta muntoasă care creiază condițiile termodinamice de formare a norului respectiv.

(OMM S 2660)

096 nor stratiform (altul decât Stratus)

vezi S 274 stratiformis.

097 nor subfrontal

subfrontal cloud;
nuage subfrontal;
Subfrontalwolke/Unterfrontalwolke;
szubfrontális felhő;
подфронтальное облако;
nube subfrontal;

nor format prin turbulență sub o suprafață frontală în aerul umezit de precipitații; norii *fractus pannus* sunt cei mai reprezentativi pentru acest tip.

(OMM S 3150)

098 nor superior/nor din etajul superior (C_H)

high-level cloud/high ~, ~ C_H;
nuage de létage supérieur/~ élevé, ~ C_H;
hohe Wolken/C_H – Wolken;
magas szintű felhők, C_H felhők;
облака верхнего яруса/высокие ~ C_H;
nube del piso superior/~ alta;

nor observat în etajul superior, respectiv între 5 și 13 km înălțime; norii înalți ce aparțin acestui etaj sunt *Cirrus*, *Cirrocumulus* și *Cirrostratus*. (OMM H 0560, H 0590)

099 nor suprarăcit

supercooled cloud;
nuage d'eau surfondue;
unterkühlte Wolke;
túlhűlt felhő;
переохлажденное облака;
nube subfundida;

nor constituit din picături de apă lichidă a căror temperatură este inferioară punctului de îngheț.

(OMM S 3530)

100 nordic

norther;
nordique/norther;
Norther;

norther/helyi szél Chilében;

НОРТЕР;

norteño;

1. în meteorologie, vânt puternic și rece care suflă din nord în diferite regiuni ale emisferei boreale.

2. sintagmă care desemnează originea unor procese atmosferice și fenomene meteorologice.

(OMM N 0580)

101 **nori artificiali**

artificial clouds ;

nuages artificiels ;

Künstlichewolken ;

mesterséges felhő ;

ИСКУССТВЕННЫЕ ОБЛАКА;

nubes artificiales;

nori care se formează ca rezultat al activității umane întâmplătoare, cum ar fi trenele de condensare produse de aeronavele în zbor, norii cumuliformi care se dezvoltă mai ales iarna deasupra furnalelor sau termocentralelor, ori ca urmare a unei acțiuni dirijate prin folosirea unor metode speciale de creiere a condițiilor de condensare în atmosfera liberă (însămânțare, răcire).

(Dmet N 33)

102 **nori de cascadă**

clouds from waterfalls;

nuages de chutes d'eau;

Wolken von Wasserfall;

vizesés keltette felhők;

ОБЛАКА ОТ ВОДОПАДОВ;

nubes de cascadas;

nori produși de aglomerările de particule mici de apă (*embruni*) rezultate din cascadele cu mare înălțime de cădere și volum, care saturează aerul înconjurător; mișcările descendente provocate de căderea de apă sunt compensate în imediata lor vecinătate prin curenți ascendenți, care la rândul lor antrenează aerul saturat, dând astfel naștere unui nor cu aspect de *Cumulonimbus* staționar, deasupra cascadei respective.

(OMM C 1870)

103 **nori de erupție vulcanică**

cloud from volcanic eruptions;
nuages d'éruptions volcaniques;
durch Vulkaneruption hervorgerufene Wolken ;
vulkánkitörések által létrehozott felhők ;
облака вулканических извержений;
nubes de erupciones volcánicas;

nori produși de erupțiile vulcanice care, în general, seamănă cu *norii cumuliformi* puternic dezvoltati, ale căror protuberanțe cresc rapid; se etalează la mare înălțime la nivelul tropopauzei, acoperind regiuni vaste și conferind cerului o tentă particulară care poate persista mai multe săptămâni.

(OMM C 1860)

104 **nori de explozie**

clouds from explosions;
nuages d'explosions;
Sprengungswolken;
robbanás okozta felhők;
облака возникающие при взрывах;
nubes de explosiones;

nori de praf și fum produși de o explozie violentă; deasupra unor astfel de *nori* se formează frecvent un *velum* sau un *pileus*. Termenul „ciupercă“ este folosit pentru desemnarea *norilor* cu formă asemănătoare unei ciuperci uriașe produsă de exploziile atomice.

(OMM C 1830)

105 **nori de incendii**

cloud from fires;
nuages d'incendies;
Feuerbrunstwolken;
tűzekből eredő felhők;
облака от пожаров;
nubes de incendiós;

produsele de ardere, provenite din marile incendii (păduri, depozite de carburanți, etc), capătă deseori aspectul de *nori* denși, întunecați și

înmuguriți care se dezvoltă pe verticală până la înălțime mare, care își pot conserva aspectul înmugurit până ce vârful lor se etalează la un anumit nivel, de regulă sub o inversiune puternică; deși există o mare similitudine de formă cu *norii convectivi* naturali (*Cumulus congestus* și *cumulonimbus*), norii de incendii se pot recunoaște ușor prin rapiditatea dezvoltării lor și datorită culorii lor întunecate.

(OMM C 1840)

106 **nori industriali**

clouds from industry;

nuages dus à l'industrie;

Industriellwolken;

ipar okozta felhők;

облака возникающие в результате промышленной

деятельности;

nubes de industrie;

nori de proveniență industrială, ca de exemplu norii de fum sau vapori condensați, emanați din coșurile fabricilor, norii de fum artificial produși pentru protejarea culturilor și a livezilor contra înghețului sau norii de gaze ori pulberi insecticide împrăștiate din avioane deasupra câmpurilor cultivate sau a pădurilor atacate de anumiți dăunători.

(OMM C 1850)

107 **nori irizați**

iridescent clouds;

nuages irisés;

irisierende Wolke;

szivárványszínű felhő;

светящиеся облака;

nubes iridescetes;

nori *Cirrus*, *Cirrostratus* sau *Altostratus* care au pete sau margini strălucitoare, în general colorate în roșu sau verde, observabile până la o distanță de aproximativ 30⁰ de Soare.

(OMM I 1010)

108 **nori în rulouri**

billow cloud;

nuages en rouleaux;
Rollenwolken;
görgő felhők;
волнистые облака;
nubes en rodillo;

nor sau serie de nori care se formează într'un strat de aer suficient de umed pentru a se produce condensarea pe panta ascendentă a mișcărilor ondulatorii existente la nivelul stratului respectiv; în general, sunt nori orografici, cu poziție staționară la niveluri mai înalte decât creasta muntelui, sau sub aceasta în cazul *norilor rotori* care apar într'o vale sub forma unui rulou izolat și foarte agitat. În straturile de aer stabil, în care au loc mișcări ondulatorii lente (unde gravitaționale interne sau inerțiale), cu precădere în zona de separație dintre straturi cu proprietăți termodinamice diferite (inversiuni termice), apare frecvent aspectul de ruloari specific varietăților „*undulatus*“.

(OMM B 0750)

109 **nori luminoși nocturni**

noctilucent clouds;
nuages nocturnes lumineaux;
leuchtende Wolke;
világítófelhő;
серебристые облака;
nubes noctilucentes;

nori asemănători cu *Cirrus* fini, care însă au o tentă generală albastră sau argintie, uneori portocalie sau roșie; aceștia se detașează pe fondul întunecat al cerului nocturn. Înălțimea la care sunt observați este cuprinsă între 75 și 90 km, iar anumite indicii ne permit să credem că sunt constituiți din pulberi cosmice fine.

(OMM N 0460)

110 **nori mezosferici**

mesospheric clouds;
nuages de la mésosphère/nuages mésosphériques;
mesosphärisches Wolkes;
meszoszférikus felhő;
мезосферные облака;

nubes mesosféricas;
nori care apar rareori în *mezosferă* la altitudini cuprinse aproximativ între 50 și 80 km.
(OMM M 0780)

111 **nori semnificativi**

significant clouds;
nuages significatifs;
bedeutsam Wolke;
jelentős felhő;
многозначительный облаки;
nubes significativos;

din punct de vedere aeronautic operațional, nori cu baza sub 1500m (5000ft)sau sub *altitudinea minimă de sector*, dacă aceasta este mai mare de 1500m, sau nori Cumulonimbus ori Cumulus congestus dezvoltăți pe verticală (turnuri – TCU), indiferent de înălțimea bazei lor. (Anexa 3 OACI)

112 **nori sidefii**

nacreous cloud/mother-of-pearl ~;
nuage nacré;
Perlmutterwolke;
gyöngyházfelhő;
перламутровые облака;
nube nacarada;

nori asemănători celor din genurile *Cirrus* sau *Alto cumulus lenticularis* care prezintă *irizații* foarte pronunțate, asemănătoare sidefului; culorile irizațiilor au strălucirea maximă atunci când Soarele se găsește la câteva grade sub orizont. Sunt nori stratosferici ce pot fi observați la latitudini polare sau subpolare la apusul Soarelui și/sau în zori, în perioadele de iarnă caracterizate printr'o vastă și puternică circulație de vest și nord-vest; după măsurătorile lui Strömer efectuate în sudul Norvegiei, aceștia se situează între 21-30 km înălțime.

(OMM M 2050, N 0010)

113 **normale**

normals;

normales;
Normale;
normál értékek;
нормы;
normales;

în meteorologie, medii calculate pentru o perioadă uniformă și relativ lungă, ce cuprinde cel puțin trei decenii consecutive.
(OMM N 0560)

114 **normale climatologice standard**

climatological standard normals;
normales climatologiques standard;
klimatologische Normalewert;
éghajlati normálok;
климатологические стандартные нормы;
normales climatológicas estándares;

medii ale datelor climatologice, calculate pentru perioade consecutive de 30 ani, adică de la 01 ianuarie 1901 până la 31 decembrie 1930, 01 ianuarie 1931 până la 31 decembrie 1960, și așa mai departe.
(OMM C 1330)

115 **notarea meteorologică Beaufort**

Beaufort weather notation;
notation météorologique Beaufort;
Beaufort Wetternotierung;
Beaufort-féle időjárás megjelölés;
Бофортовы обозначения;
notación meteorológica de Beaufort;

notare simbolică exprimată prin litere, pentru descrierea principalelor caracteristici ale vremii; la fel de bine, poate fi folosită și la înregistrarea datelor climatologice.
(OMM B 0360)

116 **nowcast/prevedere imediată**

nowcast;
prévision pour l'immédiat/~ immédiate;
Nowcast;

nowcast/komplex időjárás analízis és ultrarövidtávú előrejelzés;

прогноз текущей погоды;

pronóstico momentáneo/previsión inmediata;

descrierea timpului prezent și prevederea evoluției acestuia pentru o perioadă foarte scurtă (următoarele 0-2 ore); este frecvent folosită în prevederile de tip Tend în mesajele meteorologice pentru aeronautică și în cazul apariției sau evoluției rapide ori iminente a unor fenomene periculoase.

(OMM N 0600)

117 nucleație

nucleation;

nucléation;

Nukleation;

nukleáció;

нуклеация;

nucleación;

acțiunea anumitor particule denumite *nuclei* în procesul de trecere a unei substanțe din faza de vapori în faza lichidă sau solidă, ori din faza lichidă în cea solidă.

(OMM N 0610)

118 nucleație eterogenă

heterogeneous nucleation;

nucléation hétérogène;

heterogene Nukleation;

heterogén nukleáció;

неоднородная нуклеация;

nucleación heterogénea;

nucleație care are loc pe un aerosol.

(OMM H 0530)

119 nucleație omogenă/nucleație spontană

homogeneous nucleation/spontaneous ~;

nucléation homogène/~ spontanée;

homogene Nukleation/spontane ~;

homogén nukleáció/spontán ~;

гомогенная нуклеация/спонтанная ~;

nucleación homogénea/~ espontánea;
nucleație care are loc în absența aerosolilor, proces puțin semnificativ în atmosfera terestră.
(OMM H 0690)

120 **nucleație spontană**

vezi N 119 nucleație omogenă

121 **nucleu**

nucleus;

noyau;

Kern;

mag;

ядро;

núcleo;

1. în meteorologia fizică: o particulă de orice natură pe care se acumulează molecule de apă sau de gheață, în funcție de o schimbare de fază spre o stare mai condensată;

2. în meteorologia sinoptică: o formație barică de dimensiuni mici, conturată de cel puțin o izolinie închisă (izobară/izohipsă în câmpul presiunii/ geopotentialului, izalobară, izotermă, etc).

(OMM N 0630)

122 **nucleu Aitken**

Aitken nucleus;

noyau d'Aitken;

Aitkenskerne;

Aitken-magvak/~-féle magvak;

ядро Айткена;

núcleo de Aitken;

particulă atmosferică microscopică (cu diametrul sub $4 \cdot 10^{-1}$ mm), care acționează ca *nucleu de condensare* în *contorul de pulberi Aitken*.

(OMM A 1400)

123 **nucleu biogenic de gheață**

biogenic ice nucleus;

noyau de glace biogénique;

biogenische Eiskern;
biogenikjeg magvak/biológiai eredetű jégmagvak;
биогенное ледяное ядро;
núcleo biogénico de hielo;

nucleu de condensare sau de *sublimare/congelare* solide, constituit din particule de natură organică, vegetală sau animală.
(OMM B 0780)

124 **nucleu de ardere**

combustion nucleous;
noyau de combustion;
Verbrennungskern;
égési mag;
ядро сторания;
núcleo de combustión;

nucleu de condensare provenit din procese de ardere industrială sau naturală și ridicat la înălțime prin convecția termică generată de arderile respective; spre deosebire de cei din norii de incendii, în cea mai mare parte nucleii din această categorie sunt constituiți din particule de cenușe.
(OMM C 2320)

125 **nucleu de condensare**

condensation nucleus ;
noyau de condensation ;
Kondensationskerne ;
kondenzációs magvak ;
ядра конденсации;
núcleo de condensación;

nucleu sau particulă de orice natură pe care se poate produce condensarea vaporilor de apă din atmosferă; de regulă, sunt particule higroscopice sau cristale minuscule de gheață.
(OMM C 2490)

126 **nucleu de condensare solidă**

vezi N 130 nucleu de sublimare.

127 nucleu de congelare

freezing nucleus ;
noyau de congélation;
Gefrierkern/ Kern der Eiskondensation;
fagyási magvak;
ядро замерзания;
núcleo de congelación;

nucleu pe care se produce înghețarea apei în atmosfera terestră.
(OMM F 1130)

128 nucleu de gheață

ice nucleus ;
noyau glaciène ;
Eiskerne/Eiskeim;
jégképző magvak/jégmagvak;
ледяное ядро;
núcleo glaciógeno;

nuclei care antrenează formarea cristalelor de gheață în atmosferă
(*nuclee de congelare sau de sublimare (condensare solidă)*).
(OMM I 0140)

129 nucleu de sare

vezi N 132 nucleu salin.

130 nucleu de sublimare/nucleu de condensare solidă

sublimation nucleus;
noyau de condensation solide;
Sublimationkern;
szublimációs mag;
ядро сублимации;
núcleo de sublimación;

nucleu pe care se produce trecerea vaporilor de apă direct în gheață.
(OMM S 3210)

131 nucleu higroscopic

hygroscopic nucleus;
noyau hygroscofique;
hygroskopischer Kern;

higroszkopikus mag;
гигроскопическое ядро;
núcleo higroscópico;

nucleu a cărui soluție apoasă are o presiune a vaporilor de apă în echilibru mai mică decât cea a apei pure.

(OMM H 1170)

132 **nucleu salin**/nucleu de sare

sea salt nucleus ;
noyau salin;
Meerssalzkerne/Seesalzkerne ;
tengeri sómagvak ;
ядро морской соли/(морские)солевые ядра;
núcleo salino marino;

nucleu higroscopic rezultat din evaporarea apei sau a spumei smulse de vânt de pe creasta valurilor (evaporarea embrunilor).

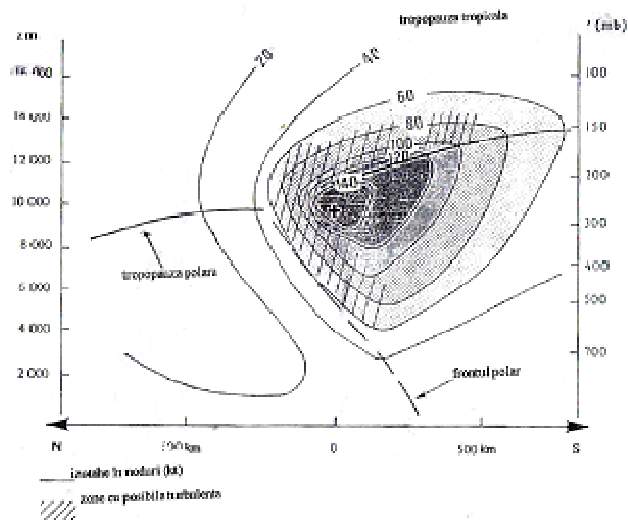
(OMM S 0500)

133 **nucleul jetului**

jet-stream core;
coeur du courant-jet;
Kern des Strahlstrom;
jet stream-mag ;
ядро струйного течения;
núcleo de la corriente en chorro;

linia de-a lungul căreia viteza vântului este maximă atât pe verticală cât și pe orizontală, similară cu axa jetului; în consecință, identificarea axei jetului la un nivel dat, ca de exemplu la 250 hPa, reprezintă doar proiecția nucleului care, în realitate este situat peste sau sub nivelul respectiv.

(OMM J 0050)

134 număr de undă

wave number;
 nombre d'onde(s);
 Wellenzahl;
 hullámszám;
 ВОЛНОВОЕ ЧИСЛО;
 número de ondas;

1. inversul lungimii de undă; numărul de unde pe unitatea de lungime în direcția de propagare, sau, frecvență, de 2π acest număr;
2. numărul de undă unghiular (numărul de undă emisferică): numărul de unde de o lungime determinată, necesare pentru a înconjura odată Pământul la latitudinea perturbației considerate.
 (OMM W 0350)

135 numărător de ioni

vezi C 361 contor de ioni

136 numărul de unde zonale

zonal wave number;
 nombre d'ondes zonal;
 zonal Wellenzahl;
 zonális hullámszám;
 ЗОНАЛЬНОЕ ВОЛНОВОЕ ЧИСЛО;

numéro de ondas zonales;

numărul de unde în direcție zonală, adică numărul de unde de-a lungul unui cerc de latitudine pentru o componentă determinată a descompunerii sinusoidale (Fourier) a unui câmp meteorologic în raport cu longitudinea.

(OMM Z 0080)

137 numărul lui Archimede

Archimedean number;

nombre d'Archimede;

Archimedesche Zahl;

Arhimédész-féle szám;

число Архимеда;

número de Archimedes;

parametru adimensional de forma: $Ar = gL^3 / \nu^3 \cdot \rho_i - \rho_0 / \rho_0$, care reprezintă criteriul de stabilitate al particulelor de lichid sau de gaz într'un mediu omogen (în meteorologia fizică, atmosfera terestră); L este dimensiunea caracteristică a particulei și ρ_i densitatea ei și ρ_0 densitatea mediului (atmosfera), iar ν este coeficientul de vâscozitate cinematică.

(Dmet man)

138 numărul lui Budâko

Budyko number;

nombre de Budyko;

Budyko (An)Zahl/~ Nummer;

Budüko-féle szám;

число Будыко;

número de Budyko;

parametru de stabilitate conceput de Budâko în forma: $Bl_2 = \Delta T / u_2$, unde ΔT este diferența de temperatură dintre două nivele și u_2 viteza vântului.

(OMM B 1300)

139 numărul lui Froude (Fr)

Froude number (Fr);

nombre de Froude (Fr);

Froudezahl (Fr)/Froudesche Zahl;

Froude-szám (Fr);
число Фруда (Fr);
número de Froude (Fr);

număr adimensional care reprezintă raportul dintre forțele de inerție și de gravitație dintr'un fluid în mișcare: $Fr = V^2/Lg$, unde V este o viteză caracteristică, L este o lungime caracteristică și g accelerația gravitației.

(OOM F 1560)

140 numărul lui Mach

Mach number;
nombre de Mach;
Machzahl;
Mach-szám;
число Маха;
número de Mach;

raportul dintre viteza unui corp într'un mediu și viteza sunetului în mediul respectiv, conform relației $B = U/c$.

(OMM M 0010)

141 numărul lui Nusselt

Nusselt number;
nombre de Nusselt;
Nusseltsche Zahl;
Nusselt-szám;
число Нуссельта;
número de Nusselt;

număr adimensional ce intervine în transferul de căldură din fluide; mediind o alegere corespunzătoare mărimilor caracteristice, acesta poate reprezenta raportul dintre căldura real transferată și căldura ce ar putea fi transferată în aceleași condiții numai prin conducție pură.

(OMM N 0710)

142 numărul lui Prandtl

Prandtl number;
nombre de Prandtl;
Prandtlische Zahl;
Prandtl-szám;

число Прандтля;

número de Prandtl;

raportul adimensional dintre *vâscozitatea cinetică* și conductivitatea termică a unui fluid: $Pr = c_p \mu / k$, unde c_p este constanta presiunii calculată din capacitatea termică specifică, μ este *vâscozitatea dinamică* și k conductivitatea termică.

(OMM P 1330, Dmag P 139)

143 numărul lui Rayleigh

Rayleigh number;

nombre de Rayleigh;

Rayleighsche Zahl;

Rayleigh-szám;

число Релея;

número de Reyleigh;

coeficient sau număr adimensional (Ra), care reprezintă raportul produsului dintre forța lui Archimede cu advecția de căldură și produsul forțelor de *vâscozitate* cu (conductivitatea) calorică într'un fluid dat, conform relației: $Ra = g |\nabla_z T| \alpha d^3 / \nu k$, unde g este accelerația gravitației, $\nabla_z T$ este diferența verticală de temperatură caracteristică în grosime caracteristică d , α este coeficientul de dilatare, ν *vîscozitatea cinematică* și k este conductivitatea calorică.

(OMM R 1040)

144 numărul lui Reynolds

Reynolds number;

nombre de Reynolds;

Reynoldssche Zahl ;

Reynolds-szám ;

число Рейнольдса;

número de Reynolds;

număr adimensional (Re) egal cu raportul dintre forța de inerție și forța de *vâscozitate* dintr'un fluid în mișcare: $Re = LU / \nu$ unde L este o lungime caracteristică, U este o viteză caracteristică și ν este *vâscozitatea cinematică*.

(OMM R 1740)

145 numărul lui Richardson

Richardson number;
nombre de Richardson;
Richardsonsche Zahl;
Richardson-szám;
число Ричардсона;
número de Richardsson;

număr adimensional (Ri) care intervine în studiul forfecării curenților într'un curent stratificat: $Ri = g\beta / (\delta u / \delta z)^2$, unde g este accelerația gravitației, β reprezintă stabilitatea verticală (de regulă egal cu $(1/\theta)\delta\theta/\delta z$, unde θ este temperatura potențială) și $\delta u / \delta z$ este forfecarea verticală caracteristică vântului.

(OMM R 1780)

146 numărul lui Rossby

Rossby number;
nombre de Rossby;
Rossbysche Zahl;
Rossby-szám;
число Россби;
número de Rossby;

raportul adimensional (Ro) dintre forța de inerție și forța Coriolis pentru o curgere dată într'un fluid în rotire, exprimată prin: $Ro = U / fL$, unde U este o viteză aracteristică, f este parametrul Coriolis și L este o lungime caracteristică.

(OMM R 1960)

147 numărul lui Stanton

Stanton number;
nombre de Stanton;
Stantonsche Zahl;
Stanton szám;
число Стэнтона;
número de Stanton;

reciprocul numărului lui Prandtl.

(OMM S 2690)

148 numărul lui Taylor

Taylor number;
nombre de Taylor;
Taylorsche Zahl;
Taylor-szám;
число Тэйлора;
número de Taylor;

număr adimensional care intervine în problemele fluidelor vâscoase în rotație, de forma: $T = f^2 h^4 / \nu^2$, unde f este *parametrul Coriolis*, h este grosimea reprezentativă a fluidului și ν este *vâscozitatea cinematică* a acestuia.

(OMM T 0050)

149 numărul lui Wolf

vezi N 150 numărul relativ de pete solare.

150 numărul relativ de pete solare/numărul lui Wolf

relative sunspot number/Wolf's number;
nombre relatif de taches solaires/nombre de Wolf;
Sonnenflecken-Relativzahl/Wolfsche Zahl, Sonnenfleckenzahl;
napfoltszám/relativ ~, Wolf-féle szám;
относительное число солнечных пятен/число Вольфа;
número relativo de manchas solares/~ de Wolf;

măsură relativă a activității petelor solare claculată cu formula: $R = k(10g + f)$, în care R este numărul relativ de pete solare, g este numărul de grupuri de pete solare și k este un factor ce variază în funcție de condițiile de observare (loc și instrument).

(OMM R 1520)

O

001 **observator meteorolog, observator meteorologic**

1. meteorological observer;
observateur météorologique;
meteorologische Beobachter/Wetterbeobachter;
meteorológiai megfigyelő/meteorológus ~;
метеорологический наблюдатель;
observador meteorológico;
2. meteorological observatory;
observatoire météorologique;
meteorologische Observatorium;
meteorológiai obszervatórium;
метеорологическая обсерватория;
observatorio meteorológico;

1. membru al unui serviciu meteorologic sau un voluntar acceptat de un *Serviciu meteorologic*, care efectuează și transmite *observații meteorologice*. (OMM M 1070)

2. instituție științifică desemnată să efectueze observații și studii precise și detaliate asupra fenomenelor meteorologice, cu echipamente speciale, nedisponibile în alte stații meteorologice. (OMM M 1060)

002 **observație**

- observation;
- observation;
- Beobachtung/Anmerkung;
- megfigyelés;
- наблюдение;
- observación;

în meteorologie, evaluarea, măsurarea sau determinarea unui sau mai multor elemente meteorologice.

(OMM O 0040)

003 **observație actinometrică**

- actinometric observation;
- observation actinométrique;

Strahlungsmessungsbeobachtung;
sugárzástani megfigyelés;
актинометрические наблюдения;
observación actinométrica;

ansamblu de determinări și măsurători instrumentale efectuate în platforma meteorologică standard sau în locuri special amenajate, privind intensitatea radiației solare, difuze, totale, precum și asupra radiației efective, a bilanțului radiativ și albedoului.

(Dmet man)

004 **observație (meteorologică) asinoptică**

asynoptic observation;
observation asynoptique;
asynoptische Beobachtung;
aszinoptikus megfigyelés;
асиноптические наблюдения;
observación asinóptica;

observație meteorologică suplimentară efectuată între *orele standard (sinoptice)* regulate.

(OMM A 2650)

005 **observație climatologică**

climatological observation;
observation climatologique;
klimatologische Beobachtung;
éghajlati megfigyelés;
климатологическое наблюдение;
observación climatológica;

evaluarea sau măsurarea unuia sau mai multor *elemnte climatologice*; în unele state acest tip de observații se efectuează la ora locală (timpul solar mediu), nu la cea oficială.

(OMM C 1320)

006 **observație cu balon pilot**

vezi S 159 sondaj pilot.

007 **observație (meteorologică) de munte**

mountain observation ;

observation de montagne ;
Gebirgsbeobachtung ;
hegyi megfigyelés ;
горное наблюдение;
observación de montaña;

observație meteorologică efectuată la o *stație de munte*.
(OMM M 2110)

008 observație (meteorologică) de pe navă/observație SHIP

ship observation;
observation de navire;
Schiffbeobachtung;
hajómegfigyelés/SHIP-megfigyelés;
судовое наблюдение;
observación de buque;

observație meteorologică efectuată la bordul unei nave, în timpul marșului sau în poziție fixă (staționară).
(OMM S 0980)

009 observație (meteorologică) de suprafață/observație la sol

surface observation;
observation de surface;
oberflächlich Beobachtung/Bodenbeobachtung;
felszíni megfigyelés;
наземное наблюдение;
observación de superficie;

observație meteorologică, alta decât o observație în altitudine, efectuată la nivelul suprafeței terestre.
(OMM S 3750)

010 observație (meteorologică) din avion

vezi A 270 apob

011 observație fenologică

phenological observation;
observation phénologique;
phänologische Beobachtung;
fenológiai megfigyelés;

фенологическое наблюдение;

observación fenológica;

tip de observație meteorologică în care se înregistrează anumite fenomene meteorologice și datele la care au loc diferitele etape de dezvoltare a unei plante (culturi vegetale) sau data de sosire/plecare a unor specii de păsări; în general, sunt urmărite evenimentele sau fenomenele biologice care pot fi corelate în special cu variațiile sezoniere ale climatului.

(OMM P 0500)

012 observație în altitudine

upper-air observation/aerological measurement;

observation en altitude;

aerologische Aufstieг/~ Beobachtung;

aerológiai megfyelés/magasléгkóri ~;

ысотные наблюдения/аэрологические ~, аэрологический

зондаж;

observación en altitud;

observație efectuată în *atmosfera liberă*, fie direct prin radiosondaj, aviosondaj, rachetosondaj, etc. fie indirect.

(OMM U 0210)

013 observație la sol

vezi O 009 observație de suprafață

014 observație meteorologică

meteorological observation;

observation météorologique;

meteorologische Beobachtung;

meteorológiai megfigyelés/~ észlelés;

метеорологическое наблюдения;

observación meteorológica;

evaluarea sau măsurarea unui sau mai multor elemente meteorologice, în condiții de reprezentativitate și la ore (termene) standard pentru a fi comparabile cu cele din întreaga rețea de stații meteorologice.

(OMM M 1050)

015 **observație meteorologică radar**

radar meteorological observation;

observation météorologique par radar;

meteorologischeradar Beobachtung;

radarmeteorológiai megfigyelés;

радиолокационное метеорологическое наблюдение;

observación meteorológica con radar;

evaluarea ecourilor ce apar pe ecranul *radar* în termeni ca orientare (direcție), întindere, intensitate, tendința intensității, altitudine, mișcare și caracteristici speciale, care pot indica anumite tipuri de condiții meteorologice ca furtuni puternice sau o propagare anormală.
(OMM R 0060)

016 **observație meteorologică reprezentativă**

reprezentative meteorological observation ;

observation météorologique représentative ;

repräsentative meteorologische Beobachtung ;

reprezentatív megfigyelés ;

репрезентативное метеорологическое наблюдение;

observación meteorológica representativa ;

observație meteorologică efectuată în condiții de reprezentativitate a condițiilor naturale din zona sau regiunea, mai mult sau mai puțin extinsă, în care este amplasată stația respectivă.

(OMM R 1590)

017 **observație radiovânt**

radiowind observation;

observation de radiovent;

Radiowind Beobachtung;

rádiószél megfigyelés;

радиоветровое наблюдение;

observación de radioviento;

determinarea parametrilor vântului în altitudine prin urmărirea traiectoriei unui balon liber prin mijloace electronice, altele decât radarul.

(OMM R 0690)

018 observație (meteorologică) satelitară

satellite observation;
observation satellitaire;
Satellitenbeobachtung;
műholdas megfigyelés;
спутниковое наблюдение;
observación satelital;

observație realizată cu ajutorul instrumentelor imbarcate la bordul unui satelit artificial al Pământului.

(OMM S 0120)

019 observație SCHIP

vezi O 008 observație de pe navă.

020 observație (meteorologică) sinoptică

synoptic observation;
observation synoptique;
synoptische Beobachtung;
szinoptikus megfigyelés;
синоптическое наблюдение;
observación sinóptica;

observație la sol (de suprafață) sau în altitudine efectuată la o *oră standard*.

(OMM S 4010)

021 observație (meteorologică) suplimentară

supplementary observation;
observation supplémentaire;
zusätzlich Beobachtung;
kiegésítő megfigyelés;
дополнительные наблюдения;
observación suplementaria;

observație meteorologică efectuată în plus față de cele stabilite în orarul normal național sau internațional, pentru a răspunde cerințelor speciale cum ar fi prevederea ciclonilor tropicali.

(OMM S 3650)

022 **oceanic**/oceanicitate

oceanity/ocenicity;
océanité/océanicité;
Ozeanität;
óceáni;
океаничность;
oceanidad/oceanicidad;

în meteorologie, gradul în care un *climat* este afectat de influențele maritime; termenul este opus celui de *continental/continentalitate*.

(OMM O 0090, O 0110)

023 **oceanicitate**

vezi O 022 oceanic

024 **ochiul ciclonului tropical**

eye of the tropical cyclone;
œil du cyclone tropical;

Auge der Tropensturm/~ der tropisch Zyklone, ~ der Hurrikan/
Orkan;

ciklon szeme/hurrikán ~;

глаз тропического циклона/~ урагана;

ojo del ciclón tropical;

zona relativ senină și calmă din interiorul zidului circular de *nori convectivi*, al cărui centru geometric coincide cu centrul *ciclonului tropical*.

(OMM E 1410)

025 **ocluzie**

occlusion;

occlusion;

Okklusion;

okklúzió;

ОККЛЮЗИЯ;

oclusión;

1. procesul de formare a unui front oclus, care reprezintă de fapt ultimul stadiu de evoluție al unui ciclon, în care sectorul cald începe să se reducă progresiv până la dispariția totală. Prin ocludere, ciclonul devine un turbion omogen și puțin mobil;

2. denumire prescurtată atribuită frontului care rezultă din procesul de ocludere a cicloului.

(OMM O 0080, Dmet 10)

026 ocluzie caldă/front oclus cu caracter cald

warm occlusion;

occlusion chaude;

Warmfrontokklusion;

meleg okklúzió;

ОККЛЮЗИЯ ПО ТИПУ ТЕПЛОГО ФРОНТА;

oclusión caliente;

tip de *ocluzie* în care aerul rece din spatele frontului oclus este mai cald decât aerul rece din fața acestuia.

(OMM W 0130)

027 ocluzie orografică

orographic occlusion;

occlusion orographique;

orographische Okklusion;

orografikus okklúzió;

орографическая окклюзия;

oclusión orográfica;

ocluzie determinată de prezența unui lanț muntos care încetinește înaintarea frontului cald, permițând frontului rece să-l ajungă din urmă și să împingă sectorul cald în altitudine.

(OMM O 0410)

028 ocluzie rece/front oclus cu caracter rece

cold occlusion;

occlusion froide;

Kaltfrontokklusion ;

hideg okklúzió ;

ОККЛЮЗИЯ ПО ТИПУ ХОЛОДНОГО ФРОНТА/ОККЛЮЗИЯ ХАРАКТЕРА ХОЛОДНОГО ФРОНТА, ХОЛОДНЫЙ ОККЛЮЗИИ;

oclusión fría;

tip de *ocluzie* sau de *front oclus* în care aerul rece din spatele frontului este mai rece decât aerul rece din fața frontului.

(OMM C 2240)

029 **ocluzie retrogradă**

back-bent occlusion/bent-back ;
occlusion rétrograde/rétrograde;
zurückgebogene Okklusionsfront;
visszahajló okklúzió;
загнутая окклюзия;
oclusión retrógrada;

front oclus care se formează uneori în sectorul posterior al unei *depresiuni*, asociat cu mișcarea acesteia de-a lungul frontului oclus inițial, sau cu formarea unui nou centru depresionar în apropierea punctului de ocludere; direcția de mișcare a unei ocluzii retrograde este orientată în general către sud sau sud-est (în emisfera nordică) spre deosebire de deplasarea generală a frontului oclus inițial, care este spre est sau nord-est.

(OMM B 0030)

030 **octa/optime**

okta;
octa;
Okta;
okta;
ОКТА;
octavo;

în meteorologie, a opta parte din bolta cerească, folosită ca unitate cantitativă în aprecierea și cifrarea nebulozității (totale și parțiale) în documentele (carnete de observații, tabele) și mesajele meteorologice.

(OMM O 0170)

031 **octant** (de glob)

octant;
octant;
Oktant;
oktáns;
ОКТАНТ;
octante;

în meteorologie, a opta parte din suprafața terestră, delimitată de ecuator și două segmente ale meridianelor 0⁰, 90⁰W, 180⁰ și 90⁰E; element de identificare în cifrarea coordonatelor geografice de poziționare în unele mesaje.

(OMM O 0140)

032 **oglină nefoscopică**

vezi N 020 nefoscop cu oglindă

033 **ombrometru**

vezi M 137micropluviometru

034 **OMM**

vezi O 060 Organizația meteo. mondială

035 **opacitatea atmosferică**

atmospheric opacity;

opacité atmosphérique;

atmosphärische Undurchsichtigkeit;

légekőri homályosság;

мутность атмосферы;

opacidad atmosférica;

proprietatea atmosferei terestre de a atenua intensitatea luminii; opacitatea crește proporțional cu numărul (cantitatea) de particule solide sau lichide existente în aer.

(OMM A 2880)

036 **opacus (op)**

opacus (op);

opacus (op);

opacus (op);

opacus (op);

непросвечивающие облака (op);

opacus (op);

varietate de nori sub formă de bancuri extinse, pânză sau strat, a cărei masă principală este suficient de groasă sau opacă pentru a masca complet Soarele sau Luna; termenul se aplică genurilor *Altostratus*, *Stratocumulus* și *Stratus*.

(OMM O 0210)

037 opalescență

opalescence;

opalescence;

Opaleszenz;

opálosság;

опалесценция;

opalescencia;

nuanța alburie și modificarea ușoară a culorii aparente a obiectelor în raport cu cea normală, ca de exemplu colorarea albastruie a unui obiect negru sau întunecat, produsă de difuzia luminii pe particulele mici în suspensie existente în atmosferă.

(OMM O 0220)

038 operator nabla

vezi A 302 ascendent ∇

039 optica atmosferei

atmospheric optics;

optique atmosphérique;

atmosphärische Optik/Optik der Atmosphäre;

légköri optika;

атмосферная оптика;

óptica atmosférica;

ramură a meteorologiei fizice care se ocupă cu studiul proprietăților optice ale atmosferei terestre și al fenomenelor optice produse de *aerosoli* și *meteori*.

(OMM A 2890)

040 optim climatic

climatic optimum;

optimum climatique;

Klimaoptimum/klimatische Optimum;

klímaoptimum;

климатический оптимум;

clima óptimo;

perioadă istorică cuprinsă aproximativ între anii 500 și 2500 înainte de Cristos, în timpul căreia temperatura a fost mai ridicată decât în prezent aproape în toate regiunile globului terestru.
(OMM C 1060)

041 **optime**

vezi O 030 octa

042 **optimizarea meteorologică a rutelor (de zbor)**

weather routing;

routage météorologique;

Wetterbestmöglichung der Luftweg;

útvonalra szóló meteorológiai eligázítás;

проведение судов рекомендуемым курсом (по условиям погоды);

optimización meteorológica de rutas;

folosirea de informații meteorologice asupra vremii sau stării timpului observat sau prevăzut pentru stabilirea traseului optim pentru o navă, o aeronavă sau orice alt mijloc de transport, în scopul economisirii combustibilului, sau pentru a evita deteriorarea mărfii și a neplăcerilor pentru pasageri.

(OMM W 0560)

043 **ora reală de observație/momentul observației**

actual time of observation;

heure réelle d'observation;

wirklicher Beobachtungstermin;

tényleges észlelési idő;

фактическое время наблюдения/истинный срок наблюдения;

hora efectiva de observación;

1. ora la care este citit barometrul atunci când se efectuează o *observație sinoptică* de suprafață (la sol);

2. ora la care sunt efectiv lansate balonul, parașuta sau racheta cu care se efectuează o *observație* sau un sondaj *în altitudine* (în atmosfera liberă).

3. ora la care se citește psihrometrul când se efectuează o *observație climatologică*.

(OMM A 0440)

044 **oraj**

thunderstorm;

orage;

Gewitter;

zivatar;

гроза;

tormenta;

electrometeor sub formă de descărcare electrică bruscă în atmosferă, care se manifestă printr'un fulger scurt și strălucitor însoțit de un zgomot sec sau un bubuit surd (tunet). Este un fenomen asociat norilor cumuliformi de tip Cumulonimbus și este frecvent însoțit de precipitații cu caracter de aversă, grindină, sau ocazional de zăpadă, măzăriche ori zăpadă grăunțoasă și/sau rafale puternice cu caracter de vijelie.

(OMM T 0940, Dmet O 18)

Nota

Aprecierea intensitatii unui oraj se face numai în functie de frecventa si intensitatea descarcarilor electrice, indiferent de intensitatea altor fenomene asociate (averse, rafale), conform I.D 37/68 revizuita prin Ordinul nr. 89/86, III.6.6.2.

045 **oraj convectiv**/furtună convectivă

convective thunderstorm;

orage de convection/orage convectif;

Konvektivgewitter;

konvektív zivatar;

конвективная гроза;

tormenta por convección;

oraj produs de un *nor convectiv*; în mare parte din cazuri fenomenul are carácter local.

(OMM C 3040)

046 **oraj de advecție**/furtună de advecție

advective thunderstorm;

orage d'advection;

Advektivgewitter;

advektív zivatar;

адвективная гроза;

tormenta por advección;

oraj produs de instabilitatea asociată cu o *advecție* de aer relativ mai rece la nivelurile superioare, sau de aer relativ mai cald în straturile inferioare, sau ca urmare a combinării ambelor procese.

(OMM A 0660)

047 oraj de front rece/furtună de front rece

cold front thunderstorm;

orage de front froid;

Kaltfrontgewitter;

hidegfront zivatar;

гроза на холодном фронте;

tormenta de frente frío;

oraj care se produce de-a lungul unui *front rece*.

(OMM C 2220)

048 oraj de masă (de aer)

air-mass thunderstorm;

orage de masse d'air;

Luftmassengewitter;

légtömegben belüli zivatar;

внутримассовая гроза;

tormenta de masa de aire;

oraj care se produce în interiorul unei *mase de aer* instabil, nefiind determinat de trecerea unui front atmosferic.

(OMM A 1280)

049 oraj frontal

frontal thunderstorm;

orage frontal;

Frontalgewitter/Frontgewitter;

frontális zivatar;

фронтальная гроза;

tormenta frontal;

oraj rezultat din *convecția* forțată indusă de o ascendență frontală.

(OMM F 1400)

050 oraj prefrontal

pre-frontal thunderstorm;
orage préfrontal;
Präfrontalgewitter;
prefrontális zivatar;
предфронтальная гроза;
tormenta eléctrica prefrontal;

oraj care se dezvoltă mai degrabă în fața unei *zone frontale* decât în interiorul acesteia.

(OMM P 1520)

051 oră sinoptică

synoptic hour;
heure synoptique;
synoptische Termin;
szinoptikus főterminusok;
синоптический срок;
hora sinóptica;

ora (TMG/UTC) stabilită prin acord internațional la care sunt efectuate observații meteorologice, simultan în tot sistemul mondial de stații de observație.

(OMM S 3990)

052 oră sinoptică intermediară/oră standard intermediară

intermediate standard time;
heure standard intermédiaire;
synoptische Nebentermine;
szinoptikus mellékterminusok;
промежуточный стандартный (синоптические) срок(и);
hora sinóptica intermedia;

orele standard intermediare la care se fac observații sinoptice la sol pentru termenele 0300, 0900, 1500 și 2100 UTC (TMG).

(OMM I 0650)

053 oră sinoptică principală/oră standard principală

main standard time;
heure standard principale;
synoptische Haupttermine;

szinoptikus főterminusok;

главные стандартные срок;

hora fija principal;

oră sinoptică standard la care se fac observațiile sinoptice de suprafață, difuzate la scară regională sau mondială; orele standard principaale sunt 0000, 0600, 1200, 1800 UTC.

(OMM M 0060)

054 oră standard de observație

standard time of observation;

heure standard d'observation;

Standardbeobachtungstermin;

standard terminus;

стандартный срок наблюдения;

hora normal de observación;

ora specificată în Manualul *Sistemului mondial de observații* (Anexa V a Regulamentului Tehnic OMM) pentru efectuarea observațiilor meteorologice.

(OMM S 2650)

055 oră standard intermediară

vezi O 052 oră sinoptică intermediară.

056 oră standard principală

vezi O 053 oră sinoptică principală

057 orbirea zăpezii

snow blindness;

cécité des neiges;

Schneeblendung;

hóvakság;

снежная слепота;

ceguerade la nieve;

orbirea temporară sau scăderea acuității vizuale cauzată de lumina Soarelui reflectată de suprafețele înzăpezite, acoperite în special cu zăpadă proaspătă; afecțiunea este frecventă la schiori, alpiniști și la lucrătorii sau locuitorii din zonele polare.

(OMM S 1480)

058 orbită heliosincronă
vezi O 059 orbită solar sincronă.

059 orbită solar sincronă/orbită heliosincronă
sun-synchronous orbit;
orbite héliosynchrone;
heliosynchron Umlaufbahn;
napszinkron pálya;
солнечно-синхронная орбита;
órbita heliosincrónica;
orbită al cărei plan este fix în raport cu Soarele.
(OMM S 3480)

060 Organizația Meteorologică Mondială – OMM/ WMO
World Meteorological Organization/WMO;
Organisation Météorologique Mondiale/OMM;
Meteorologische Weltorganisation;
Meteorológiai Világszervezet/WMO;
Всемирная Метеорологическая Организация/ВМО;
Organización Meteorológica Mundial/OMM;
instituție specializată a Națiunilor Unite (ONU) însărcinată cu coordonarea, uniformizarea și îmbunătățirea activităților meteorologice din lumea întreagă și de a încuraja schimbul eficient de informații meteorologice între țări, în interesul diferitelor activități umane. A luat ființă în 1947 prin reorganizarea postbelică a fostei Organizații Meteorologice Internaționale – OMI, care a coordonat activitatea de meteorologie în țările aderente din 1873 până la declanșarea ultimului război mondial. Si-a început efectiv activitatea în 23 martie 1950 odată cu semnarea Convenției OMM de la Washington de cel de al 14-lea stat. Organul suprem de conducere este Congresul care se reunește odată la 4 ani, realizarea programelor aprobate de Congres este asigurată de Consiliul Executiv (CE), iar activitatea meteorologică mondială este organizată și coordonată în cadrul a șase Asociații Regionale (AR) corespunzătoare marilor continente și opt Comisii Tehnice (CT).
(OMM W 1350, W 1440)

061 **orizont, 1 astronomic, 2 aparent, 3 real**

horizon, astronomical ~, apparent/visible/sensible ~, real ~;
horizon, ~ astronomique, ~ apparent/visible/sensible, ~ réel/vrai;
Horizont, astronomischer ~, scheinbarer/sichtbarer~, wahrer ~;
horizont, csillagászati ~, látszólagos ~, valódi ~;
горизонт, астрономический~, видимый/мажущийся ~,

ИСТИННЫЙ ~;

horizonte, ~ astronomico, ~ aparente/visible, ~ real/verdadero;

linia aparentă de-a lungul căreia bolta cerească pare că se intersectează cu suprafața terestră, denumită și linia orizontului; cu cât punctul de observație este mai înalt, cu atât linia orizontului este mai îndepărtată și suprafața terestră văzută este mai mare. În practică se folosesc trei sintagme diferite:

- 1 orizontul astronomic, mult mai extins fiind reprezentat de planul egal depărtat de nadir și zenit care intersectează bolta cerească pentru punctul de observație;
- 2 orizontul aparent sau vizibil, variabil ca dimensiune în funcție de condițiile de vizibilitate și înălțimea punctului de observație, care reprezintă intersecția aparentă a bolții cerești cu planul tangent la punctul de observație
- 3 orizontul real sau adevărat, care reprezintă linia teoretică de intersecție a bolții cerești cu planul tangent la un punct de observație terestru, indiferent de condițiile de vizibilitate și obstacolele din zona acestuia.

(Dmet O 26, Dmag Cs 28, L 22, V 4)

062 **orizont de fum**

vezi O 064 orizont de praf

063 **orizont de pâclă**

vezi O 064 orizont de praf

064 **orizont de praf, de fum, de pâclă**

dust horizon, smoke ~, haze ~;
horizon de poussière, ~ de fumée, ~ de brume sèche;
Staubhorizont, Rauchhorizont, (trockener) Dunsthorizont;
porlátóhatár, füstthatár, homályhatár, poros levegő felsőhatára;
пылевой горизонт, дымной ~, горизонт мглы;

horizonte de polvo, ~ de humo, ~ de calima;
partea superioară a unui strat de praf, fum sau pâclă care este delimitat de o *inversiune de temperatură* la joasă altitudine și care are aspectul unui orizont atunci când este privit de sus pe fondul cerului; fenomenul este observabil și sub tropopauză mai ales în zilele calde, când pulberile din troposferă sunt aglomerate de convecție la limita superioară a acesteia.
(OMM D 1440)

065 **orografie**

orography;
orographie;
Orographie;
orografía;
орография;
orografía;

parte a geografiei fizice care se ocupă cu descrierea, clasificarea și studierea formelor de relief ale uscatului; folosirea termenului cu înțelesul impropriu de relief (orografia zonei/~ regiunii) nu este recomandabilă.
(Dmet O 118)

066 **oscilația australă/~ sudică**

southern oscillation;
oscillation australe;
südlich Schwankung;
déli oszcilláció;
южное колебание;
oscilación del sur;

oscilație la scară mare a presiunii între oceanele Pacific și Indian (Walker 1923); această oscilație de masă între emisfere antrenează modificări importante în regi,ul vântului, temperaturii și precipitațiilor. (OMM S 2150)

067 **oscilația bienală a vântului/oscilația cvasibienală, QBO**

biennial wind oscillation/quasi-biennial oscillation, QBO;
oscillation bienalle du vent/oscillation quasi biennale;
quasizweijährige Oszillation/Quasi-Biennale-Oszillation, QBO;

kvázikétéves oszcilláció;

двухгодичное колебание ветра/квазидвухлетняя

ОСЦИЛЛЯЦИЯ, ~ ЦИКЛЧНОСТЬ;

variación bienal (o casi bienal) del viento;

alternanța regimurilor cu vânturi de est și de vest în *stratosferă*, care se observă cam până la 12⁰ de ecuator, cu o periodicitate ce variază de la 24 la 30 luni; fiecare schimbare de regim începe de sus, de la o altitudine de 30 km și se propagă în straturile inferioare cu o viteză de aproximativ 1 km pe lună, în timp ce amplitudinea scade sub aproximativ 23 km.

(OMM B 0740)

068 **oscilația sudică**

vezi O 066 oscilația australă.

069 **oscilație climatică**

climatic oscillation;

oscillation climatique;

klimatische Schwingung/Klimaoszillation;

éghajlati oszcilláció;

КЛИМАТИЧЕСКАЯ ОСЦИЛЛЯЦИЯ;

oscilación climática;

fluctuație în care variabila tinde să se schimbe progresiv și regulat între maxime și minime succesive.

(OMM C 1070)

070 **oscilație cvasibienală**

vezi O 067 oscilația bienală a vântului.

071 **oscilațiile Milankovitch**

Milankovitch oscillations;

oscillations de Milankovitch;

Milankovitchschwingung/Milankovitchoszillatione;

Milankovitch oszcilláció;

колебания Миланковича;

oscilaciones de Milankovitch;

variații mari ale climatului care sunt datorate variațiilor radiație solare cauzate de:

- variația elipticității orbitei terestre,
 - variația înclinării axei de rotație a Pământului, cauzată de oblicitatea eclipticei, și
 - precesia solstițiilor și echinocțiilor.
- (OMM M 1440)

072 **osmometru**

osmometer;
 osmométre;
 Osmometer;
 ozmométer;
 осмометр;
 osmómetro;

1. instrument pentru măsurarea presiunii osmotice a unei soluții;
2. în meteorologie, instrument instalat sub căi rutiere (drumuri, șosele, autostrăzi) pentru determinarea conținutului de apă din solul situat sub acestea.

(OMM O 0460, DEX)

073 **OSV**

vezi S 239 stație meteorologică oceanică

074 **oval auroral**

auroral oval;
 ovale aurorale;
 Polarlichtschesoval;
 sarki fény előfordulásának zónája;
 авроральный овал;
 óvalo auroral;

1. configurație (centura aurorală) care reprezintă arealul aproximativ de distribuție latitudinală și timpul local magnetic al aurorelor;
2. configurația instantanee a unei aurore, sau a unei zone aurorale.

(OMM A 3190)

075 **oxigen**

oxygen ;
 oxygène ;
 Sauerstoff ;

oxigén ;

кислород;

oxígeno ;

element chimic gazos, incolor, inodor, insipid, cu o mare răspândire în natură prin combinațiile cu alte elemente (în deosebi oxizi); în stare gazoasă intră în compoziția aerului atmosferic, reprezentând 23,14% din greutatea sau 20,95% din volumul acestuia (valori reprezentative pentru stratul inferior al atmosferei); cantitatea totală de oxigen atmosferic este estimată la $1,5 \times 10^{15}$ tone, ceea ce reprezintă doar 0,1 % din cantitatea totală de oxigen de pe glob.

(Atm.Std., Dmag O 52)

076 ozon

ozone;

ozone;

Ozon;

ózon;

озон;

ozono;

forma triatomică a oxigenului (O_3), care se formează în atmosferă prin descompunerea moleculei de oxigen în atomi și recompunerea ei prin procesele de disociere electrică și fotochimică din atmosfera înaltă. Este concentrat într'un strat aproximativ continu și uniform (*ozonosfera*), având rol vital prin absorbirea radiației ultraviolete cu lungimi de undă sub 3000 Å. Concentrația maximă de ozon se înregistrează primăvara cea minimă toamna, amplitudinea anuală crescând cu latitudinea.

(OMM O 0550, Atm.Std, Dmet O 33, Dmagm O 57)

077 ozonometru

ozonometer;

ozonomètre;

Ozonometer;

ózonmérő;

озонметр;

ozonómetro;

instrument pentru măsurarea *ozonului*, a cantității totale a acestuia în atmosferă sau concentrația lui într'un punct, prin mijloace chimice sau optice.

(OMM O 0600)

078 ozonosfera/stratul de ozon

ozonosphere/ozone layer;

ozonosphère/couche d'ozone;

Ozonosphäre;

ozonosféra/ózonpajzs;

озоносфера/озонный слой;

ozonosfera/capa de ozono;

strat al atmosferei situat între 10 și 50 km înălțime, în care procentajul de ozon este relativ ridicat; concentrația maximă se întâlnește în general între 20 și 25 km.

(OMM O 0560, O 0610)

079 ozonosondă

ozone sonde;

sonde pour l'ozone;

Ozonsonde;

ózonsonda;

озонный зонд;

ozonosonda;

instrument lansat în atmosferă cu un balon de mare altitudine pentru măsurarea variației verticale a concentrației de ozon din atmosferă.

(OMM O 0580)

080 ozonul la sol/ozonul troposferic

surface ozone/tropospheric ~;

ozone en surface/~ troposphérique;

Ozon zu Boden/Troposphärischeozon;

felszíni ózon/troposzférikus ~ ;

приземный озон/тропосферный ~;

ozono en superficie/~ troposférico;

fracția mică din ozonul total existentă în *stratul limită atmosferic*.

(OMM S 3770)

081 ozonul total

total ozone;

ozone total/contenu total de l'ozone;

Gesamtozongehalt;

teljes ózontartalom;

общее количество озона;

ozono total;

cantitatea de ozon existentă într'o coloană atmosferică; poate oscila între 2 și 6 mm, grosime echivalentă la o temperatură și presiune standard.

(OMM T 1140)

082 ozonul troposferic

vezi O 080 ozonul la sol.

P

001 pagube produse de grindină

hail damages;
domage causé par la grêle;
Hagelschaden/Hagelverlust;
jégesókár;
ущерб от градобития;
daños por granizo;

daune sau distrugerii provocate culturilor, vegetației, clădirilor, vehiculelor, etc., rezultate din impactul direct al grindinei cu acestea; întinderea și gravitatea pagubelor sunt direct proporționale cu mărimea și, în egală măsură, cu densitatea și durata căderii de grindină.

(OMM H 0040)

002 pagube produse de îngheț

frost damage;
domage causé par le gel;
Frostschaden;
fagykár;
убытки от заморозков;
daños por heladas;

deteriorările produse vegetației atunci când apa din structura celulară a plantelor îngheață, spărgând pereții celulari și prin aceasta distrugând materialul vegetal.

(OMM F 1460)

003 pagube produse de trăznet

lightning damage;
dommage causé par la foudre;
Blitzschlagschaden;
villámkár;
грозовое повреждение;
daño causado por el relámpago;

distrugerile directe suferite de aeronave, de liniile electrice aeriene, sisteme electrice de transmisie, de aparate sau alte bunuri, și pagubele indirecte (datorate focului sau accidentelor) cauzate de trăsnet.

(OMM L 0560)

004 paiete

vezi B 079 beteață

005 paleoclimat

paleoclimate;

paléoclimate;

Paläoklima;

paleoéghajlat/paleoklíma;

ПАЛЕОКЛИМАТ;

paleoclima;

clima unei perioade preistorice ale cărei caracteristici principale pot fi reconstituite pe baza probelor geologice sau paleobiologice (fosile).

(OMM P 0010)

006 paleoclimatologie

paleoclimatology;

paléoclimatologie;

Paläoklimatologie;

paleoklimatológia;

ПАЛЕОКЛИМАТОЛОГИЯ;

paleoclimatología;

ramură a climatologiei care se ocupă cu studiul paleoclimatelor.

(OMM P 0020)

007 pampero

pampero;

pampero;

Pampero;

pampero;

памперо;

pampero;

vânt rece și în rafale, care suflă din sud și sudvest în pampasul din Argentina și Uruguay.

(OMM P 0030)

008 **panaș**

plume;

panache;

Rauchfahne;

füstfáklya;

шлейф/дым;

penacho;

curent aerian identificabil, cu o temperatură și compoziție chimică diferite de cea a aerului înconjurător, ca de exemplu pana de fum care iese dintr'un coș înalt sau panașul de aer sub formă de bulbuci care se ridică prin convecție de pe un sol încălzit.

(OMM P 0820)

009 **panaș buclat**

looping;

panache en volutes;

„looping“/schlangenartige Rauschausbreitung, schlängelnde ~;

kígyózó füstterjedés;

волнообразный шлейф;

formación de rizos;

panaș de poluare distorsionat de mari turbioane verticale într'o atmosferă instabilă.

(OMM L 0880)

010 **panaș conic**

coning/coniform spreading;

panache conique;

nische Fortpflanzung/Ausbreitung;

kúp alakú terjedés/coning;

конусообразованный шлейф загрязнений;

formación de conos;

pană sau *panaș* de poluare în formă de con, care se extinde în partea de sub vânt a sursei; de regulă, aceasta se formează atunci

când mediul înconjurător este într'o stare de stabilitate cvasineutră. (OMM C 2600)

011 **panaş de zăpadă**

snow banner/~ plum, ~ smoke;

panache de neige;

Schneefederbusch;

hózászló;

снежный флаг/~ туман;

penacho de nieve/humo de ~;

zăpadă spulberată de vânt de pe creasta unui munte; fenomenul este observabil cu precădere din văile umbrite de sub creastă.

(OMM S 1470)

012 **panaş în evantai**

fanning;

panache en évantail;

fächerförmige Rauchausbreitung;

legyezőszerű füstterjedés;

верообразный шлейф загрязнений;

formación de abanicos;

panaş de poluare în formă de evantai, care se extinde mai mult lateral decât pe verticală; etalarea laterală este cauzată adesea de o schimbare a direcției vântului cu înălțimea în timp ce extinderea pe verticală este împiedicată de stabilitatea termică.

(OMM F 0080)

013 **panaş turgescen**

lofting;

panache turgescen;

“Lofting”-Erscheinung;

lofting/felfelé szóródó füstterjedés;

возвышение;

disemnación de contaminantes en altura;

pană de poluare cu baza plată însă cu mare extindere verticală, ceea ce indică o atmosferă stabilă până la baza panașului și instabilă deasupra acesteia.

(OMM L 0800)

014 **pană**/creastă

wege/ridge;
dorsale/coin, crête;
Keil/Rücken;
ék/gerinc;
КЛИН;
cuña;

în meteorologie, termen sinonim cu dorsala, folosit frecvent pentru a desemna o dorsală îngustă care se deplasează rapid (cu izobare aproximativ în formă de V), flancată de două depresiuni sau talveguri.

(OMM W 0630)

015 **pană de aer cald în altitudine**/trowal

trowal (Can);
langue d'air chaud en altitude/trowal (Can);
Warmluftkeil auf der Höhe/Troval (Can);
okkluziós front feletti meleg bárikus teknő/Kanadában
használt kifejezés;
тrowал;
troval (Can);

proiecția pe suprafața terestră a unei pene de aer cald în altitudine, care se formează în timpul procesului de ocludere a unei de presiuni.

(OMM T 1680)

016 **pannus (pan)**

pannus (pan);
pannus (pan);
Pannus (pan);
pannus (pan);
клочья (pan);
pannus (pan);

nor anexă sub formă de fâșii noroase destrămate, care uneori se pot constitui într'un strat continuu, ce apar sau se formează sub alt nor principal de baza căruia se pot alipi. Acest *nor anexă* este asociat cel mai frecvent cu genurile *Altostratus*, *Nimbostratus*, *Cumulus* și *Cumulonimbus*.

(OMM P 0040)

017 panta unei suprafețe izobare

slope of an isobaric surface;

penle d'une surface isobare;

Neigung die Gleichdruckfläche;

izobárfelszín lejtése;

наклон изобарической поверхности;

pendiente de una superficie isobárica;

variația altitudinii unei suprafețe izobare pe unitatea de distanță, măsurată de-a lungul suprafeței respective și perpendicular pe izohipse.

(OMM S 1360)

018 panta unui front (atmosferic)

slope of a front;

penle d'un front;

Neigung einer Front;

front hajlása;

наклон фронта;

pendiente de un frente;

tangenta unghiului α dintre suprafața frontală și cea orizontală; mărimea acesteia este de ordinul 0,01 – 0,001. Panta frontului cvasistaționar se determină cu ecuația lui Margules: $tg\alpha = f / g \cdot T_2 v_1 - T_1 v_2 / T_2 - T_1$, unde f este parametrul Coriolis, g este accelerația gravitației, v_1 este viteza de mișcare pe partea rece și v_2 pe cea caldă, iar T este temperatura adsolută.

(OMM S 1350, Dmet P 4, Dmag M 29)

019 parametrizare

parametrization;

paramétrisation;

Parametrisierung;

parametrizáció;

параметризация;

parametrización;

reprezentare aproximativă a proceselor de dimensiuni mai mici decât pasul de grilă folosită într'un model numeric, exprimată prin variabilele calculate explicit.

(OMM P 0050)

020 **parametru de rugozitate**

vezi C 297 coeficient de rugozitate.

021 **parametru de stabilitate**

stability parameter;

paramètre de stabilité;

Stabilitätparameter;

stabilitási paraméter;

параметр устойчивости;

parámetro de estabilidad;

măsură a *stabilității hidrostactice* a atmosferei care, în general, este o funcție a variației *temperaturii potențiale* cu altitudinea sau cu presiunea.

(OMM S 2550)

022 **parametrul Coriolis**

Coriolis parameter;

paramètre de Coriolis;

Coriolisparameter;

Coriolis-paraméter;

параметр Кориолиса;

parámetro de Coriolis;

parametrul (f) definit prin relația $f = 2\Omega \sin \phi$, în care Ω este viteza unghiulară de rotație terestră și ϕ este latitudinea punctului considerat.

(OMM P 3100)

023 **parametrul Deacon de profil al vântului**

Deakon wind profile parameter;

paramètre de profil du vent de Deacon;

Deaconparameter der Windprofil;

Deacon szélprofil paraméter;

параметр Дикона профиля скорости ветра;

parámetro de Deacon para el perfil del viento;
indice dependent de *stabilitatea hidrostatică*, care descrie variația vitezei vântului în funcție de altitudine; parametrul Deacon β este definit prin ecuația: $du/dz = az^{-\beta}$, unde u este viteza vântului, z este înălțimea și a o constantă.
(OMM D 0100)

024 parametrul Rossby

Rossby parameter;
paramètre de Rossby;
Rossbyscher Parameter;
Rossby-paraméter;
параметр Россби;
parámetro de Rossby;

parametru (β) care exprimă variația latitudinală a *parametrului Coriolis* datorată sfericității Pământului, exprimată prin relația: $\beta = \delta(2\Omega \cos\phi) / \delta y = 2\Omega \cos\phi / a$, în care Ω este viteza unghiulară a rotației terestre, ϕ este latitudinea și a raza terestră.
(OMM R 1970)

025 paranthelii

parantheion;
paranthélie;
Nebengegensone;
parantheion;
парантелий;
parantheio;

fotometeor din familia *halourilor* constituit din pete luminoase albe, rotunde, cu diametrul puțin mai mare decât al Soarelui; parantheliile obișnuite apar de o parte și de alta a Soarelui la un azimut de 120° , iar cele extraordinare se formează la un azimut aproximativ de 90° .
(OMM P 0060)

026 parantiselene

parantiselena;
parantisélène;
Nebengegenmond;

parantiselena;
пaрaнтисeлeнa;
parantiselenio;

fotometeor din familia *halourilor* analog *parantheiilor*, astrul luminos în jurul căruia se formează fiind Luna.
(OMM P 0070)

027 paraselena

paraselene;
parasélene;
Nebenmond;
paraselena;
пaрaсeлeнa;
paraselenio;

fotometeor din familia *halourilor*, analog *parheliilor*, însă mai puțin luminos, astrul luminos în jurul căruia se formează fiind Luna.
(OMM P 0080)

028 paravânt/perdea forestieră

windbreak/windscreen, schelterbelt;
coupe-vent/brise-vent, protection (abri) contre le vent;
Windschutz/feldschützender Waldstreifen;
széltörő/mezővédő erdősav;
ветролом/лесозащитная полоса;
protector contra el viento/cortaviento;

barieră (ca de exemplu o perdea de arbori sau un șir de panouri de tip parazăpezi) ridicată cu scopul de a diminua forța vântului și de a proteja spațiul de sub vânt de condițiile meteorologice periculoase (dăunătoare) cauzate de efectul vântului.
(OMM S 0950, W 0960)

029 parazăpezi

snow fence;
barrière à neige;
Schneeschutzzaun/Schneeschutzanlage, Schneefang ;
hókerítés/hókereszt, hósövény, hóvédmű, hósánc ;
снегозадерживающий щит/снегозащитное

заграждение;

barrera paranieves ;

1. formă de paravânt constituită, în general, dintr'o barieră sau un obstacol (gard, panouri, împrejmuire) ridicată în peisaj transversal pe direcția dominantă a vântului, la o distanță corespunzătoare de zona sau obiectivul care trebuie protejate; rezultatul acțiunii barierei respective este troienirea zăpezii pe partea de sub vânt a obstacolului;

2. barieră din panouri, înalte în general de la de la unu la cinci metri, montată la o distanță de 15 metri transversal pe direcția vântului dominant, paralel cu o cale ferată sau cu o șosea, pentru a le proteja de formarea troienelor de zăpadă.

(OMM S 1570)

030 **paraziți atmosferici**

vezi S 090 sferici.

031 **parhelie (asociată cu haloul) de 22⁰**

parhelia associated with the 22⁰ halo;

parhélie de 22⁰;

Nebensonnen von 22⁰;

parhelion halojelenség 22⁰;

паргелий в 22⁰;

parhelio asociado con halo de 22⁰;

fotometeor din familia *halourilor* format din două pete luminoase irizate ce apar pe cercul parhelic, la dreapta și la stânga Soarelui, la aceeași înălțime unghiulară ca a astrului, în apropierea *haloului mic*.

(OMM P 0110)

032 **parhelie (asociată cu haloul) de 46⁰**

parhelia associated with the 46⁰;

parhélie de 46⁰;

Nebensonnen von 46⁰;

parhelion halojelenség 46⁰;

паргелий в 46⁰;

parhelio asociado con halo de 46⁰;

fotometeor din familia *halourilor* format din două pete luminoase irizate ce apar pe *cercul parhelic*, situate de-a dreapta și de-a stânga Soarelui, la aceeași înălțime unghiulară ca a Soarelui.

(OMM P 0120)

033 **partea de sub vânt**

leeward side;

côte sous le vent;

Leeseite;

lee-oldal;

подветренная сторона;

lado de sotavento;

partea sau flancul unei coline, deal sau munte ori a unei insule care este protejată de relieful orografic de vânt sau de valuri, prin faptul că este situată pe partea opusă direcției din care bate vântul.

(OMM L 0350)

034 **partea din vânt**

windward side;

coté au vent;

Luvseite;

luvoldal;

наветренная сторона;

lado de barlovento;

partea din panta unei coline sau a unui munte, ori a unei regiuni expusă direcției din care bate vântul.

(OMM W 1270)

035 **particularități suplimentare**

supplementary features;

particularités supplémentaires;

supplementar Besonderheit;

kiegészítő felhőismérvek;

ополнительные особенности;

particularidades suplementarias ;

trăsături particulare ce sunt prezente uneori la anumiți nori ca de exemplu protuberanțe cu aspect de mameloane care atârnă pe baza norului, trene de precipitații, etc.; una sau mai multe dintre următoarele particularități suplimentare pot fi observate simultan pe același nor:

<i>arcus (arc)</i>	<i>praecipitatio (pra)</i>
<i>incus (inc)</i>	<i>tuba (tub)</i>
<i>mamma (mam)</i>	<i>virga (vir)</i>

(OMM S 3630)

036 **particulă de aer**

air parcel;

particule d'air;

Luftpartikel;

légrészecske;

объем воздуха/часть ~;

partícula del aire;

element virtual care este presupus ca izolat termic de mediul lui înconjurător și care, de asemenea, poate fi considerat că se deplasează adiabatic într'o mișcare verticală și poate fi caracterizat cu destulă precizie printr'o singură valoare a unui parametru fizic oarecare (*t, p, ρ, etc*).

(OMM A 1310, Dmet P 21)

037 **particule noroase**

cloud particles;

particules de nuage/~ nugeuses;

Wolkensteichlichen/Wolkenelemente;

felhőelemek;

облачные частицы;

particulas de nube;

particule de apă, fie sub formă de picături de apă lichidă, fie sub formă de cristale de gheață ori un amestec de picături și cristale, care formează un nor.

(OMM C 1770)

038 partea posterioară a unei depresiuni

vezi T 225 trenă.

039 pas de grilă

(grid) step;

pas (de maille);

Schritt;

lépés;

шаг;

passo;

interval unitar de timp sau de distanță pe orizontală sau pe verticală, care se folosește în procedurile de integrare numerică a ecuațiilor diferențiale și, în particular, în prognoza numerică.

(Dmet man)

040 pasaj frontal

frontal passage;

passage frontal;

Frontdurchgang/Frontdurchzug;

frontátvonulás;

прохождение фронта;

pase frontal;

trecerea unui front atmosferic peste un punct dat, care produce o serie de schimbări caracteristice, uneori bruște, ale temperaturii aerului, tendinței presiunii, direcției și vitezei vântului, vizibilității și precipitațiilor.

(OMM F 1350)

041 Pascal (Pa)

Pascal (Pa);

Pascal (Pa);

Pascal (Pa);

Pascal (Pa);

Паскал (Па);

Pascal (Pa);

unitate de presiune în Sistemul Internațional de Măsurii (SIM); reprezintă presiunea exercitată de o forță egală cu 1 Newton, uniform repartizată pe o suprafață de 1m^2 : $1\text{ Pa} = 0,01\text{ mb} = 1\text{ N}$

m⁻²; în meteorologie este utilizat multiplul “hectoPascal” (hPa), egal aproximativ cu 1 mb (1 hPa = 0,98 mb).
(OMM P 0170)

042 pastagramă

pastagram;
pastagramme;
Pastagramm;
pasztagram;
пастаграмма;
pastagrama;

diagramă termodinamică ale cărei coordonate sunt S și Z_p , S fiind anomalia temperaturii definită prin relația: $s = (T - T_p)/T_p$, în care Z_p și T_p sunt altitudinea și respectiv temperatura la presiunea p din *atmosfera standard*.

(OMM P 0190)

043 patologie climatică

vezi C 271 climatopatologie

044 patologie meteorologică

vezi M 100 meteoropatologie

045 pădure de nori

cloud forest;
forêt de nuages;
Wolkenwald/Wolkenforst;
felhőerdő (felhőréteg felső felszínének megjelenése);
облачный лес;
bosque de nubes;

aspect particular al suprafeței superioare a unui strat de nori, de regulă cumuliformi, atunci când aceasta are protuberanțe și înmuguriri dese sub formă de turnuri.

(OMM C 1620)

046 pâclă

haze;
brume sèche;

trockener Dunst;
száraz léghöri homály;
(сухая) мгла;
calima;

suspensie de particule solide extrem de mici în atmosferă, invizibile cu ochiul liber însă suficient de multe pentru ca prin prezența lor să confere aerului un aspect opalescent. De regulă, vizibilitatea orizontală este mai mare de 1 km; în zonele aglomerate se observă frecvent „pâcla urbană sau industrială”
(OMM H 0170, Dmet P 46, P 47)

047 **pâclă arctică**

arctic haze;
brume arctique;
arktischer Nebel;
arktikus köd;
арктическая мгла;
calima ártica;

pâclă care se formează în regiunile arctice și determină o vizibilitate orizontală și oblică reduse; se poate extinde pe verticală până la 10 km altitudine; are aspect albastrui-cenușiu în parte opusă Soarelui și brun-roșcat în direcția Soarelui.
(OMM A 2390)

048 **pâclă de nisip**

vezi P 049 pâclă de praf

049 **pâclă de praf, păclă de nisip**

dust haze, sand ~;
brume de poussière, ~ de sable;
Staubdunst, Sanddunst;
homálypor, homályhomok/szárasléghöri homály;
пыльная мгла, песчания ~;
calima de polvo, ~ de arena;

suspensie de particule mici de praf sau de nisip în atmosferă, ridicate de pe sol înainte de momentul observației de o *furtună de praf sau de nisip*; în momentul observării acestui fenomen, vântul este slab sau calm.

(OMM D 1430, S 0040)

050 pâclă de sare

salt haze;

brume de sel;

salziger Dunst;

sós pára;

соленая мгла/солевая дымка;

calima de sal;

pâclă produsă de particulele fine de sare marină existente în suspensie în stratul inferior al atmosferei, provenite din evaporarea *embrunilor* (spumei de mare spulberată de vânt de pe creasta valurilor).

(OMM S 0030)

051 pâclă la înălțime/strat de pâclă

haze aloft/~ layer;

brume sèche en altitude/couche de ~ ~;

(trockener) Dunstschicht ;

páraréteg ;

слой мглы;

calima alta/capa de ~ ;

strat de *pâclă* a căruia bază nu este în contact cu suprafața solului.
(OMM H 0180)

052 pâlnia trombei

vezi C 308 coloana trombei.

053 pâlnia tropopauzei

tropopause funnel;

entonoir de la trpopause;

Tropopausentrichter;

tropopauza tölcsér;

воронка тропопаузы

embudo de la tropopausa;

deformarea în formă de pâlnie sau de chiuvetă care se formează deasupra unei depresiuni adânci.

(OMM T 1620)

054 pânza freatică/nivel freatic

water table/phreatic surface;

surface libre de la nappe/nappe phréatique;

Grundwasserspiegel/Grundwasseroberfläche;

víztábla/freatikus felszín, talajvíztábla;

водное зеркало/зеркало (свободная) поверхность

ГРУНТОВЫХ ВОД;

capa freatica/nivel freatico;

suprafața care separă stratul de sol nesaturat de stratul inferior, imediat următor, de sol saturat cu apă.

(OMM W 0270)

055 pânză de fum

smoke pall ;

nape de fumée;

Nebeldecke/Rauchdecke;

füsttakaró;

облако дыма;

capa humo;

pânză densă și persistentă constituită în general din *fumul* provenit din incendiile forestiere, din marile aglomerări urbane sau din zone industriale.

(OMM S 1430)

056 pânză de nori

cloud sheet;

nappe de nuages;

Wolkenschicht/Wolkenschild;

felhőréteg;

облачный покров;

sábana de nubes;

distribuție particulară a norilor care formează un strat continuu, cu grosime relativ mică și cu mare întindere orizontală.

(OMM C 1880)

057 PCP

vezi P 244 prevedere cantitativă de precipitații

058 PDA

vezi P 124 pistă de decolare aterizare

059 peisaj alb/belizna

whiteout/belizna;

blanc dehors/temps laiteux; belizna;

Weiswetter/Belizna;

hóval kapcsolatos erős látásromlás/belizna;

белая тьма/~ мгла;

paisaje blanco/belizna;

fenomen optic atmosferic specific regiunilor polare, în deosebi pentru Antarctica, în prezența căruia observatorul pare învăluit într'o lumină alburie-lăptoasă ce determină lipsa de contrast între cer și suprafața solului; în prezența acestui fenomen nu se pot distinge umbre, nici nori, nici orizont și se pierde simțul de orientare și de adâncime atât la sol cât și în zbor. Fenomenul se produce în prezența stratului de zăpadă și a unui strat uniform și destul de subțire de nori, ambele cu iluminare identică; o cauză suplimentară poate fi și ninsoarea, care este percepută numai prin contactul cu pielea, nu vizual.

(OMM W 0880)

060 peliculă monomoleculară

monomolecular film

pellicule monomoléculaire;

Monomol(ekul)arhaut/einmolekülig Hülle;

мономолекулярная плёнка;

película monomolecular;

stratul de materie cu grosimea unei molecule ce constituie de obicei interfața dintre aer și apă; un asemenea strat reduce evaporarea și permite astfel conservarea apei în rezervor. (OMM M 1870)

061 PEMG

vezi P 279 Primul experiment GARP

062 penetrometru/sondă berbec pentru zăpadă

ramsonde/ram penetrometer;

sonde de battage/pénétromètre;
Penetrometer/Schneekugelpenetrometer;
penetrométer/hőbehatólásmérő;
плотномер/зонд для определения механической
проницаемости снега (амер.);
catador de nieve/penetrómetro;
bară metalică cu cap conic, proiectată pentru a fi introdusă
într'un strat de *zăpadă* sau *firn* pentru determinarea proprietăților
fizice ale acestuia din forța necesară pentru împingerea barei
respective până la o adâncime dată.
(OMM R 0960, R 0970)

063 pentadă

pentad;
pentade;
Pentade;
pentád;
пентада;
péntada;

perioadă de cinci zile consecutive folosită uneori în studiul
elementelor meteorologice, în special în climatologie.
(OMM P 0260)

064 percolație

percolation;
percolation;
Perkolation;
átszivárgás;
просачивание;
percolación;

mișcarea descendentă a apei în sol sau într'un strat de *zăpadă*.
(OMM P 0280)

065 perdea forestieră

vezi P 028 paravânt

066 pereche izalobarică

isallobaric couple;

paire isallobarique/couple ~;
isallbarische Paar;
izallobarikus pár/allobarikus ~;
изаллобарическая пара;
par isalobárico;

configurație pe o hartă izalobarică sau sinoptică formată dintr'un sistem de izalohipse închise, în care se individualizează un nucleu negativ urmat de unul pozitiv, asociate fronturilor cald și rece pe harta de sol; de regulă, centrul nucleului negativ coincide cu linia frontului cald, în timp ce nucleul pozitiv se situează post frontal în masa rece.

(Dmet P 24)

067 **perioada hulei**

vezi P 068 perioada valurilor.

068 **perioada valurilor/perioada hulei**

wave period ;
période des vagues/~ de la houle ;
Welleperiode/Dünungperiode, Schlagwellezeit;
hullámperiódus ;
период волны;
período de las olas;

intervalul de timp dintre trecerea a două creste succesive de val printr'un punct fix ; este egală cu lungimea de undă împărțită la viteza de deplasare a valurilor.

(OMM W 0360)

069 **perioadă Beaumont**

Beaumont period;
période de Beaumont;
Beaumontperiode;
Beaumont-féle periódus;
период Бомона;
período de Beaumont;

perioada de 48 ore consecutive, în care cel puțin pe parcursul a 46 din acestea, valorile orare de temperatură și umiditate relativă într'un loc determinat nu sunt mai mici de 20⁰C și respectiv 75%;

asemenea perioade au fost larg folosite drept criteriu de avertizare pentru apariția mălurii sau ruginii la cartof.
(OMM B 0640)

070 perioadă de înregistrare

period of record;
période de relevé;
Registrierungsperiod;
feljegyzés periódus/~ időszak;
период наблюдений;
período de registro;

intervalul cronologic pe parcursul căruia a fost observat într'un loc determinat un element meteorologic specificat.

(OMM P 0340)

071 perioadă de referință

vezi P 076 perioadă normală.

072 perioadă de valabilitate

period of valability;
période de validité;
Gültigkeitsperiode;
érvényességi periódus;
период годности;
período de validez;

în meteorologie, perioada de timp specificată în cursul căreia sunt valabile condițiile enunțate într'o prevedere meteorologică.

(OMM P 0350)

073 perioadă de vegetație/sezon de creștere

growing season/vegetation ~;
saison de croissance/~ de végétation;
Vegetationsperiode;
tenyészidőszak/vegetációs periódus;
сезон роста/вегетационный период;
períodode crecimiento/~ de vegetation;

sezon sau perioadă în timpul căreia condițiile meteorologice sunt favorabile creșterii plantelor.

(OMM G 0900)

074 perioadă fără îngheț

freeze-free period;
période sans gel;
Vegetationsperiode ;
fagymentes időszak;
безморозный период;
período sin helada;

perioada din an în timpul căreia nu se înregistrează temperaturi inferioare punctului de îngheț la nivelul solului sau în aer, după caz. (OMM F 1060)

075 perioadă glaciară

vezi E 105 epocă glaciară

076 perioadă normală/perioadă de referință

normal (reference) period;
période (intervalle) normale de reference;
Referenzperiode/normal Periode;
normál periódus;
нормальный период;
período normal (de referencia);

în climatologie, perioadă multianuală determinată pentru care există înregistrări sistematice de date meteorologice necesare pentru determinarea elementelor statistice climatice (normale climatologice) ale unei localități, regiuni sau zone geografice; La Conferința meteorologică internațională de la Varșovia (1935) s-a hotărât ca o asemenea perioadă să fie de cel puțin 30 ani, stabilindu-se ca prima perioadă de referință să fie 1901-1930, extinsă ulterior până la 1980. În funcție de înregistrările disponibile, în practica națională a multor state sunt stabilite și alte perioade mai scurte, însă nu mai mici de 5 ani consecutivi.

(Dmet man)

077 perioadă ploioasă/perioadă umedă

wet spell/pluvial period;
période pluvieuse/~ pluviaire, ~ pluviale;

Regenperiod;
nedves időszak;
влажный период/плювиальный ~;
período pluvioso/~ pluvial;

1. perioadă de mai multe zile consecutive în cursul căreia cade zilnic o precipitație ce depășește o cantitate minimă dată; (OMM W 0820)
2. perioadă cu cantități de precipitații extrem de mari (epocă ploioasă) în timpul căreia lacurile din regiunile uscate de pe toate continentele se umplu și se extind în suprafață, datorată probabil fluctuației climatului în zonele considerate ca relativ uscate. (OMM P 0840)

078 **perioadă secetoasă**

vezi S 058 secetă

079 **perioadă sinoptică naturală**

natural synoptic period;
période synoptique naturelle;
natürlichsynoptische Periode;
természetes szinoptikus periódus;
естественный синоптический период;
período sinóptico natural;

interval de timp în care persistă caracteristicile unei *situații sinoptice* date peste o vastă regiune a globului terestru. (OMM N 0090)

080 **perioadă umedă**

vezi P 077 perioadă ploioasă

081 **perioadă uscată**

dry spell;
période sèche;
trockene Periode;
száraz időszak;
сухой период;
período de sequía;

perioadă de timp anormal de uscat; folosirea acestui termen trebuie limitată la condițiile mai puțin severe decât cele specifice unei secete.

(OMM D 1360)

082 **periodicitate climatică**

climatic periodicity;

périodicité climatique;

klimatische Periodizität;

éghajlati periodicitás;

климатическая периодичность;

periodicidad climática;

ritmul cu care intervalul de timp dintre două maxime și două minime consecutive este constant sau aproape constant, pe toată perioada de înregistrări considerată.

(OMM C 1080)

083 **periodicitate cvasi bienală**

quasi-biennial periodicity;

périodicité quasi biennale;

Quasi Biennale Periodizität/~ Zweijährige ~;

kvázi-kétéves periodicitás;

квазидвухлетняя периодичность;

periodicidad casi bienal;

alternare în regimul vântului din est cu cel din vest în stratosferă, care are loc în brâul latitudinal delimitat de paralelele 12⁰S și 12⁰N, cu o periodicitate de 24 la 30 luni; schimbarea direcției începe la altitudini de 30 km, apoi coboară cam cu 1km pe lună, extinzându-se astfel până sub 23 km (practic aproape în toată stratosfera).

(OMM Q 0070)

084 **periodogramă**

periodogram ;

périodogramme;

Periodogramm;

periodogram;

периодограмма;

periodograma;

diagramă folosită în analiza Fourier a unei serii temporale, care indică amplitudinea (sau pătratul amplitudinii) pentru fiecare perioadă aleasă, în funcție de lungimea ei, pentru o serie de perioade selecționate.

(OMM P 0360)

085 perlucidus (pe)

perlucidus (pe);

perlucidus (pe);

perlucidus (pe);

perlucidus (pe);

раздельные облака (pe);

perlucidus (pe);

nori în formă de banc întins, pânză sau strat, care prezintă spații bine delimitate, însă uneori foarte mici, între elementele componente ; aceste spații permit să se zărească Soarele, Luna, albastrul cerului sau norii de deasupra lor. Termenul se aplică genurilor *Alto cumulus* și *Stratocumulus*.

(OMM P 037)

086 permafrost

vezi Î 033 îngheț permanent

087 permeabilitate

permeability;

perméabilité;

Permeabilität;

permeabilidad;

проницаемость;

permeabilidad;

capacitatea variabilă cu care apa pătrunde în sol sub influența gravitației; exprimă viteza *percolației*.

(OMM P 0410)

088 pernă de grindină

hail pad;

coussin à grêlons;

Hagelkornplatte/~polster;
jégeső-indikátor/jégesőpárna;
градовая плита;
almohadilla de granizo;

instrument constituit dintr'o placă receptoare, confeționată dintr'un material rigid dar ușor deformabil, acoperită cu o folie de aluminiu și expusă orizontal la un metru înălțime deasupra solului, folosit pentru estimarea sau evaluarea forței de impact a *greloanelor* cu obiectele de pe sol.

(OMM H 0050)

089 **pernă de zăpadă**

snow pillow;
coussin à neige;
Schneekissen;
hó viztartalom mérő;
снежная подушка;
colchón de nieve;

instrument sau dispozitiv în formă de pernă, umplut cu un lichid antigel și prevăzut cu un manometru sensibil, care indică echivalentul în apă al zăpezii care se acumulează pe acesta în timpul ninsorii.

(OMM S 1670)

090 **perturbație atmosferică**

atmospheric perturbation;
perturbation atmosphérique;
atmosphärische Störung;
légköri háborgás (perturbáció);
атмосферное возмущение;
perturbación atmosférica;

1. orice întrerupere a unei stări de echilibru a atmosferei;
2. depresiune slabă sau condițiile meteorologice dintr'o regiune în cadrul căreia apar semnele de dezvoltare a unei circulații ciclonice.

(OMM A 2800)

091 perturbație baroclină/undă baroclină

baroclinic disturbance/~ wave;

perturbation barocline/onde ~;

barokline Welle;

baroklin diszturbáció/~ hullám;

бароклинное возмущение/бароклинная волна;

perturbación baroclínica/onda ~;

sistem de joasă presiune care se formează într'o regiune puternic baroclină a atmosferei, caracterizată printr'un puternic gradient orizontal de temperatură și un *vânt termic* la fel de puternic; undele sau perturbațiile ondulatorii care se formează pe *frontul polar* sunt exemple tipice.

(OMM B 0270)

092 perturbație barotropă/undă barotropă

barotropic disturbance/~ wave;

perturbation barotrope/onde ~;

barotropische Welle;

barotrop diszturbáció/~ hullám;

баротропное возмущение/баротропная волна;

perturbación barotrópica/onda ~;

perturbare a curentului de bază într'o *atmosferă barotropă*, energia perturbației respective provenind din forfecarea orizontală a curentului de bază.

(OMM B 0520)

093 perturbație cvasi staționară

quasi-stationary perturbation;

perturbation quasi stationaire;

Quasistationärenstörung;

kvázistacionárius perturbáció;

квазистационарный вихры (возмущение);

perturbaciones casi estacionarias;

abatere față de un câmp meteorologic mediat latitudinal, cu o mișcare relativ lentă și amplitudine fixă: în acest caz, scările de timp sunt considerate mai de grabă de ordinul săptămânilor decât al al zilelor.

(OMM Q 0110)

094 perturbație ionosferică bruscă - SID
sudden ionospheric disturbance (SID);
perturbation ionosphérique brusque;
unerwartet Ionosphärischenstörung;
hirtelen ionoszférikus zavar;
внезапное ионосферное возмущение;
perturbación brusca de la ionosfera;
modificare bruscă a stării fizice a *ionosferei joase*, în general
mult mai scurtă decât o furtună ionosferică.
(OMM S 3330)

095 perturbație ionosferică migratoare
travelling ionospheric disturbance;
perturbation ionosphérique migratoire;
wundern Ionosphärenstörung;
mozgó ionoszféra háborgás;
перемещающиеся ионосферные возмущения;
perturbación móvil en la ionosfera;
undă atmosferică de mare amplitudine produsă de o încălzire
aurorală, care se propagă de la latitudinile înalte către ecuator.
(OMM T 1420)

096 perturbație la mezoscară
mesoscale disturbance;
perturbation de méso-échelle;
Mesoskalaperturbation/mesoskalarische Störung;
mezoskála perturbáció;
мезомасштабное возмущение;
perturbación de mesoscala;
perturbație de dimensiuni mesoscalare ale câmpurilor de
presiune și curent.
(OMM M 0760)

097 perturbație tropicală
vezi C 165 (a) ciclon tropical

**098 perturbații tranzitorii/turbioane tranzitorii, turbulență
tranzitorie**

transient eddies;
perturbations transitoires/tourbillons ~;
Transitorischestörung/vorübergehend Wirbel;
szélesség szerint átlagolt meteorológiai mezők eltérései az
álló háborgásoktól;
подвиженные вихри;
vórtices transitorios/turbulencias transitorias;
diferențele dintre abaterile în raport cu un câmp meteorologic
mediat în latitudine și perturbațiile sau turbioanele staționare.
(OMM 1320)

099 **pH**/concentrația ionilor de hidrogen
pH (value)/hydrogen-ion concentration;
(valeur) pH;
pH-Wert/Wasserstoffkonzentration;
pH(-érték)/hidrogénion koncentráció;
pH/концентрация ионов водорода;
pH/concentración de iones de hidrógeno;
cologaritmum concentrației de ioni de hidrogen dintr'o soluție ($-\log_{10}[\text{H}^+]$) folosit ca măsură a gradului de aciditate sau
alcalinitate al soluției respective; un pH 7 corespunde unei soluții
neutre (apă pură), un pH inferior acestei concentrații corespunde
unei soluții acide și un pH mai mare de 7 indică o soluție alcalină.
(OMM H 0920/P 0460)

100 **piatră**
vezi G 072 grelon, G 083 grindină

101 **picătură de aer rece**
cold-air drop/cold pool, ~ drop;
goutte d'air froid;
Kaltlufttropfen;
hideg csepp;
капля холодного воздуха;
gota de aire frío;
volum vast de aer rece, separat de masa principală de aer rece
în timpul formării unei *depresiuni tăiate* (*cut-off low*).
(OMM C 2170)

102 picătură de ploaie

rain drop;

goutte de pluie;

Regentropfen;

esőcsepp;

дождевая капля;

gota de lluvia;

picătură de apă ce cade dintr-un nor și ajunge la suprafața terestră, al cărei diametru este de cel puțin 0,5 mm.

(OMM R 0760)

103 picătură noroasă, picăturică noroasă

cloud droplet/~ drop;

gouttelette nuageuse/goute ~;

Wolkentröpfchen;

felhőcsepp;

облачная капелька/~ капля;

gota de nube/gotita ~ ~;

picătură de apă de dimensiuni minuscule, suprarăcită sau nu, care intră în constituția unui nor și care are diametrul cuprins între $4\ \mu\text{m}$ și $100\ \mu\text{m}$.

(OMM C 1580, C 1590)

104 picăturică noroasă

vezi P 103 picătură noroasă.

105 picurare din ceață

fog drip;

ruissellement du brouillard;

Nebelauftropfen;

ködszitalás/köd lecsapódása ;

туманная капель;

goteo de niebla;

picături de apă care cad din arbori sau de pe obiectele care au fost umezite de ceața densă în mișcare.

(OMM F 0750)

106 **pileus (pil)**

pileus (pil);

pileus (pil);

Pileus (pil);

pileus (pil)/felhősapka;

шапка кучевого облака (pil);

pileus (pil);

nor anexă cu slabă extindere orizontală, în formă de bonetă sau capișon, situat peste vârful unui nor sau atașat la partea lui superioară, pe care adeseori îl intersectează; frecvent se observă mai mulți pileus suprapuși. Acest nor enexă apare asociat în principal cu genurile *Cumulus* și *Cumulonimbus*.

(OMM P 0610)

107 **piranograf/solarigraf**

пυranograf/solarigraf;

пυranographe/solarigraphe;

Pyranograph/Solarigraph;

piranográf;

пиранограф/соляриграф;

piranógrafo/solarígrafo;

piranometru/solarimetru înregistrător.

(OMM P 2100)

108 **piranogramă/solarigramă**

пυranogram/solarigram ;

пυranogramme/solarigramme;

Pyranogramm/Solarigramm;

piranogram;

пиранограмма/соляриграмма;

piranograma/solarigrama;s

diagramă de înregistrare folosită pe un piranograf (solarigraf).

(OMM P 2090)

109 **piranometru/solarimeru**

пυranometer/solarimeter;

пυranomètre/solarimètre;

Pyranometer/Solarimeter;

piranométer;
пиранометр/соляриметр;
piranómetro/solarímetro;

instrument pentru măsurarea radiației solare incidentă, ce cade pe o suprafață plană sub un unghi solid de 2π .
(OMM P 2110)

110 **piranometru net**

vezi P 111 piranometru pentru radiația solară netă

111 **piranometru pentru radiația solară netă/piranometru net net pyranometer;**

pyranomètre pour le rayonnement solaire résultant;
Pyranometer für Strahlungsbilanzmessung;
effektiv piranométer;
суммарный пиранометр;
piranómetro para la radiación solar neta;

instrument pentru măsurarea diferenței dintre intensitățile radiației solare incidente, corespunzătoare unghiurilor solide egale cu 2π , ce ajunge pe fiecare parte a unei suprafețe plane.
(OMM N 0270)

112 **piranometru sferic**

spherical pyranometer;
pyranomètre sphérique;
sphärisches Pyranometer;
gömbpiranométer;
сферический пиранометр;
piranómetro esférico;

instrument pentru măsurarea radiației solare incidente ce cade pe o suprafață sferică sub un unghi solid de 2π .
(OMM S 2340)

113 **pirgeomeru**

pyrgeometer;
pyrgéomètre;
Pyrgeometer;
pirgeométer;

пиргеометр;

pirogeómetro/pirgeómetro;

instrument pentru măsurarea radiației terestre pe o suprafață neagră, orizontală și orientată în jos către suprafața terestră; prin construcție, instrumentul poate fi folosit și pentru măsurarea radiației atmosferice receptată pe aceeași suprafață neagră, orientată însă în sus.

(OMM P 2120)

114 **pirgeometru net**

vezi P 115 ~ pentru radiația terestră netă

115 **pirgeometru pentru radiația terestră netă/pirgeometru net**

net pyrgeometer ;

pyrgéomètre pour le rayonnement terrestre résultant ;

Pyrgeometer für Strahlungsbilanzmessung;

effektív pirgeométer;

суммарный пиргеометр;

pirogeómetro para la radiación terrestre neta;

instrument pentru măsurarea diferenței dintre intensitățile radiației terestre incidente, corespunzătoare unghiurilor solide egale cu 2π , ce cade pe fiecare parte a unei suprafețe plane.

(OMM N 0280)

116 **pirgeometru sferic**

spherical pyrgeometer;

pyrgéomètre;

sphärische Pyrgeometer;

gömbpirgeométer;

сферический пиргеометр;

pirogeómetro esférico;

instrument pentru măsurarea radiației de mare lungime de undă ce cade sub un unghi solid de 4π pe o suprafață sferică.

(OMM S 2350)

117 **pirheliograf**

vezi A 023 actinograf.

118 pirheliogramă

vezi A 024 actinogramă.

119 pirheliometru

vezi A 027 actinometru

120 pirheliometru compensat

compensated pyrliometer;
pyrhéliomètre à compensation;
Kompensationspyrheliometer;
kompenzációs pirheliométer;
компенсационный пиргелиометр;
pirheliómetro compensado;

pirheliometru al cărui principiu de funcționare se bazează pe compararea încălzirii a două lame metalice identice, una supusă radiației iar cealaltă unui curent electric de intensitate determinată.

(OMM C 2380)

121 pirradiometru/bilanțometru

pyrradiometer;
pyrradiomètre;
Pyrradiometer/Strahlungsbilanzmesser;
pirradiométer;
пиррадиометр;
pirradiómetro;

instrument pentru măsurarea radiației totale (solară și terestră) ce cade pe o suprafață plană sub un unghi solid de 2π .

(OMM P 2180)

122 pirradiometru pentru radiația totală netă

net pyrradiometer/radiation balance meter, balancemeter ;
pyrradiomètre pour le rayonnement total résultant/bilanmètre
pour le rayonnement total résultant ;

Pyrranometer für Strahlungsbilanzmessung/
Strahlungsbilanzmesser ;

effectiv pirranométer/sugárzás egyenleg-mérő;

суммарный пиррадиометр/радиационный балансометр,

балансомер, эффективный пиранометр;

pirradiómetro para la radiación total neta/medidor del balance de la radiación;

instrument pentru măsurarea bilanțului radiativ sau a diferenței dintre intensitățile radiației totale ce cade sub un unghi de 2π pe fiecare din ambele părți ale unei suprafețe plane \

(OMM N 0290)

123 pirradiometru sferic

spherical pyrradiometer;

pyrradiomètre sphérique;

sphärische Pyrradiometer;

gömbpirradiométer;

сферический пиррадиометр;

pirradiómetro esférico;

instrument de măsurare a radiației totale (solară și terestră) ce cade pe o suprafață sferică sub un unghi solid de 4π .

(OMM S 2360)

124 pistă (de decolare/aterizare) - PDA

runway/RWY;

piste;

Anlaufbahn;

kifutópálya;

взлётная дорожка;

pista;

suprafață dreptunghiulară definită pe un aerodrom terestru, cu dimensiuni și orientare corespunzătoare, amenajată pentru aterizarea și decolarea aeronavelor; în funcție de categoria aerodromului poate fi înierbată sau betonată, corespunzător greutății aeronavelor care operează pe aerodromul respectiv.

(Reg. Teh. OMM vol.2, Definiții C.3.1)

125 pixel

pixel;

pixel;

Pixel;

képelem/pixel ;

ПИКСЕЛЬ;

pixel;

cel mai mic element distinct (decelabil) pe o imagine codificată electronic, având ambele componente spațială și spectrală, înregistrat de un senzor de pe un satelit artificial de observare.

(OMM P 0660)

126 placă

plate;

plaque;

Platte ;

lemez/lap;

ПЛАСТИНКА;

placa;

în meteorologie, una din formele cristaline ale *zăpezii*, care este constituită din cristale de gheață dispuse astfel încât să formeze plăci plane (plachete), în general de formă hexagonală.

(OMM P 0780)

127 plafon/plafonul norilor

vezi Î 006 înălțimea bazei norilor.

128 plan beta

beta plane;

plan beta;

Beta-Fläche;

béta-sík;

бета ПЛОСКОСТЬ;

plano beta;

plan folosit pentru simularea sfericității Pământului, în care există sau se presupune a fi o variație liniară a *parametrului Coriolis* cu latitudinea, conform relației: $f = f_0 + (y - y_0)$.

(OMM B 0720)

129 plancton atmosferic

aerial plankton;

plancton atmosphérique;

atmosphärische Plankton;

levegő plankton;
ВОЗДУШНЫЙ ПЛАНКТОН;
plancton de la atmósfera/~ aerea;
totalitatea micro organismelor existente în suspensie în
atmosfera terestră, indiferent de natura lor (animală sau vegetală).
(OMM A 0700)

130 **planșeta Molcianov**

vezi P 131 planșeta pentru dezvoltarea sondajului pilot

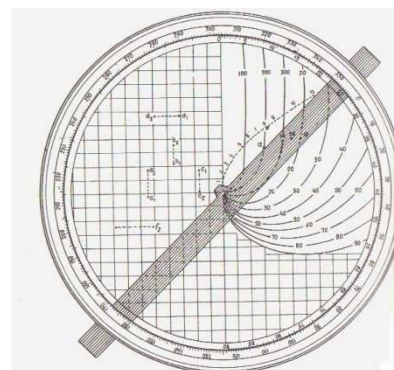
131 **planșeta pentru dezvoltarea sondajului pilot/**

planșeta Molcianov

pilot-balloon plotting board/Moltchanof plotting board;
planchette pour le dépouillement du sondage par balloons-
pilotes/ Moltchanof pour le pointage des balloons-pilotes;
Pilotballon –Auswertegerät/Moltchanoffschesauswertegerät;
pilotrjzoló berendezés /Moltchanoff ~;
шарпилотный планшет/~ круг, круг Молчанова;
tablero de globos piloto/~ de Moltchanov;

planșetă folosită pentru punctarea proiecției
în plan orizontal a traiectoriei unui balon
aerologic, dedusă din unghiurile de direcție
și înălțime determinate cu teodolitul, în
scopul stabilirii vitezei și direcției vântului în
atmosfera liberă. O variantă folosită frecvent
în Serviciul meteorologic al României este
cunoscută “planșetă Molcianov”.

(Dmet P 52)

Planșeta Molcianov

132 **plasma Pauză**

plasma pause;
plasma pause;
Plasma pause;
plazma pauza;
плазмпause;
plasma pause;

limita superioară a *plasmosferei*, situată la o distanță de
aproximativ patru raze terestre, de la care se produce o scădere

bruscă a densității electronice și o creștere a temperaturii cu distanța.

(OMM P 0760)

133 **plasmaferă**

plasmaphere;

plasmaphère;

Plasmaphäre;

plazmaszféra;

плазмосфера;

plasmafera;

regiune situată în interiorul magnetosferei, care are o formă aproximativ toroidală (inelară) și o densitate electronică relativ mare; se extinde până la o distanță de aproximativ patru raze terestre către spațiul extraterestru.

(OMM P 0770)

134 **platformă (meteorologică) fixă pe mare**

fixed sea platform;

plate-forme fixe en mer;

fixieren Seeplattform;

rögzített tengeri megfigyelő eszköz;

постоянная морская платформа;

platforma fija en el mar;

bază de observații fixată de fundul mării și echipată cu senzori meteorologici și/sau oceanografici și cu aparatură de telecomunicații.

(OMM F 0370)

135 **platformă meteorologică**

meteorological platform;

plate-forme météorologique;

Stationsgelände/meteorologische Messfeld;

meteorológiai műszerkert;

метеорологическая площадка;

platforma meteorológica;

suprafața de teren de pe lângă o stație meteorologică pe care se instalează instrumentele pentru efectuarea observațiilor; pe

teritoriul României, platforma meteorologică are forma unui pătrat cu laturile de 26x26 m, orientate pe direcțiile E-V/N-S. Instrumentele de pe platformă sunt instalate în ordine descrescătoare a înălțimii lor, de la nord către sud.

(Dmet P 54)

136 ploaia bătută de vânt asupra clădirilor

driving rain on buildings;

pluie chassée sur les bâtiments/pluie dressée sur ~ ~;

Regen wehendes Windes gegendie Aufbau ;

épületeket verő csapóeső;

секущий дождь, несомый ветром на здания;

llovía impulsada por el viento contra los edificios;

parametru tehnic de interes în construcții civile care reprezintă *ploaia* ce este deflectată sau abătută de forța vântului de la traiectoria ei verticală normală și interceptată de pereții clădirilor.
(OMM D 1130)

137 ploaie

rain;

pluie;

Regen;

eső;

дождь;

llovía;

precipitație constituită din particule de apă lichidă, în general sub formă de picături cu diametrul mai mare de 0,5 mm ; nu sunt excluse însă picăturile mai mici și foarte dispersate.

(OMM R 0730)

138 ploaie acidă

vezi D 055 depunere acidă.

139 ploaie artificială

rain making;

pluie artificielle/~ provoquée;

künstlich Regen;

csapadékeltés;

ВЫЗЫВАНИЕ ДОЖДЯ;
producción artificial de lluvia;
creșterea artificială a cantității de ploaie, sau declanșarea precipitației obținută prin introducerea unui *agent de însămânțare* într'un nor precipitant sau precipitabil.
(OMM R 0880)

140 ploaie caldă

warm rain;
pluie chaude;
Wärmeregen;
meleg eső;
ТЕПЛЫЙ ДОЖДЬ;
lluvia caliente;
ploaie care cade din nori calzi.
(OMM W 0140)

141 ploaie care depune polei

vezi P 196 precipitație care îngheață

142 ploaie de electroni/precipitație de electroni

electron precipitation;
précipitation d'électrons;
Elektronenniedererschlag;
elektron zápor /elektronai csapadek;
высыпание электронов/осаждение ~;
precipitación de electrones;
mișcarea particulelor energetice de origine solară (indirectă) în *atmosfera înaltă*, în principal într'o centură situată la latitudini înalte în fiecare dintre emisfere; interacțiunea acestor particule cu gazele atmosferice este cauza principală a *aurorelor polare*.
(OMM E E 0480)

143 ploaie de noroi

mud rain;
pluie de boue;
Schlammregen;
iszapeső;

грязеврй дождь;

lluvia de barro;

ploaie ce conține particule de nisip sau de praf foarte fine, care pot proveni din regiuni foarte îndepărtate ; relativ rare pe teritoriul României, asemenea fenomen se produce în condițiile unei circulații sudice sau estice de durată mare în troposferă, care antrenează particule de praf sau nisip din deșertul saharian sau din zonele aride din orientul mijlociu ori din stepele din nordul Caspicii și al Mării Negre.

(OMM M 2170)

144 **ploaie de proiect**

vezi A 360 aversă de proiect

145 **ploaie de sânge**

blood rain;

pluie de sang;

Blutregen;

véreső;

крованый дождь;

lluvia sanguinolenta;

ploaie cu o tentă roșietică, determinată de particulele de praf cu conținut mare de oxid de fier, captate de picăturile de ploaie, fie în procesul de condensare, fie pe parcursul căderii lor prin straturile de aer încărcate cu asemenea particule.

(OMM B 0950)

146 **ploaie de sulf**

sulphur rain;

pluie de soufre;

Sulfurregen/Schwefel~;

kénes eső;

серный дождь;

illuvia a amarillenta;

ploaie colorată în galben de particulele de polen, praf galben, etc.

(OMM S 3380)

147 ploaie din cer senin

serein;

serein;

Regen von heiter Himmel;

esti harmat a trópusokon;

мелкий дождь при безоблачном небе;

lluvia con cielo despejado;

hidrometeor sub formă de ploaie fină care cade dintr'un cer aparent senin, norii fiind în deplasare sau în disipare.

(OMM S 0760)

148 ploaie musonică

monsoon rain;

pluie de mousson;

Monsunregen;

monszunai eső;

МУССОННЫЙ ДОЖДЬ;

lluvia del monzón;

precipitație, în general puternică, asociată vânturilor musonice; fenomen specific părții sudice și sudestice a continentului asiatic, ploaia se instalează întâi peste cea mai mare parte a Asiei de sud-est la sfârșitul lunii mai, apoi în India către mijlocul sau sfârșitul lunii iunie.

(OMM M 1930)

149 ploaie netă

net storm rain/rainfall excess;

pluie nette/~ excédentaire,~ ruisselée;

Nettregen/Reinregen;

a vízgyűjtőből a folyóba jutó csapadékmennyiség;

результатирующий ливневой дождь/избыток дождя;

lluvia neta de la tormenta;

în hidrologie, partea din aversă care ajunge într'un curs de apă prin scurgerea directă de suprafață.

(OMM N 0320)

150 ploaie puternică

heavy rain;

pluie forte;
Starkregen;
heves eső;
СИЛЬНЫЙ ДОЖДЬ;
lluvia fuerte;

ploaie a cărei rată de acumulare depășește o valoare specificată, ca de exemplu $7,6 \text{ mm h}^{-1}$.
(OMM H 0410)

151 ploaie suprarăcită

supercooled rain;
pluie surfondu;
unterkühlter Regen;
túlhült eső;
переохлажденный дождь;
lluvia subfundida;

hidrometeor sub formă de *ploaie* constituit din picături a căror temperatură este sub punctul de îngheț.
(OMM S 3550)

152 ploaie torențială/rupere de nori

rainstorm/cloud burst;
tempête de pluie;
Wolkenbruch/Sturzregen;
napéjegylenlőségi esők/felhőszakadás;
проливной дождь/сильный ливень (с ветром или шквалом);

tormenta con lluvia/aguacero torrencial;

perturbație atmosferică sub formă de ploaie deosebit de intensă care, de regulă, este însoțită și de rafale puternice de vânt și oraj; în limbaj popular este identificată prin sintagma „rupere de nori“; limita cantitativă pentru stabilirea intensității (cantitate/timp) este definită prin instrucțiuni de autoritatea meteorologică națională a fiecărui stat.

(OMM R 0930, Dmet R 69)

153 ploile echinocțiului

equinoctial rains;

pluies équinoxiales;
Äquinoktialregen;
napéjegyenlőségi esök;
равнодейственные дожди;
lluvias equinocciales;

ploi care se produc cu regularitate, în cea mai mare parte a regiunilor ecuatoriale, în timpul sau puțin după echinocții.
(OMM E 0900)

154 ploile mucegaiului, ploile prunelor
vezi B 002 bai-u

155 pluviograf/pluviometru înregistrator
pluviograph/ recording raingauge, rainfall recorder;
pluviographe/pluviomètre enregistreur;
Pluviograph/Regenschreiber, selbtschreibender Regenmesser;
csapadékíró/ombográf, pluviográf, esőíró;
плювиограф/самопишущий дождемер;
pluviógrafo/pluviómetro registrador;
pluviometru prevăzut cu un dispozitiv de înregistrare continuă a cantității de apă rezultată din precipitații.
(OMM P 0850)

156 pluviometrie
pluviometry;
pluviométrie;
Pluviometrie;
pluviometria;
плювиометрия;
pluviometría;

ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul *precipitațiilor*, inclusiv al naturii, a distribuției și a tehnicilor sau metodelor de măsurare a acestora.
(OMM P 0870)

157 pluviometru
raingauge/precipitation gauge;
pluviomètre/capteur de précipitation;

Regenmesser/Niederschlagsmesser;

csapadékmérő;

дождемер/осадкомер;

pluviómetro/medidor de precipitación;

orice instrument care măsoara grosimea stratului de apă rezultat din precipitații, presupusă ca uniform repartizată pe o suprafață plană, orizontală, impermeabilă și neexpusă evaporării; ca unitate de măsură se folosește mm echivalent cu 1 litru/m².

(OMM R 0860, P 1420)

158 pluviometru balanță

weighing rain gauge;

pluviomètre à balance;

Wiegungspluviometer/Regenmesser mit Abwägung;

súlyombrográf;

весоной плювиометр;

pluviómetro de pesada;

dispozitiv care înregistrează cantitatea de precipitații prin colectarea apei de ploaie într'un recipient atașat la o balanță sau cântar.

(OMM W 0660)

159 pluviometru cu cupe basculante

tipping-bucket rain-gauge;

pluviomètre à auget basculeur;

Pluviometer mit Kippbechere/Regenmesser ~ ;

billenő edényes csapadékmérő;

плювиограф с опрокидывающимся сосудом;

pluviómetro de cubeta basculante;

dispozitiv pentru înregistrarea cantității și intensității precipitațiilor constituit dintr'un mic rezervor cu două compartimente simetrice, echilibrat astfel încât să basculeze atunci când una din cele două jumătăți se umple cu apă; fiecare basculare reprezintă o cantitate determinată de apă colectată din precipitații, care este contorizată de un sistem mecanic, mecano-electric sau mai recent electronic.

(OMM T 1040)

160 pluviometru Fisher și Porter

Fisher and Porter raingauge;

pluviomètre de Fisher et Porter;

Fisher und Porter Regenmesser/~ ~ Niederschlagsmesser;

Fischer és Porter esőmérő;

дождемер Фишера и Портера;

pluviómetro de Fisher y Porter;

instrument totalizator care înregistrează automat cantitatea de precipitații (ploaie și zăpadă), acumulate pe parcursul unui interval determinat.

(OMM F 0350)

161 pluviometru înregistrător

vezi P 155 pluviograf

162 pluviometru normal/pluviometru standard;

standard raingauge/universal ~ ;

pluviomètre normal/~étalon;

Normalregenmesser/Standard~ ;

sztandard esőmérő/universal ~ ;

стандартный дождемер/универсальный ~ ;

pluviómetro patrón/~ universal;

tip de *pluviometru* (neînregistrător) aprobat pe plan național ca instrument standard pentru măsurarea precipitațiilor; în rețeaua meteorologică de stat a României s-a folosit pluviometrul tip IMC. (OMM S 2630)

163 pluviometru standard

vezi P 162 pluviometru normal.

164 pluviometru totalizator

accumulative raingauge/totalizer ~;

pluviomètre à accumulation/~ totalisateur;

Niederschlagstotalisator;

totalizátoros csapadékmérő;

накапливающий дождемер/суммарный ~, дождемер-тотализатор;

pluviómetro acumulativo/~ totalizator;
pluviometru folosit în stații meteorologice izolate și vizitate rar,
ca de exemplu o stație de munte, prevăzut cu antigel sau alt lichid
care împiedică înghețarea și evaporarea apei colectate.
(OMM A 0260)

165 pluvioscop

pluvioscope;
pluvioscope;
Pluvioskop;
pluvioszkóp;
ПЛЮВИОСКОП;
pluvioscopio;

aparatură cu care se pot determina natura și momentul producerii
precipitațiilor.
(OMM P 0880)

166 “pocăiții” de gheață, “ ~” de zăpadă
vezi M 212 momâi de gheață.

167 polarimetru

polarimeter;
polarimètre;
Polarimeter;
polariméter;
поляриметр;
polarímetro;

instrument folosit în meteorologie pentru măsurarea procentului
de polarizare a luminii provenită dintr'un punct oarecare de pe
bolta cerească.
(OMM P 1060)

168 polariscop

polariscope;
polariscope;
Polariskop;
polariszkóp;
полярископ;

polariscopio;
instrument folosit pentru detectarea luminii polarizate și
investigarea proprietăților acesteia.
(OMM P 1080)

169 polarizare atmosferică

atmospheric polarization;
polarisation atmosphérique;
atmosphärische Polarisation;
légköri polarizáció;
атмосферная поляризация;
polarización atmosférica;
transformarea luminii solare naturale în lumină polarizată prin
difuzia acesteia la trecerea prin atmosfera terestră.
(OMM A 2910)

170 polei/givraj

icing/glazed frost, glaze;
givrage/verglas;
Glatteis/Verglas, Vereisung, Eisbildung;
tükörjég/ólmoseső, jegesedés;
гололед/гололедицаобледенение;
engelamiento/hielo liso, congelación;
orice depunere de gheață densă, compactă și netedă, mată sau
transparentă, pe un obiect, cauzată de impactul hidrometeorilor
lichizi (ploaie sau mai ales burniță), de regulă suprarăciți, cu
suprafața rece a acestuia care are temperatura negativă sau puțin
peste 0⁰C; se depune cu precădere pe partea expusă vântului și se
observă cel mai frecvent la temperaturi ale aerului cuprinse între 0
și -3⁰C.
(OMM G 0470, G 0480, I 0200, Dmet P 78)

171 polimetrul lui Lambrecht

Lambrecht's polymeeter;
polymètre de Lambrecht;
Lambrecht-Polymeeter;
Lambrecht-féle poliméter;
полиметр Ламбрехта;

polímetro de Lambrecht;
aparatus constituit dintr'un *higrometru cu fir de păr* și un *termometru cu mercur*, folosit pentru determinarea cu aproximație a punctului de rouă.
(OMM L 0090)

172 **poluarea aerului**

air pollution/atmospheric ~;
pollution atmosphérique/~ de l'air;
Luftverunreinigung/Luftverschmutzung;
légszennyezés/légszennyeződés;
атмосферное загрязнение/загрязнение атмосферы;
contaminación atmosférica/~ del aire;

1. prezența în atmosferă a unor contaminanți ca pulberi, gaze, emanații, fum, ceață, mirosuri sau vapori de substanțe chimice, în asemenea cantități și cu asemenea caracteristici și persistență, încât pot prejudicia sau pune în pericol viața oamenilor, animalelor, plantelor și a bunurilor;

2. impurități gazoase, lichide sau solide prezente în atmosferă, precum și în aerul din interiorul spațiilor de locuit sau de lucru.
(OMM A 1320, A 2920)

173 **poluare acidă**

vezi D 055 depunere acidă

174 **poluare de fond**

background pollution;
pollution de fond;
Grundbelastung;
háttérszennyezettség;
фоновое загрязнение;
contaminación de fondo;

poluarea existentă într'un loc dat, în absența contaminării provenită din surse locale.
(OMM B 0050)

175 **poluare termică**

thermal pollution;

pollution thermique;
thermische Verunreinigung ;
hőszennyeződés;
термическое загрязнение;
contaminación térmica;

creșterea temperaturii aerului sau a apei prin mijloace artificiale, în special datorită scurgerilor de căldură de la centralele termoelectrice.

(OMM T 0490)

176 **polul frigului**

cold pole;
pôle de froid;
Kältepole;
hideg pólusok;
полюс холода;
polo frío;

punctul de pe o emisferă terestră în care s-a înregistrat cea mai mică temperatură medie anuală;, semnificație valabilă atât la scară regională cât și națională.

(OMM C 2250)

177 **POM**

vezi D 127 distanța optică meteo.

178 **pompaј**

pomping;
pompage;
Pumpen;
szivattyúzás;
колебания ртутного столба барометра;
bombeo del mercurio;

în meteorologie, oscilații verticale rapide ale coloanei de mercur dintr'un barometru.

(OMM P 2050)

179 **pornirea ghețurilor**

vezi D 005 debaclu.

180 **porozitate**

porosity;

porosité;

Porosität;

porozitás/hézagosság;

пористость;

porosidad;

în agrometeorologie, raportul procentual dintre volumul total al porilor sau spațiilor dintre particulele dintr'un sol cu structură naturală și volumul total al solului considerat; se determină prin relația: $S = (1 - d/a) \cdot 100$, unde d este greutatea și a greutatea specifică a solului considerat.

(Dmet P 82)

181 **post pluviometric/stație pluviometrică**

precipitation station/rainfall ~;

station d'observation pluviométrique/station ~;

Niederschlagsmeßstation;

csapadék állomás;

станция измерения осадков/дождемерная станция,

дождемерный пост;

estación pluviométrica/~ de observación de las precipitaciones;

post sau stație meteorologică în care sunt măsurate numai *precipitațiile*; programul acestuia poate include și observații asupra stratului de zăpadă.

(OMM P 1450)

182 **potențial capilar**

capillarity potential;

potentiel capillaire;

kapilares Potential;

kapilláris potenciál;

капиллярный потенциал;

potencia capilar;

1. afinitatea solului pentru apa conținută ; este egală cu produsul dintre înălțimea de urcare a apei în sol și accelerația gravitației;

2. lucrul mecanic necesar pentru deplasarea unității de greutate sau de masă apă de la suprafața de apă liberă până la un punct determinat din coloana de sol la nivelul suprafeței de apă.
(OMM C 0100)

183 **potențialul (datorat) presiunii hidrostactice**

potential due to hydrostatic pressure;

potentiel dû à la pression hydrostatique;

hydrostatischer Druckpotential;

hidrosztatikai nyomásnak tulajdonítható potenciál;

потенциал, обусловленный гидростатическим

давлением;

potencial debido a la presión hidrostática;

potențialul (ϕ) definit prin relația: $\phi = vp$, unde v reprezintă volumul pe unitatea de masă al unui fluid și p presiunea hidrostactică.

(OMM P 1210)

184 **potențialul vitezei**

velocity potential;

potentiel de vitesse;

Geschwindigkeitspotential;

sebességpotenciál;

потенциал скорosti;

potencial de velocidad;

funcție scalară (ϕ) care există întotdeauna în mișcarea nerotațională a unui fluid, definită prin relația $V = -\nabla\phi$, în care V este *vectorul vitezei*; ecuația presupune că V este normal pe liniile echipotențiale și că este orientat dinspre valorile mari către cele mici.

(OMM V 0160)

185 **PPI**

vezi I 027 indicator panoramic.

186 **PQP**

vezi P 244 prevedere cantitativă de precipitații.

187 praecipitatio/precipitație (pra)

praecipitatio (pra);

praecipitatio (pra);

Праecipitatio (pra);

praecipitatio (pra);

осадки (pra);

praecipitatio (pra);

particularitate suplimentară observabilă cel mai frecvent la genurile *Altostratus*, *Nimbostratus*, *Stratocumulus*, *Stratus*, *Cumulus* și *Cumulonimbus*, atunci când din acești nori cad precipitații (ploaie, burniță, ninsoare, grindină, etc) care ating suprafața terestră; această denumire se datorează faptului că precipitațiile respective apar ca o prelungire a bazei norilor din care cad, determinând o ușoară coborâre aparentă a bazei norului și uniformizarea acesteia.

(OMM P 1320)

188 praf cosmic

cosmic dust;

poussière cosmique;

kosmischer Staub;

kozmičus por;

КОСМИЧЕСКАЯ ПЫЛЬ;

polvo cósmico;

praf de origine extraterestră existent în atmosferă, provenit din surse ca meteoriți, comete, etc.

(OMM C 3160)

189 praf meteoric

meteoric dust;

poussière météorique;

Meteorstaub;

meteorikus por;

МЕТЕОРНАЯ ПЫЛЬ;

polvo meteorítico;

praf atmosferic provenit din dezintegrarea meteoriților.

(OMM M 0850)

190 **praf vulcanic**

volcanic dust;
poussière volcanique;
vulkanischer Staub;
vulkanikus por;
вулканическая пыль;
polvo volcánico;

praf sau particule emise de un vulcan în timpul unei erupții; acestea pot rămâne mult timp în suspensie în atmosferă și pot fi purtate de vânt spre diferite regiuni ale globului, mai ales atunci când erupția respectivă le-a propulsat până în troposfera înaltă sau stratosfera joasă.

(OMM V 0480)

191 **prag de contrast**

contrast threshold;
seuil de contraste;
Kontrastschwelle;
kontraszküszöb;
порог контрастной чувствительности глаза;
umbral de contraste;

valoarea minimă a *contrastului de luminanță (luminozitate)* care permite distingerea unui obiect pe planul sau fundalul pe care se detașează.

(OMM C 2860)

192 **pragul pistei de aterizare/decolare**

threshold (runway);
seuil (de piste);
Schwellebahn/~anlaufbahn;
küszöb kifutópálya;
порог взлетная дорожка;
umbral de las pista;

începutul pistei sau porțiunea de pistă folosită pentru aterizare.
(OMM no.49, Technical Regulation vol.2, C.3.1, OACI Anexa 3)

193 **precipitație**

precipitation;

précipitation;
Niederschlag;
csapadék;
осадки;
precipitación;

1. *hidrometeor* sub forma unei căderi de particule apoase, lichide sau solide, care cad dintr'un nor precipitatnt și care ajung la sol ; formele de precipitații sunt burnița, ploaia și ninsoarea, garnulele de zăpadă (zăpadă grăunțoasă), măzărichea moale și tare, grindina și acele de gheață (pudră de gheață);

2. vaporii de apă condensați în atmosferă ce cad spre suprafața terestră sub formă de particule lichide (picături) sau solide (cristale, fulgi, granule sau ace de gheață); (OMM P 1360)

3. cantitatea de apă rezultată din precipitațiile căzute într'un loc și într'un interval de timp date, exprimată în mm echivalenți cu l/m², corespunzător grosimii stratului de apă care s-ar putea constitui din precipitațiile respective, în absența scurgerii, infiltrării și evaporării.

(Dmet P 86)

194 **precipitație acidă**

vezi D 055 depunere acidă.

195 **precipitație artificială**

artificial precipitation;
précipitation artificielle/~ provoquée;
künstlicher Niederschläge;
mesterséges csapadék;
ИСКУСТВЕННЫЙ осадки;
precipitación artificiale;

precipitație sub formă lichidă sau solidă, rezultată din acțiunea umană dirijată asupra unui nor.

(OMM 2550)

196 **precipitație care îngheață (depune polei), burniță, ploaie care îngheață**

freezing precipitation/~ drizzle, ~ rain;

précipitation verglaçante/~ se congelant, bruine/pluie verglaçant, ~/~ se congelant;

Niederschläge setzen Glatteis, Sprühregengefrierung, Regengefrierung;

fagyott csapadék/ónos eső, ~ szitálás;

замерзающие осадки/замерзающая морось, замерзающий дождь;

precipitación congelante/llovizna ~, lluvia ~;

picături suprarăcite de precipitații care îngheață la contactul cu solul sau cu obiectele expuse, formând astfel o peliculă sau un strat de gheațătransparentă (polei).

(OMM F 1090, F 1150)

197 **precipitație ciclonică**

cyclonic precipitation;

précipitation cyclonique/~ dépressionnaire;

zyklonaler Niederschlag;

ciklonális csapadék;

циклонические осадки;

precipitación ciclónica;

orice precipitație asociată unei depresiuni barice sau legată de circulația internă a acesteia.

(OMM C 3570)

198 **precipitație convectivă**

convective precipitation;

précipitation de convection/~ convective;

konvektiver Niederschlag;

konvektív csapadék;

конвективные осадки;

precipitación convectiva;

precipitație datorată mișcărilor convective din atmosferă, respectiv norilor rezultați din acestea.

(OMM C 3010)

199 **precipitație de electroni**

vezi P 142 ploaie de electroni

200 **precipitație de protoni**

proton precipitation;
précipitation de protons;
Protoneniederschlag;
protonai csapadék;
протоновые осадки;
precipitación de protones;

mișcare descendentă în spirală a protonilor de-a lungul liniilor de câmp geomagnetic din atmosfera înaltă; particulele se depun în principal în zonele aurorale, însă nu sunt strâns asociate cu fenomenele aurorale.

(OMM P 1910)

201 **precipitație efectivă**

effective precipitation;
précipitation efficace;
effektiv Niederschlag;
effektív csapadék;
стокообразующие осадки;
precipitación efectiva;

1. hidrologic, partea din *precipitație* care se scurge și ajunge în cursurile de apă;
2. agrometeorologic, partea din *precipitație* care rămâne în sol și este disponibilă pentru vegetație.

(OMM E 0280)

202 **precipitație în altitudine**

precipitation aloft;
précipitation en altitude;
Niederschlag in die Höhe;
magassági csapadék;
высотные осадки;
precipitación en altitud;

orice tip de *precipitație* sub formă lichidă sau solidă ce cade dintr'un nor însă nu ajunge la suprafața solului; cea mai frecventă formă este *virga*, observabilă sub baza norilor *Cumulus* și *Cumulonimbus*.

(OMM P 1370)

203 precipitație în pădure

forest precipitation;
précipitation de forêt;
Waldniederschlag;
erdőben hulló (becsült) csapadék;
осадки в лесу;
precipitación en bosque;

cantitatea de precipitații estimată a fi căzut într'o zonă forestieră; de regulă, în această estimare se ține seama de fenomenul de *intercepție* a precipitațiilor de către masa foliară.

(OMM F 0890)

204 precipitație locală

local precipitation;
précipitation locale;
Lokalniederschlag;
helyi csapadék;
местные осадки;
precipitación local;

precipitație care cade pe o regiune limitată, restânsă la câțiva kilometri pătrați sau mai puțin; este caracteristică pentru aversele locale de natură convectivă.

(OMM L 0770)

205 precipitație maximă probabilă

probable maximum precipitation;
précipitation maximale probable;
warscheinlich Maximumniederschlag;
valószínű maximális csapadék;
вероятный максимум осадков;
precipitación máxima probable;

cantitatea maximă teoretică de precipitații ce poate fi colectată pe un bazin hidrografic particular în timpul unei perioade determinate dintr'o anumită perioadă a anului.

(OMM P 1830)

206 precipitație orajoasă

thundery precipitation;

précipitation orageuse;

Gewitterniederschlag;

zivataros csapadék;

грозовые осадки;

precipitación tormentosa;

precipitație, de regulă sub formă de aversă, ce cade dintr'un nor cumuliform, ca de exemplu *Cumulonimbus incus*.

(OMM T 1010)

207 **precipitație orografică**

orographic precipitation;

précipitation orographique;

orographischer Niederschlag;

orografikus csapadék;

орографические осадки;

precipitación orográfica;

precipitație rezultată din ascensiunea forțată a unei mase de aer umed peste un obstacol orografic, de regulă o barieră muntoasă.

(OMM O 0420)

208 **precipitație radioactivă**

radioactive precipitation;

précipitation radioactive;

radioaktiver Niederschlag;

rádióaktív csapadék;

радиоактивные осадки;

precipitación radioactiva;

precipitație care, în cădare, a traversat un strat atmosferic contaminat cu materiale radioactive pe care le-a absorbit prin dizolvare, devenind astfel radioactivă la rândul ei.

(OMM R 0470)

209 **precipitație simulată**

simulated rainfall;

pluie simulée/simulation de pluie;

simulierung Niederschlag;

szimulált esőzés;

моделированные осадки;

Iluvia simulada;

simularea în condiții de laborator sau pe calculator a cantității de precipitații și distribuția acesteia, care se cunoaște sau se presupune că se va produce pe parcursul unui eveniment meteorologic specificat.

(OMM S 1130)

210 precipitații care depun polei

vezi P 196 precipitație care îngheață

211 precipitații de areal

areal precipitation;

précipitation surfacique;

Flächenniederschläge;

területi csapadék;

средние по площади осадки;

precipitación en un área;

cantitatea medie de precipitații căzută pe o suprafață dată, în cursul unui interval de timp determinat.

(OMM A 2450)

212 precipitații frontale

frontal precipitation;

précipitation frontale;

Frontalniederschläge;

frontális csapadék;

фронтальные осадки;

precipitación frontal;

precipitații cauzate de acțiunea unui front atmosferic și datorate ascendenței aerului de-a lungul sau în imediata apropiere a unei *suprafețe frontale*.

(OMM F 1360)

213 precipitații suprarăcite

vezi P 196 precipitații care îngheață

214 precipitație (pra)

vezi P 187 praecipitatio

215 precizie

precision;
précision;
Präzision;
pontosság;
точность;
precisión;

gradul de concordanță dintre măsurătorile independente ale unei singure mărimi obținute prin aplicarea unei metode sau proceduri specifice de măsurare în mai multe reprize în condiții prescrise.
(OMM P 1460)

216 precursor

precursor;
précurseur;
Vorläufer;
előfutár;
предвестник/предразряд;
precursor;

primul tren tranzitoriu de unde de *atmosferici*, de mică amplitudine și mare frecvență, care atinge un punct din spațiu înaintea trenului final de unde de mare amplitudine și frecvență joasă, în regim permanent.

(OMM P 1470)

217 predictand

predictand;
prédicand;
Regressand;
prediktandusz;
предиктанд/предсказуемый;
predictando;

în metodele statistice, mărimea sau elementul meteorologic la un moment dat care este determinat(ă) anticipat cu ajutorul *predictorilor*.

(OMM P 1490)

218 **predictibilitate**

predictibility;

prévisibilité;

Vorhersagbarkeit;

előrejelezhetőség;

предсказуемость;

predictibilidad;

gradul în care este posibilă prevederea/prognozarea sau anticiparea stărilor viitoare ale atmosferei (condițiile atmosferice) folosind o rețea de observare dată; în general, se exprimă sau este definită ca intervalul de timp în care se poate aștepta ca eroarea medie pătratică a unui câmp prevăzut să fie mai mică decât diferența medie pătratică dintre două stări atmosferice observate, alese la întâmplare.

(OMM P 1480)

219 **predictor**

predictor;

predicteur;

Prädiktor;

prediktor;

предиктор/предсказатель;

predictor;

unul dintre factorii ce influențează o variabilă oarecare și care este luat în considerare în prognozarea valorii ei viitoare, determinată prin metode statistice de prognoză.

(OMM P 1500)

220 **prelevator de mostre de aer**

air sampler;

échantillonneur d'air;

Luftabzapfunger;

levegő mintavevő;

воздухозаборник;

muestrador de aire;

aparat sau dispozitiv dotat cu o priză și un recipient care se pot deschide și închide rapid, pentru a obține o mostră de aer din

mediul ambiant ; de regulă, funcționează pe principiul absorbției aerului cu un piston într'un cilindru vidat, calibrat volumetric.
(OMM A 1360)

221 prelucrarea automată a datelor

automatic data processing ;
traitement automatique des données;
Automatischer über(~um~)arbeitung der Daten;
automatikus adatfeldolgozás;
автоматическая обработка данных;
tratamiento automático de datos;
utilizarea de programe informatice de calcul, care includ verificarea calitativă a datelor și alte tipuri de verificări, pentru a se obține seturi de date omogene și coerente, fără ca să fie necesară intervenția umană.
(OMM A 3290)

222 prelucrarea semiautomată (a datelor)

vezi D 094 dialogul om-mașină

223 presiunea de condensare/presiunea de condensare adiabatică

condensation pressure/adiabatic ~ ~;
pression de condensation adiabatique;
Kondensationsdruck;
kondenzációs nyomás/adiabatikus ~ ~;
адиабатическое давление конденсации/давление па уровне конденсации;
presión de condensación/ ~ ~ adiabática;
presiunea la care o particulă de aer umed devine saturată atunci când este supusă unei destinderi adiabatice.
(OMM A 0490)

224 presiunea de condensare adiabatică

vezi P 223 presiunea de condensare.

225 presiunea la nivelul stației

station pressure ;
pression à la station;

Luftdruck auf das Stationsniveau;

állomás nyomás;

давление на уровне станции;

presión de la estación;

presiunea atmosferică determinată din citirea unui barometru la o stație meteorologică, după aplicarea corecțiilor instrumentale și, dacă este necesar, reducerea valorii citite la altitudinea stației.

(OMM S 2830)

226 presiunea redusă la nivelul mării

sea-level pressure;

pression réduite au niveau de la mer;

(auf dem Meerspiegel) reduzierter Luftdruck;

tengerszinti légnyomás;

давление на уровне моря;

presión reducida al nivel del mar;

valoarea presiunii atmosferice la nivelul mării, calculată din presiunea măsurată la o stație meteorologică.

(OMM S 0470)

227 presiunea totală

total pressure;

pression totale;

Gesamtdruck;

teljes nyomás;

полное давление;

presión total;

presiunea atmosferică reală egală cu suma presiunilor parțiale ale componentelor gazoase ale atmosferei, conform legii lui Dalton.

(OMM T 1150)

228 presiunea vaporilor de apă (e')/ tensiunea ~

vapour pressure (e')/~ tension ~;

tension de vapeur d'eau (e') dans l'air humide;

Wasserdampfdruck (e');

párganyomás/gőznyomás (e');

давление водяного пара (e')/упругость ~ ;

presión del vapor de agua (e')/tensión ~;

1. produsul *fracției molare (titrului) a vaporilor de apă* N cu presiunea totală p a aerului umed: $e' = N_v p = rp / (0,62197 + r)$, relație în care r reprezintă raportul de amestec ;
2. presiunea exercitată de vaporii de apă într'un spațiu închis.
(OMM V 0070)

229 **presiunea vântului**/sarcina de vânt

wind pressure/~ load;

pression du vent/charge due au vent, contrainte du vent;

Winddruck;

szélnyomás/szélterhélés;

давление ветра/ветровая нагрузка;

presión del viento/carga del ~;

forța totală exercitată de vânt asupra unei structuri; pentru o suprafață plană, aceasta reprezintă suma presiunii dinamice exercitată pe o suprafață expusă vântului cu a depresiunii sau sucțiunii produsă pe fața adăpostită; valoarea acestei presiuni este parametru de calcul în proiectarea construcțiilor expuse acțiunii vântului. Se determină cu formula: $p_v = av^2$, unde v este viteza vântului și a este o constantă numerică dependentă de densitatea aerului.

(OMM W 1050, W 1080, Dmet P 97)

230 **presiune**/presiune atmosferică, presiune barometrică

atmospheric pressure/pressure ;

pression atmosphérique ;

Atmosphärendruck (atmosphärische Druck)/barometrischer Druck, Luftdruck;

légnyomás/légköri nyomás, barometrikus ~;

атмосферное давление/~, барометрическое ~;

presión atmosférica;

presiunea (forța pe unitatea de suprafață) exercitată de atmosfera terestră pe orice suprafață în virtutea greutății ei; este echivalentă cu greutatea unei coloane de aer, cu secțiunea transversală egală cu unitatea, care se extinde deasupra unei suprafețe date până la limita superioară a atmosferei terestre.

(OMM A 2930)

231 presiune barometrică
vezi P 230 presiune atmosferică.

232 presiune de radiație
radiation pressure;
pression de rayonnement;
Strahlungsdruck;
sugárzási nyomás;
давление света (радиация);
presión de radiación;

presiunea exercitată pe un corp de radiația electromagnetică ce cade sau ajunge pe el.
(OMM R 0380)

233 presiune dinamică
dynamic pressure;
pression dynamique;
dynamischer Druck;
dinamikus nyomás/torlónyomás;
динамическое давление;
presión dinámica;

1. diferența dintre presiunea statică și presiunea măsurată cu un barometru în mișcare în raport cu un fluid; pentru un fluid incompresibil, reprezintă valoarea energiei cinetice ($\rho v^2 / 2$), având dimensiunile unei presiuni. În ecuația lui Bernuli ($v^2 / 2 + gz + \int \alpha \cdot dp = const.$), presiunea dinamică împreună cu presiunea statică p formează presiunea atmosferică totală sau presiunea de frânare într'un punct. (OMM D 1560)

2. presiunea exercitată asupra corpurilor aflate într'un fluid, în mișcare relativă față de acesta; este normală pe direcția de mișcare și are expresia: $p_d = \rho v^2 / 2$, în care ρ este densitatea fluidului și v viteza lui. În funcție de mediul în care are loc mișcarea, presiunea se numește aerodinamică sau hidrodinamică; în meteorologie se folosește numai termenul *presiune dinamică*.

(Dfiz P)

234 presiune hidrostatică

hydrostatic pressure;
pression hydrostatique;
hydrostatischer Druck;
hidrosztatikai nyomás;
гидростатическое давление;
presión hidrostática;

forța cu care un lichid apasă pe o suprafață ca efect al gravitației, care acționează asupra fluidului respectiv.

(OMM H 1050)

235 presiune parțială

partial pressure;
pression partielle;
Partialdruck/Teildruck;
parciális nyomás;
парциальное давление;
presión parcial;

într'un amestec de gaze perfecte, presiunea exercitată de unul dintre gazele din componența amestecului; conform legii lui Dalton, presiunea exercitată de un amestec de gaze este egală cu suma presiunilor parțiale exercitate de gazele care intră în componența amestecului gazos respectiv.

(OMM P 0160)

236 prestație meteorologică/deservire meteorologică

weather service;
prestation météorologique;
Wetterbedienung/Wetterleistung;
időjárás szolgálat;
метеорологическое обслуживание;
servicio meteorológico;

furnizarea de prevederi meteorologice și avertizări pentru condiții periculoase de vreme, colectarea, controlul calității, verificarea, difuzarea și arhivarea de date și produse meteorologice, pentru serviciile publice și informarea populației.

(OMM W 0570)

237 **prevedere/prognoză (meteorologică)**

forecast/prognosis, meteorological forecast, weather ~;
pronostic/prévision, ~ météorologique, ~ du temps;
Wettervorhersage/Vorhersage, Vorsicht, Prognose;
előrejelzés/előrelátás, prognózis;
прогноз/метеорологический ~, ~ погоды;
pronóstico meteorológico/predicción meteorológica, ~ del tiempo, pronostico del ~;

1. judecată emisă de un *previzionist* asupra desfășurării în timp a unui fenomen, element sau proces (meteorologic), bazată pe o analiză sau pe o prevedere numerică a condițiilor ori a împrejurărilor care le determină apariția și evoluția acestora precum și a valorilor la care vor ajunge în viitor unele mărimi din prezent, inclusiv evoluția viitoare a situației meteorologice în ansamblu;

(OMM P 1840, DEX)

2. expunere a condițiilor meteorologice prevăzute pentru o perioadă specificată și pentru o zonă sau o parte determinată din spațiul aerian.

(OMM F 0790)

238 **prevedere/prognoză agrometeorologică**

agrometeorological forecasting;
prévision agrométéorologique;
agrometeorologische Vorhersage/~ Prognose;
agrometeorológiai előrejelzés;
агromетеорологическое прогнозирование;
predicción agrometeorológica;
prevedere referitoare la comportamentul actual și viitor al culturilor agricole, inclusiv al fazelor lor de dezvoltare, maturizare, coacere, randament în cantitate și calitate, și alte aspecte care afectează producția, bazată, în general, pe factorii meteorologici prognozați pentru principalele etape fenologice; prevederi similare se elaborează în unele țări pentru zootehnie și activități forestiere.

(OMM A 1030)

239 prevedere/prognoză aleatoare

random forcast;

prévision au hasad;

aleatorische Vorhersage/stochastische Prognose;

veletlenszerű előrejelzés;

случайный прогноз;

predicciónaleatoria/pronóstico;

prevedere/prognoză bazată pe alegerea arbitrară, la întâmplare, a uneia dintr'o serie de posibilități sau eventualități meteorologice.
(OMM R 0980)

240 prevedere/prognoză baroclină

baroclinic forecast;

prévision barocline;

baroklinische Vorhersage/~ Prognose;

baroklin előrejelzés/~ prognózis;

бароклиный прогноз;

predicción baroclínica/pronóstico baroclínico;

prevedere/prognoză bazată pe un model care include *forfecarea verticală* a vântului și gradientii orizontali de temperatură, care permite reproducerea procesului de transformare a energiei potențiale în energie cinetică și a evoluției perturbațiilor dezvoltate pe această cale.

(OMM B 0280)

241 prevedere/prognoză barotropă

barotropic forecast;

prévision barotrope;

barotropische Vorhersage/~ Prognose;

barotrop előrejelzés/~ prognózis;

баротропный прогноз;

predicción barotrópica/pronóstico barotrópico;

prevedere/prognoză elaborată, de regulă pentru troposfera mijlocie, bazată pe un model barotrop.

(OMM B 0530)

242 prevedere/prognoză bazată pe corelații

correlation forecasting;

prévision par corrélation;
Korrelationswettervorhersage;
korreláció alapú előrejelzés;
прогнозирование с учетом корреляции;
predicción basada en las correlaciones/pronóstico por correlación;
metodă de prevedere/prognoză bazată pe relații numerice între *elementele meteorologice*, care sunt derivate din date istorice de arhivă.
(OMM C 3150)

243 **prevedere/prognoză bazată pe persistență**

persistence forecast;
prévision basée sur la persistence;
Persistenzvorhersage;
perszisztencia-előrejelzés/inercia-prognózis;
инерционный прогноз;
predicción por persistencia/pronóstico ~ ~;
prevedere bazată pe premiza că elementeleși fenomenelor ce caracterizează starea vremii la un moment dat (condițiile meteorologice actuale) vor rămâne neschimbate pe tot parcursul intervalului de prognoză; acest tip de prognoză se bazează și pe tendința de persistență a unor situații meteorologice.
(OMM P 0430)

244 **prevedere/prognoză cantitativă de precipitații – PCP/PQP, QPF**

quantitative precipitation forecast – QPF;
prévision quantitative de precipitation – PQP;
Niederschlagsquantitätvorhersage;
mennyiségi-csapadék előrejelzés;
количественный прогноз осадков - КПО;
pronóstico cuantitativo de la precipitación – PCP;
prevederea cantității totale de precipitații, de regulă prin metode numerice, pentru un interval determinat.
(OMM Q 0010, Q 0020)

245 prevedere/prognoză climatică

climatic forecast;

prévision climatique;

Klimavorhersage;

éghajlat előrejelzés;

климатический прогноз/прогноз климатических изменений;

predicción climática/pronóstico climático;

prevederea evoluției viitoare a climatului unei zone sau regiuni.

(OMM C 1030)

246 prevedere/prognoză climatologică

climatological forecast;

prévision climatologique;

klimatologische Wettervorhersage;

éghajlati előrejelzés/climatológiai ~;

климатологический прогноз;

predicción climatológica/pronóstico climatológico;

prevedere/prognoză bazată în principal pe climatul unei zone sau regiuni nu pe implicațiile dinamice ale stării prezente a atmosferei.

(OMM C 1300)

247 prevedere/prognoză de aeroport (aerodrom)

airport forecast/aerodrome ~ ;

prévision d'aerodrome;

Flugplatzvorhersage;

repülőtéri előrejelzés;

прогноз по аэродрому;

pronóstico de aeropuerto;

prevedere meteorologică pentru aeronautică elaborată pentru un aeroport/aerodrom determinat.

(OMM A 1340)

248 prevedere/prognoză de aterizare

landing forecast;

prévision d'atterisage;

Landungsvorhersage;

leszállási előrejelzés;
прогноз в пункте посадки;
pronóstico de aterrizaje;

prevedere de aerodrom referitoare la condițiile meteorologice pe un aerodrom determinat/specificat, emisă pentru satisfacerea cerințelor utilizatorilor locali de aeronave într'un interval de aproximativ o oră de zbor distanță față de aeroportul la care se referă prognoza respectivă.

(OMM L 0130)

249 **prevedere/prognoză de inundație**

flood forecast;
prévision de crue;
Überschwemmungsvorhersage/Ansumfungprognose,
Wasserflutvorhersage;
árvíz előrejelzés;
прогнозирование паводков;
predicción de la crecida;

prevederea/prognozarea nivelului, *debitului*, începutului și duratei unei *inundații* și, în mod special, a debitului maxim (a vârfului de debit) într'un punct dat de pe cursul unui râu, rezultat din *precipitații* și/sau din topirea zăpezii; procedura este identică și în cazul deversărilor controlate, cu rol de prevenție și protecție.

(OMM F 0530)

250 **prevedere/prognoză de rută**

route forecast;
prévision de route;
Luftweg(wetter)vorhersage, Strekevorhersage (nav);
útvonal-előrejelzés;
прогноз по трассе/~ ~ маршруту;
pronóstico de ruta;

1 *prevedere/prognoză* meteorologică pentru un traseu sau o rută date;

2 *prevedere/prognoză* meteorologică pentru aeronautică referitoare la o rută aeriană determinată sau numai la o parte din aceasta.

(OMM R 2070)

251 prevedere/prognoză de tip consultativ

advisory forecast;
prévision à titre consultatif;
Konsultierungsvorhersage;
célprognósis;
прогноз-рекомендация;
predicción de tipo consultatif;

orice *prevedere/prognoză* meteorologică emisă pentru scopuri speciale, în principal consultative.

(OMM A 0680)

252 prevedere/prognoză de zbor

flight forecast;
prévision de vol;
Flugvorhersage;
repülési előrejelzés;
прогноз по маршруту;
pronóstico de vuelo;

descrierea sau expunerea condițiilor meteorologice prevăzute care vor fi întâlnite secvențial pe parcursul rutei de zbor pe care urmează să o parcurgă o aeronavă.

(OMM F 0460)

253 prevedere/prognoză de zonă, ~ regională

area forecast, regional ~ ;
prévision de zone, ~ régionale;
Regionalprognose;
területi előrejelzés;
зональный прогноз, региональный прогноз;
predicción/pronóstico de área, ~ regional;

prevedere/prognoză meteorologică emisă pentru o zonă o sau o regiune geografică determinată; se elaborează în mod curent pentru aeronautică și în centrele regionale de prognoză.

(OMM A 2440)

254 prevedere/prognoză extinsă

extended forecast;
prévision à échéance prolongée/~ étendue;

erwiterung Vorhersage;

hossztávú előrejelzés;

долгосрочный прогноз малой заблаговременности;

predicción ampliada/pronóstico ampliado;

prevedere/prognoză emisă pentru o perioadă care se extinde, în general, peste durata operațională normală sau termenul operațional normal.

(OMM E 1320)

255 prevedere/prognoză generală

general forecast;

prévision générale;

allgemeine Wettervorhersage;

általános előrejelzés;

общий прогноз;

predicción general/pronóstico ~;

1. descrierea caracteristicilor probabile principale ale vremii, prevăzute pentru o regiune mare;

2. prevedere meteorologică destinată utilizării generale pentru public, diferită de cele specializate, elaborate pentru o categorie particulară de utilizatori.

(OMM G 0170)

256 prevedere/prognoză hidrologică pe durată medie

medium-term hydrological forecast

prévision hydrologique à moyenne échéance/term;

mittelfristige hydrologische Prognose;

középtávú hidroelörejelzés/~ hidrologiai prognózis;

среднесрочный гидрологический прогноз;

predicción hidrológica a plazo medio;

prevedere/prognoză a unui element al regimului hidrologic pentru o perioadă ce se poate extinde de la două până la zece zile de la data difuzării.

(OMM M 0540)

257 prevedere/prognoză imediată

vezi N 116 nowcast

258 prevedere/prognoză inerțială

inertial forecast;
prévision inertielle;
trägheitsche Prognose/~ Vorhersage;
inercia előrejelzés;
инерционный прогноз;
predicción inercial/pronóstico ~;

prevedere/prognoză bazată pe presupunerea că particularitățile inițiale ale vremii și elementele lor vor persista în timpul întregii perioade pentru care se elaborează prevederea/prognoza respectivă.

(OMM I 0430)

259 prevedere/prognoză locală

local forecast;
prévision locale;
Lokalvorhersage;
helyi előrejelzés;
местный прогноз;
predicción local/pronóstico ~;

prevedere/prognoză meteorologică referitoare la o zonă relativ limitată.

(OMM L 0750)

260 prevedere/prognoză numerică (a timpului)

numerical forecast/~ ~ prediction NWP;
prévision numérique du temps;
numerische (Wetter)Vorhersage;
numerikus előrejelzés;
численный прогноз/численное прогнозирование погоды
- ЧПП;

predicción numérica/~ ~ del tiempo, pronóstico numérico;
prevedere/prognoza câmpurilor de variabile meteorologice prin rezolvarea numerică a ecuațiilor hidrodinamice, operațiune care, pentru operativitate, se face cu un calculator de mare putere.

(OMM N 0640)

261 prevedere/prognoză numerică spectrală
spectral numerical prediction;
prévision numérique spectrale;
numerische Spektralvorhersage/
Spektralnumerischevorhersage;
spektrális numerikus előjelzés;
спектральное численное прогнозирование;
predicción numérica espectral;
prevedere/prognoză realizată cu un model spectral.
(OMM S 2280)

262 prevedere/prognoză obiectivă
objective forecast;
prévision objective;
objektiv Vorhersage;
objektiv előjelzés;
объективный прогноз;
predicción objetiva/pronóstico objetivo;
prevedere/prognoză meteorologică bazată pe aplicarea legilor dinamicii, termodinamicii sau ale statisticii, ori pe o combinație a acestora, în scopul eliminării oricărui element de judecată personală al previzionistului.
(OMM O 0020)

263 prevedere/prognoză pe lungă durată
long-range forecast;
prévision à longue échéance/prévision à long terme;
Langfristvorhersage/Langfristprognose;
hosszú távú előjelzés/távprognózis;
долгосрочный прогноз;
predicción/pronóstico a largo plazo;
prevedere/prognoză meteorologică a cărei perioadă de valabilitate este în general mai mare de zece zile.
(OMM L 0830)

264 prevedere/prognoză pe medie durată
medium-range forecast;
prévision à moyenne échéance;

mittelfristige Prognose;
középtávú előrejelzés;
среднесрочный прогноз;
predicción a plazo medio;

prevedere meteorologică al cărei conținut se referă la o perioadă extinsă de la trei până la zece zile de la data difuzării.
(OMM M 0530)

265 prevedere/prognoză pe termen foarte scurt

very-short range forecast/nowcasting;
prévision à très courte échéance;
Sehrkurzfristvorhersage;
ultrarövidtávú előrejelzés;
сверхкраткосрочный прогноз;
previsión a muy corto plazo;

prevedere/prognoză a cărei perioadă de valabilitate nu depăște 12 ore.
(OMM V 0320)

266 prevedere/prognoză pe termen scurt

short-range forecast;
prévision à courte échéance;
kurtzfristige Wetterforhersage;
rövid távú előrejelzés;
краткосрочный прогноз (погоды);
predicción a corto plazo/pronóstico ~;

prevedere/prognoză meteorologică a cărei perioadă de valabilitate este mai mică de trei zile (a se vedea de asemenea și variantele: *prevedere imediată (nowcasting)*, *prevedere pe termen foarte scurt sau de foarte scurtă durată*).

(OMM S 1000)

267 prevedere/prognoză pentru aeronautică

aviation forecast ;
prévision pour aéronautique ;
Flugvorhersage ;
repülési előrejelzés ;
авиационный прогноз;

pronóstico aeronáutico ;

prevedere/prognoză elaborată pentru aviație, care se referă la condițiile meteorologice prevăzute la nivelul suprafeței terestre și pentru diferite altitudini (standard sau niveluri de zbor), într'un interval determinat.

(OMM A 3430)

268 prevedere/prognoză pentru aeroport de rezervă

alternate forecast;

prévision d'aérodrome de dégagement;

Vorhersage für Reserveflughafen/Wechselnflughafen

Vorhersage;

alternatív előjelzés;

запасной прогноз/альтернативный прогноз;

pronóstico de aeropuerto alternativo;

prevedere/prognoză meteorologică elaborată pentru alt aeroport decât cel de destinație al unei aeronave, utilizabilă în cazul când aeroportul inițial devine inoperant sau este inoportun ca aeronava respectivă să aterizeze pe aeroportul de destinație.

(OMM A 1570)

269 prevedere/prognoză pentru o singură observație

vezi P 270

270 prevedere/prognoză pentru o singură stație/observație

single station forecast/single observer ~;

prévision par station unique; Vorhersage für eine Station/~

Beobachtung;

egyetlen/állomas megfigyelése alapján kiadott előjelzés;

прогноз по одной станции наблюдения/~по данным одного наблюдателя;

predicción de una sola estación/~ de un solo observador;

prevedere meteorologică bazată pe observațiile efectuate la o singură stație; un exemplu de asemenea prevedere este "TEND", frecvent folosită în aeronautică, ce se adaugă sau completează un mesaj METAR.

(OMM S 1140, 1150)

271 prevedere/prognoză proabilistică

probably forecast;
prévision de probabilité;
Wahrscheinlichkeitsvorhersage;
valószínűségi előrejelzés;
прогноз вероятности явления;
predicción probabilística;

prevedere/prognoză care include o indicație asupra probabilității de producere a unui fenomen dat, ca de exemplu o aversă, în interiorul unei perioade determinate și într'un anumit loc (procedură folosită frecvent în prevederile pentru aeronautică : PROB 30 0004 ww).

(OMM P 1820)

272 prevedere regională

vezi P 253 prevedere de zonă.

273 prevedere/prognoză sinoptică

synoptic forecast;
prévision synoptique;
Synoptischervorhersage;
szinoptikus előrejelzés;
синоптический прогноз;
predicción sinóptica/pronóstico sinóptico;

prevedere/prognoză meteorologică bazată pe *observații sinoptice*.

(OMM S 3980)

274 prevedere/prognoză statistică

statistical forecast;
prévision statistique;
Statistischevorhersage;
statisztikai előrejelzés;
статистический прогноз;
predicción estadística/pronóstico estadístico;

prevedere obiectivă bazată pe studiul statistic al comportamentului trecut al atmosferei, folosind ecuații de regresie, de probabilitate, etc.

(OMM S 2840)

275 prevedere/prognoză subiectivă

subjective forecast;

prévision subjective;

subjektiv Vorhersage;

szubjektív előrejelzés;

субъективный прогноз;

predicción subjetiva/pronóstico subjetivo;

prevedere sau *prognoză* bazată în principal pe metode ce implică judecata și abilitatea unui *previzionist*.

(OMM S 3190)

276 prevenirea grindinei/protecția antigrindină

hail prevention/~ supression;

prévention de la grêle/lutte antigrêle;

Hagelschutz;

jégeső védelem;

предупреждение града/подавление ~;

prevención del granizo/supresión del~;

acțiuni organizate pentru împiedicarea sau încetinirea formării greloanelor mari ori chiar disrugerea celor existente în nor, prin introducerea prealabilă a unui *agent de însămânțare* în cantitate mare în norii potențial capabili să producă grindină; cel mai sigur procedeu este supravegherea radar și lansarea de rechetes antigrindină în norii identificați ca periculoși.

(OMM H 0060)

277 prevenirea trăznetului

lightning suppression;

prévention de la foudre;

Blitzschutz /Blitzsicherheit, Blitzschlagenschutz;

villámlás mérséklése a felhőbe történő beavatkozással;

подавление молний;

supresión de los relámpagos;

acțiune de reducere a activității fulgerelor prin introducerea în norul orajos a unui agent care să formeze puncte suplimentare de descărcare (efectul corona), măbind astfel în interiorul norului

curentul de scurgere între centrele cu sarcină pozitivă și cele cu sarcină negativă.

(OMM L 0580)

278 **previzionist/prognozist**

forecaster;

prévisioniste;

Vorhersagenmann;

előrejelző (szinoptikus);

прогнозист;

predictor/prónosticador;

meteorolog desemnat de un serviciu meteorologic pentru elaborarea de prevederi/prognoze meteorologice.

(OMM F 0840)

279 **primăvară**

spring;

printemps;

Fhrühling/Frühjahr;

tavaszi;

вечна;

primavera;

1. astronomic: perioada dintre echinocțiul de primăvară și solstițiul de vară 21 martie - 20 iunie în emisfera nordică și 23 septembrie – 22 decembrie în cea sudică); (DEX)

2. meteorologic: anotimp convențional de trecere de la iarnă la vară, bine definit la latitudinile temperate, care coincide cu lunile martie aprilie mai, respectiv septembrie, octombrie, noiembrie în emisfera sudică, caracterizat prin creșterea rapidă a temperaturii aerului, intensificarea activității ciclonice pe continente și de o serie de evenimente fenologice ca migrarea păsărilor, înfrunzirea și înflorirea vegetației; la latitudini polare este foarte scurtă, iar la cele tropicale este neobservabilă.

(Dmet man)

280 **Primul program experimental de cercetare a atmosferei globale - GARP**

First GARP Global Experiment – FGGE/Global Weather Experiment;

Première expérience mondiale du GARP – PEMG;

Das erste Experimentellprogramm für Weltatmosphäre (Gesamtatmosphäre) Forschung - GARP;

FGGE – Első Világméretű GARP Kísérlet;

Первый глобальный эксперимент ПИГАП-ПГЕП;

Premier experiment mondial del GARP-PEMG;

principala componentă observațională și experimentală a atmosferei globale (GARP), în care întreaga atmosferă terestră a fost studiată amănunțit pentru o perioadă de un an (decembrie 1978-noiembrie 1979) de către Serviciile meteorologice, agenții spațiale și institute de cercetare ; au fost instalate sisteme speciale de observare și au fost efectuate multe observații suplimentare. De asemenea, experimentul a cuprins anchete asupra circulației regionale musonice din Asia și Africa occidentală ; datele culese constituie ansamblul cel mai complet de variabile meteorologice ce a putut fi reunit vreodată și au servit ca bază pentru numeroase studii din domeniul *dinamicii atmosferice* și al proceselor fizice din atmosferă, care s-au soldat cu importante progrese în prognoza meteorologică operativă.

(OMM F 0170, F 0340)

281 **principiul lui Archimede**

vezi F 084 forța lui ~

282 **principiul lui Babinet**

Babinet's principle;

principe de Babinet;

Babinetprinzip;

Babinet-féle öv;

принцип Бабинне;

principio de Babinet ;

principiu din optica fizică după care diagrama de difracție generată de un disc circular sau de o sferă opacă este identică cu cea determinată de o deschidere circulară cu aceeași rază; este

verificat în teoria coroanei cauzată de difracția datorată picătorelelor de nor sau de ceață.

(OMM B 0020)

283 **prisme de gheață**

ice prisms;

prismes de glace;

Eisprisme;

jégprizmák;

ледяные столбики;

prismas de hielo;

cristale de gheață neramificate, prismatice și în formă de coloane sau plachete, adesea atât de mici încât aparent plutesc în atmosferă; asemenea cristale pot să cadă dintr'un nor sau pot fi observate pe timp senin.

(OMM I 0170)

284 **probabilitate**

probability;

probabilité;

Warscheilichkeit;

valószínűség;

вероятность;

probabilidad;

- concepție științifică și deterministă a hazardului;
- raportul dintre numărul de cazuri favorabile și numărul total de cazuri posibile pentru un eveniment sau fenomen oarecare, presupunând că toate cazurile sunt posibile: $P_A = \lim(n/N) N \rightarrow \infty$;
- în meteorologie, repetabilitatea (frecvența) producerii unei valori sau a unui parametru caracteristic dintr'un șir de observații;
- mulțime numerică prin care se exprimă caracterul aleatoriu (posibil și nesigur) al unui eveniment sau fenomen.

(Dmet P 117, DEX)

285 **proces adiabatic/răcire adiabatică, răcire dinamică, încălzire adiabatică, încălzire dinamică**

adiabatic process/adiabatic cooling, dynamic cooling, adiabatic warming, dynamic warming;

processus adiabatique/refroidissement ~, refroidissement dynamique, réchauffement adiabatique, ~ dynamique;

adiabatischer Vorgang (Zustandsänderung)/~ Abkühlung, dynamischer ~, ~ Erwärmung, dynamischer ~;

adiabatikus folyamat (~ állapotváltozás)/~ lehűlés, dinamikus ~, adiabatikus melegedés, dinamikus ~;

адиабатический процес/адиабатическое охлаждение, динамическое ~, адиабатическое нагревание, динамическое ~;

proceso adiabático/enfriamiento adiabático, ~ dinámico, calentamiento adiabático, ~ dinámico;

transformare termodinamică efectuată fără schimb de căldură între un sistem dat și mediul lui înconjurător; într'un asemenea proces răcirea adiabatică rezultă din destindere, iar încălzirea rezultă din comprimare.

(OMM A 0510, A 0560, A 0590, D 1510, D 1600)

286 **proces diabatic**/proces neadiabatic

diabatic process;

processus diabatique;

diabatischer Prozeß;

diabatikus folyamat;

диабатический процесс;

proceso diabático;

transformare termodinamică în cursul căreia un sistem dat cedează căldură în mediul lui înconjurător sau primește căldură de la acesta.

(OMM D 0490)

287 **proces izopicnic (a), izoster (b), izotermic (c)**

isopycnic process(a), isosteric ~ (b), isothermal ~ (c);

processus isopicne(a), ~ isostère(b), ~ isothermique (c);

isopyknischer Vorgang(a), isosterischer ~ (b), isothermischer ~ (c);

izopiknikus folyamat(a), izoszter ~ (b), izotermikus ~ (c);

изопикнический процесс(a), изостерический ~ (b),

изотермический ~ (c);

proceso isópicnico(a), ~ isóstero(b), ~ isotérmico(c);

proces caracteristic fluidelor piezotrope în care densitatea sistemului rămâne constantă (a), volumul specific al sistemului este constant (b) sau temperatura sistemului este constantă (c).
(Dmag I 120, I 123, I 128, Dmet P 124).

288 proces neadiabatic

vezi P 286 proces diabatic

289 proces pseudoadiabatic

pseudo-adiabatic process;
processus pseudo-adiabatique;
pseudoadiabatischer Prozeß;
pszeudoadiabatikus folyamat;
псеудоадиабатический процесс;
proceso pseudoadiabático;

proces adiabatic al aerului umed saturat în care particulele de apă condensate sunt evacuate (prin precipitare) din sistem; în meteorologie, aceasta are loc atunci când condensul din aerul ascendent este evacuat prin precipitații din norul format.
(OMM P 1970)

290 proces reversibil

reversible process;
processus réversible;
reversibel Prozeß;
reverzibilis folyamat;
обратимый процесс;
proceso reversible;

proces termodinamic teoretic care poate fi exact inversat printr' o schimbare infinitesimală a condițiilor externe.
(OMM R 1730)

291 proces sinoptic elementar

elementary synoptic process;
processus synoptique élémentaire;
elementarsynoptikische Prozeß ;
elemiszinoptikus folyamat ;
элементарно синоптическое процесс;

proceso sinoptico elemental;

după Wagenheim, intervalul de timp de ordinul a 3 – 4 zile, în cursul căruia într'o regiune sinoptică naturală dată persistă în linii generale aceeași distribuție a presiunii și direcția principalilor curenți calzi și reci.

(Dmet man)

292 proces subreticular/~ subscalar

subgrid-scale process;

processus d'échelle inférieur à maille;

" Sub-grid " Skalenprozeß;

sub-grid skálájú folyamat/sub-rezolution ~;

процесс подсеточного масштаба;

proceso subreticular;

fenomen meteorologic sau proces atmosferic a cărui extindere spațială este prea mică pentru a putea fi reprezentat adecvat pe grila unui model numeric.

(OMM S 3180)

293 proces subscalar

vezi P 292 proces subreticular

294 procese atmosferice la scară mare

large-scale atmospheric processus;

processus atmosphériques de grande échelle;

Макроскала Атмосфärischeprozeße;

nagyméretű légköri folyamatok;

крупномасштабные атмосферные процессы;

procesos atmosféricos en gran escala;

procese active în atmosferă care se desfășoară la o scară reprezentativă de ordinul a 10000 km; fluxurile atmosferice la scară mare sunt esențialmente cvasi hidrostatice, cvasi geostrofice și cu aspect ondulator. Aceste fluxuri sunt un răspuns la variația latitudinală a încălzirii radiative, la valoarea particulară a parametrului Coriolis și la distribuția spațială a oceanelor și continentelor.

(OMM L 0190)

295 procesul de nucleație Findeisen-Bergeron

vezi E 053 efectul Bergeron.

296 procesul Wegener-Bergeron

vezi T 108 teoria Bergeron-Findeisen.

297 produs scalar

scalar product;

produit scalaire;

Skalarprodukt;

skaláris szorozat;

скалярное произведение;

producto escalaro;

produsul a două mărimi numerice (module) ale vectorilor prin cosinusul unghiului format de aceștia, care reprezintă un scalar: $A \cdot B = AB \cos(\angle AB)$; dacă cei doi vectori sunt paraleli $A \cdot B = \pm AB$, iar dacă sunt perpendiculari $A \cdot B = 0$. Un exemplu de produs scalar în meteorologie îl reprezintă *advecția termică*.

(Dmet man)

298 profil logaritmic

logarithmic profile;

profil logarithmique;

Logarithmischeprofil;

logarithmikus profil;

логарифмический разрез;

perfil logarítmico;

reprezentarea teoretică a distribuției verticale a unui element meteorologic în stratul de aer din apropierea suprafeței terestre, admițând o serie de aproximații sub forma unei funcții logaritmice de înălțime; practica a demonstrat că profilele verticale reale ale vântului, temperaturii și umezelii specifice din stratul inferior al atmosferei terestre sunt apropiate de profilul logaritmic, indiferent de stratificarea termică verticală.

(Dmet man)

299 profil vertical

vertical profile;

profil vertical;
Vertikalprofil;
fűgőleges profil;
вертикальный профиль;
perfil vertical;

grafic ce arată variația unui element meteorologic cu înălțimea.
(OMM V 0250)

300 **profil vertical de temperatură**

vertical temperature profile;
profil vertical de température;
Vertikalprofil der Temperatur;
fűgőleges hőmérsékleti profil;
вертикальный профиль температуры;
perfil vertical de la temperatura;

grafic ce ilustrează variația temperaturii cu înălțimea.
(OMM V 0270)

301 **profilul funcției de putere**

power law profile;
profil extern d'une fonction de puissance;
Potenzfunktionprofil;
exponenciális szélprofil;
степенной закон профиля;
perfil de ley de potencias ;

reprezentarea matematică a vitezei medii a vântului în *stratul limită de la suprafață*, în funcție de o putere a înălțimii; cu toate că reprezintă mai puțin satisfăcător vântul observat decât profilul logaritmic al vitezei, acest tip de profil este adesea mai ușor de mânuit din punct de vedere matematic.

(OMM P 1300)

302 **profilul logaritmic al vitezei**

logarithmic velocity profile;
profil logarithmique des vitesses;
logarithmisches Geschwindikeitsprofil;
logaritnikus sebességprofil;
логаритмический профиль скорости;

perfil logarítmico de la velocidad;
alura variației vitezei medii a vântului cu altitudinea în *stratul limită de la suprafață* (de la sol) bazată pe ipoteze simplificatoare.
(OMM L 0810)

303 **profilul umidității**

moisture profil;
profil hydrique;
Bodenfeuchtigkeitsprofil;
talajnedvesség-profil;
профил влажности/изменение влажности (почвы) с глубиной;
perfil de la humedad;
curba ce reprezintă distribuția *umidității solului* în funcție de adâncime.
(OMM M 1770)

304 **profilul vântului**

wind profile;
profil du vent;
Windprofil;
szélprofil;
профиль ветра;
perfil del viento;
reprezentarea vântului în funcție de înălțime sau distanță.
(OMM W 1090)

305 **Programul de cercetare a atmosferei globale – GARP**

Global Atmospheric Research Programme – GARP;
Programme de recherches sur l’atmosphère globale – GARP;
Erforschungsprogramm über Gesamtatmosphäre –GARP;
Globális Légekör Kutatási Program –GARP ;
Программа изучения глобальных атмосферных процессов - ПИГАП;
Programa de investigación global de la atmósfera - GARP;
program cu durata de 15 ani (1967-1982) organizat în comun de OMM și CIUS/ICSU pentru studiul dinamicii și proceselor fizice din atmosferă, al cărui principal obiectiv a fost creșterea

termenului util al prevederilor/prognozelor meteorologice. Studiul atmosferei s-a efectuat la o scară de dimensiuni peste posibilitățile unei singure țări și a fost realizabil numai printr'o cooperare strânsă și voluntară a multor națiuni. În ansamblu, programul a inclus o serie de studii ample, cu caracter observațional și experimental (*Experimentul tropical al GARP din Atlantic, Prima experiență mondială a GARP, Experimentul alpin*), care au avut ca obiectiv obținerea datelor necesare pentru conceperea și verificarea *modelelor circulației generale* a atmosferei, destinate utilizării lor în *prevederea numerică a vremii*.

(OMM G 0060, G 0500)

306 **progresia musonului**

progression of the monsoon;

progression de la mousson;

Monsunprogression;

monszun haladvány;

продвижение муссона;

progresión del monzón;

înaintarea relativ lentă, în contrast cu eruperea, a masei de aer transportată de *musonul de vară* peste o regiune vastă.

(OMM P 1880)

307 **proiector de nori**

vezi P 308 proiector de plafon

308 **proiector de plafon/proiector de nori**

ceiling projector/cloud projector;

projecteur de plafond/projecteur à nuages;

Wolkenscheinwerfer;

felhőfényező;

облачный прожектор/прожекторная установка,

потолочный прожектор;

proyector para el techo de nubes/proyector para nubes;

proiector folosit în timpul nopții pentru a produce o pată luminoasă pe baza unui nor sau a unui strat noros, pentru determinarea înălțimii sau plafonului acestuia; este folosit

întotdeauna împreună cu un sistem optic de vizare, prevăzut cu dispozitiv de măsurare a unghiului de înălțime.
(OMM C 0290)

309 **proiecție cilindrică**

vezi P 312 proiecții cartografice

310 **proiecție conică (conformă) Lambert**

vezi P 312 proiecții cartografice

311 **proiecție stereografică**

vezi P 312 proiecții cartografice

312 **proiecții cartografice folosite în meteorologie**

cartographic projections used in meteorology;
projections cartographiques utilisées en météorologie;
cartographische Projektions gebräuchlich in Meteorologie;
meteorológiban használt térképezési vetületek;
картографические проекций использованные в метеорология;
proyecciones cartográficas empleados (usados) en meteorología;

cartarea datelor meteorologice (reale sau climatologice) se face pe diferite hărți care reprezintă proiecția cât mai corectă, pe o suprafață plană, a zonelor la care se raportează datele respective; în funcție de dimensiunea și amplasarea pe globul terestru a zonelor de interes s-au ales trei tipuri principale de proiecții cartografice, care reduc cel mai bine deformările transpunerii suprafețelor respective în plan:

1. **proiecție cilindrică (Mercator)**

cylindrical projection;
projection cylindrique;
Zylinderprojektion;
hengervetület;
цилиндрическая проекция;
proyección cilíndrica;

folosită pentru reprezentarea în plan a zonelor ecuatorial-tropicale, cuprinse între 40⁰-45⁰latitudine N-S; suprafața de

proiecție este un cilindru al cărui ax coincide cu axa polilor și a cărui suprafață intersectează sfera terestră prin cercurile tropicelor; în cazul zonelor mai mici de latitudine suprafața cilindrului este tangentă la ecuator. Prin desfășurarea suprafeței de proiecție rezultă o hartă cu meridianele paralele și echidistante, pe care distanțele sunt corecte de-a lungul cercurilor de intersecție sau de tangentă.

2. **proiecție conică (conformă) Lambert**

conical projection Lambert;

projection conique Lambert;

Kegelprojektion;

kúpvetület;

коническая проекция Ламберта;

proyección cónica conforma Lambert;

proiecție folosită frecvent pentru reprezentarea zonelor de la latitudinile mijlocii; suprafața de proiecție este un con cu aza coincidentă cu cea a polilor și a cărui generatoare intersectează paralelele de 30^0 și 60^0 sau 10^0 - 40^0 . Prin desfășurarea conului rezultă o hartă cu meridianele convergente către pol, pe care distanțele sunt reale de-a lungul paralelelor de intersecție. Suprafața geografică reprezentată pe asemenea hărți, indiferent de scară, are dimensiuni continentale (ca de ex. harta Europa folosită în serviciile meteorologice din România).

3. **proiecție stereografică**

stereographic projection;

projection stéréographique;

stereographische Projektion;

sztereografikus vetület;

стереографическая проекция;

proyección stereográfica;

proiecție folosită frecvent pentru reprezentarea unor zone sau regiuni geografice prin proiectarea lor pe un plan orizontal care intersectează sfera terestră sau este tangent la aceasta; la scară mare, cea mai folosită este proiecția unei emisfere, caz în care planul de proiecție intersectează sfera prin cercul de latitudine de 30^0 sau de 60^0 (proiecție polar stereografică). La scară regională, în funcție de dimensiunea zonei de interes, planul

de proiecție este tangent la punctul central al zonei respective (ca de exemplu harta României și harta Europa SE).
(Dmet man)

313 promoroacă

vezi C 144 chiciură.

314 propagarea anormală a sunetului

anomalous propagation of sound;

propagation anormale du son;

anomale Schallausbreitung;

rendellenes hangterjedés;

аномальное распространение звука;

propagación anómala del sonido;

propagarea undelor sonore la distanțe mai mari decât cele estimate pentru o propagare rectilinie, față de sursa lor.

(OMM A 1940)

315 propagarea sunetului

sound propagation ;

propagation du son ;

Schallausbreitung/~fortpflanzung ;

hangterjedés;

распространение звука;

propagación del sonido;

transmiterea sau propagarea undelor sonore prin atmosferă; aceasta este mai mare în aerul umed decât în cel uscat.

(OMM S 2070)

316 propagarea undelor

vezi M 157 mișcare ondulatorie.

317 propagare anormală

anomalous propagation;

propagation anormale;

anomale Propagation/anomale Ausbreitung;

szokatlan terjedés;

аномальное распрроостранение;

propagación anómala;

în meteorologie, transmisia diferitelor forme de energie prin atmosferă când energia este deviată pe o altă traiectorie decât cea directă, de către discontinuitățile de densitate la unul sau mai multe niveluri din atmosferă; aceasta rezultă dintr'o distribuție verticală neobișnuită a temperaturii și umidității. În general, termenul se referă la propagarea non standard a unui fascicol de energie, radio sau radar, în anumite condiții atmosferice, care produce ecouri false (non precipitații).

(OMM A 1930)

318 **protecție antigrindină**

vezi P 276 prevenirea grindinei.

319 **protecție contra înghețului**

frost protection;

protection contre le gel;

Frostschutz/Frostabwehr;

fagyvédelem;

защита от заморозков;

protección contra heladas;

metode tehnice de prevenire a pagubelor sau pierderilor de fructe, arbori sau plante, datorate înghețului sau temperaturilor mai mici de 0°C; acestea constau în special în acoperirea solului cu bălegar, fum sau apă, agitarea aerului și creșterea fluxului de căldură din stratul subiacent de sol.

(OMM F 1550)

320 **protonosfera**

protonosphere;

protonosphère;

Protonosphäre;

protonoszféra;

протоносфера;

protonosfera;

partea superioară a *heterosferei*, situată la altitudini cuprinse între 1000 și 3000 km, în care componenta gazoasă predominantă este hidrogenul ionizat.

(OMM P 1900)

321 proverbe meteorologice

weather proverbs/~ lore;

proverbes météorologiques/dictons ~;

Wetterproverb(um)/meteorologischer Sprichwort;

népi időjárási regulák;

пословицы о погоде/приметы погоды;

proverbios del tiempo/refranero del ~;

reguli empirice de prevedere a timpului, cu caracter tradițional, frecvent versificate și cu aplicabilitate strict locală; utilizarea și exactitatea lor este foarte variabilă.

(OMM W 0490/W 0520)

322 pseudoadiabată/pseudoadiabatică

pseudo-adiabat/~-adiabatic;

pseudo-adiabatique;

Pseudoadiabate;

pszeudoadiabata;

псевдоадиабата/псевдоадиабатический;

pseudoadiabática/pseudoadiabata;

curbe pe o *diagramă termodinamică* ce reprezintă variațiile temperaturii unei particule de aer supusă unei destinderi pseudoadiabatice.

(OMM P 1920, P 1930)

323 pseudoadiabatică

vezi P 322 pseudoadiabată.

324 pseudodate/pseudo observații

bogus data, ~ observation;

pseudo-données, ~-observations;

Pseudodaten, Pseudobeobachtung;

rácspontatok, hamis megfigyelés;

ложные данные, ~ наблюдения;

pseudodatos, pseudoobservaciones;

valori introduse într'un sistem de prelucrare automată a datelor în scopul asigurării că elementele sau particularitățile care sunt

cunoscute ca prezente în atmosferă, din surse nedisponibile pentru sistemul automat respectiv, vor fi reprezentate și vor influența rezultatele la ieșirea din sistem.

(OMM B 1020, B 1030)

325 **pseudofront**

pseudo-front;

pseudo-front;

Pseudofront;

pszeudofront/állófront;

МНИМЫЙ ФРОНТ;

pseudofrente;

1. linia sau suprafața de discontinuitate a temperaturii ori a altor elemente meteorologice în atmosfera joasă, determinată de influența directă a unei modificări a caracteristicilor suprafeței subiacente (ca de exemplu discontinuitatea de temperatură determinată de caracteristicile diferite ale suprafeței continentelor și cele ale suprafeței oceanice învecinate din zona litorală);

2. la scară mică (locală), așa cum este în cazul unui *oraj*, frontul care apare între aerul răcit de precipitații și aerul mai cald din mediul înconjurător.

(OMM P 1980)

326 **pseudohelie**/imaginea Soarelui (reflectată), imagine speculară

undersun;

pseudohélie/image du Soleil;

Untersonne;

pszeudonap;

нижнее солнце/псевдогелий;

pseudohelio;

fenomen de *halo* produs de reflexia luminii solare pe cristale de gheață din nori. Apare la verticală sub Soare în formă de pată albă strălucitoare, asemănătoare cu imaginea Soarelui formată pe o suprafață de apă calmă. Este observabil numai dintr'o aeronavă în zbor sau dintr'un loc înalt (vârf de munte), când este privit de sus în jos.

(OMM U 0050)

327 **pseudoobservații**
vezi P 324 pseudodate

328 **psihrometru**
psychrometer;
psychromètre;
Psychrometer;
pszichrométer;
психрометр;
psicrómetro;

instrument pentru măsurarea umidității aerului atmosferic, constituit din două *termometre* identice, unul cu rezervorul uscat și celălalt cu rezervorul îmbrăcat într'un tifon sau fitil umezit pentru a fi acoperit de o peliculă fină de apă pură sau gheață.
(OMM P 2000)

329 **psihrometru Assman**
Assman psychrometer;
psychromètre d'Assman;
Assman-Psychrometer;
Assman-féle pszichrométer;
психрометр Ассмана;
psicrómetro de Assman;

tip de psihometru cu aspirație ale cărui elemente termometrice sunt bine protejate de radiația solară directă, fiind montate într'o doză dublă de aspirație forțată a aerului; se folosește cu precădere în activități expediționare, neavând nevoie de un adăpost meteorologic tip.
(OMM A 2610)

330 **psihrometru cu aspirație/~ ventilat**
ventilated psychrometer/aspirated ~;
psychromètre ventilé/~ à aspiration;
Aspirationspsychrometer;
széllőztetet pszichrométer/aspirált ~;
вентилируемый психрометр/аспирационный ~;
psicrómetro ventilado/aspiropsicrómetro;

psihrometru dotat cu un dispozitiv de ventilare, de regulă o morișcă mecanică sau electrică montată pe o priză dublă de aspirație în care sunt introduse rezervoarele celor două termometre; dispozitivul respectiv are rolul de a asigura un debit uniform constant de aer din mediul ambiant pentru funcționarea corectă a instrumentului.

(OMM A 2580,V 0190)

331 **psihrometru praștie**

sling psychrometer/whirling ~;

psychromètre fronde/~ crécelle;

Schleuderpsychrometer;

parittyás pszichrométer;

психрометр-праш;

psichrómetro de honda/~ en noria;

psihrometru atașat la capătul unei sfori, unui lăntișor sau la un cadru ușor pe care observatorul îl învârte ca pe o praștie pentru a-i asigura o bună ventilare a elementului sensibil.

(OMM S 1330)

332 **psihrometru ventilat**

vezi P 330 psihrometru cu aspirație.

333 **pulvimetru**/contor de nuclee

dust counter/nuclei ~;

pulvimètre/compteur de noyaux;

Staubzähler/Kernzähler;

porszámológ/magszámológ;

пылемер/счетчик ядер;

contador de polvo/~ de núcleos;

instrument pentru măsurarea cantității de pulberi prezente într'un volum determinat de aer; termenul « contor de nuclee » se referă la un tip de pulvimetru care măsoară numărul de picături de apă condensate pe particulele de praf care au acționat ca *nuclee de condensare*.

(OMM D 1410)

334 punct de congelare

freezing point;

point de congélation/~ de gel, ~ de givre;

Gefrierpunkt;

fagyáspont;

точка замерзания;

punto de congelación;

temperatura la care se solidifică un lichid sub influența unui ansamblu de condiții determinate.

(OMM F 1140)

335 punct de convergență/de divergență

convergence/divergence point;

point de convergence/de divergence;

Konvergenzpunkt/Divergenzpunkt;

konvergenciai pont/divergenciai pont;

сходимость точка/расхождение точка;

punto de convergencia/de divergencia;

punctul dintr'un câmp bidimensional al vitezei către care converg sau din care diverg liniile de curent ; în meteorologie, centrul ciclonului sau al depresiunii la suprafața solului în câmpul vântului în cazul convergenței și centrul anticiclonului la sol în cazul divergenței.

(Dmet man)

336 punct de divergență

vezi P 335 punct de convergență

337 punct de fierbere/temperatură de fierbere

boiling point/~ temperature;

point d'ébullition/température ~~;

Siedepunkt/Siedetemperatur;

forrás pont;

точка кипения/температура ~;

temperatura de ebullición;

temperatura de echilibru dintre fazele lichidă și gazoasă (vapori) a unei substanțe, la o presiune dată.

(OMM B 1040)

338 punct de simetrie

symmetry point;
point de simétrie;
Symmetriepunkt ;
szimmetriapont;
точка симметрии;
punto de simetría;

în meteorologie, punctul unei serii cronologice pentru care orice rată a schimbării sau variației unui element de o parte și de cealaltă și la distanță egală de acest punct are aceeași valoare, însă una din ele de semn contrar.

(OMM S 3930)

339 punct de topire

melting point;
point de fusion;
Schmelzpunkt;
olvadáspont;
точка плавления;
punto de fusión;

temperatura la care o substanță trece din faza sau starea solidă în cea lichidă; aceasta este funcție de presiune.

(OMM M 0580)

340 punct radial

radiation point;
point de radiation;
Radialpunkt;
sugárzópont;
точка радиации;
punto de radiación;

în meteorologia observațională, punctul de pe orizont către care converg aparent benzile noroase paralele, datorită efectului de perspectivă; în cazul benzilor noroase paralele care traversează întreaga boltă cerească acestea converg aparent către două puncte opuse de radiație de pe orizont.

(OMM R 0370)

341 puncte neutre

neutral points;
points neutres;
Neutralpunkte;
semleges pont;
нейтральный точки;
puntos neutros;

1. puncte pe bolta cerească în care lumina difuză un este polarizată, situate în planuri verticale ale Soarelui așa cum sunt *punctul lui Arago, punctul lui Babinet și*

2. *punctul lui Brewster.punctul hiperbolic* în câmpul vântului.

(Dmet man)

342 punctul antisolar

antisolar point;
point antisolaire;
Antisolarpunkt;
szoláris ellenpont/antiszoláris pont ;
антисолярная точка;
punto antisolar ;

punctul de pe bolta cerească situat direct în partea opusă Soarelui în raport cu un observator terestru.

(OMM A 2180)

343 punctul de îngheț

ice point;
point de glace;
Eispunkt;
jégpont;
точка замерзания;
punto de hielo/~ triple;

în meteorologie, *punctul adevărat de îngheț* al apei sau temperatura la care un amestec de aer saturat, apă pură și gheață pură este în echilibru la o presiune de o atmosferă standard.

(OMM I 0160)

344 punctul de ocludere

point of occlusion;

point d'occlusion;
Okklusionspunkt;
okklúziós pont;
точка окклюзий;
punto de oclusión;

punctul de pe harta sinoptică de sol în care frontul rece intersectează linia frontului cald și masa rece postfrontală începe să pătrundă sub cea din sectorul cald al ciclonului, sau punctul în care frontul cald intersectează frontul oclus; situat inițial în apropierea centrului depresiunii, punctul de ocluzie migrează treptat către periferia anterioară a acesteia, simultan cu restrângerea treptată a sectorului cald. Uneori, în spatele punctului de ocluzie se formează un turbion secundar care, la terminarea procesului de ocludere, reactivează ciclonul oclus.

(OMM P 0910, Dmet P 152)

345 **punctul de ofilire permanentă**

wilting point/stable wilting humidity;
point de flétrissement permanent;
(permanent) Welkepunkt/Bodenfeuchtigkeit am
Welkepunkt;
hervadáspont;

точка (постоянного) завядания/влажность устойчивого завядания;

punto de marchitez permanente;

conținutul limită de umiditate din sol, exprimat în procente de masă de sol uscat, sub care o plantă moare prin ofilire.

(OMM W 0920)

346 **punctul de rouă (Td)/temperatura punctului de rouă, temperatura termodinamică a punctului de rouă**

dew-point (*Td*)/~ temperature, thermodynamic dew-point temperature;

point de rosée (*Td*)/température de rosée, ~ thermodynamique de rosée;

Taupunkt (*Td*)/termodinamische Taupunkttemperatur;

harmatpont (*Td*)/termodinamikai ~;

точка росы (*Td*)/температура точки ~.

термодинамическая температура ~ ~;

punto de rocío (*Td*)/temperatura de ~, temperatura termodinámica de ~;

temperatura la care trebuie răcit un volum de aer, la presiune și temperatură constantă, pentru ca să ajungă la saturație; orice răcire ulterioară produce condensarea.

(OMM D 0420)

347 punctul de sublimare

frost point;

point de gelée blanche;

Reifpunkt;

dérpont/~ hőmérséklet, fagypont;

(температура) точка инея;

punto de sublimación;

temperatura de formare a *brumei* prin sublimarea umidității atmosferice pe o suprafață netedă și răcită.

(OMM F 1530)

348 punctul hiperbolic

hyperbolic point;

point hyperbolique;

hyperbolische Punkt;

hiperbolikus pont;

гиперболическая точка;

punto hiperbólico;

în meteorologie, punctul în care se întretaie o linie de convergență cu una de divergență într'un câmp de *linii de curent*, analog cu o șea barică dintr'un câmp de izobare.

(OMM H 1220)

349 punctul lui Arago

Arago point ;

point d'Arago ;

Arago-Punkt ;

Arago-pont;

точка Араго;

punto de Arago;

punct neutru situat în planul vertical al Soarelui, la aproximativ 20° deasupra *punctului punctului antisolar*.
(OMM A 2320)

350 punctul lui Babinet

Babinet's point;
point de Babinet;
Babinet Punkt;
Babinet-pont;
точка Бабинне;
punto de Babinet;

punct neutru situat la aproximativ 15° - 20° direct deasupra Soarelui. (OMM B 0010)

351 punctul lui Brewster

Brewster's point;
point de Brewster;
Brewster-Punkt;
Brewster-pont;
точка Брюстера;
punto de Brewster;

punct neutru situat la 15° - 20° sub Soare.
(OMM B 1190)

352 punctul neutru

neutral point;
point neutre;
neutral Punkt;
neutrális pontok;
нейтральная точка;
punto neutro;

în optica atmosferică, unul din punctele de pe bolta cerească în care gradul de polarizare al radiației solare este nul.
(OMM N 0360)

353 punctul subsatelitar/nadirul satelitului

satellite subpoint;
point sous-satellitaire/nadir d'un satellite;

Untersatellitepunkt;
műhold alatti pont/szubszatellita pont;
ПОДСПУТНИКОВАЯ ТОЧКА;
punto subsatelital/punto perpendicular de un satélite;
punctul de pe suprafața terestră situat direct sub un satelit artificial care evoluează pe o orbită în jurul Pământului.
(OMM S 0160)

354 punctul triplu/stare triplă

triple point/triple state;
point triple/état en triple point;
Tripelpunkt/Tripelzustand;
hármaspont;
тройная точка/триплетное состояние;
punto triple;

1. a - starea termodinamică în care cele trei faze ale unei substanțe coexistă în echilibru;

b - punctul în care se întretaie curbele de sublimare, de evaporare și de topire a apei; acesta are coordonatele $t = 0,0075^{\circ}C$ și $E = 6,1hPa$.

2. în regiunile tropicale, punctul de joncțiune a trei mase de aer distincte în care se poate produce *ciclogeneză*.

(OMM T 1460, T 1470, Dmag H 18)

355 pungă de ger

frost pocket/~ hollow;
poche de gelée;
Frostbeutel/Frostsack;
fagyzug;
морозный карман/морозная ложбина;
hondon con heladas/bolsa de ~;

locație, ca de exemplu o chiuvetă sau o vale îngustă în care înghețul este mult mai frevent decât în zonele din imediata vecinătate, datorită în principal tendinței de drenare a aerului rece de pe versanții terenurilor mai înalte.

(OMM F 1500, F 1520)

356 puterea de răcire

cooling power;

pouvoir réfrigérant;

Abkühlungsgröße;

lehűlési erték;

величина охлаждения/степень выхолаживания;

poder de enframiento;

cantitatea de căldură pierdută în unitatea de timp pe unitatea de suprafață a unui corp cu o temperatură de 36,5⁰C expus la condițiile mediului atmosferic.

(OMM C 3080)

357 puterea de redare a detaliilor

vezi R 182 rezoluție

358 puterea evaporantă

evaporative power;

pouvoir évaporant;

Evaporationskraft/Verdunstungskraft;

párologtatoerő/párologtató vagy párolgási kapacitás,
potenciális párologtatás;

сила испаряемости;

poder evaporante;

rata de evaporare a apei conținută într'un *evaporimetru*, în condițiile atmosferice existente.

(OMM E 1140)

359 puț termic

heat sink;

puits thermique/~ de chaleur;

Termischeschacht;

hőnyelő;

сток тепла;

sumidero de calor;

în meteorologie, proces sau regiune în care energia este preluată din atmosferă sub formă de căldură.

(OMM H 0360)

Q

001 **QBO**

vezi O 067 oscilația bienală a vântului.

002 **QDF**

informații asupra valorii sau factorului D referitoare la un anumit nivel de zbor, anumit moment și loc.

(OMM Coduri meteo. I-B-2-8 meteorological code Q)

003 **QFE**

valoarea presiunii la pragul pistei de aterizare/decolare, respectiv la nivelul aeroportului, exprimată în milimetri și transmisă în codul Q.

(OMM Coduri meteo. I-B-2-8)

004 **QFF**

valoarea presiunii atmosferice redusă la nivelul mării, exprimată în mm sau inchs și transmisă în codul Q, folosită la calarea altimetrului aeronavei în procedurile de aterizare/decolare; acest simbol un se mai folosește în prezent.

(OMM Coduri meteo. I-B-2-8)

005 **QNE**

altitudinea standard exprimată în metri întregi, indicată de un altimetru reglat pe valoarea presiunii de 1013,25 mb, la aterizarea pe un aerodrom; acest simbol un se mai folosește în prezent.

006 **QNH**

valoarea presiunii la nivelul mediu al mării în atmosfera standard, exprimată în milibari întregi; este folosită obligatoriu deasupra stratului de tranziție la calarea altimetrului aeronavei în procedurile de determinare a nivelului de zbor pe căile aeriene.

(OMM Coduri meteo. I-B-2-8)

007 **QNU**

numărul pistei de aterizare/decolare în serviciu.

(mesaje meteo OMM no. 782)

008 **QPF**

vezi P 244 prevedere/prognoză cantitativă a precipitațiilor.

R

001 **rabal**

rabal;
rabal;
Rabal;
rabal/rádioszél;
рабаль;
rabal;

procedură pentru măsurarea vântului în atmosfera liberă, bazată pe urmărirea cu teodolitul a unui balon la care este atașată o radiosondă.
(OMM R 0010)

002 **rabatare la coș**

downwash;
rabattement par le cheminée;
Aufklappung zu Rauchfang;
kéményből kiáramló lefelé való keveredés;
смывание;
emisión de una chimenea succionada;

antrenarea în jos a efluentului dintr'un coș industrial către regiunea cu presiune relativ mai mică, adiacentă imediat coșului respectiv, pe partea de sub vânt.

(OMM D 1030)

003 **rachetă antigrindină**

anti-hail rocket;
fusée antigrêle;
Antihagel Rakete;
jégeső elhárító rakéta;
противградовая ракета;
cohete antigranzio;

rachetă ce conține un *agent de însămânțare*, proiectată să explodeze în interiorul unui nor potențial capabil să producă sau care este purtător de grindină, injectând pe această cale o masă mare de nuclei suplimentari de condensare în norul respectiv și împiedicând astfel

formarea greloanelor mari provocatoare de pagube; în egală măsură, șocul exploziei distruge greloanele deja formate din interiorul norului.
(OMM A 2150)

004 **rachetă de largare**

trailing flare;
pièce pyrotechnique de largage;
Abwurfrakete;
felhőmagvasító berendezés;
патрон дожигания;
cohete de arrastre;

dispozitiv pirotehnic aeropurtat cu extremitate combustibilă, similar cu o rachetă de avertizare, folosit pe un avion pentru însămânțarea controlată și graduală a norilor.

(OMM T 1270)

005 **rachetă pirotehnică/fuzee căzătoare**

pyrotechnic flare/dropping ~;
fusée pyrotechnique;
pyrotechnische Rakete;
részecke generátor/repülőn;
пиротехнический патрон/обрасываемый~,
патрон дожигания;
cohete pirotécnico/~de caída libre;

echipament pentru împrăștierea iodurii de argint folosită la însămânțarea norilor cu nuclee de condensare suplimentare necesare stimulării precipitațiilor, instalat pe un avion în zbor; este de două tipuri: rachetă fixată pe aeronavă și rachetă sau fuzee care cade liber prin norul sau mediul care trebuie însămânțat.

(OMM D 1160, P 2170)

006 **racheto sondaj**

rocket sounding;
sondage par fusée/observation ~ ~ ;
Raketensoundierung; rakétaszondázás;
ракетное зондирование/ракетный зондаж;
sondeo con cohete;

măsurarea unuia sau mai multor elemente meteorologice din atmosfera înaltă cu instrumente transportate de o rachetă meteorologică.
(OMM R 1910)

007 racheto sondă

rocket sonde;
sonde-fuzée;
Raketensonde;
rakétaszonda;
метеорологическая ракета;
cohete sonda;

instrument de sondaj meteorologic transportat în straturile înalte ale atmosferei de o rachetă.
(OMM R 1900)

008 radar

radar (**RA**dio **D**etection **A**nd **R**anging);
radar;
Radar/Funkmeßtechnik;
radar/rádiólokátor;
радиолокация/радиолокатор, радар;
radar;

metodă radioelectronică de determinare dintr'o singură stație a direcției și distanței unui obiect; distanța este determinată prin măsurarea timpului dintre emiterea unui impuls radio de către stația respectivă și recepționarea ecoului returnat de obiectul respectiv; aparatura funcționează alternativ ca emițător/receptor. Denumirea provine din sintagma engleză "**RA**dio **D**etection **A**nd **R**anging"

(OMM R 0020).

009 radar cu antenă sintetică RDS/RAS, radar cu apertură ~, radar cu deschidere ~, radar cu fascicul redus

synthetique apertrure radar – SAR;
radar à synthese d'ouverture-RSO/~ à antenne stnthétique-RAS,
~ à ouverture synthétique- ROS;
Syntetichantena Radar SAR, Syntetischapertur
Radar/Öffnungradar, Reduziertstrahlradar;
szintetikus antennájú radar SAR;

радар с синтезированной апертурой - PCA;
radar de abertura sintética – SAR/~ de haz reducible;
sistem radar aeropurtat în care ecourile radar primite de un satelit sau o aeronavă în zbor sunt “sintetizate” prin calculator pentru a reprezenta semnalul corespunzător celui de la o antenă cu deschidere mare.
(OMM S 0080, S 4070)

010 radar cu apertură sintetică
vezi R 009 radar cu antenă sintetică.

011 radar cu deschidere sintetică
vezi R 009 radar cu antenă sintetică.

012 radar cu fascicul redus
vezi R 009 radar cu antenă sintetică.

013 radar cu fascicul vertical
vertical beam radar;
radar à faisceau vertical;
Vertikalbündelradar;
Függőleges síkban mérő radar;
радиолокатор с вертикально направленным лучом;
radar de haz vertical;
radar fix care efectuează numai baleiaj (sondare) în plan vertical și dă intensitatea ecourilor în funcție de înălțime.
(OMM V 0230)

014 radar Doppler
Doppler radar;
radar Doppler;
Doppler-Radar;
Doppler-radar;
доплеровский радиолокатор;
radar Doppler;
radar care folosește efectul Doppler al unui ecou primit de la o țintă mobilă pentru diferențierea țintelor fixe de cele în mișcare și pentru măsurarea vitezei acestora.

(OMM D 0940)

015 **radar meteorologic**

weather radar;

radar météorologique;

Weterradar/Weterradargerät;

időjárásradar/meteorologiai radar;

метеорологический радиолокатор/радар;

radar meteorológico;

radar adaptat pentru scopurile și cerințele meteorologiei; folosește dispersia undelor electromagnetice, de lungimi de undă de la câțiva milimetri până la mai mulți centimetri, pe picăturile de precipitații sau de nor pentru determinarea distanței și direcției, mărimii, formei, deplasării, fazei (lichidă sau solidă) și a intensității precipitațiilor. O altă aplicație este detectarea fenomenelor meteorologice în aerul fără nori pe baza dispersiei undelor electromagnetice pe roiurile de insecte sau stoluri de păsări, etc. și a fluctuațiilor indicelui de refracție.

(OMM W 0530)

016 **radar primar**

primary radar;

radar primaire;

Primärradar;

passzív célkövetéses radar;

первичное радиолокационное устройство;

radar primario;

tip de radar care folosește ca semnal de retur energia retrodifuzată (reflectată) de țintă.

(OMM P 1750)

017 **radar secundar**

secondary radar;

radar secondaire;

sekundär Radar;

aktív radaros célkövetés;

РЛС с активным ответом;

radar secundario;

radar a cărui emisie permite unui transponder plasat la bordul unei ținte să retrimită un semnal către radarul respectiv.
(OMM S 0600)

018 radarscop tip a

vezi E 019 ecran radar..

019 radar sondă

radarsonde;

radar vent;

Radarsonde/Windradar;

radar-szonda/radarszélmérő;

радарный зонд

radarsonda;

echipament pentru determinarea vântului în altitudine care folosește un radar pentru urmărirea unei ținte transportată de un balon liber.
(OMM R 0110)

020 radianță

vezi L 108 luminanță

021 radiatorul lui Plank

vezi C 402 corpul negru absolut.

022 radiatus

radiatus (ra);

radiatus (ra);

radiatus (ra);

radiatus (ra);

радиальные облака (ra);

radiatus (ra);

nori care prezintă benzi largi paralele sau dispuși în benzi paralele, care, datorită efectului de perspectivă, converg aparent către un punct de pe orizont sau către două puncte opuse de pe orizont atunci când benzile respective traversează toată bolta cerească, denumite “*puncte de radiație*” ; termenul se aplică în principal genurilor *Cirrus*, *Altostratus*, *Altostratus*, *Stratocumulus* și *Cumulus*.

(OMM R 0450)

023 radiația atmosferică

atmospheric radiation;
rayonnement atmosphérique;
atmosphärische Strahlung;
légköri sugárzás;
атмосферная радиация;
radiación atmosférica;

radiația de undă lungă emisă de atmosfera terestră și propagată prin aceasta.

(OMM A 2940)

024 radiația atmosferică ascendentă

upward atmospheric radiation;
rayonnement atmosphérique ascendant;
aufwärts gerichtete atmosphärische Ausstrahlung;
fölfelé irányuló légköri sugárzás;
восходящая атмосферная радиация (излучение)
/атмосферное излучение направленное вверх;
radiación atmosférica ascendente ;

radiația de undă lungă emisă de atmosfera terestră, dirijată în sus.
(OMM U 0390)

025 radiația corpului negru

black-body radiation;
rayonnement du corps noir;
schwarze Strahlung/Schwarzkörperstrahlung,
Hohlraumstrahlung;

feketetest-sugárzás/egyensúlyi sugárzás;
излучение черного тела;
radiación de un cuerpo negro;

radiația electromagnetică maximă care poate fi emisă teoretic, pe unitatea de suprafață, de un corp la o temperatură dată.

(OMM B 0870)

026 radiația de retur

vezi C 366 contraradiație

027 radiația difuză a (bolții) cerului

vezi R 035 radiația solară difuză

028 radiația directă

vezi R036 radiația solară directă

029 radiația efectivă

effective radiation;

rayonnement effectif;

effective Ausstrahlung;

effectív sugárzás/valódi ~ ;

эффeктивная радиация;

radiación efectiva;

bilanțul radiativ al unei suprafețe negre, orizontală și orientată în sus, la temperatura aerului.

(OMM E 0290)

030 radiația globală reflectată

vezi R 038 radiația solară reflectată

031 radiația ieșită (pierdută, de undă lungă)

outgoing radiation (long-wave);

rayonnement sortant (à grandes longueurs d'onde);

Ausstrahlung (der Erdoberfläche);

kisugárzás;

уходящая радиация (длинноволновая);

radiación saliente (de onda larga);

radiația emisă spre spațiul extraterestru; include radiația emisă de suprafața terestră și suprafața superioară a norilor prin fereastra atmosferică și, în egală măsură, radiația atmosferică emisă în sus până la altitudini înalte.

(OMM O 0490)

032 radiația netă/bilanțul radiativ, bilanțul radiației totale

net radiation/radiation balance;

rayonnement total résultant/bilan radiatif, ~ du rayonnement total;

Strahlungsbilanz;

sugárzásmérleg;

результатирующая радиация/радиационный баланс;

radiación neta/balance de la radiación;

1. la un nivel dat: diferența dintre fluxurile de radiație ascendent și descendent (terestră și solară);
2. pe o suprafață: diferența dintre fluxurile de radiație incidentă (solară și terestră) și reflectată sau difuză.

(OMM N 0300)

033 **radiația nocturnă efectivă**

effective nocturnal radiation ;

rayonnement nocturne effectif ;

nächtlich effektiv Ausstrahlung /Nachteffektivstrahlung;

effektív éjszakai kisugárzás;

ночное эффективное излучение;

radiación nocturna efectiva;

1. *bilanțul radiativ* al unei suprafețe negre, orizontală și orientată în sus, la temperatura aerului și în absența *radiației solare*;
2. *bilanțul radiativ* al unei suprafețe negre, orizontală și orientată în jos, la temperatura aerului și în absența *radiației solare*.

(OMM E 0270)

034 **radiația solară absorbită**

absorbed solar radiation;

rayonnement solaire absorbé;

eingesaugt (aufgezehrt) Sonnenstrahlung;

elnyelt napsugárzás;

поглощенная солнечная радиация;

radiación solar absorbida;

partea din radiația solară directă absorbită de componentele gazoase ale atmosferei, de particulele materiale în suspensie (aerosoli), de nori și de suprafața terestră.

(OMM A 0130)

035 **radiația solară difuză**/radiația difuză a cerului

diffuse solar radiation/~ skylight, sky radiation;

rayonnement solaire diffus/~ du ciel;

diffuse Strahlung/Himmelstrahlung;

diffúz sugárzás/szórt ~, égbolt-~;

рассеянная солнечная радиация/~ радиация неба,
радиация небесного свода;
radiación difusa/~ de la bóveda celeste, luz celeste difusa;
radiația solară difuzată și reflectată ce vine din toată emisfera bolții
cerești, cu excepția unghiului solid limitat la discul solar.
(ОММ D 0620, D 0630)

036 radiația solară directă/radiația directă

direct solar radiation;
rayonnement solaire direct;
direkte Sonnenstrahlung/Strahlung ;
direkt sugárzás/közvetlen ~;
прямая солнечная радиация;
radiación solar directa;
radiația solară descendentă, provenită din unghiul solid al discului
solar.
(ОММ D 0750)

037 radiația solară disponibilă

available solar radiation;
rayonnement solaire disponible/rayonnement solaire utilisable;
disponibel Sonnenstrahlung/verfügbar ~;
rendelkezésre álló napsugárzás;
доступная солнечная радиация;
radiación solar disponible;
radiația solară totală interceptată de Pământ, dată de relația $\pi r^2 S$,
unde r este raza terestră și S constanta solară.
(ОММ A 3390)

038 radiația solară reflectată/radiația globală reflectată

reflected solar radiation/~ global ~;
rayonnement solaire réfléchi/~ global ~;
reflektierte Sonnenstrahlung/~ Globalstrahlung;
visszavert globálsugárzás/~ napsugárzás;
отраженная солнечная радиация/~ глобальная ~;
radiación solar reflejada/~ global ~;
radiația solară reflectată și difuzată de suprafața și atmosfera terestră,
dirijată în sus spre spațiul cosmic.

(OMM R 1230, R 1240)

039 radiația solară netă (rezultantă)/bilanțul radiației solare
net solar radiation/balance of solar radiation;
rayonnement solaire résultant/bilan du rayonnement solaire;
netto/resultante Sonnenstrahlung/Sonnenstrahlungbilanz;
tisztá napsugárszás, napsugárszási egyenleg;
результатирующая солнечная радиация/баланс солнечной
радиации;
radiación solar neta/balance de la radiación solar;
diferența dintre valorile fluxurilor de *radiație solară* orientate în sus
și în jos; fluxul net (rezultant) de radiație solară.
(OMM N 0310)

040 radiația suprafeței terestre
terrestrial surface radiation/emittance of the Earth's surface ;
rayonnement propre du sol;
Erdoberflächenstrahlung/Erdoberflächenausstrahlung;
földfelszín kisugárzás;
радиация земной поверхности/излучательная способность
поверхности Земли;
radiación de la superficie terrestre;
radiația emisă de suprafața terestră.
(OMM E 0610, T 0320)

041 radiația terestră
terrestrial radiation;
rayonnement terrestre;
Erdstrahlung/terrestrische Ausstrahlung;
terresztrikus sugárszásmérleg;
земная радиация (излучение);
radiación terrestre;
radiația de undă lungă emisă de Pământ, inclusiv de atmosfera lui.
(OMM T 0300)

042 radiația terestră ascendentă
upward terrestrial radiation;
rayonnement terrestre ascendant;

aufwärts gerichtete terrestrische Ausstrahlung;
fölfelé irányuló terresztrikus sugárzás;
восходящая жемная радиация (излучение);
radiación terrestre ascendente;
radiația de undă lungă emisă de Pământ și de atmosfera terestră,
dirijată în sus către spațiul cosmic.
(OMM U 0400)

043 radiația terestră descendentă/contraradiația atmosferică
downward terrestrial radiation/atmospheric counterradiation;
rayonnement terrestre descendant/contre-rayonnement
atmosphérique;
atmosphärische Gegenstrahlung;
légkörivisszasugárzás;
нисходящая земная радиация (излучение)/противоизлучен
иев атмосфере;
radiación terrestre descendente/contraradiación atmosférica;
radiația atmosferică orientată în jos, către suprafața terestră.
(OMM D 1010)

044 radiația terestră netă/bilanțul radiației terestre
net terrestrial radiation/terrestrial radiation balance;
rayonnement terrestre resultant/bilan du rayonnement terrestre;
Erdstrahlungsbilanz;
teresztrikus sugárzásmérleg;
результатирующая земная радиация/радиационный
баланс Земли;
radiación terrestre neta/balance de la ~ ~;
diferența dintre valorile fluxurilor ascendent și descendent de
radiație terestră; fluxul rezultat sau net al radiației terestre.
(OMM N 0330)

045 radiația terestră reflectată
reflected terrestrial radiation;
rayonnement terrestre réfléchi;
reflektierte Erdstrahlung/terrestrische Ausstrahlung;
visszavert terresztrikus sugárzás;
отраженная земная радиация;

radiación terrestre reflejada;
radiația terestră integrală ($> 2,5\mu m$) reflectată și difuzată de o suprafață determinată.
(OMM R 1250)

046 radiația totală

total radiation;
rayonnement total;
Gesamtstrahlung;
teljes sugárzás;
суммарная радиация/полная ~;
radiación total;
suma radiațiilor solară și terestră.
(OMM T 1160)

047 radiația totală ascendentă

upward total radiation
rayonnement total ascendant;
aufwärts gerichtete Gesamtstrahlung;
fölfelé irányuló teljes sugárzás;
восходящая суммарная радиация/полная янаправленная
вверх, уходящая ~;
radiación total ascendente;
radiația solară și terestră dirijată în sus, către spațiul extraterestru.
(OMM U 0410)

048 radiația totală descendentă

downward total radiation;
rayonnement total descendant;
abwärts gerichtete Gesamtstrahlung;
lefelé irányuló teljes sugárzás;
нисходящая суммарная радиация/польная радиация
направленная вниз;
radiación total descendente;
radiația solară și radiația atmosferică dirijate în jos, spre suprafața terestră.
(OMM D 1020)

049 radiația ultravioletă extremă

extreme ultraviolet radiation;
rayonnement dans l'extrême ultraviolet;
Extremultraviolettstrahlung;
extrém ultraibolya sugárzás;
экстремальная ультрафиолетовая радиация;
radiación ultravioleta extrema;

radiația ultravioletă din extremitatea zonei cu lungimi scurte de undă din gama ultraviolet, situată între aproximativ 10^{-3} și 10^{-5} μm .

(OMM E 1400)

050 radiație

radiation;
rayonnement;
Strahlung;
sugárzás;
радиация/излучение;
radiación;

emisia sau transportul de energie sub forma de unde electromagnetice sau de particule.

Notă: în franceză, termenul "radiacion" este folosit numai pentru radiația monocromatică.
(OMM R 0260)

051 radiație circumsolară

vezi R 060 radiație globală.

052 radiație corpusculară

corpuscular radiation;
rayonnement corpusculaire;
Korpukularstrahlung;
korpuzkuláris sugárzás;
корпускулярное излучение;
radiación corpuscular;

radiație diferită de cea electromagnetică, formată din particule materiale, de regulă provenite din spațiul extraterestru.

(OMM C 3140)

053 radiație cosmică

cosmic radiation;
rayonnement cosmique;
kosmische Strahlung;
kozmiikus sugárzás;
космическая радиация;
radiación cósmica;

radiație de foarte mare energie și cu foarte mare putere de penetrare, provenită din spațiul cosmic.

(OMM C 3170)

054 radiație de undă lungă

long-wave radiation;
rayonnement de grandes longueurs d'onde;
langwellige Strahlung/Langwellenstrahlung;
hosszúhullám sugárzás;
длинноволновая радиация;
radiación de onda larga;

radiație cu lungime de undă mai mare de 4 microni. (OMM L 0860)

055 radiație de undă scurtă/radiație solară

short-wave radiation/solar ~;
rayonnement de courtes longueurs d'onde/~ solaire;
Kurzwellenstrahlung ;
rövidhullámú sugárzás ;
коротковолновая радиация/солнечная радиация;
radiación de ondas cortas/~ solar;

radiație cu lungimea de undă cuprinsă în intervalul de la 0,3 până la aproximativ 4,0 microni.

(OMM S 1020, S)

056 radiație difuză (difuzată)

scattered radiation;
rayonnement diffus/~diffusé;
Streustrahlung;
szórt sugárzás;
расеянная радиация;
radiación difusa;

radiație care a suferit o difuzie în atmosferă determinată de una sau mai multe din componentele acesteia.
(OMM S 0390)

057 **radiație electromagnetică**

electromagnetic radiation;
rayonnement électromagnétique;
elektromagnetische Strahlung;
elektromágneses sugárzás;
ЭЛЕКТРОМАГНИТНОЕ ИЗЛУЧЕНИЕ;
radiación electromagnética;

1. propagarea de energie prin spațiu sau medii materiale sub formă de perturbații ondulatorii în câmpurile electric și magnetic; conform teoriei cuantice, energia există în unități discrete (fotoni). Viteza de propagare a energiei în spațiu și în aer este de aproximativ 3×10^8 m/s. Termenul este aplicabil în egală măsură și energiei.

(OMM E 0450)

2. câmp electromagnetic variabil în timp și spațiu, care se propagă sub formă de unde electromagnetice, însoțit sau nu de un transport de energie radiantă.

(Dfiz)

058 **radiație extraterestră**

extraterrestrial radiation;
rayonnement extraterrestre;
extraterrestrische Strahlung;
extraterresztrikus sugárzás/légkörön kívüli ~;
внеземное излучение/внеатмосферная радиация;
radiación extraterrestre;

radiația solară la limita superioară a atmosferei terestre.

(OMM E 1370)

059 **radiație gama (γ)**

gamma radiation;
rayonnement gamma;
Gamma-Strahlung;
gamma sugárzás;
ГАММА-ИЗЛУЧЕНИЕ;

radiación gamma;

radiație electromagnetică de lungime de undă foarte scurtă (de ordinul 10^{-6} la 10^{-4} μm) și cu mare putere de penetrare, care este emisă în timpul dezintegrării multor elemente radioactive.

(OMM G 0040)

060 **radiație globală**/radiație circumsolară

global radiation/circumsolar ~ ;

rayonnement global/~ circumsolaire;

Globalstrahlung/Zirkumsolarstrahlung;

cirkumszoláris sugárzás;

глобальная радиация/циркумсолярная ~ ,

околосольнечная ~ ;

radiación global/ ~ circumsolar;

radiația solară, directă și difuză, care ajunge pe o suprafață orizontală sub un unghi solid de 2π steradiani.

(OMM G 0560)

061 **radiație gri**

grey radiation;

rayonnement gris;

grau Strahlung;

szürke sugárzás;

серое излучение;

radiación gris;

radiație de diferite lungimi de undă care sunt absorbite toate în aceeași proporție de un mediu dat.

(OMM G 0770)

062 **radiație infraroșie**

infrared radiation;

rayonnement infrarouge;

Infrarotstrahlung/infrarot Strahlung;

infravörös sugárzás;

инфракрасная радиация;

radiación infrarroja;

radiație electromagnetică cu lungimi de undă cuprinse între aproximativ $0,75$ μm și 1000 μm .

(OMM I 0520)

063 radiație izotropă

isotropic radiation;
rayonnement isotrope;
isotrop Strahlung;
izotrop sugárzás ;
изотропная радиация;
radiación isotrópica ;

radiație solară difuză care are aceeași intensitate în toate direcțiile.
(OMM I 1520)

064 radiație în infraroșu apropiat

near-infrared radiation;
rayonnement dans le proche infrarouge;
naheinfrarot Strahlung;
közeli infravörös sugárzás;
ближняя инфракрасная радиация;
radiación casi infraroja;

intervalul din spectrul radiației în infraroșu cuprins între 0,75 și 2,5 micrometri, apropiat de gama lungimilor de undă din spectrul vizibil.
(OMM N 0160)

065 radiație în infraroșu îndepărtat

far-infrared radiation;
rayonnement dans l'infrarouge lointain;
entfernt Infrarothstrahlung;
távoli infravörös sugárzás;
дальняя инфракрасная радиация;
radiación suprainfrarroja;

radiație infraroșie cu lungime de undă mai mare de aproximativ 4 μm. (OMM F 0110)

066 radiație monocromatică

monochromatic radiation;
rayonnement monochromatique;
monokromatische Strahlung;
monokromatikus sugárzás;

монокроматическое излучение;
radiación monocromática;
radiație electromagnetică de lungime de undă unică.
(ОММ М 1860)

067 radiație solară

vezi R 055 radiația de undă scurtă.

068 radiație termică

thermal radiation;
rayonnement thermique;
thermische Strahlung/Wärmestrahlung;
hősugárzás;
термическая радиация;
radiación térmica;

emisia de radiație infraroșie a unui corp în timpul cheltuirii energiei cinetice vibratorii și rotațională a moleculelor lui.
(ОММ Т 0500)

069 radiație ultravioletă

ultraviolet radiation;
rayonnement ultraviolet;
ultraviolette Strahlung/Ultraviolettstrahlung. UV-Strahlung;
ultraibolya sugárzás;
ультрафиолетовая радиация (излучение)/УФ - излучение;
radiación ultravioleta;

radiație cu lungime de undă mai mică de 0,3 μm .
(ОММ U 0020)

070 radiație vizibilă/lumină

visible radiation/light ;
rayonnement visible/lumière ;
visibel Strahlung/sichtlich ~, Licht;
látható sugárzás/fény;
видимое излучение/свет;
radiación visible/luz;

partea din spectrul de *radiație electromagnetică* cuprinsă între 0,39 și 0,76 microni, care este percepută de ochiul omenesc.

(OMM L 0490, V 0440)

071 radioactivitate artificială

artificial radioactivity;

radioactivité artificielle;

künstlich Radioaktivität/künstlich Luftvereinigung;

mesterséges radioaktivitás;

искусственная радиоактивность/искусственное

загрязнение воздуха;

radioactividad artificial;

radioactivitate indusă accidental sau dirijat în atmosferă prin activitate umană (depozitare sau deversare de deșeuri radioactive, accidente tehnice sau explozii nucleare).

(OMM A 2560)

072 radioactivitate naturală

natural radioactivity;

radioactivité naturelle;

natürliche Radioaktivität ;

természetes radioaktivitás ;

естественная радиоактивность;

radioactividad natural;

radioactivitate atmosferică produsă de radiațiile cosmice, de radiația gamma emanată de suprafața Pământului și de prezența și acțiunea produselor de dezintegrare ale radonului și toronului în aer.

(OMM N 0080)

073 radioatmetru

radio atmometer;

radioatmomètre;

Radioatmometer;

radioatmométer;

радиоатмометр;

radioatmómetro;

instrument folosit pentru măsurarea efectului luminii solare asupra evaporării la suprafața frunzelor.

(OMM R 0490)

074 radio auroră

radio aurora;
aurore radio;
Radioaurora/Radiopoarlicht;
rádió sarki fény;
радиосияние;
aurora de ondas hertzianas;

reflexie radioelectrică observată adesea în timpul aurorei la frecvențe mult superioare celor unei reflecții ionosferice normale.

(OMM R 0500)

075 radioconductor

radio duct;
conduit radioélectrique;
atmosphärischer Wellenleiter;
tropszférikus hullámvezető;
радиоволновод/атмосферный волновод;
radioconductor;

strat din atmosferă, relativ subțire și cvasiorizontal, în care undele *radar* sunt uneori dirijate; folosirea acestui termen este limitată în principal la cazurile în care ecourile radar provin de la distanțe anormal de mari datorită unei distribuții particulare a gradientilor verticali de temperatură și umiditate.

(OMM R 0530)

076 radiodetector de direcție

vezi R 079 radiogoniometru

077 radiogoniograf

radiogoniograph;
radiogoniographe;
Radiogoniograph;
rádiógoniográf;
радиогониограф;
radiogoniógrafo;

radiogoniometru înregistrător.

(OMM R 0550)

078 radiogoniometrie

radiogoniometry ;
radiogoniométrie;
Radiogoniometrie;
rádióirány mérés;
радиопеленгация;
radiogoniometría;

metodă folosită pentru determinarea direcției (azimut și uneori elevație) de unde vin undele electromagnetice.

(OMM R 0570)

079 radiogoniometru/radiodetector de direcție – RDF

radiogoniometer/radio direction-finder - RDF;
radiogoniomètre;
Radiogoniometer;
rádiogoniométer;

радиогониометр/радиопеленгатор - РДП;

radiogoniómetro/detector de dirección mediante radio;

aparat pentru determinarea direcției (azimutul și uneori elevația) din care vin undele radioelectrice.

(OMM R 0520, R 0560)

080 radiogoniometru cu fascicul îngust

narrow-beam radiogoniometer/narrow-sector recorder;

radiogoniométre à secteur étroit;

Achmalbündel-Radiogoniometer;

keskeny sugarú rádiogoniométer;

радиопелегатор с узким пучком/~ ~ ~ сектором;

radiogoniómetro de haz estrecho/registrador de sector ~ ;

radiogoniometru care înregistrează paraziții atmosferici (*sfericii*) într'un sector limitat, definit prin poziția antenei ce se rotește continuu, azimutul focarelor de paraziți atmosferici fiind înregistrat automat.

(OMM N 0020, N 0030)

081 radiogoniometru cu raze catodice

cathode-ray radiogoniometer;

radiogoniométre à rayons cathodiques;

Kathodenstrahl-Radiogoniometer;

katódsugárzás rádiogoniométer;
катодно-лучевой радиогониометр;
radiogoniómetro de rayos catódicos;

radiogoniometru în care semnalele sunt captate de două sisteme similare de antene, orientate corespunzător, apoi amplificate într'un receptor cu două canale gemene și aplicate la circuitul deflector de fascicol al unui tub cu raze catodice.

(OMM C 0240)

082 **radiomaximograf**

radiomaximograph;
radiomaximographe;
Radiomaximograph;
villamos kisülések maximumát regisztráló berendezés;
радиомаксимограф;
radiomaximógráfo;

dispozitiv pentru măsurarea și înregistrarea intensității câmpului de (paraziți) atmosferici.

(OMM R 0580)

083 **radiometeorologie**/meteorologie radioelectrică

radiometeorology/radioelectric meteorology;
radiométéorologie/météorologie radioélectrique;
Radiometeorologie;
rádiómeteorológia;
радиометеорология/радиоэлектрическая метеорология;
radiometeorología/meteorología radioeléctrica;

1. studiul propagării energiei radioelectrice prin atmosferă ;
2. folosirea aparaturii radioelectrice și radar în meteorologie.

(OMM R 0540, R 0590)

084 **radiometrie**

vezi A 026 actinometrie.

085 **radiometrie în infraroșu**

infrared radiometry;
radiométrie infrarouge;
Infrarotstrahlungsmesung;

infravörös rádiómétria;
инфракрасная радиометрия;
radiometría infrarroja;

activitatea de măsurare a intensității totale a *radiației infraroșii* și/sau a variației acesteia cu lungimea de undă.

(OMM I 0530)

086 radiometru cu baleiaj/scaner – SR

scanning radiometer;
radiomètre à balayage/scanneur;
Scanning-Radiometer – SR;

ingázó sugárásmérő – SR/soros letapogatású sugárásmérő – SR;

сканирующий радиометр;
radiómetro de barrido;

radiometru care folosește o oglindă rotitoare sau oscilantă pentru baleierea câmpului care se dorește a fi explorat sau detectat de la distanță.

(OMM S 0380)

087 radiometru multispectral cu baleiaj/scaner multispectral

multispectral scanner;
scanneur multibande/radiomètre à balayage multibande;
mehrspektral Radiometer mit Abtastung/Multispektralskanner;
multispektrális letapogatás/többsávós ~;
многоспектральный сканирующий прибор;
sensor multispectral de barrido;

radiometru cu baleiaj imbarcat pe un satelit și proiectat pentru a măsura simultan *luminanța energetică (radianțele)* în mai multe frecvențe sau lungimi de undă discrete.

(OMM M 2210)

088 radiometru cu microunde (multi sau hiperfrecvență) și baleiaj multibandă – SMMR

scanning multifrequency microwave radiometer – SMMR;
radiomètre en hyperfréquence à balayage multibande;
Mikrowelleradiometer (Multi- oder Hyperfrequenz) und Multibandabtastung;

többszatosnás mikrohullámú letapogató sugárzásmérő – SMMR;
сканирующий многочастотный микроволновый радиометр
- CMMP;

radiómetro de microondas con barido multifrecuencial –
SMMR;

radiometru cu baleiaj care măsoară radiația în gama microundelor,
în cinci benzi de lungimi de undă și zece canale pentru determinarea
vântului, temperaturii și gradului de agitație ale suprafeței mării,
conținutul în apă al norilor, precipitațiile, acoperirea cu zăpadă și
gheață pe mare.

(OMM S 0370)

089 **radiosondaj**

radiosonde observation/radio sounding;
observation de radiosondage/radiosondage;

Radiosondierung;

rádiószondázás;

радиозондовое наблюдение/радиозондирование;

observación de radiosonda/radiosondeo;

observarea sau măsurarea variabilelor meteorologice în altitudine cu
o *radiosondă*, care transmite instantaneu (în timp real) datele
măsurate către o stație terestră de observație, de regulă stația de
radiosondaj care a lansat radiosonda.

(OMM R 0640)

090 **radiosondă**

radiosonde;

radiosonde;

Radiosonde/Funksonde;

rádiószonda;

радиозонд;

radiosonda;

instrument proiectat pentru a fi transportat de un balon liber prin
atmosfera, echipat cu senzori pentru măsurarea uneia sau a mai
multor variabile meteorologice (presiune, temperatură, umiditate, etc.)
și prevăzut cu un radioemițător electric, care transmite măsurătorile la
o stație terestră de observație și recepție.

(OMM R 0620)

091 radiosondă căzătoare

vezi D 146 dropsondă

092 radiosondă cronometrică

chronometric radiosonde;

radiosonde chronométrique;

Chronometrischeradiosonde;

kronometrikus rádiószonda;

хронометрический радиозонд;

radiosonda cronométrica;

radiosondă care emite o undă purtătoare între perioadele de tăcere, a cărei durată este funcție de valoarea elementului meteorologic măsurat.

(OMM C 0600)

093 radioteodolit

radiotheodolite;

radiothéodolite;

Radiotheodolit;

rádióteodolit;

РАДИОТЕОДОЛИТ;

radioteodolito;

teodolit (radio)electronic care determină direcția și unghiul de înălțime al unui emițător radioelectric transportat prin atmosferă de un balon liber.

(OMM R 0670)

094 radiovânt

radiowind;

radiovent;

Radiowind;

rádiószél;

РАДИОВЕТЕР;

radioviento;

echipament folosit pentru determinarea vântului în altitudine prin urmărirea traiectoriei unui balon liber prin mijloace electronice, altele decât radarul.

(OMM R 0680)

095 **RADOB**

RADOB;

RADOB;

RADOB;

RADOB;

RADOB;

RADOB;

mesaj de observație meteorologică efectuată cu un radar de sol;
denumirea provine din sintagma engleză RADar OBservation.

(OMM R 0700)

096 **radom**

radom;

radôme;

Radom;

radóm;

обтекатель антенны радиолокатора;

protector de la antena del radar;

dom sau cupolă construit(ă) din materiale transparente la energia radioelectrică, folosit(ă) pentru protejarea antenei unui radar contra intemperiilor.

(OMM R 0710)

097 **radon**

radon;

radon;

Radon;

radon;

радон;

radón;

gaz emanat de corpurile radioactive naturale din scoarța terestră,
care există într'o cantitate infimă în aerul de lângă sol.

(OMM R 0720)

098 **rafală**

gust;

rafale;

Bö/Stoß;

lökés/szélökés;

порыв ветра;

ráfaga/racha;

creștere bruscă și de scurtă durată a vitezei vântului în raport cu valoarea ei medie.

(OMM G 0920)

099 rafală de zăpadă

snow flurry;

rafale de neige;

Schneeböig;

hófúvás;

снежный заряд;

ráfaga de nieve;

aversă de ninsoare, în general slabă și de scurtă durată.

(OMM S 1590)

100 rafală descendentă/downburst

downburst;

vent rabattant/avalanche d'air, rafale descendante;

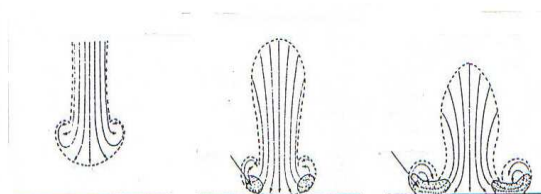
Böenfall;

levegő lezúdulás a magasból;

нисходящий порыв;

reventón/descenso violento del aire;

curent descendent violent și distructiv care ajunge la sol, asociat la un oraj sau furtună violentă; se produce întotdeauna în fața norului orajos și produce rafale violente prin deflecția coloanei de aer descendent pe suprafața solului, care se declanșează brusc în calmul ce precede orajul respectiv și care, în cazul unei linii de *Cumulonimbus*, creiază frontul de vijelii sau *squall line*.

Curent descendent

Formarea microrafalei la sol

(OMM D 0980)

101 RAFC

vezi C 118 Centru regional de prognoză de zonă

102 randamentul de colectare a picăturilor

vezi E 063 eficiența ~ .

103 randomizare

vezi S 068 selecție aleatoare

104 raport meteorologic de zbor

vezi A 109 AIREP.

105 raportul de amestec (r)

mixing ratio (r);

rapport de mélange (r);

Mischungsverhältnis (r);

keverési arány (r);

отношение смеси (r);

razón de mezcla (r);

raportul r dintre masa de vapori de apă m_v și masa m_a de aer uscat dintr' o particulă de aer umed: $r = m_v/m_a$.

(OMM M 1600)

106 raportul de amestec de saturație în raport cu apa (r_w)

saturation mixing ratio with respect to water (r_w);

rapport de mélange de saturation par rapport à l'eau (r_w);

Sättigungsmischungsverhältnis im Verhältnis zu (gegen/über) Wasser;

vízre vonatkozó telítési keverési arány (r_w);

отношение смеси насыщения по отношению к воде (r_w);

relación de mezcla de saturación con respecto al agua (r_w);

raportul de amestec al aerului saturat existent deasupra unei suprafețe plane de apă, la aceeași temperatură și aceeași presiune.

(OMM S 0280)

107 raportul de amestec de saturație în raport cu gheața (r_i)

saturation mixing ratio with respect to ice (r_i);

rapport de mélange de saturation par rapport à la glace (r_i);
Sättigungsgemischverhältnis im Verhältnis zu (gegen/über) Eis;
jégre vonatkozó telítési keverési arány (r_i);
отношение смеси насыщения по отношению ко льду (r_i);
relación de mezcla de saturación con respecto al hielo (r_i);
raportul de amestec al aerului saturat existent peste o suprafață plană
de gheață, la aceeași temperatură și aceeași presiune.
(OMM S 0270)

108 **raportul lui Bowen**

Bowen ratio;
rapport de Bowen;
Bowen-Verhältnis;
Bowen-arány;
отношение Боуэна;
razón de Bowen;
raportul dintre căldura pierdută de o suprafață de apă prin
conductivitate și turbulență și cea pierdută prin evaporare.
(OMM B 1110)

109 **rata de evaporare**

evaporation rate;
taux d'évaporation;
Verdunstenrate;
párolgási ráta/időegység alatti elpárolgás;
скорость испарения;
tasa de evaporación;
pierdere netă de apă în unitatea de timp, de pe o suprafață.
(OMM E 1120)

110 **raza de deformare Rossby**

Rossby radius of deformation;
rayon de déformation de Rossby;
Rossby Krümmungsradius;
Rossby görbület sugár;
радиус деформации Россби;
radio de deformación de Rossby;

lungimea efectivă a distanței laterale dintre regiunea generatoare de perturbații și extinderea ei maximă (amplitudinea), exprimată prin relația: $Lg = (gh)^{1/2} f$, în care f este parametrul Coriolis, g accelerația gravitației și h înălțimea.

(OMM R 1980)

111 **raza verde**/strălucirea verde

green flash/~ ray;

éclat vert/rayon ~;

grüner Strahl;

zöld fény;

зелёная вспышка/зелёный луч;

destello verde/rayo ~;

colorare în dominantă verde și de scurtă durată, adesea asemănătoare unui fulger, văzută sau observată la extremitatea marginii superioare a unui astru luminos (Soare, Lună sau chiar o planetă mare) în momentul în care aceasta dispare sub orizont ori apare deasupra orizontului.

(OMM G 0690)

112 **raze anticrepusculare**

vezi R 114 raze crepusculare.

113 **raze aurorale**

auroral rays;

rayons auroraux;

strahlenförmige Polarlicht;

sugaras sarki fény;

лучи полярного сияния;

rayos de la aurora;

linii luminoase aurorale, în general bine definite, care se extind de-a lungul liniilor de forță magnetică.

(OMM A 3200)

114 **raze crepusculare**/raze anticrepusculare

crepuscular rays/anticrepuscular ~ ;

rayons crépusculaires/~ anticrépusculaire;

Gegendämmerungsstrahlen;

szürkületi ellensugarak/~ sugarak, ~ fényjelenségek;

сумеречные лучи/противосумеречные ~ ;

rayos crepusculares/~ anticrepusculares;

benzi bleu închis, generate de umbrele norilor situați la sau sub orizont, care radiază de la Soare și traversează *lumina purpurie* în tipul *crepusculului*; uneori aceste umbre traversează toată bolta cerească și devin din nou vizibile în vecinătatea *punctului antisolar*.

(OMM A 2060, C 3270)

115 răcire

cooling;

refroidissement;

Abkühlung;

lehülés;

охлаждение;

enfriamiento;

în meteorologie, scăderea temperaturii aerului, a apei sau a solului într'un loc dat (stație meteorologică, zonă sau regiune considerate), care poate fi periodică (nocturnă ori sezonieră) generată de procese radiative, sau neperiodică datorată cauzelor advecitive.

(Dmet man)

116 răcire adiabatică

vezi P 285 proces adiabatic

117 răcire dinamică

vezi P 285 proces adiabatic

118 răcire nocturnă

nocturnal cooling;

refroidissement nocturne;

Nacht(ab)kühlung;

éjszakai lehülés;

ночное выхолаживание;

enfriamiento nocturno;

scăderea temperaturii aerului determinată de radiația nocturnă.

(OMM N 0470)

119 **răcire prin radiație**

vezi R 120 răcire radiativă.

120 **răcire radiativă**/răcire prin radiație

radiative cooling/radiational ~ ;

refroidissement radiatif/~ par rayonnement;

Strahlungsabkühlung;

sugárzási (infravörös) hűlés;

радиационное охлаждение;

enfriamiento radiativo/~ por radiación;

scăderea temperaturii la suprafața terestră sau în atmosferă datorată unui bilanț radiativ negativ, ca de exemplu atunci când emisia în infraroșu a unui volum sau corp determinat este mai mare decât absorbția radiației solare sau infraroșie primită de volumul sau corpul respectiv.

(OMM R 0270, R 0410)

121 **RDF**

vezi R 079 radiogoniometru.

122 **recurbare**

recurvature;

recourbement;

Rebiegen/Rekrümmung;

elkanyarodás (trópusi ciklon nyugatias mozgásának megváltozása);

изгиб траектории циклона;

recurvatura;

schimbare a traseului unui *ciclon tropical* dintr'o deplasare predominant vestică într'o mișcare către pol apoi cu o componentă estică.

(OMM R 1160)

123 **reducerea presiunii la un nivel standard**

reduction of pressure to a standard level;

réduction de la pression à un niveau standard;

Druckreduzierung zu eine Standardpegel (Normalpegel) ;

nyomás standard szintre való redukciója;

приведение давления к стандартному уровню;

reducción de la presión a un nivel tipo;

calcularea presiunii pentru un nivel standard (la nivelul mediu al mării sau la nivelul unei suprafețe standard – 850 hPa, 700 hPa...) din valoarea presiunii măsurată la un nivel oarecare, mai mult sau mai puțin apropiat, luând în considerare, conform cu teoria, greutatea coloanei de aer dintre cele două niveluri.

(OMM R 1180)

124 **reducerea temperaturii la nivelul mediu al mării**

reduction of temperature to mean sea-level;

réduction de la température au niveau moyen de la mer;

Temperaturesreduzierung zu Mittelmeeresspiegel;

a hőmérséklet tengerszinre való redukciója;

приведение температуры к среднему уровню моря;

reducción de la temperatura al nivel medio del mar;

calcul prin care se aduce valoarea temperaturii observată la un nivel oarecare la valoarea la care ar ajunge la *nivelul mediu al mării*, folosind un gradient vertical mediu de temperatură.

(OMM R 1190)

125 **Referința Radiometrică Mondială – RRM**

World Radiometric Reference WRR;

Référence Radiométrique Mondiale – RRM;

Welt Radiometrischereferenz – WRR;

Sugárzási Világreferencia;

мировой радиометрический эталон - МРЭ;

Referencia Radiométrica Mundial – RRM;

reprezentarea unităților SI (Sistemul Internațional) de strălucire energetică totală cu o exactitate mai mare de $\pm 0,3\%$, adoptată de *Congresul OMM* în 1979 și realizată de Grupul mondial de lucru pentru instrumente etalon (standard) (WSG/GEM) la CRM/WRC de la Davos (Elveția, 1 iulie 1980)

(OMM W 1460)

126 **reflectanță/factor de reflexie**

reflectancy/reflexion factor;

facteur de réflexion;

Reflexionsfaktor/Reflexioncoefficient;

visszaverődési tényező/reflexió ~ ;

отражательная способность/коэффициент отражения;

reflectancia/factor de reflexión;

raportul dintre *fluxul radiant* sau *luminos* reflectat de o suprafață dată și fluxul incident pe aceasta.

(OMM R 1220)

127 **reflectivitate radar**

radar reflectivity;

réfléctivité radar;

Radarzurückstrahlung/Radarreflexionvermögen

Radarreflektierung

radartükrözödes/~ visszaverődes;

радиолокационная отражаемость;

reflectividad radar;

măsură a eficienței cu care o țintă radar interceptează și returnează energia radioelectrică; aceasta depinde de mărimea, forma, aspectul și proprietățile dielectrice ale suprafeței țintei și include nu numai efectele de reflexie ci și pe cele de difuzie și difracție. Reprezintă suma tuturor secțiunilor de retro împrăștiere pe unitatea de volum (η): $\sum_i \sigma_i = \eta$.

(OMM R 0080, sursă ANM)

128 **reflectometru**

reflectometre;

réflectomètre;

Reflektometer;

reflektométer;

рефлектометр;

reflectómetro;

piranometru (solarimetru) cu suprafața receptoare orientată în jos, în poziție inversă, folosit pentru măsurarea radiației solare reflectată de suprafața terestră.

(OMM R 1280)

129 **reflexie difuză**

diffuse reflection;

réflexion diffuse;
diffuse/gestrente Reflexion;
szórt visszaverődés/diffúz reflexió;
диффузное отражение;
reflexión difusa;

reflexia radiației în toate direcțiile fără nici o legătură simplă cu unghiul de incidență.
(OMM D 0610)

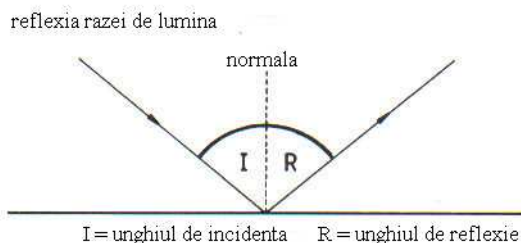
130 reflexie solară

vezi R 131 reflexie speculară.

131 reflexie speculară/reflexie solară

specular reflection/sunglint;
réflexion spéculaire/reflet solaire;
Spiegelreflexion/regelmäßige Reflexion ;
tükörzö reflexió ;
зеркальное отражения/солнечное отражение;
reflexión especular/destello solar;

reflexia radiației solare pe o suprafață netedă sub un unghi de incidență egal cu cel de reflexie. În cazul suprafațelor de apă, fenomenul are forma unei pete luminoase care reprezintă imaginea sursei luminoase (Soarele), mai mult sau mai puțin difuză în funcție de gradul de agitație al suprafeței reflectante, similar cu *pseudoelia*. Pe imaginile fotogrametrice, inclusiv pe cele recepționate de la sateliți, aceasta reprezintă elementul de bază pentru aprecierea stării suprafeței mării, implicit a intensității vântului deasupra bazinului de apă pe care este observată pata luminoasă; cu cât suprafața reflectantă a apei este mai agitată cu atât diametrul petei luminoase este mai mare și conturul ei este mai difuz.

132 refracția astronomică

astronomical refraction;

réfraction astronomique;
Astronomischerefraktion;
csillagászati refrakció;
астрономическая рефракция;
refracció astronómica;

curbarea radiației cerești la trecerea prin straturile atmosferice din ce în ce mai dense.

(OMM A 2630)

133 **refracția atmosferică**

atmospheric refraction;
réfraction atmosphérique;
Atmosphärischebrechung;
légköri fénytörés refrakció;
атмосферная рефракция;
refracció atmosférica;

curbarea *razelor electromagnetice*, în special a razelor luminoase, care traversează atmosfera terestră, datorată variațiilor indicelui de refracție asociate cu diferențele de densitate dintre straturile de aer adiacente.

(OMM A 2960)

134 **refracție laterală**

lateral refraction;
réfraction latérale;
lateral Refraktion/seitlich Brechung;
oldalirányú refrakció;
горизонтальная рефракция;
refracció lateral;

refracția unei raze luminoase într'o atmosferă în care există un gradient orizontal de densitate; în asemenea condiții, imaginea unui obiect îndepărtat este deplasată lateral de poziția lui adevărată.

(OMM L 0270)

135 **regenerarea unei depresiuni**

regeneration of a depression;
régénération d'une depression;
Tiefregeneration;

depresszió megújulás;

регенерация депрессии;

regeneración de una depresión;

procesul de readâncire a unei *depresiuni* care este pe cale de a se oclude sau de dispariție.

(OMM R 1300)

136 **regim**

régime;

régime;

Regime;

járás;

режим;

régimen;

termen folosit în climatologie și meteorologie pentru caracterizarea distribuției sezoniere a unuia sau mai multor elemente climatice într'un loc dat, sau a unui ansamblu de condiții ori sisteme sinoptico-geografice dominante într'o zonă determinată.

(OMM R 1310, DEX)

137 **regimul nivologic**/regimul zăpezii

snow régime;

régime nivologique;

Schneeregime;

hórezsim/hótakaró időbeli változása;

снеговой режим;

régimen de la nieve;

schema variațiilor sezoniere sau anuale (ori pe o perioadă îndelungată) a extinderii și grosimii stratului de zăpadă într'un loc anume sau într'o regiune determinată.

(OMM S 1690)

138 **regimul precipitațiilor**

precipitation regime;

régime de précipitation;

Niederschlageregime;

csapadékjárás;

режим осадков;

régimen de la precipitación;

caracteristicile repartiției sezoniere a precipitațiilor într-un loc sau zonă date.

(OMM P 1440)

139 **regimul Rossby**

Rossby régime;
régime de Rossby;
Rossby Regime/~ Zirkulation;
Rossby-rezsim;
режим Россби;
régimen de Rossby;

tip de configurație a circulației într'un fluid în rotație, supus unei încălziri diferențiată radial, în care transportul principal radial de căldură și de cantitate de mișcare se realizează prin turbioane orizontale cu număr mic de undă, adică prin turbioane foarte mari.

(OMM R 1990)

140 **regimul zăpezii**

vezi R 137 regimul nivologic

141 **regiunea D**

D region;
région D;
D-Region;
D-tartomány;
область D (область ионосферы);
región D;

parte sau regiune a ionosferei în care există tendința să se formeze *stratul D*.

(OMM D 1060)

142 **regiunea E**

E region;
région E;
E-Region
E-tartomány;
область E;
región E;

regiune din *ionosferă* în care există tendința de formare a stratului E.
(OMM E 0990)

143 regiunea F

F region;
région F;
F-Region;
F-tartomány;
область F;
región F;

regiune a ionosferei în care se formează straturile F_1 și F_2 .
(OMM F 1180)

144 regiunea G

G region;
région G;
G-Region;
G-tartomány;
область G;
región G;

regiune ionosferică situată la un nivel mai înalt decât *regiunea F*, adică peste 300 km înălțime, a cărei existență nu este pe deplin confirmată.
(OMM G 0750)

145 regiune adiabetică

vezi R 147 regiune convectivă.

146 regiune climatică

climatic region;
région climatique;
klimatische Region;
éghajlati régió;
климатический регион;
región climática;

regiune geografică ce este caracterizată printr'un climat relativ uniform, în concordanță cu anumite criterii determinate.
(OMM C 1090)

147 regiune convectivă/~ adiabatică

convective region/adiabatic ~ ;
région convective/~ adiabatique ;
Konvektivebereich/adiabatische Bereich;
konvektív tartomány/adiabatikus ~ ;
область конвекции/адиабатическая~ ;
región convectiva/~ adiabática;

regiune în care distribuția verticală a temperaturii este controlată sau dominată de convecție.

(OMM A 0570, C 3020)

148 regiune cu activitate orajoasă

vezi F 057 focar orajos

149 regiune de control

control area;
région de contrôle;
Kontrollbezirk;
kontrolterület/ellenőrzött terület, ~ légtér;
контрольный район;
zona o área de controlo;

spațiu aerian controlat, situat deasupra unui nivel determinat în raport cu suprafața terestră.

(OMM C 2870)

150 regiune de ieșire/zona delta

exit region/delta ~;
région de sortie;
Delta(region);
delta –tartomány;
область выход/~ дельты;
región de salida/~ delta;

regiunea de *difluență* de la extremitatea de sub vânt a unui *curent jet*.

(OMM D 0160, E 1250)

151 regiune de informare a zborului

Flight Information Region/FIR;
region d'information de vol;

Informierenung Fluggebiet;
repülési információval ellátott légtér;
район полётной информации;
región de información de vuelo;

spațiu aerian de dimensiuni bine definite, delimitat lateral, care se extinde pe verticală de la nivelul solului până la nivelul de zbor 490 (49000 ft/14950 m std.) incluzând atât spațiul aerian controlat (căi aeriene, regiuni terminale de control și zone de control de aerodrom/aeroport) cât și spațiul aerian necontrolat, în interiorul căruia sunt asigurate serviciile de informare și alertă pentru zborul aeronavelor. În cazul României acesta este delimitat de granițele naționale și este desemnat în documentele internaționale OACI ca "FIR Romania".

(OMM F 0480, Reg.Romatsa Def.)

152 regiune de intrare

entrance region;
région d'entrée;
Einzugsgebiet;
tölcsértartomány;
область входа;
región de entradas;

regiunea de *confluență* la intrarea vântului într'un *curent jet*.
(OMM E 0750)

153 regiune de serviciu consultativ

advisory area;
région à service consultatif;
beratend Dienstregion;
a tájékoztatás érvényességi területe;
рекомендования зона;
área de servicio consultativo;

zonă sau regiune la care se referă o *prognoză* sau *prevedere cu caracter consultativ*.

(OMM A 0670)

154 regiune sinoptică naturală

natural synoptic region;

région synoptique naturelle;
natürlich Synoptischegebiet;
természetes szinoptikus körzet;
естественный синоптический район;
región sinoptica natural;

termen folosit într'un sistem de prevedere/prognoză pe termen lung elaborat în fosta URSS, care definește o zonă vastă de pe globul terestru în care se presupune sau s-a constatat că procesele sinoptice au aceleași proprietăți bine definite, astfel că acestea pot fi studiate independent de procesele existente în celelalte regiuni ale globului.

(OMM N 0100)

155 regiune sursă

source region;
région source;
Quellegebiet;
a légtömeg eredő helye;
очаг воздушной массы;
fuente de una masa de aire;

regiune vastă de pe suprafața terestră caracterizată prin condiții esențial uniforme la nivelul solului și situată astfel în raport cu circulația generală a atmosferei, încât o masă de aer să poată rămâne în contact direct cu suprafața respectivă suficient timp pentru a căpăta proprietățile caracteristice acesteia.

(OMM S 2120)

156 relația Z-R (teoria ecuației)

Z-R relation (equation theory);
relation Z-R;
Z-R Relation (Gleichungtheorie);
Z-R összfüggés (egyenlet elmélete);
Z-R зависимость (теория уравнений);
relación Z-R (teoría de la ecuación);

relația dintre *reflectivitatea radar* (Z) a precipitațiilor și intensitatea lor; aceasta variază în funcție de tipul și natura precipitației. Stabilită de J.S.Marschall și W.M.Palmer în 1948 pentru determinarea mărimum picăturilor de precipitații are forma: $Z = 200R^{1,6}$, unde $Z(\text{mm}^6\text{m}^{-3})$ este factorul de reflexivitate și $R(\text{mm.h}^{-1})$ este rata de

precipitații, iar în formă generalizată $Z=aR^b$, în care a și b sunt parametri ajustabili.
(OMM Z 0130)

157 releveu nivometric/evaluarea acoperirii cu zăpadă

snow survey;

relevé nivométrique/évaluation de l'enneigement;

Schneevermessung;

hófelmérés;

снегомерная съёмка/снегосъёмка;

estimación de la nieve;

estimarea cantității totale de zăpadă care acoperă un *bazin hidrografic* sau o regiune determinată prin măsurarea grosimii zăpezii în mai multe locuri din interiorul perimetrului considerat; metoda este folosită și în cazul activităților moderne de supraveghere sau de estimare de la distanță (teledetecție), în principal pentru calibrarea măsurătorilor satelitare sau aerofotogrametrice.

(OMM S 1780)

158 relief

relief;

relief;

Relief;

domborzat;

рельеф;

relieve;

- configurația suprafeței terestre constituită din totalitatea neregularităților de formă pozitivă sau negativă, față de un plan de referință general sau local; (DEX)

- în meteorologie, termenul este folosit în relație cu configurația câmpului presiunii atmosferice (relieful baric la nivelul solului sau în altitudine).

(Dmet man)

159 remou atmosferic

vezi T 268 turbulență de siaj

160 reper de vizibilitate/marcher de vizibilitate

visibility marker/visibility object;

repère de visibilité;

Sichtmarke/Sichtziel;

vonatkoztatási pont;

ориентир видимости/объект видимости, репер видимости;

referencia de visibilidad/marca de ~ ;

obiect vizibil de pe suprafața terestră (turn, clădire, perdea de arbori, formă de relief, etc.) situat la distanță cunoscută față de o stație meteorologică sau de un observator, care servește la estimarea vizibilității orizontale.

(OMM V 0400, V 0420)

161 reșabar

reshabar;

reshabar/vent noir;

Schwarzwind;

reshabar;

черный ветер;

reshabar/viento negro;

vânt uscat care suflă din nord-est în Iran și sudul Kurdistanului dinspre munți, puternic și în rafale, asemănător cu *Bora*.

(Dmag R 90)

162 retenție

retention;

réention;

Retention/Stau (hidro);

visszatartás;

задержание;

retención;

în meteorologie și hidrologie, partea din precipitațiile căzute într'un bazin hidrografic sau pe o suprafață de drenaj care nu se integrează în scurgerea fluvială de suprafață într'o perioadă determinată, ca în cazul retenției acestora pe aparatul foliar vegetal (în principal arboricol-forestier).

(OMM R 1650)

163 **retrodiferențiere**

backward differencing;

rétrodifférentiation;

Rückdifferenzierung;

negatív különbség;

обратное вычисление разностей;

diferenciación hacia atrás/retrodiferenciación;

metodă sau procedură de aproximare a unei derivate folosind numai informația conținută în valorile variabilei independente care sunt anterioare (în timp sau spațiu) celor pentru care se calculează derivata respectivă.

(OMM B 0090)

164 **retrodifuzie (radar)**

back-scattering (radar);

rétrodifusion (radar);

Rückstreunung (Radar);

visszaszórás (radar/ rádiolocátor);

обратное рассеяние (радар/ радиолокатор);

retrodifusión (radar);

cantitatea de energie returnată sau difuzată spre antena radarului de către particulele reflectante existente în fascicolul unui radar, după emiterea unui impuls radar.

(OMM B 0080)

165 **retrodifuziune (atmosferică)**

backward scattering (atmospheric);

rétrodifusion (atmosphérique);

(atmosphärische) Rückdiffusion;

visszaszóródás;

обратное рассеяние (атмосферное);

difusión de radiación reflectada/retrodifusión atmosférica;

proces de difuzie în atmosferă în care radiația difuzată este cuprinsă în regiunea situată de aceeași parte ca radiația incidentă, fiind limitată de un plan normal (perpendicular) pe direcția ei de propagare.

(OMM B 0100)

166 retrogradare

vezi R 167 retrogresiune.

167 retrogresiune/retrogradare

retrogression;

rétrogression;

Retrogression/retrograde Bewegung;

retrográd mozgás;

попятное движение;

retrogresión;

în meteorologia dinamică, mișcarea unei unde atmosferice sau a unui sistem de presiune în direcție opusă celei a *curentului de bază*, în care este inclusă unda sau sistemul respectiv.

(OMM R 1670)

168 rețea climatologică/~ de stații climatologice

climatological station network;

réseau de stations climatologique;

Klimatologisches stationsnetz;

éghajlati állomáshálózat;

сеть климатических станций;

red estaciones climatológicas ;

grup de stații care, în ansamblu, sunt suficiente pentru definirea regimurilor meteorologice la o scară corespunzătoare pentru studiile climatologice.

(OMM C 1360)

169 rețea cu pasul mare

vezi G 081 grilă cu pas mare

170 rețea de atmosferici/~ de sferici

sferics network;

réseau de'atmosphériques;

Sfericsstationsnetz;

szféríkushálózat;

сеть наблюдений за сфериками;

red para la observación de atmosféricos;

rețea formată din cel puțin două stații sincronizate pentru localizarea surselor de paraziți atmosferici (sferici).
(OMM S 0820)

171 rețea de stații climatologice

vezi R 168 rețea climatologică.

172 rețea de stații meteorologice

vezi R 173 rețea meteorologică

173 rețea meteorologică/rețea de stații meteorologice

meteorological network/observational ~;

réseau météorologique d'observation/~ d'observation;

Meteorologischesnetz/Stationnetz, Wetterbeobachtungsnetz;

meteorológiai állomáshálózat;

метеорологическая сеть/сеть станций наблюдений;

red meteorológica/~ de observación;

grup de *stații meteorologice de observație* repartizate într'o zonă dată în scopuri specifice, de observare, avertizare și prelucrare primară a datelor.

(OMM M 1030, Dmag M 109)

174 Rețeaua principală de telecomunicații – RPT/MTN

Main Telecommunication Network – MTN;

Réseau principal de télécommunications – RPT;

Haupt Fernmeldwesennetz;

Fő Telekommunikációs Hálózat – MTN;

Главная сеть телевязи - ГСЕТ;

Red Principal de Telecomunicaciones - RPT;

tronson al sistemului mondial de telecomunicații meteorologice, care interconectează *centrele meteorologice principale și mondiale* cu *centrele regionale de telecomunicații* desemnate pentru schimbul rapid și sigur de informații meteorologice.

(OMM M 0070)

175 Rețeaua regională de telecomunicații meteorologice – RRTM/RMTN

Regional Meteorological Telecommunication Network – RMTN;

Réseau Regional de Télécommunication Météorologique – RRTM;

Regional Wetterfernmeldwesennetz;

Regionális Meteorológiai Telekommunikációs Hálózat – RMTH;

Региональная сеть метеорологической телесвязи - PCMT;

Red regional de telecomunicaciones meteorológicas – RRTM ;

rețea integrată de circuite de telecomunicații care interconectează CRT, CMN, CMRS și/sau CMM și de asemenea, acolo unde este necesar, asigură emisiuni radio integrate într'o regiune determinată a OMM.

(OMM R 1380)

176 rețeaua sinoptică regională de bază

regional basic synoptic network;

réseau synoptique régionale de base;

regionalbasen Synoptiknetz;

regionális szinoptikus alaphálózat;

региональная опорная синоптическая сеть;

red sinóptica básica regional;

rețeaua OMM constituită din stații sinoptice al căror program de observații satisface necesitățile regionale minime și permite Membrilor să se achite de responsabilitățile lor atât în cadrul *Veghei meteorologice mondiale* cât și în ceea ce privește aplicațiile meteorologiei.

(OMM R 1340)

177 revoluție climatică

vezi A 018 accident climatic.

178 rezerva de zăpadă/acumularea anuală de zăpadă

snow pack

accumulation annuelle de neige/stok neigeux, ~ nival;

Schneereserve/Schneevorrat, Jahresaufspeicherung der Schnee ;

hótartalék/felgyülemlett hó mennyiség;

снежный покров/толща снежного покрова;
acumulación anual de nieve/reserva de ~;
cantitatea anuală de zăpadă acumulată într'un loc. o zonă sau o regiune determinată, exprimată de regulă în echivalent apă.
(OMM S 1650)

179 rezervorul barometrului/chiuveta ~

barometer cistern;
cuvette du baromètre;
Barometergefäß;
barométerszésze;
чашка барометра;
cubeta del barómetro

rezervor cilindric montat într'un *barometru cu mercur* în care este scufundat capătul inferior al tubului barometric închis la capătul lui superior; în funcție de model sau de constructor, rezervorul sau chiuveta barometrului, în care se pune o anumită cantitate de mercur, poate fi ajustabil (ca la barometrul Fortin) sau rigid și fix în raport cu extremitatea inferioară a tubului barometric, ca la barometrele de tip Kew sau Tonnelot.

(OMM B 0400)

180 rezistența la frecare

vezi R 181 rezistență aerodinamică

181 rezistență aerodinamică/rezistența la frecare

(aerodynamic) drag/air rezistence;

traînée;

Luftwiderstand;

légellenállás;

касательная сила трения/сопротивление воздуха ;

resistencia aerodinámica/~ por fricción;

forța de rezistență generată de frecarea exercitată de un fluid asupra unui corp în mișcare relativă în raport cu fluidul respectiv; în meteorologie, fluidul de referință este aerul atmosferic.

(OMM D 1040)

182 rezoluție/puterea de redare a detaliilor
resolution/resolving power;
résolution/pouvoir de résolution;
Auflösungswermögen/Auflösung;
felbontás/felbontóképesség;
разрешение/разрешающая способность;
resolución;

în meteorologie și cu precădere în tehnicile de teledetecție, variația cea mai mică a valorii unei variabile fizice care modifică răspunsul unui sistem de măsură; în alți termeni, reprezintă puterea de redare a amănuntelor sau detaliilor cu dimensiuni egale sau mai mari decât anumite limite de sensibilitate ale senzorului sau al unui aparat de măsură.

(OMM R 1610)

183 rezumat climatologic

climatological summary;
résumé climatologique;
klimatologisch Übersicht;
éghajlati összegezés;
КЛИМАТОЛОГИЧЕСКАЯ СВОДКА;
resumen climatológico;

tabel care conține valorile medii, extremele și alte statistici, inclusiv numărul de cazuri în care au fost observate condiții meteorologice sau valori determinate ale unui element meteorologic, sau de câte ori au fost observate simultan două sau mai multe elemente meteorologice, într'un loc dat pe parcursul unui număr determinat de ani.

(OMM C 1370)

184 rezumat climatologic de aerodrom/aeroport

airport climatological summary;
résumé climatologique d'aérodrome;
Flughafenklimatologische Übersicht/zusammenfassung Resümee;
repülőtér éghajlati összegezés;
КЛИМАТОЛОГИЧЕСКАЯ СВОДКА К АЭРОПОРТУ;
resumen climatológico de aeródromo;

rezumat concis al unor elemente meteorologice specificate, realizat cu date statistice rezultate din prelucrarea observațiilor meteorologice

efectuate la o stație de aerodrom/aeroport într'o perioadă cât mai lungă (minim cinci ani).
(ANEXA 3 OACI)

185 **RHI**

vezi I 025 indicator de înălțime radar

186 **riglă de zăpadă**

snow stake;
balise à neige/échelle à neige;
Schneepegel;
hómérő pózna;
снегомерная рейка;
estaca de nieve;

șipcă gradată lungă de cel mult doi metri, fixată în sol în poziție verticală cu diviziunea zero la nivelul solului, folosită pentru măsurarea grosimii stratului de zăpadă; în zonele montane, unde zăpada este abundentă, acest dispozitiv este fixat pe un stâlp înalt care trebuie să depășească nivelul maxim al zăpezii înregistrat în zona respectivă; în asemenea condiții, de regulă se instalează mai multe rigle de diferite înălțimi pentru a se putea măsura grosimile mici de la începutul și sfârșitul sezonului nival.

(OMM S 1760)

187 **riometru**/măsurător al opacității ionosferice relative

riometer/ relative ionospheric opacity meter;
riomètre;
Riometer/Messer des relative Ionosphäreopazität;
riometer/relatív ionoszféra átbocsátás mérő;
риометр/измеритель относительной ионосферной

непрозрачности;

riómetro/medidor de la opacidad ionosférica relativa;
instrument pentru măsurarea opacității ionosferei în absența perturbațiilor ionosferice, a cărei funcționare se bazează pe determinarea absorbției energiei electromagnetice emisă de sursele radioelectrice cosmice.

(OMM R 1500, R 1850)

188 risc climatic

climatic risk;
risque climatique;
klimatische Risiko (Gefar);
éghajlati kockázat;
климатический риск;
riesgo climático;

gradul de probabilitate cu care o situație cu vreme rea sau cu timp nefavorabil se poate produce într'o perioadă determinată (lună, an, deceniu, secol, etc.).

(OMM C 1120)

189 ritm climatic

climatic rhythm;
rythme climatique;
climatisch Rhythmus;
éghajlati ritmus;
климатический ритм;
ritmo climático;

oscilație sau fluctuație slabă în care maximele și minimele succesive apar sau se produc la intervale aproximativ egale.

(OMM C 1110)

190 RMTN

vezi R 175 Rețeaua regională de telecomunicații meteo

191 ROBIN

vezi S 091 sferă căzătoare

192 rotația Faraday

vezi E 057 efectul Faraday

193 rotaționalul frecării (tensiunii) vântului

wind stress curl;
rotationnel de la tension du vent;
Windreibung Rotationel;
szélnyíási örvényesség rotáció;
вихрь касательного напряжения;

rotacional de la tensión del viento;
componenta verticală a rotaționalului vectorului vânt dată de relația $k\nabla_x\tau$, unde k este vectorul unitar în direcție verticală, ∇ este operatorul și τ este tensiunea vântului.
(OMM W 1220)

194 rotire anticiclonică

vezi C 185 circulație anticiclonică.

195 rotire ciclonică

vezi C 187 circulație ciclonică.

196 rotor

vezi T 259 turbion orografic.

197 rouă

dew;

rosée;

Tau;

harmat;

роса;

rocío;

hidrometeor sub formă de depunere de picături de apă pe obiectele a căror suprafață este suficient de răcită, în general prin radiație nocturnă, pentru a produce *condensarea* directă a vaporilor de apă existenți în aerul înconjurător.

(OMM 0380)

198 rouă albă

white dew;

rosée blanche;

Weistau;

dér;

замёрзшая роса;

rocío blanco;

depunere albă de picături înghețate de *rouă*.

(OMM W 0860)

199 roza vânturilor

wind rose;
rose des vents/diagramme de vents;
Windrose;
szélrózsza;
роза ветров;
rosa de los vientos;

diagramă în formă de stea pe care se reprezintă frecvențele relative ale diferitelor direcții de vânt, uneori frecvențele pe grupe de viteze ale vântului pe direcțiile respective, măsurate la o stație meteorologică într'o zonă dată.

(OMM W 1120)

200 RPT

vezi R 174 rețeaua principală e telecomunicații

201 RRM

vezi R 125 Referința radiometrică mondială

202 RRTM

vezi R 175 Rețeaua principală de telecomunicații

203 RSMC

vezi C 112 Centru meteorologic regional specializat.

204 rugozitatea suprafeței (terestre)

surface roughness;
rugosité de la surface;
Rauhigkeit die Erdoberfläche;
felszíni érdesség;
шероховатость поверхности;
rugosidad de la superficie;

totalitatea neregularităților suprafeței terestre care determină scurgerea aerului mai mult sau mai puțin turbulentă în stratul de aer adiacent.

(OMM S 3790)

205 rugozitate termică

thermal roughness;
rugosité thermique;
thermisch Rauigkeit;
termális érdesség;
термическая шероховатость;
rugosidad térmica;

turbulență determinată de heterogenitatea câmpului de temperatură, în special în straturile joase ale atmosferei.

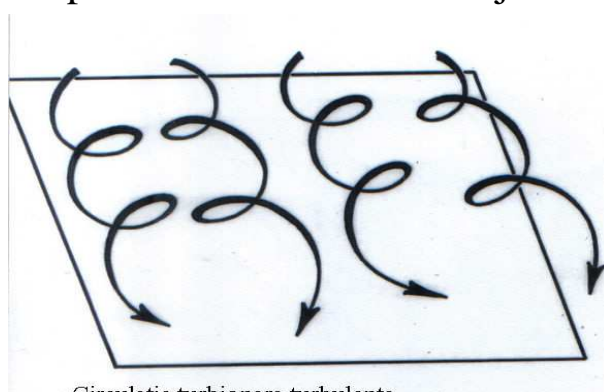
(OMM T 0510)

206 rulou turbionar

roll vortex;
roulleaux turbillonnaires;
Rollewirbel;
gördülő örvény;
вихрь в виде вала;
vórtice giratorio;

circulație în interiorul stratului limită planetar care se face în jurul unui ax orizontal aliniat aproximativ pe vântul mediu și care are caracter celular; circulația turbionară a aerului în celulele învecinate este de sens invers. Acest tip de circulație este adesea asociată cu, sau materializată prin, *drumurile (șirurile) de nori*.

(OMM R 1930)

207 rulouri de zăpadă

snow rollers ;
rouleaux de neige ;
Schneeroller ;
hógörgeteg ;
шары из снега;
rodillos de nieve/cilindros de~ ;

mase cilindrice de zăpadă care se formează frecvent în regiunile muntoase, atunci când zăpada umedă adusă de vântul puternic începe să formeze ruloari pe suprafața terestră.
(OMM S 1700)

208 rupere de nori

vezi P 152 furtună cu ploaie.

209 ruta cea mai rapidă

vezi R 210 ruta cu timp minim

210 ruta cu timp minim/ruta cea mai rapidă

minimum time track;

route de temps minimal;

Minimumzeit Flugroute/am schnellen Flugroute;

leggyorsabb repülési útvonal;

путь кратчайшего времени;

ruta más rápida;

în navigația aeriană, ruta pe care timpul de zbor între două puncte este redus în funcție de condițiile meteorologice favorabile prevăzute.
(OMM M 1490)

211 RVR

vezi D 129 distanța vizuală pe pistă.

212 RWD

vezi Z 033 zile mondiale regulate

213 RWY

vezi P 124 pistă de decolare/aterizare

S

001 salt de presiune/croșet de presiune

pressure jump;
crochet barométrique;
Drucknase/Gewitternase;
nyomásugrás;
скачок давления/грозовой нос;
salto de presión;

traseul aproape vertical înregistrat pe o barogramă, care indică o variație bruscă a presiunii, de regulă o creștere, asociat cu trecerea unui oraj însoțit de averse puternice, a unei linii de vijelie sau a unui front de rafale peste stația meteorologică respectivă.

(OMM P 1630)

002 saltul vântului

wind schift;
saute du vent;
Windsprung;
szélfordulás;
поворот ветра;
salto del viento;

variație sau schimbare bruscă a direcției vântului.

(OMM W 1160)

003 SAR

vezi R 009 radar cu antenă sintetică

004 sarcina de vânt

vezi P 229 presiunea vântului

005 sarcină electrică

electric charge;
charge électrique;
elektrische Ladung/Electrizitätsladung;
elektromos töltés;
электрический заряд;
carga eléctrica;

1. în meteorologia fizică, existența unui exces de ioni pozitivi sau negativi pe particule de nori, pe *picături de ploaie* sau în zone considerabile ale unui nor.

(OMM E 0400)

2. mărime scalară ce caracterizează proprietatea unui corp de a crea în jurul lui un câmp electric sau de a fi acționat atunci când se află în câmpul electric al altui corp.

(DEX)

006 sarcină (electrică) atmosferică

space charge;

charge d'espace;

Raumladung/atmosphärische Ladung;

tér feltöltöttsége;

пространственный заряд;

carga atmosferica;

sarcină pozitivă sau negativă rezultată dintr'un exces de ioni pozitivi în raport cu cei negativi sau invers, existentă într'o zonă atmosferică determinată.

(OMM S 2170)

007 satelit de observare prin televiziune și infraroșu - TIROS

vezi T 172 TIROS

008 satelit geosincron

vezi S 009 satelit geostaționar

009 **satelit geostaționar**/satelit geosincron, satelit meteorologic pe orbită ecuatorială

geostationary satellite/geosynchronous ~, equatorial orbiting ~;

satellite géostationnaire/~ géosynchrone, ~ à orbite équatoriale;

geostationäre Satellit/geosynkron ~;

geosztacionárius műhold/geoszinkron ~, egyenlítői pályán

kerigő ~;

геостационарный спутник/геосинхронный ~, спутник с экваториальной орбитой;

satélite geoestacionario/~ geosíncrono, ~ en órbita ecuatorial;

satelit meteorologic plasat pe o orbită cvasicirculară în planul ecuatorial, cu altitudinea de aproximativ 36000 km și având aceeași viteză unghiulară de rotație cu a Pământului; în aceste condiții satelitul respectiv staționează aparent aproximativ deasupra punctului subsatelitar de pe ecuatorul terestru și poate furniza informații utile, aproape continuu (cu o cadență de 20 -30 minute) dintr'o zonă circulară de circa 50⁰ latitudine (imagine disc). Astfel, aparatura meteorologică de la bordul unui asemenea satelit, ca de altfel și aparatura de la bordul altor sateliți similari, poate supraveghea și difuza date, imagini și măsurători în diferite benzi spectrale pentru emisfera peste care este centrat; în prezent funcționează un sistem de 4-5 asemenea sateliți care asigură o acoperire totală a suprafeței terestre, constituind una din verigile principale ale sistemului de Veghe Meteorologică Mondială.

(OMM E 0850, G 0280)

010 satelit HCMM/Misiunea de cartografiere a capacității termice

Heat Capacity Mapping Mission – HCMM/HCMM satellite;

Mission de cartographie de la capacité thermique/Satellite HCMM;

HCCM Satellit;

Hőkapacitást Feltérképező Műhold – HCMM, HCMM műhold;

проведение спутниковой съёмки теплоемкости - HCMM/ спутник HCMM;

misión de cartografía de la capacidad térmica – HCMM/satélite HCMM;

satelit heliosincron proiectat pentru utilizarea măsurătorilor în infraroșul termic pentru determinarea inerției termice a unui loc dat de pe suprafața terestră, în special când energia incidentă variază, ca în cazul variațiilor diurne ale temperaturii.

(OMM H 0220, H 0280)

011 satelit heliosincron

vezi S 014 satelit meteo sincron SMS

012 satelit meteorologic

meteorological satellite;

satellite météorologique;

meteorologischer Satellit/Wetterbeobachtungssatellit,
künstlicher ~ ;
meteorológiai műhold/műhold, mesterséges hold, szatelit,
szputnyk;

метеорологический спутник;

satélite meteorológico;

satelit artificial al Pământului care efectuează observații meteorologice pe care le transmite către stații terestre de recepție și prelucrare a datelor obținute pe această cale și de diseminare a acestora; de asemenea, acești sateliți pot culege informații meteorologice de la platforme terestre, de regulă amplasate pe oceane, aeronave, regiuni polare sau deșerturi ori în alte locuri greu accesibile (vârfuri de munți), pe care le difuzează către stații terestre colectoare. (OMM M 1120)

013 satelit meteorologic de pasaj cu orbită cvasi-polară/satelit polar, satelit meteorologic (cu orbită) polar(ă)

near-polar orbiting satellite/polar orbiting satellite;

satellite météorologique à défilement/satellite à orbite polaire;

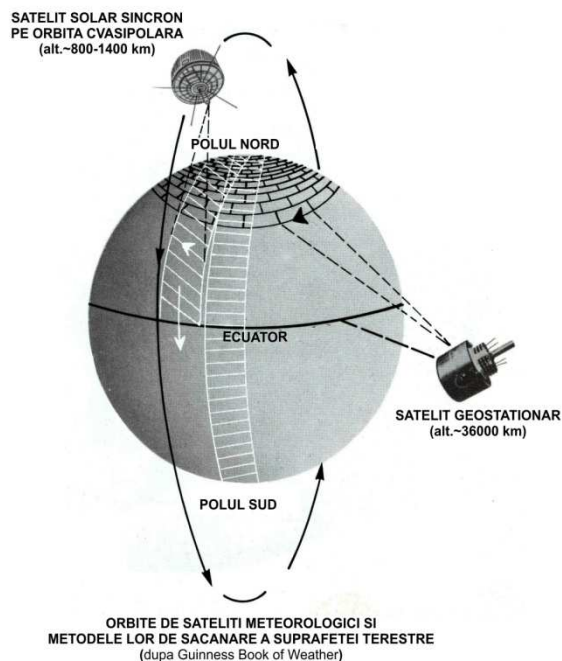
Polarbahnsatellite;

kvázipoláris pályán keringő műhold/poláris pálya műhold/~ ~
szatellit;

спутник на околополярной
орбите/спутник на полярной орбите;

satélite de órbita casi polar/satélite en
órbita polar;

1. *satelit meteorologic* plasat pe o orbită cvasi circulară și cvasi polară; sincronizarea deplasării satelitului cu rotația Pământului sub orbita respectivă, adică precesia orbitală, permite acestuia să furnizeze date măsurate sau culese de pe fâșii de până la 3000 km lățime de la un pol la celălalt, care se suprapun la margini. Altitudinea orbitei poate fi aleasă dintr' o gamă de la 600 la 1500 km, astfel încât să se asigure o acoperire integrală cu date și informații de două ori pe zi pentru întregul glob terestru.

(OMM N 0170)

2. satelit meteorologic plasat pe o orbită al cărei plan trece aproximativ prin polii Nord și Sud, pentru a asigura o acoperire cât mai bună cu imagini și date de radiație măsurate peste calotele polare.

(OMM P 1110)

014 satelit meteorologic sincron – SMS/satelit heliosincron

Sunsynchronous Meteorological Satellite–SMS/

sun-synchronous ~;

satellite météorologique synchrone–SMS/satellite
héliosynchrone;

meteorologischer Synchronsatellite–SMS/Heliosynchronsatellite;

SMS/napszinkron pályán kerigő műhold;

синхронный метеорологический спутник/солнечно-
синхронный ~;

satélite meteorológico sincrónico/~ heliosincrónico;

satelit meteorologic plasat pe o orbită heliosincronă (*solar sincronă*), ai cărui parametri orbitali au fost stabiliți astfel încât senzorii imbarcați pe acesta să nu fie expuși direct razelor solare; sunt prototipul sateliților de pasaj.

(OMM S 3490,D.mag S 32)

015 satelit pe orbită ecuatorială

vezi S 009 satelit geostaționar

016 satelit pe orbită polară

vezi S 013 satelit de pasaj

017 satelit tehnologic pentru determinarea resurselor terestre

ERTS/ LANDSAT

Earth Resource Tehnology Satellite – ERTS/LANDSAT;

Satellite de technologie pour les ressources terrestres
ERTS/LANDSAT;

Technologischesatellite für Bestimmungdes Landschätze (Erd~);

Földi Erőforrásokat Kutató Műhold – ERTS/LANDSAT;

технологический спутник для изучения ресурсов Земли -
ERTS/LANDSAT;

satélite con tecnología para determinar recursos terrestres
ERTS/LANDSAT;

satelit echipat cu aparatură radiometrică sensibilă la mai multe canale (benzi) de radiație terestră specifice anumitor componente chimice sau materiale de interes economic, proiectat în principal pentru identificarea și măsurarea resurselor naturale ale Pământului.

(OMM E 0030)

018 saturare

saturation;

saturation;

Sättigung;

telítettség;

насыщение;

saturación;

1. stare a aerului umed, la o temperatură și presiune date, al cărui raport de amestec îi permite să coexiste în echilibru indiferent cu una din fazele condensate ale apei (lichidă sau solidă), la aceeași temperatură și presiune, suprafața de separație dintre aer și faza condensată a apei asociată fiind plană;

2. stare a aerului umed caracterizată prin echilibru tranzitoriu deasupra suprafeței evaporante, între moleculele care se desprind de pe suprafața respectivă și cele care revin pe aceasta.

(OMM S 0230)

019 săgeată de vânt

wind shaft/wind arrow;

hampe de vent/flèche de vent;

Windpfeil;

szélnyíl;

стрелка ветра/ветровая ~;

asta del viento/fleche ~;

linia dreaptă și scurtă care se termină pe *cercul* care marchează amplasarea unei stații meteorologice pe o hartă sinoptică, prin care se reprezintă direcția de unde suflă vântul și pe care se marchează viteza acestuia. (vezi B034 și anexa S`019)

(OMM W 1140)

020 **scaner – SR**

vezi R 086 radiometru cu baleiaj

021 **scaner multispectral**

vezi R 087 radiometru multispectral cu baleiaj

022 **scara Beaufort/grad Beaufort**

Beaufort scale/Beaufort;

échelle Beaufort/nombre, degré ~ ;

Beaufortskala/Beaufort-Zahl, ~ -Windstärke ;

Beaufort-skála/szélerősegskála, Beaufort-fokozat;

шкала Бофорта/бам Бофорта;

escala de Beaufort/número ~ ;

scară stabilită de amiralul Beaufort în 1805, bazată la origine pe starea mării, care exprimă forța vântului printr'un număr de la 0 la 12 (cunoscut și sub denumirea de număr sau grad Beaufort); inițial, pe baza acesteia se nota aprecierea gradului de agitație al suprafeței mării sub acțiunea vântului. În 1955, OMM a extins această scară până la 17 pentru a detalia diferitele tipuri de cicloni tropicali, astfel că în varianta actuală, este completată cu intervalele de viteză măsurată a vântului corespunzătoare fiecărui număr sau grad. (vezi anexa S 22)

(OMM B 0630, Dmet G 28, S 5)

023 **scara de temperatură absolută/scara de temperatură Kelvin, scara de temperatură termodinamică K⁰**

Kelvin temperature scale/absolute ~ ~;

échelle de température Kelvin/~ ~ ~ absolue;

(Kelvin) absolute Temperaturskala/absolute thermodynamische

Temperatur, Kelvinskala;

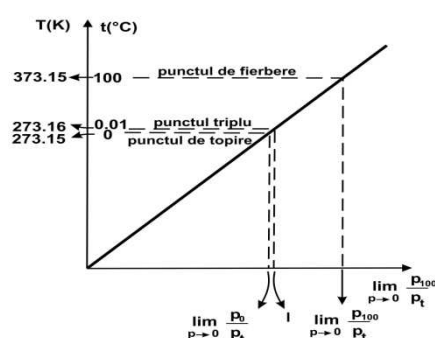
abszolút hőmérsékleti skála/termodinamikai hőmérsékleti skála, Kelvin féle hőmérsékleti skála;

абсолютная температурная шкала /шкала Кельвина;

escala de temperatura absoluta de

Kelvin/escala de temperatura absoluta;

scară termodinamică de temperatură (TK) definită prin alocarea temperaturii de 273,16⁰ pentru *punctul triplu al apei pure*; în consecință, transformarea temperaturii

absolute în grade Celsius se face conform relației: $t^{\circ}\text{C} = \text{K} - 273,16$.
(OMM A 0100, K 0110)

024 scara centigradă (de temperatură)

vezi S 025 scara de temperatură Celsius.

025 scara de temperatură Celsius/scara centigradă (de temperatură)

Celsius temperature scale/centigrade temperature scale;
échelle de température Celsius; échelle centigrade de température;
Celsiuskala/Zentigradskala, zentesimale Temperaturskala;
Celsius-féla hőmérsékleti skála/századfokos hőmérsékleti skála;
температурная шкала Цельсия/стоградусная шкала;
escala de temperatura Celsius;

scară termodinamică de temperatură ($t^{\circ}\text{C}$) definită în funcție de scara Kelvin (TK) prin relația $t^{\circ}\text{C} = \text{TK} - 273,16$; pe această scară, la presiunea atmosferică standard, punctul de îngheț al apei este la 0°C și cel de fierbere este la 100°C , motiv pentru care scara Celsius mai este cunoscută și sub denumirea de scară centigradă de temperatură.

(OMM C 0350)

026 scara (de temperatură) Fahrenheit

Fahrenheit (temperature) scale;
échelle (de température) Fahrenheit;
Fahrenheitskala;
Fahrenheit-féle hőmérsékleti skála/~ skála;
(температурная) шкала Фаренгейта;
escala de temperaturas Fahrenheit;

scară de temperatură stabilită de Fahrenheit în 1709, pe care *punctul de îngheț* al apei este la 32° și cel de fierbere la 212° ; pentru transformarea valorilor în scara de temperatură Celsius se folosește formula: $C = (F-32)5/9$.

(OMM F 0020)

027 scara de temperatură Kelvin

vezi S 023 scara de temperatură absolută

028 scara de temperatură Rankine

Rankine temperature scale;

échelle de température Rankine;
Rankine-Skala;
Rankine-féle hőmérsékleti skála;
температурная шкала Ранкина;
escala de temperatura de Rankine ;

scară de temperatură care folosește ca unitate gradul Fahrenheit și valoarea de 0° a scării Kelvin, conform raportului: $g^{\circ} + 1,8^{\circ}K$: pe această scară, punctul de îngheț al apei este la $491,69^{\circ}$ iar cel de fierbere la $671,69^{\circ}$.

(OMM R 1010. Dmag R 35)

029 scara de temperatură Réaumur

Réaumur temperature scale;
échelle de température Réaumur;
Réaumurskala;
Réaumur-féle hőmérsékleti skála;
температурная шкала Реомюра;
escala de temperatura de Réaumur;

scară de temperatură în care punctul de îngheț al apei este $0^{\circ}R$ și punctul de fierbere la $80^{\circ}R$, la presiunea de o atmosferă.

(OMM R 1080)

030 scara de temperatură termodinamică

vezi S 023 scara de temperatură absolută

031 scara FPP

vezi S 032 scara Fujita-Pearson

032 scara Fujita-Pearson/scara FPP

Fujita-Pearson scale/FPP ~;
échelle Fujita-Pearson/~ FPP;
Fujita-Pearson Skala;/FPP ~;
Fujita-Pearson skála/FPP ~;
масштаб Фужиты-Пирсона/~ FPP;
escala de Fujita-Pearson/~ FPP;

scară cu trei cifre pentru *tornado*, stabilită de Fujita (scara F) și Pearson (scara PP), pentru indicarea intensității tornadei (0-5), lungimii (0-5) și lățimii traiectoriei acesteia (0-7); astfel, pe scara FPP

cifrele 1, 2, 7, indică o viteză minimă a vântului de 117 km h^{-1} și o zonă de 5,1 km lungime și 16 km lățime.
(OMM F 0970, F 1580)

033 scara Linke pentru albastrul cerului

Linke blue sky scale;
échelle Linke pour le bleu du ciel;
Linke Blauskala;
Linke-skála;
шкала Линке для оценки неба;
escala de Linke para azules del cielo;

scară cu nouă trepte standardizate, de la alb la albastru ultramarin, care permite estimarea prin comparație a tentei *albastru a cerului* observat. (OMM L 0690)

034 scara vântului geostrofic

geostrophic wind scale;
échelle du vent geostrophique;
geostrophischer Windskala;
geosztrofikus szélskála;
геострофическая линейка/градиентная ~;
escala del viento geostrofico;

dispozitiv grafic pentru determinarea vitezei *vântului geostrofic* în funcție de distanța dintre izobare sau izohipse pe o hartă de presiune atmosferică sau cu izohipse.
(OMM G 0360)

035 scară

scale;
échelle;
Skala/Maßstab;
skála/lépték, mértéke;
масштаб/шкала;
escala;

1. seria de diviziuni de pe un instrument de măsură, folosită pentru citirea valorii unei mărimi sau al unui reglaj;

2. ordinul de mărime al unui fenomen sau parametru meteorologic; în practica meteorologică se acceptă dimensiunile aproximative detaliate în Anexa S 035.

(Dmet man)

036 **scară pentru starea mării**

state of sea scale;

échelle de l'état de la mer;

Seezustandskala/Seegangsskala;

tengerfelszín állapotának skálája;

шкала состояния моря/~ волнения;

escala del estado de la mar;

scară numerică pentru înălțimea medie a valurilor, ale cărei unități cresc corespunzător cu înălțimea valurilor; asemănătoare parțial cu scara Beaufort.

(OMM S 2720)

037 **scară pirheliometrică**

pyrheliometric scale;

échelle pyrhéliométrique;

pyrheliometrische Skala;

pirheliometrikus skála;

пиргелиометрическая шкала;

escala pirheliométrica;

scară pentru măsurarea *energiei luminoase* determinată cu un pirheliometru etalon absolut, înlocuită în prezent cu *Referința Radiometrică Mondială*.

(OMM P 2160)

038 **scară pirheliometrică internațională**

International Pyrheliometric Scale ;

échelle pyrhéliométrique internationale ;

internationale pyrheliometrische Skala ;

nemzetközi pirheliometrikus skála ;

международная пиргелиометрическая шкала ;

scala pirheliométrica internacional ;

scară pirheliometrică adoptată la 1 iulie 1957 pentru a răspunde la necesitatea urgentă de folosire a unei scări internaționale unice.

(OMM I 0750)

039 scară sinoptică/macroscară

synoptic scale;
échelle synoptique;
synoptische Skala/Makroskala;
szinoptikus skála/makróskála;
синоптический масштаб;
escala sinóptica;

scara sistemelor de mare și mică presiune din atmosfera joasă ale
căror dimensiuni ating între 1000 și 2000 km.

(OMM S 4030)

040 schema codului

vezi F 067 forma simbolică de cod.

041 schema de diferențiere Lax-Wendorff

Lax-Wendorff scheme;
Lax-Wendorf Differenzierungsschema;
Lax-Wendorff véges különbségi séma;
схема конечных разности Лакса-Вендорфа;
esquema de diferenciación de Lax-Wendorff;

schemă particulară de diferențe finite, bazată pe o tehnică
lagrangiană pentru termenii de *advecție* în ecuațiile dinamice
corespunzătoare ordinului patru în spațiu și primului ordin în timp.

(OMM L 0280)

042 schimb meridional

meridional exchange;
échange méridien;
Meridionalaustausch;
meridionális kicserélődés;
меридиональный обмен;
intercambio meridiano;

schimbul translatitudinal de materie, ca de exemplu vapori de apă,
sau de proprietăți fizice ori mecanice, ca de exemplu căldura și
cantitatea de mișcare/moment, datorat unei *circulații meridionale*.

(OMM M 0630)

043 schimbare climatică

climate change/climatic change;

changement climatique;

Klimaveränderung/Klimaänderung;

éghajlatváltozás;

изменение климата/климатическое изменение;

cambio climático;

1. în sensul cel mai general, termenul «schimbare climatică» înglobează toate formele de inconstanță sau instabilitate (ca de exemplu orice diferențe identificate între statisticile pe termen lung ale *elementelor meteorologice* calculate pentru diferite perioade, care se raportează la aceeași regiune), indiferent de natura lor statistică sau de cauzele lor fizice. Schimbările climatice pot rezulta din factori ca modificări în radiația solară, schimbări de lungă durată ale orbitei terestre (excentricitatea, înclinarea eclipticei, precesia echinocțiilor), procese interne naturale ale *sistemului climatic* sau presiunea antropogenă, ca de exemplu creșterea concentrației *bioxidului de carbon* și a altor gaze din atmosferă care produc efectul de seră;

2. sintagma “schimbare climatică” este folosită de asemenea într’un sens mai restrâns pentru a desemna o schimbare semnificativă a valorilor medii ale unui element meteorologic (în particular temperatura și cantitatea de precipitații) în cursul unei perioade de ordinul unui deceniu sau mai mare, ce are efecte importante pe plan economic, social sau asupra mediului înconjurător.

(OMM C 0860, C 0940)

044 schimbare de fază/transformare de fază

change of phase/phase transformation;

changement de phase;

Phasenänderung/Phasenumwandlung;

Fazisátalakulás/halmazállapot-változás;

изменение стадии/фазовое превращение, фазовый переход;

cambio de fase/transformación de ~;

trecerea unei substanțe dintr’o stare materială (solidă, lichidă sau gazoasă) într’alta, proces în cursul căruia proprietățile fizice și structura ei moleculară suferă schimbări importante, cu consum sau eliberare de căldură latentă din sau în mediul înconjurător.

(OMM C 0450, P 0470)

045 **schimbare de stare**

change of state;
changement d'état;
Zustandveränderung;
állapotváltás;
ИЗМЕНЕНИЕ СОСТОЯНИЯ;
cambio de estado;

în meteorologie, schimbările presiunii, densității, temperaturii și umidității într'un proces atmosferic, aceste proprietăți fiind legate între ele prin ecuația de stare și relațiile termodinamice.

(OMM C 0460)

046 **schimbare de tip (de vreme)**

change of typ;
changement de type;
Typ(us)veränderung/Wetteränderung, Wetterwechsel;
típusváltás;
СМЕНА ТИПА;
cambio del tipo de tiempo;

trecerea, adesea aproape bruscă, de la un tip de timp sau vreme la altul complet diferit, într'o regiune geografică determinată; de regulă, se produce la trecerea unui front atmosferic sau odată cu schimbarea regimului baric dominant.

(OMM C 0470)

047 **scintilație**

scintillation;
scintillation;
Szintillieren/Szintillation, Lichtstoß;
szcintilláció;
СВЕРКАНИЕ/СЦИНТИЛЛЯЦИЯ;
centeleo/titileo;

variații rapide, adesea cu frecvență pulsatilă, ale strălucirii stelelor sau ale luminilor terestre; se observă în timpul nopților reci și uscate, în mase de aer polar sau arctic continental.

(OMM S 0420)

048 sclipirea verde
vezi R 111 raza verde

049 sclipirea zăpezii
snow blink/snow sky;
clarté des neiges/reflet des neiges;
Schneeblinkenung;
hótakaró okozta fényesedés a felhőn;
посветние облачного неба/светлая окраска неба на
горизонте над снежным покров;
claridad de nieve/cielo de ~ ;
strălucirea care apare către orizont pe suprafața inferioară a unui strat
de nori în zona polară și subpolară, determinată de reflexia luminii pe
suprafața subiacentă acoperită cu zăpadă.
(OMM S 1490)

050 scurgerea orografică a vântului
orographic wind flow;
écoulement orographique du vent;
orographische Windabfluß;
a szél orografikus folyása;
орографический ветровой поток;
flujo orográfico del viento;
perturbarea parametrilor vântului datorată neregularităților
macroscalare ale suprafeței terestre.
(OMM O 0450)

051 scurgerea de suprafață
vezi S 052 scurgerea superficială

052 scurgerea superficială/scurgerea de suprafață
surface runoff;
ruissellement superficiel/écoulement de surface;
Niederschlagswasserfracht/Oberflächenabfluß;
felszíni lefolyás;
поверхностный сток;
escorrentía superficial/escorrimiento superficial;

partea din *cantitatea de precipitații* care se scurge pe suprafața solului, în special pe pante.
(OMM S 3800)

053 scurgere

runoff/outflow;
ruissellement/écoulement;
Abfluß/Ablauf;
folyás;
СТОК;
escorrentía/escurrimiento;

în meteorologie și hidrologie, partea din *precipitații* care se scurge spre un curs de apă pe suprafața solului (*surgerea de suprafață*) sau prin sol (*surgerea hipodermică sau întârziată*).

(OMM R 2110)

054 scutul de ozon

ozone shield;
bouclier d'ozone;
Ozonshild;
ózonpajzs/ozonernyő;
ОЗОННЫЙ ШИТ;
pantalla de ozono/capa protectora de ozono;

protecția asigurată la suprafața terestră de stratul de ozon stratosferic prin absorbția puternică a radiației ultraviolete de acest gaz.

(OMMO 0570)

055 secetă/perioadă secetoasă

drought;
sécheresse/période de sécheresse;
Düre;
aszály;
засуха;
sequía ;

1. perioadă prelungită fără precipitații sau cu deficit important de precipitații;

2. perioadă anormală cu timp uscat, prelungită suficient pentru ca absența precipitațiilor să provoace un grav dezechilibru hidrologic; de

regulă, se disting două tipuri de secetă: seceta meteorologică, marcată printr'o lungă perioadă uscată care se termină odată cu începerea precipitațiilor și seceta biologică sau agricolă, care începe mai târziu, pe măsură ce rezerva de umiditate din sol scade sub limita asigurării vieții, în special a vegetației și care se termină la un interval mai scurt sau mai lung după terminarea secetei meteorologice, pe măsură ce se reface rezerva de umiditate din sol.

(OMM D 1230)

056 **secluzie**

seclusion/cutting-off effect;

séclusion/processus de ~ ;

Seklusion/Abschnürungsprozeß;

szeklúzió;

СЕККЛЮЗИЯ;

seclusión;

stadiu temporar și relativ rar observat în evoluția unei *depresiuni*, care are loc înaintea *ocluziei*. Constă în unirea fronturilor cald și rece la o distanță oarecare de centrul depresiunii, determinată de obstacole orografice importante, care are ca rezultat izolarea unei insule de aer cald înconjurată de aerul rece pre- și post frontal.

(OMM S 0560)

057 **sector cald**

warm sector

secteur chaud;

Warmsektor;

meleg szektor;

ТЕПЛЫЙ СЕКТОР;

sector caliente;

partea dintr'o depresiune în care masa de aer cald este delimitată în față de frontul cald și în spate de cel rece .

(OMM W 0150)

058 **sector noros**

cloud sector;

secteur nuageux;

Wolkensektor;

felhős sektor;

облачный сектор;

sector nuboso;

zonă diferențiată dintr'un *sistem noros*, în care aspectul general al cerului prezintă particularități bine definite.

(OMM C 1810)

059 sectorul posterior al unei depresiuni

vezi T 225 trenă

060 secțiune verticală

cross-section;

coupe verticale;

vertikaler Querschnitt/Vertikalschnitt;

vertikális metszet/fügőleges ~;

вертикальный разрез/поперечное сечение;

sección transversal;

reprezentare grafică a condițiilor meteorologice observate simultan într'un plan vertical prin atmosferă trasat de-a lungul unei linii orizontale alese care, de regulă, reprezintă o rută; procedeul este folosit, în egală măsură, și pentru reprezentarea evoluției în timp, la momente succesive, a condițiilor meteorologice în spațiul aerian de deasupra unui punct (stație aerologică), relevate de sondajele aerologice într'o perioadă determinată.

(OMM C 3320)

061 secțiune verticală sincronă

composite vertical cross-section;

coupe verticale synchrones;

Synchronquerschnitt;

összetett vertikális metszet;

вертикальный разрез по маршруту;

sección transversal sincrónica;

reprezentare grafică a condițiilor meteorologice observate sau prevăzute, în momente succesive, pe o secțiune verticală prin atmosferă; procedeul este folosit frecvent în meteorologia aeronautică pentru reprezentarea condițiilor meteorologice pe rutele din spațiul

aerian controlat, de regulă, de la sol până la ultimul nivel de zbor utilizat.

(OMM C 2440)

062 sedimentare

sedimentation;

sédimentation;

Sedimentation;

szedimentáció/ülepedes;

СЕДИМЕНТАЦИЯ;

sedimentación ;

în meteorologie, mișcarea descendentă a particulelor atmosferice sub efectul gravitației terestre; este frecventă sub inversiunile termice.

(OMM S 0640)

063 sedimentare radioactivă

radioactive fallout;

retombées radioactives;

radioaktiver Ausfall/radioaktiver Fällung;

radioaktív kiülepedés/~kihullás;

РАДИОАКТИВНОЕ ВЫПАДЕНИЕ;

sedimentación radioactiva;

1. coborârea particulelor radioactive pe suprafața terestră, provenite dintr'o explozie nucleară în atmosferă;

2. particule radioactive depuse pe suprafața terestră.

(OMM R 0460)

064 seișe

seiche;

seiche;

Seike/Spiegelschwankung;

seiche;

сейша;

seiche;

oscilație cu perioadă de la câteva minute până la câteva ore a suprafeței unui lac sau a unui mic plan de apă, cauzată de cutremurele slabe, vânt sau variațiile rapide ale presiunii atmosferice.

(OMM S 0660)

065 selecție aleatoare/~ la întâmplare, randomizare

randomization;

randomisation;

aleatorisch Auswahl/Stochastischselektion;

sztochasztikus kiválasztás;

рандомизация;

selección aleatoria/aleatorización;

introducerea sau selecționarea la întâmplare de date într'un experiment statistic pentru a asigura condiții inițiale ce un favorizează un rezultat în defavoarea altuia. (OMM R 0990)

distribuirea întâmplătoare a variabilelor dintr'un câmp experimental pentru eliminarea erorilor experimentale.

(DEX)

066 selecție la întâmplare

vezi S 065 selecție aleatoare

067 semicercul navigabil

vezi S 068 semicercul periculos.

068 semicercul periculos/semicercul navigabil

dangereus semicircle/navigable ~ ;

demi-cercle dangereux/~ maniable;

gefährlich Halbkreis/schiffbarer ~ ;

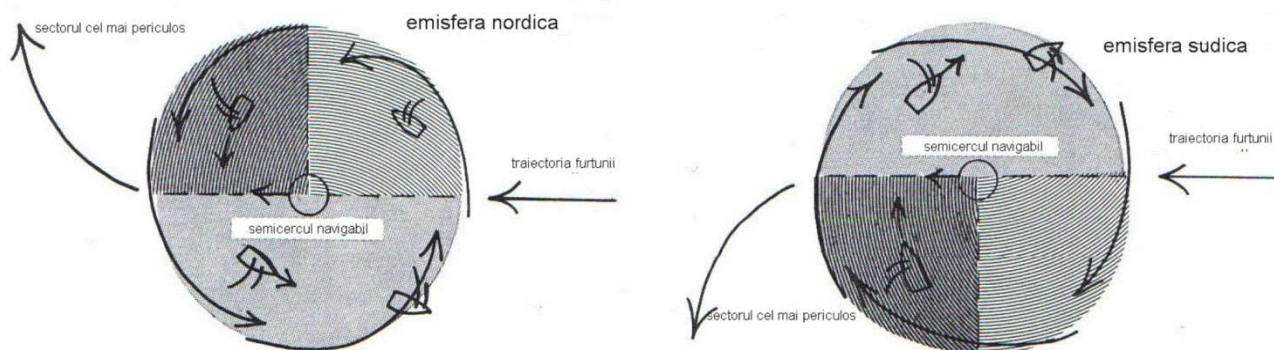
veszélyes félkör/hajózható ~ (trópusi ciklonon belül);

опасный полукруг/благоприятный для навигации ~ ;

semicírculo peligroso/~ navegable;

sectorul dintr'o zonă sau regiune oceanică afectată de un *ciclon tropical* situat pe partea dreaptă a traiectoriei acestuia în emisfera nordică sau pe cea stângă în emisfera sudică, în care valurile sunt cele mai mari și vânturile cele mai violente, având tendință de a antrena navele către traiectoria ciclonului; prin contrast, cealaltă jumătate a zonei afectate este denumită semicercul navigabil datorită condițiilor relativ mai bune pentru navigația maritimă.

(OMM D 0040)

069 **semnal vizual de furtună**/con de furtună

visual storm signal/gale cone;

signal visuel de tempête/cône de~;

visuelle Storm(warn)signale/Stormkonus ;

vizuális viharjelzések;

ВИДИМЫЕ ШТОРМОВЫЕ СИГНАЛЫ/ШТОРМОВОЙ КОНУС;

señal visual de tempestad/cono de ~ ;

semnal în formă de con, steag sau flamură, suficient de mare pentru a putea fi văzut de departe; semnalul sau semnalele de acest fel sunt ridicate pe catarguri sau semafoare în porturi pentru a indica apropierea unei furtuni și direcția din care va sufla vântul. Semnale asemănătoare se folosesc și pe plajele turistice pentru interzicerea intrării în marea agitată de furtună. (vezi și anexa S 069

(OMM V 0460)

070 **senzor de umiditate cu oxid de aluminiu**

aluminium oxide humidity element;

capteur d'humidité à l'alumine;

Feuchtigkeitsfänger mit Aluminiumoxyd;

alumíniumoxidios nedvességérzékelő;

ЭЛЕМЕНТ С ОКИСЬЮ АЛЮМИНИЯ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЙ ДЛЯ ИЗМЕРЕНИЯ

ВЛАЖНОСТЬ;

captor de humedat de óxido de aluminio;

senzor de umiditate care folosește capacitatea unui dielectric poros de aluminiu, a cărei impedanță scade atunci când conținutul de vapori de apă din aer crește.

(OMM A 1650)

071 serein

vezi P 147 ploaie din cer senin

072 seria unui element meteorologic

meteorological element series;
série d'un élément météorologique;
Reihe dem eine meteorologische Element;
meteorológiai elem sorszámá;
ряд метеорологического элемент;
serie de un elemento meteorológico;

seria de valori ale uneia din proprietățile sau ale unuia dintre elementele ce caracterizează starea atmosferei, înregistrate pentru un anumit număr de amplasamente sau pentru un anumit număr de momente repartizate în timp.

(OMM M 0960)

073 serie Fourier

Fourier series;
série de Fourier;
Fourierreihe/Fouriersche Reihe;
Fourier sorok;
ряды Фурье;
serie (del) Fourier;

reprezentarea funcției $f(x)$ a unei variabile independente x sub forma:
 $f(x) = A_0 + A_1 \sin x + A_2 \sin 2x + A_3 \sin 3x \dots + B_1 \cos x + B_2 \cos 2x + B_3 \cos 3x \dots$, folosită în analiza armonică.

(Dmet.)

074 serie omogenă

homogeneous series;
série homogène;
homogene Reihe/~ Beobachtungsdatenreihe;
homogén adatsor;
однородный ряд (наблюдений);
series homogéneas;

date ce reprezintă o serie de valori ale unei variabile meteorologice, observate în aceleași condiții, sau în condiții similare și cu aceleași instrumente, sau cu instrumente asemănătoare.

(ОММ Н 0700)

075 serie telescopică

telescopic series;
série télescopique;
Teleskopischereihe;
teleszkópai sor;
телескопический ряд;
serie telescopica;

serii de forma: $\sum_{n=0}^{\infty} 1/(k+n)(k+n+1)$.

(ОММ nr.100, Instrucțiuni Climatologice)

076 serviciu central de prevedere/prognoză

vezi C 107 centru de prevedere.

077 serviciu de asistență meteorologică pentru aeronautică

aeronautical meteorological service;
service d'assistance météorologique à l'aéronautique ;
Flugwettermeldung /Flugwetterdienst;
repülési meteorológiai szolgálat;
метеорологическая служба для обслуживания авиации;
servicio de asistencia meteorológica a la aeronautica ;

serviciu desemnat să furnizeze informațiile meteorologice necesare pentru desfășurarea navigației aeriene în condiții de siguranță și eficiență, stabilit prin convenții naționale sau internaționale, în funcție de cerințele specifice zonei de responsabilitate.

(ОММ А 0840)

078 serviciu automat de informare pentru zona terminală – ATIS

Automatic Terminal Information Service –ATIS;
service terminal automatique d'information-ATIS;
Automatischflugmeldienst für Terminalzone - ATIS;
ATIS;

Автоматическая информационная служба для конечная зона - АТИС;

servicio automático terminal de información – ATIS;

serviciu prin care se furnizează automat informații actuale specifice (inclusiv dar fără a se limita la date de observații meteorologice) pentru aeronavele care decolează și aterizează pe un aerodrom, pe toată durata zilei sau într'un interval specificat; furnizarea de date se poate realiza prin legătură de date (Data link-automatic terminal information service (D-ATIS)) sau prin emisiuni (radio) continue și repetitive (ATIS-voice).

(Reg. circ. aeriene...1994)

079 serviciu meteorologic/institut meteorologic, birou meteorologic
meteorological service/~ institute, ~ office, weather bureau;
service météorologique/institut ~ , office ~;

Wetterdienst/Amt für Meteorologie, Zentralamt, meteorologische
Institut ;

meteorológiai szolgálatás/~ intézet ;

метеорологическая служба/метеорологический институт,
метеорологическое бюро, бюро погоды;

servicio meteorológico/instituto ~, oficina ~;

organism național sau regional, tehnic, științific și administrativ, ale
cărui activități se raportează la diferite domenii teoretice și practice
ale meteorologiei, corespunzător zonei de responsabilitate.

(OMM M 1000, M 1130)

080 sezon climatic

climatic seson;

saison climatique;

Klimajahreszeit;

klimatikus évszak;

климатический сезон;

estación climática/temporada;

perioadă lungă cu un anumit tip predominant de vreme, care
caracterizează o parte din an și care apare cu o anumită periodicitate
sau regularitate, în special la latitudini joase, ca de exemplu ploile
musonice.

(OMM C1130)

081 sezon de creștere

vezi P 073 perioadă de vegetație

082 sezon de dezgheț (de topire)

thawing season;
saison de dégel/~ de fonte;
Schmelzensaison/Ausfrierungspielzeit;
olvadás szezon/(meg)olvassztás ~;
сезон таяния;
estación de deshielo;

perioada de timp dintre punctele successive de minim și maxim de pe curba cronologică de grade-zi cumulative peste și sub 0⁰C.

(OMM T 0400)

083 sezon musonic

monsoon season;
époque de la mousson;
Monsunsaison;
monszun szezon;
муссонный сезон;
estación del monzón;

perioada în care *musonul de vara* suflă spre continent, care coincide cu anotimpul ploios musonic.

(OMM M 1950)

084 sezon sinoptic natural/anotimp synoptic natural-ASN

natural synoptic season;
saison synoptique naturelle;
natürlichsynoptisch Jahreszeit;
természetes szinoptikus évszak;
ответственный синоптический сезон/природный

синоптический сезон;

temporada sinóptica natural/estación sinóptico natural;

termen folosit într'un sistem de prevedere/prognoză pe termen lung elaborat de serviciul meteorologic al fostei URSS (Multanovski), care desemnează o parte a anului sau un sezon caracterizat prin predominarea unui anumit tip de fenomene și procese meteorologice peste o regiune vastă a globului terestru.

(OMM N 0110, Dmet A 150)

085 sezon uscat

dry season;
saison sèche;
trokene Jahreszeit;
száraz évszak;
сухой сезон;
estación seca;

perioadă a anului caracterizată prin absența (aproape) totală a ploii; termenul este folosit în principal pentru regiunile de la latitudinile joase. (OMM D 1340)

086 sezonul ploilor

rainy season;
saison des pluies;
Regenperiode/nasse Jahreszeit;
esős évszak;
дожливый сезон;
estación de las lluvias;

perioadă recurentă anual cu ploi puternice, precedată și urmată de perioade relativ secetoase, caracteristică latitudinilor joase (musonice).
(OMM R 0950)

087 sferici/paraziți atmosferici

sferics/atmospheric, spherics;
parasite atmosphérique/atmosphérique ;
atmosphärische Störung/Atmosphärik ;
légköri zavar/atmosférikus ;
сферики/атмосферик;
esféricos/atmosféricos;

unde electromagnetice rezultate dintr'o descărcare electrică în atmosferă (fulger).
(OMM S 0800)

088 sferă căzătoare/ROBIN

folling sphere/ROBIN;
catasphère/ROBIN;
fallender Sphäre/ROBIN;

hulló gömb/ROBIN, (eső gömb, ~ ~ megfigyelése);

падающий шар/РОБИН;

esfera en caída/ROBIN;

dispozitiv umflat după ce a fost ejectat de o rachetă meteorologică la mare altitudine; prin urmărirea deplasării lui pe parcursul căderii libere se obțin determinări ale *densității aerului* și ale *vânturilor* din straturile înalte ale atmosferei.

(OMM F 0040)

089 **Sfinții de gheață**

Ice Saints;

saints de glace;

Eisheilige;

fagyoszentek;

ЛЕДНЫЕ СВЯТЫЕ;

Santos de hielo;

denumire atribuită într'o mare parte a Europei, prin tradiție populară, unei perioade din prima jumătate a lunii mai când se produc frecvent scăderi temporare ale temperaturii și uneori înghețuri târzii de primăvară, care coincide cu sărbătorirea unor sfinți din calendarul catolic (Sf. Mamert, Pancrace, etc).

(OMM I 0180)

090 **ship auxiliar**

vezi N 002 navă auxiliară.

091 **ship fix**

vezi S 246 stație meteo pe navă

092 **ship mobil**

vezi S 248 stație meteo pe navă în marș

093 **siaj**

vezi T 268 turbulență de siaj

094 **SID**

vezi P 094 perturbație ionosferică bruscă.

095 SIGMET

vezi I 078 informație SIGMET

096 simbol de cod

code symbol;
symbole de code;
Wetterschlüsselsymbol/Codesymbol;
kódszimbólum;
КОДОВЕ УСЛОВНОЕ ОБОЗНАЧЕНИЕ
símbolo de la clave;

literă sau grup de litere ce reprezintă poziția unei informații meteorologice determinate într'o *formă simbolică de cod*..

(vezi și lista Litere și cuvinte simbolice, Anexa S 96)
(OMM C 2120)

097 simboluri de nori

cloud symbols;
symboles des nuages;
Wolkensymbole;
felhőszimbólumok;
ОБОЗНАЧЕНИЕ ОБЛАКОВ;
símbolos de las nubes;

reprezentări grafice prin semne convenționale ale *norilor*, destinate să faciliteze notarea acestora pe documentele meteorologice într'o manieră universală (registre, hărți, etc.). (vezi și G 010 genuri de nori)
(OMM C 1910)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
CL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
CM	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
CH	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

098 simboluri pentru înscriere pe hărți

plotting symbols ;
symboles de pointage ;
Anmeldungesymbole für Meteorologische Karte ;
térképszimbólumok;
знаки для обозначения погоды на синоптических картах;
símbolos para la transcripción;

semne convenționale folosite în diferite scheme de înscriere și reprezentare pe hărți sinoptice a diverselor elemente și fenomene meteorologice observate.
(OMM P 0810)

WW	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
00	○	○	○	○	∞	∞	S	\$	⊖	(S)
10	=	=	=	<	☉	☉	☉	☉	☉	☉
20	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉
30	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉
40	(=)	=	=	=	=	=	=	=	=	=
50	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,
60
70	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
80	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽
90	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	X
N	○	⊖	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉
	○	⊖	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W	○	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉
	○	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉	☉

099 simboluri meteorologice

meteorological symbols/weather ~;

symboles météorologiques;

meteorologischer Symbole;

meteorológiai szimbólum/~ jelkép;

метеорологические обозначения/~ символы;

símbolos meteorológicos;

1. cuvinte, litere sau grupe de litere adoptate prin convenție internațională și folosite în locul unei cifre sau număr pentru reprezentarea unui element meteorologic particular într'un mesaj cifrat;

2. semne utilizate prin convenție internațională sau națională pentru reprezentarea diferitelor fenomene sau valori ale unor elemente meteorologice, ori pe documente meteorologice (hărți, buletine, etc.).

(vezi și lista Litere și cuvinte simbolice)

(OMM M 1150)

100 similaritate lagrangiană

Lagrangian similarity;

similitude lagrangienne;

Lagrangesche Ähnlichkeit;

Lagrange-féle hasonlóság;

лагранжево подобие;

similaridad lagrangiana;

ipoteză a dinamicii fluidelor, în particular dinamicii atmosferei, conform căreia într'un curent ce urmărește axa x toate caracteristicile statistice ale turbulenței într'un plan $x + constant$ sunt identice, odată reduse la o formă non-dimensională prin divizare pe o

scară caracteristică a lungimilor $L(x)$ și pe o scară caracteristică a vitezelor $u(x)$.
(OMM L 0040)

101 **simulare numerică**

numerical simulation;
simulation numérique;
numerische Simulation/~ Heuchelei;
numerikus szimuláció;
численное моделирование;
simulación numérica;

metodă de studiere a unui sistem fizic prin simularea acestuia folosind ca analog un model numeric.
(OMM N 0680)

102 **simun**

simoon ;
simoun ;
Samum ;
számum ;
саму;
simún ;

vânt uscat și cald, încărcat de nisip, care suflă în Sahara, în Levant și în deșertul Arabiei.
(OMM S 1120)

103 **singularitate**

calendaricity/singularity;
période magique/singularité du calendrier;
Singularität;
szingularitás;
календарные особенности/своеобразие;
período singular/singularidad;

eveniment sau fenomen meteorologic caracteristic (ca de exemplu o perioadă caldă sau rece) ce are tendința să reapară la o dată aproximativ fixă, într'un loc dat, ca de exemplu în România perioada babelor în martie sau sfinții de gheață primăvara ori vara sfântului Martin în toamnă.

(OMM C 0010)

104 **siroco**

scirocco/sirocco;

sirocco/siroco;

Schirokko;

sirokkó;

сирокко;

siroco;

vânt cald și umed din sud, caracteristic pentru sudul Italiei, Sicilia și Malta, care are originea în Sahara și care prin traversarea Mediteranei își îmbogățește conținutul de umiditate.

(OMM S 0430)

105 **SIRS**

vezi S 178 spectrofotometru satelitar în IR

106 **sistem de clasificare a ciclonilor tropicali după imaginile satelitare**

tropical cyclone classification system from satellite imagery;

system de classification des cyclones tropicaux d'après des images satellitaires;

Klassifikationsystem des Tropischezyklone auf Satellitenbild;

trópusi ciklon osztályozási séma műholdképek alapján;

система классификации тропических циклонов по спутниковым изображениям;

sistema de clasificación de ciclones tropicales por imágenes satelitales;

clasificarea *ciclonilor tropicali* pe o scară de la 1 la 8, bazată pe morfologia structurii și organizării lor relevate de imaginile lor în vizibil și/sau infraroșu, obținute de la sateliții meteorologici; numărul din scara de clasificare, denumit “numărul T” sau ”numărul CI ” (current intensity), indică intensitatea sau stadiul de dezvoltare al ciclonului (elementele de intensitate foarte slabă nu se clasifică). (Vezi și anexa S 106)

(OMM T 1520)

107 sistem climatic

climatic system;
système climatique;
klimatisch System;
éghajlati rendszer ;
КЛИМАТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА;
sistema climático;

sistem constituit din *atmosfera*, *hidrosferă* (înțelegând prin aceasta totalitatea apei lichide de pe suprafața terestră și de sub aceasta, precum și criosfera, zăpada și gheața de pe sol și din subsol), *litosfera* superficială (respectiv rocile, solurile și sedimentele de la suprafața terestră) și *biosfera* (care cuprinde toate formele de viață vegetală și animală de pe Pământ) care, în ansamblu, sub efectul radiației solare primită de globul terestru, determină climatul planetei. Deși climatul se leagă esențial de diferitele stări ale atmosferei, toate componentele sistemului climatic participă semnificativ la formarea acestuia prin interacțiunile lor cu atmosfera.

(OMM C 0900)

108 sistem de coordonate naturale

vezi C 387 coordonate naturale

109 sistem de coordonate de presiune/sistem p

pressure coordinate system/ p system;
système de coordonnées à pression/ $\sim p$;
isobarische Koordinatensystem/ p -System;
 p -rendszer;
барическая система координат/ p - система координат;
sistema de coordenadas de presión/ $\sim p$;

sistem în care coordonatele x și y reprezintă proiecțiile în plan orizontal spre est și respectiv spre nord, proiecția pe axa verticală fiind reprezentată prin presiunea p .

(OMM P 1580)

110 sistem de coordonate (θ)/sistem teta (temperatură potențială)

theta (θ) coordinate system/ \sim (potential temperature) system;
système de coordonnées théta (θ)/ \sim théta (θ) (temperature potentielle);

Thetakoordinatensystem (θ)/Thetasystem (θ)
(Potentialtemperatur);
théta-koordináta rendszer(θ)/potenciális hőmérséklet
rendszer (θ);
система координат тета (θ)/система (потенциальной
температуры) тета (θ);
sistema de coordenadas theta (θ)/sistema theta (θ) (temperatura
potencial);
sistem de coordonate folosit în diagrame meteorologice a cărei axă
verticală este *temperatura potențială* (θ).
(OMM T 0789, T 0800)

111 sistem de coordonate sigma

sigma coordinate system;
système de coordonnées sigma;.
Sigma Koordinatensystem;
szigma koordináta rendszer;
СИГМА-СИСТЕМА КООРДИНАТ;
sistema sigma de coordenadas;
versiune modificată a sistemului de coordonate de presiune în care
ordonata verticală (σ) este egală cu presiunea (p), normalizată în
raport cu presiunea la nivelul suprafeței terestre (p_s) : $\sigma = p / p_s$, σ
fiind un număr adimensional care scade cu altitudinea, de la $\sigma = 1$ la
suprafața terestră până la $\sigma = 0$ la limita superioară a atmosferei.
OMM S 1060)

112 sistem de presiune

pressure system;
système de pression;
Drucksystem;
nyomás rendszer;
барическая система;
sistema de presión;
termen ce desemnează o entitate sau o particularitate a circulației
atmosferice de dimensiunile unui sistem ciclonic, folosit de regulă
pentru o depresiune sau un anticiclon, mai puțin pentru o dorsală sau
un talveg.

(OMM P 1680)

113 sistem de sondaj cu balon purtător

carrier-balloon system;

systeme à ballon porteur;

Sondierensystem mit Trägerballon;

úszó ballon rendszer;

система шаров-посителей;

sistema de globos portadores de sondas ;

sistem care permite ridicarea la înălțime a *radiosondelor* cu ajutorul unui balon pentru ca ulterior să fie lansate cu o parașută, conform unui program prestabilit pentru înregistrarea și transmiterea de date meteorologice de pe tot parcursul traseului descendent.

(OMM C 0190)

114 sistem frontal

frontal system;

systeme frontal;

Frontsystem/Frontalsystem;

frontrendszer;

фронтальная система/система фронтов;

sistema frontal;

în general, orice sistem de *fronturi* atmosferice trasat pe o hartă sinoptică, sau mai precis, un sistem complet de fronturi asociat unei depresiuni frontale determinate.

(OMM F 1380)

115 sistem inerțial de coordonate

inertial co-ordinate system/inertial system;

systeme inertielle;

Inertialsystem;

inercia rendszer;

инерциальная система;

sistema inercial de coordonadas;

sistem de coordonate în raport cu care un punct material se mișcă uniform pe o traiectorie rectilinie în virtutea inerției, în lipsa altor forțe exterioare; în cazul unui astfel de sistem sunt valabile ecuațiile de mișcare ale lui Newton. În meteorologie este considerat ca un

sistem absolut de coordonate care are originea pe suprafața terestră și axele orientate permanent către stele fixe.

(Dmet man)

116 sistem noros

cloud sistem;

systeme nuageux;

Wolkensystem;

felhőrendszer;

облачная система;

sistema nuboso;

grupare distinctă și durabilă de *nori*, constituită în general din mai multe zone diferențiate (sectoare noroase), care sunt asamblate într'o formă caracteristică, și în care aspectul general al cerului, considerat ca un întreg, prezintă particularități specifice fiecărui sector.

(OMM C 1920)

117 sistem noros depresionar

cloud system of a depression;

systeme nuageu dépressionnaire;

Tiefwolkensystem;

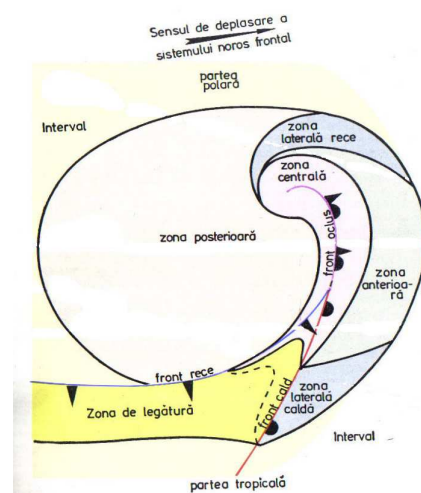
depresszióhoz tartozó felhőrendszer;

облачная система депрессии;

sistema nuboso de una depresión;

sistem noros tipic asociat la un sistem baric de joasă presiune, foarte bine definit în fiecare dintre stadiile de dezvoltare ale acestuia la latitudini mijlocii, în deosebi deasupra suprafețelor uniforme cum sunt cele oceanice și marile câmpii continentale.

(OMM C 1940)

118 sistem noros orajos

thunder cloud system;

systeme de nuages orageux;

Gewitterwolken System;

zivataros felhőrendszer;
грозовая облачная система;
sistema nuboso de tormenta;

sistem noros, de obicei neasociat la o depresiune caracteristică, a cărei formare se datorează în mare parte proceselor de convecție și instabilitate locale.

(OMM T 1000)

119 **sisteme celulare de nori**

vezi C 336 configurație celulară a câmpului de nori.

120 **sistemul global de prelucrare a datelor – GDPS**

Global-Data Processing System –GDPS;
Système mondial de traitement des données – SMTD;
Bearbeitungsdaten Weltsystem/Verarbeitungsdaten ~ - GDPS;
Globális Adatfeldolgozó Rendszer – GAFR/GDPS;
Глобальная система обработки данных - ГСОД;
Sistema Mundial de Proceso de Datos – SMPD;

sistem mondial coordonat, constituit din centre meteorologice dotate cu mijloace proprii de prelucrare, stocare și cercetare a datelor meteorologice, organizat în cadrul *Veghei Meteorologice Mondiale*.
(OMM G 0130, 0530)

121 **Sistemul mondial de observații – SMO**

Global Observing System - GOS;
Système mondial d'observation – SMO;
Beobachtung Weltsystem;
Globális Megfigyelő Rendszer;
Глобальная система наблюдений - ГСН;
Sistema Mundial de Observación – SMO;

componentă de bază constiuită dintr'un sistem coordonat de metode, tehnici, mijloace și instalații pentru efectuarea observațiilor la scară mondială în cadrul *Veghei Meteorologice Mondiale*.
(OMM G 0550)

122 **Sistemul mondial de prevedere de zonă – WAFS**

World Area Forecast System – WAFS;
Système mondial de prévision de zone – WAFS;

Weltsystem Flugwettervorhersagezonen –WAFS;
Területi Előrejelző Rendszer –WAFS;
Всемирная система зональных прогнозов - ВСЗП;
Sistem mundial de predicciones de zona – WAFS;

sistem mondial în care centre meteorologice mondiale și regionale de prevedere pentru aeronautică furnizează prognoze în format standard normalizat pe rute din zone definite.

(OMM W 0020/W 1380)

123 **Sistemul mondial de telecomunicații – GTS/SMT**

Global Telecommunication System – GTS;
Système mondial de télécommunication – SMT;
Fernmeldwesen Weltsystem;
Globális Távközlési Rendszer;
Глобальная система телесвязи -ГСТ;
Sistema Mundial de Telecommunication – SMT;

sistem mondial coordonat de instalații, proceduri și mijloace de telecomunicații, destinat colectării, schimbului și difuzării rapide a datelor de observație și a informațiilor prelucrate în cadrul *Veghei Meteorologice Mondiale*.

(OMM G 0570)

124 **sistemul oxigen-ozon**

oxygen-ozone system;
système oxigène-ozone;
Sauerstoff-Ozon System;
oxigén-ózon rendszer;
СИСТЕМА ОЗОН-КИСЛОРОД;
sistema oxígeno-ozono;

interacțiunile care au loc în stratosfera înaltă între radiația solară ultravioletă, oxigenul molecular și atomic, și ozon ce au ca rezultat net formarea *ozonului* și a unui maxim de temperatură la înălțimea de 50 km.

(OMM O 0540)

125 **sistemul p**

vezi S 108 sistem de coordonate de presiune.

126 situația meteorologică la scară mare

large-scale weather situation;
situation météorologique à grande échelle;
Makroskalawetterlage;
nagymeretű időjárási helyzet;
макропогода;
situación meteorológica a macroscala;

starea atmosferei la un moment dat într'o zonă vastă.
(OMM L 0200)

127 situație sinoptică

synoptic situation;
situation synoptique;
synoptische Lage/~ Wetterlage;
szinoptikus helyzet;
синоптическая ситуация/~ положение;
situación sinóptica;

starea atmosferei așa cum este ea relevată la o oră standard de distribuția elementelor atmosferice și de parametrii derivați pe *hărțile sinoptice*.

(OMM S 4040)

128 SMMR

vezi R 089 radiometru cu baleiaj multibandă

129 SMO

vezi S 121 Sistemul mondial de observații

130 smog

smog;
smog;
Smog;
füstköd/szmog;
смог/дымный туман;
smog;

ceață cu un puternic conținut de poluanți (sintagmă constituită din engelezescul **SMog&fOG** /ceață și fum).

(OMM S 1400)

131 smog fotochimic

photochemical smog;
smog photochimique;
photochemische Smog;
fotokémiai szmog;
ФОТОХИМИЧЕСКИЙ СМОГ;
smog fotoquímico;

smog format prin oxidarea hidrocarburilor, oxidanții fiind produși prin reacții fotochimice între radiația solară ultravioletă și diferiții constituenți atmosferici.

(OMM P 0520)

132 SMS

vezi S 014 satelit meteorologic sincron.

133 SMT

vezi S 123 sistemul mondial de telecomunicații

134 soare albastru

vezi L 116 lună albastră.

135 soare verde

vezi L 116 lună albastră.

136 soare fals

mok sun/sun dog;
faux soleil;
Nebensonnen/falsche Sonnen;
melléknepok;
ЛОЖНОЕ СОЛНЦЕ;
falsos soles;

denumire dată fenomenelor optice de tip *parhelii*, *parantheii* sau *antheii* atunci când acestea sunt deosebit de strălucitoare.

(OMM M 1660)

137 sodar

sodar;

sodar;
Sodar;
szodar/akusztikus szondázó berendezés;
СОДАР;
sodar;

aparatur care emite impulsuri sonore și le recepționează după ce acestea au fost redifuzate de atmosferă, determinând pe această cale anumite proprietăți ale atmosferei în funcție de altitudine, care afectează retrodifuzia.

(OMM S 1800)

138 sol dezgolit

bare soil;
sol dénudé/sol nu;
nackter Boden;
csupasz talaj;
обнажения почива;
suelo desnudo;

sol neacoperit de vegetație, neprotejat, neumbrit și expus intemperiilor.

(OMM B 0230)

139 sol înghețat

frozen soil ;
sol gelé ;
gefroren Boden/Bodenfrost, Bodenverfrostung, Bodeneis;
fagyott talaj;
замерзшая почва/померзшая почва;
suelo congelado;

sol a cărui temperatură este egală cu sau mai mică de 0⁰C, care conține gheață și vapori de apă, nu și apă lichidă.

(OMM F 1570)

140 sol înghețat permanent

vezi Î 033 îngheț permanent

141 sol înierbat

grassy soil;

sol gazonné;

Grasboden;

füves talaj;

травянистая почва;

suelo cubierto de hierba;

sol acoperit cu iarbă menținută la o înălțime constantă, neprotejat, neumbrit, neudat și expus intemperiilor (condiții obligatorii pentru platformele meteorologice).

(OMM G 0640)

142 **sol saturat**

saturated soil;

sol saturé;

gesättigter Boden;

telített talaj;

насыщенная почва;

suelo saturado;

sol ale cărui interstiții sunt pline cu apă.

(OMM S 0220)

143 **solarigraf**

vezi P 107 piranograf.

144 **solarigramă**

vezi P 108 piranogramă

145 **solarimetru**

vezi P 109 piranometru

146 **solenoid**/solenoid isobaric-izosteric, tub izobaric-izosteric, tub izobaric

solenoid/isobaric-isosteric ~, isobaric-isosteric tube, isobaric tube;

solenoides/~ isobare-isostère, tube ~---~;

Solenoides;

szolenoidok;

соленоид/изобаро-изостерический соленоид, изобаро-изотропическая трубка, изобарическая трубка;

solenoide/~ isobárico-isostérico, tubo isobárico;
volum tubular de aer delimitat prin două *suprafețe izobarice* și două *suprafețe izosterice*.
(OMM S 2030)

147 solenoid izobaric-izosteric/solenoid izobaric

vezi S 146 solenoid

148 soliflucțiune

vezi S 149 solifluxiune.

149 solifluxiune/soliflucțiune nebold

solifluction;

solifluction;

Solifluktion/Bodenfließen;

szoliflukció/talajfolyás;

солифлюкция/течение грунта;

soliflucción;

proces de deplasarea lentă și în masă, pe pante cu înclinare mică a solului superficial îmbibat cu apă, sub acțiunea înghețului și dezghețului. (Dmet, DEX)

150 sondaj

sounding;

sondage;

Sondierung;

szondázás;

зондирование;

sondeo;

în meteorologie, determinarea unuia sau mai multor elemente meteorologice din atmosfera liberă (în altitudine) cu ajutorul instrumentelor transportate de un balon, o aeronavă în zbor, un zmeu, un planor, o rachetă sau un satelit artificial.

(OMM S 2050)

151 sondaj acustic

acoustic sounding;

sondage acoustique;

akustische Sondierung;
akusztikus szondázás/hangszondázás;
акустическое зондирование;
sondeo acústico;

procedură folosită în studiul proprietăților și structurii atmosferei înalte cu ajutorul observațiilor efectuate asupra propagării undelor sonore prin diferitele straturi atmosferice.

(OMM A 0340)

152 sondaj cu balon captiv

captive balloon sounding;
sondage par ballon captif;
Fesselballonsondierung;
irányítható ballonszondázás;
зондирование с помощью привязных аэростатов;
sondeo con globo cautivo;

sondaj efectuat cu ajutorul unui balon ancorat la sol, care este dotat cu instrumente pentru determinarea valorilor unuia sau mai multor elemente meteorologice din altitudine (la nivel aproximativ constant); este folosit cu precădere în studiile micro- și mezometeorologice.

(OMM C 0140)

153 sondaj cu balon dirijabil

dirigible balloon ascent;
sondage par ballon dirigeable;
Sondierung mit Lenkballon;
irányítható ballonszondázás ;
подъем управляемого воздушного шара;
sondeo con globo dirigibile;

sondaj efectuat cu ajutorul unui balon dirijabil, echipat cu instrumente pentru măsurarea *elementelor meteorologice* în altitudine.

(OMM D 0760)

154 sondaj cu balon și rachetă

rockoon sounding;
sondage par ballon et fusée;
Ballon-Rakete Sondierung;

ballon-rakéta szondázás;

высотное зондирование с помощью ракеты, стартующей с аэростата/ракетно-баллонное зондирование;

sondeo con globo y cohete;

sistem de măsurare a elementelor meteorologice la mare altitudine care folosește o rachetă transportată de un balon mare și lansată de la înălțimea maximă atinsă de balonul respectiv.

(OMM R 1920)

155 sondaj cu două teodolite

double-theodolite technique;

technique à deux théodolites;

zwei-Theodolitestechnik;

kettős teodolitos technika;

МЕТОД ДВОЙНОГО ТЕОДОЛИТА;

técnica con dos teodolitos;

tehnică veche folosită în meteorologie, prin care se determina tridimensional și în orice moment poziția unui balon liber, urmărindui simultan traiectoria cu două teodolite (preferabil situate la aceeași altitudine) amplasate la extremitățile unei baze măsurată cu precizie.

(OMM D 0960)

156 sondaj cu microunde

microwave probing;

sondage à hyperfréquence/~ par micro-ondes;

Mikrowellesondierung;

mikrohullámú légköri szondázás;

микроволновое зондирование;

exploración mediante microondas;

determinarea elementelor, proceselor și/sau a comportamentului atmosferei cu ajutorul echipamentelor care emit microunde (hiperfrecvență).

(OMM M 1390)

157 sondaj cu zmeul

kite sounding;

sondage par cerf-volant;

Drakensondierung;

sárkányszondázás;
зме́йковое зондирование;
sondeo con cometa;

sondaj meteorologic efectuat cu ajutorul zmeelor, pentru măsurarea anumitor elemente meteorologice în straturile joase ale atmosferei, zmeul fiind folosit ca vehicul pentru ridicarea aparaturii de măsurare.
(OMM K 0200)

158 sondaj de vânt cu radarul

vezi S 160 sondaj radar.

159 sondaj (cu balon) pilot

pilot-balloon observation;
observation par ballon-pilote;
Pilotballonbeobachtung;
pilotmegfigyelés;
шарпилотные наблюдения;
observación con globo piloto;

măsurarea vântului în altitudine cu ajutorul unui balon pilot și al unui dispozitiv optic de urmărire, de regulă un teodolit.
(OMM P 0630)

160 sondaj radar

radar wind sounding/radar sounding;
sondage de vent par radar/sondage radar, radarsondage;
Radar(wind)sondierung;
radar (szél) szondázás;
радиолокационное ветровое зондирование/~ зондирование;
sondeo del viento por radar/radarsondeo;

estimarea vântului în altitudine determinată din deplasarea unui balon liber, echipat cu un detector pasiv sau activ.
(OMM R 0120, R 0140)

161 sondaj satelitar

satellite sounding;
sondage par satellite;
Satellitensondierung;
műholdas szondázás;

зондирование с помощью спутника;

sondeo con satélite;

sondaj efectuat cu ajutorul instrumentelor îmbarcate la bordul unui satelit meteorologic.

(OMM S 0150)

162 sondarea optică a atmosferei

optical probing of the atmosphere;

sondage optique de l'atmosphère;

Optischesondierung die Atmosphäre;

optikai úton való légköri megfigyelés;

оптическое зондирование атмосферы;

exploración óptica de la atmósfera;

detectarea de la distanță (teledetecția) particulelor sau a straturilor atmosferice prin observarea luminii emisă de o sursă artificială, care este difuzată sau reflectată de particulele sau straturile respective (una din aplicațiile curente în meteorologie este determinarea bazei norilor cu ceilometrul optic sau cu laser).

(OMM O 0310)

163 sondare la distanță

vezi T 034 telesondaj

164 sondă căzătoare

vezi D 146 dropsondă

165 sondă berbec pentru zăpadă

vezi P 062 penetrometru.

166 sondă cu transmisie prin fir

wiresonde;

sonde transmettant par fil;

Drahtübertragungsonde;

rádioszonda;

привязной зонд;

sonda de transmisión por cable;

instrument transportat prin atmosferă auapendat de un balon captiv sau de un helicopter, prevăzut cu senzori de măsurare a unui sau mai

multor elemente sau parametri meteorologici (vânt, presiune, temperatură, umiditate, radiație), datele culese pe această cale fiind transmise la sol prin fir sau cablu.

(OMM W 1310)

167 sondă de sol

soil sonde;

sonde de sol;

Bodensonde;

talajszonda;

почвенный бур;

sonda de suelo;

în agrometeorologie, dispozitiv de tip freză cilindrică, acționat manual sau mecanic, cu care se prelevează carote de la diferite adâncimi din sol, pentru determinarea umidității acestora.

(Dmet S 52)

168 sondă de zăpadă/densimetru de zăpadă

snow sampler/snow tube;

sonde à neige/découpe-neige;

Schneeausstecher;

hómintavevő;

снегоотборник/снегомер, плотномер, зонд для определения механической проницаемости снега (amer);

catador para la nieve/tubo de nieve;

nivometru constituit dintr'un tub metalic închis la un capăt, cu care se poate preleva o mostră sau un eșantion din stratul de zăpadă de pe sol ce poate fi cântărit; greutatea astfel determinată este transformată, cu ajutorul unor relații matematice relativ ușor de folosit, în echivalentul în apă și densitatea zăpezii din stratul respectiv. Atunci când un asemenea dispozitiv este prevăzut sau atașat la o balanță adaptată pentru cântărirea tubului cu eșantionul prelevat, ansamblul este denumit *densimetru de zăpadă*; densitatea zăpezii se determină pe baza raportului dintre volumul apei rezultată și volumul mostrei prelevată din cilindru.

(OMM S 1710, S 1790, R 0970, D.met D 9)

169 sondă electrochimică

electrochemical sonde;
sonde électrochimique;
elektrochemisch Sonde;
elektrokémiai mintavevő;
электрoхимический зонд;
sonda electroquímica;

instrument al cărui principiu de funcționare se bazează pe proprietatea *ozonului* de a descompune iodura de potasiu; prin determinarea cantității de iodură descompusă pe parcursul unei traiectorii pe verticală datele obținute pe această cale reprezintă distribuția concentrațiilor de ozon din *atmosfera înaltă*.

(OMM E 0430)

170 sondă Knollenberg

Knollenberg probe;
sonde de Knollenberg;
Knollenbergsonde;
Knollenbergszonda;
зонд Кнолленберга;
sonda de Knollenberg;

termen generic atribuit unui grup de instrumente optice aeropurtate care servesc la măsurarea dimensiunii picătorelelor din nor, a picăturilor de precipitații și a particulelor de gheață.

(OMM K 0210)

171 sondă Langmuir

Langmuir probe;
sonde de Langmuir;
Langmuirsonde;
Langmuir szonda;
зонд Лангмюра;
sonda de Langmuir;

instrument plasat la exteriorul unui vehicul spațial care, în timpul transportului de către acesta, măsoară densitatea și temperatura ionilor și electronilor, precum și compoziția chimică a ionilor, pe baza fluctuațiilor curentului la intrarea și ieșirea în și din sondă, în funcție de potențialul acestuia.

(OMM L 0160)

172 **sondă radiovânt**

rawinsonde;
sonde de radiovent;
Rawinsonde;
rawinszonda;
радиоветро́вой зонд;
radiovientosonda;

radiosondă a cărei traiectorie este urmărită cu *radarul* sau *radioteodolitul* pentru măsurarea vântului în atmosfera liberă.

(OMM R 1030)

173 **sondor vertical operațional TIROS – TOVS**

TIROS operational vertical sounder – TOVS;
sondeur vertical opérationelle de TIROS – TOVS;
TIROS tätigvertikal Sondierung – TOVS;
TIROS operatív vertikális szondázó rendszer – TOVS;
прибор спутника ТАЙРОС для оперативного вертикального зондирования -ТОВС;
rastreador vertical operacional para el satélite TIROS – TOVS;
instrument imbarcat pe un *satelit heliosincron* pentru măsurarea radiației Pământului, a norilor, a gheții sau zăpezii, direct sub senzor.
(OMM T 1050)

174 **spațiu aerian controlat**

controlled airspace;
espace aérien contrôlé;
kontrolliert Luftraum/beaufichtigt ~;
ellenőriz legiterület;
воздушный пространство контролировал;
espacio aéreo controlado;

1 spațiul definit dintr'o zonă sau regiune, delimitat de două niveluri determinate, de regulă nivelul solului sau cel mai jos nivel și cel mai înalt nivel de zbor, pentru care se asigură tuturor zborurilor asistență și servicii de specialitate pentru navigația aeriană controlată (serviciul de dirijare și control al traficului aerian). (Reg.circulației aeriene...1994)

2 spațiu aerian de dimensiuni definite în care serviciul de control al traficului aerian este, furnizat conform clasificării acestuia (A, B ,C,...F); poate fi divizat în arii/zone de control, regiuni de informare a zborului.

(OACI, Anexa 11, 2,6)

175 spălarea prin precipitații/depurația prin precipitații
scavenging by precipitation/rain-out, rain washout, washout;
lessivage par la précipitation;
Wash-out/Auswaschung;
nedves kiülepedés;
выпадение с осадкам/вымывание дождем, ~;
depuración por la precipitación/lavado por lluvia;
procesul de eliminare a poluanților din atmosferă prin precipitații.

(OMM R 0890, S 0410)

176 specificația codului
code specification;
spécification de code;
Spezifikation die Wetterschlüssel/~ der meteorologische Schlüssel;
kódszabályzat;
спецификация кода;
especificación de la clave;
definiția exactă a formei de cod în care este întocmit un *mesaj meteorologic*.

(OMM C 2110)

177 specii de nori
species of clouds/cloud species;
espèces de nuages;
Wolkenart:
felhőfajtak;
ВИДЫ ОБЛАКОВ;
especies de nubes;
subdiviziuni ale *genurilor de nori* determinate în funcție de una sau mai multe dintre următoarele caracteristici:

- formă/organizare (nori în bancuri, în pânze, în valuri, în straturi, etc.),
- dimensiuni (suprafața elementelor constituente, extindere verticală, etc.),
- structură internă (cristale de gheață, picături de apă, amestec),
- procese fizice cunoscute sau presupuse, care intervin în formarea lor (ascensiune orografică, etc.). În procedura de clasificare speciile se exclud reciproc.

speciile de nori

<i>calvus (cal)</i>	<i>humilis (hum)</i>
<i>capillatus (cap)</i>	<i>lenticularis (len)</i>
<i>castellannus (cas)</i>	<i>mediocris (med)</i>
<i>congestus (con)</i>	<i>nebulosus (neb)</i>
<i>fibratus (fib)</i>	<i>spissatus (spi)</i>
<i>floccus (flo)</i>	<i>stratiformis (stra)</i>
<i>fractus (fra)</i>	<i>uncinus (unc)</i>

(OMM S 2200)

178 spectrofotometru Dobson/spectrofotometru pentru ozonul atmosferic

Dobson spectrophotometer/ozone ~;
 spectrofotomètre de Dobson/~ d'ozone atmospherique;
 Dobson-Spektrophotometer/ Ozon- ~;
 Dobson-féle spektrofotométer/légköri ózon- ~;
 спектрфотометр Добсона/озонный ~;
 espectrofotómetro de Dobson/~ de ozono atmosférico;
 instrument folosit pentru determinarea conținutului de ozon atmosferic prin măsurarea *radiației ultraviolete* absorbită de acest gaz.

(OMM D 0900, O 0590)

179 spectroheliograf

spectroheliograph;
 spectrohéliographe;
 Spekroheliograph;
 szpektroheliográf;
 спектрогелиограф;
 espectroheliógrafo;

instrument pentru observarea fotografică a Soarelui într'o bandă spectrală foarte îngustă corespunzătoare unei linii spectrale particulare a unui elemnt, ca de exeplu hidrogenul, calciul sau heliul.
(OMM S 2290)

180 spectrometru

spectrometer;
spectromètre;
Spektrometer;
spektrométer;
СПЕКТРОМЕТР;
espectrómetro;

instrument folosit la măsurarea caracteristicilor spectrale ale unei radiații.

(OMM S 2300)

181 spectrometru-interferometeu în infraroșu – IRIS

infrared interferometer-spectrometer - IRIS;
spectromètre-interféromètre infrarouge - IRIS;
Infrarotspektrometer-Interferometer – IRIS;
infravörösspektrométer-interferométer – IRIS;
инфракрасный интерферометр-спектрометр - ИКИС;
espectrómetro-interferómetro infrarroja – IRIS;

spectrometru interferențial îmbarcat la bordul satelitului Nimbus 4, care operează în gama 400 și 1600 cm^{-1} și permite măsurarea concentrației de ozon în sondajele tangențiale ale atmosferei înalte.

(OMM I 0500)

182 spectrometru pentru ozonul atmosferic

vezi S 178 spectrofotometru Dobson.

183 spectrometru pentru (determinarea mărimii) picaturi(lor)

drop-size spectrometer;
spectromètre de dimension des gouttes;
Regentropfene Dimensionmessung Spektrometer;
cseppméret spektrométer/esőcsepp ~;
спектрометр размера капель/~ дождевых капель;
espectrómetro para el tamaño de las gotas/~ para gotas de lluvia;

instrument cu care se determină automat dimensiunea picăturilor lichide din nor și/sau precipitații.

(OMM D 1190)

184 **spectrometru satelitar în infraroșu – SIRS**

satellite infrared spectrometer – SIRS;

spectromètre satellitaire infrarouge – SIRS;

satellitesche Infrarotspektrometer – SIRS;

SIRS;

спутниковый инфракрасный спектрометр - СИКС/
устанавливаемый на спутнике ИК спектрометр;

espectrómetro infrarrojo de satélite – SIRS;

spectrometru cu fante, folosit prima dată pe satelitul NIMBUS 3 pentru efectuare de sondaje de temperatură în atmosfera terestră; are opt detectori, sensibili în principal pentru benzile de absorbție ale vaporilor de apă, și un sistem optic Fastie-Ebert cu un câmp de vedere de 12°. În versiunile ulterioare, numărul canalelor spectrale a fost mărit până la 14.

(OMM S 0100, D.mag S 29)

185 **spectroscop pentru vapori de apă**

water-vapour spectroscope;

spectroscopie à vapeur d'eau;

Wasserdampf-Spektroskop;

vízgőzspektroszkóp;

спектроскоп с водяным паром/~ для водного пара;

espectroscopio del vapor de agua;

instrument pentru măsurarea intensității radiației absorbită de vaporii de apă din spectrul solar.

(OMM W 0300)

186 **spectru**

spectrum;

spectre;

Spektrum;

spektrum/színkép;

спектр;

espectro;

distribuția energiei de undă emisă de un corp radiant în funcție de lungimea de undă
(OMM S 2310)

187 spectru crepuscular

twilight spectrum ;
spectre crépusculaire/~ du crépuscule ;
Dämmerungsspektrum;
szürkületi spektrum;
спектр сумерек;
espectro crepuscular;

ansamblu de linii de emisie datorate ionilor și moleculelor de Na, Na₂ și O₂, etc., care apar când razele Soarelui sunt razante la orizont.
(OMM T 1960)

188 spectru de absorbție

absorbtion spectrum;
spectre d'absobtion;
Absorbtionsspektrum;
elnyelési színekép/abszorpció színekép;
спектр поглощения;
spectro de absobción;

ansamblu de linii și benzi de absorbție rezultat după trecerea *energiei radiante* provenită de la o sursă continuă printr'un mediu absorbant selectiv, mai rece decât sursa.
(OMM A 0200)

189 spectru de emisie

emission spectrum;
spectre d'émission;
Emissionspektrum;
emissziós spektrum;
спектр эмиссии;
espectro de emisión;

ansamblu de *linii de emisie*, individuale sau grupate, de diferite lungimi de undă, emise de atomi sau molecule în anumite condiții caracteristice fiecărei substanțe; substanțele lichide și solide produc de asemenea un spectru continuu.

(OMM E 0580)

190 **spectru de turbulență**

turbulence spectrum;
spectre de turbulence;
Turbulenzspektrum;
emissziós spektrum;
спектр турбулентности;
espectro de la turbulencia;

analiză Fourier a perioadelor și fazelor aleatoare ale componentelor mișcării turbulente.

(OMM T 1850)

191 **spectru energetic**

energy spectrum;
spectre d'énergie;
Energiespektrum/spektrale Energiedichte;
energia spektrum/spektrális energiasűrűség;
спектр мощности/энергетический спектр;
espectro de la energía;

pătratul transformării Fourier a unei funcții aperiodice care conține o energie finită; de exemplu, pentru o funcție $f(t)$ transformarea Fourier este $F(\omega) = (1/2\pi) \int_{-\infty}^{+\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt$, iar spectrul de energie este $|F(\omega)|^2$.

(OMM E 0680)

192 **spectrul lui Brocken**

Brocken spectrum;
spectre du Brocken;
Brockengespenst/Brockenphanttom;
Brocken-fantom/Brocken-hegyi jelenség, ködkisértet;
брокенский призрак;
espectro de Brocken;

umbra unui obiect mărită considerabil, observată în direcția opusă Soarelui de pe un vârf de munte sau dintr'o aeronavă în zbor, proiectată pe un nor format din picătura de apă sau pe o pânză de ceață; uneori, este înconjurată și de o *gloria* colorată.

(OMM B 1270)

193 spectrul picăturilor/picătorelelor (componentelor) noroase sau de ploaie

vezi D 131 distribuția mărimii picăturilor

194 spectrul turbioanelor de turbulență

eddy spectrum;

spectre des tourbillons de turbulence;

Wirbelspektrum;

örvény spektrum;

спектр турбулентных вихрей;

espectro de los remolinos de turbulencia;

distribuția frecvenței *turbioanelor de turbulență* de diferite dimensiuni dintr'un fluid, sau distribuția energiei cinetice în turbioanele de diferite frecvențe ori dimensiuni.

(OMM E 0210)

195 spirala Ekman

Ekman spiral;

spirale d'Ekman;

Ekmanschespirale/Ekman-Spirale;

Ekman-féle spirális;

спираль Экмана;

espiral de Ekman;

reprezentarea pe o diagramă polară a variației *vectorului vânt* cu înălțimea în *stratul de frecare* unde, conform cu diverse ipoteze simplificatoare, aceasta ia forma unei spirale; de asemenea, spirala Ekman mai este folosită și pentru reprezentarea variației cu adâncimea a curenților oceanici datorăți vântului.

(OMM E 0350)

196 spissatus (spi)

spissatus (spi);

spissatus (spi);

spissatus (spi);

spissatus (spi);

плотные облака (spi);

spissatus (spi);

nori *Cirrus* a căror grosime optică este suficient de mare pentru a avea o aparență ușor cenușie atunci când se găsesc în direcția Soarelui.

(OMM S 2390)

197 **stabilitate**

stability;

stabilité;

Stabilität;

stabilitás;

УСТОЙЧИВОСТЬ;

estabilidad;

1. proprietate a stării de repaus sau de mișcare continuă a unui sistem, în care orice perturbație introdusă în starea respectivă este atenuată; în meteorologie, termenul este folosit frecvent ca sinonim al *stabilității (hidro)statice*. (OMM S 2530)

2. proprietate a unui sistem fizic de a reveni la starea inițială, după ce una dintre mărimiile lui a variat suficient de puțin sub acțiunea unui factor exterior.

(Dfiz S)

198 **stabilitate absolută**

absolute stability;

stabilité absolue;

absolute Stabilität;

abszolút stabilitás;

абсолютная УСТОЙЧИВОСТЬ;

estabilidad absoluta;

starea unei coloane de aer din atmosferă al cărei gradient vertical de temperatură este mai mic decât gradientul adiabatic al aerului saturat. (OMM A 0080)

199 **stabilitate (hidro)dinamică**

(hydro)dynamic stability;

stabilité (hydro)dynamique;

(hydro)dynamische Stabilität;

hidrodinamikai stabilitás;

(гидро)динамическая УСТОЙЧИВОСТЬ;

estabilidad (hidro)dinámica;
proprietatea unei stări staționare a atmosferei sau a unei perturbații
ondulatorie din atmosferă, care nu este caracterizată printr'o
instabilitate (hidro)dinamică.
(OMM D 1570)

200 **stabilitate (hidro)statică**

static stability/hydrostatic ~;
stabilité hydrostatique;
hydrostatische Stabilität;
hidrosztatikai stabilitás;
СТАТИЧЕСКАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ/ГИДРОСТАТИЧЕСКАЯ ~;
estabilidad estática/~ hidrostática;

stare de echilibru hidrostatic în atmosferă, în care o particulă de aer
care este deplasată de la nivelul ei inițial este supusă unei forțe
hidrostatice care tinde să o readucă la nivelul de la care a plecat.
(OMM S 2750)

201 **stabilitate neutră/echilibru indiferent**

vezi E 006 echilibru indiferent

202 **stabilitate numerică**

numerical stability;
stabilité numérique;
numerische Stabilität;
számítási stabilitás/numerikus ~;
ЧИСЛЕННАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ;
estabilidad numérica;

proprietate a unei metode de integrare numerică ce garantează că
eroarea rămâne limitată pe măsură ce crește numărul pașilor de grilă
și/sau al pașilor de timp.
(OMM N 0690)

203 **stadiu de grindină**

hail stage;
stade grêle;
Hagelstadium;
jégszakasz;

стадия града;

fase del granizo;

fază fictivă a unui proces de destindere adiabatică, în care aerul ascendent saturat ar rămâne la temperatura de 0⁰C din cauza eliberării *căldurii latente* până ce toată apa este înghețată.

(OMM H 0070)

204 **stadiu de ploaie**

rain stage;

stade de plouie;

Regenstadium;

esőszakas;

стадия дождя;

fase de luvia;

fază a unui proces de destindere adiabatică, în cursul căruia aerul ascendent saturat condensează o parte din vaporii de apă conținuți la temperatură pozitivă.

(OMM R 0920)

205 **stadiu de zăpadă**

snow stage;

stade neige;

Schneestadium;

hószakasz;

стадия снега;

fase de la nieve;

fază a unui proces adiabatic de destindere în cursul căreia aerul ascendent saturat condensează direct în formă de zăpadă o parte din vaporii de apă conținuți; acest stadiu începe de la nivelul de condensare atunci când acesta este situat peste nivelul de îngheț.

(OMM S 1750)

206 **stadiu nesaturat/stadiu uscat**

dry stage;

stade sec/~ non saturé;

Trockenstadium;

száraz szakasz;

сухая стадия;

fase seca/etapa ~;

fază a unui proces de destindere adiabatică a aerului umed, fără picături condensate de apă lichidă, în cursul căreia aerul ascendent nesaturat se răcește conform *gradientului vertical adiabatic uscat*, adică cu circa 1⁰C/100m.

(OMM D 1370)

207 **stadiu uscat**

vezi S 206 stadiu nesaturat

208 **starea cerului**/aspectul cerului

state of sky/sky;

état du ciel;

Himmelszustand/Himmelsbild;

égbolt állapota/ég ~;

состояние неба/небо;

estado del cielo/cielo;

aspectul cerului determinat de caracteristicile norilor prezenți în atmosferă la un moment dat (cantitate/nebulozitate, gen, înălțime, evoluție).

(OMM S 1260, 2730)

209 **starea mării**

sea state/state of sea;

état de la mer;

Seegang;

tengerfelszín állapota/tengerállapot;

состояние моря;

estado del mar;

gradul de agitație locală a suprafeței mării datorată efectului combinat al *vântului* și al *hulei*. (pentru detalii vezi și anexa S 022 scara Beaufort pentru mare)

(OMM S 0530)

210 **starea pistei**

runway state;

état de la piste;

Zustand/Lage der Start/Landbahn, Anlaufbahnzustand;

kifutópálya allapot;

состояние влётная дорожка;

estado de la pista;

starea reală a suprafeței pistei de aterizare/decolare în funcție de care se apreciază sau se determină eficiența la frânare și stabilitatea aeronavei la rulare pe aceasta.

(Dmet. man.)

211 starea solului

state of soil;

état du sol;

Bodenzustand/Erdbodenzustand;

talajállapot;

состояние земной поверхности/~ поверхности почвы;

estado del suelo;

caracteristicile suprafeței solului, în special cele rezultate din efectul ploii, zăpezii și al temperaturilor apropiate de punctul de îngheț al apei.

(OMM S 2700)

212 starea timpului/~ vremii

weather situation;

état du temps;

Wetterlage;

időjárashelyzet;

состояние погоды;

estado del tiempo;

totalitatea elementelor și fenomenelor meteorologice existente și observabile la un moment dat într'un loc (stație meteorologică) sau într'o regiune.

(Dmet S 71)

213 starea timpului în momentul observației

vezi T 164 timpul prezent

214 stare critică

critical state;

état critique;

Kritischezustand/kritische Lage;
kritikus állapot/viselkedés;
критическое состояние/опасная ~;
estado critica;

starea unui sistem bifazic închis, în care o creștere infimă a temperaturii determină dispariția oricărei deosebiri dintre cele două faze.

(Dmet C 72)

215 stare triplă

vezi P 354 punctul triplu.

216 statica atmosferei

statics of atmosphere;
statique de l'atmosphère;
Atmosphärestatik;
légekör statika;
статика атмосферы;
estática de la atmósfera;

ramură a meteorologiei care studiază distribuția în spațiu a parametrilor de stare a aerului atmosferic (presiune, densitate, temperatură) în cazul atmosferei neperturbate față de suprafața terestră.

(Dmet man)

217 stație aerologică/stație (sinoptică) de observare în altitudine, stație de radiosondaj

upper-air synoptic station/aerological ~, upper-air ~, radiosonde ~, radiosounding ~;

station synoptique d'observation en altitude, ~ aérologique, ~ d'observation en altitude, station de radiosondage;

aerologische Beobachtung/aerologische Station/
Radiosondenstation;

magaslégköri szinoptikus állomás/
aerológiai ~, rádiószondázó ~ ;

высотная синоптическая станция/аэрологическая ~,
радиозондирования ~;

estación aerológica/estación de obseración en altitud,~ de radiosondeo;

1. amplasament amenajat pe suprafața terestră de pe care se efectuează *observațiile în altitudine*, respectiv sondajele aerologice sau radiosondajele, la termenele sinoptice standard. (OMM U 0230, U 0240)

2. stație meteorologică în care se efectuează observații cu radiosonda. (OMM R 0650)

218 stație agrometeorologică

agricultural meteorological station /agrometeorological ~;

station de météorologie agricole/~ agrométéorologique;

agrarmeteorologische Station;

agrometeorológiai állomás;

сельскохозяйственная метеорологическая станция/

агrometeorологическая ~ ;

estacion de meteorología agrícola/~ agrometeorológica;

stație care furnizează date meteorologice pentru scopuri agricole și/sau biologice și care efectuează și alte observații meteorologice în cadrul programelor stabilite de centrele de cercetare agrometeorologică și ale altor organizații interesate, ca măsurători de temperatură și umezeala solului în platforma meteorologică și în culturi agricole, precum și observații asupra fazelor de vegetație și stadiilor de dezvoltare a plantelor (observații fenologice în condiții comparabile în timp).

(OMM A 0980, Dmet S 73)

219 stație agrometeorologică auxiliară/stație auxiliară

de meteorologie agricolă

auxiliary agricultural meteorological station;

station auxiliaire de météorologie agricole;

auxiliär Agrometeorologischestation;

agrarmeteorológiai mellékállomás;

вспомогательная сельскохозяйственная метеорологическая

станция;

estación de meteorología agrícola auxiliar;

stație care furnizează informații și date meteorologice și biologice utile pentru agricultură.

(OMM A 3340)

220 stație agrometeorologică ordinară

ordinary agrometeorological station/agricultural meteorological ~;

station agrométéorologique ordinaire/~ordinaire de météorologie agricole;

agrarmeteorologische Nebenstation;

agrometeorológiai állomás;

обычная агрометеорологическая станция/~

сельскохозяйственная метеорологическая станция;

estación agrometeorológica ordinaria;

stație care furnizează cu regularitate și simultan date meteorologice și biologice; acestea pot fi echipate astfel încât să poată contribui și la programe de cercetare și studii în cadrul unor probleme specifice. În general, programul de observații biologice și fenologice destinate cercetării sunt legate de regimul climatic local al stației respective.
(OMM O 0340, O 0350)

221 stație agrometeorologică pentru scopuri speciale

agricultural meteorological station for specific purposes/agrometeorological station ~;

station de météorologie agricole destinée à des fins particulières/station agrométéorologique destinée ~ ~;

agrarmeteorologische Sonderstation;

különleges agrometeorológiai állomás;

сельскохозяйственная метеорологическая станция для специальных целей /агрометеорологическая ~;

estación de meteorología agrícola para fines especiales/estación agrometeorológica ~;

stație meteorologică temporară sau permanentă care efectuează observații și furnizează date și informații pentru scopuri agricole speciale.

(OMM A 0990)

222 stație agrometeorologică principală

principal agrometeorological station;

station agrométéorologique principale;

hauptagrarmeteorologische Station;
agrometeorológiai főállomás;
главная агрометеорологическая станция;
estación agrometeorológica principal;

stație meteorologică ce furnizează simultan informații detaliate asupra stării timpului și biologice, și care efectuează cercetări fundamentale relevante pentru o țară sau o regiune administrativ-geografică.

(OMM P 1780)

223 stație automată de evaporare/AUTOVAP

automatic evaporation station/AUTOVAP;
station automatique d'évapoaration/AUTOVAP;
Verdunstungsautomatstation/AUTOVP;
automatikus párolgásmérő állomás/AUTOVAP;

автоматическая станция измерения испарения/AUTOVAP;
estación automática de evaporación/AUTOVAP;

sistem dotat cu un bac al rețelei internaționale de evaporare (International Network Evaporation Pan – INEP), care înregistrează automat evaporarea.

(OMM A 3300, A 3330)

224 stație auxiliară de meteorologie agricolă

vezi S 219 stație agrometeorologică auxiliară

225 stație climatologică

climatological station;
station climatologique;
Klimastation/klimatologische Station;
éghajlati állomás;
климатологическая станция;
estación climatológica;

1. stație meteorologică ce furnizează date climatologice ;
2. stație meteorologică de sol (de suprafață) în care observarea elementelor specifice se efectuează în primul rând în scopuri climatologice.

(OMM C 1340)

226 stație climatologică automată

automatic climatological station;
station climatologique automatique;
Automatikklimatologische Station;
automatikus éghajlati állomás;
автоматическая климатологическая станция;
estación climatológica automática;

stație climatologică în care observațiile meteorologice sunt efectuate și înregistrate automat, cel mai frecvent în format numeric.

(OMM A 3280)

227 stație climatologică de referință

reference climatological station;
station climatologique de référence;
klimatologische Referenzstation;
éghajlati referencia állomás;
опорная климатологическая станция;
estación climatológica de referencia;

stație climatologică desemnată să efectueze observații meteorologice care vor servi la determinarea tendințelor climatice. Aceasta necesită o serie de observații omogene de cel puțin 30 ani, efectuate în locuri în care modificările antropice ale mediului înconjurător au fost și vor rămâne minime; ideal, perioada de înregistrări trebuie să fie suficient de lungă pentru a permite identificarea schimbărilor seculare ale climatului.

(OMM R 1210)

228 stație climatologică ordinară

ordinary climatological station;
station climatologique ordinaire;
klimatologische Nebenstation;
éghajlati mellékállomás;
обычная климатологическая станция;
estación ordinaria climatológica;

stație climatologică în care se efectuează, cel puțin odată pe zi, observații ce includ citirea maximelor și minimelor zilnice de temperatură și măsurarea cantității de precipitații.

(OMM O 0360)

229 stație climatologică pentru scopuri speciale

vezi S 231 stație climatologică specială.

230 stație climatologică principală

principal climatological station;

station climatologique principale;

klimatologische Hauptstation ;

éghajlati alapállomás;

главная климатологическая станция;

estación climatológica principal;

stație climatologică la care se efectuează citiri orare ale instrumentelor, sau observații de cel puțin trei ori pe zi în plus pe lângă citirile orare ale datelor și măsurătorilor înregistrate automat.

(OMM P 1790)

231 stație climatologică specială/stație climatologică pentru scopuri speciale

climatological station for specific purposes;

station climatologique destinée à des fins particulières;

klimatologisch Sonderstation;

különleges éghajlati állomás ;

климатологическая станция специального назначения/

~для специальных целей;

estación climatológica para fines especiales ;

stație climatologică instalată pentru măsurarea sau observarea unui sau mai multor elemente climatice, pentru un scop particular.

(OMM C 1350)

232 stație de observare a orajelor

thunderstorm observing station;

station d'observation des orages;

Gewitterstation;

viharjelző állomás;

станция для наблюдения за грозами;

estación para la observación de las tormentas;

stație meteorologică al cărui program este asigurat în general de un observator voluntar, însărcinat să furnizeze informații referitoare la oraje și căderi de grindină.

(OMM T 0970)

233 stație (sinoptică) de observare în altitudine

vezi S 217 stație aerologică

234 stație de radiosondaj

vezi S 217 stație aerologică

235 stație de sondaj pilot

pilot-balloon station;

station d'observation par ballon-pilote;

Pilotstation;

pilotázó állomás;

шарпилотная станция;

estación de globo piloto;

stație meteorologică în care se măsoară vântul în atmosfera liberă printr-un procedeu optic de urmărire a unui *balon pilot*.

(OMM P 0640)

236 stație meteorologică

meteorological observing station/meteorological station;

station météorologique d'observation/station ~;

meteorologischebeobachter Station/Wetterstation;

meteorológiai állomás;

станция метеорологических наблюдений/

метеорологическая станция;

estación de observación meteorológica/~ meteorological;

locul amenajat și aprobat de unul sau mai mulți Membri OMM interesați, în care se fac observații meteorologice.

(OMM M 1080, M 1140)

237 stație meteorologică automată

automatic meteorological station/automatic weather station;

station météorologique automatique;

automatische Wetterstation/Wetterautomat;

automata meteorológiai állomás;

автоматическая метеорологическая станция;

estación meteorológica automática;

complex de aparate și senzori care măsoară și transmite valori numerice ale elementelor și parametrilor meteorologici determinate la intervale regulate de timp, de regulă la orele standard; în varianta modernă au și capacitatea de a înregistra în flux continuu, a stoca și transmite la cerere sau la termen fix tot volumul de date înregistrate. Inițial au fost amplasate în locuri greu accesibile, care nu au condițiile necesare desfășurării activităților specifice stațiilor meteorologice cu personal, ca vârfuri de munte, deșerturi, zone polare (banchiză) iar, mai recent pe aeroporturi de-a lungul pistelor de aterizare/decolare și pe balize oceanice ancorate sau în derivă.

(OMM A 3320)

238 stație meteorologică de munte

mountain station;

station de montagne;

Bergstation;

hegyi állomás;

горная станция;

estación de montaña ;

stație meteorologică amplasată la înălțime mare, de regulă pe un vârf de munte; conform recomandărilor tehnice OMM, se consideră ca stație de munte sau de înălțime orice stație meteorologică amplasată peste 1000 m altitudine.

(OMM M 2120)

239 stație (meteorologică) maritimă/stație (meteorologică)

oceanică, navă meteorologică, ship

ship sea station/ocean weather station/~ station vessel - OSV, weather ship;

station en mer/station météorologique océanique/navire météorologique;

Seemeteorologische station/Wetterschiff, stationäre Wetterschiff;

tengeri állomás/időjárási hajó, tengeri meteorológiai állomás;

морская станция/океаническая метеорологическая станция, океаническое судно погоды, судно ~;

estación marina/estación meteorológica oceánica, buque oceanográfico, ~ meteorológico;

1. stație meteorologică de observație amplasată pe mare sau în largul oceanului, de regulă pe nave în marș, pe balize în derivă sau pe platforme ancorate. (OMM S 0540)

2. stație meteorologică instalată la bordul unei nave dotată cu personal și echipamentul corespunzător, care încearcă să se mențină pe o poziție fixă pe ocean și care efectuează și transmite observații de suprafață și altitudine, eventual și observații sau determinări sub nivelul mării; în majoritatea cazurilor, sunt folosite și ca nave (radio)far (shipuri fixe),
(OMM O 0120, O 0130, S 0540)

240 stație (meteorologică) mobilă

mobile weather station;

station météorologique mobile;

bewegliche Wetterstation;

mozgó meteorológiai állomás;

подвижная метеорологическая станция;

estación meteorológica móvil;

vehicul folosit pentru furnizarea de observații meteorologice într'un loc în care nu există o stație fixă sau pentru studierea microclimatului unei regiuni.

(OMM M 1640)

241 stație meteorologică oceanică

vezi S 239 stație maritimă

242 stație meteorologică PDA

vezi S 251 stație meteo pentru aeronautică

243 stație meteorologică pe aeronavă

aircraft meteorological station;

station météorologique d'aéronef;

Flugzeugwetterstation;

repülőgép-fedélzeti meteorológiai állomás;

бортовая (самолетная) метеорологическая станция;

estación meteorológica de aeronave;

stație meteorologică instalată pe o aeronavă; în marea majoritate a cazurilor, o asemenea instalație este complet automatizată, iar pe

aeronavele moderne de cursă lungă (în special transoceanice) este prevăzută cu sisteme de înregistrare și transmitere simultană de date, informații și/sau mesaje de la nivelul de zbor, sub formă de mesaje de tip AIREP.
(OMM A 1130)

244 stație meteorologică pe baliză
vezi B 005 baliză meteorologică

245 stație meteorologică pe o navă auxiliară
vezi N 002 navă auxiliară

246 stație (meteorologică) pe o navă cu poziție fixă/schip fix
fixed ship/~ ~ station
station sur navire à position fixe/navire à ~ ~;
Wetterbeobachtung um Immobilschiff;
meteorológiai állomás álló hajón;
постоянная судовая станция/судно погоду;
estación en un buque estacionario/buque ~;
stație meteorologică oceanică sau stație meteorologică instalată la bordul unei nave far.
(OMM F 0380, F 0390)

247 stație meteorologică pe o navă far
lightship station/lightship;
station sur bateau-feu/bateau-feu;
Beobachtungsstation an Bord eine Schiffluchtturm/
Schiffluchtturmstation;
meteorológiai állomás világítóhajón;
станция плавучем маяке/плавучий маяк;
estación de buque faro/buque faro;
stație meteorologică de suprafață instalată la bordul unei nave far, de regulă staționară, în poziție fixă.
(OMM L 0610, L 0620)

248 stație (meteorologică) pe o navă în marș/schip mobil
mobile ship station/~ ship;
station sur navire faisant route/navire ~ ~;

Beobachtungsstation an Bord eine Schiff während der Fahrt;
meteorológiai állomás mozgó hajón;
подвижная судовая станция/подвижное судно;
estación de buque móvil/buque ~;
stație meteorologică ce funcționează la bordul unei nave în marș.
(OMM M 1620, M 1630)

249 stație meteorologică pe o navă selecționată

selected ship station/selected ship;
station sur navire sélectionné/navire ~;
Beobachtungsstation an Bord ein ausgewählten Schiff ;
meteorológiai állomás kiemelt fontosságú mozgó hajón;
выборочная судовая станция/выборочное судно;
estación sobre un buque seleccionado/buque ~;
stație meteorologică instalată pe o navă în marș (mobilă), dotată cu
suficiente instrumente omologate pentru observații meteorologice.
Aceasta transmite mesajele de observație necesare într'o formă
simbolică corespunzătoare.
(OMM S 0670, S 0680)

250 stație meteorologică pe navă suplimentară/navă suplimentară
supplementary ship station/~ ship;

station sur navire supplémentaire/navire ~;
Station am supplémentär Schiff/Supplementärschiff;
kiegészítő hajós megfigyelő állomás;
дополнительная судовая станция/дополнительное судно;
estación sobre un buque suplemenario/buque ~;
stație meteorologică ce funcționează pe o navă în marș, dotată cu un
număr redus de instrumente meteorologice omologate pentru
efectuarea observațiilor, și care transmite mesajele de observație
necesare în *forma simbolică* prescurtată, specificată pentru nave.
(OMM S 3660, S 3670)

251 stație meteorologică pentru aeronautică/stație
meteorologică PDA

aeronautical meteorological station;
station météorologique aéronautique;
Luftfahrtwesenwetterstation;

léghajózás meteorológiai állomás/repülési ~ ~;
авиационная/воздухоплавание метеорологическая
станция;

estación meteorológica por aeronáutica;

stație meteorologică desemnată să facă observații și să furnizeze mesaje și informații de interes pentru navigația aeriană internă și internațională; de regulă, asemenea stații sunt amplasate în vecinătatea capului de pistă, sau/și lateral de-a lungul pistei, pe teritoriul României fiind denumite și stații (meteo) PDA sau cap de pistă.

(OMM nr 49, Technical Regulation, vol 2, C.3.1, OMM A 0850)

252 stație pluviometrică

vezi P 181 post pluviometric

253 stație radiometrică

radiation station;

station radiométrique;

Strahlungsstation;

sugárzásmérő állomás;

радиационная станция;

estación radiométrica;

stație meteorologică la care se efectuează observații și măsurători de radiație.

(OMM R 0390)

254 stație radiometrică ordinară

ordinary radiation station;

station radiométrique ordinaire;

radiometrische Nebenstation;

szokványos sugárzásmérő állomás;

обычная радиационная станция;

estación ordinaria de radiaciones;

stație radiometrică al cărei program de observare cuprinde cel puțin înregistrarea continuă a radiației solare globale.

(OMM O 0370)

255 stație sinoptică

synoptic station;
station synoptique;
synoptische Station;
szinoptikus állomás;
СИНОПТИЧЕСКАЯ СТАНЦИЯ;
estación sinóptico;

stație meteorologică în care se efectuează observații sinoptice, la ore standard.

(OMM S 4050)

256 stație sinoptică de observare în altitudine

vezi S 217 stație aerologică.

257 stație sinoptică de sol/stație sinoptică de suprafață

surface synoptic station;
station synoptique en surface;
synoptische Bodenstation;
felszíni szinoptikus állomás;
наземная СИНОПТИЧЕСКАЯ СТАНЦИЯ;
estación sinóptica de superficie;

amplasament pe suprafața terestră de pe care se efectuează observații meteorologice de suprafață sau la sol.

(OMM S 3820)

258 stație sinoptică de suprafață

vezi S 257 stație sinoptica de sol

259 stație suplimentară

vezi S 261 stație terestră suplimentară.

260 stație terestră principală

principal land station;
station terrestre principale;
synoptische Hauptlandstation;
szinoptikus földi-állomás;
главная метеорологическая наземная станция;
estación terrestre principal;

stație sinoptică de suprafață instalată pe uscat, dotată cu instrumentele și personalul necesare pentru observarea elementelor specificate și care, în general, sunt transmise în mesajele meteorologice pentru schimbul internațional.
(OMM P 1810)

261 stație terestră suplimentară/stație suplimentară

supplementary land station/~ station;
station terrestre supplémentaire/~ supplémentaire;
synoptische Nebenstation;
szinoptikus mellékállomás;
дополнительная наземная станция/дополнительная ~;
estación terrestre suplementaria/~ suplementaria;

stație sinoptică de suprafață instalată pe uscat, alta decât o stație terestră principală.
(OMM S 3640, S 3680)

262 stațiune climaterică

health resort;
station climatique;
Luftkurort;
klimatikushely/éghajlatihely;
курорт;
lugar de cura y reposo;

localitate sau stațiune al cărei climat este recunoscut ca favorabil pentru *climatoterapie*.
(OMM H 0240)

263 strat atmosferic

atmospheric layer;
couche atmosphérique;
Atmosphärenschrift;
légkor rétegei;
слой атмосферы;
capa atmosferica;

1. la scară mare, una din păturile concentrice care formează învelișul gazos al Pământului – atmosfera – delimitate pe verticală prin straturi de tranziție, denumite ~pauze (tropopauza, stratopauza, etc.);

2. în modelele numerice, masa de aer delimitată de două suprafețe de nivel constant, de regulă două suprafețe izobarice, a căror extindere pe orizontală este mult mai mare decât pe verticală (1000/1).

(Dmet S 84)

264 strat de advertență

advertence layer;

couche d'advertence;

Advertenzschicht;

advertencia réteg;

слой выравнивания;

capa de advertencia;

strat atmosferic în care are loc orientarea diametral opusă a gradientului baric orizontal față de curentul director vest-est; la latitudini mijlocii, acest strat se situează vara la înălțimea de circa 19 km și iarna la circa 23 km.

(Dmet S 85)

265 strat de amestec

mixed layer;

couche de mélange;

Mischungsschicht;

keveredési réteg;

перемещанный слой;

capa de mezcla;

stratul adiacent suprafeței terestre care este amestecat prin convecție termică sau prin turbulența datorată frecării, ori prin efectul combinat al acestora.

(OMM M 1550)

266 strat de flux constant

constant flux layer;

couche à flux constant;

Konstantstrom Schicht;

konstans fluxusréteg;

слой постоянного потока;

capa de flujo constante;

partea inferioară a *stratului limită planetar* (stratul de suprafață) cu o grosime de ordinul a 50 metri, în care tensiunea turbulentă poate fi considerată egală cu valoarea ei în suprafață; în acest strat, *profilul vântului* este aproximativ logaritmic.
(OMM C 2670)

267 strat de forfecare/zonă de forfecare

shear layer;
couche de cisaillement/zone de ~ ;
Sherungschicht;
nyírási réteg;
СЛОЙ СДВИГА;
capa de cortante/~ de cizalladura ;

stratul adiacent la suprafața terestră care, de obicei, este marcat printr'o puternică *forfecare verticală a vântului*.
(OMM S 0910)

268 strat de inversiune

inversion layer;
couche d'inversion;
Inversionschicht;
inverziós réteg;
СЛОЙ ИНВЕРСИИ;
capa de inversión/inversión de temperatura;

strat din atmosfera terestră în care temperatura crește cu înălțimea, sau rămâne cel puțin constantă (izotermie).
(OMM I 0860)

269 strat de nori

cloud layer;
couche de nuages;
Wolkenschicht;
felhőréteg;
облачный слой;
capa de nubes;

ansamblu sau distribuție a norilor continuă sau formată din elemente separate a căror bază este la același nivel și a căror grosime este aproximativ aceeași.

(OMM C 1690)

270 strat de pâclă

vezi P 051 pâclă la înălțime

271 strat de tranziție

transition layer;
couche de transition;
Übergangschicht;
átmeneti réteg;
переходный слой;
capa de transición;

1. în meteorologie, se referă la cele mai înalte termocline la un moment dat:

- strat subțire care separă straturi cu caracteristici termodinamice diferite;

(AMS Glos. of Met.)

- inversiunea sau zona de reținere de la limita superioară a stratului de amestec convectiv;

(AMS Glos. of Met)

- stratul statistic stabil de lângă baza norilor cumuliformi din zona tropicală;

(AMS Glos. of Met)

- stratul de aer ale cărui proprietăți sunt afectate de suprafața peste care se scurge, fără însă să fie modificate în totalitate;

(OMM T 1340)

2. în aeronautică, spațiul aerian din zona unui aeroport delimitat de *altitudinea de tranziție* și *nivelul de tranziție*, cu grosime determinată în funcție de mărimea și viteza aeronavelor care îl traversează, în care piloții procedează la calarea altimetrului pentru procedurile de intrare/ieșire în/din calea aeriană.

(Reg. Circulației aeriene 1994, OACI)

3. în hidrologie, stratul dintr'o masă de apă stratificată care separă stratul de amestec de fluidul neperturbat de sub acesta.

(AMS Glos. of Met)

272 strat de zăpadă

snow cover;
enneigement/couverture de neige, manteau nival;

Schneeschicht;

hótakaró ;

СНЕЖНЫЙ ПОКРОВ;

capa de nieve/suelo nevado;

din timpul iernii; caracteristicile de interes ale acestuia pentru meteorologie sunt înălțimea, densitatea și conținutul în apă. Ca suprafață subiacentă, reerezintă un factor climatic important, având și un rol protector pentru culturile agricole care ierneză.

(OMM S 1500, Dmet S 93)

273 strat izoterm

isothermal layer;

couche isotherme;

isotherme (al) Schicht;

izoterm réteg;

ИЗОТЕРМИЧЕСКИЙ СЛОЙ;

capa isotérmica;

1. strat atmosferic în care temperatura nu variază cu înălțimea (rămâne constantă) ;

2. regiunea aproximativ izotermă din atmosferă situată imediat deasupra tropopauzei.

(OMM I 1510)

274 stratiformis (str)/nor stratiform (altul decât Stratus)

stratiformis (str)/stratiform cloud (other than Stratus);

stratiformis (str)/nuage stratiforme (autre que Stratus);

stratiformis (str)/stratiforme Wolke (anderen als Stratus);

stratiformis (str)/stratus formájú felhő, réteges felhőzet;

слоистообразованные облака (str)/слоистообразное облаке (кроме слоистых);

stratiformis (str)/nube stratiforme (distinta a Stratus);

nor extins în suprafață, sub forma unui strat sau a unei pânze orizontale de mare întindere, ce are aparență sau aspectul unui *Stratus*. Termenul se aplică genurilor *Alto cumulus*, *Strato cumulus* și, mai rar, *Cirro cumulus*.

(OMM S 2990, S 3000)

275 **Stratocumulus (Sc)**

Stratocumulus (Sc);

Stratocumulus (Sc);

Stratocumulus (Sc);

Stratocumulus (Sc)/alacsony gomolyos tegfelhő;

СЛОИСТО-КУЧЕВЫЕ ОБЛАКА (Sc);

Stratocumulus (Sc);

banc, pânză sau strat de nori cenușii sau albicioși, prezentând uneori ambele nuanțe, care au aproape întotdeauna părți întunecate, constituiți din elemente cu aspect de dale, mase rotunjite, rulouri, etc., cu aspect nefibros (cu excepția virga), care pot fi sau nu lipite între ele; cea mai mare parte a elementelor mici dispuse regulat au o lățime aparentă mai mare de cinci degete, privite în direcția norului cu mâna întinsă. (OMM S 3010)

276 **stratopauza**

stratopause;

stratopause;

Stratopause;

sztratopauza;

СТРАТОПАУЗА;

estratopausa;

limita superioară a *stratului de inversiune* din stratosfera superioară, situat aproximativ între 50-55 km altitudine.
(OMM S 3020)

277 **stratosferă**

stratosphere;

stratosphère;

Stratosphäre;

sztratoszféra;

СТРАТОСФЕРА;

estratosfera;

regiune a atmosferei terestre, situată între *tropopauză* și *stratopauză* respectiv între 11 și aproximativ 50 km altitudine, în care temperatura crește în general cu altitudinea.
(OMM S 3030)

278 stratul activ din sol

soil active layer;
couche active du sol;
aktive Bodenschicht;
aktiv talajréteg;
ДЕЯТЕЛЬНЫЙ СЛОЙ ПОЧВЫ;
capa activa del suelo;

stratul din sol a cărui stare termică este condiționată de procesele radiative și de schimbul de căldură cu atmosfera.

(Dmet S 83)

279 stratul Appleton/stratul F₂

Appleton layer/F₂ layer;
couche d'Appleton/couche F₂;
Appletonschicht/F₂ Schicht;
Appleton-réteg/F₂ réteg;
слой Эпплетона F₂;
capa de Appleton F₂;

stratul superior al *regiunii F₁* centrat în general la aproximativ 300 km altitudine, identificat și descris de Appleton, denumit acum stratul F₂. (OMM A 2270, OMM F 0440)

280 stratul D

D layer;
couche D;
D-Schicht;
D-réteg;
слой D;
capa D;

strat prezent numai în timpul zilei, care constituie partea inferioară a *ionosferei*; începe aproximativ pe la 70 km altitudine și în parte lui superioară se întrepătrunde cu partea inferioară a *stratului E* .

(OMM D 0890)

281 stratul de aerosoli Junge

Junge aerosol layer;
couche d'aérosol de Junge;
Junge Aerosoleschicht;

Junge aeroszóréteg;
аерозольный слой Юнга;
capa de aerosol de Junge;

strat atmosferic în care concentrația de particule mari este maximă; este un fenomen planetar observat în *stratosfera joasă*, între 15 și 25 km înălțime.

(OMM J 0080)

282 stratul de frecare

vezi S 296 stratul limită planetar

283 stratul de ozon

vezi O 078 ozonosfera

284 stratul de topire

melting band;
couche de fusion;
Fusionsschicht;
(meg)olvasztás réteg/olvadás ~;
полоса таяния;
banda de fusión/zona de derretimiento;

stratul dintr'un nor precipitant în care cristalele de gheață și fulgii de zăpadă se transformă în picături lichide de ploaie; este relativ ușor reperabil pe secțiunile radar sub forma unei benzi înguste de-a lungul căreia se modifică semnificativ reflectivitatea, motiv pentru care mulți autori o denumesc "banda de topire".

(OMM M 0560)

285 stratul E/stratul Heaviside

E layer/Heaviside ~;
couche E/~ de Heaviside;
E Schicht/Heaviside ~;
E-réteg/Heaviside-~;
слой E/~ Хависайда;
capa E/~ de Heaviside;

strat al *ionosferei* situat la aproximativ 110 km înălțime, care are unul sau mai multe maxime de densitate electronică.

(OMM E 0360)

286 stratul E_s/stratul E sporadic

E_s layer/sporadic E ~;
couche E_s/~ E sporadique;
E_s Schicht/sporadische E ~;
E_s-réteg;
слой E_s/спорадический~ E;
capa E_s/~ E esporádica;

strat ionosferic, în general intermitent și cu întindere orizontală limitată, identificabil în *regiunea E*.

(OMM E 0370)

287 stratul E sporadic

vezi E 286 stratul E_s

288 stratul Ekman

Ekman layer;
couche d'Ekman;
Ekmanschicht;
Ekman-réteg;
слой ЭКМАНА;
capa de Ekman;

stratul de tranziție dintre *stratul limită de la sol* (unde *tensiunea de forfecare* este constantă) și *atmosfera liberă* (unde atmosfera este tratată ca un fluid ideal în *echilibru geostrofic* aproximativ). În analiza Ekman, coeficientul de vâscozitate al turbionului este presupus constant în interiorul acestui strat, însă calculele ulterioare au temperat această ipoteză.

(OMM E 0340)

289 stratul F extins

spread F;
couche F étalée;
F mehrschichtig;
rádiahullámok visszsaverődése az F rétegről;
рассеяние F;
capa F extendida;

ecourile multiple care se obțin sau care apar în momentul sondării radio a *regiunii F* din *ionosferă*, în special la latitudinile ecuatoriale și

polare, presupun că undele radio sunt reflectate de la altitudini diferite.

(OMM S 2480)

290 stratul F₁

F₁ layer;
couche F₁;
F₁ Schicht;
F₁ réteg;
слой F₁;
capa F₁;

stratul inferior al regiunii F din ionosfera terestră, centrat la o altitudine de aproximativ 250 km, care este detectabil numai ziua.

(OMM F 0430)

291 stratul F₂

vezi S 279 stratul Appleton

292 stratul Heaviside

vezi S 285 stratul E

293 stratul limită de suprafață/stratul limită de la sol

surface boundary layer/ground ~, surface ~;

couche limte de surface/~ de surface;

Bodengrenzschicht ;

talaj határréteg ;

приземный пограничный слой/приземный ~;

capa límite superficial/~ cerca del suelo, ~ de superficie ;

stratul subțire de aer adicent la suprafața terestră a căruia grosime variază între 10 și 100 metri.

(OMM G 0870, S 3700)

294 stratul limită intern

internal boundary layer;

couche limite interne;

inner Grenzschicht;

belső határréteg;

внутренний пограничный слой;

capa límite interna;

suprafața de separație dintre două fluide caracterizată printr'o discontinuitate a uneia dintre proprietățile acestor fluide, cum ar fi densitatea, viteza, etc.,sau a oricărei derivate a uneia dintre aceste proprietăți într'o direcție normală pe interfața respectivă; în consecință, *ecuațiile de mișcare* nu se aplică la interfață, fiind înlocuite prin condițiile la limitele cinematice și dinamice.

(OMM I 0670)

295 **stratul limită laminar**

laminary boundary layer;

couche limite laminaire;

laminar Grenzschicht/wirbelfrei ~;

lamináris határréteg;

ламинарный пограничный слой ;

capa límite laminar;

stratul vecin unei suprafețe date, în care forțele de vâscozitate moleculară sunt mari pentru că gradientul vitezei normal pe suprafața limită este mare;*ecuațiile de mișcarea* fluidului în stratul laminar sunt *ecuațiile Navier-Stokes* care nu conțin decât termenii de inerție și de vâscozitate moleculară.

(OMM L 0100)

296 **stratul limită planetar/stratul de frecare**

planetary boundary layer/atmospheric ~ ~,boundary layer, friction ~;

couche limite planétaire/~ ~ atmosphérique, ~ de frottement;

Reibungsschicht/planetarische Grenzschicht;

súrlódási réteg/planetáris határréteg;

планетарный пограничный слой/атмосферный ~ ~, слой трения;

capa limite planetaria/~ ~ atmosférica, ~ de fricción;

stratul cel mai jos al atmosferei în interiorul căruia condițiile meteorologice sunt influențate semnificativ de suprafața terestră (frecare, mișcări convective și turbulente); în general, se consideră că acest strat se extinde de la baza atmosferei până la înălțimea de 1500 m.

(OMM A 2750, F 1250, P 0710)

297 stratul limită turbulent

turbulent boundary layer;
couche limite turbulente;
Turbulenzgrenzschicht;
turbulens határréteg;
турбулентный пограничный слой;
capa límite turbulenta;

strat în care *tensiunile Reynolds* sunt mult mai mari decât tensiunile de vâscozitate ; dacă *numărul Reynolds* este suficient de mare atunci există un strat turbulent adiacent la stratul limită laminar.

(OMM T 1860)

298 stratul nou de zapadă depusă

recent snow cover/new ~;
enneigement neuf/couverture neuve de neige;
neulich Schneeschicht/Neuschneeschicht;
frissen hullott hóréteg;
новый выпавшего снега покров;
capa nuevo de nieve/capa recién ~;

stratul de zăpadă proaspăt depus pe sol sau peste stratul preexistent în cursul unei perioade determinate sau după o ninsoare anterioară; se exprimă cantitativ, în cm/mp.

(Dmet man).

299 stratul zero

zero-layer;
couche zéro;
Nullschicht;
zérus réteg;
нулевой слой;
capa cero;

stratul în care dispare componenta verticală a mișcării atmosferice.
(OMM Z 0020)

300 Stratus (St)

Stratus (St);
Stratus (St);
Stratus (St)/Stratuswolke;

Stratus (St)/alacsony rétegfelhő;

слоистые облака(St);

Stratus (St);

strat noros, în general cenușiu, cu o bază relativ uniformă, din care poate cădea burniță, prisme de gheață sau zăpadă grăunțoasă. Când Soarele este vizibil prin acest strat noros, conturul lui este clar discernabil sub forma unui disc luminos lipsit de raze; norul Stratus nu produce fenomene de *halo*, cu excepția eventual a cazurilor când există la temperaturi foarte scăzute. Când asemenea nori sunt în stadiul de destrămare, se pot observa bancuri destrămate purtate de vânt, care ulterior se pot transforma în *Cumulus humilis*.

(OMM S 3070)

301 strălucirea cerului

vezi L 101 lumina cerului diurn

302 strălucirea cerului diurn

vezi L 103 lumina cerului diurn

303 strălucirea cerului nocturn

vezi L 104 lumina cerului nocturn

304 strălucirea purpurie

vezi L 112 lumină purpurie.

305 strălucirea unui nor

vezi L 106 luminanța unui nor

306 strălucirea verde

vezi R 111 raza verde

307 strălucire

vezi L 107 luminanță.

308 strălucire antisolară

counterglow;

lueur antisolaire/lumière ~;

Antisolarschein/Antisolarhelligkeit;

éjszakai égbolt halvány fényesedése a Nappal átellenes pontban;
противосияние;

resplandor anticenital/resplandor antihelio;

fotometeor sub formă de pată luminoasă slabă, rotundă sau alungită, care apare pe cerul nocturn în *punctul antisolar* și reunește *luminile zodiacale* de est și de vest.

(OMM C 3190)

309 **strălucire energetică**

vezi L 108 luminanță energetică

310 **strălucire secundară**

afterglow;

lueur secondaire;

Dämmerungschein/Dämmerlicht;

szürkületi égboltpír;

послесвечение/вторическое сияние заря;

resplandor crepuscular tardío;

1. arc luminos larg și la mare înălțime, care poate fi văzut seara accentuând *crepusculul* în partea vestică a cerului, deasupra celor mai înalți nori; se formează pe seama difuziei componentelor luminii albe pe particulele foarte fine în suspensie din straturile înalte ale atmosferei;

2. fază sau stadiu al *colorării alpine* (*Alpenglühen*), adică iluminarea vârfurilor muntoase de către radiația reflectată a *luminii purpurii*.

(OMM A 0910)

311 **structura atmosferei**

atmospheric structure;

structure atmosphérique/structure de l'atmosphère;

atmosphärische Struktur;

léghör szerkezete;

строение атмосферы;

estructura de la atmósfera;

distribuția uni-, bi- sau tridimensională a uneia sau mai multor variabile atmosferice.

(OMM A 2980)

312 **subdiviziune climatică**

climatological division;

subdivision du climat;

Klimateilung;

éghajlati osztály;

разделение климата;

división del clima;

împărțirea sau divizarea climatului în funcție de diferitele scări spațiale (macro-, mezo-, micro-, criptoclimat) sau de tip (pleistocen, cuaternar, etc.).

(OMM C 1290)

313 **sublimare/condensare solidă**

sublimation;

sublimation/condensation solide;

Sublimation;

szublimáció;

сублимация;

sublimación;

trecerea directă a unui corp din starea solidă în starea gazoasă, fără a trece prin faza lichidă. Transformarea inversă se numește condensare solidă sau givraj.

(OMM S 3200)

314 **sublimare omogenă/sublimare spontană**

homogeneous sublimation/spontaneous ~;

condensation solide homogène/~ ~ spontanée;

homogen Sublimation/spontan ~ ;

homogén szublimáció/spontán ~ ;

гомогенная сублимация/спонтанная ~ ;

sublimación homogénea/~ espontánea ;

sublimare (condensare solidă) care are loc în absența *nucleilor de sublimare*, proces cu pondere nesemnificativă în atmosfera terestră.

(OMM H 0710)

315 **sublimare spontană**

vezi S 314 sublimare omogenă

316 **subsidență**

subsidence;
subsidence;
Schrumpfung;
leszüremkedés/zsugorodás;
оседание;
subsidencia;

descendență lentă a unei mase de aer peste o regiune vastă, însoțită în general de o divergență orizontală în straturile inferioare; în coborâre, aerul se comprimă (trece de la presiuni mai mici la presiuni mai mari) și se încălzește, iar stabilitatea lui inițială crește.

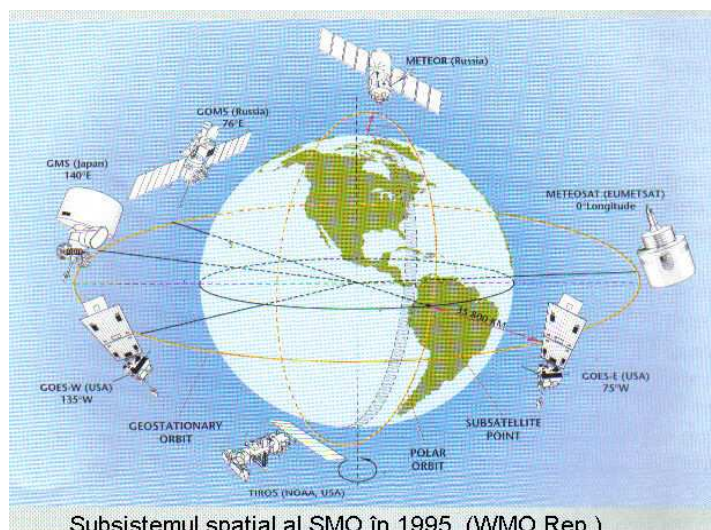
(OMM S 3230)

317 **subsistemul spațial (de bază)**

space-based subsystem;
sous-système spatial;
Raumartiguntersystem;
űrbázisú alrendszer;
космическая подсистема;
subsistema de base espacial;

parte complementară a Sistemului mondial de observații constituit din sateliții de pasaj și din sateliții geostaționari.

(OMM S 2160)

Subsistemul spațial al SMO în 1995 (WMO Rep.)

318 **suhovei**

sukhovei;
sukhovei;
Trockenwind;
száraz szél;
сухове́й;
sukhovei ;

vânt cald și uscat, încărcat cu praf, care suflă în general din est în stepele din sudul Câmpiei ruse.

(OMM S 3360)

319 suma temperaturii
vezi T 034 temperatura acumulată

320 supercelulă
supercell;
supercellule;
Superzelle;
szupercella/Browning-cella;
сверхячейка;
supercélula;

sistem orajos format pe un curent ascendent cuplat cu unul descendent, ambele persistente și intense, într'o stare cvasistaționară în comparație cu starea mai comună în carese observă alte celule noroase orajoase care au durată de viață relativ scurtă.

(OMM S 3520)

321 suprafață de captare
vezi B 074 bazin hidrografic

322 suprafață de discontinuitate
surface of discontinuity;
surface de discontinuité ;
Diskontinuitätsfläche ;
diszkontinuitási felület/szakadási ~ ;
поверхность разрыва;
superficie de discontinuidad ;

interfață din atmosferă marcată printr'o discontinuitate în câmpul de valori ale unui parametru, ca de exemplu temperatură, umiditate, gradient de presiune, etc.

(OMM S 3760)

323 suprafață de presiune constantă
vezi S 326 suprafață izobarică.

324 suprafață frontală
frontal surface;
surface frontale;
Frontalfläche;

frontfelület;

фронтальная поверхность;

superficie frontal;

suprafața de separare dintre două mase de aer în deplasare, diferite ca origine și proprietăți conservative.

(OMM F 1370)

325 suprafață izentropă

isentropic surface;

surface isentrope;

isentropische Fläche;

izentropikus felület;

изэнтропическая поверхность;

superficie isentrópica;

suprafață cu *entropie* constantă sau cu *temperatură potențială* constantă.

(OMM I 1190)

326 suprafață izobarică/~ de presiune constantă

constant pressure surface/isobaric surface;

surface à pression constante/surface isobare;

Gleichdruckfläche;

izobár felület;

поверхность постоянного давления/изобарическая

поверхность;

superficie de presión constante/superficie isobárica;

în meteorologie, suprafață pe care presiunea atmosferică este constantă în oricare punct de pe ea.

(OMM C 2710)

327 suprafață izobarică standard

standard isobare surface;

surface isobare type;

standard Gleichdruckfläche;

standardizobár felszin;

стандартная изобарическая поверхность;

superficie isobárica tipo;

suprafață izobarică (de presiune constantă) definită prin acord internațional pentru a fi folosită la reprezentarea și analiza condițiilor atmosferice.

(OMM S 2610)

328 suprafață izopicnică

isopycnic surface;

surface isopycnique;

isopyknische Fläche;

izopyknikus felület;

ИЗОПИКНИЧЕСКАЯ ПОВЕРХНОСТЬ;

superficie isopícnica;

suprafață pe care densitatea aerului este constantă; o asemenea suprafață este necesar și *izosterică*.

(OMM I 1450)

329 suprafață izosterică

isosteric surface;

surface isostère;

isostere Fläche;

izoszter felület;

ИЗОСТЕРИЧЕСКАЯ ПОВЕРХНОСТЬ;

superficie isostérica;

suprafață pe care volumul specific al aerului este constant; o asemenea suprafață este necesar și izopicnică.

(OMM I 1460)

330 suprarăcire

supercooling;

surfusion;

Unterkühlung;

túlhűlés;

переохлаждение;

subfusión;

răcirea apei lichide la o temperatură inferioară punctului ei normal de îngheț.

(OMM S 3560)

331 **suprasaturare în raport cu apa**

supersaturation with respect to water;

sursaturation par rapport à l'eau;

Übersättigung im Vergleiche zu Wasser;

vízre vonatkozó túltelítettség;

перенасыщение по отношению к воде;

sobresaturación con respecto al agua;

starea unui eșantion de aer umed al cărui raport de amestec este mai mare ca *raportul de amestec saturant în raport cu apa* la aceeași temperatură și aceeași presiune.

(OMM S 3620)

332 **suprasaturare în raport cu gheața**

supersaturation with respect to ice;

sursaturation par rapport à la glace;

Übersättigung im Vergleiche zu Eis;

jégre vonatkozó túltelítettség;

перенасыщение по отношению ко льду;

sobresaturación con respecto al hielo;

starea unui eșantion de aer umed al cărui raport de amestec este mai mare ca *raportul de amestec saturant în raport cu gheața* la aceeași temperatură și la aceeași presiune.

(OMM S 3610)

333 **supravegherea climatului**

climate monitoring;

surveillance du climat;

Klimaüberwachung/Aufsicht über Klima;

éghajlat monitoring;

МОНИТОРИНГ КЛИМАТА;

vigilancia del clima/monitoreo del ~;

observarea pe termen lung a variabilelor, ca de exemplu temperatura, concentrația de CO₂, precipitațiile, care descriu starea atmosferei terestre la suprafața Pământului.

(OMM C 0890)

334 **supravegherea uraganelor**

hurricane tracking;

surveillance des ouragans/poursuite des ~;
Orkanüberwachung/Hurrikanaufsicht;
hurrikánkövetés;
прослеживание ураганов;
seguimiento de un huracán;

determinarea poziției unui uragan în momente succesive, cu ajutorul radarului, al unui satelit sau prin orice alt mijloc, în scopul trasării pe o hartă a traiectoriei și a stadiului lui de dezvoltare sau evoluție și prevederii pozițiilor lui probabile succesive și.
(OMM H 0880)

335 **sursa unui atmosferic**

source of an atmospheric;
source d'un atmosphérique;
Quelle der eine atmosphärische Störungen;
légköri kisülés eredő helye;
источник атмосферика;
fuente de un atmosférico;

locul de origine al atmosfericului respectiv sau în care se produce descărcarea atmosferică în atmosfera terestră.
(OMM S 2100)

336 **sursă**

source;
source;
Quelle;
forrás;
источник;
fuente;

în meteorologie, punctul, linia sau aria (zona) în care un sistem primește o creștere de masă sau de energie în mod instantaneu sau continuu.
(OMM S 2090)

337 **sursă de căldură**

heat source;
source de chaleur;
Wärmequelle;

hőforrás;

источник тепла;

fuelle de calor;

în meteorologie, proces sau regiune în care energia este cedată în atmosferă sub formă de căldură.

(OMM H 0370)

338 **sursă liniară**

line source;

source linéaire;

Linienquelle;

vonalforrás;

линейный источник;

línea de origen;

ansamblu de puncte de poluare suficient de apropiate între ele pentru ca *panaşul* să poată fi considerat ca emanând dintr'un element liniar.

(OMM L 0670)

339 **sursă punctuală**

point source;

source ponctuelle;

Punktquelle;

pont forrás;

точечный источник;

fuelle puntual;

1. *poluarea aerului*: sursa de poluare ce poate fi considerată ca situată într'un punct determinat;

2. *radiație*: sursă de radiație de dimensiune mică în raport cu distanța ei față de ținta iradiată: intensitatea câmpului de radiație variază în proporție inversă cu pătratul distanței până la sursa respectivă.

(OMM P 0920)

340 **SWEAT**

vezi I 031 indicele de vreme severă

341 **SWI**

vezi I 134 intervale mondiale speciale

342 **SWZ**

vezi C 114 centru radiometric mondial

Ș

001 șamal

shamal;

shamal;

Shamal;

shamal (helyi szél Irakban és a Perzsa öbölben);

ШАМАЛ;

shamal;

vânt cald din nord-est, încărcat de praf, care suflă în partea inferioară a văii Tigrului și Eufratului și în Golful Persic.

(OMM S 0860)

002 șea barometrică

col;

col barométrique;

Sattel;

nyereg;

СЕДЛОВИНА;

collado;

regiune cu *gradient de presiune* slab, în care suprafața izobarică are formă de șea și care apare între două *depresiuni* și doi *anticicloni* dispuși în cruce; axa verticală a acestei formații barice acționează ca o axă de comprimare (frontogeneză), iar cea orizontală ca o axă de dilatare (frontoliză).

(OMM C 2160)

003 șip/ship

vezi S 239 stație meteo pe navă

004 șip (ship) fix

vezi S 246 stație meteo pe o navă fixă

005 șip (ship) mobil

vezi S 248 stație meteo pe o navă în marș

006 șiruri de nori

vezi D 148 drumuri de nori

007 șiruri turbionare de nori

vezi D 150 drumuri turbionare de nori

008 științele atmosferei

atmospheric sciences;

sciences atmosphériques;

atmosphärische Wissenschaften;

lékörtan/légköri tudományok;

атмосферные науки;

ciencias de la atmósfera;

ansamblul de discipline (meteorologie, climatologie, aerologie, fizica atmosferei înalte, aeronomie, etc.) care studiază proprietățile, structura și mișcarea întregii atmosfere terestre.

(OMM A 2970)

T

001 **tabel de difuzie a luminii**

light scattering table;
tableau de la diffusion de la lumière;
Lichtstreuungstabelle;
fény szóródási táblázata;
таблица светового рассеяния;
tabla de difusión de la luz;

tabel care indică în ce proporție este difuzată lumina incidentă de o particulă, în funcție de unghiul de incidență.

(OMM L 0600)

002 **tabelă aerologică**

aerological table;
table aérologique;
aerologische Tabelle;
aerológiai táblázat;
аэрологические таблицы;
tabla aerológica;

1. tabel ce conține rezultatele observațiilor aerologice sau ale prelucrărilor acestora;

2. tabelă folosită pentru compilarea observațiilor din sondajele verticale ale atmosferei.

(OMM A 0800)

003 **tabelă cu corecții barometrice**

barometric corrections table;
table de corrections barométriques;
barometrische Korrektionstabelle;
légnymás-korrekcións táblázat;
таблица поправок к барометру;
tabla de correcciones barométricas;

tabelă sau grafic cu valori antecalulate ce ușurează corectarea erorilor instrumentale ale unui *barometru cu mercur*; în general,

corecțiile de acest tip sunt foarte mici și, în mod normal, sunt incluse în tabela de reducere barometrică.
(OMM B 0440)

004 **tabelă de reducere barometrică**

vezi T 006 tabelă de reducerea presiunii

005 **tabelă lunară**

monthly record;

tableau mensuel;

Monatstabelle;

havi áttekintő táblázat;

месячная таблица наблюдений;

registro mensual/planilla ~, hoja ~;

imprimat în care se înscriu zilnic *observațiile meteorologice*, în ordinea efectuării lor, pentru obținerea unui rezumat lunar.

(OMM M 1990)

006 **tabelă pentru reducerea presiunii**

barometric reduction table;

table de réduction barométrique;

barometrische Reduktionstabelle/Barometerreduktionstabelle;

légnyomás-redukciós táblázat;

таблица приведения давления;

tabla de reducción barométrica;

tabelă pentru reducerea sau aducerea valorilor citite la un *barometru cu mercur* de la o stație meteorologică oarecare, la valorile corespunzătoare condițiilor de temperatură și densitate standard și, dacă este necesar, la un nivel standard de înălțime (de regulă la *nivelul mediu al mării*).

(OMM B 0470)

007 **tabele de cod (meteorologic)**

code table;

table de code;

Wetterbezeichnungstabelle;

kód-táblázat;

кодовое таблица;

tabla de cifrado;

tabele folosite pentru cifrarea și descifrarea mesajelor, care arată corespondența adoptată prin convenții internaționale dintre diferitele valori sau caracteristici ale diverselor *elemente meteorologice* și literele sau cifrele de cod.

(OMM C 2130)

008 **tabele higrometrice**

vezi T 009 tabele psihrometrice

009 **tabele psihrometrice**/tabele higrometrice

psychrometric tables/hygrometric ~;

tables psychrométriques/~ hygrométriques;

Psychrometertafeln/psychrometrische Tafel, ~ Tabellen;

pszichrométer-táblázatok;

психрометрические таблицы/гигрометрические ~;

tablas psichrométricas/~ higrométricas;

tabele calculate cu ajutorul formulei psihrometrice și folosite pentru determinarea sau obținerea presiunii vaporilor de apă, a umidității relative și a punctului de rouă pe baza valorilor temperaturii termometrelor uscat și umed.

(OMM H 1130, P 2030)

010 **taifun**

typhoon;

typhoon;

Taifun;

tájfún;

тайфун;

tifón;

denumire dată unui *ciclón tropical* în țările din partea occidentală a Pacificului de nord, caracterizat prin vânturi care se mențin constant la viteze maxime de 64 noduri sau mai mari, în apropierea centrului ciclónului respectiv. (vezi și C 165 (f*) ciclón tropical)

(OMM T 1990)

011 **talveg**

trough/thalweg;

creux barométrique/thalweg;
Trog/Talweg, Tiefdruckrinne;
teknő/barometrikus ~, csatorna, légnyomásteknő ;
ложбина/тальвег;
vaguada;

arie sau zonă de formă alungită în care presiunea atmosferică este relativ scăzută, situată între doi anticicloni sau două dorsale.
(OMM T 0370, T1660)

012 **talveg de suprafață**/talveg la sol

surface trough;
creux barométrique;
Bodentrog;
talajfelszíni teknő;
приземная ложбина;
vaguada en la superfície;

zonă alungită în care valorile presiunii redusă la nivelul mării sunt relativ mai mici, valorile cele mai scăzute fiind situate de-a lungul unei linii care reprezintă axa talvegului.
(OMM S 3840)

013 **talveg dinamic**/talveg sub vânt

dynamic trough/lee ~;
creux dynamique;
dynamisch Trog;
dinamikus teknő/lee ~;
динамическая ложбина/подветренная ~;
vaguada dinámica/~ de sotavento;

talveg barometric format pe partea de sub vânt a unui lanț muntos situat ca o barieră aproape perpendiculară pe direcția vântului.
(OMM D 1580)

014 **talveg ecuatorial**

equatorial trough;
dépression équatoriale;
äquatoriale Tiefdrucktrog/~ Tiefdruckrinne;
egyenlítői teknő/~ alacsonynyomású barázda;
экваториальная ложбина;

vaguada ecuatorial;
zona cu presiune relativ joasă situată între *anticiclonele subtropicale*
din emisferele sudică și nordică.
(OMM E 0860)

015 talveg ionosferic

ionospheric trough;
thalweg ionosphérique;
ionosphärische Trog/~ Thalweg;
ionoszférikus teknő;
провал ионосферы;
vaguada en la ionosfera;
centură îngustă cu concentrații minime de electroni din *stratul F₂*
orientată de-a lungul ecuatorului magnetic; este cel mai bine marcată
spre apusul Soarelui și dispare după miezul nopții locale.
(OMM I 0950)

016 talveg în alizeele de est

easterly trough;
thalweg/creux dans les alizés d'est;
Trog in Ostenspattwind ;
keleti szelek övében fekvő teknő;
пассатная ложбина;
vaguada en los vientos del este;
talveg extins sau format în centura *alizeelor*, orientat în general
perpendicular pe curent, care se deplasează de la est către vest.
(OMM E 0050)

017 talveg în altitudine

upper-air trough/upper-level ~;
thalweg d'altitude;
Нohetrog;
magasszinti teknő/magaslégköri ~;
ложбина в верхней атмосфере/высотная ~;
vaguada en altos niveles/~ en altitud;
talveg de joasă presiune existent în atmosfera liberă; adeseori, acest
termen se referă la talvegurile care sunt mai evidente sau mai bine
conturate în atmosfera liberă decât în apropierea suprafeței terestre.

(OMM U 0250, U 0320)

018 talveg în vânturile de vest

westerly trough ;

thalweg dans les vents généraux d'ouest/creux dans ~;

Troch in der Westwinde ;

nyugati szelek teknője;

ложбина в западном перенос;

vaguada en los vientos del oeste;

talveg în zona vânturilor de vest de la latitudinile mijlocii, care se deplasează în general către est; de regulă, acesta se extinde până la niveluri înalte ale latitudinilor joase, unde predomină vânturile de est în straturile joase ale troposferei.

(OMM W 0720)

019 talveg la sol

vezi T 012 talveg de suprafață

020 talveg musonic

monsoon trough;

thalweg de la mousson;

Monsunischtrog;

monszunális teknő

муссонная ложбина;

vaguada del monzón;

talveg care se formează pe subcontinentul indian în timpul musonului de vară; este localizat la aproximativ 500 km sudvest de Himalaia și este orientat NV-SE.

(OMM M 1950)

021 talveg sub vânt

vezi T 013 talveg dinamic

022 talvegul troposferei tropicale înalte – TUTT/THTT

tropical upper-tropospheric trough – TUTT;

thalweg de la haute troposphère tropicale – THTT;

Trog die Tropenohetroposphäre - TTHT;

trópusi felsőtroposzférikus teknő – TUTT;

тропическая высотнотропосферная ложбина-ТВТЛ;

vaguada en la troposfera superior tropical – VTST;

talveg înclinat de dimensiuni macroscalare care se formează în troposfera înaltă la latitudini mijlocii și joase peste cea mai mare parte a marilor oceane (în deosebi deasupra Oceanului Pacific de nord) în timpul verii. În emisfera nordică, acesta este orientat în general NNE-SSW și poate conține una sau mai multe circulații ciclonice închise. (OMM T 1590)

023 **tanc de evaporare**

vezi B 001 bac BPI.

024 **tefigramă**

tephigram;

tephigramm;

Тephyigramm;

tefigram;

тефиграмма;

tefigrama;

diagramă termodinamică ale cărei coordonate sunt temperatura și logaritmul temperaturii potențiale.

(OMM T 0280)

025 **tehnică MOS**

vezi T 025 tehnică statistică pentru ieșirile modelelor – MOS

026 **tehnică statistică pentru ieșirile modelelor – MOS/tehnică MOS**

model output statistics (MOS) technique/Mos ~;

technique des statistiques des sorties de modèles – SSM/technique MOS, technique SSM;

Statistischetechnik für Modellabfangen/MOS Technik;

modell által szolgáltatott statisztikán alapuló eljárás/MOS technika;

МЕТОД МОДЕЛИ СО СТАТИСТИЧЕСКИМ ВЫХОДОМ/МЕТОД МОС;

técnica estadística para las salidas de modelos – MOS/técnica MOS;

metodă de prognoză bazată pe relațiile statistice obținute pe o perioadă lungă de timp dintre elementele meteorologice observate local și parametrii de ieșire ai unui model de prevedere numerică; metoda ține cont deasemenea de climatul local și de abaterile (limitările) posibile ale modelului.

(OMM M 1670)

027 **tehnoclimatologie**

technoclimatology;

technoclimatologie/climatologie pour les activités techniques;

Technoklimatologie;

klíma hatása az iparra, kereskedelemre;

ТЕХНОКЛИМАТОЛОГИЯ;

tecnoclimatología;

ramură a climatologiei care se ocupă cu studiul influenței semnificative a climei asupra numeroaselor activități de comerț și industriale.

(OMM T 0070)

028 **telecomunicații**

telecommunication

télécommunications;

Fernmeldewesen/Fernmeldung;

telekommunikáció/távözlés;

ЭЛЕКТРОСВЯЗЬ/[ТЕЛЕСВЯЗЬ];

telecomunicación;

orice transmisie, emisie sau recepție de semne, semnale, înscrisuri, imagini, sunete sau informații de orice natură, prin fir, radio, optic sau alte sisteme electromagnetice.

(OMM T 0080)

029 **teledetecție/detectare la distanță**

remote sensing;

télé-détection;

Fernerkundung;

távérzékelés;

ДИСТАНЦИОННЫЕ МЕТОДЫ;

oservación de control remoto/teledetección;

procedeu sau metodă complementară de măsurare, colectare și înregistrare de date de la distanță, ca de exemplu observațiile efectuate în atmosferă cu radarul și sateliții artificiali (meteorologici).
(OMM R 1570)

030 **telefotometru**

telephotometer;
téléphotomètre;
Telephotometer;
távfénymérő;
телеФОТОМЕТР;
telefotómetro;

fotometru care măsoară intensitatea luminii primită de la o sursă situată la distanță.

(OMM T 0120)

031 **telemeteorograf**

telemeteorograph;
télémétéorograph;
Telemeteorograph;
távmeteorográf;
телеМЕТЕОРОГРАФ;
telemeteorógrafo;

orice instrument meteorologic, cum ar fi o radiosondă, al cărui aparat înregistrător este la o distanță oarecare față de aparatul de măsură.

(OMM T 0090)

032 **telemeteorografie**

telemeteorography;
télémétéorographie;
Telemeteorographie;
telemeteorográfia (meteorológiai távmérő műszerek konstrukcióval és működésével foglalkozó tudományág);

телеМЕТЕОРОГРАФИЯ;
telemeteorografía;

știința proiectării, construcției și exploatării diferitelor tipuri de meteorografe.

(OMM T 0100)

033 **telemeteorometrie**

telemeteorometry;

télé-météorométrie;

Telemeteorometrie;

tavmérő;

телеметеорометрия;

telemeteorometria;

1. studiul măsurării elementelor meteorologice de la distnță;
2. măsurarea elementelor meteorologice de la distanță (de exemplu de pe un satelit, balon, avion, baliză sau stație automată).

(OMM T 0110)

034 **telesondaj/sondaj la distanță**

remote sounding;

télesondage/sondage à distance;

Telesondieren/Abstandsondieren;

дистанционное зондирование;

sondeo de control remoto;

folosirea echipamentului de *teledeteție* pentru observarea și măsurarea caracteristicilor suprafeței terestre și a diferitelor elemente atmosferice.

(OMM R 1580)

035 **temperatura acumulată/suma temperaturii**

accumulated temperature;

température accumulée;

Temperatursumme;

hőmérsékletösszeg/akkumulált hőmérséklet/ hőösszeg;

сумма(рная) температур(а);

temperatura acumulada;

suma abaterilor de temperatură (ca de exemplu media zilnică sau lunară) față de o temperatură de referință dintr'o perioadă determinată ; uneori aceasta este măsurată pe numărul de zile (sau ore), plecând de la o anumită dată, pe parcursul cărora temperatura a fost mai mare decât o valoare standard (normală) dată.

(OMM A 0240)

036 temperatura adiabatic echivalentă
vezi T 042 temperatura echivalentă.

037 temperatura aerului

air temperature;
température de l'air;
Lufttemperatur;
léghőmérséklet/levegőhőmérséklet;
температура воздуха;
temperatura del aire;

valoarea indicată de un termometru expus în aer liber însă protejat de radiația solară directă. La stațiile meteorologice terestre se măsoară în adăpostul meteorologic, la înălțimea de 2 metri.
(OMM A 1390)

038 temperatura ambientală

ambient temperature;
température ambiante;
umspülend Temperatur;
a környezet hőmérséklete;
окружающая температура;
temperatura ambiente;

temperatura aerului în care este situat un obiect sau subiect.
(OMM A 1660)

039 temperaturura barometrică medie

vezi T 052 temperatura medie a coloanei de aer

040 temperatura de referință a aeroportului/aerodromului

aerodrome refernce temperature;
température de reference de l'aerodrome/aéroport
Flughafen Referenztemperatur/~ Behigungstemperatur;
a repülőtér vonatkozósi hőmérséklete;
аэропорты относящиеся температура;

temperatura de referencia del aeropuerto/aeródromo ;
temperatura de referință a unui aeroport reprezintă media lunară a temperaturilor maxime de pe aeroportul respectiv din luna cu

temperatura medie multianuală cea mai mare, calculată pentru o perioadă de mai mulți ani consecutivi (minim cinci ani).

(Reg. circulației aeriene...1994)

041 **temperatura echivalent potențială**

equivalent potential temperatura/potential equivalent ~;

température potentielle equivalente;

äquivalentpotentielle Temperatur;

ekvivalens potenciális hőmerseklet;

потенциальная эквивалентная температура;

temperatura potencial equivalente;

temperatura potențială corespunzătoare *temperaturii adiabatic echivalente* ; se determină cu formula: $\theta_E = T_{ae}(1000/p)^{0,286}$, unde θ_E este temperatura echivalent potențială, T_{ae} este temperatura adiabatică echivalentă și p presiunea atmosferică exprimată în *hPa*.

(OMM E 0950)

042 **temperatura echivalentă/~ adiabatic echivalentă, ~ izobar echivalentă**

equivalent temperature/adiabatic equivalent temperature, izobaric ~ ;

température équivalente/adiabatique équivalente, ~ izobare équivalente;

äquivalent Temperatur/adiabatischer ~, isobare ~ ;

ekvivalens hőmérséklet/adiabatikus ~, izobárikus ~ ;

эквивалентная температура/адиабатическая ~ ,
изобарическая ~ ;

temperatura equivalente/~ adiabática equivalente, ~ isobarica equivalente;

(1) *temperatura adiabatic echivalentă*

adiabatic equivalent temperatur;

température adiabatique équivalente;

adiabatischäquivalent Temperatur;

adiabatikus ekvivalens hőmérséklet;

адиабатическая эквивалентна температура;

temperatura adiabática equivalente;

temperatura la care ar putea ajunge o *particulă de aer* după o destindere adiabatică uscată până la saturație apoi, în continuare, o

destindere pseudoadiabatică până la condensarea întregului conținut de umiditate, urmată apoi de o comprimare adiabatică uscată până la presiunea inițială;

(2) *temperatura izobar echivalentă*

izobaric equivalent temperature;

température izobare équivalente;

isobaräquivalent Temperatur;

izobárikus ekvivalens hőmérséklet;

изобарическая эквивалентная температура;

temperatura isobárica equivalente;

temperatura la care ar putea ajunge o *particulă de aer* dacă toți vaporii de apă pe care îi conține s-ar condensa la presiune constantă și *căldura latentă* eliberată ar fi folosită pentru încălzirea aerului respectiv.

(OMM A 0540, E 0970)

043 temperatura efectivă

effective temperature;

température effective;

effektive Temperatur;

effektív hőmérséklet;

эффeктивная температура;

temperatura efectiva;

1. indice arbitrar determinat empiric, care reprezintă impresia fiziologică de cald sau frig percepută de corpul omenesc, în funcție de valorile combinate de temperatură, umiditate și mișcarea aerului;

2. temperatura care se poate introduce în formula de distribuție Boltzman, pentru a descrie populațiile relative la două niveluri de energie care pot fi sau nu în echilibru termic.

(OMM E 0310)

044 temperatura izobar echivalentă

vezi T 042 temperatura echivalentă

045 temperatura la suprafața solului

temperature of soil surface;

température à la surface du sol;

Temperatur am Boden/Bodenbarflächentemperatur;

talajfelszín hőmérséklete;
температура на поверхности почвы/~ на почве;
temperatura de la superficie del suolo;
valoarea temperaturii măsurată cu un termometru al cărui rezervor
este în contact direct cu suprafața solului.
(OMM T 0240)

046 temperatura la vârful norului

cloud top temperature;
température au sommet d'un nuage;
Temperatur der Wolkenobergränze;
felhőtető-hőmérséklet;
температура вершины облака;
temperatura de la cima de la nube;
temperatura vârfului unui nor sau a aerului de la nivelul acestuia.
(OMM C 1970)

047 temperatura maximă

maximum temperature;
température maximale;
Maximumtemperatur/Maximaltemperatur;
maximumhőmérséklet;
максимальная температура;
temperatura máxima;
valoarea cea mai mare de temperatură atinsă în cursul unui interval
de timp, ca de exemplu o zi o lună, etc.
(OMM M 0300)

048 temperatura maximă lunară

monthly maximum temperature;
température maximale mensuelle;
Monatmaximumtemperatur/Monathöchsttemperatur;
a hőmérséklet havi maximuma;
месячный максимум температуры;
temperatura máxima mensual;
cea mai mare temperatură înregistrată în timpul unei luni
calendaristice dintr'un an dat.
(OMM M 1970)

049 temperatura maximă absolută lunară/anuală

absolute monthly/yearly maximum temperature;
température maximale absolue mensuelle/annuelle;
monatlich/(all)jährlich Absolutmaximum der Temperatur;
a hőmérséklet havi/évi abszolút maximuma;
абсолютная месячный/годовой максимум температуры;
temperatura máxima absoluta mensual/anual;

cea mai mare temperatură observată într'o lună calendaristică sau într'un an dintr'o perioadă determinată (respectiv dintr'un număr determinat de ani consecutivi).

(OMM A 0060)

050 temperatura maximă zilnică

daily maximum temperature;
température maximale quotidienne;
Tagesmaximum der Lufttemperatur;
hőmérséklet napi maximuma;
суточная максимальная температура;
temperatura máxima diaria;

cea mai mare temperatură observată sau măsurată în cursul unui interval continuu de 24 ore, sau în cazul procedurilor sinoptice de 12 ore (maxima diurnă).

(OMM D 0010)

051 temperatura maximă zilnică medie lunară/media lunară

a temperaturtilor maxime zilnice

vezi M 050 media temp.max.zilnice

052 temperatura medie a coloanei de aer/temperature barometrică medie

mean temperature of air column;
température moyenne de la colonne d'air/température barométrique moyenne;
Mitteltemperatur der Luftsäule;
légoszlop középhőmérséklete ;
средняя барометрическая температура;
temperatura media de la columna de aire;

temperatură ipotetic uniformă din coloana de aer implicată în reducerea presiunii de la un nivel la altul folosită în calculul reducerii, care ar avea același efect ca distribuția temperaturilor reale.

(OMM M 0420)

053 **temperatura medie zilnică**

mean daily temperature;

température moyenne quotidienne;

Tagesmitteltemperatur/mittlere Tagestemperatur;

hőmérséklet napi középértéke;

средняя суточная температура;

temperatura media diaria;

media temperaturilor observate în 24 ore la momente echidistante, în cursul unui interval continuu de 24 ore (normal, ziua medie solară, de la miezul nopții până la miezul nopții următor, în funcție de ora fusului orar sau de ora solară medie a stației), ori o combinație de temperaturi observate la momente mai puțin numeroase, astfel stabilite încât să se abată cât mai puțin posibil de valoarea mediei definite mai sus.

(OMM M 0360)

054 **temperatura minimă**

minimum temperature;

température minimale;

Minimumtemperatur/ Minimaltemperatur;

minimumhőmérséklet;

милимальная температура;

temperatura mínima;

cea mai mică valoare a temperaturii atinsă într'un interval determinat de timp la o stație meteorologică.

(OMM M 1470)

055 **temperatura minimă absolută lunară/anuală**

absolute monthly/yearly minimum temperature;

température minimale absolue mensuelle/annuelle;

monatlich/(all)jährlich Absolutminimum der Temperatur;

hőmérséklet havi abszolút minimuma;

абсолютный месячный/годовой минимум температуры;

temperatura mínima absoluta mensual/anual;
cea mai mică temperatură observată într'o lună calendaristică sau într'un an dintr'o perioadă determinată, constituită dintr'un număr determinat de ani consecutivi.
(OMM A 0070)

056 temperatura minimă lunară

monthly minimum temperature;
t mperature minimale mensuelle;
Monatminimumtemperatur;
h m rs klet havi minimuma;
 сячн й минимум температуры;
temperatura m nima mensual;
cea mai cobor tă temperatură înregistrată în cursul unei luni calendaristice dintr'un an dat.
(OMM M 1980)

057 temperatura minimă nocturnă

nocturnal minimum temperature;
minimum de température nocturne;
Nachtminimum Temperatur;
 jszakai minimum h m rs klet;
минимальная ночная температура;
temperatura m nima nocturna;
cea mai mică valoare a temperaturii înregistrată între apusul  i r saritul Soarelui.
(OMM N 0490)

058 temperatura minimă pe iarbă

grass minimum temperature;
t mperature minimale sur gazon;
Minimumtemperatur an der Grasfl che;
radi ci s minimum f felszin f l tt;
минимальная температура на поверхности травы;
temperatura m nima del c sped;
temperatura minimă înregistrată de un termometru al cărui rezervor este în contact cu vârful firelor de iarbă tunse scurt (gazon tuns).
(OMM G 0630)

059 temperatura minimă zilnică

daily minimum temperature;
température minimale quotidienne;
Tagesminimum der Lufttemperatur;
hőmérséklet napi minimuma;
суточная минимальная температура;
temperatura mínima diaria;

cea mai mică temperatură observată sau măsurată într'un interval continuu de 24 ore, sau în cazul procedurilor sinoptice de 12 ore (minima din timpul nopții).

(OMM D 0020)

060 temperatura minimă zilnică medie lunară

vezi M 051 media temp.min.zilnice

061 temperatura parțial potențială

partial potential temperature;
température potentielle partielle;
partielle Potentielletemperatur;
parciális potenciális hőmérséklet;
парциальная потенциальная температура;
temperatura potencial parcial;

temperatura la care ar putea ajunge fracțiunea de “aer uscat” dintr'o particulă de aer umed, dacă ar fi adusă adiabatic la presiunea de 1000 hPa; se determină cu formula: $\theta_d = T(1000 / p - e)^{R_d / c_p}$.

(OMM P 0150)

062 temperatura potențială

potential temperature;
température potentielle;
potentielle Temperatur;
potenciális hőmérséklet;
потенциальная температура;
temperatura potencial;

temperatura (θ) pe care o capătă o particulă de aer dacă este adusă, printr'un proces adiabatic uscat, la o presiune de 1000 hPa; se calculează cu formula: $\theta + T(1000 / p)^{R_d / c_p}$.

(OMM P 1280, Dmag P 114)

063 temperatura pseudopotențială a termometrului umed

wet-bulb pseudo-potential temperature/pseudo wet-bulb

potential ~;

température pseudo-potentielle du thermomètre mouille;

feuchte pseudopotentielle Temperatur/Potentielle temperatur der feuchten Thermometer;

nedves pszeudopotenciális hőmérséklet/nedves potenciális ~, pszeudonedves ~ ~;

псевдопотенциальная смоченного термометра;

temperatura seudopotencial del termómetro de bulbo húmedo/~ ~ del bulbo húmedo;

temperatură fictivă la care ar ajunge o particulă de aer ridicată adiabatic până la nivelul de condensare, apoi coborâtă până la 1000 hPa printr'un proces adiabatic, particula respectivă fiind permanent alimentată cu cantitatea necesară de apă pentru a rămâne saturată în pofida evaporării.

(OMM P 1990, W 0770)

064 temperatura punctului de rouă

vezi P 346 punctul de rouă

065 temperatura solului

soil temperature ;

température du sol ;

Bodentemperatur/Erdbodentemperatur ;

talajhőmérséklet ;

температура почвы;

temperatura del suelo ;

temperatura măsurată la diferite adâncimi în sol.

(OMM S 1870)

066 temperatura suprafeței apei, lacului, mării, râului

surface temperature of water, lake, river, sea surface temperature;

température superficielle de l'eau/~ de la surface d'un lac, d'une rivière, de la mer;

Wasseroberflächentemperatur, Landsee ~, See ~, Fluß ~;

felszíni vízhőmérséklet/tó, folyó, tengerfelszín hőmérséklete;

температура поверхности воды/~ ~ озера, реки, моря;

temperatura de la suprafață del aqua/~ ~ ~ ~ de un lăgo, un rio, el mar;

temperatura stratului superficial al unei mase de apă din natură (ocean sau mare, lac sau râu).
(OMM S 3830)

067 temperatura termodinamică a punctului de îngheț (T_f)

thermodynamic frost-point temperature (T_f);

température thermodynamique du point de gelée (T_f);

Thermodynamiktemperatur der Gefrierpunkt (T_f);

a fagypon t termodinamikai hőmérséklete (T_f);

термодинамическая температура точки замерзания (T_f);

temperatura termodinámica del punto de congelación (T_f);

temperatura aerului umed la presiunea p și un raport de amestec r la care aerul umed, saturat în raport cu gheața la presiunea dată, are un raport de amestec de saturație r_i egal cu raportul de amestec r dat.
(OMM T 0630)

068 temperatura termodinamică a punctului de rouă

vezi P 346 punctul de rouă

069 temperatura termometrului înghețat

vezi T 070 temperatura termodinamică a termometrului înghețat

070 temperatura termodinamică a termometrului cu

rezervorul acoperit de gheață/temperatura termometrului înghețat

thermodynamic ice-bulb (T_i)/ ice-bulb temperature;

température thermodynamique du thermomètre recouvert de glace (T_i)/température du ~ ~ ~ ;

Thermodynamischtemperatur der Eiskugelthermometer (T_i);

jég-gömbös termodinamikai hőmérséklet (T_i);

термодинамическая температура покрытого льдом термометра (T_i)/температура ~ ~ ~ ;

temperatura termodinámica del termómetro engelado (T_i);

temperatura aerului umed la presiunea p , temperatura T și cu un raport de amestec r , la care acesta devine saturat în raport cu gheața, ca urmare a evaporării adiabatică a apei pure din aerul respectiv la presiunea p .

(OMM I 0040, T 0640)

071 temperatura termometrului umed

wet-bulb temperature;

température du thermomètre mouillé;

Feuchttemperatur /Temperatur des feuchten Thermometer;

a nedves hőmérő hőmérséklete;

температура смоченного термометра;

temperatura del bulbo húmedo;

temperatura citită la un *termometru umed* expus la un curent de aer, însă protejat de radiația solară directă.

(OMM W 0780)

072 temperatura termometrului uscat

dry-bulb temperature;

température du thermomètre sec;

Temperatur des trockene Thermometers;

a száraz hőmérő hőmérséklet;

температура по сухому термометру;

temperatura del bulbo seco;

temperatura citită pe un termometru cu rezervor uscat, expus la aer și adăpostit sau protejat de *radiația solară directă*, respectiv pe termometrul uscat al unui *psihrometru*.

(OMM D 1290)

073 temperatură

temperature;

température;

Temperatur;

hőmérséklet;

температура;

temperatura;

mărimea fizică ce caracterizează gradul mediu de agitație al moleculelor ce alcătuiesc un corp fizic.

(OMM T 0150)

074 temperatură absolută

absolute temperature;

température absolue;
absolute Temperatur;
abszolút hőmérséklet;
абсолютная температура;
temperatura absoluta;

temperatură exprimată în grade ale scării absolute Kelvin.
(Dmet T 14)

075 temperatură balistică

ballistic temperature;
température ballistique;
ballistische Temperatur;
ballisztikus hőmérséklet;
баллистическая температура;
temperatura balística;

temperatură virtuală corectată cu o abatere fictivă a acesteia față de distribuția standard pe verticală; are aceeași valoare la toate înălțimile, fiind aleasă astfel încât influența ei asupra traiectoriei unui proiectil să fie egală cu influența abaterii reale definită pentru diferite înălțimi.

(Dmet T 16)

076 temperatură critică

critical temperature;
température critique;
kritische Temperatur;
kritikus hőmérséklet;
критическая температура;
temperatura critica ;

temperatură ce corespunde punctului critic al unui corp, definită de Mendeleev (1881) ca temperatura la care forțele de coeziune dintre moleculele unui lichid dispar și aceasta se transformă în vapori, independent de presiune și volumul specific; practic, aceasta corespunde temperaturii de fierbere, ca de exemplu în cazul apei $100^{\circ}\text{C}/273,13^{\circ}\text{K}$ sau al oxigenului $-119^{\circ}\text{C}/154,13^{\circ}\text{K}$.

(Dmet man)

077 temperatură de condensare/temperatură de condensare adiabatică

condensation temperature/adiabatic ~ ;
température de condensation adiabatique;
(adiabatische) Kondensationstemperatur;
kondenzációs hőmérséklet/adiabatikus ~ ;
температура конденсации/адиабатическая ~ ;
temperatura de condensación/~ adiabática;
temperatura la care o mică particulă de aer umed devine saturată
atunci când este supusă la o destindere adiabatică.
(OMM A 0500, C 1500)

078 temperatură de condensare adiabatică
vezi T 077 temperatură de condensare.

079 temperatură de culoare
colour temperature;
température de couleur;
Farbetemperatur;
színhőmérséklet;
цветовая температура;
temperatura de color/~ absoluta de un campo radiante;
estimarea temperaturii absolute (T) a unui corp radiant, obținută
plecând de la lungimea de undă la care *luminanța energetică* a
acestuia este maximă (λ_{\max}) și în consecință și culoarea lui; din legea
de deplasare a lui Wien rezultă: $\lambda_{\max} T = 2898 \mu m K$, unde λ_{\max} este în μm .
Temperatura de culoare a unui *corp negru* radiant este identică cu
temperatura lui absolută; pentru Soare ($\lambda_{\max} = 0,474 \mu m$) temperatura de
culoare este aproximativ $6100^0 K$.
(OMM C 2300)

080 temperatură de fierbere
vezi P 337 punct de fierbere.

081 temperatură de luminanță
vezi T 082 temperatură de strălucire.

**082 temperatură de strălucire/~ de luminanță, ~
radiantă**

radiance temperature/brightness ~ , luminance ~ ;
température de luminance;
Strahlungstemperatur;
sugárszási hőmérséklet/fényesség ~ , megvilágítottsági ~ ;
яркостная температура/температура излучения,
радиационная температура;
temperatura de luminancia;
1. temperatura unui *corp negru* care radiază aceeași cantitate de energie pe unitatea de suprafață la lungimi de undă considerate ca fiind ale corpului respectiv;
2. temperatura aparentă a unui corp diferit de cel negru, măsurată cu un piranometru optic sau un radiometru.
(OMM R 0180)

083 temperatură extremă

extreme temperature;
température extreme;
Extremwerte der Temperatur/Extremaltemperatur;
extrém hőmérsékletek;
экстремальная температура;
temperatura extrema;
valoarea cea mai mare sau cea mai mică a temperaturii, înregistrată sau observată într'un interval de timp determinat.
(OMM E 1390)

084 temperatură radiantă

vezi T 082 temperatură de strălucire.

085 temperatură standard

standard temperature;
température de référence;
Bezugstemperatur/Standard~ ;
standard hőmérséklet;
стандартная температура;
temperatura estandardizada;
temperatură aleasă arbitrar, folosită ca valoare de referință ca de exemplu 273 K (0⁰) pentru punctul de îngheț al apei și 15⁰C pentru definirea căldurii specifice.

(OMM S 2640)

086 temperatură virtuală

virtual temperature;
température virtuelle;
virtuelle Temperatur;
virtuális hőmérséklet;
виртуальная температура;
temperatura virtual;

într'un sistem cu aer umed, temperatura aerului uscat ce are aceeași densitate și aceeași presiune ca aerul umed considerat; se determină prin relația: $T_v = (1 + 0,609r)$, în care r este raportul de amestec.

(OMM V 0370, D mag V 51)

087 temporale

temporales;
temporales;
Temporales;
temporales/helyi szél Közép-Amerikában
темпорали;
temporales;

sisteme meteorologice ciclonice ale regiunilor tropicale care afectează partea vestică a Americii Centrale și care au originea în *zona de convergență intertropicală* a Pacificului. În general, acestea durează câteva zile, se deplasează lent și sunt însoțite de ploi diluviene care produc inundații și alunecări de teren în regiunile muntoase. Structura lor este diferită de cea a *uraganelor* prin prezența unui nucleu rece în troposfera mijlocie.

(OMM T 0260)

088 tendința advectională a presiunii

vezi E 043 ecuația tendinței.

089 tendința de persistență a vremii

persistence tendency;
tendance à la persistance du temps;
Erhaltungstendenz;
megmaradási hajlam;

метеорологическая тенденция;

tendencia del tiempo a la persistencia;

tendința (limitată) ce o au condițiile meteorologice existente de a persista; aceasta este reflectată prin corelația pozitivă dintre valorile succesive ale majorității elementelor meteorologice când sunt aranjate în ordinea lor de apariție.

(OMM P 0440)

090 **tendința presiunii**

pressure tendency;

tendance de la pression;

Luftdrucktendenz;

légnyomásváltozás;

барическая тенденция;

tendencia de la presión;

natura și amplitudinea variației presiunii la o stație meteorologică pe o perioadă de trei ore, sau de 24 ore în regiunile tropicale.

(OMM P 1690)

091 **tendința seculară a climei**

secular trend in climate;

variation séculaire du climat;

sekuläre Änderungstendenz das Klima;

éghajlat szekuláris változása/szekuláris éghajlati trend;

вековой тренд в климате/вековое измерение климата;

tendencia secular del clima;

schimbările survenite în valorile elementelor climatice observate pe o perioadă foarte lungă de timp, după ce au fost eliminate variațiile cu perioadă relativ mai scurtă.

(OMM S 0630)

092 **tendință climatică**

climatic trend;

tendance climatique;

klimatische Tendenz/~ Trend;

éghajlati trend;

климатический тренд;

tendencia climática;

schimbare climatică ce este caracterizată printr'o scădere sau o creștere regulată și monotonă a valorilor medii dintr'o perioadă considerată de înregistrări; procesul nu se limitează numai la o schimbare liniară în timp, ci este caracterizat și printr'un singur maxim și un singur minim, la începutul și sfârșitul perioadei respective.

(OMM C 1150)

093 tensiunea de forfecare

vezi F 080 forța de forfecare

094 tensiunea de forfecare prin turbulență

vezi T 095 tensiunea Reynolds

095 tensiunea Reynolds/tensiunea de forfecare prin turbulență

Reynolds stress/eddy shearing ~, turbulent shear ~;

tension de Reynolds;

Reynoldstension/Querspannung durch Turbulenz;

Reynolds feszültség/örvényes nyírás ~, turbulens nyírás ~;

напряжение Рейнольдса/~ вихрево сдвига, ~

турбулентного сдвига;

tensión de Reynolds/~ de cisalladura por turbulencia;

într'un plan dat, tensiunea tangențială (forța pe unitatea de suprafață) responsabilă pentru transferul cantității de mișcare dintr'un fluid turbulent este egală cu media în timp a densității fluidului într'un punct dat, multiplicată prin produsul celor două componente corespunzătoare *vitezei turbulente*.

(OMM E 0200, T 1750)

096 tensiunea vântului

vezi F 097 frecarea vântului.

097 tensiunea (sau presiunea) vaporilor saturați în fază pură în raport cu apa (e_w)

saturation vapour pressure in the pure phase with respect to water (e_w);

tension de vapeur saturante dans la phase pure par rapport à l'eau (e_w);

Sättigerwasserdampfdruck im Reinephase im Vergleiche zu

Wasser (e_w);

tiszta állapotban a vízre vonatkozó telítési párányomás (e_w);

упругость насыщения водяного пара в чистой фазе по отношению к воде (e_w);

tensión (o presión) de saturacion del vapor de agua en la fase pura con respecto al agua (e_w);

presiunea (sau tensiunea) vaporilor de apă pură în stare de echilibru cu o suprafață plană de apă, la aceeași temperatură și presiune.

(OMM S 0300)

098 tensiunea (sau presiunea) vaporilor saturați în faza pură în raport cu gheața (e_i)

saturation vapour pressure in the pure phase with respect to ice (e_i);

tension de vapeur saturante dans la phase pure par rapport à la glace (e_i);

Sättigerwasserdampfdruck im Reinephase im Vergleiche zu Eis (e_i);

tiszta állapotban a jégre vonatkozó telítési párányomás (e_i);

упругость насыщения в чистой фазе по отношению ко льду (e_i);

tensión (o presión) de saturación del vapor de agua en la fase pura con respecto al hielo (e_i);

presiunea (sau tensiunea) vaporilor de apă pură în stare de echilibru cu o suprafață plană de gheață, la aceeași temperatură și presiune.

(OMM S 0290)

099 tensiunea (sau presiunea) de saturație a vaporilor din aerul umed în raport cu apa (e'_w)

saturation vapour pression of moist air with respect to water (e'_w);

tension de vapeur saturante de l'air humide par rapport à l'eau (e'_w);

Sättigerwasserdampfdruck die feuchte Luft im Vergleiche zu Wasser (e'_w);

nedves levegő vízre vonatkozó telítési párányomása (e'_w);

упругость насыщения водяного пара для влажного

воздуха по отношению к воде (e'_w);

tensión (o presión) de saturación del vapor de agua del aire húmedo con respecto al agua (e'_w);

1. produsul *titrului molar al vaporilor saturați de apă* în raport cu apa (N_{vw}) și presiunea (p) a aerului umed, la o presiune și temperatură date: $e'_w = N_{vw}p = pr_w / (r_w + 0,621\ 97)$;

2. valoarea maximă posibilă a presiunii parțiale a vaporilor de apă dintr'un eșantion de aer la o temperatură și presiune date.
(OMM S 0320)

100 tensiunea (sau presiunea) de saturație a vaporilor din aerul umed în raport cu gheața (e'_i)

saturation vapour pressure of moist air with respect to ice (e'_i);

tension de vapeur saturante de l'air humide par rapport à la glace (e'_i);

Sättigerwasserdampfdruck die feuchte Luft im Vergleiche zu Eis (e'_i);

nedves levegő jégre vonatkozó telítési párányomása (e'_i);

упругость насыщения водяного пара дня влажного воздуха по отношению по льду (e'_i);

tensión (o presión) del vapor de agua del aire húmedo con respecto al hielo (e'_i);

produsul dintre *fracția molară (titrul molar) al vaporilor de apă saturați* în raport cu gheața (N_{vi}) și presiunea (p) a aerului umed, la o presiune și o temperatură date: $e'_i = N_{vi}p = pr_i / (r_i + 0,621\ 97)$.

(OMM S 0310)

101 tensiunea umidității solului

soil moisture tension;

force de succion du sol;

Bodenfeuchtigkeitstension;

talajnedvesség feszültség ;

сосущая сила почвы;

tensión de humedad del suelo;

tensiunea echivalentă forței de sucțiune care s'ar exercita pe coloana de apă dintr'un puț poros deschis, pentru ca apa din acesta să fie în echilibru hidrostatic cu apa din solul învecinat.

(OMM S 1860)

102 tensiunea vaporilor de apă (e')

vezi P 228 presiunea vaporilor

103 tensiune

stress;

tension;

Tension;

feszültség;

касательное напряжение;

tensión;

în meteorologia dinamică, forța superficială măsurată pe unitatea de suprafață, ca de exemplu forța datorată transportului de moment prin mișcările turbulente dintr'un fluid. Astfel, tensiunea datorată transportului vertical de moment x este dată de relația: $\tau_{zx} = -\overline{\rho u' w'}$, unde ρ este densitatea fluidului, u' și w' reprezintă vitezele turbulente, iar bara superioară indică o mediere în timp.

(OMM S 3110)

104 teodolit

theodolite;

théodolite;

Teodolit;

teodolit;

ТЕОДОЛИТ;

teodolito;

instrument optic de observare a direcției de deplasare sau a traiectoriei unui obiect în spațiu prin determinarea simultană a azimutului și înălțimii lui aparente.

(OMM T 0410)

105 teodolit înregistrător

recording theodolite;

théodolite enregistreur;

Registriertheodolite;

nyomtató teodolit/regisztráló ~;

самопишущий теодолит;

teodolito registrator;

teodolit ale cărui indicații sunt înregistrate mecanic sau fotografic.
(OMM R 1150)

106 **teorema circulației (a lui Bjerknæs)**

circulation theorem (of Bjerknæs)/Bjerknæs circulation theorem;
théorème de la circulation (de Bjerknæs);
Bjerknæssches Zirkulationstheorem/Zirkulationssatz,
Zirkulationstheorem nach Bjerknæs;
Bjerknæs-féle cirkulációs tétel;
теорема о циркуляции (Бьеркнеса)/теорема циркуляций
Бьеркнеса;
teorema de la circulación (de Bjerknæs);
într' o mișcare în raport cu Pământul, viteza de variație a
circulației (dC/dt) de-a lungul unei curbe închise, constituită din
aceleași particule de fluid, este egală cu numărul de solenoizi izobari-
zosteri (N) închiși de curba respectivă minus produsul dublului
vitezei unghiulare de rotație terestră (Ω) cu rata de variație a ariei
($d\Sigma/dt$), definită prin proiecția curbei pe planul ecuatorial, conform
relației: $dC/dt = N - 2\Omega d\Sigma/dt$.
(OMM C 0640)

107 **teoria barierei**

barrier theory (of cyclones);
théorie de la barrière;
Theorie der Lee-Zyklogenese;
ciklogénezis akadályelmélete;
заслонная теория циклогенеза;
teoria de la barrera;
teorie a *ciclogenezei* conform căreia o invazie de aer polar în zona
vânturilor dominante de vest acționează ca o barieră asupra acestora și
produce o *depresiune* pe partea anterioară a invaziei reci respective,
situată „sub „ vântul de vest, adică la est de masa rece care înaintază.
(OMM B 0590)

108 **teoria Bergeron-Findeisen**/teoria cristalului de gheață,
procesul Wegener-Bergeron

Bergeron-Findeisen theory/ice-crystal ~, Wegener-Bergeron process;

théorie de Bergeron-Findeisen/~ du cristal de glace, processus Wegener-Bergeron;

Bergeron-Findeisensche Theorie/Eiskrystall ~, Wegener-Bergeron Prozeß;

Bergeron-Findeisen-féle elmélet/jégkristályelmélet, Wegener-Bergeron folyamat;

теория Бержерона-Финдайзен/~ ледная кристаллов, процесс Вегенера-Бержерона;

teoría de Bergeron-Findeisen/~ de los cristalos de hielo, proceso de Wegener-Bergeron;

explicare teoretică a procesului de formare a particulelor de precipitații care pot apare într'un *nor mixt* (compus din cristale de gheață și picături de apă); această teorie se bazează pe faptul că presiunea de saturație a vaporilor de apă în raport cu gheața este mai mică decât presiunea vaporilor saturați în raport cu apa lichidă suprarăcită la aceeași temperatură; dacă ambele tipuri de particule sunt prezente și conținutul de apă este suficient de mare, cristalele de gheață cresc prin *condensare solidă* pe seama picăturilor de apă, care pierd din masa lor prin evaporare; atunci când cristalele de gheață devin suficient de grele ele încep să cadă sub formă de ninsoare.

(OMM B 0680)

109 **teoria ciclogenezei prin divergență**

divergence theory of cyclogenesis;

théorie de la cyclogénèse par divergence;

Divergenztheorie der Zyklogenese;

ciklogénézis divergencia elmélete;

дивергентная теория циклогенеза;

teoría de la ciclogénesis por divergencia;

teoria formării *depresiunilor* sau *anticlunilor* la nivelurile joase din troposferă, ca o consecință a *difluenței* sau *confluenței* izobarelor de la nivelurile mai înalte.

(OMM D 0880)

110 **teoria convectivă a ciclogenezei**

convective theory of cyclogenesis;

théorie convective de la cyclogénèse;
Konvektionstheorie der Zyklonenbildung/Konvektive
Zyklonentheorie;
ciklogénezis konvekciós elmélete;
КОНВЕКТИВНАЯ ТЕОРИЯ ЦИКЛОНООБРАЗОВАНИЯ;
teoría convectiva de la ciclogénesis;
teorie a formării unei *depresiuni* prin ascendența convectivă a aerului încălzit la sol într'un interval suficient de timp și cu intensitatea necesară pentru ca aerul afluent de la suprafața terestră să capete o rotire ciclonică apreciabilă, conform teoriei circulației.
(OMM C 3030)

111 teoria cristalului de gheață
vezi T 108 teoria Bergeron-Findeisen.

112 teoria ecuației
vezi R 156 relația Z-R

113 teoria frontologică
frontal theory;
théorie frontologique;
Frontaltheorie;
front elmélet;
фронтальная теория;
teoria frontológica;
teorie referitoare la formarea și evoluția *maselor de aer* și ale *fronturilor atmosferice* care le separă pe parcursul deplasării lor dintr'o regiune în alta, precum și la formarea și dezvoltarea ciclonilor extratropicali în relație cu acestea.
(OMM F 1390)

114 teoria frontului polar
polar front theory;
théorie du front polaire;
Polarfrontetheorie;
polárfrontelmélet;
теория полярного фронта;
teoria del frente polar;

teorie elaborată de școala din Bergen în 1918, care descrie formarea și evoluția depresiunilor extratropicale ca rezultat al interacțiunii maselor de aer polar și tropical și ale caracteristicilor suprafeței de discontinuitate care le separă.

(OMM P 1040)

115 **teoria ondulatorie a ciclogenezei**

wave theory of cyclogenesis;

théorie ondulatoire de la cyclogénèse;

Wellentheorie der Zyklogenese;

a ciklogénézis hullámélete;

волновая теория циклообразования;

teoria ondulatoria de la ciclogenesis;

teorie referitoare la formarea depresiunilor bazată pe apariția de undulații (unde) pe un front, de regulă pe frontul polar.

(OMM W 0390)

116 **teoria rezonanței**

resonance theory;

théorie de la résonance;

Resonanzstheorie;

rezonancia elmélet;

теория резонанса;

teoría de la resonancia;

teorie care explică amplitudinea relativ mare a componentei solare semidiurne a mării atmosferice printr'un fenomen de rezonanță a unei oscilații atmosferice naturale cu aceeași perioadă (Kelvin, 1885).

(OMM R 1620)

117 **teoria ruperii picăturilor**

breaking-drop theory;

théorie de la rupture des gouttes;

Tropfenambruchtheorie;

légelectronos töltések elkülönülésének elmélete;

баллоэлектрическая теория;

teoría de la partición de las gotas;

teorie conform căreia separarea sarcinilor electrice într'un nor orajos este datorată *efectului Lenard* din norul respectiv, ceea ce înseamnă că

separarea sarcinilor electrice este legată de ruperea aerodinamică a picăturilor de apă.

(OMM B 1150)

118 **teoria similarității în turbulență**

similarity theory of turbulence;

théorie de la similitude en turbulence;

Gleichartigkeittheorie in Turbulenz;

turbulencia hasonlósági elmélete;

теория подобия турбулентности;

teoria de similitud de la turbulencia;

în analiza *turbulenței*, folosirea comportamentelor corespunzătoare din sistemele care au similitudini geometrice, climatice sau dinamice. Corespondența geometrică poate fi exprimată prin raporturi sau numere adimensionale, așa cum este *numărul Reynolds*.

(OMM S 1110)

119 **termică**

thermal;

thermique;

Termik/Termikaufwind;

termik;

термик;

térmica;

curent ascendent sau ascendență produsă local peste o suprafață mai caldă decât zonele înconjurătoare; este folosit de piloții planoriști în “zborul la termică” pentru urcare sau revenire la un nivel de zbor mai înalt.

(OMM T 0430)

120 **termistor**

thermistor;

thermistance/thermistor;

Thermistor;

termisztor;

термистор;

termistor;

1. dispozitiv electronic a cărui rezistență scade într'o manieră semnificativă și monotonă atunci când crește temperatura. (OMM T 0560)
2. semiconductor a cărui rezistență variază puternic cu temperatura. (Dex)
3. semiconductor a cărui rezistență variază între anumite limite după o lege exponențială cu temperatura; este folosit ca termometru cu rezistență de mare sensibilitate (până la $0,0005^{\circ}\text{C}$). (Dfiz)

121 **termoanemometru**

vezi A 204 anemometru cu fir cald

122 **termociclogeneză**

thermocyclogenesis;

thermocyclogénèse;

Thermozyklogenese;

termociklogenézés;

термоциклогенез;

termociclogénesis;

teorie a *ciclogenezei* enunțată de Stüwe, în care perturbația este generată în stratosferă și apoi este reflectată în dezvoltarea unei perturbații în troposfera joasă.

(OMM T 0600)

123 **termocuplu**

vezi T 154 termometru termoelectric.

124 **termodinamica atmosferei**

atmospheric thermodynamics;

thermodynamique atmosphérique/thermodynamique

de l'atmosphère;

atmosphärische Thermodynamik;

léghör termodinamikája;

термодинамика атмосферы;

termodinámica de la atmosfera;

ramură a fizicii atmosferei care se ocupă cu studiul ansamblului de relații dintre căldură și celelalte forme de energie, în special energia

potențială și cinetică, ce intervin în procesele atmosferice; dintre acestea, transformările de fază sunt cele mai importante.
(OMM A 2990)

125 **termodinamică**

thermodynamics;
thermodynamique;
Thermodynamik;
termodinamika;
термодинамика;
termodinámica;

ramură a fizicii care studiază căldura ca pe o formă de energie și, în particular, legile care guvernează procesele ce implică schimburi de căldură și conservarea energiei.

(OMM T 0650)

126 **termograf**

thermograph;
thermographe/thermomètre enregistreur;
Thermograph;
hőmersékletíró/termográf;
термограф;
termógrafo;

teremometru dotat cu un dispozitiv care înregistrează continuu valoarea temperaturii; în funcție de mersul sistemului de înregistrare, termograful poate fi zilnic, săptămânal sau lunar.

(OMM T 0680)

127 **termogramă**

thermogram;
thermogramme;
Thermogramm;
termogram;
термограмма;
termograma;

înregistrare realizată pe o diagramă de un *termograf* într'un interval de timp determinat; în funcție de acesta, termograma poate fi zilnică, săptămânală sau lunară.

(OMM T 0670)

128 termohigrograf/higrotermograf

thermohygrograph/hygrothermograph ;
thermohygrographe/hygrothermographie ;
Thermohygrograph/Hygrothermograph ;
termohigrográf ;
термогигрограф/гигротермограф;
termohigrógrafo/higrotermógrafo;

instrument combinat format dintr'un ansamblu *termograf-higrograf*, folosit pentru înregistrarea simultană și continuă a temperaturii și umidității aerului pe aceeași diagramă.

(OMM H 1200, T 0700)

129 termohigrogramă/higrotermogramă

thermohygrogram/hygrothermogram ;
thermohygrogramme/hygrothermogramme ;
Thermohygrogramm/Hygrothermogramm ;
termohigrogram ;
термогигрограмма/гигротермограмма;
termohigrograma/higrotermograma;

diagramă înregistrată de un termohigrograf sau higrotermograf.
(OMM H 1190, T 0690)

130 termohigrometru /higrotermometru

thermohygrometer;
thermohygromètre;
Termohygrometer;
termohigrométer;
термохигрометр;
termohigrómetro;

instrument combinat care măsoară simultan temperatura și umiditatea atmosferică.

(OMM T 0710)

131 termohigroscop

vezi H 076

132 **termometru**

thermometer;
thermomètre;
Thermometer;
hőmérő;
термометр;
termómetro;

instrument pentru măsurarea temperaturii; senzorul sau corpul termometric cel mai folosit este mercurul, iar pentru temperaturi foarte scăzute, sub punctul de solidificare al mercurului, este alcoolul. Pe lângă acestea mai sunt folosite și combinații de tip bimetal, tub Bourdon, termocupluri, senzori electronici, termistori.

(OMM T 0720, D met 56)

133 **termometru acustic**

acoustic thermometer;
thermomètre acoustique;
akustische thermometer;
akusztikus hőmérő;
акустический термометр;
termómetro acústico;

termometru al cărui principiu de funcționare se bazează pe variațiile vitezei locale de propagare a sunetului datorate schimbărilor de temperatură.

(OMM A 0350)

134 **termometru alipit**

attached thermometer;
thermomètre attaché;
Beithermometer/attachiert Thermometer, angeklebt ~;
barométer hőmérő;
термометр-атташе;
termómetro unido;

termometru fixat pe un instrument, ca de exemplu pe tubul unui barometru cu mercur, pentru a determina temperatura la care funcționează acesta.

(OMM A 3040)

135 **termometru bimetalic**

bimetalic thermometer;
thermomètre à bilame;
Bimetallthermometer;
bimetall hőmérő;
биметаллический термометр;
termómetro bimetalico;

termometru al cărui senzor sau corp termometric este constituit din două lame metalice care au coeficientul de dilatare diferit, sudate între ele; curbarea acestui ansamblu, datorată variației temperaturii, este folosită ca măsură a acesteia; pentru evitarea elementelor compensatorii de construcție, se folosesc lame metalice cu coeficient de dilatare aproximativ liniar în domeniul valorilor termice ale scării de măsurare. (OMM B 0760)

136 **termometru cu alcool**

alcohol thermometer;
thermomètre à alcool;
Alkoholthermometer;
alkoholos hőmérő;
спиртовый термометр;
termómetro de alcohol;

termometru de sticlă, care conține alcool ca senzor sau corp termometric, folosit pentru măsurarea temperaturilor intens negative, sub punctul de solidificare al mercurului (-33°C) până la temperatura de solidificare a alcoolului, respectiv -130° .
(OMM A 1450)

137 **termometru cu aspirație/termometru ventilat**

aspirated thermometer/ventilated ~ ;
thermomètre à aspiration/~ ventilé;
Aspirationsthermometer;
szellőztetett hőmérő;
аспирационный термометр;
aspirotermómetro/termómetro ventilado;

instrument pentru măsurarea temperaturii aerului, care folosește o protecție specială contra radiației solare directe și un sistem de ventilație forțată a rezervorului termometric, care suplinesc adăpostul

meteorologic clasic; de regulă intră în componența unui psihometru cu aspirație.

(OMM A 2590, V 0200)

138 **termometru cu gaz**

gas thermometer;

thermomètre à gaz;

Gasthermometer;

gázhőmérő;

газовый термометр;

termómetro de gas;

termometru al cărui principiu de funcționare este bazat pe variațiile de presiune sau de volum ale unui gaz în funcție de temperatură.

(OMM G 0100)

139 **termometru cu lichid**

liquid thermometer;

thermomètre à liquide;

Flüssigkeitsthermometer;

folyadékos hőmérő;

жидкостный термометр;

termómetro de liquido;

termometru al cărui principiu de funcționare se bazează pe determinarea diferenței dintre dilatarea unui lichid (corp termometric lichid) și cea a rezervorului care-l conține pentru măsurarea temperaturii; cele mai utilizate lichide termometrice sunt alcoolul etilic, toluenul, kerosenul (petrolul lampant) și mercurul.

(OMM L 0710)

140 **termometru cu mercur**

mercury thermometer;

thermomètre à mercure;

Quecksilberthermometer;

higanyhőmérő;

ртутный термометр;

termómetro de mercurio;

termometru cu lichid în care lichidul termometric este mercurul cu punctul de solidificare (înghețare) la $-38,8^{\circ}\text{C}$.

(OMM M 0600)

141 **termometru cu rezervor negru**

black-bulb thermometer;
thermomètre à boule noire;
Schwarzkugelthermometer;
fekete-gömbös hőmérő;
термометры с зачерненным резервоаром;
termómetro de bulbo negro;

termometru al cărui rezervor este îmbrăcat într'o cămașe de sticlă neagră sau este acoperit cu negru de fum pentru a putea să funcționeze aproximativ ca un "corp negru absolut"; plasat într'un balon de sticlă, transparent și vidat, este folosit uneori pentru măsurarea radiației solare incidente.

(OMM B 0880)

142 **termometru cu rezervor umed**

wet-bulb globe thermometer;
thermomètre globe mouillé;
feuchtes Kugelthermometer;
nedves gömbös hőmérő;
смоченный термометр;
termómetro de bulbo húmedo;

termometru al cărui rezervor este închis într'un glob de sticlă înnegrit acoperit cu un tifon umezit.

(OMM W 0760)

143 **termometru cu rezistență**

resistance thermometer;
thérmomètre à résistance;
Widerstandsthermometer;
ellenállás-hőmérő;
термометр сопротивления;
termómetro de resistencia;

termometru care folosește ca element sensibil o rezistență electrică a cărei valoare este o funcție de temperatură, precis cunoscută.

(OMM R 1600)

144 termometru cu termistor

thermistor thermometer;

thermomètre à thermistance;

Heißeleiterthermometer/Thermistorthermometer;

termisztorhőmérő;

термисторный термометр/термометр с термистором;

termómetro de termistor;

termometru al cărui element sensibil este un termistor.

(OMM T 0580)

145 termometru de maximă

maximum thermometer;

thermomètre à maximum;

Maximumthermometer;

maximumhőmérő;

максимальный термометр;

termómetro de máxima;

termometru folosit pentru determinarea/măsurarea celei mai mari temperaturi atinsă într'un interval determinat de timp, ca de exemplu o zi.

(OMM M 0310)

146 termometru de minimă

minimum thermometer;

thermomètre à minimum;

Minimumthermometer;

minimumhőmérő;

минимальный термометр;

termómetro de mínima;

termometru folosit pentru măsurarea celei mai scăzute temperaturi atinsă într'un interval determinat sau specificat de timp.

(OMM M 1480)

147 termometru de radiație

radiation thermometer;

thermomètre à rayonnement;

Strahlungsthermometer;

sugárzáshőmérő;

радиационный термометр;

termómetro de radiación;

instrument care măsoară radiația emisă de o sursă într'o bandă cu o anumită lungime de undă dată și care indică fluxul respectiv de radiație sub formă de valori de temperatură echivalentă a *corpului negru*.

(OMM R 0400)

148 **termometru de radiație imbarcat**

airborne radiation thermometer;

thermomètre à rayonnement embarqué;

verladenung Strahlungsthermometer;

légi úton szállított sugárzási hőmérő;

бортовой радиационный термометр;

termómetro de radiación embarcado;

instrument instalat pe un satelit sau avion (aeropurtat), care măsoară radiația captată în banda 7,5 – 13 μm , folosit în principal pentru determinarea temperaturii la suprafața apei.

(OMM A 1080)

149 **termometru electric**

electrical thermometer;

thermomètre électrique;

elektrische Thermometer;

elektromos hőmérő;

электрический термометр;

termómetro eléctrico;

termometru al cărui element sensibil (senzor) are proprietăți electrice care sunt o funcție de temperatură, ca de exemplu o termorezistență.

(OMM E 0390)

150 **termometru electronic**

electronic thermometer;

thermomètre électronique;

elektronische Thermometer;

elektronikus hőmérő;

электронный термометр;

termómetro electrónico;

termometru dotat cu un element sensibil (senzor), de regulă un termistor, care este plasat pe sau în imediata apropiere a obiectivului a cărui temperatură trebuie măsurată.

(OMM E 0470)

151 **termometru ordinar**

ordinary thermometer;

thermomètre ordinaire;

Ordinärthermometer/Stationsthermometer;

szokásos hőmérő/állomás ~;

срочный термометр;

termómetro ordinario;

denumire dată termometrelor din dotarea stațiilor meteorologice (de regulă cu mercur) folosite pentru măsurarea temperaturii aerului și a suprafeței solului, pentru a le deosebi de celelalte tipuri de termometre care indică temperaturi extreme dintr'o perioadă determinată de timp sau au alte utilizări (termometru alipit, de adâncime, etc.).

(Dmet T 67)

152 **termometru praștie**

sling thermometer;

thermomètre fronde;

Schleuderthermometer;

parittyás hőmérő;

термометр-пращ;

termómetro de honda;

termometru legat la capătul unei sfori, al unui lăncișor sau fixat într'un cadru rotativ ușor, pe care observatorul îl învârte ca pe o praștie pentru a-i asigura o ventilare bună a elementului sensibil.

(OMM S 1340)

153 **termometru Six (și Belani)**

Six's thermometer;

thermomètre Six;

Sixthermometer/Maximum-Minimum-Thermometer;

maximum-minimum-hőmérő/Six-hőmérő;

термометр Сикса/максимально-минимальный термометр;

termómetro de Six;

termometru care indică simultan temperaturile maximă și minimă atinse într'un interval determinat de timp, inclusiv temperatura actuală ale aerului; în literatura de specialitate mai veche este descris și sub denumirea de "termometrul Six și Belani".

(OMM S 1239)

154 **termometru termoelectric/termocuplu**

thermocouple/thermoelectric thermometer;

thermocouple/thermomètre thermo-électrique;

Thermoelement;

termoelektromos hőmérő/termoelem;

термопара;

termopar;

dispozitiv pentru măsurarea temperaturii, care folosește efectul termoelectric, ca de exemplu cel care are loc atunci când doi conductori diferiți sunt uniți la capete; în asemenea cazuri se produce o tensiune proporțională cu diferența de temperatură dintre conexiuni. În practică, una dintre conexiuni (cea de referință) este menținută la o temperatură constantă cunoscută.

(OMM T 0590)

155 **termometru umed**

wet-bulb thermometer;

thermomètre mouille;

feuchtes Thermometer/befeuchtes ~, Naßthermometer;

nedves hőmérő;

смоченный термометр;

termómetro húmedo;

unul din cele două termometre dintr'un psihrometru al cărui rezervor este învelit într'un tifon umezit sau acoperit de o peliculă de gheață pură. (OMM W 0790)

156 **termometru uscat**

dry-bulb thermometer;

thermomètre sec;

trockenes Thermometer/Trockenthermometer;

száraz hőmérő;

сухой термометр;

termómetro seco;

termometru al cărui rezervor este nud (neînvelit în tifon) și care indică temperatura aerului; de regulă, acest termen desemnează termometrul care intră în construcția sau componența unui *psihrometru* alături de *termometrul umezit*.
(OMM D 1300)

157 termometru ventilat

vezi T 137 termometru cu aspirație.

158 termopauza

thermopause;
thermopause;
Thermopause;
termopauza;
термопауза;
termopausa;

strat care marchează limita superioară a *termosferei*, situat la o altitudine de aproximativ 400 km.

(OMM T 0750)

159 termosfera

thermosphere;
thermosphère;
Thermosphäre;
termoszfera;
термосфера;
termosfera;

strat atmosferic situat deasupra *mezopauzei*, în care temperatura crește în general cu altitudinea.

(OMM T 0760)

160 tetagramă

thetagram;
thétagramme;
Thetagramm;
thetagram;
тетраграмма;
tetagrama;

diagramă aerologică ale cărei coordonate sunt *temperatura echivalent potențială* (sau *pseudo-potențială*) și presiunea; nu este o diagramă energetică.

(OMM T 0790)

161 tetroon

vezi B 014 balon tetraedric.

162 THTT

vezi T 022 talvegul troposferei tropicale înalte

163 timp semnificativ

significant weather;

temps significatif;

bedeutungsvoll Wetter;

szignifikáns időjárás;

особые явления погоды;

tiempo significativo;

în *meteorologia aeronautică*, termen care se referă la apariția sau la posibilitatea de producere efectivă sau probabilă a fenomenelor meteorologice pe o rută specificată, care pot afecta securitatea aeronavelor în zbor.

(OMM S 1080)

164 timpul de răspuns/inerție

response time;

temps de réponse;

Anzeigeverzögerung/Trägheit;

időválasz/inercia;

инерционность;

tiempo de respuesta;

timpul necesar unui instrument sau dispozitiv pentru a înregistra o anumită parte din oricare treaptă de variație a unei mărimi măsurate.

(OMM R 1630)

165 timpul de răspuns “e”

e-folding time;

temps de réponse - e;

e-Answortzeit;
az oszcilláció amplitúdójának e-szeres megváltozásához
szükséges idő;
время реакции - e;
tiempo de repuesta e;
timpul necesar pentru ca amplitudinea unei oscilații să crească sau să
scadă cu un factor “e”.
(OMM E 0330)

166 timpul precedent - W/~ pe trecut

past weather;
temps passée;
Wetterungsverlauf;
elmúlt időjárás;
прошедшая погода;
tiempo pasado;
caracterul predominant al timpului/vremii observat(e) la o stație
meteorologică în cursul unei perioade determinate (una, trei sau șase
ore) care precede momentul unei observații sinoptice, conform
specificațiilor din *codul SYNOP* referitoare la acest subiect.
(OMM P 0180)

167 timpul prezent/starea timpului în momentul observației - ww

present weather;
temps présent/~ actuel;
Wetter zur Zeit der Beobachtung ;
jelenlegi időjárás;
текущая погода/ погода в срок наблюдения;
tiempo presente;
starea timpului existent la o stație meteorologică în momentul
observației sau într'un loc și moment date; în *codul SYNOP* este
reprezentată prin două cifre de cod și/sau un simbol grafic
corespunzător cifrelor respective, folosit pentru înscrierea pe *harta
sinoptică de sol*.
(OMM P 1530)

168 tip de circulație

circulation type;

type de circulation;
Zirkulationstypus;
cirkulációs típus;
тип циркуляци;
tipo de circulación;

configurație a sistemului de *circulație atmosferică*, cu caracteristici definite, identificată la un moment dat peste o regiune geografică dată. (OMM C 0650)

169 tip de climat (climă)

climatic type;
type climatique/type de climat;
Klimatyp;
éghajlattípus;
тип климата;
tipo de clima;

climat al unei regiuni, caracterizat printr'o serie de valori medii și variații anuale de temperatură, de precipitații și alte altor elemente; tipurile de climat sunt desemnate prin denumirea sau particularitatea zonei la care se referă sau prin litere simbolice cu aceeași semnificație, ca în clasificarea lui Köppen.

(OMM C 1160)

170 tip de vreme

weather type;
type de temps;
Wettertyp;
időjárástípus;
тип погоды;
tipo de tiempo;

distribuție particulară a sistemelor de presiune și a maselor de aer într'o regiune geografică determinată, asociată cu caracteristicile tipice generale ale vremii sau timpului.

(OMM W 0600)

171 tip sinoptic

synoptic type;
type synoptique;

synoptische Typus;
szinoptikus típus;
СИНОПТИЧЕСКИЙ ТИП;
tipo sinóptico;

situație caracteristică a atmosferei care se repetă cu intermitență, într'o regiune determinată.

(OMM S 4060)

172 **tipul de curent**

vezi C 336 configurația curentului

173 **TIROS**

Television and Infrared Observation Satellite -TIROS;

TIROS;

TIROS;

TIROS;

ТАЙРОС;

TIROS;

prima serie de sateliți meteorologici operaționali, plasați pe orbită în jurul Pământului începând cu 01 aprilie 1960; inițial au avut ca principală misiune supravegherea zonelor tropicale pentru identificarea și urmărirea ciclonilor tropicali, însă rezultatele au condus la extinderea supravegherii atmosferei terestre peste întregul glob. Aceasta a implicat modificarea înclinării planului orbital pe ecuatorul terestru de la $\approx 43^{\circ} - 47^{\circ}$ la $\approx 89^{\circ} - 101^{\circ}$, sincronizarea și orientarea obiectivelor optice vertical spre nadir, și obținerea unei orbite cvasi circulare. Seria a cuprins nouă sateliți din ce în ce mai perfecționați; din 1965 a început să fie testată o nouă generație de sateliți perfecționați din seria ITOS- NOAA care, din 1981, au înlocuit seria TIROS cu TIROS N (NOAA 6, 7, 8,...). În final s-a trecut de la sistemul de luare de cadre succesive la baleiajul permanent, perpendicular pe traseul orbital

(Dmet, Dmag T 148, T149)

174 **titrul (fracția) molar(ă) al vaporilor de apă (N_v)**

mole fraction of water vapour (N_v);

titre molaire de la vapeur d'eau (N_v);

Molenbruch (Molentiter) die Wasserdampf (Wasserdunst) (N_v);

vízgőz mólnyi mennyisége (N_v);

молярная доля водяного пара (N_v);

fracción molar del vapor de agua (N_v);

raportul N_v dintre numărul de molecule de vapori de apă ($n_v = m_v/M_v$) și numărul total de molecule dintr'o particulă de aer ($n_v + n_a$), în care $n_a = m_a/M_a$ este numărul de molecule de aer uscat, M fiind greutatea moleculară și m masa; $N_v = n_v/(n_a+n_v)$.

(OMM M 1800)

175 titrul (fracția) molar(ă) al vaporilor de apă saturați în raport cu apa (N_{vw})

mole fraction of saturation water vapour of moist air with respect to water (N_{vw});

titre molaire de la vapeur d'eau saturante par rapport à l'eau (N_{vw});

Molenbruch (Molentiter) die saturierung Wasserdampf (Wasserdunst) im Vergleiche zu Wasser (N_{vw});

telített nedves levegő molnyi része sík vízfelszínre vonatkoztatva (N_{vw});

молярная доля водяного пара в насыщенном по отношению к воде влажном воздухе (N_{vw});

fracción molar del vapor de agua de saturación del aire húmedo con respecto al agua (N_{vw});

titrul (fracția) molar(ă) al vaporilor de apă conținuți într'o particulă de aer la o presiune și o temperatură date, în echilibru indiferent în prezența unei suprafețe plane de apă pură.

(OMM M 1790)

176 titrul (fracția) molar(ă) al vaporilor de apă saturați în raport cu gheața (N_{vi})

mole fraction of saturation water vapour of moist air with respect to ice (N_{vi});

titre molaire de la vapeur d'eau saturante par rapport à la glace (N_{vi});

Molenbruch (Molentiter) die saturierung wasserdampf (Wasserdunst) im Vergleiche zu Eis (N_{vi});

telített nedves levegő molnyi része jégre vonatkoztatva (N_{vi});

молярная доля водяного пара в насыщенном по

ОТНОШЕНИЮ ПО ЛЬДУ ВЛАЖНОМ ВОЗДУХЕ (N_{vi}) ;

fracción molar del vapor de agua de saturación del aire húmedo con respecto al hielo (N_{vi});

titrul (fracția) molar(ă) al vaporilor de apă conținuți într'o particulă de aer umed la o presiune și o temperatură date, în echilibru indiferent în prezența unei suprafețe plane de gheață pură.

(OMM M 1780)

177 toamnă

autumn/fall (am);

automne;

Herbat;

ősz;

осень;

otoño;

anotimp de tranziție între vară și iarnă, bine marcat la latitudini temperate și caracterizat prin scăderea treptată a duratei zilei, intensificarea activității ciclonice pe continente asociată cu perioade cu precipitații însemnate, încetarea perioadei de vegetație și migrarea unor specii de animale către latitudini mai calde; la latitudini polare acest anotimp este aproape insesizabil din cauza trecerii foarte rapide de la vară la iarnă. Din punct de vedere astronomic, toamna începe la echinocțiul de toamnă (23 septembrie în emisfera nordică, respectiv 21 martie în cea sudică) și se termină la solstițiul de iarnă (22decembrie, respectiv 22 iunie). Meteorologic, toamna începe la date diferite de cele astronomice, odată cu modificarea circulației de vară (accentuarea meridionalității circulației generale și coborârea latitudinală a zonei frontale planetare).

(Dmet)

178 topirea zăpezii

snow melt/melting of snow;

fusion de la neige;

Schneesmelze;

hóolvadás;

таяние снег;

desnieve/fusión de la nieve;

1. transformarea zăpezii în apă lichidă sub influența factorilor meteorologici (creșterea temperaturii, vânt);
2. apa rezultată din topirea naturală sau artificială a zăpezii.
(OMM S 1640)

179 topoclimatologie

topoclimatology;
topoclimatologie;
Топоклиматologie;
topoklimatológia;
ТОПОКЛИМАТОЛОГИЯ/МЕСТНАЯ КЛИМАТОЛОГИЯ;
topoclimatología;

studiul la mezoscară al influenței topografiei locale asupra climatului unui amplasament.

(OMM T 1060)

180 topografie (barică) absolută

absolute topography;
topografie absolue;
absolute Topographie;
abszolút topográfia;
абсолютная топография;
topografia absoluta;

forma sau configurația unei *suprafețe izobarice* reprezentată pe o hartă sinoptică prin *izohipsele* trasate pe aceasta, reprezentând înălțimile de geopotențial deasupra nivelului mediu al mării.

(OMM A 0110)

181 topografie barică

baric topography;
topographie barique;
barische Topographie;
bárikus topográfia/nyomástopográfia;
барическая топография;
topografía bárica;

configurația geometrică generală a distribuției înălțimilor de geopotențial pe o suprafață izobarică sau pe o *hartă de grosimi* (*topografie relativă*), sau a presiunii atmosferice la un nivel constant

de altitudine, ca de exemplu la nivelul solului sau la nivelul mediu al mării.

(OMM B 0250)

182 **topografie (barică) relativă**

thickness pattern/relative topography;

configuration d'épaisseur/topographie relative;

barische Topographie;

relatív topográfia;

конфигурация относительных изогипс/относительная топография;

configuración de espesores/topografia relativa;

configurația geometrică a liniilor de grosime trasate pe o hartă de topografie relativă (TR).

(OMM R 1530, T 0850)

183 **torr**

vezi M 146 milimetru coloană de mercur

184 **tornadă**

tornado/twister;

tornado;

Tornado;

tornádó/forgóvihar;

торнадо/твистер (разговорн.америк.)~торнадо;

tornado;

furtună violentă rotitoare cu diametru mic și durată scurtă de viață; este cel mai violent dintre toate fenomenele meteorologice la microscaală. Se formează în timpul unui oraj foarte violent și apare ca o coloană noroasă ce se extinde sau coboară din baza norului *Cumulonimbus* până la sol, unde antrenează tot ce întâlnește în cale într'o mișcare turbionară violentă.

(OMM T 1080)

185 **TOSS**

TIROS Operational Satellite System/TOS-System, TOSS;

TOSS;

TOSS;

TOS-rendszer;

TOCC;

TOSS;

sistemul de sateliți de pasaj operationali, care au început și efectuează transmisiile curente în sistem APT din seriile ESSA și NOAA.

(Dmag T 154)

186 **TOVS**

vezi S 173 sondor operațional vertical TIROS

187 **traiectoria anticiclonului**

vezi D 027 deplasarea anticiclonului.

188 **traiectoria unei depresiuni**

vezi D 028 deplasarea ciclonului

189 **traiectorie**

trajectory/track;

trajectoire;

Trajektorie/Luftpartikelbahn;

trajectória/légpálya;

траектория;

trayectoria;

1. linia care reprezintă pozițiile succesive în spațiu ale unei particule de aer în mișcare, sau

2. curba care descrie pozițiile succesive ale centrului unui sistem sinoptic.

(OMM T 1290)

190 **traiectorie cu vorticitate absolută constantă – CAVT**

constant absolute vorticity trajectory – CAVT;

trajectoire à tourbillon absolu constant – CAVT;

Zugrichtung mit konstantabsolut Wirbeligkeit - CAVT;

abszolút konstans örvényességi trajektória – CAVT;

траектория постоянного абсолютного вихри скорости -

CAVT;

trayectoria con vorticidad absoluta constante –TVAC;

traieectoria unei particule de aer în mișcare orizontală, care menține constantă componenta verticală a *vorticității absolute*.
(OMM C 2650)

191 tramontana

tramontana;
tramontane;
Tramontana;
Tramontana/helyi szél a Földközi tenger nyugati medencéjében;
трамонтана;
tramontana;

vânt rece de nord și nord-est care suflă pe pantele sudice (de sub vânt) ale Alpilor, Apeninilor sau ale Pirineilor.
(OMM T 1300)

192 transfer de energie

energy transfer;
transfert d'énergie;
Energieübertragung;
energiaátvitel;
перенос энергии;
transferencia de energia;

transferul unei forme de energie între diferitele scări de mișcare, ca de exemplu între componentele zonală și meridională ale vântului sau între componentele medie și turbionară ale vântului.
(OMM E 0690)

193 transfer radiativ

radiative transfer;
transfert radiatif;
Strahlungsübertragung/Strahlungstransport;
sugárzásátvitel;
перенос радиации/прохождение радиации, ~ излучения;
transferencia radiativa;

transferul de energie prin radiație.
(OMM R 0440)

194 transferul de moment(de impuls)
vezi T 214 transportul cantității de mișcare

195 transformare de fază
vezi S 044 schimbare de fază.

196 transformarea unei mase de aer
transformation of an air mass;
transformation d'une masse d'air;
Veränderung der eine Luftmasse;
légtömeg transzformáció;
трансформация воздушной массы;
transformación de una masa de aire;
proces complex de modificare a caracteristicilor unei mase de aer prin procese fizice și dinamice, care îi conferă particularitățile specifice altei mase de aer.
(OMM T 1310)

197 translucidus (tr)
translucidus (tr);
translucidus (tr);
translucidus (tr);
transzlucidus (tr);
просвечивающа облака (tr);
translúcidus (tr);
nori în bancuri, pânze sau straturi a căror parte principală (majoră) este suficient de transparentă pentru a permite să se întrevadă poziția Soarelui sau a Lunii sub forma unei pete luminoase difuze; termenul se aplică norilor din genurile *Alto cumulus*, *Altostratus*, *Stratocumulus* și *Stratus*, atunci când îndeplinesc această condiție.
(OMM T 1350)

198 transmisie meteorologică
meteorological transmission;
transmission météorologique;
meteorologisch Übersetzung/~ Übertragung;
meteorológiai adatközlés;
метеорологическая передача;

transmisión meteorológica;
comunicarea de *informații meteorologice* prin mijloace de telecomunicații stabilită între două stații sau între o stație centrală (colectoare) și mai multe stații din zona de responsabilitate a acesteia.
(OMM M 1160)

199 transmisie regională

vezi D 099 difuzare regională

200 transmisometru

transmissometer;
transmissomètre;
Transmissometer;
átbocsátásmérő;
трансмиссометр;
transmisómetro;

instrument care indică vizibilitatea orizontală prin măsurarea transmisiei sau atenuării unui fascicul luminos pe parcursul unei distanțe cunoscute.

(OMM T 1370)

201 transitanță/factor de transmisie

transmittance;
facteur de transmission;
Lichtdurchlässigkeit/Reintransmissionsgrad, Transmissionsfaktor;
átbocsátás;
пропускаемость;
factor de transmisión;

raportul dintre radiația transmisă de un mediu și radiația incidentă pe acesta.

(OMM T 1380)

202 transmitere automată de fotografii (de la sateliți)–APT

automatic picture transmission – APT;
transmission automatique d'images – APT;
selbstätig Bildübertragung – APT;
automatikus képtovábbító rendszer – APT/automatikus képtovábbítás;

автоматическая передача изображений - АРТ;

transmisión automática de imágenes – АРТ;

sistem sau mod de transmitere a imaginilor luate de sateliții meteorologici cu joasă rezoluție către stațiile terestre de recepție, dotate cu echipamentul necesar (stații АРТ); este primul sistem operațional de recepționare în timp cvasireal a fotografiilor furnizate de sateliții TIROS, din aria de recepție a stațiilor terestre peste care evoluează.

(OMM A 3310)

203 **transmitere (radiofonică) regulată**

vezi E 083 emisie radiofonică regulată

204 **transosondă**

vezi B 008 balon de nivel constant.

205 **transparentă**

transparency;

transparence;

Transparenz;

átlátszóság;

прозрачность;

transparencia;

proprietatea unui mediu de a permite unui flux de radiație incidentă să-l traverseze, în opoziție cu posibilitate de a fi absorbit, difuzat sau reflectat de mediul respectiv.

(OMM T 1400)

206 **transpirație**

transpiration;

transpiration;

Transpiration;

transpiráció/párolgatatás;

транспирация;

transpiración;

în meteorologie și agrometeorologie, procesul prin care apa din vegetație este transferată în atmosferă sub formă de vapori.

(OMM T 1410)

207 transport de nisip la înălțime

vezi T 208 transport de praf...

208 transport de praf, nisip la înălțime

blowing dust/~ sand;

chasse-poussière élevée/chasse sable ~ ;

Staubhohetransport ,Sandhohetransport;

porfelhő;

пыльная низовая метель/песчаная ~ ;

arrastre eólico alto de polvo o arena/ventisca de arena;

litometeor sub formă de praf sau nisip ridicat de vânt la o înălțime suficient de mare deasupra solului, pentru a reduce semnificativ vizibilitatea orizontală la nivelul ochiului observatorului.

(OMM B 0960)

209 transport de nisip la sol

vezi T 210 transport de praf la sol

210 transport de praf, de nisip la sol

drifting dust, drifting sand ;

chasse-poussière basse, chasse-sable basse/~ au sol;

Staubwolke/Staubfegen, Sandfegen;

porfelhő/talaj menti homokfúvás, talaj menti porfúlvás;

пыльный поземок, песчаный поземок;

arrastre eólico bajo de polvo o arena/ventisca baja de polvo, polvareda;

litometeor sub formă de praf sau nisip ridicat de vânt de pe suprafața solului la mică înălțime deasupra acesteia; *vizibilitatea orizontală* la nivelul ochiului observatorului nu este diminuată în prezența acestui litometeor.

(OMM D 1090, D 1100)

211 transport de zăpadă la înălțime/viscol, zăpadă viscolită la înălțime

blowing snow;

chasse-neige élevée/poudrierie élevée (Can);

Schneetreiben;

hófúvás;

СНЕЖНАЯ НИЗОВАЯ МЕТЕЛЬ/МЕТЕЛЬ;

arrastre eólico alto de nieve/ventisca de nieve;

zăpadă ridicată de vânt la o înălțime suficient de mare deasupra solului pentru a reduce vizibilitatea orizontală la nivelul ochiului observatorului; acest fenomen nu este însoțit și de ninsoare, putând fi observat și în condiții cu cer senin.

(OMM B 0980)

212 **transport de zăpadă la sol/zăpadă viscolită la sol**

drifting snow;

chasse-neige basse/poudrierie basse (Can);

Schneefegen/Schneetreiben;

talaj menti hófúvás/alacsony ~;

ПОЗЕМОК;

ventisca de nieve;

ansamblu de particule de zăpadă ridicate de vânt la mică înălțime deasupra solului; *vizibilitatea orizontală* în prezența acestui fenomen nu este diminuată semnificativ la nivelul ochiului observatorului. Nu este însoțit de ninsoare, putând fi observat și pe timp senin.

(OMM D 1110)

213 **transport turbulent**

vezi A 060 advecție turbulentă

214 **transport vest-est**

west-east transport;

transport ouest-est;

West(en)-Ost(en) Transport ;

nyugat-keleti átvitel;

перенос с запада на восток;

transporte oeste-este;

proces în cadrul circulației generale a atmosferei care deplasează elemente ca *momentul*, *căldura*, *umiditatea*, particule materiale, *vorticitate*, etc., către est printr'un punct fix sau printr'un plan longitudinal fix date.

(OMM W 0700)

215 transportul cantității de mișcare/transferul de moment

momentum transfer;

transport de la quantité de mouvement;

Impulstransport/Momenttransport;

momentum átvitel;

перенос количества движения;

transferencia del impulso;

1. fluxul cantității de mișcare/moment dintr'o regiune în alta ;
2. transferul cantității de mișcare/de moment între diferitele scări ale mișcării, ca de exemplu din fluxul zonal în cel meridional, din scurgerea medie în cea turbulentă.

(OMM M 1830)

216 trasor în formă de săgeată/líder săgeată

dart leader;

traceur en dard;

Pfeilleader/Pfeilleitblitz, pfeilförmig vordringende Vorenladung;

vezérnyíl/dárdavillám, elövillám;

стреловидный лидер;

descarga en flecha;

trasorul sau *liderul* (canalul de ghidare al) unei descărcări electrice în atmosferă, altul decât primul dintr'o serie de descărcări multiple, în care canalul ionizat este stabilit brusc printr'o singură lovitură.

(OMM D 0050)

217 trasor în salturi

stepped leader;

traceur par bonds;

Stufenleader/stufenweise vordringende Vorentladung,

tufenleitblitz;

lépcsős vezérám;

ступенчатый лидер;

descarga en saltos;

liderul sau *trasorul* unei prime descărcări electrice orajoase în care canalul ionizat se propagă în salturi succesive.

(OMM S 2920)

218 trasor noros

cloud tracer;
tracur nuageux;
Wolkentracer;
felhő nyomkövető;
облако-трасер;
nube trazadora;

nor a cărui mișcare este folosită pentru măsurarea mișcării aerului la nivelul de existență al acestuia.

(OMM C 1980)

219 trasor radioactiv

radioactive tracer;
tracur radioactif;
radioaktiv Tracer/~ Indikator;
radioaktív nyomkövető;
радиоактивный трасер;
trazador radioactivo;

element sau izotop radioactiv folosit în cantități mici pentru a urmări mișcările atmosferice și reacțiile chimice, dispersia lor în atmosferă sau/și în cursurile de apă, sau pentru a identifica substanțele din procesele biologice.

(OMM R 0480)

220 trăznet/descărcare nor-sol, descărcare (electrică) la sol

cloud-to-ground discharge/ground ~, thunderbolt;
déscharge nuage-sol/~ au sol, foudre;
Erdenlandung/Blitzschlag, Donnerschlag, Krachen, Dröhnen;
lecsapó villám/villámlás;
разряд между облаком и земли/разряд к земле,

удар молнии;

descarga de la nube al suelo/~ a tierra, rayo;

descărcare electrică orajoasă care se produce între un nor și suprafața terestră, inclusiv obiecte de pe aceasta; urmărește o traiectorie sinuoasă, de obicei ramificată către sol, ramificațiile plecând dintr'un canal principal, bine marcat.

(OMM C 1950)

221 trăznet globular

vezi F 138 fulger globular.

222 treaptă barică

baric step;

échelon barique;

barische Stufe;

bárikus fokozat/bárikus lépcső;

барическая ступень;

escalón bárico;

1. mărimea $-dz/dp$, inversă gradientului baric vertical;

2. distanța pe verticală în metri pe care presiunea aerului variază cu o unitate (1 mb sau 1 hPa), exprimată prin relația; $-dz/dp = 1/g = RT/gp = H_0/p \cdot (1+\alpha)$, în care H_0 reprezintă înălțimea atmosferei omogene, egală cu aproximativ 8000 m. Pentru $p = 1000$ hPa și $t = 0^\circ\text{C}$, treapta barică este egală cu 8m/hPa și crește cu 0,4% pentru fiecare grad de creștere a temperaturii; la înălțimea de 5 km mărimea treptei barice este de 15m/hPa, iar la 18 km este de circa 70m/hPa.

(Dmet T 94)

223 treptă barică dinamică

dynamic baric step;

échelon barique dynamique;

barische-dynamische Stufe;

dinamikus bárikus fokozat;

динамическая барическая ступень;

escalón bárico dinámico;

creșterea înălțimii dinamice (a geopotentialului) corespunzătoare unei scăderi a presiunii cu 1 hPa.

(Dmet T 95)

224 treapta geotermică

vezi G 056 gradient geotermic.

225 tremurătura

shimmer;

tremblotement;

Flimmern;
vibrálás;
мерцание;
trepidación óptica;

în meteorologie, *fotometeor* care se manifestă prin agitația aparentă a obiectelor de pe suprafața terestră atunci când sunt privite într'o direcție cvasi orizontală, peste o suprafață puternic încălzită
(OMM S 0960)

226 trenă/sectorul posterior al unei depresiuni

rear of a depression;
traîne/arrière d'une dépression;
(Kleid)Schleppe/Späterteil die Depresion, ~ das Tief ;
csík/ depresszió hátsó része;
тыл депрессии;
parte posterior de una depresión;

în meteorologie, sectorul cu aer rece al unei depresiuni de la latitudini mijlocii sau înalte, în stadiul ei de maturitate sau de ocludere, caracterizat prin circulație din sectorul nord-vestic și câmpuri de nori cumuliformi.
(OMM R 1070)

227 trenă de condensare (adiabatică)

condensation trail/contrail, adiabatic ~;
traînée de condensation/~ ~ ~ adiabatique;
Kondensfahne/adiabatischer Kondensstreifen;
kondenzcsík/adiabatika csik ;
estela de condensación/~ adiabática;

nor format în siajul unei aeronave atunci când aerul la nivelul respectiv de zbor este suficient de rece și umed.
(OMM C 2520)

228 trenă de detentă

aerodynamic trail;
traînée de détente;
aerodynamischer Streifen;
aerodinamikai csík;
аэродинамический след;

estela aerodinámica;

trenă de condensare formată în condițiile unei atmosfere rarefiate, prin destinderea rapidă a aerului la trecerea unei aeronave, în particular în turbioanele care se produc la extremitățile aripilor și ale palelor de elice.

(OMM A 0730)

229 **trenă de disipare**

dissipation trail/distrail;

traînée de dissipation;

Dissipationsstreifen;

disszipációs csík;

диссипационный след/"сухой" ~;

estela de dissipation;

dâră limpede, senină, care se formează în spatele sau în urma unui avion care zboară printr'un strat subțire de nori; fenomenul este opusul *trenei de condensare*.

(OMM D 0820)

230 **trenă de eșapament**

exhaust trail;

traînée d'échappement;

Abgasstreifen;

kipufogási csík;

следы выхлопа;

estela de escape;

trenă de condensare formată în atmosferă în urma aeronavelor, datorită în principal răcirii bruște a gazelor de eșapament care au un conținut însemnat de vapori de apă, rezultați din arderea carburantului în motoare.

(OMM E 1240)

231 **trenă meteorică**

meteoric trail;

traînée météorique;

meteorische Streifen;

meteorikus csík;

метеорный след;

estela meteórică;

fenomen luminos care însoțește un corp din spațiul extraterestru (meteorit) în timpul trecerii lui prin atmosfera pământului; are aspect de fulger, de dâră luminoasă sau de trenă ionizată.

(OMM M 1260)

232 **trene noroase**

cloud streaks;

traînées nuageuses;

Wolkenschleppe;

felhőcsínkok;

облачные полосы;

hileras de nube;

ansamblu de nori distribuiți sau ordonați în benzi înguste, rectilinii sau curbe.

(OMM C 1890)

233 **troian** (de zăpadă)

snowdrift;

congère/banc de neige;

Schneewehe/Schneedüne, ~verwehung, ~verschüttung;

hóbucka/hótorlasz;

занок/сугров, снежные завалы;

banco de nieve;

grămadă sau morman de zăpadă acumulată în spatele (pe partea adostită a) obstacolelor sau a neregularităților terenului, sub efectul vântului.

(OMM S 1550)

234 **trombă**

spout;

trombe;

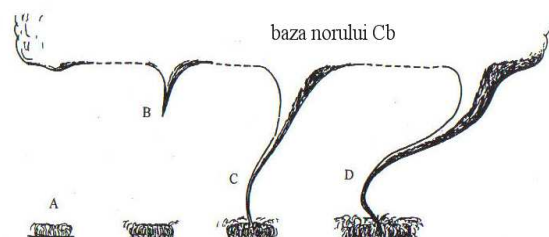
Trombe/Windhose;

tromba;

смерч/хобот;

tromba;

fenomen meteorologic cu aspect sau formă de turbion de vânt, adesea foarte

Fazele succesive de formare a trombei

intens, a cărui prezență se materializează printr'o coloană noroasă sau con noros răsturnat, în formă de pâlnie care coboară din baza unui nor *Cumulonimbus*, și un « tufiș » format din picături de apă spulberate de pe suprafața mării sau din praf, nisip ori deșeuri și obiecte smulse de vânt de pe sol.

(OMM S 2460)

235 **trombă marină**

water spout/spout ;

trombe marine ;

Wasserhose/Trombe;

víztölcsér/tromba;

ВОДЯНОЙ СМЕРЧ;

tromba marina/tromba;

trombă care se formează deasupra mării sau oceanului ; caracteristica principală a acesteia rezidă în tendința de disipare atunci când atinge țărmul.

(OMM W 0260)

236 **tropopauză**

tropopause;

tropopause;

Тропopause;

tropopauza;

тропопауза;

tropopausa;

limita dintre *troposferă* și *stratosferă*, unde gradientul vertical de temperatură suferă o schimbare bruscă; este definită ca fiind nivelul cel mai jos, de deasupra suprafeței izobarice de 500 hPa, la care gradientul vertical de temperatură devine egal sau mai mic de $2^{\circ} \text{ km}^{-1}$, cu condiția ca gradientul mediu peste acest nivel să nu depășească $2^{\circ} \text{ km}^{-1}$ într'un strat de cel puțin 2 km grosime; uneori se întâlnește o a doua tropopauză atunci când gradientul termic vertical de deasupra primeia depășește $3^{\circ} \text{ km}^{-1}$ într'un strat de aer cu grosimea de peste 1000m. Dacă se identifică în troposferă un nivel care îndeplinește criteriile ce definesc tropopauza, însă se situează sub 500 hPa, acesta poate fi declarat și transmis ca tropopauză numai dacă sunt îndeplinite concomitent următoarele condiții suplimentare : - deasupra nivelului

respectiv nu există o altă tropopauză, - gradientul mediu vertical de temperatură peste acest nivel, în orice strat cu grosimea de peste 1 km, nu depășește $3^{\circ} \text{ km}^{-1}$, și limita superioară a sondajului este deasupra suprafeței de 200 hPa,
(OMM T 1600, codul FM 35 E TEMP)

237 tropopauză multiplă

multiple tropopause;
tropopause multiple;
multiple Tropopause;
többszörös tropopauza;
многoурoвeнная трoпoпaузa;
tropopausa múltiple;

structură atmosferică întâlnită frecvent în care *tropopauza* nu apare ca o «suprafață» unică de discontinuitate între troposferă și stratosferă, ci ca o serie de «lamele» cvasi orizontale care se suprapun în scară, la distanțe pe verticală de ± 2 km.

(OMM M 2200, codul FM 35 E TEMP)

238 troposferă

troposphere;
troposphère;
Troposphäre;
troposféra/adiabatikus régió, konvektív ~;
тpопocфepa;
troposfera;

partea sau stratul inferior al atmosferei terestre, care se extinde de la suprafața solului până la o înălțime de 8-9 km în regiunile polare și 17 km la ecuator; în acest strat temperatura scade aproape uniform cu înălțimea (cu un gradient adiabatic) și au loc majoritatea fenomenelor și proceselor fizice care definesc starea vremii.

(OMM T 1640)

239 trowal

vezi P 015 pană de aer cald în altitudine.

240 TTTI

vezi T 022 talvegul troposferei tropicale înalte.

241 **tub izobaric**/tub izobaric-izosteric
vezi S 146 solenoid

242 **tub Pitot**

Pitot tube;
tube de Pitot;
Pitot-Rohr/Pitotsches Rohr;
Pitot-cső;
трубка Пито;
tubo de Pitot;

tub care are una din extremități deschisă și menținută în direcția de unde vine curentul unui fluid, pentru a determina presiunea dinamică, din care se poate determina direct viteza fluidului prin diferența dintre presiunea statică și cea dinamică; este componenta de bază a anemometrelor/anemografelelor de tip Dines.

(OMM P 0650)

243 **tuba**

tuba (tub);
tuba (tub);
Tuba (tub);
tuba (tub);
хобот (tub)/смерч;
tuba (tub);

particularitate noroasă sub formă de coloană sau de con noros răsturnat, în formă de pâlnie, care coboară din baza unui nor orajos; este o materializare noroasă a unui turbion de vânt, mai mult sau mai puțin intens. Această *particularitate suplimentară* se observă sau apare la norii *Cumulonimbus* și, foarte rar, la norii *Cumulus congestus* bine dezvoltati.

(OMM T 1720)

244 **tufiș**

bush;
buisson;
Busch;
tornádó törmelékgyűrűje;
буш;

maleza;

în meteorologie, guler mare format din praf și deșeuri ridicate de vânt și antrenate într'un vârtej ascendent, cu aspect de tufiș răvășit, care se formează în punctul de contact al unei tornade cu solul; la bază, acesta este îngust și relativ dens însă se evazează treptat până la dispariție în primele zeci de metri deasupra solului.

(OMM B 1360)

245 tunet

thunder;

tonnerre;

Donner;

mennydörgés/dörgés;

гром;

trueno;

zgomot sec sau huruit surd care însoțește o descărcare electrică în atmosferă (fulger): se datorează dilatării rapide a gazelor de-a lungul canalului unei descărcări electrice (lider) în atmosferă. Când fulgerul se produce în imediata apropiere a locului de observație, tunetul este scurt și asemănător cu o troznitură, iar cu cât este mai îndepărtat tunetul este mai lung, cu variații de intensitate asemănător cu un huruit surd, din cauza ecourilor generate în principal de nori.

(OMM T 0900, Dmet T 111)

246 turbiditate

turbidity;

trouble atmospherique/turbidité;

Trübung;

homályosság;

мутность;

turbiedad;

1. proprietate a unui mediu dispers de a împrăști lumina incidentă (DEX) ;
2. concentrație de particule solide în suspensie în apa lacurilor și râurilor (DEX);
3. în meteorologie, diminuarea transparenței atmosferei la radiație (în special cea vizibilă) și difuziei de către particulele solide și lichide în suspensie în aer, altele decât cele noroase.

(OMM T 1740)

247 turbină eoliană/eoliană, moară de vânt

wind turbine (windmill);

éolienne;

Äolisch turbine/Windgenerator;

szélturbina/szélmalom;

ветровой двигатель (ветряная мельница);

generador eólico;

dispozitiv care permite transformarea energiei cinetice a vântului în energie mecanică și în final în energie electric.

(OMM W 1230)

248 turbioane de aspirație

succion vortices;

tourbillons d'aspiration;

Absaugungswirbele;

szívó örvények;

вихри всасывания;

vórtices de succión;

turbioane de vânt (tipic 3 la 5) asociate uneori unei *tornado*; emană din baza norului care produce tornada și se rotesc în jurul și în același sens cu vânturile din tromba principală.

(OMM S 3310)

249 turbioane staționare

standing eddies;

tourbillons stationnaire/~ fixes;

stehende Wirbelung/Stehwirbelkeit;

álló örvények;

неподвижные (стоячие) вихри или возмущения;

vórtices estacionarios/turbulencias estacionarias;

ecarturi sau abateri mediate în timp, în raport cu un câmp mediat în latitudine.

(OMM S 2670)

250 turbioane tranzitorii

vezi P 098 perturbații tranzitorii.

251 turbion

vezi V 146 vorticitate.

252 turbion absolut

vezi V 147 vorticitate absolută

253 turbion circumpolar

vezi V 142 vortex polar.

254 turbion de nisip

vezi T 255 turbion de praf

255 turbion de praf, turbion de nisip

dust whirl/~ devil, sand whirl;

tourbillon de poussière, ~ de sable;

Staubtrombe/Staubwirbel, Sandwirbel/Sandhose;

portölcsér, homoktölcsér;

пыльный вихрь, песчаный ~;

remolino de polvo, tolvarena/remolino de arena;

ansamblu de particule de praf sau de nisip, însoțite uneori și de resturi sau gunoaie de mici dimensiuni, ridicate de pe sol sub forma unei coloane turbionare cu înălțime variabilă, cu diametru mic (maxim 2-3 m) și cu axă aproximativ verticală.

(OMM D 1420, D 1470)

256 turbion de turbulență

eddy;

tourbillon de turbulence;

Turbulenzwirbel;

turbulencia örvény;

турбулентный вихрь;

remolino;

element al unei mase turbulente care are o identitate și o evoluție proprie.

(OMM E 0120)

257 turbion de vânt

whirlwind;

tourbillon de vent;
Wirbelwind;
forgószél;
вихрь;
remolino de viento;

coloană rotitoare de aer, de dimensiuni mici, care se formează la scară locală sub acțiunea vântului în stratul de la nivelul solului; uneori este bine pusă în evidență de vârtejul de praf antrenat de acesta.

(OMM W 0840)

258 **turbion geostrofic**

vezi V 148 vorticitate geostrofică

259 **turbion orografic/rotor**

orographic vortex;
tourbillon orographique;
orographische Wirbel;
orografikus örvény;
орографический вихрь;
vórtice orogáfico;

turbion staționar cu axa orizontală format în partea de sub vânt a unui obstacol orografic (frecvent în văile transversale pe direcția vântului), care însoțește uneori undele de mare amplitudine; în aeronautică, este cunoscut sub denumirea de “rotor” și este considerat ca extrem de periculos pentru aeronavele mici prin turbulența creiată.

(OMM O 0440)

260 **turbion potențial**

vezi V 149 vorticitate potențială

261 **turbion relativ**

vezi V 150 vorticitate relativă

262 **turbion termic**

vezi V 151 vorticitate termică

263 turbionul stratosferic antarctic
vezi V 144 vortexul stratosferic antarctic

264 turbionul stratosferic arctic
vezi V 145 vortexul stratosferic arctic

265 turbopauză
vezi H 085 homopauza

266 turbulența atmosferică
atmospheric turbulence;
turbulence atmosphérique;
atmosphärische Turbulenz;
légekőri turbulencia;
турбулентность атмосферы;
turbulencia atmosférica;
mişări întâmplătoare, aparent dezordonate, care au ca efect transferul de căldură, de umiditate și de cantitate de mișcare/moment, care însă sunt atât de complexe încât numai proprietățile lor statistice pot fi identificate și studiate.
(OMM A 3010)

267 turbulență/curent turbulent
turbulence/turbulent flow;
turbulence/courant turbulent;
Turbulenz/Turbulenzströmung;
turbulencia/turbulens áramlás;
турбулентность;
turbulencia/flujo turbulento;
mişări aleatoare și în continuă schimbare ale aerului, care se suprapun peste mișcarea medie a acestuia.
(OMM T 1780)

268 turbulență bidimensională
two-dimensional turbulence;
turbulence à deux dimensions;
zweidimensional Turbulenz;
kétdimenziós turbulencia;

двухмерная турбулентность;
turbulencia bidimensional;
turbulență atmosferică asociată cu o mișcare cvasi-orizontală de
scară mare.
(OMM T 1980)

269 turbulență de siaj

bumpiness/wake;
remous atmosphérique/agitation de l'air, sillage/houache;
Böigkeit/Wirbelschleppe(turbulenz);
lökéssebesség/sodrás;
болтанка/турбулентный след;
bache/estela;
- dâră turbulentă sau zonă de *turbulență* formată imediat în spatele
unui corp solid în mișcare printr'un fluid (cazuri particulare de interes
în meteorologie, aeronave în zbor); (OMM W 0030)
- în aeronautică, variație rapidă a componentei verticale de mișcare a
aerului, care produce salturi alternative în zborul unei aeronave;
fenomenul este frecvent întâlnit de avioanele care zboară în siajul
unei aeronave de dimensiuni și viteze mari, fiind chiar periculos
pentru avioanele mici atunci când este întâlnit pe panta de
aterizare/decolare.
(OMM B 1320)

270 turbulență izotropă

isotropic turbulence;
turbulence isotrope;
isotrope Turbulenz;
izotrop turbulencia;
изотропная турбулентность;
turbulencia isotrópica;
câmpul mișcărilor neregulate dintr'un fluid în care toate funcțiile
mediate în timp, care descriu proprietățile statistice ale câmpului, nu
sunt afectate de rotația sau reflexia axelor de referință; în atmosferă,
izotropia se întâlnește destul de departe de suprafața terestră.
(OMM I 1530)

271 turbulență în aer clar – CAT/turbulență pe cer senin

clear air turbulence –CAT;

turbulence en air clair – CAT;

Klarluftturbulenz –CAT;

felhő nélküli turbulencia/derültég turbulencia – CAT;

турбулентность при ясномнебе - CAT;

turbulencia en aire claro – CAT;

termen folosit în aeronautică pentru turbulența întâlnită de aeronave la mare înălțime, atunci când zboară prin zone lipsite de nori; una din cauzele principale ale CAT este *forfecarea vântului*.

(OMM C 0790)

272 turbulență liberă

free turbulence;

turbulence libre;

frei Turbulenz;

szabad turbulencia;

свободная турбулентность;

turbulencia libre;

mișcare neregulată a unui fluid datorată în principal *forței ascensionale*.

(OMM F 1040)

273 turbulență mecanică

mechanical turbulence;

turbulence mécanique;

mecanische Turbulenz;

mechanikai turbulencia;

механическая турбулентность;

turbulencia mecánica;

mișcărilor dezordonate ale unui fluid cauzate de scurgerea peste o suprafață rugoasă, la trecerea printr'o suprafață de discontinuitate sau în jurul unui obstacol.

(OMM M 0450)

274 turbulență neizotropă

non-isotropic turbulence;

turbulence non isotrope;

nichtisotrope Turbulenz;
anizotrop turbulencia;
неизотропная турбулентность;
turbulencia no isotrópica ;

câmpul mișcărilor dezordonate ale unui fluid pentru care funcțiile mediate în timp descriu statisticile câmpului respectiv, dependent de orientarea axelor de referință alese.

(OMM N 0530)

275 turbulență omogenă

homogeneous turbulence;
turbulence homogène;
homogen Turbulenz;
homogén turbulencia;
гомогенная турбулентность;
turbulencia homogénea;

câmpul mișcărilor neregulate dintr'un fluid pentru care toate funcțiile mediate în timp ce descriu proprietățile statistice ale câmpului sunt independente de poziție.

(OMM H 0720)

276 turbulență orajoasă

thunderstorm turbulence;
turbulence orageuse;
Gewitterturbulenz;
zivartarturbulencia;
грозовая турбулентность/~ болтанка;
turbulencia tormentosa;

turbulență, adesea foarte puternică, întâlnită în interiorul sau în vecinătatea imediată a unui nor orajos.

(OMM T 0990)

277 turbulență pe cer senin

vezi T 271 turbulență în aer clar.

278 turbulență tranzitorie

vezi P 098 perturbații tranzitorii.

279 **turn anemometric**

vezi C 044 catarg anemometric.

280 **TUTT**

vezi T 022 talvegul troposferei tropicale înalte

U

001 umbra Pământului

Earth's shadow;
ombre de la Terre;
Erdshatten;
földárnyék;
земная тень;
sombra de la Tierra;

umbra crepusculară proiectată de Pământ pe atmosfera proprie, care apare în partea opusă Soarelui, vizibilă sub forma unui segment albastru închis, uneori cu nuanță violetă.

(OMM E 0040)

002 umbră

shadow/zone of silence, silent/dead/shadow zone;
ombre/zone de silence, ~ d'ombre, ~ morte ;
Schweigezone/Schattenzone, tote Zone ;
árnyék/leárnyékolt terület;
тень/зона молчания;
sombra/zona de silencio;

- regiune în care unele tipuri de unde, ca de exemplu undele sonore, unele frecvențe radio sau razele X, nu pot pătrunde din cauza unui obstacol opac situat între regiunea respectivă și sursa de radiație.
(OMM S 0840)

- ansamblul de puncte de pe suprafața terestră în care nu este auzibil un sunet îndepărtat, în timp ce acesta poate fi perceput în locuri mai îndepărtate, situate pe aceeași linie dreaptă care pleacă din sursa de sunet.

(OMM Z 0120)

003 umbră pluviometrică

rain shadow;
ombre pluviométrique;
Regenschatten;
csapadékárnyék;

ДОЖДЕВАЯ ТЕНЬ;

sombra de la lluvia;

regiune situată pe partea de sub vânt a unui munte sau a unui lanț muntos, în care cantitatea de precipitații este mult mai mică decât pe partea opusă, din vânt, a obstacolului.

(OMM R 0900)

004 umezeala aerului

vezi U 008 umiditatea aerului

005 umezeală higroscopică

vezi A 265 apa higroscopică

006 umiditatea absolută/concentrația vaporilor de apă

absolute humidity/vapour concentration;

humidité absolue/concentration de vapeur;

absolute Feuchtigkeit;

abszolút nedvesség/vízgőzsűrűség, vízgőz-koncentráció;

абсолютная влажность/концентрация водного пара;

humedad absoluta/concentración del vapor;

1. raportul dintre masa *vaporilor de apă* și volumul ocupat de aceștia într'un amestec cu aer uscat; se determină cu relația: $dv = mv/V(g/m^3)$;

2. masa de apă conținută în unitatea de aer umed.

(OMM A 0030, V 0060)

007 umiditatea absolută din sol

absolute moisture of the soil;

humidité absolue du sol;

absolute Bodenfeuchtigkeit;

talajnedvesség abszolút értéke;

абсолютная влажность почвы;

humedad absoluta del suelo;

cantitatea de apă conținută în sol, exprimată în procente din masa de sol absolut uscat.

(OMM A 0050)

008 umiditatea aerului/umezeala ~

humidity (of the air);

humidité (de l'air);
(Luft)Humidität/(Luft)Feuchtigkeit, Feuchte;
légnedvesség/(levegő) humiditás;
влажность воздуха;
humedad (del aire);

conținutul de vapori de apă din aerul atmosferic.
(OMM H 0820, Dmet U 3)

009 **umiditatea disponibilă în sol (H_d)**

available soil moisture (H_d);
humidité disponible du sol (H_d);
benutzbare Bodenfeuchtigkeit/productiver Wert der
Bodenfeuchtigkeit (H_d);
hasznosítható víztartalom/talajnedvesség produktív értéke,
hasznosítható talajnedvesség (H_d);
продуктивная влажность почвы (H_d);
humedad disponible del suelo (H_d);

1. cantitatea de apă din sol disponibilă pentru plante;
2. diferența dintre *umiditatea absolută* (H_a) și *punctul de ofilire* (C_m):
 $H_d = H_a - C_m$.

(OMM A 3380)

010 **umiditatea echivalentă**

moisture equivalent;
humidité équivalente;
äquivalent Feuchte;
ekvivalens nedvesség;
ЭКВИВАЛЕНТ ВЛАЖНОСТИ;
humedad equivalente;

apa reținută în sol când acesta este supus unei forțe centrifuge de 1000 ori mai mare ca forța gravitației timp de 30 minute; corespunde aproximativ *capacității de câmp* ($pF = 2,7$).

(OMM M 1760)

011 **umiditatea relativă a aerului umed în raport cu apa (U_w)**

relative humidity of moist air with respect to water (U_w);
humidité relative de l'air humide par rapport à l'eau (U_w);
relative Feuchtigkeit der Luftfeuchte im Vergleiche zu Wasser

(U_w) ;

nedves levegő vízre vonatkoztatott relatív nedvessége (U_w);

относительная влажность влажного воздуха по

отношению к воде (U_w);

humedad relativa del aire húmedo con respecto al agua (U_w);
raportul dintre fracția molară a vaporilor de apă din aerul umed și fracția molară corespunzătoare atunci când aerul ar fi saturat în raport cu apa, la o presiune și o temperatură date; aceasta este umezeala relativă care este calculată chiar și la temperaturi sub 0°C.

Notă: definiția nu se aplică pentru aerul umed în cazul în care presiunea este mai mică decât tensiunea vaporilor saturați ai apei pure la temperatura respectivă.

(OMM R 1490)

012 **umiditatea relativă a aerului umed în raport cu gheața (U_i)**

relative humidity of moist air with respect to ice (U_i);

humidité relative de l'air humide par rapport à la glace (U_i);

relative Feuchtigkeit der Luftfeuchte im Vergleiche zu Eis (U_i);

nedves levegő jégre vonatkoztatott relatív nedvessége (U_i);

относительная влажность влажного воздуха по

отношению ко льду (U_i);

humedad relativa del aire húmedo con respecto al hielo (U_i);
raportul dintre fracția molară a vaporilor de apă din aer și fracția molară corespunzătoare atunci când aerul ar fi saturat în raport cu gheața, la o presiune și o temperatură date.

Notă: această definiție nu se aplică pentru aerul umed atunci când presiunea este mai mică decât tensiunea vaporilor saturați de apă ai gheții pure la temperatura respectivă.

(OMM R 1480)

013 **umiditatea relativă a solului**

relative moisture of the soil;

humidité relative du sol;

relativ(Wert der) Bodenfeuchtigkeit;

relativ talajnedvesség;

относительная влажность почвы;

humedad relativa del suelo;

valoarea umidității relative a solului, exprimată pentru fiecare nivel de adâncime prin raportul H_a/H_e , în care H_a este umezeala absolută a

solului și H_e este umezeala absolută pentru o valoare pF egală cu 2,7 (umiditatea echivalentă); pF este logaritmul zecimal al *potențialului capilar*.

(OMM R 1510)

014 **umiditatea solului**

soil moisture;

humidité du sol;

Bodenfeuchtigkeit;

talajnedvesség;

влажность почвы;

humedad del suelo;

umiditatea conținută în stratul de sol situat deasupra pânzei freatice, inclusiv vaporii de apă existenți în interstițiile din sol. În anumite cazuri, termenul desemnează exclusiv umiditatea conținută în zona de înrădăcinare a palntelor.

(OMM S 1840)

015 **umiditatea specifică (q)/conținutul în vaporii de apă (q), concentrația de masă (q)**

moisture content (q)/mass concentration (q), specific

humidity (q);

contenu en vapeur d'eau (q)/concentration de masse (q), humidité spécifique (q);

Feuchtigkeitsgehalt (q)/Feuchtegehalt (q), spezifische Feuchte (q), Masse(n)konzentration;

tömegkoncentráció/nedvességartalom (q), specifikus nedvesség (q);

содержание влаги q /концентрация массы (q), удельная влажность (q);

contenido de humedad (q)/concentración de masa (q), humedad específica;

raportul dintre masa vaporilor de apă m_v și masa unei particule de aer umed $m_v + m_a$, unde m_a este masa aerului uscat: $q = m_v / (m_v + m_a)$; se exprimă în grame/kg aer.

(OMM M 0240, M 1750)

016 umplerea unei depresiuni

filling of a depression;
comblement d'une dépression;
Füllen das ein Tief/Tiefabfüllung;
depresszió feltöltődése;
заполнение депрессии;
relleno de una depresi3n;

creșterea presiunii, cu timpul, în centrul unei *depresiuni* sau *ciclon*.
(OMM F 0230)

017 uncinus (unc)

uncinus (unc);
uncinus (unc);
uncinus (unc);
uncinus (unc);
КОГТЕВИДНЫЕ ОБЛАКА (unc);
uncinus (unc);

nori *Cirrus* în formă de virgulă, terminați în partea de sus printr'un croșet sau printr'un smoc a cărui parte superioară nu este în formă de protuberanță rotunjită.
(OMM U 0040)

018 unda tropopauzei

tropopause wave;
onde de la tropopause;
Tropopausewelle;
tropopauza hullám;
волна тропопаузы;
onda de la tropopausa;

undă indusă care se formează în tropopauză, determinată probabil de mișcările aerului asociate la o activitate ciclonică.
(OMM T 1630)

019 undă acustică

vezi U 050 undă sonoră.

020 undă acustică gravitațională

acoustic gravity wave ;

onde de gravité acoustique ;
Schwereakustischwelle ;
akusztikus gravitációs hullám ;
акустико-гравитационная волна;
onda acústica de gravedad ;

undă gravitațională care se propagă prin atmosferă cu viteza sunetului.

(OMM A 0330)

021 **undă anuală**

annual wave;
onde annuelle;
jährlich Welle;
évi hullám;
Годовая волна;
onda anual;

undă sinusoidală cu o perioadă de 365 zile, care este unul din termenii importanți ai dezvoltării Fourier a variației anuale a presiunii atmosferice într'un loc determinat.

(OMM A 1920)

022 **undă atmosferică**

atmospheric wave;
onde atmosphérique;
atmosphärische Welle;
légekőri hullám;
атмосферная волна;
onda atmosférica;

în general, orice configurație care reprezintă o periodicitate ușor identificabilă în timp și/sau în spațiu; în meteorologie, undele din configurația curenților orizontali, ca de exemplu undele Rossby, unde lungi, unde scurte.

(OMM A 3020)

023 **undă baroclină**

vezi P 091 perturbație baroclină.

024 undă barotropă

vezi P 092 perturbație barotropă

025 undă ciclonică/undă frontală

cyclonic wave/frontal wave;

dépression ondulatoire/onde cyclonique, onde frontale;

Zyklonenwelle;

ciklonális hullám;

циклоническая волна/фронтальная волна;

depresión ondulatoria/onda en sistema frontal, onda ciclónica;

1. undulație formată de-a lungul unui *front* atmosferic de suprafață, corespunzătoare primului stadiu de dezvoltare a unei *depresiuni extratropicale*. (OMM C 3600)

2. sistem de joasă presiune atmosferică ce se formează în creasta unei distorsiuni frontale în formă de undă.

(OMM F 1410, W 0320)

026 undă de compresie

compression wave;

onde de compression;

Kompressionswelle;

kompressziós hullám;

волна сжатия;

onda de compresibilidad;

undă generată de variațiile presiunii atmosferice, care se propagă datorită compresibilității aerului.

(OMM C 2450)

027 undă de est/undă în vânturile de est

easterly wave/waves in the easterlies;

onde d'est/ondulation d'est;

Ostenwelle;

keleti hullám/hullámok a keleti szelek övezetében a trópusokon;

восточная волна/волны в зоне восточных ветров;

onda del este;

perturbație la scară sinoptică ce se deplasează de la est către vest. suprapusă pe curentul de bază al vânturilor tropicale de est (zona *alizeelor*).

(OMME 0060)

028 undă de explozie/undă de șoc

blast wave/explosion waves;

onde d'explosion;

Detonationswelle;

robbanási hullámok;

ударная волна/взрывная ~ ;

ondas de choque/ondas de explosión;

undă de presiune emanată dintr'o explozie violentă, așa cum ar fi cea cauzată de căderea unui meteorit, de explozia unui vulcan, de detonarea unei mari cantități de explozibil sau de o explozie atomică; se observă uneori o undă asemănătoare care este produsă de un avion supersonic în momentul depășirii vitezei sunetului, fenomen cunoscut și sub denumirea de "bangul sonic".

(OMM B 0910, E 1290)

029 undă de foehn

foehn wave;

onde de foehn;

Föhnwelle;

főnhullám;

фёновая волна;

onda del foehn;

mișcare ondulatorie a aerului care se formează, de regulă în partea de sub vânt a crestei muntoase, deasupra regiunii în care se produce foehnul.

(OMM F 0680)

030 undă de forfecare/undă Helmholtz

shearing wave/Helmholtz wave;

onde de cisaillement/~ de Helmholtz;

Helmholtzsche Welle/Scherungswelle ;

Helmholtz-hullám/nyírási ~ ;

волна сдвига/~ по Гельмгольцу;

onda de cortante (cizalladura)/~ de Helmholtz;

undă instabilă produsă pe suprafața care separă două straturi de aer adiacente, la traversarea căreia viteza vântului suferă o discontinuitate.

(OMM H 0500, S 0900)

031 **undă de furtună/maree de furtună**

storm surge;

onde de tempête;

Sturmwelle;

szökőár;

штормовой нагон;

marea de tempestad;

diferența de nivel real al apei mării aflată sub influența unei perturbații meteorologice (mareea de furtună) și nivelul pe care aceasta l-ar avea în absența perturbației respective (mareea astronomică).

(OMM S 2960)

032 **undă de inerție**

inertia wave;

onde d'inertie;

Trägheitswelle/Inertiawelle

inerciahullám;

инерционная волна;

onda de inercia;

orice mișcare ondulatorie în care nu este prezentă nici o altă formă de energie în afară de energia cinetică, așa cum sunt *undele Helmholtz*, *perturbațiile barotrope* și *undele Rossby*.

(OMM I 0450)

033 **undă de presiune**

pressure wave;

onde de pression;

Druckwelle;

nyomáshullám;

волна давления;

ondas de presión;

1. oscilații rapide ale presiunii, ca cele asociate unui pasaj de unde sonore sau de unde de șoc propagate prin atmosferă;
 2. variații cvasiperiodice ale presiunii într'un anumit loc, altele decât variațiile diurne sau sezoniere.
- (OMM P 1710)

034 undă de șoc

vezi U 028 undă de explozie.

035 undă diurnă

diurnal wave;

onde diurne;

Täglichwelle;

napi hullám;

суточная волна давления;

onda diurna;

undă sinusoidală, cu perioadă de 24 ore, care este unul din termenii semnificativi ai dezvoltării în serie Fourier a variației temporale a presiunii.

(OMM D 0840)

036 undă ecuatorială

equatorial wave;

onde équatoriale;

Äquatorialewelle;

egyenlítői hullám;

экваториальная волна;

onda ecuatorial;

perturbație slabă, asemănătoare unei ondulații, care apare în *zona de convergență intertropicală*; este tipul de undă care se propagă de obicei spre vest și este generată de căldura latentă eliberată de *precipitațiile convective* asociate.

(OMM E 0870)

037 undă frontală

vezi U 025 undă ciclonică

038 undă gravitațională

gravity wave/gravitational ~;

onde de gravité;

Schwerewelle;

gravitációs hullám;

волна гравитации/гравитационная ~;

onda gravitatoria/~ de gravitación;

undă caracterizată prin deplasări verticale ale aerului stabil față de nivelul de echilibrul static al acestuia.

(OMM G 0650, G 0670)

039 undă Haurwitz-Helmholtz

vezi U 044 undă Kelvin-Helmholtz

040 undă Helmholtz

vezi U 029 undă de forfecare

041 undă instabilă

unstable wave;

onde instable;

instabile Welle;

instabilis hullám;

неустойчивая волна;

onda inestable;

undă atmosferică a cărei amplitudine crește cu timpul.

(OMM U 0110)

042 undă internă

internal wave ;

onde interne;

innere Welle;

belső hullám;

внутренняя волна;

onda interna;

undă formată într'un fluid în mișcare a cărei amplitudine maximă se situează în interiorul fluidului sau nu depășește o limită internă.

(OMM I 0700)

043 undă în zona vânturilor de est

vezi U 027 undă de est

044 undă Kelvin-Helmholtz/undă Haurwitz-Helmholtz

Kelvin-Helmholtz wave/Haurwitz-Helmholtz ~;

onde de Kelvin-Helmholtz/~ Haurwitz-Helmholtz;

Kelvin-Helmholtz Welle/Haurwitz-Helmholtz ~, Helmholtzsche ~, Scherungswelle;

Helmholtz-hullám/nyírási ~;

вольна Кельвина-Гельмгольца/~ Горвица-Гельмгольца,

~ Кельвина;

onda de Kelvin-Helmholtz, onda de Haurwitz-Helmholtz;
undă generată într'o atmosferă stratificată, static stabilă, în care
forfecarea verticală a vântului depășește o valoare critică.

(OMM H 0160, K 0100)

045 undă lungă

vezi U 046 undă planetară

046 undă planetară/undă lungă, undă Rossby

long wave/major ~, planetary ~, Rossby ~;

grande onde/onde majeure, ~ planétaire, ~ de Rossby;

Langwelle/Planetarewelle, Rossbywelle;

hosszú hullám/ planetáris ~, Rossby ~;

длинная волна/основная ~, планетарная ~, ~ Россби;

onda larga/~ mayor, ~ planetaria, ~ de Rossby;

undă în configurația atmosferică formată într'una din zonele
principale ale vânturilor de vest, caracterizată printr'o lungime mare
de undă și o amplitudine considerabilă.

(OMM L 0850)

047 undă Rossby

vezi U 046 undă planetară.

048 undă scurtă

short wave/;

onde courte;

Kurzwelle/kurze Welle;

rövid hullám;
короткая (атмосферная) волна;
onda corta;

distorsiune sau perturbare a circulației atmosferice, mai frecventă la scară medie decât la scara undelor lungi, peste care aceasta se suprapune și de-a lungul cărora se deplasează.
(OMM S 1010)

049 **undă semidiurnă**

semi-diurnal wave;
onde semi-diurne;
zwölfstündig Welle/halbtagegeld ~;
félnapos hullám;
полусуточная волна давления;
onda semidiurna;

undă sinusoidală cu perioada de 12 ore, care este unul dintre termenii importanți ai dezvoltării în serie Fourier a variației diurne a presiunii atmosferice.
(OMM S 0710)

050 **undă sonoră/undă acustică**

acoustic wave;
onde acoustique/onde sonore;
Schallwelle;
hanghullám/akusztikai hullám;
акустическая волна/звуковая ~ ;
onda acústica;

vibrație periodică a unui mediu elastic, a cărei viteză de propagare depinde de proprietățile și de temperatura mediului respectiv; această viteză este de aproximativ 332 m/s în aer la 0⁰C.
(OMM A 0340)

051 **undă staționară**

standing wave/stationary ~;
onde stationnaire/~ fixe;
stehende Welle/sationäre ~, Stehwelle;
állóhullám/stacionárius hullám;
стоячая волна;

ondas estacionarias;

mișcare ondulatorie a aerului în care crestele și talvegurile rămân staționare; sunt produse în anumite condiții de stabilitate și viteză a vântului, deasupra și în aval de o creastă muntoasă.

(OMM S 2680)

052 **unde de munte**/unde orografice

mountain waves;

ondes de relief;

orographische Welle/Leewelle an Gebirgen;

orografikus hullám;

ГОРНЫЕ ВОЛНЫ;

ondas de montaña;

mișcări ondulatorii în atmosferă induse de scurgerea aerului peste un munte sau un lanț de munți, care se formează deasupra și în aval de asemenea obstacole.

(OMM M 2130)

053 **unde Kelvin-Helmholtz**

Kelvin-Helmholtz billows;

lames de Kelvin-Helmholtz;

Kelvin-Helmholtz Welle;

Kelvin-Helmholtz hullám;

валы Кельвина-Гельмгольца;

oleadas de Kelvin-Helmholtz;

circulație asemănătoare rulourilor, care apare în interiorul unui strat stabil termic și în care există o *forfecare verticală a vântului*; acestea iau formă de unde ce se dezvoltă și se sparg în turbioane de turbulență distanțate regulat.

(OMM K 0090)

054 **unde orografice**

vezi U 052 unde de munte

055 **unde sub vânt**

lee wave;

onde sous le vent;

Leewelle;

lee-hullám;

подветренная волна;

onda a sotavento;

unde care se produc în curentul de aer din partea de sub vânt, după se acesta a depășit obstacole orografice mari, ca dealuri sau munți.

(OMM L 0360)

056 undulatus (un)

undulatus (un);

undulatus (un);

undulatus (un);

undulatus (un)/hullámfelhő;

волнистые облака (un);

undulatus (un);

nori în bancuri, pânze sau straturi care prezintă ondulații ce pot fi observate într'un strat noros relativ uniform sau în nori constituiți din elemente separate ori unite între ele; uneori, este evident un sistem dublu de ondulații. Această varietate se observă în principal la genurile *Cirrocumulus*, *Cirrostratus*, *Altostratus*, *Altostratus*, *Stratocumulus* și *Stratus*.

(OMM U 0060)

057 unghiul de intersectare a izobarelor

cross-isobar angle;

angle de croisement des isobares;

Schnittwinkel mit Izobaren;

áramlásnak az izobárral bezárt szöge;

угол между реальным и геострофическим (градиентным)

ветром;

ángulo de cruce con las isobaras;

unghiul format de *vectorul vânt* cu o *izobară* la un nivel oarecare; acest unghi este cel mai evident în *stratul de frecare*, în care vântul are în general o componentă orientată de la presiunea mare către presiunea mică.

(OMM C 3300)

058 unghiul geocentric

geocentric angle;

angle géocentrique;
Geozentrikwinkel;
geoközpont szöge;
геоцентральный угол;
ángulo geócentrico;

noțiune folosită pentru determinarea porțiunii recepționabile a orbitei de referință a unui satelit, în funcție de înălțimea acestuia și direcția în care acesta intră în orizontul de recepție; reprezintă unghiul dintre nadirul punctului de stație și prelungirea razei terestre până în punctul în care orbita respectivă (ascendentă sau descendentă) intersectează planul orizontal al stației. Se folosește pentru determinarea diagramei și a programului de recepție al stațiilor APT, în funcție de diferitele înălțimi ale orbitei care intră în orizontul acestora.

(Dmet man)

059 unghiul zenital al satelitului

satellite zenith angle;
angle zénithal du satellite;
Satellitenzenitwinkel;
műhold zenit szöge;
зЕНИТНЫЙ УГОЛ СПУТНИКА;
ángulo cenital del satélite;

unghiul măsurat pe suprafața terestră între poziția unui satelit la un moment dat și zenit.

(OMM S 0190)

060 unghiul zenital solar

solar zenith angle;
angle zénithal du Soleil;
Sonnzenitwinkel;
nap zenitszöge;
СОЛНЕЧНЫЙ ЗЕНИТНЫЙ УГОЛ;
ángulo cenital solar;

unghiul măsurat la suprafața Pământului între Soare și zenit.

(OMM S 2020)

061 unitate de temperatură termodinamică

vezi K 002 Kelvin

062 **unitate Dobson**

Dobson unit;
unité Dobson;
Dobsonseinheit;
Dobson egység;
единица Добсона;
unidad Dobson;

unitate de măsură a *ozonului atmosferic* egală cu 10^{-2} mm echivalent grosime strat la temperatură și presiune standard.

(OMM D 0910)

063 **unitate meteorologică aeronautică**

aeronautical meteorological unity;
unité météorologique aéronautique;
meteorologische Aeronautikeinheit/Wetterluftfahrteinheit;
meteorologiai repülési egység
аэронавтическая метеорологическая часть;
unidad meteorológica aeronáutica;

entitate operațională ce poate îndeplini una sau mai multe din funcțiile de stație meteorologică aeronautică, de birou meteorologic de aerodrom/aeroport sau de centru de veghe meteorologică, desemnată să asigure asistență meteorologică pentru activitatea aeronautică civilă națională și/sau internațională în zona sa de responsabilitate.

(Doc OACI)

064 **Unități internaționale/unități SI**

International Units/SI units;
Unités internationales/ ~ SI;
Internationale Einheiten/ SI Einheiten;
nemzetközi mértékegységek/SI egységek;
международные единицы измерения/единицы СИ;
unidades internacionales/~ SI;

formă acceptată internațional a sistemului metric, ale cărui unități fundamentale sunt metrul, kilogramul, secunda, amperul, kelvinul și candela (lumânarea).

(OMM I 0770)

065 **unități SI**

vezi U 063 unități internaționale

066 **uragan**

hurricane;

ouragan;

Hurrikan/Orkan;

hurrikán/orkán;

ураган;

huracán;

1. denumire dată în Atlanticul de Nord, Caraibe, și Pacificul de Nord unui *ciclón tropical* cu nucleu cald, a cărei viteză maximă a vântului atinge sau depășește 118 km/oră (64 noduri, 74 mile pe oră);

2. *ciclón tropical* cu vânturi de uragan în Pacificul de sud și sud-estul oceanului Indian (vezi și C 165 (e^{*}).

(OMM H 0860)

067 **urmă**

trace;

trace;

Spur(en);

nyom/kicsiny mennyiség;

след;

trazas;

1. cantitate de precipitații sub 0,1 mm (picături);

2. nebulozitate care acoperă mai puțin de 1/10 (1/8) din bolta cerească.

(OMM T 1190)

068 **urmă de element**

trace element/~ constituent;

élément trace/constituent ~;

Spurenstoffe;

nyomanyagok/nyomelem;

следы элементов/~ веществ;

elemento en trazas;

element chimic prezent în atmosferă în cantități infime.

(OMM T 1200)

069 uzură climatică
vezi Î 001 îmbătrânire climatică

V

001 **vacilație climatică**

vezi I 087 instabilitate climatică.

002 **val de căldură**

heat wave;

vague de chaleur;

Hitzwelle ;

hőhullám ;

ВОЛНА ТЕПЛА;

ola de calor ;

încălzire importantă a aerului sau invazie de aer foarte cald peste un teritoriu sau regiune vastă; de regulă, aceasta durează de la câteva zile până la câteva săptămâni.

(OMM H 0390)

003 **val de frig**

cold wave;

vague de froid;

Kältewelle;

hideghullám;

ВОЛНА ХОЛОДА;

ola de frio;

răcire puternică și importantă a aerului datorată invaziei relativ rapide a unei mase de aer rece peste un teritoriu sau o regiune vastă.

(OMM C 2270)

004 **valoarea D**

vezi F 005 factorul D

005 **valoare medie**

vezi M 052 medie.

006 **vapori de apă**

water vapour/aqueous vapour;

vapeur d'eau;

Wasserdampf;
vízgőz;
водяной пар;
vapor de agua/vapor acuoso;
forma gazoasă de agregare a apei.
(OMM A 2310, W 0280)

007 vara fetelor bătrâne
vezi V 009 vara Sfântului Martin

008 vara indiană
Indian summer;
été indien;
Altweibersommer;
vénesszonyok nyara;
золотая осень/ »бабье лето «;
verano indio;

denumire dată în America de Nord perioadei de vreme calmă și anormal de caldă ziua, de la mijlocul sau sfârșitul toamnei, asemănătoare celei din Europa occidentală de unde și similitudinea câtorva dintre variantele de denumiri. În unele zone este cunoscută și sub denumirea populară de “vara fetelor bătrâne”.
(OMM I 0380)

009 vara Sfântului Martin, vara fetelor bătrâne
Saint Martin’s summer;
été de la Saint Martin;
Sankt Martins Sommer;
Szent Márton nyara;
лето св. Мартина/бабье лето;
veranillo de San Martin;

perioadă de reîncălzire a atmosferei în Europa occidentală, care are loc, în general, în jurul datei de 11 noiembrie, când în calendarul catolic este comemorată ziua Sfântului Martin; în unele regiuni, această perioadă este cunoscută sub denumirea de “vara fetelor bătrâne” sau “vara babelor”(Rusia).
(OMM S 0020)

010 **variabilitatea climatului**

climate variability/climatic variability;
variabilité du climat/variabilité climatique;
Klimaveränderlichkeit;
az éghajlat változékonysága;
ИЗМЕНЧИВОСТЬ КЛИМАТА/КЛИМАТИЧЕСКАЯ ИЗМЕНЧИВОСТЬ;
variabilidad climática;

1. în accepția cea mai generală, termenul «variabilitate climatică» desemnează caracteristica intrinsecă a climatului care se manifestă prin schimbări în timp ; gradul de variabilitate poate fi descris prin diferențele sesizabile în statisticile pe termen lung ale *elementelor meteorologice* calculate pentru diferite perioade. În acest sens, măsura variabilității climatice este identică cu măsura *schimbării climatice* ;

2. termenul “variabilitate climatică” este folosit adesea pentru a indica abaterile statisticilor climatice pentru o perioadă de timp determinată (o lună, un sezon sau un an dat) în raport cu statisticile pe termen lung ale climatului, referitoare la aceeași perioadă calendaristică; în acest sens, variabilitatea climatică este măsurată prin aceste abateri care, de obicei, sunt denumite anomalii.

(OMM C 0910, C 1180)

011 **variabilitate**

variability;
variabilité;
Variabilität/Veränderlichkeit;
változékonyság;
ИЗМЕНЧИВОСТЬ;
variabilidad;

Însușire a unui fenomen sau proces de a căpăta forme, aspecte sau valori diferite; în meteorologie, proprietatea unor fenomene sau parametri de a-și schimba aspectul, intensitatea, cantitatea, sau de a lua succesiv o gamă largă de valori în timp și spațiu sub influența condițiilor de mediu sau termodinamice din atmosferă; caracteristicile variabilității pot fi exprimate prin dispersie, abatere medie, abaterea medie pătratică sau/și abatere absolută.

(Dmet V 06)

012 variația climatică Milankovici din pleistocen

Milankovitch pleistocene climatic variation;
oscillation du pléistocène de Milankovitch;
Milankovich Klimatischvariation aus Pleistozen;
Milankovich-féle pleisztocén éghajlatváltozás;
колебания климата Плейстоцена по Миланковичу;
variaciones climáticas en el pleistoceno según Milankovitch;
oscilația majoră survenită în clima perioadei pleistocenă, care după Milankovitch ar fi de natură astronomică.
(OMM M 1450)

013 variația interanuală a presiunii

year-to-year pressure difference;
variation interannuelle de la pression;
Interjährlichevariation der Druck;
évenkénti nyomáskülönbség;
межгодовая разность давления;
diferencia interanual de la presión ;
diferența în valoare absolută dintre mediile anuale ale presiunii atmosferice din doi ani consecutivi.
(OMM Y 0010)

014 variația interanuală a temperaturii

year-to-year temperature difference;
variation interannuelle de la température;
Interjährlichevariation der Temperatur;
évenkénti hőmérséklet különbség;
ежгодовая разность температуры;
diferencia interanual de la temperatura;
diferența în valoare absolută dintre mediile anuale ale temperaturii aerului din doi ani consecutivi.
(OMM Y 0020)

015 variația interdiurnă medie

mean interdiurnal variability/ mean day-to-day variation;
variation interdiurne moyenne;
mittelinterdiurne Veränderlichkeit;
interdiurnus változékonyság;

средняя междусуточная изменчивость/средние
междусуточные колебания;

variación interdiurna media/~ media de día a día;

media diferențelor în valoare absolută dintre mediile zilnice ale unui
element climatic din două zile consecutive.

(OMM M 0370, M 0380)

016 **variația seculară a climei**

secular trend in climate;

variation séculaire du climat;

Säkularvariation des Klima;

hajlat szekuláris változása/szekuláris éghajlati trend;

вековой тренд в климате/вековое измерение климата;

tendencia secular del clima;

schimbările survenite în valorile elementelor climatice observate pe
o perioadă foarte lungă de timp, după ce au fost eliminate variațiile cu
perioadă relativ scurtă.

(OMM S 0630)

017 **variație climatică**

climatic variation;

variation climatique;

klimatische Variation;

éghajlatváltozás;

климатическое колебание;

variación del clima;

fluctuație sau o componentă a acesteia a cărei scară caracteristică de
timp este suficient de mare pentru a da o inconstanță apreciabilă a
mediilor (normalelor) succesive ale variabilei respective, calculate
fiecare pentru perioade de 30 ani; acest termen servește adesea pentru
a desemna variațiile interanuale curente sau schimbările care au loc
de la un deceniu la altul.

(OMM C 1190)

018 **variație interdiurnă, variație interlunară**

inter-diurnal variation, inter-monthly ~;

variation interdiurne, ~ intermensuelle;

interdiurne Variation, intermonatliche ~;

interdiurnus változékonyság/havonkénti ~;

междусуточные колебания, междумесячные ~;

variación interdiurna, ~ intermensual;

diferența aritmetică dintre mediile zilnice sau lunare ale valorilor unui *element meteorologic* din două zile sau două luni consecutive.

(OMM I 0620, I 0660)

019 variație interlunară

vezi V 018 variație interdiurnă

020 varietăți de nori

varieties of clouds;

variétés de nuages;

Wolkensvarietät/Wolkenunterarten;

felhő változatok;

разновидности облаков;

variedades de nubes;

subdiviziune a *genurilor de nori* și a *speciilor* lor determinată în funcție de una din cele două caracteristici: *transparența* lor (dacă lasă să se vadă sau maschează complet Soarele sau Luna) și dispunerea sau aranjamentul elementelor macroscopice ale norilor; varietățile aceluiași gen sau ale aceleiași specii nu se exclud reciproc, cu excepția varietăților *translucidus* și *opacus*. Diferitele varietăți noroase sunt:

duplicatus (du)

intortus (in)

lacunosus (la)

opacus (op)

perlucidus (pe)

radiatus (ra)

translucidus (tr)

undulatus (un)

vertebratus (ve)

(OMM V 0120)

021 variometru de câmp electric/moară de câmp

field mill;

moulin à champ;

Elektrischefeld Variometer/Feldmühle;

elektrométer az electromos mező és potenciál gradiens mérése;

полевая мельница;

variómetro del campo eléctrico;

tip de electrometru folosit pentru măsurarea câmpului electric sau pentru înregistrarea gradientului de potențial atmosferic; funcționează pe principiul generării unei sarcini electrice prin expunerea alternativă a unui conductor la câmpul electric atmosferic și transmiterea acesteia, în general amplificată, la un instrument de măsură.
(OMM F 0210)

022 **vânt**

wind;
vent;
Wind;
szél;
ветер;
viento;

mișcarea aerului în raport cu suprafața terestră; în afară de alte indicații contrare, se ia în considerare numai componenta orizontală.
(OMM W 0930)

023 **vânt adevărat**

true wind;
vent vrai;
wahr Wind;
tényleges szél/valóságos ~;
истинный ветер;
viento verdadero;

vectorul vânt în raport cu suprafața terestră; în cazul unui obiect în mișcare, vântul adevărat reprezintă suma vectorială a *vântului aparent* și a vitezei obiectului respectiv.
(OMM T 1690)

024 **vânt ageostrofic**/componenta ageostrofică a vântului

ageostrophic wind/~ component;
vent agéostrophique/composant agéostrophique du vent;
ageostrophischer Wind;
ageosztrófikus szél (geostrófikus eltérés)/~ szélkomponens;
агеострофический ветер/агеострофическая составляющая
ветра;
viento ageostrófico/componente ageostrófico del viento;

diferența vectorială dintre vântul real (observat) și *vântul geostrofic* :
 $V_{ag.} = V - V_g$.
(OMM A 0940, A 0950)

025 vânt alobaric, vânt izalobaric

alobaric wind/(Brant-Douglas) isalobaric wind;

vent allobarique/~ isallobarique;

isallobarer Wind/isallobarischer ~;

izalobarikus szél/allobarikus ~;

аллобарический ветер/изаллобарический ~;

viento alobárico/viento isalobárico;

viteza vântului rezultată atunci când *forța Coriolis* este egală cu accelerația locală a *vântului geostrofic*; se determină conform relației:

$$V_{is} = k \cdot 1/f \cdot \delta V_g / \delta t \approx -\alpha / f^2 \nabla_H \cdot \delta p / \delta t .$$

(OMM A 1500, I 1090)

026 vânt anabatic

anabatic wind;

vent anabatique;

Aufwind/anabatischer Wind;

anabatikus szél;

анабатический ветер;

viento anabático;

vânt care urcă pe o pantă; termenul se aplică numai vântului care suflă spre vârful unui deal sau munte, ca rezultat al încălzirii puternice a suprafeței pantelor (briza de zi).

(OMM A 1720)

027 vânt antitriptic

antitriptic wind;

vent antitriptique;

antitriptischer Wind;

antitriptikus szél;

антитриптический ветер;

viento antitriptico;

vânt teoretic care rezultă atunci când forța presiunii echilibrează forța de vâscozitate, presupunând că numai aceste două forțe

acționează asupra unei *particule de aer*; se determină cu ajutorul relației: $v \cdot \delta^2 V / \delta z^2 = \alpha \Delta_{HP}$.
(OMM A 2200)

028 **vânt aparent, vânt relativ**

apparent wind/relative ~;
vent apparent/~ relatif;
scheinbar Wind/relativ ~;
látszólagos szél/relativ ~;
относительный ветер/кашущийся ~;
viento aparente/~ relativo;

vetorul vânt în raport cu un obiect în mișcare; viteza vântului aparent este diferența geometrică dintre viteza adevărată a vântului și cea a obiectului considerat; această noțiune se folosește frecvent în navigația aeriană și marină.

(OMM A 2260, R 1550)

029 **vânt balistic**

ballistic wind;
vent balistique;
ballistischer Wind;
ballisztikus szél;
баллистический ветер;
viento balístico;

valoare medie ipotetică a unui vânt cu direcție și viteză constante folosit în calcule balistice, care dă același efect asupra traiectoriei proiectilului ca și vântul real.

(Dmet V 37, Dmag B 07)

030 **vânt catabatic/vânt descendent**

katabatic wind/gravity ~;
vent catabatique/~ de gravité;
Fallwind /katabatischer Wind, Abwind;
katabatikus szél/gravitáció ~;
катабатический ветер/стоковый ~;
viento catabático/~ descendente;

vânt descendent care suflă pe pantă atunci când densitatea aerului este mai mare pe pantă decât la o distanță oarecare în plan orizontal

față de panta respectivă; este asociat cu răcirea suprafeței pantei fiind o consecință a acestui fapt.

(OMM G 0680, K 0040)

031 **vânt ciclostrofic**

cyclostrophic wind;

vent cyclostrophique;

geozyklostrophischer Wind;

geociklosztrófikus szél/ciklosztrófikus ~;

ЦИКЛОСТРОФИЧЕСКИЙ ВЕТЕР;

viento ciclostrófico;

vânt teoretic rezultat din echilibrul dintre forța orizontală de presiune și forța centrifugă datorată curburii traiectoriei pe care se deplasează aerul, presupunând că aceste forțe acționează numai asupra aerului.

(OMM C 3610)

032 **vânt contragradiant**

countergradient wind;

vent contre le gradient;

Antigradiantwind;

antigradiens szél;

ПРОТИВОГРАДИЕНТНЫЙ ВЕТЕР;

viento contragradiente ;

componentă a vântului orientată în direcție opusă celei a gradientului orizontal de presiune.

(OMM C 3210)

033 **vânt de avalanșe**

avalanche wind;

vent d'avalanche;

Lawinenwind;

lavinaszél;

ЛАВИННЫЙ ВЕТЕР;

viento del alud;

deplasarea violentă a aerului antrenat de o avalanșe sau de o alunecare de teren.

(OMM A 3410)

034 vânt de coadă

vezi V 037 vânt de spate.

035 vânt de față

în aeronautică:

head wind ;

vent debout/~ contraire ;

Gegenwind;

ellenszél;

встречный ветер;

viento de frente;

în marină:

adverse wind/head ~;

vent debout/~ contraire;

Wind von vorn/Gegenwind;

ellenszél;

встречный ветер;

viento de frente;

vânt longitudinal care suflă din direcție opusă deplasării sau mișcării unui obiect mobil în raport cu suprafața terestră.

(OMM H 230)

036 vânt de gradient

gradient wind;

vent du gradient/~ gradiental;

Gradientwind;

gradiens szél;

градиентный ветер;

viento del gradiente;

vânt teoretic care rezultă din echilibrul dintre forța orizontală de presiune, componenta orizontală a *forței de abatere* datorată rotației terestre și forța centrifugă datorată curburii traiectoriei aerului, considerate ca fiind singurele forțe care acționează în atmosferă; un asemenea vânt suflă paralel cu izobarele sau izohipsele curbe.

(OMM G 0620)

037 vânt de spate/vânt de coadă, vânt din pupa

în meteorologie și aeronautică:

tail wind/following wind;

vent arrière;

Rückenwind;

hátszél;

попутный ветер;

în marină:

wind from astern/downwind;

vent en poupe;

Backstagwind;

hátszél;

попутный ветер;

viento de cola; viento de popa;
vânt longitudinal care suflă din direcția de deplasare a unui obiect în mișcare în raport cu suprafața terestră.
(OMM T 0010),

038 vânt de suprafață/vântul la sol

surface vind;
vent de surface/~ au sol;
bodennacher Wind/Bodenwind;
talajközeli szél;
приземный ветер;
viento de superficie;

vântul care suflă în vecinătatea suprafeței terestre. Prin convenție, pe uscat se măsoară la o înălțime de 10 metri deasupra solului și într'un amplasament în care distanța dintre *anemometru* și oricare obstacol apropiat este de cel puțin 10 ori mai mare decât înălțimea obstacolelor din jur.
(OMM S 3850)

039 vânt de travers

vezi V 058 vânt lateral.

040 vânt dedus din mișcarea norilor/nefovânt

cloud winds;
vents déduit des nuages;
Wolkenwind;
felhők elmozdulásából megállapított szelek;
облачный ветер;
nefovientos;

estimarea vântului bazată pe observarea mișcării elementelor noroase identificabile la intervale scurte de timp; sursa cea mai folosită în prezent sunt imaginile de la sateliții meteorologici geostaționari.
(OMM C 2000)

041 vânt descendent

vezi V 030 vânt catabatic

042 vânt dextrogir

veering wind;
vent dextrogire;
Dextrogyrwind/Rechtsdrehend Wind;
szél jobbra fordulása;
правое вращение ветра;
viento con giro horario;

vânt a cărui direcție se rotește în sensul acelor de ceas, în oricare dintre emisferele terestre.

(OMM V 0130)

043 vânt din larg

vezi B 119 briză de mare

044 vânt din pupa

vezi V 037 vânt de spate

045 vânt dinspre mal (țarm)

vezi B 121 briză de uscat

046 vânt dominant

prevailing wind;
vent dominant;
vorherrschender Wind /überwiegender Wind;
uralkodó szél;
преобладающий ветер/господствующий ~;
viento dominante;

direcția vântului cu cea mai mare frecvență într'un loc dat, în raport cu celelalte direcții observate pe o perioadă determinată.

(OMM P 1720)

047 vânt echivalent de față, ~ ~ de spate

vezi V 048 vânt echivalent longitudinal

048 vânt echivalent longitudinal/vânt echivalent de față,

vânt echivalent de spate
equivalent longitudinal wind/~ head wind, ~ tail wind;
vent longitudinal équivalent/vent debout ~, vent arrière

äquivalent longitudinal Wind (mar :~ längschiffs Wind)/äquivalent Gegenwind (mar :~ Wind von vorn/~ Fahrtwind),
äquivalent Rückenwind (mar : Backstagwind);

ekvivalens longitudinális szél/~ ellenszél, ~ hátszél;

эквивалентный продольный ветер/~ встречный ветер,
~ попутный ветер;

viento longitudinal equivalente/~ ~ de frente, ~ ~ de cola;

pentru un traseu aerian, vânt fictiv, uniform și paralel cu traseul aeronavei, care determină aceeași viteză medie a aeronavei în raport cu suprafața terestră ca vântul real; dacă acest vânt suflă în sens opus traiectoriei aeronavei este “vânt echivalent de față”, iar dacă suflă în aceeași direcție cu cea de deplasare a aeronavei este “vânt echivalent de spate sau de coadă”.

(OMM E 0930, E 0940)

049 **vânt estimat din informații satelitare**

vezi V 068 vânt satelitar

050 **vânt etezian**

etezian wind;

vent étésien;

Etesienwind;

etéziás szél;

ЭТЕЗИИ;

viento etesiano;

vânt dominant de nord, care suflă în timpul verii pe Marea Mediterană și pe Marea Egee.

(OMM E 1030)

051 **vânt eulerian**

Eulerian wind;

vent eulérien;

Eulerschewind;

Euler-féle szél;

Эйлеринский ветер;

viento euleriano;

vânt teoretic rezultat din acțiunea forței orizontale de presiune, care se presupune că acționează singură asupra aerului, conform relației:

$$dV/dt = -\alpha \nabla_{HP}$$

(OMM E 1050)

052 vânt foarte puternic/furtună puternică

strong gale;
fort coup de vent;
Sturm;
erős vihar;
шторм;
viento muy duro;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 41 și 47 noduri (forța 9 pe scara Beaufort, respectiv 20,8 și 24,4 m/s).

(OMM S 3130)

053 vânt geostrofic

geostrophic wind;
vent géostrophique;
geostrophischer Wind;
geosztrófikus szél;
геострофический ветер;
viento geostrofico;

vânt teoretic rezultat din echilibrul dintre forța orizontală de presiune și componenta orizontală a *forței de deviere* datorată rotației terestre, ambele presupuse ca singurele forțe care acționează asupra aerului, conform relației: $V_g = \alpha f \cdot \nabla_H p \cdot k$, unde f este *parametrul Coriolis*, ∇_H este laplaceianul orizontal, p presiunea și k vectorul unitar vertical; acest tip de vânt suflă paralel cu izobarele sau izohipsele rectilinii.

(OMM G 0350, Dmag G 29)

054 vânt ionosferic

ionospheric wind;
vent ionosphérique;
Ionosphärenwind;
ionoszférikus szél;
ионосферный ветер;
viento ionosférico;

deplasarea norilor de particule ionizate în ionosfera joasă, care se presupune că este asociată cu mișcarea aerului la nivelul respectiv.

(OMM I 0960)

055 **vânt instantaneu**

spot wind;
vent instantané;
Schlagartigwind/Momentanwind;
lokális szél/pillanatnyilag szél;
ветер в данной точке;
viento instantáneo;

direcția și viteza vântului, observate sau prevăzute, într'un loc dat, la o anumită înălțime și la un moment determinat.

(OMM S 2450)

056 **vânt izalobaric**

vezi V 025 vânt alobaric.

057 **vânt în altitudine**

wind aloft/upper-level wind, upper ~;
vent en altitude;
Höhenwind;
magassági szél;
ветер на высотах/~ в верхней атмосфере, высотный ~;
viento en altitud/viento de la atmósfera alta;

viteza și direcția vântului la diferite niveluri din atmosferă , la înălțimi ce depășesc domeniul meteorologic de la suprafața terestră, respectiv stratul de frecare.

(OMM U 0330, W 0940)

058 **vânt lateral/vânt de travers**

cross wind;
vent de travers/~ traversier, ~ latéral, ~ de coté;
Querwind/Seitenwind;
keresztsszél/oldalszél;
боковой ветер/поперечный ~ ;
viento cruzado;

vânt care suflă dintr'o direcție perpendiculară pe cea a deplasării unui obiect (în principal un vehicul, navă sau aeronavă) în raport cu suprafața terestră.

(OMM C 3340)

059 **vânt levogir**

backing wind;

vent lévogyre;

Lävogyrwind;

óramutató járásával ellentétesen forgó szél;

ветер против часовой стрелки;

viento con giro antihorario;

vânt a cărui direcție este orientată în sensul contrar de rotire al acelor de ceas, în oricare dintre emisferele terestre.

(OMM B 0060)

060 **vânt local**

local wind;

vent local;

Lokalwind/örtlich Wind;

helyi szél;

местный ветер;

viento local;

1. vânt care suflă într'o zonă limitată cauzat de condițiile topografice locale, ca de exemplu *coșava*);

2. vânt care capătă temporar caracteristici particulare pe o zonă restrânsă, ca o consecință a condițiilor fizico-geografice locale, ca de exemplu *furtunile de praf, nisip, zăpadă, sau simunul, habubul*.

3. *vântul antitriptic*, ca de exemplu *brizele foehnul, chinookul*.

(OMM L 0780)

061 **vânt longitudinal**

longitudinal wind;

vent longitudinal;

longitudinal Wind/längswind;

longitudinális szél/hátszél;

продольный ветер;

viento longitudinal;

vânt de față sau *vânt de spate* care suflă din sau în direcția de deplasare a unui obiect în mișcare în raport cu suprafața terestră.

(OMM L 0820)

062 **vânt moderat**

strong breeze;
vent frais;
starker Wind;
mérsékelt szél;
СИЛЬНЫЙ ВЕТЕР;
brisa fuerte;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 22 și 27 noduri (forța 6 pe scara Beaufort, respectiv 10,8 și 13,8 m/s).

(OMM S 3120)

063 **vânt polar**

polar wind;
vent polaire;
Polarwind;
sarki szél;
полярный ветер;
viento polar;

curentul de plasmă care scapă prin dispersie din atmosfera terestră în regiunea polilor magnetici, deplasându-se de-alungul liniilor de forță ale magnetosferei.

(OMM P 1140)

064 **vânt puternic**

near gale/moderate gale;
grand frais;
stefer Wind;
heves szél;
крепкий ветер;
ventarrón moderado/viento fresco;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 28 și 33 noduri (forța 7 pe scara Beaufort, respectiv 13,9 și 17,1 m/s).

(OMM M 1690, N 0150)

065 **vânt radial**

radial wind;
vent radial;
radial Wind;

sugaras szél;

радиальная составляющая ветра;

viento radial;

componenta vântului într'un punct, orientată de-a lungul unui vector radial cu originea în centrul unui sistem de circulație.

(OMM R 0160)

066 **vânt relativ**

vezi V 028 vânt aparent.

067 **vânt rezultat**

resultant wind ;

vent résultant ;

resultieren Wind;

eredő szél;

результирующий ветер;

viento resultante;

vectorul de vânt care rezultă din însumarea mai multor vectori de vânt.

(OMM R 1640)

068 **vânt satelitar**/vânt estimat din informații satelitare

satellite wind/satellite wind estimate;

vents satellitaires/évaluation du vent par satellite;

Satellitescherwind/Windschätzung (nav: Gissungwind) aus Satellitedaten;

műholdas szél/~ szélbecslés;

ветер, определяемый по спутниковым данным/оценка ветра по наблюдениям со спутника;

vientos determinados mediante satélite/estimación del viento mediante satélite;

1. setul de date derivate din estimările acestui parametru prin satelit;
2. estimarea sau evaluarea vitezei vântului determinată din urmărirea mișcării elementelor noroase identificabile și recognoscibile pe o secvență de imagini succesive ale atmosferei terestre, luate la intervale relativ scurte de timp de un satelit meteorologic (de regulă geostaționar).

(OMM S 0170, S 0180)

069 vânt slab

vezi B 127 briză slabă

070 vânt solar

solar wind;

vent solaire;

Sonnenwind/solar Wind;

napszél/szolaris szél;

солнечный ветер;

viento solar;

flux de gaz ionizat, constituit în principal din hidrogen, care se scurge continuu spre exteriorul Soarelui cu viteze foarte mari și intensități variabile; la trecerea acestui curent prin vecinătatea Pământului el interacționează cu câmpul magnetic terestru și produce diferite efecte în straturile înalte ale atmosferei, ca de exemplu aurorele polare.

(OMM S 2010)

071 vânt subgeostrofic

subgeostrophic wind;

vent subgéostrophique;

untergeostrophischer Wind;

szubgeosztrófikus szél;

субгеострофический ветер;

viento subgeostrófico;

vânt a cărui viteză este mai mică decât cea a *vântului geostrofic* corespunzător.

(OMM S 3160)

072 vânt subgradiental

subgradient wind;

vent subgradiental;

untergradientischer Wind;

szubgradiens szél;

субградиентный ветер;

viento subgradiente;

vânt a cărui viteză este mai mică decât cea a *vântului de gradient* corespunzător.
(OMM S 3170)

073 vânt suprageostrofic

supergeostrophic wind;
vent supergéostrophique;
übergeostrophischer Wind;
szupergeosztrófikus szél;
супергеострофический ветер;
viento supergeostrófico;

vânt ce are viteza mai mare decât cea a *vântului geostrofic* corespunzător.
(OMM S 3570)

074 vânt supragradiental

supergradient wind;
vent supergradiental;
übergradientischer Wind;
szupergradiens szél;
сверхградиентный ветер;
viento supergradiente;

vânt cu viteză mai mare decât cea a *vântului de gradient* corespunzător.
(OMM S 3580)

075 vânt tangențial

tangential wind;
vent tangentiel;
tangentiell Wind;
tangenciális szél;
тангенциальная составляющая ветер;
viento tangencial;

componenta vântului într'un punct orientată pe un vector radial, care are originea în centrul unui sistem de vânt.
(OMM T 0040)

076 vânt tare

gale;
coup de vent;
stürmischer Wind;
vihar;
очень крепкий ветер;
viento duro/ventarrón;

vânt a cărui viteză este cuprinsă între 34 și 40 noduri (forța 8 pe scara Beaufort).

(OMM G 0010)

077 vânt termic

thermal wind;
vent thermique;
thermischer Wind;
termikus szél;
термический ветер;
viento térmico;

vectorul diferenței dintre *vântul geostrofic* de la baza și de la limita superioară a unui strat atmosferic; se determină cu formula:

$$V_T = -g / f \cdot \nabla_p \cdot h \times k .$$

(OMM T 0540, Dmag 111)

078 vânt uscat

dry wind;
vent sec;
Trockenwind;
száraz szél/főn;
сухой ветер;
viento seco;

tip de vânt, adesea încălzit și uscat prin comprimare adiabatică, ce are diferite denumiri după locul în care apare, ca de exemplu: *bise, bora, chinook, foehn, ghibli, haboob, harmattan, khamsin, mistral, shamal, simun, suhovei, tramontana, zonda, etc.*

(OMM D 1390)

079 vânt variabil

variable wind;
vent variable;
variabel Wind/unkonstant ~;
változó szél;
переменный ветер;
viento variable;

vânt, de regulă slab, care își schimbă frecvent direcția (în momentul observației).

(OMM V 0090)

080 vântul la sol

vezi V 038 vânt de suprafață

081 vântul SEASAT la nivelul suprafeței terestre

SEASAT surface wind;
vent de surface SEASAT;
SEASATwind zu Bodenniveau;
SEASAT műholddal mért/felszíni szél;

данные о приземном ветре, полученные со спутника

- SEASAT;

viento de superficie determinado mediante el satélite SEASAT;

date estimate asupra vântului la nivelul suprafeței terestre, obținute cu un radar difuzometru sau cu un *radiometru de baleiaj cu hiperfrecvență multibandă* instalat la bordul satelitului SEASAT – A.

(OMM S 0510)

082 vânturile ecuatoriale de est

equatorial easterlies/deep trades;
vents d'est équatoriaux;
äquatoriale Ostwinde;
egyenlítői keleti szelek;
экваториальные восточные ветры;
vientos ecuatoriales del este;

vânturi de est cu mare extindere pe verticală, care suflă în zona ecuatorială din regiunile de joncțiune a *alizeelor* din cele două emisfere terestre.

(OMM E 0830)

083 vânturile ecuatoriale de vest

equatorial westerlies;
vents d'ouest équatoriaux;
Westenäquatorialischewinde/äquatoriale Westwind;
egyenlítői nyugaty szelek;
экваториальные западные ветры;
vientos ecuatoriales del oeste;

vânturi de vest care se întâlnesc ocazional în *talvegul ecuatorial*, separate de vânturile de vest de la latitudinile mijlocii prin centura alizeelor.

(OMM E 0880)

084 vânturile polare de est

polar easterlies;
vents d'est polaires;
polare Östwinde;
poláris keleti szélek;
полярные восточные ветер;
vientos polares del este;

centura difuză cu vânturi de est la joasă altitudine care suflă pe partea polară a brâului subpolar cu presiune mică (ciclonic).

(OMM P 1020)

085 vânturile subtropicale de est/vânturile tropicale de est

subtropical easterlies/tropical ~ ;
vents d'est subtropicaux /~ ~ tropicaux ;
übertropische Ostwinde/tropische ~ ;
szubtrópusi keleti szelek/trópusi ~ ~ ;
пассаты в субтропиках/~ тропической зоны;
vientos subtropicales del este/vientos tropicales ~ ~ ;

denumire dată uneori *alizeelor* atunci când acestea sunt puțin extinse pe verticală și prezintă o puternică forfecare verticală a vântului.

(OMM S 3280)

086 vânturile tropicale de est

vezi V 085 vânturile subtropicale de est.

087 vârful de fildeș/dinte de fildeș

ivory point;
pointe d'ivoire;
Elfenbeinspitze;
zéruspontjelző tűske;
указатель нуля шкалы барометра;
punta de marfil;

în meteorologie, dinte mic, conic – ascuțit, din fildeș, fixat cu vârful în jos către suprafața liberă a mercurului din chiuveta (rezervorul) reglabilă a *barometrului Fortin*, cu ajutorul căruia se determină nivelul zero al scării barometrice.

(OMM I 1550)

088 vârful norului

cloud top;
somet d'un nuage;
Wolkenkuppe/Wolkenkuppel, Wolkenkopf;
felhőcsúcs/felhőtető;
вершина облака;
cima de una nube;

cel mai înalt nivel dintr'un *nor* sau *sistem noros* determinat, la care aerul mai conține o cantitate perceptibilă de particule noroase.

(OMM C 1960)

089 vârfuri protuberante

overshooting tops;
sommets protubérants;
Protuberanzspitzenförmig/Protuberanzgipfel;
túltornyosuló felhőtető;
выбрасываемые вершины;
cimas protuberantes;

protuberanțe noroase formate deasupra unui *Cumulonimbus* care depășesc nivelul vârfului sau al nicovalei acestuia înainte de a se etala; au aspectul general de domuri sau cupole înalte.

(OMM O 0520)

090 vâscozitate cinematică

kinematic viscosity;

viscosité cinématique;
kinematisch Viskosität/~ Zähigkeit;
kinematikai viszkozitás;
КИНЕМАТИЧЕСКАЯ ВЯЗКОСТЬ;
viscosidad cinemática;

vâscozitatea absolută a unui fluid raportată la densitatea lui; se exprimă în $\text{m}^2\text{sec}^{-1}$.
(OMM K 0170)

091 **vâscozitate dinamică**

vezi C 303 coeficient de vâscozitate .

092 **vâscozitate negativă**

negative viscosity;
viscosité négative;
negativ Viskosität;
negatív viszkozitás;
ОТРИЦАТЕЛЬНАЯ ВЯЗКОСТЬ;
viscosidad negativa;

situația în care cantitatea de mișcare (momentul) este transferată spre vitezele mai mari, crescând astfel forfecarea medie a vântului.
(OMM N 0200)

093 **vâscozitate turbulentă**

eddy viscosity;
viscosité turbulente;
turbulente Viskosität/Zähigkeit;
örvény viszkozitás;
ТУРБУЛЕНТНАЯ ВЯЗКОСТЬ;
viscosidad de la turbulencia;

vâscozitatea virtuală rezultată din interacțiunea *turbioanelor* dintr'un flux turbulent; aceste turbioane efectuează un schimb de *cantitate de mișcare* între straturile adiacente într'o manieră similară, însă la o scară mult mai mare decât cea a schimbului molecular în vâscozitatea moleculară.
(OMM E 0240)

094 vectorul de deplasare a norilor

cloud motion vector;
vecteur du déplacement des nuages

Bewegungsvektor der Wolke;

felhő mozgásvektor;

ВЕКТОР ДВИЖЕНИЯ ОБЛАКОВ;

vector del movimiento de las nubes;

vectorul rezultat din unirea pozițiilor succesive ale unui nor sau ale unui grup identificabil de nori.

(OMM C 1750)

095 vectorul de forfecare

vezi F 061 forfecarea vântului

096 vectorul rafalei

gust vector;

vecteur rafale;

Windstoßvektor;

lökésvektor;

ВЕКТОР ПОРЫВА;

vector de ráfaga;

diferența vectorială tranzitorie de durată relativ scurtă a vitezei vântului în raport cu valoarea ei medie dintr'un interval de timp dat.

(OMM G 1010)

097 vectorul vânt

wind vector/~ velocity;

vecteur vent;

Windvektor;

szélvektor;

ВЕКТОР ВЕТРА/СКОРОСТЬ ~;

vector viento/velocidad del ~;

vectorul trasat în direcția și sensul vântului, cu o lungime proporțională cu viteza acestuia.

(OMM W 1250, 1260)

098 Veghea Meteorologică Mondială – VMM/WWW

World Weather Watch – WWW;

Veille météorologique mondiale - VMM;

Meteorologische Weltwache – MWW;

Időjárási Világszolgálat;

Всемирная служба погоды - ВСП;

Vigilancia Meteorológica Mundial – VMM;

sistem mondial coordonat de OMM și în curs de dezvoltare, constituit din instalații și servicii meteorologice furnizate de *Membrii OMM* în scopul asigurării accesului tuturor membrilor la informațiile meteorologice necesare atât pentru exploatare cât și pentru cercetare; elementele structurale esențiale ale VMM sunt:

- *Sistemul mondial de observații,*

The Global Observing System;

le Système mondial d'observation;

der Beobachtung Weltsystem;

Globális Észlelő Rendszer;

Глобальная система наблюдений;

el Sistema Mundial de Observación;

- *Sistemul mondial de prelucrare a datelor,*

The Global Data-processing System;

le Système Mondial de traitement des données;

das Datenbearbeitungsweltsystem;

Globális Adat-feldolgozó Rendszer;

Глобальная система обработки данных;

el Sistema Mundial de Proceso de Datos;

- *Sistemul Global de telecomunicații.*

The Global Telecommunication System.

la Système mondial de télécommunications.

das Fernmeldung Weltsystem.

Globális Távközlés Rendszer.

Глобальная система телесвязи.

el Sistema Mundial de Telecomunicación.

(OMM W 1470)

099 veghea vulcanilor în traficul aerian internațional – IAVW

International Airways Volcanos Watch - IAVW;

Veille volcanique en trafic aérien international;

Vulkanwache in Internationalflugverkehr/Vulkanüberwachung im international Luftverkehr;

Vigil vulkánok légforgalmi/Vulkán megfigyeles, a nemzetközi legi közlekedés;

Международная авиационная служба слежения за вулканами ;

Vigilancia de los volcanos por tráfico aéreo internacional;
acord internațional pentru monitorizarea și transmiterea de avertizări asupra norilor de cenușe vulcanică existenți în atmosferă; sistemul internațional de supraveghere a vulcanilor se bazează pe cooperarea dintre unitățile operaționale ale aviației și ale altor domenii ce utilizează informații derivate din sursele și rețelele de observare ale statelor. Veghea este coordonată de Organizația Aviației Civile Internaționale cu cooperarea altor organizații internaționale interesate.
(Anexa 3 OACI)

100 **velopauza**

velopause;

vélopause;

Velopause;

velopauza;

велопауза;

velopausa;

nivelul la care se întâlnește cea mai mică viteză a vântului, în principal în stratosfera estivală în timpul inversării curentului de vest în curentul estic în creștere.

(OMM V 0170)

101 **velum (vel)**

velum (vel);

velum (vel);

Velum (vel);

velum (vel);

вуаль (vel);

velum (vel);

nor anexă sub formă de voal cu mare extindere orizontală, situat puțin deasupra vârfulor unuia sau mai multor *nori cumuliformi* sau suprapus peste părțile superioare ale acestor nori, care adeseori îl

străpung. Velum apare în principal asociat cu norii *Cumulus congestus* și *Cumulonimbus*.
(OMM V 0180)

102 ventilator antigel

frost fan;
ventilateur contre le gel/~ antigel;
Gefrierschutzventilator;
fagyvédelmi ventilátor;
ВЕНТИЛЯТОР ОТ ЗАМОРОЗКОВ;
ventilador contra las heladas;

ventilator fix sau elicopter folosit în condiții meteorologice stabile pentru prevenirea sau atenuarea pagubelor provocate de îngheț în livezi, vii, etc., cu care se produce amestecul turbulent al aerului mai cald de deasupra inversiunii cu cel din vecinătatea solului.
(OMM F 1480)

103 ventilație

ventilation;
ventilation;
Ventilation/Lüftung;
szellőztetés/szellőzés;
ВЕНТИЛЯЦИЯ;
ventilación;

proces de îmbroșare a aerului dintr'un spațiu; în meteorologie:
- circulație forțată sau naturală a aerului în instrumente (psihrometre, meteorografe) sau incinte cu instrumente meteorologice (apărătorul meteorologic), care are ca rezultat creierea condițiilor cât mai apropiate de mediul real în care sunt expuși senzorii aparatelor meteorologice;
- primenirea aerului în zonele depresionare prin curenții de aer ce pătrund din văile care debușează în depresiunile respective.

(Dmet V 17)

104 verificarea prevederii/prognozei

forecast verification;
vérification de la prévision;
Vorhersageprüfung;

előrejelzés ellenőrzése;
проверка прогноза;
verificación del pronóstico;

compararea obiectivă a unui element meteorologic prevăzut cu cel observat, ca de exemplu diferența medie pătratică dintre temperaturile prevăzute și cele observate.

(OMM F 0870)

105 **vertebratus (ve)**

vertebratus (ve);
vertebratus (ve);
vertebratus (ve);
vertebratus (ve);
хребтовидные облака (ve);
vertebratus (ve);

nori ale căror elemente sunt dispuse astfel încât aspectul lor general sugerează vertebrele, coastele sau scheletul unui pește; termenul se aplică în principal norilor *Cirrus*.

(OMM V 0220)

106 **vijelie**

vezi G 073 gren.

107 **vijelie albă**

vezi G 074 gren alb.

108 **vijelie cu lapoviță sau grindină**

sleet sqall;
giboulée;
Schneeregenbö/Hagelbö;
szélroham havas esővel/jégesővel;
(шквал с) мокрый снег;
(borrasca con) aguanieve/cellisca;

în funcție de regiunea geografică, precipitație sub formă de ploaie și zăpadă în topire, sau de ploaie și grindină, sau de ploaie și granule de gheață, sau de zăpadă umedă (în topire), sau de ploaie bruscă și de scurtă durată (aversă) însoțită adesea de rafale de vânt și grindină.

(OMM S 1310)

109 vijelie cu oraj

vezi G 075 gren orajos.

110 vijelie scurtă

wind flurry ;

bourrasque ;

kurzzeit Bö;

széllökés;

внезапный порыв ветра;

borrasca;

vijelie (gren) bruscă și de scurtă durată.
(OMM W 1030)

111 virga

virga (vir)/fall streaks, precipitation trails;

virga (vir);

Virga (vir)/Fallstreifen;

virga (vir)/csapadéksáv, esősáv;

полосы падения (vir);

virga (vir);

trene de *precipitații*, verticale sau oblice, care atârnă de baza unui nor și nu ajung la suprafața terestră ; această *particularitate suplimentară* se observă cel mai frecvent la genurile *Cirrocumulus*, *Altostratus*, *Nimbostratus*, *Stratocumulus*, *Cumulus* și, în deosebi, la *Cumulonimbus*.

(OMM V 0350)

112 VIS

vezi I 013 imagini în vizibil.

113 viscol

vezi T 211 transport de zăpadă la înălțime.

114 viscol puternic

vezi B 106 blizzard.

115 viteza de cădere

falling speed;

vitesse de chute;
Fallgeschwindigkeit;
esési sebesség;
скорость падения;
velocidad de caída;

viteza normală cu care cad particulele de precipitații prin aerul adiacent, care poate ajunge la 9 m s^{-1} pentru cele mai mari picături de ploaie și chiar mai mult pentru grindină (direct proporțional cu mărimea greloanelor).

(OMM F 0030)

116 viteza de fază

phase velocity;
vitesse de phase;
Phasengeschwindigkeit/~laufzeit;
fázis sebesség;
фазовая скорость;
velocidad de fase;

viteza cu care se deplasează crestele și talvegurile undelor.

(OMM P 0480)

117 viteza de frecare

friction velocity;
vitesse de frottement;
Friktiongeschwindigkeit;
súrlódási sebesség/dinamikus ~;
скорость трения/динамическая скорость;
velocidad de rozamiento;

viteza vântului de referință u_* definită prin relația: $u_* = (\tau/\rho)^{1/2}$, unde τ este *frecarea Reynolds* și ρ , densitatea aerului.

(OMM F 1260)

118 viteza de ieșire

efflux velocity;
vitesse de sortie;
Austrittsgeschwindigkeit;
effektív sebesség;
скорость истечения;

velocidad del efluvio;
viteza verticală cu care iese un efluent (o emanație de gaze) dintr'un coș de evacuare a gazelor (coș de fum).
(OMM E 0320)

119 viteza limită de cădere

terminal fall velocity;
vitesse de chute limite;
Grenzefallgeschwindigkeit;
esési végsebesség;
конечная скорость падения;
velocidad final de caída;
viteza de cădere a oricărui obiect ce cade într'un mediu fluid determinat, pentru care forța de frecare și forța lui Archimede exercitate de fluid asupra corpului respectiv echilibrează forța de gravitație care acționează asupra acestuia.
(OMM T 0290)

120 viteza maximă a unei rafale (p)

gust peak speed (p);
vitesse de pointe d'une rafale (p);
Spitzengeschwindigkeit der eine Windstoß (p);
lökéses csúcssebesség (p);
максимальная скорость порыва (p);
velocidad máxima de una ráfaga (p);
viteza instantanee a vântului în momentul în care se produce amplitudinea maximă a unei rafale.
(OMM G 1000)

121 viteza maximă a vântului pe o milă

fastest mile wind;
vent du mile le plus rapide;
Maximalwindgeschwindigkeit zu eine Meile;
1 mf szélút megtételéhez szükséges idő;
максимальная скорость ветра в милях;
velocidad máxima del viento en una milla;

intervalul minim de timp dintre măsurătorile succesive ale vitezei vântului efectuate de un *anemometru totalizator* pe parcursul unei mile. (OMM F 0120)

122 **viteza medie a vântului**

mean wind velocity;
vitesse moyenne du vent;
mittlere Windgeschwindigkeit;
középes szélsébség;
средняя скорость ветра;
velocidad media del viento;

media vitezei vântului pe un segment al rutei de zbor care poate fi calculată din deriva avionului între două repere precise sau fixe.
(OMM M 0440)

123 **viteza sunetului/viteză sonică**

sound velocity/sonic speed, speed of sound;
vitesse du son/vitesse sonique;
Schallgeschwindigkeit/Klangschnelle;
hangsebesség;
скорость звука/звуковая скорость;
velocidad del sonido;

viteza cu care sunetul traversează un mediu; aceasta depinde de temperatura, densitatea și natura mediului respectiv.
(OMM S 2040, S 2080)

124 **viteza vântului**

wind speed/~ velocity;
vitesse du vent;
Windgeschwindigkeit;
szélsébség;
скорость ветра;
velocidad del viento;

raportul dintre distanța parcursă de aer și timpul în care a fost parcursă aceasta; viteza instantanee, sau pe scurt “viteza”, corespunde unui interval de timp extrem de mic, iar “viteza medie” corespunde unui interval determinat de timp finit. În practica sinoptică, medierea se face pentru un interval de zece minute.

(OMM W 1200)

125 viteza verticală a vântului

vertical wind velocity;

vitesse verticale du vent;

vertikal Windgeschwindigkeit;

függőleges szélesebesség;

вертикальная составляющая скорости ветра;

velocidad vertical del viento;

componenta ascendentă sau descendentă a vântului de-a lungul verticalei.

(OMM V 0300)

126 viteză sonică

vezi V 123 viteza sunetului

127 viteză turbulentă

eddy velocity ;

vitesse turbulente ;

turbulente Geschwindigkeit ;

turbulens sebesség;

турбулентная скорость;

velocidad de la turbulencia;

diferența dintre viteza instantanee a vântului într'un punct dat și viteza medie a vântului dintr'un interval determinat în punctul respectiv.

(OMM E 0230)

128 vizibilimetru

visibility meter;

instrument de mesure de la visibilité;

Sichtmesser/Sichtweitenmesser;

látástávolság-mérő;

измеритель видимости;

medidor de visibilidad/visibilímetro;

instrument folosit pentru măsurarea directă a *distanței vizuale* în atmosferă, sau a caracteristicilor fizice ale atmosferei care determină aceastădistanță.

(OMM V 0410)

129 vizibilitatea în lungul pistei

vezi D 129 distanța vizuală pe pistă

130 vizibilitate/vizibilitate meteorologică, vizibilitate de noapte

visibility/meteorological ~, ~ ~ at night;

visibilité/~ météorologique;

Sichtweite/Sight, meteorologische ~, Nachsicht;

látástávolság;

ВИДИМОСТЬ/МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКАЯ ~, ~ ~ НОЧЬЮ;

visibilidad/~ meteorológica, ~ nocturna;

1. distanța cea mai mare la care un obiect negru de dimensiuni corespunzătoare, situat în apropierea solului, poate fi văzut și identificat ziua pe fondul cerului la orizont, sau poate fi recunoscut în timpul nopții dacă iluminarea generală ar crește până la nivelul normal din timpul zilei; aceasta reprezintă distanța optică meteorologică (MOR).

2. în domeniul aeronautic, pe timp de noapte reprezintă distanța maximă la care pot fi văzute și recunoscute lumini cu intensitatea de aproximativ 1000 lumânări (candele), observate pe un fond întunecat. Cele două distanțe (1, 2) au valori diferite pentru același coeficient de transmisie dat, iar cea de la pct.2 variază în funcție de iluminarea fondului.

(OMM M 1170, M 1180, V 0390, Anexa 3 OACI)

131 vizibilitate de noapte

vezi V 130 vizibilitate

132 vizibilitate excepțională

exceptional visibility;

visibilité exceptionnelle;

exzeptionell Sichtweite/außergewöhnlich Visibilität, ~ Sicht;

rendkívül jó látástávolság;

ИСКЛЮЧИТЕЛЬНАЯ ВИДИМОСТЬ;

visibilidad excepcional;

vizibilitate bună care permite ca obiecte situate la distanțe foarte mari să fie ușor vizibile: este caracteristică maselor de aer foarte reci,

de origine arctică, în care frecvent se pot vedea iarna din București, la orizont munții Bucegi.
(OMM E 1220).

133 vizibilitate meteorologică

vezi V 130 vizibilitate

134 vizibilitate oblică

oblique visibility/slant ~;
visibilité oblique;
schief Sicht/schräg Sichtweite;
ferde látástávolság;
наклонная видимость/косая ~;
visibilidad oblicua;

distanța maximă la care un observator poate vedea și identifica un obiect situat la alt nivel decât cel al observatorului respectiv, însă nu la verticala acestuia.

(OMM O 0030)

135 vizibilitate orizontală

horizontal visibility;
visibilité horisontale;
horizontal Sicht/~ Sichtweite;
vízszintes látástávolság/horizontális ~;
горизонтальная видимость;
visibilidad horizontal;

distanța maximă la care un observator poate să vadă și să identifice un obiect situat în planul orizontal pe care este el plasat.

(OMM H 0760)

136 vizibilitate predominantă

predominant visibility;
visibilité prédominante;
vorherrschend Sicht/überwiegende Sichtweite;
túlsúly látástávolság;
преобладаемая видимость;
visibilidad predominante;

cea mai mare valoare a vizibilității, determinată vizual sau instrumental în conformitate cu definiția *vizibilității orizontale*, observată pe cel puțin o jumătate de tur de orizont sau pentru cel puțin jumătate din suprafața aerodromului/aeroportului; ca valoare poate fi continuă sau discontinuă, pe sectoare. În situația în care există instrumente instalate, acestea vor fi folosite pentru a determina cea mai corectă estimare a vizibilității predominante.

(Anexa 3 OACI)

137 **vizibilitate verticală**

vertical visibility;
visibilité verticale;
vertikal Sichtweite;
fűgőleges lástátávolság;
вертикальная видимость;
visibilidad vertical;

distanța maximă până la care un observator poate vedea și identifica un obiect situat la verticala lui, fie în sus , fie în jos.

(OMM V 0280)

138 **VMM**

vezi V 098 Veghe meteorologică mondială.

139 **voal de nori**

cloud veil;
voile de nuages;
Wolkenschleier;
felhőréteg;
облачная пелена;
velo de nubes ;

pânză de nori suficient de transparentă pentru a permite determinarea poziției Soarelui sau a Lunii; termenul desemnează în principal pânzele de Cirrostratus și uneori de Altostratus translucidus.

(OMM C 1990)

140 **VOLMET**

VOLMET;
VOLMET;

VOLMET;

VOLMET;

ВОЛМЕТ;

VOLMET ;

radioemisiune cu caracter continuu și repetitiv pentru aeronave în zbor, de mesaje actuale regulate de observații meteorologice (METAR), mesaje speciale de observații meteorologice (SPECI), prognoze de aerodrom/aeroport (TAF), mesaje SIGMET, rapoarte din zbor neincluse în SIGMET și mesaje AIRMET când sunt disponibile.
(Anexa 3 OACI)

141 **vortex circumpolar**/vortex polar, turbión circumpolar

polar vortex/circumpolar vortex;

tourbillon circumpolaire;

Polarwirbel;

poláris örvény/cirkumpoláris ~, poláris cyklon;

полярный вихрь/околополярный ~;

vórtice polar/~ circumpolar;

circulație ciclonică la scară mare în troposfera mijlocie și superioară, centrată în general peste regiunile polare.

(OMM P 1130)

142 **vortex polar** /~ circumpolar

vezi V 141 vortex circumpolar

143 **vortexul stratosferic antarctic**/turbionul stratosferic antartic

antarctic stratospheric vortex;

tourbillon stratosphérique antarctique;

antarktiskstratosfärische Wirbel;

antarktiszii sztratoszférikus örvény;

антарктический стратосферный вихрь;

vórtice estratosférico antártico;

circulație stratosferică persistentă de vest care se instalează în timpul iernii australiene în emisfera sudică; are intensitatea cea mai mare între 60⁰ și 70⁰S și crește cu înălțimea până la stratopauză.

(OMM A 2000)

144 **vortexul stratosferic arctic**/turbionul stratosferic arctic

arctic stratospheric vortex;
tourbillon stratosphérique arctique;
arktiskstratosfärische Wirbel;
sarki sztratoszférikus örvény;
арктический стратосферный вихрь;
vórtice estratosférico ártico;

circulație stratosferică persistentă de vest care se instalează în timpul iernii în emisfera nordică ; are intensitatea cea mai mare între 60⁰ și 70⁰N și crește cu altitudinea până la *stratopauză*; deși are intensitatea unui *curent jet*, vitezele maxime ale acestui tip de circulație ajung doar la jumătate din cele ale turbionului stratosferic antarctic.

(OMM A 2420)

145 **vorticitate**/turbion

vorticity;
tourbillon/vorticité, rotationel;
Wirbelkeit/Vorticity;
örvenyesség/vorticity;
вихрь скорости;
vorticidad;

1. circulație giratorie a aerului în jurul unui ax orientat arbitrar;
 2. vector definit prin relația: $q = \nabla \cdot V = \text{rot}V = \text{curl}V$, unde q este vectorul vorticității și V este vectorul vântului;
 3. componenta verticală a vectorului vorticității definit la pct. 2; din acest punct de vedere, acesta este termenul folosit cel mai frecvent.
- (OMM V 0520)

146 **vorticitate absolută**/turbion absolut

absolute vorticity;
tourbillon absolu;
absolut Wirbelung/~ Wirebelkeit;
abszolút örvényesség;
абсолютный вихрь скорости/абсолютная завихренность;
vorticidad absoluta;

turbion sau *vorticitate* măsurată într'un sistem de coordonate absolute; în aproape toate cazurile se ia în considerare numai componenta verticală. Turbionul sau vorticitatea absolută este suma

turbionului sau a vorticității relative cu cea a turbionului sau vorticității Pământului, respectiv parametrul Coriolis, conform relației: $\eta = \xi + f$.

(OMM A 0120)

147 vorticitate geostrofică/turbion geostrofic

geostrophic vorticity;

tourbillon géostrophique;

geostrophische Wirbeligkeit/~ Vorticity;

geostrofikus örvényesség;

геострофический вихрь/геострофическая вихренность;

vorticidad geostrofica;

vorticitatea sau *turbionul vântului geostrofic*, conform relației: $\zeta_g = g/f \cdot \nabla_p^2 \cdot z$, unde g este gravitația, f este parametrul Coriolis și ∇_p^2 este operatorul izobaric Laplace.

(OMM G 0340, Dmag G 28)

148 vorticitate potențială/turbion potențial

potential vorticity;

tourbillon potentiel;

potentielle Wirbeligkeit;

potenciális örvényesség;

потенциальный вихрь;

vorticidad potencial;

vorticitatea pe care ar avea-o coloana de aer delimitată de două *suprafețe izentropice* adiacente dacă aceasta ar fi adusă la o latitudine “standard” arbitrară apoi ar fi extinsă sau redusă la o grosime “standard” arbitrară; într’o masă de aer, turbionul potențial este conservativ și permite identificarea masei de aer și determinarea traiectoriei acesteia. Matematic, este exprimat de relația: $(\xi + f) \cdot \delta(\ln \theta) / \delta p$, în care f este parametrul Coriolis, p este presiunea, θ este temperatura potențială și ξ este turbionul relativ.

(OMM P 1290, Dmag P 116)

149 vorticitate relativă/turbion relativ

relative vorticity;

tourbillon relatif;

relativ Wirbelung/~ Wirbeligkeit;

relatív örvényesség;

относительный вихрь скорости;

vorticidad relativa;

vorticitate sau *turbion* (de regulă componenta verticală a acestuia) măsurat într'un sistem de coordonate fixe în raport cu suprafața terestră. (OMM R 1540)

150 **vorticitate termică**/turbion termic

thermal vorticity;

tourbillon thermique;

thermische Wirbeligkeit/~ Vorticity;

termikus örvényesség;

термический вихрь/термическая завихренность;

vorticidad térmica;

turbionul/vorticitatea *vântului termic* calculată plecând de la distribuția liniilor de grosime dintr'un strat atmosferic; se determină cu ajutorul formulei: $\xi_T = g / f \cdot \nabla_p^2 h$, în care f este forța Coriolis, ∇_p^2 este operatorul isobaric Laplace și h este grosimea.

(OMM T 0530, Dmag T 108)

151 **vreme**/timp

weather;

temps/météo;

Wetter;

időjárás;

погода;

tiempo;

starea atmosferei la un moment dat (și într'o regiune sau loc determinate) definită prin diferitele fenomene și valori ale elementelor meteorologice din momentul respectiv (precipitații, vânt, nori și gradul de acoperire a cerului, temperatură, presiune, umiditate, etc.).

(OMM W 0410)

152 **vreme rea**/vreme severă

severe weather;

temps violent;

Straffzeit/Witterung;

veszélyes időjárás;

суровая погода;

tiempo violento;

orice condiții atmosferice potențial distructive sau care pot prezenta un pericol pentru viață; adesea, această sintagmă este asociată condițiilor extreme de vreme convectivă (*cicloni tropicali, tornade, oraje violente, vijelii, etc.*), *precipitațiilor givrante și furtunilor violente de iarnă* asociate cu *viscol puternic (blizzard)*.

(OMM S 0780)

153 VTST

vezi T 022 talvegul troposferei tropicale înalte

W

001 **WAFC**

vezi C 114 Centru mondial de prevederi de zonă.

002 **WAFS**

vezi S 122 Sistem mondial de prevederi de zonă.

003 **WDC**

vezi C 113 Centrul mondial de date.

004 **WEFAX**

Weather Facsimile Experiment – WEFAX;

WEFAX;

WEFAX;

WEFAX;

WEFAX;

WEFAX;

experiment, care ulterior a devenit program al *OMM*, de transmitere și diseminare de documente meteorologice faximate (hărți reale și probabile, buletine, imagini) prin intermediul sateliților meteorologici geostaționari, folosiți ca relee de telecomunicații meteorologice în cadrul sistemului *GTS*.

(Dmag.W 3)

005 **WINTEM**

WINTEM;

WINTEM;

WINTEM;

WINTEM;

WINTEM;

WINTEM;

1. formă de cod folosită pentru codificarea prevederii vântului și temperaturii aerului în puncte determinate din altitudine, pentru aeronautică;

2. denumirea (preambulul) mesajului sau a buletinului cu mesaje de prevedere a vântului și temperaturii aerului în altitudine, în puncte determinate, pentru aeronautică.

(OMM W 1290)

006 **WMC**

vezi C 110 Centru meteorologic mondial.

007 **WMD**

vezi Z 033 Ziua mondială a meteorologiei.

008 **WMI**

vezi I 134 Intervale meteorologice mondiale.

009 **WMO**

vezi O 060 Organizația Meteorologică Mondială.

010 **WMO Member**

vezi M 062 Membru OMM.

011 **WRC**

vezi C 115 Centru radiometric mondial.

012 **WRR**

vezi R 125 Referința radiometrică mondială.

013 **WWW**

vezi V 098 Veghea meteorologică mondială

X

001 **xerofită**

xerophyte;

xérophite;

Xerophyte;

szazstúró növény;

ксерофит;

xerofita;

plantă adaptată la climate în care aportul de apă este limitat sau redus.

(OMM X 0020)

Y

001 **yard**

yard;

yard;

Yard;

yard;

ярд;

yard;

unitate de măsură engleză pentru lungime, egală cu trei picioare și echivalentă cu 0.914398 metri.

(Dmet Y)

Z

001 **zastrughi**

satrugi/zastrugi;
zastrugi/sastrugi;
Sastrugi;
zastrugi/sastrugi;
заструги;
sastrugi/zastrugi;

serie de creste alungite, adesea ascuțite, din zăpadă întărită, care seamănă cu valurile, caracteristice câmpiilor polare măturate de vânturi care suflă din direcții constante. Zastrughi sunt orientate perpendicular pe vânt, având o pantă lină în partea din vânt și o alta abruptă în partea de sub vânt; la scară redusă se pot observa și pe platourile montane de la latitudini mai joase.

(OMM S 0090)

002 **zăpadă/ninsoare**

snow/snowfall, fall of snowflakes;
neige/chute de (flocons de) neige;
Schnee/Schneefall;
hó/havazás, hóesés;
снег/снегопад;
nieve/~ caída, nevada, caída de nieve;

1. hidrometeor (*precipitație*) format(ă) din cristale de gheață, izolate sau combinate între ele sub formă de steluțe sau fulgi, care cade dintr'un nor precipitant.

2. formă solidă a apei, în suspensie în masa unui nor precipitant sub formă de cristale simple ori combinate în forme cu geometrie hexagonală, sau sub formă de depunere pe suprafața terestră.

(OMM S 1460, S 1560, D.met. N 12, Z 1)

003 **zăpadă cristalină zaharoidă/zăpadă granulată de adâncime**

sugar snow/depht hoar;
neige granulée de profondeur/givre de profondeur;
kristallinischsaccharoide Schnee/Tiefegriesel;

hófelszin alatt képződő jégkristályok;
пещерный иней/глубинный ~;
nieve en forma de azúcar/~ granulosa en profundidad;
cristale de gheață formate prin sublimare în interiorul stratului de
zăpadă, în procesul de metamorfozare a acesteia.
(OMM D 0290, S 3350)

004 **zăpadă granulată de adâncime**

vezi Z 003 zăpadă cristalină zaharoidă

005 **zăpadă grăunțoasă**

vezi G 069 granule de zăpadă.

006 **zăpadă umedă**

wet snow;
neige mouillé;
nasser Schnee;
nedves hó;
мокрый снег;
nieve mojada;

zăpadă care conține o mare cantitate de apă lichidă; dacă această apă
umple complet spațiile libere care există inițial între fulgii de zăpadă,
zăpada respectivă este clasificată ca foarte umedă.

(OMM W 0810)

007 **zăpadă uscată**

dry snow;
neige sèche;
troken Schnee;
száraz hó/porhó;
сухой снег;
nieve seca;

1. zăpadă friabilă care are temperatura sub 0°C, din care nu se poate
face un bulgăre.

2. zăpadă artificială obținută prin sublimarea bioxidului de carbon (de
regulă, prin destindere bruscă a acestui gaz comprimat la o presiune
mare într'un recipient de oțel), cunoscută și sub denumirea de zăpadă
carbonică; este folosită în scopuri industriale ca agent de răcire (în

deosebi la instalațiile de etalonare a termometrelor cu alcool) și pentru
însămânțarea artificială a norilor și stimularea precipitațiilor.
(OMM D 1350)

008 zăpadă viscolită la înălțime

vezi T 211 transport de zăpadă la înălțime

009 zăpadă viscolită la sol

vezi T 212 transport de zăpadă la sol

010 zăpor

vezi B 032 baraj de gheață

011 zăpușală

sultriness;

temps lourd/touffeur;

Schwüle;

fülledség;

зной /знойный;

bochorno ;

stare atmosferică apăsătoare, inconfortabilă, determinată de o
combinație dintre o temperatură și o umiditate ridicate, accentuată
adesea de calm și nebulozitate mare și joasă.

(OMM S 3390)

012 zbor de recunoaștere meteorologică

weather reconnaissance flight;

vol de reconnaissance météorologique;

Wettererkennungsflug/Wetterflug;

időjárás-felderítőrepülés;

полёт для разведки погоды/самолётная разведка погоды;

vuel de reconcimiento meteorológico;

zbor special efectuat de o aeronavă pentru a obține informații asupra
vremii pe o rută sau pentru a face observații și măsurători
meteorologice sau pentru a identifica fenomene meteorologice
periculoase într'o zonă determinată, ca prezența și urmărirea
ciclunilor tropicali sau condițiile de zbor peste munți.

(OMM W 0540)

013 **zbor izobaric**

pressure pattern flying;

vol izobare;

barometrische Navigation/Aerologation;

nyomásszinti repülés;

изобарический полет;

vuelo con patrón bórico;

zbor planificat pentru utilizarea la maxim a distribuției prevăzute/prognozate a presiunii; practic, de-a lungul tronsoanelor rutei zborul se desfășoară pe diferite suprafețe izobarice, stabilirea înălțimii făcându-se cu altimetrul barometric.

(OMM P 1650)

014 **ZCIT**

vezi Z 040 zona de convergență intertropicală

015 **zero absolut**

absolute zero;

zéro absolu;

absoluter Nullpunkt/Absolutnullpunkt;

abszolút nullapont;

абсолютный ноль;

cero absoluto;

punctul de origine al scării de temperatură absolută, echivalent cu valoarea $-273,16 \pm 0,01^{\circ}\text{C}$, la care mișcarea moleculară încetează și, conform legii Boyle-Mariotte, presiunea și volumul gazului ideal devin nule; în practică se operează cu valoarea rotunjită -273°C .

(Dmet man)

016 **zgomot alb**

white noise;

bruit blanc;

weißen Rauschen/Weißgeräusch;

fehér zaj/sávhatárolt fehér zaj;

белый шум;

ruido blanco;

zgomot care are aceeași energie în toate frecvențele.

(OMM W 0860)

017 zgomot (în meteorologia dinamică)

noise (dynamic meteorology);
bruit (météorologie dynamique) ;
Rauchen (dynamische Meteorologie) ;
zaj (dinamikus meteorológia);
шум (в динамической метеорологии);
ruido (en meteorologia dinámica);

tipurile de erori din datele meteorologice introduse de imperfecțiunile tehnicii de observare (zgomot de măsurare sau observațional) sau de fluctuațiile ce intervin pe scările de spațiu și timp mai mici decât cele la care au fost prelucrate (*zgomotul meteorologic*).

(OMM N 0500)

018 zgomot meteorologic

meteorological noise;
bruit météorologique;
meteorologischer Rauschen;
meteorológiai zaj;
метеорологический шум;
ruido meteorológico;

oscilații nedorite de scară mică, obținute în rezolvarea ecuațiilor primitive folosite în prognoza numerică; acestea pot să mascheze caracteristicile dorite ale circulației atmosferice la scară sinoptică.

(OMM M 1040)

019 zgomot roșu

red noise;
bruit rouge;
roten Rauschen;
vörös zaj;
красный шум;
ruido rojo;

zgomot a cărui energie scade constant pe măsură ce crește frecvența.
(OMM R 1170)

020 zi aerologică/zi geofizică

aerological day/geophysical ~;

journée aérologique/~ géophysique;
Aerologischertag/Geophysikschertag;
aerológiai nap/geofizikai ~;
аэрологический день/геофизический ~;
día aerológico/~ geofísico;

zi stabilită prin acord internațional pentru efectuarea unui program suplimentar de observații pe spații mari ale suprafeței terestre, mai detaliate sau mai intensive, asupra atmosferei.

(OMM A 0770, G 0230)

021 **zi cu ceață**

fog day;
jour de brouillard;
Nebeltag ;
ködös nap;
туманный день;
día de niebla;

zi calendaristică în care a fost observată ceață la o stație meteorologică, indiferent de durata acesteia.

(OMM F 0720)

022 **zi cu îngheț**

ice day (1)/frost day (2);
jour de glace (1)/jour de gel,~ de gelée (2);
Eistag (1)/Frosttag (2);
téli nap (1)/fagyos nap (2);
день без оттепели (1)/день с морозом (2);
día glacial (1)/día de helada (2);

1. zi în cursul căreia temperatura maximă a aerului este mai mică de 0⁰C sau, prin convenție, mai mică sau egală cu 0⁰C. (OMM I 0080)

2. zi în care temperatura minimă este mai mică de 0⁰ C (prin convenție, egală sau mai mică de 0⁰C).

(OMM F 1470)

023 **zi cu oraj**

thunderstorm day;
jour d'orage;
Gewittertag;

zivataros nap;
грозовой день;
día de tormenta;

zi în care se aude cel puțin tunetul la o stație meteorologică de observație.

(OMM T 0970)

024 **zi cu ninsoare**

snow day;
jour de neige;
Schneetag;
havas nap;
день со снегом;
día con nieve;

zi (interval 00-24) în care s'a observat cel puțin o ninsoare.

(OMM S 1520)

025 **zi cu precipitații**

precipitation day;
jour de précipitation;
Niederschlagestag;
csapadék nap;
день с осадками;
día con precipitación;

zi în cursul căreia se observă sau se înregistrează *precipitații*; cantitatea minimă de apă colectată/înregistrată, considerată ca necesară pentru o zi cu precipitații, variază de la o țară la alta, însă este în general de 0,1 mm.

(OMM P 1400)

026 **zi cu strat de zăpadă**

day of snow lying;
jour d'enneigement;
Schneesichttag;
hóval borított nap;
день со снежным покровом;
día con suelo nevado;

zi în care cel puțin jumătate din suprafața solului din zona stației de observație este acoperită cu zăpadă.
(OMM D 0090)

027 **zi geofizică**

vezi Z 020 zi aerologică.

028 **zid de foehn**

foehn wall/~ bank;

mur de foehn;

Föhnmauer;

fönfal;

фёновая стена/~ гряда, фёновый вал;

cortina del foehn/muro del ~;

formație de nori staționari care se întind de-a lungul crestei munților, în timpul cât se produce un foehn; pentru un observator care privește din vale de pe partea de sub vânt a crestei acești nori au aspectul aparent al unui zid. În asemenea condiții, pentru observatorul respectiv restul bolții cerești poate fi senină sau acoperită eventual cu nori de undă.

(OMM F 0630, F 0670)

029 **zid de nisip**

vezi Z 030 zid de praf

030 **zid de praf, zid de nisip**

sand wall, dust ~;

mur de sable, ~ de poussière;

Staubwand, Sandgardine;

porfüggöny, homokfüggöny;

стена песка, стена пыли;

cortina de arena, ~ de polvo;

partea frontală a unei *furtuni de praf* sau *de nisip* care, privită de la distanță, are aspectul unui gigantic zid foarte agitat care se deplasează destul de repede.

(OMM D 1460, S 0060)

031 zile mondiale

vezi Z 032 zile mondiale regulate

032 zile mondiale regulate/zile mondiale - RWD

Regular World Days - RWD/World days;

Journées mondiales régulières/~ mondiales;

Regular Welttages/Welttages;

Rendszeres Világnapok;

регулярные всемирные дни - РВД/всемирные дни;

Días Mundiales Regulares DMR;

un anumit număr de zile (trei sau patru pe lună) în cursul *Anului Geofizic Internațional*, selecționate sau stabilite anticipat pentru efectuarea de observații simultane asupra diverselor fenomene geofizice, în toată comunitatea meteorologică și geofizică.

(OMM R 1470)

033 Ziua mondială a meteorologiei – WMD

World Meteorological Day/WMD;

Journée météorologique mondiale;

meteorologischer Welttag;

meteorológiai világnap ;

Всемирный метеорологический день;

Día meteorológica mundial;

ziua de 23 martie în care se aniversează anual data intrării în vigoare în 1950 a Convenției de constituire a Organizației Meteorologice Mondiale (OMM) ca instituție specializată a Națiunilor Unite, succesoare a Organizației Meteorologice Internaționale (OMI) înființată în 1873, a cărei activitate a încetat în timpul ultimului război mondial. Din 1979, OMM propune anual marcarea acestui eveniment prin dezbaterea unei teme de interes mondial, care evidențiază contribuția sau rolul cooperării meteorologiei în rezolvarea problemei respective în folosul comunității.

(Dmet man , Dmag M 139)

034 zloată

slush;

neige imbibée (mélangée à l'eau);

wässrig Schnee/wasserhaltig ~, Schneewasser;

latyak/havas eső;

мокрый снег;

aguanieve;

strat mai mult sau mai puțin continuu de zăpadă îmbibată cu apă (în topire), frecvent amestecată și cu noroi; prezența acestuia pe șosele și pistele aeroporturilor constituie un element de mare risc, direct proporțional cu viteza de deplasare a vehiculelor, prin efectele asupra acestora (derapaje, deformări ale carcasei exterioare la impactul cu zăpada aruncată de roți).

(Dmet man)

035 **zodiac**

zodiac;

zodiaque;

Zodiak/Tierkreis;

állatöv;

зодиак;

zodiaco;

banda din sfera cerească , lată de 16^0 , pe care *ecliptica* o împarte în două fâșii egale și simetrice.

(OMM Z 0030)

036 **zona alizeelor**

vezi C 121 centura alizeelor

037 **zona calmului ecuatorial**

vezi L 010 latitudinea cailor

038 **zona calmului subtropical**

vezi C 009 calmul subtropical.

039 **zona de contact (pe pista de decolare/aterizare)**

touchdown zone;

zone de contact;

Kontaktzone;

érintkezés felület;

контактная зона;

zona de contacto;

partea din pista de aterizare/decolare, situată dincolo de prag, unde aeronavele care intenționează să aterizeze iau primul contact cu pista. (OMM nr. 49, Technical regulation vol.2, C.3.1, OACI Anexa 3)

040 zona de convergență intertropicală – ZCIT/discontinuitate intertropicală

intertropical convergence zone – ITCZ/intertropical discontinuity;

zone de convergence intertropicale – ZCIT/discontinuité ~;

Zone der intertopikalen Konfluenz/Innertropenkonvergenz;

trópusközi összeáramlási zóna – ITCZ/trópusok közötti konvergencia - ITC;

внутритропическая зона конвергенций - ВТЗК/
внутритропический разрыв;

zona de convergencia intertopical – ZCIT/discontinuidad ~;

zona îngustă în care se întâlnesc alizeele din cele două emisfere.
(OMM I 0800, I 0810)

041 zona delta

vezi R 151 regiunea de ieșire

042 zona subtropicală de mare presiune

vezi B 111 brâul anticiclonic subtropical.

043 zona termică

vezi C123 centura termică

044 zona vânturilor de vest

westerlies;

zone des vents d'ouest;

Zone der Westwinde/Westwindzone;

nyugati szelek öve;

западные ветры/зона западных ветров;

zona de vientos del oeste;

zonă în care vânturile suflă în general de la vest spre est în special în troposfera înaltă și în stratosfera joasă, situată aproximativ între 35⁰ și 65⁰ în fiecare emisferă; în apropierea suprafeței terestre această zonă este bine marcată, în special în emisfera sudică.

(OMM W 0710)

045 zonă aridă

arid zone;
zone aride;
aride Zone/Aridgebiet;
arid zóna;
аридная зона/засушливая ~ ;
zona árida;

1. zonă în care *precipitațiile* sunt atât de deficitare încât trebuie să se practice irigarea pentru întreținerea culturilor;
2. zonă în care *evaporarea* depășește întotdeauna cantitatea de precipitații.

(OMM A 2530)

046 zonă aurorală

auroral zone;
zone aurorale;
Polarlichtzone;
sarkifény-övezet;
зона полярного сияния;
zona auroral;

regiune situată la aproximativ 10^0 - 15^0 față de fiecare pol magnetic terestru, în interiorul căreia aurorele au cea mai mare frecvență și cea mai mare intensitate.

(OMM A 3230)

047 zonă climatică

climatic zone;
zone climatique;
Klimazone/klimatische Zone;
éghajlati öv/égöv;
климатическая зона;
zona climatica;

zonă definită sau caracterizată prin distribuția latitudinală a *elementelor climatice*; expresiile sau termenii *climat polar*, *temperat tropical* sau *ecuatorial* sunt folosiți pentru desemnarea zonelor climatice care se succed latitudinal de la pol către ecuator.

(OMM C 1200)

048 zonă de aeroport/aerodrom

aerodrome zone ;
zone d'aéroport/~d'aérodrome
Flughafenzone/Landplatzzone;
repülőtér öv/~ zóna;
зона аэропорта;
zona del aérodromo/ ~ aeropuerto ;

componentă a spațiului aerian controlat, în general de formă cilindrică, centrată pe punctul de referință al unui aeroport/aerodrom și delimitată pe verticală de nivelul solului și nivelul de tranziție.

(OACI.Reg)

049 zonă de audibilitate

zone of audibility;
zone d'audibilité;
Hörzone;
hallhatósági zóna;
зона слышимости;
zona de audibilidad;

regiune în care este perceptibil cu urechea un sunet dintr'o sursă îndepărtată.

(OMM Z 0110)

050 zonă de audibilitate anormală

zone of abnormal audibility;
zone d'audibilité anormale;
abnorm Hörzone;
abnormális hallhatósági zóna;
зона аномальной слышимости;
zona de audibilidad anómala;

zonă de audibilitate a unui sunet intens (de exemplu o explozie) la mare distanță de sursă , asociată la sau determinată de refracția și schimbarea direcției undelor sonore către Pământ în straturile înalte ale atmosferei.

(OMM Z 0100)

051 zonă de confort, zonă de disconfort

comfort zone, discomfort zone;
zone de confort, zone d'inconfort;
Komfortzone/Behaglichkeitzone, Diskomfortzone,
Disbehaglichkeitzone;
komfortzóna/standard zóna, diskomfort zóna;
зона комфорта, ~ дискомфорта;
zona de comodidad, zona de incomodidad;
zonă delimitată printr'o *curbă de confort* în care o persoană poate
avea senzația de confort sau disconfort.
(OMM C 2360)

052 zonă de disconfort

vezi Z 051 zonă de confort.

053 zonă de forfecare

vezi S 267 strat de forfecare.

054 zonă de joasă presiune

vezi D 033 depresiune.

055 zonă de liniște

vezi U 002 umbră

056 zonă de prevedere/prognoză

forecast area;
zone de prévision/région de ~;
Vorhersagezone;
előrejelzési terület;
район прогноза;
zona de predicción o pronóstico;
zonă geografică determinată pentru care sunt valabile condițiile
specificate într'o prevedere/prognoză meteorologică.
(OMM F 0810)

057 zonă de stagnare

stagnation zone;
zone de stagnation;

Stockungzone/Stillstandzone;

anticiklonális időjárás;

застойная область;

zona de estancamiento;

termen folosit în studiile de poluare care desemnează o zonă din stratul de aer de la sol, în care persistă cel puțin pentru patru zile următoarele condiții: un *vânt geostrofic* sub 15 noduri (7 m/sec), fără pasaje frontale și fără precipitații.

(OMM S 2580)

058 zonă frontală

frontal zone;

zone frontale;

Frontalzone;

frontálzóna;

фронтальная зона;

zona frontal;

strat atmosferic de tranziție între două *mase de aer*, de regulă în deplasare, în care proprietățile termodinamice sunt intermediare și diferite de cele ale maselor de aer pe care le separă.

(OMM F 1420)

059 zonă semiaridă

semi-arid zone;

zone semi-aride;

halbtrocken Zone;

semi-arid zóna;

полузасушливая зона;

zona semiárida;

1. zonă în care, în anumiți ani, *precipitațiile* sunt insuficiente pentru a asigura culturile;

2. zonă în care *evaporația* depășește frecvent precipitațiile.

(OMM S 0700)

060 zonă umedă

humid zone;

zone humide;

Feuchtezone;

humid zóna;

влажная зона/гумидная ~;

zona humeda;

1. zonă climatică ce este caracterizată prin absența totală a aridității;
2. zonă în care *precipitațiile* depășesc cantitativ *evaporația* potențială.
(OMM H 0840)

061 zonda

zonda;

zonda;

Zonda;

zondá/helyi szél Dél-Amerikában;

зонда;

viento zonda;

vânt de tip *foehn* care suflă pe versantul oriental al Anzilor în Argentina centrală.
(OMM Z 0090)

INDEX ALFABETIC ENGLEZ
ALPHABETICAL ENGLISH INDEX

AAA

ablation A 005
absolute acceleration A 015, ~ annual range of temperature A 153, ~ geopotential G 014, ~ humidity U 006, ~ instability I 083, ~ maximum M 027, ~ moisture of the soil U 007, ~ monthly/yearly maximum temperature T 049, ~ monthly/yearly minimum temperature T 055, ~ stability S 198, ~ standard barometer B 056, ~ temperature scale S 023, ~ temperature T 074, ~ topography T 180, ~ vorticity V 146, ~ zero Z 015
absorbed solar radiation R 034
absorptance, absorption factor A 006
absorption band B 024, ~ coefficient C 290, ~ hygrometer H 066, ~ line L 074, ~ spectrum S 188
acceleration A 014, ~ of the circulation A 012
accessory cloud N 062
acclimatization A 021
accretion A 022
accumulated temperature T 035
accumulation A 031
accumulative raingauge P 164
accuracy A 033
acdar A 019
acid deposition, ~ pollution, ~ precipitation, ~ rain D 055
acoustic gravity wave U 020, ~ sounding S 151, ~ thermometer T 133, ~ wave U 050
actinogram A 024
actinograph A 023
actinology A 025
actinometer A 027
actinometric observation O 003
actinometry A 026
actinothermic index I 028
actual density of the soil D 021, ~ evapotranspiration E 132, ~ time of observation O 043
adiabatic/adiabat A 049, ~ atmosphere A 329, ~ chart, pseudo-adiabatic chart D 079, ~ condensation pressure P 223~equilibrium E 002, ~ equivalent temperature T 042(1) , ~ lapse rate G 048, ~ model M 164, ~ cooling P 285, ~ process P 285, ~ warming P 285, ~ region R 147, ~ temperature T 077, ~ trail T 227
adjustable cistern barometer B 050
adsorption A 051
advection A 052, ~ chart (map) H 011, ~ fog C 069, ~ frost B 131
advective model M 165, ~ pressure tendency E 043, ~ thunderstorm O 046, ~-dynamic analysis A 170
adverse wind V 035
advertence layer S 264
advisory area R 153, ~ forecast P 251
aeolian E 102
aerial plankton P 129
aerobiology A 083
aerodrome A 085, ~ refernce temperature T 040, ~ zone Z 048
aerodynamic drag R 181, ~ trail T 228

aerodynamics A 084
aerogram A 088
aerograph, aerometeorograph A 090
aerological analysis A 171, ~ day Z 020, ~ diagram, ~ diagram D 079, ~ measurement O 012, ~ station S 217, ~ table T 002, ~ yearbook A 256
aerology A 089
aeronautical climatology C 259, ~ meteorological administration A 050, ~ meteorological service S 077, ~ meteorological station S 251, ~ meteorological unity U 062, ~ meteorology M 080
aeronautics A 091
aeronomy A 092
aerosol A 094, ~ electricity E 067, ~ size distribution D 130
afterglow S 310
ageostrophic advection A 053, ~ component V 024, ~ model M 166, ~ wind V 024
agglomeration A 103
agregation A 106
agricultural meteorological station for specific purposes S 221, ~ meteorological station S 218
agroclimatic index I 029
agroclimatology A 107
agrometeorological forecasting P 238, ~ station S 218, ~ station for specific purposes S 221
agrometeorology A 108
AGY A 258
air A 061, ~ conditioning C 252, ~ conductivity C 334, ~ density D 016, ~ discharge D 062, ~ mass M 023, ~ meter A 205, ~ parcel P 036, ~ pocket G 039, ~ pollution control C 370, ~ pollution P 172, ~ resistance R 181, ~ sampler P 220, ~ shower A 357, ~ temperature T 037
airborne radiation thermometer T 148
aircraft ice accretion, aircraft icing G 034, ~ meteorological station S 243, ~ sounding A 369
air-Earth conduction current C 466, ~-Earth current C 463
airglow L 102
airlight L 101, ~ formula F 071
air-mass analysis A 165, ~ classification C 212, ~ climatology C 256, ~ identification I 002, ~ thunderstorm O 047
Air-mass Transformation Experiment – AMTEX E 143
airplane observation A 270
airport A 093, ~ climatological summary R 184, ~ forecast/aerodrome ~ P 247, ~ meteorological office B 102
air-report – AIREP A 109, ~-sea interaction I 120
airway C 004
AISC A 259
Aitken nucleus N 122
albedo A 115, ~ of Earth A 119
albedograph A 116
albedometer A 117
alcohol thermometer T 136
Aleutian, Icelandic low D 050
algorithm, algorithm A 120
alidade A 121
alimentation A 122
allobaric ascendent A 301, ~ wind allobaric wind V 025

all-sky photometer F 094, ~-weather landing A 317
 aloft A 325
 Alpenglühen C 310
 ALPEX E 142
 Alpine Experiment – ALPEX E 142
 alpine glow C 310
 alternate aerodrom A 086, ~ forecast P 268
 alti-electrograph A 128
 altimeter corrections C 396
 altimetric equation E 035
 altitud of station A 136
 Altocumulus (Ac) A 145
 Altostratus (As) A 146
 aluminium oxide humidity element S 070
 ambient temperatura T 038
 Amble diagram D 078
 amorphus frost B 130
 amount of precipitation, ~rainfall C 023
 amplitude A 159
 AMTEX E 142
 anabatic front, anafront A 163, ~ wind V 026
 anallobar A 189
 analog A 190
 analogue method M 101
 analysed chart, ~ map H 018
 analysis A 169
 anemobiagraph A 191
 anemocinemograph A 192
 anemoclinograph A 193
 anemoclinometer A 194
 anemogram A 196
 anemograph A 212
 anemometer A 198, ~ level N 034, ~ mast C 044, ~ tower C 044
 anemometry A 197
 aneroid altimeter A 131, ~ barometer B 047, ~ capsule C 034
 angel echoes E 016
 Ångström A 215
 angular acceleration A 017, ~ moment M 214
 annual wave U 021
 anomalous propagation of sound P 314, ~ propagation P317
 anomaly A 222
 antarctic air A 062, ~ anticyclone A 231, ~ circumpolar current C 464, ~ front F 108, ~ sea
 smoke M 013, ~ stratospheric vortex V 143
 antecedent precipitation index I 041
 antehelion, anthelic arc A 227
 anticorona A 289
 anticrepuscular arch A 280, ~ rays R 114
 anticyclogenesis A 228
 anticyclolysis A 229
 anticyclone A 230, ~ mouvement D 027

anticyclonic circulation, ~ rotation C 184
 anticyclonic gloom N 023, ~ inversion I 148, ~ shear F 064
 anti-hail rocket R 003
 antimonsoon A 252
 antipleion A 253
 antiselena A 254
 antisolar point P 342
 anti-trade C 365
 antitriptic wind V 027
 antitwilight A 251, ~ arch A 280
 antarctic A 226
 anvil cloud N 029
 AOM D 127
 aphelion A 099
 apob A 270
 apparent form of the sky F 066 wind V 028, ~ /visible/sensible horizon O 061(2)
 Appleton layer S 279
 applied climatology C 261, ~ meteorology M 082
 aqueous vapour V 006
 Arago point P 349
 Arakawa Jacobian J 002
 arc lines L 090
 Archimedean buoyant force F 084, ~ number N 137
 Archimedes's law F 084
 arcs of Lowitz A 292
 arctic, Arctic A 288, ~ air A 063, ~ front F 109, ~ haze P 047, ~ high, ~ anticyclone A 232, ~
 sea smoke M 013, ~ stratospheric vortex V 144
 arcus (arc) A 294
 area (field) of low pressure C 052, ~ forecast P 253, ~ of high pressure, high A 230, ~
 precipitation P 211
 ARFOR (**area forecasting**) A 295
 ARFOT (**area forecasting temperature**) A 296
 arid climate C 222, ~ zone Z 045
 aridity A 297, ~ ndex, ~ factor I 032
 arithmetic mean M 053
 artificial climate C 221, ~ clouds N 101, ~ precipitation P 195, ~ radioactivity R 071
 a-scope E 019
 aspirated psychrometer P 330, ~ thermometer T 137
 aspiration meteorograph M 076
 Assman psychrometer P 329
 astrometeorology A 313
 astronomical horizon O 061(1), ~ refraction R 132l, ~ twilight C 408
 asynoptic observation O 004
 ATIS S 081
 atlas climatologic A 318
 atmidometer, atmometer E 130
 atmoradiograph A 323
 atmosphere A 328, ~ -ocean interaction I 120
 atmospheric absorption A 008, ~ acoustics A 034, ~ attenuation, ~ extinction A 314, ~
 boundary layer S 296, ~ chemistry C 146, ~ circulation C 182, ~ circulation model M 203, ~

counterradiacion R 043, ~ dynamics D 111, ~ electricity E 068, ~ energetics E 092, ~
 impurities I 020, ~ ionization I 159, ~ layer S 263, ~ model M 167, ~ opacity 035, ~ optics O
 039, ~ perturbation P 090, ~ physics F 033, ~ polarization P 169, ~ pollution P 172, ~
 pressure P 230, ~ radiation budget B 087, ~ radiation R 023, ~ refraction R 133, ~ S 087, ~
 sciences S 008, ~ structure S 311, ~ thermodynamics T 124, ~ tide M 016, ~ turbulence; T
 266, ~ water A 263, ~ wave; U 022, ~ window F 021
 attached thermometer T 134
 attenuation coefficient C 292, ~ of solar radiation A 314
 Auger shower A 358
 aureole A 344
 aurora A 347, ~ australis A 345, ~ borealis A 346
 auroral absorption A 009, ~ arc A 281, ~ bands B 077, ~ corona C 400, ~ draperies,~
 curtains D 145, ~ hiss F 040, ~ oval O 074, ~ rays auroral rays R 113, ~ storm F 155, ~
 substorm F 156, ~ zone Z 046
 austausch coefficient C 298
 austru A 349
 autobarotrop atmosphere A 330
 autobarotropy A 350
 autoconvection A 351, ~ gradient G 051
 autoconvective lapse rate G 051
 autocorrelation function F 150
 automatic climatological station S 226, ~ data processing P 221, ~ evaporation
 station/AUTOVAP S 223, ~ meteorological station S 237 picture transmission – APT T 202,
 ~ weather station S 237
 Automatic Terminal Information Service –ATIS S 078
 autumn T 177
 auxiliary (help ing) charts H 041, ~ agricultural meteorological station S 219, ~ ship ,~ ship
 station N 002
 available potencial energy –APE E 094, ~ soil moisture (H_d) U 009, ~ solar radiation R 037
 avalanche A 356, ~ wind V 033
 average value M 052
 aviation forecast P 267
 axis of anticyclone A 374, ~ of cyclone A 374, ~ of dilatation A 380, ~ of ridge A 381, ~ of
 trough A 382
 azimuth A 383
 AUTOVAP S 223
 Avogadro's law, ~ number L 024
 Azores, Bermuda, North Atlantic, Siberrian, South Atlantic anticyclone, high A 241

BBB

Babinet's point P 350, ~ principle P 282
 back radiation C 366
 back-bent occlusion, bent-back O 029
 background level N 044, ~ pollution P 174
 backing wind V 059
 back-scattering (radar) R 164
 backward differencing R 163, ~ scattering (atmospheric); R 165
 bai B 002, ~ -u B 003
 balance equation E 027, ~ of solar radiation R 039
 balancemeter P 122

ball lighting F 138
 ballistic density D 024, ~ temperature T 075, ~ wind V 029
 band lighting F 141
 banner cloud N 085
 bar B 030
 barb B 034
 barber B 033
 bare soil S 138
 baric analysis A 173, ~ ascendent A 301, ~ field C 051, ~ step T 222, ~ topography T 181, ~ wind law L 019
 baroclinic atmosphere A 331, ~ disturbance, ~ wave P 091, ~ forecast P 240, ~ instability I 084, ~ model M 168
 baroclinity, baroclinicity, baroclinity B 039
 barogram B 044
 barograph B 040
 barometer B 046, ~ box/case C 475, ~ cistern R 179, ~ (height) formula E 035, ~ altimeter A 131, ~ altimetry, ~ hypsometry A 129, ~ constant C 350, ~ corrections C 396, ~ corrections table T 003, ~ gradient G 052, ~ measurement of altitude or height A 129, ~ reduction table T 006
 barometry B 045
 baromil B 067
 barothermograph B 068
 barothermohygrograph B 069
 barotropic atmosphere A 332, ~ disturbance, ~ wave P 092f, ~ forecast P 241, ~ instability I 085, ~ model M 169, ~ vorticity equation E 045
 barotropy B 070
 barrage B 031
 barrier theory (of cyclones) T 107
 barye B 035
 basic flow F 042
 beaded lighting F 144
 Beaufort scale, ~ degree S 022, ~ weather notation N 115
 Beaumont period P 069
 Bénard cell C 089
 Berg's classification of climates, Berg's climatic classification C 206
 Bergeron effect E 053, ~ -Findeisen theory T 108
 Besson nephoscope N 019
 beta effect E 054, ~ plane P 128
 belizna P 059
 bi-directional (wind) vane, bivane A 199
 biennial wind oscillation O 067
 billow cloud N 108
 bimetallic thermometer T 135
 bioclimatology B 093
 biogenic ice nucleus N 123
 biological (temperature) minimum M 149
 biometeorology B 095
 biosphere B 097
 Birkeland current C 464
 bise B 104

Bishop's ring I 071
 Bjerknes circulation theorem T 106
 black body C 401, ~ frost \hat{I} 032, ~ ice G 021, ~ -body radiation R 025, ~ -bulb thermometer T 141
 blast wave U 028
 blizzard B 106
 blocking action B 107, ~ anticyclone, ~ high A 235
 blood rain P 145
 blowing dust, ~ sand T 208, ~ snow T 211
 blue moon, blue sun L 116, ~ of sky A 114
 bogus data, ~ observation P 324
 boiling point P 337, ~ temperature P 337
 bologram B 108
 bolometer B 109
 Boltzmann's constant C 351
 bora B 111
 Bouguer's halo H 006, ~ law L 025
 boundary layer S 296
 Boussinesq approximation A 271
 Bowen ratio R 108
 Boyden index I 057
 Boyle-Mariotte's law L 018
 BPI pan B 001
 Brant-Douglas isallobaric wind V 025
 brave west winds M 021
 breacking-drop theory T 117
 breackup D 005, ~ season D 076
 breeze B 116
 Brewster's point P 351
 Briefing E 146
 bright band B 028, ~ sunshine duration D 155(1), ~ sunshine I 081
 brightness temperature T 082
 broadcast E 082
 Brocken bowl A 289, ~ spectrum S 192
 brontograph B 128
 Brükner cycle C 171
 Brunt-Vaisala frequency F 100
 Budyko number N 133
 bulk density of soil D 019
 bumpiness T 269
 buoy weather station B 005
 buoyancy F 084
 burst of the monsoon E 112
 bush T 244
 Buys-Ballot's law L 018
 Byram anemometer A 205

CCC

CAAPI I 026
 calage altimétrique, calage de l'altimètre C 002

calendaricity S 103
 calibration of an instrument E 119
 calm C 006
 calorie/gram-calorie, large calorie/kilocalorie C 011
 calorimeter C 014
 calvus (cal) C 015
 Campbell-Stokes sunshine recorder H 046
 cap cloud N 084
 capacity correction C 389, ~ of the wind C 031
 capillarity C 032, ~ correction C 390, ~ potential P 182
 capillary rise (of soil moisture) A 305
 capillatus (cap) C 033
 captive balloon sounding S 152
 carbon cycle C 173, ~ dioxyde B 098, ~ dioxyde band B 019, ~ -14 dating method D 002
 Carnot cycle C 174
 carrier-baloon system S 113
 cartographic projections used in meteorology P 312
 cascade impactor I 018
 castellanus (cas) C 039
 CAT T 040
 catchment area B 072(1)
 cathode-ray radiogoniometer R 081
 CAVT T 189
 C-band B 020
 ceiling (US) Î 006, ~ projector P 308
 ceilometer C 087
 celestial vault B 110
 Cellini's halo H 007
 cellular circulation C 186, ~ cloud pattern C 337, ~ convection C 376
 Celsius temperature scale S 025
 centigrade temperature scale S 025
 central depression D 035, ~ forecasting office C 107
 centre of action 103
 ceraunograph, ceraunometer C 133
 CFC C 276
 C-F-L (Courant, Friedrichs and Lewy) condition I 086
 CFLOS L 070
 CGI C 383
 chaff B 079
 change of phase S 044, ~ of state; S 045, ~ of typ S 046
 changing sky C 130
 channel C 017
 characteristic of the pressure tendency C 036
 Charles's law, Chareles-Gay-Lussac law L 031
 chart plotting Î 045
 chemical composition of precipitation C 319, ~ hygrometer H 066
 chemopause C 142
 chemosphere C 143
 chergui C 138
 chill factor I 061

chinook C 147, ~ arch B 114
 chlorofluorocarbons – CFC C 276
 chronometric radiosonde R 092
 circle of inertia C 134
 circulation C 184, ~ index I 033, ~ model M 179, ~ theorem (of Bjerknes) T 106, ~ type T 168
 circulation's anomaly A 219
 circumhorizontal arc A 282
 circumpolar vortex V 141
 circumsolar radiation R 060
 circumzenital arc A 283
 Cirrocumulus (Cc) C 198
 Cirrostratus (Cs) C 199
 Cirrus (Ci) C 200
 CISK I 080
 civil twilight C 409
 classification of wave forms of atmospheric C 214
 Clausius-Clapeyron equation E 024
 clean air A 077
 clear air A 066, ~ air turbulence –CAT T 271, ~ ice G 022, ~ sky C 131
 clearance, clearing Î 046
 climagram, climogram C 219
 CLIMAT messages C 221
 climate C 220 climatic change S 043 change S 043, ~ model M 171, ~ modification M 206, ~ monitoring S 333, ~ variability, climatic ~ V 010
 climatic alteration M 206, ~ anomaly A 228, ~ change S 043, ~ classification C 204, ~ control C 368, ~ cycles C 176, ~ diagram C 219, ~ discontinuity D 117, ~ divide F 127, ~ element E 073, ~ factors F 004, ~ fluctuation F 037, ~ forecast P 245, ~ index I 030, ~ model M 171, ~ optimum O 040, ~ oscillation O 069, ~ periodicity P 082, ~ region R 146, ~ revolution A 018, ~ rhythm R 189, ~ risk R 188, ~ season S 080, ~ system S 107, ~ snow line L 066, ~ trend T 092, ~ type T 169, ~ vacillation I 087, ~ variation V 017, ~ zone Z 047
 climatization C 252
 climatography C 253
 climatologic diagram C 219
 climatological chart H 020, ~ data D 004, ~ division S 312, ~ forecast P 246, ~ front F 112, ~ observation O 005, ~ standard normals N 114, ~ station for specific purposes S 231, ~ station network R 168, ~ station S 225, ~ summary R 183
 climatology C 257
 climatology C 269
 climatopathology C 270
 climatotherapy C 271
 clinometer C 275
 closed cells C 100
 cloud N 061, ~ amount N 011, ~ band B 026, ~ bank B 017, ~ bar B 036, ~ base B 072, ~ burst P 152, ~ chamber C 016, ~ classification C 212, ~ cluster G 070, ~ cover N 011, ~ discharge D 061, ~ dissipation, ~ dispersal Î 003, ~ droplet, ~ drop P 103, ~ electrification E 069, ~ etage E 118, ~ forest P 045, ~ from fires N 105, ~ from volcanic eruptions N 103, ~ genera G 010, ~ height measurement method M 116, ~ height meter C 087, ~ identification I 003, ~ image animation A 218, ~ layer S 269, ~ luminance L 106, ~ microphysics M 135, ~ microstructure M 140, ~ model M 183, ~ modification M 210, ~

motion vector V 094, ~ movement D 029 , ~ particles P 037, ~ photogrammetry F 091, ~ physics F 034, ~ projector P 308, ~ sector S 058, ~ seeding Î 040, ~ sheet P 056, ~ species S 177, ~ streaks T 232, ~ street D 148, ~ symbols S 097, ~ system of a depression S 117, ~ system S 116, ~ top temperature T 046, ~ top V 088, ~ tracer T 218, ~ veil V 139, ~ winds V 040
 cloud-free line of sight – CFLOS L 071
 cloudiness N 011
 clouds atlas A 319, ~ from explosions N 104, ~ from industry N 106, ~ from waterfalls N 102
 cloud-to-cloud discharge D 064, ~ -to-ground discharge T 220
 cloudy sky C 128(1)
 CMD C 113
 CMM C 110
 CMN C 111
 CMRS C 112
 coagulation C 281
 coalescence C 282, ~ efficiency E 061
 coarse mesh G 080
 coastal climate C 225
 code figure C 178, ~ form F 067, ~ group G 090, ~ letter L 093, ~ specification S 176, ~ symbol S 096, ~ table T 007
 coefficient of transparency C 300, ~ of viscosity C 303
 col § 002
 cold air pool L 002, ~ anticyclone A 240, ~ dome C 433, ~ drop P 101, ~ front thunderstorm O 047, ~ front F 125, ~ low D 047, ~ occlusion O 028, ~ pole P 176, ~ pool P 101, ~ tongue L 057, ~ wave V 003
 cold-air drop P 101
 collection efficiency E 063
 collision efficiency E 062
 colloidal instability of cloud I 088
 colour temperature T 079
 columnar snow crystals C 422
 combustion nucleus N 124
 comfort curve C 437, ~ diagram D 082, ~ index I 035, ~ zone Z 051
 communication centre C 107
 compensated scale barometer B 055
 compensation C 314
 compensated pyrheliometer P 120
 complex low D 036
 composite forecast chart H 036 , ~ prognostic chart H 036, ~ vertical cross-section S 061
 compression wave U 026
 condensation C 327, ~ level N 037, ~ nuclei counter C 363, ~ nucleus N 125, ~ pressure P 223
 adiabatic condensation pressure P 223, ~ temperature T 077, ~ trail T 227
 conditional instability I 089, ~ instability of the second kind – CISK I 090
 conditioned climate C 224
 confidence degree , ~ figure C 296
 confluence C 338
 congestus (con) C 341
 conical projection Lambert P 312(2)
 coning, coniform spreading O 010
 conservation of energy C 344, ~ of mass C 345, ~ of vorticity C 347

conservatism C 348
 constant absolute vorticity trajectory – CAVT T 190, ~ altitude plan position indicator – CAAPI I 026, ~ flux layer S 266, ~ level balloon B 001, ~ level chart H 024, ~ pressure chart H 032, ~ pressure surface S 326, ~ volume balloon B 007
 contact anemometer A 201, ~ weather C 332
 contergradient flux F 041
 continental air A 067, ~ anticyclone A 234, ~ climate C 225
 continentality C 358, ~ index I 037
 continuity equation E 036
 contour I 201, ~ chart H 032, contour line I 201
 contraction axis A 379
 contrail T 227
 contrast of luminance C 367, ~ threshold P 191
 control area R 149
 controlled airspace S 174
 convection C 374, ~ cell, convective cell C 093, ~ cloud, convective ~ N 065, ~ current, convective ~ C 448
 convective adjustment A 112, ~ cluster A 104, ~ condensation level – CCL N 039, ~ equilibrium E 002, ~ index I 036, ~ instability I 091, ~ precipitation P 198, ~ region R 147, ~ theory of cyclogenesis T 110, ~ thunderstorm O 045
 conventional altitude A 140
 convergence C 382, ~ line L 076, ~ point P 335
 cooling R 115, ~ degree-day G 046, ~ power P 356
 Coriolis force F 085, ~ parameter P 022
 cornice C 398
 corona C 399, ~ discharge F 058
 corpuscular radiation R 052
 correlation diagram (graph) G 067, ~ forecasting P 242
 cosmic dust P 188, ~ radiation R 053, ~ ray shower A 357
 counter glow S 308
 countergradient wind V 032
 counterradiation C 366
 counting anemometer A 213
 covariable C 405
 creeping of aneroid barometer I 073
 crepuscular arch A 286, ~ rays R 114
 crest cloud N 069
 critical level of escape N 036, ~ state S 214, ~ temperature T 076
 cross wind V 058
 cross-isobar angle U 057, ~ -over experiment E 141
 cross-section S 060, ~ -section analysis A 187
 cryology C 414
 cryopedometer C 415
 cryosphere C 416
 cryptoclimate C 417
 crystallization C 423
 cumuliform cloud N 066
 cumulonimbus (Cb) C 429
 Cumulus (Cu) C 430, ~ model M 180
 cup anemometer A 202

Curtis-Godson approximation A 272
cut-off low D 052, ~ -off/cutting-off high A 242
cutting-off effect S 056
cyanometer C 150
cyanometry C 149
cycle C 167
cyclogenesis C 151
cyclolysis C 152
cyclone D 033, ~ family F 010, ~ model M 178, ~ movement D 028, ~ warning A 362
cyclonic circulation C 185, ~ field C 052, ~ precipitation P 197, ~ rotation C 185, ~ shear F 065, ~ wave U 025
cyclostrophic wind V 031
cylindrical projection P 312(1)

DDD

D layer S 280
D region R 141
d-a-d/depht-area-duration analysis of the distribution of precipitation A 164
daily maximum temperature T 050, ~ minimum temperature T 059, ~ range of temperature A 158
Dalton's law L 027
dangereus semicircle S 068
dart lieder T 216
data assimilation A 308
dawn chorus C 403
day of snow lying Z 026
dayglow L 103
de Martonne's climatic classification C 207
dead zone U 002
Deakon wind profile parameter P 023
decade D 008
deep convection C 379, ~ trades V 082
deeping of a depression A 043
deformation field C 053
degree G 042, ~ -day G 044
dekad D 007
del A 302
delta región R 150
dendritic snow cristals C 421
dendroclimatology D 014
density of dry air D 018
density of moist air D 017, ~ of snow D 023
depegram D 026
depht hoar Z 003, ~ -area curve C 436, ~ -duration curve C 434, ~ -duration-frequency curve C 435
depression D 033, ~ of the dew-point D 011
depth of cyclone A 042, ~ of snow G 086
Descartes law L 038
desert climate C 222
desertification, desiccation D 071

design flood I 139
 design storm A 360
 detrainement F 044
 deviating force F 085
 deviation A 002
 dew R 197, ~ cell C 098-point (T_d), ~ -point deficit, ~ -point spread D 011, ~ -point
 depression D 011, ~ -point front L 089, ~ -point hygrometer H 067, ~ -point method M 109, ~
 -point temperature P 346
 dewbow C 443
 dewgauge, drosometer D 147
 diabatic process P 286
 diagnosis A 169
 diagnostic equation E 046, ~ model M 188
 diamond dust A 020
 differential analysis A 177, ~ kinematics A 175
 diffluence D 098
 diffraction phenomenon F 020
 diffuse front F 115, ~ illuminance I 007, ~ reflection R 129, ~ skylight R 035, ~ solar
 radiation R 035
 diffused light L 111
 diffusion model M 181
 diffusive equilibrium E 004
 diffusivity D 108
 diffusometer D 110
 dilatation L 099, ~ axis A 379
 Dines anemometer A 210, ~ compensation C 314
 dip of the horizon D 032
 direct solar radiation R 036
 direction and speed of movment of a cloud D 114, ~ of movement of the waves D 113
 direct-reading instrument I 105
 dirigible ballon ascent S 153
 discharge D 006, E 079(1)
 discomfort zone Z 051
 discontinuity D 116
 disdrometer D 119
 dissipation D 123, ~ trail, distrail T 229
 diurnal wave U 035
 divergence D 134, ~ equation E 030, ~ line L 078, ~ point P 335, ~ theory of cyclogenesis T
 109
 Dobson spectrophotometer S 178, ~ unit U 061
 doldrums C 008
 dogdays C 020
 Doppler effect E 056, ~ radar R 014
 dosimeter D 143
 double-theodolite technique S 155
 Dove's law L 029
 downburst R 100
 downdraught C 458
 downstream A 354
 downward terrestrial radiation R 043, ~ total radiation R 048

Downwash R 002
 downwind V 037
 drag coefficient C 294
 drift current C 453
 drifting buoy B 004, ~ dust, ~ sand T 210, ~ snow T 212
 driving rain index I 060, ~ rain on buildings P 136
 drizzle B 138
 drop spectrum, droplet ~ D 131
 dropping flare R 005
 drop-size distribution D 131-, ~ size meter D 119, ~ -size spectrometer S 183
 dropsonde D 146
 drought S 055, ~ index I 049
 dry adiabatic, ~ adiabat A 048, ~ air A 082, ~ convection C 381, ~ line L 089, ~ season S 085,
 ~ snow Z 007, ~ spell P 081, ~ stage S 206, ~ tongue L 058, ~ wind V 078, ~ -
 adiabatic lapse rate G 050, ~ -bulb temperature T 072, ~ -bulb thermometer T 156, ~ -ice
 seeding \hat{I} 043
 duplicatus (du) D 150
 dust counter P 333, ~ devil T 255, ~ haze P 049, ~ horizon O 064, ~ wall Z 030, ~ whirl T
 255
 duststorm F 164
 D-value F 005
 dynamic altitude A 143, ~ baric step T 223, ~ climatology C 262, ~ coefficient of viscosity C
 303, ~ cooling, ~ high, ~ anticyclone A 236, ~ initialization I 080, ~ instability I 093, ~
 inversion I 152, ~ meteorology M 083, ~ metre M 120, ~ pressure P 233, ~ trough T 013, ~
 viscosity C 303, ~ warming P 285

EEE

E layer S 285, ~ región R 142
 Earth albedo A 119, ~ light L 105
 Earth's shadow U 001, ~ -atmosphere radiation budget B 092, ~ Resource Tehnology
 Satellite – ERTS/LANDSAT S 017
 easterly trough T 016, ~ wave U 027
 ecliptic E 009
 ECMWF C 120
 ecoclimatology E 011
 ecological climatology E 011
 ecology E 012
 eddy T 256, ~ advection, ~ transport A 060, ~ conductivity C 335, ~ diffusion D 107, ~
 diffusivity D 109, ~ flux F 053, ~ heat flux F 054, ~ kinetic energy E 093, ~ motion M 158, ~
 shearing stress T 095, ~ spectrum S 194, ~ velocity V 127, ~ viscosity V 093
 effective evapotranspiration E 132, ~ nocturnal radiation R 033, ~ precipitation P 201, ~
 radiation R 029, ~ stack height \hat{I} 008, ~ temperature T 043
 effectiveness of precipitation E 064
 efflux velocity V 118
 e-folding time T 165
 Egnell's law L 030
 Ekman layer S 288, ~ spiral; S 195
 El Niño E 066
 electric charge S 005, ~ currents in the atmosphere C 474, ~ field C 056
 electrical hygrometer H 070, ~ thermometer T 149

electrochemical sonde S 169
 electrojet E 070
 electromagnetic radiation R 057
 electrometeor E 071
 electron precipitation P 142
 electronic thermometer T 150
 electrosonde E 072
 elementary synoptic process P 291
 elevation A 137, ~ above sea level A 137, ~ of the zero point of a barometer A 132
 ELF emissions E 086
 emagram E 075
 emanometer E 076
 emission E 079(1) , ~ linie L 080, ~ spectrum S 189
 Emissivity E 089
 emittance E 090, ~ of the Earth's surface R 040
 empirical mean M 054
 energetic luminance L 108
 energetics of the atmosphere E 092
 energy balance, ~ budget B 084, ~ cascade C 038, ~ diagram D 085, ~ equation E 032, ~ spectrum S 191, ~ transfer T 192
 enhanced picture F 089
 enstrophy E 099
 enthalpy E 100
 entrainment A 255, ~ coefficient C 291
 entrance region R 152
 entropy E 101
 equation of state E 028, ~ of static equilibrium E 034
 equations of motion E 051
 equatorial air A 069, ~ calms C 008, ~ easterlies V 082, ~ front F 116, ~ orbiting satellite S 009, ~ trough T 014, ~ wave U 036, ~ westerlies V 083
 equilibrium climate C 234
 equinoctial rains P 153
 equivalent altitude of aerodrome A 133, ~ barotrop model M 170
 head wind V 048, ~ longitudinal wind V 048, ~ potential temperature T 041, ~ tail wind V 048, ~ temperature T 042, ~ width L 012
 error A 002, E 107
 ERTS S 017
 E_s layer S 286
 estegram E 116
 etezian wind V 050
 Eulerian coordinates C 384, ~ wind V 051
 European Centre for Medium Range Weather Forecast – ECMWF C 120
 european monsoon M 225
 evaporation, ~ of water E 124, ~ fog C 072, ~ frost B 132, ~ rate R 109, ~ tank B 001
 evaporative power P 358
 evaporimeter E 130
 evaporitvity E 125
 evaporogram E 129
 evaporograph E 128
 evapotranspiration E 135

evapotranspirometer E 136
evapotron E 137
exceptional visibility V 132
exchange coefficient C 298
exhaust trail T 230
exit región R 150
exogenic influences I 076
exosphere E 140
expansion mechanical work L 099
experimental meteorology M 084
explosion waves U 028
explosive warming \hat{I} 021
exposure of instruments E 150
extended forecast P 254
extensive air shower A 357
external water circulation C 169
extinction coefficient C 292
extrapolation E 154
extraterrestrial radiation R 058
extratropical cyclone, ~ low D 037
extreme temperature T 083, ~ ultraviolet radiation R 049
eye of the tropical cyclone O 024

FFF

F region R 143
F₁ layer S 290
F₂ layer S 279
facsimile chart (map) H 027
Fahrenheit (temperature) scale S 026
fall (am) T 177, ~ of snowflakes Z 002, ~ streaks V 111
falling speed V 115
false Cirrus C 202
family of depressions F 010, ~ of tornadoes F 011
fanning P 012
Faraday effect, ~ rotation E 057
far-infrared radiation R 065
fastest mile wind V 121
Fata Morgana F 013
feather B 034
Ferrel cell C 089
fetch F 022
FGGE P 279
fibratus (fib) F 024
fickian diffusion D 100
field capacity C 026, ~ mill V 021, ~ of pressure C 051
fillet lighting F 141
filling of a depression U 016
filtered equations E 048, ~ model M 190
filtering F 026
Findeisen-Bergeron nucleation processus E 053

Fineman nephoscope N 020
 fine-mesh grid G 079, ~ -mesh model M 172
 finite-difference method M 105
 firn F 029, ~ line L 061
 First GARP Global Experiment – FGGE P 280
 Fisher and Porter rain gauge P 160
 fixed balloon B 006, ~ sea platform P 134, ~ ship, fixed ship station S 246, ~ time broadcast E 081
 flash flood C 411
 flat low M 159
 flickering of stars L 052
 flight documentation 136, ~ forecast P 252, ~ information centre C 105, ~ level/FL N 050
 Flight Information Region FIR R 151
 float barograph B 041
 floccus (flo) F 036
 flood, flooding I 138, ~ forecast P 249, ~ of the hydrograph C 003, ~ plain C 060, C 062, ~ routing C 003, ~ stage N 035
 flow pattern C 336
 flux of radiation F 052, ~ of radiation per unit area (at ~ ~) I 167
 flying field A 085
 foehn F 059, ~ air A 068, ~ break B 114, ~ cloud N 070, ~ gap B 114, ~ wall, ~ bank Z 028, ~ wave U 029, ~ window B 114
 fog C 065, ~ bank B 016, ~ bow C 441, ~ day Z 021, ~ dispersal, ~ dissipation Î 002, ~ drip P 105, ~ patches C 078
 folling sphere/ROBIN S 088, ~ wind V 037
 forced convection C 377
 forcing function F 152
 forecast P 237, ~ amendment A 148, ~ area Z 056, ~ bulletin B 135, ~ chart H 035, ~ evaluation E 121, ~ interval I 133
 verification V 104
 forecaster P 278
 forecasting centre C 107
 forest meteorology M 095, ~ precipitation P 203
 forked lighting F 147
 Fortin barometer B 050
 forward differencing D 097, ~ scattering D 103
 four- dimensional analysis A 176, ~ -dimensional data assimilation A 308
 Fourier analysis A 172, ~ integral I 110, ~ series S 073, ~'s laws L 047
 foyer of atmospherics F 056
 FPP scale S 032
 fractus (fra) F 095
 Fraunhofer lines L 092
 free air foehn F 060, ~ atmosphere A 325, ~ convection C 378, ~ lift of a balloon F 077, ~ turbulence T 272
 freeze data D 003, ~ -free period P 074, ~ -up Î 029(1)
 freezing Î 029 (2), ~ drizzle P 196, ~ fog C 067, ~ index I 040, ~ level N 054, ~ nucleus N 127
 , ~ point P 334, ~ precipitation P 196, ~ rain P 196, ~ spray E 078
 freon C 276
 fresh breeze B 125

friction layer S 296, ~ velocity V 117
 friction/frictional force F 099, ~ convergence C 383, ~ dissipation D 124
 frigorigraph F 103
 frigorigram F 104
 front F 106
 frontal analysis A 179, ~ contour chart H 029, ~ fog C 077, ~ inversion I 154, ~ model M 191, ~ occlusion F 120, ~ passage P 040, ~ precipitation P 212, ~ surface S 324, ~ system S 114, ~ theory T 113, ~ thunderstorm O 049, ~ wave U 025, ~ zone Z 058
 frontogenesis F 128
 frontolysis F 129
 frost G 017, \hat{I} 029(2), ~ damage P 002, ~ day Z 022, ~ fan V 102, ~ heaving A 098, ~ hollow P 355, ~ hygrometer, frost-point ~ H 067, ~ pocket P 355 frost hollow P 355, ~ point P 347, ~ protection P 319
 Froude number (Fr) N 139
 frozen soil S 139
 Fujita-Pearson scale S 032
 fumigation F 149(1)
 funnel C 307, ~ cloud N 075, ~ column C 307
 further Outlook E 138

GGG

G region R 144
 gale V 076, ~ cone S 069, ~ warning A 371
 gamma radiation R 059, ~ ray snow-gauge N 057
 GARP P 304, ~ Atlantic Tropical Experiment – GATE E 145
 garua G 002
 gas constant (R) 352, ~ equation E 028, ~ thermometer T 138
 GATE E 145
 Gay-Lussac's law L 031
 GCM M 205
 GDPS S 121
 Gegenschein G 008
 general circulation C 184, ~ circulation model – GCM M 203, ~ forecast P 255
 genetic classification of climates C 211
 Genitus G 009
 gentle breeze B 126
 geocentric angle U 058
 geodynamic altitude A 143, ~ metre M 120
 geographical mile M 144(3)
 geographically or topographically possible sunshine ~ D 155(2)
 geometric mean M 055
 geometrical gradient, ~ laps rate G 055
 geophysical day Z 020
 geophysics G 012
 geopotential G 013, ~ altitude A 144, ~ field C 053, ~ height \hat{I} 014
 George's index I 067
 geostationary satellite S 009
 geostrophic wind scale S 034, ~ adjustment A 113, ~ advection A 055, ~ approximation A 275, ~ drag coefficient C 295, ~ equilibrium E 005, ~ vorticity V 147, ~ wind V 053
 geosynchronous satellite S 009

geothermal gradient, ~ step G 056
 geothermometer G 016
 gharbi G 018
 gharra G 019
 ghibli G 024
 glacial epoch E 105, ~ interstade I 131, ~ phase F 015
 glaciation G 036
 glacier G 023, ~ breeze, ~ wind B 117
 glaciology G 037
 glasshouse climate C 230
 glaze P 170, ~ storm F 161
 glazed frost G 022, ~ frost P 170
 gletcher G 023
 global circulation C 183, ~ circulation model M 203, ~ model M 203, ~ radiation R 060
Global Atmospheric Research Programme – GARP P 305, ~ Observing System – GOS S 121
 , ~ Telecommunication System – GTS S 123, ~ Weather Experiment P 280 , ~ -Data
 Processing System –GDPS S 120
 globe lighting F 138
 glory G 038
 goldbeater skin hygrometer H 069
 Golfstream G 040
 GOS S 120
 gradient wind V 036
 grass minimum temperature T 058
 grassy soil S 141
 gravimetric hygrometer H 071
 gravitational water A 264
 gravity acceleration A 013, ~ correction C 391, ~ wave, gravitational ~ U 038, ~ wind V 030
 green flash, ~ moon L 116, ~ ray R 111 sun L 116
 greenhouse climate C 230 , ~ effect E 055
 grey absorber C 401, ~ radiation R 061
 grid G 078, ~ nephoscope N 918, ~ step P 039, ~ telescoping G 082
 gridding G 076
 Grosswetterlage G 089
 ground discharge T 220 , ~ frost \hat{I} 030, ~ fog C 080, ~ frost, ~ inversion I 155, ~ layer S 293
 ground-to-cloud discharge D 069
 growing degree-day C 413, ~ season P 073
 GTS S 123
 gust R 098, ~ amplitude (a) A 156, ~ decay time (t_d) D 153, ~ duration (t_g) D 160, ~
 formation time (t_f) D 154, ~ frequency (n) F 101, ~ frequency interval (t_n) I 132, ~ peak
 speed (p) V 120, ~ vector V 096
 gustiness component C 317

HHH

haboob H 001
 Hadley cell C 091
 hail G 083, ~ damages P 001, ~ pad P 088, ~ prevention, ~ suppression P 276, ~ stage S 203
 hailstone G 072
 hair hygrometer H 068
 halo H 002, ~ of 22° H 004, ~ of 46° H 003

Hamiltonian A 303
 hand anemometer A 209
 harbour meteorological liaison officer A 101
 harmattan H 010
 harmonic analysis A 172
 Haurwitz-Helmholtz wave U 044
 haze P 046, ~ aloft P 051, ~ horizon O 064, ~ layer P 051, ~ line L 086
 HCMM S 010, ~ satellite S 010
 head wind V 035
 health resort S 262
 heat balance B 081(1), ~ balance of snow cover B 091, ~ budget B 081(2, ~)equator E 021, ~
 flux F 043f, ~ uncton E 100i, ~ ndex I 058, ~ island I 109, ~ lighting F 136, ~ low C 053, ~
 sink P 359, ~ source S 337, ~ stress index I 048, ~ wave V 002
 Heat Capacity Mapping Mission – HCMM S 010
 heating Î 018
 Heaviside layer S 285
 heavy rain P 150
 hectopascal (hPa) H 043
 height Î 013, ~ analysis method M 115, ~ of cloud base Î 006
 Heiligenschein H 007
 heliograph H 045
 heliometric index I 052
 heliport H 049
 Helmholtz instability I 092, ~ wave U 030
 hemispheric model M 189
 Herlofson diagram D 086
 heterogeneous nucleation N 118
 heterosphere H 050
 heting degree-day G 045
 Hg mm M 146
 high cyclone C 155, ~ index I 053, ~ inversion fog C 073
 high-level cloud, high ~ C_H N 098
 highlevel tradewind A 125
 hill fog C 074
 histograma H 082
 historical climate C 234
 hoar frost B 129
 hodograph H 084
 holocene climate C 215
 homogeneous atmosphere A 339, ~ condensation C 328, ~ freezing C 339, ~ nucleation N
 119, ~ series S 074, ~ sublimation S 314, ~ turbulence T 275
 homopause H 085
 homosphere H 086
 hook echo E 013
 horizon O 061(1)
 horizontal visibility V135, ~ wind shear F 062
 horse latitudes L 010
 horse's sea C 010
 hot-wire anemometer A 204
 human bioclimatology B 094, ~ biometeorology B 096

humid zone Z 060
 humidity (of the air) U 008, ~ lapse rate G 065
 humilis (hum) H 090
 hurricane C 166e, U 065, ~ seeding Î 041, ~ tracking S 334, ~ warning A 365
 hydrodynamic instability I 093, ~ stability S 199
 hydrodynamics H 052, ~ physics H 051
 hydrogen-ion concentration P 099
 hydrological cycle C 168, ~ basin B 072(2)
 hydrology H 053
 hydromagnetic emissions E 087
 hydromecanics H 054
 hydrometeor H 055
 hydrometeorology H 056
 hydrosphere H 057
 hydrostatic approximation, ~ assumption I 164, ~ buoyancy F 084, ~ equation E 034, ~
 instability I 096, ~ model M 193, ~ pressure P 234, ~ stability S 200
 hydrostatics H 058
 hydroxyl emission E 080
 hyetograph H 059
 hygristor H 060
 hyrogram H 062
 hygrograph H 061
 hygrometer H 064
 hygrometric tables T 009
 hygrometry H 063
 hygroscopic nucleus N 131, ~ water/~ moisture A 265
 hygroscopicity H 072
 hygrothermogram T 129
 hygrothermograph T 128
 hygrothermoscope H 076
 hyperbolic point P 348
 hypothetical global climate C 245
 hypsometer H 078
 hypsometric equation E 035
 hysteresis H 080
 hytergraph H 083

III

ICAO atmosphere A 339
 ice G 020, ~ accretion A 032, ~ age E 105, ~ bank, ice pack B 018, ~ cloud N 072, ~ crystals
 C 419, ~ day Z 022, ~ fog C 079, ~ jam, ~ dam B 032, ~ multiplication M 221, ~ needles A
 020, ~ nucleus N 128, ~ pellets M 043, ~ point P 343, ~ prisms P 283, ~ Saints S 089, ~
 storm F 161
 iceberg A 110
 ice-crystal theory T 108
 icing P 170, ~ index I 039i, ~ ntensity I 116, ~ level N 046
 ideal atmosphere A 336, ~ gas G 004
 illuminance L 107
 image dissector D 120
 improvement (weather) report M 065, ~ of weather A 147

inadvertent climate modification M 208, ~ weather modification M 209
 inclination of the axis of an anticyclone Î 021, ~ of the axis of a cyclone Î 025, ~ of the wind Î 027
 incompressible fluid F 038
 incus (inc) I 022
 index cycle C 175, ~ Whiting I 062
 indian summer V 008
 indifferent stability E 006
 indoor climate C 228
 industrial meteorology M 087
 inertia wave U 032
 inertial co-ordinate system S 115, ~ flow F 048, ~ forecast P 258, ~ instability I 097, ~ lag H 080, ~ system S 115
 inferior mirage M 153
 infiltration I 075, ~ capacity C 027
 infrared image, ~ picture I 009, ~ interferometer-spectrometer – IRIS S 181, ~ radiation R 062, ~ radiometry R 085
 initialization I 079
 insolation I 081, ~ duration D 155
 inspector's barometer (for calibration) B 053
 instability I 082, ~ line L 082
 instrument shelter A 038
 intensification of front I 112
 interaction I 122
 interception of precipitation I 123
 inter-diurnal variation, inter-monthly ~ V 018
 interferometer I 125
 interglacial phase F 016
 intermediate standard time O 052
 intermittent I 126
 internal boundary layer S 294e, ~ energy E 096, ~ water circulation (cycle) C 169, ~ wave U 042
 international index number I 023, ~ synoptic surface observation code C 287
 International Airways Volcanos Watch - IAVW V 099, ~ Geophysical Cooperation – IGC C 383, ~ Geophysical Year – IGY A 258, ~ Polar Year – IPY A 260, ~ Pyrheliometric Scale S 038
 , ~ Units U 063, ~ Year(s) of the Quiet Sun – IQSY A 259
 interpolation I 127
 intertropical convergence zone – ITCZ Z 040, ~ discontinuity Z 040
 intertropical front F 116
 intortus (in) I 137
 invasion of air I 142
 inversion break-up F 149(2) , ~ cloud N 074, ~ layer S 268, ~ of precipitation I 145
 ion counter C 361
 ionogram I 160
 ionosphere I 161
 ionospheric recorder Î 039, ~ storm F 168, ~ tides M 020, ~ tilt Î 026, ~ trough T 015, ~ wind V 054
 ions I 158
 iridescent clouds N 107

irization, iridescence I 170
 irradiance (at a point of a surface) I 167
 irradiation E 149
 isallobar I 175
 isallobaric ascendent A 302, ~ chart H 030, ~ couple P 066, ~ field 056, ~ gradient G 057, ~ high M 030, ~ low M 148
 isallohypse I 176
 isallotherm I 177
 isanemone I 207
 isanomaly I 179
 isanthesic line I 180
 isentrope I 182
 isentropic analysis A 180, ~ chart H 031, ~ mixing A 149, ~ surface S 325
 isobar I 183
 isobaric chart H 032, ~ equivalent temperature T 042(2), ~ surface S 326
 isobaric-isosteric solenoid S 146, ~ -isosteric tube, isobaric tube S 146
 isobront I 186
 isoceraunic line, isokeraunic ~ I 188
 isochasm/isaurore I 187
 isochron I 189
 iso-D I 190
 isodibast I 191
 isodrosotherm I 192
 iso-echo I 193
 isogon I 197
 isogram I 198
 isohel I 199
 isohyet I 200
 isohypse I 201
 isoline I 203
 isomer I 204
 isoneph I 205
 isophene I 194
 isophote I 195
 isopleth I 206
 isopycnic process P 287(a) , ~ surface S 328
 isosteric ~ P 287(b) , ~ surface S 329
 isotach analysis A 181
 isotach I 207
 isotherm I 209
 isothermal ~ P 287(c) , ~ atmosphere A 337, ~ layer S 273
 isothermy I 210
 isotropic radiation R 063, ~ turbulence T 270
 isotropy I 211
 iteration I 172
 ivory point V 087

JJJ

jacobian J 001
 jet stream C 469, ~ -stream axis, jet axis A 378, ~ -stream Cirrus C 201, ~ -stream core N 133

Johnson-Williams liquid water meter D 073
Joule J 010, ~'s law L 032
Junge aerosol layer S 281
J-W detector D 073 , ~ meter D 073

KKK

K index I 067
Kalman-Bucy filter F 028
Kármán constant C 353
katabatic front, katafront C 040, ~ wind V 030
katalobar C 042
katathermometer C 046
kelvin (unit of thermodynamic temperature) K 002
Kelvin temperature scale S 023, ~ -Helmholtz billows U 053, ~ -Helmholtz wave U 944
Kew pattern barometer B 055
khamsin H 009
kinematic analysis A 174, ~ collective chart H 019, ~ map of cyclones and anticyclones H 019, ~ viscosity V 090
Kirchhoff's radiation law L 041
kite balloon, kytoon B 015, ~ sounding S 157
Knollenberg probe S 170
knot N 059
Kolmogoroff cascade C 036
konimeter C 343
Köppen's classification of climates C 208
Koschmieder's visibility formula F 071
kossava C 404
kt N 058
Kurihara grid G 077

LLL

La Niña L 001
lacunosus (la) L 003
lag aneroid barometer I 073
Lagrangian coordinate C 386, ~ similarity S 100
lake effect snowstorm F 167, ~ evaporation E 123
Lambert's law L 034
Lambrecht's polymeter P 171
laminar flow C 459
laminary boundary layer S 295
land breeze B 121
landing forecast P 248
LANDSAT S 017
Langmuir probe S 171
lapse rate G 062
large halo H 003
large-scale atmospheric process P 294, ~ weather situation S 126
laser – light amplification by stimulated emission of radiation I 007, ~ ceilometer C 088, ~ - radar L 053
latent heat C 048, ~ instability I 098

lateral mixing A 150, ~ refraction R 134
 law of internal friction (viscosity) L 022, ~ of mass conservation L 020, ~ of momentum conservation L 021
 laws of distributions L 045, ~ of gases L 046
 Lax-Wendorff scheme S 041
 LCF N 041
 LCL N 038
 leader stroke, ~ streamer L 054
 leapfrog differencing D 096
 lee depression D 042, ~ trough T 013, ~ wave U 055
 leeward side P 033
 Lenard effect E 058
 lenticularis (len) L 048
 levante L 049
 level N 033, ~ of free convection – LCF N 041, ~ of non-divergence N 047
 LFM M 175, ~ model M 173
 LI I 045
 lidar – **l**ight **d**etection **a**nd **r**anging L 053
 lifted index – LI I 045
 lifting condensation level – LCL N 038
 light air B 123, ~ breeze B 127, ~ exposure I 00, ~ scattering diagram D 083, ~ scattering table T 001
 lightning F 135, ~ channel C 019, ~ damage P 003, ~ recorder Î 037, ~ suppression P 277, ~ counter, local ~ ~ C 132
 lightship station, lightship S 247
 limited-area forecast model M 185, ~ -fine-mesh model M 173
 line source S 338
 linear instabiliy I 099, ~ interpolation I 128
 linearity L 072
 linearization L 073
 Linke blue sky scale S 033, ~ turbidity factor F 008
 liquid thermometer T 139
 lithometeor L 094
 little ice age E 106
 LLJ C 471
 local climate C 236, ~ forecast P 259, ~ precipitation P 204, ~ wind V 060
 locust control C 369
 lofting P 013
 logarithmic profile P 298, ~ velocity profile P 302
 long wave U 046
 longitudinal wind V 037
 long-range forecast P 263, ~ -wave radiation R 054
 looming M 152
 looping P 009
 low D 033, ~ cloud, ~ cyclone C 157, ~ index I 055, ~ -level cloud N 082, ~ level jet(stream) – LLJ C 470, ~ -pressure area D 033
 lower circumzenithal arc A 284, ~ mirage M 153
 lull A 011
 lumen L 100
 luminance L 107, ~ temperature T 082

luminosity L 115
luminous exposure I 006, ~ flux F 049, ~ intensity I 114
lunar bow C 441, ~ halo H 002, ~ tide M 016
lustrum L 122
lux L 123
luxmeter L 124
lx L 123
Lyman alpha emission line L 069
lysimeter L 095

MMM

Mach number N 140
macroclimate M 001
macrometeorology M 002
macroturbulence M 004
magnetosphere M 005
main standard time O 053
Main Telecommunication Network – MTN R 174
major wave U 046
mamma (mam) M 007
mandatory level N 052, ~ level N 053
man-machine mix D 094
map plotting \hat{I} 045
Margules's equation E 036
marine aerosol A 095, ~ barometer B 062, ~ climate C 237, ~ meteorology M 088
maritime air A 071, ~ climate C 237, ~ cloud N 088, ~ meteorology M 088, ~ polar air A 072
Marsden chart H 034
Marshall-Palmer radar-rainfall function F 153
masked front F 119
mass concentration (q) U 015
mast C 043
master meter I 106
maximum gust lapse (l_m) A 155, ~ gust lapse interval (t_m) I 136, ~ gust lapse time (t_i) D 151, ~ possible sunshine ~ D 155(3), ~ temperature T 047, ~ thermometer T 145
mean annual range of temperature A 154, ~ daily maximum temperature for a month M 050, ~ daily minimum temperature for a month M 051, ~ daily temperature T 053, ~ day-to-day variation V 015, ~ interdiurnal variability V 015, ~ monthly maximum temperature M 047, ~ monthly minimum temperature M 048, ~ sea level – MSL N 055, ~ temperature of air column T 052, ~ value M 052, ~ wind velocity V 122
mechanical turbulence T 273, ~ work L 098
medical climatology C 265, ~ meteorology M 089
mediocris (med) M 061
Mediterranean climate C 238, ~ front F 132
medium-level cloud, medium ~ N 089, ~ -range forecast P 264, ~ -term hydrological forecast P 256
megathermal climate C 239
melting band S 284, ~ level N 048, ~ of snow T 178, ~ point P 339
meniscus M 063
mercury barometer B 049, ~ millimeter M 146, ~ thermometer T 140

meridional cell C 096circulation C 188, ~ exchange S 042, ~ flow C 460, ~ index I 054
 mesoanalysis A 182
 mesochart H 033
 mesoclimate M 122
 mesoclimatology M 123
 mesojet M 124
 mesometeorology M 125
 mesopause M 126
 mesopeak M 127
 mesoscale M 128, ~ convective complex – MCC C 316, ~ disturbance P 096
 mesosphere M 129
 mesospheric clouds N 110, ~ jet (stream) C 472
 mesothermal climate C 240
 metallic barometer B 063
 metamorphosis of snow M 072
 METAR/Meteorological Airborn Report) M 071
 meteor M 073
 METEOR M 074
 meteoric dust P 189, ~ trail T 231
 meteorogram M 077
 meteorograph M 075
 meteorological acoustics A 034, ~ authority A 353, ~ balloon B 011, ~ bulletin B 136, ~ code
 C 284, ~ communications C 321, ~ education, ~ training E 052, ~ element E 074, ~ element
 series S 072, ~ equator E 020, ~ forecast, weather ~ P 237, ~ information I 077, ~ institute S
 079, ~ instrument I 108, ~ message M 069, ~ network R 173, ~ noise Z 018, ~ observation O
 014, ~ observer O 001(1) , ~ observing station S 236, ~ office C 109, S 079, ~ optical range –
 MOR D 127, ~ oservatory O 001(2) , ~ platform P 135, ~ report M 068, ~ satellite S 012, ~
 service S 079, ~ station S 236, ~ symbols S 099, ~ transmission T 198, ~ visibility at night V
 130 , ~ visibility V 130, ~ warning message I 078, ~ watch office C 107, ~ yearbook A 257
 meteorologist M 078
 meteorology M 079
 meteoropathology M 100
 meteotropic disease M 006
 method of (small) perturbation M 108, ~ of succesive approximations M 102
 metric height \hat{I} 015
 microbar B 035
 microbarogram M 131
 microbarograph, microbarovariograph M 130
 microburst M 138
 microclimate M 133
 microclimatology M 134
 micrometeorology M 136
 micropluviometer M 137
 microscale M 139
 microthermal climate C 241
 microturbulence M 141
 microvariation of pressure M 142
 microwave probing S 156
 midle atmspere A 325, ~ -level ~ N 089
 Mie scattering D 101

migratory M 143
 Milankovitch oscillations O 071, ~ pleistocene climatic variation V 012
 mile M 144(1)
 milibar (mb) M 145
 mine atmosphere A 332
 minimum sector altitude A 134, ~ temperature T 054, ~ thermometer T 146, ~ time track R 210
 minor wave U 048
 mintra M 150
 mirage M 151
 mist A 065
 mistral M 156
 mixed cloud N 090, ~ layer height \hat{I} 011, ~ layer S 265
 mixing fog C 071, ~ length, ~ height L 119, ~ ratio (r) R 105
 Moazagotl M 163
 mobile ship station/~ ship S 248, ~ weather station S 240
 mock moon L 117, ~ sun S 136
 model output statistics (MOS) technique T 026
 moderate breeze B 124, ~ gale V 064
 moist adiabat A 047, ~ adiabatic A 047, ~ air A 081, ~ convection C 380
 moisture content (q) U 015, ~ equivalent U 010
 mole fraction of saturation water vapour of moist air with respect to water (N_{vw}) T 175, ~ fraction of saturation water vapour of moist air with respect to ice (N_{vi}) T 176, ~ fraction of water vapour (N_v) T 174
 Moltchanof plotting board P 131
 momentum M 213, ~ equation E 037, ~ transfer T 215
 Monin-Obukhov equation E 038, ~ -Obukhov scaling length L 121
 monochromatic radiation R 066
 monomolecular film P 060
 monsoon, monsoon circulation M 222, ~ climate C 243, ~ fog C 082, ~ low D 040, ~ rain P 148, ~ season S 083, ~ trough T 020
 Monte-Carlo method M 106
 monthly maximum temperature T 048, ~ minimum temperature T 056, ~ record T 005
 moon pillar C 309
 moonbow C 441
 Mos technique T 026
 mother-cloud N 092, ~ -of-pearl cloud N 112
 mountain and valley winds B 120, ~ barometer B 054, ~ breeze, valley wind B 120, ~ climate C 242, ~ fog C 074, ~ meteorology M 090, ~ observation O 007, ~ station S 238, ~ waves U 052
 moving averages M 056
 mud rain P 143
 multi-level model M 174
 multiple scattering D 106, ~ tropopause T 237
 multispectral scanner R 087
 multivariate objective analysis A 185
 mutatus M 226

NNN

nabla operator A 303

nacreous cloud N 112
narrow-beam radiogoniometer R 080, ~ -sector recorder R 080
National Meteorological Centre – NMC C 111, ~ Oceanic and Atmospheric Administration, NOAA N 058, ~ Radiometric Centre C 116
national standard barometer B 057
natural coordinates C 387, ~ coordinates system C 387, ~ radioactivity R 072, ~ synoptic period P 079, ~ synoptic region R 154, ~ synoptic season S 084
nautical twilight C 409
Navier-Stokes equation E 039
navigable semicircle S 068
NCA N 038
NCC N 039
NCL N 041
near gale V 064, ~ -infrared radiation R 064, ~ -polar orbiting satellite S 013
nebula N 009
nebulosus (neb) N 010
negative viscosity V 092
neoglaciation N 024
nephelometer N 015
nepheloscope N 016
nephoscope N 017
nested grids G 081
net pyranometer P 111, ~ pyrgeometer P 115, ~ pyrradiometer P 122, ~ radiation R 032, ~ solar radiation R 039, ~ storm rain P 149, ~ terrestrial radiation R 044
network density D 022
neutral atmosphere N 027, ~ point P 352, ~ points P 341, ~ stability E 006
neutropause N 026
neutrosphere N 927
new cover S 298
newton N 028
night sky light, ~ ~ luminescence L 104
nightglow L 104
Nimbostratus (Ns) N 030
Nimbus N 031
no lift balloon B 008
noctilucent clouds N 109
nocturnal cooling R 118, ~ jet C 473, ~ minimum temperature T 057
noise (dynamic meteorology) Z 017, ~ filtering F 025
nomogram N 060
non-isotropic turbulence T 274, ~ -linear instability (dynamical system) I 100
normal (reference) period P 076, ~ barometer B 064
normals N 113
north wind C 423
norther N 100
northern lights A 345
nowcast N 116
nowcasting P 265
nucleation N 117
nuclei counter P 333

nucleus N 121
numerical forecast/prediction NWP P 260, ~ forecasting model M 184, ~ instability I 101, ~
integration I 111, ~ simulation S 101, ~ stability S 202
Nusselt number N 141

OOO

objective analysis A 184, ~ forecast P 262
oblique visibility V 134
observation; O 002
observational network R 173
occluded depression D 041, ~ front F 120
occlusion O 025
ocean station vessel – OSV S 239, ~ weather station S 239
oceanic meteorology M 088
ocenicity, oceanity O 022
octant O 031
offshore wind B 121
Ogassawara anticyclone A 238
okta O 030
ombrometer M 137
omega equation E 040
onshore wind B 119
opacus (op) O 036
opalescence O 037
open cells C 099, ~ -scale barograph M 130
operational numerical model M 195
optical air mass M 022, ~ density of a cloud D 020, ~ depth G 084, ~ phenomenon F 092, ~
probing of the atmosphere S 162, ~ refractive index I 043, ~ thickness G 084
optimum interpolation I 129
orange code C 289
ordinary agricultural meteorological station S 220, ~ agrometeorological station S 220, ~
climatological station S 228, ~ radiation station S 254, ~ thermometer T 151
orographic cloud N 093, ~ depression D 042(1) , ~ inversión I 156, ~ isobars I 185, ~
occlusion O 027, ~ precipitation P 207, ~ snow line L 066, ~ vortex T 259, ~ wind flow S
050
orography O 065
osmometer O 072
OSV S 239
outbreak of air I 142
outflow S 053
outgoing radiation (long-wave) R 031
overcast sky C 127
overlapping averages M 056
overshooting tops V 089
oxygen O 075, ~ band B 021, ~ -ozone system S 124
ozone O 076, ~ layer O 078, ~ shield S 054, ~ sonde O 079, ~ spectrophotometer S 178
ozonometer O 077
ozonosphere O 078

PPP

p system S 109
 paleoclimate P 005
 paleoclimatology P 006
 pampero P 007
 pannus (pan) P 016
 parametrization P 019
 paranthelion P 025
 parantiselena P 027
 paraselenic circle C 134
 parcel method M 107
 parhelia associated with the 22⁰ halo P 031, ~ associated with the 46⁰ P 032
 parhelic circle C 136
 Parry arcs A 293
 partial cloud cover N 012, ~ potential temperature T 061, ~ pressure P 235
 Pascal (Pa) P 041, ~'s law L 035
 past weather T 166
 pastagram P 042
 pearl necklace lighting, pearl lighting F 144
 penetrative convection C 379
 penitent ice,~ snow; M 212
 Penk's classification of climates C 209
 pennant F 012
 pentad P 063
 percolation P 064
 percentage of possible sunshine F 096
 perfect gas G 004, ~ prognosis method M 117
 periglacial climate C 244
 period averages M 060, ~ of record P 070, ~ of valability P 072
 periodogram P 084
 perlucidus (pe) P 085
 permafrost, pergelisol Î 033
 permanent anticyclone A 238, ~ depression D 043
 permeability P 087
 perpetual frost climate C 216
 persistence forecast P 243, ~ tendency T 089
 perturbation method M 108
 pH (value) P 099
 phase transformation S 044, ~ velocity V 116
 phenogram F 017
 phenological anomaly A 224, ~ interphase I 124, ~ map (chart) H 028, ~ observation O 011
 phenology F 018
 phitoclimatology F 031
 photometeor F 092
 photometer F 093
 phreatic surface P 054
 physical climatology C 265, ~ meteorology F 033
 physics of Earth G 012, ~ of the atmosphere F 033
 phytoclimate F 030 plant climat F 030
 phytotron F 032
 piezotropic equation E 041

pileus (pil) P 106
 pilot balloon B 012, ~ -balloon observation S 159, ~ -balloon station S 235, ~ -balloon
 plotting board P 131
 Pitot tube T 242
 pixel P 125
 plan position indicator – PPI (-scope) I 027
 Planck's radiation law, Planck's law L 036
 Planckian radiator C 402
 planetary atmosphere A 327, ~ boundary layer S 296, ~ circulation C 183, ~ wave U 046
 plant climat F 030
 plasmopause P 132
 plasmasphere P 133
 plate P 126
 Pleistocene climate C 217
 plotting model M 187, ~ symbols S 098
 plume P 008, ~ rise model M 205
 pluvial period P 077
 pluviograph P 155
 pluviometric quotient C 307(1)
 pluviometry P 156
 pluviroscope P 165
 pluviothermic ratio C 307(2)
 point discharge D 067, ~ of occlusion P 344, ~ source S 339, ~ -to multipoint communication
 C 322, ~- to-point communication C 321
 polar air A 074, ~ anticyclone A 232, ~ aurora A 346, ~ blackout E 152, ~ cap absorption A
 007, ~ cell C 093, ~ climate C 246, ~ cyclone D 044, ~ easterlies V 084, ~ front F 123, ~ front
 theory T 114, ~ high A 232, ~ invasión, ~ low D 044, ~ night jet C 470, ~ orbiting satellite S
 013, ~ outbreak I 143, ~ vortex V 141, ~ wind V 063
 polarimeter P 167
 polariscope P 168
 pollen analysis A 166
 pollutant emission E 079(2)
 polluted air A 076
 polynomial interpolation I 130
 polytropic atmosphere A 340, ~ model M 196
 pumping P 178
 pool of cold air L 002
 porosity P 180
 port meteorological liaison officer A 101
 post-frontal fog C 084
 potencial evapotranspiration E 133, ~ energy E 097, ~ equivalent temperature T 041, ~
 evaporation E 125, ~ gradient G 053, ~ instability I 091, ~ temperature T 062, ~ vorticity V
 148, ~ due to hydrostatic pressure P 183
 power law profile P 301
 praecipitatio (pra) P 187
 Prandtl number N 142
 prebaratic chart H 034
 precipitable water A 266
 precipitation P 193, ~ aloft P 202, ~ cell C 095, ~ current C 455, ~ day Z 025, ~ duration ~ D
 158, ~ gauge P 157, ~ intensity I 117, ~ regime R 138, ~ station P 181, ~ trails V 111

precisión P 215
 precursor P 216
 predictand P 217
 predictability P 218
 predictor P 219
 predominant visibility V 136
 pre-frontal fog C 085, ~ -frontal thunderstorm O 050
 present weather T 167
 pressure P 230, ~ altimeter A 131, ~ anomaly A 220, ~ chamber B 037, ~ coordinate system S 109, ~ force F 082, ~ gradient G 052, ~ -gradient force F 082, ~ jump S 001, ~ pattern flying Z 013, ~ pattern, ~ distribution D 132, ~ plate anemometer G 029, ~ surge C 412, ~ system S 112, ~ tendency T 090, ~ tube anemometer A 210, ~ wave U 033
 prevailing wind V 046
 primary circulation C 193, ~ depression D 045, ~ radar R 016, ~ rainbow C 445
 primitive equations E 049
 principal agrometeorological station S 222, ~ climatological station S 230, ~ front F 124, ~ land station S 260
 probability P 284
 probably forecast P 271
 probable maximum precipitation P 205
 process lapse rate G 061
 profil hydrique P 303
 prognosis P 237
 prognostic chart H 035, ~ equations E 050
 progression of the monsoon P 306
 pronostic contour chart H 037
 prontour chart H 037
 proton precipitation P 200
 protonosphere P 320
 pseudo wet-bulb potential temperatura T 063
 pseudo-adiabat, ~-adiabatic P 322, ~ -adiabatic lapse rate G 058, ~ -adiabatic process P 289, ~ -front P 325
 psychrometer P 328
 psychrometric constant, formula ~ F 075, ~ tables T 009
 pure air A 077
 purple light, ~ glow L 112
 pyranograf P 107
 pyranogram P 108
 pyranometer P 109
 pyrgeometer P 113
 pyrheliogram A 024
 pyrheliograph A 023
 pyrheliometer A 027
 pyrheliometric scale S 037
 pyrotechnic flare R 005
 pyrradiometer P 121

QQQ

QBO O 067
 QDF Q 002

QFE Q 003
 QFF Q 004
 QNE Q 005
 QNH Q 006
 QNU Q 007
 QPF Q 008
 quantitative precipitation forecast – QPF P 244
 quantity of illumination I 006, ~ of radiant energy, ~ of radiation C 021
 quasinedivergent ~ M 177
 quasi-biennial oscillation O 067, ~ -biennial periodicity P 083, ~ -geostrophic approximation, ~ -geostrophic equation A 273, ~ -geostrophic model M 175, ~ -solenoidal model M 177-static approximation A 274, ~ -stationary front F 113, ~ -stationary perturbation P 093
 quaternary climate C 227

RRR

Rabal R 001
 radar (**RA**dio **D**etection **A**nd **R**anging) R 008, ~ climatology C 267, ~ display E 018, ~ echo E 015, ~ equation E 042, ~ meteorological observation O 015, ~ meteorology M 092, ~ reflectivity R 127, ~ scatterometer D 126, ~ screen E 018, ~ sounding S 160, ~ storm detection D 075, ~ wind sounding S 160
 radarsonde R 019
 radial flow F 051, ~ wind V 065
 radiance L 108, ~ temperature T 082
 radiant emittance E 090, ~ energy E 098, ~ exitance E 090, ~ exposure (at a point of a surface, for a given duration) E 149, ~ flux F 052, ~ intensity (of a source in a given direction) I 115, ~ power F 052
 radiation R 050, ~ balance meter P 122, ~ balance R 032, ~ belts C 124, ~ chart D 084, ~ climate C 247, ~ fog C 076, ~ frost Î 031, ~ frost Î 031, ~ inversion I 149, ~ model M 186, ~ point P 340 radiation R 050, ~ P 232, ~ station S 253, ~ thermometer T 147
 radiative cooling, radiational ~ R 120, ~ equilibrium E 007, ~ heating Î 022, ~ transfer T 193
 radiatus (ra); R 022
 radio atmometer R 073, ~ aurora R 074, ~ direction-finder – RDF R 079, ~ duct R 075, ~ refractive index I 044, ~ sounding R 089
 radioactive fallout S 063, ~ precipitation P 208, ~ tracer T 219
 radiocarbon dating D 002
 radioelectric meteorology R 083
 radiogoniograph R 077
 radiogoniometer R 079
 radiogoniometry R 078
 radiomaximograph R 082
 radiometeorology R 083
 radiometry A 026
 radiosonde R 090, ~ balloon B 009, ~ observation R 089, ~ station S 217
 radiosounding station S 217
 radiotheodolite R 093
 radiowind R 094, ~ observation O 017
 RADOB R 095
 radom R 096
 radón R 097

rain P 137, ~ and snow L 006, ~ drop P 102, ~ erosion E 110, ~ making P 139, ~ shadow U 003, ~ shower A 360, ~ stage S 204
 rainband B 025
 rainbow C 439
 raindrop size distribution D 131
 rainfall duration D 158, ~ excess P 149, ~ intensity, ~ rate I 117, ~ recorder P 155, ~ station P 181
 raingauge P 157
 rain-out, rain washout S 175
 rainstorm F 160, P 152
 rainy season S 086
 ramsonde, ram penetrometer P 062
 random forecast P 239, ~ magnitude M 038
 randomization S 065
 range A 159, ~ -height indicator – RHI 025
 Rankine temperature scale; S 028
 Raoult's law L 037
 Rawinsonde S 172
 Rayleigh number N 143, ~ scattering D 102
 real horizon O 061(3)
 rear of a depression T 226
 Réaumur temperature scale S 029
 recent snow cover S 298
 recorder, recording instrument I 107
 recording frigidometer F 103, ~ albedometer A 116, ~ anemometer A 212, ~ barometer B 040, ~ raingauge P 155, ~ theodolite T 105
 recurvature R 122
 red code C 289, ~ noise Z 019
 reduction of pressure to a standard level R 123, ~ of temperature to mean sea-level R 124
 reference atmosphere A 342, ~ climatological station S 227
 reflectancy, reflexion factor R 126
 reflected global radiation R 038, ~ solar radiation R 038, ~ terrestrial radiation R 045
 reflection nephoscope N 020
 reflectometre R 128
 Refsdal diagram A 088
 regeneration of a depression R 135
 régime R 136
 region of thunderstorm activity F 057
 regional basic synoptic network R 176, ~ broadcast D 099, ~ forecast P 253, ~ meteorological office B 103, ~ standard barometer B 058
 Regional Area Forecast Centre – RAFC C 117, ~ Association A 311, ~ Meteorological Telecommunication Network – RMTN R 175, ~ Radiation Centre C 117, ~ Specialized Meteorological Centre – RSMC C 112, ~ Telecommunication Hub – RTH C 119
 regular broadcast E 083
 Regular World Days – RWD Z 032
 relative acceleration A 016, ~ geopotential G 015, ~ humidity of moist air with respect to ice (U_i) U 012, ~ humidity of moist air with respect to water (U_w) U 011, ~ ionospheric opacity meter R 187, ~ moisture of the soil U 013, ~ sunspot number N 150, ~ topography T 182, ~ vorticity V 149, ~ wind V 028
 relaxation method M 111

relief R 158
 remote sensing T 029, ~ sounding T 034
 representative meteorological observation O 016
 reshabar R 161
 resistance thermometer T 143
 resolution, resolving power R 182
 resonance theory T 116
 response time T 164
 resultant wind V 067
 retention R 162
 retrograde depresión, ~cyclone D 048
 retrogression R 167
 return stroke D 060
 returning polar air A 075
 reversal of monsoon I 144
 reverse flow thermometer housing A 040
 reversible process P 290
 Reynolds number N 144, ~ stress T 095
 ribbon lighting F 141, F 143
 Richardson number N 145
 ridge P 014, ~ line A 381, ~ of high pressure D 139
 rime C 144, ~ fog C 068, ~ gauge C 145
 ring current C 468
 riometer R 187
 r.m.s. error A 003
 ROBIN S 091
 rocket lighting F 146, ~ sonde R 007, ~ sounding R 006
 rockoon sounding S 154
 roll vortex R 206
 root mean square deviation A 003
 rosary lighting F 144
 Rosemount temperature housing A 041
 Rossby diagram D 090, ~ number N 146, ~ parameter P 024, ~ radius of deformation R 110,
 ~ regime R 139, ~ wave U 046
 rotating dischpan experiment E 144
 rotor cloud N 094
 roughness coefficient, ~ length, ~ parameter C 297
 round-off error E 108
 route forecast P 250
 running means M 056
 runoff S 053
 run-of-wind anemometer A 213
 runway P 124, ~ state S 210, ~ visual range – RVR D 129
 RWY P 124

SSS

Saint Elmo's fire F 058, ~ Martin's summer V 009
 salt haze P 050
 sand haze P 049, ~ wall Z 030, ~ whirl T 255
 sandstorm F 164

SAR R 009

satellite subpoint P 353, ~ infrared spectrometer – SIRS S 184 meteorology M 094, ~ observation O 018, ~ picture I 010, ~ picture navigation N 005, ~ sounding S 161, ~ wind, satellite wind estimate V 068, ~ zenith angle U 058

satrugi/zastrugi Z 001

saturated adiabatic A 047

saturation S 018, ~ adiabatic A 047, ~ adiabatic lapse rate G 049, ~ capacity of the soil C 029, ~ deficit D 009, ~ mixing ratio with respect to ice (r_i) R 107, ~ mixing ratio with respect to water (r_w) R 106, ~ vapour pressure of moist air with respect to water (e'_w) T 099, ~ vapour pressure in the pure phase with respect to water (e_w) T 097, ~ vapour pressure in the pure phase with respect to ice (e_i) T 098, ~ vapour pressure of moist air with respect to ice (e'_i) T 100

saturated air A 078, ~ soil S 142, ~ -adiabatic G 049

S-band B 022

scalar field C 058, ~ product P 297

scale height \hat{I} 007

scale S 035, ~ line L 075

scanning multifrequency microwave radiometer – SMMR 088, ~ radiometer R 086

scattered radiation R 056

scattering in the atmosphere D 105

scavenging by precipitation S 175

shearing wave U 030

schelterbelt P 028

scintillation S 047

sirocco, sirocco S 104

sea breeze front F 131, ~ breeze, lake ~ B 119, ~ fog C 06, ~ level altitude A 137, ~ of cloud M 011, ~ of fog M 010, ~ salt nucleus N 132, ~ smoke M 013, ~ state S 209, ~ -level pressure P 226

seamile/nautical mile M 144(4)

SEASAT surface wind V 081

seclusion S 056

secondary circulation C 194, ~ cyclone, ~ low D 049, ~ front F 126, ~ radar R 017, ~ rainbow C 446, ~ thermic asymmetry of cyclone A 306

sectorized image I 011

secular trend in climate T 091

sedimentation S 062

seeding agent A 100

seiche S 064

selected ship station/selected ship S 249

selective absorption A 010

semi-arid zone Z 059, ~ -diurnal wave U 049, ~ -implicit method M 118, ~ -permanent anticyclone A 241, ~ -permanent depression D 050

sensible heat C 048

serein P 147

severe tropical storm C 165d, ~ weather threat index – SWEAT index I 031, ~ weather V 152

sferics fix L 097, ~ network R 170, ~ recorder \hat{I} 037

sferics, spherics S 087

shadow U 002

shallow low M 159

shamal \S 001

shape of the sky F 066
 shear layer S 267, ~ line L 081, ~ vector F 061
 shearing instability I 092, ~ stress F 080
 sheet lighting F 137
 shimmer T 225
 ship icing G 035, ~observation O 008, ~ sea station S 239
 short interval images I 014, ~ wave U 048, ~ -range forecast P 266, ~ -wave radiation R 055
 Showalter's stability index I 062
 shower A 356
 SI units U 063
 sigma coordinate system S 111
 SIGMET information I 078
 significant clouds N 111, ~ weather chart H 013, ~ weather T 163
 silent, shadow zone U 002
 silver iodide seeding \hat{I} 042
 similarity theory of turbulence T 118
 simoon S 102
 simulated rainfall P 209
 single observer forecast P 270, ~ station forecast P 270
 singularity S 103
 sinking I 016
 siphon barometer B 052
 site of station A 152
 Six's thermometer T 153
 skew T - $\log p$ diagram D 086
 skill score I 050
 sky B 110, ~ map H 01, ~ radiation R 035, ~ slightly clouded C 129
 slant visibility V 134
 sleet L 006, ~ squall V 108
 slice method M 113
 sling psychrometer P 331, ~ thermometer T 152
 slope of a front P 018, ~ of un isobaric surface P 017
 slush Z 034
 small hail M 041, ~ halo H 004
 smog S 130
 smoke F 148
 smoke horizon O 064, ~ pall P 055
 smoothing N 025
 Snell's law L 038
 snow Z 002, ~ banner P 011, ~ blindness O 057, ~ blink S 049, ~ cover S 272, ~ crystals C 420, ~ day Z 024, ~ density D 023, ~ depth G 086, ~ fence P 029, ~ flurry R 099, ~ grains G 069, ~ line L 066, ~ lying G 086, ~ melt T 178, ~ -gauge N 056, ~ pack R 178, ~ pellets M 042, ~ pillow P 089, ~ plum P 011, ~ régime R 137, ~ rollers R 207, ~ sampler S 168, ~ shover A 361, ~ sky S 049, ~ smoke P 011, ~ stage S 205, ~ stake R 186, ~ storm F 166, ~ survey R 157, ~ tube S 168
 snowdrift T 233
 snowflake(s) F 134f
 snowfall Z 002
 sodar S 137

soil active layer S 278, ~ air A 097, ~ climate C 217, ~ evaporimeter G 011, ~ isotherm I 196,
 ~ moisture deficit D 010, ~ moisture tension T 101, ~ moisture U 014, ~ sonde S 167, ~
 temperature T 065, ~ thermometer G 016
 soil-lifting A 098
 solar activity A 028, ~ climate C 248, ~ constant C 356, ~ cycle C 171, ~ flare E 115, ~ halo
 H 002, ~ radiation R 055, ~ radio emission E 085, ~ tide M 016, ~ wind V 070, ~ zenith
 angle U 059
 solarigraf P 107
 solarigram P 108
 solarimeter P 109
 solenoid S 146
 solenoidal model M 197
 solifluction 149
 sonic boom B 029
 sound propagation P 315, ~ velocity, sonic speed V 123
 sounding S 150, ~ ballon B 013
 source S 336, ~ of an atmospheric S 335, ~ of thunderstorm activity F 057, ~ region R 155, R
 156, ~ strength E 079(2)
 southern lights A 344, ~ oscillation O 066
 space charge S 006, ~ meteorology M 094, ~ -based subsystem S 317
 special World Intervals – SWI I 135
 species of clouds S 177
 specific heat capacity, ~ heat C 050, ~ humidity (q) U 014
 spectral concentration (of a radiometric quantity) D 025, ~ lines L 091, ~ model M 198, ~
 numerical analysis A 183, ~ numerical prediction P 261
 spectroheliograph S 179
 spectrometer S 180
 spectrum S 186
 specular reflection R 131
 speed of sound V 123
 spherical pyranometer P 112, ~ pyrgeometer P 116, ~ pyrradiometer P 123
 spiral band B 027
 spissatus (spi) S 196
 spontaneous condensation C 328, ~ freezing C 339, ~ nucleation N 119, ~ sublimation S 314
 sporadic E layer S 286
 spot wind V 055
 spout T 234
 spray E 077
 spread F S 289
 spring P 279
 squall G 073, ~ cloud N 073, ~ -line, ~ thunderstorm L 082
 square mean M 049
 stability S 197, ~ index I 036, ~ parameter P 021
 stable air A 079, ~ air mass M 025, ~ wilting humidity P 345
 stagnation zone Z 057
 standard atmosphere A 342, ~ deviation A 003, ~ height \hat{I} 016i, ~ sobar surface S 327, ~
 pressure altitude A 138, ~ raingauge P 162, ~ temperature T 085, ~ time of observation O
 054
 standing cloud N 095, ~ eddies T 249, ~ wave U 051
 Stanton number N 147

state of sea S 209, ~ of sea scale S 036, ~ of sky, sky S 208, ~ of soil S 211
 static instability I 096, ~ stability S 200
 statics of atmosphere S 216
 station barometer B 055, ~ cercle C 137, ~ index number, ~ designator, ~ number I 024, ~
 location C 388, ~ model M 187, ~ pressure P 225
 stationary cyclone, ~ depression D 051, ~ front F 113, ~ wave U 051
 statistical forecast P 274, ~ model M 199
 statute mile M 144(2)
 steam fog C 072
 steering G 025, ~ flow C 454, ~ level N 045
 Stefan-Boltzman law L 043, ~ -Boltzmann constant C 357
 stemming B 031
 steppe climate C 231
 stepped leader T 217
 stereographic projection P 312(3)
 Stevenson screen A 038
 stochastic magnitude M 038, ~ model M 200
 storm F 154, ~ surge U 031, ~ warning A 364
 stratification curve C 438
 stratiform cloud (other than Stratus) S 274
 stratiformis (str) S 274
 Stratocumulus (Sc) S 275
 stratopause S 276
 stratosphere S 277
 stratospheric aerosols (particles) A 096, ~ steering G 026, ~ trades A 125, ~ warming Î 021
 Stratus (St) S 300
 streak lighting F 143
 stream function F 151, ~ line L 077
 stress T 103
 strong breeze B 122, ~ breeze V 062, ~ gale V 052
 Stüwe diagram D 091
 subfrontal cloud N 097
 subgeostrophic wind V 071
 subgradient wind V 072
 subgrid-scale process P 292
 subjective forecast P 275
 sublimation S 313, ~ nucleus N 130
 subregional broadcast E 084
 subsidence S 316, ~ inversion I 150
 subtropical anticyclone B 112, ~ calm C 009, ~ easterlies V 085, ~ high-pressure belt B 112
 suction vortices 248
 sudden change report A 366, ~ ionospheric disturbance (SID) P 094, ~ warming Î 021
 sugar snow Z 003
 sukhovei S 318
 sulphur dioxide – SO₂ B 099, ~ rain P 146
 sultriness Z 011
 summer monsoon M 224
 sun dog S 136, ~ pillar C 308, ~'s elevation Î 010
 sunglint R 131
 sunlit aurora A 348

sunshine record H 047, ~ recorder H 045
 sunspot cycle C 171
 Sunsynchronous Meteorological Satellite–SMS S 014
 sun-synchronous orbit O 059, ~ -synchronous satellite S 014, ~ -weather correlation C 397
 superadiabatic lapse rate G 059
 supercell S 320
 supercooled cloud N 099, ~ fog C 068, ~ rain P 151, ~ water A 267
 supercooling S 330
 supergeostrophic wind V 073
 supergradient wind V 074
 superior mirage M 154
 supernumerary rainbow C 447
 supersaturation with respect to ice S 332w, ~ with respect to water S 331
 supplementary features P 035, ~ land station S 261, ~ observation O 021, ~ ship station/~
 ship S 250, ~ station S 261
 supply current C 451
 surface boundary layer S 293, ~ chart, ~ synoptic chart H 040, ~ forecast chart H 034, ~
 inversion I 155, ~ layer S 293, ~ observation O 009, ~ of discontinuity S 322~ ozone O 080,
 ~ radiation budget B 086, ~ roughness R 204, ~ runoff S 052, ~ synoptic station S 257, ~
 temperature of water, lake, river, sea surface temperature T 066, ~ trough T 012, ~ wind V
 038, ~ wind stress F 098
 surge current C 456, ~ line L 068
 SWEAT index I 031
 swell H 088
 swinging plate anemometer G 029
 symmetry point P 338
 SYNOP code C 287
 synoptic analysis A 188, ~ chart H 039, ~ climatology C 268, ~ forecast P 273, ~ hour O 051,
 ~ meteorology M 096, ~ method M 112, ~ observation O 020, ~ report M 070, ~ scale S 039,
 ~ situation S 127, ~ station S 255, ~ type T 171
 synthetique apertrure radar – SAR R 009

TTT

tail wind V 037
 tangent arcs to 22⁰ halo A 290, ~ arcs to 46⁰ halo A 291
 tangential wind V 075
 Taylor number N 148
 Technical Commission C 313
 technoclimatology T 027
 telecommunication T 028
 telemeteorograph T 031
 telemeteorography T 032
 telemeteorometry T 033
 telephotometer T 030
 telescopic series S 075
 Television and Infrared Observation Satellite –TIROS T 173
 television weather broadcasting B 137
 temperature T 073, ~ anomaly A 221, ~ correction C 392, ~ dew-point spread D 011, ~
 extremes E 155, ~ inversion I 151, ~ lapse vertical G 060, ~ of soil surface T 045, ~ range A
 157

temporales T 087
 tendency equation E 043
 tephigram T 024
 termal T 119
 terminal fall velocity V 119
 termistor T 120
 terrestrial radiation balance R 044, ~ radiation R 041, ~ surface radiation R 040
 tertiary circulation C 195, ~ climate C 249
 tetron B 014
 Teweles-Wobus index I 069
 thalweg T 011
 thaw D 076
 thawing index I 038, ~ season S 082
 theodolite T 104
 theoretical meteorology M 098
 thermal (thermic) asymmetrie A 307, ~ advection A 059, ~ belt, ~ zone C 123, ~ efficiency E 065, ~ equator E 021, ~ high A 243, ~ low C 054, ~ pollution P 175, ~ radiation R 068, ~ roughness R 205, ~ steering G 027, ~ vorticity V 150, ~ wind V 077
 thermistor anemometer A 207, ~ thermometer T 144
 thermobaric field C 059
 thermocouple T 154
 thermocyclogenesis T 122
 thermodynamic dew-point temperature P 346, ~ diagram D 092, ~ frost-point temperature (T_f) T 067, ~ ice-bulb (T_i)/ ice-bulb temperature T 068
 thermodynamics T 125
 thermoelectric thermometer T 154
 thermogram T 127
 thermograph T 126
 thermohygrogram T 129
 thermohygrograph T 128
 thermohygrometer T 130
 thermometer T 132, ~ screen A 038
 thermopause T 158
 thermosphere T 159
 thermotropic model M 201
 theta (θ) coordinate system S 110, ~ (potential temperature) system S 110
 thetagram T 160
 thickness G 088, ~ chart H 023, ~ line L 084, ~ pattern T 182
 Thornthwaite index I 058, ~'s classifications of climates C 210, ~'s moisture index I 065
 threshold (runway) P 192
 thunder T 245, ~ squall G 075
 thunderbolt T 220
 thundercloud C 429
 thunderstorm O 044, ~ cell C 097, ~ day Z 023, ~ observing station S 232
 thunderstorm outflow F 045, ~ turbulence T 276
 thundery cloud system S 118, ~ precipitation P 206
 timber-line L 063
 time constant C 352
 tipping-bucket rain-gauge P 159
 TIROS Operational Satellite System T 185, ~ Operational Vertical Sounder – TOVS S 173

top of friction layer L 064, ~ of planetary boundary layer L 064
 topoclimatology T 179
 topside sounder I 163
 tornado T 184, ~ N 075, ~ echo E 013, ~ outbreak F 011
 torr M 146
 TOS-System, TOSS T 185
 total cloud cover N 013, ~ lift of a balloon F 078, ~ ozone O 081, ~ pressure P 227, ~
 radiation R 046, ~ totals index I 070
 totalizer raingauge P 164
 touchdown zone Z 039
 TOVS S 173
 trace U 066, ~ constituent U 067, ~ element U 067
 track of a depression D 028
 tracks method M 114
 trade winds, trades A 123, ~ -wind belt C 121, ~ -wind Cumulus C 431, ~ -wind front F 130,
 ~ -wind inversion I 147
 trailing flare R 004, ~ front F 114
 trajectory, track T 189
 trajectoryies method M 114
 tramontana T 191
 transformation of an air mass T 196
 transient eddies P 098
 transition altitude A 141, ~ layer S 271, ~ level N 049
 transitional flow C 461
 translucidus (tr) T 197
 transmission coefficient C 299
 transmissometer T 200
 transmittance T 201
 transosonde B 008
 transparency T 205
 transpiration T 206
 travelling ionospheric disturbance P 095
 tree deformation D 012, ~ -line L 063, ~ -ring climatology D 014
 triple point, triple state P 354
 tropical air A 080, ~ air fog C 070, ~ calms C 010, ~ climate C 250, ~ cyclone C 166, C
 166g, ~cyclone classification system from satellite imagery S 105
 depression C 166, ~ disturbance C 166a, ~ easterlies V 085, ~ maritime air A 073, ~
 meteorology M 099, ~ monsoon climate C 272, ~ storm C 166c, ~ upper-tropospheric trough
 – TUTT T 022
 Tropical Cyclone Advisory Centre C 103
 tropopause T 236, ~ chart H 014, ~ funnel P 053, ~ wave U 018
 troposphere T 238
 tropospheric ozone O 080
 trough T 011, ~ line A 382
 trowal, ~ (Can) P 015
 true wind V 023
 truncation error E 109
 trunk C 308
 tuba (tub) T 243
 tundra climate C 232

turbidity T 246, ~ coefficient C 301, ~ factor F 008
turbopause H 085
turbulence T 267, ~ cloud N 076, ~ coefficient C 299, ~ component C 318, ~ condensation level N 040, ~ energy E 093, ~ intensity I 119, ~ inversion I 152, ~ spectrum S 190
turbulent boundary layer S 297, ~ diffusion D 107, ~ flow T 267, ~ flux F 053, ~ shear stress T 095
TUTT T 022
twilight C 407, ~ airglow L 114, ~ arch A 286, ~ colours C 428, ~ spectrum S 187
twinkling of stars L 052
twister T 184
two-dimensional turbulence T 268
typhoon C 166f, T 010, ~ warning A 364

UUU

Ulloa's ring H 006
ultraviolet radiation R 069
Umkehr effect E 059
uncinus (unc) U 017
undersun P 326
undulatus (un) U 056
unfiltered model M 194
universal attraction law L 016, ~ raingauge P 162
unstable air A 070, ~ air mass M 024, ~ wave U 041
updraught A 304
upglide cloud N 067
upgradient flux F 041
upper air A 325, ~ atmosphere A 324, ~ circumzenithal arc A 285, ~ front F 118, ~ mirage M 154, ~ wind V 057
upper-air analysis A 171, ~ -air chart H 022, ~ -air climatology C 259, ~ -air observation O 012, ~ -air ridge D 141, ~ -air station S 217, ~ -air synoptic station S 217, ~ -air trough T 017, ~ -level anticyclone/upper-air ~ A 237, ~ -level cyclone, upper-air ~ C 155, ~ -level ridge D 141, ~ -level trough T 017, ~ -level wind V 057, ~ -wind chart H 015
upslope fog C 075
upstream A 151
upward atmospheric radiation R 024, ~ terrestrial radiation R 042, ~ total radiation R 047
urban climate C 251, ~ climatology C 269
UV dosimeter D 144

VVV

vacuum correction C 394
Vallot heliothermometer H 048
Van Allen radiation belts C 124
vane anemometer A 203
vapour concentration U 006, ~ pressure (e') P 228, ~ tension (e') P 228
variability V 011
variable sky C 130, ~ wind V 079
variance analysis A 168
variational objective analysis A 186
varieties of clouds V 020
veering wind V 042

vegetation season P 073
 velocity defect law L 042, ~ potentiel 184
 velopause V 100
 velum (vel) V 101
 ventilated psychrometer P 330, ~ thermometer T 137
 ventilation V 103
 Venturi effect E 060
 vertebratus (ve) V 105
 vertical beam radar R 013, ~ extent of a cloud E 153, ~ profile P 299, ~ temperature gradient G 060, ~ temperature profile P 300, ~ visibility V 137, ~ wind shear F 063, ~ wind velocity V 125
 very clouded sky C 128(2), ~ -short range forecast P 265
 Vidie capsule C 034
 violent storm F 173
 virga (vir) V 111
 virtual height \hat{I} 017, ~ temperature T 086
 visibility V 130, ~ marker/~ object R 160, ~ meter V 128
 visible imagery (VIS) I 013, ~ radiation/light R 070
 visual meteorological conditions- VMC C 332, ~ range (meteorological) D 128, ~ storm signal S 069
 volcanic dust P 190
 VLF emissions E 088
 Volcanic Ash Advisory Centre C 102
 VOLMET V 140
 von Kármán constant C 354
 vortex cloud street D 149, ~ stretching L 013
 vorticity V 145, ~ advection A 056, ~ area index I 051, ~ equation E 044
 V-shaped depression D 039, ~ -shaped isobar I 184

WWW

WAFC C 115
 WAFS S 122
 Walker circulation C 195
 wake T 269, ~ depression D 042(2)
 warm advection A 059, ~ air A 064, ~ cloud N 064, ~ fog C 066, ~ front F 110, ~ high, ~ anticyclone A 233, ~ low D 034, ~ occlusion O 026, ~ rain P 140, ~ sector S 058, ~ tongue L 056
 warning codes C 289
 washout S 175
 water A 262, ~ balance B 080, ~ balance method M 103, ~ circulation coefficient C 305, ~ cloud N 063, ~ content of cloud C 372, ~ cycle C 168, ~ equivalent of snow cover E 008, ~ phase F 014, ~ spout T 235, ~ table P 054
 vapour V 006
 watershed B 072(2)
 water-vapour bands B 078, ~ -vapour spectroscopy S 185
 wave cloud N 077, ~ height \hat{I} 012, ~ motion M 157, ~ number N 134, ~ period P 068, ~ propagation M 157, ~ theory of cyclogenesis T 115
 waves in the easterlies U 027
 WDC C 114
 weather V 151, ~ advisory A 373, ~ analysis A 188, ~ bureau S 079, ~ chart, ~ map H 039, ~ control M 207, ~ lore P 321, ~ modification M 211, ~ proverbs P 321, ~ radar R 015, ~

reconnaissance flight Z 012, ~ report (publication) B 134, ~ routing O 042, ~ service P 236,
 ~ ship S 239, ~ situation S 212, ~ symbols S 099, ~ typ T 170, ~ warning A 368, ~ warning
 bulletin B 133
 weather's improvement A 147, ~'s worsening Î 034
 weathering Î 001
 WEFAX W 004
 wege P 014
 Wegener-Bergeron process T 108
 Weibull distribution D 133
 weighing rain gauge P 158
 weight barometer B 048
 weighted averages M 059
 Werenskiold diagram D 093
 west wind drift C 465, ~ -east transport T 214
 westerlies Z 044
 westerly trough T 018
 wet adiabatic A 047, ~ fog C 086, ~ snow Z 006, ~ spell P 077
 wet-adiabatic G 049, ~ -bulb depression D 095, ~ -bulb globe thermometer T 142, ~ -bulb
 pseudo-potential temperature T 063, ~ -bulb temperature T 071, ~ -bulb thermometer T 155
 whirling psychrometer P 331 whirlwind T 257
 whistler F 039
 white dew R 198, ~ noise Z 016, ~ rainbow C 442, ~ squall G 074
 whiteout P 059
 Wien's (displacement) law L 039
 wilting point P 345
 wind V 022, ~ aloft V 057, ~ chill factor I 061, ~ chill index I 061, ~ direction D 115, ~
 divide L 070, ~ flurry V 110 force F 087, ~ from astern V 037, ~ load P 229, ~ lull C 007, ~
 power station C 101, ~ pressure P 229, ~ profile P 304, ~ recorder A 212, ~ reversal I 146, ~
 rose R 199, ~ schift S 002, ~ sea H 089, ~ shaft, arrow S 019, ~ shear F 061, ~ sock, ~
 sleeve M 044, ~ speed, ~ velocity V 124, ~ stress curl R 193, ~ stress F 097, ~
 turbine (windmill) T 247, ~ vane V 028, ~ vector, ~ velocity V 097, ~ wave H 089
 windbreak, windscreen P 028
 wind-driven current C 453, ~ -driven oceanic circulation C 191, ~ -schift line L 067
 windward side P 034
 WINTEM W 005
 winter I 001, ~ monsoon M 223
 wiresonde S 166
 WMC C 111
 WMD Z 033
 WMI I 134
 WMO Member M 062
 Wolf's number N 150
 World Area Forecast Centre – WAFC C 114, ~ Area Forecast System – WAFS S 122, ~ Data
 Center – WDC C 113, ~ days Z 032, ~ Meteorological Centre – WMC C 110, ~
 Meteorological Congress C 342, ~ Meteorological Day-WMD Z 033, ~ Meteorological
 Intervals – WMI I 134, ~ Meteorological Organization-WMO O 060, ~ Radiation Centre –
 WRC C 115, ~ Radiometric Reference WRR R 125, ~ Weather Watch – WWW V 098
 worsening (weather) report/message M 066, ~ of weather Î 034
 WRC C 116
 WRR R 125

WWW V 098

XXX

X-band B 023

Xerophytes X 001

YYY

Yard Y 001

year A 162

year-to-year pressure difference V 013, ~ -to-year temperature difference V 014

yellow code C 289

ZZZ

ZCIT Z 040

zero-layer S 299

zodiac Z 035

zodiacal light L 113

zonal circulation, ~ flux C 197, ~ index I 056, ~ wave number N 136

zonda Z 061

zone of abnormal audibility Z 050, ~ of audibility Z 049, ~ of silence U 002

INDEX ALFABETIC FRANCEZĂ
INDEX ALPHABÉTIQUE FRANÇAIS

AAA

ablation A 005
abri à baromètre C 475, ~ anglaise A 038, ~ d'instruments A 038, ~ météorologique A 038, ~ Stevenson A 038
absorption atmosphérique A 008, ~ au-dessus de la calotte polaire A 007, ~ aurorale A 009, ~ sélective A 010
accalmie A 011, ~ du vent C 007
accélération A 014, ~ absoluto A 015, ~ angular A 017, ~ de la circulation A 012, ~ de la pesanteur (gravitation) A 013, ~ relativa A 016
accident climatique A 018
acclimatation A 021
accrétion A 022, ~ de glace A 032
accumulation A 031, ~ annuelle de neige R 178
acdar A 019
acoustique atmosphérique A 034, ~ météorologique A 034
actinogramme A 024
actinographe A 023
actinologie A 025
actinomètre A 027
actinométrie A 026
action de blocage B 107
activité solaire A 028
adiabatique A 049, ~ de l'air humide saturé A 047, ~ de saturation A 047, ~ sèche A 048
administration météorologique aéronautique A 050, A 352
adsorption A 051
advection A 052, ~ agéostrophique A 053, ~ chaude/froide A 059, ~ de tourbillon A 056, ~ géostrophique A 055, ~ thermique A 059, ~ turbulente A 060
aéolien E 102
aérobiologie A 083
aérodrome A 085, ~ alternatif A 086, ~ de réserve A 086
aérodynamique A 084
aérogramme A 088
aérographe A 090
aérojet C 469
aérologie A 089
aérométéorograph A 090
aéronautique A 091
aéronomie A 092
aéroport A 093
aérosol A 094, ~ marin A 095
aérosols stratosphériques A 096
âge glaciaire E 105
agent de liaison météorologique de port A 101, ~ d'ensemencement A 100
agglomération A 103
AGI A 258
agitation de l'air T 269
agrégation A 106, ~ du temps Î 034

agroclimatologie A 107
 agrométéorologie A 108
 aiguilles de glace A 020
 air A 061, ~ antarctique A 062, ~ arctique A 063, ~ chaud A 064, ~ clair A 066, ~ continental A 067, ~ de fœhn A 068, ~ du sol A 097, ~ équatorial A 069, ~ humide A 081, ~ instable A 070, ~ limpide A 066, ~ maritime A 071, ~ maritime polaire A 072, ~ maritime tropicale A 073, ~ polaire A 074, ~ polaire de retour A 075, ~ pollué A 076, ~ pure A 077, ~ saturé A 078, ~ sec A 082, ~ stable A 079, ~ tropical A 080
 aire (champ) de basse pression C 052, ~ de haute pression A 230
 AIREP A 109
 AISC A 259
 ajustement convectif A 112, ~ géostrophique A 113
 albédo A115, ~ de la Terre A 119
 albédographe A 116
 albédomètre A 117, ~ enregistreur A 116
 algorithme A 120
 alidade A 121
 alimentation A 122
 alizés A 123, ~ stratosphériques A 125
 Alpenglühen C 310
 ALPEX E 142
 alti-électrographe A 128
 altimètre anéroïde A 131, ~ barométrique A 131
 altimétrie barométrique A 129
 altitude A 137
 altitude barique/barométrique type A 138, ~ conventionnelle A 140, ~ de la cuvette barométrique A 132, ~ de la station A 136, ~ de transition A 141, ~ -densité standard N 053, ~ dynamique A 143, ~ géodynamique A 143, ~ géopotentielle A 144, ~ équivalente d'aérodrome A 133, ~ minimale de secteur A 134, ~ pycnique type N 053
 Altocumulus (Ac) A145
 Altostratus (As)A 146
 amas convectif A 104, ~ nuageux G 070
 amélioration du temps A 147
 amendement à une prévision A 148
 amont A 151
 amplitude A 159, ~ annuelle absolue de la température A 153, ~ annuelle moyenne de la température A 154, ~ de la température A 157, ~ d'une rafale (*a*) A 156, ~ quotidienne de la température A 158, ~ thermique A 157
 AMTEX E 142
 an/année A 162
 anafont A 163
 anallobare A 189
 analog A 190
 analyse A 168, ~ advective-dynamique A 170, ~ aérologique A 171, ~ barique A 173, ~ cinématique A 174, ~ cinématique différentielle A 175, ~ de Fourier A 172, ~ de la variance A 168, ~ de pollen A 166, ~ des champs d'altitude A 171, ~ des masses d'air A 165, ~ différentielle A 177, ~ du temps A 188, ~ frontologique A 179, ~ harmonique A 172, ~ hauteur-surface-durée A164, ~ isentropique A 180, ~ isotache/~ isotaque A 181, ~ numérique spectrale A 183, ~ objective A 184, ~ objective multivariée A 185, ~ objective

variationnelle A 186, ~ par coupe verticale A 187, ~ par surfaces isobares M 115, ~
 quadridimensionnelle A 176, ~ synoptique A 188
 anémobiographe A 191
 anémocinémographe A 192
 anémoclinographe A 193
 anémoclinomètre A 194
 anémogramme A 196
 anémographe A 193
 anémomètre A 198, ~ à contacts A 201, ~ à coupes A 202, ~ à fil chaud A 204, ~ à hélice A
 203, ~ à main A 209, ~ à moulinet A 205, ~ à plaque G 029, ~ à pression A 210, ~ à
 termistance A 207, ~ à tube de pression A 210, ~ bidirectionnel A 199, ~ de Byram A 205, ~
 Dines A 210, ~ enregistreur A 212, ~ girouette A 203, ~ totalisateur A 213
 anémométrie A 197
 anges E 016
 angle de croisement des isobars U 057, ~ géocentrique U 058 ; ~ zénithal du satellite U 058,
 ~ zénithal du Soleil U 059
 anhydride carbonique B 098, ~ sulfuré B 099
 animation des images de nuages A 218
 Ångström A 215
 annales aérologiques A 256, ~ météorologiques A 257
 anneau d'anthélie A 227, ~ de Bishop I 071, ~ de courant circumterrestre C 467, ~ d'Ulloa H
 006
 Année géophysique internationale – AGI A 258 , ~ (s) internationale(s) du Soleil calme –
 AISC A 259, ~ polaire internationale – API A 260
 annuaire météorologique A 257
 anomalie A 222, ~ climatique A 223, ~ de pression A 220, ~ de température A 221, ~ de la
 circulation A 219, ~ phénologique A 224
 antarctique/Antarctique A 226
 anthélie A 227
 anticrépuscule A 251
 anticyclogénèse A 228
 anticyclolyse A 229
 anticyclone A 230, ~ antarctique A 231, ~ arctique A 232, ~ chaud A 233, ~ continental A
 234, ~ coupe A 242, ~ de blocage A 235, ~ des Açores, des Bermudes, de l'atlantique
 Nord, de Sibérie, de l'Atlantique Sud A 241, ~ d'Ogasawara A 238, ~ dynamique A 236, ~ en
 altitude A 237, ~ froid A 240, ~ permanent A 238, ~ polaire A 232, ~ semi-permanent A 241,
 ~ subtropical B 112t, ~ hermique A 243
 antimousson A 252
 antipléion A 253
 antisélène A 254
 AOM D 127
 Aoustru A 348
 aphélie A 099
 API A 260
 Apob A 270
 appareil à jauger I 106
 approximation de Boussinesq A 271, ~ de Courtis-Godson A 272, ~ géostrophique A 275, ~
 hydrostatique I 164, ~ quasi géostrophique A 273, ~ quasi-statique A 274
 APT T 277

arc auroral A 281, ~ circumhorizontal A 282, ~ circumzénithal A 283, ~ circumzénithal inférieur A 284, ~ circumzenithal supérieur A 285, ~ dans le brouillard C 442, ~ d' anthélie A 227, ~ du Brocken A 289, ~ -en-ciel C 439, ~ -en-ciel blanc C 442, ~ -en-ciel de rosée C 443, ~ -en-ciel lunaire C 441, ~ -en-ciel principal C 445, ~ -en-ciel secondaire C 446, ~ -en-terre C 443, ~ surnuméraire C 447
 arche anticrépusculaire A 280, ~ crépusculaire A 286, ~ de chinook B 114
 arcs de Lowitz A 292, ~ de Parry A 293, ~ tangents au halo de 22° A 290, ~ tangents au halo de 46° A 291
 arctique A 288
 arcures L 090
 arcus (arc) A 294
 ARFOR A 295
 ARFOT A 296
 aridité A 297
 arrière d'une depression T 226
 ascendance A 304
 ascendant barique A 301, ~ allobarique/issalobarique A 302
 ascension capillaire (de l'eau dans le sol) A 305
 a-scope E 019
 ASN S 087
 asymétrie thermique A 307, ~ thermique secondaire du cyclone A 306
 assimilation des données A 309, ~ des données à quatre dimensions A 308
 Association régionale A 311
 assombrissement anticyclonique N 023
 astrométéorologie A 313
 ATIS S 081
 atlas climatique A 319, ~ des nuages A 320
 atmomètre E 130
 atmoradiographe A 321
 atmosphere A 328, ~ adiabatique A 329, ~ autobarotrope A 330, ~ barocline A 331, ~ barotrope A 332, ~ d'une mine A 333, ~ homogène A 340, ~ idéale A 336, ~ isotherme A 337, ~ libre A 325, ~ moyenne A 326, ~ neutre N 027, ~ OACI A 339, ~ planétaire A 327, ~ polytrophe A 340, ~ standard/~ type A 342
 atmosphérique S 087
 atténuation atmosphérique A 316, ~ du rayonnement solaire A 316
 atterrissage tous temps A 317
 aucun nuage en vue dans la direction d'observation-CFLOS L 071
 auréole A 344
 aurore A 347, ~ australe A 345, ~ boréale A 346, ~ éclairée par le Soleil A 348, ~ polaire A 347, ~ radio R 074
 autobarotropie A 350
 autoconvection A 351
 automne T 177
 AUTOVAP S 223
 aval A 354
 avalanche A 356, ~ d'air R 100
 averse A 357, ~ de neige A 362, ~ de pluie A 360 de projet A 361, ~ d'Auger A 358, ~ extensive A 358, ~ type A 361

avis à couleurs: avis jaune, ~ orange, ~ rouge C 289, ~ de coup de vent A 372, ~ de cyclone A 363, ~ de tempête A 364, ~ de typhon A 365, ~ de variation brusque A 367, ~ d'ouragan A 366, ~ météorologique A 369
axe d'anticyclone A 374, ~ de contraction/~ compression A 379, ~ de creux A 382, ~ de depression A 375, ~ de dilatation A 380, ~ du courant-jet/axe du jet A 378
azimut A 383

BBB

bac d'évaporation – BPI B 001
bai B 002, ~ -u B 003
balance d'énergie B 084, ~ d'évaporation
balise à neige R 186
ballon à niveau constant B 008, ~ à volume constant B 007, ~ captif B 006, ~ cerf-volant B 015, ~ météorologique B 011, ~ -pilote B 012, ~ radiosonde B 009, ~ -sonde B 013, ~ tétraédrique B 014
banc de brouillard B 016
banc de neige T 233, ~ de nuages B 017
bande C B 020, ~ brillante B 028, ~ d'absorption B 024, ~ d'oxygène B 021, ~ de pluie B 025, ~ du dioxyde de carbone B 019, ~ nuageuse B 026, ~ S B 022, ~ spirale B 027, ~ X B 023
bandes aurorales/~ d'aurore B 077, ~ de la vapeur d'eau B 078
bang sonique B 029
banquise B 018
bar B 030
barbier B 032
barbule B 034
baroclinicité B 039
baroclinie B 039
barogramme B 044
barographe B 040
barographe à flotteur B 041, ~ à grande échelle M 130
baromètre B 046, ~ -altimètre A 131, ~ aneroïde B 047, ~ à cuvette ajustable B 050, ~ à échelle compensée B 055, ~ à mercure B 049, ~ à siphon B 052, ~ balance B 048, ~ de control B 053, ~ de marine B 062, ~ de montagne B 054, ~ de station B 055, ~ du type Kew B 055, ~ enregistreur B 040, ~ étalon absolu B 056, ~ étalon national B 057, ~ étalon régional B 058, ~ Fortin B 050, ~ marin B 062, ~ métallique B 063, ~ normal B 064, ~ Tonnelot B 055
barométrie B 045
baromil B 067
barothermographe B 068
barothermohygrographe B 069
barotropie B 070
barrage B 031, ~ de glace B 033
barrière à neige P 029, ~ de nuages B 036, ~ pare-neige
barye B 035
base d'un nuage B 072
basse pression D 033
bassin d'évaporation B 001, ~ hydrographique B 074(2), ~ versant B 074(1)
bateau-feu S 247
belizna P 059

bilan calorique B 081, ~ d'énergie B 084, ~ du rayonnement atmosphérique B 087, ~ du rayonnement en surface B 086, ~ du rayonnement solaire R 039, ~ du rayonnement Terre-atmosphère B 092, ~ du rayonnement terrestre R 044, ~ du rayonnement total R 032, ~ hydrologique/~ hydrique B 080, ~ radiatif R 032 thermique B 081 thermique de la couverture neigeuse B 091
 bilanmètre pour le rayonnement total résultant
 bioclimatologie B 093, ~ humaine B 094
 biométéorologie B 095, ~ humaine B 096
 biosphère B 097
 bise B 104
 blanc dehors P 059
 bleu du ciel A 114
 blizzard B 106
 boîte à baromètre C 475
 boîtier thermométrique à contre-courant A 040, ~ thermométrique Rosemount A 041
 bologramme B 108
 bolomètre B 109
 bonne brise B 125
 bora B 111
 bouclier d'ozone S 054
 bouée dérivante B 004
 bourrasque V 110
 brèche de fœhn B 114
 brillance L 107
 brise B 116, ~ de glacier B 117, ~ de lac, brise de mer B 119, ~ de montagne ou de vallée B 120, ~ de terre B 121, ~ -vent P 028
 brontographe B 128
 brouillard C 065, ~ au sol C 080, ~ chaud C 066, ~ d'advection C 069, ~ d'air tropical C 070, ~ de mélange C 071, ~ de montagne C 074, ~ de mousson C 082, ~ de pente C 075, ~ de rayonnement C 076, ~ d'évaporation C 072, ~ d'inversion C 073, ~ en bancs C 078, ~ frontal C 077, ~ givrant, ~ surfondu C 067, ~ glacé C 079, ~ marin C 069, ~ mouillant C 086, ~ postfrontal C 083, ~ préfrontal C 084
 bruine B 138, ~ se congelant, ~ verglaçante P 196
 bruit (météorologie dynamique) Z 017, ~ blanc Z 016, ~ météorologique Z 018, ~ rouge Z 019
 brume A 065, ~ arctique P 047, ~ de poussière, ~ de sable P 049, ~ de sel P 050, ~ sèche P 046, ~ sèche en altitude P 051
 buisson T 244
 bulletin-avis météorologique B 133, ~ de prévision B 135, ~ d'information météorologique (publication) B 134, ~ météorologique B 136, ~ météorologique télévisé B 137
 bureau météorologique S 082, ~ météorologique d'aérodrome B 102, ~ météorologique régional B 103

CCC

calage altimétrique, ~ de l'altimètre C 002, ~ de la propagation de la crue C 003
 calme C 006
 calmes équatoriaux C 008, ~ subtropicaux C 009, ~ tropicaux C 010
 calorie C 011
 calorimètre C 014
 calvus (cal) C 015

canal C 017, ~ de l'éclair C 019
 canicule C 020
 capacité au champ C 026, ~ de rétention C 026, ~ de saturation du sol C 029, ~ d'infiltration C 027, ~ du vent C 031, ~ thermique massive C 050
 capillarité C 032
 capillatus (cap) C 033
 CAPPI I 026
 capsule anéroïde C 034, ~ de Vidie C 034
 capteur de gouttelettes D 119, ~ de précipitation, ~ d'humidité à l'alumine S 070
 caractéristique de la tendance de la pression C 036
 carroyage G 076
 carte adiabatique, ~ aérologique D 079, ~ analysée H 018, ~ à niveau constant H 024, ~ à pression constante H 032, ~ cinématique collective H 019, ~ cinématique des dépressions et anticyclones H 019, ~ climatologique H 020, ~ d'altitude H 022, ~ (d'analyse) prévue H 035, ~ de la tropopause H 014, ~ de méso-échelle H 033, ~ d'épaisseur H 023, ~ de Marsden H 034, ~ de prévision, ~ de surface H 040, ~ de surface isobare H 032, ~ de surface prévue H 038, ~ des vents en altitude H 015, ~ de l'advection H 011, ~ d'isohypses H 032, ~ d'isohypses prévue H 03, ~ du ciel H 012, ~ du temps H 039, ~ du temps significatif H 013, ~ fac-simile H 027, ~ frontologique en altitude H 029, ~ isallobarique H 030, ~ isentropique H 031, ~ isobarique H 032, ~ prévue synchrone H 036, ~ phénologique H 028, ~ pseudo-adiabatique D 079, ~ synoptique H 039, ~ synoptique de surface H 040
 cartes auxiliaires H 041
 cascade de Kolmogoroff C 037, ~ d'énergie C 038
 case lysimétrique L 095
 castellanus (cas) C 039
 CAT T 271
 catafront C 041
 catallobare C 042
 catasonde D 146
 catasphère S 088
 catathermomètre C 046
 CCL N 039
 CCM C 316
 cécité des neiges O 057
 ceinture des alizés C 121, ~ des anticyclones subtropicaux B 112, ~ subtropicale de haute pression B 112 thermique C 123
 ceintures de radiation, ~ de Van Allen C 124
 cellule à point de rosée C 098, ~ Bénard C 089, ~ convective, ~ de convection C 093, ~ de Ferrel C 090, ~ de Hadley C 091, ~ de précipitation C 095, ~ méridienne C 096, ~ orageuse C 097, ~ polaire C 092
 cellules fermées C 100, ~ ouvertes C 099
 célomètre C 087, ~ laser C 088
 centrale éolienne C 101

Centre consultatif sur la cendre volcanique C 102, ~ consultatif sur les cyclones tropicaux C 103
 centre d'action C 104, ~ de communication C 105, ~ de prévision C 107, ~ de veille météorologique C 108, ~ d'information de vol C 106
 centre météorologique C 109
 Centre européen pour les prévisions météorologiques à moyen terme – CEPMMT C 120, ~ météorologique mondial – CMM C 110, ~ météorologique national – CMN C 111, ~ météorologique régional spécialisé – CMRS C 112, ~ mondial de données – CMD C 113, ~ mondial de prévisions de zone – WAFC C 114, ~ radiométrique mondial – CRM C 115, ~ radiométrique national C 116r, ~ radiométrique régional C 117, ~ régional de prévisions de zone- RAFC C 118, ~ régional de télécommunications – CRT C 119
 céraunographe, céraunomètre C 133
 cercle de station C 137, ~ d'inertie C 134, ~ parasélien C 135, ~ parhélien C 136
 CFC C 276
 CFLOS L 070
 CGI C 384
 chaleur latente C 048, ~ massique C 050, ~ sensible C 049, ~ spécifique C 050
 chambre à nuages C 016, ~ à pression B 037
 champ barique, ~ de pression C 051, ~ cyclonique, ~ de basse pression C 052, ~ de déformation C 053, ~ de géopotentiel C 054, ~ du vent C 062, ~ électrique C 056, ~ isallobarique C 057, ~ scalaire C 058, ~ thermobarique C 059
 changement climatique S 043, ~ de phase S 044, ~ d'état S 045, ~ de type S 046
 charge d'espace S 006, ~ due au vent P 229, ~ électrique S 005
 chasse-neige basse T 212, ~ -neige élevée T 211
 chasse-poussière basse, ~ ~ au sol T 210, ~ -poussière élevée T 208, ~ -sable basse, ~ ~ au sol T 210, ~ -sable élevée T 208
 chergui C 138
 chiffre de code C 178
 chimie de l'atmosphère C 146
 chimopause C 142
 chimosphère C 143
 chinook C 147
 chlorofluorocarbones – CFC C 276
 chœur de l'aube C 403
 chute de (flocons de) neige Z 002, ~ de pluie C 024
 ciel B 110, ~ clair C 131, ~ couvert C 127, ~ nuageux C 128(1), ~ peu nuageux C 129, ~ très nuageux C 128(2), ~ variable C 130
 cielomètre C 087
 cinématique différentielle A 175
 circulation C 184, ~ anticyclonique C 185, ~ atmosphérique C 182, ~ cellulaire C 186, ~ cyclonique C 187, ~ de la mousson M 222, ~ de Walker C 196, ~ générale C 183, ~ méridienne C 189, ~ océanique induite par le vent C 191 planétaire C 183, ~ primaire C 193, ~ secondaire C 194, ~ tertiaire C 195, ~ zonale C 197
 Cirrocumulus (Cc) C 198
 Cirrostratus (Cs) C 199
 Cirrus (Ci) C 200, ~ de courant-jet C 201
 cisaillement anticyclonique F 064, ~ cyclonique F 065, ~ du vent F 061, ~ horizontal du vent F 062, ~ vertical du vent F 063
 clair de Terre L 105
 clarté des neiges S 049

classification climatique C 204, ~ climatique de Berg C 206, ~ climatique de de Martonne C 207, ~ climatique de Köppen C 208, ~ climatique de Penk C 209, ~ des climats d'Alisov C 205, ~ des masses d'air C 212, ~ des nuages C 213, ~ des ondes d'atmosphériques C 214, ~ génétique des climats C 211
 classifications climatiques de Thornthwaite C 210
 clignotement des étoiles L 052
 climagramme, climatogramme C 219
 climat C 220, ~ à l'équilibre C 234, ~ aride, ~ désertique C 222, ~ artificiel C 223, ~ conditionné C 224, ~ continental C 225, ~ côtier C 225, ~ de l'holocène C 215, ~ de montagne C 242, ~ de mousson tropicale C 272, ~ de rayonnement C 247, ~ de serre C 230, ~ des moussons C 243, ~ de steppe C 231, ~ des toundras C 232, ~ du gel perpétuel C 216, ~ du pleistocène C 217, ~ du sol C 218, ~ historique C 235, ~ intérieur C 228, ~ local C 236, ~ marin, ~ maritime C 237, ~ méditerranéen C 238, ~ mégathermique C 239, ~ mésothermique C 240, ~ microthermique C 24, ~ périglaciaire C 244, ~ planétaire hypothétique C 245, ~ polar C 246, ~ quaternaire C 227, ~ solaire C 248, ~ tertiaire C 249, ~ tropical C 250, ~ urbain C 251
 clinomètre C 275
 climatization C 252
 climatogramme C 219
 climatographie C 253
 climatologie C 257, ~ aérologique C 258, ~ aéronautique C 259, ~ agricole A 107, ~ appliquée C 261, ~ des masses d'air C 256, ~ dynamique C 262, ~ écologique E 011, ~ médicale C 265, ~ physique C 264, ~ pour les activités techniques T 027, ~ radar C 266, ~ synoptique C 267, ~ urbaine C 268
 climatonomie C 269
 climatopathologie C 270
 climatothérapie C 271
 CMD C 113
 CMM C 110
 CMN C 111
 CMRS C 112
 coagulation C 281
 coalescence C 282
 code météorologique C 284, ~ synoptique international d'observation en surface, ~ SYNOP C 287
 coefficient d'absorbtion C 290, ~ d'atténuation C 292, ~ d'échange C 298, ~ de confiance C 296, ~ de frottement C 294, ~ de frottement géostrophique C 295, ~ d'entraînement C 291, ~ de rugosité C 297, ~ de transmission C 299, ~ de transparence C 300, ~ de trouble atmosphérique C 301, ~ de turbulence C 298, ~ de viscosité dynamique C 303, ~ du cycle hydrologique C 305
 cœur du courant-jet N 133
 coin P 014
 col barométrique § 002
 colonne lumineuse C 309, ~ tubulaire C 308
 comblement d'une dépression U 016
 Commission technique C 313
 communication point à multipoint C 322, ~ point à point C 320, ~ poste à poste
 communications météorologiques C 321
 compensation C 314, ~ de Dines C 315
 complexe convectif de méso-échelle C 316

composante agéostrophique du vent V 024, ~ de turbulence C 318
 composition chimique de la précipitation C 319
 compte rendu en vol-AIREP
 compteur d'éclairs, ~de décharges orageuses C 133, ~ de noyaux P 333, ~ de noyaux de condensation C 363, ~ d'ions C 361
 concentration de masse (q) U 015, ~ de vapeur U 006
 condensation C 327, ~ homogène, ~ spontanée C 328, ~ solide S 313, ~ solide homogène, ~solide spontanée S 314
 condition de C-F-L
 conditionnement de l'air C 252
 conductivité atmosphérique C 334turbulente C 335
 conduit radioélectrique R 075
 cône de tempête S 069
 configuration cellulaire des nuages C 337, ~ de la circulation, ~ de l'écoulement C 336, ~ d'épaisseur, ~ de pression D 132
 confluence C 338
 congélation homogène, ~ spontanée C 339
 congère T 233
 congestus (con) C 341
 Congrès météorologique mondial C 342
 conisque C 343
 conservation de la masse C 345, ~ de l'énergie C 344, ~ du tourbillon C 347
 conservatisme C 348
 constante barométrique C 350, ~ de Boltzmann C 351, ~ de (von) Kármán C 354, ~ de Stefan-Boltzmann C 357, ~ des gaz parfaits (R) C 353, ~ de temps C 352, ~ psychrométrique F 075, ~ solaire C 356
 constituant trace U 067
 contenu en vapeur d'eau (q) U 015
 continentalité C 358
 contrainte du vent F 098, ~ du vent en surface
 contraste de luminance C 367
 contre-alizé C 364, ~ -couronne A 289, ~ -rayonnement C 366, ~ -rayonnement atmosphérique R 043
 contrôle climatique C 368
 convection C 374, ~ cellulaire C 376, ~ forcée C 377, ~ humide C 380, ~ libre C 378, ~ pénétrante C 379, ~ sèche C 381
 convergence C 382, ~ de frottement C 383
 Cooperation géophysique internationale – CGI C 384
 coordonnées d'une station C 388, ~ eulériennes C 3851, ~ agrangiennes C 386, ~ naturelles C 387
 corniche C 398
 corps gris C 401, ~ noir C 402
 correction de capacité C 389, ~ de capillarité C 390, ~ de pesanteur C 391, ~ de température C 392, ~ de vide C 394
 corrections altimétriques C 395, ~ barométriques C 396, ~ Soleil-temps C 397
 côté au vent P 034, ~ sous le vent P 033
 couche active du sol S 278, ~ atmosphérique S 263, ~ à flux constant S 266, ~ D S 280, ~ d'advertence S 264, ~ d'aérosol de Junge S 281, ~ d'Appleton S 279, ~ de brume sèche P 051, ~ de cisaillement S 267, ~ de frottement S 296, ~ de fusion S 284, ~ de Heaviside S 285, ~ d'Ekman S 288, ~ de mélange S 265, ~ de nuages S 269, ~ de surface S 293, ~ de

transition S 271, ~ d'inversion S 268, ~ d'ozone O 078, ~ E S 285, ~ E_s, ~ E sporadique S 286, ~ F₁ S 290, ~ F₂ S 279, ~ F étalée S 289, ~ isotherme S 273, ~ limite atmosphérique S 296, ~ limite de surface S 293, ~ limite interne S 294, ~ limite laminaire S 295, ~ limite planétaire S 296, ~ limite turbulente s 297, ~ neigeuse, ~ nivale G 086, ~ zéro S 299
 coup de vent V 076, ~ -vent P 028, ~ verticale S 060, ~ verticale synchrone S 061
 couplage stratosphérique C 432
 couple isallobarique P 066
 courant air-Terre C 463, ~ ascendant A 303, ~ circumpolaire antarctique C 465, ~ convectif, ~ de convection C 449, ~ de base F 042, ~ de Birkeland C 464, ~ de compensation C 451, ~ de conduction air-Terre C 466, ~ de dérive, ~ dû au vent C 453, ~ de guidage C 454, ~ de précipitation C 455, ~ descendant C 458, ~ de surtension C 456, ~ du Golfe G 040, ~ -jet C 469, ~ -jet à basse altitude C 471, ~ -jet de la nuit polaire C 470, ~ -jet mésosphérique C 472, ~ -jet nocturne C 473, ~ laminaire C 459, ~ méridien C 460, ~ turbulent T 267
 courants électriques dans l'atmosphère C 474
 courbe de confort C 437, ~ de stratification C 438, ~ hauteur-durée C 434, ~ hauteur-durée-fréquence C 435, ~ hauteur-surface C 436
 couronne C 399, ~ aurorale C 400
 coussin à grêlons P 088, ~ à neige P 089
 couverture de neige S 272, ~ neuve de neige S 298, ~ nuageuse N 011
 covariable C 405
 crépuscule C 407, ~ astronomique C 408, ~ civil C 409, ~ nautique C 410
 crête P 014, ~ barométrique, ~ de haute pression D 139, ~ en altitude D 141
 creusement d'une dépression A 043
 creux barométrique, ~ ~ en surface T 011, T 012, ~ dans les alisés d'est T 016, ~ dans les vents généraux d'ouest T 018, ~ dynamique T
 cristallisation C 423
 cristaux de glace C 419, ~ de neige C 420, ~ de neige dendritiques C 421, ~ de neige prismatiques C 422
 CRM C 115
 crochet barométrique S 001
 CRT/CTH C 119
 crue I 138, ~ de projet, ~ nominale I 139, ~ soudaine C 411, ~ type I 139
 cryologie C 414
 cryopédomètre C 415
 cryosphère C 416
 cryptoclimat C 417
 Cumulonimbus (Cb) C 429
 Cumulus (Cu) C 430, ~ d'alizé C 431
 cuve BPI B 001
 cuvette de baromètre R 179
 cyanomètre C 150
 cyanométrie C 149
 cycle C 157, ~ de Brückner C 172, ~ de Carnot C 174, ~ de l'eau, ~ hydrologique C 168, ~ de taches solaires C 171, ~ d'indice C 175, ~ du carbone C 173, ~ hydrologique C 168, ~ hydrologique externe C 169, ~ hydrologique interne C 17, ~ solaire C 171
 cycles climatiques C 177
 cyclogénèse C 151
 cyclolyse C 152
 cyclone D 033, ~ bas C 157, ~ élevé C 156, ~ en altitude C 155, ~ extratropical D 037, ~ retrograde D 048, ~ secondaire D 049, ~ stationnaire D 051, ~ tropical C 166, 166g

DDD

datation par radiocarbone D 002
débâcle D 005
débit D 006
décade D 007
décennie D 008
décharge atmosphérique D 062, ~ au sol T 220, ~ de polluants E 079(2) , ~ en retour D 060, ~ nuage-sol T 220, ~ entre nuages D 064, interne D 061, ~ lumineuse silencieuse F 058, ~ par les pointes D 067, ~ ponctuelle D 067, ~ sol-nuage D 069
déchaussage (des semailles) A 098
découpe-neige S 168
déficit de saturation D 009
déficit d'humidité du sol D 010
déformation des arbres D 012
dégagement Î 046
dégel, déglacement D 076
degré G 042, ~ Beaufort S 022, ~ de confiance C 296
degré-jour G 044, ~ -jour de chauffage, de chauffe G 045, ~ -jour de croissance C 413, ~ -jour de réfrigération G 046
demi-cercle dangereux, ~~~ maniable S 068
dendroclimatologie D 014
densité apparente du sol D 019, ~ balistique D 024, ~ de la neige D 023, ~ de l'air D 016, ~ de l'air humide D 016, ~ de l'air sec D 018, ~ d'une réseau D 022, ~ optique d'un nuage D 020 réelle du sol D 021, ~ spectrale (d'une grandeur énergétique) D 025
dépégramme D 026
déplacement des nuages D 029, ~ d'un cyclone D 028
dépression D 033, ~ centrale D 035, ~ chaude D 034, ~ complexe D 036, ~ coupée D 052, ~ dans le sillage D 042(2) , ~ de l'horizon D 032, ~ de mousson D 040, ~ des Aléoutiennes, d'Islande D 050, ~ du point de rosée D 011, ~ en V D 039, ~ équatoriale T 014, ~ extratropicale D 037, ~ froide D 047, ~ ocluse D 041, ~ ondulatoire U 025, ~ orographique D 042, ~ permanente D 043, ~ polaire D 044, ~ principale D 045, ~ rétrograde D 048, ~ secondaire D 049, ~ semi-permanente D 050, ~ sous le vent D 042(1) , ~ stationnaire D 051, ~ thermique D 053, ~ tropicale C166b
dérive due aux vents d'ouest C 465
désertification, dessèchement D 071
détecteur d'eau liquide Johnson-Williams, détecteur J-W D 073
détection à distance, ~ de mauvais temps par radar D 075
détonation balistique B 029
déentraînement F 044
déviation A 002
diagnostic A 169
diagramme adiabatique, ~ aérologique D 079 , ~ climatique, ~ climatologique C 219, ~ d'Amble D 078, ~ de confort D 082, ~ (graphique) de corrélation G 067, ~ de diffusion de la lumière D 083, ~ de Herlofston D 086, ~ de rayonnement D 084, ~ de Refsdal A 088, ~ de Rossby D 090, ~ de Stüve D 091, ~ de vents R 199, ~ de Werenskiold D 093, ~ énergétique D 085, ~ pseudoadiabatique D 079, ~ thermodynamique D 092
dictons météorologiques
différence psychrométrique D 095
différentiation à saute-mouton D 096, ~ en saut de grenouille D 096, ~ vers l'avant D 097

diffluence D 098
 diffusion D 104, ~ à heure fixe E 081, ~ dans l'atmosphère D 105, ~ de Mie D 101, ~ de Rayleigh D 102, ~ fickienne D 100, ~ multiple D 106, ~ (radiophonique) E 082, ~ régionale D 099, ~ régulière E 083, ~ sous-régionale E 084, ~ turbulente D 107, ~ vers l'avant D 103
 diffusivité D 108, ~ turbulente D 109
 diffusomètre D 110, ~ radar D 126
 dioxyde de carbone B 098, ~ de soufre – SO₂ B 099
 direction du déplacement des vagues D 113, ~ du vent D 115, ~ et vitesse de déplacement d'un nuage D 114
 discontinuité D 116, ~ climatique D 117, ~ intertropicale Z 040
 dissecteur d'image D 120
 dissipation D 123, ~ des nuages Î 003, ~ du brouillard Î 002, ~ par frottement D 124
 dissolution de l'inversion F 149(2)
 distribution de la dimension des gouttes D 131, ~ de Weibull D 133, ~ dimensionnelle des aérosols D 130
 divergence D 134
 documentation de vol D 136
 dôme froid C 433
 dommage causé par la foudre P 003, ~ causé par la grêle P 001, ~ causé par le gel P 002
 DOM D 127
 données climatologiques D 004, ~ sur le gel D 003
 dorsale D 139, P 014
 dosimètre D 143, ~ UV D 144
 draperies aurorales D 145
 dropsonde D 146
 drosomètre D 147
 duplicatus (du) D 150
 durée astronomique possible d'insolation D 155(3), ~ de formation d'une rafale (t_t) D 154, ~ de précipitation, ~ de la pluie D 158, ~ de l'écart absolu des rafales (t_i) D 151, ~ d'extinction d'une rafale (t_d) D 153, ~ d'insolation D 155, ~ d'une rafale (t_g) D 160, ~ effective d'insolation D 155(1), ~ géographique ou topographique d'insolation D 155(2)
 dynamique atmosphérique D 111

EEE

eau A 262, ~ atmosphérique A 263, ~ en surfusion A 267, ~ gravitative A 264, ~ hygroscopique A 265, ~ précipitable A 266, ~ surfondu A 267
 écart A 002, ~ absolu maximal des rafales (l_m) A 155, ~ type A 003
 échange méridien S 042
 échantillonneur d'air P 220
 échelle S 035, ~ à neige R 186, ~ Beaufort S 022, ~ centigrade de température S 025, ~ de l'état de la mer S 036, ~ de Linke pour le bleu du ciel S 033, ~ de température absolue S 023, ~ de température Celsius S 025, ~ de température Fahrenheit S 026, ~ de température Kelvin S 023, ~ de température Rankine S 028, ~ de température Réaumur S 029, ~ du vent géostrophique S 034, ~ FPP S 032, ~ Fujita-Pearson S 032, ~ moyenne M 128, ~ pyréliométrique S 037, ~ pyréliométrique internationale S 038, ~ synoptique S 039
 échelon barique T 222, ~ barique dynamique T 223
 écho de tornade, ~ en crochet E 013, ~ radar E015
 éclaircie Î 046, ~ de chaleur F 136, ~ diffus, /~ en nappe F 137
 éclairnement diffus I 007, ~ énergétique (en un point d'une surface) I 167, ~ (lumineux) L 107

éclair F 135, ~ en boule F 138, ~ en chapelet F 144, ~ en fusée F 146, ~ en ruban, ~ en trait F 141, ~ rectiligne F 143, ~ ramifié F 147
 éclatement de la mousson E 112
 éclat vert R 111
 écliptique E 009
 écoclimatologie E 011
 écologie E 012
 écoulement S 053, ~ de surface S 052, ~ orographique du vent S 050
 écran pluviométrique E 017, ~ radar E 018
 effet Bergeron E 053, ~ bêta E 054, ~ de serre E 055, ~ Doppler E 056, ~ Faraday E 057, ~ Lenard E 058, ~ Umkehr E 059, ~ Venturi E 060
 efficacité d'une précipitation E 064, ~ thermique E 065
 effort de cisaillement F 080
 électricité atmosphérique E 068, ~ des aérosols E 067
 électrisation d'un nuage E 069
 électrojet E 070
 électrométéore E 071
 électrosonde E 072
 élément climatique E 073, ~ météorologique E 074, ~ trace U 067
 élévation A 137
 El Niño E 066
 emagramme E 075
 emanomètre E 076
 embâcle B 033
 embruns E 077, ~ givrants E 078
 émergence M 152
 émission E 079(1) , ~ d'hydroxyle E 080, ~ s ELF E 086, ~ s hydromagnétiques E 087, ~ solaire d'ondes radio E 085, ~ VLF E 088
 émissivité E 089
 émitance, ~ énergétique E 090
 en altitude A 324
 enclume N 029
 énergétique atmosphérique, ~ de l'atmosphère E 092
 énergie de turbulence E 093
 énergie interne E 096, ~ potentielle E 097, ~ potentielle disponible-EPD E 094, ~ rayonnante E 098
 englacement Î 029
 enneigement S 272, ~ neuf S 298
 enregistreur I 107, ~ d'atmosphériques, ~ de décharges orageuses Î 037, ~ ionosphérique Î 039
 ensemencement à neige carbonique Î 043, ~ à l'iodure d'argent Î 042, ~ des cyclones tropicaux, ~ , ~ des ouragans Î 041, ~ des nuages Î 040
 entrophie E 099
 enthalpie E 100
 entonnoir de la tropopause P 053, ~ de trombe C 308
 entraînement A 255
 entropie E 101
 éolien E 103
 éolienne T 247
 épaisseur G 088, ~ de la couche de neige, ~ de neige G 086, ~ optique G 084

époque de la mousson S 083, ~ glaciaire E 105
 EPD E 094
 équateur météorologique E 020, ~ thermique E 021
 équation altimétrique E 035, ~ de Clausius-Clapeyron E 024, ~ de continuité E 026, ~ de divergence E 030, ~ de la quantité de mouvement E 037, ~ de l'équilibre E 027, ~ de Margules E 036, ~ de Monin-Obukhov E 038, ~ de Navier-Stokes E 039, ~ d'énergie E 032, ~ de l'équilibre statique E 034, ~ d'état, ~ des gaz E 028, ~ de tendance de la pression E 043, ~ diagnostique E 046, ~ du tourbillon E 044, ~ du tourbillon barotrope E 045, ~ en omega E 040, ~ hydrostatique E 034, ~ hypsométrique E 035, ~ piézotropique E 041, ~ radar E 042
 équations de prevision E 050, ~ du mouvement E 051, ~ filtrées E 048, ~ générales E 049, ~ prévisionnelle E 050, ~ primitives E 049
 équilibre adiabatique, ~ convectif E 002, ~ diffusif E 004, ~ géostrophique E 005, ~ indifférent E 006, ~ radiatif E 007
 équivalent en eau de la neige E 008
 érosion par la pluie E 110
 erreur E 107, ~ d'arrondissement E 108, ~ quadratique moyenne A 003, ~ de troncature E 109
 ERTS E 111
 éruption chromosphérique, ~ solaire E 115, ~ de tornades F 011
 espace aérien contrôlé S 174
 espèces de nuages S 177
 estégramme E 116
 étage des nuages E 118
 étalonnage d'un instrument E 119
 état critique S 214, ~ de la mer S 209, ~ de la piste S 210, ~ du ciel S 208, ~ du sol S 211, ~ du temps S 212, ~ en triple point P 354
 été de la Saint-Martin V 007, ~ indien V 008
 ETGA E 145
 étirement du tourbillon L 013
 évaluation de la prévision E 121, ~ de l'enneigement R 157, ~ du vent par satellite V 068
 évaporation, ~ de l'eau E 124, ~ d'un lac E 123, ~ potentielle, évaporativité E 125
 évaporogramme E 129
 évaporographe E 128
 évaporomètre E 130
 évapotranspiration E 135, ~ effective, ~ réelle E 132, ~ potentielle E 133
 évapotranspiromètre E 136
 évapotron E 137
 évolution ultérieure probable E 138
 exactitude A 033
 exitance énergétique E 090
 exosphère E 140
 expérience croisée E 141, ~ de veine tournante E 144
 Expérience alpine – ALPEX E 142, ~ sur la transformation des masses d'air – AMTEX E 143, ~ tropicale du GARP dans l'Atlantique – ETGA E 145
 exposé verbal E 146
 exposition des instruments E 150, ~ énergétique (en un point d'une surface, pendant une durée donnée) E 149, ~ lumineuse I 006
 extension verticale d'un nuage E 153, ~ atmosphérique A 315, ~ polaire E 152
 extrapolation E 154
 extrêmes de température E 155

FFF

facteur d'absorption A 006, ~ de réflexion R 126, ~ de transmission T 201, ~ de trouble atmosphérique, ~ de Linke F 008
facteurs climatiques F 004
famille de cyclones, ~ de dépressions F 010, ~ de tornades F 011
fanion F 012
Fata Morgana (fée Morgane) F 013
fausse lune L 117
faux Cirrus C 202, ~ Soleil S 136
fenêtre atmosphérique F 021
fetch F 022
feu Saint-Elme F 058
FGGE P 279
fibratus (fib) F 024
filtrage F 026, ~ de bruit F 025, ~ de Kalman-Bucy F 028
flèche de vent S 019
floccus (flo) F 036
flocon de neige F 134
fluctuation climatique F 037
fluide incompressible F 038
flux contre-gradient F 041, ~ de chaleur F 043, ~ de chaleur turbulent F 054, ~ énergétique F 052, ~ énergétique par unité d'aire (en un point d'une surface) I 167, ~ inertiel F 048, ~ lumineux F 049, ~ méridien C 460, ~ radial F 051, ~ turbulent F 053, ~ zonal C 197
föhn F 059, ~ dans l'atmosphère libre F 060
foisonnement dû au gel A 098
fonction de courant F 151, ~ de forçage F 152, ~ d'autocorrelation F 150, ~ radar-précipitation de Marshall-Palmer F 153
fonte D 076
force ascensionnelle F 084, ~ ascensionnelle libre d'un ballon F 077, ~ ascensionnelle totale d'un ballon F 078, ~ de Coriolis F 085, ~ de frottement F 099, ~ de pression F 082, ~ de succion du sol T 101, ~ déviante F 085, ~ du vent F 087
forêt de nuages P 045
formation météorologique E 052
forme apparente du ciel F 066, ~ symbolique de code F 067
formule barométrique (altimétrique) E 035, ~ de la lumière de l'air F 071, ~ de Margules E 036, ~ de visibilité de Koschmieder F 071, ~ psychrométrique F 075
fort coupe de vent V 052
forte tempête tropicale C 166d
foudre T 220, ~ globulaire F 138
foyer d'atmosphériques F 056, ~ d'orages F 057
fraction d'insolation possible F 096
fractus (fra) F 095
fréon C 276
fréquence de Brunt-Vaisala F 100, ~ des rafales (*n*) F 101
frigorigraphe F 103
frigorimètre F 104, ~ enregistreur F 103
front F 106, ~ anabatique A 163, ~ antarctique F 108, ~ arctique F 109, ~ à traîne F 114, ~ catabatique C 041, ~ chaud F 110, ~ climatologique, ~ d'altitude F 118, ~ de brise de mer F 131, ~ de point de rosée L 089, ~ des alizés F 130, ~ diffus F 115, ~ équatorial, ~ intertropical F 116, ~ froid F 125, ~ masqué F 119, ~ méditerranéen F 132, ~ occlus F 120, ~

polaire F 123, ~ principal F 124, ~ quasi-stationnaire, ~ stationnaire F 113, ~ secondaire F 126
frontière climatique F 127
frontogénèse F 128
frontolyse F 129
frottement F 099
fumée F 148, ~ de mer, ~ antarctique, ~ arctique M 013
fumigation F 149(1)
fusée antigrêle R 003, ~ pyrotechnique R 005, ~ -sonde R 007
fusion de la neige T 178

GGG

GARP P 305
garua G 002
GATE E 145
gaz parfait G 004
GCM M 203
GDPS S 120
Gegenschein G 008
gel Î 029, ~ de sol, ~ permanent Î 033
gelée G 017, ~ amorphe B 130, ~ blanche B 129, ~ d'advection B 131, ~ de rayonnement B 133, Î 031, ~ d'évaporation B 132, ~ du sol Î 030, ~ noire Î 032
genitus G 009
genres de nuages G 010
géoévaporimètre G 011
géophysique G 012
géopotential G 013, ~ absolu G 014, ~ relative G 015
géothermomètre G 016
gerbe d'Auger, ~ cosmique, ~ extensive A 358
gharbi G 018
gharra G 019
ghibli G 024
giboulée L 006, V 108
girouette G 028
givrage P 170, ~ d'aéronef G 034, ~ d'un navire G 035
givre C 144, ~ de profondeur Z 003, ~ transparent G 022
givromètre C 145
glace G 020, ~ noire G 021
glaciation G 036
glacier G 023
glaciologie G 037
gloire G 038
GOS S 041
goutte d'air froid P 101, ~ de pluie P 102, ~ nuageuse P 103
goutelette nuageuse P 103
gradient adiabatique G 048, ~ adiabatique saturé G 049, ~ adiabatique sec G 050, ~ de potentiel G 053, ~ de pression G 052, ~ de température pseudoadiabatique G 058, ~ d'humidité G 065, ~ géométrique G 055, ~ géothérmique G 056, ~ isallobarique G 057, ~ superadiabatique G 059, ~ thermique vertical, vertical de température G 060, ~ vertical G 062, ~ vertical autoconvectif G 051, ~ vertical individuel de température G 061

grain G 073, ~ blanc G 074, ~ en ligne L 082, ~ orageux G 075
grande calorie C 011, ~ onde U 046
grand frais V 064, ~ halo H 003
grandeur aléatoire, ~ stochastique M 038
grands vents d'ouest M 021
granules de glace M 043
grêle G 083
grêlon G 072
grésil M 041, ~ dur M 043
grille G 078, ~ à maille fine G 079, ~ à maille variable, ~ imbriquée G 081, ~ de Kurihara G 077, ~ télescopée G 082
Grossweterlage G 089
groupe de code G 090
GTS S 123
guidage G 025, ~ stratosphérique G 026, ~ thermique G 027
Gulf-stream G 040

HHH

haboob H 001
halo H 002, ~ de 22⁰ H 004, ~ de 46⁰ H 003, ~ de bouguer H 006, ~ de Celini H 007, ~ lunaire, ~ solaire H 002
hamiltonien A 303
hampe de vent S 019
harmattan H 010
haute alizés A 125, ~ atmosphère A 324, ~ pression A 230, ~ pression arctique A 232, ~ pression polaire A 232, ~ pression thermique A 243
hauteur Î 013, ~ d'échelle Î 007, ~ de houle, ~ de vague Î 012, ~ de la couche de mélange Î 011, ~ de mélange L 119, ~ de précipitation, ~ du Soleil Î 010, ~ effective de cheminée Î 008, ~ géopotentielle Î 014, ~ métrique Î 015, ~ standard Î 016, ~ virtuelle Î 017
HCMM S 010
hectopascal (hPa) H 043
Heiligenschein H 007
héliogramme H 047
héliographe H 045
héliographe de Campbell-Stokes H 046
héliothermomètre de Vallot H 048
hélicoptère H 049
herse néphoscopique N 019
hétérosphère H 050
heure réelle d'observation O 043, ~ standard d'observation O 054, ~ standard intermédiaire O 052, ~ standard principale O 053, ~ synoptique O 051
histogramme H 082
hiver I 001
hodographe H 084
homopause H 085
homosphère H 086
horizon O 061, ~ astronomique O 061(1), ~ apparent/visible/sensible O 061(2), ~ réel/vrai O 061(3), ~ de brume sèche, de fumée, de poussière O 064
houache T 269
houle H 088, ~ du vent H 089

humidité (de l'air) U 008, ~ absolue U 006, ~ absolue du sol U 007, ~ disponible du sol (H_d) U 009, ~ du sol U 014, ~ équivalente U 010, ~ relative de l'air humide (U_i) par rapport à la glace U 012, ~ relative de l'air humide (U_w) par rapport à l'eau U 011, ~ relative du sol U 013, ~ spécifique (q) U 015
 humilis (hum) H 090
 hydrodynamique H 052, ~ physique H 051
 hydrologie H 053
 hydrométéore H 055
 hydrométéorologie H 056
 hydromécanique H 054
 hydrosphère H 057
 hydrostatique H 058
 hyétographe H 059
 hygristor H 060
 hygrogramme H 061
 hygrographe H 061
 hygromètre H 063, ~ à absorption H 066, ~ à cheveux H 068, ~ à condensation H 067, ~ à peau de batteur d'or H 069, ~ chimique H 066, ~ électrique H 070, ~ gravimétrique H 071
 hygrométrie H 063
 hygroscopicité H 072
 hygrothermogramme T 129
 hygrothermographe T 128
 hypothèse hydrostique I 164
 hypsomètre H 078
 hypsométrie barométrique A 129
 hystérésis H 080
 hytergraphe H 083

III

iceberg A 110
 identification des nuages I 003, ~ d'une masse d'air I 002
 IGC C 384
 IGY A 260
 îlot de chaleur, îlot thermique I 109
 image à contraste augmenté, ~ rehaussée, ~ renforcée F 089, ~ du Soleil, ~ infrarouge I 009, ~ satellitaire I 010, ~ sectorisée I 011
 images prises à de courts intervalles I 014, ~ visibles I 013
 imagerie visible I 013
 IME I 135
 immergence I 016
 impacteur à cascade I 018
 impuretés atmosphériques I 020
 IMM I 133
 inclinaison de l'axe d'un anticyclone Î 024, ~ de l'axe d'un cyclone Î 025, ~ de l'ionosphère Î 026, ~ du vent Î 027
 incus (inc) I 022
 indicateur de hauteur radar – RHI I 025, ~ panoramique – PPI I 027, ~ panoramique à altitude constante – CAPPI I 026
 indicatif d'une station I 024, ~ international I 023

indice actinothermique I 028, ~ agroclimatique I 029, ~ bas I 055, ~ climatique I 030, ~ d'aridité I 032, ~ de Boyden I 057, ~ de chaleur I 058, ~ de chaleur de Thornthwaite I 058, ~ de circulation I 033, ~ de comparaison I 050, ~ de confort I 035, ~ de continentalité I 037, ~ de contrainte thermique I 048, ~ de convection I 036, ~ de dégel, ~ de fonte I 038, ~ de froideur du vent I 061, ~ de gel I 040, ~ de George I 067, ~ de givrage I 039, ~ de la pluie chassée I 060, ~ de menace de temps violent – SWEAT I 031, ~ de précipitation précédente I 041, ~ de réfraction optique I 043, ~ de réfraction radioélectrique I 044, ~ de refroidissement du vent I 061, ~ de sécheresse I 046, ~ de soulèvement – LI I 045, ~ de stabilité I 036, ~ de stabilité de Showalter, ~ de Witing I 062, ~ de stress thermique I 048, ~ de température-humidité-ITH I 064, ~ de Teweles-Wobus I 069, ~ de tourbillon de zone I 051, ~ de vérification, ~ d'humidité de Thornthwaite I 065, ~ élevé I 053, ~ héliométrique I 052, ~ K I 067, ~ méridien I 054, ~ total-total I 070, ~ zonal I 056
 inertie du baromètre anéroïde I 073
 infiltration I 075
 influences exogènes I 076
 initialisation I 079, ~ dynamique I 080
 inondation I 138
 insolation I 081
 instabilité I 082, ~ absolue I 083, ~ barocline I 084, ~ barotrope I 085, ~ colloïdal des nuages I 088, ~ conditionnelle I 089, ~ conditionnelle de deuxième espèce I 090, ~ convective I 091, ~ de C-F-L (Courant, Friedrichs et Lewi) I 086, ~ de cisaillement, ~ de Helmholtz I 092, ~ d'inertie I 097, ~ dynamique, ~ hydrodynamique I 093, ~ hydrostatique I 096, ~ latente I 098, ~ linéaire I 099, ~ non linéaire (systèmes dynamiques) I 100, ~ numérique I 101, ~ potentielle I 091
 institut météorologique S 079
 instrument à lecture directe I 105, ~ de mesure de la visibilité V 128, ~ enregistreur I 107, ~ étalon I 106, ~ météorologique I 108
 intégrale Fourier I 110
 intégration numérique I 111
 intensification du front I 112
 intensité de givrage I 116, ~ de la pluie, ~ de la précipitation I 117, ~ énergétique (d'une source dans une direction donnée) I 115, ~ lumineuse I 114
 interaction I 122, ~ air-mer, ~ atmosphère-océan I 120
 interception de la précipitation I 123
 interphase phénologique I 124
 interféromètre I 125
 intermittent I 126
 interpolation I 127, ~ linéaire I 128, ~ optimale I 129, ~ polynômiale I 130
 intervalle de calcul de l'écart absolu maximal des rafales (t_m) I 136, ~ de fréquence des rafales (t_n) I 132, ~ de prévision (du temps) I 133
 Intervalles météorologiques mondiaux – WMI I 134, ~ mondiaux spéciaux – IMS I 135
 intortus (int) I 137
 invariance du tourbillon C 347
 invasion d'air I 142, ~ d'air polaire I 143
 inversion anticyclonique I 148, ~ au sol I 155, ~ de précipitation I 145, ~ de rayonnement I 149, ~ des alizés I 147, ~ de subsidence I 150, ~ de température I 151, ~ de turbulence I 152, ~ du vent I 146, ~ dynamique I 152, ~ en surface I 155, ~ frontale I 154, ~ orographique I 156
 ionisation atmosphérique I 158
 ionogramme I 160

ionosonde en countre-haut I 163
ionosphère I 161
ions I 158
IPY A 260
IQSY A 259
IRIS S 181
irisation I 170
irradiation E 149
irruption d'air I 142, ~ de la mousson E 112
iallobare I 175
isallohypse I 176
isallotherme I 77
isanémone I 207
isanomale I 179
isaurore I 187
isentrope I 182
isobare I 183, ~ en V I 184, ~ orographique I 185
isobronte I 186
isocéraunique I 188
isochasme I 187
isochrone I 189
iso-D I 190
isodibaste I 191
isodrosotherme I 192
iso-écho I 193
isogéotherme I 196
isogone I 197
isogramme I 198
isohèle I 199
isohyète I 200
isohypse I 201
isoligne I 203
isomère I 204
isonéphe I 205
isophène I 194
isophote I 195
isoplèthe I 206
isotache, isotaque I 207
isotherme I 209, ~ isotherme de 0°C N 054
isothermie I 210
isotropie I 211
iteration I 172
ITC,ITCZ Z 040
ITH, ITU I 064

JJJ

jacobien J 001, ~ d'Arakawa J 002
jet à basse altitude C 471
jolie brise B 124
joule J 010

jour de bruillard J 021, ~ de gel, ~ de gelé Z 022(2) , ~ de glace J 022(1) , ~ de neige Z 024, ~ d'enneigement Z 026, ~ de précipitation Z 025, ~ d'orage Z 023
journée aérologique Z 020, ~ géophysique Z 020
Journée météorologique mondiale Z 033, ~ mondiales, ~ mondiales régulières Z 032
J-W meter D 073

KKK

kelvin (unité de température thermodynamique) K 001
khamsin H 009
kilocalorie C 011
kossava C 404
kt N 058

LLL

La Niña L 001
lac d'air froid L 002
lacunosus (la) L 003
lames de Kelvin-Helmholtz U 053
LANDSAT S 004
langley L 005
langue d'air chaud L 056, ~ d'air chaud en altitude P 015, ~ d'air froid L 057, ~ d'air humide, ~ d'air sec L 058
largeur de bande équivalente L 012
laser L 007, ~ -radar L 053
LCF N 041
LCL N 038
légère brise B 127
lenticularis (len) L 048
lessivage par la précipitation S 175
lettre de code L 093
levante L 049
LFM M 175
LI I 045
lidar L 053
ligne de balayage L 075, ~ de brume sèche L 086, ~ de cisaillement L 081, ~ de convergence L 076, ~ de courant L 077, ~ de crête A 380, ~ de discontinuité de la direction du vent L 067, ~ de discontinuité de la vitesse du vent L 068, ~ de divergence L 078, ~ de grain L 082, ~ d'épaisseur L 084, ~ de partage des vents L 070, ~ d'instabilité L 082, ~ d'isofloraison I 180, ~ isohypse, ~ sèche L 089
lignes spectrales L 091
LLJ C 471
limite climatique de la neige L 066, ~ de la neige au sol L 066, ~ de la vieille neige L 061, ~ de la zone arborée L 063, ~ des neiges éternelles, persistantes L 066, ~ du névé L 061, ~ forestière L 063, ~ orographique de la neige L 066, ~ (supérieure) de la couche de frottement L 064, ~ (supérieure) de la couche limite planétaire L 064
linearisation L 073
linéarité L 072
lissage N 025
lithométéore L 094

loi , ~ (principe) d'Archimede F 084, ~ d'Avogadro L 024, ~ de décroissance de la vitesse, ~ de l'attraction universelle L 016, ~ de Bouguer L 025, ~ de Boyle-Mariotte L 018, ~ de conservation de la masse L 020, ~ de conservation de la quantité de mouvement L 021, ~ de Dalton L 027 , ~ de décroissance de la vitesse L 042, ~ de Descartes L 038, ~ de Dove L 028, ~ de Egnell L 030, ~ de Gay-Lussac L 031, ~ de Joule L 032, ~ de Lambert L 034, ~ de Pascal L 035, ~ de Plank, ~ du rayonnement de Planck L 036, ~ de Raoult L 037, ~ de Snell L 038, ~ de Stefan-Boltzman L 043, ~ de Wien, ~ de déplacement (de Wien) L 039, ~ du frottement interne (viscosité) L 022, ~ du rayonnement de Kirchhoff L 041, ~ du rayonnement de Planck, ~ des vents L 019
lois des distributions L 045, ~ de Fourier L 047
lois des gazes L 046
longueur d'échelle de Monin-Obukhov L 121, ~ de mélange L 119, ~ de rugosité C 297
lourdeur Z 011
lueur antisolaire S 308, ~ pourpre L 112, ~ secondaire S 310
lueurs crépusculaires C 310
lumen L 100
lumière R 070, ~ antisolaire S 308, ~ de l'air L 101, ~ diffuse L 111, ~ du ciel L 102, ~ du ciel diurne L 103, ~ du ciel nocturne L 104, ~ pourpre L 112, ~ zodiacale L 113
luminance énergétique L 108, ~ (lumineuse) L 107, ~ lumineuse d'un nuage L 106
lumination I 006
luminiscence L 102, ~ crépusculaire L 114
luminosité L 115
lune bleue, ~ verte L 116
lustre L 122, ~ antiacridienne C 369
lutte antigêle P 276, ~ contre la pollution de l'air C 370
lux, lx L 123
luxmètre L 124
lysimètre L 095

MMM

macroclimat M 001
macrométéorologie M 002
macroturbulence M 004
magnétosphère M 005
maille large G 081
maladie météotrope M 006
mamma (mam) M 007
manche à air M 044
manteau nival S 272
marais barométrique M 159
marée atmosphérique, ~ lunaire, ~ solaire M 016
marées ionosphériques M 020
masse d'air M 023, ~ d'air instable M 024, ~ d'air optique M 022, ~ d'air stable M 025, ~ volumique apparente du sol D 019, ~ volumique de l'air D 016, ~ volumique de l'air humide D 017, ~ volumique de l'air sec D 018, ~ volumique réelle du sol D 021
mât C 043, ~ anémométrique C 044
maximum absolue M 027
MCC C 316
MCG M 203
mediocris (med) M 061
mélange isentrope A 149, ~ latéral A 150

Membre de l'OMM M 062
 ménisque M 063
 mer de brouillard M 010, ~ des chevaux C 010, ~ de nuages M 011, ~ du vent H 089
 méso-analyse A 182
 mésocime M 127
 mesoclimat M 122
 mésoclimatologie M 123
 méso-échelle M 128
 mésojet M 124
 mésométéorologie M 125
 mésopause M 126
 mésosphère M 129
 message-avis météorologique A 373, ~ d'aggravation (du temps) M 066, ~ d'amélioration (du temps) M 065, ~ d'avertissement météorologique I 078, ~ d'observation météorologique M 068, ~ d'observation synoptique M 070, ~ météorologique M 069
 messages CLIMAT C 221
 mesure d'altitude à l'aide du baromètre A 129
 métamorphose de la neige M 072
 METAR M 071
 météo V 151
 METEOR M 074
 météore M 073
 météorogramme M 077
 météorographe M 075, ~ à aspiration M 076
 météorologie M 079, ~ aéronautique M 080, ~ agricole A 108, ~ appliquée M 082, ~ des montagnes M 090, ~ dynamique M 083, ~ expérimentale M 084, ~ forestière M 095, ~ industrielle M 087, ~ maritime, ~ océanique M 088, ~ médicale M 089, ~ physique F 033, ~ radar M 092, ~ radioélectrique R 083, ~ satellitaire, ~ spatiale M 094, ~ synoptique M 096, ~ théorique M 098, ~ tropicale M 099
 météorologiste M 078
 météoropathologie M 100
 méthode de bilan hydrique (hydrologique) M 103, ~ de la particule M 107, ~ de la prévision parfaite M 117, ~ de la tranche M 113, ~ de mesure la hauteur des nuages M 116, ~ de Monte Carlo M 106, ~ de point de rosée M 109, ~ de relaxation M 111, ~ des analogues M 101, ~ des approximations successives M 102, ~ des différences finies M 105, ~ des perturbations M 108, ~ des trajectoires M 114, ~ du radiocarbone D 002, ~ semi-implicite M 118, ~ synoptique M 112
 mètre dynamique, ~ géodynamique M 120
 microbarogramme M 131
 microbarographe, microbarovariographe M 130
 microchasse d'air descendante M 138
 microclimat M 133
 microclimatologie M 134
 micro-échelle M 139
 micrométéorologie M 136
 microphysique des nuages M 135
 micropluviomètre M 137
 microrafale descendante M 138
 microstructure d'un nuage M 140
 microthermie C 011

microturbulence M 141
 microvariation de prerssion M 142
 migrateur M 143
 milibar (mb) M 145
 milimètre mercurique/mm Hg M 146
 militermie C 011
 mille,~ d'Angleterre,~ géographique,~ marin M 144
 minimum biologique (de température) M 149, ~ de température nocturne T 057
 mintra M 150
 mirage M 151, ~ inférieur M 153, ~ supérieur M 154
 Mission de cartographie de la capacité thermique S 010
 mistral M 156
 Moazagotl M 163
 modèle adiabatique M 164, ~ advective M 165, ~ agéostrophique M 166, ~ à maille fine M 172, ~ à maille fine pour zone limitée M 173, ~ à plusieurs niveaux M 174, ~ atmosphérique M 167, ~ barocline M 168, ~ barotrope M 169, ~ barotrope équivalent M 170, ~ climatique, ~ de climat M 171, ~ de circulation M 179, ~ de Cumulus M 180, ~ de cyclone M 178, ~ de diffusion M 181, ~ de la circulation atmosphérique M 203, ~ de la circulation générale – MCG M 203, ~ de nuage M 183, ~ de pointage M 187, ~ de prévision numérique M 184, ~ de prévision sur zone limitée M 185, ~ de rayonnement M 186, ~ diagnostique M 188, ~ du panache ascendant M 205, ~ filtré M 190, ~ frontal M 191, ~ hémisphérique M 189, ~ hydrostatique M 193, ~ LFM M 173, ~ non filtré M 194, ~ numérique opérationnel M 195, ~ polytrophe M 196, ~ quasi géostrophique M 175, ~ quasi nondivergent,~ quasi solénoïdal M 177, ~ solénoïdale M 197, ~ spectral M 198, ~ statistique M 199, ~ stochastique M 200, ~ thermotrophe M 201
 modification artificielle du climat M 206, ~ artificielle du temps M 207, ~ du climat M 206, ~ du climat par inadvertance 208, ~ d'un nuage M 210, ~ du temps M 211, ~ du temps par inadvertance M 208
 moment (angulaire) cinétique M 214
 moulin à champ V 021
 mousson M 222, ~ d'été M 224, ~ d'hiver M 223, ~ européen M 225
 mouvement des nuages D 029, ~ d'un anticyclone D 027, ~ d'un cyclone D 028, ~ ondulatoire M 157, ~ tourbillonnaire M 158
 moyenne des températures maximales mensuelles M 047, ~ des températures minimales mensuelles M 048, ~ carrée M 049, ~ moyennes mobiles M 056, ~ pondérées M 059, ~ proportionnelle M 055
 moyennes chevauchantes M 056, ~ d'une période M 060, ~ empirique M 054,~ mobiles M 056, ~ pondérées M 059
 multiplication de la glace M 221
 mur de fœhn Z 028, ~ de poussièrer,~ de sable Z 030
 mutatus M 226

NNN

nadir d'nn satellite P 353
 nappe de fumée P 054
 nappe de nuages P 056,~ phréatique P 054
 navigation d'une image satellitaire N 005
 navire à position fixe S 246,~ auxiliaire N 002,~ faisant route S 248,~ météorologique S 239,~ sélectioné,~ supplémentaire S 250
 NCA N 038

NCC N 039
 NCL N 041
 nébule N 009
 nébulosité N 011,~ partielle N 012,~ totale N 013
 nebulosus (neb) N 010
 neige Z 002,~ en grains G 069,~ granulée de profondeur Z 003,~ imbibée (mélangée à l'eau)
 Z 034,~ mouillée Z 006,~ roulée M 042,~ sèche Z 007
 néoglaciation N 024
 néphanalyse N 014
 néphélomètre N 015
 néphéloscope N 016
 néphoscope N 017,~ à grille,~ de Besson N 019,~ à miroir,~ de Fineman N 020
 neutropause N 026
 neutrosphère N 027
 névé F 029
 newton N 028
 Nimbstratus (Nb) N 030
 Nimbus N 031
 niveau N 033,~ anémométrique N 034,~ critique d'échappement N 036,~ critique de crue N
 035,~ de condensation N 037,~ de condensation par ascendance – NCA N 038,~ de
 condensation par convection – NCC N 039,~ de condensation par turbulence N 040,~ de
 congélation N 054,~ de convection libre – NCL N 041,~ de divergence nulle N 04,~ 7de fond
 N 044,~ de fusion N 048,~ de givrage N 046,~ de nondivergence N 047,~ de transition N
 049,~ de vol N 050,~ du guidage N 045,~ moyen de la mer –NMM N 055,~ obligatoire N
 052
 nivomètre N 056,~ à rayons gamma N 057
 NMM N 055
 nœud 059
 nombre d'Archimede N 137,~ d'Avogadro L 024,~ d'onde(s) N 134,~ d'ondes zonal N 136,~
 de Beaufort S 022,~ de Budyko N 138,~ de Froude (Fr) N 139,~ de Mach N 140,~ de Nusselt N
 141,~ de Prandl N 142,~ de Rayleigh N 143,~ de Reynolds N 144,~ de Richardson N 145,~
 de Rossby N 146,~ de Stanton N 147,~ de Taylor N 148,~ de Wolf N 150,~ relatif de taches
 solaires N 150
 nomogramme N 060
 nordic, norther N 100
 normales N 113,~ climatologiques standard N 114
 notation météorologique Beaufort N 115
 noyau N 121,~ d'Aitken N 122,~ de baisse pression M 148,~ de combustion N 124,~ de
 condensation N 125,~ de condensation solide N 130 ,~ de congélation N 127,~ de glace
 biogénique N 123,~ de hausse de pression M 030,~ glacigène N 128,~ hygroscopique N
 131,~ salin N 129
 NOAA N 058
 nuage N 061,~ annexe N 062,~ aqueux N 063,~ bas N 082,~ chaud N 064,~ convectif N
 065,~ cumuliforme N 066,~ d'ascendance synoptique N 067 ,~ d'eau surfondu N 099,~ de
 convection N 065,~ de crête N 069,~ de fœhn N 070d,~ e l'étage inférieur N 082,~ de l'étage
 moyen N 089,~ de l'étage supérieur N 098,~ des niveaux moyens N 089,~ de turbulence N
 076,~ d'inversion N 074,~ d'onde N 077,~ d'orage C 429,~ élevé N N 098,~ en banderole N
 085,~ en capuchon N 084,~ en entonnoir N 075,~ glacé N 072,~ marin N 088,~ mixte N 090,~
 moyen N 089,~ nacré N 112,~ -origine N 092,~ orographique N 093,~ stationnaire N 095,~
 stratiforme (autre que Stratus) S 274,~ subfrontal N 097

nuages artificiels N 101,~ de chutes d'eau N 102,~ de la mésosphère,~ d'éruptions volcaniques N 103,~ de tourbillon d'aval N 094,~ d'explosions N 104,~ d'incendies N 105,~ dus à l'industrie N 106,~ en rouleaux N 018,~ irisés N 107,~ mésosphériques N 110,~ nocturnes lumineux N 109,~ significatifs N 111
nucléation N 117,~ hétérogène N 118,~ homogène,~ spontanée N 119

OOO

observateur météorologique O 001(1)
observation O 002,~ actinométrie O 003,~ asynoptique O 004,~ climatologique O 005,~ de montagne O 007,~ de navire O 008,~ de radiosondage R 089,~ de radiovent O 017,~ de surface O 009,~ en altitude O 012,~ météorologique O 014,~ météorologique par radar O 015,~ météorologique représentative O 016,~ par ballon-pilote S 159,~ par fusée R 006,~ phénologique O 011,~ satellitaire O 018,~ supplémentaire O 021,~ sur aéronef A 270,~ synoptique O 020
observatoire météorologique O 001(2)
occlusion O 025,~ chaude O 026,~ froide O 028,~ frontale,~ orographique O 027,~ rétrograde O 029
océanité, oceanité O 022
octa O 030
ocatant O 031
œil du cyclone tropical O 024
office météorologique S 079
ombre O 002, ~ de la Terre O 001, ~ pluviométrique O 003
ombromètre M 137
OMM O 060
onde acoustique U 050,~ annuelle U 021,~ atmosphérique U 022,~ barocline P 091,~ barotrope P 092,~ courte U 048,~ cyclonique U 025,~ de cisaillement U 030,~ de compression U 026,~ de fœhn U 029,~ de gravité U 038,~ de gravité acoustique U 020,~ de Haurwitz-Helmholtz U 044,~ de Helmholtz U 030,~ de Kelvin-Helmholtz U 044,~ de la tropopause U 018,~ de pression U 033,~ de relief U 052,~ de Rossby U 046,~ d'est U 027,~ de tempête U 031,~ d'explosion U 028,~ d'inertie U 032,~ diurne U 035,~ équatoriale U 036,~ fixe U 051,~ frontale U 025,~ instable U 041,~ interne U 042,~ majeure,~ planétaire U 046,~ semi-diurne U 049,~ sonore U 050,~ sous le vent U 055,~ stationnaire U 051
ondulations d'est U 027
opacité atmosphérique O 035
opacus (op) O 036
opalescence O 037
operator nabla A 302
optimum climatique O 040
optique atmosphérique O 039
orage O 044,~ convectif, orage de convection O 045,~ d'advection O 046,~ de front froid O 047,~ de masse d'air O 048,~ frontal O 049,~ préfrontal O 050
orages de la ligne de grain L 082
orbite héliosynchrone O 059
Organisation météorologique mondiale – OMM O 060
orographie O 065
oscillation australe O 066,~ biennale du vent, ~ quasi biennale O 067,~ climatique O 069,~ du pléistocène de Milankovitch V 012
oscillations de Milankovitch O 071
osmomètre O 072

ouragan C 166e, U 065
ovale auroral O 074
oxygène O 075
ozone O 076,~ en surface, ~ troposphérique O 080,~ total O 081
ozonomètre O 077
ozonosphère O 078

PPP

pailletes B 079
paire isallobarique P 066
paléoclimat P 005
paléoclimatologie P 006
pampero P 007
panache P 008c,~ onique P 010,~ de neige P 011,~ en éventail P 012,~ en volutes P 009,~
tourgescent P 013
pannus (pan) P 016
paramètre de Coriolis P 022,~ de profil de vent de Deacon P 023,~ de Rossby P 024,~ de
rugosité C 297,~ de stabilité P 021
paramétrisation P 019
paranthélie P 025
parantisélène P 026
parasélène P 027
parasite atmosphérique S 087
parhélie de 22⁰ P 031,~ de 46⁰ P 032
particularités supplémentaires P 035
particule d'air P 036
particules de nuage,~ nuageuses P 037,~ d'aérosols stratosphériques A 096
pas (de maille) P 039
pascal (Pa) P 041
passage frontal P 040
pastagramme P 042
pathologie climatique C 270
pathologie météorologique M 100
PCP P 244
PDA P 124
pellicule monomoléculaire P 060
PEMG P 279
pénétrromètre P 062
pénitents de glace, ~ de neige M 212
pentade P 063
pente d'une surface isobare P 017,~ d'un front P 018
percolation P 064
pergélisol Î 033
période de Beaumont P 069,~ de la houle,~ des vagues P 068,~ de relevé P 070,~ de
sécheresse S 055,~ de validité P 072,~ interglaciaire I 131,~ magique S 103,~ (intervalle)
normale de référence P 076,~ pluviale,~ pluviale,~ pluvieuse P 077,~ sans gel P 074s,~
èche P 081,~ synoptique naturelle P 079
périodicité climatique P 082, ~ quasi biennale P 083
périodogramme P 084
perlucidus (pe) P 085

permagel, permafrost Î 033
 perméabilité P 087
 perturbation atmosphérique P 090,~ barocline P 091,~ barotrope P 092,~ de méso-échelle P 096,~ ionosphérique brusque P 094,~ ionosphérique migratoire P 095,~ uasi stationaire P 093,~ tropicale C 166a
 perturbations transitoires P 098
 petit âge glaciaire E 106,~ halo H 004
 petite brise B 126,~ calorie C 011,~ tempête aurorale F 156
 pH P 099
 phase aqueuse, ~ liquide de l'eau F 014,~ glaciaire F 015,~ interglaciaire F 016
 phénogramme F 017
 phénologie F 018
 phénomène de diffraction F 020optique F 092
 photogrammètrie des nuagesF 091
 photographie infrarouge I 009
 photométéore F 092
 photomètre F 093,~ du ciel total F 094
 physique de l'atmosphère F 033,~ des nuages F 034,~ de la Terre G 012
 phytoclimat F 030
 phytoclimatologie F 031
 phytotron F 032
 pièce pyrotechnique de largage R 004
 pileus (pil) P 106
 piste P 124
 pixel P 125
 plafond Î 006
 plafonneur C 087
 plaine d'inondation, plaine inondable C 060
 plan bêta P 128
 planchette pour le dépouillement du sondage par baloons-pilotes,~ Moltchanof P 131
 plancton atmosphérique P 129
 plaque P 126
 plasmopause P 132
 plasmasphère P 133
 plate-forme fixe en mer P 134,~ -forme météorologique P 135
 pluie P 137,~ acide D 055,~ artificielle P 139c,~ hassée sur les batiments P 136,~ chaude P 140,~ de boue P 143,~ de mousson P 148,~ de sang P 145,~ de soufre P 146,~ dressée sur les batiments P 136,~ excédentaire P 149,~ forte P 150,~ nette P 149,~ provoquée,~ ruisselée P 149,~ se congelant,~ verglaçant P 196,~ simulée P 209,~ surfondu P 151
 pluies équinoxiales P 153
 pluviographe P 155
 pluviomètre P 157 ,~ à accumulation P 164,~ à auget basculeur P 159,~ à balance P 158,~ de Fischer et Poter P 160,~ enregistreur P 155,~ étalon,~ normal P 162,~ totalisateur P 164
 pluviométrie P 156
 pluvioscope P 165
 poche de gelée P 355
 pointage de carte Î 045
 point antisolaire P 342,~ d'Arago P 349,~ de Babinet P 350,~ de Brewster P 351,~ d'ébullition P 337,~ de congélation P 334,~ de convergence/de divergence P 335,~ de flétrissement permanent P 345,~ de fusion P 339,~ de gel,~ de givre P 334,~ de gelée blanche

P 347,~ de glace P 434,~ de radiation P 340,~ de rosée (T_d) P 346,~ de symétrie P 338,~
 d'occlusion P 344,~ d'ivoire V 087,~ hyperbolique P 348,~ neutre P 352,~ sous-satellite P
 353,~ triple P 354
 points neutres P 341
 polarimètre P 167
 polarisation atmosphérique P 169
 polariscope P 168
 pôle du froid P 176
 pollution acide D 055,~ atmosphérique P 172,~ de fond P 174,~ de l'air P 172,~ thermique P
 175
 polymètre de Lambrecht P 171
 POM P 177
 pompage P 178
 porosité P 180
 portée optique météorologique – POM D 127,~ visuelle de piste –PVP D 129,~ visuelle (en
 météorologie) D 128
 pot-au noir C 008
 potentiel capillaire P 182,~ de vitesse P 184,~ dû à la pression hydrostatique P 183
 poudrerie basse (Can) T 212,~ élevé (Can) T 211
 poudrin de glace A 020
 poursuite des ouragans S 334
 poussée d'Archimède F 084,~ (verticale) hydrostatique F 084
 poussière cosmique P 188,~ météorique P 189,~ volcanique P 190
 pouvoir de résolution p 182,~ évaporant P 358,~ réfrigérant P 356
 PPI P I 027
 PQP P 244
 praecipitatio (pra) P 187
 précipitation P 193,~ acide D 055,~ artificielle P 195,~ convective,~ de convection P 198,~
 cyclonique,~ dépressionnaire P 187,~ de forêt P 203,~ d'électrons P 142,~ de protons P
 200,~ efficace P 201,~ en altitude P 202,~ frontale P 212,~ locale P 204,~ maximale probable
 P 205,~ orageuse P 206,~ orographique P 207,~ provoquée P 195,~ radioactive P 208,~ se
 congelant,~ verglaçante P 196,~ surfacique P 211
 précision P 215
 précurseur P 216
 prédictant P P 217
 prédicteur P 219
 Première expérience mondiale du GARP – PEMG P 280
 pression P 230,~ à la station P 225,~ atmosphérique P 230,~ de condensation adiabatique P
 223,~ de rayonnement P 232,~ du vent P 229,~ dynamique P 233,~ hydrostatique P 234,~
 partielle P 235,~ réduite au niveau de la mer P 226,~ totale P 227
 prestation météorologique P 236
 prévention de la foudre P 277,~ de la grêle P 276
 prévisibilité P 218
 prévision P 237,~ à courte échéance P 266,~ à échéance prolongée P 254,~
 agrométéorologique P 238,~ à long terme,~ à longue échéance P 263,~ à moyenne échéance
 P 264,~ à titre consultatif P 251,~ à très courte échéance P 265,~ au hasard P 239,~ barocline
 P 240,~ barotrope P 241,~ basée sur la persistance P 243,~ climatique P 245,~
 climatologique P 246,~ d'aérodrome P 247,~ d'aérodrome de dégagement P 268,~
 d'atterrissage P 248,~ de crue P 249,~ de probabilité P 271,~ de route P 250,~ de vol P 252,~
 de zone P 253,~ du temps P 237,~ étendue P 254,~ générale P 255,~ hydrologique à moyen

terme P 256i,~ immédiate N 116,~ inertielle P 258,~ locale P 259,~ météorologique P 237,~
 numérique,~~ du temps P 260,~ numérique spectrale P 261,~ objective P 262,~ par
 corrélation P 242,~ par station unique P 270,~ pour l'aéronautique P 267,~ pour l'immédiat
 N 116,~ quantitative de précipitation – PQP P 244,~ régionale P 253,~ statistique P 274,~
 subjective P 275,~ synoptique P 273
 prévisionniste P 278
 principe de Babinet P 281
 printemps P 279
 prise des glaces
 prismes de glace P 283
 probabilité P 284
 processus adiabatique P 285,~ atmosphériques de grande échelle P 294,~ d'échelle inférieure
 à la maille P 292,~ de nucléation de Findeisen-Bergeron E 053,~ diabatique P 286,~ homme-
 machine D 094,~ isopie P 267(a),~ isostère (b),~ isothermique (c) ,~ pseudo-adiabatic P
 289,~ réversible P 290,~ synoptique élémentaire P 291,~ Wegener-Bergeron T 108
 produit scalaire P 297
 profil du vent P 304,~ externe d'une fonction de puissance P 301,~ hydrique P 303,~
 logarithmique P 298,~ logarithmique des vitesses P 302,~ vertical P 299,~ vertical de
 température P 300
 profundidad del ciclón A 042
 Programme de recherches sur l'atmosphère globale – GARP P 305
 progression de la mousson P 306
 projecteur à nuages,~ de plafond P 308
 projections cartographiques utilisées en météorologie P 312
 projection cylindrique 312(1),~ conique Lambert P 312(2),~ stéréographique P 312(3)
 pronostic P 237
 propagation anormale P 317,~ anormale du son P 314d,~ es ondes M 157,~ du son P 315
 protection contre le gel P 319,~ (abri) contre le vent P 028
 protonosphère P 320
 proverbes météorologiques P 321
 pseudo-adiabatique P 322,~ -données P 324,~ -front P 325,~ pseudohélie P 326,~ -
 observation P 324
 psychromètre P 328,~ à aspiration P 330c,~ récelle,~ fronde P 331,~ d'Assman P 329,~
 ventilé P 330
 puissance rayonnante F 052
 puits de chaleur,~ thermique P 359
 pulvimètre P 333
 PVP D 129
 pyranogramme P 108
 pyranographe P 107
 pyranomètre P 109,~ pour le rayonnement solaire résultant P 111,~ sphérique P 112
 pyrgéomètre P 113,~ pour le rayonnement terrestre résultant P 115,~ sphérique P 116
 pyréliogramme A 024
 pyréliographe A 023
 pyréliomètre A 027,~ à compensation P 120
 pyrradiomètre P 121,~ pour le rayonnement total résultant P 122,~ sphérique P 123

QQQ

quantité d'éclairement I 006,~ de mouvement M 213,~ de mouvement angulaire M 214,~
 d'énergie rayonnante C 020

quotient pluviométrique C 307,~ pluviothermique C 307(1)
QBO Q 001
QDF Q 002
QFE Q 003
QFF Q 004
QNE Q 005
QNH Q 006
QNU Q 007
QPF P 244

RRR

rabal R 001
rabattement par le cheminée R 002
radar R 008,~ à antenne synthétique – RAAS R 009,~ à faisceau vertical R 013,~ à ouverture synthétique – ROS R 009,~ à synthèse d'ouverture – RSO R 009,~ Doppler R 014,~ météorologique R 015,~ primaire R 016 ,~ secondaire R 017,~ vent R 019
radarsondage S 160
radiateur de Planck C 402
radiatus (rad)R 022
radioactivité artificielle R 071,~ naturelle R 072
radioatmomètre R 073
radiogoniographe R 077
radiogoniomètre R 079,~ à rayons cathodiques R 08,~ 1à secteur étroit R 080
radiogoniométrie R 078
radiomaximographe R 082
radiométéorologie R 083
radiomètre à baleyage R 085,~ à baleyage multibande R 087,~ en hyperfréquence à baleyage multibande R 088
radiométrie A 026,~ infrarouge R 085
radiosondage R 089
radiosonde R 090,~ chronométrique R 092
radiotheodolite R 093
radiovent R 094
RADOB R 095
radom R 096
radon R 097
rafale R 098,~ de neige R 099,~ descendente R 100
RAFC R 101
raie d'absorption L 074,~ d'émission L 080,~ d'émission Lyman alpha L 069
raies de Fraunhofer L 092,~ spectrales L 091
randomisation S 065
rapport de Bowen R 108,~ de mélange (r) R 105,~ de mélange de saturation par rapport à la glace (r_i) R 107,~ de mélange de saturation par rapport à l'eau (r_w) R 106
rayon de déformation de Rossby R 110 ,~ vert R 111
rayonnement R 050,~ atmosphérique R 023,~ atmosphérique ascendant R 024,~ circumsolaire R 060,~ corpusculaire R 052,~ cosmique R 053,~ dans le proche infrarouge R 064,~ dans l'extrême ultraviolet R 049,~ dans l'infrarouge lointain R 065,~ de courtes longueurs d'onde R 055,~ de grandes longueurs d'onde R 054,~ de retour C 366,~ diffus,~ diffusé R 056,~ du ciel R 035,~ du corps noir R 025,~ effectif R 029,~ électromagnétique R 057,~ extraterrestre R 058,~ gama R 059,~ global R 060,~ global réfléchi R 038,~ gris R

061,~ infrarouge R 062,~ isotrope R 063,~ monochromatique R 066,~ nocturne effectif R 033,~ propre du sol R 040,~ solaire R 055,~ solaire absorbé R 034,~ solaire diffus R 035,~ solaire direct R 036,~ solaire disponible R 037,~ solaire réfléchi R 038,~ solaire résultant R 039,~ solaire utilisable R 077,~ sortant (à grandes longueurs d'onde) R 031,~ terrestre R 041,~ terrestre ascendant R 042,~ terrestre descendant R 043,~ terrestre réfléchi R 045,~ terrestre résultant R 044,~ thermique R 066,~ total R 046,~ total ascendant R 047,~ total descendant R 048,~ total résultant R 032,~ ultraviolet R 069,~ visible R 070
 rayons anticrepusculaires,~ crépusculaires R 114,~ auroraux R 113
 RDF R 079
 réchauffement Î 018,~ adiabatique,~ dynamique P 285,~ explosif,~ soudaine,~ stratosphérique Î 021,~ radiatif Î 022
 recoupement L 097
 recourbement R 122
 réduction de la pression à un niveau standard R 123,~ de la température au niveau moyen de la mer R 124,~ télescopique G 082
 Référence radiométrique mondiale – RRM R 125
 réflectivité radar R 127
 réflectomètre R 128
 reflet des neiges S 049,~ solaire R 131
 réflexion diffuse R 129,~ spéculaire R 131
 réfraction astronomique R 132,~ atmosphérique R 133,~ latérale R 134
 refroidissement R 115,~ adiabatique, dynamique P 285,~ éolien I 061,~ nocturne R 118,~ par rayonnement,~ radiatif R 120
 régénération d'une dépression R 135
 régime R 136,~ de Rossby R 139,~ des précipitations R 138,~ nivologique R 137t,~ ransitoire C 461
 région adiabatique,~ convective R 147,~ à service consultatif R 153,~ climatique R 146,~ D R 141,~ de contrôle R 149,~ d'entrée R 152d,~ e prévision Z 056,~ de sortie R 150,~ d'information de vol R 151,~ E R 142,~ F R 143,~ G R 144,~ source R 155,~ synoptique naturelle R 154
 règle de Buys Ballot L 019
 relation de Descartes-Snell L 038,~ Z-R R 156
 relevé nivométrique R 157
 relief R 158
 remous atmosphérique T 269
 rendement de collecte des gouttes E 063
 renseignement météorologique I 077,~ SIGMET I 078
 renversement de la mousson I 144,~ du vent I 146
 répartition de la pression D 132
 repère de visibilité R 160
 réseau d'atmosphériques R 170,~ de station climatologiques R 168,~ d'observation R 173,~ météorologique d'observation R 173,~ synoptique régional de base R 176
 Réseau principal de télécommunications – RPT R 174,~ régional de télécommunications météorologiques –RRTM R 175
 reshabar R 161
 résolution R 182
 résumé climatologique R183,~ climatologique d'aérodrome R 184
 retard du réponse du baromètre anéroïde I 073,~ d'inertie H 080
 rétention R 162
 retombée acide D 055,~ radioactives S 063

rétrodifférentiation R 163
rétrodiffusion (atmosphérique) R 165,~ (radar) R 164
rétrograde, rétrogression R 167
RHI I 025
riomètre R 187
risque climatique R 188
ROBIN S 088
ROS
rose des vents R 199
rosée R 197,~ blanche R 198
rotation anticyclonique C 185,~ cyclonique C 187,~ de Faraday E 057
rotationnel V 145,~ de la tension du vent R 193
rouleau nuageux de grain N 073
rouleaux de neige R 207,~ tourbillonnaires R 206
routage météorologique O 042
route de temps minimal R 210
RPT R 174
RRM R 125
RRTM R 175
RSO
rue de nuages D 148,~ de nuages à tourbillon D 149
rugosité de la surface R 204,~ thermique R 205
ruissellement S 052,~ du brouillard P 105, ~ superficiel S 052
RVR D 129
RWD Z 033
RWY P 213
rythme climatique R 189

SSS

saints de glace S 089
saison climatique S 080,~ de croissance,~ de végétation P 073,~ de dégel,~ de fonte S 082,~ de pluies S 086,~ sèche S 085,~ synoptique naturelle S 084
sastrug Z 001
satellite à orbite équatoriale S 009,~ à orbite polaire S 013,~ de technologie pour les ressources terrestres – ERTS S 017,~ géostationnaire,~ gésynchrone S 009,~ HCMM S 010,~ héliosynchrone S 014,~ météorologique S 012,~ météoprogologique synchrone–SMS S 014,~ météorologique à défilement S 013
saturation S S 018
saute de pression C 412,~ de vent S 002
scanneur R 086,~ multibande R 087
schéma des différences de Lax-Wendroff S 041
sciences de l'atmosphère S 008
scintillation S 047
scintillement des étoiles L 052
sécheresse S 055
séclusion S 056
secteur chaud S 057,~ nuageux S 058
sédimentation S 062
seiche S 064
serein P 147

série de Fourier S 073,~ d'un élément météorologique S 072,~ homogène S 074,~
 télescopique S 075
 service central de prévision C 107,~ d'assistance météorologique à l'aéronautique S 077,~
 météorologique S 079,~ terminal automatique d'information-ATIS S 078
 seuil de contraste P 191,~ (de piste) P 192
 schamal S 001
 SID P 094
 sifflement auroral F 040
 siffleur F 039
 signal visuel de tempête S 069
 SIGMET I 078
 sillage T 269
 similitude lagrangienne S 100
 simoun S 102
 simulation de pluie P 209,~ numérique S 101
 singularité du calendrier S 103
 siroco/sirocco S 104
 SIRS S 178
 site/situation d'une station A 152,~ météorologique à grande échelle S 126,~ synoptique S
 127
 SMO S 121
 smog S 130,~ photochimique S 131
 SMT S 123
 SMTD
 sodar S 137
 solarigramme P 108
 solarigraphe P 107
 solarimètre P 109
 sol dénudé,~ nu S 138,~ gazonné S 141,~ gelé S 139,~ saturé S 142
 soleil bleu, ~ vert L 116
 solénoïde,~ isobare-isostère S 146
 solifluction S 149
 sommet d'un nuage V 088
 sommets protubérants V 089
 sondage S 150,~ acoustique S 151 à distance T 034,~ à hyperfréquences S 156,~ de vent par
 radar S 160,~ optique de l'atmosphère S 162,~ par aéronef A 370,~ par ballon captif S 152,~
 par ballon dirigeable S 153,~ par ballon et fusée S 154,~ par cerf-volant S 157,~ par fusée R
 006,~ par microondes S 156,~ par satellite S 161,~ radar S 160
 sonde à neige S 168,~ de battage P 279,~ de Knollenberg S 170,~ de Langmuir S 171,~ de
 radiovent S 172,~ de sol S 167,~ électrochimique S 169,~ -fusée R 007,~ pour l'ozone O
 079,~ transmettant par fil S 166
 sondeur vertical opérationnel de TIROC – TOVS S 173
 sortie d'air orageux F 045
 source S 336,~ d'activités orageux F 057,~ de chaleur S 337,~ d'un atmosphérique S 335,~
 linéaire S 338,~ ponctuelle S 229
 sous-système spatial S 317
 spécification de code S 176
 spectre S 186,~ crépusculaire S 187,~ d'absorption S 188,~ d'émission S 189,~ d'énergie S
 190,~ des gouttelles de nuage, ~ des gouttes de pluie D 131,~ des tourbillons de turbulence
 S 193,~ de turbulence S 190,~ du Brocken S 192,~ du crépuscule S 187

spectrohéliographe S 179
 spectromètre S 180,~ de dimension des gouttes S 183i,~ interféromètre infrarouge – IRIS S 181,~ satellitaire infrarouge – SIRS S 184
 spectrophotomètre de Dobson S 178,~ d'ozon atmosphérique S 178
 spectroscopie à vapeur d'eau S 185
 spirale d'Ekman S 195
 spissatus (spi) S 196
 stabilité S 197,~ absolue S 198,~ dynamique,~ hydrodynamique S 199,~ hydrostatique S 200,~ indifférente, ~ neutre E 006,~ numérique S 202
 stade grêle S 203,~ neige S 205,~ non saturé S 206,~ pluie S 204,~ sec S 206
 station aérologique S 217,~ agrométéorologique S 218,~ agrométéorologique destinée à des fins particulières S 221,~ agrométéorologique ordinaire S 220,~ agrométéorologique principale S 222,~ automatique d'évaporation S 223,~ auxiliaire de météorologie agricole S 219,~ climatique S 262,~ climatologique S 225,~ climatologique automatique S 226,~ climatologique de référence S 227,~ climatologique destinée à des fins particulières S 231,~ climatologique ordinaire S 228,~ climatologique principale S 230,~ complémentaire S 261,~ de météorologie aéronautique S 251,~ de météorologie agricole S 218,~ de météorologie agricole destinée à des fins particulières S 221,~ de montagne S 238,~ de radiosondeage S 217,~ d'observation des orages S 232,~ d'observation en altitude S 217,~ d'observation par ballon-pilote S 235,~ d'observation pluviométrique P 181,~ en mer S 239,~ météorologique S 236,~ météorologique aéronautique S 251,~ météorologique automatique S 237,~ météorologique d'aéronef S 243,~ météorologique d'observation S 236,~ météorologique mobile S 240,~ météorologique océanique S 239,~ météorologique sur bouée B 005,~ ordinaire de météorologie agricole S 220,~ pluviométrique P 181,~ radiométrique S 253,~ radiométrique ordinaire S 254,~ supplémentaire S 261,~ sur bateau-feu S 247,~ sur navire à position fixe S 246,~ sur navire auxiliaire N 002,~ sur navire faisant route S 248,~ sur navire sélectionné S 249,~ sur navire supplémentaire S 250,~ synoptique S 255,~ synoptique d'observation en altitude S 217,~ synoptique en surface S 257,~ terrestre principale S 260,~ terrestre supplémentaire S 261
 statique de l'atmosphère S 216
 stock neigeux,~ nival R 178
 stratiformis (str) S 274
 Stratocumulus (Sc) S 275
 stratopause S 276
 stratosphère S 277
 Stratus (St) S 300
 structure atmosphérique,~ de l'atmosphère S 311
 subdivision du climat S 312
 sublimation S 313
 subsidence S 316
 sukhoi S 318
 supercellule S 320
 surface à pression constante S 323,~ de discontinuité S 322,~ frontale S 324,~ isentrope S 325,~ isobare S 326,~ isobare type S 327,~ isopycne S 328,~ isostère S 220,~ libre de la nappe P 054
 surfusion S 330
 sursaturation par rapport à glace S 332,~ par rapport à l'eau S 331
 surveillance acridienne C 369,~ des ouragans S 334,~ du climat S 333
 SWEAT I 031
 SWI I 134

SWZ C 114

symbole de code S 096

symboles de pointage S 098, ~ des nuages S 097, ~ météorologiques S 099

système à ballon porteur S 113, ~ climatique S 107, ~ de classification des cyclones tropicaux d'après des images satellitaires S 106, ~ de coordonnées à pression S 109, ~ de coordonnées naturelles C 387, ~ de coordonnées théta (θ) S 110, ~ de nuages orageux S 118, ~ de pression S 112, ~ en coordonnées sigma S 111, ~ frontal S 114, ~ inertielle S 115, ~ nuageux S 116, ~ nuageux dépressionnaire S 117, ~ oxygène-ozone S 124, ~ p S 109, ~ (θ) (température potentielle) S 110

Système mondial de prévision de zone – WAFS S 122, ~ mondial de télécommunications – SMT S 123, ~ mondial de traitement des données – SMTD S 120, ~ mondial d'observation – SMO S 121

TTT

table aérologique T 002 table de code T 007, ~ de correction barométrique T 003, ~ de réduction barométrique T 006

tableau de la diffusion de la lumière T 001, ~ mensuel T 005

tables hygrométriques, ~ psychrométriques T 009

taux de coalescence E 061, ~ de collision E 062, ~ d'évaporation R 109

technique à deux théodolites S 155, ~ des statistiques des sorties de modèles - SSM S 026, ~ MOS, ~ SSM T 026

technoclimatologie T 027

teintes crépusculaires C 428

télécommunication T 028

téledétection T 029

télé-météorographe T 031

télé-météorographie T 032

télé-météorométrie T 033

télé-mètre de nuage C 087

télé-photomètre T 030

télé-sondage T 034

température T 073, ~ absolue T 074, ~ accumulée T 035, ~ adiabatique équivalente T 042(1), ~ à la surface du sol T 045, ~ ambiante T 038, ~ au sommet d'un nuage T 046, ~ barométrique moyenne T 039, ~ critique T 076, ~ de condensation adiabatique T 077, ~ de couleur T 079, ~ d'ébullition P 337, ~ de l'air T 037, ~ de la surface d'un lac, d'une rivière, de la mer T 066, ~ de luminance T 082, ~ de référence T 085, ~ de référence de l'aérodrome/aéroport T 040, ~ de rosée P 346, ~ du sol T 065, ~ du thermomètre mouillé T 071, ~ du thermomètre recouvert de glace T 070, ~ du thermomètre sec T 072, ~ effective T 043, ~ équivalente, ~ isobare équivalente T 042(2), ~ extrême T 083, ~ maximale T 047, ~ maximale absolue mensuelle/annuelle T 049, ~ maximale mensuelle T 048, ~ maximale quotidienne T 050, ~ maximale quotidienne moyenne mensuelle M 050, ~ minimale T 054, ~ minimale absolue mensuelle/annuelle T 055, ~ minimale mensuelle T 056, ~ minimale quotidienne T 059, ~ minimale quotidienne moyenne mensuelle M 051, ~ minimale sur gazon T 058, ~ moyenne de la colonne d'air T 052, ~ moyenne quotidienne T 053, ~ potentielle T 062, ~ potentielle équivalente T 041, ~ potentielle partielle T 061, ~ pseudopotentielle du thermomètre mouillé T 063, ~ superficielle de l'eau T 066, ~ thermodynamique de rosée P 346, ~ thermodynamique du point de gelée (T_f) T 067, ~ thermodynamique du thermomètre mouillé (T_w), ~ thermodynamique du thermomètre recouvert de glace (T_i) T 070, ~ virtuelle T 086

tempête F 154, ~ aurorale F 155, ~ de neige F 166, ~ de neige d'effet de lac F 167, ~ de pluie F 160, P 152, ~ de poussière, ~ de sable F 164, ~ de verglas F 161, ~ ionosphérique F 168, ~ tropicale C 166c
 temporales T 087
 temps V 151, ~ actuel T 167, ~ de réponse T 164, ~ de reponse e T 165, ~ laiteux P 059, ~ lourd Z 011, ~ passée T 166, ~ permettant le vol à vue, temps visuel C 332, ~ présent T 167, ~ significatif T 163, ~ violent V 152
 tendance advective de la pression E 043, ~ à la persistance du temps T 089, ~ climatique T 092, ~ de la pression T 090
 teneur en eau d'un nuage C 372
 tension T 103, ~ de cisaillement F 080, ~ de Reynolds T 095, ~ de vapeur d'eau (e') dans l'air humide P 228, ~ de vapeur saturante dans la phase pure par rapport à la glace (e_i) T 098, ~ de vapeur saturante dans la phase pure par rapport à l'eau (e_w) T 097, ~ de vapeur saturante de l'air humide par rapport à la glace (e'_i) T 100, ~ de vapeur saturante de l'air humide par rapport à l'eau (e'_w) T 099, ~ du vent F 097
 téphigramme T 024
 talweg T 011, ~ d'altitude T 017, ~ dans les alizés d'est T 016, ~ dans les vents généraux d'ouest T 018, ~ de la haute troposphère tropicale – THTT T 022, ~ de mousson T 020, ~ ionosphérique T 015
 théodolite T 104, ~ enregistreur T 105
 théorème de la circulation (de Bjerknes) T 106
 théorie convective de la cyclogénèse T 110, ~ de Bergeron-Findeisen T 108, ~ de la barrière T 107, ~ de la cyclogénèse par divergence T 109, ~ de la résonance T 116, ~ de la rupture des gouttes T 117, ~ de la similitude en turbulence T 118, ~ du cristal de glace T 106, ~ du front polaire T 114, ~ frontologique T 113, ~ ondulatoire de la cyclogénèse T 115
 thermique T 119
 thermistance, thermistor T 120
 thermocouple T 154
 thermocyclogénèse T 122
 thermodynamique T125, ~ atmosphérique, ~ de l'atmosphère T 124
 thermodynamique T 125
 thermogramme T 127
 thermographe T 126
 thermohygrogramme T 129
 termohygrographe T 128
 thermohygomètre T 130
 thermohygroscope H 076
 thermometer T 132, ~ à alcool T 136, ~ à aspiration, ~ ventilé T 137, ~ à bilame T 135, ~ à boule noire T 141, ~ acoustique T 133, ~ à gas T 138, ~ à liquide T 139, ~ à maximum T 145, ~ à mercure T 140, ~ à minimum T 146, ~ à rayonnement T 147, ~ à rayonnement embarqué T 148, ~ à résistance T 143, ~ à thermistance T 144, ~ attaché T 134, ~ dans le sol G 016, ~ électrique T 149, ~ électronique T 150, ~ enregistreur, ~ fronde T 152, ~ globe mouillé T 142, ~ mouillé T 155, ~ ordinaire T 151, ~ sec T 156, ~ Six (et Belani) T 153, ~ thermo-électrique T 154
 thermopause T 158
 thermosphère T 159
 tétagramme T 160
 tetron B 014
 THTT T 022
 TIROS T 173

titre molaire de la vapeur d'eau (N_v) T 174, ~ molaire de la vapeur d'eau saturante par rapport à la glace (N_{vi}) T 176, ~ molaire de la vapeur d'eau saturante par rapport à l'eau (N_{vw}) T 175
tonnerre T 245
topoclimatologie T 179
topographie absolue T 180, ~ barique T 181, ~ relative T 182
tornade T 184
torr M 146
TOSS T 185
touffeur Z 011
tour anémométrique C 044
tourbillon V 145, ~ absolu V 146, ~ circumpolaire V 141, ~ de poussière, ~ de sable T 255, ~ de turbulence T 256, ~ de vent T 257, ~ géostrophique V 147, ~ orographique T 259, ~ potentiel V 148, ~ relatif V 149, ~ stratosphérique antarctique V 143, ~ stratosphérique arctique V 144, ~ thermique T 151
tourbillons d'aspiration T 248, ~ fixes, ~ stationnaires T 249, ~ transitoires
tourelle anémométrique
tourmente de neige F 166
TOVS S 173
trace U 066
traceur L 054, ~ en dard T 216, ~ nuageux T 218, ~ par bonds T 217, ~ radioactif T 219
traîne T 226
traînée R 181, ~ d'échappement T 230, ~ de condensation T 227, ~ de condensation adiabatique T 227, ~ de détente T 228, ~ de dissipation T 229, ~ météorique T 231
traînées nuageuses T 232
traitement automatique des données P 221, ~ semi-automatique D 094
trajectoire T 189, ~ à tourbillon absolu constant-CAVT T 190, ~ d'un anticyclone D 027, ~ d'une dépression D 028
tramontane T 191
transfert d'énergie T 192, ~ radiatif T 192
transformation d'une masse d'air T 196
translucidus (tr) T 197
transmissomètre T 200
transmission automatique d'images – APT T 202, ~ météorologique T 198
transosonde B 008
transparence T 205
transpiration T 206
transport de la quantité de mouvement T 215, ~ ouest-est T 214 turbulent A 060
travail mécanique L 098, ~ mécanique de l'expansion/dilatation I 099
treblotement T 225
très légère brise B 123
trombe T 234, ~ marine T 235
tropopause T 236, ~ multiple T 237
troposphère T 238
trou d'air G 039
trouble atmosphérique T 246
trowal (Can) P 015
tuba (tub) T 243
tube de Pitot T 242, ~ isobare-isostère S 146
turbidité T 246
turbopause H 085

turbulence T 267, ~ à deux dimensions T 268, ~ atmosphérique T 266, ~ en air clair – CAT, ~ en air limpide T 271, ~ homogène T 275, ~ isotrope T 270, ~ libre T 272, ~ mécanique T 273, ~ non isotrope T 274, ~ orageuse T 276
type climatique, ~ de climat T 169, ~ de circulation T 168, ~ de temps T 170, ~ synoptique T 171
typhoon C 166f, T 010

UUU

uncinus (unc) U 017
undulatus (und) U 056
unité Dobson U 061, ~ météorologique aéronautique U 062
unités SI U 063
Unités Internationales U 063

VVV

vacillation climatique I 087
vague de chaleur V 002, ~ de froid V 003
valeur D F 005, ~ moyenne M 052
vapeur d'eau V 006
variabilité V 011, ~ climatique, ~ du climat V 010
variation climatique V 017, ~ interannuelle de la pression V 013, ~ interannuelle de la température V 014i, ~ interdiurne, ~ intermensuelle V 018, ~ interdiurne moyenne V 015, ~ séculaire du climat V 016
variétés de nuages V 020
vecteur du déplacement des nuages V 094, ~ rafale V 096, ~ vent V 097
Veille météorologique mondiale – VMM V 098, ~ volcanique en trafic aérien international V 099
vélopause V 100
velum (vel) V 101
vent V 022, ~ agéostrophique V 024, ~ allobarique V 025, ~ anabatique V 026, ~ antitripitique V 027, ~ apparent V 028, ~ arrière V 037, ~ arrière équivalent V 048, ~ au sol V 038, ~ balistique V 029, ~ catabatique V 030, ~ contraire V 035, ~ contre le gradient V 032, ~ cyclostrophique V 031, ~ d'avalanche V 033, ~ debout V 035, ~ debout équivalent V 048, ~ de côté V 058, ~ de glacier B 117, ~ de gravité V 030, ~ de surface V 038, ~ de surface SEASAT V 081, ~ de terre B 121, ~ de travers V 058, ~ dextrogyre V 042, ~ dominant V 046, ~ du gradient, ~ du large B 119, ~ du mile le plus rapide V 121, ~ du nord C 424, ~ en altitude V 057, ~ en poupe V 037, ~ étésien V 050, ~ eulérien V 051, ~ frais B 122, V 062, ~ géostrophique V 053, ~ gradiental V 036, ~ instantané V 055, ~ ionosphérique V 054, ~ isallobarique V 025, ~ latéral V 058, ~ lévogyre V 059, ~ local V 060, ~ longitudinal V 037, ~ longitudinal équivalent V 048, ~ polaire V 063, ~ rabattant R 100, ~ radial V 064, ~ relatif V 028, ~ résultant V 067, ~ sec V 078, ~ solaire V 070, ~ subgéostrophique V 071, ~ subgradiental V 072, ~ supergéostrophique V 073, ~ supergradiental V 074, ~ tangentiel V 075, ~ thermique V 077, ~ traversier V 058, ~ variable V 079, ~ vrai V 023
vents déduit des nuages V 040, ~ d'est équatoriaux V 082, ~ d'est polaires V 084, ~ d'est subtropicaux, ~ tropicaux V 085, ~ d'est, ~ d'ouest équatoriaux V 083, ~ satellitaires V 068
ventilateur antigel, ~ contre le gel V 102
ventilation V 103
verglas P 170
vérification de la prévision V 104

vertebratus (ve) V 105
vieillessement climatique Î 001
violente tempête F 173
virga (vir) V 111
VIS I 013
viscosité cinématique V 090, ~ négative V 092, ~ turbulente V 093
visibilité V 130, ~ exceptionnelle V 132, ~ horizontale V 135, ~ météorologique V 130, ~
oblique V 134, ~ dominante V 136, ~ verticale V 137
vitesse de chute V 115e de chute limite V 119de frottement V 117de phase V 116, ~ de point
d'une rafale (*p*) V 120, ~ de sortie V 118, ~ du son, ~ sonique V 123, ~ du vent V 124, ~
moyenne du vent V 122, ~ turbulente V 127, ~ verticale du vent V 125
VMM V 098
voie aérienne C 004
voile de nuages V 139
vol de reconnaissance météorologique Z 012, ~ isobare Z 013
VOLMET V 140
vorticité V 145
voûte céleste B 110

WWW

WAFC C 114
WAFS S 122
WDC C 113
WEFAF W 004
WINTEN W 005
WMC C 110
WMD Z 033
WMI I 134
WMO Member M 052
WRC C 115
WRR R 125
WWW V 098

XXX

Xérophite X 001

YYY

Yard Y 001

ZZZ

Zastrugi Z 001
ZCIT Z 040
zéro absolu Z 015
zodiaque Z 035
zonda Z 061
zone aride Z 045, ~ aurorale Z 046, ~ climatique Z 047, ~ d'aéroport, ~ d'aérodrome Z 048, ~
d'audibilité Z 049, ~ d'audibilité anormale Z 050, ~ de basse pression D 033, ~ de
cisaillement S 267, ~ de confort, ~ d'inconfort Z 051, ~ de contact Z 039, ~ de convergence
intertropicale – ZCIT Z 040, ~ de prévision Z 056, ~ de silance O 002, ~ de stagnation Z 057,

~ des vents d'ouest Z 044, ~ d'ombre O 002, ~ frontale Z 058, ~ humide Z 060, ~ morte O
002, ~ semi-aride Z 059, ~ thermique C 123
zones des calmes équatoriaux L 010

INDEX ALFABETIC GERMAN
DEUTSCHER WORTWEISER

0°C Isothermeshöhe N 054

AAA

Abbrechfehler E 109
Abenddärung C 407
Abfluß S 056
Abflußmenge D 006
Abgasstreifen T 230
abgeschnürte Zyklone D 052, ~ Antizyklone A 242
Ableitfläche C 041
Ableitfront C 041
Abklingzeit des Windstoßes (t_d) D 153
Abkühlung R 115
Abkühlungsgradtag G 046
Abkühlungsgröße P 356
Ablation A 004
Ablauf S 056
abnorm Hörzone Z 050
Absaugungswirbele T 248
Abschmelzung A 005
Abschnürungsprozeß S 059
absolut Maximum M 027, ~ schwarzer Körper C 402, ~ Temperatur T 074, ~ Wirbelung V 146, ~ Wirebelkeit V 146
Absolutbeschleunigung A 015
absolute Bodenfeuchtigkeit U 007, ~ Feuchtigkeit U 006, ~ Instabilität I 083, ~ Jahresschwankung der Temperatur A 153, ~ Stabilität S198, ~ thermodynamische Temperatur S 023, ~ Topographie T 180, ~ Topographie H 032
absoluter Nullpunkt Z 015
Absolutgeopotential G 014
Absolutnullpunkt Z 015
Absorbensgraukörper C 401
Absorbtionlinie L 074
Absorbtionsspektrum S 188
Absorption über Polarkalotte A 007
Absorptionsband B 024
Absorptionsfaktor A 006
Absorptionsgrag A 006
Absorptionshygromrter H 066
Absorptionskoeffizient C 290
Absorptionsvermögen A 006
Abstandsondieren T 034
Abstastunglinie L 075
absteigender Luftstrom C 458
abteilungsche Bild I011
abwärts gerichtete Gesamtstrahlung R 048
Abwärtsstrom C 458
Abwechselndflugplatz A 086

Abweichung A 002
 Abwind V 030
 Abwurfrakete R 004
 acdar A 019
 Achmalbündel-Radiogoniometer R 080
 Achse dem Strahlstrom A 378, ~ der Antizyklone A 374, ~ der Zyklone A 375
 Achsenneigung des Antizyklone Î 024, ~ des Zykone Î 025
 Adiabate A 049
 Adiabatendiagramm D 079
 adiabatisch Bereich R 147, ~ Kondensationstemperature T 077
 adiabatischäquivalent Temperatur T 042(1)
 adiabatische Atmosphäre 328, ~ Modell M 164, ~ Vorbild M 164
 adiabatischer Abkühlung P 285, ~ Erwärmung P 285, ~ Gradient G 048, ~ Kondensstreifen T 227, ~ Temperatur T 042, ~ Vorgang (Zustandsänderung) P 285
 adiabatisches Gleichgewicht E 002
 Adsorption A 051
 Advektion A 052
 Advektionkarte H 011
 Advektionsnebel C 069
 advektiv Reif B 131
 advektivdynamische Analyse A 170
 advektives Modell M 165
 Advektivgewitter O 046
 Advertenzschicht S 264
 Aerobiologie A 083
 Aerodynamik A 084
 aerodynamischer Streifen T 228
 Aerogramm A 088
 Aerograph A 090
 Aerologation Z 013
 Aerologie A 089
 Aerologischdiagramm D 079
 aerologische Aufstieg O 012, ~ Beobachtung S 217, ~ Jahrbuch A 256, ~ Station S 217, ~ Tabelle T 002
 Aerologischeklimatologie C 259
 Aerologischertag Z 020
 Aerologischesanalyse A 171
 Aeronautik A 091
 Aeronautikwetter Behörde A 353
 aeronautische Meteorologie M 080
 Aeronomie A 092
 Aerosol 094
 Aerosolelektrizität E 067
 ageostrophische Advektion A 053, ~ Modell M 166
 ageostrophischer Wind V 024
 Agglomeration A 103
 Aggregation A 106
 Agrarklimatologie A 107
 agrarklimatologischer Index I 029
 Agrarmeteorologie A 108

agrometeorologische Nebenstation S 220, ~ Sonderstation S 221, ~ Station S 218
agrometeorologische Prognose P 238, ~ Vorhersage P 238
AIREP-Flugmeldung A 109
AISC A 259
Aitkenskerne N 122
Akklimatisation A 021
Akkretion A 022
Akkumulation A 031
Aktinogramm A 024
Aktinograph A 023
Aktinologie A 025
Aktinometer A 027
Aktinometrie A 026
Aktinothermischezeiger I 028
Aktionszentrum C 104
aktive Bodenschicht S 278
Akustik die Atmosphäre A 034
akustische Sondierung S 151, ~ thermometer T 133
Albedo A 115
Albedograph A 116
Albedometer A 117
aleatorisch Auswahl S 068
aleatorische Größe M 038, ~ Vorhersage P 239
Aleutentief D 050
Algorithmus A 120
Alhidade A 121
Alkoholthermometer T 136
allgemein Zirkulationmodell M 203
allgemeine Wettervorhersage P 255
alljährlich Absolutmaximum der Temperatur T 049, ~ Absolutminimum der Temperatur T 055
Alpenexperiment –ALPEX E 142
Alpenglühen C 310
ALPEX E 142
alti-Elektrograph A 128
Altimeter A 131
Altocumulus (Ac) A 145
Altostratus (As) A 146
Altweibersommer V 008
am schnellen Flugroute R 210
Amblediagramm D 078
Amboß I 022, N 029
Amboßwolke N 029
amorph Reif B 130
Amplitude A 159, ~ der Temperatur A 157
Amt für Meteorologie S 082
AMTEX E 143
Anafont A 163
analog A 190
Analogiemethode M 101

Analyse A 169, ~ der Niederschlagsverteilung nach Menge, Gebiet und Dauer A 164
 Analysenmethode des isobarische Flächehöhe M 115
 Analysenverfahren Gleichdruckflächehöhe M 115
 analysiert Karte H 018
 Analysis A 169
 Anemobiograph A 191
 Anemoclinograph A 193
 Anemogramm A 196
 Anemograph A 212
 anemokinematisch Windschreiber A 192
 Anemokinemograph A 192
 Anemoklinometer A 194
 Anemometer A 198
 Anemometrie A 197
 Aneroidbarometer A 131, B 047
 Aneroidkapsel C 035
 angeklebt Thermometer T 134
 Angerauchung F 149(1)
 angewandte Klimatologie C 263, ~ Meteorologie M 082
 Ängström A 215
 Anlauf F 022
 Anlaufbahn P 124
 Anlaufbahnzustand S 210
 Anlaufzeit des Windstoßes (t_f) D 154
 Anmeldung der Daten zu Wetterkarte Î 045
 Anmeldesymbole für Meteorologischekarte S 098
 Anmerkung O 002
 Annalobere A 189
 Antihelium A 227
 anomale Ausbreitung P 317, ~ Propagation P 317, ~ Schallausbreitung P 314
 Anomalie A 222
 Anstau B 031
 Ansumfungprognose P 249
 antarctisch Zirkumpolarströmung C 466
 antarctische Hochdruck A 231
 antarkisch A 226
 Antarktikfront F 108
 antarktikstratosphärische Wirbel V 143
 antarctische Antizyklone A 231, ~ Luft A 062
 antarktischer Seerauch M 013
 Anticorona A 289
 Antigradientwind V 032
 Antihagel Rakete R 003
 Antimonsun A 252
 Antipassat; C 365
 Antipleion A 253
 Antisolarhelligkeit S 308
 Antisolarpunkt P 342
 Antisolarschein S 308
 antitriptischer Wind V 027

Antizyklogenese A 228
Antizyklolise A 229
antizyklonale Finsternis N 023, ~ Nebel N 023, ~ Rotation C 185, ~ Windsherung F 064, ~
Zirkulation 185
Antizyklonalscherung F 064
Antizyklone A 230
Antizyklone an hohe A 237
Antizyklonenachse A 374
antizyklonische Inversion I 148
Anzeigeverzögerung T 164
äolisch E 102
äolische Zentrale C 102
Äolischkühlung Faktor I 061
Äolischturbinen T 247
Aphelium A 099
apob A 270
Appletonschicht S 279
APT T 202
äquatorialcalmegtürtel C 008
äquatoriale Ostwinde V 082, ~ Tiefdruckrinne T 014, ~ Tiefdrucktrog T 014, ~ Westwind V
083
Äquatorialewelle U 036
Äquatorialfront F 116
Äquatorialluft A 069
äquilibriert Klima C 234
Äquinoktialregen P 153
äquivalent Fahrtwind(mar) V 048, ~ Feuchte U 010, ~ Gegenwind V 048, ~ Höhe der
Flughafen/Flugfeld A 133, ~ längsschiffs Wind(mar) V 048, ~ longitudinal Wind V 048, ~
Rückenwind V 048, ~ Temperatur T 042, ~ Wind von vorn V 048
äquivalent-barotropische Modell M 170
äquivalentpotentielle Temperatur T 041
Arago-Punkt P 349
Arakawa Funktionaldeterminante J 002
Archimedesche Zahl N 137
Archimedesches Gesetz (Prinzip) F 084
Arctikluft A 063
arctisch Hoch A 232
arctischer Seerauch C 072
Arcus (arc) A 294
ARFOR A 295
ARFOT A 296
aride Zone Z 045
Aridgebiet Z 045
Aridität A 297
Ariditätsfaktor I 032
Ariditätsindex I 032
arithmetisch Mittel M 053, ~ Wert M 053
Arktik/arktisch A 288
Arktikfront F 109
arktiskstratosphärische Wirbel V 144

arktische Antizyklone A 232, ~ Luft A 063
 arktischer Nebel P 047, ~ Seerauch M 013
 ärztlich Meteorologie M 089
 ärztliche Klimatologie C 265
 a-scope E 019
 Aspirationsmeteorograph M 076
 Aspirationspsychrometer P 330
 Aspirationsthermometer T 137
 Assman-Psychrometer P 329
 Astrometeorologie A 313
 astronomische Dämmerung C 409
 astronomischer Horizont O 061(1)
 Astronomischrefraktion; R 132
 asynoptische Beobachtung O 004
 ATIS S 081
 Atmometer E 130
 Atmoradiograph A 323
 Atmosphäre A 328
 Atmosphärenchemie C 146
 Atmosphärendruck (atmosphärische Druck) P 230
 Atmosphärenschicht S 263
 Atmosphäre-Ozean (Hochsee) Interaktion I 120
 Atmosphärestatik S 216
 atmosphärische Störungenherd F 056
 Atmosphärik S 090
 Atmosphärischbrechung R 133
 atmosphärische Absorption A 008, ~ Dynamik D 111, ~ Ekstinction A 315, ~ Elektrizität E 068, ~ Energetik E 092, ~ Entladung D 062, ~ Fenster F 021, ~ Gegenstrahlung R 043, ~ Gezeiten M 016, ~ Ionisierung I 159, ~ Ladung S 006, ~ Leitfähigkeit C 335, ~ Lichterscheinungen F 092, ~ Modell M 167, ~ Optik O 039, ~ Pfeifstörung F 039, ~ Physik F 033, ~ Plankton P 129, ~ Polarisation P 169, ~ Rückdiffusion R 165, ~ Störung S 090, ~ Strahlung R 023, ~ Struktur S 311, ~ Thermodynamik T 124, ~ Turbulenz T 266, ~ Undurchsichtigkeit O 035, ~ Verunreinigungs I 020, ~ Wasser A 263, ~ Welle U 022, ~ Wissenschaften § 008, ~ Zirkulation C 183, ~ Zirkulation Modell M 203
 atmosphärischer Wellenleiter R 075
 Atmosphärischakustik A 034
 attached Thermometer T 134
 auf dem Meerspiegel reduzierter Luftdruck P 226
 Aufgleitfront A 163
 Aufgleitsströmung A 304
 Aufgleitwolken N 067
 Aufheitern (Aufklärung)/Himmelsfreimachen Î 046
 Aufklappung zu Rauchfang R 002
 Auflösung R 182
 Auflösungsvermögen R 182
 Aufsicht über Klima S 333
 Aufstellung der Instrumente E 150
 Aufstieg A 304
 aufwärts gerichtete atmosphärische Ausstrahlung R 024, ~ gerichtete Gesamtstrahlung R 047, ~ gerichtete terrestrische Ausstrahlung R 042

Aufwärtsstrom A 304
 Aufwind/anabatischer Wind V 026
 Aufzeichnung I 107
 Auge der Hurrikan/Orkan O 024, ~ der Tropensturm O 024, ~ der tropisch Zyklone O 024
 Augerschauer A 358
 Aureole A 344
 Aurora A 347
 Aurorakrone C 401
 aurorale Untersturm F 156
 auroralische Absorption A 009
 Auroralpfeifstörung F 040
 Ausbreitung P 010
 Ausbruch (auf der Sonne) E 115
 Ausdehnung L 099
 ausfällbares Wasser A 266
 Ausflockung C 282
 Ausflußmenge D 006
 Ausfrierungszeit S 085
 ausgewogener Ballon B 008
 Ausgleichsstrom C 461
 Ausgleichung C 314
 außergewöhnlich Sicht V 132, ~ Visibilität V 132
 außertropische Zyklone D 037
 Ausstrahlung (der Erdoberfläche) R 031, ~ E 090
 Ausstrahlungsvermögen E 089
 Ausstreifen N 025
 außertropische hydrologische Zyklus C 169
 Austauschkoefizient C 298
 ansteigend Federbuschmodell M 205
 Auster A 349
 Austrittsgeschwindigkeit V 118
 Auswaschung S 175
 Auswintern A 098
 Auswurf E 079(2)
 Autobarotropie A 350
 autobarotropische Atmosphäre A 330
 Autokonvektion A 351
 autokonvektiver Temperaturgradient G 051
 Autokorrelationsfunktion F 150
 Automatikmeteorologische Station S 226
 automatische Wetterstation S 237
 Automatischerüber(~um~)arbeitung der Daten P 221
 Automatischflugmeldienst für Terminalzone – ATIS S 081
 AUTOVAP S 223
 Auxilärkarte H 041
 auxiliär Agrometeorologische Station S 219
 Auxiliärschiff N 002
 Avogadro-Konstante L 024
 Avogadrosches Gesetz L 024
 Azimut A 383

Azorenantizyklone A 241
Azorenhoch(gebiet) A 241

BBB

Babinetprinzip P 282
Babinet-Punkt P 350
Backstagwind V 037, V 048
Bahn der ein Tief D 028, ~ -methode M 114
Bai 002, ~ -u B 003
Bakewetterstation Wetterstation am Bake B 005
ballistische Luftdichte D 024, ~ Temperatur T 075
ballistischer Wind V 029
Ballon mit Konstantvolumen B 007
Ballonelektrograph A 128
Ballonradiosonde B 009
Ballon-Rakete Sondierung S 154
Ballonsonde B 013
Bandäquivalentbreite L 012
Bandblitz F 141
bande C B 020
Bar B 030
Barber B 033
Barbier B 033
barische Analyse A 173, ~ Aszendenz A 301, ~ Stufe T 222, ~ Topographie T 181, ~ -
dynamische Stufe T 223
barisches Windgesetz L 019
Barogramm B 044
Barograph B 040
barokline Atmosphäre A 331, ~ Instabilität I 084, ~ Modell M 168, ~ Welle P 091
baroklinische Prognose P 240, ~ Vorhersage P 240
Baroklinität B 039
Barometer B 046
Barometergefäß R 179
Barometerhöhe über Meeresniveau A 132
Barometerhöhenmesser A 131
Barometerreduktionstabelle T 006
Barometerschran C 475
Barometersumpf M 159
Barometrie B 045
barometrische Höhenformel E 035, ~ Höhenmessung A 129, ~ Konstante C 350, ~
Korrektur C 396, ~ Korrekturtabelle T 003, ~ Navigation Z 013, ~ Reduktionstabelle T
006
barometrischer Druck P 230
Baromil B 067
Barothermograph B 068
Barothermohygrograph B 069
barotrope Instabilität I 085, ~ Modell M 169, ~ Wirbelgleichung E 045
Barotropie B 070
barotropische Atmosphäre A 330, ~ Prognose P 241, ~ Vorhersage P 241, ~ Welle P 092
barsch Anwuchs C 411, ~ Steigen der Wasserspiegels C 411 Verdichtungsstoß C 412

Bart B 034
Baumgrenze L 063
Baumverformung D 012
Bearbeitungsdaten Weltsystem S120
beaufsichtigt Luftraum S 174
Beaufort Wetternotierung N 115, ~ Windstärke S 022
Beaufortskala S 022
Beaufort-Zahl S 022
Beaumontperiode P 069
bedeckter Himmel C 127
bedeutsam Wolke N 111
bedeutungsvoll Wetter T 163
bedingte Instabilität I 089, ~ Instabilität zweiten Rang I 090
Bedingungsklima C 224
Bedrohungsindex für Gewitter I 031
befeuchtes Thermometer T 155
Behaglichkeitsindex I 035
Behaglichkeitskrümmung C 437
Behaglichkeitskurve C 437
Behaglichkeitszone Z 051
Beithermometer T 134
Bekämpfung (Widerlegung) der Luftverunreinigung C 370
Beleuchtung I 006
Beleuchtungsmeter L 124
Belichtung I 006, ~ L 107
Belizna P 059
Bénardzelle C 089
benutzbare Bodenfeuchtigkeit U 009
Beobachtung O 002, ~ Weltsystem S 121
Beobachtungsstation an Bord eines ausgewählten Schiffes S 249, ~ an Bord eines Schiffes während der Fahrt S 248, ~ an Bord eines Schiffeuchtturms S 247
beratend Dienstregion R 153
Beratungszentrum über Tropenzyklone C 103, ~ über Vulkanasche C 102
Berechnungsintervall der absoluten Maximum-Boabstandsfehler (t_m) I 136
Berg Klimaklassifikation C 206
bergabwärts A 354
bergaufwärts A 151
Bergeron-Effekt E 053
Bergeron-Findeisensche Theorie T 108
Bergklima C 242
Berg- oder Talwinde B 120
Bergsnebel C 074
Bergstation S 238
Bermudahoch A 241
Beruhigung der Wind C 007
Berührungsbogen zum großen Ring/Halo A 291, ~ zum kleinen Ring/Halo A 290
Beschleunigung A 014
beschmutzte Luft A 076
Besetzungsdauer D 155
beständig Luft A 079

Bestandsklima F 030
Bestimmung der Störungsherdenfernung L 097
Bestrahlung (auf Oberflächeneinheit)E 149, ~ I 167
Beta-Effekt E 054, ~ -Fläche P 128
Beugungsphänomen F 020
bewegliche Wetterstation S 240
Bewegungsgleichungen E 051
Bewegungsgröße M 213
Bewegungsvektor der Wolke V 094
bewölkter Himmel C 128(1)
Bewölkung N 011, N 013
Bezirksspezialisier Meteorologischezenrum C 112
Bezugstemperatur T 085
Bild in visibel (VIS) I 013
Bildmeteorologischesattelit Gitterung G 076
Bildschirmanzeiger I 027
Bimetallthermometer T 135
biogenische Eiskern N 123
Bioklimatologie B 093
Biologischeminimum (der Temperatur) M 149
Biometeorologie B 095
Biosphäre B 097
Birkeland Strom C 464
Bise B 104
Bishopsher Ring I 071
Bjerknessches Zirkulationstheorem T 106
blaue Sonne L 116
blauer Mond L 116
Blinkensternes L 052
Blitz F 135
Blitzbahn C 019
Blitzrekorder Î 037
Blitzschlag T 220
Blitzschlagenschutz P 277
Blitzschlagschaden P 003
Blitzschutz P 277
Blitzsicherheit P 277
Blizzard B 106
blockierender Effekt B 107
Blockierung B 107
Blokierungsantizyklone A 235
Blutregen P 145
Bö R 098, ~ /Böe G 073, ~ ohne Niederschlag G 074
Boden zu Wolkenentlandung D 069
Bodenbarflächentemperatur T 045
Bodenbarischewarscheinlich Karte H 038
Bodenbeobachtung O 009
Bodeneis S 139
Bodenevaporimeter G 011
Bodenfeuchtigkeit U 014, ~ am Welkepunkt P 345

Bodenfeuchtigkeitsprofil P 303
Bodenfeuchtigkeittension T 101
Bodenfrost \hat{I} 030, ~ S 139, ~ (tiefe)-messer C 415
Bodengrenzschicht S 293
Bodenklima C 218
Bodenluft A 097
bodennacher Wind V 038
bodennahe Temperaturinversion I 155
Bodennebel C 080
Bodensonde S 167
Bodentemperatur T 065
Bodenthermometer G 016
Bodentrog T 012
Bodenverdunstungsmesser G 011
Bodenverfrostung S 139
Bodenwetterkarte H 040
Bodenwind V 038
Bodenzustand S 211
Böen an Linie L 082(2)
Böenfall R 100
Böenfrequenz (n) F 101, --Intervall (t_n) I 132
Böenkomponente C 318
Böenkragen A 294
Böenlinie L 082
Bogenlinien L 090
Böigkeit T 269
Boja im Stromversetzung B 004
Bojewetterstation B 005
Bologramm B 108
Bolometer B 109
Boltzmann Konstante C 351
Bora B 111
Bouguerhalo H 006
Bouguersches Gesetz L 025
Boussinesqsche Annäherung A 271
Bowen-Verhältnis R 108
Böwolken N 073
Boyle-Mariotte Gesetz L 018
Brewster-Punkt P 351
Brise B 116
Brockengespenst S 192
Brockenphanttom S 192
Brontograph B 128
Brükner Zyklus C 172
Brunt-Vaisala Frekvenz F 100
BSMZ C 112
Budyko (An)Zahl N 138 z Nummer N 138
bürgerlich Dämmerung C 409
Busch T 244
Buys-Ballotsches Gesetz L 019

Byram Anemometer A 205

CCC

Calme C 006
calvus (cal) C 015
capillatus (cap) C 032
Carnot-Prozeß C 174
Carnotscher Kreisprozeß C 174
cartographischer Projektions gebräuchlich in Meteorologie P 312
castellanus (cas) C 039
Castor und Polux F 058
CAT T 271
CAVT T 190
Cellinilichthof H 007
Celsiuskala S 025
Ceraunograph C 133
Ceraunometer C 133
CFC C 276
C-F-L Kondition I 086
CFLOS L 071
C_H – Wolken N 098
Charakteristik des Drucktendenz C 036
Chemischhygrometer H 066
Chemischzusammensetzung des Niederschläge C 319
Chemopause C 142
Chemosphäre C 143
Cherguiwind; C 138
Chinookwind C 147
Chlorofluorokohlenstoff – CFC C 276
Chronometrischeradiosonde R 092
Cirrocumuluswolke (Cc) C 198
Cirrostratus C 199
Cirrostratuswolke (Cs) C 199
Cirrus C 200
Cirruswolke (Ci) C 200
C_L Wolken N 082
Clausius-Clapeyronsche Gleichung E 024
CLIMAT Botschaft C 221 z Nachricht C 221
climatisch Rhythmus R 189
climatische Schneegrenze L 066
C_M Wolken N 089
Codesymbol S 096
Codeziffer C 178
congestus (con) C 341
continental Antizyklone A 234
Corioliskraft F 085
Coriolisparameter P 022
Cumulonimbus (Cb) C 429
Cumulonimbuswolke C 429
Cumulus (Cu) C 430

Cumulusmodell M 180
Curtis-Gordon Annäherung A 272
cut-off Antizyklone A 242
Cyanomessung; C 149
Cyanometer C 150

DDD

Daltonsches Gesetz L 027
Dämmerlicht S 310
Dämmerungsbogen A 286
Dämmerungschein S 310
Dämmerungsfarben C 428
Dämmerungsluminiszenz L 114
Dämmerungsspektrum S 187
Dampfnebel C 072
das Datenbearbeitungsweltssystem V 098
Das erste Experimentellprogramm für Weltatmosphäre (Gesamtatmosphäre) Forschung -
das Fernmeldung Weltssystem V 098
Datenassimilierung A 309
Datenweltzentrum C 113
Dauer-Frequenz Kurve C 435
de Martonne Klimaklassifikation C 207
Deaconparameter der Windprofil O 023
Defizit der Bodenfeuchtigkeit D 010
Deformation der Baum D 012
Deformationfeld C 053
Dehnungsachse A 379
Dekade D 007
Delta(region) R 150
dendritische Schneekristalle C 421
Dendroklimatologie D 014
Depegramm D 026
Depression D 033 z des Horizonts D 032
Depressionstrajektorie D 028
der Beobachtung Weltssystem V 098
der Großeswestlichwind M 021
Descartes-Snelliusscher Satz L 038
Detonationswelle U 028
Dextrogyrwind V 042
Dezenium D 008
diabatischer Prozeß P 286
Diagnose A 169
diagnostisch Modell M 188
diagnostische Gleichung E 046
Diamantenstaub A 020
Dicke G 088
Dickekarte H 023
Dickelinie/Stärkelinie L 084
Differentialanalyse A 177
Differenzenmethode M 105

Diffluenz D 098
 Diffraktionphänomen F 020
 diffuse Beleuchtung I 007,~ Front F 115 ,~ Strahlung R 035 z /gestreute Reflexion R 129
 diffuses Licht L 111
 Diffusion D 104
 Diffusionsgleichgewicht; E 004
 Diffusionsmodell M 181
 Diffusionsvermögen D 108
 Diffusometer D 110
 Dilatationsachse A 379
 Dimensionverteilung der Aerosole D 130
 Dimensionverteilung der Tropfen D 131
 Dines Anemometer A 210
 Dineskompensation C 315
 Direktablesung Instrument I 105
 direkte Sonnenstrahlung/Strahlung R 036
 Disbehaglichkeitzone Z 051
 Diskomfortzone Z 051
 Diskontinuität D 116
 Diskontinuitätlinie des Windrichtung L 067
 Diskontinuitätsfläche S 322
 disponibel potentielle Energie – DPE E 094,~ Sonnenstrahlung R 037
 Dissipation D 123,~ durch Friktion D 124
 Dissipationsstreifen T 229
 Distributionesgesetzes L 045
 Divergenz D 134
 divergenzfreies Niveau N 047
 Divergenzgleichung; E 030
 Divergenzlinie L 078
 Divergenzpunkt P 335
 Divergenztheorie der Zyklonogenese T 109
 Dobson-Einheit U 061
 Dobson-Spektrophotometer S 178
 Donner T 245
 Donnerschlag T 220
 Doppler-Effekt E 056,~-Radar R 014
 Dosimeter D 143
 Dovesches Gesetz; L 029
 DPE E 094
 Drachenballon B 015
 Drachenfesselballon B 015
 Drahtübertragungssonde S 166
 Drakensondierung; S 157
 D-Region R 141
 Drehimpuls M 214
 Drehungswindmesser A 203
 Driftrichtung der Wellen D 113
 Dröhnen T 220
 Drosometer D 147
 Druckfälle G 052

Druckfeld C 051,~ D 132
 Druckgradient G 052
 Druckgradientkraft F 082
 Druckkammer B 037
 Drucknase S 001
 Druckplattenanemometer G 029
 Druckreduzierung zu eine Standardpegel (Normalpegel) R 123
 Druckrohranemograph A 191
 Drucksystem S 112
 Drucktendenzkennlinie C 036
 Druckverteilung D 132
 Druckwelle U 033
 D-Schicht S 280
 Dunstlinie L 086
 Dünung H 088
 Dünunghöhe \hat{I} 012
 Dünungsperiode P 068
 duplicatus (du) D 150
 durch Vulkaneruption hervorgerufene Wolken N 103
 durchdringende Konvektion C 379
 Durchsichtigkeitskoeffizient C 300
 Durchnitt M 052
 Durchnittswert M 052
 Düre S 058
 Dürreindex I 046
 Dürreklima C 222
 D-Wert F 005
 dynamisch Trog T 013
 dynamische Antizyklone A 236,~ Hoch A 236,~ Hochdruck(gebiet) A 236,~ Höhe A 143,~
 Klimatologie C 263,~ Meteorologie M 083,~ Meter M 120,~ Viskosität 303
 dynamischer Abkühlung P 285,~ Druck P 233,~ Erwärmung P 285,~ Instabilität I 093
 Dynamischerinversion I 152

EEE

E Schicht S 285
 e-Answortzeit T 165
 ECMWF C 120
 effektiv Niederschlag P 201
 effektive Temperatur T 043,~ Ausstrahlung R 029,~ evapotranspiration E 132,~
 Schornsteinhöhe \hat{I} 008
 Effektivinsolationdauer D 155(1)
 Effektivität der Koaleszenz E 061,~ eines Niederschlag E 064
 Egnellsches Gesetz L 030
 Eichgerät I 106
 Einfrieren/Gefrieren \hat{I} 029(1)
 eingesaugt (aufgezehrt) Sonnenstrahlung R 034
 einmoleküllig Hülle P 060
 Einschwingsstrom C 461
 Einsickern I 075
 Einzugsgebiet R 152

Eis G 020
Eisanlagerung am Flugzeug G 034,~ am Schiff G 035
Eisberg A 110
Eisbildung A 032,~ P 170
Eisheilige S 092
Eisigphase F 015
Eiskerne/Eiskeim N 128
Eiskörnchen M 043
Eiskristalle C 419
Eiskrystal Theorie T 108
eislagere Gicht E 078
Eisnadeln A 020
Eisnebel C 079
Eisprisme P 283
Eispunkt P 343
Eisstöß B 032
Eistag Z 022(1)
Eistrieb D 005
Eisvervielfältigen M 221
Eisvogelscheuche M 212
Eiswolke N 072
Eiszeit G 036
Eiszeitabschnitt E 105
Eiszeitepoche E 105
Ekliptik E 009
Ekmanespirale S 195
Ekmaneschieht S 288
Ekman-Spirale S 195
El Niño E 066
Electrizitätsladung S 005
electronisch Thermometer T 150
elektrisch Feld C 056,~ Thermometer T 149
elektrische Hygrometer H 070,~ Ladung S 005Elektrischesfeld Variometer V 021
elektrisches Strome in der Atmosphäre C 474
Elektrisierung eines Wolken E 069
elektrochemisch Sonde S 169
elektromagnetische Strahlung R 057
Elektronenniedererschlag P 142
Elektrosonde E 072
Elektrostrahl E 070
elementarsynoptische Prozeß P 291
ELF Emission/~ Ausgabe E 086
Elfenbeinspitze V 087
Elmsfeuer F 058
Emagramm E 075
Emanometer E 076
Emission E 079(1)
Emissionspectrallinie L 080
Emissionsspektrum S 189
Emissionvermögen E 089

empirisch Mittelwert M 054
 energetische Leuchtdichte L 108
 Energetischeausstrahlung E 090
 Energiebilanz B 084
 Energiediagramm D 085
 Energiegleichungen E 032
 Energiekaskade C 038
 Energiekonservierung C 344
 Energiespektrum S 191
 Energieübertragung T 192
 Engel E 016
 Engelecho E 016
 englische Hütte A 038,~ Meile M 144(2)
 Enstrophie E 099
 entfernt Infrarothstrahlung R 065
 Enthalpie E 100
 Entlandung zwischen Boden und Wolke D 069,~ zwischen Wolken D 064
 Entropie E 101
 Erdalbedo A 119
 Erdbodentemperatur T 065
 Erdbodenthermometer G 016
 Erdbodenzustand S 211
 Erde-Atmosphäre Strahlungsbilanz B 092
 Erdentlandung T 220
 Erdeslicht L 105
 Erdoberflächenstrahlung R 040
 Erdoberflächenstrahlung 040
 Erdshatten U 001
 Erdstrahlung R 041
 Erdstrahlungsbilanz R 044
 E-Region R 142
 erfahrung Meteorologie M 084
 Erforschungsprogramm über Gesamtatmosphäre –GARP P 305
 Erhaltung der Masse C 345,~ des Energie C 344
 Erhaltungsgesetz dem Impuls L 021,~ dem Momentum L 021
 Erhaltungssatz der Masse L 020
 Erhaltungstendenz T 089
 Erhebung M 152,~ Index – LI I 045
 Erhebungskondensationniveau N 038
 erschwerend (verschlimmerung) Wetterbericht M 066
 Erweiterung des Horizonts M 152
 erwiterung Vorhersage P 254
 erzwungene Konvektion C 377
 E_s Schicht S 286
 Estegramm E 116
 Etesienklima C 238
 Etesienwind V 050
 eulersche Koordinaten C 385
 Eulerschewind V 051
 europäischer Monsun M 225

Europäisches Zentrum für mittelfristige Vorhersage C 120
 Evaporation E 124(2)
 Evaporationskraft P 358
 Evaporigramm E 129
 Evaporimeter E 130
 Evaporograph/Verdunstungsschreiber E 128
 Evapotranspiration E 135
 Evapotranspirometer E 136
 Evapotron E 137
 exogen Einfluß I 076
 Exosphäre/äußere Atmosphäre E 140
 Experiment mit Rotationsbehälter E 144 ,~ über Luftmasstransformation – AMTEX E 143
 Explosivstoffheizung Î 021
 Exponierung I 006
 Extinktionskoeffizient C 292
 Extrapolation E 154
 extraterrestrische Strahlung R 058
 Extremaltemperatur T 083
 Extremultraviolettstrahlung R 049
 Extremwerte der Temperatur T 083
 exzeptionell Sichweite V 132
 EZMV C 120

FFF

F mehrschichtig S 289
 F₁ Schicht S 290, F₂ ,~ S 279
 fächerförmige Rauchausbreitung P 012
 Fahnefront F 114
 Fahrenheitskala S 026
 Faksimilekarte H 027
 fallender Sphäre S 091
 Fallgeschwindigkeit V 115
 Fallschirmsonde D 146
 Fallstreifen V 111
 Fallwind V 030
 falsche Monde L 117,~ Sonnen S 136
 falscher Cirrus C 202
 Faradayeffekt E 057
 Faradayrotation E 057
 Farbetemperatur T 079
 Fata Morgana F 013,~ Morgana M151
 Fehler E 107
 Feingittermodell für Begrenzflächeninhalt M 173
 Feinnetzgitter/Feinstufegitter G 079
 Feldhafen A 093
 Feldmühle V 021
 feldschützender Waldstreifen P 028
 felhöelemek P 037
 Fernerkundung T 029
 Fernmeldewesen T 028

Fernmeldung T 028
 Fernmeldwesen Weltsystem S 123
 fernsehensche Wetterbericht B 138
 Ferrelzelle C 090
 Fesselballonsondierung S 152
 feuchtadiabatischer Gradient G 049
 feuchte Luft A 081,~ pseudopotentielle Temperatur T 063
 Feuchte U 008
 feuchte Zunge L 058
 Feuchteadiabate A 047
 Feuchtegehalt (q) U 015
 Feuchteindex von Thornthwaite I 065
 Feuchtekongvektion C 380
 Feuchteluftdichte D 017
 feuchter Luft A 065
 feuchtes Kugelthermometer T 142,~ Thermometer T 155
 Feuchtezone Z 060
 Feuchtigkeitsfänger mit Aluminiumoxyd S 073
 Feuchtigkeitsgehalt (q) U 015
 Feuchttemperatur T 071
 Feuerbrunstwolken N 105
 Fhrühling P 279
 fibratus (fib) F 024
 Fickerdiffusion D 100
 Filtration/Filtrieren F 026
 filtrierte Gleichung E 048,~ Modell M 191
 Findeisen-Bergeron Nucleationprozeß E 053
 Firn F 029
 Firngrenze L 061
 Fisher und Porter Niederschlagsmesser P 160,~ und Porter Regenschirm P 160
 fixieren Seeplattform P 134
 Flächenblitz F 137
 Flächenhelle L 107
 Flächenhelligkeit L 107
 Flächenniederschläge P 211
 flare E 115
 Flaute A 011
 Flimmern T 225
 Flittergold 079
 floccus (flo) F 036
 Flugberatung E 146
 Flugdokumentation D 136
 Flugfläche N 050
 Flughafen A 093 Flughafen Behigungstemperatur T 040,~ Referenztemperatur T 040
 Flughafenklimatologisch Übersicht R 184
 Flughafenzone Z 048
 Fluginformationenzentrum C 106
 Flugklimatologie C 260
 Flugmappe D 136
 Flugmeteorologie M 080

flugmeteorologische Administration A 050,~ Amtsverwaltung A 050
Flugniveau N 050
Flugplatz A 085
Flugplatzvorhersage P 247
Flugplatzwetterbüro B 102
Flugvorhersage P 252,~ P 267
Flugwetteramt A 352
Flugwetterdienst S 080
Flugwettermeldung S 080
Flugwettervorhersagezone Weltzentrum C 114
Flugzeugaufstieg A 369
Flugzeugbeobachtung A 270
Flugzeugsondierung A 369
Flugzeugvereingung G 034
Flugzeugwetterstation S 243
Fluß oberflächentemperatur T066
Flüssigkeitsthermometer T 139
Flüssigkeitwasserphase F 014
Föhn F 059,~ im freien Atmosphäre F 060
Föhnluke B 114
Föhnluft A 068
Föhnmauer Z 028
Föhnwelle U 029
Föhnwolke N 070
Forcierungsfunktion F 152
Formel der Luftlicht F 071
Forstwetterkunde M 095
Fortinbarometer B 050
Fortinsches Gefäßbarometer B 050
Fourier Integral i 110,~ -Analyse A 172
Fourierreihe S 076
Fouriersche Reihe S 076
FPP Skala S 032
Fraction die Möglicheninsolation F 096
fractus (fra) F 095
Fraunhoferlinien L 092
F-Region R 143
frei Atmosphäre A 324,~ Konvektion C 378,~ Turbulenz T 272
Freiboje B 004
freier Auftrieb einer Ballon F 077
Freikonvektionsniveau N 041
Freon C 276
Frierendaten D 003
Frigorigraph F 103
Frigorimeter F 104
Friktingeschwindigkeit V 117
frische Brise B 125
Front F 106,~ die Seebrise F 131
Frontalanalyse A 179
Frontalfläche S 324

Frontalgewitter/Frontgewitter O 049
Frontalinversion; I 154
Frontalnebel C 077
Frontalniederschläge P 212
Frontaltheorie T 113
Frontalzone Z 058
Frontdurchgang P 040
Frontdurchzug P 040
Frontenbildung F 128
Frontogenese F 128
Frontolyse F 129
Frontsystem S 114
Frontalsystem S 114
Frost G 017,~ Î 029(2)
Frostabwehr P 310
Frostbeutel P 355
Frostdaten D 003
Frostgraupeln 043
Frosthebungausfrieren der Saaten A 098
Frostindex I 040
Frostsack P 355
Frostschaden P 002
Frostschutz P 319
Frosttag Z 022(2)
Froudesche Zahl N 139
Froudezahl (Fr) N 139
Frühjahr P 279
fühlbare Wärme C 049
Führungshöhenlage N 045
Führungsströmung C 454
Fujita-Pearson Skala S 032
Füllen das ein Tief U 016
Funkmeßtechnik R 008
Funksonde R 090
Funktionaldeterminante J 001
Fusionsschicht S 284

GGG

Gabelblitz F 147
Gammastrahlung R 059
GARP P 280,~ Tropenatlantisch Experiment-GATE E 145
Garua G 002
Gasgleichung E 028
Gaskonstante C 353
Gasthermometer T 138
GATE E 145
Gay-Lussac Gesetz L 031
GCM M 203
Gebirgesmeteorologie M 090
Gebirgsbarometer B 054

Gebirgsbeobachtung O 007
 Gebirgsklima C 242
 gefährlich Halbkreis S 071
 gefrieren Nebel C 067
 Gefrierengischt E 078
 Gefrierenniveau N 054
 Gefrierkern N 127
 Gefrierpunkt P 334
 Gefrierschutzventilator V 102
 gefroren Boden S 139
 Gegendämmerung A 251
 Gegendämmerungsbogen A 280
 Gegendämmerungsstrahlen R 114
 Gegengradientströmung F 041
 Gegenmond A 254
 Gegensätzetemperatur E 155
 Gegenschein G 008
 Gegen Sonne A 227
 Gegenstrahlung C 366
 Gegenwind V 035
 Gekreuztsversuch E 141
 Gelbkode C 289
 gemessene Meile M 144(4)
 Genauigkeit A 033
 Genetikklassifizierung dem Klima C 211
 genitus G 009,~ G 010
 Geozentrischewinkel U 058;
 geodynamische Höhe A 143
 geographische oder topographische Dauer D 155(2)
 Geographischermeile Meile M 144(3)
 geometrisch Mittel M 055
 Geometrischergradient G 055
 Geophysischesinternational Jahr A 258
 Geophysik G 012
 Geophysikschertag Z 020
 Geophysische Internationalzusammenwirken C 384
 Geopotential G 013
 Geopotentialfeld C 054
 Geopotentialhöhe A 144,~ Î 014
 geostationäre Satellit S 009
 geostrophische Advektion A 055,~ Approximation/Annäherung A 275 ,~ Äquilibrium E
 005,~ Gleichgewicht E 005,~ Vorticity V 147,~ Wirbeligkeit V 147
 geostrophischer Wind V 053,~ Adjustierung A 113,~ Windskala S 034
 geosynkron Satellit S 009
 geothermik Gradient G 056,~ Tiefenstufe G 056
 Geothermometer G 016
 geozyklostrophischer Wind V 031
 Geräuschfilterung F 025
 Gesamtauftrieb einer Ballon F 078
 Gesamtbedeckung N 013

Gesamtdruck P 227
Gesamtozongehalt O 081
Gesamtstrahlung R 046
Gesamtzirkulation Modell M 203
gesättigte Luft A 078
gesättigter Boden S 142
geschichtlich Klima C 225
geschlossen Zellen C 100
Geschwindigkeitspotential P 184
Gesetz von Erhaltung dem Bewegungsgröße L 021,~ von Lambert L 034,~ von Pascal L 035
Gesetzgase L 046,~ L 047
Gesims C 398
Gewitterbö Niederschlag G 074
Gewitter O 044
Gewitteraktivität Gebiet F 057
Gewitterauswärtsstrom F 045
Gewitterbö G 075
Gewitterherd F 057
Gewitterkragen A 294
Gewitternase S 001
Gewitterniederschlag P 206
Gewitterschreiber B 128
Gewitterstation S 232
Gewittertag Z 023
Gewitterturbulenz T 276
Gewitterwolke C 429
Gewitterwolken System S 118
Gewitterzelle C 097
gewogener Mittelwert M 059
gewogenes Mittel M 059
Gharbi G 018
Gharra G 019
Ghibli G 024
Gischt E 077
Gissungwind aus Satellitedaten(nav) V 068
Gitter G 078
Gitterung G 076
Glänzendsband B 028
Glashauseffekt E 055
Glasshauseklima C 23
Glatteis P 170
Glazialperiode F 015
Glazialzeit G 036
Glaziologie G 037
Gleichartigkeitstheorie in Turbulenz T 118
Gleichdruckfläche S 326
Gleichgewichtsgleichung E 027
gleitende Mittelwert M 056
Gletscher G 023
Gletscherwind B 117

Gloire G 038
Goldfäden B 079
Golfström G 040
gostrophische Reibungskoeffizient C 295
Grad G 142
gradientenschwaches Gebiet M 159
Gradientwind V 036
Grad-Tag G 044
Gradtagezuwachs C 413
Gramklorie C 011
Grasboden S 141
grau Strahlung R 061
Graupeln M 041, M 043
Gravimetrikhygrometer H 071
Gravitationsbeschleunigung A 013
Gravitationsgesetz L 016
Gravitationswasser A 264
G-Region R 144
Grenzefallgeschwindigkeit V 119
Griesel G 069
Grossegitter G 080
Grossenezgitter G 080
großer Halo H 003,~ Ring H 003
Großstufenetz G 080
Grosswetterlage G 089
Grubesatmosphäre A 332
Grundbelastung P 174
Grundströmung F 042
Grundwasseroberfläche P 054
Grundwasserspiegel P 054
grüne Sonne L 116
grüner Mond L 116,~ Strahl R 111
Gruppenstandardbarometer B 058
GTS S 123
Gültigkeitsperiode P 072

HHH

Haarhygrometer H 068
Habub H 001
Hadleyzelle C 091
Hafenmeteorologischeragent A 101
Hagel G 083
Hagelbö V 108
Hagelkorn G 072
Hagelkornplatte P 088
Hagelkornplattepolster P 088
Hagelschaden/Hagelverlust P 001
Hagelschutz P 276
Hagelstadium S 203
Hakenecho E 013

halbautomatische Umarbeitung D 094
halbimplizit Methode M 118
halb-permanent Tief D 050
halbtagegeld Welle U 049
Halo H 002,~ von 22° H 004,~ von 46° H 003
Haloerscheinung H 002
Hamiltonischer Operator A 303
Handanemometer A 209
Hangnebel C 075
Harmattan H 010
harmonische Analyse A 172
Haufenwolkenförmige N 066
Haupt Fernmeldwesennetz R 174
hauptagrarmeteorologische Station S 222
Hauptentladung D 060
Hauptfront F 124
Hauptnormalbarometer B 056
Hauptregenbogen C 445
Hauptzyklone D 045
Haurwitz-Helmholtz Welle U 044
HCCM Satellit S 010
Heaviside Schicht S 285
Hebe(r)barometer B 052
Heberbarograph B 041
Heiligenschein H 007
Heiligenschein G 038
Heißeiterthermometer T 144
Heißeiteteranemometer A 207
heiterer Himmel C 131
Heizgradtag G 045
Heizung Î 018
Hektopascal (hPa) H 043
Helihafen H 049
Heliograph H 045
Heliogramme H 047
heliometrische Index I 052
heliosynchron Umlaufbahn O 059
Heliosynchronsatellite S 014
Heliport H 049
Helligkeit L 115
Helligkeitsumfang C 367
Helmholtzsche Instabilität I 092,~ Welle U 030,~ Welle U 044
hemisphärische Modell M 189
Herbat T 177
Herlofsonsche Diagramm D 086
heterogene Nukleation N 118
Heterosphäre H 050
Heuschreckenbekämpfung C 369
Heuschreckenkontrolle C 369
Hg mm M 146

Hilfskarte H 041
Hilfsschiff N 002
Himmelkarte H 012
Himmelsblau A 114
Himmelsbläue A 114,~ C 131
Himmelsblaumesser C 150
Himmelsgewölbe B 110
Himmelsleuchten L 103
Himmelsleuchten/Himmelslicht L 102
Himmelslicht L 103
Himmelstrahlung R 035
Himmelszustand/Himmelsbild S 208
Histogramm H 082
historisch Klima C 225
Hitzdrahtanemometer A 204
Hitzetiefdruckgebiet D 053
Hitzwelle V 002
Hoch A 230
Hochatmosphäre A 323
Hochdruck von Norden/Südlich Atlantisch A 241,~ von Sibirien A 241
Hochdruckgebiet A 230,~ an hohe A 237
Hodograph H 084
Höhe \hat{I} 013,~ über der Meersniveau/Meerspiegel A 137
höhe Atmosphäresanalyse A 171,~ Passate A 125,~ Wolken N 098,~ Zyklone C 156
Höhefronteskarte H 029
Höhemeßverfahren der Wolken M 116
Höhenanzeiger I 025
Höhenbarometer A 131
Höhenfront F 118
Höhenklima C 242
Höhenkorrektur (av) C 395
Höhenmesser A 131
Höhenmessereinstellung C 002
Höhenmesserkorrekturen C 395
Höhenvorhersagekarte H 037
Höhenwetterkarte H 022
Höhenwind Karte H 015
Höhenwind V 057
Höhenzahl A 137
hoher Index I 053
höhere Luftschichten A 325
Höhergrenze der planetarische Grenzschicht L 064
Hohetrog T 017
Hohlraumstrahlung R 025
homogen Sublimation S 314,~ Turbulenz T 275
homogene Atmosphäre A 340,~ Beobachtungsdatenreihe S 077 homegene Gefrieren C 339,~
Kondensation C 328,~ Nukleation N 119,~ Reihe S 077
Homopause H 085
Homosphäre H 086
Horizont O 061

horizontale Windscherung F 062
Horizontalkreis A 227, C 136
Hörzone Z 049
Hubschrauberlandeplatz H 049
human Bioklimatologie B 094,~ Biometeorologie B 096
humilis (hum) H 090
Hurrikan C 166e,~ U 065
Hurrikanaufsicht S 334
Hurrikanimpfung Î 041
Hurrikanwetternachricht A 366
Hydrodynamik H 052,~ physisch H 051
hydrodynamischer Stabilität S 199,~ Labilität I 093
hydrographisches Einzugsgebiet B 074
Hydrologie H 053
Hydrologischezyklusoeffizient C 305
hydromagnetische Ausgabe E 087,~ Emission E 087
Hydromechanik H 054
Hydrometeor H 055
Hydrometeorologie H 056
Hydrosphäre H 057
Hydrostatik H 058
hydrostatisch Modell M 193
hydrostatische Annäherung I 164,~ Instabilität I 096,~ Stabilität S 200
hydrostatischer Auftrieb F 084,~ Druck P 234,~ Druckpotential P 183
Hydrostatischesgleichung E 034
Hydroxylemission E 080
Hyetograph H 059
Hygristor H 060
Hygrogramm H 062
Hygrograph H 061
Hygrometer H 064
Hygrometrie H 063
hygroscopisches Wasser A 265,~ Kern N 131
Hygroskopizität H 072
Hygrothermogramm T 129
Hygrothermograph T 128
Hygrothermoskop H 076
hyperbolische Punkt P 348
hypothetische Planetarklima C 245
Hypsometer/Hypsothermometer H 078
Hypsometrischegleichung E 035
Hysteresis H 080
Hytergraph H 083

III

ICAO Atmosphäre A 339
Idealatmosphäre A 336
ideales Gas G 004
Impuls M 213,~ Formel E 037
Impulsmoment M 214

Impulstransport T 215
 incus (inc) I 022
 Index von Boyden I 057, ~ von George I 067
 Indexzyklus C 175
 indifferentes hydrostatisches Äquilibrium E 006, ~ hydrostatisches Gleichgewicht E 006
 individuell Temperaturgefälle G 061, ~ Temperaturgradient G 061
 industrielle Meteorologie M 087
 Industriellwolken N 106
 inertielle Instabilität I 097
 inertialische Verspätung H 080
 Inertialströmung F 048
 Inertialsystem S 115
 Inertialverzögerung H 080
 Inertiawelle U 032
 Infiltration/Sickerung, Einsickern I 075
 Infiltrationskapazität C 026
 Informierenung Fluggebiet R 151
 infrarot Strahlung R 062
 Infrarotaufnahme I 009
 Infrarotbild I 009
 Infrarotspektrometer-Interferometer – IRIS S 181
 Infrarotstrahlung R 062
 Infrarotstrahlungsmessung R 085
 Initialisation I 079 Einsickern I 075 I 080
 inkompressible Flüssigkeit F 038
 Innerklima C 228
 inner Grenzschicht S 294
 innere Energie E 096 , ~ Reibung Gesetz L 022 , ~ Welle U 042
 innerehydrologische Zyklus C 170
 innertropen Konvergenz Z 040
 Insolation I 081
 Insolationsdauer D 155
 instabile Luftmasse M 024 Einsickern I 075 Welle U 041
 Instabilität I 082 , ~ von C-F-L (Courant, Friedrichs und Lewy) I 086
 Instabilitätslinie L 082
 Intensivierungphotographie F 089
 inter Phenophase I 124
 Interception I 123
 interdiurne Variation V 018
 Intereiszeit I 131
 Interferometer I 125
 Interglazial F 016
 Interjählichevariation der Druck V 013, ~ der Temperatur V 014
 intermonatliche Variation V 018
 internationale Indexzahlen I 023, ~ pyrliometrische Skala S 038
 Internationale Einheiten U 063
 Internationaljahr der Stillesonne A 259
 internationalsynoptischer Kode C 287
 Interpolation I 127
 Intertropikfront F 116

Intortus (in) I 137
 Intreglazialzeit F 016
 Inversionnebel C 073
 Inversionsbewölkung N 074
 Inversionschicht S 268
 Inversionswolke N 074
 Inwendigklima C 228
 Ionen I 158
 Ionenzähler C 361
 Ionogramm I 160
 Ionosphäre I 161
 Ionosphäreneigung Î 026
 Ionosphärensturm F 168
 Ionosphärenwind V 054
 ionosphärische Flut und Ebbe M 020,~ Rekorder Î 039,~ Selbstschreiber Î 039,~ Thalweg T 015,~ Trog T 015
 IPT A 260
 IQSY A 259
 IRIS S 181
 Irisieren I 170
 irisierende Wolke N 107
 Irradiation E 149
 Irrtum E 107
 isallbarische Paar P 066
 Isallobar I 175
 isallobarer Gradient G 057,~ Karte H 030,~ Wind V 025,~ /isallobarisch Aszendent A 302
 Isallobarfeld C 057
 isallobarisch Feld C 057,~ Minimumkern M 148
 Isallobarischemaximum M 030
 isallobarischer Gradient G 057,~ Karte H 030,~ Wind V 025
 Isallohypse I 176
 Isallotherme I 177
 Isanomale I 179
 Isanthese I 180
 Isentrope I 182
 Isentropenanalyse A 180
 Isentropenmischung A 149
 isentropische Analyse A 180,~ Fläche S 325,~ Karte H 031
 Islandtief D 050
 Isobare I 183,~ Temperatur T 042(2)
 isobarische Koordinatensystem S 109
 Isobronte I 186
 Isochrone I 189
 Iso-D I 190
 Isodibaste I 191
 Isodrotherme I 192
 iso-Echo I 183
 Isogeotherme I 196
 Isogone I 197
 Isogramm I 198

Isohelie I 199
Isohyete I 200
Isohypse I 201
Isohypsenskarte H 032
Isokassma/Izaurora I 187
isokeraune Linie I 188
Isolinie I 203,~ der Sturmhäufigkeit I 188
Isomere I 204
Isonephe I 204
Isophäne I 194
Isophote I 195
Isoplethe I 206
isopyknische Fläche S 328,~ Vorgang P 287(a)
isostere Fläche S 329
isosterischer Vorgang P 287(b)
Isotache I 207
Isotachenanalyse A 181
isotherm(al) Schicht S 273
isotherme Atmosphäre A 336
Isotherme I 209
Isothermie I 210
isothermischer Vorgang P 287(c)
isotrop Strahlung R 063
isotrope Turbulenz T 270
Isotropie I 211
ITC/ITCZ Z 040
Iteration I 172
ITH/ITU I 064

JJJ

Jahre A 162
Jahresaufspeicherung der Schnee R 178
jährlich Welle U 021
Jahrzehnt D 008
Jetachse A 378
Jet-Stream C 469
Jodsilberwolkenimpfung Î 042
Johnson-Williams Liquidwasserdetektor D 073
Joule J 010
Jouleschesgesetz L 032
Junge Aerosoleschicht S 281
J-W Detektor D 073,~ meter D 073

KKK

K Index I 067
K.d.W. C 168
Kalibrierung der einer Instrument/Apparat E 119
Kalman-Bucy Filter F 028
Kalorie C 011
Kalorimeter C 014

kalte Antizyklone A 240,~ Antizyklone A 240,~ Front F 125,~ Zyklone D 047
 Kalteadvektion A 059
 Kaltegrad-Tag G 046
 Kaltehoch A 240
 Kältepole P 176
 Kältewelle V 003
 Kaltfront F 125
 Kaltfrontgewitter O 047
 Kaltfrontokklusion O 028
 Kaltkuppel; C 433
 Kaltluftsee L 002
 Kaltlufttropfen P 101
 Kaltluftzunge L 057
 Kammwolke N 069
 Kanal C 017
 Kapazität des Wind C 030
 Kapazitätskorrektur C 389
 kapilares Potential P 182
 Kapillarelevation der Bodenfeuchtigkeit A 305
 Kapillarität C 031
 Kapillaritätskorrektur C 390
 Kapillarkorrektur C 390
 Kapselbarometer A 131,~ B 047
 Karbonischnee Wolkenimpfung Î 043
 kármánsche Konstante C 354
 Kaskadenimpaktor I 018
 katabatischer Wind V 030
 Katafront C 041
 Katallobare C 042
 Katatermometer C 046
 Kathodenstrahl-Radiogoniometer R 081
 kegelförmig Projektion P 312(2)
 Keil/Rücken P 014
 kelvin (Thermodynamische Einheit) K 002
 Kelvin absolute Temperaturskala S 023,~ -Helmholtz Welle U 053,~ -Helmholtz Welle U 044
 Kelvinskala S 023
 Kern N 121,~ der Eiskondensation N 127,~ des Strahlstroms N 133
 Khamsin H 009
 KiloKalorie C 011
 Kimmdepression D 032
 Kimmtiefe D 032
 kinematische Analyse A 174,~ Karte der Zyklogen und Antizyklogen H 019 ~ kollektiv Karte H 019
 kinematisch Viskosität V 090,~ Zähigkeit V 090
 kinematische Differentialanalyse A 175
 Kinetikwirbelenergie E 093
 Kirchhoffsches Gesetz L 041
 KKN N 039
 Klangschnelle V 123

Klareis G 022
 Klarluft A 066
 Klarluftturbulenz –CAT T 271
 Klassifikationsystem des Tropischezyklone auf Satellitenbilds S 106
 Kleid Schleppe T 226
 kleinbewölker Himmel C 129
 kleine Eistzeit E 106
 kleiner Halo H 004 ,~ Ring H 004
 Klima C 220,~ der Holozän C 215,~ der Pleistozän C 217
 Klimaänderung S 043
 Klimaatlas A 318
 Klimadatum D004
 Klimadiagramm C 219
 Klimadiskontinuität D 117
 Klimafaktoren F 004
 Klimagestaltungsfaktoren C 368
 Klimagramm C 219
 Klimagrenze F 127
 Klimaindex I 030
 Klimajahreszeit S 083
 Klimaklassifikation C 204,~ von Alisov C 205,~ von Berg C 206 ,~ von Köppen C 208,~
 von Thornthwaite C 210
 Klimamodell M 171
 Klimaoptimum O 040
 Klimaoszillation O 069
 Klimaschwankung F 037
 Klimastation S 225
 Klimateilung S 312
 klimatisch Element E 073,~ Modell M 171,~ System S 107,~ Tendenz T 092,~ Trend T
 092,~ Risiko (Gefar) R 188
 klimatische Alterung Î 001,~ Anomalie A 223,~ Faktoren F 004,~ Instabilität I 087,~
 Optimum O 040,~ Periodizität P 082,~ Region R 146,~ Skhwingung O 069,~ Unfall A 018,~
 Variation V 017,~ Zone Z 047,~ Zufall A 018,~ Zyklus C 177
 Klimatographie C 254
 Klimatologie C 258
 klimatologisch Übersicht R 183
 klimatologische Beobachtung O 005,~ Front F 112,~ Hauptstation S 230 ,~ Karte H 020,~
 Nebenstation S 228,~ Normalewert N 114,~ Referenzstation S 227,~ Sonderstation S 231,~
 Station S 225,~ Wettervorhersage P 246
 klimatologisches Datum D 004,~ Diagramm C 219
 Klimatologischestationsnetz R 168
 Klimatonomie C 270
 Klimatopathologie C 271
 Klimatherapie C 272
 Klimatyp T 169
 Klimaüberwachung S 333
 Klimaveränderlichkeit V 010
 Klimaveränderung S 043
 Klimavorhersage P 245
 Klimazone Z 047

Klinometer; C 275
Knollenbergsonde S 170
Knoten N 059
Koagulation C 281
Koaleszenz C 282
Kodeform F 067
Kodegruppe G 090
Kohlendioxid B 098
Kohlendioxidband B 019
Kohlensäureanhydrid B 098
Kohlenstoffzyklus C 173
Kollektierungseffektivität E 063
Kollisionseffektivität E 062
kolloidal Instabilität der Wolken I 088
Kolmogoroffkaskade C 037
Komfortdiagramm D 082
Komfortindex I 035
Komfortzone Z 051
Kommunikationszentrum C 105
Kompensationspyrheliometer P 120
Kompensationsstrom C 451
Kompensierung C 314
Komplexzyklone D 036
Kompressionachse A 378
Kompressionswelle U 026
Kondensation C 327
Kondensationsdruck P 223
Kondensationshöhe N 037
Kondensationskerne N 125
Kondensationskernzähler C 363
Kondensationsniveau N 037
Kondensfahne T 227
Konfiguration die Strom C 336
Konfluenz C 338
Konimeter C 343
Konservatierung C 348
Konstantgesichtshöhe Karte H 024
Konstantstrom Schicht S 266
Konsultierungsvorhersage P 251
Kontaktanemometer A 201
Kontaktzone Z 039
kontinental Luft A 067
kontinentalische Klima C 225
Kontinentalität C 358
Kontinuitätsgleichung E 026
Kontrastschwelle P 191
Kontrollbarometer B 053
Kontrollbezirk R 149
kontrolliert Luftraum S 174
Konvectionschewolke N 065

Konvektion C 374
Konvektionsstrom C 449
Konvektionstheorie der Zyklonenbildung T 110
Konvektionszelle C 093
Konvektionwolke N 065
Konvektivbereich R 147
konvektive Instabilität I 091,~ Kondensationniveau – KKN N 039
Konvektive Zyklonentheorie T 110
konvektiver Niederschlag P 198
Konvektivesadjustierung A 112
Konvektivesagglomeration A 104
Konvektiveskenziffer I 036,~ I 037
Konvektivgewitter O 045
Konventionellhöhe A 140
Konvergenz C 382
Konvergenzlinie L 076
Konvergenzpunkt P 335
Köppen Klimaklassifikation C 208
Korpukularstrahlung R 052
korpuskular Strahlung R 052
Korrelation Sonnen-Wetter C 397
Korrelationsdarstellung G 067
Korrelationsdiagramm G 067
Korrelationswettervorhersage P 242
Koschmieder Sichtformel F 071
kosmische Strahlung R 053
Kosmische(strahlung)schauer A 358
kosmischer Staub P 188
Kossava; C 404
Kovariabel C 405
Krachen T 220
kräftige Tropensturm C 166d
Kranz C 399
Kranzring C 399
Kreislauf das Wasser C 168
Kreislauf dem Kohlenstoff C 173
kristallinischsaccharoide Schnee Z 003
Kristallisation C 423
kritisch Temperatur T 076
kritische Überschwemmungwasserstand N 035
Kritischezustand S 214
Kritischhöhenstufeausgang (von Atmosphäre) N 036
kritische Lage S 214
Krone C 399
Kryologie C 414
Kryopedometer C 415
Kryosphäre C 416
Kryptoclima C 417
kt N 058
Kugelblitz F 138

kumuliförmige Wolke N 066
künstlich Luftvereinigung R 071,~ Radioaktivität R 071,~ Regen P 139
künstlicher Satellit S 012
Künstlichewolken N 101
Künstlichmodifizierung das Klima M 206
Künstlichmodifizierung M 207
künstlicher Niederschlag P 195
künstliches Klima 223
Kuriharagitter G 077
kurzfristige Wetterforhersage P 266
kurze Welle U 048
kurzweilige Strahlung R 057
Kurzweille U 048
Kurzwellenstrahlung R 055
kurzzeit Bö V 110

LLL

La Niña L 001
Labilität I 082
lacunosus (la) L 003
Lage der Start/Landbahn S 210
Lagrangesche Ähnlichkeit S 100
lagrangesche Koordinaten C 386
Lahn A 356
Lambrecht-Polymer P 171
laminare Grenzschicht S 295
Laminarströmung C 459
Landbrise B 121
Landplattzone Z 048
Landsee oberflächentemperatur T 066
Landung im was auch immer Wetter A 316
Landungsvorhersage P 248
Landwind B 121
Langfristvorhersage/Langfristprognose P 263
Langley L 005
Langmuirsonde S 171
Langwelle U 046
Langwellenstrahlung R 054
langwellige Strahlung R 054
Laser L 007,~-radar L 053
Laserwolkenhöhenmesser C 088
latente Instabilität I 098,~ Wärme 048
lateral Refraktion R 134
Lateralübertragung A 150
Lävogyrwind V 059
Lawine A 356
Lawinenwind V 033
Lax-Wendorf Differenzierungsschema S 041
LCF N 041
LCL N 038

Leader L 054
Leedepression D 042(1)
Leeseite P 033
Leewelle U 055,~ an Gebirgen U 052
leichte Brise B 127
leiser Zug B 123
Leitblitz L 054
Lenard-Effekt E 058
lenticularis (len) L 048
Leuchtdichte L 107
leuchtende Wolke N 109
Levante L 049
LFM Modell M 173
Licht R 070
Lichtdurchlässigkeit T 201
Lichtfluß F 049
Lichtintensität I 114
Lichtstoß S 050
Lichtstreuungsdiagramm D 083
Lichtstreuungstabelle T 001
Lichtstrom F 049
Lidar L 053
lineare Instabilität I 099
Linearinterpolation I 128
Linearisierung L 073
Linearität L 072
Linienblitz F 143
Linienquelle S 338
Linke Blauskala S 033
Linkescher Trübungsfaktor F 008
linsenförmig L 048
Lithometeor/Staubmeteor L 094
LLJ C 471
Lofting-Erscheinung P 013
Logarithmischeprofil P 298
logarithmisches Geschwindikeitsprofil P 302
Lokalisation von Atmosphärics L 097
Lokalklima C 236
Lokalniederschlag P 204
Lokalvorhersage; P 259
Lokalwind V 060
longitudinal Wind/längswind V 037
looping P 009
Lowitzsche(schiefe) Bögen A 292
Luft A 061,~ Feuchtigkeit U 008,~ Humidität U 008
Luftabzapfungen P 220
Luftbiologie A 083
Luftchemie C 146
Luftdichte D 016
Luftdruck auf das Stationsniveau P 225

Luftdruck P 230
Luftdruckanomalie A 220
Luftdrucktendenz T 090
Luftdruckmesser B 046
Luftdrukschreiber B 040
Lufteinfall I 142
luftelektrische Erscheinung E 071
Luftelektrizität E 068
Luft-Erde Leitungsstrom C 466,~-Erde Strom C 463
Luftfahrtwesenwetterstation S 251
Lufthafen A 093
Luftinvasion I 142
Luftkonditionierung C 253
Luftkurort S 262
Luftlicht L 101
Luftloch G 039
Luftmasse M 023
Luftmassenanalyse A 165
Luftmassengewitter O 048
Luftmassenidentifizierung I 002
Luftmassenklassifikation C 212
Luftmassenklimatologie C 257
Luftmitführung A 255
Luftpartikel P 036
Luftpartikelbahn T 189
Luft-See Interaktion I 120
Luftspiegelung m 151
Luftstraße C 004
Lufttemperatur T 037
Lüftung V 103
Luftverschmutzung P 172
Luftverunreinigungs-kontrolle C 370
Luftverunreinigung P 172
Luftweg C 004,~ (wetter)vorhersage P 250
Luftwiderstand R 181
Lumen L 100
Lustrum L 122
Luvseite P 034
Lux L 123
Luxmeter L 124
lx L 123
Lyman-alpha Emissionlinie L 069
Lysimeter L 095

MMM

Machzahl N 140
Magnetosphäre M 005
Makroklima M 001
Makrometeorologie M 002
Makroskala S 039,~ Atmosphärischeprobe P 294

Makroskalawetterlage S 126
Makroturbulenz M 004
Mamma (mam) M 007
Margules Formel E 036
Margulesche Gleichung E 036
Marinebarometer B 062
maritime Luftr A 071,~ Meteorologie M 088,~ Polarluft A 072
maritimes Klima C 237
maritimetropische Luft A 073
Marsden-Karte H 034
Marshall-Palmer Radar-Niederschlag Funktion F 153
maskierte Front F 119
Masse(n)konzentration U 015
mässig Wetterkunde M 084
mäßige Brise B 124
Maßstab S 035
Mast C 043
maximale Abnahme der Windstöße (I_m) A 155
Maximaltemperatur T 047
Maximalwindgeschwindigkeit zu eine Meile V 121
Maximum-Minimum-Thermometer T 153
Maximumtemperatur T 047
Maximumthermometer T 145
MCC C 316
MCG M 203
mecanisch Turbulenz T 273
mechanische Arbeit der Dilatation L 099,~ Arbeit L 098
mediocris (med) M 061
Meeraerosol A 095
Meeresbrise B 119
Meeresluft A 071
Meereswetterkunde M 088
Meereswolke N 088
Meerklima C 237
Meersnebel C 069
Meerssalzkerne/Seesalzkerne N 132
megathermische Klima C 239
mehrspektral Radiometer mit Abtastung R 087
Meile M 144(1)
Meniskus M 063
menschlich Bioklimatologie B 094
menschliches Biometeorologie B 096
Meridionalaustausch S 042
meridionale Strömung C 460
Meridionalindex I 054
meridionalsche Zelle C 096
Meridionalzirkulation C 189
Mesoanalyse A 182
Mesojet M 124
Mesokarte H 033

Mesoklima M 122
 Mesoklimatologie M 123
 Mesometeorologie M 125
 Mesopause M 126
 Mesopik M 127
 Mesoskala M 128
 Mesoskalaperturbation P 096
 mesoskalarische Störung P 096
 Mesoskalekonvektivkomplex C 316
 Mesosphäre M 129
 mesosphärische Strahlstrom C 472
 mesosphärisches Wolkes N 110
 Mesostrahlström M 124
 mesothermische Klima C 240
 Messer des relative Ionosphäreopazität R 187
 Metallbarometer B 063
 METAR M 071
 Meteor M 073
 METEOR M 074
 meteorische Streifen T 231
 Meteorogramm M 077
 Meteorograph A 090
 Meteorograph M 075
 Meteorologen M 078
 Meteorologie M 079,~ der Forst M 095
 meteorologisch Bericht M 068,~ Element E 074,~ Nachricht/~ Bericht M 069
 meteorologischatmosphärische Sichtweite D 127
 meteorologische Aeronautikeinheit U 062,~ Beobachtung O 014,~ Beobachter O 001,~
 Hütte A 038,~ Institut S 082,~ Messfeld P 135,~ Sichtgrenze D 128,~ Sichtweite D 127,~
 Sight V 130,~ Übersetzung T 198,~ Übertragung T 198,~ Warnung A 368,~ Zentrum C 109
 Meteorologische Weltorganisation O 060
 meteorologischebeobachter Station S 236
 Meteorologischenetz R 173
 meteorologischer Beobachtungsdienst C 108,~ Bildung E 052,~ Erziehung E 052,~
 Fernmeldwesen C 321,~ Instrument I 108,~ Kode C 284,~ Rauschen Z 018,~ Satellit S 012,~
 Sprichwort P 321,~ Symbole S 099,~ Synchronsatellite–SMS S 014,~ Verbindung C 321
 Meteorologischer Weltkongreß C 342,~ Welttag Z 033
 Meteorologischerballon B 011
 meteorologischeregional Büro B 103
 Meteorologischerstation (Wetterstation) an Hilsschiff N 002
 meteorologisches Äquator E 020
 Meteorologisches Weltwache – MWW V 098
 Meteorologischesweltintervall – WMI I 134
 Meteorologischeweltzentrum C 110
 Meteoropathologie M 100
 meteorologische Jahrbuch A 257
 Meteorstaub P 189
 metetrophischer Krankheit M 006
 Metrikhöhe Î 015
 Mie-Streuung/Miesche Streuung D 101

Mikrobar B 035
 Mikrobarogramm M 131
 Mikrobarograph M 130
 Mikroklima M 133
 Mikroklimatologie M 134
 Mikrometeorologie M 136
 Mikrophysik der Wolken M 135
 Mikropluviometer M 137
 Mikroskala M 139
 Mikrostoß/Mikro(wind)bö M 138
 Mikrostruktur der Wolken M 140
 mikrothermische Klima C 241
 Mikroturbulenz M 141
 Mikroveränderung der Luftdruck M 142
 Mikrowelleradiometer (Multi- oder Hyperfrequenz) und Multibandabstastung R 088
 Mikrowellesondierung S 156
 Milankovich Klimatischvariation aus Pleistozen V 012
 Milankovitchoszillatione O 071
 Milankovitchschwingung O 071
 Milibar (mb) M 145
 minimale Sektorhöhe A 134
 Minimaltemperatur T 054
 Minimumtemperatur T 054,~ an der Grasfläche T 058
 Minimumthermometer T 146
 Minimumzeit Flugroute R 210
 Mintra M 150
 Mischungslänge L 119
 Mischungsnebel C 071
 Mischungsschicht S 265
 Mischungsschichtdichte; \hat{I} 011
 Mischungsschichte L 119
 Mischungsverhältnis (r) R 105
 Mischungsweg L 119
 Mischwolke/gemischte Wolke N 090
 Mistral M 156
 Mitführungskoeffizient C 291
 Mitglied der WMO M 062
 Mitteilung Punkt zu Punkt C 320
 Mittel M 052,~ die eine Periode M 060
 mittel Meerspiegel N 055
 mittelfristige hydrologische Prognose P 256
 mittelfristige Prognose P 264
 mittelhohe Wolken N 089
 mittelinterdiurne Veränderlichkeit V 015
 Mittelmeerfront; F 132
 Mittelmeerklima C 238
 Mitteltäglichminimumtemperatur für eine Monat M 050
 Mitteltemperatur der Luftsäule T 052

Mittelwert M 052,~ der Tagesmaximumtemperatur (im Monat) T 051,~ der Tagesminimumtemperatur (im Monat) M 051,~ der Tagesminimumtemperatur (im Monat) T 060
mittlere Windgeschwindigkeit V 122,~ Atmosphäre A 326,~ Jahresschwangung der Temperatur A 154,~ Meerhöhe N 055,~ quadratische Abweichung A 003,~ Tagestemperatur T 053,~ Wolken N 089
Moazagotl M 163
Modell mit Feingitter M 172
möglichsastronomische Insolationsdauer D 155(3)
Molekularlichtverstärker L 007
Molenbruch (Molentiter) die saturierung Wasserdampf (Wasserdunst) im Vergleiche zu Wasser (N_{vw}) T 175,~ (Molentiter) die saturierung wasserdampf (Wasserdunst) im Vergleiche zu Eis (N_{vi}) T 176,~ (Molentiter) die Wasserdampf (Wasserdunst) (N_v) T 174
Moltchanoffschesauswertegerät P 131
Momentanwind V 055
Momentgleichung E 037
Momenttransport T 215
Monathöchsttemperatur T 048
monatlich Mittelminimum der Temperatur M 048,~ Absolutmaximum der Temperatur T 049,~ Absolutminimum der Temperatur T 055,~ Mittelmaximum der Temperatur M 047
Monatmaximumtemperatur T 048
Monatminimumtemperatur T 056
Monatstabelle T 005
Mond Gezeiten M 016
Mondhalo H 002
Mondlichtsäule C 309
Mondregenbogen C 441
Monin-Obukhov Gleichung E 038,~ -Obukhov Formel E 038,~ -Obukhov Skalalänge L 121
monokromatisch Strahlung R 066
Monomol(ekul)arhaut P 060
Monsun/monzunischer Zirkulation M 222
Monsuneinbruch E 112
Monsunischtrog T 020
Monsunklima C 243
Monsunnebel C 082
Monsunprogression P 306
Monsunregen P 148
Monsunumkherung I 144
Monsunzyklone D 040
monszun szezoon S 086
Monte-Carlo Verfahren M 106
MOR D 127
Morgenrot A 346
MOS Technik T 026
MSL N 055
MTN R 175
Mühlenanemometer A 205
multiple Tropopause T 237
multispektralskanner R 087
mutatus M 226

Mutterwolke N 092
MWZ C 110

NNN

Nablaoperator A 303
nachherwahrscheinlich Evolution E 138
Nachhinen des Aneroidbarometer I 073
Nachsight V 130
Nacht(ab)kühlung R 118
Nachteffektivstrahlung R 033
Nachthimmelskicht L 104
Nachthimmelsleuchten L 104
Nachthimmelsschein L 104
nächtlich effektiv Ausstrahlung R 033
nächtliche Strahlstrom C 473
Nachtminimum Temperatur T 057
nackter Boden S 138
naheinfrarot Strahlung R 064
nasse Jahreszeit S 089
nässender Nebel C 086
nasser Schnee Z 006
Naßthermometer T 155
National Meteorologischezentrum C 111
national Normalbarometer B 057
Nationalstrahlungszentrum C 116
natürlich Koordinaten C 387, ~ Koordinatsystem C 387, ~ Radioaktivität R 072, ~ Synoptischegebiet R 154
natürlichsynoptisch Jahreszeit S 087
natürlichsynoptische Periode P 079
nautische Dämmerung C 410
Navier-Stokes Gleichung E 039
Navigation auf Satellitenbild N 005
NCA N 038
NCC N 039
NCL N 041
Nebel C 065, ~ im Banks C 078
Nebelauflösung Î 002
Nebelauf Tropfen P 105
Nebelbank B 016
Nebelbogen C 442
Nebeldecke P 055
Nebelmeer M 010
Nebeltag Z 021
Nebelzerstreuung Î 002
Nebelzerteilung Î 002
Nebengegenmond P 026
Nebengegensone P 025
Nebenmond P 027
Nebenmonde L 117
Nebenmondring C 135
Nebensächlichfront F 126

Nebensächlichregenbogen C 446
Nebensonnen S 136, ~ von 22^0 P 031, ~ von 46^0 P 032
Nebensonnenring A 227, ~ C 136
Nebula N 009
nebulosus (neb) N 010
negativ Viskosität V 092
Neigung die Gleichdruckfläche P 017, ~ einer Front P 018
Nephanalyse N 014
Nephelometer N 015
Nepheloskop N 016
Nephoskop N 017
netto Sonnenstrahlung R 039
Nettregen P 149
Netzdichte/Dichte des Netz D 022
Neueglacialzeitalter N 024
neulich Schneeschicht S 298
Neuschneeschicht S 298
neutral Punkt P 352
Neutralpunkte P 341
Neutrosphäre N 027
Neuttropause N 026
Newton N 028
nichtisotrope Turbulenz T 274
nichtlineare Instabilität (dynamische Systeme) I 100
niederhöhenlage Strahlstrom C 471
Niederschlag P 193 , ~ Dauer-Menge Kurve C 434, ~ Dauer-Menge Krümmung C 434
, ~ Dauer-Menge-Frequenz Kurve C 435, ~ Dauer-Menge-Frequenz Krümmung C 435
, ~ Höhe-Fläche Kurve/Krümmung C 436, ~ in die Höhe P 202
Niederschläge setzen Glatteis P 196
Niederschlagedauer D 158
Niederschlagequantitätvorhersage P 244
Niederschlageregime R 138
Niederschlagessgröße C 023
Niederschlagestag Z 025
Niederschlagshöhe C 023
Niederschlagsintensität I 117
Niederschlagsinterception I 123
Niederschlagsinversion I 145
Niederschlagsmenge C 023
Niederschlagsmesser P 157
Niederschlagsmeßstation P 181
Niederschlagsstrom C 455
Niederschlagstotalisator P 164
Niederschlagswasserfracht S 055
Niederschlägzelle C 095
Niederstoß der Zyklone A 043
niedrige Wolken N 082
niedriger Index I 055, ~ Zirkumzenitalbogen A 284
Nimbostratus (Ns) N 030
Nimbus N 031

nische Fortpflanzung P 010
 Niveau N 033
 NOAA N 058
 Nominellüberschwemmung I 138
 Nomogramm N 060
 Nordlicht A 346
 Nordostwind C 424
 normal Periode P 076
 Normalatmosphäre A 341
 Normalbarometer B 064
 Normale N 113
 Normalregenmesser P 162
 Normsichtweit D 127
 Norther N 100
 Nowcast N 116
 Nukleation N 117
 Nullschicht S 299
 numerische (Wetter)Vorhersage P 260, ~ Heuchelei S 101, ~ Instabilität I 101, ~ Integration I 111, ~ Simulation S 101, ~ Spektralvorhersage P 261, ~ Stabilität S 202, ~ Vorhersagemodell M 184
 Nusseltsche Zahl N 141

ooo ööö

ober Zirkumzenitalbogen A 285
 obere Luftsichticht A 324, ~ Luftspiegelung M 155
 Oberflächenabfluß S 055
 oberflächlich Beobachtung O 009
 objektiv Schwankungsanalyse A 186, ~ Vorhersage P 262
 Objektivanalyse mit viele Variable A 185
 objektive Analyse A 184
 obligatorisch Niveau N 052
 offene Zellen C 099
 Öffnungradar R 009
 Ogassawara Antizyklone A 238
 okkludierte Depression D 041, ~ Tief D 041, ~ Zyklone D 041
 Okklusion O 025
 Okklusionfront F 120
 Okklusionspunkt P 344
 Ökoklimatologie E 011
 Ökologie E 012
 Okta O 030
 Oktant O 031
 Omegasgleichung E 040
 OMM O 060
 opacus (op) O 036
 Opaleszenz O 037
 operativnumerische Modell M 195
 Optik der Atmosphäre O 039
 optimal Interpolation I 129
 optische Dichte einer Wolke D 020, ~ Dicke G 084, ~ Luftmasse M 022, ~ Phänomen F 092

, ~ Tiefe G 084
optischerefraktion Index I 043
Optischesondierung die Atmosphäre S 162
Orangencode C 289
Ordinärthermometer T 151
Orkan C 166e, ~ U 065
orkanartiger Sturm F 173
Orkansäen Î 041
Orkanüberwachung S 334
Orkanwarnung A 365
Orographie O 065
orographische Inversion I 156, ~ Isobare I 185, ~ Okklusion O 027, ~ Schneegrenze L 066, ~
Tief D 042, ~ Welle U 052, ~ Windabfluß S 053, ~ Wirbel T 259, ~ Wolke N 093
orographischer Niederschlag P 207
örtlich Wind V 060
Örtlichklima C 236
Osmometer O 072
Ostenwelle U 027
OSV S 239
ozeanisch Windbestimmung C 191
ozeanisch Zirkulation Windbewirkung C 191
Ozeanität O 022
Ozon O 078, ~ zu Boden O 080
Ozonometer O 077
Ozosphäre O 078
Ozonshild S 057
Ozonsonde 079
Ozon-Spektrophotometer S 178

PPP

Packeis B 018
Paläoklima P 005
Paläoklimatologie P 006
Pampero P 007
Pannus (pan) P 016
Parametrisierung P 019
Parryschesbögen A 293
Partialdruck P 235
partiell Wolkenmenge N 012
partielle Potentielletemperatur T 061
Partikelmethode M 107
Pascal (Pa) P 041
Passatewinde A 123
Passat(wind) Cumulus C 431
Passate A 123
Passatfront F 130
Passatgürtel C 121
Passatinversion I 147
Pastagramm P 042
PCP P 244

PDA P 124
Pegelkurve C 003
Peilung von Atmosphärics L 097
PEMG P 279
Penetrometer P 062
Penk Klimaklassifikation C 209
Pentade P 063
periglatschersche Klima C 244
Periodogramm P 084
Perkolation P 064
Perlmutterwolke N 112
Perlschnurblitz F 144
perlucidus (pe) P 085
permanent Antizyklone A 238, ~ Bodeneis Î 033
Permanentdepression D 043
permanenter Welkepunkt P 345
Permanentzyklone D 043
Permeabilität P 087
Perpetuumfrost C 216
Persistenzvorhersage P 243
pfeilförmig vordringende Vorenladung T 216
Pfeilleader T 216
Pfeilleitblitz T 216
Pferdesches Breites L 010
Pferdssee C 010
Phänogramm; F 017
Phänologie; F 018
phänologische Beobachtung O 011, ~ Karte H 028
Phänologiscleanomalie A 224
Phasenänderung S 044
Phasengeschwindigkeit V 116
Phasenlaufzeit V 116
Phasenumwandlung S 044
photochemisch Smog S 131
Photographie mit Vergrößertbildkontrast F 089
Photometer F 093, ~ der Totalhimmel F 094, ~ der Vollhimmel F 094
pH-Wert P 099
Physik das Erde G 012
physikalische Klimatologie C 265
Physischehydrodynamik H 051
Phytoklima F 030
Phytoklimatologie F 031
Phytotron F 032
piezotrope Gleichung E 041
Pileus (pil) P 106
Pilotballon B 012, ~ –Auswertegerät P 131
Pilotballonbeobachtung S 159
Pilotstation S 235
Pistensichtweite – RVR D 129
Pitot-Rohr T 242

Pitotsches Rohr T 242
 Pixel P 125
 Plancksche Gesetz L 036, ~ Relation L 036
 Planetarewelle U 046
 planetarische Atmosphäre A 327, ~ Grenzschicht S 296, ~ Zirkulation C 183
 Plasmopause P 132
 Plasmasphäre P 133
 Platte P 126
 plötzliche Heizung \hat{I} 021
 Pluviograph P 155
 Pluviometer mit Kippbechere P 159
 Pluviometrie P 156
 pluviometrischer Quotient C 307(1)
 Pluvioskop P 165
 pluviothermische Faktor C 307(2)
 Polarluftdurchbruch I 143
 Polarantizyklone A 232
 Polarbahnsatellite S 013
 Polardepression D 044
 polare Östwinde V 084
 Polarextinktion E 152
 Polarfront F 123
 Polarfronttheorie T 114
 Polarhoch A 232
 Polarimeter P 167
 polarinternational Jahr A 260
 Polariskop P 168
 Polarklima C 246
 Polarlicht A 347
 Polarlichtbogen A 281
 Polarlichtdraperien B 077, ~ D 145
 polarlichtsche Pfeifstörung F 040, ~ Sturm/Auroralesturm F 155
 Polarlichtschesoval O 074
 Polarlichtstreifen B 077
 Polarlichtzone Z 046
 Polarluft A 074
 Polarluftinvasion I 143
 Polarmeerluft A 072
 Polarnacht Strahlstrom C 470
 Polartief D 044
 Polarwind V 063
 Polarwirbel V 141
 Polarzelle C 092
 Pollenanalyse A 166
 Polynomialischeinterpolation; I 130
 Polytropenmodell M 196
 polytropische Atmosphäre A 341
 POM D 127
 Porosität P 180
 Positionsanzeiger zu Konstanthöhe – CAAPI I 026

postfrontal Nebel C 083
 Potentialeverdunsten E 125
 Potentialgefälle G 053
 Potentialgradient G 053
 potentielle Energie E 097, ~ Evapotranspiration E 133 Instabilität I 091, ~ Temperatur T 062,
 ~ Wirbeligkeit V 148
 Potentielletemperatur der feuchten Thermometer T 063
 Potenzfunktionprofil P 301
 PPI I 027
 PQP P 244
 Prädiktor P 219
 Praecipitatio (pra) P 187
 Präfrontalgewitter O 050
 Präfrontalnebel C 084
 Prandtlische Zahl N 142
 Präzision P 215
 Primärdepression D 045
 Primärradar R 016
 Primärtief D 045
 Primärzirkulation C 193
 primitive Gleichungen E 049, ~ Gleichungen E 050
 prismatische Schneekristall C 422
 Probabilitätsindex für streng Wittwerung– SWEAT Zahl I 031
 productiver Wert der Bodenfeuchtigkeit (H_d) U 009
 Prognose P 237
 Projektüberschwemmung I 139
 Protoneniederschlag P 200
 Protonosphäre P 320
 Protuberanzen spitzenförmig V 089
 Protuberanzgipfel V 089
 Prozent die Möglicheninsolation F 096
 Prozeß Man-Maschine D 094
 Pseudoadiabate P 322
 pseudoadiabatisch Diagramm D 079
 Pseudoadiabatischer Gradient G 058
 pseudoadiabatischer Prozeß P 289
 Pseudobeobachtung P 324
 Pseudodaten P 324
 Pseudofront P 325
 Psychrometer P 328
 Psychrometerdifferenz D 095
 Psychrometerformel F 072
 Psychrometertafeln 009
 psychrometrische Differenz D 095, ~ Gleichung F 072, ~ Tabellen T 009, ~ Tafel T 009
 Psychrometrischekonstante F 072
 p-System S 109
 Pumpen P 178
 Punktquelle S 339
 Purpurlicht L 112
 Pyranogramm P 108

Pyranograph P 107
Pyranometer P 109, ~ für Strahlungsbilanzmessung P 111
Pyrgeometer P 113, ~ für Strahlungsbilanzmessung P 115
Pyrheliogramm A 024
Pyrheliograph A 023
Pyrheliometer A 027
pyrheliometrische Skala S 037
pyrotechnische Rakete R 005
Pyrradiometer P 121
Pyrranometer für Strahlungsbilanzmessung P 122

QQQ

QBO O 067
QDF Q 002
QFE Q 003
QFF Q 004
QNE Q 005
QNH Q 006
QNU Q 007
QPF P 244
quadratische (quadraten) Mittel M 049
Quantität der Strahlungsenergie C 020
quartärliche Klima C 227
Quasi Biennale Periodizität P 083, ~ Zweijährige Periodizität P 083, ~ -Biennale-Oszillation O 067
quasigeostrophische Approximation/Annäherung A 273, ~ Modell M 175, ~ Vorbild M 175
quasinichtdivergent Vorbild M 177
quasisolenoidalisch Modell M 177
quasistationäre Front F 113
Quasistationärenstörung P 093
quasistatische Approximation/Annäherung A 274
quasizweijährige Oszillation O 067
Quecksilbermilimeter M 146
Quecksilberthermometer T 140
Quecksilberbarometer B 049
Quelle S 336, ~ der eine atmosphärische Störungen S 335
Quellegebiet R 155
Querschnittanalyse A 187
Querspannung F 080
Querwind V 058

RRR

Rabal R 001
Raketensondierung R 006, ~ R 007
Radar R 007
Radar(wind)sondierung S 160
Radaranzeigergerät E 018
Radarecho E 015
Radargleichrichtung das Gewitter D 075, ~ das Sturm D 075
Radargleichung E 042

Radarklimatologie C 267
Radarmeteorologie M 092
radarmeteorologische Beobachtung O 015
Radarreflektierung R 127
Radarreflexionvermögen R 127
Radarschirm E 018
Radarsonde R 019
Radarzurückstrahlung R 127
radial Strom F 051, ~ Wind V 065
Radialpunkt P 340
radiativ Äquilibrium E 007
radiative Wärmefurung Î 022
radiatus (ra) R 022
radioaktiv Indikator T 219, ~ Tracer T 219
radioaktiver Ausfall S 066, ~ Fällung S 066, ~ Niederschlag P 208
Radioatmometer R 073
Radioaurora R 074
Radioelektrischebrechungs-Index I 044
Radiogoniograph R 077
Radiogoniometer R 079
Radiogoniometrie R 078
Radiokarbonmethode D 002
Radiokohlenstoffdatierung D 002
Radiokohlenstoffmethode D 002
Radiomaximograph R 082
Radiometeorologie R 083
Radiometrie A 026
radiometrische Nebenstation S 254
Radiopolarlicht R 074
Radiosendung E 082
Radiosonde R 090
Radiosondenstation S 217
Radiosondierung R 089
Radiosondierungsballon B 009
Radiotheodolit R 093
Radiowind R 094, ~ Beobachtung O 017
RADOB R 095
Radom R 096
Radon R 097
RAFC C 118
Raketenblitz F 146
Randtief D 049
Randzyklone D 049
Rankine-Skala S 028
Raoult'sches Gesetz L 037
Rauch F 148
Rauchdecke P 055
Rauchen (dynamische Meteorologie) Z 017
Rauchfahne P 008
Rauchhorizont O 064

Rauheis C 144
 Rauheismesser C 145
 Rauheitkoeffizient C 297
 Rauheitlänge C 297
 Rauhigkeit die Erdoberfläche R 204
 Rauhigkeitsparameter C 297
 Rauhigkeitsbeiwert C 297
 Rauhreif C 144
 Rauhreif B 129
 Rauhreifsmesser C 145
 Raumartiguntersystem S 317
 Rauminhaltkorrektur C 389
 Raumladung S 006
 Raummeteorologie M 094
 Rauschenfonsniveau N 044
 Rawinsonde S 172
 Rayleigh Streuung D 102
 Rayleighsche Zahl N 143
 RDF R 079
 Realdichte des Bodens D 021
 Réaumurkala S 029
 Rebiegen/Rekrümmung R 122
 Rechtsdrehend Wind V 042
 Reduziertstrahlradar R 009
 Referenzperiode P 076
 reflektierte Erdstrahlung R 045, ~ Globalstrahlung R 038, ~ Sonnenstrahlung R 038
 Reflektometer R 128
 Reflexionkoeffizient R 126
 Reflexionsfaktor R 126
 Refsdaldigramm A 088
 regelmässige Radiosendung E 083, ~ Rundfunksendung E 083
 regelmäßige Reflexion R 131
 Regen P 137, ~ von heiterem Himmel P 147, ~ wehendes Windes gegen die Aufbau P 136
 Regenband B 025
 Regenbogen C 439
 Regendauer D 158
 Regenerosion E 110
 Regengefrierung P 196
 Regenintensität I 117
 Regenschauer P 157, ~ mit Abwägung P 158, ~ mit Kippbechere P 159
 Regenperiode P 077, ~ S 089
 Regenprojekt A 361
 Regenschatten U 003
 Regenschauer A 360
 Regenschnee L 006
 Regenschreiber P 155
 Regenstadium S 204
 Regensturm F 160
 Regentropfen P 102
 Regentropfene Dimensionmessung Spektrometer S 183

Regime R 136
 regional Wetterbüro B 103
 Regional Wetterfernmeldwesennetz R 175, ~ Wetterfernmeldwesennetz R 176
 Regionalprognose P 253
 Regionalstrahlungszentrum C 117
 Regionalübertragung D 099
 Regionalverein A 310
 Regionalvorhersage Zonezentrum C 118
 Registrieranemometer A 212
 Registriertheodolite T 105
 Registrierungsperiod P 070
 Registrierwindmesser A 212
 Regressand P 217
 Regular Welttages Z 032
 Regulär(rundfunk)übertragung E 083
 Reibung F 099
 Reibungskoeffizient C 294
 Reibungskraft F 099
 Reibungsschicht S 296
 Reibungsschichtgrenze L 064
 Reif B 129
 Reifgraupeln M 042
 Reifpunkt P 347
 Reigonalübermittlung D 099
 Reihe dem eine meteorologische Element S 075
 reine Luft A 077
 Reinregen P 149
 Reintransmissiongrad T 201
 relativ Wind V 028, ~ (Wert der) Bodenfeuchtigkeit U 013, ~ Wirbeligkeit V 149, ~
 Wirbelung V 149
 Relativbeschleunigung A 016
 relative Feuchtigkeit der Luftfeuchte im Vergleiche zu Eis (U_i) U 012, ~ Feuchtigkeit der
 Luftfeuchte im Vergleiche zu Wasser (U_w) U 011, ~ Topographie H 023, ~ Topographie T
 182
 relativeoptische Luftmasse M 022
 Relativgeopotential G 015
 Relaxationsmethode M 111
 Relief R 158
 repräsentative meteorologische Beobachtung O 016
 Reservelufthafen A 086
 Resonanzstheorie T 116
 resultante Sonnenstrahlung R 039
 resultieren Wind V 067
 Retention R 162
 retrograde Depression D 048, ~ Bewegung R 167
 Retrogradetief D 048
 Retrogression R 167
 reversibel Prozeß P 290
 Reynoldssche Zahl N 144
 Reynoldstension/Querspannung durch Turbulenz T 095

RHI I 025
Richardsonsche Zahl N 145
Richtung und Wandergeschwindigkeit eines Wolke D 114
Riebungskonvergenz; C 383
Riesenschauer A 357
Riometer R 187
RMTN R 175
ROBIN S 091
Rollenwolken N 108
Rollewirbel R 206
Rosemount Thermometerhütte A 041
Roßbreiten L 010, ~ -Hochdruckgürtel B 112
Rossby Krümmungsradius R 110
Rossby Regime R 139, ~ Zirkulation R 139, ~ -diagramm D 090
Rossbysche Zahl N 146
Rossbyscher Parameter P 024
Rossbywelle U 046
roten Rauschen Z 019
Rotkode C 289
Rotorwolke N 094
RPT R 200
RRM R 201
RRTM R 175
RSMC C 203
Rückdifferenzierung R 163
Rücken D 139, ~ am Hohe D 141
Ruckenlinie A
Rückenwind V 037
rückläufige Depression D 048, ~ Zyklone D 048
Rückstrahlung C 366
Rückstreuung (Radar) R 164
Rüftenklima C 226
Rundfunksendung E 082, ~ am Fixierenzeit E 081
Rundsichtanzeiger I 027
Rundungsfehler E 108
RVR D 129
RWD Z 033
RWY P 124

SSS

Sachneemesser N 056
Säkularvariation des Klima V 016
salziger Dunst P 050
Sammelgebiet B 074(1)
Samum S 102
Sanddunst P 049
Sandfegen T 210
Sandgardine Z 030
Sandhohetransport T 208
Sandhose T 255

Sandsturm F 164
 Sandwirbel T 255
 Sankt Martins Sommer V 009, ~ -Elms-Feuer F 058
 Sastrugi Z 001
 Satellitenbeobachtung O 018
 Satellitenbild I 010
 Satellitenmeteorologie M 094
 Satellitensondierung S 161
 Satellitenzenitwinkel U 058
 satellitsche Infrarotspektrometer – SIRS S 184
 Satellitscherwind V 068
 stationäre Welle U 051
 Sattel § 002
 Sättigerwasserdampfdruck die feuchte Luft im Vergleiche zu Eis (e'_i) T 100, ~ die feuchte Luft im Vergleiche zu Wasser (e'_w) T 099, ~ im Reinephase im Vergleiche zu Eis (e_i) T 098, ~ im Reinephase im Vergleiche zu Wasser (e_w) T 097
 Sättigung S 018
 Sättigungsdefizit D 009
 Sättigungsfähigkeit des Boden C 028
 Sättigungsgemischverhältnis im Verhältnis zu (gegen/über) Eis R 107
 Sättigungsgemischverhältnis im Verhältnis zu (gegen/über) Wasser R 106
 Saturationsfähigkeit des Boden C 028
 Satz von der Erhaltung der Masse L 020
 sauer Niederschlage D 055
 säuerlich Regen D 055
 Sauerstoff O 075
 Sauerstoffband B 021
 Sauerstoff-Ozon System S 124
 Sauerverunreinigung D 055
 S-Band B 022
 Scanning-Radiometer – SR R 086
 Schafbockmembranhygrometer H 069
 Schalenkreuzanemometer A 202
 Schallausbreitung P 315
 Schalldetonation B 029
 Schallfortpflanzung P 315
 Schallgeschwindigkeit V 123
 Schallwelle U 050
 Schattenzone U 002
 Schätzung denVorhersagen E 121
 Schauer A 357
 Schauerprojekt A 361
 scheinbar Wind V 028
 scheinbarer/sichtbarer Horizont O 061(2)
 Scheindiffusion D 107
 Scherspannung F 080
 Scherung des Windes F 061
 Scherungswelle U 044, ~ U 030
 Schichtenmethode M 113
 Schichtungskurve C 438

schief Sicht V 134
Schiffbeobachtung O 008
Schifferischegischt E 078
Schiffleuchtturmstation S 247
Schiffsbarometer B 062
Schiffsdämmerung C 410
Schiffvereingung G 035
Schimmersternes L 052
Schirokko S 104
Schlagartigwind V 055
Schlagwelle H 088
Schlagwellezeit P 068
Schlammregen P 143
schlängelnde Rauschausbreitung P 009
schlangenartige Rauschausbreitung P 009
Schleppe das Tief T 226
Schleuderpsychrometer; P 331
Schleuderthermometer T 152
Schmelzen D 076
Schmelzenindex I 038
Schmelzensaison S 085
Schmelzniveau N 048
Schmelzpunkt P 339
Schnee Z 002
Schneeausstecher S 168
Schneeblendung O 057
Schneeblinkenung S 052
Schneeböig R 099
Schneedichte D 023
Schneedicke G 086
Schneedüne T 233
Schneefall Z 002
Schneefang P 029
Schneefederbusch P 011
Schneefegen T 212
Schneeflocken F 134
Schneeграупeln M 042
Schneegrenze L 066
Schneegrenzelinie L 066
Schneegriesel G 069
Schneekissen P 089
Schneekristalle C 420
Schneekugelpenetrometer P 062
Schneemesser mit Gammastrahlen N 057
Schneemetamorphose M 072
Schneepegel R 186
Schneeregenbö V 108
Schneeregime R 137
Schneereserve R 178
Schneeroller R 207

Schneesdauer A361
Schneeschicht S 272
Schneeschichtdicke G 086
Schneeschichttag Z 026
Schneesmelze T 178
Schneeschutzanlage P 029
Schneeschutzzaun P 029
Schneestadium S 205
Schneesturm F 166
Schneetag Z 024
Schneetreiben T 211
Schneevermessung R 157
Schneeverwöhnung T 233
Schneeverwehung T 233
Schneevogelscheuche M 212
Schneevorrat R 178
Schneewasser Z 034
Schneewehe T 233
Schnellesabnahme Gesetz L 042
Schnittwinkel mit Izobaren U 057
schräg Sichweite V 134
Schreiber I 107
Schreiberapparat I 107
schriffbarer Halbkreis S 071
Schriftmodell (die Datum an Wetterkarte) M 187
Schritt P 039
Schrumpfung S 316
Schrumpfungssachse A A 378
Schrumpfungsinversion I 150
Schutztrichter für Regenmesser E 017
schwache Brise B 126
schwarze Strahlung R 025
Schwarzeis G 021
schwarzer Strahler C 402
Schwarzfrost \hat{I} 032
Schwarzkörperstrahlung R 025
Schwarzkugelthermometer T 141
Schwarzwind R 161
Schwebeball B 008
Schwefeldioxyd – SO₂ B 099
Schwefelregen P 146
Schweigezone U 002
Schwelleanlaufbahn P 192
Schwellebahn P 192
Schwereakustische Schwelle U 020
Schwerebeschleunigung A 013
Schwerekorrektur C 391
schwerer Sturm F 154
Schwerewelle U 038
Schwüle Z 011

Scruffdrucksprung C 412
 Scruffenauwuchs C 411
 SEASATwind zu Bodenniveau V 081
 sekundär Regenbogen C 446
 Sedimentation S 065
 See (Meer) den Pferds C 010, ~ der Wolken M 011, ~ die Nebel M 010, ~
 oberflächentemperatur T 066
 Seebrise B 119
 Seeeffekt Schneesturm F 167
 Seegang S 209
 Seemeile Meile M 144(4)
 Seemeteorologischestation S 239
 Seerauch M 013
 Seeverdunstung E 123
 Seewind B 119
 Seezustandskala/Seegangsskala S 036
 sehrbewölkt Himmel C 128 (2)
 Sehrkurzfristvorhersage P 265
 seiche 067
 seichter Nebel C 080
 Seitenwind V 058
 seitlich Brechung R 134, ~ Melange/Mischung A 150
 Seklusion S 059
 sekuläre Änderungstendenz das Klima T 091
 sekundär Radar R 017, ~ Zirkulation C 194
 sekundäre Front F 126, ~ Zyklone 049
 sekundärertermisch Asymmetrie der Zyklone A 306
 selbstätig Bildübertragung – APT T 202
 Selbstschreiber des Sferics Î 037
 selbstschreibender Regenmesser P 155
 Selektivabsorption A 010
 semi-arid zóna Z 059
 serein P 147
 serfrische Brise B 122
 Sfericsstationsnetz R 170
 Shamal Ş 001
 sheinbare Himmelsgestalt F 066
 Sherlinie L 081
 Sherungschicht S 267
 SI Einheiten U 063
 sichtlich Strahlung R 070
 Sichtlinie ohne Wolke – CFLOS L 071
 Sichtmarke R 160
 Sichtmesser V 128
 Sichtweite V 130
 Sichtweitenmesser V 128
 Sichtziel R 160
 Siedepunkt P 337
 Siedetemperatur P 337
 Sight V 130

Sigma Koordinatensystem S 111
SIGMET Meldung I 078
Signalfähnchen F 012
signifikante Wetterkarte H 013
simulierung Niederschlag P 209
Singularität S 103
SIRS S 184
Sixthermometer T 153
Skala S 035
Skalahöhe \hat{I} 007
Skalarfeld C 058
Skalarprodukt P 297
Skaleneinstellung des Höhenmessers C 002
skill score I 050
SMMR R 089
SMO S 121
Smog S 130
SMS S 014
SMT S 123
Snelliussches Gesetz L 038
Sodar S 137
solar Wind V 070
Solarigramm P 108
Solarigraph P 107
Solarimeter P 109
Solarklima C 248
Solarkonstante C 356
Solenoides S 146
Solenoidschemodell M 197
Solifluktion/Bodenfließen S 149
Sommermonsun M 224
Sondenzbilderleger D 120
Sondierballon B 013
Sondiersystem mit Trägerballon S 113
Sondierung S 150, ~ mit Lenkballon S 153
Sonen Gezeiten M 016
Sonnenbeleuchtet Polarlicht A 348
Sonneneruption E 115
Sonnenflecken-Relativzahl N 150
Sonnenfleckenanzahl N 150
Sonnenfleckenzyklus C 171
Sonnenhalo H 002
Sonnenhöhe \hat{I} 010
Sonnenlichtsäule C 310
Sonnenrundfunkwellensendung E 085
Sonnenscheinautograph H 045
Sonnenscheinschreiber H 045
Sonnenscheinautograph nach Campbell und Stokes H 046
Sonnenstrahlung Abdämpfung 315 a
Sonnenstrahlungsbilanz R 039

Sonnentätigkeit A 028
Sonnenvind V 070
Sonnzenitwinkel U 059
Sonnzyklus C 171
Späterteil die Depresion T 226
Speisung A 122
Spekroheliograph S 179
spektrale Dichte D 025, ~ Energiedichte S 191
Spektrallinien L 091
Spektralmodell M 198
spektralnumerische Analyse A 183
Spektralnumerischevorhersage P 261
Spektrometer S 180
Spektrum S 186, ~ der Regentropfene D 131, ~ der Wolkenpartikele D 131
Spernballon B 006
Speziale Weltintervalle – SWI I 135
Spezifikation der meteorologischer Schlüssel S 176, ~ die Wetterschlüssel S 176
spezifische Ausstrahlung E 090, ~ Feuchte (q) U 015, ~ Wärme C 050
spezifisches Bodengewicht D 021
sphärisches Pyrradiometer P 123, ~ Pyrgeometer P 116, ~ Pyranometer P 112
Spiegelganlinie C 003
Spiegelnephoskop N 020
Spiegelreflexion R 131
Spiegelung nach oben M 155
Spiegelung nach unten M 154
Spiriband B 027
spissatus (spi) S 196
Spitzenentlandung D 067
Spitzengeschwindigkeit der eine Windstoß (p) V 120
spontan Sublimation S 314
spontane Gefrieren C 339, ~ Nukleation N 119
sporadische E Schicht S 286
Sprengungswolken N 104
Sprühregen/Nieseln B 139
Sprühregengefrierung P 196
Sprungfroschdifferenzierung D 096
Sprunglinie des Windrichtung L 067
Spur(en) U 066
Spurenstoffe U 067
stabile Luftmasse M 025
Stabilität S 197
Stabilitätindex von Showalter I 062
Stabilitätindex von Whiting I 062
Stabilitätparameter P 021
städtisch Klima C 251
städtliche Klimatologie C 269
Standard atmosphäre A 342
standard Barometriseshöhe A 138, ~ Gleichdruckfläche S 327
Standardabweichung A 003
Standardbeobachtungstermin O 054

Standardhöhe \hat{I} 016
Standardhöhenzahl-Dichte N 053
Standardregenmesser P 162
Standardtemperatur T 085
Stantonsche Zahl N 147
Stärke G 088
starker Wind V 062
Starkregen P 150
Station am supplementär Schiff S 250
stationär Wetterschiff S 239, ~ Wolke N 095
stationäre Depression D 051, ~ Front F 113, ~ Zyklone D 051
Stationaufstellpunkt A 152
Stationindex I 024
Stationkoordinaten; C 388
Stationnetz R 173
Stationsbarometer B 055
Stationsgelände P 135
Stationshöhe A 136
Stationskreis C 137
Stationslage A 152
Stationsnummer I 024
Stationsthermometer T 151
statisches Gleichgewichtgleichung E 034
Statistichetechnik für Modellabfangen T 026
Statistischevorhersage P 274
Statistischmodell M 199
Stau (hidro) R 162
Staubdunst P 049
Staubfegen T 210
Staubhohewolke T 208
Staubhorizont O 064
Staubsturm F 164
Staubtrombe T 255
Staubwand Z 030
Staubwirbel T 255
Staubwolke T 210
Staubzähler/Kernzähler P 333
Staurohrwindmesser A 210
Stauwerk B 031
Stefan-Boltzman Gesetz L 043
Stefan-Boltzmann Konstante C 357
stefer Wind V 064
stehende Welle U 051, ~ Wirbelung T 249
Stehwelle U 951
Stehwirbelkeit T 249
Steppeklima C 231
stereographische Projektion P 312(3)
Steuerung G 025
Stille C 006
Stillezone C 008, ~ C 009

Stillstandzone Z 057
stochastisch Modell M 200
stochastische Große M 038, ~ Prognose P 239
Stochastischselektion S 068
Stockungzone Z 057
Stormkonus S 072
Störungsmethode M 108
Stoß R 098
Straffzeit V 152
Strahlungsbilanz R 032
Strahlen exponierung E 149
strahlenförmige Polarlicht R 113
Strahlstrom C 469
Strahlstromcirruswolke C 201
Strahlung R 050
Strahlungatmosphärisch Bilanz B 087
Strahlungbilanz zu Erdoberfläche B 086
Strahlungbilanzmesser P 122
Strahlungintensität (die eine Quelle nach einer Richtung hin) I 115
Strahlungsmessung A 026
Strahlungsmessung A 026
Strahlungs(energie)fluß F 052
Strahlungsabkühlung R 120
Strahlungsbilanzmesser P 121
strahlungssche Gleichgewicht E 007
Strahlungsdiagramm D 084
Strahlungsdichte L 108, ~ (auf Oberflächeneinheit) I 167
Strahlungsdruck P 232
Strahlungsenergie E 098
Strahlungsfrost \hat{I} 031
Strahlungsgürtel C 124
Strahlungsinversion I 149
Strahlungsklima C 247
Strahlungsmessungsbeobachtung O 003
Strahlungsmessungsweltzentrum 115
Strahlungsmodell M 186
Strahlungsnebel C 076
Strahlungsquantität C 020
Strahlungsreif B 133
Strahlungsstation S 253
Strahlungsthermometer T 147
Strahlungstransport T 193
Strahlungsübertragung T 193
Strahlungstemperatur T 082
stratiforme Wolke (anderen als Stratus) S 274
stratiformis (str) S 274
Stratocumulus (Sc) S 275
Stratopause S 276
Stratosphäre S 277
stratosphärisch Induktion C 432, ~ Kopplung C 432

stratosphärische Aerosolteilchen A 096, ~ Passatwinde A 125, ~ Steuerung G 026
Stratosphärischeheizung Î 021
Stratus (St) S 300
Stratuswolke S 300
Strekevorhersage (nav) P 250
Streulicht L 111
Streustrahlung R 056
Streuung im die Atmosphäre D 105
stromabwärts A 354
Stromart C 336
stromaufwärts A 151
Stromfunktion F 151
Stromlinie L 077
Stromstoßwelle C 456
Stromtype C 336
Strömungsfunktion F 151
Strömungslinie L 077
Stromversetzung C 453
Stufenleader T 217
Stufenleitblitz T 217
stufenweise vordringendeVorentladung T 217
Sturm V 052
Sturmavis A 371
stürmischer Wind V 076
Sturmmeldung A 372
Sturmprojekt A 361
Sturmwarnung A 364
Sturmwelle U 031
Sturzregen P 152
Stüwe-diagramm D 091
Subfrontalwolke N 097
Sub-grid Skalenprozeß P 292
subjektiv Vorhersage P 275
Sublimation S 313
Sublimationkern N 130
Subtropenhoch B 112
subtropicalmegürtel C 009
subtropische Antizyklone B 112
südlich Schwankung O 066
Südlicht A 345
Südwind A 349
sukzessiv Kurtzeitbilde I 014
Sulfurregen P 146
Superzelle S 320
supplementar Besonderheit P 035
Supplementärschiff S 250
SWEAT I 031
SWI I 135
SWZ C 115
Symmetriepunkt P 338

Synchronquerschnitt S 064
Synoptik M 096
synoptisch Bericht M 070
synoptische Beobachtung O 020, ~ Bodenstation S 257, ~ Hauptlandstation S 260, ~ Haupttermine O 053, ~ Karte H 039, ~ Klimatologie C 268, ~ Lage S 127, ~ Meteorologie M 096, ~ Methode M 112, ~ Nebenstation S 261, ~ Nebentermine O 052, ~ Skala S 039, ~ Station S 255, ~ Termin O 051, ~ Typus T 171, ~ Wetterlage S 127
synoptischer Kode C 287
Synoptischervorhersage P 273
Syntetichantena Radar SAR R 009
Syntetischapertur Radar R 009
Szintillation S 050
Szintillieren S 050

TTT

Tagesamplitude der Temperatur A 158
Tagesanbruchschor C 403
Tagesmaximum der Lufttemperatur T 050
Tagesminimum der Lufttemperatur T 059
Tagesmitteltemperatur T 053
täglich Wetterbericht B 135
Täglichwelle U 035
Täglihhimmelsleuchten L 103
Taifun T 010, ~ C 166f
Taifunwarnung A 365
Talweg T 011
tangentiell Wind V 075
Tau R 197
Taumesser D 147
Taupunkt (*T_d*) P 346
Taupunktdepression D 011
Taupunktdifferenz D 011
Taupunktfront L 089
Taupunkthygrometer H 067
Taupunktmesser H 067
Taupunktmethode M 109
Taupunktzelle C 098
Tauregenbogen C 443
Taufwetter D 076
Taufwetterindex I 038
Taylorsche Zahl N 148
Technische Kommission C 313
Technoklimatologie T 027
Technologischesatellite für Bestimmungdes Landschätze (Erd~) A 017
Teildruck P 235
Telemeteometrie T 033
Telemeteorograph T 031
Telemeteorographie T 032
Telephotometer T 030
teleskopische Gitter G 082

Teleskopischereihe S 078
Telesondieren T 034
Temperatur T 073, ~ am Boden T 045, ~ der Wolkenobergränze T 046, ~ des feuchten
Thermometer T 071, ~ des trockene Thermometer T 072
Temperaturanomalie A 221
Temperaturesreduzierung zu Mittelmeeresspiegel R 124
Temperatur-Feuchteindex I 064
Temperaturinversion I 151
Temperaturkorrektur C 392
Temperaturschwankung A 157
Temperatursumme T 035
Temporales T 087
Tendenzgleichung E 043
Tension T 103
Teodolit T 104
Tephyogramm T 024
Termik T 119
Termikaufwind T 119
termische Höhe A 243
Termischebilanz der Schneeschicht B 091
Termischeschacht P 359
Termischtief D 053
thermodynamische Taupunkttemperatur P 346
Termohyrometer T 130
terrestrische Ausstrahlung R 041, ~ Ausstrahlung R 045
tertiär Klima C 249, ~ Zirkulation C 195
Tetraedischeballon B 014
Tetroon B 014
Teweles-Wobusindex I 068
theoretische Meteorologie M 098
Theorie der Lee-Zyklogenese T 107
theremischasymmetrie A 306
thermisch Gürtel C 123, ~ Rauigkeit R 205, ~ Strahlung R 068, ~ Zone C 123
thermische Advektion A 059, ~ Effektivität E 065, ~ Leitung (der Störungen) G 027, ~
Verunreinigung P 175, ~ Vorticity V 150, ~ Wirbeligkeit V 150
thermischer Äquator E 021, ~ Wind V 077
thermischerstress Index I 048
Thermistor T 120
Thermistoranemometer A 207
Thermistorthermometer T 144
thermobarisch Feld C 059
Thermodynamik T 125
Thermodynamiktemperatur der Gefrierpunkt (T_f) T 067
Thermodynamischtemperatur der Eiskugelthermometer (T_i) T 070
thermodynamische-Diagramm D 092
Thermoelement T 154
Thermogramm T 127
Thermograph T 126
Thermohyogramm T 129
Thermohygraph T 128

Thermometer T 132
Thermometerhütte A 038
Thermometerhütte mit Gegenstrom A 040
Thermopause T 158
Thermosphäre T 159
thermotropisch Modell M 201
Thermozyklogenese T 122
Thetagramm T 160
Thetakoordinatensystem (θ) S 110
Thetasytem (θ) (Potentialtemperatur) S 110
Thornthwaite Index I 058
THTT T 022
Tiefabfüllung U 016
Tiefdruckfeld C 052
Tiefdruckgebiet 052
Tiefdruckrinne T 011
Tiefdrucksgebiet D 033
Tiefe dem Zyklone A 042
tiefe Wolken N 082, ~ Zyklone C 157
Tiefegriesel Z 003
tiefer Jetstream C 471
Tiefregeneration R 135
Tiefwolkenystem S 117
Tierkreis Z 035
Tierkreistlicht L 113
TIROS T 173, ~ tätigvertikal Sondierung – TOVS S 173
Topoklimatologie T 179
Tornado T 184
Tornadoecho E 013
Tornadoseruption F 011
Tornadosfamilie F 011
torr M 146
TOSS T 185
Total-totalindex I 070
tote Zone U 002
TOVS S 173
Trägheit T 164
trägeitsche Prognose P 258, ~ Vorhersage P 258
Trägheitskreis C 134
Trägheitswelle U 032
Trägheitszirkel C 134
Trajektorie T 189
Tramontan T 191
Transitorischestörung P 098
translucidus (tr) T 197
Transmissionsfaktor T 201
Transmissionskoeffizient C 299
Transmissometer T 200
Transparenz T 205
Transpiration T 206

Tripelpunkt P 354
 Tripelzustand P 354
 Trjektores-methode M 144
 Troch in der Westwinde T 018
 Trockenadiabate A 048
 trockenadiabatischer Gradient G 050
 trockene Konvektion C 381, ~ Luft A 082, ~ Periode P 081, ~ Zunge L 058
 trockener Dunst P 046, ~ Dunsthorizont O 064, ~ Dunstschicht P 051
 trockenes Thermometer T 156
 Trockenheitindex I 046
 Trockenkonvektion C 381
 Trockenlinie L 089
 Trockenluftdichte D 018
 Trockenstadium S 206
 Trockenthermometer T 156
 Trockenwind S 318, ~ V 078
 Trog T 011, ~ die Tropenhohetroposphäre - TTHT T 022, ~ in Ostenpassatwind T 016
 Trogachse A 381
 Troglinie A 381
 troken Schnee Z 007
 trokene Jahreszeit S 088
 Trombe T 234, 235
 Trombensäule/Wolkenbruchtrichter C 308
 Tropenklima C 250
 Tropensturm C 166c
 Tropfenambruchtheorie T 117
 Tropfensammler D 119
 Tropfenspektrum D 131
 Tropikalmeerluft A 073
 Tropikluft A 080
 Tropikluftnebel C 070
 tropische Depression C 166b, ~ Meteorologie M 099, ~ Monsunklima C 273, ~ Ostwinde V 085, ~ Störung C 166a, ~ Windstille C 010, ~ Zyklone C 166, 166g
 tropisches Klima C 250
 Tropopause T 236
 Tropopausekarte H 014
 Tropopausentrichter P 053
 Tropopausewelle U 018
 Troposphäre T 238
 Troposphärischeozon O 080
 Troval P 015
 trowal P 015
 Trübung T 246
 Trunkationsfehler E 109
 TTHT T 022
 TTT
 TTTI T 022
 Tuba (tub) T 243
 Tundraklima C 232
 Turbopause H 085

Turbulent fluß F 054
turbulente Geschwindigkeit V 127, ~ Viskosität V 093, ~ Zähigkeit V 093
turbulentes Kondensationsniveau N 040
Turbulenz T 267
Turbulenzenergie E 093
Turbulenzgrenzschicht S 297
Turbulenzintensität I 119
Turbulenzinversion I 152
Turbulenzspektrum S 190
Turbulenzströmung T 267
Turbulenzwirbel T 256
Turbulenzwolke N 076
Türbungsfaktor C 301
Türbungskoeffizient C 301
TUTT T 022
Typ(us)veränderung S 046
Typ-a Radarschrim E 019
Typüberschwemmung I 138

UUU, ÜÜÜ

überadiabatischer Temperaturgradient G 059
Überganghöhe A 141, ~ N 049
Übergangniveau N 049
Übergangschicht S 271
übergeostrophischer Wind V 073
übergradientischer Wind V 074
übergreifende Mittel M 056
Überschwemmung I 138
Überschwemmungsvorhersage P 249
Überschwemmungungflachland C 060
Überschwemmungmodell I 139
Übersettigung im Vergleiche zu Eis S 332, ~ im Vergleiche zu Wasser S 331
Übertragungfluß F 044
übertropische Ostwinde V 085
überwiegende Sichtweite V 136
überwiegender Wind V 046
überzähliger Regenbogen C 447
Ulloaring H 006
ultraviolett Strahlung R 069
Ultraviolettstrahlung R 069
Umkhreffekt E 059
umspülend Temperatur T 038
Umwadlungswärme C 048
unabsichtlich Veränderung die Wetter M 209, ~ Veränderung das Klima M 208
unbestanding Luft A 070
uncinus (unc) U 017
undulatus (un) U 056
unerwartet Ionosphärischenstörung P 094
ungefiltert Modell M 194
unkonstant Wind V 079

untere Luftspiegelung M 153, ~ Wolken N 082
Unterfrontalwolke N 097
untergebiet Radiosendung E 084, ~ Rundfunksendung E 084
untergeostrophischer Wind V 071
untergradientischer Wind V 072
unterkühlte Wolke N 099
unterkühlter Nebel C 067, ~ Regen P 151
Unterkühlung S 330
unterkühlter Wasser A 267
Untersatellitepunkt P 353
Untersonne P 326
unwillkürlich Veränderung das Klima M 208, ~ Veränderung die Wetter M 209
urban Klima C 251
U-Rohr-Barometer B 052
UV Dosimeter D 144, ~ -Strahlung R 069

VVV

Vakuumkorrektur C 394
Vallot Heliothermometer H 048
Van Allen Gürtel C 124
variabel Wind V 079
Variabelstufegitter G 081
Variabilität/Veränderlichkeit V 011
Varianzanalyse A 168
V-artige Depression D 039, ~ -artige Isobare I 184
Vegetationsperiode P 073, P 074
Velopause V 100
Velum (vel) V 101
Ventilation V 103
Venturi-Effekt E 060
veränderlicher Himmel C 130
Verändern der Wolke M 210
veränderung das Klima M 206, ~ der eine Luftmasse T 196
Verarbeitungsdaten Weltsystem - GDPS S 120
veränderlichschritt Gitter G 081
Verausgehendniederschläge Index I 041
verbessern Wetterbericht M 065
verbindlich Niveau N 052
Verbindungspunkt zu Vielepunkte C 322
Verbindungsstelle C 105
Verbreitung beim Aufbruch der Inversion F 149(2)
Verbrennungskern N 124
Verdunstenrate R 109
Verdunstenreif B 132
Verdunstentank B001
Verdunstungsmesser E 130
Verdunstungsautomatstation S 223
Verdunstungsgefäß B 001
Verdunstungskraft P 358
Vereisung A 032, ~ P 170

Vereisungshöhe N 046
 Vereisungsindex I 039
 Vereisungsintensität; I 116
 Vereisungsniveau N 046
 Verengung des Horizonts I 016
 Verfahren die sukzessive Annäherunge M 102
 verfügbar Sonnenstrahlung R 037
 Verglas P 170
 Verhältnismäßiggeopotential G 015
 Verladenionosonde I 163
 verladung Strahlungsthermometer T 148
 Verlegung der Antizyklone D 027, ~ der Zyklone D 028
 Verschiebung der Wellen D 113, ~ der Antizyklone D 027, ~ der Wolke D 029, ~ der Zyklone D 028
 Verschiebungsgesetz von Wien L 039
 verschlimmerung Wetterlage Î 034
 Versichenfeld C 053
 Verstärkungsfront/Steigerungsfront I 112
 vertebratus (ve) V 105
 Verteilungsgesetzes L 045
 vertikal Gefälle/vertikal Gradient G 062, ~ Humiditätgradient G 065, ~ Sichtweite V 137, ~
 Temperaturgefälle G 060, ~ Windgeschwindigkeit V 125, ~ Windscherung F 063
 Vertikalbündelradar R 013
 Vertikale Querschnittanalyse A 187
 vertikaler Querschnitt S 063
 Vertikalfeuchtegradient G 065
 Vertikalfeuchtigkeitgradient G 065
 Vertikalprofil P 299, ~ der Temperatur P 300
 Vertikalschnitt S 063
 Vertikalverbreiterung der eine Wolke E 153
 verunreinigte Luft A 076
 verwaschene Front F 115
 Verwickeltstief D 036
 Vidiedose C 034
 Vielerhöhenlagemodell; M 174
 Vielfachstreuung/Mehrfachstreuung D 106
 vierdimensionale Analyse A 176
 vierdimensionale Datenassimilierung A 308
 Virga (vir) V 111
 virtuelle Temperatur T 086
 Virtuellhöhe Î 017
 VIS I 013
 visibel Strahlung R 070
 Viskosität Gesetz L 022
 Viskositätskoeffizient C 303
 visuelle Storm(warn)signale S 072
 VLF Ausgabe E 088, ~ Emission E 088
 VMM V 138
 vollkommen Vorhersagemethode M 117
 vollkommenes Gas G 004
 VOLMET V 140

Volumendichte des Boden D 019
Vorentlandung L 054
Vorfrontennebel C 084
vorherrschend Sicht V 136
vorherrschender Wind V 046
Vorhersagbarkeit P 218
Vorhersage P 237, ~ für eine Beobachtung P 270, ~ für eine Station P 270, ~ für
Reserveflughafen P 268
Vorhersageamendament A 148
Vorhersagebulletin B 136
Vorhersageintervall I 133
Vorhersagekarte am Boden H 038
Vorhersagekarte; H 035
Vorhersagemodell für Begrenzflächeninhalt M 185
Vorhersagenmann P 278
Vorhersageprüfung V 104
Vorhersagezentrale C 107
Vorhersagezone Z 056
Vorläufer P 216
Vorsicht P 237
Vorsichtzustantrag A 148
Vorticity V 145
Vorticityadvektion A 056
Vorticitygleichung E 044
vorübergehend Wirbel P 098
Vorwärtsdifferenzierung D 097
Vorwärtsdiffusion D 103
VTST T 022
vulkanischer Staub P 190
Vulkanüberwachung im international Luftverkehr V 099
Vulkanwache in Internationalflugverkehr V 099

WWW

Waagebarometer B 048
WAFC C 114
WAFS S 122
wahr Wind V 023
wahrer Horizont O 061(3)
Wahrscheinlichkeitsvorhersage P 271
Waldniederschlag P 203
Walkerzirkulation C 196
warm Nebel C 066, ~ Zyklone D 034
warme Front F 110, ~ Wolke N 064
Wärmeabschluß B 081
Warmeadvektion A 059
Warmantizyklone A 233
Wärmebilanz B 081
Wärmeblitz F 136
Wärmefluß F 043
Wärmeindex I 058

Wärmeinsel I 109
Wärmekapazität C 050
Wärmequelle S 337
Wärmeregen P 140
Wärmestrom F 043
Wärmetief D 034
Wärmezyklone D 034
Warmfront F 110
Warmfrontokklusion O 026
Warmhochdruck A 233
Warmluft A 064
Warmluftkeil auf der Höhe P 015
Warmluftzunge L 056
Warmsektor S 060
Warnung für Tropische Zyklone A 363
Warnungskode C 289
Warnungswetterbericht B 134
Warscheinlichkeit P 284
warscheinlich Maximumniederschlag P 205
Wash-out S 175
Wasser A 262
Wasserbilanz B 080, ~ Methode M 103
Wasserdampf V 006
Wasserdampf(spektral)band B 078
Wasserdampfdruck (e') P 228
Wasserdampf-Spektroskop S 185
Wasserflutvorhersage P 249
wasserhaltig Schnee Z 034
Wasserhaushalt Methode M 103
Wasserhose T 235
wässerig Schnee Z 034
Wasserkapazität der Äckerland C 025, ~ der Boden C 025
Wassermenge D 006
Wasseroberflächentemperatur T 066
Wasserstandsganglinie C 003
Wasserstoffkonzentration P 099
Wasserverdunstung E 123(1)
Wasserwert/Wassergehalt der Schneedecke E 008
Wasserwolke N 063
Wasserzirkulation Koeffizient C 305
WDC C 113
Wechselnflughafen Vorhersage P 268
Wechselwirkung I 122
WEFAX W 004
Wegener-Bergeron Prozeß T 108
Weibull Distribution D 133
Weibullverteilung D 133
weißen Rauschen Z 016
weißer Regenbogen C 442
Weißgeräusch Z 016

Weistau R 198
 Weiswetter P 059
 Welenferbreitung M 157
 Wellehöhe \hat{I} 012
 Wellen Richtung D 113
 Wellenbewegung M 157
 Wellenfortpflanzung M 157
 Wellenklassifikation der (Atmo)Sferics C 214
 Wellentheorie der Zyklogenese T 115
 Wellenzahl N 134
 Welleperiode P 068
 Welt Radiometrischereferenz – WRR R 125
 Weltsystem Flugwettervorhersagezonen –WAFS S 122
 Welttages Z 032
 Werenskiold-diagramm D 093
 West(en)-Ost(en) Transport T 214
 Westenäquatorialischewinde V 083
 Westwindzone Z 044
 Wetter V 151 , ~ zur Zeit der Beobachtung T 167, ~ nachricht für unerwartet Variation A 367
 Wetteranalyse A 188
 Wetteränderung M 211, ~ S 046
 Wetterauskunft/Wetterinformation I 077
 Wetterautomat S 237
 Wetterbediennung P 236
 Wetterbedingungen für Ansichtflug C 332
 Wetterbeobachter O 001
 Wetterbeobachtung um Immobilschiff S 246
 Wetterbeobachtungsnetz R 173
 Wetterbeobachtungssatellit S 012
 Wetterbericht B 137
 Wetterbesserung A 147
 Wetterbestmöglicung der Luftweg O 042
 Wetterbezeichnungletter L 093
 Wetterbezeichnungstabelle T 007
 Wetterdienst C 109, S 082
 Wettererkennungsflug Z 012
 Wetterfahne G 028
 Wetterflug Z 012
 Wetterkarte H 039
 Wetterkontrolle M 207
 Wetterkunde M 079, ~ der Bergen M 090
 Wetterkundige M 078
 Wetterlage S 212
 Wetterleistung P 236
 Wetterleuchten F 137
 Wetterluftfahrteinheit U 062
 Wetternachricht A 373
 Wetterproverb(um) P 321
 Wetterradar R 015

Weterradargerät R 015
Wetterschiff S 239
Wetterschlüsselsymbol S 096
Wetterstation S 236
Wettertyp T 170
Wetterungsverlauf T 166
Wetterverhältnisse für Ansichtflug; C 332
Wetterverschlechterung Î 034
Wettervorhersage P 237
Wettervorhersagenschätzung E 121
Wetterwechsel S 046
Whistler F 039
Widerstandsthermometer T 143
wiederkehrende Polarluft A 075
Wiegungspluviometer P 158
Wind V 022, ~ von vorn V 035
Windabkühlung Index I 061
Winddruck P 229
Winddruckplatte G 029
Winddünung H 089
Windfahne G 028
Windfegenregen Index I 060
Windfeld C 062
Windfrikktion F 097
Windgenerator T 247
Windgeschwindigkeit V 124
Windgeschwindigkeitsprunglinie L 068
Windhose T 234
Windmast C 044
Windmesser A 198
Windmeßpegel N 034
Windneigung Î 027
Windpfeil S 019
Windprofil P 304
Windradar R 019
Windreibung Rotationel R 193
Windrichtung D 115
Windrose R 199
Windrüssel M 044
Windsack M 044
Windschätzung aus Satellitedaten V 068
Windscheide L 070
Windscherung; F 061
Windschlagwelle H 089
Windschreiber A 212
Windschutz P 028
Windspannung zu Boden F 098
Windsprung S 002
Windstärke F 087
Windstille A 011, C 006

Windstillung C 007
Windstoßamplitude (a) A 156
Windstoßdauer (t_g) D 160
Windstoßfrequenz F 101
Windstoßfrequenz-Intervall I 132
Windstoßvektor V 096
Windstrom C 453
Windtension F 097
Windturm C 044
Windumkehrung I 146
Windvektor V 097
Windwegmesser A 213
Winkelbeschleunigung A 017
WINTEM W 005
Winter I 001
Wintermonsun M 223
Wirbelbewegung M 158
Wirbeldiffusivität D 109
Wirbelerhaltung C 347
Wirbelflux/turbulenter Flux F 053
wirbelfrei Grenzschicht S 295
Wirbelgleichung E 044
wirbelig Advektion A 060, ~ Transport A 060
Wirbeligdiffusion D107
Wirbelkeit V 145
Wirbelkeitadvektion A 056
Wirbelkeitzonenindex I 051
Wirbelleitzahl C 335
Wirbelschleppe(turbulenz) T 269
Wirbelspektrum S 194
Wirbelverbreitung L 013
Wirbelwärmefluß F 054
Wirbelwind T 257
Wirbelschleppetief D 042(2)
wirklicher Beobachtungstermin O 043
Witterung V 152
WMC C 110
WMD Z 033
WMI I 134
WMO O 060, ~ Member M 062
Wogenwolke N 077
Wolfsche Zahl N 150
Wolke N 061
Wolken von Wasserfall N 102
Wolkenänderung M 210
Wolkenart S 177
Wolkenatlas A 319
Wolkenband B 026
Wolkenbank B 017
Wolkenbarriere B 036

Wolkenbasis B 072
Wolkenbasis/Wolkenuntergrenze Î 006
Wolkenbedeckung N 011
Wolkenbildaufnahme A 218
Wolkenbruch P 152
Wolkenelektrisierung E 069
Wolkenentladung D 061
Wolkenetage E 118
Wolkenfahne N 085
Wolkenforst P 045
Wolkengürtel B 026
Wolkenhaufen G 070
Wolkenhelligkeitsgrad L 106
Wolkenhöhenmesser C 087
Wolkenidentifizierung I 003
Wolkenimpfung Î 040
Wolkenimpfungagent A 100
Wolkenimpfungmittel A 100
Wolkenkammer C 016
Wolkenkappe N 084
Wolkenklassifikation C 213
Wolkenkluster G 070
Wolkenkopf V 088
Wolkenkuppe V 088
Wolkenkuppel V 088
Wolkenmeer M 011
Wolkenmenge N 011
Wolkenmikrophysik M 135
Wolkenmikrostruktur M 140
Wolkenmodell M 183
Wolkenphotogrammetrie F 091
Wolkenphysik F 034
Wolkenrechen N 019
Wolkensbewegung D 029
Wolkenscheinwerfer P 308
Wolkenschicht; S 269
Wolkenschild P 056
Wolkenschleier V 139
Wolkenschleppe T 232
Wolkenschricht P 056
Wolkensektor S 061
Wolkenspiegel N 020
Wolkenstrasse D148, ~ im Turbulentwirbel D 149
Wolkensvarietät V 020
Wolkensymbole S 097
Wolkensystem S 116
Wolkenracer T 218
Wolkenrichter N 075
Wolkenröpfen P 103
Wolkenunterarten V 020

Wolkenuntergrenze B 072
Wolkenwald P 045
Wolkenwall B 036
Wolkenwasserinhalt C 372
Wolkenwind V 040
Wolkenzerstreunug Î 003
Wolkesdicke E 153
Wolkeskette D 148
WRC C 115
WRR R 125
wundern Ionosphärenstörung P 095
wundernd M 143
Wüsteklima C 222
Wüstenung D 071
WWW V 098

XXX

X-Band B 023
Xerophyte X 001

YYY

Yard Y 001

ZZZ

Zähigkeitskoeffizient C 303
ZCIT Z 040
Zeitdauer der maximalen Abnahme der Windstöße (t_i) D 151
Zeitkonstante C 352
Zeitraum der Wettervorhersage I 133
zeitweilig I 126
Zellenkonfiguration dem Wolkenfeld C 337
Zellenkonvektion/zelluläre Konvektion C 376
Zellenzirkulation C 186
zelluläre Umlauf C 186, ~ Wolkensysteme C 337
zentesimale Temperaturskala S 025
Zentigradskala S 025
Zentralamt S 082
Zentraltief D 035
Zentralzyklone D 035
Zirkulation C 184
Zirkulationanomalie A 219
Zirkulationindex I 033
Zirkulationmodell M 179
Zirkulationsbeschleunigung A 012
Zirkulationssatz T 106
Zirkulationstheorem nach Bjerknes T 106
Zirkulationstypus T 168
Zirkumhorizontalbogen A 282
Zirkumsolarstrahlung R 060
zirkumterrestrisch Ringförmigstrom C 468

Zirkumzen opikalen Konfluenz Z 040, ~ der Westwinde Z 044
Z-R Relation (Gleichungstheorie) R 156
Zuflußgebiet B 074
Zugrichtung mit konstantabsolut Wirbeligkeit – CAVT T 190
zurückgebogene Okklusionsfront O 029
zurückströmende Polarluft A 075
zusammengesetzte Vorhersagekarte H 036
zusammenfassung Resümee R 184
Zusammenfließen C 282
Zusammentragungseffektivität E 063
Zusatzwolke N 062
zusätzlich Beobachtung O 021
Zustand der Start/Landbahn S 210
Zustandsgleichung E 028
Zustandsveränderung S 045
Zuverlässigkeitsgrad/Vertrauenkoeffizient C 296
zweiachsig Windfahne A 199
zweidimensional Turbulenz T 268
Zweikomponenten-Anemometer A 199
zwei-Theodolitestechnik S 155
Zwielicht C 407
zwölfstündig Welle U 049
Zyklogenese 151
Zyklolyse C 152
zyklonale Rotation C 187, ~ Windscherung F 065, ~ Zirkulation C 187
zyklonaler Niederschlag P 197
Zyklonalscherung F 065
Zyklone D 033, ~ am hohe Atmosphäre C 155
Zyklonenachse A 374
Zyklonenbildung C 151
Zyklonenfamilie F 010
Zyklonenmodell M 178
Zyklonenwelle U 025
Zyklus C 167
zylindrische Projektion P 312(1)

INDEX ALFABETIC MAGHIAR
MAGYAR SZÓJEGYZÉK

0°C izotermi magasság N 054

40°S-65°S övben erős és permanens nyugati szél M 021

AAA

a bolygó légköri A 327, ~ ciklogenézis hullámélete T 115, ~ ciklon mélység A 042, ~ ciklon mozgása/depresszió pályája D 028, ~ csapadék kémiai összetétele C 319, ~ fagypont termodinamikai hőmérséklete (T_f) T 067, ~ felhő függőleges kiterjedése E 153, ~ felhő mikroszerkezete M 140, ~ felhő víztartalma C 372, ~ Föld albedója A 119, ~ holocén éghajlata C 215, ~ hőmérséklet havi maximuma T 048, ~ hőmérséklet havi/évi abszolút maximuma T 049, ~ hőmérséklet tengerszinre való redukciója R 124, ~ környezet hőmérséklete T 038, ~ légkömb teljes emelőereje F 0781, ~ égből átlátszóságának egysége N 009, ~ légtömeg eredő helye R 155, ~ levegő fénye L 101, ~ maximum hőmérséklet havi átlaga M 047, ~ minimum hőmérséklet havi átlaga M 048, ~ nedves hőmérő hőmérséklete T 071, ~ negyedkor éghajlata C 227, ~ pleistocén éghajlata C 217, ~ repülőter referencia hőmérséklet T 040, ~ száraz hőmérő hőmérséklet T 072, ~ szél orografikus folyása S 050, ~ szellőkés időtartama (t_g) D 160t, ~ ájékoztatás érvényességi területe R 153, ~ vízgyűjtőből a folyóba jutó csapadékmennyiség P 149, ~ vízkörforgás koefficiense C 305

abláció A 005

abnormális hallhatósági zóna Z 050

abszolút barotrópia A 350, ~ fekete test C 402, ~ geopotenciál G 014, ~ gyorsulás A 015, ~ hőmérséklet T 074, ~ hőmérsékleti skála S 023, ~ instabilitás I 083, ~ konstans örvényességi trajektória – CAVT T 190, ~ maximum M 027nedvesség U 006nullapont Z 015, ~ örvényesség V 146, ~ stabilitás S 198, ~ standard barométer B 056, ~ topográfia H 032, ~ topográfia T 180, ~ topográfiai térkép H 032

abszorbens szürke-test C 401

abszorpciós együttható C 290, ~ erő A 006, ~ higrométer H 066, ~ sáv B 024, ~ színek S 188, ~ tényező

acdar A 019

actinogram A 024

Adat Világközpont –WDC C 113

adatasszimiláció A 309

adiabata A 049

adiabatika csík T 227

adiabatikus diagram, ~ térkép D 079, ~ egyensúly E 002, ~ folyamat (~ állapotváltozás), ~ lehűlés P 285, ~ hőmérséklet T 077, ~ hőmérséklet, ~ ekvivalens hőmérséklet T 042(1)T 042, ~ kondenzációs nyomás P 223, ~ légkör A 329, ~ melegezés P 285, ~ modell M 164, ~ régió T 238, ~ tartomány R 147, ~ vertikális hőmérsékleti gradiens G 048

adszorpció A 051

advekción A 052

advekción köd C 069, ~ térkép H 011

advektív fagy B 131, ~ model M 165, ~ zivatar O 046, ~ dinamikai analízis A 170

advertencia réteg S 264

aeol~ E 102

aerobiology A 083

aerodinamika A 084

aerodinamikai csík T 228

aerograf A 090

aerogram A 088
aerokolloid rendszer A 094
aerológia A 089
aerológiai állomás S 217, ~ diagram/ térkép D 079, ~ évkönyv A 256, ~ megfigyelés O 012,
~ nap Z 020, ~ táblázat T 002
aeronautika A 091
aeronómia A 092
aeroszol A 094, ~ méreteloszlás D 130, ~ villamosság E 067
ageosztrofikus advekción A 053, ~ szél (geosztrofikus eltérés)V 024, ~ szélkomponens V 024,
~ model M 166
aggregáció A 106
agrometeorológiai mellékállomás S 219
agroklimatológia A 107
agroklimatológiai index/agrometeorológiai index I 029
agrometeorológia A 108
agrometeorológiai állomás S 218, S 220, ~ előrejelzés P 238, ~ főállomás S 222
AIREP A 109
Aitken-magvak,~-féle magvak N 122
akciócentrum C 104
akklímátizálódás A 021
akkumuláció A 031
akkumulált hőmérséklet/hőösszeg T 035
aktinográf A 023
aktinológia A 035
aktinométer A 027
aktív radaros célkövetés R 017, ~ talajréteg S 278
akusztikai hullám U 050
akusztikus gravitációs hullám U 020, ~ s hőmérő T 133, ~ megfigyelés A 019, ~ szondázás S 151,
~ szondázó berendezés S 137
alacsony (talajmenti) ciklon C 157, ~ gomolyos tegfelhő S 275, ~ hófúvás T 212 , ~ index I 055,
~ rétegfelhő S 300, ~ szinti jet C 471, ~ szintű felhő N 082
alacsonynyomású képződmény D 033, ~ képződmező C 052
alapáramlás F 042
albedó A 115
albedóiró A 116
albedómérő A 117
álcázott front F 119
álcirrus/zivatarcirrus C 202
algoritmus A 120
Aliszov-féle éghajlat osztályozás C 205
alkalmazott klimatológia C 262, ~ meteorológia M 082
alkoholos hőmérő T 136
állandó ciklon D 043, ~ magasságot megjelenítő radarenyő – CAAPI I 026, ~ szintű ballon B
008, ~ térfogatú leggömb (ballon) B 007
állapotegyenlet E 028
állapotváltás S 045
állatöv Z 035
állatövi fény L 113, L 114
állítható csészés barométer B 050
álló örvények T 249

allobarikus pár P 066, ~ szél V 025
állófelhő N 095
állófront P 325
állóhullám U 051
állományklíma F 030
állomás hőmérő T 151, ~ karika C 137, ~ magasság A136, ~ nyomás P 225
állomási barométer B 055
állomásjelző szám I 024
alpesi fény C 310
Alpesi Kísérlet – ALPEX E 142
ALPEX E 142
alsó tükrözés M 153, ~ zenit körüli ív A 284
általános cirkuláció laboratóriumi modellezése E 144, ~ cirkuláció C 182,
~ cirkulációs modell –GCM M 203, ~ előrejelzés P 255, ~ tömegvonzástörvény L 016
alternatív előrejelzés P 268
Alto cumululus (Ac) A 145
Altostratus (As) A 146
alumíniumoxidios nedvességérzékelő S 070
Amble-diagram D 078
amorf fagyás B 130
amplitúdó A 159
AMTEX E 142
anabatikus szél V 026
anafront, anabatikus front A 163
analízis A 169
analóg A 190
analógia-módszer M 101
anemobiagraf 191
anemócinemográf A 192
anemográf A 212
anemogram A 196
anemoklinográf A 193
anemoklinométer A 194
aneroid barométer B 047, ~ barométer histerézise I 073, ~ szelence C 034
angol hőmérőház A 038
angolmérő föld M 144(2)
Ångström A 215
angyal-echók E 016
anizotrop turbulencia T 274
anomália A 222
antarktikus cirkumpoláris áramlás C 465, ~ front F 108, ~ levegő A 062
antarktisi anticiklon A 231, ~ sztratoszférikus örvény V 143
anthelion A 227
anticiklogenezis A 228
anticiklolízis A 229
anticiklon A 230, ~ homály N 023
anticiklonális cirkuláció C 185, ~ forgás C 185i, ~ dőjárás Z 057, ~ inverzió I 148, ~ nyírás F 064
anticiklontengely A 374, ~ hajlás Î 024
anticorona A 289
antigradiens szél V 032

antimonszun A 252
antipasszát C 364
antiszelena A 254
antiszoláris pont P 342
antitriptikus szél V 027
anyafelhő N 092
aphelium A 099
apob A 270
Appleton-réteg S 279
APT T 202
ár ellen, az áramlás irányával szemben A 151
áradás, árvíz 138
Arago-pont P 349, ~-féle Jacobi-operátor J 002
áramfüggvény F 151
áramhullámlökés C 456
áramlás elterelése a repülőgépre szerelt hőmérőn A 040, ~ irányában A 355, ~ köd C 069
áramlási kép C 336, ~ mező C 062
áramlásnak az izobárral bezárt szöge U 057
áramvonal L 077
aranyhártyás higrométer H 069
árbo C 043
Archimedesz-törvény (-principium) F 084
arcus (arc) A 294
ARFOR A 295
ARFOT A 296
Arhimédesz-féle szám N 137
arid klíma, száras ég C 222, ~ zóna Z 045
ariditás A 297
ariditási index, ~ faktor I 032
arktikus A 288
arktikus anticiklon, ~ magasnyomás A 232, ~ front F 109, ~ hidegbetörés I 143, ~ köd P 047, ~ levegő A 063
árnyék U 002
árterület C 060
árvíz előrejelzés P 249, ~ helyzet N 035
aspirált pszichrométer P 330
Assman-féle pszichrométer P 329
aszály index I 046, ~ S 055
aszinoptikus megfigyelés O 004
asztrometeorológia A 313
átalakulási hő C 048
átbocsátás T 201
átbocsátási koefficiens C 299
átbocsátásmérő T 200
átellenes pontban S 308
áthatoló konvekció C 379
ATIS S 078, ~ S 081
átlagérték M 052
átlászó jég G 022
átlátszóság T 205

átlaszósági együttható C 300
átmemet magasság A 141
átmeneti áramlás C 461, ~ réteg S 271, ~ szint N 049
atmométer, evaporiméter E 130
atmoradiográf A 323
atmosférikus S 087
atmoszféra A 328
átszivárgás P 064
Auger zápor A 358
aureola A 344
austausch-koefficiens C 298
autobarotrop légkör A 330
autobarotrópia A 350/, ~ abszolút barotrópia A 351
autokonvekciós vertikális hőmérsékleti gradiens G 051, ~ -függvény F 150
automata meteorológiai állomás S 237
automatikus adatfeldolgozás P 221, ~ éghajlati állomás S 226, ~ képtovábbítás T 202, ~ képtovábbító rendszer – APT T 202, ~ párolgásmérő állomás S 223
AUTOVAP S 223
Avogadro törvény, ~ szám L 024
az állomás fekvése A 152, ~ állomás helye C 388, ~ anticyklon mozgása D 027, ~ ég kékje A 114, ~ égbolt kékségének mérése C 149, ~ égbolt látszólagos alakja F 066, ~ éghajlat változékonysága V 010, ~ egyenlítői szélcsend övezet L 010, ~ eloszlások törvényszerűségei L 045, ~ oszcilláció amplitúdójának e-szeres megváltozásához szükséges idő T 165, ~ öröfagy éghajlata C 216
azimut A 383
azori magasnyomás, azori anticyclone A 241

BBB

Babinet-féle öv P 282, ~ -pont P 350
bai B 002, ~ -u B 003
bakugró differencia D 096
balanszegenlet E 027
ballisztikus hőmérséklet T 075, ~ légsűrűség D 024, ~ szél V 029
ballonos elektrográf A 128, ~ térerősség mérőa 128
ballon-rakéta szondázás S 154
bányalégköri A 333
bar B 030
bárányfelhő C 198
barber B 033
bárikus analízis A 173, ~ aszcendens A 301, ~ erő F 082, ~ fokozat T 222, ~ gradiens erő F 082, ~ gradiens G 052, ~ lépcső T 222mező C 051, ~ széltörvény L 019, ~ topográfia T 181
barográf B 040
barogram B 044
baroklin diszturbáció, ~ előrejelzés, ~ hullám P 091, ~ instabilitás I 084, ~ légkör A 331, ~ modell M 168, ~ prognózis P 240,
baroklinitás B 039
barométer B 046, ~ hőmérő T 134, ~ szintje A 132
barométercsésze R 179
barométerszekrény C 475

barometrikus állandó, ~ konstans C 350, ~ magassági formula E 035, ~ magasságmérés A 129, ~ nyomás P 230, ~ teknő T 011
baromil B 067
barotermográf B 068
barotermohigrográf B 069
barotrop diszturbáció, ~ hullám P 092, ~ előrejelzés, ~ prognózis P 241, ~ instabilitás I 085, ~ légkör A 332, ~ modell M 169, ~ örvényességi egyenlet E 045
barotrópia B 070
Beaufort-féle időjárás megjelölés N 115, ~ -skála S 022
Beaumont-féle periódus P 069
beeső sugárzás irányában való szóródás D 103
belépő sugárzás/irradiancia I 167
belizna P 059
belső energia E 096, ~ határréteg S 295, ~ hidrológiai ciklus C 170, ~ hullám U 042, ~ légterek éghajlata C 228
belsőúrlódás-törvény L 022
Bénard-cella C 089
berendezés) D 126
Bergeron effektus E 053, ~ -Findeisen-féle elmélet T 108
Berg-féle éghajlatosztályozás C 206, ~ -féle klimaklasszifikáció C 206
bermudai magasnyomás A 241
besodródás A 255
besodródási koefficiens C 291
besugárzás I 081, ~ /kisugárzás E 149
beszivárgás I 075
beszivárgási kapacitás C 027
béta-effektus E 054, ~ -sík P 128
betörési front F 125
bíborfény L 112
billenő edényes csapadékmérő P 159
bimetall hőmérő T 135
biogenikjég magvak/biológiai eredetű jégmagvak N 123
bioklimatológia B 093
biológiai (hőmérsékleti) minimum M 149
biometeorológia B 095
bioszféra B 097
Birkeland áram C 464
Bishop-gyűrű I 071
bivane A 199
bizé B 104
Bjerknes-féle cirkulációs tétel T 106
blizzard B 106
blokkáló anticiklon A 235
blokkinghatás B 107
bójás időjárásmegfigyelő állomás B 005
bologram B 108
bolométer B 109
Boltzmann-állandó C 351
bóra B 111
borult égbolt C 127

borultság N 011
Bouguer halo H 006, ~ törvény L 025
Boussinesq-közelítés A 271
Bowen-arány R 108
Boyden index I 057
Boyle-Mariotte törvény L 018
Brewster-pont P 351
briza B 116
Brocken-fantom S 192, ~ -hegyi jelenség, ködkisértet S 192
brontográf B 128
Browning-cella S 320
Brunt-Vaisala frekvencia F 100
Brükner-ciklus C 172
Budüko-féle szám N 138
bukószél F 059
Buys-Ballot-törvény L 019
Byram-féle szélmérő A 205

CCC

calvus (cal) C 015
Campbell-Stokes napfénytartammérő H 046
capillatus (cap) C 033
Carnot-körfolyamat C 174
castellanus (cas) C 039
CAT T 271
cellás cirkuláció C 186, ~ felhőeloszlás C 337, ~ konvekció C 376
Cellini halo H 007
célprognózis P 251
Celsius-féle hőmérsékleti skála S 025
centrális ciklon D 035
C-F-L (Courant, Friedrichs és Lewy) feltételek I 086
 C_H felhők N 098
Charles-törvény L 031
chergui C 138
chinook C 147
ciklogenézis akadályelmélete T 107, ~ C 151, ~ divergencia elmélete T 109, ~ konvekciós elmélete T 110
ciklolízis C 152
ciklon D 033, ~ szeme O 024
ciklonális cirkuláció, ~ forgás C 187, ~ csapadék P 197, ~ hullám U 025, ~ mező C 052, ~ nyírás F 065
cikloncsalád F 010
ciklonmodell M 178
ciklonra vonatkozó figyelmeztetés A 363
ciklontengely A 375, ~ hajlás \hat{I} 025
ciklosztrófikus szél V 031
ciklus C 167
cirkuláció C 184
cirkulációs anomália A 219, ~ gyorsulás A 012, ~ index I 033, ~ modell M 179, ~ típus T 168

cirkumpoláris örvény V 141
cirkumszoláris sugárzás R 060
Cirrocumulus (Cc) C 198
Cirrostratus(Cs) C 199
Cirrus (Ci) C 200
Clausius-Clapeyron-egyenlet E 024
CLIMAT üzenet (híradás) C 221
climatic revolution A 018
climatológiai előrejelzés P 246
congestus (con) C 341
Coriolis-erő F 085, ~ -paraméter P 022
C-sáv B 020
Cumulonimbus (Cb) C 429 , ~ -ernyő N 029
Cumulus (Cu) C 430, ~ -modell M 180
cumulusjellegű felhő N 066
cumuluskondenzációs szint N 039
Curtis-Godson közelítés A 272
cut-off anticiklon A 242, ~ -off ciklon D 052
csapadék P 193, ~ állomás P 181, ~ cella C 095, ~ inverzió I 145, ~ mennyiség-terület C 436,
~ t-m-t analíze (terület-magasság-tartam-analíze) A 164
csapadékarám C 455
csapadékarány U 003
csapadékfelfolgas I 123
csapadékhatékonyság E 064
csapadékhintenzitás I 117
csapadékíró P 155
csapadékjárás R 138
csapadékkeltés P 139
csapadékmennyiség C 024
csapadékmennyiség-időtartam görbe,~-terület C 434
csapadékmennyiség-időtartam-gyakoriság görbe C 435
csapadékmérő P 157
csapadéknymíró M 137
csapadékos nap Z 025
csapadéksáv, esősáv V 111
csapóeső index I 060
csatorna C 017, ~ T 011
cseppfolyósodás C 326
cseppméret eloszlás/csepp spektrum, esőcsepp méreteloszlás D 131, ~ spektrométer S 183
cseppnagyságmérő D 119
csík T 226
csillagászati horizont O 061(1) , ~ meteorológia A 313, ~ refrakció R 132, ~ szürkület C 408
csillagkapcsolás C 322
csillagvillogás L 052
csomó N 059
csonkítási hiba E 109
csonthó F 029
csúcskiszülés D 067
csupasz talaj S 138

csúszóátlag M 056

DDD

Dalton-törvény L 027
dárdavillám T 216
de Martonne-féle éghajlástípusozás, ~ klimaklasszifikáció C 207
Deacon szélprofil paraméter P 023
decennium D 008
deformációs mező C 053
dekád D 007
déli fény A 345, ~ oszcilláció O 066
délsarki A 226
delta –tartomány R 150
dendroklímátológia, dendrokronológia D 014
depegram D 026
depresszió D 033, ~ feltöltődése U 016, ~ hátsó része T 226, ~ kimélyülése A 043, ~ megújulás R 135
depresszióhoz tartozó felhőrendszer S 117
depressziók családja E 010
dér R 199, B 129
dérpont, ~ hőmérséklet P 347
D-érték F 005
derülés Î 046
derült ég C 131, ~ idő A 066
derültég turbulencia – CAT T 271
diabatikus folyamat P 286
diagnosztikai egyenlet E 046, ~ modell M 188
diagnózis A 169
differenciál analízis A 177, ~ kinematika A 175
diffrakció F 020
diffúz front F 115, ~ reflexió R 129, ~ sugárzás R 035
diffúzió D 104
diffúzióméter D 110
diffúziós egyensúly E 004, ~ koefficiens D 108, ~ modell M 181
difluencia D 098
dilataációs tengely A 380
dinamikai instabilitás I 093, ~ magasság A 143
dinamikus anticiklon A 236, ~ báriku fokozat T 223, ~ folyamat, dinamikus melegedés P 285, ~ inicializálás I 080i, ~ inverzió I 152, ~ klimatológia C 263, ~ meteorológia M 083, ~ nyomás P 233, ~ sebesség V 117, ~ teknő T 013, ~ viszkozitás C 303
Dines-féle szélmérő A 210, ~ -kompenzáció C 315
direkt sugárzás R 036
disdrométer D 119
diskomfort zóna Z 051
diszkontinuitás D 116
diszkontinuitási felület S 322
disszipáció D 123
disszipációs csík T 229
divergencia D 134, ~ egyenlet E 030, ~ pont P 335
divergenciamentes szint N 047

divergenciavonal L 078
Dobson egység U 061, ~ -féle spektrofotométer S 178
Domborzat R 158
Doppler-hatás E 056, ~ -radar R 014
Dove törvény L 029
doziméter D 143
dörgés T 245
D-réteg S 280, ~ -tartomány R 141
duplicatus (du) D 150
durvá/ritka/rácshálózat G 080
duzzasztógát B 031

EEE

ECMWF C 120
effectiv csapadék P201, ~ éjszakai kisugárzás R 033, ~ hőmérséklet T 043, ~
kéménymagasság Î 008, ~ piranométer P 111 piranométer P 122,, ~ pirgeométer P 115, ~
sebesség V 118~ sugárzás R 029
égbolt, ég B 110
ég állapota S 208 , ~ állapot S 208
égbolt sugárzás R 035, ~ térkép H 012
égboltfény L 103, ~ L 102
égési mag N 124
éghajlat C 220, ~ előrejelzés P 245, ~ ingadozás I 087, ~ módosítás M 20, ~ 6módosulás M
206, ~ monitoring S 333, ~ szekuláris változása T 091
éghajlatalakító tényezők C 368
éghajlat-ingadozás F 037
éghajlati adatok D 004, ~ alapállomás S 230, ~ állomás S 225, ~ állomáshálózat R 168, ~
anomália A 223, ~ atlasz A 319, ~ ciklus C 177, ~ diagram C 219, ~ diszkontinuitás D 117, ~
elem E 073, ~ előrejelzés P 246, ~ front F 112, ~ hóhatár L 066, ~ index I 030, ~ kockázat
188, ~ megfigyelés O 005, ~ mellékállomás S 228, ~ modell M 171, ~ normálok N 114, ~
oszcilláció O 069, ~ osztály S 312, ~ összegezés R 183, ~ öv Z 047, ~ periodicitás P 082, ~
referencia állomás S 227, ~ régió R 146 , ~ rendszer S 107, ~ ritmus R 189, ~ szabályozók
C 368, ~ tényezők F 004, ~ térkép H 020, ~ trend T 092, ~ vízhiány D 010
éghajlatosztályozás/klimaklasszifikáció C 204
éghajlattan C 258
éghajlattípus T 169
éghajlatválasztó F 127
éghajlatváltozás S 043, ~ V 017
egkésésmérő C 150
égnedvességíró H 061
Egnell törvény L 030
égy Z 047
egtensúli sugárzás R 025
egy mf szélút megtételéhez szükséges idő V 121
egyenértékű sáv szélesség L 012
egyenes vonalú interpoláció I 128
egyéni függőleges hőmérsékleti gradiens G 061
egyenlítői alacsonynyomású barázda T 014, ~ front F 116, ~ hullám U 036, ~ keleti szelek V 082,
~ levegő A 069, ~ nyugati szelek V 083, ~ pályán kerigő műhold S 009,
~ szélcsendes öv/doldrum C 008, ~ teknő T 014

egyensúly éghajlat C 234, ~ -helyzet E 027
egyesülési hatékonyság E 061
egyetlen/állomas megfigyelése alapján kiadott előrejelzés P 270
egyezményes magasság A 140
egymásba ágyazott rácsok G 081
egymásutáni felhőkép mozgófilmmé alakítása A 218
éjszakai lehülés R 118j, ~ et C 473, ~ minimum hőmérséklet T 057
éjszakai pír/~ égbolt fénye, ~ ~ fénylése L 104
ék P 014
ekliptika E 009
Ekman-féle spirális S 195, ~ -réteg S 288
ekvivalens ellenszél V 048, ~ hátszél V 048, ~ hőmérséklet T 0421, ~ ongitudinális szél V 048, ~ nedvesség U 010, ~ nedvesség U 010, ~ potenciális hőmérséklet T 041, ~ - barotrop modell M 170
El Niño E 066
elágazó villám F 147
elektrokémiai mintavevő S 169
elektromágneses sugárzás R 057
elektrométer az electromos mező és potenciál gradiens mérése V 021
elektromos áram E 070, ~ áramok a légkörben C 474, ~ hőmérő T 149, ~ lédnedvességmérő H 070, ~ mező C 056, ~ töltés S 005
elektron zápor, elektronai csapadék P 142
elektronikus hőmérő T 150
elektroszonda E 072
elemiszinoptikus folyamat P 291
élénk szél B 125
ELF E 086
eligazítás E 146
eljegesedés G 036
elkanyarodás R 122
ellenállás-hőmérő T 143
ellenőr barométer B 053
ellenőriz legiterület S 174
ellenőrző műszer I 106
ellenőrzött terület R149
ellenszél V 035
ellenszürkület A 251
elmagasodás M 152
elméleti meteorológia M 098
elmúlt időjárás T 166
elnyelési színek S 188
elnyelőképeség A 006
elnyelt napsugárzás R 034
elnyelési vonal L 074
előfutár P 216
előrejelzés (prognózis) intervallum I 133
előrejelezhetőség P 218
előrejelező központ C 107
előrejelzés ellenőrzése V 104, ~ kiértékelés E 121, ~ módosítás A 148, ~, előrelátás P 237
előrejelzési térkép H 035, ~ térkép H 036, ~ terület Z 056

előrejelzett topografia térkép H 037
előrejelző (szinoptikus) P 278
elővillám L 054, ~ T 216
előző napok súlyozott csapadékösszege I 041
elsődleges ciklon D 045
eltérés A 002
eltérítő F 085
emagram E 075
emanométer E 076
emberséges bioklimatológia B 094, ~ biometeorológia B 096
emelési index – LI I 045, ~ kondenzációs szint N 038
emelt front F 120
emisszió E 079
emissziós készség E 089, ~ spektrum S 189, ~ spektrum S 190, ~ vonal L 080
emittancia E 090
empirikus középérték M 054
energetikai luminancia L 108, ~ megvilágítás L 108
energia átadás (a nagyobb rendszerből a kisebb rendszerbe) C 038, ~ egyenletek E 032, ~
mérleg, ~ egyenleg B 084, ~ spektrum S 191
energiaátvitel T 192
energiadiagram D 085
ensztrófia E 099
entalpia E 100
entropia E 101
enyhülési üzenet M 065
eol~ E 102
épületeket verő csapóeső P 136
érdességi paraméter, ~ tényező, ~ hosszúság C 297
erdészeti meteorológia M 095
erdőben hulló (becsült) csapadék P 203
erdőmeteorológia M 095
eredő szél V 067
E-réteg S 285
érintkezési felület Z 039
ernyőfelhő N 029
erős szél B 122, ~ szélben a vízpermetnek a hajókra fagyása B 033, ~ szélre kiadott
figyelmeztetés A 372, ~ vihar V 052
ERTS S 017
érvényességi periódus P 072
érzékeny hó C 049
esési sebesség V 115, ~ végsebesség V 119
eső P 137, ~ erózió, ~ maródás E 110, ~ sáv B 025
esőcsepp P 102, ~ spektrométer S 183
esőintenzitás I 117
esőiró P 155
esőrétegfelhő N 030
esős évszak S 086
esőszakas S 204
esővihar F 160
E_s-réteg S 286

estegram E 116
esti harmat a trópusokon P 147, ~ szürkület C 407
északatlanti/délatlanti magasnyomás A 241
északi fény A 346, ~ -sarki A 288
esztendő A 162
E-tartomány R 142
etéziás szél V 050
Euler-féle szél V 051, ~ -reprezentáció C 384
Európai Középtávú Időjárás Előrejelző Központ – EKIEK C 120
európai monszun M 225
év A 162
evaporáció E 124
evaporigráf E 128
evaporigram E 129
evapotranszspiráció E 135
evapotranszspirométer E 136
evapotron E 137
évenkénti hőmérséklet különbség V 014, ~ nyomáskülönbség V 013
évi hullám U 021
évtized D 008
exoszféra/külső légkör, kiszabadulási régió E 140
exponenciális szélprofil P 301
extinkciós együttató, koefficiens C 292
extrapoláció E 154
extraterresztrikus sugárzás R 058
extrém ultraibolya sugárzás R 049, ~ hőmérsékletek T 083
ezüstjodidos magvasítás Î 042
ezüstsál B 079

FFF

F₁ réteg S 290
F₂ réteg S 279
fagy G 017, ~ Î 029 (1) , ~ adatok D 003
fagyás Î 029(2)
fagyási index I 040 , ~ magvak N 127
fagyáspont P 334
fagyhatár N 054
fagykár P 002
fagymentes időszak P 074
fagyos nap Z 022(2)
fagyosszentek S 089
fagyott csapadék P 196, ~ köd C 067, ~ talaj S 139
fagypont P 347
fagyvédelem P 319
fagyvédelmi ventilátor V 102
fagyzug P 355
fahatár L 063
Fahrenheit skála S 026, ~-féle hőmérsékleti skála S 026
fajhő C 050
fák deformációja a szél hatására D 012

fakszimile-térkép H 027
Faradayforgas E 057
Faradayhatás E 057
fata morgana F 013
fátyofelhő C 199
fázis sebesség V 116
fazisátalakulás S 044
fedélzeti mérő berendezés I 163
fehér zaj Z 016
fekete fagy Î 032, ~ jég G 021, ~ test C 401
fekete-gömbös hőmérő T 141
feketetest-sugárzás R 025
feláramlás A 304
félautomatizált feldolgozás D 094
felbontás, felbontóképesség R 182
felcsapó villám D 069
felfagyás (vetés) A 098
felféle A 151, ~ irányuló átvitel/fluxus F 041
felgyülemlett hó mennyiség R 178
felhajtóerő F 084
felhő N 061, ~ atlasz A 319, ~ elektromossággal való feltöltődése E 069, ~ fényességi foka L 106, ~ meghattározás I 003, ~ módosítás M 210, ~ mozgásvektor V 094, ~ nélküli A 066, ~ nélküli turbulencia T 271, ~ nyomkövető T 218, ~ optikai sűrűsége D 020, ~ változatok V 020
felhőalap B 072
felhőalap Î 006
felhőcsepp P 103
felhőcsínek T 232
felhőcsoport G 070
felhőcsúcs V 088
felhőelemek P 037
felhőerdő P 045
felhőfaj G 010
felhőfajta S 177
felhőfal B 036
felhőfényoszóró P 308
felhőfizika F 034
felhő-fotogrammetria F 091
felhőfüggöny B 036
felhőgallér A 294
felhőgereblye/Besson-féle nefoszkóp N 019
felhőhuzam iránya és sebessége D 114
felhők elmozdulásából megállapított szelek V 040, ~ közötti villám D 064
felhőkamrák C 016
felhőkép animáció A 218
felhőkoloides instabilitás I 088
felhőmagasság mérési módszer M 116
felhőmagasságmérő C 087
felhőmagvasítás Î 040
felhőmagvasító berendezés R 004

felhőmentes látásvonal – CFLOS L 071
felhőmennyiség, felhőzet, felhőtakaró N 011
felhő-mikrofizika M 135
felhőmodell M 183
felhőmozgás D 029, ~ észlelő N 016
felhőoszlatás Î 003
felhőosztályozás; C 213
felhőöv B 026
felhőpad B 017
felhőrendszer S 116
felhőréteg P 056, ~ S 269, ~ V 139
felhős égbolt C 128(1), ~ sektor S 058
felhősapka P 106
felhőszimbólumok S 097
felhőszint E 118
felhőtenger M 011
felhőtető V 088, ~ -hőmérséklet T 046
felhőtlen égnél fellépő szélroham G 074
felhőtölczér N 075, ~ C 308
felhővillám D 061
felhőzakadás P 152
felhőzonozítás I 003
feljavított kép F 089
feljegyzés időszak P 070, ~ periódus P 070
félnapos hullám U 049
felohóút, felhősor D 148
felrajzolósi séma M 187
felsiklasi ~, felsikló front F 110, ~ felhőzet N 067
felső légkör A 324, ~ tükrozés M 154, ~ zenit körüli ív A 285
felszíni előrejelzési térkép H 038, ~ érdesség R 204, ~ lefolyás S 052, ~ megfigyelés O 009,
~ sugárzási egyenleg B 086, ~ szél V 081, ~ szinoptikus állomás S 257, ~ vízhőmérséklet/tó,
folyó, tengerfelszín hőmérséklete T 066
feltételes éghajlat feltételes klíma C 223, ~ instabilitás I 089
feltételezett csapadékeloszlás A 361
felületi villám F 137
felvett áradás I 139
fémes barométer B 063
fenogram F 017
fenológia F 018
fenológiai anomália A 224, ~ megfigyelés O 011, ~ periódus I 124, ~ térkép H 028
fény áteresztési formula F 071, ~ szóródási táblázata T 001
fényáram E 049
fényelhajlás jelensége F 020
fényesség L 115
fényességi kontraszt C 367
fényesség hőmérséklet T 082
fényintenzitás I 114
fénytünetemények F 092
fényudvar A 344
ferde látástávolság V 134

Ferrel-cella C 090
 feszültség T 103
 fetch F 022
 FGGE P 280, ~ – Első Világméretű GARP Kísérlet P 280
 fibratus (fib) F 024
 Ficker-szórás D 100
 figyelmeztető időjárási jelentés (bulletin) B 133
 filtrálatlan modell M 194
 Findeisen-Bergeron magvasítási folyamat E 053
 Fineman nefoszkóp N 020
 finom felbontású modell M 172, ~ rácshálózat G 079
 firn F 029, ~ -vonal L 061
 Fischer és Porter esőmérő P 160
 fitoklimatológia F 031
 fitotron F 032
 fizikai hidrodinamika H 051, ~ klimatológia C 265, ~ meteorológia F 033
 floccus (flo) F 036
 fodrozódás H 088
 fok G 042, ~ -nap G 044
 fokozatos megközelítések módszere M 102
 folyadékos hőmérő T 139
 folyás S 053
 folyásirányban A 355
 forgási impulzus M 214 köd instabilitás I 097
 forgókádas kísérletek E 144
 forgókanalas szélmérő A 202
 forgószél T 257
 forgóvihar T 184
 forrás S 336, ~ pont P 337
 Fortinféle barométer B 050
 foszlányfelhő F 095
 fotokémiai szmog S 131
 fotométer F 093
 Fourier analízis A 172, ~ integrál I 110, ~ sorbafejtés A 172, ~ sorok S 073, ~ -törvény L 047
 fő front F 124
 Fő Telekommunikációs Hálózat – MTN R 174
 főáram/fővillám D 060
 főhmfelhő N 070
 földárnyék U 001
 földfelszín kisugárzás R 040
 Földi Erőforrásokat Kutató Műhold – ERTS/LANDSAT S 017
 Föld-légkör sugárzási mérleg B 092, ~ -légkör sugárzási mérleg B 091
 földpotenciálmagasság Î 014
 földrajzmérföld M 144(3)
 földről visszaverődő L 105
 fölfelé irányuló légköri sugárzás R 024, ~ irányuló teljes sugárzás R 047,
 ~ irányuló teresztrikus sugárzás R 042
 fön F 059, V 078
 főablak B 114

főnfal Z 028
főnhullám U 029
főnlevegő A 068
förgővihar G 075
főszivárvány C 445
FPP skála S 032
fractus (fra) F 095
Fraunhofer elnyelési vonalak L 092
freatikus felszín P 054
freon C 276
frigorigráf F 103
frigoriméter F 104
frissen hullott hórétteg S 298
front analízis A 179, ~ elmélet T 113, ~ F 106, ~ hajlása P 018, ~ modell M 191, ~
topográfia H 029
frontális csapadék P 212, ~ inverzió I 154, ~ köd C 077, ~ zivatar O 049
frontálzóna Z 058
frontátvonulás P 040
fronterősödes front, fokozás I 112
frontfelület S 324
frontogenézis F 128
frontolízis F 129
frontrendszer F 114
Froude-szám (Fr); N 139
F-tartomány R 143
Fujita-Pearson skála S 032
futóáramlás C 468
futóáramláshoz tartozó Cirrus sáv C 201
futópálya menti látástávolság – RVR D 129
függőleges gradiens G 062, ~ hőmérséklet gradiens G 060, ~ hőmérsékleti profil P 300,
~ profil P 299, ~ látástávolság V 137, ~ metszet S 060, ~ síkban mérő radar R 013, ~
szélesség V 125
függönyszerű sarki fény D 145
függvény-determináns J 001
fülledség Z 011
füst F 148
füstfáklya P 008
füsthatár O 064
füstköd/szmog S 130
füstölgés F 149(1)
füsttakaró P 055
fűtés Î 018
fűtési foknap, ~ fokszám G 045
füves talaj S 141

GGG

gamma sugárzás R 059
gamma-sugárzású hómérő N 057
GARP Atlanti Trópusi kísérlet – GATE E 145
garua G 002

Gay-Lussac-törvény L 031
 gázállandó (R) C 353
 gázállapot E 028
 gázhőmérő T 138
 gáztörvények L 046
 Gegenschein G 008
 genetikai éghajlatosztályozás C 211
 genitus G 009
 geociklosztrófikus szél V 031
 geodinamikai magasság A 143
 geodinamikai méter M 120
 geofizika/Földfizika G 012
 geofizikai nap Z 020
 geoközpont szöge U 058
 geometrikus gradiens G 055
 geopotenciál G 013
 geopotenciális magasság A 144, ~ mező C 054
 George index I 067
 geoszinkron műhold S 009
 geosztacionárius műhold S 009
 geosztrófikus advekció A 055, ~ egyensúly E 005, ~ közelítés A 275, ~ közelítés A 273,
 ~ örvényesség V 147, ~ összeillesztés A 113, ~ szél V 053, ~ szélskála S 034
 geotermikus gradient G 056, ~ lépcső G 056
 gepotenciálmagasság \hat{I} 014
 gerinc D 139, ~ P 014
 gerincvonal A 381
 gharbi G 018
 gharra G 019
 ghibli G 024
 glaciológia G 037
 gleccser G 023
 gleccserszél B 117
 Globális Adatfeldolgozó Rendszer – GAFR/GDPS S 120, ~ Adat-feldolgozó Rendszer V
 098,
 ~ Észlelő Rendszer V 098a, ~ Légtér Kutatási Program –GARP P 305, ~ Megfigyelő
 Rendszer G 121, ~ Távközlés Rendszer V 098c, ~ Távközlési Rendszer S 123
 globális cirkulációs mode M 203, ~ modell M 203
 glória G 038
 Golf-áramlás G 040
 gömbpiranométer P 112
 gömbpirgeométer P 116
 gömbpirradiométer P 123
 gömbvillám F 138
 gördülő örvény R 206
 görgő felhők N 108
 gőzköd C 071
 gőznyomás (e') P 228
 gradiens szél V 036
 gravimetrikus higrométer, ~nedvességmérő H 071
 gravitációs hullám U 038, ~ konvekció C 378, ~ szél V 030, ~ víz A 264

Grosswetterlage G 089
G-tartomány R 144
gyakorisági függvény H 082
gyenge fuvallat B 123, ~ hullámzás H 088, ~ jégeső M 041, ~ szél B 126, ~ szellő B 127
gyorsulás, gyorsítás A 014
gyöngyházfelhő N 112
gyöngysorvillám F 144
gyűrűáram; C 468

HHH

habub H 001
Hadley-cella C 091
hajlat szekuláris változása V 016
hajnali kórus C 403
hajó jegesedése G 035
hajóbarométer B 062
hajómegfigyelés O 008
hajózható félkör (trópusi ciklonon belül) S 068
hajszálas nedvességmérő H 068
hallhatósági zóna Z 049
halmazállapot-változás S 044
halojelenség (halo) H 002
halojelenséget kísérő A 282
hálózat sűrűsége D 022
Hamilton-operator A 303
hamis megfigyelés P 324
hanghullám U 050
hangrobbanás B 029
hangsebesség V 123
hangszondázás S 151
hangterjedés P 315
harmadkori éghajlat C 249
harmadlagos cirkuláció C 194
hármaspont P 354
harmat R 197
harmatcseppeken kialakuló szivárvány C 443
harmatmérő D 147
harmatpont (Td) P 346, ~ -depresszió D 011, ~ front L 089, ~ módszer M 109, ~ -
higrométer H 067
harmatpontmérő műszer C 098
harmattan H 010
harmonikus analízis A 172
hasznosítható talajnedvesség (H_d) U 009, ~ víztartalom U 009
hatásközpont C 104
hátszél V 037
Háttérszennyezettség P 174
háttérszint N 044
havas eső Z 034, ~ nap Z 024
havaseső L 006
havazás Z 002

havi áttekintő táblázat T 005
havonkénti változékonyság V 018
HCMM műhold S 010
Heaviside- réteg S 285
hegyi állomás S 238, ~ barométer B 054, ~ köd C 074, ~ megfigyelés O 007
hegyvidéki éghajlat C 242, ~ meteorológia M 090
hegy-völgyi szelek B 120
hektopascal (hPa) H 043
helikopter leszálló/ ~ repülőtér H 049
heliometrikus index I 052
Helmholtz-féle instabilitás I 092, ~ -hullám U 030, ~ -hullám U 044
helyi csapadék P 204előrejelzés P 259, ~ klíma, helyi éghajlat C 236, ~ szél Chilében N 100, ~ szél Dél-Amerikában Z 061, ~ szél Közép-Amerikában T 087, ~ szél Marokkóban C 138, ~ szél V 060
helyiszelek B 116
helységek mikroklímája C 417
hemiszférikus modell M 189
hengervetület P 312(1)
Herlofson-diagram D 086
hervadáspon t P 345
heterogén nukleáció N 118
heteroszféra H 050
heves eső P 150, ~ szél V 064, ~ szélvész F 173, ~ trópusivihar (~ciklon) C 166d
hézagosság P 180
Hg mm M 146
hibaérték E 107
hideg anticiklon A 240, ~ ciklon D 047, ~ csepp P 101, ~ front F 125, ~ kupola C 433, ~ légcsepp L 002, ~ légnyelv L 057, ~ okklúzió O 028, ~ pólusok P 176
hidegfront zivatar O 047
hideghullám V 003, ~ V 006
hidraulikus tervezéshez adott vízgyűjtőn A361, ~ tervezéshez I 139
hidrodinamika H 052
hidrodinamikai instabilitás I 093, ~ stabilitás S 199
hidrogénion koncentráció P 099
hidrográf-transzformáció C 003
hidrológia H 053
hidrológiai ciklus C 168
hidromágneses emisszió E 087
hidromechanika H 054
hidrometeor H 055
hidrometeorológia H 056
hidroszféra H 057
hidrosztatika H 058
hidrosztatikai egyenlet E 034f, ~ elhajtóerő F 084, ~ instabilitás I 096, ~ közelítés I 164, ~ nyomás P 234, ~ nyomásnak tulajdonítható potenciál P 183, ~ stabilitás S 200, ~ modell M 193
hidroxil emisszió E 080
hietográf H 059
higanyhőmérő T 140
higanymilliméter M 146

higanyos barográf B 041, ~ barométer B 049, ~ barométer B 062
higrisztor H 060
higrográf H 061
higrogram H 062
higrométer H 064
higrometria H 063
higroszkopikus mag N 131, ~ víz A 265
higroszkóposság H 072
higrotermoszkop H 076
hiperbolikus pont P 348
hipszométer H 078
hipszometrikus egyenlet E 035
hirtelen áradás, ~ vízszintemelkedés C 410, ~ felmelegedés Î 021, ~ ionoszférikus zavar P 094, ~ változás jelentése A 367
hiszterézis H 080
hisztogram H 082
hitelesítő műszer I 106
hitergraf H 083
hó, hóesés Z 002, ~ éss jég mennyiségét növelő folyamatok A 122, ~ víztartalom mérő P 089
hóátalakulás M 072
hóbucka T 233
hócsuszamlás A 356
hódara M 042
hodográf H 084
Hófel mérés R 157
hófelszín alatt képződő jégkristályok Z 003
hófúvás R 099, ~ T 211
hógörgeteg R 207
hóhatár L 066
hókerítés, hókereszt P 029
hókristályok C 420, ~ fűrészfogszerű felrakódása C 421
hold árapály M 016, ~ udvar C 309
holdhalo H 002
holdszivárvány C 441
hómadárijesztű (hó «bűnbánó») M 212
hómagasság/hóvastagság G 086
homályhatár O 064
homályosság E 008, ~ T 246
homályossági tényező E 008, ~ együttható C 301
homálypor, homályhomok P 049
hómérő M 056, ~ pózna R 186
hómintavevő S 168
homobront I 186
homogén adatsor S 074, ~ fagyás C 339, ~ kondenzáció C 328, ~ légkör A 340, ~ nukleáció N 119, ~ szublimáció S 314, ~ turbulencia T 275
homokfüggöny Z 030
homoktölcsér T 255
homokvihar F 164
homopauza H 085

homoszféra H 086
hóolvadás T 178
hópelyhek F 134
hóréteg E 008
hórezsím R 137
horizont O 061, ~ mélysége, ~ sülyedése D 032
horizontális látástávolság V 135, ~ szélnyírás F 062
horizontdepresszió D 032
horog echó E 013
hósövény, hósánc, hóvédmű P 029
hósűrűség D 023
hószakasz S 205
hószemer G 069
hosszan elnyúló front F 114
hossztávú előrejelzés P 254
hosszú hullám U 045, ~ távú előrejelzés P 263
hosszúhullám sugárzás R 054
hótakaró S 272, ~ hőmérlege B 091, ~ időbeli változása R 137,
~ okozta fényesedés a felhőn S 049, ~ vízekvivalense E 008
hótartalék R 178
hótorlasz C 398, ~ T 233
hóvaktság O 057
hóval borított nap Z 026, ~ kapcsolatos erős látásromlás P 059
hóvihar F 166
hózápor A 361
hózásló P 011
hozzáférhető potenciális energia - HPE E 094
hőáramlás F 043
hőbehatolásmérő P 062
hődrótos szélmérő A 204
hőegyenleg B 081
hőforrás S 337
hőhullám V 002
hőindex I 058
Hőkapacitást Feltérképező Műhold – HCMMS 010
hőmérő T 132
hőmérőház A 038
hőmérséklet T 073, ~ évi abszolút ingása A 153, ~ évi közepes ingása A 154, ~ havi
abszolút minimuma T 055, ~ havi minimuma T 056, ~ napi ingása A 158, ~ napi
közéértéke T 053, ~ napi közepes maximuma M 050, ~ napi közepes maximuma T 051, ~
napi maximuma T 050, ~ napi minimuma T 059
hőmérsékleti anomália A 221, ~ ingás A 157, ~ korrekció C 392, ~ szélsőségek E 155, ~
visszáság I 151
hőmersékletíró T 126
hőmerséklet-nedvesség index I 064
hőmersékletösszeg T 035
hőnyelő P 359
hőövezet/növényteti övezet C 123
hőstress index I 048
hősugárzás R 068

hőszennyeződés P 175
hősziget I 109
hővillám F 136
hPa H 043
HPE E 094
hullámfelhő N 077, ~ U 056
hullámmagasság Î 012
hullámmozgás, hullámterjedés M 157
hullámok a keleti szelek övezetében a trópusokon U 027, ~ mozgásának iránya D 113
hullámperiódus P 068
hullámszám N 134
hulló gömb S 088
humán bioklimatológia B 094, ~ biometeorológia B 096
humilis (hum) H 090
hurrikán C 166e, ~ szeme O 024
Hurrikán U 065
hurrikánfigyelmeztetés A 365
hurrikánkövetés S 334
hurrikánmagvasítás Î 041

III

ibolyántáli doziméter D 144
ICAO légkör A 338
ideális gáz G 004, ~ légkör A 335
Időálló C 351
időbeli extrapoláció D 097
időegység alatti elpárolgás R 109
időjárás V 151, ~ által okozott betegség M 006, ~ előrejelzés (bulletin) B 135, ~ enyhülés A 147, ~ figyelmeztetés A 369, ~ hatása Î 001, ~ jelentés B 136, ~ megfigyelő hajó N 002, ~ módosítás M 211, ~ -felderítőrepülés Z 012
időjárás hajó S 239, ~ radarok megfigyelési tartománya B 020, ~ szolgálat P 236, ~ tanácsadás A 373, ~ televízió adás B 137, ~ térkép H 039
Időjárás Világszolgálat V 098
időjárás-módosítás, ~ beavatkozás M 207, ~ -súlyosbodása Î 034
időjárásradar/meteorológiai radar R 015
időjárástípus T 170
időjárástól független repülőgép leszállás A 317
időszakos I 126
időtartam eső D 158
idővázlat T 164
igen alacsony frekvenciájú hullámok kibocsátása E 086
IGY A 258
impaktor I 018
impulzus M 213, ~ egyenlet E 037
impulzusmomentum M 214
impulzusnyomaték M 214
incus (inc) I 022
ndexciklus C 174
indifferens hidrosztatikai egyensúly E 006
individualis vertikális hőmérsékleti gradiens G 061

inercia T 164, ~ előrejelzés P 258, ~ rendszer S 115
inerciahullám U 032
inerciakör C 134
inerciális áramlás F 048, ~ instabilitás I 097, ~ késés H 080
inercia-prognózis P 243
infravörös kép I 009, ~ rádiómétria R 085, ~ sugárzás R 062
infravörösspektrométer-interferométer – IRIS S 181
ingázó sugárzásmérő – SR R 086
inhomogén parciális differenciálegyenletekben F 152
inicializálás I 079
inkompresszibilis folyadék F 038
instabilis (bizonytalan egyensúlyú) levegő A 070, ~ hullám U 041, ~ légtömeg M 024
instabilitás I 082
instabilitási vonal L 082
inszoláció I 081, ~ időtartama D 155(1)
inter jégkorszak I 131
intercepció a csapadéknak I 123
interdiurnus változékonyság V 015, ~ változékonyság V 018
interferométer I 125
interglaciális közbeeső F 016
interpolálás I 127
intortus (in) I 137
inverzió felszakadásakor keletkező terjedés F 149(2)
inverziós felhő N 074, ~ köd C 073, ~ réteg S 268
ion I 158
ionogram I 160
ionoszféra I 161, ~ dőlése Î 026
ionoszférikus berendezés Î 039, ~ szél M 020, ~ szél V 054, ~ teknő T 015, ~ vihar F 168
ionszámláló C 361
ipar okozta felhők N 106
ipari meteorológia M 087
IPY A 260
IQSY A 259
irányítható ballonszondázás S 152, ~ ballonszondázás S 153
iránymérő A 121
irizáció I 170
isobar I 183
iszapeső 143
iteráció I 172
ív alakú fény A 281
izallobár I 175
izallobarikus aszcendens A 302, ~ gradient G 057, ~ mező C 057, ~ pár P 066, ~ szél V 025, ~ térkép H 030
izallohypsza I 176
izaloterma I 177
izanomála I 179
izantéz I 180
izentrop I 182
izentropikus analízis A 180, ~ elegy A 149, ~ felület S 325, ~ térkép H 031
izobár felület S 326

izobárfelszín lejtése P 017
izobárikus hőmérséklet, ~ ekvivalens hőmérséklet T 042 (2)
izobront I 186
izo-D I 190
izodibást I 191
izodrosoterma I 192
izoecho I 193
izofen I 194
izofot I 195
izogeoterma I 196
izogon I 197
izogram I 198
izohazma I 187
izohel I 199
izohiéta I 200
izohipsza I 201
izokeraun I 188
izokinetikus görbe I 207
izokron I 189
izomer I 204
izonef I 205
izopiknikus felület S 328, ~ folyamat P 287(a)
izopléta I 206
izoszter felület S 329, ~ folyamat P 287(b)
izotaha I 207
izotahai analízis A 181
izoterm réteg S 273
izoterma I 209
izotermia I 210
izotermikus folyamat P 287(c), ~ léggör A 337
izotrop sugárzás R 063, ~ turbulencia T 270
izotrópia I 211
izovonal I 203

JJJ

járás R 136
jég G 020
jégár G 023
jeges permet E 078
jegesedés A 032, ~ P 170
jegesedési erősség I 116, ~ index I 039, ~ szint N 046
jegeső G 083, ~ elhárító rakéta R 003, ~ védelem P 276
jegeső-indikátor, jegesőpárna P 088
jegesőkár P 001
jegesővel V 108
jégfázis F 015
jégfelhalmozódás ismételt megindulása N 024
jégfelhő N 072
jéggel foglalkozó tudományág C 414
jég-gömbös termodinamikai hőmérséklet (T_i) T 070

jéghegy A 110
jégképző magvak/jégmagvak N 128
jégkorszak E 105
jégköd C 079
Jégkristályelmélet T 108
jégkristályok C 419
jegmadárijesztő (jeg «bűnbánó») M 212
jégpont P 343
jégprizmák P 283
jégre vonatkozó telítési keverési arány (r_i) R 107, ~ vonatkozó túltelítettség S 332
jégsokszorozítás M 221
jégszakasz S 203
jégszem G 072
jégtábla, émező B 018
jégtorlaszos duzzasztás B 032
jégtűk, jégdara A 020
jégvihar F 161
jégzajlás D 005
jelenlegi időjárás T 167
jelentős felhő N 111
jelzőzászló F 012
jet stream, jet C 469, ~ stream-mag N 133, ~ -stream tengely A 378
Joule J 010, ~ -törvény L 032
Junge aeroszólréteg S 281
J-W detektor D 073, ~ meter D 073

KKK

K index I 067
Kalman-Bucy szűrő F 028
kalória, kiskalória, nagykalória/kilokalória C 011
kaloriméter C 014
Kanadában használt kifejezés P 015
kapacitás korrekció C 389
kapcsolatot mutató változó C 405
kapilláris korrekció C 390, ~ potencial P 182
kapillaritás C 032
karbon időmeghatározási módszer D 002
karbonciklus C 173
Kármán-konstans C 354
karsztbóra B 111
katabatikus szél V 030
katafront, katabatikus front C 041
katallobár C 042
katatermométer C 046
katódsugárzás rádiógoniométer R 081
kék Hold, ~ Nap L 116
keleti hullám U 027, ~ szelek övében fekvő teknő T 016
kelvin (termodinamikai egység) K 002
Kelvin féle hőmérsékleti skála S 023, ~ -Helmholtz hullám U 053
kéményből kiáramló lefelé való keveredés R 002

keményjégdara M 043
kémiai higrométer H 066
kemopausa C 142
kemoszféra C 142
kén-dioxid – SO₂ B 099
kénes eső P 146
kényszer függvény F 152
kényszerkonvekció C 377
képbontó D 120
képelem P 125
kerekítés hiba E 108
kereszt-kísérlet E 141
keresztmetszet-indikátor I 025
keresztszél V 058
keskeny sugarú rádiogoniométer R 080
kétdimenziós turbulencia T 268
kettős tengelyű széliránymérő A 199, ~ teodolitos technika S 155
kétzászlós szélesebségmérő A 199
keveredési köd C 071i magasság, ~ réteg Î 011, ~ réteg S 265, ~ üthossz, ~ réteg L 119
keverési arány (r) R 105
kézi anemométer A 209
khamszín H 009
kianalizált térkép H 018
kicszerélődési együttható C 298
kicsiny mennyiség U 066
kiegészítő megfigyelés O 021
kiegészítő felhőismérvek P 035, ~ hajós megfigyelő állomás S 250
Kiegyenlítés C 314
kiegyensúlyozott ballon B 008, ~ éghajlat C 234
kifutópálya P 124, ~ állapot S 210
kígyózó füstterjedés P 009
kihullható csapadék A 266
kikötő-meteorológiai ügynök, ~ ~ közeg A 101
kinematikai analízis A 174, ~ viszkozitás V 090
kinematikus gyűjtőtérkép H 019
kioltási együttható C 292
kipufogási csík T 230
Kirchhoff törvény L 041
kis halo érintővei A 290, ~ halo/22° fokos halo H 004, ~ jégkorszak E 106
kisegítőterkép/segéd térkép H 041
kísérleti meteorológia M 084
kísérőfelhő N 062
kisodródás F 044
kisugárzás R 031
kisugárzási köd C 076
kisugárzásifagy B 133, ~ Î 031
kiszáradás D 071
kiterjedés mechanikai munka L 099
kitisztulás Î 046
klíma C 220, ~ hatása az iparra, kereskedelemre T 027

klimagram, klimatogram C 219
klímaoptimum O 040
klimatikus évszak S 080, ~ gyögmód C 272
klimatikushely/éghajlatihely S 262
klimatizáció C 253
klimatográfia C 254
klimatológia, C 258
klimatonómia C 270
klimatopatológia C 271
klimatoterápia C 272
klinométer C 275
klorofluorokarbonok – CFC C 276
Knollenbergszonda S 170
koaguláció C 281
koaleszcencia C 282
kódbetű L 093
kód-csoport G 090
kódolt távirat szimbolikus megjelenítése F 067
kódszabályzat S 176
kódszimbólum S 096
kód-táblázat T 007
Kolmogoroff vízesés C 037
komfort diagram, ~ térkép D 082, ~ index I 035
komfortgörbe C 437
komfortzóna Z 051
kommunikációs központ C 105
kompenzáció C 314
kompenzációs áram C 451, ~ pirheliométer P 120
kompenzálás C 314
komplex időjárás analízis és ultrarövidtávú előrejelzés N 116
kompressziós hullám U 026
kondenzáció C 327
kondenzációs hőmérséklet T 077, ~ magvak N 125, ~ magvakat számláló berendezés C 363,
~ nyomás P 223, ~ szint N 037
kondenzcsík T 227
kondicionált éghajlat C 224
konfluencia C 338, ~ ábra, ~ fok C 296
koniméter C 343
konservatív tulajdonság C 348
konstans fluxusréteg S 266, ~ szinti térkép H 024, ~ térfogatú ballon B 007, ~ térfogatú ballon B 014
kontakt anemométer, ~ szélmérő A 201
kontinentális anticiklon A 234, ~ éghajlat C 225, ~ evegő A 067
kontinentalitás C 358
kontinentalitási index I 037
kontinuitási egyenlet E 026
kontrakciós tengely A 379
kontrasztküszöb P 191
kontrol légtér R 149
kontrolterület R 149
konvekció C 374, ~ parametrizálása A 112

konvekciós áram C 449, ~ cella C 093, ~ index I 036
konvektív csapadék P 198, ~ egyensúly E 002, ~ felhő N 066 , ~ felhő N 065, ~ felhők
együttese A 104, ~ kondenzációs szint N 039, ~ légkör A 329, ~ régió T 238, ~ tartomány R
147, ~ zivatar O 045
konvergencia C 382
konvergenciai pont P 335
konvergenciavonal L 076
korábbi időlépcső alapján történő extrapoláció D 096
korlátos tartományú nagyfelbontású modell M 173, ~ területű előrejelési modell M 185
kormányzás G 025
kormányzó szint N 045
korona C 399, ~ alakú sarki fény C 400
koronakisülés F 058
korpuszkuláris sugárzás R 052
korreláción alapuló előrejelzés P 242
korrelációs-diagram G 067
Koschmieder-féle látástávolsági formula F 071
kossava C 404
koszorújelenség C 399
kozmosz meteorológia M 094, ~ por P 188, ~ sugárzás R 053 ~ sugárzási zápor A 358
köd C 065, ~ foltok C 078, ~ lecsapódása P 105
ködfeloszlatás, ködoszlatás Î 002
ködös nap Z 021
ködpad B 016
ködszítálás P 105
ködszivárvány C 442
ködtenger M 010
kölcsonhatás I 122
Köppen-féle éghajlatostályozás, ~ klimaklasszifikáció C 208
körfolyamat C 167
kötelező szint N 052
kötött ballon, ~ léggömb B 006
közeli infravörös sugárzás R 064
középtérkép M 052
középes szélesség V 122, ~ tengerszint N 055
középmagas gomolyfelhő, ~ gomolyos rétegfelhő A 145, ~ rétegfelhő, lepelfelhő A 146, ~
szintű felhők N 089
középső légkör A 326
középtávú előrejelzés P 264, ~ hidroelőrejelzés, ~ hidrologiai prognózis P 256
közömbös egyensúly E 006
központi depresszió D 035
közvetlen sugárzás R 036
krioszféra C 416
kristályosítás/kristályosodás C 423
kritikus állapot S 214, ~ hőmérséklet T 076, ~ szökési szint N 036
krivác/északi szél C 424
kronometrikus rádiószonda R 092
kt N 058
kúp alakú terjedés/coning P 010
kúpvetület P 312(2)

Kurihara rács G 077
különleges agrometeorológiai állomás S 221, ~ éghajlati állomás S 231
külső hidrológiai ciklus C 169, ~ /extraterresztrikus hatások I 076
küszöb kifutópálya P 192
kvázigeostroffikus közelítés A 273, ~ modell M 175, ~ mozgásra törvekvés A 113
kvázikétéves oszcilláció O 067
kvázi-kétéves periodicitás P 083
kváziközelítés A 275
kvázipoláris pályán keringő műhold S 013
kvázistacionárius front F 113, ~ perturbációs P 093
kváziszolenoidikus modell M 177
kvázisztatikus közelítés A 274

LLL

La Niña L 001
labilitás I 082
lacunosus (la) L 003
Lagrange-féle hasonlóság S 100, ~ -koordináták C 386
Lambert-törvény L 034
Lambrecht-féle poliméter 171
lamináris áramlás C 459, ~ és turbulens között C 46, ~ határréteg S 295
LANDSAT S 017
langley L 005
Langmuir szonda S 171
lap P 126
lapátkerékes szélmérő A 205
látástávolság V 130, ~ -mérő V 128
latens hő C 047, ~ instabilitás I 098
látható I 013, ~ sugárzás/fény R 070
láthatóság határa D 128
látóhatár szűkülése I 016
látszólagos horizont O 061(2), ~ szél V 028
latyak Z 034
lavina A 355
lavinaszél V 033
Lax-Wendorff véges különbségi séma S 041
leárnyékolt terület U 002
lecsapó villám T 220
lee ciklon D 042t, ~ eknó T 013, ~ -hullám U 055, ~ -oldal P 033
lefelé irányuló_teljes sugárzás R 048
légáramlás C 458
légelectronos töltések elkülönülésének elmélete T 117
légellenállás R 181
léggömb szabad emelőereje F 077
léghajózás A 091, ~ meteorológiai állomás S 250
léghőmérséklet T 037
légi pálya C 004, ~ úton szállított sugárzási hőmérő T 148
légikikötő A 093
légkondicionálás C 253
légkör A 327, ~ rétegei S 263, ~ statika S 216, ~ szerkezete S 311, ~ termodinamikája T 124,

~ vezetőképessége C 334
 légkörben való szóródás D 105
 légköri ablak F 021, ~ akusztika, A 034, ~ árapály M 016, ~ cirkuláció C 182,
 ~ cirkulációs mode M 203, ~ dinamika D 111, ~ elnyelés (abszorpció) A 008, ~ energetika E 092,
 ~ fénykialvás, ~ extinkció, ~ gyengítés A 315, ~ fénytörés refrakció R 133, ~ háborgás (perturbáció) P 090,
 ~ homályosság O 035, ~ hullám U 022, ~ ionizáció I 159, ~ kémia C 146, ~ kisülés eredő helye S 335,
 ~ kisülés helyének meghatározása L 097, ~ kisülések hullámformáinak osztályozása C 214,
 ~ kisülésgók F 056, ~ model M 167, ~ nyomás P 230, ~ optika O 039, ~ ózon-spektrofotométer S 178,
 ~ polarizáció P 169, ~ porjelenség L 094, ~ potenciálgradiens G 053, ~ sugárzás R 023,
 ~ sugárzási mérleg B 087, ~ szennyező anyagok I 020, ~ turbulencia T 266, ~ tükrözés M 151,
 ~ villamos jelenség E 071, ~ villamosság E 068, ~ visszasugárzás R 043, ~ víz A 263,
 ~ vízjelenség H 055, ~ zavar F 039, ~ zavar S 087
 légkörfizika F 033, ~ -óceán kölcsönhatás I 120
 légkörön kívüli sugárzás R 058
 légkör-tenger kölcsönhatás I 120
 légkút, légtölcser, légszák G 039
 légnedvesség U 008
 légnyomás P 230
 légnyomási gradiens G 052
 légnyomásíró B 040
 légnyomás-korrekción C 396, ~ -korrekciós táblázat T 003, ~ -redukciós táblázat T 006
 légnyomásmérő B 045
 légnyomásmérő B 046
 légnyomásteknő T 011
 légnyomásváltozás T 090
 légoszlop középhőmérséklete T 052
 légpálya T 189
 légrészecske P 036
 légszennyezés, légszennyeződés P 172
 légtömeg M 023, ~ -analízis A 165, ~ azonosítás I 002, ~ transzformáció T 196
 Légtömeg Transzformálódási Kísérlet – AMTEX E 143
 légtömeg-klimatológia C 257, ~ -osztályozás C 212
 légtömegben belüli zivatar O 048
 légvillám D 062
 legyezőszerű füstterjedés P 012
 leggyorsabb repülési útvonal R 210
 lehetséges napfénytartam D 155(3)
 lehülés R 115
 lehülési érték P 356, ~ fok-nap G 046
 lehülésmérő C 046, ~ F 104
 lejtőköd C 075
 lékörtan, légköri tudományok § 008
 lemez P 126
 Lenard-effektus E 058
 lencsefelhő L 048
 lengéstágasság A 159
 lenticularis (len) L 048
 leolvasáson alapuló műszer I 105
 lépcsős vezérám T 217
 lépés P 039

lépték S 035
leszakadt anticiklon A 242, ~ ciklon D 052
leszállási előrejelzés P 248
leszálló légáramlás C 458
leszüremkedés S 316
letapogatási sor L 075
levante L 049
levegő A 061, ~ betörés I 142, ~ humiditás U 008, ~ lezúdulás a magasból R 100, ~
mintavevő P 220, ~ plankton P 129, ~ sűrűsége D 016, ~ -föld áram C 463, ~ -föld
vezetésiáram C 466
levegőhőmérséklet T 037
levegőkémia C 146
lezáró anticiklon A 235
lézer – indukált vagy gerjesztett sugárzáson alapuló fényerősítés L 007, ~ radar L 053
lézeres felhőmagasságmérő C 088
LFM modell M 173
lidar – fénydetektálás és távolság mérés L 053
lineáris instabilitás I 099
linearitás I 072
linearizálás L 073
Linke-féle tényező E 008, ~ -skála S 033
liziméter L 095
LLJ C 472
ló földrajzi szélesség L 010
lofting/felfelé szóródó füstterjedés P 013
logaritmikus profil P 198
lokális klíma C 235, ~ szél V 055
lokás éghajlati C 228
longitudinális szél V 037
lovak szélessége C 010
Lowitz fényívei A 292
lökés R 098, ~ felfutási ideje (t_f) D 154, ~ hanyatlási ideje (t_d) D 153
lökéses csúcssebesség (p) V 120, ~ szélkomponens C 318
lökésfrekvencia (n) F 101-, ~ intervallum (t_n) I 132
lökéssebesség T 269
lökésvektor V 096
lumen L 100
luminancia L 107
Lustrum L 122
luvoldal P 034
lux, lx L 123
luxmérő L 124
Lyman-alfa emissziós vonal L 069

MMM

Mach-szám N 140
mag N 121
magas index I 053, ~ légkör A 324, 325, ~ passzátszelek A 125s, ~ zintű felhők N 098
magaságmérő-barometer A 131, ~ korekció C 395

magaslégköri analízis A 171, ~ ciklon C 155, ~ klimatológia C 258, ~ megfyelés O 012, ~
szinoptikus állomás S 217, ~ teknő T 017
magasság \hat{I} 013, ~ analízis módszer M 115
magassági alacsony nyomású képzőmény C 156, ~ ciclon C 155, ~ csapadék P 202, ~ front F 118,
~ prognózis térkép H 037, ~ szél 057, ~ széltérkép H 015, ~ térkép H 022
magasságmérési egyenlet E 035
magasságmérő-skálabeállítás C 002
magasslégköri anticiklon A 237
magassnyomású képződmény A 230
magasszinti anticiklon A 237, ~ ciklon C 155, ~ gerinc D 141 macróskála S 039, ~ teknő T
017
mágneses háborgással összefüggő hangjelenség C 403
magnetoszféra M 005
magszámláló P 333
magvasítási ágens A 100
makroklíma M 001
makrometeorológia M 002
makróskála S 039
makroturbulencia M 004
mamma (mam) M 007
maradi ciklon D 048
Margules-formula E 036
maritim levegő A 071
Marsden-térkép H 034
Marshall-Palmer radar-csapadék függvény F 153
másodfajú feltételes instabilitás – CISK I 090
másodlagos ciklon, ~ depresszió D 050, ~ cirkuláció C 194, ~ front F 126
másodlagostermikus ciklonális aszimmetria A 306
maximális nyomásemelkedés területe M 030, ~ sebességesés ideje (t_i) D 151, ~ szellőkés
amplitúdó (I_m) A 155
maximumhőmérő T 145
maximumhőmérséklet T 047
maximum-minimum-hőmérő T 153
mechanikai munka L 098, ~ turbulencia T 273
mediocris (med) M 061
mediterrán éghajlat C 238, ~ front F 132
megatermikus éghajlat, ~ klíma C 239
megbízhatósági ábra, ~ fok C 296
megfigyelés M 002
meggondolatlan éghajlat módosítás M 208, ~ időjárás módosítás M 209
megmaradási hajlam T 089
megolvasztás szezon S 082, ~ réteg S 284
megvilágítás L 107
megvilágításmennyiség, megvilágítás I 006
megvilágítottság I 006
megvilágítottsági hőmérséklet T 082
meleg anticiklon A 23, ~ 3ciklon D 034, ~ eső P 140, ~ felhő N 064, ~front F 110, ~ köd C
066, ~ légnyelv L 056, ~ levegő A 064, ~ okklúzió O 026, ~ szektor S 058
meleg/hideg advekción A 059
melegítés \hat{I} 018

mellékhold C 135
 mellékholdak L 117
 melléknap kör C 136
 melléknapkör A 227
 melléknapok S 136
 mellékszivárvány C 446
 meniszkusz M 063
 mennydörgés T 245
 mennyiségi-csapadék előrejelzés P 244
 mérföld M 144(1) , ~ , tengeri ~ M 144(4)
 meridionális áramlás C 459, ~ cella C 095, ~ cirkuláció C 189, ~ index I 054, ~ kicserélődés S 042
 mérlegbarométer B 048
 mérsékelt szél B 124, ~ szél V 062
 mérsékelt felhős égbolt C 129
 mérséklet övi ciklon D 037
 mértani középarányos M 055
 mértéke S 035
 merülés I 016
 mesoklimatológia M 123
 mesterséges csapadék P 195, ~ éghajlat C 223, ~ felhő N 101, ~ hold S 012, ~ radioaktivitás R 071
 meszoszférikus felhő N 110
 METAR M 071
 meteor M 073
 METEOR M 074
 meteorikus csík T 231, ~ por P 189
 meteorológiában használt térképezési vetületek P 312
 meteorograf A 090, ~ M 075
 meteorogram M 077
 meteorológia M 079
 meteorológiai adatközlés T 198, ~ akusztika A 034, ~ állomás S 236, ~ állomás álló hajón S 246, ~ állomás kiemelt fontosságú mozgó hajón S 249, ~ állomás mozgó hajón S 248, ~ állomás világítóhajón S 247, ~ állomáshálózat R 173, ~ egyenlítő E 020 , ~ elem E 074, ~ elem sorszáma S 072, ~ évkönyv A 257, ~ figyelőszolgálat, ~ szolgálat C 107, ~ híradás, ~ jelentés M 069, ~ információ I 077, ~ intézet S 079, ~ jelentés B 136, ~ jelentés M 068, ~ kód C 284, ~ központ C 109, ~ látástávolság optikai határa, ~ optikai határ D 127, ~ léggömb B 011, ~ megfigyelés, ~ észlelés O 014, ~ megfigyelő M 001, ~ műhold S 012, ~ műszer I 108, ~ műszerkert 135, ~ nevelés/~ alakítás E 052, ~ repülési egység U 062, ~ szimbólum, ~ jelkép S 099, ~ szolgáltatás S 079, ~ távirat számjegye C 178, ~ távközlés C 321, ~ világnap Z 033, ~ zaj Z 018
 Meteorológiai Világ Időszakok – MVI I 134, ~ Világkongresszus C 342,
 ~ Világközpont – MV C 110, ~ Világszervezet O 060
 meteorológus M 078, ~ megfigyelő M 001
 meteoropatológia M 100
 metrikmagasság Î 015
 metszet-analízis A 187
 mezoanalízis A 182
 mezojet M 124
 mezoklíma M 122

mezométerű konvektív komplexum – MKK C 316
 mezometeorológia M 125
 mezopauza M 126
 mezopik M 127
 mezoskála M 128, ~ perturbáció P 096
 mezoszféra M 129
 mezoszférikus jet stream C 472
 mezotérkép H 033
 mezotermikus éghajlat, ~ klíma C 240
 mezővédő erdősáv P 028
 Mie-szórás D 101
 mikrobar B 035
 mikrobarográf M 130
 mikrobarogram M 131
 mikrohullámú légköri szondázás S 156
 mikroklíma M 133
 mikroklimatológia M 134
 mikrolökés M 138
 mikrometeorológia M 136
 mikroskála M 139
 mikrotermikus éghajlat C 241
 mikroturbulencia M 141
 Milankovich-féle pleisztocén éghajlatváltozás V 012, ~ oszcilláció O 071
 milibar (mb) M 145
 minimális nyomássüllyedés területe M 148
 minimumhőmérő T 146
 minimumhőmérséklet T 054
 minta sűrűségfüggvénye H 082
 mintra M 150
 misztrál M 156
 Mozagotl M 163
 modell által szolgáltatott statisztikán alapuló eljárás T 026
 molekuláris viszkozitási együttható C 303
 Moltchanoff berendezés P 131
 momentum átvitel T 215, ~ egyenlet E 037
 Monin-Obukhov egyensúlyi E 038, ~ -Obukhov formula E 038, ~ -Obukhov skálahossz L 121
 monokromatikus sugárzás R 066
 monomolekuláris felszín P 060
 monszun M 222, ~ betörése E 112, ~ ciklon, monszunális alacsonnyomás D 040, ~
 cirkuláció M 222, ~ haladvány P 306, ~ köd C 082, ~ megfordulása I 144, ~ szezon S 084
 monszunai eső 148
 monszunális teknő T 020
 monszunéghajlat C 243
 Monte-Carlo módszer M 106
 MOS technika T 026
 mozgásegyenletek E 051
 mozgásmennyiség-megmaradás törvénye L 021
 mozgó ionoszféra háborgás P 095, ~ meteorológiai állomás S 240
 mozgóközepek M 056
 Multanovszkij-féle kinematikus térkép H 019

multispektrális letapogatás R 087
mutatus M 226
műhold S 012, ~ alatti pont/szubszatellita pont P 353, ~ -meteorológia M 094, ~ zenit szöge U 058
műholdas megfigyelés 018, ~ szél, ~ szélbecslés V 068, ~ szondázás S 161
műholdkép I 010, ~ navigáció N 005
műszerek elhelyezése E 150
műszerkalibrálás E 119
MV C 110
MVSZ tag M 062

NNN

nablaoperátor A 303
nagy halo érintőívei A 291, ~ halo, 46° fokos halo H 003
nagy méretű időjárási helyzet S 126, ~ légköri folyamatok P 294
nagyon felhős égbolt C 128(2)
napaktivitás A 028
napállandó C 356
nap árapály M 016, ~ ciklus C 170, ~ éjegyenlőségi esők P 152, ~ esők P 153, ~ fénytartam földrajzilag vagy topográfiailag D 155 (2), ~ fénytartammérő H 045, ~ foltciklus C 171, ~ foltszám N 150, ~ rádiósugárzása E 085, ~ zenitszöge U 059
naphalo H 002
napi minimumok átlaga T 060, ~ hőmérséklet ingás A 158, ~ hullám U 035, ~ időjárási jelentés (bulletin) B 134, ~ maximumok havi közepe, ~ ~ átlaga M 050, ~ maximumok havi közepe, ~ ~ átlaga T 051, ~ minimumok havi közepe T 060, ~ minimumok havi közepe, ~ minimumok átlaga M 051
nap-időjárás kapcsolat C 397
napkitörés E 115
napmagasság \hat{I} 010
nappali égboltfény L 103
napsugárzás légköri csillapítása A 316, ~ regisztrátum H 047
napsütötte sarki fén A 349, ~ sarki fény A 348
napszél V 070
napszinkron pálya O 059, ~ pályán kerigő műhold S 014
naptávol A 099
napudvar C 309
Navier-Stokes egyenlet E 039
nebulosus (neb) N 010
nedves potenciális hőmérséklet T 063, ~ adiabata A 047, ~ adiabatikus vertikális hőmérsékleti gradiens G 049, ~ gömbös hőmérő T 142, ~ hó Z 006, ~ hőmérő T 155, ~ időszak P 077, ~ kiülepedés S 175, ~ konvekció C 380, ~ köd C 086, ~ légnyelv L 058, ~ levegő A 081, ~ levegő jégre vonatkozó telítési párányomása (e'_i) T 100, ~ levegő jégre vonatkoztatott relatív nedvessége (U_i) U 012, ~ levegő sűrűsége D 017, ~ levegő vízre vonatkozó telítési párányomása (e'_w) T 099, ~ levegő vízre vonatkoztatott relatív nedvessége (U_w) U 011, ~ levegő vízre vonatkoztatott relatív nedvessége (U_w) U 011, ~ pszeudopotenciális hőmérséklet T 063
nedvességtartalom (q) U 015
nedvszívó képesség H 072
nefanalízis N 014
nefelométer N 015
nefeloszkop N 016

nefoszkóp N 017
 negatív eltérésű góc A 253, ~ különbség R 163, ~ viszkozitás V 092
 négydimenziós adatasszimiláció A 308, ~ analízis A 176
 négyzetátlag M 049
 nehézségi gyorsulás A 013, ~ korrekció C 391
 nemlineáris instabilitás (dinamikus rendszer) I 100
 Nemzeti Meteorológiai Központ – NMC C 110, ~ Sugárzási Központ C 116
 nemzeti standard barométer B 057
 Nemzetközi Geofizikai Év – IGY A 258, ~ Poláris Év – IPY A 260
 nemzetközi jelzőszámok I 023, ~ mértékegységek U 063, ~ pirheliometrikus skála S 038
 , ~ szinoptikus kód C 287
 népi időjárési regulák P 321
 neutrális pontok P 352
 neutropauza N 026
 neutroszféra N 027
 newton N 028
 nimbostratus (Ns) N 030
 Nimbus N 031
 NOAA N 058
 nomogram N 060
 normál értékek N 113, ~ periódus P 076
 normálbarométer B 064
 norther N 100
 nowcast N 116
 növés foknap C 413
 nukleáció N 117
 numerikus előrejelzés P 260, ~ előrejelzési modell M 184, ~ integráció I 111, ~
 spektrálanalízis A 183, ~ stabilitás S 202, ~ szimuláció S 101
 Nusselt-szám N 141
 nyári monszun M 224
 nyereg § 002
 nyírási feszültség F 080, ~ hullám U 030, ~ hullám U 044, ~ réteg S 267, ~ vektor F 061, ~ vonal L 081
 nyitott cellák C 099
 nyom U 066
 nyomanyagok U 067
 nyomás aszcendens A 301, ~ rendszer S 112, ~ standard szintre való redukciója R 123
 nyomásanomália A 220
 nyomásgradiens G 052
 nyomáshullám U 033
 nyomási tendencia jellege C 036
 nyomásimező, nyomáseloszlás D 132
 nyomáskamrák B 037
 nyomásmagasság-mérő a 131
 nyomásmelkedési vonal A 189
 nyomasmező C 051
 nyomásmikrováltozat M 142
 nyomástopográfia T 181
 nyomásugrás C 412
 nyomásugrás S 001
 nyomásszinti repülés Z 013

nyomelem U 067
nyomócsöves szélmérő A 210
nyomólapos szélmérő G 029
nyomtató teodolit T 105
nyugati szelek öve Z 044, ~ szelek teknője T 018
nyugat-keleti átvitel T 214
Nyugodt Nap Éve – IQSY A 259

000, ÓÓÓ

objektív analízis A 184, ~ előrejelzés P 262
óceáni O 022, ~ levegő A 071
okkludált depresszió, ~ ciklon D 041
okklúzió O 025
okklúziós front F 120, ~ front feletti meleg bárikus teknő P 015, ~ pont P 344
okta O 030
oktáns O 031
oldalirányú refrakció R 134
oldalkeverék A 150
oldalszél V 058
ólmoseső P 170
olvadás réteg S 284, ~ szezon S 082
olvadási időszak D 076
olvadási index I 038, ~ szint megjelenése a radarernyőn B 028, ~ szint N 048
olvadáspon P 339
ombográf P 155
omega egyenlet E 040
ónos eső, ~ szitálás P 196
opacus (op) O 036
opálosság O 037
operatív numerikus modell M 195
optikai jelenségek F 092, ~ légtömeg M 022, ~ mélység G 084, ~ refrakciós index I 043, ~ úton való légköri megfigyelés S 162
optimális interpoláció I 129
óramutató járásával ellentétesen forgó szél V 059
orkán U 065
orográfia O 065
orografikus csapadék P 207, ~ depresszió (ciklon) D 042, ~ felhő N 093, ~ hóhatár L 066, ~ hullám U 052, ~ inverzió I 15, ~ gízobárok I 185, ~ okklúzió O 027, ~ örvény T 259
oromhó, öreghó F 029
orvosi klimatológia C 266
oszlop, ormány C 308
oszlopos hókristályok C 422
oxigén O 075, ~ sáv B 021, ~ -ózon rendszer S 124
ozmométer O 072
ózon O 076
ózonmérő O 077
ozonoszféra, ózonpajzs O 078
ózonpajzs/ozonernyő S 054
ózonsonda O 080

ÖÖÖ ÖÖÖ

ökoklimatológia E 011
ökológia E 012
öniró műszer I 107
örvény diffúzió D 107hőfluxus F 054, ~ kiszélesedése D 149, ~ kiszélesedése L 013, ~
spektrum S 194, ~ viszkozitás V 093
örvényadvekción/örvényátvitel A 060
örvények okozta átvitel C 335
örvényes nyírási feszültség T 095
örvényesség V 145, ~ megmaradás C 347
örvényességi advekción A 056, ~ egyenlet E 044t, ~ erületi index I 051
örvényfluxus F 053
örvénymozgás M 158
ősz T 177
összeállítás A 103
összeáramlás C 382
összefolyás C 338
összegyűlési hatékonyság E 063
összenyomás tengely A 379
összetett verticális metszet S 061
összfelhőzet mennyisége N 013

PPP

paleoéghajlat, paleoklíma P 005
paleoklimatológia P 006
pályás módszer M 114
pampero P 007
pannus (pan) P 016
pantalla de radar E 018
pára, párasság A 065
páraköd C 072, ~,(antarktikus tengeri füst) antarktikus páraköd, (arktikus tengeri füst)
arktikus páraköd M 013
parametrizáción P 019
parantheleon P 025
parantiselena P 026
páranymás P 228
páraréteg P 051
paraselena P 027
paraszelenakör C 135
párvonal L 086
parciális nyomás P 235, ~ potenciálhőmérséklet T 061
parhelikus kör A 227
parhelion halojelenség 22° P 031, ~ halojelenség 46° P 032
parittyás hőmérő T 152, ~ pszichrométer P 331
párnafelhő A 145
párolgás E 124, ~ köd C 072
párolgási fagy B 132, ~ kád B 001, ~ ráta R 109
párolgásíró E 128
párolgásmérő E 130
párolgásmérőkád B 001

párolgotatás T 206, ~ képesség E 125, ~ vagy párolgási kapacitás P 358
párolgotatoerő P 358
Parry fényívei A 293
parti éghajlat C 226
partiszél B 121
Pascal (Pa) P 041, ~ törvény L 035
passzát Cumulus C 431, ~ szél inverzió I 147
passzátfront F 130
passzátinverzió I 147
passzátövezet, passzát öv C 121
passzátszelek A 123
passzív célkövetéses radar R 016
pasztagram P 042
péhelyfelhő C 200
penetrométer P 062
Penk-féle éghajlatosztályozás, ~klimaklasszifikáció C 209
pentád P 063
periglaciális éghajlat, ~ klíma C 244
periodogram P 084
periódus átlag M 060
perlucidus (pe) P 085
permanens anticiklon A 238, ~ depreszió D 043f, ~ agyott talaj Î 033
permeabilitás P 087
permeteg E 077
permetfelhő E 077
perpetuum fagy éghajlata C 216
perszisztencia-előrejelzés P 243
perturbációs módszer M 108
pH(-érték) P 099
piezotrop egyenlet E 041
pileus (pil) P 106
pillanatnyilag szél V 055
pilot léggömb B 012
pilotázó állomás S 235
pilotmegfigyelés S 159
pilotrajzoló berendezés P 131
piranográf P 107
piranogram P 108
piranométer P 109
pirgeométer P 113
pirheliográf A 023
pirheliométer A 027
pirheliometrikus skála S 037
pirradiométer P 121
Pitot-cső T 242
pixel P 125
Planck-féle törvény L 036
planetáris cirkuláció C 183, ~ határréteg L 064 , ~ határréteg S 296 hullám U 045
plazmapauza P 132
plazmaszféra P 133

pluviográf P 155
 pluviometria P 156
 pluviometrikus arányszám C 307(1)
 pluvioszkóp P 165
 pluviotermikus arányszám C 307(2)
 polárfront F 123
 polárfrontelmélet T 114
 polariméter P 167
 polaris anticiklon A 232 , ~ cella C 091, ~ ciklon, ~ depresszió D 044, ~ cyklon V 141, ~
 éghajlat C 246, ~ extinkció E 152, ~ keleti szélek V 084, ~ levegő A 074, ~ magasnyomás A
 232, ~ óceáni levegő A 072, ~ örvény V 141, ~ pálya műhold, ~ ~ szatellit S 013, ~ sapka
 elnyelése A 007, ~ tengeri (maritim) A 072
 polariszkóp P 168
 polgári szürkület C 409
 polinomiális interpoláció I 130
 politrop léggör A 341
 politropmodell M 196
 pollenanalízis A 166
 pont forrás S 339
 pontosság A 033, ~ P 215
 pont-pont összeköttetés C 320
 porfelhő T 208, ~ T 210
 porfüggöny Z 030
 porhó Z 007
 porlátóhatár O 064
 poros levegő felsőhatára O 064
 porozitás P 180
 porszámológó P 333
 portölcsér T 255
 porvihar F 164
 posztfrontális köd C 084
 potenciális energia E 097, ~ evapotranspiráció E 133, ~ hőmérséklet rendszer (θ) S 110,
 ~ hőmérséklet T 062, ~ instabilitás/konvektív instabilitás I 091, ~ örvényesség V 148,
 ~ párolgás E 125, ~ párologtatás P 358
 praecipitatio (pra) P 187
 Prandtl-szám N 142
 prediktandusz P 217
 prediktor C 405, ~ P 219
 prefrontális köd C 085
 prefrontális zivatar O 050
 p-rendszer S 109
 primitív egyenletek E 049
 prognózis P 237
 prognosztikai egyenlet E 050
 prognózistérkép H 036
 programozott rádióadás E 081
 propelleres szélmérő A 205
 protonai csapadék P 200
 protonoszféra P 320
 pseudoadiabatikus diagram , ~ diagram D 079, ~ folyamat P 289, ~ gradiens G 058

pszeudoadiabata P 322
pszeudofront P 325
pszeudonap P 326
pszeudonedves potenciális hőmérséklet T 063
pszichrométer P 328, ~ -táblázatok T 009
pszichrometrikus formula, ~ állandó F 075, ~ különbség D 095

QQQ

QBO O 067
QDF Q 002
QFE Q 003
QFF Q 004
QNE Q 005
QNH Q 006
QNU Q 007
QPF P 244

RRR

rabal/rádioszél R 001
rács teleszkopizáció G 082
rácshálózat G 078, ~ felvitele (pl. műholdképre) G 076, ~ finomítása G 082
rácspontadatok P 324
radar R 008, ~ (szél) szondázás S 160, ~ egyenlet E 042, ~ visszhang E 015
radarhullámok szóródását mérő berendezés D 126
radarklimatológia C 266
radarmeteorológia M 092
radarmeteorológiai megfigyelés O 015
radaros szketterométer D 126
radar-szonda/radarszélmérő R 019
radiációs minimum fűfelszín fölött T 058
radiancia L 108
radiatus (ra) R 022
rádió sarki fény R 074
rádióadás E 082
rádióaktív csapadék P 208, ~ kihullás S 063, ~ kiülepedés S 063, ~ nyomkövető T 219
radioatmóméter R 073
rádióban hallható C 403
radioelektromos törésmutató I 044
rádiogoniográf R 077
rádiogoniométer R 079
rádióhullámok visszaverődése az F rétegről S 289
rádióiránymérés R 078
radiokarbon időmeghatározás D 002, ~ -módszer D 002
rádiólokátor R 008
rádiómeteorológia R 083
radiometria A 026
rádiószél R 094, ~ megfigyelés O 017
rádiószonda R 090, ~ S 166
rádiószondázás R 089
rádiószondázó állomás S 217, ~ léggömb B 009

rádióteodolit R 093
radiotermikus index I 028
rádióvillamos refrakció törésmutató I 044
RADOB R 095
radóm R 096
radón R 097
rakétaszonda R 007
rakétaszondázás R 006
rakétavillám F 146
Rankine-féle hőmérsékleti skála S 028
Raoult-törvény L 037
rawinszonda S 172
Rayleigh-szám N 143, ~ -szórás D 102
Réaumur-féle hőmérsékleti skála S 029
reflektométer R 128
Refsdal-diagram A 088
régébbi nevén hőtartalom E 100, ~ nevén mozgásmennyiség M 213
regionális meteorológiai iroda B 103, ~ standard barométer B 058, ~ szinoptikus alaphálózat R 176
Regionális Előrejelző Központ – RAFC C 117, ~ Meteorológiai Telekommunikációs Hálózat – RMTH R 175, ~ Specializált Meteorológiai Központ – RSMK C 111, ~ Sugárzási Centrum, ~ Központ C 117
regisztráló műszer I 107, ~ teodolit T 105
relatív besugárzás F 096, ~ foltszám N 150, ~ geopotenciál G 015, ~ geopotencial G 088, ~ gyorsulás A 016, ~ ionoszféra átbocsátás mérő R 187i, ~ zohipsza L 084, ~ örvényesség V 149, ~ szél V 028, ~ talajnedvesség U 013, ~ topográfia H 023, ~ topográfia T 182
relaxáció módszer M 111
rendelkezésre álló napsugárzás R 037
rendellenes hangterjedés P 314
rendkívül heves kozmikus zápor A 357, ~ jó látástávolság V 132
Rendszeres Világnapok Z 032
reprezentatív megfigyelés O 016
repülési dokumentáció D 136, ~ előrejelzés P 252, ~ előrejelzés P 267, ~ információval ellátott légtér R 151, ~ meteorológiai állomás S 250, ~ meteorológiai szolgálat S 077, ~ szint N 050, ~ tájékoztató központ C 105
repülés-klimatológia C 259
repülés-meteorológia M 080
repülés-meteorológiai hatóság A 353, ~ közigazgatás A 353, ~ közigazgatás A 050
repülőgépes szondázás, ~ megfigyelés A 370
repülőgép-fedélzeti meteorológiai állomás S 243, ~ -jegedsedés G 034
repülőn R 005
repülőről végzett meteorográfus megfigyelés A 270
repülőtér A 085, ~ éghajlati összegezés R 184, ~ ekvivalens magassága A 133, ~ meteorológiai iroda B 102, ~ öv, ~ zóna Z 048
repülőtéri előrejelzés P 247
reshabar R 161
részecske generátor R 005
részecskemódszer M 107
részecskenyelődés A 022
részleges felhőborítottság N 012

réteges esőfelhő N 030, ~ felhőzet S 274
rétegmódszer M 113
rétegződési görbe C 438
retrográd depresszió, ~ ciklon D 048, ~ mozgás R 167
reverzibilis folyamat P 290
Reynolds feszültség T 095, ~ -szám N 144
rezonancia elmélet T 116
Regionális távközlés-központ C 119
riasztási kódok: sárga, narancs, piros C 289, ~ üzenet M 066
Richardson-szám N 145
riometer R 187
RMTH R 175
robbanás okozta felhők N 104
robbanási hullámok U 028
robbanásszerű felmelegedés Î 021
ROBIN S 088
Rosemount hőmérőház A 041
Rossby görbület sugár R 110, ~ hullám U 045
Rossby-diagram D 090, ~ -paraméter P 024-, ~ rezsím R 139, ~ -szám N 146
rotorfelhő N 094
rögzített szintű térkép H 024, ~ tengeri megfigyelő eszköz P 134
rövid hullám U 048, ~ távú előrejelzés P 266
rövidhullámú sugárzás R 055
rövidített időközönként készített képek I 014
RSMK C 111

SSS

sapkafelhő N 084
sárkányballon B 015
sárkányszondázás S 157
sarki fény A 347, ~ fény abszorpció A 009, ~ fény által kiváltott elektromágneses vihar F 155,
~ fény által kiváltott másodlagos elektromágneses vihar F 156, ~ betörés I 143, ~ éjszakai jet,
~ jet-stream C 470, ~ fényt kísérő sziszegés F 040, ~ fény előfordulásának zónája O 074,
~ szél V 063, ~ sztratoszférikus örvény V 144 sarkifény-övezet Z 046
sáskamegfigyelés C 369
sastrugi Z 001
savas eső, ~ ülepedés, ~ szennyeződés D 055
sávhatárolt fehér zaj Z 016
sávós felvillanás F 141, ~ sarki fény B 077
SEASAT műholddal mért V 081
sebesség redukciós törvény K 042
sebességpotenciál P 184
seiche S 064
sekély alacsony nyomás M 159
sélmérő árboc, szélmérő torony C 044
semi-arid zóna Z 059, ~ -permanens anticiklon A 241
semleges pont P 341
shamal Ş 001
SHIP-megfigyelés O 008
Showalter stabilitási index I 062

SI egységek U 063
 SIGMET jelentés I 078
 simítás N 025
 sirokkó S 104
 SIRS S 184
 sivatagi éghajlat C 222
 sivatagosodás D 071
 Six-hőmérő T 153
 skála S 035
 skálamagasság \hat{I} 007
 skaláris mező C 058, ~ szorozat P 297
 skill score I 050
 SMS S 014
 Snellius-Descartes-törvény L 038
 Snell-törvény L 038
 sodrási T 269
 sodródó bója B 004
 soros letapogatású sugárásmérő – SR R 086
 sorozatos ütközésmérő I 018
 sós pára P 050
 Speciális Világ Intervallumok – SWI I 135
 specifikus nedvesség (q) U 015
 spektrális energiasűrűség S 191, ~ modell M 198, ~ numerikus előrejelzés P 261
 spektrométer S 180
 spektrum S 186
 spektrumsűrűség/sugárzási spektrumsűrűség D 025
 spirális öv B 027
 spissatus (spi) S 196
 spontán fagyás C 338, ~ nukleáció N 119, ~ szublimáció S 314
 squall felhő N 073, ~ line zivatar L 082
 S-sáv B 022
 stabilis légtömeg M 025, ~ levegő A 079
 stabilitás S 197
 stabilitási paraméter P 021
 stacionárius ciklon, ~ depresszió D 051, ~ front F 113
 stacionárius hullám U 051
 standard hőmérséklet T 085, ~ légkör A 342, ~ magasság \hat{I} 016, ~ terminus O 054, ~ zóna Z 051
 standardizobár felszín S 327
 Stanton szám N 147
 statika alapegyenlete E 034
 statisztikai előrejelzés P 274, ~ modell M 199
 Stefan-Boltzman törvény L 043, ~ -Boltzmann állandó C 357
 stratiformis (str) S 274
 Stratocumulus (Sc) S 275
 Stratus (St) S 300
 stratus formájú felhő S 274
 Stüwe-diagram D 091
 sub-grid skálájú folyamat P 292, ~ -rezolúció folyamat P 292
 sugáráramlás C 467

sugaras áramlás F 051, ~ sarki fény R 113, ~ szél V 065
 sugárirányú áramlás F 051
 sugárszási hőmérséklet T 082
 sugárzás R 050
 sugárzásáram F 052
 sugárzásátvitel T 193
 sugárzás-diagram D 084
 sugárzásegyenleg-mérő P 122
 sugárzáshőmérő T 147
 sugárzási (infravörös) hűlés R 120, ~ (kisugárzási) inverzió I 149, ~ derékszív C 124, ~
 egyensúly E 007, ~ energiamennyiség C 021, ~ fluxus F 052, ~ melegedés Î 022, ~ modell M
 186, ~ nyomás P 232
 Sugárzási Világcentrum C 115, ~ Világreferencia R 125
 sugárzásintenzitás (adott irányba) I 115
 sugárzásíró A 023
 sugárzásklíma C 247
 sugárzásmérleg R 032
 sugárzásmérő állomás S 253
 sugárzástan, (sugárzás méréstan) A 026
 sugárzástani megfigyelés M 003
 sugárzó energia E 098, ~ energiamennyiség C 021
 sugárzópont P 340
 súlyombrográf P 158
 súlyosbodása -rosszabbodik Î 034
 súlyozott középérték M 059
 súrlódás, súrlódási erő F099
 súrlódási együttható C 294, ~ határréteg L 064, ~ konvergencia C 384, ~ réteg S 296, ~
 sebesség V 117
 súrlódásos disszipáció D 124
 SWEAT I 031, ~ index I 031

SzSzSz

szabad konvekció C 378, ~ konvekció szintje – LCF N 041, ~ légkör A 324, ~ légköri fön F
 060t, ~ urbulencia T 272
 szabályos időközönkénti rádióadás E 083
 szakadási felület S 322
 szakaszos I 126
 számítási instabilitás I 101, ~ stabilitás S 202
 számtani középárayos M 053, ~ középérték M 053
 számum S 102
 szabadföldi vízkapacitás C 026
 szántóföldi vízkapacitás C 026
 száraslégköri homály P 049
 száraz adiabata A 048, ~ adiabatikus légkör A 329, ~ adiabatikus verticális hőmérsékleti
 gradiens G 050, ~ évszak S 085, ~ hó Z 007, ~ hőmérő T 156, ~ időszak P 081, ~ jeges
 magvasítás Î 043, ~ konvekció C 381, ~ légköri homály P 046, ~ légnyelv L 058, ~ levegő A
 082, ~ levegő sűrűsége D 018, ~ szakasz S 206, ~ szél S 318, ~ szél V 078, ~ vonal L 089
 szárazföldi anticiklon A 234, ~ levegő A 067
 szárazsági index, ~faktor I 032
 szatelit, szputnyk S 012

századfokos hőmérsékleti skála S 025
szazstűró növény X 001
szcintilláció S 047
szektorokra bontott kép I 011
szedimentáció/ülepedes S 062
szeklúzió S 056
szekuláris éghajlati trend T 091, ~ éghajlati trend V 016
szél hajlás Î 027
szél V 022, ~ hordképessége C 031, ~ hűtési index/hűtési tényező I 061, ~ jobbra fordulása V 042, ~ okozta óceáni cirkuláció C 191
szélcsend A 011, ~ C 006, 007
szelektív elnyelés (abszorpció); A 010
szélerőmű C 101
szélerőegységskála, Beaufort-fokozat S 022
szélerősség F 087
szélesség szerint átlagolt meteorológiai mezők eltérései az álló háborgásoktól P 097
szélfordulás I 146
szélfordulás S 002
szélfordulási vonal L 067
szélgallér E 017
szélhajtotta áramlás C 453
szélirány D 115
szélirányjelző G 028
szélíró A 212
szellemképes szivárvány C 447
széllökés R 098, ~ V 110, ~ V 103, ~ amplitúdó (a) A 156
széllőztetés V 103, ~ hőmérő 137, ~ meteorográf M 076, ~ pszichrométer P 330
szélmérés szintje N 034
szélméréstan A 197
szélmérő A 198
szélmező C 062
szélnyíási örvényesség rotáció R 193
szélnyírás F 061, ~ F 097
szélnyomás, szélterhélés P 229
szélprofil P 304
szélroham G 073, ~ havas esővel V 108
szélrohamvonal L 082
szélrősz R 199
szélsebesség V 124
széltörő P 028
szélturbina, szélmalom T 247
szélurgrás vonala L 068
szélútmérő A 213
szélválasztó I 070
szélvektor V 097
szélvész; F 154
szélzászló B 034, ~ G 028
szélzászlós anemométer A 204
szélzsák M 044
szemcsés hó G 069

szemi-implicit módszer M 118
szén-dioxid (CO₂) B 098
széndioxid sáv B 019
Szent Elmo tüze F 058 , ~ Márton nyara V 009
szent fény H 007
szennyezett levegő A 076
szennyezőanyagok légkörbe jutásának szabályozása C 370
szép idő A 079
szétáramlás D 134
szferikus megfigyelő berendezés Î 037
szférikus hálózat R 170
szifonbarométer B 052
szigma koordináta rendszer S 111
szignifikancia-térkép H 013
szignifikáns időjárás T 163
szigorútrópusi vihar c 165d
szilárd csapadékrészecskék egyesülése A 106
szimmetriapont P 338
szimulált esőzés P 209
szingularitás S 103
színhőmérséklet T 079
színkép S 186
színképvonal/spektrumvonal L 091
színoptika M 096
szinoptikus állomás S 255, ~ analízis A 188, ~ előrejelzés P 273, ~ földi-állomás S 260,
~ főterminusok O 051, ~ főterminusok O 055, ~ helyzet S 127, ~ jelentés M 070,
~ klimatológia C 267, ~ megfigyelés O 020, ~ mellékállomás S 261,
~ mellékterminusok O 052, ~ meteorológia M 096 , ~ módszer M 112 , ~ skála S 039 ,
~ talajtérkép H 040 , ~ térkép H 039 , ~ típus T 171
szint N 033
szintetikus antennájú radar SAR R 009
szitálás B 138
szivárvány C 439, ~ C 442
szivárványszínű felhő N 107
szivattyúzás P 178
szívó örvények T 248
szodar S 137
szokásos hőmérő T 151
szokatlan terjedés P 317
szokványos sugázmérő állomás S 254
szoláris éghajlat, ~ klíma C 248, ~ ellenpont P 342, ~ konstans C 356, ~ szél V 070
szolenoidikusmodell M 197
szolenoidok S 146
szoliflukció S 149
szondázás S 150
szondázó léggömb B 013
szórás A 003
szórt fény L 111, ~ fényű megvilágítás I 007, ~ sugárzás R 035, ~ sugárzás R 056,
~ visszaverődés R 129
szósági együttható C 300

szögimpulzus M 214
 szöggyorsulás A 017
 szökőár U 031
 spektroheliográf S 179
 sztandard esőmérő P 162, ~ nyomás magasság A 138, ~ sűrűség, ~ magasság N 053
 sztereografikus vetület P 312(3)
 sztochasztikus kiválasztás S 065, ~ model M 200
 sztratopauza S 276
 sztratoszféra S 277
 sztratoszférikus aeroszolrészecskék A 096, ~ felmelegedés Î 021 , ~ indukció C 432,
 ~ steppeéghajlat C 231
 szubfrontális felhő N 097
 szubgeosztrófikus szél V 071
 szubgradiens szél V 072
 szubjektív előrejelzés P 275
 szublimáció S 313
 szublimációs mag N 130
 szubregionális rádióadás E 084
 szubtrópusi anticiklon B 112, ~ keleti szelek V 085, ~ levegő B 112, ~ magasnyomású öv, ~
 magasnyomású zona B 112, ~ szélcsendes öv C 009
 szupercella S 320
 szupergeosztrófikus szél V 073
 szupergradiens szél V 074
 supraadiabatikus vertikális hőmérsékleti gradiens G 059
 szűrés F 026
 szűrés nélküli modell M 194
 szürke sugárzás R 061
 szürkület C 407
 szürkületi égboltpír S 310, ~ ellenív A 280, ~ ellensugarak, ~ sugarak, ~ fényjelenségek R 114,
 ~ fényív A 286, ~ fényjelenségek L 112, ~ spektrum S 187, ~ színeződés C 428
 szűrt egyenletek E 048, ~ modell M 190

TTT

tágulási L 099
 tájfun C 166f, ~ T 010 , ~ figyelmeztetés A 365
 talaj határreteg S 293, ~ menti hófúvás T 212, ~ menti homokfúvás, talaj menti porfúvás T 210,
 ~ menti köd C 080, ~ tényleges sűrűsége D 021, ~ térfogatsűrűsége D 019
 talajállapot S 212
 talajfagy Î 030
 talajfagymélység-mérő C 415
 talajfelszín hőmérséklete T 045
 talajfelszíni szélnyírás F 098, ~ teknő T 012
 talajfolyás S 149
 talajhőmérő G 016
 talajhőmérséklet T 065
 talajklíma C 218
 talajközeli inverzió I 155szél V 038
 talajlevegő A 097
 talajnedvesség U 014, ~ abszolút értéke U 007, ~ déficit D 010, ~ feszültség T 101, ~
 kapilláris emelkedése A 305, ~ produktív értéke U 009, ~-profil P 303

talajpárolgás mérő G 011
 talajszonda S 167
 talajvíztábla P 054
 tangenciális szél V 075
 táplálás A 122
 tarajfelhő N 069
 tartományból származó felvétel I 013
 tartományi társaság A 311, ~ terjesztés D 099
 tavasz P 279
 távérzékelés T 029
 távfénymérő T 030
 tavi párolgás E 123, ~ szél B 119
 tvmérő T 033
 távmeteorográf T 031
 távolabbi kilátás E 138
 távoli infravörös sugárzás R 065, ~ villogás F 136
 távozlás T 028
 távprognózis P 263
 távszondázás T 034
 Taylor-szám N 148
 Technikai Bizottság C 313
 tefigram T 024
 teknő T 011
 teknővonal A 382
 tél I 001
 telekommunikáció T 028
 telemeteorográfia T 032
 teleszkópai sor S 075
 televíziós időjárás jelentés B 137
 téli monszun M 223, ~ nap Z 022(1)
 telítési hiány D 011, ~ hiány, ~ déficit D 009, ~ kapacitás C 029, ~ levegő A 078, ~ nedves
 levegő molnyi része jégre vonatkoztatva (N_{vi}) T 176, ~ talaj S 142
 telítettség S 018, ~ S 019
 telített nedves levegő molnyi része sík vízfelszínre vonatkoztatva (N_{vw}) T 175
 teljes égboltról érkező fényt mérő berendezés F 094, ~ nyomás P 227, ~ ózontartalom O 081,
 ~ sugárzás R 046
 temporales T 087
 tendenciaegyenlet E 043
 tengerállapot S 209
 tengerészeti meteorológia M 088, ~ meteorológia M 089, ~ szürkület C 410
 tengerfelszín állapota S 209, ~ állapotának skálája S 036
 tengerhullámozás H 089
 tengeri aeroszól A 095, ~ állomás S 239, ~ bríz (szél) front F 131, ~ éghajlat, ~ klíma C 237,
 ~ felhő N 088, ~ levegő A 071, ~ meteorológiai állomás S 239, ~ sómagvak N 132, ~
 szellő B 119
 tengerlő C 010
 tengerszint fölötti magasság A 137
 tengerszinti légnyomás P 226
 tenyészedőszak P 073
 tényleges észlelési idő O 043, ~ evapotranszpiráció E 132, ~ szél V 023

teodolit T 104
 tér feltöltöttsége S 006
 térképező indikátor I 027
 térképrajzolás Î 045
 térképszimbólumok S 098
 termális érdesség R 205
 természetes koordináták, ~ koordinátarendszer C 387, ~ radioaktivitás R 072, ~ szinoptikus körzet R 154, ~ szinoptikus periódus P 079, ~ vízkapacitás C 026
 termik T 119, ~ növekedési modell M 205
 termikus advekció A 059, ~ anticiklon A 243, ~ aszimmetria A 307, ~ ciklon D 053, ~ egyenlítő E 021, ~ hatásosság, ~ hatékonyság E 065, ~ inverzió I 151, ~ kormányzás G 027, ~ örvényesség V 150, ~ szél 077
 termisztor T 120
 termisztorhőmérő T 144
 termisztoros szélmérő A 207
 termobárikus mező C 059
 termociklogenézis T 122
 termodinamika T 125
 termodinamikai hőmérséklet harmatpont (Td) P 346, ~ hőmérsékleti skála S 023
 termoelektromos hőmérő T 154
 termoelem T 154
 termográf T 126
 termogram T 127
 termohigrográf T 128
 termohigrogram T 129
 termohigrométer T 130
 termopausa T 158
 termoszfera T 159
 termotrop model M 201
 teresztrikus sugárásmérleg R 044, ~ sugárszásmérleg R 041
 területi csapadék P 211, ~ előrejelzés P 253
 Területi Előrejelző Rendszer –WAFS S 122, ~ Előrejelző Világközpont – WAFS C 114
 tetron B 014
 Teweles-Wobus index I 069
 termodinamikai-diagram D 092
 thetogram T 160
 théta-koordináta rendszer (θ) S 110
 Thornthwaite index I 058, ~ nedvesség index I 065
 Thornthwaite-féle éghajlatsztályozás, ~ klimaklasszifikáció C 210
 típusváltás S 046
 TIROS T 173, ~ operatív vertikális szondázó rendszer – TOVS S 173
 tiszta állapotban a jégre vonatkozó telítési párányomás (e_i) T 098, ~ állapotban a vízre vonatkozó telítési párányomás (e_w) T 097, ~ evető A 077, ~ napsugárszás, napsugárszási egyenleg R 039
 topoklimatológia T 179
 torlónyomás P 233
 tornádó T 184, ~ echó E 013, ~ törmelékgyűrűje T 244
 tornádófelhő C 308, ~ N 075
 tornádókitörés, tornádócsalád F 011
 torr M 146

TOS-rendszer T 185
 total total index I 070
 totalizátoros csapadékmérő P 164
 több középpontú alacsony nyomás D 036
 többesatornás mikrohullámú letapogató sugárázsmérő – SMMR R 088
 többsávós letapogató R 087
 többszintű modell M 174
 többszörös szóródás D 106
 többszörös tropopauza T 237
 többváltozós objektív analízis A 185
 tökéletes-előrejelzés módszer M 117
 tölcseáramlás R 152
 tömegkoncentráció U 015
 tömegmegmaradás C 345
 tömegmegmaradás elve; L 020
 történeti éghajlat C 235
 trajektória T 189
 tramontana T 191
 transpiráció T 206
 transzlucidus (tr) T 197
 tromba T 234
 tropopauza T 236, ~ hullám U 018, ~ térkép H 014, ~ tölcseáramlás P 053
 troposzféra T 238
 troposzférikus hullámvezető R 075
 trópusi advektív köd C 070, ~ ciklon C 166, C 166g, ~ ciklon osztályozási séma műholdképek alapján S 106, ~ depresszió C 166b, ~ diszturbáció, ~ háborgás C 166a, ~ éghajlat C 250, ~ felsőtroposzférikus teknő – TUTT T 022, ~ keleti szelek V 085, ~ levegő A 080, ~ maritim levegő A 073, ~ meteorológia M 099, ~ monszun éghajlat C 273, ~ óceáni levegő A 073, ~ szélszél C 010, ~ tengeri levegő A 073, ~ vihar C 166c
 trópusközi összeáramlási zóna – ITCZ Z 040
 trópusok közötti konvergencia – ITC Z 040
 trowal P 015
 trunkációs hiba E 109
 tuba (tub) T 243
 túlhűlés S 330
 túlhűlt eső P 151, ~ felhő N 099, ~ köd C 067, ~ víz A 267
 túlsúly látástávolság V 136
 túltornyosuló felhőtetők V 089
 tundraéghajlat C 232
 turbopauza H 085
 turboszféra H 086
 turbulencia T 267, ~ energiája E 093, ~ hasonlósági elmélete T 118, ~ intenzitás I 119, ~ inverzió I 152, ~ koefficiens C 298, ~ örvény T 256
 turbulenciafelhő N 076
 turbulens áramlás T 267, ~ diffúzió D 107, ~ diffúziós koefficiens D 109, ~ fluxus F 053, ~ határreteg S 297, ~ hőfluxus F 054, ~ kondenzációs szint N 040, ~ nyírás feszültség T 095, ~ sebesség V 127
 tükrözés P 179
 tükrös nefoszkóp N 020
 tükröző reflexió R 131

tüzekből eredő felhők N 105

UUU ÚÚÚ

U csöves barométer B 052
Uloa halo G 006
ultraibolya sugárzás R 069
ultrarövidtávú előrejelzés P 265
umid zóna Z 060
Umkehr-hatás E 059
uncinus (unc) U 017
undulatus (un) U 056
universal esőmérő P 162
uralkodó szél U 046
úszó ballon rendszer S 113, ~ léggömb B 008
úszós barográf B 041
útvonal-előrejelzés P 250
útvonalra szóló meteorológiai eligazítás O 042

ÜÜÜ ÚÚÚ

üllőfelhő N 029
űrbázisú alrendszer S 317
ütközési hatékonyság E 062
üvegházhatás E 053
üvegházklíma C 229

VVV

V alakú depresszió D 039, ~ -alakú izobár I 184
vákuumkorrekció C 394
Vallot féle heliothermométer H 048
valódi horizont O 061(3), ~ sugárzás R 029
valóságos szél V 023
valószínű maximális csapadék P 205
valószínűség P 284
valószínűségelméleti nagyság/sztokhasztikus ~ M 038
valószínűségi előrejelzés P 271
változékonyság V 011
változó ébölt C 130, ~ szél V 079
Van Allen-öv C 123
vándor M 143
variációs objektív analízis A 186
variancia analízis A 168
városi klimatológia C 269
városklíma C 251
végesdifferencia-módszer M 105
vegetációs periódus P 073
vegyes halmazállapotú felhő N 090
veletlenszerű előrejelzés P 239
velopauza V 100
velum (vel) V 101
vénesszonyok nyara V 008

Venturi-hatás E 060
véreső P 145
vertebratus (ve) V 105
verticális gradiens G 062, ~ hőmérséklet gradiens G 0660, ~ humiditási gradiens G 065, ~
metszet S 060, ~ szelnyírás F 063
veszélyes félkör S 068, ~ időjárás V 152, ~ időjárást jelző index – SWEAT index
veszélyeztetettségi mutató I 031
vetőszonda D 146
vezéráram L 054
vezérnyíl T 216
vezetőáramlás C 454
vibrálás T 225
Vidie-doboz C 034
vihar V 076
viharjelzés A 364
viharjelző állomás S 232
világítófelhő N 109
villám, villámlás F 135
villámcsatorna C 019
villámkár P 003
villámlás T 220, ~ mérséklése a felhőbe történő beavatkozással P 277
villamos kisülések maximumát regisztráló berendezés R 082, ~ tér C 056
villámszámláló C 133
virga (vir) V 111
virtuális hőmérséklet T 086, ~ magasság \hat{I} 017
viselkedés S 214
viskósítás-törvény L 022
visszahajló okklúzió O 029
visszasugárzás C 366
visszaszórás (radar/ rádiolocátor) R 164
visszaszóródás R 165
visszatartás R 162
visszatérő sarki levegő A 075
visszaverődési tényező/reflexió ~ R 126
visszavert globálsugárzás, ~ napsugárzás R 938, ~ teresztrikus sugárzás R 045
víz A 262, ~ párolgása E 124
vízállásgörbe C 003
vizesés keltette felhők N 102
vízfázis F 014
vízfelhő N 063
vízgőz mólnyi mennyisége (N_v) T 174, ~ sávok B 078
vízgőzablak F 021
vízgőzspektroszkóp S 185
vízgőzsűrűség, vízgőz-koncentráció U 006
vízgyűtő medence B 074(2), ~ terület B 074(1)
vízháztartás B 070, ~ módszer M 103
vízhiány D 010
vízhozam, vízmennyiség D 006
vízkapacitás C 026
vízmérleg B 080, ~ módszer M 103

vízre vonatkozó túltelítettség S 331, ~ vonatkozó telítési keverési arány (r_w) R 106
víztabla P 054
vítölcsér T 235
vizuális navigációt biztosító időjárás körülmények C 332, ~ viharjelzések S 069
vízszintes látástávolság V 135
VLF kibocsátás E 088
VOLMET V 140
vonalas szélroham L 082(2), ~ villám F 143
vonalasítás L 073
vonalforrás S 338
vonatkoztatási pont R 160
vorticity V 145
vörös zaj Z 019
vulkanikus por P 190
vulkánkitörések által létrehozott felhők N 103

WWW

WAFC C 115
WAFS S 002
Walker cirkuláció C 196
WDC C 114
WEFAX W 004
Wegener-Bergeron folyamat T 108
Weibull elosztás D 133
Werenskiöld-diagram D 093
whistler F 038
Whiting index I 062
Wien-féle eltolódási törvény L 039
WINTEM W 005
WMC C 111
WMD Z 033
WMI I 134
WMO O 060, ~ Member M 010
Wolf-féle szám N 150
WRC C 116
WRR R 125
WWW V 098

XXX

X-sáv B 023

YYY

yard Y 001

ZZZ

zaj (dinamikus meteorológia) Z 017
zajszűrés F 025
zápor, závorszerű csapadék A 357
záporeső A 360
zárt cellák C 100

zastrugi Z 001
zászlófelhő N 085
zenit körüli ív A 283
zérus baroklinitás B 070, ~ réteg S 299
zéruspontjelző túske V 097
zivatar O 044, ~ gallér L 090, ~ radar,~-deteció D 075
zivatarcella C 097
zivatarernyő N 029
zivatarfelhő C 429
zivataros csapadék P 206, ~ felhőrendszer S 118, ~ kiáramlás F 045, ~ nap Z 023, ~ terület,
~ fókusz F 057
zivatar turbulencia T 276
zodiákusfény L 113, ~ L 114
zonális áramlás,~ cirkuláció C 197, ~ hullámszám N 136, ~ index I 056
zondá Z 061
zöld fény R 111, ~ Hold,~ Nap L 116
Z-R összfüggés (egyenlet elmélete) R 156
zúzmara C 144
zúzmaramérő C 145
zúzmarás köd C 067
zsugorodás S 316
zsugorodási inverzió I 150

INDEX ALPHABETIC RUSÄ
АЛФАБИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ТЕРМИНОВ НА РУССКОМ
ЯЗЫКЕ

Сокращения и условные обозначения на иностранных языках

AIREP A 109
Alpenglühfen C 310
apob A 270
APT T 202
ARFOR A 295
ARFOT A 296
ATIS S 081
AUTOVAR S 223
BPI испаритель B 001
CAPPI I 026
CAT T 271
CAVT T 190
CCL N 039
CFLOS L 071
CISK I 090
ERTS S 017
Gegenschein G 008
genitus G 009
Grosswetterlage G 089
HCCM S 010
J-W метр D 073
LANDSAT S 017
LCL N 038
LFC N 041
LI I 045
LLJ C 471
METAR M 071
METEOP/METEOR M 074
mutatus M 226
NOAA N 058
pH P 099
p - система координат S 109
QBO Q 001
QDF Q 002
QFE Q 003
QFF Q 004
QNE Q 005
QNH Q 006
QNU Q 007
QPF P 244
RADOB R 095
RVR D 129
SEASAT V 081

SIGMET информация I 078
SWEAT индекс I 031
TOCC T 185
V-образная депрессия D 039, D 040
V-образная изобара I 184
WITEM W 005
WEFAX W 004
Z-R зависимость (теория уравнений) R 156

А А А

айсберг A 110
аблация A 005
абсолютная влажность U 006; ~ почвы U 007; ~ годовая температура A 153; ~ завихренность V 146; ~ месячный максимум температуры T 049; ~ неустойчивость I 083; ~ температура T 074; ~ температурная шкала S 023
~ топография T 180; ~ устойчивость S 198
абсолютно черное тело C 402
абсолютное ускорений A 015
абсолютный вихрь скорости V 146; ~ геопотенциал G 014; ~ годовой максимум температуры T 049; ~ годовой минимум температуры T 055; ~ максимум M 027; ~ месячный минимум температуры T 055; ~ ноль Z 015; ~ ноль Z 016
абсорбционный гигрометр H 066
авиаметеорологический центр C 109
авиационная метеорологическая станция S 251; ~ метеорология M 080
Автоматическая информационная служба для конечная зона - АТИС S 078
авиационный прогноз P 267
авиационная климатология C 259
авроральное поглощение A 009; ~ шипение F 040
авроральный овал O 074
авроральные занавеси D 145
автобаротропная атмосфера A 330
автобаротропность A 350
автоконвективный вертикальный градиент температуры G 051; ~ градиент G 051
автоконвекция A 351
автокорреляционная функция F 150
автоматическая климатологическая станция S 226; ~ метеорологическая станция S 237; ~ обработка данных P 221; ~ передача изображений - АРТ T 202; ~ станция измерения испарения S 223
агеострофическая адвекция A 053; ~ модель M 166 ; ~ составляющая ветра V 024
агеострофический ветер V 024
агломерация A 103
агроклиматический индекс I 029
агрометеорологическая станция для специальных целей S 221; ~ станция S 218
агрометеорологическое прогнозирование P 238
агрометеорология A 108
адвективная гроза O 046; ~ тенденция давления E 043
адвективно-динамический анализ A 170

адвективный заморозок В 131;~ модель М 165;~ туман С 069
адвекция А 052;~ вихря А 056
адиабата А 049;~ влажности А 047
адиабатическая конденсации Т 077;~ атмосфера А 329;~ область R 147;
~ температура Т 042;~ эквивалентна температура Т 042(1)
адиабатический модель М 164;~ процес Р 285
адиабатическое давление конденсации Р 223;~ нагревание Р 285;
~ охлаждение Р 285;~ равновесие Е 002
адиабатический градиент температуры G 048;~ след Т 227
адиабатная график D 079
адиабатный диаграмма D 079
адсорбция А 051
аэродинамическая диаграмма D 079
азимут А 382
азорский антициклон А 241
акклиматизация А 021
аккреция А 022
аккумуляция А 031
активная теплота С 049
активной воздействие на погоду М 207
активное воздействие на климат М 206;~ воздействие на погоду М 211
актинограмма А 024
актинограф А 023
актинология А 025
актинометр А 027
актинометрические наблюдение О 003
актинометрия А 026
актинотермический индекс I 028
акустико-гравитационная волна U 020
акустическая волна U 050
акустический термометр Т 133
акустическое зондирование S 151
алгоритм А 120
алеутский минимум D 050
алидада А 121
аллобарический ветер V 025
алмазная пыль А 020
альбедо А 115;~ Земли А 119
альбедограф А 116
альбедометр А 117
Альпийский эксперимент - АЛЬПЭКС Е 142
альтернативный прогноз Р 268
альтиметр А 131
альтиэлектрограф А 128
аморфный лед В 130
амплитуда А 159;~ порыва (а) А 156;~ температуры А 157
анабатический ветер V 026;~ фронт А 163
анализ А 169;~ Фурье А 172;~ воздушных масс А 165;~ зависимости слоя

(толщины), площади и продолжительности осадков А 164;~ изотах А 181;
~ по разрезам А 187
аналлобара А 189
аналог А 190
анафронт А 163
английская будка А 038;~ мила М 144
анемобиаграф А 191
анемограмма А 196
анемограф А 212
анемокинемограф А 192
анемоклинограф А 193
анемоклинометр А 194
анемометр А 198;~ Байрама А 205 ;~ Дайнса А 210;~ с вертушкой А 213;
~ с пластинкой G 029;~ со счетчиком А 213
анемометрическая вышка С 044;~ мачта С 044
анеометрия А 197
анеморумбограф А 212
анероидная коробка С 034
аномалия А 222;~ давления А 220;~ циркуляций А 219
аномальная депрессия D 048
аномальное распроестранение Р 317; ~ распространение звука Р 314
Антарктика А 226
антарктический А 226;~ антициклон А 231;~ стратосферный вихрь V 143; ~ туман
М 013;~ фронт F 108;~ воздух А 062
антарктическое (круговое) полярное течение С 465
антелей А 227
антикорона А 289
антимуссон А 252
антипассаты С 364
антиплеион А 253
антиселена А 254
антисолярная точка Р 342
антитриптический ветер V 027
антициклогенез А 228
антициклоиическое вращение С 185
антициклолиз А 229
антициклон А 230
антициклон в верхней атмосфере А 237
антициклоническая инверсия I 148; ~ циркуляция С 185
антициклонический сдвиг F 064
антициклонная мгла N 023
антицклон Огасавары А 238
аридная зона Z 045
аридность А 297
аритметическое среднее М 053
Арктика А 288
арктическая мгла Р 047
арктический А 288, ~ воздх А 063 013 ; ~ антициклон А 232; ~ стратосферный

вихры V 144; ~ туман M 013; ~ фронт F 109
арктических морей M 013
асиноптические наблюдения O 004
аспирационный метеорограф M 076; ~ психрометр P 330; ~ термометр T 137
ассимиляция данных A 309
астрометеорология A 313
астрономическая рефракция R 132
астрономический горизонт O 061(1)
астрономические сумерки C 408
Атлантический эксперимент ПИГАО-АТЭП E 145
атмидометр E130
атмометр E130
атмордиограф A 323
атмосфера A 328; ~ ИКАО A 339
атмосферик S 087
атмосферная акустика A 034; ~ волна U 022; ~ ионизация I 159; ~ модель M 167;
~ оптика O 039; ~ поляризация P 169; ~ проводимость C 334; ~ радиация R 023;
~ рефракция R 133; ~ химия C 146; ~ энергетика E 092
атмосферное возмущение P 090; ~ давление 230; ~ загрязнение P172; ~ излучение
направленное вверх R024; ~ окно F 021; ~ электричество E 068
атмосферный пограничный слой S 296; ~ волновод R 075; ~ ливень; A 358 ; ~ науки \$
008; ~ прилив M 016; (~) свист F 039
атмосферные загрязняющие вещества I 020
атмосферное ослабление A 316
афелий A 099
аэробиология A 083
аэрограмма A 088
аэрограф A 090
аэродинамика A 084
аэродинамический анемометр A 210; ~ след T 228
аэродром A 085
аэродромное метеорологическое бюро B 102
аэрозоль A 094
аэрозольное электричество E 067
аэрологическая станция S 217
аэрологический анализ A 171; ~ день Z 020; ~ зондаж O 012
аэрологические высотные O 012; ~ таблицы T 002
аэрология A 089
аэрологический ежегодник A 256
аэрометеорограф A 090
аэронавтическая метеорологическая часть U 062
аэрономия A 092
аэропорт A 093; ~ относящаяся температура T 040
аэростата/ракетно-баллонное зондирование S 154

Б Б Б

бабье лето V 008, V 009
баи B 002

баи-у В 003
балансомер Р 122
баланс солнечной радиации R 039
баллистическая плотность (воздуха) D 024;~ температура Т 075
баллистический ветер V 029
баллоэлектрическая теория Т 117
бам Бофорта S 022
бар В 030
барбэ В 033
барическая система S 112;~ система координат S 109;~ ступень Т 222;~ тенденция Т 090; ~ топография Т 181
барический градиент G 052 ;~ анализ А 173;~ асцендент А 301;~ восходящий А 301
барические колебания С 412
барическое поле С 051
бария В 035
барограмма В 044
барограф В 040; ~ с открытой шкалой М 130; ~ с поплавком В 041
барокамера В 037
бароклинная атмосфера А 331; ~ волна Р 091;~ модель М 168;~ неустойчивость I 084
бароклинное возмущение Р 091
бароклинность В 039
бароклинный прогноз Р 240
барометр В 046;~ Кьюо, В 055;~ Фортена В 050;~ с компенсированной шкалов В 055; ~-анероид В 047
барометрическая гипсометрия А 129 ;~постоянная С 350;~ формула (высота) Е 035
барометрический высотомер А 131
барометрические поправки С 396; ~ поправки С 397
барометрическое давление Р 230; ~ нивелирование А 129
барометрия В 045
баромиль В 067
баротермогигрограф В 069
баротермограф В 068
баротропия В 070
баротропная атмосфера А 332;~ волна Р 092;~ модель М 169 ;~неустойчивость I 085
баротропное возмущение Р 092; ~ уравнение вихря Е 045
баротропный прогноз Р 141
башенкообразные облака (cas) С 039
безградиентная зона М 159
бездивергентный уровень N 047
безморозный период Р 074
безоблачное небо С 131
белая мгла Р 059;~ радуга С 442; ~ тьма Р 059
белый шквал G 074
береговой бриз В 121; ~ ветер В 121
бета плоскость Р 128; ~ эффект Е 054
биз В 104

биметаллический термометр Т 135
биогенное ледяное ядро N 123
биоклиматология В 083; ~ человека В 094
биологический минимум (температуры) М 148
биометеорология В 095; ~ человека В 096
биосфера В 097
бифлюгер А 199
благоприятный для навигации полукруг S 068
ближняя инфракрасная радиация R 064
близзард В 106
блокирование В 107
блокировка В 107
блокирующее действие В 107
блокирующий антициклон А 235
боковой ветер V 058
болограмма В 108
болومتر В 109
болтанка Т 269
большая калория С 011
большое гало/~ в 46° Н 003
бора В 111
бортовая (самолетная) метеорологическая станция S 243
бортовой радиационный термометр Т 148
бриз В 116
брокенская gloria А 289
брокенский призрак S 192
бронтограф В 128
брызги Е 077
буйковая метеорологическая станция В 005
буква кода L 093
буря F 154
буш Т 244
бюджет тепла В 081(1)
бюллетень ожидаемой погоды В 135; ~ погоды (публикация) В 134
бюро погоду S 079
Бофортовы обозначения N 115

В В В

валы Кельвина-Гельмгольца U 053
вегетационный период P 073
ведущий поток С 454; ~ уровень N 045
веерообразный шлейф загрязнений P 012
вековой тренд в климате Т 091; ~ тренд в климате V 016
вековое измерение климата Т 091; ~ измерение климата V 016
вектор ветра V 097; ~ движения облаков V 094; ~ порыва V 096; ~ сдвига F 061
величина D F 005; ~ охлаждения P 356
велопауза V 100
венец Челлини Н 007; ~ кольцо С 399

вентилируемый психрометр P 330
вентилятор от заморозков V 102
вентиляция V 103
вероятность P 284
вертикальная видимость V 137; ~ изотермия I 210; ~ составляющая скорости ветра V 125
вертикальный градиент влажности G 065; ~ разрез S 060; ~ разрез по маршруту S 061; ~ ток C 463; ~ ток проводимости C 466; ~ градиент G 062; ~ градиент конденсационной адиабаты G 049; ~ градиент температуры G 060; ~ профиль P 299; ~ профиль температуры P 300; ~ сдвиг ветра F 063
верхняя граница распространения леса граница L 063
верхний фронт F 118; ~ мираж M 154; ~ предел планетарного слоя L 064; ~ предел пограничного слоя атмосфера L 064; ~ предел слой трения L 064
верхняя атмосфера A 324; ~ атмосфера A 325; ~ граница мглы L 086; ~ околоризитная дуга A 285
вершина облака V 088
весна P 279
весовой барометр B 048; ~ пьювиометр P 158
ветер V 022; ~ в верхней атмосфере V 057; ~ в данной точке V 055; ~ на высотах V 057; ~ против часовой стрелки V 059; ~, определяемый по спутниковым данным V 068
ветровая стрелка S 019; ~ нагрузка P 229
ветровой двигатель (ветряная мельница) T 247; ~ конус M 044
ветровое поле C 062
ветровые волны H 089
ветролом P 028
ветрораздел L 070
ветроэнергетическая станция C 101
вечерние сумерки C 407; ~ заря A 348
вечная мерзлота Î 033
взаимодействие I 122; ~ атмосферы и океана I 120
взвешенные средние M 059
взлётная дорожка P 124
взрыв мусонна E 112
взрывная волна U 028
взрывоподобное потепление Î 021
взаимосвязь между стратосферой и тропосферой C 432
вид гало A 282
видимое излучение R 070
видимость V 130
видимый/мажущийся горизонт O 061(2)
видимые штормовые сигналы S 069
виды облаков G 010; ~ облаков S 177
виртуальная температура T 086; ~ высота Î 017
вихревая диффузия D 107; ~ облачная дорожка D 149
вихревой ливень A 358; ~ поток F 053
вихревое движение M 158
вихри всасывания T 248
вихрь T 257; ~ в виде вала R 206; ~ касательного напряжения R 193; ~ скорости V 145

влагомер H 071
влагооборот C 168
влагосодержание облака C 372
влажная адиабата A 047; ~ зона Z 060; ~ конвекция C 380
влажно адиабатический градиент температуры G 049
влажность воздуха U 008; ~ почив U 014; ~ устойчивого завядания P 345
влажный воздух A 081; ~ период P 077; ~ язык L 058
вложенная сетка G 081
внеатмосферная радиация R 058
внезанный паводок C 411
внезапное ионосферное возмущение P 094; ~ потепление \hat{I} 021
внезапный порыв ветра V 110
внеземное излучение R 058
внетропический циклон D 037
внешняя циркуляция воды C 169
внутренняя энергия E 096
внутренний пограничный слой S 294
внутренняя волна U 042
внутримассовая гроза O 048
внутритропическая зона конвергенций - ВТЗК Z 040
внутритропический разрыв Z 040; ~ фронт F 116
вовлечение A 255
вода A 262; ~ атмосферы A 263
водное зеркало P 054
водный баланс B 080; ~ эквивалент снега E 008
водосбор B 074(2)
водосборная площадь B 074(1)
водяная пыль E 077; ~ фаза F 014
водяной пар V 006; ~ смерч T 235
водяное облака N 063
возвратный стример D 060; ~ удар D 060
возвращающийся полярный воздух A 075; ~ циклон D 048
возвышение P 013
воздействие на облако M 210
воздух A 061
воздух свободный атмосферы A 325
воздухозаборник P 220
воздухоплавание A 091
воздухоплавание метеорологическая станция S 251
воздушная дорога C 004; ~ дымка L 101; ~ масса M 023; ~ яма G 039
воздушный планктон P 129; ~ пространство контролировал S 174; ~ путь C 004
ВОЛМЕТ V 140
волна по Гельмгольцу U 030; ~ Россби U 046; ~ гравитации U 038; ~ давление U 033; ~ сдвига U 030; ~ сжатия U 026; ~ сжатия U 027; ~ тепла V 002; ~ тропопаузы U 018; ~ холода V 003
волнистые облака (un) U 056; ~ облака N 108
волновая теория циклообразования T 115
волновое движение M 157; ~ облако N 077; ~ распространение M 157; ~ число N

волнообразный шлейф Р 009
волнообразные облака N 077
волоконистые облака (fib) F 024
волосатые облака (cap) C 033
волосной гигрометр H 068
волочащийся фронт F 114
вольна Горвица-Гельмгольцавольна U 044; ~ Кельвина U 044 ;~Кельвина-Гельмгольца U 044
воронка тромба C 308; ~ тропопаузы Р 053
воронкообразное облако N 075
ворот А 294
восходящая атмосферная радиация (излучение) R 024; ~ жемная радиация (излучение) R 042; ~ суммарная радиация R 047
восходящее движение воздуха А 304
восходящий поток F 041
вращение Фарадея E 057
временами I 126
время реакции - e T 165
Всемирная Метеорологическая Организация/ВМО O 060; ~ система зональных прогнозов - ВСЗП S 122;~ служба погоды - ВСП V 098
всемирные дни Z 032;~метеорологические интервалы - ВМИ I 134
Всемирный центр зональных прогнозов - ВЦЗП C 114;~ метеорологический день Z 033; ~ метеорологический конгресс C 342
всепогодное приземление А 317
вспомогательное судно N 002
вспомогательная сельскохозяйственная метеорологическая станция S 219;~ судовая станция N 002
вспомогательный шар для уравнивания шара-зонда B 015
вспомогательные карты H 041
вспучивание почвы (по морозов) A 098; ~ почвы при промерзании A 098
встречное излучение C 366
встречный ветер V 035
вторичная циркуляция C 194
вторая радуга C 446
вторжение воздушной массы; ~ торнадо F 011
вторичное сияние заря S 310
вторичная депрессия D 049; ~ термическая асимметрия циклона A 306
вторичный фронт F 126; ~ циклон D 049
вуаль (vel) V 101
вулканами V 099
вулканическая пыль P 190
выборочная судовая станция S 249
выборочное судно S 249
выбрасываемые вершины V 089
выброс E 079(2)
выветривание Î 001
вызывание дождя P 139

вымеобразные облака (мам) M 007
вымывание дождем S 175
вынужденная конвекция C 377
выпадение с осадкам S 175
высокий индекс I 053
высокие облака C_H N 098
высокии циклон C 156
высококучевые облака (Ac) A 145
высокослоистые облака (As) A 146
высота Î 013;~ Солнца Î 010;~ волны Î 012;~ над уровнем моря нуля барометра A 132;~ нижней кромки облачности Î 006 ;~ перемещаного слоя Î 011 ;~смещения L 119;~ снежного покрова G 086;~ стандартной плотности N 053 ; ~стандартного давления A 138 ;~ станция A 136;~ установки анемометра N 034 высотная карта H 022;~ климатология C 258;~ ложбина T 017;~ синоптическая станция S 217
высотное уравнение E 035
высотный антициклон A 237;~ ветер V 057 ;~пояс C 123;~ гребень D 141;~ циклон C 155
высотные наблюдения O 012 ; ~ осадки P 202
высотомер A 131
высушивание D 071
высыпание электронов P 142
вышый пассаты A 125

Г Г Г

газовая постоянная (R) C 353
газовый термометр T 138
гало H 002;~ Бугера H 006
гамма-излучение R 059; ~-лучевой снегомер N 057
гарби G 018
гармонический анализ A 172
гарра G 019
гаруа G 002
гектопаскаль (гПа) H 043
гелиограмма H 047
гелиограф H 045
гелиограф Кампбелла-Стоукса H 046
гелиометрический индекс I 052
гелиотермометр Валло H 048
гелипорт H 049
географически или топографически возможная продолжительность солнечного сияния D 155(2)
генетическая классификация климатов C 211
географическая миля M 144
геодинамический метр/динамический метр M 120
геометрический градиент G 055
геометрическое среднее M 055

геопотенциальная высота А 144
геопотенциальное поле С 054
геопотенциал G 913
геопотенциальная высота \hat{I} 014
геосинхронный спутник S 009
геостационарный спутник S 009
геострофическая адвекция А 055; ~ вихренность V 147; ~ линейка S 034;
~ перестройка А 113
геострофический ветер V053; ~ вихрь V147; ~ коэффициент запаздывания С 295
геострофическое равновесие E 005; ~ приближение А 275
геотермический градиент G 056
геотермическая ступен G 056
геотермометр G 016
геофизика G 012
геофизический день Z 020
геоцентральный угол U 058
гетеросфера H 050
гигристор H 060
гигрограмма H 062
гигрограф H 061
гигрометр H 064; ~ точка инея H 067
гигрометрические таблицы T 009
гигрометрия H 063
гигроскопическая влага А 265; ~ вода А 265
гигроскопическое ядро N 131
гигроскопичность H 072
гигротермограмма T 129
гигротермограф T 128
гигротермоскоп H 076
гидродинамика H 052
гидродинамическая неустойчивость I 093; ~ устойчивость S 199
гидроксильное излучение E 080
гидрологический бассейн B 074(2) ; ~ цикл С 168
гидрология H 053
гидромагнитное излучение E 087
гидрометеор H 055
гидрометеорология H 056
гидромеханика H 054
гидростатика H 058
гидростатическая модель M 193; ~ неустойчивость I 096; ~ устойчивость S 200
гидростатическое давление P 234; ~ допущение I 164; ~ приближение I 164;
~ уравнение E 034
гидросфера H 057
гидротермометр H 078
гиетограф H 059
гиперболическая точка P 348
гипотетический глобальный климат С 245
гипсометр H 078

гипсометрическое уравнение E 035
гистерезис H 080
гистограмма H 082
гитерограф H 083
главная агрометеорологическая станция S 222; ~ климатологическая станция S 230;
~ метеорологическая наземная станция S 260
Главная сеть телезвязи - ГСЕТ R 174
главный фронт F 124; ~ циклон D 045
главные стандартные срок O 053
глаз урагана O 024; ~ тропического циклона O 024
глазоедка ангидрид B 099
гляциология G 037
глетчер G 023
глобальная модель M 203; ~ радиация R 060; ~ циркуляция C 183
Глобальная система наблюдений V 098(1) ; ~ система наблюдений - ГСН S 121;
~ система телесвязи V 098(3) ; ~ система телесвязи - ГСТ S 123; ~ система обработки
данных - ГСОД S 120, V 098(2)
глория G 038
глория H 006
глубная циклона A 042
гляциальная фаза F 015
год A 162
годовая волна U 021
годограф H 084
гололед P 170
гололёдный станок C 145
гололедаобледенение P 170
голубая луна, голубое солнце L 116
голубой цвет неба A 114
Голфстрим G 040
гомогенная конденсация C 328; ~ нуклеация N 119; ~ сублимация S 314;
~ турбулентность T 275
гомогенное замерзание C 339
гомопауза H 085
гомосфера H 086
«горение» Альп C 310
горизонт O 061 ; ~ мглы O 064
горизонтальная видимость V 135; ~ рефракция R 134
горизонтальный сдвиг ветра F 062
горизонтльное перемешивание A 150
горная метеорология M 090; ~ станция S 238
горно-долинные ветры B 120
горное наблюдение O 007
горный барометр B 054; ~ бриз B 120; ~ климат C 242; ~ туман C 074; ~ волны U 052
городская климатология C 268
городской климат C 251
господствующий ветер V 046
грабельный нефоскоп N 019

гравиметрический гигрометр H 071
гравитационная сила тяжести A 013
гравитационная вода A 264; ~волна U 038
град G 083
градиент давления G 052
градиентная линейка S 034
градиентный ветер V 036, V 037
градина G 072
градовая плита P 088
градус G 042
градусо-день G 044; ~ -день отопления G 045; ~ -день роста C 413; ~ -день теплого сезона G 046
градиент потенциала G 053
гражданские сумерки C 409
грамм-калория C 011
гребень D 139; ~ верхней атмосфере D 141; ~ высокого давления D 139
гроза O 044; ~ на холодном фронте O 047
грозовая болтанка T 276; ~ линия L 082; ~облачная система S 118;
~ турбулентность T 276; ~ ячейка C 097
грозовой вал (arc) A 294; ~ день Z 023; ~ нос S 001; ~ отток F 045; ~ шквал G 075
грозовое повреждение P 003
грозовые облака C 429; ~ осадки P 206, P 207
грозоотметчик C 133
грозорегистратор C 133
гром T 245
группа кода G 090; ~ конвективных облаков A 104
гряда облаков B 017
грязевый дождь P 143
гумидная зона Z 060

Д Д Д

давление ветра P 229; ~ водяного пара (e') P 228; ~ на уровне моря P 226;
~ на уровне конденсации P 223; ~ на уровне станции P 225; ~ света (радиация) P 232
дальность прямой видимости (метеорологическая) D 128
дальняя инфракрасная радиация R 065
данные о заморозках D 003; ~ о приземном ветре, полученные со спутника - SEASAT V 081
датирование по изотопу углерода ^{14}C D 002
движение вверх по течению A 151; ~ вниз по потоку A 355; ~ облаков D 029;
~ циклона D 028
двойные облака (du) D 150
двуокись углерода B 098; ~ серы B 099
двухгодичное колебание ветра O 067; ~ цикличность O 067
двухмерная турбулентность T 268
декада D 007
дендритические кристаллы снега C 421
день без оттепели Z 022(1); ~ с морозом Z 022(2); ~ с осадками Z 025; ~ со снегом Z 024; ~ со снежным покровом Z 026

депдроклиматология D 014
депеграмма D 026, D 027
депрессия D 033; ~ в тылу за антициклоном D 042(2); ~ точки росы D 011
десятилетие D 008
дефицит влажности D 009; ~ влажности почвы D 010; ~ насыщения D 009
деформационное поле C 053
деформация деревьев D 012
деятельный слой почвы S 278
джибли G 024
джоуль J 010
диабатический процесс P 286
диагноз A 169
диагностическая модель M 188
диагностическое уравнение E 046
диаграмма Амбла D 078; ~ Вереншельда D 093; ~ Герлофсона D 086; ~ Рефсдаля A 088; ~ Россби D 090; ~ Штюве D 091; ~ рассеяния света D 083
диалог человек-машина D 094
диапазон - S B 022; ~ капель D 131; ~ отклонений точки росы D 011; ~ частот X B 023; ~ -C B 020
дивергентная теория циклогенеза T 109
дивергенция D 134
диздрометр D 119
динамика атмосферы D 111
динамическая барическая ступень T 223; ~ высота A 143; ~ вязкость C 303; ~ инверсия I 152; ~ инициализация I 080; ~ климатология C 262; ~ ложбина T 013; ~ метеорология M 083; ~ неустойчивость I 093; ~ скорость V 117
динамический антициклон A 236; ~ коэффициент вязкости C 303
динамическое давление P 233; ~ процес P 285
дипольные отражатели B 079
дисперсный анализ A 168
диссектор изображений D 120
диссипационный след T 229
диссипация D 123; ~ (энергии) за счет трения D 124; ~ тумана \hat{I} 002
дистанционные методы T 029
дистанционное зондирование T 034
дифференциальная кинематика A 175
дифференциальный анализ A 177
дифференцирование в шагом вперед D 097
диффузная освещенность I 007
диффузное отражение R 129; ~ равновесие E 004
диффузный свет L 111
диффузомер D 110
диффузия D 104
длина смещения L 119
длинная волна U 046
длинноволновая радиация R 054
длительность затухания порыва (t_d) D 153; ~ максимальной амплитуды порывов (t_i) D 151; ~ образования порыва (t_i) D 154; ~ порыва (t_g) D 160

дождевая капля P 102; ~ полоса B 025; ~ тень U 003; ~ эрозия E 110
дождемер P 157; ~ Фишера и Портера P 160; ~ -тотализатор P 164
дождемерная станция P 181
дождемерный пост P 181
дождь P 137; ~ со снегом L 006
дожливый сезон S 086
дозиметр D 143; ~ ультрафиолетовой радиации D 144
долгосрочный прогноз P 263; ~ прогноз малой за благовременности P 354
долинны бриз B 120
донесение с борта (воздушного судна) - AIREP A 109
доплеровский радиолокатор R 014
дополнительная наземная станция S 261; ~ радуга C 447; ~ станция S 261;
~ судовая станция S 250
дополнительное облако N 062; ~ судно S 250
дополнительные наблюдения O 021; ~ особенности P 035
доступная потенциальная энергия - ДПЭ E 094; ~ солнечная радиация R 038
драпи полярного сияния D 145
дрейфовое течение C 453
дрейфующий буй B 004
древесной растительности L 063
дрозометр D 147
дуга Парри A 293; ~ антелия A 227; ~ зари A 286; ~ полярного сияния A 281;
~ у горизонта A 282; ~ чинука B 114
дуги Ловица A 292
дым F 148; ~ P 008
дымка A 065
дымной O 064
дымный туман S 130
дырявые облака (la) L 003

Е Е Е

европейский муссон M 225
единица Добсона U 061 ; ~ СИ U 063
ежедневный метеорологический бюллетень B 134
ёмкость почвы содержать воды C 029
естественный синоптический период P 079; ~ синоптический район R 154;
~ синоптический сезон S 084
естественная радиоактивность R 072
естественные координаты/~ координаты система C 387
Европейский центр среднесрочных прогнозов погоды - ЕЦСПП C 120

Ж Ж Ж

жара C 020
жестокий шторм F 173
жидкостный термометр T 139

З З З

загнутая окклюзия O 028
загрязненный воздух A 076
загрязнение атмосферы P 172
задержание R 162
задымление F 149(1)
закон Авогадро L 024; ~ Архимеда F 084; ~ Бейс-Балло L 019; ~ Бойля-Мариотта L 018; ~ Бугюера L 025; ~ Гей-Люссака L 031; ~ Дальтона L 027; ~ Джоуля L 032; ~ Дове L 029; ~ Згнеля L 030; ~ Ламберта L 034; ~ Паскаля L 035; ~ Планка L 036; ~ Рауля L 037; ~ Снелла L 038; ~ Стефана-Больцмана L 043; ~ внутреннего трения L 022; ~ всемирного тяготения L 016; ~ вязкость L 022; ~ газов L 046; ~ излучение Планка L 036; ~ потери скорости L 042; ~ распределений L 045; ~ смещения (Вина) L 039; ~ сохранение массы L 020; ~ сохранение момента (качество движения) L 021
законы Фурье L 047
закрытые ячейки C 100
замерзшая почва S 139
замерзание Î 029(2)
замерзающая водяная пыль E 078 ; ~ морось P 196
замерзающий дождь P 196 ; ~ туман C 067
замерзающие осадки P 196
замерзшая роса R 198
заморозок Î 029(1), Î 030 ; ~ испарения B 132; ~ на почве Î 030
занок T 233
западные ветры Z 044
запас воды в снежном покрове E 008
запасной аэропорт A 086; ~ прогноз P 268
заполнение депрессии U 016
запруживание B 031
зарница F 136
засев облаков Î 040; ~ сухим льдом Î 043; ~ урагана Î 041
засеивание Î 040; ~ облаков йодист серебром Î 042
заслонная теория циклогенеза T 107
застойная область Z 057
заструги Z 001
засуха S 055
засушливая зона Z 045
засушливый климат C 222
затишье A 011
затопление I 138
зафронтальный туман C 083
защита от заморозков P 319
звуковая волна волна U 050 скорость V 123
звуковой удар B 029
зелёная вспышка R 111; ~ луна L 116
зелёный луч R 111
зеленое солнце L 116
земная радиация (излучение) R 041; ~ тень U 001
зенитный угол спутника U 058

зеркало (свободная) поверхность грунтовых вод P 054
зеркальное отражения R 131
зеркальный нефоскоп N 020
зима I 001
зимний азиатский антициклон A 241; ~ муссон M 223
змейковое зондирование S 157; ~ аэростат B 015
знаки для обозначения погоды на синоптических картах S 098
значительная облачность C 128(1)
зной Z 011
знойный Z 011
зодиак Z 035
зодиакальный свет L 113
золотая осень V 008
зона аномальной слышимости Z 050; ~ дискомфорта Z 051; ~ аэропорта Z 048;
~ западных ветров Z 044; ~ комфорта; ~ молчания U 002 ;~ полярного сияния Z 046;
~ слышимости Z 049
зональная циркуляция C 197
зональное волновое число N 136
зональный индекс I 056; ~ поток; C 197 ; ~ прогноз P 253
зонд Кнолленберга S 170; ~ Лангмюра S 171; ~ для определения механической
проницаемости снега (амер.) P 062; ~ дня определения S 168
зонда Z 061
зондирование S 150; ~ с помощью привязных аэростатов S 152; ~ с помощью
спутника S 161
зыбь H 088

И И И

идеальная атмосфера A 336
идеальный газ G 004
идентификация воздушных масс I 002
изаллобара I 175
изаллобарическая карта H 030; ~ пара P 066
изаллобарический ветер V 025; ~ градиент G 057
изаллобарический аспендент A 302; ~ восходящей A 302
изаллобарическое поле C 057
изаллогипса I 176
изаллотерма I 177
изанемона I 207
изаномаль I 179
изантеза I 180
изаурора I 187
избирательное поглощение й
избыток дождя P 149
изгиб траектории циклона R 122
изентрона I 182
излучательная способность (полная) E 089; ~ способность поверхности Земли R 040
излучение L 108; ~ R 050; ~ черного тела R 025

изменение влажности (почвы) с глубиной P 303; ~ климата S 043; ~ состояния S 045; ~ стадии S 044
изменчивость V 011; ~ климата V 010
изменчивый небо C 130
измеритель видимости V 128; ~ высоты облачности C 087; ~ жидкой воды Джонсона-Уильямса D 073; ~ относительной ионосферной непрозрачности R 187; ~ размера капель D 119
измороз C 144
изобара I 183
изобарическая карта H 032; ~ поверхность S 326; ~ температура T 042; ~ трубка S 146; ~ эквивалентная температура T 042(2)
изобарический A 173; ~ полет Z 013
изобаро-изостерический соленоид S 146; ~ -изотропическая трубка S 146
изображение по секторам I 011
изображения в видимом диапазоне - ВИЗ I 013
изобронта I 186
изогела I 199
изогеотерма I 196
изогиета I 200
изогипса I 201
изогона I 197
изограма I 198
изодибаста I 191
изодрозотерма I 192
изоехо I 193
изолиния I 203; ~ Д I 190; ~ интенсивности гроз I 188; ~ повторяемости I 188
изомера I 204
изонефа I 205
изопикническая поверхность S 328
изопикнический процесс P 287(a)
изоплета I 206
изостерическая поверхность S 329
изостерический процесс P 287(b)
изотаха I 207
изотерма I 209
изотермическая атмосфера A 337
изотермический процесс P 287(c); ~ слой S 273
изотропия I 211
изотропная радиация R 063; ~ турбулентность T 270
изофена I 194
изофота I 195
изохазма I 187
изохрона I 189
изэнтропическая карта H 031; ~ поверхность S 325
изэнтропический анализ A 180
изэнтропическое перемешивание A 149
инверсия турбулентности I 152; ~ осадков I 145; ~ оседания I 150; ~ температуры I 151

индекс устойчивости по Уайтингу I 062; ~ Бойдена I 057; ~ Жоржа I 067; ~ К I 067; ~ Тьюэлеса-Уебуса I 069; ~ Шоуолтера I 062; ~ аридности I 032; ~ выпавших осадков I 041; ~ завихренности I 051; ~ замерзания I 040; ~ засушливости I 046; ~ комфорта I 035; ~ континентальности I 037; ~ несомого ветром секущего дождя I 060; ~ обледенения I 039; ~ охлаждения ветром I 061; ~ таяния I 038; ~ температура-влажность - ИТВ I 064; ~ тепла I 058; ~ тепла по Торнтвейту I 058; ~ теплового стресса I 048; ~ увлажнения Торнтвейта I 065; ~ угрозы суровой погоды - SWEAT I 031; ~ устойчивости I 036; ~ циркуляции I 033; ~оправдываемость угрозы I 031

индивидуальный вертикальный градиент температуры G 061

индикатор дальност-высота - ИДВ I 025; ~ кругового обзора ИКО I 027

индикатор постоянной высоты - СААПИ I 026

индикатриса рассеяния D 083

индифферентная устойчивость E 006

иней B 129

инерциальная система S 115

инерционная волна U 032; ~ неустойчивость I 097

инерционное запаздывание барометра-анероида I 073; ~ течение F 048

инерционность T 164

инерционный прогноз P 243; ~ прогноз P 258

инерция (прибора) H 080

инициализация I 079

инсоляция I 081

инспекторский барометр B 053

инструктаж E 146

интеграл Фурье I 110

интенсивность обледенения I 116; ~ осадков/~ дождя, ~ ливня I 117; ~ турбулентности I 119

интервал максимальной амплитуды порывов (t_m) I 136; ~ предсказание погоды I 133; ~ прогнозы I 133; ~ частоты порывов (t_n) I 132

интергляциальная фаза F 016

интерполяция I 127

интерферометр I 125

инфильтрационная способность C 027

инфильтрация I 075

инфракрасная радиация R 062; ~ радиометрия R 085

инфракрасное изображение I 009

инфракрасный интерферометр-спектрометр - ИКИС S 181; ~ снимок I 009

ионограмма I 160

ионосферные приливы M 020

ионосфера I 161

ионосферная буря F 168; ~ станция \hat{I} 039

ионосферный ветер V 054

ионы I 158

иризация I 170

исключительная видимость V 132

искусственная радиоактивность R 071

искусственное загрязнение воздуха R 071

искусственные облака N 101
искусственный климат С 223, С 224; ~ осадки Р 195
исландский минимум D 050
испарение/испарение воды Е 124; ~ моря М 013; ~ с озера Е 123
испарительный бассейн В 001
испаряемость Е 125
испускание Е 079(2)
истечение F 044
истинный ветер V 023; ~ горизонт O 061(3); ~ срок наблюдения O 043
исторический климат С 235
источник S 336; ~ грозового очага F 057; ~атмосферика S 335; ~ тепла S 337
итерация I 172

К К К

кажушаяся форма неба F 066
календарные особенности S 103
калибровка прибор Е 119
каличество осадков/~ дождевые осадки С 024
калориметр С 014
калория С 011
канал С 017; ~ молнии С 019
капельное облака N 063
капиллярность С 032
капиллярный подъём (почвенной влаги) А 305; ~ потенциал Р 182
капля холодного воздуха Р 101
карниз С 398
карта Марсдена Н 034; ~ абсолютной барической топография Н 032; ~ адвекции Н 011; ~ высотного ветра Н 015; ~ изогипс Н 032; ~ комфортности D 082; ~ опасных (особых) явления погоды Н 013; ~ относительной (барической) топографии Н 023; карта погоды Н 039; ~ постоянного давления Н 032; ~ постоянного уровня Н 024; ~ топографии фронтов Н 029; ~ тропопаузы Н 014
картографические проекций использованные в метеорология Р 312
касательная сила трения R 181
касательное напряжение T 103
касательные дуги к большому гало А 291; ~ дуги к малому гало А 290
каскадный импактор I 018
катабатический ветер V 030; ~ фронт С 041
каталлобара С 042
кататермометр С 046
катафронт С 041
катодно-лучевой радиогониометр R 081
кашущийся ветер V 028
« кающийся » лед M 212; ~ « » снег M 212
квадрическая среднее M 049
квазигеострофический образец M 175; ~ модель M 175
квазигеострофическое приближение А 273; ~ уравнение А 273
квазидвухлетняя осцилляция O 067; ~ периодичность Р 083

квазисолеидальный модель M 177
квазистатическое приближение A 274
квазистационарный вихри (возмущение) P 093; ~ фронт F 113
кельвин (единица термодинамической температуры) K 002
килокалория C 011
кинематический анализ A 174
кинематическая вязкость V 090
кинетическая энергия вихря E 093
кислород O 075
кислотное загрязнение D 055; ~ осадки D 055
кислотный дождь D 055
кислотные отложения D 055
классификация атмосфериков по волновым свойствам C 214; ~ воздушных масс C 212; ~ климата по Алисову C 205; ~ климатов C 204; ~ климатов Берга C 206; ~ климатов Кепенна C 208; ~ климатов Пенка C 209; ~ климатов Торнтвейта C 210; ~ климатов де Мартонне C 207; ~ облаков C 213
климаграмма C 219
климат C 220; ~ Голоцена C 215; ~ Плейстоцена C 217; ~ вечного мороза C 216; ~ парника C 230; ~ помещений C 228; ~ почвы C 218; ~ растений F 030; ~ теплицы C 230; ~ третичного периода C 249; ~ тундры C 232
климатизация C 252
климатическая зона Z 047; ~ граница F 127; ~ диаграмма C 219; ~ изменчивость V 010; ~ модель M 171; ~ осциляция O 069; ~ периодичность P 082; ~ система S 107; ~ снеговая граница L 066
климатический индекс I 030; ~ оптимум O 040; ~ прогноз P 245; ~ регион R 146; ~ риск R 188; ~ ритм R 189; ~ сезон S 080; ~ скачок D 117; ~ тренд T 092; ~ элемент E 073
климатические факторы F 004; ~ флуктуация F 037
климатический взрыв A 018, A 019; ~ контроль C 368; ~ цикл C 177
климатическое изменение S 043; ~ колебание V 017; ~ непостоянство I 087
климатограмма C 219
климатография C 253
климатологическая аномалия A 223; ~ карта H 020; ~ сводка R 163; ~ сводка к аэропорту R 184; ~ станция S 225; ~ станция для специальных целей S 231; ~ станция специального назначения S 231
климатологический атлас A 319; ~ прогноз P 246; ~ фронт F 112
климатологические данные D 004; ~ стандартные нормы N 114
климатологическое наблюдение O 005
климатология C 257; ~ воздушных масс C 256; ~ прироста древесных колец D 014
климатономия C 269
климатопатология C 270
климатотерапия C 271
клин P 014
клинометр C 275
ключья (rap) P 016
коагуляция C 281
коалесценция C 282
ковариантность C 405

когтевидные облака (unc) U 017
код SYNOP C 287
кодове условное обозначение S 096; ~ таблица T 007
коэффициент экстинкции C 292; ~ вовлечения C 291; ~ ослабления C 292;
~ пропускания C 299; ~ шерховатости C 297
колебания Миланковича O 071; ~ климата Плейстоцена по Миланковичу V 012;
~ ртутного столба барометра P 178
количественный прогноз осадков - КПО P 244
количество выпавшего снега G 086; ~ движения M 213; ~ лучистой энергии C 021;
~ облучения E 149; ~ осажженной воды A 266; ~ освещения I 006; ~ энергии
электромагнитной радиации C 021
коллоидальная неустойчивость облаков I 088
колмогоровский каскад C 037
кольце Бишопа I 071
кольцевой ток C 468
компенсационный пиргелиометр P 120
компенсация C 314; ~ Дайнса C 315
конвективный индекс I 036
конвективная гроза O 045; ~ неустойчивость I 091; ~ поправка A 112; ~ теория
циклонообразования T 110; ~ ячейка C 093
конвективное облако N 065; ~ равновесие E 002
конвективный уровень конденсации - CCL N 039
конвективные осадки P 198
конвекционный ток C 449
конвекционное течение C 449
конвекция C 374
конвеугенция C 382; ~ трения C 383
конгломерация A 106, A 107
конденсационный гигрометр H 067; ~след T 227
конденсация C 327
кондепсационная адиабата A 047
кондиционирование воздуха C 252
кондиционированный климат C 224
конечная скорость падения V 119
конечно-разностный метод M 105
кониметр C 343
коническая проекция Ламберта P 312(2)
консервативность C 348
конские широты L 010
константа Стефана-Болцмана C 357
контактная зона Z 039
контактный анемометр A 201
континентальность C 358
континентальный антициклон A 234; ~ климат C 225; ~ климат C 226; ~ воздух A
067
контраст яркости C 367
контроль распространения саранчи C 369; ~ распространения саранчи C 370
контрольный район R 149

контур I 201
контурные линии I 201
конусообразованный шлейф загрязнений P 010
конфигурация относительных изогипс T 182
концентрация водного пара U 006; ~ ионов водорода P 099;
~ массы (q), удельная влажность (q) U 015
координаты станции C 388
коробка Види C 034
корона C 399; ~ полярного сияния C 400
коронный разряд F 058
короткая (атмосферная) волна U 048
коротковолновая радиация R 055
корпус термометра Роземаунта A 041; ~ термометра с обратным током A 040
корпускулярное излучение R 052
корреляционное диаграмма G 067
корреляционный график G 067
косая бидимость V 134; ~ диаграмма $T\text{-}\log p$ D 086
космическая метеорология M 094; ~ подсистема S 317; ~ пыль P 188; ~ радиация R 053
кошава C 404
коэффициент влагооборота C 303; ~вязкости C 305; ~ диффузии D 108; ~ мутности C 301; ~ обмена C 298; ~ отражения R 126; ~ перемешивая C 298; ~ поглощения C 290; ~ прозрачности C 300; ~ трения C 294; ~ турбулентной диффузия D 109;
~ турбулентности C 298
крючкообразное эхо E 013
красный шум Z 019
краткосрочный прогноз (погоды) P 266
крепкий ветер V 064; ~ град M 043
кривая зависимости слоя осадков от их продолжительности C 434; ~ зависимости слоя осадков от их частоты и продолжительности C 435; ~ зависимости слоя осадков от площади их распространения C 436; ~ комфортности C 437;
~ стратификации C 438
криология C 414
криосфера C 416
криоклимат C 417
кристаллизация C 423
кристаллы льда C 419
критическая температура T 076
критический уровень ускользания N 036
критическое состояние S 214
крованый дождь P 145
круг Молчанова P 131; ~ инерции C 134
круговой процес Карноу C 174
круговорот воды C 168
кружок станции C 137
крупномасштабные атмосферные процессы P 294
крыльчатый анемометр A 203
ксерофит X 001

курорт S 262
кучево-дождевые облака(Cb) C 429
кучевое облако (Cu) C 430
кучевообразованное облако N 066
КНЧ излучение E 086
Консультативный центр по тропическим циклонам C 103; ~ центр по вулканическому попли C 102

Л Л Л

лёд G 020
лавина A 356
лавинный ветер V 033
лагранжево подобие S 100
лагранжевы координаты C 386
лазер - усиление света с помощью радиационного излучения L 007
лазерный облакомер C 088; ~ влагооборота C 30 радиолокатор L 053
ламинарный пограничный слой S 295; ~ поток C 459
ланглеи L 005
леванте L 049
легкий ветер B 116, B 127
ледник G 023
ледника A 122
ледниковый период E 105; ~ ветер B 117; ~ эпоха E105
ледные святые S 089
ледоход D 005
ледяная крупа M 043
ледяной дождь F 161; ~ затор B 018, B 032 ; ~ туман C 067 , C 079
ледяное облако N 072; ~ ядро N 128
ледяные иглы A 020, C 419; ~ столбики P 283
ленточная молния F 141
лесная метеорология M 095
лесозащитная полоса P 028
летний муссон M 224
лето св. Мартина V 009
ливень космических лучей A 358
ливень A 360, A 357
ливневой дождь A 360
ливневый снег A 362
лидар (сокр.от англ. light detection and ranging) L 053
лидер газового разряд L 054; ~ L 054
лизиметр L 095
линейная интерполяция I 128; ~ молния F 143 ~ неустойчивость I 099
линейность L 072, L 073
линейный источник S 338; ~ шквал L 082(2)
линии ворота L 090
линия (спектра) поглощения L 074; ~ гребня A 380; ~ дивергенции L 078;
~ конвергенции/сходимости L 076; ~ ложбины A 381; ~ неустойчивость L 082;

~ разрыва скорости ветра L 068; ~ сдвига ветра L 067; ~ сдвига ветра L 081;
~ сканирования L 075; ~ тока L 077; ~ шквала L 082
литометеор L 094
логаритмический профиль скорости P 302; ~ разрез P 298
ложбина в верхней атмосфере T 017; ~ в западном перенос T 018; ~/талвег T 011
ложная луна L 117
ложное солнце S 136
ложные данные P 324; ~ наблюдения P 324 ; ~ перистые облака C 202
локализация атмосфериков L 097
лунная радуга C 441
лунное гало H 002
лунный столб C 309
лунные атмосферный прилив M 016
лучи полярного сияния R 113
лучистая энергия E 098
лучистый поток F 052
лысье облака (cal) C 015
люкс L 123
люксметр L 124
люмен L 100
Ла Нинья L 001

М М М

магнетосфера M 005
магнитная буря F 155
магнитный субшторм F 156
макроклимат M 001
макрометеорология M 002
макропогода S 126
макротурбулентность M 004
максимальная амплитуда порывов ветра (l_m) A 155;
~ дальности видимости - ВПП/RVR D 129; ~ продолжительность солнечного сияния
D 155(3) ; ~ скорость ветра в милях V 121; ~ скорость порыва (p) V 120;
~ температура T 047
максимально-минимальный термометр T 153
максимальный термометр T 145
малое гало/~ в 22° H 004
малооблачное небо C 129
малый ледниковый период E 106
манометрический анемометр A 210
маскированный фронт F 119
масштаб S 035; ~ FPP S 032; ~ Фужиты-Пирсона \bar{S} 032; ~ длины Мони́на-Обухова
L 121
масштабная высота \hat{I} 007
материнское облако N 092
мачта C 043
мгла, (сухая) мгла P 046
мегатермический климат C 239

медицинская клиоатология С 265 ; ~ метеорология М 089
межгодовая разность давления V 013 ; ~ разность температуры V 014
междумесячные колебания V 018
международная пиргелиометрическая шкала S 038
международный синоптический код приземных наблюдений С 287
международные единицы измерения U 063; ~ индексы I 023
междусуточные колебания V 018
межледниковая фаза F 016
межледниковый период I 131
мезоанализ A 182
мезокарта H 033
мезоклимат M 122
мезоклиматология M 123
мезомасштаб M 128
мезомасштабное возмущение P 096
мезомасштабный конвективный комплекс - МКК С 316
мезометеорология M 125
мезопауза M 126
мезопик M 127
мезоструя M 124
мезосфера M 129
мезосферное струйное течение С 472
мезосферные облака N 110
мезотермический климат С 240
мелкий дождь при безоблачном небе P 147
мелкие ледяные кристаллы A 020
мельничный анемометр A 205
мениск M 063
мерзлотомер С 415
меридиональная циркуляция С 189; ~ ячейка С 096
меридиональное течение С 460
меридиональный индекс I 054 ; ~обмен S 042
мерцание T 225; ~ звезд L 052
местная климатология T 179
местный ветер V 060; ~ климат С 236; ~ прогноз P 259
местоположение станции A 152
месячная таблица наблюдений T 005
месячный максимум температуры T 048; ~ минимум температуры T 056
металлический барометр B 063
метаморфозия снега M 072
метель T 211
метеор M 073
метеорная пыль P 189
метеорный след T 231
метеорограмма M 077
метеорограф M 075
метеоролог M 078; ~ - сотрудник по связи в порту A 101
метеорология M 079

метеорологическая авиационная управление А 353; ~ (теле)связь С 321;
~ авторитет в авиации А 353; ~ акустика А 034; ~ авиационная управление А 050;
~ будка Стивенсона А 038; ~ видимость V 130; ~ видимость ночью V 130;
~ информация I 077; ~ карта H 039; ~ обсерватория O 001(2) ; ~ оптическая
дальность -МОД D 127; ~ передача T 198; ~ площадка P 135; ~ ракета R 007;
~ сводка M 068; ~ сеть R 173; ~ служба S 079; ~ служба для обслуживания
авиации S 077; ~ станция S 236; ~ тенденция T 089
метеорологический бюллетень B 136; ~ ежегодник A 257; ~ институт S 079;
~ код C 284; ~ наблюдатель O 001(1); ~ прибор I 108; ~ прогноз P 237;
~ радиолокатор R 015; ~ спутник S 012; ~ шар-зонд B 011; ~ шум Z 018; ~ экватор
E 020; ~ элемент E 074
метеорологические обозначения S 099 ; ~ символы S 099
метеорологическое бюро S 079; ~ наблюдения O 014; ~ образование E 052;
~ обслуживание P 236; ~ штормовое предупреждение I 078; ~ сообщение M 069
метеоропатология M 100
метеорологические заболевания M 006
метод МОС T 026; ~ Монте-Карло M 106; ~ анализа высот изобарических
поверхностей M 115; ~ аналогов M 101; ~ водно-воздушного баланса M 103; ~ возмущений
M 108; ~ двойного теодолита S 155 ; ~ конечных разностей M 105; ~ модели со
статистическим выходом T 026; ~ последовательных приближений M 102;
~ релаксации M 111; ~ слоя M 113; ~ совершенного прогноза M 117; ~ точки росы M
109; ~ траекторий M 114; ~ частицы M 107
методы измерения высоты облаков M 116
метрическая высота \hat{I} 015
механическая работа L 098; ~ работа расширения L 099; ~ турбулентность T 273;
механической проницаемости снега (amer) S 168
микробар B 035
микробаровариограф M 130
микробарограмма M 131
микробарограф M 130
микроволновое зондирование S 156
микроклимат M 133
микроклиматология M 134
микроколебания давления M 142
микромасштаб M 139
микрометеорология M 136
микроплювиометр M 137
микропорыв M 138
микроструктура облаков M 140
микротермический климат C 241
микротурбулентность M 141
микрофизика облаков M 135
мила M 144
милибар (mb) M 145
минимальная температура T 054
миллиметр ртутного столба M 146
минимальная высота по/с часток/район A 134; ~ ночная температура T 057;
~ температура на поверхности травы T 058

минимальный термометр Т 146
минимум D 033
минтра М 150
мираж М 151
мировой радиометрический эталон - МРЭ R 125
мистраль М 156
мнимый фронт Р 325
многовариантный объективный анализ А 185
многозначительный облака N 111
многократное рассеяние D 106
многолетняя мерзлота \hat{I} 033
многоспектральный сканирующий прибор R 087
многоуровневая модель М 174; ~ тропопауза Т 237
многоцентровая депрессия D 036
моделированные осадки Р 209
модель ЛФМ М 173; ~ глобальной циркуляции М 203; ~ диффузии М 181;
~ климата М 171; ~ кучевого облака М 180; ~ облаков М 183; ~ общей
циркуляции - МОЦ М 203 подъема шлейфа М 205; ~ прогноза для ограниченной
площади М 185; ~ с мелкой сеткой для ограниченной площади М 173; ~ с мелькой
сеткой М 172; ~ циклона М 178; ~ циркуляции М 179; ~ циркуляции атмосферы
М 203
мокрый знег Z 034, Z 006, L 006
молния F 135
молярная доля водяного пара (N_v) Т 174; ~ доля водяного пара в насыщенном по
отношению к воде влажном воздухе (N_{vw}) Т 175; ~ доля водяного пара в насыщенном
по отношению по льду влажном воздухе (N_{vi}) Т 176
момент количества движения М 214
мониторинг климата S 333
мономолекулярная плёнка Р 060
монохроматическое излучение R 066
море лошадей С 010; ~ тумана М 010
мороз G 017, \hat{I} 029; ~ без инея \hat{I} 032
морозная ложбина Р 355
морозный карман Р 355
морось В 138
морсящий туман С 086
морская метеорология М 088; ~ мила М 144; ~ станция S239
морские облака N 088 ; (~)солевые ядра N 132; ~ сумерки С 410
морской аэрозоль А 095; ~ барометр В 062; ~ бриз В 119; ~ ветер В 119; ~ воздух
А 071; ~ климат С 237; ~ туман; С 069
мощность ветра С 031; ~ излучения F 052
мощные облака (con) С 341
муссон М 222
муссонная циркуляция М 222; ~ ложбина Т 020
муссонный климат С 243; ~ сезон S 083; ~ дождь Р 148; ~ туман С 082
мутность Т 246; ~ атмосферы О 035
Международная авиационная служба слежения за
Международное геофизическое сотрудничество - МГС С 384

Международный геофизический год - МГГ А 258; ~ полярный год - МПГ А 260;
~(е) год(ы) спокойного Солнца - МГСС А 259
Мировой метеорологический центр - ММЦ С 110; ~ радиационный центр - МРЦ С
115; ~ центр данных - МЦД С 113
Мозаготл М 163

Н Н Н

набла-оператор А 303
наблюдение О 002; ~ от самолёт А 270
наветренная сторона Р 034
навигация по спутниковым снимкам N 005
нагревание Î 018
наземная синоптическая станция S 257
наземное наблюдение О 009
накапливающий дождемер Р 164
наклон изобарической поверхности Р 017; ~ ионосферы Î 026; ~ оси антициклона Î
024; ~ оси циклона Î 025; ~ фронта Р 018
наклонная бидимость V 134
наковальня (inc) I 022; ~ кучево-дождевого облака N 029
накопление А 031
нанесение карты Î 045; ~ сетки на спутниковое изображение G 076
направление ветра D 115; ~ и скорость движения облака D 114
направление перемещения волн D 113
напряжение Рейнольдса T 095 ; ~ ветра F 097; ~ ветра у поверхности F 098;
~ вихрево сдвига T 095; ~ сдвига F 080; ~ турбулентного сдвига T 095
нарастание А 022; ~ льда А 032
насыщение S 018
насыщенная почва S 142
насыщенный воздух А 078
национальный метеорологический центр - НМЦ С 111; ~ радиационный центр С 116;
~ эталонный барометр В 057
нейтральная атмосфера N 027; ~ точка Р 352; ~ устойчивость E 006
нейтральной точки Р 341
нейтропауза N 026
нейтросфера N 027
небесный свод В 110
небо S 208
небольшой град М 041
небосвод В 110
небула N 009
нево В 110
неглубокая депрессия М 159
неизотропная турбулентность T 274
нелинейная неустойчивость (в динамических системах) I 100
неоглациация N 024
неоднородная нуклеация N 118
неподвижные (стоячие) вихри или возмущения T 249

непреднамеренное воздействие на климата М 208; ~ воздействие на погоду М 209
непросвечивающие облака (ор) О 036
нерасхожденный модель М 177
несжимаемая жидкость F 038
неустойчивая воздушная масса М 024; ~ волна U 041
неустойчивость I 082; ~ Гельмгольцу I 092; ~ сдвига I 092
неустойчивый воздух А 070
нефанализ N 014
нефелометр N 015
нефелоскоп N 016
нефилтрированная модель М 194
нефоскоп N 017; ~ Финемана N 020
нижняя граница облака В 072
нижний мираж М 153
нижние облака N 082
нижнее солнце Р 326
нижний циклон С 157
нижняя граница облака Î 006; ~ околозенитная дуга
низкий мираж М 153; ~ индекс I 055
низкоуровненное струйное течение С 471
нилас G 021
нисходящая земная радиация (излучение) R 043; ~ суммарная радиация R 048
нисходящий порыв R 100; ~ (воздушный) поток С 458
новый выпавшего снега покров S 298
номер станции I 024
номогуамма N 060
нормальный барометр В 064; ~ период Р 076
нормы N 113
нортер N 100
ночное выхолаживание R 118; ~ струйное течение С 473;
~ эффективное излучение R 033
нуклеация N 117
нулевой слой S 299
ньютон N 028

О О О

облака верхнего яруса N 098; ~ возникающие в результате промышленной деятельности N 106; ~ возникающие при взрывах N 104; ~ вулканических извержений N 103; ~ нижнего яруса N 082; ~ от водопадов N 102; ~ от пожаров N 105; ~ среднего яруса N 089;
облако N 061; ~ восходящего скольжения N 067; ~ дыма Р 055; ~ инверсии N 074; ~ конвекции N 065 ; ~ турбулентности N 076; ~ -трассер Т 218; облакомер С 087;
область роста давления М 030; ~ D (область ионосферы) R 141; ~ E R 142; ~ F R 143; ~ G R 144; ~ входа R 152; ~ высокого давления А 230; ~ выход R 150;
~ грозового очага F 057; ~ дельты R 150; ~ конвекции R 147 ; ~ низкого давления D 033; ~ ниского давления С 052; ~ падения давления М 149; ~ разгона F 022;
облачный вал В 036 ;

облачная дарожка D 148; ~ гряда B 017; ~ камера C 016; ~ капелька P 103; ~ капля P 103; ~ пелена V 139; ~ полоса B 026 ; ~ система S 116; ~ система депрессии S 117; ~ улица D 148; ~ шапка N 084;
облачное море M 011; ~ скопление G 070;
облачность N 011; ~лес P 045; ~ атлас A 320; ~ ветер V 040;
облачный покров N 011, P 056; ~ прожектор P 308 ; ~ сектор S 058; ~ слой S 269; ~ флаг N 085;
облачные полосы T 232; ~ частицы P 037;
обледенение A 032, G 036; ~ самолетов G 034; ~ судна G 035;
облученность I 167;
обнажения почива S 138;
обозначение облаков S 097; ~ станции I 024;
обрасываемый патрон R 005;
обратимый процесс P 290;
обратное вычисление разностей R 163; ~ рассеяние (атмосферное) R 165;
~ рассеяние (радар/радиолокатор) R 164;
обрывки тумана C 078;
обтекатель антенны радиолокатора R 096; ~ антенны радиолокатора R 097
общая облачность N 013; ~ циркуляция C 183
общее покрытие небесного свода облаками N 013; ~ количество озона O 081
общий прогноз P 255; ~ суммарный индекс I 070
обширный атмосферный ливень A 358
объект видимости R 160
объективный анализ изменений A 186
объективный анализ A 184; ~ прогноз; P 262
объем воздуха P 036
объемный вес почив D 019
обычная климатологическая станция S 228; ~ радиационная станция S 254
обязательный уровень N 052
огни святого Эльма F 058
однародная атмосфера A 340
однародный ряд (наблюдений) S 074
озерный ветер B 119; ~ эффект снежных бурь F 167
озеро холодного воздуха L 002
озон O 076
озонный Добсона S 178 ; ~ зонд O 079; ~ слой O 078; ~ щит S 054
озонметр O 077
озоносфера O 078
океаническая циркуляция под действием ветра C 191
океаничность O 022
окклюдированная депрессия D 041
окклюдированный фронт F 120
окклюзия O 025; ~ по типу теплого фронта O 026; ~ по типу холодного фронта O 028; ~ характера холодного фронта O 029
околозенитная дуга A 283
околополярный вихры V 141
околосольничная радиация R 060
окружающая температура T 038

окта O 030
октант O 031
омбометр M 137
омега-уравнение E 040;
опалесценция O 037;
опасная состояние S 214;
опасный полукруг S 068;
оперативная численная модель M 195;
оператор "набла" Гамильтона A 303;
оперение стрелки B 034;
опорная климатологическая станция S 227;
определение облаков I 003;
оптимальная интерполяция I 129;
оптическая плотность G 084; ~ масса воздуха M 022; ~ плотность облака D 020;
~толщина G 084;
оптический показатель преломления I 043;
оптическое зондирование атмосферы S 162;
опустынивание D 071 ; ~ оптическое явление F 092;
опыт с вращающимся сосудом/~ ~ вращающимися системами жидкостей E 144;
ореол A 344;
ориентир видимости R 160
орографическая депрессия D 042(1) ; ~изобара I 185; ~ инверсия I 156; ~ окклюзия
O 027; ~ снеговая граница L 066;
орографический ветровой поток S 050; ~ вихрь T 259;
орографическое облако N 093; ~ облако N 069;
орография O 065;
осадки (рга) P 187, P 193; ~ в лесу P 203, P 204, P 205;
осадкомер P157;
осаждение P 142; ~ тумана \hat{I} 002; ~ электронов P 142;
освещение L 107; ~ облаков L 106;
освещенность L 107 I 006;
оседание S 316;
осень T 177;
ослабление ветра C 007; ~ радиаций в атмосфере A 316; ~ солнечной радиаций A 316
осмометр O 072;
основание облака B 072;
основная волна U 046; ~ радуга C 445;
основной поток F 042;
особые явления погоды T 163;
оссение испарение M 013;
остров тепла I 109;
ось антициклона A 373; ~ гребня A 380; ~ депрессии A 374; ~ дилатация A 379;
~ ложбины A 381; ~ сжатия A 378; ~ сжимание A 378; ~ струйного течения A 377;
отблески суши (льда, воды) на нижней поверхности облаков H 012
отклонение A 002; ~ ветра \hat{I} 027;
отклонения точки росы D 011;
отклоняющая сила (вращения Земли) F 085;
открытые ячейки C 099;

относительный ветер V 028;
относительная влажность влажного воздуха по отношению ко льду (U_i) U 012;
~ влажность почив U 013; ~ влажность влажного воздуха по отношению к воде (U_w) U 011;
относительная высота G 088; ~ изогипса L 084; ~ топография T 182; относительное ускорение A 016; ~ число солнечных пятен N 150;
относительный геопотенциал G 088; ~ вихрь скорости V 149; ~ геопотенциал G 015;
отношение смеси насыщения по отношению к воде (r_w) R 106; ~ Боуэна R 108;
~ смеси (r) R 105; ~ смеси насыщения по отношению ко льду (r_i) R 107;
отопление \hat{I} 018;
отражательная способность R 126;
отраженная глобальная радиация R 038; ~ земная радиация R 045; ~ солнечная радиация R 037;
отрицательная вязкость V 092;
отсеченная депрессия D 052;
отсеченный антициклон A 242; ~ циклон D 052;
отставание барометра-анероида I 073;
оттепель D 076;
охлаждение R 115;
оценка ветра по наблюдениям со спутника V 068; ~ прогноза E 121;
очаг атмосфериков F 056; ~ воздушной массы R 155;
океаническая метеорология M 088;
очень значительна область C 128(2); ~ крепкий ветер V 076;
ошибка E 107; ~ окружения E 108;
ОНЧ излучения E 088;
Онгстрём A 215

П П П

паводок I 138
паводочный уровень N 035
падающий шар S 088
погода в срок наблюдения T 167
пак B 018
палеоклимат P 005
палеоклиматология P 006
памперо P 007
параметр Дикона профиля скорости ветра P 023; ~ Кориолиса P 022; ~ Россби P 024; ~ протяженности шерховатости C 297; ~ устойчивости P 021; ~ шерховатости C 297
параметризация P 019
парантели P 025
парантиселена P 026
параселена P 027
параселенный круг C 135
парастание льда на самолете G 034
парашутный радиозонд D 146
паргелий в 22^0 P 031; ~ в 46^0 P 032

паргелический круг С 136
парниковый эффект Е 055
парциальная потенциальная температура Т 061
парциальное давление Р 235
пасмурное небо С 127
пассатная зона С 121; ~ инверсия I 147; ~ ложбина Т 016
пассатный фронт F 130
пассатные кучевые облака С 431
пассаты А 123; ~ тропической зоны V 085; ~ в субтропиках V 085
пастаграмма Р 042
патрон дожигания R 004, R 005
пентада Р 063
пепельный свет L 105
первая радуга С 445
первичная депрессия D 045; ~ циркуляция С 193
первичное радиолокационное устройство R 016
перевернутый датчик I 163
перекрывающие средние M 056
переменный ветер V 079
перемещанный слой S 265
перемещающиеся ионосферные возмущения Р 095
перенасыщение по отношению к воде S 331
перенос западным ветром С 465; ~ количества движения Т 215;
~ осадками электрических зарядов из облака к земной
поверхности С 455 ; ~ радиации Т 193 ; ~ с запада на восток Т 214; ~ излучения Т
193; ~ энергии Т 192
переохлаждение S 330
переохлажденная вода А 267
переохлажденное облака N 099
переохлажденный дождь Р 151; ~ туман С 067
перепутанне облака (in) I 137
перехват осадков I 123
переход уровень N 049; ~ альтитуда А 141
переходный режим С 461; ~ слой S 271; ~ эксперимент Е 141
перигляциальный климат С 244
период Бомона Р 069; ~ волны Р 068; ~ годности Р 072; ~ ледохода D 076;
~ наблюдений Р 070
периодограмма Р 084
перисто-кучевые облака (Сс) С 198; ~ -слоистые облака (Cs) С 199
перистые облака (Ci) С 200; ~ облака струйного течения С 201
перламутровые облака N 112
перфектный газ G 004
песчаная низовая метель Т 208
песчания буря F 164; ~ мгла Р 049
песчаный поземок Т 210
пиксель Р125
пиранограмма Р 108
пиранограф Р 107

пиранометр P 109
пиргелиограмма A 024
пиргелиограф A 023
пиргелиометр A 027
пиргелиометрическая шкала S 037
пиргеометр P 113
пиротехнический патрон R 005
пиррадиометр P 121
питание A 122
плавучесть F 084
плавучий маяк S 247
плазмопауза P 132
плазмосфера P 133
планетарная атмосфера A 327; ~ волна U 046; ~циркуляция C 183
планетарный пограничный слой S 296
пластинка P 126
пленочный гигрометр H 069
плоская молния F 137
плоские облака (hum) H 090
плотномер P 062, S 168
плотность влажного воздуха D 017; ~ воздуха D 016; ~ излучения, излучаемость E 090; ~ сети D 022; ~ снега D 023; ~ сухого воздуха D 018
плотные облака(spi) S 196
плювиальный период P 077
плювиограф P 155; ~ с опрокидывающимся сосудом P 159
плювиометрический коэффициент C 307(2)
плювиометрическое отношение(коэффициент) C 307(1)
плювиометрия P 156
плювиоскоп P 165
пойма C 060
поверхностный сток S 052
поверхность постоянного давления S 326; ~ разрыва S 322
поворот ветра S 002
поглощательная способность A 006
поглощенная солнечная радиация R 034
поглощение в полярной шапке A 007; ~ радиации в атмосфере A 008; ~ погода V 151; ~ для полета с наземной ориентировкой C 332
подавление града P 276; ~ молний P 277
подветренная волна U 055; ~ депрессия D 042; ~ ложбина T 013; ~ сторона P 033
подвижные вихри P 098
подвижная метеорологическая станция S 240; ~ система M 143; ~ судовая станция S 248
подвижное судно S 248
поднятие горизонта M 152
подразделение службы погоды C 108
подспутниковая точка P 353
подфронтальное облако N 097
подъем управляемого воздушного шара S 153

подъемная сила F 084
подъемный индекс - LI I 045
поземок T 212
показатель преломления радиоволн I 044
полёт для разведки погоды Z 012
полётная документация D 136
поле ветра C 062; ~ давления C 051; ~ деформации C 053
полевая влагоемкость почвы C 026; ~ мельница V 021
полиметр Ламбрехта P 171
полиномная интерполяция I 130
политропная атмосфера A 341; ~ модель M 196
полная подъемная сила шара F 078; ~ радиация R 046
полное давление P 227
полоса (спектральная) кислорода B 021; ~ альфа излучения Лимана L 069;
~ поглощения B 024 ; ~ таяния S 284; ~ тумана B 016
полосы падения (vir) V 111; ~ поглощения водяным паром B 078;
~ полярного сияния B 077 ; ~углекислого газа B 019
полузасушливая зона Z 059
полунеявный метод M 118
полупостоянная депрессия D 050
полупостоянный антициклон A 241
полусуточная волна давления U 049
полушарная модель M 189
полярная радиация направленная вниз R 048
полюс холода P 176
поляриметр P 167
полярископ P 168
полярная депрессия D 044; ~ область низкого давления D 044; ~ ячейка C 092
полярное вторжение I 143; ~ затемнение E 152; ~ сияние A 347
полярный ветер V 063; ~ фронт F 123; ~ антициклон A 232; ~ вихры V 141;
~ воздух A 074; ~ климат C 246; ~ морской воздух A 072
полярные восточные ветер V 084
померзшая почва S 139
понижение (сужение) горизонта I 016; ~ горизонта D 032
поперечное сечение S 060
поперечный ветер V 058
поправка на вакуум C 394; ~ на капиллярность C 390;
~ на компенсацию шкалы барометра C 389; ~ на силу тяжести C 391; ~ на
температуру C 392
поправки альтиметра C 395
попутный ветер V 037
попятное движение R 167
пористость P 180
порог взлетная дорожка P 192; ~ контрастной чувствительности глаза P 191
порыв ветра R 098
посветные облачного пёба S 049
послесвечение S 310
пословицы о погоде P 321

постоянная Кармана С 354; ~ Стефана-Болцмана С 357; ~ депрессия D 043;
~ Болцмана С 351; ~ времени С 352; ~ морская платформа Р 134; ~ судовая
станция S 246; ~ фон Кармана С 354
постоянный антициклон А 238
потенциал, обусловленный гидростатическим давлением Р183 ;~ скорости Р
184
потенциальная неустойчивость I 091; ~ температура Т 062; ~ эквивалентная
температура Т 041; ~ энергия Е 097
потенциально возможное испарение Е 125
потенциальный вихрь V 148
поток (энергии) излучения F 052; ~ радиации на единицу площади (в точке
поверхности) I 167; ~ тепла F 043
потолочный прожектор Р 308
почвенный воздух А 097; ~ бур S 167; ~ термометр G 016
пояс пассатов С 121
правое вращение ветра V 042
превышение над уровнем моря А 137
предвестник Р 216
предиктанд Р 217
предиктор Р 219
предупреждение о неблагоприятных метеорологических условия А 372
предразряд Р 216
предсказатель Р 219
предсказуемость Р 218
предсказуемый Р 217
предупреждение града Р 276; ~ коды: жёлтый код, оранжевый ~, красный ~ С
289; ~ о тайфуне А 365; ~ о циклоне А 363; ~ об урагане А 366
предфронтальная гроза О 050
предфронтальный туман С 084
преобладаемая видимость V 136
преобладающий ветер V 046
преобразование климата М 206
прожекторная установка Р 308
приближение Буссинеска А 271; ~ Кертис-Годсона 272
прибор с непосредственным показаний I 105; ~ спутника ТАЙРОС для оперативного
вертикального зондирования -ТОВС S 173
приведение давления к стандартному уровню R 123;~ температуры к среднему
уровню моря R 124
привязной аэростат В 006; ~ зонд S 166
приземная инверсия I 155; ~ карта Н 040; ~ ложбина Т 012; ~ прогностическая
карта Н 038; ~ синоптическая карта Н 040
приземный ветер V 038; ~ озон О 080; ~ пограничный слой S 293; ~ радиационный
баланс В 086; ~ слой S 293; ~ туман С 080
прикладная климатология С 261; ~ метеорология М 082
приметы погоды Р 321
примитивные уравнения Е 049
приморский климат С 237
принцип Бабине Р 282

природный синоптический сезон S 084
проанализированная карта H 018
провал ионосферы T 015
проведение спутниковой съемки теплоемкости - НСММ S 010; ~ судов
рекомендуемым курсом (по условиям погоды) O 042
проверка прогноза V 104
проводимость воздуха C 334
прогноз/~ погоды P 237; ~ в пункте посадки P 248; ~ вероятности явления P 271;
~ климатических изменений P 245; ~ по аэродрому P 247; ~ по данным одного
наблюдателя P 270; ~ по маршруту P 250; ~ по маршруту P 252; ~ по одной
станции наблюдения; ~ по трассе P 250; ~ текущей погоды N 116; ~-рекомендация
P 251
прогнозирование поводков P 249; ~ с учетом корреляции P 242
прогнозист P 278
прогностическая карта H 035; ~ карта на период полета H 036; ~ карта
абсолютной топографий H 037; ~ приземная карта H 038
прогностические уравнения E 050
прогностический центр C 107
продвижение муссона P 306
продолжительность дождя D 158; ~ инсоляции яркого солнечного сияния D 155(1)
; ~ осадков D 158
продольный ветер V 037
продуктивная влажность почвы (H_d) U 009
прозрачность T 205
прозрачный (чистый) лед G 022; ~ чистый воздух A 077
проливной дождь P 152
промежуточный стандартный (синоптические) срок(и) O 052
промышленная метеорология M 087
проникающая конвекция C 379
проницаемость P 087
пропускаемость T 201
прорыв воздушной массы I 142
просачивание I 075, P 064
просвечивающие облака (tr) T 197
прослеживание ураганов S 334
пространственный заряд S 006
противградовая ракета R 003
противоградиентный ветер V 032; ~ поток F 041
противоизлучение C 366; ~ в атмосфере R 043
противолуна A 254
противосияние S 308
противосумеречная дуга A 280
противосумерки A 251
противосумеречные лучи R 114
протоновые осадки P 200
протоносфера P 320
профиль ветра P 304; ~ влажности P 303
прохождение радиации T 193; ~ фронта P 040

процент доверительности С 296; ~ от возможной продолжительности солнечного сияния F 096
процесс Вегенера-Бержерона Т 108; ~ нуклеаций Финдейзена-Бержерона Е 053;
~ подсчетного масштаба Р 292
процессов - ПИГАП Р 305
прошедшая погода Т 166
прояснение Î 046
прямая связь С 320; ~ связь одной точки с несколькими С 322; ~ солнечная радиация R 036
псевдоадиабата Р 322
псевдоадиабатический Р 322
псевдогелий Р 326
псевдопотенциальная смоченного термометра Т 063
псевдоадиабатный график D 079
псевдоадиабатический вертикальный градиент (температуры) G 058; ~ процесс Р 289
псевдоадиабатная диаграмма D 079
психрометр Р 328; ~ Ассмана Р 329; ~ -пращ Р 331
психрометрическая постоянная F 075; ~ разность D 095; ~ формула F 075
психрометрические таблицы Т 009
пурпурное свечение L 112
пурпурный свет С 310
пурпурный свет L 112
пустынный климат С 222
путь кратчайшего времени R 210
пылевой горизонт O 064
пылемер Р 333
пыльцевой анализ A 166
пыльная буря F 164
пыльная мгла Р 049; ~ низовая метель Т 208
пыльный поземок Т 210
пьезотропное уравнение E 041
пятилетие L 122
Паскал (Па) Р 041
Первый глобальный эксперимент ПИГАП-ПГЕП Р 280
Программа изучения глобальных атмосферных Кориолиса Р 022
параметр Россби Р 024; ~ протяженности шерховатости С 297; ~ устойчивости Р 021; ~ шерховатости С 297
параметризация Р 019
пантелей Р 025
пантиселена Р 026
параселена Р 027
параселенный круг С 135
парастание льда на самолете G 034
парашутный радиозонд D 146
паргелий в 22° Р 031
паргелий в 46° Р 032
паргелический круг С 136

парниковый эффект E 055
парциальная потенциальная температура T 061
парциальное давление P 235
пасмурное небо C 127
пассатная зона C 121; ~ инверсия I 147; ~ ложбина T 016
пассатный фронт F 130
пассатные кучевые облака C 431
пассаты A 123; ~ тропической зоны V 085; ~ в субтропиках V 085
пастаграмма P 042
патрон дожигания R 004, R 005
пентада P 063
пепельный свет L 105
первая радуга C 445
первичная депрессия D 045; ~ циркуляция C 193
первичное радиолокационное устройство R 016
перевернутый датчик I 163
перекрывающие средние M 056
переменный ветер V 079
перемещанный слой S 265
перемещающиеся ионосферные возмущения P 095
перенасыщение по отношению к воде S 331
перенос западным ветром C 465; ~ количества движения T 215;
~ осадками электрических зарядов из облака к земной
поверхности C 455 ; ~ радиации T 193 ; ~ с запада на восток T 214; ~ излучения T
193; ~ энергии T 192
переохлаждение S 330
переохлажденная вода A 267
переохлажденное облака N 099
переохлажденный дождь P 151; ~ туман C 067
перепутанное облака (in) I 137
перехват осадков I 123
переход уровень N 049; ~ альтитуда A 141
переходный режим C 461; ~ слой S 271; ~ эксперимент E 141
перигляциальный климат C 244
период Бомона P 069; ~ волны P 068; ~ годности P 072; ~ ледохода D 076;
~ наблюдений P 070
периодограмма P 084
перисто-кучевые облака (Cc) C 198
перисто-слоистые облака (Cs) C 199
перистые облака (Ci) C 200
перистые облака струйного течения C 201
перламутровые облака N 112
перфектный газ G 004
песчаная низовая метель T 208; ~ буря F 164; ~ мгла P 049
песчаный поземок T 210
пиксель P125
пиранограмма P 108
пиранограф/соляриграф P 107

пиранометр P 109
пиргелиограмма A 024
пиргелиограф A 023
пиргелиометр A 027
пиргелиометрическая шкала S 037
пиргеометр P 113
пиротехнический патрон R 005
пиррадиометр P 121
питание A 122
плавучесть F 084
плавучий маяк S 247
плазмопауза P 132
плазмосфера P 133
планетарная циркуляция C 183; ~ атмосфера A 327; ~ волна U 046
планетарный пограничный слой S 296
пластинка P 126
пленочный гигрометр H 069
плоская молния F 137
плоские облака (hum) H 090
плотномер P 062
плотномер S 168
плотность влажного воздуха D 017; ~ воздуха D 016; ~ излучения, излучаемость E 090; ~ сети D 022; ~ снега D 023; ~ снега D 023; ~ сухого воздуха D 018
плотные облака(spi) S 196
плювиальный период P 077
плювиограф P 155; ~ с опрокидывающимся сосудом P 159
плювиометрический коэффициент C 307(2)
плювиометрическое отношение(коэффициент) C 307(1)
плювиометрия P 156
плювиоскоп P 165
пойма C 060
поверхностный сток S 052
поверхность постоянного давления S 326; ~ разрыва S 322
поворот ветра S 002
поглощательная способность A 006
поглощенная солнечная радиация R 034
поглощение в полярной шапке A 007; ~ радиации в атмосфере A 008
погода V 151; ~ для полета с наземной ориентировкой C 332
подавление града P 276; ~ молний P 277
подветренная волна U 055; ~ депрессия D 042
подветренная ложбина T 013; ~ сторона P 033
подвижные вихри P 098
подвижная метеорологическая станция S 240; ~ система M 143; ~ судовая станция S 248
подвижное судно S 248
поднятие горизонта M 152
подразделение службы погоды C 108
подспутниковая точка P 353

подфронтальное облако N 097
подъем управляемого воздушного шара S 153
подъемная сила F 084
подъемный индекс - LI I 045
поземок T 212
показатель преломления радиоволн I 044
полёт для разведки погоды Z 012
полётная документация D 136
поле ветра C 062; ~ давления C 051; ~ деформации C 053
полевая влагоемкость почвы C 026; ~ мельница V 021
полиметр Ламбрехта P 171
полиномная интерполяция I 130
политропная атмосфера A 341; ~ модель M 196; ~ модель M 196
полная подъемная сила шара F 078
полная радиация R 046
полное давление P 227
полоса (спектральная) кислорода B 021 ; ~ альфа излучения Лимана L 069;
~ поглощения B 024 ; ~ таяния S 284; ~ тумана B 016
полосы падения (vir) V 111; ~ поглощения водяным паром B 078; ~ полярного сияния B 077; ~ углекислого газа B 019
полузасушливая зона Z 059
полунеявный метод M 118
полупостоянная депрессия D 050
полупостоянный антициклон A 241
полусуточная волна давления U 049
полушарная модель M 189
полярная радиация направленная вниз R 048
полюс уолода P 176
поляриметр P 167
полярископ P 168
полярная депрессия D 044; ~ область низкого давления D 044; ~ ячейка C 092
полярное вторжение I 143; ~ затемнение E 152; ~ сияние A 347
полярный ветер V 063; ~ фронт F 123; ~ антициклон A 232; ~ вихры V 141; ~ воздух A 074; ~ климат C 246; ~ морской воздух A 072
полярные восточные ветер V 084
померзшая почва S 139
понижение (сужение) горизонта I 016; ~ горизонта D 032
поперечное сечение S 060
поперечный ветер V 058
поправка на вакуум C 394; ~ на капиллярность C 390; ~ на компенсацию шкалы барометра C 389; ~ на силу тяжести C 391; ~ на температуру C 392
поправки альтиметра C 395
попутный ветер V 037
попятное движение R 167
пористость P 180
порог взлетная дорожка P 192; ~ контрастной чувствительности глаза P 191
порыв ветра R 098
посветные облачного пеба S 049

послесвечение S 310
пословицы о погоде P 321
постоянная Кармана C 354; ~ Стефана-Болцмана C 357; ~ депрессия D 043;
~ Болцмана C 351; ~ времени C 352; ~ морская платформа P 134; ~ судовая станция
S 246; ~ фон Кармана C 354
постоянный антициклон A 238
потенциал скорости P 184;
~, обусловленный гидростатическим давлением P183
потенциальная неустойчивость I 091 ; ~ эквивалентная температура T 041; ~ энергия
E 097; ~ температура T 062 потенциально возможное испарение E 125
потенциальный вихрь V 148
поток (энергии) излучения F 052; ~ радиации на единицу площади (в точке
поверхности) I 167; ~ тепла F 043
потолочный прожектор P 308
почвенный воздух A 097; ~ бур S 167; ~ термометр G 016
пояс пассатов C 121
правое вращение ветра V 042
превышение над уровнем моря A 137
предвестник P 216
предиктанд P 217
предиктор P 219
предразряд P 216
предсказатель P 219
предсказуемость P 218
предсказуемый P 217
предупреждение града P 276; ~ коды: жёлтый код, оранжевый ~, красный ~ C
289; ~ о неблагоприятных метеорологических условия A 373; ~ о тайфуне A
365 ; ~ о циклоне A 363; ~ об урагане A 366
предфронтальная гроза O 050
предфронтальный туман C 084
преобладаемая видимость V 136
преобладающий ветер V 046
преобразование климата M 206
прожекторная установка P 308
приближение Буссинеска A 271; ~ Кертис-Годсона 272
прибор с непосредственным показаний I
105; ~ спутника ТАЙРОС для оперативного вертикального
зондирования -ТОВС S 173
приведение давления к стандартному уровню R 123;
~ температуры к среднему уровню моря R 124
привязной аэростат B 006 ; ~зонд S 166
приземная инверсия I 155; ~ карта H 040; ~ ложбина T 012; ~ прогностическая карта
H 038; ~ синоптическая карта H 040
приземный ветер V 038; ~ озон O 080; ~ пограничный слой S 293; ~ радиационный
баланс B 086; ~ слой S 293; ~ туман C 080
прикладная климатология C 261; ~ метеорология M 082
приметы погоды P 321
примитивные уравнения E 049

приморский климат С 237
 принцип Бабине Р 282
 природный синоптический сезон S 084
 проанализированная карта Н 018
 провал ионосферы Т 015
 проведение спутниковой съемки теплоемкости - НСММ S 010;
 ~ судов рекомендуемым курсом (по условиям
 погоды) О 042
 проверка прогноза V 104
 проводимость воздуха С 334
 прогноз/~ погоды Р 237; ~ в пункте посадки Р 248; ~ вероятности явления Р 271;
 ~ климатических изменений Р 245; ~ по аэродрому Р 247 ; ~ по данным одного
 наблюдателя Р 270; ~ по маршруту Р 250 ; ~ по маршруту Р 252; ~ по одной
 станции наблюдения; ~ по трассе Р 250; ~ текущей погоды N 116; ~ -рекомендация
 Р 251
 прогнозирование паводков Р 249; ~ с учетом корреляции Р 242
 прогнозист Р 278
 прогностическая карта Н 035; ~ карта на период полета Н 036; ~ карта абсолютной
 топографий Н 037; ~ приземная карта Н 038
 прогностические уравнения E 050
 прогностический центр С 107
 Программа изучения глобальных атмосферных процессов - ПИГАП Р 305
 продвижение муссона Р 306
 продолжительность дождя D 158
 продолжительность инсоляции яркого солнечного
 сияния D 155(1) ; ~ осадков D 158
 продольный ветер V 037
 продуктивная влажность почвы (H_d) U 009
 прозрачность Т 205
 прозрачный (чистый) лед G 022; ~ чистый воздух А 077
 проливной дождь Р 152
 промежуточный стандартный (синоптические) срок(и) О 052
 промышленная метеорология М 087
 проникающая конвекция С 379
 проницаемость Р 087
 пропускаемость Т 201
 прорыв воздушной массы I 142
 просачивание I 075, Р 064
 просвечивающая облака (tr) Т 197
 прослеживание ураганов S 334
 пространственный заряд S 006
 противградная ракета R 003
 противогradientный ветер V 032 ; ~поток F 041
 противоизлучение С 366; ~ в атмосфере R 043
 противолуна А 254
 противосияние S 308
 противосумеречная дуга А 280
 противосумерки А 251

противосумерченные лучи R 114
протоновые осадки P 200
протоносфера P 320
профил влажности P 303; ~ ветра P 304
прохождение радиации T 193; ~ фронта P 040
процент достоверности C 296; ~ от возможной продолжительности солнечного сияния F 096
процесс Вегенера-Бержерона T 108; ~ нуклеаций Финдейзена-Бержерона E 053; ~ подсчетного масштаба P 292
прошедшая погода T 166
прояснение I 046
прямая звезда C 320 ; ~ связь одной точки с несколькими C 322; ~ солнечная радиация R 036
псевдоадиабата P 322
псевдоадиабатический P 322
псевдогелий P 326
псевдопотенциальная смоченного термометра T 063
псевдоадиабатный график D 079
псевдоадиабатический вертикальный градиент (температуры) G 058; ~ процесс P 289
псевдоадиабатная диаграмма D 079
психрометр P 32; ~8 Ассмана P 329; ~ -пращ P 331
психрометрическая постоянная F 075; ~ разность D 095; ~ формула F 075
психрометрические таблицы T 009
пурпурное свечение L 112
пурпурный свет C 310, L 112
пустынный климат C 222
путь кратчайшего времени R 210
пылевой горизонт O 064
пылемер P 333
пыльцевой анализ A 166
пыльная буря F 164 ; ~мгла P 049; ~ низовая метель T 208
пыльный поземок T 210
пьезотропное уравнение E 041
пяtilетие L 122
Паскал (Па) P 041
Первый глобальный эксперимент ПИГАП-ПГЕП P 280
Программа изучения глобальных атмосферных процессов - ПИГАП C 305

Р Р Р

рабаль R 001
равновесный климат C 234
равнодейственные дожди P 153
радар R 008, R 015; ~ с синтезированной апертурой - РСА R 009
радарный зонд R 019
радиальная составляющая ветра V 065
радиальный приток F 051

радиальные облака (ra) R 022
радиационная диаграмма D 084; ~ модель M 186; ~ станция S 253; ~ температура T 082
радиационное нагревание \hat{I} 022; ~ охлаждение R 120; ~ равновесие E 007
радиационный баланс R 032; ~ баланс атмосферы B 087; ~ балансомер P 122;
~ закон Кирхгофа L 041; ~ заморозок \hat{I} 031; ~ климат C 247; ~ термометр T 147;
~ туман C 076
радиационные пояса C 124; ~ пояса Ван Аллена C 124
радиация R 050; ~ земной поверхности R 040; ~ небесного свода R 035
радиационная инверсия I 149
радиоактивное выпадение S 063
радиоактивный трасер T 219
радиоактивные осадки P 208
радиоатмометр R 073
радиоветер R 094
радиоветровой зонд S 172
радиоветровое наблюдение O 017
радиоволновод R 075
радиогониометр R 078
радиоэлектрическая метеорология R 083
радиозонд R 090
радиозондирования станция S 217
радиозондовое наблюдение R 089
радиозондовый шар B 009
радиолокатор R 008; ~ с вертикально направленным лучом R 013
радиолокационная климатология C 266; ~ метеорология M 092; ~ отражаемость R 127
радиолокационное зондирование S 160; ~ ветровое зондирование S 160;
~ метеорологическое наблюдение O 015; ~ обнаружение штормов D 075; ~ эхо E 015, E 016, E 017; ~ уравнение E 042
радиолокационный измеритель рассеяния D 126
радиолокация R 008
радиомаксимограф R 082
радиометеорология R 083
радиометрия A 026
радиопеленгатор - РДП R 079; ~ с узким пучком R 080; ~ с узким сектором R 080
радиопеленгация R 078
радиопередача E 082; ~ в фиксированное время E 081
радиосияние R 074
радиотеодолит R 093
радиоуглеродное датирование D 002
радиозондирование R 089
радиус деформации Россби R 110
радияции R 039
радуга C 439; ~ в каплях росы C 443
радужность I 170
радиационный баланс Земли R 044; ~ баланс система Земля-атмосфера B 092
разветвлённая молния F 147

разделение климата S 312
 отдельные облака (pe) P 085
 размещение приборов E 150
 размножение ледяных частиц M 221
 размытый фронт F 115
 разновидности облаков V 020
 разорванные облака (fra) F 095
 разрешающая способность R 182
 разрешение R 182
 разрыв D 116
 заряд в атмосфере D 062; ~ в облаке D 061; ~ к земле, удар молнии T 220 ;
 ~ между облаками D 064; ~ между облаком и земли T 220; ~ от земли к облаку
 D 069
 район полётной информации R 151; ~ прогноза Z 056
 « ракетная » молния F 146
 ракетное зондирование R 006
 ракетный зондаж R 006
 рандомизация S 065
 рассеянная радиация R 056
 расположение станции C 388
 распределение Веибула D 133; ~ аэрозоля по частиц D 130; ~ давления D 132;
 ~ дождевых капель по размерам D 131; ~ капель по размерам D 131
 распространение звука P 315; ~ при прекращении инверсии F 149(2) ;
 ~ точки росы D 011
 рассеяние F S 289; ~ Ми D 101; ~ в атмосфере D 105; ~ вперед D 103; ~ облака
 Î 003; ~ тумана Î 002
 рассеянная радиация неба R 035; ~ солнечная радиация R 035
 растяжение вихревой трубки L 013
 расход D 006
 расходямость D 098, D 134
 расхождение D 134; ~ точка P 335
 расчёт гидрографа паводка C 003
 расчетный ливень A 361
 расчетный паводок I 139
 реагент реактивного воздействия на облака и туманы A 100
 регенерация депрессии R 135
 региональное метеорологическое бюро B 103
 региональная ассоциация A 311; ~ опорная синоптическая сеть R 176;
 ~ радиопередача D 099
 региональный прогноз P 253; ~ эталонный барометр B 059
 регистратор молний Î 037; ~ продолжительности солнечного сияния H 045
 регулируемый защитный барометр B 050
 регулярная радиопередача E 083
 режим R 136; ~ Россби R 139; ~ осадков R 138
 результирующая земная радиация R 044; ~ радиация R 032; ~ солнечная радиация
 R 039
 результирующий ветер V 067; ~ ливневой дождь P 149
 рекомендации зона R 153

релеевское рассеяние D 102
рельеф R 158
репер видимости R 160
репрезентативное метеорологическое наблюдение O 016
рефлектометр R 128
риометр R 187
роса R 197; ~ ветров R 199
росомер D 147
роченный испаритель G 011
ртутный барометр B 049; ~барограф с поплавком B 041 ; ~ термометр T 140
рудничная атмосфера A 333
ручной анемометр A 209
ряд метеорологического элемент S 072
ряды Фурье S 073
РЛС с активным ответом R 017
РОБИН S 088
РСМЦ C 112
Региональная сеть метеорологической телесвязи - РСМТ R 175
Региональный радиационный центр C 117; ~ специализированный метеорологический центр - C 112; ~ узел телесвязи - РУТ C 119; ~ центр зональных прогнозов - РЦЗП C 118
соляриграф P 107

С С С

самолётная разведка погоды Z 012
самолётное зондирование A 370
самописец сфериков I 037
самопишущий альбедометр A 116; ~ анемометр A 212; ~ дождемер P 155;
~ испаритель E 128; ~ прибор/регистратор I 107; ~ теодолит T 105; ~ барометр B 040
саму S 102
сборная прогностическая карта H 036
сборно-кинематическая карта H 019
сбрасываемый зонд D 146
свежий ветер B 125
сверкание S 047
сверхадиабатический градиент температуры G 059
сверхградиентный ветер V 074
сверхкраткосрочный прогноз P 265
сверхток C 456
сверхячейка S 320
свет R 070; ~ дневного неба L 103; ~ ночного неба L 104
светимость L 115; ~ ночного неба L 104
светлая окраска неба на горизонте надснежным покровом S 049
световая экспозиция I 006
световой поток F 049
светящиеся облака N 107
свечение неба L 103; ~ ночного неба L 104

свистящий атмосферик F 039
свободная атмосфера A 325; ~ конвекция C 378; ~ от облаков линия прямой видимости - CFLOS L 071; ~ подъемная сила шара F 077; ~ турбулентность T 272
сводка штормого предупреждения B 133
своеобразие S 103
сглаживание N 025
сдвиг ветра F 061
сейша S 064
северное сияние A 346
северо-восточный ветер C 424
североатлантический антициклон A 241
седиментация S 062
седловина § 002
сезон роста P 073; ~ таяния S 082
секкюзия S 056
секущий дождь, несомый ветром на здания P 136
селективное поглощение A 010
сельскохозяйственная метеорологическая станция S 218, S 220; ~ ~ ~ для специальных целей S 221; ~ метеорология A 108
семейство торнадо F 011; ~ циклонов F 010
серебристые облака N 109
сернистый ангидрид - SO₂ B 099
серный дождь P 146
серое излучение R 061
серый поглотитель C 401
сетка G 078; ~ Курихары G 077; ~ с крупным шагом G 080; ~ с мелким шагом G 079
сеточное телескопирование G 082
сеть климатических станций R 168; ~ наблюдений за сферами R 170; ~ станций наблюдений R 173
сибирский антициклон A 241
сигма-система координат S 111
сила Кориолиса F 085; ~ барического градиента F 082; ~ ветра F 087; ~ давления F 082; ~ излучения I 115; ~ испаряемости P 358; ~ света I 114; ~ трения F 099
сильная буря F 173
сильный ветер B 122, V 062; ~ гололед F 161; ~ дождь P 150; ~ ливень (с ветром или шквалом) F 160; ~ ливень (с ветром или шквалом) P 152; ~ шторм F 154
синева неба A 114
синоптика M 096
синоптическая карта H 039; ~ климатология C 267; ~ метеорология M 096; ~ положение S 127; ~ сводка M 070; ~ ситуация S 127; ~ станция S 255
синоптический анализ (погоды) A 188; ~ масштаб S 039; ~ метод M 112; ~ прогноз P 273; ~ срок O 051; ~ тип T 171
синоптическое наблюдение O 020
синхронный метеорологический спутник S 014
сирокко S 104
система фронтов S 114; ~ классификации тропических циклонов по спутниковы

изображениям S 106; ~ координат тета (θ) S 110 ; ~ (потенциальной температуры)
тета (θ) S 110; ~ озон-кислород S 124; ~ шаров-посетителей S 113
сифонный барометр B 052
скалярное поле C 058; ~ произведение P 297
сканирующий многочастотный микроволновый радиометр
СММР R 088 ; ~радиометр R 086
скачок D 116; ~ давления S 001
склянка G 021
скользящие средние M 056
скорость ветра V 097, V 124 ; ~ звука V 123; ~ испарения R 109; ~ истечения V 118;
~ падения V 115 ; ~трения V 117
скрытая неустойчивость I 098
скрытое тепло C 048
слабый ветер B 126
след U 066
следы веществ U 067; ~ выхлопа T 230; ~ элементовследы U 067
слепая посадка A 317
слияние (капель) C 282
слой атмосферы S 263; ~ выравнивания S 264; ~ инверсии S 268; ~ D S 280; ~ E S
285; ~ E_s S 286; ~ Экмана S 288; ~ F₁ S 290; ~ Хависайда S 285; ~ Эпплетона F₂ S
279 ; ~ мглы P 051; ~ постоянного потока S 266; ~ сдвига S 267; ~ трения S 296
слоистодождевые облака (Ns) N 030
слоистокучевые облака (Sc) S 275
слоистообразноеоблаке (кроме слоистых) S274
слоистообразованные облака (str) S 274
слоистые облака(St) S 300
случайный прогноз P 239
случная величина M 038
слякоть L 006
смена ветра I 146; ~ муссона I 144; ~ типа S 046
смерч T 234, T 243
смешанное облако N 090
смог S 130
смоченный термометр T 142, T 155
смывание R 002
снег Z 002
снеговая линия L 066
снеговой режим R 137
снегозадерживающий щит P 029
снегозащитное заграждение P 029
снегомер S 168, N 056
снегомерная рейка R 186я; ~ съёмка/снегосъёмка R 157
снегоотборник S 168
снегопад Z 002
снежинки C 420
снежная буря F 166; ~ крупа M 042; ~ низовая метель T 211; ~ подушка P 089;
~ слепота O 057

снежный буран F 166 ; ~ заряд R 099; ~ ливень A 362; ~ обвал A 356; ~ покров R 178 ; ~ покров S 272; ~ туман P 011; ~ флаг P 011
снежные завалы T 233; ~ зерна G 069; ~ кристаллы C 420; ~ хлопья F 134
снимки с коротким интервалом I 014
собственное свечение атмосферы L 102
содар S 137
содержание влаги (q) U 015
солевая дымка P 050; ~ мгла P 050
соленоид S 146
соленоидальная модель M 197
солифлюкция S 149
солнечная активность A 028 ; ~ вспышка E 115; ~ постоянная C 356; ~радиация R 055
солнечно-синхронная орбита O 059; ~ -синхронный спутник S 014
солнечное гало H 002; ~ радиоизлучение E 085
солнечный атмосферный прилив M 016 ; ~ ветер V 070; ~ зенитный угол U 059;
~ столб C 309; ~ цикла C 171
солнечное отражение R 131
соляриграмма P 108
соляриграф P 107
соляриметр P 109
солярный климат C 248
сообщение ухудшение (погода) M 065; ~ ухудшение (погода) M 066
сообщения CLIMAT C 221
сопротивление воздуха R 181
составляющая порывистости C 318
состояние влётная дорожка S 210
состояние земной поверхности S 211; ~ моря 209; ~ неба S 208;
~ поверхности почвы S 211; ~ погоды S 212
сосущая сила почвы T 101
сохранение вихря скорости C 347; ~ завихренности C 347; ~ массы C 345; ~ энергии C 344
спектр S 186; ~ капель D 131; ~ мощности S 191; ~ поглощения S 188; ~ сумерек S 187; ~ турбулентности S 190; ~ турбулентных вихрей S 194 ; ~ эмиссии S 189
спектральная модель M 198; ~ плотность (радиационной энергии) D 025
спектральное численное прогнозирование P 261
спектральный численный анализ A 183
спектральные линия L 091
спектрогелиограф S 179
спектрометр S 180; ~ дождевых капель S 183; ~ размера капель S 183
спектроскоп для водного пара S 185; ~ с водяным паром S 185
спектрофотометр Добсона S 178
спецификация кода S 176
специальные всемирные интервалы - СВИ I 135
спираль Экмана S 195
спиральная пролоса B 027
спиртовый термометр T 136
сплошная молния F 137

спонтанная конденсация С 328; ~ нуклеация N 119; ~ сублимация S 314
спонтанное замерзание С 339
спорадический слой E S 286
спутник с экваториальной орбитой S 009; ~ НСММ S 010; ~ на околополярной орбите S 013; ~ на полярной орбите S 013
спутниковая метеорология M 094
спутниковое наблюдение O 018
спутниковый инфракрасный спектрометр - СИКС S 184; ~ снимок I 010
средняя барометрическая температура T 052; ~ годовая амплитуда температуры A 154; ~ месячная максимальная температура M 047; ~ месячная минимальная температура M 048; ~ скорость ветра V 122
среднее M 052; ~ значение M 052; ~ квадратичное отклонения A 003
среднеквадратичная ошибка A 003
среднесрочный гидрологический прогноз P 256; ~ прогноз P 264
средние за период M 060; ~ междусуточные колебания V 015; ~ облака (med) M 061; ~ по площади осадки P 211
среднеземноморский тип климата; C 238; ~ фронт F 132
средний уровень моря - СУМ N 055
средняя атмосфера A 326; ~ геометрическая M 055; ~ междусуточная изменчивость V 015; ~ суточная максимальная температура за месяц M 050; ~ суточная минимальная температура за месяц M 051; ~ суточная температура T 053
срочный термометр T 151
стадия града S 203; ~ дождя S 204; ~ снега S 205
стандартная атмосфера A 342; ~ высота \hat{I} 016; ~ изобарическая поверхность S 327; ~ температура T 085
стандартный дождемер P 162; ~ срок наблюдения O 054
станция для наблюдения за грозами S 232; ~ метеорологических наблюдений S 236; ~ плавучем маяке S 247; ~ измерения осадков P 181
статика атмосферы S 216
статистическая модель M 199
статистический прогноз P 274
статическая неустойчивость I 096; ~ устойчивость S 200
стационарный фронт F 113; ~ циклон D 051
стационарный барометр B 055
стена песка, ~ пыли Z 030
степень вероятности C 296; ~ выхолаживания P 356
степенной закон профил P 301
степной климат C 231
стереографическая проекция P 312(3)
стоградусная шкала S 025
сток S 053; ~ тепла P 359
стоковый ветер V 030
стокообразующие осадки P 201
столбчатые снежные кристаллы C 422
стохастическая модель M 200
стоячая волна U 051
стоячее облако N 095
стратопауза S 276

стратосфера S 277
стратосферное потепление Î 021; ~ управление G 026
стратосферные пассаты A 125; ~ аэрозоли (аэрозольные частицы) A 096
стрелка ветра S 019
стреловидный лидер T 216
строение атмосферы S 311
струйное течение C 469
струйное течение на краю полярной ночи C 470; ~ течение нижнего уровня - LLJ C 471
ступенчатый лидер T 217
субгеострофический ветер V 072
субградиентный ветер V 072
субъективный прогноз P 275
сублимационный гигрометр H 067
сублимация S 313
субрегиональная радиопередача E 084
субтропический антициклон B 112; ~ зона высокого давления B 112; ~ пояс высокого давления B 112
субтропические штили C 009
сугров T 233
судно погоду S 246; ~ станция S 239
судовое наблюдение O 008
сужение горизонта I 016
сумеречная дуга A 286
сумеречное свечение L 114
сумеречные лучи R 114; ~ цвета C 428
сумерки C 407
сумма(рная) температур(a) T 035
суммарная испаряемость E 133; ~ радиация R 046
суммарное испарение E 132; ~ испарение E 135
суммарный дождемер P 164 ; ~ пиргеометр P 115; ~пиранометр P 111;
~ пиррадиометр P 122
супергеострофический ветер V 073
суровая погода V 152
суточная амплитуда температура A 158; ~ волна давления U 035;
~ максимальная температура T 050 ;~минимальная температура T 059
сухая адиабата A 048; ~ конвекция C 381; ~ линия L 089; ~ стадия S 206
сухой язык L 058; ~ ветер V 078; ~ воздух A 082; ~ знег Z 007; ~ период P 081;
~ сезон S 085; ~след T 229; ~ термометр T 156
сухоадиабатический A 048; ~ градиент температура G 050
суховей S 318
сфера рассеяния E 140
сферики S 087
сферический пиранометр P 112; ~ пиргеометр P 116; ~ пиррадиометр P 123
схема кода F 067;~ конечных разности Лакса-Вендорфа S041;~ нанесения данных
(на синоптическую карту) M 187; ~ центральных конечных разностей D 096
сходимость C 338 ; ~точка P 335
сцинтилляция S 047

счетчик ионов С 361 ; ~ молний С 133; ~ ядер конденсации С 363; ~ ядер Р 333

Т Т Т

тайфун Т 010

таблица поправок к барометру Т 003;~ приведения давления Т 006;~ светового рассеяния Т 001

тангенциальная составляющая ветер V 075

таяние снег Т 178

твистер (разговорн.америк.) Т 184;~ торнадо Т 184

текущая погода Т 167

телевизионная передача информации о погоде В 137

телеметеорограф Т 031

телеметеорография Т 032

[телесвязь] Т 028

телеметеорометрия Т 033

телескопический ряд S 075

телефотометр Т 030

температура Т 073;~кипения Р 337;~ на почве Т 045;~точка инея Р 347;

~ вершины облака Т 046;~ воздуха Т 037;~ излучения Т 082;~ конденсации

Т 077; ~ на поверхности почвы Т 045;~ по сухому термометру Т 072;

~ поверхности воды/ озера, реки, моря Т 066;~покрытого льдом термометра

(T_i) Т 070; ~ почвы Т 065;~ смоченного термометра Т 071;~ точки росы Р 346

температурная аномалия А 221;~ шкала Ранкина S 028;~ шкала Реомюра

S 029;~ шкала Цельсия S 025;~ шкала Фаренгейта S 026

температурный диапазон точки росы D 011

темпорали Т 087

тень U 002

теодолит Т 104

теорема о циркуляции (Бьеркнеса) Т 106;~ циркуляцией Бьеркнеса Т 106

теоретическая метеорология М 098

теория подобия турбулентности Т 118;~ Бержера-Финдайзен Т 108;~ ледная

кристаллов Т 108;~ полярного фронта Т 114;~ резонанса Т 116

тепловая депрессия D 053

тепловой баланс В 081(1) ;~ баланс снежного покрова В 091;~ экватор E 021

теплое облако N 064

тёплая адвекция А 059;~ депрессия D 034;~ область высокого давления А 233

тёплый антициклон А 233;~ воздух А 064;~ дождь Р 140;~ сектор S 057;~ туман С

066;~ фронт F 110;~ циклон D 034

термик Т 119

термистор Т 120

термисторный анемометр А 207;~ термометр Т 144

термическая адвекция А 059;~ асимметрия А 307;~ депрессия D

053;~ завихренность V 150;~ зона С 123;~ радиация R 068;~ шероховатость R 205;

~ эффективность E 065

термический антициклон А 243;~ ветер V 077;~ вихрь V 150;~ пояс С 123;~ экватор

E 021

термическое загрязнение Р 175;~ управление G 027

термоанемометр А 204
термобарическое поле С 059
термогигрограмма Т 129
термогигрограф Т 128
термограмма Т 127
термограф Т 126
термодинамика Т 125
термодинамика атмосферы Т 124
термодинамическая диаграмма D 092;~ температура покрытого льдом термометра (T_i) Т 070; ~ температура точки росы Р 346;~ температура точки замерзания (T_f) Т 067
термометр Т 132;~ Сикса Т 153;~ с термистором Т 144;~ с зачерненным резервуаром Т 141; ~ сопротивления Т 143;~ -атташе Т 134;~ -пращ Т 152
термометрическая будка А 038
термометрический навес А 038
термопара Т 154
термопауза Т 158
термосфера Т 159
термотропная модель М 201
термохигрометр Т 130
термоциклогенез Т 122
тетаграмма Т 160
тетрон В 014
тефиграмма Т 024
техноклиматология Т 027
технологический спутник для изучения ресурсов Земли - ERTS S 017
течение грунта S 149;~ под действием ветра С 453
тип климата Т 169;~ погоды Т 170;~ распределения давления D 132;~ циркуляции Т 168
тихий ветер В 123
ток снабжения С 451
токи Биркеланда С 464
толща снежного покрова R 178
топоклиматология Т 179
торнадо Т 184
точечный источник S 339;~ разряд D 067
точка (постоянного) завядания Р 345;~ Араго Р 349;~ Бабине Р 350; ~ Брюстера Р 351;~ замерзания Р 334 ;~ замерзания Р 343;~ инея Р 347; ~ кипения Р 337 ; ~ окклюзий Р 344;~ плавления Р 339 ;~ радиации Р 340; ~ росы (T_d) Р 346; ~ симметрии Р 338
точность А 033, Р 215
травянистая почва S 141
траектория Т 189;~ депрессии D 028;~ постоянного абсолютного вихри скорости - САУТ Т 190
трамонтана Т 191
транкационная ошибка Е 109
трансзонд В 008
трансмиссометр Т 200
транспирация Т 206

трансформация воздушной массы Т 196
трение F 099
третичная циркуляция С 195
триpletное состояние Р 354
тройная точка Р 354
травал Р 015
тропическая высотнотропосферная ложбина-ТВТЛ Т 022;~ метеорология М 099
тропический воздух А 080;~ климат С 259;~ морской воздух А 073; ~ муссонный климат С 272;~ циклон С 166
тропическое спакоиство С 010
тропопауза Т 236
тропосфера Т 238
тропосферный озон О 080
трубка Пито Т 242
туман С 065;~ высотной инверсии С 073;~ испарения С 072;~ на возвышенностях С 074 ;~парения С 072;~ парения М 013 ;~ склонов С 075 ;~смешения С 071;
~ тропического воздух С 070
туманная капель Р 105;~ радуга С 442
туманный день Z 021
туманообразное облака (neb) N 010
турбопауза Н 085
турбулентная адвекция А 060;~ вязкость V 093;~ диффузия D 107;~ скорость V 127;
~ составляющая С 318;~ теплопроводность С 335
турбулентность Т 267 ;~атмосферы Т 266;~ при ясномнебе - САТ Т 271
турбулентный поток F 053;~ вихры Т 256 ;~перенос А 060;~ пограничный слой S 297;~ след Т 269;~ тепловой поток F 054;~ уровень конденсаций N 040
тыл депрессии Т 226
ТАЙРОС Т 173
ТОСС Т 185
Техническая Комиссия С 313

У У У

убытки от заморозков Р 002
увеличенный снимок F 089
углекислота В 098
углеродный цикла С 173
угловое ускорение А 017
угломер А 121
углубение депрессии А 043
угол между реальным и геострофическим (градиентным) ветром U 057
угольный ангидрид В 098
удар лидера L 054
ударная волна U 028
удельная теплоемкость С 050;~ теплота С 050
удельный вес почвы D 021
узел N 059
указатель нуля шкалы барометра V 087
ультрафиолетовая радиация (излучение) R 069

улучшение погоды А 147
 умеренный ветер В 124
 универсальный дождемер Р 162
 управление G 025;~ погодой М 207
 упругость водяного пара (e') Р 228;~ насыщения в чистой фазе по отношению
 ко льду (e_i) Т 098; ~ насыщения водяного пара в чистой фазе по отношению к
 воде (e_w) Т 097; ~ насыщения водяного пара для влажного воздуха отношению
 к воде (e'_w) Т 099; ~ насыщения водяного пара для влажного воздуха по
 отношению по льду (e'_i) Т 100
 уравнение газа Е 028;~ завихренности Е 044;~ Клаузиуса-Клапейрона Е 024;
 ~ Маргулеса Е 036;~ Мони́на-Обухова Е 038 ;~ баланса Е 027;~ вихря Е 044;
 ~ дивергенции Е 030;~ количества движения Е 037;~ неразрывности Е 026;
 ~ состояния Е 028;~ статического равновесия Е 034;~ энергии Е 032;~ тенденции
 Е 043; ~ движения Е 051;~ Навье-Стокса Е 039
 уравновешенный шар-зонд В 008
 ураган U 065
 уровень N 033 ;~ замерзания/высота изотермы 0°C N 054; ~ конденсации N
 037;~ конденсаций для адиабатически восходящего воздуха - LCL N 038;
 ~ обледенения N 046;~ свободной конвекции - LFC N 041;~ таяния N 048
 усиление атмосферного фронта I 112
 ускорение силы тяжести А 013;~ циркуляций А 012
 условие неустойчивости С-F-L (Куран, Фридрикс и Леви) I 086
 условная высота А 140;~ неустойчивость I 089;~ неустойчивость второго рода
 - CISK I 090
 успешность прогноза I 050
 усредненная величина М 052
 устанавливаемый на спутнике ИК спектрометр S 184
 установка альтиметра С 002
 устойчивая воздушная масса М 025
 устойчивость S 197
 устойчивый воздух А 079
 устойчивые западные ветры М 021
 уточнение прогноза А 148, Е 138
 утренние хоры С 403
 уходящая радиация (длинноволновая) R 031
 ухудшение погоды \hat{I} 034
 ущерб от градобития Р 001
 УФ - дозиметр D 144;~ - излучение R 069

Ф Ф Ф

фён F 059;~ из свободной атмосферы F 060
 фёновая гряда Z 028 ;~ волна U 029 ;~стена Z 028
 фёновое облако N 070
 фёновый просвет В 114 ;~ разрыв В 114;~ вал Z 028;~ воздух А 068
 фазовая скорость V 116
 фазовое превращение S 044
 фазовый переход S 044
 факсимильная карта Н 027

фактическая плотность почвы D 021
фактическое время наблюдения O 043; ~ испарение E 132
фактор аридности I 032; ~ мутности/~ ~ Линке F 008;~ охлаждения I 061;
~ охлаждения ветром I 061 ; ~поглощения A 006
фенограмма F 017
фенологическая аномалия A 224; ~ интерфаза I 124; ~ карта H 028
фенологическое наблюдение O 011
фенология F 018
физика Земли G 012; ~ атмосферы F 033 ;~ облаков F 034
физическая гидродинамика H 051 ;~ климатология C 264;~ метеорология F 033;
~ диффузия D 100
фиксирование сфериков L 097
филмирование облаков A 218
филтрация шума F 025
фильтрация F 026
фильтр Кальмана-Бюси F 028
фильтрованная модель M 190
фильтрованные уравнения E 048
фирн F 029
фирновая линия L 061
фитоклимат F 030
фитоклиматология F 031
фитотрон F 032
флажок F 012
флюгер A 198, G 028;~ Вильда G 029 ;~
для измерения направления вектора ветра в пространстве двухкомпонентный
анемометр A 199
фоновое загрязнение P 174
фоновый уровень N 044
форма неба F 066;~ течения C 336
формула видимость Кошмидера F 071;~ воздушной дымки F 071
фотограмметрия облаков F 091
фотометеор F 092
фотометр F 093;~ небесного свода F 094
фотохимический смог S 131
фреон C 276
фригориграф F 103
фригориметр F 104
фронт F 106;~ морское бриза F 131;~ окклюзии F 120;~ точки росы L 089
фронтальная волна U 025;~ гроза O 049;~ зона Z 058;~ инверсия I 154;~ модель
M 191;~ поверхность S 324 ;~ система S 114;~ теория T 113
фронтальный туман C 077
фронтальные осадки P 212
фронтогенез F 128
фронтотиз F 129
фронтологический анализ A 179
фумигация F 149(2)

функция вынуждающего воздействия F 152; ~ потока F 151;
~ распределения Маршалла-Палмера F 153
Фата Моргана F 013
Фраунгоферовы линии L 092

Х Х Х

хабуб H 001
хамсин H 009
характеристика барической тенденции C 036
харматан H 010
хемопанза C 142
хемосфера C 143
химический гигрометр H 066; ~ состав осадков C 319
хлопьевидные облака F 036
хлопьеобразование (flo) F 036
хлопья снега F 134
хлорофтороуглерод - ХФУ C 276
хобот (tub) T 243, T 234
холодная адвекция A 059; ~ депрессия D 047
холодный антициклон A 240; ~ купол C 433; ~ фронт F 125; ~ циклон D 047
хребтовидные облака (ve) V 105
хромосферное извержение E 115
хронометрический радиозонд R 092

Ц Ц Ц

цветовая температура T 079
центр действия C 104; ~ полётной информации C 106; ~ связи C 105
центральная депрессия D 035
центральное прогностическое бюро C 107
церанометр, церанограф C 133
цианометр C 150
цианометрия C 149
цикл C 167; ~ Брикнера C 172; ~ Карно C 174; ~ солнечных пятен C 171
цикла индекса C 175
циклогенез C 151
циклолиз C 152
циклон D 033; ~ в верхней атмосфере C 155; ~ с обратным движением D 048
циклоническая волна U 025; ~ циркуляция C 187
циклонический сдвиг F 065
циклонические осадки P 197
циклоническое вращение C 187; ~ поле C 052
циклострофический ветер V 031
цилиндрическая проекция P 312(1)
циркуляция C 184; ~ Уокера C 196; ~ атмосферы C 182; ~ внутренних вод C 170
циркумсолярная радиация R 060
цифра кода C 178

Ч Ч Ч

частичный облачность N 012
частота Брюунта-Ваисала F 100; ~ порывов (n) F 101
часть воздуха P 036
чашечный анемометр A 202
чашка барометра R 179
черги C 138
чередованный аэропорт A 086
черное тело C 402
черный ветер R 161
четвертичный книмат C 227
четечная молния F 144
четырёхмерный анализ A 176
чечевицеобразованные облака (len) L 048
чинук C 147
численная неустойчивость I 101 ;~ прогностическая модель M 184 ;~ устойчивость S 202
численное интегрирование I 111;~ моделирование S 101;~ прогнозирование погоды - ЧПП P 260
численный прогноз P 260; ~ Тэйлора N 148; ~ Россби N 146; ~ Фруда (Fr) N 139
число Авогадро L 024;~ Архимеда N 137;~ Будыко N 138;~ Вольфа N 150; ~ Маха N 140; ~ Нуссельта N141; ~ Прандтля N 142; ~ Рейнольдса N 144; ~ Релея N 143; ~ Ричардсона N 145; ~ Стэнтона N 147
числовой индекс станции I 024
чистый воздух A 077
Член ВМО M 062

Ш Ш Ш

шаг P 039
шамал § 001
шапка кучевого облака (pil) P 106
шар постоянным объемом B 007;~ -зонд B 013;~ -пилот B 012
шаровая молния F 138
шарпилотная станция S 235
шарпилотный круг P 131 ;~ планшет P 131
шарпилотные наблюдения S 159
шары из снега R 207
шероховатость поверхности R 204
широта лошадей L 010
шкала S 035; ~ волнения S 036; ~ состояния моря S 036; ~ Бофорта S 022; ~ шкала Кельвина S 023; ~ Линке для оценки неба S 033; ~ Фаренгейта S 026
шкаф для барометра C 475
шквал G 073; ~ с мокрый снег V 108
шкваловый ворот N 094
шквальные облака N 073
шлейф P 008
штиль C 006
шторм V 052
штормовой конус S 069;~ нагон U 031

штормовое предупреждение А 364, ~ предупреждение А 367, А 369, А 371
шум (в динамической метеорологий) Z 017
шкала Кельвина S 023

Э Э Э

эйлеровский ветер V 051
эйлеровы координаты С 385
эвапогрограмма E129
эвапориметр E130
эвапорограф E 128
эвапотранспирация E 135
эвапотранспирометр E 136
эвапотрон E 137
электрохимический зонд S 169
экваториальная волна U 036; ~ зона затишья C 008; ~ зона штилей C 008;
~ ложбина T 014
экваториальный воздух A 069; ~ фронт F 116
экваториальные восточные ветры V 082; ~ западные ветры V 083
эквивалент влажности U 010
эквивалентная баротропная модель M 170; ~ высота аэропорта A 133;
~ температура T 042; ~ ширина L 012
эквивалентный встречный ветер V 048; ~ попутный ветер V 048; ~ продольный ветер
V 048
экзосфера E 140
эклиптика E 009
экоклиматология E 011
экология E 012
экологическая климатология E 011
экран радиолокатора E 018; ~ -а E 019
экзогенные влияния I 076
экспериментальная метеорология M 084
экстраполяция E 153
экстремальная температура T 083; ~ ультрафиолетовая радиация R 049
электризация облаков E 069
электрический заряд S 005; ~ гигрометр H 070; ~ термометр T 149
электрические токи в атмосфере C 474
электрическое поле C 056
электрозонд E 072
электромагнитное излучение R 057
электрометеор E 071
электронный термометр T 150
электросвязь T 028
электроструя E 070
элемент для определения точки росы C 098; ~ с окисью алюминия, используемый
для измерения влажности S 070
элементарно синоптическое процесс P 291
эмаграмма E 075, E 076
эмиссионная линия L 080

эмиссия E 079(1)
эмпирическое среднее (значение) M 054
энергетика атмосферы E 092
энергетическая диаграмма D 085; ~ освещенность (в точке поверхности) I 167;
~ светимость E 090; ~ сила света (источника в данном направлении) I 115;
~ экспозиция (в точке поверхности для данной длительности) E 149; ~ яркость L 108
энергетический баланс B 084; ~ каскад; C 038; ~ спектр S 191
энергия излучения E 098; ~ турбулентности E 093
энстрофия E 099
энтальпия E 100
энтропия E 101
эоловый E 102
эстеграмма E 116, E 118
эталонный барометр B 056 ; ~ прибор I 106
этезии V 050
эффект обращения E 059; ~ Бержерона E 053; ~ Вентури E 060; ~ Доплера E 056;
~ Ленарда E 058; ~ Умкера E 059; ~ Фарадея E 057
эффективная высота дымовых труб Î 008; ~ радиация R 029; ~ температура T 043
эффективное испарение E 132
эффективность захвата E 063; ~ осадков E 064 ; ~ слияния E 061; ~ столкновения
E 062
эффективный пиранометр P 122
эхо торнадо E 013
эшелон полета N 050
Эксперимент по наблюдению трансформации воздушных масс - АМТЭКС E 143
Эль Ниньо E 066

Ю Ю Ю

юго-западный ветер A 349
южное колебание O 066; ~ сияние A 345
южный ветер A 349
южноатлантический антициклон A 241

Я Я Я

яркая полоса B 028
яркое солнечное сияние I 081
ясный воздух A 066
явление дифракции F 020
ядра конденсации N 125
ядро N 121; ~ Айткена N 122; ~ замерзания N 127; ~ морской соли; ~ сторания N
124; ~ струйного течения N 133; ~ сублимации N 130
язык тепла L 056; ~ холода L 057
якобиян J 001; ~ Аракавы J 002
ярд Y 001
яркостная температура T 082
яркость L 107; ~ облаков L 106

ячейка конвекции С 093; ~осадков С 095; ~ Бенара С 089; ~ Гадлея С 091;
~ Ферреля С 090
ячеиковая конвекция С 376;~ облачная конвекция С 337;~ циркуляция С 186
ящик для барометра С 475

INDICE ALFABETIC SPANIOL
ÍNDICE ALFABÉTICO ESPAÑOL

AAA

ablación A 005
abrigo de termómetro a contracorriente A 040, ~ meteorológico de Stevenson A 038, ~ meteorológico para instrumentos A 038, ~ meteorológico para termómetros A 038, ~ termométrico de Rosemount A 041
absorción atmosférica A 008, ~ auroral A 009
, ~ en el casquete polar A 007, ~ selectiva A 010
absortancia A 006
aceleración A 014, ~ absoluta A 015, ~ angular A 017, ~ de la circulación A 012, ~ de la gravitación A 013, ~ relativa A 016
acción de bloqueo B 107, ~ rectora G 025, ~ rectora de la estratosfera G 026, ~ rectora térmica G 027
acdar A 019
aclaramiento Î 046
aclimatación A 021
acondicionamiento de aire C 253
acoplamiento estratosférico C 432
acreción A 022
actinógrafo A 023
actinograma A 024
actinología A 025
actinometría A 026
actinómetro A 027
actividad solar A 023
acumulación A 031
acumulación anual de nieve R 178, ~ de hielo A 032
acústica atmosférica A 034, ~ meteorológica A 034
adiabata A 049
adiabática A 049, ~ seca A 048, ~ del aire saturado A 047, ~ del aire seco A 048, ~ de saturación A 047, ~ húmeda A 047
administración meteorológico A 352, ~ meteorológico aeronáutica A 050
adsorción A 051
advección A 052, ~ ageostrófica A 053, ~ geostrófica A 055, ~ por turbulencia A 060, ~ por vorticidad A 056, ~ (de) cálida A 059, ~ (de) frío A 059, ~ térmico A 059
advertencia meteorológica A 368
aerobiología A 083
aerodinámica A 084
aeródromo A 085
aeródromo alternativo/~ de reserva A 086
aégrafo A 090
aerograma A 088
aerología A 089
aerometeorógrafo A 090
aeronáutica A 091
aeronomía A 092
aeronotificación A 109
aeropuerto A 093

aerosol A 094
aerosole estratosférico A 096
aerosoles marinos A 095
afelio A 099
afluencia radial por arrastre F 051
aforo A D 006
agente de siembra A 100
agente meteorológico de enlace en los puertos A 100
AGI A 258
aglomeración A 103, ~ convectiva A 104, ~ de nubes G 070
agregación A 106, ~ del tiempo Î 034
agroclimatología A 107
agrometeorología A 108
agua A 262, ~ atmosférica A 263 , ~ gravitacional A 264, ~ higroscópica A 265, ~ precipitable A 266, ~ subfundida A 267
aguacero A 359, ~ torrencial P 152
aguanieve L 006, Z 034
agujas de hielo A 020
ahondamiento de una depresión A 043
aire A 061, ~ antártico A 062, ~ ártico A 063, ~ caliente A 064, ~ claro A 066, ~ contaminado A 076, ~ continental A 067, ~ de foehn A 068, ~ ecuatorial A 069, ~ en el suelo A 097, ~ estable A 079, ~ húmedo A 081, ~ inestable A 070, ~ marítimo A 071, ~ marítimo polar A 072, ~ marítimo tropical A 073, ~ polar A 074, ~ puro A 077, ~ saturado A 078, ~ seco A 082, ~ tropical A 080
AIREP A 109
AISC A 259
AISP A 254
ajuste convectivo A 112, ~ del altímetro C 002 , ~ geostrófico A 113
alargamiento del vórtice L 013
albedo A 115, ~ de la Tierra A 119
albedógrafo A 116
albedómetro A 117
albedómetro registrador A 116
alcance F 022, ~ óptico meteorológico-AOM D 127, ~ visual en la pista-AVP D 129, ~ visual (en meteorología) D 128
aleatorización S 065
algoritmo A 120
alidad A 121
alimentación A 122
alisios A 123, ~ alto/~ estratosféricos A 125
almohadilla de granizo P 088
Alpenglühen C 310
ALPEX A E 142
alta A 230 , ~ ártica A 232, ~ atmósfera A 324, ~ de Ogassawara A 238, ~ dinámico A 236, ~ isalobárica M 030, ~ polar A 232t, ~ térmico A 243
alteración climática M 206
altielectrógrafo A 128
altímetro aneroide A 131, ~ barométrico A 131

altitud A 137 , ~ convencional A 140, ~ de densidad tipo N 053, ~ de estación A 136, ~ de transición A 141, ~ de presión tipo A 138, ~ dinámica A 143, ~ equivalente de un aeródromo A 133, ~ geodinámica A 143 , ~ geopotencial A 144, ~ mínimo de sector A 134
 Altocumulus (Ac) A 145
 Altostratus (As) A 146
 altura Î 013 , ~ convencional A 140, ~ de escala Î 007, ~ de la base de la nube Î 006, ~ de la capa de mezcla Î 011, ~ de la inundación N 035, ~ del anemómetro N 034, ~ de la precipitación C 023, ~ de mezcla L 119, ~ del Sol Î 010, ~ de una ola Î 012, ~ efectiva de una chimenea Î 008, ~ estándar Î 016, ~ geopotencial Î 014, ~ métrica Î 015, ~ virtual Î 017
 alud A 355
 amaine del viento C 007
 amplitud A 159, ~ de la variación de la temperatura A 157, ~ de la variación de la temperatura absoluta anual A 153, ~ de la variación de la temperatura diaria A158, ~ de la variación de la temperatura media anual A 154, ~ de una ráfaga (*a*) A 156, ~ máxima de una ráfaga (*l_m*) A155
 AMTEX A 142
 anafrente A 163
 análisis A 169, ~ advección-dinamico A 170, ~ aerológico A 171, ~ armónico A 172~ de Fourier A 172, ~ bórico A 173, ~ cinemático A 174, ~ de la duración, altura y distribución en superficie de la lluvia A 164, ~ del aire en altitud A 171, ~ de la varianza A 168, ~ de Fourier A 172, ~ de los frentes A 179, ~ de masas de aire A 165, ~ de mesoescalas A 182, ~ del polen A 166, ~ del tiempo A 188, ~ diferencial A 177, ~ isentrópico A 180, ~ isobórico A 173, ~ isotáquico A 181, ~ mesoescalar A 182, ~ numérico espectral A 183 , ~ objetivo A 184, ~ objetivo de múltiples variables A 185, ~ objetivo de variaciones A 186, ~ por isotacas A 181, ~ por secciones transversales A 187, ~ sinóptico A 188, ~ tetradimensional A 176
 analobara A 189
 análogo A 190
 anchura equivalente L 012
 anemobiógrafo A 191
 anemocinógrafo A 192
 anemoclinógrafo A 193
 anemoclinómetro A 194
 anemógrafo A 212
 anemograma A 196
 anemometría A 197
 anemómetro A 198, ~ de Byram A 205, ~ de alambre caliente A 204, ~ de cazoletas A 202, ~ de contactos A 201, ~ de Dines A 210, ~ de filamento caliente A 204, ~ de mano A 209, ~ de molinete A 205, ~ de placa/~ ~ movible G 029, ~ de presión A 210, ~ de termistor A 207, ~ de veleta A 203, ~ diferencial de presión A 210, ~ para medir el recorrido del viento A 213, ~ registrador A 212, ~ totalizador A 213
 Ångström A 215
 ángulo cenital del satélite U 059, ~ cenital solar U 060, ~ del cruce con las isobaras U 057, ~ geocéntrico U 058
 anhídrido carbonico B 098
 anillo de Bishop I 071
 animación de fotografías de las nubes A 218
 año A 162
 anomalía A 222, ~ climática A 223, ~ de la circulación A 219, ~ de la presión A 220, ~ de la temperatura A 221, ~ fenológica A 224
 antártico A 226

anthelio A 227
 anticiclogénesis A 228
 anticiclólisis A 229
 anticiclón A 230, ~ antártico A 231, ~ ártico, ~ caliente A 233, ~ continental A 234, ~ de
 bloqueo A 235, ~ dinámica A 236, ~ de las Azores, de las Bermudas, del
 Atlántico norte o sur, o de Siberia A 241, ~ desprendido A 242, ~ dinámico A 236, ~ en
 altitud/~ en altos niveles A 237, ~ frío A 240, ~ permanente A 238, ~ polar A 232, ~
 semipermanente A 241, ~ subtropical B 111
 anticorona A 289
 anticrepúsculo A 251
 antimonzón A 252
 antipleión A 253
 antiselenio A 254
 anuario aerológica A 256, ~ meteorológico A 257
 Ångström A 215
 Año geofísico internacional-AGI A 258, ~ internacional del Sol en calma-AISC A 259, ~
 polar internacional-API A 260
 API A 260
 apob A 270
 aproximación casi geostrófica A 273, ~ casi estática A 274, ~ de Boussinesq A 271, ~ de
 Curtis-Godson A 272, ~ geostrófica A 275, ~ hidrostática I 164
 area (campo) ciclónica C 052, ~ (campo) de baja presión C 052
 arco anhélico A 227, ~ anticrepuscular A 280, ~ circumcenital A 283, ~ circumcenital
 inferior A 284, ~ circumcenital superior A 285, ~ circumhorizontal A 282, ~ crepuscular A
 286, ~ de Brocken A 289, ~ de la aurora A 281, ~ de la niebla C 442, ~ de Ulloa H 006, ~ del
 rocío C 443, ~ iris C 439, ~ iris blanco C 442, ~ iris lunar C 441, ~ iris primario C 445, ~ iris
 secundario C 446, ~ lunar C 441
 arcos de Lowitz A 292, ~ de Parry A 293, ~ iris supernumerarios C 447, ~ tangentes al halo
 de 22° A 290, ~ tangentes al halo de 46° A 291
 ártico A 288
 arcus (arc) A 294
 area (campo) ciclónica C 952, ~ (campo) de baja presión C 052, ~ de servicio consultivo R
 153
 ARFOR A 295
 ARFOT A 296
 aridez A 297
 arrastre eólico alto de nieve T 211, ~ eólico alto de polvo o arena T 208, ~ eólico bajo de
 polvo o arena T 210, ~ hacia el exterior F 044, ~ hacia el interior A 255
 ártico A 288
 ascendente bórico (nabla p) A 300, ~ isalobarico A 301
 ascenso capilar A 304
 asentamiento de datos en una mapa Î 045
 asimetría térmico A 306, ~ térmico secundario del ciclón A 305
 asimilación de datos A 308, ~ tetradimensional de datos A 307
 Asociación Regional A 310
 aspirópsicrómetro P 330
 aspirotermómetro T 137
 asta del viento S 019
 astrometeorología A 312
 atasco de hielo B 032

atenuación atmosférica A 315, ~ de la radiación solar A 315
aterrizaje con cualquier tiempo A 316
ATIS S 081
atlas climatológico A 318, ~ de nubes A 319
atmidómetro E 130
atmómetro E 130
atmorradiógrafo A 322
atmósfera A 327, ~ adiabática A 328, ~ alta A 323, ~ autobarotrópica A 329, ~ baroclínica A 330, ~ barotrópica A 331, ~ de la OACI A 338, ~ de referencia A 341, ~ de una mina A 332, ~ homogénea A 339, ~ ideal A 335, ~ intermedia A 325, ~ isoterma A 336, ~ libre A 324, ~ neutra N 027, ~ planetaria A 326, ~ politrópica A 340, ~ tipo A 341
atmosféricos S 087
aumento súbito de la presión C 412
aureola A 343
aurora A 346, ~ austral A 344, ~ boreal A 345, ~ de ondas hertzianas R 074, ~ iluminada por el Sol A 347, ~ polar A 346
auroras subtempestuosas F 156, ~ tempestuosas F 155
austro A 348
autobarotropía A 349
autoconvección A 350
autoridad meteorológica A 352
AUTOVAP S 223
avalancha A 355
aviso de ciclón (tropical) A 362, ~ de huracán A 365, ~ de tempestad A 362, ~ de temporal A 371, ~ de tifón A 364, ~ de variación brusca A 366, ~ meteorológico A 372
autoridad meteorológica aeronáutica A 352
azimut A 382
azul del cielo A 114

BBB

bache T 269, ~ atmosférico G 039, ~ de aire G 039
bai B 002, ~-u B 003
baja D 033, ~ caliente D 034, ~ del monzón D 040, ~ fría D 047, ~ isalobárica N 132, ~ poco profunda M 159, ~ polar D 044, ~ térmica D 053
balance de calor B 081, ~ de la energía B 084, ~ de la radiación R 033, ~ de la radiación atmosférica B 087, ~ de la radiación en la superficie terrestre B 086, ~ de la de la radiación solar R 039, ~ de la radiación terrestre R 044, ~ de la radiación Terra-atmósfera B 092, ~ hídrico/~ hidrológico B 080, ~ térmico B 081, ~ térmico de una capa de nieve B 091
banco de hielo B 018, ~ de niebla B 016, ~ de nieve T 233, ~ de nubes B 017
bancos aislados de niebla C 078
banda C B 020, ~ de absorción B 024, ~ brillante B 028, ~ de fusión S 284, ~ del dióxido de carbono (CO₂) B 019, ~ de lluvia B 025, ~ de nubes B 026, ~ de oxígeno B 021, ~ en espiral B 027, ~ S B 022, ~ X B 023
bandas de la aurora B 077, ~ espectrales del vapor de agua B 078
banderola F 012
banquisa B 018
bar B 030
barba B 034
barber (barbier) B 033
barió B 035

baroclinia/baroclinicidad B 039
barógrafo B 040, ~ de escala abierta M 130, ~ de flotador B 041
barograma B 044
barometría B 045
barómetro B 046, ~ aneroide B 047, ~ de balanza B 048, ~ de control B 053, ~ de cubeta
ajustable B 050, ~ de escala compensada B 055, ~ de Fortin B 050, ~ de mercurio B 049, ~
de modelo Kew B 055, ~ de modelo Tonnelot B 055, ~ de montaña B 054, ~ de sifón B 052,
~ marino B 062, ~ metálico B 063, ~ patrón B 064, ~ patrón absoluto B 056, ~ patrón
nacional B 057, ~ patrón regional B 058, ~ registrador B 040
baromil B 067
barotermógrafo B 068
barotermohigrógrafo B 069
barotrópica B 070
barrera de nubes B 036, ~ paranieves P 029
base de una nube B 072
belizna P 059
bioclimatología B 093, ~ humana B 094
biometeorología B 095, ~ humana B 096
biosfera B 097
bise B 104
biveleta A 199
blizzard B 106
bloqueo B 107
bochorno Z 011
boletín de advertencia meteorológica B 134, ~ de predicción B 136, ~ de pronóstico B 13, ~
6meteorológico B 137, ~ meteorológico por televisión B 138, ~ meteorológico (publicación)
B 135
bolograma B 108
bolómetro B 109
bolsa de helada P 355
bombeo del mercurio P 178
bora B 111
bóreal C 424
borrasca V 110, F 173, ~ con acvanieve V 108
bosque de nubes P 045
bóveda celeste B 110
boya a la deriva B 004libre B 004
brecha del foehn B 115
briefing E 145
brisa B 116, ~ de glaciación B 117, ~ de lago/~ ~ mar B 119, ~ de montaña o de valle B 120, ~ de
tierra B 121, ~ fresca B 125, ~ fuerte B 122, V 062, ~ ligera B 127, ~ moderada B 124, ~
suave B 126
brontógrafo B 128
brota de tornados F 011
bruma A 065
buque estacionario S 246, ~ faro S 247, ~ meteorológico S 239, ~ móvil S 248, ~
ocenográfico S 239, ~ seleccionado S 249, ~ suplementario S 250

CCC

CAAPI I 026

caída de nieve Z 002
 calma C 006, A 011, ~ tropical C 010
 calmas ecuatoriales C 008, ~ subtropicales C 009, ~ tropicales C 010
 caja de barómetro C 475
 calentamiento Î 018, ~adiabático P 285, ~brusco Î 021, ~dinámico P 285, ~ estratosférico Î 021, ~ explosivo Î 021, ~ por radiación Î 022
 calibración de un instrumento E 119
 calibrador de agua líquida de Johnson-Williams D 073, ~ J-W D 073
 calima P 046, ~ alta P 051, ~ anticiclónica N 023, ~ ártica P 047, ~ de arena, ~ de polvo P 049, ~ de sal P 050
 calor específico C 050
 calor latente C 048, ~ sensible C 049
 caloría C 011 gramcaloria, kilocaloria C 011
 calorímetro C 014
 calvus (cal) C 015
 calle de nubes D 148, ~ de nubes en un vórtice D 149
 cámara de neblina C 016, ~ de presión B 037
 cambio climático S 043, ~ de dirección del monzón I 144, ~ de estado S 045, ~ de fase S 044, ~ del tipo de tiempo S 046
 campo de deformación C 053, ~ de presión C 051, ~ del viento C 062, ~ eléctrico C 056, ~ escalero C 058, ~ geopotencial C 054, ~ isobarico C 057, ~ termobarico C 059
 canal C 017, ~ de relámpago C 019
 cantidad de energía radiante 020, ~ de lluvia C 023, ~ de radiación C 020
 capa activa del suelo S 278, ~ atmosférica S 263, ~ cerca del suelo S 293, ~ cero S 299
 capacidad de calor específico C 050, ~ de campo C 025, ~ de infiltración C 026, ~ de saturación del suelo C 028, ~ del viento C 030, ~ de retención C 025
 capa D S 280, ~ de advertencia S 264, ~ de aerosol de Junge S 281, ~ de Appleton S 279, ~ de calima P 051, ~ de cortante (cizalladura) S 267, ~ de Ekman S 28, ~ 8de flujo constante S 266, ~ de fricción S 296, ~ de Heaviside S 285, ~ de humo P 055, ~ de inversión S 268, ~ de mezcla S 265, ~ de nieve S 272, G 086, ~ de nubes S 269, ~ de ozono O 078, ~ de superficie S 293, ~ de transición S 271, ~ E S 285, ~ E esporádica S 286, ~ E_s S 286, ~ S 290, ~ F₂ S 279, ~ E extendida S 289, ~ freática P 054, ~ humo P 055, ~ isotérmica S 273, ~ límite atmosférica S 296, ~ límite interna S 294, ~ límite laminar S 295, ~ límite planetaria S 296, ~ límite superficial S 2931, ~ ímite turbulenta S 297, ~ nuevo de nieve S 298, ~ protector de ozono O 054, ~ recién de nieve S 298
 capacidad de calor específico C 050, ~ de campo C 025, ~ de infiltración C 026, ~ de retención C 025, ~ de saturation del suelo C 028, ~ del viento C 030
 capilaridad C 031
 capillatus (cap) C 032
 CAPPI I 026
 cápsula aneroide C 034, ~ de Vidie C 034
 captor de humedad de óxido de aluminio S 070
 característica dela tendencia barométrica C 036
 carga atmosférica S 006, ~ del viento P 229, ~ eléctrica S 005
 carta adiabática D 079, ~ analizada H 018, ~ del tiempo H 040, ~ pseudoadiabática D 079, ~ sinóptico H 040
 cascada de Kolmogoroff C 037, ~ de la energía C 038
 castellanus (cas) C 039
 catador de nieve P 062, ~ para la nieve S 168
 catafrente C 041

catalobara C 042
 catatermómetro C 046
 caudal D 006
 ceguera de la nieve O 057
 celda de Hadley C 091
 célula convectiva C 093, ~ de Benard C 089, ~ de convección C 093, ~ de Ferrel C 090, ~ de precipitación C 095, ~ de punto de rocío C 098, ~ de tormenta C 097, ~ meridiana C 096, ~ polar C 092
 células abiertas C 099, ~ cerradas 100
 cellisca L 006, M 041, V 108
 cencellada blanca,~ dura C 144
 centelleo S 047, ~ de los estelas L 052
 centro de acción C 104, ~ de comunicaciones C 105, ~ de información de vuelo C 106, ~ de predicción C 107, ~ meteorológico C 109
 Centro de consulta con respecto a ceniza volcánico C 102, ~ de consulta con respecto a los ciclones tropical C 103, ~ europeo de predicción meteorológica a plazo medio_CEPMPM C120, ~ meteorológico mundial-CMM C 110, ~ meteorológico nacional-CMN C 111, ~ meteorológico regional especializado-CMRE C 112, ~ mundial de datos-CMD C 113, ~ mundial de predicciones de zona-WAFC C 114, ~ nacional de radiaciones C 116, ~ radiométrico mundial-CRM C 115, ~ regional de predicciones de zona-RAFC C 118, ~ regional de telecomunicaciones-CRT C 119
 centros radiométricos regionales C 117
 ceraunógrafo C 133
 ceraunómetro C 133
 cero absoluto Z 015
 cianometría C 149
 cianómetro C 150
 ciclo C 167, ~ de Brückner C 172 , ~ de Carnot C 174, ~ del agua C 168, ~ de las manchas solares C 171, ~ del carbono C 173, ~ del índice C 175, ~ hidrológico C 168, ~ hidrológico externo C 169, ~ hidrológico interno C 170, ~ solar C 171
 ciclogénesis C 151
 ciclólisis C 152
 ciclómetro C 087, ~ laser C 088
 ciclón D 033, ~ alto C 156, ~ bajo C 157, ~ en altitud C 155, ~ en altos niveles C 155, ~ estacionario D 051, ~ extratropical D 037, ~ retrógrado D 048, ~ secundario D 049, ~ tropical C 166(g)
 ciclo solar C 171
 ciclos climáticos C 177
 cielo B 110, ~ cambiante C 130, ~ cubierto C 127, ~ de nieve S 049, ~ despejado C 131, ~ muy nuboso C 128, ~ nuboso C 128, ~ poco nuboso C 129, ~ variable C 130
 ciencias de la atmosfera § 008
 cierzo C 424
 cifra de la clave C 178
 cilindros de nieve R 207
 cima de una nube V 088
 cimas protuberantes V 089
 cinnara G 069
 cinemática diferencial A 175
 cinturón de los alisios C 121
 cinturones de radiación C 124, ~ de Van Allen C 124

cinturón subtropical de altas presiones B 113, ~ térmico C 123
 circulación C 184, ~ anticiclónica C 185, ~ atmosférica C 182, ~ celular C 186, ~ ciclónica C 187, ~ del monzón M 222, ~ de Walker C 196, ~ general, ~ global C 183, ~ meridiana C 189, ~ oceánica ocasionada por el viento C 191, ~ primaria C 193, ~ secundaria 194, ~ terciaria C 195, ~ zonal C 197
 círculo de inercia C 134, ~ de la estación C 137, ~ de Ulloa G 038, ~ paraselénico C 135, ~ parhéllico C 136
 Cirrocumulus (Ci) C 198
 Cirrostratus (Cs) C 199
 Cirrus (Ci) C 200, ~ de la corriente en chorro C 201, ~ falsos C 202
 cizalladura anticiclónica F 064, ~ ciclónica F 065, ~ horizontal del viento F 062
 claridad de nieve S 049
 claro Î 046
 clasificación climática C 204, ~ climática de Berg C 206, ~ climática de de Martonne C 207, ~ de las masas de aire C 212, ~ de las nubes C 213, ~ de los climas de Alissov C 205, ~ de las climas de Berg C 206, ~ de los climas de Köppen C 208, ~ de los climas de de Martonne C 207, ~ de los climas de Penk C 209, ~ de los climas de Thornthwaite C 210, ~ de los formas de ondas atmosféricas C 214, ~ genética de los climas C 211
 clave meteorológica C 284, ~ sinóptica internacional-SYNOP C 287, ~ SINOP C 287
 clima C 220, ~ acondicionado C 224, ~ árido C 222, ~ a rtificial C 223, ~ continental C 225, ~ costero C 226, ~ de desierto C 222, ~ de estepa C 231, C 232, ~ de invernadero C 230, ~ de la vegetación F 030, ~ del cuaternario C 227, ~ del holoceno C 215, ~ del monzón C 243, ~ monzón tropical C 273, ~ de los hielos perpetuos C 216, ~ del pleistoceno C 217, ~ del suelo C 218, ~ del terciario C 249, ~ de montaña C 242, ~ de radiación C 247, ~ de tundra C 232, ~ en el interior de los edificios C 228, ~ equilibrado C 234, ~ global hipotético C 245, ~histórico C 235, ~ local C 236, ~ marino/marítimo C 237, ~ mediterráneo C 238, ~ megatérmico C 239, ~ mesotérmico C 240, ~ microtérmico C 241, ~ óptimo O 040, ~ periglacial C 244, ~ polar C 246, ~ solar C 248, ~ tropical C 250, ~ urbano C 251
 climograma C 219
 climatización C 253
 climatografía C 254
 climatograma C 219
 climatología C 258, ~ aeronáutica C 269, ~ aplicada C 262, ~ de las masa de aire C 257, ~ dinámica C 263, ~ ecológica E 011, ~ en altitud de la atmósfera C 259, ~ física C 265, ~ mediante radar C 267, ~ médica C 266, ~ sinóptica 268, ~ urbana C 269
 climatonomía C 270
 climatopatología C 271
 climatoterpía C 272
 clima tropical C 251
 clima urbano C 252
 clinómetro C 275
 clorofluorocarbonos-CFL C 276
 coagulación C 281
 coalescencia C 282
 cochava C 404
 cociente pluviométrico C 307
 códigos por advertencia, amarillo, anaranjado, rojo C 289
 coeficiente de absorción C 290, ~ de arrastre C 294, ~ de de arrastre (C) C 291, ~ de arrastre geostrófico C 295, ~ de austausch C 298, ~ de extinción C 292, ~ de intercambio C 298, ~ del ciclo hidrológico C 305, ~ de rugosidad C 297, ~de transmisión C 299, ~ de

transparencia C 300, ~ de turbiedad C 301, ~ de turbulencia C 298, ~ de viscosidad C 303, ~ de viscosidad dinámica C 303, ~ de viscosidad molecular C 303
 cohete antigranizo R 003, ~ de arrastre R 004, ~ de caída libre R 005, ~ pirótecnico R 005, ~ sonda R 007
 colchón de nieve P 089
 colgaduras de la aurora D 145
 colores crepusculares C 428
 columna de la tromba C 308, ~ luminosa lunar/solar C 309
 collado § 002
 cometa globo B 015
 Comisión Técnica C 313
 compensación C 314, ~ de Dines C 315
 complejo convectivo en mesoescala-CCM C 316
 componente ageostrófico del viento V 024 de la rafagosidad C 318, ~ de la turbulencia C 318
 composición química de la precipitación C 319
 comunicaciones meteorológicas C 321
 comunicación punto a multipunto C 322, ~ punto a punto C 320
 concentración de iones hidrógeno P 099, ~ del vapor U 006, ~ de masa (q) U 015, ~ espectral (de una magnitud radiométrica) D 025
 condensación C 327, ~ espontánea C 328, ~ homogénea C 328
 condición C-F-L (Courant, Friedrichs y Lewy) I 086
 condiciones meteorológicas para vuelos visuales C 332
 conductividad del aire C 334, ~ por turbulencia C 335
 configuración de espesores T 182, ~ de flujo C 336, ~ de la presión D 132, ~ nubosa celular C 337
 confin (limite) superior de fricción L 064, ~ (limite) superior de capa limite planetario (atmosférica) L 064
 confluencia C 338
 congelación Î 029(1), ~ espontánea C 339, ~ homogénea C 339
 congelamiento Î 029(2)
 congestus (con) C 341
 Congreso Meteorológico Mundial C 342
 conímetro C 343
 cono de tempestad S 069, ~ frío C 433
 conservación de la energía C 344, ~ de la masa C 345, ~ de la vorticidad C 347
 conservatividad C 348
 constante barométrica C 350, ~ de Boltzmann C 351, ~ de (von) Kármán C 354, ~ de los gases (R) C 353, ~ de Stefan-Boltzmann C 357, ~ de tiempo C 352, ~ psicrométrica F 075, ~ solar C 356
 contraste de luminancia C 367
 contador de iones C 361, ~ de núcleos de condensación C 363, ~ de núcleos, ~ de polvo P 333, ~ de relámpagos "in situ" C 133, ~ de relámpagos tormentosos C 133
 contaminación acida D 055, ~ atmosférica P 172, ~ de fondo P 174, ~ del aire P172, ~ térmica P 175
 contenido de humedad (q) U 015, ~ en agua de las nubes C 372
 continentalidad C 358
 contorno I 201
 contralisio C 364
 contraradiación C 366, ~ atmosférica R 043
 contraste de luminancia C 367

control de la contaminación del aire C 370, ~ de la langosta C 369, ~ del clima C 368, ~ del tiempo M 207
convección C 374, ~ celular C 376, ~ forzada C 377, ~ húmedo C 380, ~ libre C 378, ~ penetrante C 379, ~ seca C 381
sistema natural de coordenadas C 387
convergencia C 382, ~ por fricción C 383
Cooperation geofísica internacional-CGI C 384
coordenadas de una estación C 388, ~ eulerianas C 385, ~ lagranginas C 386, ~ naturales C 387
copos de nieve F 134
cornisa C 398
coro del amanecer C 403
corona C 399, ~ de la aurora C 400, ~ de Ulloa G 038
corrección de la capacidad C 389, ~ de capilaridad C 390, ~ de gravedad C 391, ~ de temperatura C 392, ~ de vacío C 394, ~ del altímetro C 395
correcciones barométricas C 396
correlación entre la actividad solar y los fenómenos meteorológicos C 397
corriente abajo A 354, ~ aire-Tierra C 463, C 466, ~ anular C 468, ~ arriba A 151, ~ ascendente A 303, ~ básica F 042, ~ circumpolar antártica C 465, ~ convectiva C 449, ~ de Birkeland C 464, ~ de compensación C 451, ~ de conducción aire-Tierra C 467, ~ de convección C 449, ~ de deriva C 453, ~ del Golfo G 040, ~ de precipitación C 455, ~ de sobretensión C 456, ~ descendente C 458, ~ eléctrica a chorro E 070, ~ en chorro C 469, ~ en chorro a baja altura-LLJ C 471, ~ en chorro durante la noche polar C 470, ~ en chorro mesosférica C 472, ~ en chorro nocturna C 473, ~ ocasionada por el viento C 453, ~ laminar C 459, ~ rectora C 454, ~ transitoria C 461
corrientes eléctricas en la atmósfera C 474
cortante anticiclónica F 064, ~ ciclónica F 065, ~ del viento F 061, ~ horizontal del viento F 062, ~ vertical del viento F 063
cortaviento P 028
cortina de arena Z 030, ~ del foehn Z 028, ~ de polvo Z 030
cortinas de la aurora D 145
cossava C 404
covariable C 405
crecida I 138, ~ repetina C 411
crepúsculo C 407
crepúsculo astronómico C 408, ~ civil C 409, ~ náutico C 410
crioedafómetro C415
criología C 414
criopedómetro C 415
criosfera C 416
criptoclima C 417
cristales columnares de nieve C 422, ~ de hielo C 419, ~ de nieve C 420, ~ de nieve dendríticos C 421
cristalización C 423
cubeta del barómetro R 179
cuenca de drenaje B 074, ~ hidrográfica/~ hidrológica B 074
cuerpo negro C 402
Cumulonimbus (Cb) C 429
Cumulus (Cu) C 430, ~ de los alisios C 431
cuña P 014

curva altura-área C 436, ~ altura-duración C 434, ~ de bienestar C 437, ~ de estratificación C 438, ~ de la altura, la duración y frecuencia C 435

ChChCh

chaff B 079

chaparrón A 356, A 359, ~ de nieve A 361

chergui C 138

chinook C 147

chorro abaja altura c 472

chubasco A 356, ~ de Auger A 357, ~ de lluvia A 359, ~ de radiación A 357, ~ de radiación cósmica A 357, ~ de de rayos cósmico A 357, ~ extenso de radiación cósmica A 357

DDD

daño causado por el relámpago P 003

daños por granizo P 001, ~ por heladas P 002

datos climatológicos D004, ~ de congelación D 003

década D 007

decenio D008

déficit de humedad del suelo D 010, ~ del punto de rocío D 011, ~ de saturación D 009

deformación de los arboles D 012

dendroclimatología D 014

densidad aparente del suelo D 019, ~ balística D 024, ~ del aire D 016, ~ del aire húmedo D 017, ~ del aire seco D 018, ~ de la nieve D 023, ~ de la red D 022, ~ óptica de una nube D 020, ~ real del suelo D 021

depegrama D 026

deposición ácida D 055

depresión D 033, ~ a sotavento D 042, ~ cálida D 034, ~ central D 035, ~ compleja D 036, ~ cortada D 052, ~ de gota fría D 052, ~ de la estela D 042, ~ de las Aleutianas, de Islandia D 050, ~ del horizonte D 032, ~ del punto de rocío D 011, ~ en V D 039, ~ estacionaria D 051, ~ fría D 047, ~ ocluida D 041, ~ ondulatoria U 025, ~ orográfica D 042, ~ permanente D 043, ~ retrógrada D 048, ~ secundaria D 049, ~ semipermanente D 050t, ~ érmica D 053, ~ tropical C 166(b)

depuración por la precipitación S 175

deriva debida a los vientos del oeste C 465

descarga a tierra T 220, ~ al aire D 062, ~ de la nube al suelo T 220, ~ de la tierra a la nube D 069, ~ de punta D 067, ~ de retorno D 060, ~ en corona F 058, ~ en flecha T 216, ~ en saltos T 217, ~ entre nubes D 064, ~ guía L 054, ~ interna d 061

descenso violento del aire R 100, ~ violento del aire en área restringida M 138

desertificación/desertización D 071

desglaciación D 005

deshielo D 076

desnieve T 178

destello de los estelas L 052, ~ solar R 131, ~ verde R 111

desviacion A 002

desviación tipo A 003

desvío A 002

detección de tormentas medio por radar D 075

detector de dirección mediante radio R 079

día aerológico Z 020, ~ con nieve Z 024, ~ con precipitación Z 025, ~ con suelo nevado Z 026, ~ de helada Z 022, ~ de niebla Z 021, ~ de tormenta Z 023, ~ geofísico Z 020, ~ glacial Z 022
 día-grado de calefacción G 045, ~ -grado de crecimiento C 413, ~ -grado de refrigeración G 046
 diagnóstico A 169
 diagrama adiabático/~ aerológico D 079, ~ climático/~ climatológico C 219, ~ de Amble D 078, ~ de bienestar D 082, ~ de energía D 085, ~ de Herlofson D 086, ~ de la correlación G 067, ~ de la dispersión de la luz D 083, ~ de radiación D 084, ~ de Refsdal A 088, ~ de Rossby D 090, ~ de Stüwe D 091, ~ de Wereskiold D 093, ~ oblicuo T -log p D 086, ~ pseudoadiabático D 079, ~ termodinámico D 092
 Día Meteorologica Mundial-DMM Z 033
 Días Municipales Regulares-DRM Z 032
 diferenciación a intervalos sucesivos de tiempo D 096, ~ hacia adelante D 097, ~ hacia atrás R 163
 diferencia interanual de la presión V 013, ~ interanual de la temperatura V 014, ~ psicrométrica D 095
 difluencia D 098
 difusibilidad D 108, ~ turbulenta D 109
 difusión D 104, ~ de Ficker D 100, ~ de Mie D 101, ~ de radiación reflectada R 165, ~ de Rayleigh D 102, ~ en la atmósfera D 105, ~ múltiple D 106, ~ turbulenta D 107
 difusómetro D 110
 dinámica atmosférica D 111
 dióxido carbónico B 098
 dióxido de azufre-SO₂ B 099
 dirección del movimiento de las olas D 113, ~ del viento D 115, ~ y velocidad del movimiento de una nube D 114
 discontinuidad D 116, ~ climática D 117, ~ intertropical Z 040
 disdrómetro D 119
 disector de fotografías D 120
 diseminación de contaminantes en altura P 013
 disipación D 123, ~ de la niebla Î 002, ~ de las nubes Î 003, ~ por fricción D 124, ~ de las inversión F 149
 dispersión de la niebla Î 002, ~ de las nubes Î 003, ~ hacia adelante D 103
 dispersómetro radar D 126
 distribución de aerosoles por tamaño D 130, ~ de la presión D 132, ~ de las gotas de lluvia por tamaño D 131, ~ de Weibull D 133
 divergencia D 134
 división del clima S 312
 documentación de vuelo D 136
 domo de aire frío C 433
 dorsal/~de alta presión D 139, ~ a nivel superior D 141, ~ en la altura D 141
 dosímetro D 143, ~ UV D 144
 drosímetro/drosómetro D 147
 duplcatu (du) D 150
 duración de formación de una ráfaga (t_f) D 154, ~ de la insolación D 155, ~ de la lluvia/~ la precipitación D 158, ~ de una ráfaga (t_g) D 160, ~ efectiva de la insolación D 155(1) , ~ geográfica o topográfica de la insolación D 155(2) , ~ máxima posible de la insolación 155(3);

EEE

eclíptica E 009
ECMWF C 120
ecoclimatología E 011
eco de radar E 014, ~ de tornado E 013, ~ en forma de gancho E 013
ecología E 012
ecos ángel E 016
ecuación de Clausius-Clapeyron E 024, ~ de diagnóstico E 046, ~ de divergencia E 030, ~ de estado E 028, ~ de la continuidad E 026, ~ de la energía E 032, ~ de la vorticidad E 044, ~ de la vorticidad barotrópica E 045, ~ del balance E 027, ~ del equilibrio estático E 034, ~ del impulso E 037, ~ de los gases E 028, ~ del radar E 042, ~ de Margule E 036, ~ de Monin-Obukhov E 038, ~ de Navier-Stokes E 039, ~ de tendencia de la presión E 043, ~ diagnóstico E 046, ~ hidrostática E 034, ~ hipsométrica E 035, ~ omega E 040, ~ piesotrópico E 041
ecuaciones básicas E 049, ~ del movimiento E 051, ~ de pronóstico E 050, ~ filtradas E 048, ~ primitivas E 049
ecuador meteorológico E 020t, ~ érmico E 021
edad de hielo E 105
efecto beta E 054, ~ de Bergeron E 053, ~ (de) invernadero E 055, ~ de Lenard E 058, ~ de Umkerh E 059, ~ Doppler E 056, ~ Faraday E 057, ~ Venturi E 060
eficacia de la precipitación E 064, ~ térmica E 065
eficiencia de la coalescencia E 061, ~ de la colección E 063, ~ de la colisión E 062
eje de anticiclón A 373, ~ de compresión A 378, ~ de dilatar(se), ~ de dilatación A 379, ~ de corriente en choro A 377, ~ de la depresión A 374, ~ de la dorsal A 380, ~ de la vaguada A 381, ~ del chorro A 377
electricidad atmosférica E 068, ~ de los aerosoles E 067
electrificación de nubes E 069
electrometeoro E 071
electrosonda E 072
elemento climático E 073, ~ en trazas U 067, ~ meteorológico E 074
elevación A 137, ~ del nivel cero del barómetro A 132
El Niño E 066
emagrama E 075
emanómetro E 076
embudo de la tromba C 308, ~ de la tropopausa P 053
emisión E 079, ~ a hora fija E 081, ~ de hidroxilo E 080, ~ de una chimenea succionada R 002
emisiones ELF E 086, ~ hidromagnéticas E 087, ~ VLF E 088
emisión radiófonica E 082, ~ radiófonica regular E 083, ~ radiófonica subregional E 084, ~ solar de ondas radioeléctricas E 085
emisividad E 089
emitancia E 090, ~ radiante E 090
empeoramiento del tiempo Î 034
emplazamiento de una estación A 152
empuje ascensional F 084, ~ libre de un globo F 077, ~ total de un globo F 078
en altitud A 324
energética atmosférica E 092
energía cinética de la turbulencia E 093, ~ de la turbulencia E 093, ~ interna E 096, ~ potencial E 097, ~ potencial disponible-EPD E 094, ~ radiante E 098
enfermedades meteorotrópicas M 006

enfriamiento R 115, ~ adiabático/~ dinámico P 285, ~ nocturno R 118, ~ por radiación R 120, ~ radiativo R 120
engelamiento P 170, ~ de aeronave G 034, ~ de un barco G 035
enmienda a un pronóstico A 148, ~ a una predicción A 148
enseñanza meteorológica E 052
estrofia E 099
entalpia E 100
entropía E 101
envejecimiento climático Î 001
eólico E 102
época glacial E 105, ~ interglacial I 131
EPD E 094
equilibrio adiabático/~ convectivo E 002, ~ de calor B 081, ~ difusión E 004, ~ geostrófico E 005, ~ radiativo E 007
equivalente en agua de la nieve E 008
erosión por la lluvia E 110
error A 002, E 107, ~ de redondeo E 108, ~ de truncación E 109, ~ tipo A 003
erupción solar atmosférica E 115
ERTS S 017
escala S 035, ~ de Beaufort S 022d, ~ e espesor virtual equivalente Î 007, ~ de Fujita-Pearson S 032, ~ del estado del mar S 036, ~ de Linke para azules del cielo S 033, ~ del viento geostrófico S 034, ~ de temperatura absoluta de Kelvin S 023, ~ de temperatura de Kelvin S 023, ~ de temperatura de Rankine S 028, ~ de temperatura de Réaumur S 029, ~ de temperatura Celsius S 025, ~ de temperaturas Fahrenheit S 026F, ~ PP S 032, ~ geotérmica G 056, ~ pirheliométrica S 037, ~ pirheliométrica internacional S 038, ~ sinoptica S 039
escalón bórico T 222, ~ bórico dinámico T 223
escarcha B 129, ~ amorfa B 130
escarchametro C 145
escorrentía S 053, ~ superficial S 052
escurrimiento S 056, ~ superficial S 052
esfera en caída libre S 088
esféricos S 087
espacio aéreo controlado S 174
especies de nubes S 177
especificación de la clave S 176
espectro S 186, ~ crepuscular S 187, ~ de absorción S 188, ~ de Brocken S 192, ~ de emisión S 189, ~ de la energía S 191, ~ de las gotas de lluvia D 131, ~ de las gotitas de lluvia D 131, ~ de la turbulencia S 190, ~ de los remolinos de turbulencia S 194
espectrofotómetro de Dobson S 178, ~ de ozono atmosférico S 178
espectroheliógrafos 179
espectrómetro S 180, ~ infrarrojo de satélite-SIRS S 184, ~-interferómetro infrarrojo-IRIS S 181, ~ para el tamaño de las gotas 183, ~ para gotas de lluvia S 183
espectroscopio del vapor de agua S 185
espejismo M 151, ~ emergente M 152, M 154, ~ inferior M 153, ~ superior M 154
espesor G 088, ~ de la nieve G 086, ~ óptico G 084, ~ vertical de una nube E 153
espiral de Ekman S 195
espuma congelante E 078
esquema de diferenciación centrada en el tiempo D 096, ~ de diferenciación de Lax-Wendroff S 041

estabilidad S 197, ~ absoluta S 198, ~ dinámica S 199, ~ estática S 200, ~ (hidro)dinámica S 199, ~ hidrostática S 200, ~ indiferente E 005, ~ neutra E 006, ~ numérica S 202
estaca de nieve R 186
estación aerológica S 217, ~ agrometeorológica S 218, ~ agrometeorológica ordinaria S 220, ~ agrometeorológica para fines especiales S 221, ~ agrometeorológica principal S 222, ~ automática de evaporación S223, ~ auxiliar sobre buque N 002, ~ climática S 080, ~ climatológica S 225, ~ climatológica automática S 22, ~ climatológica de referencia 227, ~ climatológica ordinaria S 228, ~ climatológica para fines especiales 231, ~ climatológica principal S 230, ~ de buque faro S 247, ~ de buque móvil S 248, ~ de deshielo S 082, ~ de globo piloto S 235, ~ de las lluvias S 086, ~ del monzón S 083, ~ de meteorología agrícola S 218, ~ de meteorología agrícola auxiliar S 219, ~ de meteorología agrícola para fines especiales S 221, ~ de montaña S 238, ~ de observación de las precipitaciones P 181, ~ de observación en altitud S 217, ~ de observación meteorológica 236, ~ de observación sinóptica en altitud S 217, ~ de radiosondeo S 217, ~ en un buque estacionario S 246, ~ marina S 239, ~ meteorológica S 236, ~ meteorológica (por) aeronáutica S 251, ~ meteorológica automática S 237, ~ meteorológica de aeronave S 243 meteorológica en boya B 005, ~ meteorológica móvil S 240, ~ meteorológica oceánica S 239, ~ ordinaria de radiaciones S 254, ~ para la observación de las tormentas S 232, ~ pluviométrica P 181, ~ radiométrica S 253, ~ seca S 085, ~ sinóptica S 255, ~ sinóptica natural S 084, ~ sinóptica de superficie S 257, ~ sobre un buque selecciondo S 249, ~ sobre un buque suplementario S 250, ~ suplementaria S 261, ~ terrestre principal S 260, ~ terrestre suplementario S 261
estado critica S 214, ~ de la pista S 210, ~ del cielo S 208, ~ del mar S 209, ~ del suelo S 211, ~ del tiempo S 212, ~ líquido del agua F 014
estancamiento B 031
estación B 031
estática de la atmósfera S 216
estegrama E 116
estela T 269, ~ adiabática T 227, ~ aerodinámica T 228, ~ de condensación T 227, ~ de disipación T 229, ~ de escape T 230, ~ meteórica T 331
estimación de la nieve R 157, ~ del viento mediante satélite V 068
estratopausa S 276
estratosfera S 277
estructura de la atmósfera S 311
estuche barométrico C 476
etapa seca S 206
evaluación de la predicción/~ del pronóstico E 121
evaporación/~ del agua E 124
evaporación de un lago E 123, ~ potencial E 125
evaporitividad E 125
evaporígrafo E 128
evaporígrama E129
evaporímetro E 130, ~ de suelo G 011
evapotranspiración E 135, ~ efectiva E 132, ~ potencial E 133, ~ real E 132
evapotranspirómetro E 136
evapotrón E 137
evolución ulterior probable E 138
exactitud A 033
exclusión F 026
exitancia radiante E 090
exosfera E 140

experiencia cruzada E 141
experimento con disco rotatorio E 144
Experimento alpino-ALPEX E 142, ~ de transformación de masa de aire-AMTEX E 143, ~ tropical del GARP en el Atlántico-GATE E 145
exploración mediante microondas S 156, ~ óptica de la atmósfera S 162
exposición de los instrumentos E 150, ~ luminosa I 006 , ~ radiante (en un punto de una superficie para una duración dada) E 149
extinción atmosférica A 315, ~ polar E 152
extrapolación E 154

FFF

factor d'absorción A 006de aridez I 032, ~ del enfriamiento eólico I 061, ~ del frío sentido I 061, ~ de reflexión R 127, ~ de transmisión T 201, ~ de turbiedad F 008, ~ de turbiedad de Linke F 008
factores climáticos F 004
falsa luna L 117
falsos soles S136
familia de ciclones/~ de depresiones F 010, ~ de tornados F 011
fase del agua F 014, ~ de la lluvia S 204, ~ de la nieve S 205, ~ del granizo S 203, ~ glacial F 015, ~ seca S 206
Fata Morgana F 013
fenograma F 017
fenología F 018
fenómeno de difracción F 020, ~ óptico F 093
FGGE P 279
fibratus (fib) F 024
filtrado F 026, ~ del ruido F 025
filtro de Kalman-Bucy F 028, ~ en cascada para aerosoles I 018
física de la atmósfera F 033, ~ del nubes F 034, ~ del Tierra G 012
fitoclima F 030
fitoclimatología F 031
fitotrón F 032
flecha del viento S 019
floccus (flo) F 036
fluctuación climática F 037
fluido incompresible F 038
flujo básico F 042 , ~ del calor F 043, ~ de radiación F 052, ~ de radiación por unidad de superficie (en un punto de una superficie) I 167, ~ contragradiante F 041, ~ guiador C 455, ~ inercial F 048, ~ luminoso F 049, ~ meridiano C 460, ~ orográfico del viento S 053, ~ por remolinos F 053, ~ radiante F 052, ~ saliente de la tormenta F 045, ~ turbulento T 267, F 053, ~ turbulento del calor F 054, ~ zonal C 197
foco de atmosféricos F 056
foehn F 059, ~ en la atmósfera libre F 060
forma aparente del cielo/~ del cielo F 066, ~ simbólica de la clave F 067
formación de abanicos P 012, ~ de conos P 010, ~ de rizos P 009
fórmula barométrica/~ de altimetría E 035, ~ de Koschmieder para la visibilidad F 071, ~ de la luz del aire F 071, ~ psicrométrica F 075
fotografía de contraste reforzado F 089, ~ en el infrarrojo I 009
fotogrametría de las nubes F091
fotometeor F 092

fotómetro F 093, ~ de la bóveda celeste F 094
fracción molar del vapor de agua (N_v) T 174, ~ molar del vapor de agua de saturación del aire húmedo con respecto al agua (N_{vw}) T 175, ~ molar del vapor de agua de saturación del aire húmedo con respecto al hielo (N_{vi}) T 176
fractus (fra) F 095
frecuencia de Brunt-Vaisala F 100, ~ de las ráfagas (n) F 101
frente F 106, ~ anabático A 163, ~ antártico F 108, ~ ártico F 109, ~ caliente F 110, ~ casi estacionario F 113, ~ catabático C 041, ~ climatológico F 112d, ~ arrastre F 114, ~ de brisa de mar F 131, ~ de los alisios F 130, ~ del punto de rocío L 089, ~ difuso F 115, ~ ecuatorial F 116, ~ en altitud F 118, ~ enmascarado F 119, ~ estacionario F 113, ~ frío F 125, ~ intertropical F 116, ~ mediterráneo F 132, ~ ocluido F 120, ~ polar F 123, ~ principal F 124, ~ secundario F 126
freón C 276
fricción F 099
frigorígrafo F 103
frigorímetro F 104, ~ registrador F 103
frío G 017
frontera entre climas F 127
frontogénesis F 128
frontolisis F 129
fuego de San Telmo F 058
fuente S 336, ~ de calor S 337, ~ de una masa de aire R 155, ~ de un atmosférico S 335, ~ puntual S 339
fuerza de Coriolis F 085, ~ de la presión F 082, ~ del gradiente de presión F 082, ~ del viento F 087, ~ desviadora F 085
fumigación F 149
función de autocorrelación F 150
función de corriente F 151
función de forzamiento F 152
función radar-precipitación de Marshall-Palmer F 153
fusión de la nieve T 8

GGG

garita para termómetro A 038
garua G 002
gas ideal/~ perfecto G 004
GATE E 145
GCM M205
GDPS S 121
Gegenshein G 008
generador eólico T 247
géneros de nubes G 010
genitus G 009
geoevaporímetro G 011
geofísica G 012
geopotencial G 013, ~ absoluto G 014, ~ relativo G 015
geotermómetro G 016
gharbi G 018
gharra G 019
ghibli G 024

glaciación G 036
 glaciarse G 023
 glaciología G 037
 globo cautivo B 006, ~ de nivel constante B 008, ~ de radiosonda B 009, ~ de volumen constante B 007, ~ meteorológico B 011, ~ piloto B 012, ~ sonda B 013, ~ tetraédrico B 014
 gloria G 038
 GOS S 120
 gota de aire frío P 101, ~ de lluvia P 102, ~ de nube P 103
 goteo de niebla P 105
 gotita de nube P 103
 gradiente adiabático G 048
 gradiente adiabático seco G 050, ~ barométrico G 052, ~ de autoconvección G 051, ~ del potencial G 053, ~ de presión G 052, ~ de saturación adiabático G 049, ~ de temperatura pseudoadiabática G 058, ~ geométrico G 055, ~ geotérmico G 056, ~ isalobárico G 057, ~ superadiabático G 059, ~ térmico vertical G 060, ~ vertical G 062, ~ vertical autoconvectivo G 051, ~ vertical de humedad G 065, ~ vertical individual de temperatura G 061, ~ vertical de temperatura G 060
 grado G 042
 grado de confianza C 296, ~ -dia G 044
 gráfica de correlación G 067
 gramcaloría C 011
 granizada G 083
 granizo G 072, ~ suave M 042
 gránulos de hielo M 043
 Graupel M 042
 Grosswetterlage G 089
 grupo de la clave G 090
 GTS G 091

HHH

haboob H 001
 Hada Morgana F 13
 halo H 002, ~ de 22° H 004, ~ de 46° H 003, ~ de Bouguer H 006, ~ de Cellini H 007, ~ grande H 003, ~ lunar H 002, ~ pequeño H 004, ~ solar H 002
 Hamiltonian (nabla) A 302
 harmattan H 010
 HCMM S 010
 hectopascal (h(a)) H 044
 Heiligenschein H 007
 helada G 017, ~ en el suelo Î 030, ~ negra I 032, ~ por advección B 131, ~ por evaporación B 132, ~ por radiación Î 031, ~ vidriosa G 022
 helero G 023
 heliógrafo H 045
 heliógrafo de Campbell-Stokes H 046
 helietermómetro de Vallot H 048
 heliport/helipuerto H 049
 heterosfera H 050
 hidrodinámica H 052, ~ física H 051
 hidrología H 053
 hidromecánica H 054

hidrometeoro H 055
 hidrometeorología H 056
 hidrosfera H 057
 hidrostática H 058
 hielo G 020, ~ granulado M 043, ~ liso P 170, ~ oscuro G 021, ~ permanente Î 033, ~ transparente G 022, ~ vidrioso G 022
 hietograma H 059
 higristor H 060
 higrógrafo H 061
 higrograma H 062
 higrometría H 063
 higrómetro H 064, ~ de absorción H 066, ~ de cabello H 068, ~ de condensación H 067, ~ de piel de batidor de oro H 069, ~ de punto de congelación H 067, ~ eléctrico H 070, ~ gravimétrico H 071, ~ químico H 066
 higroscopicidad H 072
 higrómetrografo T 128
 higrómetrograma T 129
 higrótermoscopia H 076
 hileras de nubes T 232
 hipótesis hidrostática I 164
 hipsometría barométrica A 129
 hipsómetro H 078
 histéresis H 080
 histograma H 082
 hitergrama H 083
 hodógrafa H 084
 hoja mensual T 005
 homopausa H 085
 homosfera H 086
 hondón con heladas P 355
 hora efectiva de observación O 043, ~ fija principal O 053, ~ de observación O 054, ~ sinóptica O 051, ~ sinóptica intermedia O 052
 horizonte, 1~ astronómico, 2~ aparente/visible, 3~ real/verdadero O 061, ~ de calima, de humo, de polvo O 064
 humedad (del aire) U 008, ~ absoluta U 006, ~ absoluta del suelo U 007, ~ del suelo U 014, ~ disponible del suelo (H_d) U 009, ~ equivalente U 010, ~ específica (q) U 015higróscopica A 265, ~ relativa del aire húmedo con respecto al agua (U_w) U 011, ~ relativa del aire húmedo con respecto al hielo (U_i) U 012, ~ relativa del suelo U 013
 humilis (hum) H 090
 humo F14, ~ 8de nieve P 011, ~ del mar C 072
 huracán C 166(e), U 065

III

iceberg A 110
 identificación de las masas de aire I 002, ~ de las nubes I 003
 IGC C 384
 IGY A 260
 iluminancia L 107, ~ difusa I 007
 imagen en el infrarrojo I 009satelital I 010, ~ sectorizada I 011, ~ visible I 013
 imaginería visible I 013

imágenes a intervalos cortos I 014
 impactor de cascada I 018
 impulso M 213, ~ angular M 214
 impurezas de la atmósfera I 020
 IME I 135
 IMM I 133
 IMS 133
 inclinación de la ionosfera Î 026, ~ del eje de un anticiclón Î 024, ~ del eje de un ciclón Î 025, ~ del viento Î 027
 incus (inc) I 022
 indicador de altura-distancia del radar-RHI I 025, ~ de la estación I 024, ~ de posición a altitud constante-CAPPI I 026, ~ de posición en un plano-PPI I 027
 indicativo de la estación I 024, ~ internacional I 023
 índice actinotérmico I 028, ~ agroclimático I 029, ~ alto I 053, ~ bajo I 055, ~ de acierto I 050, ~ de amenaza I 031, ~ de amenaza de tiempo violento - índice SWEAT I 031 , ~ de aridez I 032, ~ de Boyden I 057, ~ de calor I 058, ~ de calor de Thornthwaite I 058, ~ de circulación I 033í, ~ ndice de comodidad I 035de confianza C 296, ~ de congelación I 039, ~ de continentalidad I 037, ~ de convección I 036, ~ de deshielo I 038, ~ de elevación-LI I 045, ~ de englamamiento I 039, ~ de estabilidad I 036, ~ de estabilidad de Showalt6er I 062, ~ de estabilidad de Whiting I 062, ~ de George I 067, ~ de heladas I 040, ~ de humedad de Thornthwaite I 065, ~ de la lluvia impulsada por el viento I 060, ~ de la precipitación precedente I 041, ~ del clima I 030, ~ de refracción óptica I 043, ~ de refracción radioeléctrica I 044, ~ de sequia I 046, ~ de sobrecarga térmica I 048, ~ de temperatura-humedad-ITH I 064, ~ de tensión térmica I 048, ~ de Teweles-Wobus I 069, ~ de vorticidad de zona I 051, ~ eólico del frío sentido I 061, ~ heliométrico I 052, ~ meridiano I 054, ~ SWEAT I 031, ~ total de totales I 070, ~ zonal I 056
 inercia del barómetro aneroide I 073
 inestabilidad I 082 , ~ absoluta I 083, ~ baroclínica I 084
 inestabilidad barotrópica I 085, ~ coloidal de las nubes I 088, ~ condicional I 089, ~ condicional de segundo orden-CISK I 090, ~ convectiva I 091, ~ de Helmholtz I 092, ~ dinámica I 093, ~ estática I 096, ~ hidrodinámica I 093, ~ hidrostática I 096, ~ inercial I 097, ~ latente I 098, ~ lineal I 099, ~ no lineal (sistemas dinámicos) I 100, ~ numérica I 101, ~ por cortante (cizalladura) I 092, ~ potencial I 091
 infiltración I 075
 influencias exógenas I 076
 información meteorológica I 077, ~ meteorológica oral E 146, ~ SIGMET I 078
 informe aéreo-AIREP A 109, ~ sinóptico M 070
 inicialización I 079, ~ dinámica I 080
 inmergencia I 016
 insolación I 081
 instituto meteorológico S 082
 instrumento de lectura directa I 105, ~ meteorológico I 108, ~patrón I 106, ~ registrador I 107
 integración numérica I 111
 integral de Fourier I 110
 intensidad de la congelación I 116, ~ de la lluvia I 117, ~ de la precipitación I 117, ~ de la turbulencia I 119, ~ del englamientyo I 116, ~ luminosa I 114, ~ radiante (de una fuente en una dirección dada) I 115
 intensificación del frente I 112
 interacción I 122, ~ entre el océano y la atmósfera I 120, ~ entre mar y aire I 120
 intercambio meridiano S 042

intercepción de la precipitación I 123
interfase fenológico I 124
interferómetro I 125
intermitente I 126
interpolación I 127, ~ lineal I 128, ~ óptima I 129, ~ polinomial I 130
intervalo de frecuencia de las ráfagas (t_n) I 132, ~ de tiempo para determinación de la amplitud de una ráfaga (t_m) I 136
Intervalos meteorológicos mundiales-IMM I 134, ~ Mundiales Especiales-IME I 135
intortus(in) I 137
inundación I 138
invasión de aire I 142, ~ de aire polar I 143, ~ estrecha de aire frío L 057
inverno I 001
inversión a partir del suelo I 155, ~ anticiclónico I 148, ~ de la precipitación I 145, ~ de los alisios I 147, ~ del viento I 146, ~ de temperatura I 151, S 268, ~ dinámica I 152, ~ en superficie I 155, ~ frontal I 154, ~ orográfico I 156, ~ por irradiación I 149, ~ por subsidencia I 150, ~ por turbulencia I 152
iones I 158
ionización atmosférica I 159
ionograma I 160
ionosfera I 161
IPY A 260
IQSY A 259
iridiscencia I 170
irisación I 170
IRIS S 181
irradiación E 149
irradiancia I 167
irrupción de aire I 142, ~ de aire polar I 143, ~ del monzon E 112
isalobara I 175
isalohipsa I 176
isaloterma I 177
isanemona I 207
isanómala I 179
isla de calor I 109
islote térmico I 109
isentropa I 182
iso-D I 190
isobara I 183, ~ en V I 184, ~ orográfica I 185
isobronta I 186
isocasma I 187
isócrona I 189
isodibasta I 191
isodrosoterma I 192
isoeco I 193
isofena I 194
isofota I 195
isogeoterma I 196
isógona I 197
isograma I 198
isohelia I 199

isohipsa I 201
isolinea I 203
isómera I 204
isonefa I 205
isopleta I 206
isorora I 187
isotaca I 207
isoterma I 209, ~ 0°C N 054
isotermia I 210
isotropía I 211
isoyeta I 200
iteración I 172
ITC/ITCZ Z 040
ITH/ITU I 064

JJJ

Jacobiano J 001
jacobiano de Arakawa J 002
julio J 010
jansin H 009
J-W meter D 073

KKK

kelvin (unidad de temperatura termodinámica) K 002
khamsin H 009
kytoon B 015
kilocaloría C 011
kt N 058

LLL

La Niña L 001
lacunosus (lac) L 003
lado de barlovento P 034, ~ de sotavento P 033, ~ de aire frío L 002
LANDSAT S 016
langley L 005
lapso de disminución de una ráfaga (t_d) D 153, ~ de la amplitud máxima de una ráfaga (t_i) D 151, ~ del tiempo (intervalo) del previsión I 133
láser L 007
latitud de los caballos L 010
latitudes de calmas ecuatoriales L 010
lavado por lluvia S 175
LCF N 041
LCL N 038
lengua caliente L 056, ~ de aire caliente L 056, ~ de aire frío L 057, ~ de aire húmedo L 058, ~ de aire seco L 058
lenticularis (len) L 048
letra de la clave L 093
levantamiento por helada A 098
levante L 049

ley de Archimede F 084, ~ de atracción universal L 016, ~ de Avogadro L 024, ~ de Bouguer L 025, ~ de Boyle-Mariotte L 018, ~ de Buys Ballot L 019, ~ de Charles L 031, ~ de conservación de la masa L 020, ~ de conservación del impulso L 021, ~ de Dalton L 027, ~ de Dove L 029, ~ de desplazamiento de Wien L 039 ley, ~ de Egnell L 030, ~ de fricción interne(viscosidad) L 022, ~ de Gay-lussac L 031, ~ de Joule L 032, ~ de LambertL 034, ~ de la pérdida de velocidad L 042, ~ de Pascal L 035, ~ de Planck L 036, ~ de radiación de Kirchhoff L 041, ~ de radiación de Planck L 036, ~ de Raoul L 037, ~ de Snell L 038, ~ de Stefan-Boltzmann L043, ~ de Wien L 039

leys de los distribuciones L 045, ~ de los gases L 046, ~ de Fourier L 047

LFM M 175

LI I 045

lidar L 053

lider L 054

límite de la nieve L 066, ~ de neviza L 061, ~ de vegetación arbórea L 063, ~ forestal 063

línea climatica de la nieva L 066, ~ de barrido L 075, ~ de calima L 086, ~ de contorno I 201, ~ de convergencia L 076, ~ de corriente L 077, ~ de cortante (cizalladura) L 081, ~ de discontinuidad de la direction del viento L 067, ~ de discontinuidad de la velocidad del viento L 068, ~ de divergencia L 078, ~ de emisión Lyman alfa L 069, ~ de espesor L 084, ~ de inestabilidad L 082, ~ de isofloración I 180, ~ de la dorsal A 380, ~ de la vaguada A 381, ~ de neviza L 061, ~ de origen S 338, ~ de turbonadas L 082, ~ de visibilidad exenta de nubes-CFLOS L 071, ~ divisoria del viento L 070, ~ isoceráunica I 188, ~ orográfica de la nieve L 066, ~ seca L 089

linealidad L 072

líneas arqueadas L 090, ~ de Fraunhofer L 092, ~ espectrales L 091

linearisar L 073

lisímetro L 095

litometeor L 094

LLJ C 471

localización de atmosféricos L 097

longitud de escala de Monin/Obukhov L 121, ~ de mezcla L 119, ~ de rugosidad C 297

lugar de cura y reposo S 262

lumen L 100

luminancia L 107, ~ de una nube L 106, ~ energética L 108

luminiscencia celeste nocturna L 104

luminosidad L 115

luna azul,~ verde L 116

lustro L 122

lux L 123

luxmetro L 124

luz R 070, ~ celeste difusa R 035, ~ celeste nocturna L 104, ~ del aire L 101, ~ difusa L 111, ~ púrpura L 112, ~ terrestre L 105, ~ zodiacal L 113

lx L 123

LILILI

llanura inundable C 060

llovizna B 139, ~ congelante P 196

lluvia P 137, ~ ácida D 055, ~ amarillenta P 146, ~ caliente P 140, ~ con cielo despejado P 147congelante P 196, ~ de baro P 143, ~ del monzón P 148, ~ fuerte P 150, ~ impulsada por el viento contra los edificios P 136, ~ neta de la tormenta P 149, ~ sanguinolenta P 145, ~ equinocciales P 153, ~ simulada P 209, ~ subfundida P 151

MMM

macroclima M 001
macrometeorología M 002
macroturbulencias M 004
magna de viento M 044
MCC C 316
MCG M 203
magnetosfera M 005
maleza T 244
malla G 078, ~ de Kurihara G 077, ~ fina G 079
mallas anidadas G 081
mamma (mam) M 007
manga de viento M 045
mapa a mesoescala H 033 analizada H 018, ~ bórico previsto H 038, ~ cinemático colectivo H 019, ~ cinemático de los ciclones y anticiclones H 019, ~ climatológico H 020, ~ de contornos (isohipsas) H 032, ~ de espesores H 023, ~ de fenómenos significativos H 013, ~ de la tropopausa H 014, ~ de la advección H 011, ~ del cielo H 012, ~ de los vientos en altitud H 015, ~ del tiempo H 040, ~ de Marsden H 034, ~ de nivel constante H 024, ~ de presión constante H 032, ~ de pronóstico compuesto H 036, ~ de superficie H 040, ~ en altitud H 022, ~ fenológica H 028, ~ frontológico de altitud H 029, ~ isalobórico H 030, ~ isentrópico H 031, ~ isobórico H 032, ~ obtenido por facsímil H 027, ~ previsto H 035, ~ previsto compuesto H 036, ~ previsto de superficie H 038, ~ pronóstico de contornos (isohipsas) H 037, ~ sinóptico H 039, ~ sinóptico de superficie H 040
mapas auxilios (ayudantes) H 041
mar del caballo C 010 del viento H 089, ~ de fondo H 088, ~ de leva H 088, ~ de niebla M 010, ~ de nubes M 011, ~ humeante M 013, ~ humeante antártico/ártico M 013
marca de visibilidad R 160
marea atmosférica, ~ lunar, ~ solar M 016, ~ de tempestad U 031
mareas ionosféricas M 020
masa de aire M 023, ~ de aire estable M 025, ~ de aire inestable M 024, ~ de aire polar de retorno A 075, ~ óptica del aire M 022
mástil C 043, ~ para anemómetro C 044
máximo absoluto M 027
media aritmética M 053, ~ cuadrado M 049, ~ empírico M 054, ~ geométrico M 055
medias abacalgadas M 056, ~ de un periodo M 060, ~ móviles M 056, ~ ponderadas M 059
medidor de la altura de las nubes C 087, ~ de la opacidad ionosférica relativa R 187, ~ del balance de la radiación P 122, ~ de del tamaño de las gotas D 119, ~ de precipitación P 157, ~ de visibilidad V 128
medio absorbente gris C 401
mediocris (med) M 061
mejoramiento (mejora) del tiempo A 147
Membro de la OMM M 062
menisco M 063
mensaje de agravación (del tiempo) M 066, ~ de enmienda (del tiempo) M 065, ~ de mejoramiento M 065, ~ de observación meteorológica M 068, ~ meteorológico M 069, ~ meteorológico de aviso I 078
mensajes CLIMAT C 221
mesocima M 127
mesoclima M 122

mesoclimatología M 123
 mesochorro M 124
 mesoescala M 128
 mesomapa H 033
 mesometeorología M 125
 mesopausa M 126
 mesosfera M 129
 metamorfosis de la nieve M 072
 METAR M 071
 METEOR M 074
 meteoro M 073
 meteorógrafo M 075, ~ de aspiración M 076
 meteorograma M 077
 meteorología M 079, ~ aeronáutica M 080, ~ agrícola A 108, ~ aplicada M 082, ~ de bosque M 095, ~ dinámica M 083, ~ espacial M 094, ~ experimental M 084, ~ física F 033, ~ forestal M 095, ~ industrial M 087, ~ marítima M 088, ~ mediante radar M 092, ~ médica M 089, ~ montana M 090, ~ oceánica M 088, ~ por satélite M 094, ~ radioeléctrica M 083, ~ sinóptica M 096, ~ teórica M 098, ~ tropical M 099
 meteorólogo M 078
 meteoropatología M 100
 método analógico M 101, ~ de la partícula M 107, ~ de la predicción perfecta M 117, ~ de las aproximaciones sucesivos M 102, ~ de las diferencias finitas M 105, ~ de las perturbaciones M 108, ~ de los trayectorias M 114 del balance hídrico M 103, ~ del carbono 14 D 002, ~ del estrato M 113, ~ del punto de rocío M 109, ~ del radiocarbono D 002, ~ de medida de la altura de las nubes M 116, ~ de Monte Carlo M 106, ~ de relajación M 111, ~ hombre-máquina D 094, ~ para el análisis de isohipsas M 115, ~ semiimplícito M 118, ~ sinóptico M 112
 metograma H 059
 metro dinámico, ~ geodinámico M 120
 mezcla isentrópica A 149, ~ lateral A 150
 microbarógrafo M 130
 microbarograma M 131
 microbarovariógrafo M 130
 microclima M 133
 microclimatología M 134
 microescala M 139
 microestructura de la nube M 140
 microfísica de las nubes M 135
 micrometeorología M 136
 micropluviómetro M 137
 microturbulencia M 141
 microvariaciones de la presión M 142
 migrador M 143
 milibar (mb) M 145
 milímetro de mercurio M 146
 milla, ~ inglesa, ~ geográfica, ~ marina M 144
 mínimo biológico (de temperatura) M 149
 mintra M 150
 Misión de cartografía de la capacidad térmica-HCMM S 010
 mistral M 156

mm Hg M 146
Moazagotl M 163
modelo adiabático M 164, ~ advectivo M 165, ~ ageostrófico M 166, ~ baroclínico M 168, ~ barotrópico M 169, ~ barotrópico equivalente M 170, ~ climático M 171, ~ casigeostrófico M 175, ~ casisolenoidal M 177, ~ de ciclón M 178, ~ de circulación atmosférica M 205, ~ de crecida I 139, ~ de Cumulus M 180, ~ de diagnóstico M 188, ~ de difusión M 181, ~ de frente M 191, ~ de la atmosfera M 167, ~ de la circulación M 179, ~ de la circulación atmosférica M 203, ~ de la circulación general-MCG M 203, ~ de la radiación M 186, ~ de malla fina M 172, ~ de nube M 183, ~ de penacho ascendente M 205, ~ de predicción numérica M 184, ~ de predicción para un área limitada M 185, ~ de pronóstico numérico M 184, ~ de retículo fino M 172, ~ de retículo fino para un área limitada M 173, ~ de transcripción M 187, ~ de varios niveles M 174, ~ espectral M 198, ~ estadístico M 199, ~ estocástico M 200, ~ filtrado M 190, ~ global M 203, ~ hemisférico M 189, ~ hidrostático M 193, ~ LFM M 175, ~ no filtrado M 194, ~ numérico operativo M 195, ~ politrópico M 196, ~ solenoidal M 197, ~ termotrópico M 201
modificación artificial del tiempo M 211, ~ de las nubes M 210, ~ del clima M 206, ~ indeliberada del clima M 208, ~ indeliberada del tiempo M 209
monitoreo del clima S 232
monzón M 222, ~ de invierno M 223, ~ de verano M 224, ~ europeo M 225
movimiento anticiclónico D 027, ~ de las nubes D 029, ~ de un ciclón D 028, ~ ondulatorio M 157, ~ por remolino M 158, ~ remolinario M 158
MSL N 055
MTN R 175
muestreador de aire P 220
multiplicación del hielo M 221
muro de foehn Z 028
mutatus M 226

NNN

navegación mediante fotografía de satélite N 005
NCA N 038
NCC N 039
NCL N 041
neblina A 065
nébula N 009
nebulosus (neb) N 010
nefelímetro N 015
nefeloscopia N 016
nefoanálisis N 014
nefoscopio N 017, ~ de Besson N 019, ~ de Fineman N 020, ~ de reflexión N 020, ~ de retículo N 019
nefovientos V 040
neoglaciación N 024
neotropausa N 026
neutrosfera N 027
nevada Z 002
neviza F 029
newton N 028
nido de tormenta F 057

niebla C 065, ~ baja C 080, ~ caliente C 066, ~ congelante C 067, ~ de aire tropical C 070, ~ de inversión alta C 073, ~ de ladera C 075, ~ de montaña C 074, ~ de monzón C 082, ~ engelante C 067, ~ frontal 077, ~ helada C 079, ~ marina C 069, ~ por advección C 069, ~ por evaporación C 072, ~ por mezcla C 071, ~ por radiación C 076, ~ postfrontal C 083, ~ prefrontal C 084, ~ que moja C 086, ~ que produce cencellada C 067, ~ subfundida C 067
nieve Z 002, ~ caída Z 002, ~ en forma de azúcar Z 003, ~ granulada M 042, ~ granulosa en profundidad Z 003, ~ mojada Z 006, ~ seca Z 007

Nimbostratus (Nb) N 030

NIMBUS N 031

nivel N 033, ~ crítico de escape N 036, ~ de condensación N 037, ~ de condensación por ascenso-NCA N 038, ~ de condensación por convección-NCC N 039, ~ de condensación por turbulencia N 040, ~ de congelación N 054, ~ de convección libre-NCL N 041, ~ de englamamiento N 046, ~ de fondo N 044, ~ de formación de hielo sobre aeronaves N 046 de fusión N 048, ~ de la acción rectora N 045, ~ de no divergencia N 047, ~ de transición N 049, ~ de vuelo N 050, ~ freático P 054, ~ medio del mar-NMM N 055, ~ obligatorio N 052
nivómetro N 056, ~ de rayos gamma N 057

NOAA N 058

nomograma N 060

normales N 113

normales climatológicas estándares N 114

norteño N100

notación meteorológica de Beaufort N 115

nube N 061, ~ alta N 097, ~ anexa N 062, ~ baja N 082, ~ caliente N 064, ~ convectiva N 065, ~ cumuliforme N 066, ~ de agua N 063, ~ de convección N 065, ~ de cresta N 069, ~ de deslizamiento ascendente N 067, ~ de embudo N 075, ~ de hielo N 072, ~ de inversión N 074, ~ del foehn N 070, ~ del piso inferior N 082, ~ del piso medio N 089, ~ del piso superior N 098, ~ de mezcla N 090, ~ de nivel medio N 089, ~ de tormenta C 429, ~ de turbonada N 073, ~ de turbulencia N 076, ~ en banderola N 085, ~ en capuchón N 084, ~ en yunque N 029, ~ estacionaria N 095, ~ estratiforme (distinta a Stratus) S 274, ~ madre N 092, ~ marítima N 088, ~ media N 089, ~ nacarada N 112, ~ ondulatoria N 077, ~ orográfica N 093, ~ subfrontal N 097, ~ subfundida N 099, ~ trazadora T 218

nubes artificiales N 101, ~ de cascadas N 102, ~ de erupciones volcánicas N 103, ~ de explosiones N 104, ~ de incendios N 105, ~ de industrias N 106 de rotación a sotavento N 110, ~ en rodillo N 108i, ~ ridiscentes N 107, ~ mesosféricas N 110, ~ noctilucen N 109, ~ significativos N 111

nubosidad N 011, ~ parcial N 012, ~ total N 013

nucleación N 117, ~ espontánea N 119, ~ heterogénea N 118, ~ homogénea N 119

núcleo N 121, ~ biogénico de hielo N 123, ~ de Aitken N 122, ~ de combustión N 124, ~ de condensación N 125, ~ de congelación N 127, ~ de sublimación N 130, ~ de la corriente en chorro N 133, ~ glaciógeno N 128, ~ higroscópico N 131, ~ isalobarico de baja de la presión M 148, ~ isalobárico de elevación de presión M 030, ~ salino marino N 132

nudo N 059

número de Archimedes N 137, ~ de Avogadro L 024, ~ de Beaufort S 022, ~ de Budyko N 138, ~ de Froude (Fr) N 139, ~ de Mach N 140, ~ de Nusselt N 141, ~ de ondas N 134, ~ de ondas zonales N 136, ~ de Prandtl N 142, ~ de Rayleigh N 143, ~ de Reynolds N 144, ~ de Richardson N 145, ~ de Rossby N 146, ~ de Stanton N 147, ~ de Taylor N 148, ~ de Wolf N 150, ~ de la estación I 024, ~ relativo de manchas solares N 152

000

observación O 002, ~ actinométrica O 003, ~ asinóptica O 004, ~ climatológica O 005, ~ con globo piloto S 159 de buque O 008, ~ de control remoto T 029, ~ de montaña O 007, ~ de radiosonda R 089, ~ de radioviento O 017, ~ de superficie O 009, ~ desde avión A 270, ~ en altitud O 012, ~ fenológica O 011, ~ meteorológica O 014, ~ meteorológica con radar O 015, ~ meteorológica representativa O 016, ~ satelital O 018, ~ sinóptica O 020, ~ suplementaria O 021
 observador meteorológico O 001
 observatorio meteorológico O 001
 oceanicidad, oceanidad O 022
 oclusión O 025, ~ caliente O 026, ~ fría O 028, ~ frontal F 120, ~ orográfica O 027, ~ retrógrada O 029
 octante O 0312
 octavo O 030
 oeste duros M 021
 oficina central de predicción C 107, ~ de vigilancia meteorológica C 108, ~ meteorológica S 082, ~ meteorológica de aeródromo B 102, ~ meteorológica regional B 103
 ojo del ciclón tropical O 024
 ola de calor V 002, ~ de frío V 003
 oleadas de Kelvin-Helmholtz U 053
 ombrómetro M 137
 onda a sotavento U 055, ~ acústica U 050, ~ acústica de gravedad U 020, ~ anual U 021, ~ atmosférica U 022, ~ baroclínica P 091, ~ barotrópica P 092, ~ ciclónica U 025, ~ corta U 048, ~ de compresibilidad U 026, ~ de cortante (cizalladura) U 030, ~ de gravitación U 038, ~ Haurwitz-Helmholtz U 044, ~ de Helmholtz U 030, ~ de inercia U 032, ~ de Kelvin-Helmholtz U 044, ~ de la tropopausa U 018, ~ del este U 027, ~ del foehn U 029, ~ de Rossby U 046, ~ diurna U 035, ~ ecuatorial U 036, ~ en sistema frontal U 025, ~ frontal U 025, ~ gravitatoria U 038, ~ inestable U 041, ~ interna U 042, ~ larga U 046, ~ mayor U 046, ~ planetaria U 046, ~ semidiurna U 049
 ondas de choque, ~ de explosión U 028, ~ de montaña U 052, ~ de presión U 033, ~ estacionarias U 051
 opacidad atmosférica O 035
 opacus (op) O 036
 opalescencia O 037
 operador nabra, ~ de Hamilton A 302
 óptica atmosférica O 039
 optimización meteorológica de rutas O 042
 órbita heliosincrónica O 059
 Organización Meteorológica Mundial-OMM O 060
 orografía O 065
 oscilación climática O 069, ~ del sur O 066
 oscilaciones de Milancovitch O 071
 osmómetro O 072
 OSV S 239
 otoño T 177
 óvalo auroral O 074
 oxígeno O 075
 ozono O 076, ~ en superficie O 080
 ozonómetro O 077
 ozonósfera O 078
 ozonosonda O 079

ozono total O 081, ~ troposférico O 080

PPP

paisaje blanco P 059

paleoclima P 005

paleoclimatología P 006

pampero P 007

pannus(pan) P016

pantalla del pluviómetro E 017, ~ de ozono S 054, ~ de radar E 018

pantano barométrico M 159

par isalobárico P 066

parametrización P 019

parámetro de Coriolis P 022, ~ de Deacon para el perfil del viento P 023, ~ de estabilidad P 021, ~ de Rossby P 024, ~ de rugosidad C 297, ~ predictor P 219

paranthelio P 025

parantiselenio O 026

paraselenio P 027

parches de niebla C 078

parhelio asociado con halo de 22⁰ P 031, ~ asociado con halo de 46⁰ P 032

parte posterior de una depresión T 226

partícula del aire P 036

particularidades suplementarias P 035

partículas de nube P 037

Pascal (Pa) P 041

pase frontal P 040

passo P 039

pastagrama P 042

patología meteorológica M 100

pausa del foehn B 114

PCP P 244

PDA P 124

pedrisco G 072

película monomolecular P 060

PEMG P 279

penacho P 008, ~ de nieve P 011

pendiente de un frente P 018

pendiente de una superficie isobárica P 017

penetrómetro P 062

penitentes de hielo/~ de nieve M 212

péntada P 063

pequeña época glacial E 106

percolación P 064

perfil de humedad P 303, ~ de ley de potencias P 301, ~ de viento P 304, ~ logarítmico P 298, ~ logarítmico de la velocidad P 302, ~ vertical P 299, ~ vertical de la temperatura P 300

periodicidad casi bienal P 083, ~ climática P 082

período de Beaumont P 069, ~ de crecimiento P 073, ~ de las olas P 068, ~ de registro P 070, ~ de sequía P 081, ~ de validez P 072, ~ de vegetación P 073, ~ período glacial F 015, ~

interglacial F 016, ~ normal (de referencia) P 076, ~ pluvial P 077, ~ pluvioso P 077, ~

singular S 103, ~ sin heladas P 074, ~ sinóptico natural P 079

periodograma P 084

perlucidus (pe) P 085
permafrost Î 033
permeabilidad P 087
perturbación atmosférica P 090, ~ baroclínica P 091, ~ barotrópica P 092, ~ brusca de la ionosfera P 094, ~ de mesoescala P 096, ~ móvil en la ionosfera P 095, ~ tropical C 166(a)
perturbaciones casi estacionarias P 093
pH P 099
pileus (pil) P 106
piranógrafo P 107
piranograma P 108
piranómetro P 109, ~ esférico P 112, ~ para la radiación solar neta P 110
pirgeómetro P113
pirheliógrafo A 023
piliheliograma A 024
pirheliómetro A 027, ~ compensado P 120
pirogeómetro P 113, ~ esférico P 116, ~ para la radiación terrestre neta P 115
pirradiómetro P 121, ~ esférico P 123, ~ para la radiación total neta P 122
piso de las nubes E 118
pista P 124
pixel P 125
placa P 126
plancton aéreo P 129, ~ de la atmósfera P 129
panilla mensual T 005
plano beta P 128
planta de energía eólica C 101
plasma pausa P 132
plasmafera P 133
plataforma fija en el mar P 134, ~ meteorológica P 135
pluma B 034
pluviógrafo P 155
pluviometría P 156
pluviómetro P 157, ~ acumulativo P 164, ~ de cubeta basculante P 159, ~ de Fischer y Porter P 160, ~ de pesada P 158, ~ patrón P 162, ~ registrador P 155, ~ totalizador P 164, ~ universal P 162
pluvioscopio P 165
poder de enfriamiento P 356, ~ evaporante P 358, ~ radiante F 052
polarímetro P 167
polariscopio P168
polarización atmosférica P 169
polímetro de Lambrecht P 171
polo frío P 176
polvareda T 210
polvo brillante A 020, ~ cósmico P 188, ~ meteorítico P 189, ~ volcánico P 190
POM D 127
porcentaje de la posible insolación F 096
porosidad P 180
potencia capilar P 182, ~ del viento F 087
potencial de velocidad P 184, ~ debido a la presión hidrostática P 183
PPI I 027
PQP P 244

praecipitatio (para) P 187
 precipitación P 193, ~ ácida D 055, ~ artificial P 195, ~ ciclónica P 197, ~ congelante P 196, ~ convectiva P 198, ~ de electrones P 142, ~ de protones P 200, ~ efectiva P 201, ~ eficaz E 064, ~ en altitud P 202, ~ en bosque P 203, ~ en un area P 211, ~ frontal P 212, ~ local P 204, ~ máxima probable P 205, ~ orográfica P 207, ~ radiactiva P 208, ~ tormentosa P 206
 precisión P 215
 precursor P 216
 predicción P 237, ~ a corto plazo P 266, ~ agrometeorológica P 238, ~ a largo plazo P 263, ~ aleatoria P 239, ~ ampliada P 254, ~ a plazo medio P 264, ~ a muy corto plazo P 266, ~ baroclínica P 240, ~ barotrópica P 241, ~ basada en las correlaciones P 242, ~ climática P 245, ~ climatológica P 246, ~ de área P 253, ~ de la crecida P 249, ~ del tiempo P 237 de tipo consultivo P 251, ~ de una sola estación P 269, ~ de un solo observador P 270, ~ estadístico P 273, ~ general P 255, ~ hidrológica a plazo medio P 256, ~ inercial P 258, ~ local P 259, ~ meteorológica P 237, ~ numérica P 260, ~ numérica del tiempo P 260, ~ numérica espectral P 261, ~ objetiva P 262, ~ por persistencia P 243, ~ probabilística P 271, ~ regional P 253, ~ sinóptica P 273, ~ subjetiva P 275
 predictando P 217
 predictabilidad P 218
 predictor P 219, P 278
 presión atmosférica P 230, ~ de condensación P 223, ~ de condensación adiabática P 223, ~ de la estación P 225, ~ del vapor de agua (e') P 228, ~ del viento P 229, ~ de radiación P 232, ~ dinámica P 233, ~ hidrostática P 234, ~ parcial P 235, ~ reducida al nivel del mar P 226, ~ total P 227
 presupuesto energético B 084
 prevención del granizo P 276
 previsión a muy corto plazo P 264, ~ inmediata N 116
 Premier experimento mundial del GARP-PEMG P 280
 primavera P 279
 principio de Babinet P 282
 prismas de hielo P 283
 probabilidad P 284
 proceso adiabático P 285, ~ de nucleación Findeisen-Bergeron E 053, ~ de Wegwerner-Bergeron T 108, ~ diabático P 286, ~ i sopicnico, ~ isóstero, ~ isotérmico P 287, ~ pseudoadiabático P 289, ~ reversible P 290, ~ atmosféricos en gran escala P 294, ~ sinoptico elemental P 291, ~ subreticular P 292
 producción artificial de lluvia P 139
 producto escalar P 297
 profundidad de la nieve G 086, ~ del ciclón A 042
 Programa de investigación de la atmósfera-GARP P 305
 progresión del monzón P 306
 promedio properíodo M 060
 pronosticador P 278
 pronóstico P 239, ~ a corto plazo P 266, ~ a largo plazo P 263, ~ aeronáutico P 267, ~ de aeropuerto alternativo P 268, ~ agrometeorológico P 238, ~ aleatorio P 239, ~ ampliado P 254, ~ baroclínico P 240, ~ barptrópico P 241, ~ climático P 245, ~ climatológico P 246, ~ cuantitativo de la precipitación-PCP P 244, ~ de aeropuerto P 247, ~ de aeropuerto alternativo P 267, ~ de área P 253, ~ de aterrizaje P 248, ~ del tiempo P 237, ~ de probabilidad P 270, ~ de ruta P 250, ~ de vuelo P 252, ~ estadístico P 274, ~ general P 255 inercial P 258, ~ local P 259, ~ meteorológico P 237, ~ momentáneo N 116, ~ numérico P

260, ~ numérico del tiempo P 260, ~ objetivo P 262 , ~ por correlación P 242, ~ por persistencia P 243, ~ regional P 253, ~ sinóptico P 273, ~ subjetivo P 275
 propagación anómala P 317, ~ anómala de sonido P 314, ~ calculada de la crecida C 003, ~ de las ondas M 157, ~ del sonido P 315
 protección contra heladas P 319
 protector contra el viento P 028, ~ de la antena del radar R 097
 protonosfera P 320
 proverbios del tiempo P 321
 proyección cilíndrica, ~ cónica conforma Lambert, ~ stereográfica P 312
 proyecciones cartográficas empleados (usados) en meteorología P 312
 proyector para el techo de nubes P 308, ~ para nubes P 308
 pseudoadiabata/pseudoadiabática P 322
 pseudodatos P 324
 pseudofrente P 325
 pseudohelio P 326
 pseudoobservaciones P 324
 psicrómetro P 328, ~ de Assman P 329, ~ de honda/~ de noria P 331, ~ ventilado P 330
 punta de marfil V 087
 punto antisolar P 342, ~ de Arago P 349, ~ de Babinet P 350, ~ de Brewster P 351, ~ de congelación P 334 , ~ de convergencia/~de divergencia P335, ~ de fusión P 330, ~ de hielo P 343, ~ de marchitez permanente P 345, ~ de oclusión P 344, ~ de radiación P 340, ~ de roció (*t_d*) P 346, ~ de simetría P 339, ~ de sublimación P 347, ~ hiperbólico P 348, ~ neutro P 352, ~ perpendicular de un satélite P 353, ~ subsatelital P 353, ~ triple P 343, P 354
 puntos neutros P 341

QQQ

QBO O 067
 QDF Q 002
 QFE Q 003
 QFF Q 004
 QNE Q 005
 QNH Q 006
 QNU Q 007
 QPF P 244
 química de la atmósfera C 146
 quimopausa C 142
 quimosfera 143

RRR

rabal R 001
 racha R 099
 radar R 008, ~ de abertura sintética-SAR R 009, ~ de haz reducible R 009, ~ de haz vertical R 013, ~ Doppler R 014, ~ láser L 053, ~ meteorológico R 015, ~ primario R 016, ~ secundario R 017
 radarclimatología C 267
 radarscopio tipo A E 019
 radarsonda R 019
 radarsondeo S 160
 radiación R 050, ~ atmosférica R 023, ~ atmosférica ascendente R 024, ~ casi infraroja R 064, ~ circumsolar R 060, ~ corpuscular R 052, ~ cósmica R 053, ~ de la bóveda celeste R

035, ~ de la superficie terrestre R 040, ~ de onda larga R 054, ~ de ondas cortas R 055, ~ de un cuerpo negro R 025, ~ difusa R 035, R 056, ~ efectiva R 029, ~ electromagnética R 057, ~ extraterrestre R 058, ~ gamma R 059, ~ global R 060, ~ global reflejada R 038, ~ gris R 061, ~ infrarroja R 062, ~ isotrópica R 063, ~ monocromática R 066, ~ neta R 032, ~ nocturna efectiva R 033, ~ saliente (de onda larga) R 031, ~ solar R 055, ~ solar absorbida R 034, ~ solar directa R 036, ~ solar disponible R 037, ~ solar neta R 039, ~ solar reflejada R 038, ~ suprainfrarroja R 065, ~ térmica R 068, ~ terrestre R 041, ~ terrestre ascendente R 042, ~ terrestre descendente R 043, ~ terrestre neta R 044, ~ terrestre reflejada R 045, ~ total R 046, ~ total ascendente R 047, ~total descendente R 048, ~ ultravioleta R 069, ~ ultravioleta extrema R 049, ~ visible R 070
 radioactividad artificial R 071, ~ natural R 072
 radiador de Planck C 402
 radiancia L 108
 radiatus (ra) R 022
 radio de deformación de Rossby R 110
 radioatómetro R 073
 radioconducto R 075
 radiogoniógrafo R 077
 radiogoniometría R 078
 radiogoniómetro R 079, ~ de haz estracho R 080, ~ de rayos catódicos R 081
 radiomaximógrafo R 082
 radiometeorología R 083
 radiometría A 026, ~ infrarroja R 085
 radiómetro de barrido R 086, ~ de microondas con barrido multifrecuencial-SMMR R 088
 radiosonda R 090, ~ con paracaídas D 146, ~ cronométrica R 092, ~ descendente D 146
 radiosondeo R 089
 radioteodolito R 093
 radioviento R 094
 radiovientosonda S 172
 RADOB R 095
 radom R 096
 radón R 097
 ráfaga R 098, ~ de nieve R 100
 RAFC C 118
 rastreador vertical operacional para el satélite TIROS-TOVS S 173
 raya de absorción L 074, ~ de emisión L 080
 rayo T 220, ~ en bola F 138, ~ de la aurora R 114, ~ verde R 111
 rayos anticrepusculares, ~ crepusculares R 114
 razón de Bowen R 108, ~ de mezcla (*r*) R 105
 recalmón A 011
 recurvatura R 122
 RDF R 079
 red de estaciones climatológicas R 168, ~ de observación/~ meteorológica R 173, ~ para la observación de atmosféricos R 170, ~ básica regional R 176
 Red Principal de Telecomunicaciones RPT R 174, ~ regional de telecomunicaciones meteorológicas-RRTM
 reducción de la presión a un nivel tipo R 123, ~ de la temperatura al nivel medio del mar R 124, ~ de malla/~ de retículo G 082
 referencia de visibilidad R 160
 Referencia Radiométrica Mundial-RRM R 125

reflectancia R 126
 reflectividad radar R 127
 reflectómetro R 128
 reflexión difusa R 129, ~ especular R 131
 refracción astronómica R 132, ~ atmosférica R 133, ~ lateral R 134
 refranero del tiempo P 321
 regeneración de una depresión R 135
 régimen R 136, ~ de la nieve R 137, ~ de la precipitación R 138, ~ de Rossby R 139
 región adiabática R 147, ~ climática R 146, ~ convectiva R 147, ~ D R 141, ~ de actividad de
 tormentas eléctricas F 057, ~ de entrada R 152, ~ de información de vuelo R 151, ~ de salida
 /~ delta R 150, ~ E R 142, ~ F R 143, ~ G R 144, ~ sinóptica natural R 154
 registrador I 107
 registrador de atmosféricos Î 037, ~ de la luz solar H 046, ~ del viento A 212, ~ de
 relámpagos Î 037, ~ de sector estrecho R 080, ~ de tormentos B 127, ~ ionosféricos Î 039
 registro de la luz solar H 047, ~ mensual T 005
 RHI I 025
 rejilla de Kurihara G 077
 relación de mezcla de saturación con respecto al agua (r_w) R 106, ~ de mezcla de saturación
 con respecto al hielo (r_i) R 107, ~ Z-R (teoría de la ecuación) R 156
 relámpago F 135, ~ cohete F 146, ~ de calor F 136, ~ de retorno D 060, ~ difuso F 137, ~ en
 bandas/~ en cintas F 141, ~ en rosario F 144, ~ esférico F 138perlado F 144, ~ piloto L 054, ~
 ramificado F 147, ~ rectilíneo F 143
 relieve R 158
 relleno de una depresión U 016
 remolino T 256, ~ de arena, ~ de polvo T 255, ~ de viento T 257
 represa B 031
 reserva de nieve R 178
 reshabar R 161
 resistencia aerodinámica R 181, ~ por fricción R 181
 resolución R 182
 resplandor alpino C 310, ~ anticenital S 308, ~ antihelio S 308, ~ crepuscular L 114, ~
 crepuscular tardío S 310, ~ del norte A 345, ~ del sur A 344, ~ diurno de la bóveda celeste L
 102, L 103, ~ nocturno de la bóveda celeste L 104
 resumen climatológico R 183, ~ climatológica de aeródromo R 184
 retardo en la respuesta del barómetro aneroide I 073, ~ inercial H 080
 retención R 162
 retículado de la fotografías obtenidas por satélite G 076
 retículo G 078, ~ ancho G 080, R 170, ~ fino G 079
 retículos anidados G 081
 retrodiferrrenciación R 163
 retrodifusión (radar) R 164, ~ atmosférica R 165
 retrogresión R 167
 retrorradiación C 366
 retumbo sonido B 029
 reventón R 100
 revolución climática A 018
 riesgo climático R 188
 riómetro R 187
 ritmo climático R 189
 RMTN R 175

ROBIN S 088

rocío R 197, ~ blanco R 198
rociones E 077, ~ congelante E 078
rodillos de nieve R 207
rosa de los vientos R 199
rotacional de la tensión del viento R 193
rotación anticiclónica C 185, ~ ciclónica C 187, ~ de Faraday R 057
rozamiento F 099
RPT R 174
RRM 125
RRTM R 175
RSMC C 112
rugosidad de la superficie R 204, ~ térmica R 205
ruido (en meteorología dinámica) 017
ruido blanco Z 016, ~ meteorológico Z 018, ~ rojo Z 019
ruta mas rápida R 210
RVR D 129
RWD Z 033
RWY P 124

SSS

sabana de nubes P 056
salto de presión S 001, ~ de viento S 002
Santos de hielo S 089
SAR R 009
satélite con tecnología para determinar recursosterrestre-ERTS-LANDSAT S 017, ~ de órbita casi polar S 013, ~ en órbita ecuatorial S 009, ~ en órbita polar S 013, ~ geosíncrono S 009, ~ geoestacionario S 009, ~ HCMM S 010, ~ heliosincrónico S 014, ~ meteorológico S 012, ~ meteorológico sincrónico S 014
saturación S 018
sección transversal S 060, ~ transversal sincrónica S 061
seclusión S 056
sector caliente S 057, ~ nuboso S 058
sedimentación S 062, ~ radiactiva S 063
seguimiento de un huracán S 334
seiche S 064
selección aleatoria S 065
semicírculo navegable, ~ peligroso S 068
sensor multispectral de barrido R 087
señal visual de tempestad S 069
sequía S 055
serie de un elemento meteorológico S 072, ~ (del) Fourier S 073, ~ telescópica S 075
series homogéneas S 074
servicio automático terminal de información-ATIS S 078, ~ de asistencia meteorológica a la aeronáutica S 077, ~ meteorológico P 236, S 079
shamal § 001
siembra con hielo seco Î 043, ~ de las nubes Î 040, ~ de los huracanes Î 041, ~ de yoduro de plata Î 042
silbido F 039, ~ auroral F 040
símbolo de la clave S 096

símbolos de las nubes S 097 , ~ meteorológicos S 099, ~ para la transcripción S 098
 similitud lagrangiana S 100
 simulación numérica S 101
 simún S 102
 singularidad S 103
 SIRS S 178
 siroco S 104
 sistema climático S 107, ~ de clasificación de ciclones tropicales por imágenes satelitales S 106, ~ de coordenadas de presión S 109, ~ de coordenadas theta (θ) S 110, ~ de globos portadores de sondas S 113, ~ de presión S 112, ~ frontal S 114, ~ inercial de coordenadas S 115
 Sistema Mundial de Observación-SMO S 098a, S 121, ~ mundial de predicciones de zona-WAFS S 122, ~ Mundial de Proceso de Datos-SMPD S 098b, S 120, ~ Mundial de Telecomunicaciones-SMT S 098c, S 123
 sistema nuboso S 116, ~ nuboso de tormento S 118, ~ nuboso de una depresión S 117, ~ oxígeno-ozono S 124, ~ p S 109, ~ sigma de coordenadas S 111, ~ theta (θ) (temperatura potencial) S 110
 situación meteorológica a macroescala S 126, ~ sinóptica S 127
 smog S 130, ~ fotoquímico S 131
 sobresaturación con respecto al agua S 331, ~ con respecto al hielo S 332
 sodar S 137
 solarígrafo P 107
 solarigrama P 108
 solarímetro P 109
 sol azul, sol verde L 116
 solenoide S 146
 solenoide isobárico-isostérico S 146
 soliflucción S 149
 sombra U 002, ~ de la Terra U 001, ~ de la lluvia U 003
 sonda de Knollenberg S 170, ~ de Langmuir S 171, ~ de transmisión por cable S 166, ~ de suelo S 167, ~ electroquímica S 169
 sondeador de la ionosfera I 163
 sondeo 150, ~ acústico S 151, ~ con aeronave A 369, ~ con cohete R 006, ~ con cometa S 157, ~ con globo cautivo S 152, ~ con globo dirigible S 153, ~ con globo y cohete S 154, ~ con satélite S 161, ~ de control remoto T 034, ~ del viento con radar S 160
 spissatus (spi) S 196
 stratiformis (str) S 274
 Stratocumulus (Sc) S 275
 Stratus (St) S 300
 suavizamiento N 025
 subfusión S 330
 sublimación S 313, ~ espontánea/~ homogénea S 314
 subsidencia S 316
 subsistema de base espacial S 317
 suelo congelado S 139, ~ cubierto de hierba S 141, ~ desnudo S 138, ~ nevado S 272, ~ permanente congelado Î 033, ~ saturado S 142
 sukhoi S 318
 sumidero de calor P 359
 supercélula S 320

superficie de discontinuidad S 322, ~ de presión constante S 326, ~ frontal S 324, ~ isentrópica S 325, ~ isobárica S 326, ~ isobárica tipo S 327, ~ isopícnica S 328, ~ isostérica S 329

supresión de los relámpagos P 277, ~ del granizo P 276

SWEAT I 031

SWI I134

SWZ C 114

TTT

tabla aerológica T 002, ~ de cifrado T 007, ~ de correcciones barométricas T 003, ~ de difusión de la luz T 001, ~ de reducción barométrica T 006

tablas higrométricas/~ psicrométricas T 009

tablero de globos piloto P 131, ~ de Moltchanov P 131

tamaño aleatorio M 038

tanque BPI/~ de evaporación B 001

tasa de evaporación R 109

técnica con dos teodolitos S 155, ~ estadística para salidas de modelos-MOS T 026, ~ MOS T 026

tecnoclimatología T 027

techo Î 006

tefigrama T 024

telecomunicación T 028

teledetección T 029

telefotómetro T 030

telemeteorografía T 032

telemeteorógrafo T 031

telemeteorometría T 033

temperatura T 073, ~ absoluta T 073, ~ absoluta de un campo radiante T 079, ~ acumulada T 035, ~ adiabática equivalente T 042(1), ~ ambiente T 038, ~ balística T 075, ~ crítica T 076, ~ de color T 079, ~ de condensación/~ de condensación adiabática T 077, ~ de ebullición P 337, ~ de la cima de la nube 046, ~ del aire T 037, ~ de la superficie del agua T 065, ~ de la superficie del suelo T 045, ~ de la superficie del acua/~de un lago, de un río, del mar) T 066, ~ del bulbo húmedo T 071, ~ del bulbo seco T 072, ~ del suelo T 064, ~ de luminancia T 082, ~ temperatura de referencia del aeropuerto/aeródromo T 040, ~ de rocío P 340, ~ efectiva T 043, ~ equivalente T 042, ~ estandarizada T 085, ~ extrema T 083, ~ isobárica equivalente T 042(2), ~ máxima T 047, ~ máxima absoluta mensual/anual T 049, ~ máxima diaria T 050, ~ máxima diaria media en un mes T 051, ~ máxima media mensual M 047, ~ máxima mensual T 048, ~ media de la columna del aire T 052, ~ media diaria T 053, ~ mínima T 054, ~ mínima absoluta mensual/anual T 055, ~ mínima del césped T 058, ~ mínima diaria T 059, ~ mínima diaria media en un mes T 060, ~ mínima media mensual M 048, ~ mínima mensual T 056, ~ mínima nocturna T 057, ~ potencial T 062, ~ potencial equivalente T 041, ~ potencial parcial T 061, ~ pseudopotencial del bulbo húmedo T 062, ~ pseudopotencial del termómetro de bulbo húmedo T 063, ~ termodinámica del punto de congelación (T_j) T 067, ~ termodinámica de rocío P 346, ~ termodinámica del termómetro engelado (T_i) T 070, ~ termodinámica del termómetro húmedo (T_w) T 071, ~ virtual T 086

temperaturas extremas E 155

temperie Î 001

tempestad de arena F 164, ~ de nieve F 166, ~ de nieve nieve por efecto de lago F 167, ~ de polvo F 164, ~ ionosférica F 168, ~ tropical C 166(c), ~ tropical intensa C 166(d)

temporación Î 001

temporada climática S 080, ~ sinóptica natural S 084
 temporal F 154, ~ de cencellada F 161, ~ de hielo liso F 161, ~ duro F 173, ~ tipo A 360
 temporales T 087
 tendencia advectiva de la presión E 043, ~ climática T 092, ~ de la presión T 090, ~ del tiempo a la persistencia T 089, ~ secular del clima V 016
 tensión T 103, ~ de la cizalladura por turbulencia T 095, ~ de cortante (cizalladura) F 080, ~ de humedad del suelo T 101, ~ del vapor de agua (e') P 228, ~ del viento F 097, ~ del viento en la superficie terrestre F 098, ~ de Reynolds T 095, ~ (o presión) de saturación del vapor de agua del aire húmedo con respecto al agua (e'_w) T 099, ~ (opresión) de saturación del vapor de agua del aire húmedo con respecto al hielo (e'_i) T 100, ~ (opresión) de saturación del vapor de agua en la fase pura con respecto al agua (e_w) T 097, ~ (opresión) de saturación del vapor de agua en la fase pura con respecto al hielo (e_i) T 098
 teodolito T 104, ~ registrador T 105
 teorema de la circulación (de Bjerknes) T 106
 teoría convectiva de la ciclogénesis T 110, ~ de Bergeron-Findeisen T 108, ~ de la barrera T 107, ~ de la ciclogénesis por divergencia T 109, ~ de la partición de las gotas T 117, ~ de la resonancia T 116, ~ del frente polar T 114, ~ de los cristales de hielo T 108, ~ de similitud de la turbulencia T 118, ~ frontológica T 113, ~ ondulatoria de la ciclogénesis T 115
 térmica T 119
 termistor T 120
 termociclogénesis T 122
 termodinámica T 125, ~ de la atmósfera T 124
 termógrafo T 126
 termograma T 127
 termohigrógrafo T 128
 termohigrograma T 129
 termohigrómetro T 130
 termohigroscopio H 076
 termómetro T 132, ~ acústico T 133, ~ bimetálico T 135, ~ de alcohol T 136, ~ de bulbo húmedo T 142, ~ de bulbo negro T 141, ~ de gas T 138, ~ de honda T 152, ~ de líquido T 139, ~ de máxima T 145, ~ de mercurio T 140, ~ de mínima T 146, ~ de radiación T 147, ~ de radiación embarcado T 148, ~ de resistencia T 143, ~ de Six (y Belani) T 153, ~ de termistor T 143, ~ eléctrico T 149, ~ electrónico T 150, ~ húmedo T 154, ~ ordinario T 151, ~ para el suelo G 016, ~ seco T 156, ~ unido T 134, ~ ventilado T 137
 termopar T 154
 termpausa T 158
 termosfera T 159
 terral B 120
 tetagrama T 160
 tetroom B 014
 THTT T 022
 tiempo V 151, ~ de repuesta T 164, ~ de repuesta-e T 165, ~ pasado T 166, ~ presente T 167, ~ significativo T 163, ~ violento V 152
 tifón C 166(f), T 010
 tina de evaporación B 001
 tipo de circulación T 1678, ~ de clima T 169, ~ de flujo C 338, ~ de tiempo T 170, ~ sinóptico T 171
 TIROS T 173
 titileo S 047
 tolvarena T 255

topoclimatología T 179
topografía absoluta T 180, ~ b́arica T 181, ~ relativa T 182
tormenta O 044, ~ con lluvia F 158, P 152, ~ de frente frío O 047, ~ de masa de aire O 048,
~ de nieve F 166, ~ eĺctrica prefrontal O 050, ~ frontal O 049, ~ ionosférica F 168, ~ por
advección O 046, ~ por convección O 045, ~ tipo A 360
tormentas de línea de turbonada L 082
tornado T 184
torre para anemómetro C 044
TOSS T 185
TOVS S 173
trabajo mecánico L 098, ~ mecánico de dilatación L 099
tramontana T 191
transcripción en un mapa Î 045
transferencia de energía T 192, ~ del impulso T 215, ~ radiativa T 193
transformación de fase S 044, ~ de una masa de aire T 196
translucidus (tr) T 197
transmisión automática de imágenes-APT T 202, ~ meteorológica T 198
transmisómetro T 200
transosonda B 008
transparencia T 205
transpiración T 206
transporte oeste-este T 214, ~ turbulento A 060
tratamiento automático de datos P 221
trayectoria T 189, ~ con vorticidad absoluta constante TVAC T190, ~ de una depresión D
028
trazador radioactivo T 219
trazas U 066
trepidación óptica T 225
tromba T 234, T 235, ~ marina T 235
tropopausa T 236, ~ múltiple T 237
troposfera T 238
trowal (Can) P 015
trueno T 245
TTTI T 022
tuba (tub) T 243
tubo de nieve S 168, ~ de Pitot T 242, ~ isobárico, ~ isobárico-isostérico S 146
turbiedad T 246
turbonada G 073, ~ blanca G 074, ~ en línea L 082, ~ tormentosa G 075
turbopausa H 085
turbulencia T 267, ~ atmosférica T 266, ~ bidimensional T 268, ~ en aire clar-TAC T 271, ~
homogénea T 275, ~ isotrópica T 270, ~ libre T 272, ~ mecánica T 273, ~ no isotrópica T
274, ~ tormentosa T 276
turbulencias estacionarias T 248, ~ transitorias P 098
TUTT T 022

UUU

umbral de la pista P 192, ~ de contraste P 191
uncinus (unc) U 017
undulatus (un) 056
unidad Dobson U 061, ~ meteorológica (para) aeronáutica U 062

unidades internacionales/~ SI U 063

VVV

vacilación climática I 087

vaguada T 011, ~ del monzón T 020, ~ de sotavento T 013, ~ dinámica T 013, ~ ecuatorial T 014, ~ en altitud/~ en altos niveles T 017, ~ a en la ionosfera T 015, ~ en la superficie T 012, ~ en la troposfera superior tropical-VTST T 022, ~ en los vientos del este T 016, ~ en los vientos del oeste 018

valor D F 005, ~ medio/~ promedio M 052

vapor acuoso/~ de agua V 006

variabilidad V 011, ~ climática V 010

variación bienal (o casi bienal) del viento V 067

variación del clima V 017, ~ interdiurna V 018, ~ interdiurna media V 015, ~ intermensual V 018, ~ media de día a día V 015

variaciones climáticas en el pleistoceno según Milancovitch V 012

variedades de nubes V 020

variómetro del campo eléctrico V 021

vector de cizalladura F 062, ~ del movimiento de las nubes V 094, ~ de ráfaga V 096, ~ viento V 097

veleta G 028, ~ bidireccional A 199

velo de nubes V 139

velocidad de caída V 115, ~ de fase V 116, ~ de la turbulencia V 127, ~ del efluvio V 118, ~ del sonido V 123, ~ del viento V 097, V 124, ~ de rozamiento V 11, ~ 7final de caída V 119, ~ máxima del viento en una milla V 121, ~ máxima de una ráfaga (*p*) V 120, ~ media del viento V 122, ~ vertical del viento V 125

velopausa V 100

velum (vel) V 101

ventana atmosférica F 021

ventarrón V 076, ~ moderado V 064

ventilación V 103

ventilador contra las heladas V 102

ventisca B 106baja de polvo T 210, ~ de arena T 208, ~ de nieve T 211, T 212

ventolina B 123

veranillo de San Martín V 098

verano indio V 008

verificación del pronóstico V 104

vertebratus (ver) V 105

vertiente B 074

via aérea C 004

viento V 022, ~ ageostrófico V 024, ~ alobárico V 025, ~ anabático V 026, ~ antitriptico V 027, ~ aparente V 028, ~ balístico V 029, ~ catabático V 030, ~ ciclostrófico V 031, ~ con giro antihorario V 059, ~ con giro horario V 042, ~ contragradiante V 032, ~ cruzado V 058, ~ de cola/~ de popa V 037, ~ de frente V 035, ~ de la atmósfera alta V 057, ~ de la costa B 120, ~ del alud V 033, ~ del gradiente V 036, ~ descendente V 030, ~ de superficie V 038, ~ de superficie determinado mediante el satélite SEASAT V 081, ~ de tierra B 120, ~ dominante V 046, ~ duro V 076, ~ en altitud V 057, ~ equivalente de cola/~ e frente V 048, ~ etesiano V 050, ~ euleriano V 051, ~ fresco V 064, ~ geostrófico V 053, ~ instantáneo V 055, ~ ionosférico V 054, ~ isalobárico V 025, ~ ligero B 123, ~ local V 060, ~ longitudinal V 037, ~ longitudinal equivalente V 048, ~ muy duro V 052, ~ negro R 161, ~ polar V 063, ~ radial V 065, ~ relativo V 028, ~ resultante V 067, ~ seco V 078, ~ solar V 070, ~

subgeostrofico V 071 , ~ subgradiente V 072, ~ supergeostrófico V 073, ~ supergradiente V 074, ~ tangencial V 075, ~ térmico V 077, ~ variable V 079, ~ verdadero V 023, ~ zonda Z 061
vientos determinados mediante satélite V 068, ~ ecuatoriales del este V 082, ~ ecuatoriales del oeste V 083, ~ polares del este V 084, ~ subtropicales del este V 085 tropicales del este V 085
Vigilancia de los volcanos por tráfico aéreo internacional V 099
vigilancia del clima S 333
Vigilancia Meteorológica Mundial-VMM V 098
virazón B 119
virga (vir) V 111
viscosidad cinemática V 090, ~ de la turbulencia V 093, ~ dinámica C 297, ~ negativa V 092
visibilidad V 130, ~ excepcional V 132, ~ horizontal V 135, ~ meteorológica V 130, ~ nocturna V 130, ~ oblicua V 134, ~ predominante V 136, ~ vertical V 137
visibilímetro V 128
VOLMET V 140
vórtice circumpolar V 141, ~ estratosférico antártico V 143, ~ estratosférico ártico V 144
vórtice giratorio R 206, ~ orográfico T 259, ~ polar V 141
vórtices de succión T 248, ~ estacionares T 249, ~ transitorios P 098
votividad V 145, ~ absoluta V 146, ~ geostrófica V 147, ~ potencial V 148, ~ relativa V 149, ~ térmica V 150
VTST T 022
vuelo con patrón báricco Z 013, ~ de reconocimiento meteorológico Z 012

WWW

WAFC C 114
WAFS S 122
WDC C 113
WEFAX W 004
WINTEM W 005
WMC C 110
WMD Z 033
WMI I 134
WMO O 060, ~ Member M 062
WRC C 115
WRR R 125
WWW V 098

XXX

xerofita X 001

YYY

yard Y 001

ZZZ

zastrugi Z 001
zodiaco Z 035
zona árida Z 045, ~ auroral Z 046, ~ climática Z 047, ~ de alta presión A 230, ~ de audibilidad Z 049, ~ de audibilidad anómala Z 050, ~ de baja presión D 033, ~ de comodidad

Z 051, ~ de contacto Z 039, ~ de convergencia intertropical-ZCIT Z 040, ~ de derretimiento S 284, ~ de estancamiento Z 057, ~ de incomodidad Z 051 , ~ del aérodromo/aeropuerto Z 048, ~ de predicción o pronóstico Z 056, ~ de silencio U 002, ~ de vientos del oeste Z 044, ~ frontal Z 058, ~ húmeda Z 061, ~ area de control R 149, ~ semiárida Z 059, ~ subtropical de altas presiones B 112, ~ térmica C 123

ANEXE

Anexa A 1

Abrevieri și litere simbolice uzuale în meteorologia aeronautică (coduri și proceduri)

A

- A - direcția latitudinală (N-nord, S-sud) (FM 42-IX Ext, FM 50-VIII Ext).
AAAAA - aria sau zona (FM 53-IX Ext).
A/A - aer-aer
A/G - aer-sol
AC - Altocumulus
AFM - afirmativ
AIREP - raport (meteorologic) în zbor (indicator de mesaj).
ALT - altitudine
AMD - amendament la un mesaj meteorologic, prognoză amendată (cod FM 51-IX Ext., FM 53-IX Ext., 54-IX Ext.)
AMDAR (Aircraft Meteorological Data Relay) - numele codului pentru un raport meteorologic automat de la o aeronavă (mesaj sau transmisie de date meteorologice de la o aeronavă în zbor) (FM 42-IX Ext)
AMDT - amendament (la un document AIP)
ARFOR (Area Forecast for aviation) - denumirea codului și prefix al mesajului cu prognoză de zonă pentru aviație. (Fm 53 -IX Ext)
AS - Altostratus
AT..... - la (urmat de ora la care este prevăzută schimbarea condițiilor meteorologice)
AWY - cale aeriană

B

- B - direcția longitudinală (E-est, W-vest)(FM 22-IX, FM 42-IX Ext, FM 50-VII Ext, FM 57-IX Ext):
turbulență (intensitate și frecvență, tab.cod 0300) (FM 51-IX, FM 53-IX, FM 54-X Ext).
B_A - turbulență (intensitatea exprimată în abateri ± G, tab.cod 0302) (FM 42-IX Ext).
B_Z - turbulență la nivel înalt (se referă la tipul de turbulență care se întâlnește în mod normal peste 6 km înălțime, cu excepția celei din norii Cb: se referă atât la turbulența în aer clar cât și la cea din norii Cirrus, tab. Cod 0359) (FM 41-IV)
B_RB_R - coeficient de frecare/acțiune de frânare (eficiență) (tab.cod 0366) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)
BASE - baza norilor
BC - bancuri (descriptor tab.cod 4678)
BCFG - ceață în bancuri (descriptor din tab.cod 4678)
BECMG - devenind/în devenire, indicator de evoluție pentru începerea unei schimbări a condițiilor meteorologice, care se poate produce cu regularitate, cu intermitență sau neregulat (FM 15-IX Ext, FM 16-IX EXT).
BF - particularitățile benzilor noroase din ciclonele tropicale identificați pe imagini satelitare în stadii incipiente de dezvoltare; se referă la banda principală care formează virgula noroasă și la eventualele benzi din jurul acesteia. Valorile numerice atribuite acestui descriptor pot fi alese dintr'o scară de la 0,0 la 2,5 (OMM no 473)

BKN - cer mai mult noros (cu spărturi, N=5-7/8) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext)
 BL - purtat de vânt (descriptor tab.cod 4678)
 BLO - sub nori (below overcast)
 BLDU - transport de praf la înălțime } în acoladă unică: descriptori
 BLSA - transport de nisip la înălțime } din tab. cod 4678, folosiți
 BLSN - transport de zăpadă la înălțime } în FM 15, FM 16, FM 51
 și mesaje SIGMET
 BLW..... - sub...(urmat de cifrele corespunzătoare pentru nivel sau înălțime)
 BR - aer cețos (viz<10 km)
 BTL - între straturi (between layers)
 BTN - între (between).

C

C - grade Celsius (centigrade)
 CAT - turbulență în aer clar, turbulență pe cer senin
 CB - Cumulonimbus
 CC - Cirrocumulus
 CDO - masa globulară densă (Central dense overcast) care formează capul virgulei noroase în ciclonii tropicali identificați pe imagini satelitare, în faze incipiente de dezvoltare (OMM no.473)
 CF - particularități centrale ale norilor care formează banda principală a virgulei noroase în ciclonii tropicali identificați pe imagini satelitare, în stadii incipiente de dezvoltare (OMM no.473)
 CI - Cirrus
 CI - indice numeric referitor la intensitatea ciclonului tropical (current intensity) estimată din imagini satelitare, dedus din numărul *T*, modificat conform descriptorului *D,S* sau *W*: poate avea valori între 0,5 și 8,0 (OMM no.473)
 CLD - nor(i)
 CS - Cirrostratus
 CSC - centrul sistemului noros al ciclonului tropical (Central system centre) (OMM no.473)
 CU - Cumulus
 CUF - (nor) cumuliform
 CAVOK - cuvânt care înlocuiește datele de vizibilitate, starea timpului în momentul observației (fenomene meteorologice) și norii, când apar sau există condițiile specificate referitoare la valoarea sau prezența lor (simultan viz ≤ 10km, nici un fenomen semnificativ, nici un nor sub 1500m). (FM 15-IX, FM 16-IX, FM 51-IX)
 CODAR - raport (meteorologic) din atmosfera înaltă de la o aeronavă în zbor (alta decât o aeronavă de recunoaștere meteorologică) (FM 41-IV).
 COR - corecție (la un mesaj meteorologic)

D

D - diminuare, indică tendința de scădere a RVR în perioada de 10 minute precedente observației.
 D/S/W - dezvoltare, staționar, slăbire descriptori ce se exclud reciproc referitori la schimbările anterioare în intensitatea ciclonului tropical, deduse din imagini satelitare din zile succesive (de regulă la intervale de 24 ore) (OMM no.473)
 DP - temperatura punctului de rouă
 DR - praf antrenat de vânt la nivelul solului (tab 4678)

- DS - furtună de praf (tab. cod 4678)
 DU - praf ridicat de vânt la înălțime(tab,cod 4678)
 DZ - burniță (tab.cod 4678)

E

- E - est sau longitudine estică
 ELEV - altitudine topografică
 EMBD - mascat sau inclus într'un strat (indică prezența Cb în straturile noroase frontale compacte)
 EXP - așteptat sau se așteaptă (producerea sau încetarea unui fenomen meteorologic).
 EXTD - extins sau în extindere

F

- F - literă indicatoare pentru nivel de zbor (FM 42-IX Ext)
 - literă indicatoare pentru numărul nivelelor de zbor $n_1 n_1 n_1 \dots n_k n_k n_k$ (FM 50-VIII Ext)
 FBL - slab (ca intensitate a fenomenelor meteorologice, de exemplu FBL RA = ploaie slabă)
 FC - trombă (terestră sau marină) (tab. cod 4678)
 FCST - prevedere sau prevăzut/se prevede
 FEW - nori puțini (N= 1-2/8) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext)
 FG - ceață (viz < 1000m)
 FI - intensitatea prevăzută a ciclonului tropical (Forecast intensity), estimată din imaginile de la sateliți, estimată din numărul *CI* și tendința anterioară, exprimată folosind *PLUS* sau *MINUS* (OMM no 473)
 FIR - regiune de informare a zborului
 FL - nivel de zbor
 FM - de la, după (from). (se folosește în FM 51-IX Ext și prognoze tip tendință urmat de cifrele orelor)
 FRONT - front meteorologic
 FRQ - frecvent (descriptor pentru unele fenomene meteo-rologice, folosit în informări SIGMET)
 FT - picior/picioare (unitate engleză pentru lungime sau distanță)
 FTM - picioare pe minut
 FU - fum (tab.cod 4678)
 FZ - suprarăcit, care îngheață (descriptor tab.cod 4678)
 FZRA - ploaie care îngheață (depune polei)

G

- G - literă indicatoare pentru viteza maximă a rafalei, când aceasta depășește cu 5 m/sec viteza medie observată în intervalul de 10 minute care preced momentul observației sau viteza medie prevăzută (dddffG_{f_m}f_m). (FM15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext)
 GNSS - sistem mondial de sateliți de navigație
 GR - grindină (descriptor tab.cod 4678) (FM 15-IX Ext, FM16-IX Ext, inf. SIGMET)
 GRID - date meteorologice prelucrate în puncte de grilă, transmise în cod meteorologic pentru aeronautică
 GS - mazărice și/sau granule de zăpadă (tab.cod 4678)

H

- HPA – hectopascal
HR - ora
HURCN - uragan
HVY - intens, puternic (descriptor pentru intensitatea fenomenelor meteorologice ca de exemplu HVY RA ploaie puternică)
HZ - pâclă (haze) (tab.cod 4678)
-Hertz

I

- IC - ace de gheață în suspensie în aer (la nivelul solului) (tab.cod 4678)
ICE - givraj
IFR - reguli de zbor după instrumente
INTSF - intensificare sau se intensifică
INTST - intensitate
ISA - atmosfera tip (standard) internațională.
ISOL - izolat

J

K

- KT - nod(uri) (unități engleze de lungime și viteză)

L

- L - indicator de pistă (stânga).
LAT - latitudine
LDG - abreviere (landing) pentru traseul de apropiere a aeronavei de pista indicată pentru aterizare. (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)
LGT - balizaj luminos.
LOC - local
LONG - longitudine
LSQ - linie de gren (squall line)
LTD - limitat
LV - (vânt) slab și variabil
LVL - nivel (level)
LYR - strat (noros), în straturi (layer)

M

- M - metru/metri
-număr Mach (urmat de o cifră)
MAFOR - mesaj cu prevedere pentru navigația maritimă ; intră ca preambul în componența mesajului (FM 41-IV)
MAX - maxim
MAXW - indicator pentru nivelurile și datele de vânt maxim prognozate în punctele de grilă. (FM 50-VIII Ext)
MET - meteorologie sau meteorologic
METAR - numele unui mesaj meteorologic regulat de aeroport, pentru aviație (Aerodrome Weather Report), cu sau fără prognoză de tip tendință; acest cuvânt este inclus la începutul mesajului sau al buletinului de mesaje METAR. (FM 15-IX Ext)
MI - subțire (descriptor tab.cod 4678)

MIFG - ceață subțire (joasă) (tab cod. 4678)
 MIN - minute
 MNM - minim
 MOD - moderat (pentru indicarea intensității fenomenelor meteorologice, a bruiajului sau a atmosfericilor, ca de ex.: MOD RA = ploaie moderată
 MON - deasupra munților, în zona montană (se folosește în mesaje SIGMET).
 MOTNE - rețeaua de telecomunicații meteorologice de exploatare din Europa
 MOV - deplasare, se deplasează (se folosește în mesaje Sigmet)
 MPS - metri pe secundă (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext, FM 54-IX Ext))
 MSG - mesaj
 MSL - nivelul mediu al mării
 MSLP - presiunea minimă la nivelul mării, ca indicator al intensității ciclonului tropical (maximum sustained wind speed (OMM no.473)
 MT - munte sau de munte
 MTW - unde orografice
 MWS - viteza maximă a vântului confirmată, măsură a intensității ciclonului tropical (minimum sea-level pressure (WMO no.473))

N

N - Nord sau latitudine nordică
 NAT - Atlanticul de nord
 NEG - negativ (grade de temperatură sau infirmare)
 NIL - nimic de transmis
 NM - milă(e) nautică(e)
 NML - normal
 NOSIG - nicio schimbare semnificativă (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)
 NS - Nimbostratus
 NSC - nici un nor semnificativ (FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext, FM 54-IX Ext)
 NSW - abreviere ce indică absența sau încetarea condițiilor meteorologice semnificative existente ori prevăzute, exprimate prin indicatorii din tabela de cod 4678 (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext)

O

OACI/ICAO – Organizația Aviației Civile Internaționale
 OBS - observație sau observat/se observă
 OBSC - obscur sau întunecat
 OCNL - ocazional
 OPA - opac, givraj opac
 OPMET - informații meteorologice de exploatare (aeronautică)
 OPN - deschis sau deschidere
 OVC - cer acoperit (N=8/8) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX, FM 53-IX Ext)

P

PE - ace sau granule de gheață (descriptor tab. cod 4678) (FM 15-IX Ext, FM 16IX Ext)
 PL - granule de gheață (tab.cod 4678)
 PO - turbioane de praf sau de nisip (tab.cod 4678)
 PR - parțial (acoperă o parte din aeroport) (tab.cod 4678)

PROB - indicator de probabilitate pentru producerea schimbării prognozate, urmat de două cifre. (FM 51-IX Ext)
PS - plus (pozitiv)

Q

Q - literă indicatoare care precede valoarea QNH în mesajele METAR și SPECI (FM 15-IX Ext, FM16-IX Ext)
QFE - presiunea atmosferică la altitudinea aeroportului sau la pragul pistei

R

R - literă indicatoare pentru distanța vizuală pe pistă (FM 15-IX Ext, FM16-IX Ext)
- indicator de pistă (dreapta).
RA - ploaie (tab.cod 4678)
RASN - lapoviță sau aversă de lapoviță
RE.... - indicator pentru fenomene meteorologice recente (urmate de indicatorii acestora din tabela de cod 4678, ca de ex.: RERA ploaie recentă sau în ora precedentă. (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)
ROFOR - numele formei de cod și prefix care precede un mesaj cu prognoză pe rută pentru aeronautică (FM 54-IX Ext)
RTD - întârziat, retard (pentru un mesaj meteorologic)
RVR - distanța vizuală pe pistă
RWY - abreviere pentru pista de aterizare/decolare (runway) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)

S

S - literă indicatoare care precede codificarea tipului de sistem de navigație, tipul sistemului folosit și precizia temperaturii (FM 42-XI Ext)
- Sud sau latitudine sudică
SA - nisip transportat sau în suspensie în aer (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab.cod 4678)
SC - Stratocumulus
SCT - nori împrăștiați (N=3-4/8)(FM 15-IX Ext, FM 16-IX, FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext)
SEV - sever, puternic (ca descriptor pentru caracterizarea givrajului sau a turbulenței în informări SIGMET)
SG - granule de zăpadă (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab.cod 4678)
SH - aversă (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, descriptor tab.cod 4678)
SIGMET - informații referitoare la fenomenele meteorologice pe rută (sau din spațiul aerian controlat) care pot afecta securitatea exploatării aeriene
SIGWX - timp semnificativ
SLW - lent
SKC - cer senin (FM 15-IX Ext, FM16-IX Ext, FM 51-IXExt, FM 53-IX Ext)
SN - zăpadă (FM 15 -IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab.cod 4678)
SNSH - aversă de zăpadă (FM 15-IX Ext, FM 15-IX Ext, tab.cod 4678)
SPECIAL - mesaj de observație specială (în limbaj clar)
SPOT - vânt instantaneu

SQ - gren, vijelie (squall)
SS - furtună de nisip (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab cod 4678)
SST - transport (aerian) supersonic
ST - Stratus
STD - standard
STF - stratiform

T

T - literă indicatoare pentru temperatura prognozată (FM 51-IX Ext)
TAF - numele formei de cod și prefix pentru un mesaj individual cu prognoză de aeroport (de destinație) (FM 51-IX Ext)
TAIL - vânt de spate (de coadă)
TB - indicator pentru turbulență (FM 42-IX Ext)
TC - ciclon tropical.
TCAC - centru meteorologic consultativ asupra ciclonilor tropicali. (Definiții Anexa 3 OACI)
TCU - nori Cumulus cu mare dezvoltare verticală, cu aspect de turnuri (se folosește în informări SIGMET).
TDO - tornadă
TEMPO - indicator pentru o schimbare temporară prevăzută (FM 15-IX Ext, FM 16-IX, FM 51-IX Ext)
TEND - tendința prevăzută (în informări și prevederi tip tendință).
TIL - până la
TL... - până la (urmat de ora la care este prevăzută terminarea schimbării condițiilor meteorologice la care se face referire)
TKOF - indicator pentru traseul de decolare a unei aeronave de pe pista indicată în mesaj (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)
TO - spre, până la...
TROP - tropopauză
- prefix simbolic pentru șirul de date referitoare la nivelul tropopauzei (FM 50-VIII Ext)
tem mondial de setali
TS - oraj (în informările și prevederile de aeroport necodificate semnifică oraj fără precipitații pe aeroport) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab. cod 46478)
TS... - oraj (urmat de descriptorii de precipitații din tab.cod 4678 sau de combinații ale acestora semnifică oraj cu precipitații pe aeroport, ca de ex. TSRASN = oraj cu lapoviță) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab.cod 4678)
TSGR - oraj cu grindină
TURB - turbulență
TWR - turn de control de aeroport sau control de aeroport
TYPH - taifun

U

UTC - timp universal coordonat

V

V - literă indicatoare ce separă fără spațiu valorile extreme ale elementelor variabile (ca de ex.: d_nd_nd_nVd_xd_xd_x). (FM 15-IX Ext, FM16-IX Ext)

VA - cenușe vulcanică (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab.cod 4678)

VAAC - centru meteorologic consultativ asupra cenușii vulcanice. (Definiții Anexa 3 OACI)

VC... - (în) vecinătate (urmat de descriptori din tab. cod 4678, ca de exemplu VCFG = ceață în vecinătate) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, tab.cod 4678)

VFR - reguli de zbor la vedere/zbor la vedere

VG - prefix simbolic pentru rafala verticală (FM 42-IX Ext)

VIS - vizibilitate

VOLMET - informații meteorologice pentru aeronave în zbor

VRB - variabil

- litere simbolice care înlocuesc direcția vântului, când aceasta este este variabilă (VRB=ddd, în condițiile precizate de regula 15.5.2.) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext)

VV - vizibilitatea orizontală (FM 12-XI Ext, FM 13-XI Ext, FM 14-XI Ext)

- prefix simbolic pentru vizibilitatea verticală, urmat de valoarea vizibilității exprimată în tranșe de 30m (100 ft) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM51-IX Ext, FM 53-IX Ext, FM54-IX Ext)

VVVV - vizibilitatea orizontală (Fm 15-IX Ext, FM 16-IX Ext, FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext, FM 54-IX Ext)

vv - forfecarea verticală a vântului (exprimată în noduri pe tranșe de 300m) (FM 45-IX Ext, FM 53-IX Ext, FM 54-IX Ext)

vvv - forfecarea verticală a vântului (exprimată în noduri pe tranșe de 1000m) (FM 45-IV Ext, sec.11)

W

W - vest sau longitudine vestică

WITEM - denumirea codului pentru prognoza de vânt și temperatură în altitudine, pentru aviație, care este inclusă la începutul mesajului, conform regulei 50.1 (FM 50-VIII Ext)

WS - prefix simbolic pentru forfecarea vântului semnalată pe panta de apropiere sau aterizare, în stratul inferior (până la 500 m față de pistă), și indicată în grupa/grupele suplimentară/e (WS RWYD_RD_R sau WS ALL RWY) (FM 15-IX Ext, FM 16-IX Ext reg. 15.13.3)

WTSPT - trombă pe mare

WX - starea timpului (condiții meteorologice)

Z

Z - timp universal coordonat (în mesaje meteorologice)

- literă simbolică adăugată la sfârșitul grupeii cu data și ora observației sau de emiterie a prognozei pentru aviație (YYGGggZ). (FM 15-IX Ext, FM16-IX Ext, FM 51-IX Ext, FM 53-IX Ext, FM 54-IX Ext)

ACRONIME

A

ADF	- Aviation Digital Forecast
ADESS	-Automated Data Editing and Switching System
AFS	- Aeronautical Fixed Service
AFTN	- Aeronautical Fixed Telecommunication Network
AMSU	- Advanced Microwave Sounding System
APIRG	- African Planning and Implementation Regional Group
APT	- Automatic Picture Transmission
ARGOS	- denumirea sistemului francez de colectare și localizare a platformelor meteorologice, folosit pe sateliții americani NOAA
ASAP	- Altitude Sounding Aircraft Program
ASCII	- American Standard Code Information Interchange ASDAR - Aircraft-to-Satellite Data Relay
ASE/ESA	- Agence Spatiale Européene/European Space Agency
ATS	- Application Technology Satellite
AVHRR	- Advanced Very High Resolution Radiometer

B

BCD	- Binary Coded Decimal
BCH Code	- Bose Chaudhuri Hocqenghem Code
BPI	- Bit Per Inch
BPS	- Bit Per Second
BPSK	- Bi-Phase Shift Keying

C

CA	- Cloud Analysis
CAA	- Civil Aviation Authority
CAPPI	- Constant Altitude Plan Position Indicator
CCP	- Communication Control Panel
CCT	- Computer-Compatible magnetic Tape
CDAS	- Command and Data Acquisition Station
CDF	- Code Digital Facsimile
CDMA	- Code Division Multiple Acces
CDS	- Climate Data Set
CGMS	- Co-ordination Group for Meteorological Satellites
CIDIN	- Common ICAO Data Interchange Network
CMV	- Cloud Motion Vectors
CNES	- Centre Nationl d'Études Spatiales/National Centre for Space Studies (Lannion, France)
CPU	- Central Processing Unit
CRC	- Cyclic Redundancy Check
CRIS	- Space Imagery Receiving Station
CRT	- Cathode Ray Tube
CST	- Centre Spatiale de Toulouse (Toulouse Space Centre)
CT	- Cartridge Tape
CTH	- Cloud-Top Height

D

DASD	- Direct Access Storage Device
DATTS	- Data Acquisition, Telecom and Tracking Station
DBA	- Despin Bearing Assembly
DCP	- Data Collection Platform
DCPLS	- Data Collection Platforms Location Satellite
DCS	- Data Collection System
DISP	- Display
DOC	- Documentation
DPC	- Data Processing Center
DRO	- Data Receiving Only , - Dielectric Resonator Oscillator
DRS	- Document Retrieval System
DSB	- Difuzare directă a datelor de sondaj

E

EANPG	- European Air Navigation Planning Group
EBBT	- Effective Black-Body Temperature
EBCDIC	- Extended Binary Coded Decimal Interchange Code
EIRP	- Equivalent Isotropic Radiated Power
ELT	- Emergency Locator Transmission
EOS	- Earth Observation Satellite
EOT	- End of Transmission
EPIRB	- Emergency Position Indicator Radio Beacons
ERBE	- Earth Radiation Budget Experiment
ESOC	- European Space Operations Centre
EUMETSAT	- European Meteorological Satellites
EUR	- European Chart Area

F

FAX	- facsimile
FDMA	- Frequency Division Multiple Access
FE	- Far East
FGGE	- First GARP Global Experiment
FIR	- Flight Information Region
FOV	- Field of View

G

GAC	- Global Area Coverage
GARP	- Global Atmospheric Research Program
GCA	- Great Circle Arc
GCP	- Ground Control Point
GISS	- Goddard Institute for Space Studies
GMS	- Geostationary Meteorological Satellite
GOES	- Geostationary Operational Environmental Satellite
GOMS	- Geostationary Operational Meteorological Satellite
GPC	- Global Processing Center
GPCP	- Global Precipitation Climatology Project
GTS	- Global Telecommunication System

H

HCCP - High-speed Communication Control Processor
HDDT - High Density Data Tape
HEPAD - High-Energy Proton and Alpha Detector
HIRS - High- resolution Infrared Sounder
HR-FAX - High Resolution Facsimile
HRPT - High Resolution Picture Transmission
HRV - High Resolution Visible

I

IATA - International Air Transport Association
ICA - ISCCP Central Archive
ICAO - International Civil Aviation Organization
IDCP - International Data Collection Platform
IDCS - International Data Collection System
IDP - Image Display
IFOV - Instantaneous Field of View
IGFOV - Instantaneous Geometrical Field of View
INSAT - Indian National Satellite (multi-services geostationary satellite)
IR - Infrared
IRS - Indian Remote-sensing Satellite
IRTS - Infrared Temperature Sounder
ISCCP - International Satellite Cloud Climatology Project
ISCS - International Satellite Communication System

J

JMA - Japan Meteorological Agency

L

LAC - Local Area Coverage
LEFI - Local Electric Field Instrument
LF - Local Feed
LISS - Linear Imaging Self-Scan
LR-FAX - Low Resolution Facsimile
LRPT - Low Resolution Pressure Transmission
LSB - Least Significant Bit

M

MANAM - Manual Amendment
MCC - Mission Control Centre
MCPC - Multiple Channel per Carrier
MDD - Meteorological Data Distribution
MDUC - Meteorological Data Utilization Centre
MDUS - Medium-scale Data Utilization Station
MEPED - Medium-Energy Proton and Electron Detector
MESSR - Microwave Electronic Self-Scanning Radiometer
METEOSAT - European Geostationary Meteorological Satellite (EUMETSAT)
MGCS - METEOSAT Ground Computer System
MID - Middle Eastern Chart Area
MIEC - Meteorological Information Extraction Centre
MJD - Modified Julian Data

MLS	- Maximal Linear Sequence
MMC	- Mass Memory Controller
MOCC	- Mission Operations Control Centre
MOP	- METEOSAT Operational Program(me)
MOS	- Marine observation Satellite
MOTNE	- Meteorological Operational Telecoms Network Europe
MSB	Most Significant Bit
MSC	- Meteorological Centre
MSR	- Microwave Scanning Radiometer
MSU	- Microwave Sounding Unit
MWO	- Meteorological Watch Office
N	
NASDA	- National Space Development Agency of Japan
NAT	- North Atlantic Region
NESDIS	- US National Environmental Satellite Data and Information Service
NMF	- Network Management Facility
NMS	- National Meteorological Service
NNRMS	- National Natural Resources Management System of India
NOAA	- US National Oceanic and Atmospheric Administration
NOC	- National OPMET Centre
NRZ-L	- Non Return to Zero Level
NRZ-M	- Non Return to Zero Mark
O	
OCC	- operations Control Centre
OLR	- Outgoing Long-wave Radiation
OPMET	- Operational Meteorological Information
P	
PC-GRIDDS	- PC-Gridded Interactive Display and Diagnostic System
PCM	- Pulse Code Modulation
PCV	- Programme de coopération Volontaire
PDUS	- Primary Data User Station
PI	- Precipitation Index
PIE	- Planning, International and Efficiency
PLL	- Phase Lock Loop
PMT	- Photomultiplier Tube
PN	- Pseudo Noise
POES	- Polar Orbiting Operational Environmental Satellite
PNUD	- Programme des Nations Unies pour Developpement
PSK	- Phase Shift Keying
R	
RAFC	- Regional Area Forecast Centre
RDCP	- Regional Data Collection Platform
RDCS	- Regional Data Collection System
ROC	- Regional OPMET Centre
RPG	- Regional Planning Group (ICAO)

S

SADIS	- Satellite Dissemination System
SAR	- Search and Rescue
SARSAT	- Search and Rescue Satellite Aided Tracking
S-Band	- Radioelectric frequencies on S band
SBUV	- Solar Backscatter Ultra Violet (radiometer)
S/C	- Spacecraft
SCC	- Satellite Calibration Center
SCIC	- Satellite Cloud Information Chart
SCPC	- Single Carrier per Channel
SDUS	- Secondary Data User Station
SEM	- Space Environment Monitor
SI	- Satellite-derived Index of Precipitation Intensity
SIGWX	- Significant Weather (Charts)
SIRS	- Space Imagery Receiving Station
SMAI	- Satellite Meteorological Analysis Information
SMM	- Simplified Mapping Method
SMO	- Système mondial d'observation
SMT	- Système mondial de télécommunications
SMTD	-Système mondial de traitement des données
SPD	- Space Pond Detector
SPOT Satellite)	- Satellite Pour l'Observation de la Terre (Earth Observation
SSP	- Sub-Satellite Point
SST/TSM	- Sea-Surface Temperature/Température de la mer
SST	- Super Sonic Transport
SSU	- Stratospheric Sounding Unit
S-VISSR	- Stretched VISSR
SYNC	- Synchronous

T

TACC	- Tracking and Control Center
TACS	-Tracking and Control Station
TAF	- Terminal Aerodrome Forecast
TARS	- Turn Around Ranging Station
TCU	- Towering Cumulus
TCAC	- Tropical Cyclone Advisory Consulting
TED	- Total Energy Detector
TOMS	- Total Ozone Monitoring System
TOVS	- TIROS Operational Vertical Sounder
TRRR	- Three-lateration Range and Range Rate
TSM	- Température de la mer

U

UK	- United Kingdom
UHF	- Ultra High Frequency
UTC	- Universal Time
UTH	- Upper-Troposphere Humidity

V

VAAC	- Volcanic Ash Advisory Consulting
VAD	- Velocity Azimuth Display (as in Doppler Radar)
VAFTAD	- Volcanic Ash Forecast and Dispersion Charts
VAS	- VISSR Atmospheric Sounder (USA, GOES)
VCP	- Voluntary Co-operative Program
VDM	- VISSIR Digital Multiplexer
VHRR	- Very High Resolution Radiometer
VIRSR	- Visible Infrared Scanning Radiometer
VIS	- Visible
VISSR	- Visible and Infrared Spin Scan Radiometer
VJ	- Vicinity of Japan
VSAT	- Very Small Aperture Terminal
VTIR	- Visible and Thermal Infrared Radiometer
VTP	- Vertical Temperature Profile
W	
WAFC	- World Area Forecast Centre (as London and Washington)
WAFS	- World Area Forecast System
WCRP	- World Climate Research Program(me)
WEFAX	- Weather Facsimile
WMO/OMM	- World Meteorological Organization/ Organisation
Météorologique Mondiale	
WWW/VMM	- World Weather Watch/Veille Météorologique Mondiale

Anexa 061

Compoziția normală a aerului atmosferic curat și uscat
la nivelul mediu al mării

constituent gazos (simbol)	conținut (% în volum)	conținut variabil în raport cu normala lui*	greutatea moleculară
Azot (N ₂)	78.0840000	-	28.01340
Oxygen (O ₂)	20.9470006	-	31.99880
Argon (Ar)	0.9340000	-	39.94800
bioxid de carbon (CO ₂)	0.0314000	+	44.00995
Neon (Ne)	0.1818000	-	20.18300
Heliu (He)	0.0005240	-	4.00260
Kripton (Kr)	0.0001140	-	83.80000
Xenon (Xe)	0.0000087	-	131.30000
Hidrogen (H ₂)	0.0000500	?	2.01594
metan (CH ₄)	0.0002000	+	16.04303
oxid de azot (N ₂ O)	0.0000500	-	44.01280
Ozon (O ₃)	vara 0 la 0.0000070	+	47.99820
	iarna 0 la 0.0000020	+	47.99820
bioxid de sulf (SO ₂)	0 la 0.0001000	+	64.06280
bioxid de azot (NO ₂)	0 la 0.0000020	+	46.00550
amoniac (NH ₃)	0 sau urme	+	17.03061
monoxid de carbon (CO)	0 sau urme	+	28.01055
Iod (I ₂)	0 la 0.000001	+	253.80880
Radon (Ra)	6 x 10 ⁻¹⁸	+	226.02000

conținutul componentei gazoase marcat cu *) poate suferi variații semnificative în timp și spațiu

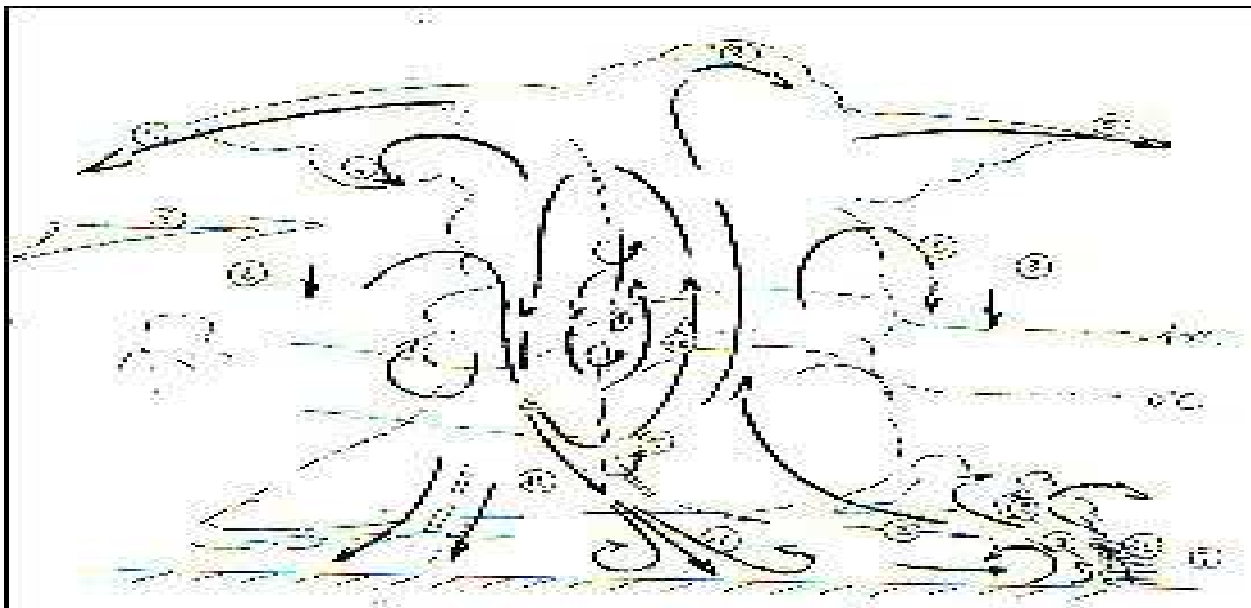
conform US Standard Atmosphere 1980

Schema circulației meridionale

(conf. Météo. Gén. Hallot, Labyt, Tomasini.)

Schema circulației în norul cumulonimbus

Dinamica circulației într'un Cumulonimbus matur

1.nucleul de grindină; 2. troposfera mijlocie uscată;. 3. ascendența la vârful norului; 4. disipare și vaporare în troposfera înaltă; 5. curentul puternic de ieșire în troposfera superioară; 6. circulație exterioară slabă; 7. aerul supraîncălzit de la nivelul solului; 8. nor rotor; 9. evaporare și disipare puternică în troposfera mijlocie; 10. ascensiunea grindinei în curentul vertical violent (>30m/s); 11. curent descendent rece sau rafală descendentă; 12. coloana trombei sau tornadă (ascendență); 13. frontul de rafale; 14. precipitații puternice și dense asociate cu aer rece descendent; 15. linia de separare dintre aerul rece descendent și aerul cald ascendent.

Forme de coduri meteorologice, scheme și reglementări generale

Sistemul FM de numerotare a formelor de cod

Fiecare formă de cod poartă un număr precedat de literele **FM**, urmat de un numeral roman prin care este identificată sesiunea sau CSB (din 1974) care a aprobat forma de cod ca o ultimă versiune a codului respectiv sau a aprobat ultimul amendament al acestuia. O formă de cod aprobată sau amendată prin corespondență după o sesiune CSM/CBS primește numărul acesteia.

În plus, un termen indicator este folosit pentru o descriere colocvială a formei de cod care, în consecință, reprezintă «numele codului» (ca de exemplu SYNOP); în practică, unele din aceste nume sunt incluse ca prefix simbolic chiar în forma de cod, respectiv în mesaj pentru a fi mai ușor de identificat (ca de exemplu CLIMAT). Acest sistem de numerotare se aplică numai codurilor internaționale și se referă la două categorii mari de coduri: coduri alfanumerice și coduri binare adaptate la tehnicile moderne de prelucrare și transmitere a datelor și informațiilor meteorologice.

Coduri alfanumerice

FM 12-XII Ext. SYNOP - mesaj de observație de la o stație meteorologică terestră fixă

FM 13-XII Ext. SHIP - mesaj de observație de la o stație meteorologică pe mare

FM 14-XII Ext. SYNOP MOBIL - mesaj de observație de la o stație meteorologică terestră mobilă

FM 15-XII. METAR - mesaj meteorologic regulat de aerodrom/aeroport (cu sau fără prevedere tip tendință)

FM 16-XII Ext. METAR - mesaj meteorologic special de aerodrom/aeroport (cu sau fără prevedere tip tendință)

FM 18-XII BUOY - mesaj de observație de la o baliză (meteorologică)

FM 20-VIII RADOB - mesaj de observație de la un radar meteorologic terestru

FM 22-IX Ext. RADREP - mesaj cu date radiologice (monitorizate regulat și/sau în caz de accident)

FM 32-XI Ext. PILOT - mesaj cu date de vânt în altitudine de la o stație terestră fixă

FM 33-XI Ext. PILOT SCHIP - mesaj cu date de vânt în altitudine de la o stație meteorologică pe mare

FM 34-XI Ext. PILOT MOBIL - mesaj cu date de vânt de la o stație terestră mobilă

FM 35-XI Ext. TEMP - mesaj cu date de presiune, temperatură, umiditate și vânt la diferite niveluri din atmosferă, de la o stație meteorologică terestră fixă (de radiosondaj)

FM 36-XI Ext. TEMP SCHIP - mesaj cu date de presiune, temperatură, umiditate și vânt la diferite niveluri din atmosferă, de la o stație meteorologică pe mare (de radiosondaj)

FM 37-XI Ext. TEMP DROP - mesaj cu date de presiune, temperatură, umiditate și vânt de la o (radio)sondă lansată de un balon purtător sau avion

FM 38-XI Ext. TEMP MOBIL - mesaj cu date de presiune, temperatură, umiditate și vânt la diferite niveluri din atmosferă, de la o stație terestră mobilă (de radiosondaj)

FM 39-VI ROCOB - mesaj cu date de temperatură, vânt și densitatea aerului la

- niveluri înalte din atmosferă, de la o stație terestră de rachetosondaj
- FM 40-VI ROCOB SCHIP** - mesaj cu date de temperatură, vânt și densitatea aerului la niveluri înalte din atmosferă, de la o stație de rachetosondaj pe mare
- FM 41-IV CODAR** - mesaj cu date meteorologice din atmosfera înaltă, de la o aeronavă (altă decât o aeronavă de recunoaștere meteorologică)
- FM 42-XI Ext. AMDAR** - mesaj de la o aeronavă (date meteorologice retransmise de aeronavă)
- FM 44-V ICEAN** - analiza gheții
- FM 45-IV IAC** - analiză (meteorologică) în formă completă
- FM 46-IV IAC FLEET** - analiză (meteorologică) în formă prescurtată
- FM 47-IX Ext. Grid** - date prelucrate sub formă de valori în puncte de grilă
- FM 49-IX Ext. GRAF** - date prelucrate sub formă de valori în puncte de grilă (formă de cod prescurtată)
- FM 50-VIII Ext. WINTEM** - prevedere de temperatură și vânt în altitudine pentru aviație
- FM 51-XII Ext. TAF** - prevedere de aeroport/ae- rodrom (de destinație)
- FM 53-X Ext. ARFOR** - prevedere de zonă pentru aviație
- FM 54-X Ext. ROFOR** - prevedere de rută pentru aviație
- FM 57-IX Ext. RADOF** - prevedere pentru traiectoria dozei radiologice (definită ca moment de sosire și locație)
- FM 61-IV MAFOR** - prevedere pentru navigația maritimă
- FM 62-VIII Ext. TRACXOB** - mesaj de observații marine de suprafață efectuate de-a lungul parcursului navei
- FM 63-XI Ext. BATHY** - mesaj de observații batitermice
- FM 64-XI Ext. TESAC** - mesaj de temperatură, salinitate și curent de la o stație maritimă
- FM 65-XI Ext. WAVEOB** - mesaj cu informații asupra spectrului valurilor, de la o stație maritimă sau o platformă de teledetecție (aeronavă sau satelit)
- FM 67-VI HYDRA** - mesaj de observație hidrologică de la o stație hidrologică
- FM 68-VI HYFOR** - prevedere hidrologică
- FM 71-XII CLIMAT** - mesaj cu valori lunare de la o stație terestră
- FM 72-XII CLIMAT SCHIP** - mesaj cu medii lunare și totaluri de la o stație meteorologică oceanică
- FM 73-VI** - $\left. \begin{array}{l} \text{NACLI} \\ \text{CLINP} \\ \text{SPCLI} \\ \text{CLISA} \\ \text{INCLI} \end{array} \right\}$ mesaj cu medii lunare pentru o arie oceanică
- FM 75-XII Ext. CLIMAT TEMP** - mesaj cu medii aerologice lunare de la o stație terestră
- FM 76-XII Ext. CLIMAT TEMP SCHIP** - mesaj cu medii aerologice lunare de la o stație meteorologică oceanică
- FM 81-I SFAZI** - mesaj sinoptic cu pozițiile surselor de atmosferici

Coduri binare

FM 92-x Ext. GRIB – date prelucrate în formă de valori în puncte de grilă, exprimate în forma binară

Forma de cod:

Secțiunea 0 **secțiune indicator** «GRIB», lungimea mesajului. numărul ediției GRIB

Secțiunea 1 **definirea produsului** lungimea secțiunii, identificarea analizei sau prognozei codificate

Secțiunea 2 (**descrierea grilei**) lungimea secțiunii și, dacă este necesar, geometria grilei (opțională)

Secțiunea 3 (**secțiunea Bit-map**) lungimea secțiunii; bitul pe punctul de grilă, plasat într'o secvență corespunzătoare, indică omiterea (bit 0) sau includerea de date (bit 1) în punctele respective (opțională)

Secțiunea 4 **date binare** lungimea secțiunii și valorile datelor

Secțiunea 5 **7777** secțiune finală, sfârșitul mesajului

Note: 1. GRIB este denumirea codului pentru schimbul de date prelucrate;

2. analizele și prevedrile/prognozele codificate GRIB constau într'un flux continuu de biți cu secvențe de octeți (1 octet = 8 biți).

(OMM Manual de Coduri vol 2,ed 1995)

FM 94-X Ext. BUFR – Forma binară universală pentru reprezentarea datelor meteorologice

Forma de cod

Secțiunea 0 **secțiune indicator** «BUFR», lungimea mesajului, numărul ediției BUFR

Secțiunea 1 **identificarea secțiunii** lungimea secțiunii, identifica-rea mesajului

Secțiunea 2 (**secțiune opțională**) lungimea secțiunii și detalii adiționale asupra folosirii locale a datelor de la centre de prelucrare automată

Secțiunea 3 **descrierea datelor** lungimea secțiunii, numărul de subseturi de date, indicatorul categoriei de date, indicatorul sistemului de comprimare a datelor și o colecție de descriptori care definesc forma și conținutul individual al elementelor de date

Secțiunea 4 **secțiunea cu date** lungimea secțiunii și date binare

Secțiunea 5 **7777** secțiune finală, sfârșit de mesaj

Note: 1. BUFR este numele codului binar pentru schimbul și stocarea de date meteorologice.

2. Mesajul BUFR constă într'un flux continuu de secvențe de octeți (1 octet = 8 biți).

3. Termenii «mesaj BUFR» și «secțiune» descriu entități logice.

4. Un mesaj BUFR constă din unul sau mai multe subseturi referitoare la datele meteorologice definite, descrise și reprezentate printr'o singură entitate BUFR; pentru datele de observație, fiecare subset de date, de regulă, corespunde unei observații.

5. Octeții unui mesaj BUFR sunt grupați în secțiuni.

6. Este de notat ca reprezentarea BUFR nu este de dorit pentru recunoașterea datelor vizuale fără interpretarea calculatorului.

7. Reprezentarea datelor prin intermediul unei serii de biți este independentă de orice reprezentare automată.

8. Lungimile mesajului și ale secțiunilor sunt exprimate în octeți; secțiunea 0 are o lungime fixă de 8 octeți, secțiunea 5 are o lungime fixă de 4 octeți, iar secțiunile 1, 2, 3, și 4 au o lungime variabilă, care este inclusă în primii trei octeți ai fiecărei secțiuni.

(OMM Manual de Coduri vol.2 , ed. 1995)

Harta Marsden

Harta Marsden - Numerotarea careelor - cod MMM 2590

180°	170°	160°	150°	140°	130°	120°	110°	100°	90°	80°	70°	60°	50°	40°	30°	20°	10°	0°	10°	20°	30°	40°	50°	60°	70°	80°	90°	100°	110°	120°	130°	140°	150°	160°	170°	180°
87°	270	269	268	267	266	265	264	263	262	261	260	259	258	257	256	255	254	253	288	287	286	285	284	283	282	281	280	279	278	277	276	275	274	273	272	271
70°	234	233	232	231	230	229	228	227	226	225	224	223	222	221	220	219	218	217	252	251	250	249	248	247	246	245	244	243	242	241	240	239	238	237	236	235
50°	198	197	196	195	194	193	192	191	190	189	188	187	186	185	184	183	182	181	216	215	214	213	212	211	210	209	208	207	206	205	204	203	202	201	200	199
30°	162	161	160	159	158	157	156	155	154	153	152	151	150	149	148	147	146	145	180	179	178	177	176	175	174	173	172	171	170	169	168	167	166	165	164	163
10°	126	125	124	123	122	121	120	119	118	117	116	115	114	113	112	111	110	109	144	143	142	141	140	139	138	137	136	135	134	133	132	131	130	129	128	127
0°	90	89	88	87	86	85	84	83	82	81	80	79	78	77	76	75	74	73	108	107	106	105	104	103	102	101	100	99	98	97	96	95	94	93	92	91
	54	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43	42	41	40	39	38	37	72	71	70	69	68	67	66	65	64	63	62	61	60	59	58	57	56	55
	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19
	817	316	315	314	313	312	311	310	309	308	307	306	305	304	303	302	301	300	335	334	333	332	331	330	329	328	327	326	325	324	323	322	321	320	319	318
	353	352	351	350	349	348	347	346	345	344	343	342	341	340	339	338	337	336	371	370	369	368	367	366	365	364	363	362	361	360	359	358	357	356	355	354
	389	388	387	386	385	384	383	382	381	380	379	378	377	376	375	374	373	372	407	406	405	404	403	402	401	400	399	398	397	396	395	394	393	392	391	390
	425	424	423	422	421	420	419	418	417	416	415	414	413	412	411	410	409	408	443	442	441	440	439	438	437	436	435	434	433	432	431	430	429	428	427	426
	461	460	459	458	457	456	455	454	453	452	451	450	449	448	447	446	445	444	479	478	477	476	475	474	473	472	471	470	469	468	467	466	465	464	463	462
	497	496	495	494	493	492	491	490	489	488	487	486	485	484	483	482	481	480	515	514	513	512	511	510	509	508	507	506	505	504	503	502	501	500	499	498
	533	532	531	530	529	528	527	526	525	524	523	522	521	520	519	518	517	516	551	550	549	548	547	546	545	544	543	542	541	540	539	538	537	536	535	534

Harta Marsden (continuare) Numerotarea careelor pentru zonele polare, peste latitudinile 80 nord si 70-80 sud

North of 80°	918	917	916	915	914	913	912	911	910	909	908	907	906	905	904	903	902	901	936	935	934	933	932	931	930	929	928	927	926	925	924	923	922	921	920	919		
	<div style="text-align: center;"> </div>																																					
70°-80° South	568	569	567	566	565	564	563	562	561	560	559	558	557	556	555	554	553	552	587	586	585	584	583	582	581	580	579	578	577	576	575	574	573	572	571	570		
South of 80°S	605	604	603	602	601	600	599	598	597	596	595	594	593	592	591	590	589	588	623	622	621	620	619	618	617	616	615	614	613	612	611	610	609	608	607	606		

Tabel săgeată vânt și barbule viteză

Viteza (m / sec)	Viteza (noduri)	Simbol	Viteza (m / sec)	Viteza (noduri)	Simbol
0,5 - 1	1 - 2		26,5 - 28,5	53 - 57	
1,5 - 3,5	3 - 7		29 - 31	58 - 62	
4 - 6	8 - 12		31,5 - 33,5	63 - 67	
6,5 - 8,5	13 - 17		34 - 36	68 - 72	
9 - 11	18 - 22		36,5 - 38,5	73 - 77	
11,5 - 13,5	23 - 27		39 - 41	78 - 82	
14 - 16	28 - 32		41,5 - 43,5	83 - 87	
16,5 - 18,5	33 - 37		44 - 46	88 - 92	
19 - 21	38 - 42		46,5 - 48,5	93 - 97	
21,5 - 23,5	43 - 47		49 - 51	98 - 102	
24 - 26	48 - 52		51,5 - 53,5	103 - 107	

Scara Beaufort

Vitezele echivalente ale vântului pe uscat (a) și pe mare (b)

a)

numărul Beaufort	termeni descriptivi	viteza vântului echivalentă la o înălțime standard de 10 metri deasupra unui teren plat și degajat noduri				specificații pentru estimarea vitezei pe uscat
		m.s ⁻¹	km.h ⁻¹	mile.h ⁻¹		
0	calm	≤ 1	0-0,2	≤ 1	≤ 1	calm, fumul se ridică vertical.
1	adiere	1-3	0,3-1,5	1-5	1-3	direcția vântului este indicată numai de fumul care se ridică, nu de instrumente.
2	briză ușoară	4-6	1,6-3,3	6-11	4-7	vântul se simte pe față, frunzele se mișcă și foșnesc
3	briză agreabilă	7-10	3,4-5,4	12-19	8-12	frunzele și rămurelele sunt în permanentă mișcare, vântul întinde ușor un steag.
4	briză moderată	11-16	5,5-7,9	20-28	13-18	vântul ridică praful hârtii și mișcă ramurile mici.
5	briză alertă	17-21	8,0-10,7	29-38	19-34	arborii mai mici și înfrunziți încep să se lege iar pe suprafața lacurilor se formează vălurile.
6	briză puternică	22-27	10,8-13,8	39-49	25-31	ramurile mari sunt în mișcare, se aude șuieratul vântului în firele de telefon; umbrelele sunt folosite cu dificultate
7	vânt cu rafale	28-33	13,9-17,1	50-61	32-38	arborii se apleacă, se merge cu dificultate împotriva vântului.
8	rafale	34-40	17, -20,7	62-74	39-46	se rup crăcile arborilor; în general nu se poate înainta.
9	rafale puternice	41-47	20,8-24,4	75-88	47-54	apar stricăciuni structurale ușoare (sunt smulse și răsturnate coșuri de fum, jardiniere, panouri și lămpi de pe stâlpii de iluminat)
10	furtună	48-55	24,5-28,4	89-102	55-63	pe uscat, rareori se întâmplă; se produc pagube considerabile la structuri și sunt deznădăjduți arborii mari
11	furtună violentă	56-63	28,5-32,6	103 - 117	64-72	foarte rar întâlnită; produce distrugereri pe arii extinse.
12	uragan	≥ 64	≥ 32,7	≥ 118	≥ 73	

Relația dintre scara Beaufort, numărul B și viteza vântului V în m.s⁻¹ se bazează pe formula empirică derivată din lucrarea lui Sir G.C.Simpson (M.O.P.180 London, 1906), viteza vântului fiind valoarea medie integrată pe 10 minute, măsurată la o înălțime de 10 metri deasupra solului.

b)

numărul Beaufort	termeni descriptivi	echivalentul în noduri	specificații		înălțimea probabilă a valurilor*	
			în larg	lângă coastă	în metri*	în picioare*
0	Calm	<1	marea ca oglinda	calmă	-	-
1	briză foarte ușoară	1-3	se formează riduri ca solzii, însă fără spumă	bărcile de pescari sunt ușor legănate	0,1 (0,1)	1/4 (1/4)
2	briză ușoară	4-6	vălurile scurte însă mai ascuțite, cu creste	vântul umflă vela-tura bărcilor care se mișcă	0,2 (0,3)	

3	briză slabă	7-10	sticloase valuri foarte mici cu creste care încep să se răstoarne, spumă cu aspect sticlos, apar berbeci rari	cu 1-2 noduri bărcile încep să se retragă și se deplasează cu 2-4 noduri	0,6 (1)	$1\frac{1}{2}(1)$ 2 (3)
4	briză moderată	11-16	valurile devin mai lungi și berbecii mai frecvenți	briză eficientă, bărcile si-au întins toată velatura și navighează bine	1 (1,5)	$3\frac{1}{2}$ (5)
5	briză alertă	17-21	valuri moderate cu formă mai net alungită; se formează numeroși berbeci și eventual embruni	bărcile își reduc velatura	2 (2,5)	6 ($8\frac{1}{2}$)
6	briză puternică	22-27	încep să se formeze lame cu creste extinse de spumă albă și rari embruni	bărcile iau două terțarole la vela mare; pescuitul necesită precauții	3 4	$9\frac{1}{2}$ (13)
7	vânt cu rafale	28-33	marea crește, spuma albă din creasta valurilor care se răstoarnă începe să fie spulberată în trene orientate pe direcția vântului.	bărcile rămân în port, iar cele care sunt în larg caută un loc de ancoare.	4 (5,5)	$13\frac{1}{2}$ (19)
8	rafale	34-40	valuri de înălțime medie și mai alungite; din marginea superioară a creștelor încep să se detașeze turbioane de embruni și spuma este spulberată în trene lungi orientate pe vânt.	toate bărcile se îndreaptă spre portul cel mai apropiat.	5,5 (7,5)	18 (25)
9	rafale puternice	41-47	valuri înalte, cu trene groase de spumă pe vânt; creștele valurilor încep să oscileze, să se răsucescă și să se spargă în rulouri; embrunii reduc vizibilitatea		7 (10)	23 (32)
10	furtună	48-55	valuri foarte înalte cu creste lungi în panașe amenințătoare; spuma se aglomerează în bancuri mari și este spulberată în trene groase albe; spargerea creștelor în rulouri devine intensă și brutală, vizibilitatea este redusă	-	9 (12,5)	29 (41)
11	furtună violentă	56-63	valuri excepțional de mari (navele de tonaj mic și mediu pot dispărea pentru scurt timp din vedere); marea este acoperită de bancuri de spumă orientate pe vânt; vizibilitatea este foarte redusă	-	11,5(16)	37 (52)

12	uragan	64-71	aerul este plin de spumă și embruni; marea este complet albă datorită bancurilor de spumă în derivă; vizibilitatea este puternic redusă.	-	14 (-)	45 (-)
13	-	72-80	-	-	-	-
14	-	81-89	-	-	-	-
15	-	90-99	-	-	-	-
16	-	100-108	-	-	-	-
17	-	109-118	-	-	-	-

- Acest tabel este conceput numai ca ghid care indică în linii mari la ce trebuie să ne așteptăm că putem întâlni în larg; nu trebuie să fie folosit pentru determinarea sau comunicarea stării mării. În mările interioare sau în apropierea coastelor, cu vânt dinspre țărm, înălțimea valurilor va fi mai mică și panta lor mai abruptă. Cifrele dintre paranteze indică înălțimea maximă probabilă.

Scări în meteorologie

Dimensiune	Fenomen/proces	Extindere orizontala	Durata	Mijloace de observare și studiu
0. Climatologică	Clima terestră			Serii lungi cronologice, calote glaciare, modelare
1. planetară	Circulație generală, unde planetare, celule Hadley și Ferrel	10.000km	Osăptămâ- nă sau mai mult	Satețiți geostaționari
2. sinoptică	Anticicloni, cicloni extratropicali, mase de aer	2000 la 1000 km	5 zile la 100 ore	Satețiți geostaționari și de pasaj
3. subsinoptică				
a) mezoscară (scară locală)	Cicloni tropicali, subtropicali și fronturi atmosferice Linie de rafale (squall line), unde sub vânt (lee wave)	1000 la 100 km	100 la 10 ore	Hărți și satețiți de pasaj
b) scară convectivă (scară aerologică)	Celule Byers, celule convective	5 la 10 km	30-60 minute	Radar, satețiți de pasaj
c) microscară	Rafale de vânt, turbioane de praf, turbioane turbulente, microturbulenta, fulgere.	10 - 100m 1 - 10m 10 - 100cm 1 - 10cm	10 minute 1 minut 1 secundă 1 secundă	
- scara de laborator (m→10 ⁻⁶ m)				

(OMM S 0340)

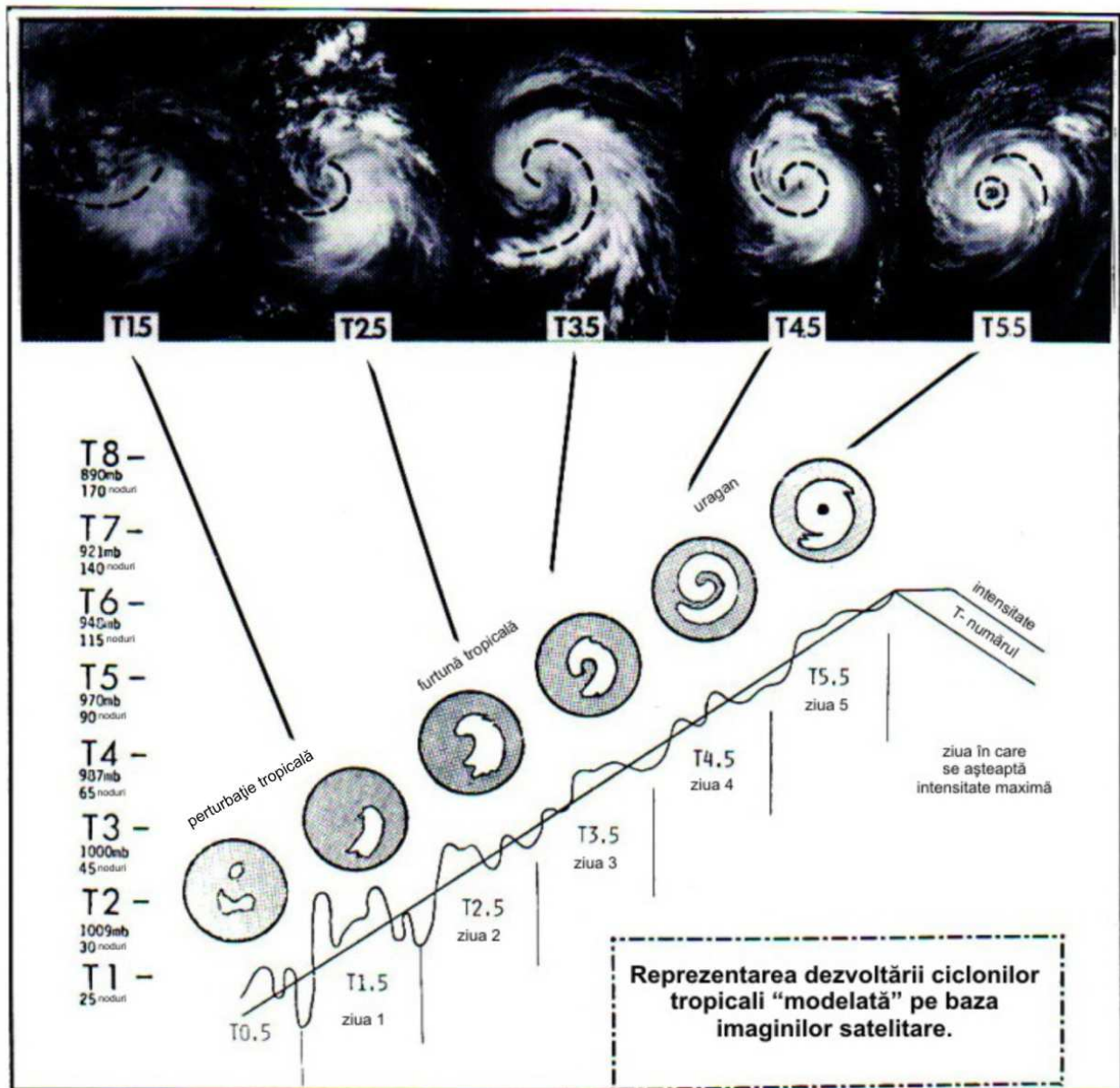
SISTEM INTERNATIONAL DE SEMNALE VIZUALE DE FURTUNA (recomandat de OMM la 1 iulie 1962)

semnale de zi	detalierea fortei vantului	semnale de noapte	observatii si precizari
●	vant tare din toate directiile		se foloseste pentru vant de forta 7 Beaufort (28-33 noduri), sau forta 6 (22-27 noduri), in functie de cerintele locale, daca acestea impun o limita mai joasa.
▲	rafale de vant sau furtuna din sectorul NW		
▼	rafale de vant sau furtuna din sectorul SW		semnalele corespund vanturilor de forta 8 Beaufort (34-40 noduri) sau peste, sau de forta 7 (28-33 noduri) daca cerintele locale impun si indicarea directiei vantului
▲	rafale de vant sau furtuna din sectorul NE		
▼	rafale de vant sau furtuna din sectorul SE		
■	schimbarea brusca a directiei vantului in sens anticiclonic		
■	schimbarea brusca a directiei vantului in sens ciclonic		semnalele pot fi de orice culoare corespunzatoare
+	uragan sau sinonim local cu vant de forta 12 Beaufort (64 noduri sau mai mult) in toate directiile		

Note:

- In functie de situatie se pot arbora simultan mai multe semnale de zi, ca de exemplu:
 - pentru avertizarea unei intensificari de vant care va debuta in cadranul SW si care-si va schimba in continuare directia (in acest caz directia initiala este indicate prin conuri);
 - pentru a indica directia unei intensificari prevazute a vantului (in acest caz balonul se ridica simultan cu conurile corespunzatoare).
- Semnale suplimentare pot fi folosite daca interesele locale o cer, cu conditia ca acestea sa fie distincte ca aparenta si specificatii fata de semnalele internationale.
- In functie de specificul local se stabilesc sisteme nationale de semnale vizuale de furtuna.

Reprezentarea schematizată a dezvoltării ciclonilor tropicali observabilă pe imaginile de la sateliții meteorologici

DICȚIONAR METEOROLOGIC
Ediția a II-a

București, 2014
ISBN 978-973-0-17096-2